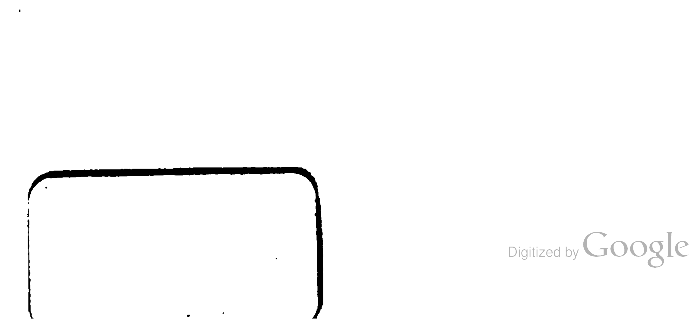

ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΥ ΚΟΡΑΗ

ΤΑ ΜΕΤΑ ΘΑΝΑΤΟΝ ΕΥΡΕΘΕΝΤΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΙΑ.

ΤΟΜΟΣ ΠΡΩΤΟΣ.

ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΥ ΚΟΡΑΗ

ΤΑ

ΜΕΤΑ ΘΑΝΑΤΟΝ ΕΥΡΕΘΕΝΤΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΙΑ.

ΒΟΥΛΗι ΜΕΝ ΚΑΙ ΔΑΠΑΝΗι ΤΗΣ ΕΝ ΜΑΣΣΑΛΙΑι

ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΟΡΑΗ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑι ΔΕ

ΑΝΔΡΕΟΥ Ζ. ΜΑΜΟΥΚΑ

ΣΥΛΛΕΓΕΝΤΑ ΤΕ ΚΑΙ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΑ.

ΤΟΜΟΣ ΠΡΩΤΟΣ

ΠΕΡΙΕΧΩΝ ΥΛΗΝ ΓΑΛΛΟΓΡΑΙΚΙΚΟΥ ΛΕΞΙΚΟΥ
ΚΑΙ ΤΑΣ ΕΝ ΤΩ ΛΕΞΙΚΩ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΙΔΙΟΓΡΑΦΟΥΣ
ΤΟΥ ΚΟΡΑΗ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ.

Ἐν γενεᾷ αὐτοῦ ἐδοξάσθη. Καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ
ζήσεται εἰς γενεάς. (Σοφ. Σειράχ. λθ΄, 9, 10.)

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΑΔΕΛΦΩΝ ΠΕΡΡΗ
ΕΠΙ ΤΗΣ ΠΛΑΤΕΙΑΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ.
1881

ΔΗΛΩΣΙΣ ΤΩΝ ΕΝ ΤΩι ΠΡΟΛΟΓΩι ΣΗΜΕΙΩΝ.

Τὰ μεταξὺ δύω παρενθέσεων κεφαλαῖα τοῦ ἀλφαβήτου γράμματα σημαίνουσι τὰς μετὰ τὸν Πρόλογον σημειώσεις.

Τὸ Αὐτοβιογραφ., σημαίνει τὴν ἐν Παρισίοις τυπωθεῖσαν αὐτοβιογραφίαν τοῦ Κοραῆ, ὑπὸ τὸν τίτλον «Βίος Ἀδαμαντίου Κοραῆ συγγραφεὶς παρὰ τοῦ ἰδίου... , φιλοτίμῳ δαπάνῃ τῶν ὁμογενῶν. Ἐκ τῆς τυπογραφίας Κ. Ἐβεράρτου, 1833.»

Τὰ Ν. Σ., σημαίνουσι τὴν Νέαν Συλλογὴν τῶν ἐν Παρισίοις δημοσιευθεισῶν, εἰς ἕνα τόμον, ἐπιστολῶν τοῦ Κοραῆ, ὑπὸ τὸν τίτλον «Lettres inédites de Coray à Chardon De La Rochette (1790-1796), suivies d'un recueil de ses Lettres Françaises à divers savants, etc. Paris, Librairie de Firmin-Didot et Cie, 1877.»

Τὰ Ι. Ρ. α', σημαίνουσι τὸ ὑπὸ Ἰ. Ῥώτα ἐκδοθὲν πρῶτον ἀπάνθισμα ἐπιστολῶν τοῦ Κοραῆ, ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἀπάνθισμα Ἐπιστολῶν Ἀδαμαντίου Κοραῆ, ἐκδιδόντος Ἰακώβου Ῥώτα, φιλοτίμῳ συνδρομῇ τῶν φιλομούσων Ἑλλήνων· ἐν Ἀθήναις, ἐκ τῆς τυπογραφίας Κ. Ῥάλλη, 1839.»

Τὰ Ι. Ρ. β', σημαίνουσι τὸ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Ι. Ῥώτα ἐκδοθὲν δεύτερον ἀπάνθισμα ἐπιστολῶν τοῦ Κοραῆ, ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἀπάνθισμα δεύτερον ἐπιστολῶν Ἀδαμαντίου Κοραῆ, ἐκδιδόντος Ἰακώβου Ῥώτα· ἐν Ἀθήναις, ἐκ τῆς τυπογραφίας Ἀνδρέου Κορομηλᾶ, 1841.»

Τὰ Κ. Ν. Σ., σημαίνουσι τὴν ὑπὸ Κ. Ν. Σάθα ἐκδοθεῖσαν Νεοελληνικὴν φιλολογίαν, ὑπὸ τὸν τίτλον «Βιογραφίαι τῶν ἐν τοῖς γράμμασι διαλαμψάντων Ἑλλήνων, ἀπὸ τῆς καταλύσεως τῆς Βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας μέχρι τῆς Ἑλληνικῆς ἐθνεγερσίας (1453-1821), σύγγραμμα Κωνσταντίνου Ν. Σάθα, βραβευθὲν ἐν τῷ φιλολογικῷ διαγωνισμῷ τοῦ 1867· ἐν Ἀθήναις, ἐκ τῆς τυπογραφίας τῶν τέκνων Ἀνδρέου Κορομηλᾶ, 1868».

Τὰ Κ. Ν. Σ. Παράρτ., σημαίνουσι τὸ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Κ. Ν. Σάθα ἐκδοθὲν Παράρτημα τῆς Νεοελληνικῆς φιλολογίας, ὑπὸ τὸν τίτλον «Κ. Ν. Σάθα, Νεοελληνικῆς φιλολογίας Παράρτημα — Ἱστορία τοῦ ζητήματος τῆς νεοελληνικῆς γλώσσης· ἐν Ἀθήναις, ἐκ τῆς τυπογραφίας τῶν τέκνων Ἀνδρέου Κορομηλᾶ, 1870.»

Τὰ Λ. Ε., σημαίνουσι τὸ ἐν Βιέννῃ τῆς Αὐστρίας ἀπὸ τοῦ 1811 μέχρι τοῦ 1821 ἐκδιδόμενον περιοδικὸν σύγγραμμα, ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἑρμῆς ὁ Λόγιος».

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΥ ΚΟΡΑΗ — τοῦ ἐν τῇ περὶ ἅπαν μαθήσει ἀριπρεποῦς, καὶ περὶ τὴν τῆς φιλολογίας ἐν γένει, ἰδίως δὲ περὶ τὴν τῆς Ἑλληνικῆς, ἐξόχου, καὶ ἐν τῷ σταδίῳ τῶν περὶ τῆς νεοελληνικῆς γλώσσης ἀγώνων νικηφόρου καὶ μεγάλου φιλοπάτριδος — Ἀδαμαντίου, λέγω, τοῦ Κοραῆ ἡ πολύκροτος φήμη ἐνηχεῖ θαυμασίως εἰς ὅλων τὰς ἀκοάς.

Ἐβιογράφησάν τινες αὐτὸν ἔτι ζῶντα, μετ' εὐφημίας μὲν πάντες, οὐχὶ δὲ μετ' ἐντελοῦς ἀκριβολογίας. Πρῶτον — καθόσον τοὐλάχιστον εἶναί μοι γνωστὸν — βιογραφικὸν περὶ αὐτοῦ ἄρθρον κατεχωρίσθη ἐν τῇ Biographie nouvelle des contemporains. Paris 1822, tom. V, pag. 52-55. Τοῦτο μετὰ τὴν δημοσίευσιν ἀναγνούς, κατεῖδε μὲν τὸ ἀνακριβὲς τινῶν τῶν βιωτικῶν αὐτοῦ περιπετειῶν, ἀπέσχε δὲ νὰ κάμῃ περὶ τούτου λόγον διότι, ἄτολμος ὢν ἐκ φύσεως καὶ αἰδήμων, κανόνα βίου εἶχε τό: «Λάθε βιώσας». Καὶ ἄλλοι μετὰ ταῦτα ἔκ τε τῶν ὁμογενῶν καὶ ἐκ τῶν ἀλλογενῶν, θαυμασταὶ τῆς σοφίας καὶ τῆς ἀρετῆς του, ἔγραψαν κατὰ καιροὺς περὶ αὐτοῦ. Ὀλίγα μόνον πρὸ τῆς τελευτῆς του ἔτη, ἐνδοὺς εἰς τὰς παρακλήσεις συμπολίτου καὶ φίλου του — τοῦ Κου Εὐστρατίου Ῥάλλη, τοῦ ἐπὶ εὐσεβείᾳ καὶ ἀγαθοεργίαις

παντοίαις καὶ ζήλῳ ὑπὲρ τῆς Πατρίδος θερμῷ πρωτεύοντος μεταξὺ τῶν ἐν Λονδίνῳ παροικούντων ὁμογενῶν, καὶ μόνου ἐπιζῶντος ἐκ τῶν τοῦ πατριαρχικοῦ οἴκου τῶν Κ^ων^ ἀδελφῶν Ῥάλλη —, ἀπεφάσισε νὰ λάβῃ τὸν κάλαμον καὶ σχεδιογραφήσῃ τὰ καθ' ἑαυτὸν μέχρι τοῦ 1829 ἔτους μετὰ πολλῆς ἀφελείας καὶ ἀπαραμίλλου μετριοφροσύνης. Τὸ δὲ σχεδιογράφημα, ἐν ἀποῤῥήτῳ κείμενον μεταξὺ τῶν αὐτογράφων σημειωμάτων του, μετὰ τὴν τελευτήν του ἀνευρεθέν, κατέστη διὰ τῶν τύπων γνωστὸν ἐν ἔτει 1833.

Ἀρχομένης νῦν, σὺν Θεῷ εἰρήσθω, δαπάνῃ τῆς ἐν Μασσαλίᾳ Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς Κοραῆ τῆς τυπώσεως τῶν, ὅσα ἐκ τῶν περὶ παντοίας ὕλης αὐτογράφων σημειωμάτων του διεσώθησαν, ἐπάναγκες νομίζω νὰ προτάξω μὲν ἐν τῷ παρόντι τόμῳ σύντομον ἀφήγησιν τῶν κατ' αὐτόν, ἔκ τε τῆς αὐτοβιογραφίας του καὶ ἐξ ὧν ἄλλοι κατὰ καιροὺς ἔγραψαν σταχυολογήσας, προστιθεὶς καὶ ὅ,τι σχετικὸν πρὸς τὸ προκείμενον θέμα ἐκεῖνοι κατέλιπον ἀμνημόνευτον, νὰ μεταβῶ δ' ἔπειτα εἰς τὴν κατὰ μέρος ἔκθεσιν τοῦ σκοποῦ τῆς ἀνὰ χεῖρας ἐκδόσεως (Α).

Ὁ Ἀδαμάντιος Κοραῆς ἐγεννήθη ἐν Σμύρνῃ τῇ 27 Ἀπριλίου 1748 (Β), ἐκ πατρὸς μὲν Χίου —Ἰωάννου Κοραῆ—μετερχομένου τὸ ἐμπόριον ἐν Σμύρνῃ καὶ ἐν Ἀμστελοδάμῳ (Αὐτοβιογραφ. σελ. 16 καὶ Ν. Σ. σελ. 107-108), ἐκ μητρὸς δὲ Σμυρναίας—Θωμαΐδος Ῥυσίας—θυγατρὸς τοῦ τότε ἐν τοῖς γράμμασι κλεϊζομένου Ἀδαμαντίου Ῥυσίου, ὁ ὁποῖος νέος ἔτι ὢν εἶχε

χρηματίση διδάσκαλος τῆς Ἑλληνικῆς φιλολογίας εἰς τὴν Χίον (Γ). Ἐδιδάχθη τὰ ἐγκύκλια μαθήματα εἰς τὸ ἐν Σμύρνῃ ὑπὸ τοῦ Παντολέοντος Σεβαστοπούλου, Χίου, συσταθὲν Ἑλληνικὸν σχολεῖον (Δ), ἐξ οὗ εὐδοκίμως ἀποφοιτήσας, ἐπεδόθη εἰς τὴν ἐκμάθησιν τῶν γλωσσῶν, Ἰταλικῆς, Γαλλικῆς καὶ Ἑβραϊκῆς, δι' ἰδιαιτέρων διδασκάλων ἐπὶ ἀργυρικῷ μισθῷ· ἔτι δὲ καὶ τῆς Λατινικῆς, διὰ τοῦ αἰδεσίμου Βερνάρδου Κεύνου (Keun) ἱερατεύοντος τότε εἰς τὸ παρεκκλήσιον τοῦ ἐν Σμύρνῃ Προξένου τῆς Ὁλλανδίας, ἐπὶ ἀντιδιδαχῇ τῆς Ἑλληνικῆς (Ε). Ἀκράτητον ἔρωτα ἔχων πρὸς τελειοτέραν ἐκπαίδευσιν, καὶ ζηλῶν τὴν φήμην τῆς σοφίας καὶ τῆς ἀρετῆς τοῦ τε πρὸς μητρὸς πάππου του καὶ ἄλλου παλαιοτέρου συγγενοῦς του — τοῦ ἰατροφιλοσόφου Ἀντωνίου Κοραῆ (Ϛ) —, καὶ τοῦ πρωτεξαδέλφου του Κυρίλλου Ἱερομονάχου, διδάσκοντος τότ' ἐν Χίῳ τὴν Ἑλληνικὴν φιλολογίαν (Ζ), ἐπόθει νὰ ἱστορήσῃ τὴν Εὐρώπην. Τὸν ἐμπορικὸν βίον, εἰς τὸν ὁποῖον ἦτο προωρισμένος ὑπὸ τοῦ πατρός του, ἀπηχθάνετο σφόδρα, θεωρῶν ὅτι τῷ ἐγένετο μέγα ἐμπόδιον εἰς τὸ ν' ἀπολαύσῃ τὴν ποθουμένην παιδείαν· ἀλλ' ὅτε ὁ πατήρ του τῷ κατέστησε γνωστόν, ὅτι ἐπεθύμει νὰ ἐκτείνῃ τὸ ἐμπόριον του καὶ εἰς τὴν Ὁλλανδίαν, καὶ ὅτι, διὰ νὰ ἔχῃ ἐκεῖ ἄνθρωπον οἰκεῖον, ἀπεφάσισε νὰ τὸν ἀποστείλῃ εἰς τὸ Ἀμστελόδαμον, τότε ἔκρινε μέγα δι' ἑαυτὸν εὐτύχημα τὸ ταξείδιον τοῦτο, ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ὅτι ἡ ἀσχολία εἰς τὰ τοῦ ἐμπορίου ἔμελλε (Αὐτοβιογραφ. σελ. 16) νὰ τῷ ἀφίνῃ καὶ και-

ρὸν ἱκανὸν νὰ θησαυρίζῃ ὅσην ἦτο δυνατόν, ἂν ὄχι ὅσην ἐδίψη, σοφίαν.

Ἀναχωρήσας ἐκ Σμύρνης ἐν ἔτει 1772 καὶ διὰ Λιβούρνου εἰς τὸ Ἀμστελόδαμον φθάσας, πεπληρωμένον εἶδε τὸν πόθον, ὃν εἶχεν ἐγκάρδιον· διότι ἐκτὸς τῶν γνώσεων, τὰς ὁποίας προσαπέκτα ἐκ τῆς συνεχοῦς συναναστροφῆς μετὰ τοῦ Ἀδριανοῦ Βύρτου, ἀνδρὸς σοφωτάτου, σεβασμιωτάτου καὶ σεβαστοτάτου, καὶ Σωκρατικοῦ διδασκάλου, πρὸς ὃν εἶχε κομίσῃ συστατήρια παρὰ τοῦ Βερνάρδου Κεύνου γράμματα (Αὐτοβιογραφ. σελ. 17 καὶ Ι. Ρ. α', σελ. 105), ἠσχολεῖτο καὶ εἰς ἰδιαιτέρας μελέτας, ἐξ ὧν ὅ,τι ἀπεθησαύριζε, τοῦτο καὶ ἐσημείωνεν εἰς ἰδιαίτερον τεῦχος ὡς πρόχειρον βοήθημα μνήμης (Η).

Μετὰ ἑξαετῆ διαμονὴν ἐν Ἀμστελοδάμῳ, εἰς τὰ τοῦ ἐμπολαίου καὶ συγχρόνως—καθόσον τῷ ἐσυγχώρει ἡ ἀσχολία τοῦ ἐμπορίου—εἰς τὰ τοῦ λογίου Ἑρμοῦ καταγινόμενος, μετεκλήθη εἰς Σμύρνην ὑπὸ τοῦ πατρός του. Ἡ πατρικὴ αὕτη παραγγελία τὸν κατέπληξε. «Τὸ παιδιόθεν (ἔγραφε) τρεφόμενον εἰς τὴν ψυχήν μου »κατὰ τῶν Τούρκων μῖσος ἐκατήντησεν, ἀφοῦ ἐγεύ»θην εὐνομουμένης πολιτείας ἐλευθερίαν, εἰς ἀποστρο»φὴν μανιώδη. Τοῦρκος, καὶ θηρίον ἄγριον, ἦσαν εἰς τὸν »λογισμόν μου λέξεις συνώνυμοι, καὶ τοιαῦται εἶναι »ἀκόμη..» (Αὐτοβιογραφ. σελ. 18-19). Ἀλλά, καὶ πῶς ἦτο δυνατὸν νὰ παρακούσῃ τὰς παραγγελίας τοῦ πατρός του; Διὸ ὑπήκουσε μέν, ἀπερχόμενος δ' ἐξ Ἀμστελοδάμου, ἔγραψεν εἰς τὸν πατέρα του, παρακαλῶν

θερμῶς νὰ τῷ δώσῃ τὴν ἄδειαν νὰ περάσῃ εἰς τὴν Γαλλίαν ἵνα σπουδάσῃ τὴν Ἰατρικήν. «Ὁ σκοπός »μου, γράφει (Αὐτόθ. σελ. 19), δὲν ἦτο νὰ κατασταθῶ »ἰατρός· εἰς δύο μόνα πράγματα ἀπέβλεπα, νὰ κερδαίνω »τὸν καιρὸν νὰ μὴ βλέπω Τούρκους, ἢ, ἂν ἀναγκασθῶ »νὰ τοὺς ἴδω, νὰ ζῶ μεταξὺ αὐτῶν ὡς ἰατρός, ἐπειδὴ »τὸ θηριῶδες ἔθνος τοῦτο εἰς μόνους τοὺς ἰατροὺς »ἀναγκάζεται νὰ ὑποκρίνεται κἄποιαν ἡμερότητα». Κατὰ τὴν ἐπιστροφήν του διῆλθε διὰ Βιέννης, ὅπως ἴδῃ καὶ δεύτερον τὸν θεῖόν του Σωφρόνιον. Παραμείνας ἐκεῖ τεσσαρακονθήμερον, μετέβη εἰς Τεργέστην, κ'ἐκεῖθεν εἰς Βενετίαν, ἔνθα διέτρεψεν ὅλον σχεδὸν τὸν χειμῶνα τοῦ 1778, βοσκόμενος ἀπὸ τὴν ἐλπίδα νὰ λάβῃ ἀπὸ τοὺς γονεῖς του τὴν ὁποίαν εἶχε ζητήσῃ ἄδειαν. Τούτου δ' ἀποτυχών, ἐξηκολούθησε τὸ ταξείδιόν του εἰς Σμύρνην, ὅπου κατευωδώθη ὀλίγας ἡμέρας μετὰ τὴν πυρκαϊάν, ἥτις ἠφάνισε μέγα μέρος τῆς πόλεως (πυρποληθέντος καὶ τοῦ γονικοῦ του οἴκου — Αὐτοβιογραφ. σελ. 19.), σειομένης συγχρόνως καὶ ὑπὸ σεισμοῦ (Θ).

Παντοίους τρόπους μετεχειρίσθησαν οἱ γονεῖς του, ἕως καὶ αὐτὸ τὸ δέλεαρ τοῦ γάμου μετὰ νύμφης, ὀρφανῆς πατρὸς βαθυπλούτου, διὰ νὰ τὸν κρατήσωσιν εἰς τὴν πατρίδα· ἀλλ' ἡ πρὸς τοὺς Τούρκους ἀποστροφή του ἦτο ἀπερίγραπτος. Τὴν ἐν πόλει τουρκονομουμένῃ διαμονὴν ἐθεώρει αὐτόχρημα κολάσεως τόπον, ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐπεθύμει ν' ἀπαλλαγῇ τὸ ταχύτερον καὶ νὰ ζήσῃ ἐν πολιτείᾳ εὐνομουμένῃ. Ἐπὶ τετραετίαν διαμείνας ἐν Σμύρνῃ ἐκινδύνευσε νὰ παραφρο-

νήσῃ (Αὐτοβιογραφ. σελ. 20)· μόνην δὲ παρηγορίαν εὕρισκεν εἰς τὴν καθημερινὴν μετὰ τοῦ διδασκάλου καὶ φίλου του Βερνάρδου Κεύνου συναναστροφήν, καὶ εἰς τὰς συνεχεῖς ἐκδρομάς του εἰς τὴν ἐξοχήν, ὀλίγα στάδια μακρὰν τῆς πόλεως, διὰ νὰ μὴ βλέπῃ Τούρκους. Τέλος, οἱ γονεῖς του βλέποντες τὸ τῆς γνώμης του ἀμετάθετον, καὶ τὸν κίνδυνον τῆς φθειρομένης καθ' ἡμέραν ὑγείας του, τῷ ἐσυγχώρησαν νὰ μεταβῇ κατὰ τὴν ἔφεσίν του εἰς τὴν Γαλλίαν.

Κατὰ μῆνα Ὀκτώβριον τοῦ 1782 ἔτους εὐωδώθη διὰ Λιβούρνου καὶ Μασσαλίας εἰς τὸ Μοντπελλιέρον, ἔνθα διέτριψεν ἓξ ἔτη σπουδάζων τὴν ἰατρικήν. Ἵνα δ' ἐπαρκῇ εἰς τὰς δαπάνας του, εἰς τὰς ὁποίας ἦσαν ἀνεπαρκεῖς ἥ τε παρὰ τῶν οἰκείων του καὶ ἡ παρὰ τοῦ φίλου του Β. Κεύνου χορηγία, ἐπεδόθη εἰς κόπους μεταφράσεων βιβλίων χρησίμων — οἷον, τῆς Ἱερᾶς Κατηχήσεως τοῦ Πλάτωνος Μητροπολίτου Μόσχας, καὶ τῆς Κλινικῆς ἰατρικῆς τοῦ Selle, καὶ ἄλλων τινων ἰατρικῶν συγγραμμάτων μετενεχθέντων εἰς τὸ Γαλλικὸν ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ καὶ τοῦ Ἀγγλικοῦ, καὶ ἐκδοθέντων εἰς Παρισίους, καὶ εἰς συμπαραβολὰς (collations) ἀντιγράφων πρὸς παλαιὰ χειρόγραφα ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τῶν Παρισίων ἀποκείμενα, παρηγγελμένας αὐτῷ ὑπὸ λογίων εὐρωπαίων.

Περατώσας τὰς σπουδάς του ἐν τῇ κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν διασήμῳ ἰατρικῇ σχολῇ τοῦ Μοντπελλιέρου καὶ μετὰ εὐδόκιμον ἐξέτασιν ἀναγορευθεὶς Διδάκτωρ (1), προετίθετο νὰ ἐπιδοθῇ εἰς τὴν πρᾶξιν τῆς

ἰατρικῆς, ὡς βοηθὸς τοῦ ἰατροῦ τοῦ ἀγαθοεργοῦ καταστήματος La Miséricorde ἐπὶ μηνιαίᾳ ἀμοιβῇ 12 φρ., καθὰ ἔγραφε πρὸς τὸν διδάσκαλον καὶ φίλον του Β. Κεῦνον τῇ 4 Δεκεμβρίου 1786 (Ν. Σ. σελ. 2),

Κατὰ Μάϊον τοῦ 1788 ἀπῆλθεν ἐκ Μοντπελλιέρου εἰς Παρισίους συνωδευμένος μὲ συστατικὰς ἐπιστολὰς τῶν καθηγητῶν του, τῶν ὁποίων τὴν πρὸς αὐτὸν εὔνοιαν καὶ ἐξαιρέτως τὴν τῶν Broussonet, Grimaud καὶ Chaptal ἐθεώρει ἀείποτε, κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ὁμολογίαν, «ἓν ἀπὸ τὰ εὐτυχήματα τῆς ζωῆς του». Ἔφθασε δ' ἐκεῖ εἰς καιρὸν ὅτε (Αὐτοβιογραφ. σελ. 22) «ἔμελλε μετ' ὀλίγον νὰ γεννηθῇ ἡ ἀπὸ τὰ »μέσα τῆς ἑκατονταετηρίδος ἐκείνης κυοφορουμένη »παράδοξος, καὶ πρώτη εἰς τὴν ἱστορίαν, πολιτικὴ με»ταβολὴ ἔθνους, ἀπὸ τὸ ὁποῖον δὲν ἠλπίζετο τοιαύτη. »Οἱ Γάλλοι (ἐξακολουθεῖ γράφων), ἕως τότε, ὅμοιοι »τῶν Ἀθηναίων τὴν σοφίαν, τὴν ἡμερότητα, τὴν »φιλανθρωπίαν, τὴν ἐρασμιότητα, ἐκρίνοντο καὶ ἐλα»φροὶ ὡς οἱ Ἀθηναῖοι, καὶ ἄξιοι ὅσων ἔγραψε κατὰ »τῆς ἐλαφρίας ἐκείνων ὁ κωμικὸς Ἀριστοφάνης. Ἡ »μεταβολὴ ἔδειξεν, ὅτι εἰς τὸ φαινόμενον ἐλαφρὸν ἔθνος »τοῦτο ἐκρύπτετο μέγας ἀριθμὸς φιλοσόφων ἀνδρῶν, »τοὺς ὁποίους ἀνεκάλυψεν ἀπροσδοκήτως ἡ κατάχρη»σις τῆς τότε ἀπολύτου μοναρχίας καὶ κατέστησε νέας »πολιτείας νομοθέτας.»

Ἡ μεταπολίτευσις ἐκείνη τῶν Γάλλων, ἧς ἐγένετο αὐτόπτης, καὶ ἣν ἐθεώρει ὡς ἀποτέλεσμα «τῆς εἰς τὸ

»Γαλλικὸν ἔθνος ἐξαπλώσεως τῆς παιδείας, ἐκ τῆς »ὁποίας ἐγεννήθη ὁ ἔρως τῆς ἐλευθερίας» ἔλυσε πλέον ὁλότελα τὰς περὶ τῆς εἰς τὴν πατρίδα ἐπιστροφῆς ἀπορίας του — μετὰ τὸν θάνατον μάλιστα τῶν γονέων του —, καὶ ἀπεφάσισεν ἀμεταθέτως νὰ μὴ συζήσῃ εἰς τὸ ἑξῆς μὲ τυράννους. Τοῦτο ηὔξησε καὶ τὴν ὁποίαν ἔτρεφε πρὸ πολλοῦ ἐπιθυμίαν νὰ συνεργήσῃ τὸ κατὰ δύναμιν εἰς τὴν παιδείαν τῶν ὁμογενῶν του. Εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ἐπιθυμίας του ταύτης ἐφίστη ὅλην τὴν προσοχήν, ἀφίνων καὶ τὴν ἐπαγγελίαν τῆς ἰατρικῆς καὶ πᾶσαν ἄλλην ἀσχολίαν (Αὐτοβιογραφ. σελ. 22-23).

Ὁ φιλολογικὸς βίος τοῦ Κοραῆ ἤρξατο ἐν Μοντπελλιέρῳ, ὅπου μετέφρασε καὶ ἐξέδωκε διάφορα ἰατρικὰ συγγράμματα, ὧν τὸ πρῶτον (Pyretologiae Synopsis. Monspelii, MDCCLXXXVI.) ἀφιέρωσεν εὐγνωμόνως εἰς τὸν σεβάσμιον φίλον καὶ διδάσκαλόν του Βερνάρδον Κεῦνον· τὰ σπουδαιότερα δὲ τῶν ἔργων του ἤρξατο καὶ ἐτελείωσεν ἐν Παρισίοις. Ἀκριβῆ πάντων τούτων ἀπαρίθμησιν εὑρήσει κατωτέρω ὁ ἀναγνώστης.

Ἀφηγούμενος ἐν συντόμῳ τὰς εἰς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ γενομένας ἀγαθὰς ἐντυπώσεις ἐκ τῆς πολιτικῆς μεταβολῆς τῶν Γάλλων, δὲν παρασιωπᾷ καὶ τὰς ὑπὸ τῶν ἔπειτα δημαγωγῶν, ἀνομοίων ὁλότελα τῶν ἀρχηγῶν τῆς μεταβολῆς, συμβάσας ἐν τῇ Γαλλίᾳ ταραχάς· εἰς τὴν κατάπαυσιν τῶν ὁποίων συνετέλεσε δεινότερος δημαγωγός, ὁ μεγαλουργὸς Ναπολέων ὁ Α΄, ἀνὴρ

«Στολισμένος μὲ κυβερνητικὰς καὶ στρατηγικὰς ἀρε-
»τὰς ὑπερτέρας ὅσων μᾶς παρέδωκεν ἡ ἱστορία,
»καὶ δημιουργημένος ἀπὸ τὴν φύσιν νὰ ἐμπνέῃ φό-
»βον εἰς τοὺς ταραχοποιοὺς καὶ σέβας εἰς τοὺς ἐπι-
»θυμητὰς τῆς ἡσυχίας» (Αὐτοβιογραφ. σελ. 23.).
Ὁ ἀνὴρ οὗτος ὑπατεύων ἐπεθύμησε τὴν μετάφρα-
σιν τοῦ Στράβωνος. Ὁ Chaptal — ὁ ὁποῖος, καθη-
γητὴς ἐν Μοντπελλιέρῳ, εἶχέ ποτε χρηματίσῃ δι-
δάσκαλος τοῦ Κοραῆ εἰς τὸ μάθημα τῆς χημείας —
λειτουργὸς ὢν τότε τῆς ὑπατείας, ἐπρόβαλε τοῦτον
μὲν (τὸν Κοραῆν) μετὰ τοῦ La Porte Du Theil διὰ
τὴν μετάφρασιν τοῦ ἑλληνικοῦ κειμένου καὶ τὰς γεω-
γραφικὰς ἢ ἱστορικὰς σημειώσεις, συνεργάτην δ' αὐ-
τῶν τὸν Gosselin διὰ τὰς γεωγραφικὰς παρατηρή-
σεις καὶ τὴν σύγκρισιν τοῦ παλαιοῦ σταδιασμοῦ πρὸς
τὰς νεωτέρας τῶν διαστημάτων μετρήσεις, διορίσας
εἰς καθένα τῶν τριῶν φρ. 3000, ἐτήσιον τοῦ ἔργου
μισθὸν (Αὐτοβιογραφ. σελ. 24). Τὸ ἔργον τοῦτο συν-
τελεσθὲν εἰς τόμους 5 ἐξεδόθη ἐν Παρισίοις μετὰ 5
Γεωγραφικῶν πινάκων. «Κατὰ τὸ 1805» (διηγεῖται
ὁ Κοραῆς ἔνθα ἀνωτέρω, καὶ Ι. Ρ. α', σελ. 159-162)
«ἐπροσφέραμεν εἰς τὸν Ναπολέοντα—ὄχι πλέον Ὕπα-
»τον, ἀλλ' Αὐτοκράτορα — τὸν Α' τόμον τῆς μετα-
»φράσεως τοῦ Στράβωνος τυπωμένον. Πρὸ τῆς προσ-
»φορᾶς τοῦ Β', παρὰ τὸν ἐτήσιον μισθὸν τῶν φρ. 3000,
»μᾶς ἐφιλοδώρησεν ἀκόμη καθένα 2000 φρ. σύνταξιν
»ἐπὶ ζωῆς. Ὅταν μᾶς ἦλθεν ἡ ἀπροσδόκητος ἀγγε-
»λία τῆς συντάξεως, ὑποπτευόμενος (δὲν ἠξεύρω διὰ

»τί) τὰς μεγαλοδωρίας τοῦ Ναπολέοντος, καὶ φοβού-»μενος μή μ' ἀναγκάσωσί ποτε νὰ φανῶ εὐγνώμων »ὑπὲρ τὸ δίκαιον, ἐπεθύμησα νὰ ἐλευθερωθῶ ἀπὸ τὴν »εὐεργεσίαν. Μὴ δυνάμενος ὅμως νὰ πράξω μόνος, »ἐπρόβαλα εἰς τοὺς συνεργάτας μου, ὅτι, ἐπειδὴ ἡ με-»τάφρασις τοῦ Στράβωνος ἔμελλε νὰ ἦναι μακρά, μᾶς »ἐσύμφερε νὰ ἀποβάλωμεν ἢ τὸν μισθόν, ἢ τὴν σύν-»ταξιν· καὶ τὸ ἐδέχθησαν οἱ συνεργάται μου χωρὶς »ἐναντίωσιν. Ἐγράψαμεν κοινῶς οἱ τρεῖς πρὸς τὸν τότε »λειτουργὸν παραιτούμενοι τὸν ἐτήσιον μισθὸν τῶν »φρ. 3000, καὶ ἀρκούμενοι εἰς τὴν ἐπὶ ζωῆς σύνταξιν »τῶν φρ. 2000. Ἡ ἀπόκρισις τοῦ λειτουργοῦ ἦτον »ἐγκώμιον τῆς ἀφιλοκερδείας μας (désintéressement) »ὡς τὴν ὠνόμαζε, καὶ παῦσις τοῦ ἐτησίου μισθοῦ. Ἂν »ἐπρόβλεπα ὅσα κακὰ ἔμελλε νὰ προξενήσῃ εἰς τὴν »Ἑλλάδα ἡ συγκροτηθεῖσα μὲ σκοπὸν νὰ ἐμποδίσῃ »τὴν ἐλευθερίαν τῶν λαῶν, καὶ ἀσεβῶς ἐπονομασθεῖσα »ἁγία Συμμαχία, ἤθελα βέβαια προκρίνειν νὰ »κυβερνᾶται, σήμερον ἡ Πατρίς μου μὲ τὸ σκῆπτρον »τοῦ Ναπολέοντος, διώκτου τῶν Τούρκων ἀπὸ τὴν »Ἑλλάδα παρὰ μὲ τὴν σιδηρᾶν ῥάβδον πολλῶν ἀπο-»λύτων δεσποτῶν, ἐκ τῶν ὁποίων κἀνεῖς δὲν ἀξίζει »τὸν Ναπολέοντα» (Αὐτοβιογραφ. σελ. 25.).

Τὰ διὰ τὴν συντήρησίν του μέσα εἶχε πάνυ γλί-σχρα, ὡς ἔστιν ἰδεῖν ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς ταῖς ὑπ' αὐ-τοῦ κατὰ καιροὺς ἀπευθυνθείσαις πρὸς τοὺς μεθ' ὧν ἐτήρει συνεχῆ ἐπιστολικὴν κοινολογίαν φίλους (ΙΑ). Ἵνα δ' ἐπαρκῇ εἰς τὰς ἀπολύτους τοῦ βίου ἀνάγκας,

ἐφείδετο καὶ αὐτοῦ τοῦ λεπτοῦ. Καὶ τὴν κτῆσιν βιβλίων, χρησίμων εἰς τὰς φιλολογικὰς ἐργασίας του, ἀνέβαλεν εἰς καιρόν, ἐκ φόβου μὴ ἐπέλθῃ ἀπροσδοκήτως ἔλλειμμα εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῶν τακτικῶν ἐτησίων ἐξόδων του (ΙΒ). Καὶ ὅμως, καίπερ ζητηθεὶς παρὰ Ἄγγλου, Κροίσου τὸν πλοῦτον, ἐξεπίτηδες εἰς Παρισίους ἀφικομένου ἐπὶ σκοπῷ νὰ τὸν μετοικίσῃ εἰς Λονδῖνον διὰ τὴν ἀνατροφὴν μονογενοῦς υἱοῦ του, μὲ ὑπόσχεσιν ἀμοιβῆς ἁδρᾶς καὶ ἰσοτιμίας ἀδελφικῆς, ἀπέβαλε τὴν πρότασιν καταφρονήσας καὶ τῶν μέμψεων τοῦ Βιλλοισῶνος, λίαν μεριμνῶντος περὶ τῆς μελλούσης τύχης του (Ι. Ρ. α', σελ. 85). Ἐπ' ἴσης ἀπέβαλε, παρὰ τὴν γνώμην τοῦ πεφιλημένου αὐτῷ Κλαυερίου καὶ τῶν εἰς τὸ Γαλατικὸν φροντιστήριον (Collège de France) φίλων του καθηγητῶν, τὴν πρότασιν τοῦ ν' ἀντικαταστήσῃ ἐν τῷ αὐτῷ φροντιστηρίῳ τὸν Βιλλοισῶνα θανόντα, διοριζόμενος καθηγητὴς τῆς Ἑλληνικῆς φιλολογίας καὶ τῆς καθωμιλημένης γλώσσης, μὲ ἐτήσιον μισθὸν φρ. 6000, διότι (ὡς ἐξομολογούμενος ἔγραφεν εἰς φίλον του), ἐὰν ἐδέχετο αὐτὴν τὴν θέσιν, τὴν ἀναπαύουσαν καὶ τὸ φιλότιμον καὶ τὴν ἐπάρκειαν τῶν ἀναγκῶν του, ἔπρεπε νὰ παραιτήσῃ τὴν ἔκδοσιν τῶν Ἑλλήνων συγγραφέων καὶ τὰς ἐπὶ τῆς καθωμιλημένης παρατηρήσεις του (Ι. Ρ. α', σελ. 193-195). Διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους εἶχεν ἀποποιηθῇ κατὰ τὸ 1814 νὰ δεχθῇ τὴν ἐν τῷ φροντιστηρίῳ, αἰτίᾳ τοῦ θανάτου τοῦ καθηγητοῦ Bosquillon, κενωθεῖσαν θέσιν, ἣν ὁμοθύμως τῷ προέ-

τειναν πάντες οἱ καθηγηταὶ (Ι. Ρ. 6', σελ. 184-185 καὶ Ν. Σ. σελ. 348-349.), καὶ τὴν παρὰ τοῦ φίλου του Βοισσωνάδου γενομένην αὐτῷ κατὰ τὸ 1816 πρότασιν νὰ δεχθῇ καθηγετικὴν θέσιν εἰς τὸ Ἰνστιτοῦτον (Ι. Ρ. 6', σελ. 185-186 καὶ Ν. Σ. σελ. 352-353). Τὴν ἔντιμον πενίαν προέκρινε τῆς ἐμμίσθου διδασκαλίας, ἵνα μὴ διακόψῃ τὰς ὑπὲρ τῆς παιδείας τοῦ Ἑλληνικοῦ γένους διηνεκεῖς ἐργασίας του. Τοιαύτης αὐταπαρνήσεως παράδειγμα ἐγὼ τοὐλάχιστον δὲν γνωρίζω δεύτερον. Καὶ ὄντως, μείζονα ταύτης ὑπὲρ τοῦ Γένους ἀγάπην οὐδεὶς ἔσχεν ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς καιροῖς. Ἀστειότατον δ' ὑπάρχει τὸ ὅτι: — ὅτε ἔμαθεν ἐξ ἀκοῆς, ὅτι οἱ φίλοι του, προθυμούμενοι νὰ τὸν προςλάβωσι συνάδελφον εἰς τὴν καθηγεσίαν, ἠπόρουν πῶς ἀπεποιεῖτο νὰ συγκατατεθῇ εἰς τὴν ἐπιθυμίαν αὐτῶν, ἐν ᾗ διέβλεπον πολὺν τὸν ἀπὸ τῆς διδασκαλίας του καρπόν, καὶ σύναμα τὸν κουφισμόν του ἀπὸ τῆς, ἐν ᾗ συνέβαινε νὰ εὑρίσκεται πολλάκις, χρηματικῆς στενοχωρίας — ἔγραφεν εἰς τὸν ἀγαπητὸν αὐτῷ φίλον, τὸν μακαρίτην Ἀλέξανδρον Βασιλείου, τὰ ἑξῆς ἀξιομνημόνευτα. «Ἀκούω, ὅτι τινὲς ἀπὸ τούτους παραξενεύονται καὶ τρόπον τινὰ τραχύνονται κατὰ τῆς ἀδιαφορίας μου ταύτης. Καὶ καταλαμβάνεις καλά, ὅτι φυσικὰ δὲν πρέπει νὰ τοὺς ἀρέσκῃ τὸ νὰ μὴ θέλω νὰ ἔμβω κ' ἐγὼ διὰ τῆς αὐτῆς πύλης.... Μὴ λυπῆσαι ὅμως περὶ τούτου· ἂν δὲν ἔχω τὰς θρίδακας, μοῦ μένει ὁ ὀβολός· τὸ ὁποῖον διὰ νὰ καταλάβῃς, ἀνάγκη εἶναι ν' ἀναγνώσῃς τὸ ΚΕ' θαυ-

»μαστὸν κεφάλαιον τοῦ Ἐγχειριδίου τοῦ Ἐπι-
»κτήτου (I. Ρ. β', σελ. 201).»

Ἐκ τῶν συμβεβηκότων τῆς ζωῆς του, τῶν μνείας ἀξίων, εἶναι καὶ τὸ ἐν τῇ Αὐτοβιογραφίᾳ (σελ. 25) ἱστορούμενον ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου, ὅπερ καθίστησι καταφανὲς τὸ ὀλιγαρκὲς καὶ ἀνεξάρτητον τοῦ ἀνδρός. «Βασιλεύοντος τοῦ Ναπολέοντος (γράφει) ἕνας ἀπὸ »τοὺς [περὶ τὸν Ναπολέοντα] πολλούς, ἐπρόβαλεν »εἰς τὸν μακαρίτην Κλαυΐέρον, κ' ἐμέ, νὰ μᾶς ἀνα»δείξῃ μὲ δαψιλῆ ἀμοιβὴν ἐτήσιον βιβλιοκρί»τας (censeurs), αὐτὸν μὲν διὰ τὰ Λατινιστί, ἐμὲ »δὲ διὰ τὰ Ἑλληνιστὶ ἢ Γραικιστὶ ἐκδιδόμενα βιβλία. »Μὲ φρίκην ἀπέβαλεν ὁ φίλος μου τὸ πρόβλημα, καὶ »νὰ φρίξω ὄχι ὀλιγώτερον μ' ἐκίνησε, συλλογιζόμενος, »ὅτι ὅστις ἤλπιζεν ἀπὸ μᾶς τοιοῦτον ἔργον, πιθανῶς »νὰ μᾶς ἔκρινεν ἱκανοὺς νὰ ἐκτελέσωμεν μὲ μισθὸν καὶ »ἄλλα ἀτιμότερα». Ἀπωθήσας τὴν χρυσῆν τοῦ βιβλιοκρίτου ψαλίδα, προκρίνας ἀντὶ τῆς δαψιλοῦς διὰ τὴν τοῦ Στράβωνος μετάφρασιν ἐτησίας χορηγίας σύνταξιν ἐλάσσονος ποσοῦ, ἀποποιηθεὶς διατύπωσιν ψηφοθηρίας, συνήθους διὰ τὴν νόμιμον κατοχὴν ἕδρας Ἀκαδημαϊκοῦ, ἐκρίθη κοινῶς ὑπό τε τῶν Γάλλων καὶ ὑπὸ τῶν συμπολιτῶν του τιμῆς μεγίστης ἄξιος. Ἐκ νεότητος μέχρι γήρως βαθέος διετέλεσεν ὢν αὐτάρκης, μετριόφρων, ἄτυφος (ΙΓ), σεμνόβιος καὶ στωϊκὸς μεταξὺ τῶν ἡδονῶν καὶ τῶν γοητευμάτων τοῦ Παρισινοῦ βίου, εἰς ἓν καὶ μόνον ἀποσκοπῶν, τὸν φωτισμὸν καὶ τὴν διανοητικὴν καὶ ἠθικὴν τοῦ Γένους ἀνόρθωσιν,

ἐξ ἧς προσεδοκᾶτο βεβαία ἡ τῶν δεσμῶν τῆς δουλείας διάῤῥηξις.

Ἀφ' ἧς ἐποχῆς ἔπηξε τὴν διαμονήν του ἐν Παρισίοις, ἐπεδόθη ἀποκλειστικῶς εἰς μελέτας καὶ ἐργασίας φιλολογικάς. Ὅςτις ἀναγινώσκει τὴν μετὰ διαφόρων Εὐρωπαίων τε καὶ Ἑλλήνων ἐπιστολικὴν κοινολογίαν του, ἧς μέρος μὲν (καὶ τοῦτο ἐν πολλοῖς οὐχὶ τέλειον) ἐδημοσίευσεν ὁ μακαρίτης Ἰάκωβος Ῥώτας ἐν Ἀθήναις εἰς δύο τόμους—τὸν μὲν κατὰ τὸ 1839, τὸν δὲ κατὰ τὸ 1841 ἔτος—ἕτερον δέ, ὑπὲρ τὰς 230 ἐπιστολὰς περιέχον καὶ τόμον ὀγκώδη ἀπαρτίζον, ἐφιλοδώρησεν οὐ πρὸ πολλοῦ εἰς τὸ ἡμέτερον ἔθνος ὁ ἀπαράμιλλος φιλελληνισμὸς καὶ τὸ πρὸς τὸν ἀοίδιμον Κοραῆν σέβας τῶν Γάλλων σοφῶν, τοῦ τε μακαρίτου W. Brunet de Presle καὶ τῶν κ.κ. E. Egger καὶ Marquis de Queux de Saint Hilaire καὶ Ambroise Firmin Didot, οἵτινες ἀκαμάτως ἰχνηλατήσαντες καὶ ἀνευρόντες, κατέστησαν αὐτὰς διὰ τῶν τύπων (Paris, 1877) κτῆμα κοινόν· ὅςτις, λέγω, ἀναγινώσκει τὰς μέχρι τοῦδε δεδημοσιευμένας (διότι εἰσὶ καὶ ἄλλαι εἰσέτι ἀδημοσίευτοι) ἐπιστολάς του, καὶ τὰς μετὰ κριτικῶν σημειώσεων ἐκδόσεις του, ἐν αἷς, πρὸς τῇ ἐπανθούσῃ χάριτι καὶ κομψότητι τοῦ λόγου, διαλάμπουσι καὶ γλώσσης, ἢ μᾶλλον γλωσσῶν, περιουσία, καὶ γνώσεις παντοδαπαί, καὶ λέξεως ἀνθηρότης, καὶ κρίσεως βαθύνοια, καὶ φράσεως ποικιλία, ἐκπλήσσεται ἀληθῶς· ὅταν δ' ἐν τῇ ἀναγνώσει τῶν Προλεγομένων αὐτοῦ ἐπιστήσῃ

τὸν νοῦν εἰς τὸ ἠθικὸν αὐτῶν μέρος, θαυμάζει τὸν Σωκρατικὸν τοῦτον ἄνδρα, τὸν μέγαν τοῦ Γένους διδάσκαλον, τὸν πατέρα τῆς νεωτέρας Ἑλληνικῆς φιλολογίας, τὸν ἀκραιφνέστατον φιλόπατριν.

Μέγας ἀληθῶς ἐν τοῖς καθ'ἡμᾶς χρόνοις, ἀλλὰ καὶ σύναμα λαμπρὸς ὑπὸ διττὴν ἔποψιν, τήν τε ἀπὸ τοῦ βίου καὶ τὴν ἀπὸ τῶν διανοητικῶν ἔργων, ἀνεδείχθη. Ἀπὸ τοῦ βίου μέν, διότι ὁλόκληρον τοῦτον διήνυσεν ὡς μέλος τῆς ὀρθοδόξου κοινωνίας, ὑπόδειγμα χριστιανικῆς τελειότητος (καθόσον ἀνθρώπῳ δυνατὸν) παρασχὼν ἑαυτὸν ἐν τῇ τηρήσει τῶν θείων ἐντολῶν, μάλιστα δὲ τῆς κυρίας πασῶν, τῆς πρὸς τὸν Θεὸν δηλονότι, καὶ πρὸς τὸν πλησίον καὶ πρὸς τὴν Πατρίδα, ἀγάπης ἐν ᾗ συγκεφαλαιοῦται ἅπαν τοῦ νόμου τὸ πλήρωμα (ΙΔ)· ἀγάπης, τὴν ὁποίαν πρὸς μὲν τὸν Θεόν εἶχεν ἴσην τοῖς συγχρόνοις αὐτῷ λογίοις καὶ πᾶσι τοῖς τὰς χριστιανικὰς ἀληθείας ἐπεγνωκόσι, πρὸς δὲ τὴν Πατρίδα καὶ τοὺς ὁμογενεῖς θερμοτέραν ἐκείνων. **Κ**αὶ ταῦτα μὲν ἀπὸ τοῦ κατὰ Χριστὸν βίου. Ἀπεδείχθη δὲ λαμπρὸς καὶ ἀπὸ τῶν διανοητικῶν ἔργων τῶν διὰ τοῦ θείου δώρου τῆς τυπογραφίας κοινὸν τοῦ Γένους κτῆμα γενομένων, ὅσα ἔφθασαν νὰ δημοσιευθῶσιν ἄχρι τῆς τελευτῆς του, εἴτε ἐν τῷ ἰδίῳ αὐτοῦ ὀνόματι, εἴτε ἀνωνύμως, ὧν τὴν ἀπαρίθμησιν εὑρήσει κατωτέρω ὁ ἀναγνώστης. Εὔκαιρον νομίζω νὰ προσθέσω εἰς ταῦτα καὶ ὅτι εἰς πολλοὺς τῶν ἐν Εὐρώπῃ ἑλληνιστῶν, ἐρωτώμενος ἢ παρακαλούμενος, ἐγίνετο δότης ἱλαρός, χορηγῶν

προθύμως καὶ μετὰ δαψιλείας ὅ,τι ἐζητεῖτο ἐκ τοῦ θησαυροῦ τῆς σοφίας του (ΙΕ). Διὰ ταῦτα πάντα ζῶντα μὲν οὐ μόνον ὁμογενεῖς τε καὶ ἀλλογενεῖς ἠγάπων καὶ ἐτίμων αὐτὸν ἐπαξίως, ἀλλὰ καὶ ἅπαν τὸ Ἑλληνικόν, ἐν ἐκκλησίᾳ κυρίᾳ—τῇ ἐν Τροιζῆνι κατὰ τὸ 1827 συγκροτηθείσῃ Γʹ. ἐθνικῇ Συνελεύσει—ἐξεδήλωσε πανδημεὶ εἰς αὐτὸν τὴν εὐγνωμοσύνην, τὸ σέϐας καὶ τὴν ἐκ μέσης καρδίας ἀγάπην, ἅμα δὲ καὶ τὴν λύπην ὅτι δὲν ἠμπόρει ν' ἀσπασθῇ τὴν ἱερὰν κορυφὴν αὐτοῦ, ἅτε μακρὰν τῆς πεφιλημένης Ἑλλάδος διαμένοντος (ΙϚ)· μετὰ δὲ τὴν τελευτὴν ἡ μνήμη αὐτοῦ ἔμεινε καὶ διαμενεῖ ἄληστος. «Ἐν γενεᾷ αὐτοῦ » ἐδοξάσθη καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ζήσεται εἰς γενεάς· » σοφίαν αὐτοῦ διηγήσονται λαοί, καὶ τὸν ἔπαινον » ἐξαγγελεῖ ἐκκλησία» (Σοφ. Σειρ. ΛΘʹ, 9, 10 καὶ ΜΔʹ, 7, 14, 15.).

Κατατάττω ὧδε χρονολογικῶς ὅσα συνέγραψε καὶ ἐξέδωκε, προσσημειῶν εἰς ἕκαστον τῶν ἀνωνύμως δημοσιευθέντων καὶ τὴν πηγήν, ἐξ ἧς γίνεται δῆλον τὸ ἀναμφισϐήτητον τῆς συγγραφῆς τοῦ ἀθανάτου ἐκείνου ἀνδρός.

Α.—ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ, εἴτουν Σύνοψις τῆς Χριστιανικῆς Θεολογίας, συγγραφεῖσα παρὰ τοῦ σοφωτάτου καὶ πανοσιωτάτου ἐν ἱερομονάχοις κυρίου Πλάτωνος, πρώην Ἀρχιμανδρίτου τῆς ἐν Τροΐτζῃ μονῆς, τανῦν δὲ πανιερωτάτου Μητροπολίτου Μόσχας, καὶ μεταφρασθεῖσα πρῶτον μὲν ἐκ τῆς Ῥωσσικῆς εἰς τὴν Γερμανικήν,

νῦν δὲ ἐκ τῆς Γερμανικῆς εἰς τὴν Ἑλληνορωμαϊκὴν διάλεκτον· ἡ προσετέθησαν σημειώσεις διάφοροι καὶ προδιοίκησις περὶ Κατηχήσεως παρὰ τοῦ μεταφραστοῦ· προσφωνηθεῖσα ὑπ'αὐτοῦ εἰς τὸν συγγραφέα. — Ἐν Λειψίᾳ τῆς Σαξωνίας — ἔτει 1782 (Αὐτοβιογραφ. σελ. 21).

Ταύτης μετατυπώσεις ἐγένοντο—καθόσον εἶναί μοι γνωστὸν — ἐν Κερκύρᾳ, 1827· καὶ ἐν Μονάχῳ τῆς Βαυαρίας, 1834· καὶ ἐν Ἀθήναις, 1837.

Β. — ΣΥΝΟΨΙΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΑΤΗΧΗΣΕΩΣ. Δύο ταύτης ἐκδόσεις εἰσί μοι γνωσταί. Ἡ Α', προσφωνηθεῖσα τῷ Οἰκουμενικῷ Πατριάρχῃ Γαβριὴλ Δ', Σμυρναίῳ (ὅς, ἀπὸ παλαιῶν Πατρῶν προαχθεὶς ἐν ἔτει 1780, ἐτελεύτησε μετὰ τριετῆ Πατριαρχείαν), ἐγένετο σύγχρονος σχεδὸν τῇ προηγουμένῃ. Τοῦτο δὲ βεβαιοῦται ἐκ τοῦ προλόγου ἔνθα ὑποσημειοῦται, ὅτι ἡ Ὀρθόδοξος διδασκαλία τοῦ Πλάτωνος «τυποῦται νῦν (1782) εἰς Λειψίαν»· ἡ δὲ Β', ἐξεδόθη ἐν Βενετίᾳ 1834, εἰς χρῆσιν τῶν κοινῶν σχολείων τοῦ Ἑλληνικοῦ Γένους, φιλοτίμῳ δαπάνῃ τῆς Ἀδελφότητος τῶν Ζωσιμάδων.

Γ — PYRETOLOGIÆ SYNOPSIS quam peritissimis rei medicæ, inclytæque universitatis Monspeliensis Professoribus Regiis, N. N. D. D. *Paul Joseph De Barthez*, cancellario et judice, *Fr. De Lamure*, decano, *Gasp. Joan René*, pro-decano, *Antonio Gouan*, *Fr. Broussonet*, *Fr. Vigarous*, *Joan. Sabatier*, *Joan Carol. De Grimaud*, et *Henr. Ludov. Brun*, decani coadjutori, Theseos vice impugnandam obtulit, mense julio præsentis anni pro prima Apollinari Laurea consequenda, Auctor *Diamantes Coray*, Pa-

tria Smyrnensis, nationne Græcus, artium Liberalium Magister, et in eadem Universitate Medicinæ Alumnus. — Monspelii, apud Joannem Martel, natu majorem, Regis, Occitaniæ Comitiorum, Universitatisque Typographum MDCCLXXXVI. Προσφωνηθεῖσα τῷ σεβασμίῳ φίλῳ καὶ διδασκάλῳ αὐτοῦ *Βερνάρδῳ Κεύνῳ*.

Ἀντίτυπον ταύτης ἀπόκειται εἰς τὴν ἐν Χίῳ δημοσίαν βιβλιοθήκην. Μετετυπώθη καὶ ἐν Παραρτήματι τῶν τέως ἀνεκδότων ἐπιστολῶν Κοραῆ, ἐν Παρισίοις 1877 (Ν. Σ. σελ. 506—590).

Δ. — MÉDICUS HIPPOCRATICUS, sive de præcipuis officiis medici ex primo Hippocratis aphorismo deductis *Oratio* ab auctore *D. Coray Smyrnensi*, in inclyta Universitate Monspeliensi, habita, pro gradu Doctoratus consequendo. Monspelii. apud *Joannem Martel*, etc.—MDCCLXXXVII.

Καὶ τούτου ἀντίτυπον ἀπόκειται εἰς τὴν ἐν Χίῳ δημοσίαν βιβλιοθήκην. Μετετυπώθη καὶ ἐν τῷ εἰρημένῳ Παραρτήματι (Ν. Σ. σελ. 591—597).

Ε. — MÉDECINE CLINIQUE, OU MANUEL DE PRATIQUE, traduit de l'Allemand du docteur *C. G. Selle* professeur de médecine, médecin de la maison de Charité à Berlin, membre de l'Académie Royale des sciences de la même ville et de la société Royale des médecins de Londres; par *Coray*, docteur en médecine de l'université de Montpellier.

Δύο ἐκδόσεις τῆς ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ εἰς τὸ Γαλλικὸν μεταφράσεως τοῦ συγγράμματος τούτου ἐγένοντο

ἐν Μοντπελλιέρῳ, δίτομοι ἀμφότεραι· ἡ μέν, ἐν ἔτει 1787· ἡ δέ, τῷ Γ' ἔτει τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας. (Αὐτοβιογραφ. σελ. 21.=I. P. β', σελ. 91 καὶ 101. =Κ. Ν. Σ., σελ. 670.=Ν. Σ., σελ. 216—217 καὶ 306). Ἀμφότεραι ἀπόκεινται εἰς τὴν ἐν Χίῳ δημοσίαν βιβλιοθήκην πλήρεις σημειώσεων, διορθώσεων καὶ προσθηκῶν ἰδιογράφων τοῦ Κοραῆ, (ΙΖ).

Ϛ. — OBSERVATIONS DE MÉDECINE DU DOCTEUR C. G. SELLE, traduites par le docteur *Coray* à Paris, 1796.

Μετάφρασις ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ εἰς τὸ Γαλλικόν. (I. P. β', σελ. 91 καὶ 101.=Κ. Ν. Σ., σελ. 670.= Ν. Σ. σελ. 306).

Περὶ τῆς μεταφράσεως ταύτης ὅρα ἐν ταῖς σημειώσεσι (ΙΗ).

Ζ. — INTRODUCTION A L'ÉTUDE DE LA NATURE ET DE LA MÉDECINE, traduite de l'Allemand d'après la seconde édition corrigée et augmentée de M. *Selle* professeur en médecine, médecin de la Charité et membre de l'Académie Royale des sciences de Berlin; par *Coray*, docteur en médecine de l'Université de Montpellier. Ouvrage nécessaire à tous les étudians en médecine. à Montpellier, de l'Imprimerie de Tournel père et fils. L'an troisième de la Republique.

Πρὸς ταῖς ἀνωτέρω § Ϛ παραπομπαῖς βλέπε καὶ Ν. Σ. σελ. 491—504, ἔνθα ἐδημοσιεύθη καὶ τὸ πολλοῦ λόγου ἄξιον Προοίμιον τοῦ ὁποίου αὐτὸς ὁ μεταφραστὴς ποιεῖται μνείαν ἐν τῇ πρὸς τὸν σεβάσμιον

φίλον του Βερνάρδον Κεῦνον ἐπιστολῇ 1ης Ἀπριλίου 1797 διὰ τῶν ἑξῆς: «je vous prie de lire la pré»face que j'ai mise à la tête de l'Introdu»ction à l'étude etc. et qui ne fera pas plai»sir à tous les médecins» (Ν. Σ. σελ. 306.).

H. — LETTRE DE DOCTEUR CORAY SUR LE TESTAMENT SECRET DES ATHÉNIENS, DONT PARLE DINARQUE DANS SA HARANGUE CONTRE DEMOSTHÈNES.

Ἡ ἐπιστολὴ αὕτη ἀπηυθήνθη ἐν ἔτει 1746 πρὸς τὸν φίλον του Ῥοχέτιον κατὰ τὴν τούτου μαρτυρίαν ἐν τῷ εἰς τὰ Σύμμικτα (mélanges de critique et de philologie) προλόγῳ αὐτοῦ· ἐδημοσιεύθη δὲ συναινέσει τοῦ Κοραῆ εἰς τὸ Magasin Encyclopédique, καὶ ἀνετυπώθη δίς· πρῶτον μὲν εἰς τὸν Β' τόμον τῶν τοῦ Ῥοχετίου Συμμίκτων (1821), εἶτα δὲ ἐν τῇ Συλλογῇ τῶν οὐ πρὸ πολλοῦ ἐκδοθεισῶν Γαλλικῶν ἐπιστολῶν Κοραῆ (Ν. Σ. σελ. 295, σημείωσ. 1, καὶ σελ. 437 — 444). Μετάφρασις αὐτῆς εἰς τὴν καθωμιλημένην ἐδημοσιεύθη ἀνωνύμως διὰ τοῦ Λογίου Ἑρμοῦ τοῦ 1812 ἔτους σελ. 232 — 240. Εὕρηται δὲ δεδημοσιευμένη ἐν τῷ ΙΔ' τόμῳ τῆς Πανδώρας (1863 — Φυλλαδ. 318, σελ. 141—145.) ἡ αὐτὴ ἐπιστολή, ἐξελληνισθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐλλογίμου κυρίου Ι. Ν. Βαλέττα, ἀνδρὸς καὶ τοῖς Ἕλλησι καὶ τοῖς ἐν Εὐρώπῃ λογίοις γνωστοῦ ἐξ ὧν κατὰ καιροὺς συνέγραψε καὶ τύποις ἐξέδωκεν· ὅς, ἐντυχὼν τοῖς τοῦ Ῥοχετίου Συμμίκτοις πρὸ εἴκοσι καὶ ἐπέκεινα ἐτῶν, καὶ τὴν διὰ τοῦ Λογίου Ἑρμοῦ δημοσιευθεῖσαν μετάφρασιν ἀγνοῶν,

ἐξήνεγκεν οἰκείαν εἰς καθαρεῦον νεοελληνικὸν ἰδίωμα μετὰ προσθήκης σπουδαίων τινων σημειώσεων (ΙΘ).

Θ. — ESQUISSE D'UNE HISTOIRE DE LA MÉDECINE ET DE CHIRURGIE depuis leur commencement jusqu'à nos jours, ainsi que de leurs principaux auteurs, progrès, imperfections et erreurs; traduite de l'Anglais de M. *W. Black,* M. D., par *Coray,* Docteur en Médecine de l'Université de Montpellier. Paris, chez J. J. Fuchs, libraire, rue des Mathurins, hôtel Cluny, N° 334. An VI de la Republique (1798 v. s.). Προσήρτηται δ'ἐν τῷ τέλει καὶ Tableau chronologique εἰς μέγα φύλλον (Ν. Σ. σελ. 217, σημ. 1).

Ἀντίτυπον ἀπόκειται εἰς τὴν ἐν Χίῳ δημοσίαν βιβλιοθήκην. (Κ)

Ι. — VADE MECUM DE MÉDECINE.

Μετάφρασις ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ. Ἐξεδόθη ἀνωνύμως (Ν. Σ. σελ. 268 καὶ 310).

ΙΑ. — ΑΔΕΛΦΙΚΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ πρὸς τοὺς εὑρισκομένους κατὰ πᾶσαν τὴν Ὀθωμανικὴν ἐπικράτειαν Γραικούς, εἰς ἀντίῤῥησιν κατὰ τῆς ψευδωνύμως ἐν ὀνόματι τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἱεροσολύμων ἐκδοθείσης ἐν Κωνσταντινουπόλει *Πατρικῆς διδασκαλίας*. Ἐν Ῥώμῃ, ἐν ἔτει Α' τῆς Ἐλευθερίας. αψλη'.

Φυλλάδιον ἀνωνύμως ἐκδοθὲν (Ι. Ρ. α', σελ. 118 καὶ 127 — 128. = Κ. Ν. Σ. σελ. 670), καὶ οὐκ ἐν Ῥώμῃ ἀλλ' ἐν Παρισίοις τυπωθέν (ΚΑ).

ΙΒ — ΘΕΟΦΡΑΣΤΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ. Les Caractères de Theophraste d'après un manuscrit du Vatican, contenant des additions qui n'ont pas encore paru en France.

Traduction nouvelle, avec le texte grec, des notes critiques, et un discours préliminaire sur la vie et les écrits de Théophraste, par *Coray*, Docteur en Médecine de la Faculté de Montpellier. à Paris, chez J. J. Fuchs, Libraire, rue de Mathurins, N° 334. De l'imprimerie de Baudelot et Eberhart. L'an VII (1799).

Προσεφωνήθη aux Grecs libres de la mer Ionienne (Αὐτοβιογραφ. σελ. 28.=N. Σ. σελ. 330—331).

ΙΓ— ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΑΕΡΩΝ, ΥΔΑΤΩΝ, ΤΟΠΩΝ. Traité d'Hippocrate des airs, des eaux et des lieux; Traduction nouvelle, avec le texte grec collationné sur deux manuscrits, des notes critiques, historiques et médicales, un discours préliminaire, un tableau comparatif des vents anciens et modernes, une carte géographique, et les index nécessaires. par *Coray*, Docteur en Médecine de la ci-devant Faculté de Montpellier. à Paris, de l'imprimerie de Baudelot et Eberhart. L'an IX. 1800.

Τόμοι δύο, ὧν ὁ μὲν Α περιέχει μακρὰ προλεγόμενα σελ. 1—CLXXX, τὸ κείμενον μετὰ τῆς γαλλικῆς μεταφράσεως σελ. 2—119, καὶ τὰς διαφόρους γραφὰς καὶ διορθώσεις τοῦ κειμένου σελ. 121—170· ὁ δὲ Β' τὰς κριτικὰς σημειώσεις, τοὺς πίνακας, καὶ δύο χάρτας—τὸν τῆς ὀνοματολογίας τῶν ἀνέμων κατά τε τοὺς ἀρχαίους καὶ κατὰ τοὺς νεωτέρους, καὶ τὸν τῆς Σκυθίας καὶ τῆς Αἰγύπτου ὃν ὁ Barbié du Bocage συνέταξεν ἰδίως διὰ τὴν προκειμένην ἔκδοσιν τοῦ

Κοραῆ (Αὐτοβιογραφ. σελ. 28 = Ν. Σ. 332—333).

Μεγίστην, ἐκ μέρους τῶν Εὐρωπαίων σοφῶν ὑπόληψιν καὶ τιμὴν περιεποιήσατο τῷ Κοραῆ ἡ ἔκδοσις αὕτη.

Ἐν ἔτει δὲ 1810, ἤτοι δέκα ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως ἔτη, ἐ ν ό μ ω τ ο ν κ ρ ι τ ή ρ ι ο ν (jury), ἐκ προσταγῆς τοῦ αὐτοκράτορος Ναπολέοννος τοῦ Α' συγκεκροτημένον, ἀπὸ καθηγητὰς τοῦ Πανεπιστημίου, ἔκρινεν αὐτὸ τὸ ἔργον τοῦ Κοραῆ βραβεύσεως ἄξιον (Ι. Ρ. ά, σελ. 77—78). Ἡ τῶν κριτῶν ὁμόφωνος ἀπόφασις ἔχει ἐπὶ λέξεως οὕτω:

« M. Coray a rendu un véritable service à la science et à la critique, en traduisant ce traité, sur lequel ses remarques ont repandu un clarté nouvelle. Le nombre des passages qu'il a mieux entendus et de ceux qu'il a restitués, corrigés et expliqués d'une manière satisfaisante, est très considérable. La sagacité de sa critique et le bonheur de ses conjectures semblent le conduire souvent jusqu'à l'évidence... La philologie et la science médicale répandues avec choix et sans profusion dans ses notes, rendent la lecture de ce traité aussi intéressante qu'instructive. A l'égard du style, M. Coray a la modestie de dire, dans son discours préliminaire, qu'on s'apercevra facilement que c'est un étranger qui traduit dans une langue étrangère. Cependant, il n'y a rien de choquant

dans son style, et l'on pourrait désirer que tous les Français qui se livrent principalement aux travaux de l'érudition, écrivissent leur langue avec autant de pureté et de correction que M. Coray.»

Ὁ τοῦ ἐν λόγῳ βραβείου γλιχόμενος ἀνταγωνιστὴς J. B. Gail, μέλος τοῦ Ἰνστιτούτου, σφόδρα ἐρεθισθεὶς καὶ ὡς ἀποτυχὼν καὶ ὡς οὐδεμιᾶς κἂν μνείας ἀξιωθεὶς ἐν τῇ τῶν κριτῶν ἐκθέσει, ἐδημοσίευσεν ὑπόμνημα μακρὸν καὶ δριμύ, δι' οὗ κατηγόρει τῶν κριτῶν ἐπὶ μεροληψίᾳ. Κατὰ τοῦ ὑπομνήματος τούτου ἐπῆλθεν ὁ Φραγκῖσκος Θυρότος, ἠρέμα καὶ ἀταράχως ἐλέγξας τὸν Gail ὡς ἀνάξια ἑαυτοῦ φρονήσαντά τε καὶ γράψαντα, καὶ φιμώσας αὐτόν. Ὁ τοῦ Θυρότου ἔλεγχος ἐδημοσιεύθη καὶ εἰς τὸν Mercure de France, καὶ εἰς ἰδιαίτερον ἐκ 14 σελίδων φυλλάδιον ἐξ οὗ ἐγὼ παρέλαβον τὴν ἄνωθι τῶν ἐνόρκων κριτῶν ἀπόφασιν.

Λόγου πάρεργον σημειῶ ἐνταῦθα, ὅτι ἡ προτέρα πρὸς τὸν Κοραῆν φιλία τοῦ Gail (Ν. Σ. σελ. 325) ἐψύγη εἰς τὸ μετὰ ταῦτα (Ν. Σ. σελ. 346—347).

ΙΔ.— ΣΑΛΠΙΣΜΑ ΠΟΛΕΜΙΣΤΗΡΙΟΝ.

Ἐξεδόθη ἀνωνύμως τὸ πρῶτον ἐν Ἀλεξανδρείᾳ (ἀντὶ ἐν Παρισίοις) ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς τυπογραφίας «Ἀτρομήτου τοῦ Μαραθωνίου» ΧΠΗΗΗΙ (1801). Τῆς ἐκδόσεως προτάττεται χαλκογραφία παριστῶσα τὴν Ἑλλάδα ἡμίγυμνον, κατατετρωμένην διὰ σπάθης Ἀγαρηνοῦ καὶ ἐπωδύνως ἀναφωνοῦσαν: «Ὤμοι ἐγὼ » πανάποτμος, ἐπεί μ' ἕλε δούλιον ἦμαρ» (ΚΒ).

Τὸ συγγραμμάτιον τοῦτο, μετὰ εἰκοσαετίαν ἀπὸ τῆς Α' ἐκδόσεως μεταφρασθὲν εἰς τὸ Γαλλικὸν ὑπὸ Γάλλου νεανίου, τοῦ φιλέλληνος Guerrier de Dumast, καὶ τυπωθὲν ἐν Παρισίοις chez Baudouin frères, imprimeurs libraires, Juillet 1821 μετὰ προλεγομένων, ἀνετύπωσεν ὁ Κοραῆς ὑπὸ τὴν αὐτὴν ψευδωνυμίαν, ἐν Πελοποννήσῳ (ἀντὶ ἐν Παρισίοις) ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς τυπογραφίας Ἀτρομήτου τοῦ Μαραθωνίου, 1821, προσθεὶς εἰς τὸ τέλος καὶ τὰ τοῦ Γάλλου μεταφραστοῦ Προλεγόμενα, ἐξελληνισθέντα ἀπὸ τὸν Κ. Π. [Κωνσταντῖνον Ι. Πιτζιπιόν, τοῦ ὁποίου μνεία γενήσεται κατωτέρω].

(Αὐτοβιογραφ. σελ. 28).

ΙΕ. — ΒΕΚΚΑΡΙΟΥ ΤΟ ΠΕΡΙ ΑΔΙΚΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΙΝΩΝ.

Ἐξεδόθη ἐν Παρισίοις, δίς. Ἡ μὲν πρώτη ἔκδοσις ἐπιγράφεται «Περὶ ἁμαρτημάτων καὶ ποινῶν, πολιτικῶς θεωρουμένων· σύγγραμμα Καίσαρος Βεκκαρίου, μεταφρασθὲν ἐκ τῆς Ἰταλικῆς γλώσσης, καὶ διὰ σημειώσεων ἐξηγηθὲν ὑπὸ Δ. Κοραῆ, ἰατροῦ καὶ μέλους τῆς ἐν Παρισίοις Ἑταιρείας τῶν Ἀνθρωποτηρητῶν· ἐν Παρισίοις, de l'imprimerie de Baudelot et Eberhart, 1802». Τὴν ἔκδοσιν ταύτην προσεφώνησεν ὁ μεταφραστής, τῇ νεοσυντάκτῳ τῶν Ἑπτὰ νήσων Ἑλληνικῇ πολιτείᾳ, διὰ τὰς χρηστὰς ἐλπίδας. Ἡ δὲ δευτέρα ἐπιγράφεται «Βεκκαρίου, περὶ ἀδικημάτων καὶ ποινῶν, μεταφρασμένον ἀπὸ τὴν Ἰταλικὴν γλῶσσαν. Δευτέρα ἔκδοσις, διορθωμένη καὶ αὐξημένη μὲ σημειώσεις καὶ πίνακα στοιχειακόν· εἰς τὴν ὁποίαν

ἐπροστέθη καὶ τὸ πανομοιότυπον τῆς πρὸς τὸν μεταφραστὴν ἐπιστολῆς τοῦ Μορελλέτου. Ἐν Παρισίοις, ἐκ τῆς τυπογραφίας Φιρμίνου Διδότου πατρὸς καὶ υἱῶν, 1823»· καὶ προσεφωνήθη Τοῖς μέλλουσι δικασταῖς τῶν Ἑλλήνων. (Αὐτοβιογραφ. σελ. 28.=Ν. Σ. σελ. 333—334).

ΙϚ. — ΛΟΓΓΟΥ ΠΟΙΜΕΝΙΚΩΝ ΤΑ ΚΑΤΑ ΔΑΦΝΙΝ ΚΑΙ ΧΛΟΗΝ. Ἐν Παρισίοις 1802.

Περὶ τῆς ἐκδόσεως ταύτης τὴν ὁποίαν δὲν ηὐτύχησα ν'ἀποκτήσω, σημειῶ ὧδε ὅ,τι ἄλλοθεν ἔχω παραλαβών.

Εἰς τὸ ἐν τῇ Biographie nouvelle des contemporains καταχωρισθὲν καὶ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν (σελ. η′) μνημονευθὲν περὶ τοῦ Κοραῆ βιογραφικὸν ἄρθρον, γέγραπται πρὸς τοῖς ἄλλοις, ὅτι ὁ Κοραῆς διορθώσας ἐξέδωκε καὶ Λόγγου ποιμενικῶν τὰ κατὰ Δάφνιν καὶ Χλόην, ἐπιμεληθεὶς ὁ αὐτὸς καὶ τῆς τυπώσεως. Ὁ διὰ τοῦ εἰρημένου ἄρθρου βιογραφηθεὶς οὐδὲν εἰς διάψευσιν ἀντεῖπε, καί περ ἐν τῇ Αὐτοβιογραφίᾳ (σελ. 16, 20, 21 καὶ 24) ἐπανορθώσας ἄλλας τινας ἀνακριβείας τοῦ βιογράφου του.

Ἐν μεταγενεστέρᾳ δ'ἐκδόσει αὐτῶν τῶν τοῦ Λόγγου ποιμενικῶν, τῇ ὑπὸ τοῦ P. L. Courier γενομένῃ δι'ἐπιμελείας τοῦ G. R. L. De Sinner, ὑπὸ τὸν τίτλον «Longi Pastoralia....Parisiis, excudebat Firminus Didot, MDCCCXXIX» εὑρίσκω, ὅτι οὗτος (ὁ Sinner), ὅτ'ἐπεχείρησε τὴν ἔκδοσιν, εἶχεν ὑπ' ὄψει, πρὸς τοῖς διαφόροις κώδηξι καὶ προγενεστέραις

ἐκδόσεσι, καὶ τὴν τοῦ Κοραῆ περὶ ἧς γράφει οὕτως ἐν τῷ οἰκείῳ προλόγῳ σελ. XIX· «Λόγγου Ποιμενικά, τὰ » κατὰ Δάφνιν καὶ Χλόην. Parisiis, excudebam » Petrus Didot, natu maior, 1802, in 4°, pag. » 132 [cum figuris aeri incisis 9, curante A. » Coray]. Discrepantias textus Villoisoniani » indicavit Chardon La Rochette, Mél. Tom. II, » pag. 102—107 »· ἐν δὲ τῷ τέλει τῆς ἐκδόσεώς του κατεχώρισε τάς τε τῶν πρὸ αὐτοῦ ἐκδοτῶν καὶ τὰς τοῦ Κοραῆ διορθώσεις.

Καὶ ἐν τῇ τοῦ Κ. Σάθα δὲ Νεοελληνικῇ φιλολογίᾳ (Κ. Ν. Σ. σελ. 667) σημειοῦται, ὅτι ὁ Κοραῆς « ἐν » ἔτει 1802 ἐπεμελήθη πολυτελῆ ἔκδοσιν τῶν ποι- » μενικῶν τοῦ Λόγγου παρὰ τῷ Διδότῳ ».

Ἀρκοῦντα ταῦτα νομίζω εἰς πίστωσιν, ὅτι ἐκ τῶν διανοητικῶν ἔργων τοῦ Κοραῆ εἶναι καὶ τὸ ὧδε προκείμενον.

ΙΖ. — MÉMOIRE SUR L' ÉTAT ACTUEL DE LA CIVILISATION DANS LA GRÈCE, lu à la *Société des Observateurs de l'homme*, le 16 nivôse an XI (6 janvier 1803), par *Coray*, Docteur en Médecine, et membre de la dite Société. (Αὐτοβιογραφ. σελ. 28. = I. P. α', σελ. 173 — 176. = Ν. Σ. σελ. 445 — 490).

ΙΗ. — ΗΛΙΟΔΩΡΟΥ ΑΙΘΙΟΠΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΑ ΔΕΚΑ, ἃ χάριν Ἑλλήνων ἐξέδωκε μετὰ σημειώσεων, προσθεὶς καὶ τὰς ὑπὸ τοῦ Ἀμιότου συλλεγείσας, τέως δὲ ἀνεκδότους, διαφόρους γραφάς, προτροπῇ καὶ δαπάνῃ *Ἀλεξάνδρου Βασιλείου*, ὁ Δ. Κοραῆς· ἐν Παρισίοις, παρὰ I. M. Ἐβεράρτῳ τυπογράφῳ, ΑΩΔ'. Τόμοι δύο, Α' καὶ Β'.

Τούτων ὁ μὲν Α', περιέχει μακρὰν πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον Βασιλείου ἐπιστολὴν καὶ τὸ κείμενον τοῦ Ἡλιοδώρου· ὁ δὲ Β', τὰς εἰς τὸν Ἡλιόδωρον κριτικὰς σημειώσεις (Αὐτοβιογραφ. σελ. 28).

Πρὸς τοῦτον, τὸν λίαν αὐτῷ πεφιλημένον Ἀλέξανδρον Βασιλείου — τὸν ἐξ Ἀργυροκάστρου τῆς Ἠπείρου ἕλκοντα τὸ γένος καὶ πρὸς τῷ ἐμπολαίῳ θεραπεύσαντα, εἴπερ τις καὶ ἄλλος τῶν συγχρόνων αὐτῷ, τὸν λόγιον Ἑρμῆν (Λ. Ε. τοῦ ἔτους 1811, σελ. 129—147, καὶ 262—264, καὶ 321—336.=Αὐτοθ. τοῦ ἔτους 1812, σελ. 22—29 καὶ 72.=τοῦ ἔτους 1813, ἐν παραρτήματι εἰς τὸ Γ. τετράδιον, σελ. 1—14.=τοῦ ἔτους 1814, σελ. 141—143.=τοῦ ἔτους 1816, σελ. 301—309), καὶ διὰ τοῦτο δικαίως ἐπονομασθέντα ἔνθερμον προστάτην τῆς Φιλολογίας (den eifrigen Beförderer der Literatur. Λ. Ε. τοῦ 1816, σελ. 377), ἀποβιώσαντα δ'ἐν ἡλικίᾳ ἐτῶν 58 τῇ α' Ἰανουαρίου 1818 (Λ. Ε. τοῦ 1818, σελ. 62) — πρὸς τοῦτον, λέγω, τὸν ἐπιστήθιον αὐτοῦ φίλον, ἐπιστέλλων μετὰ πολὺν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως καιρὸν ὁ Κοραῆς ἔγραφεν· «....Ἐνθυ» μοῦ μετὰ τὸν θάνατόν μου, νὰ ζητήσῃς καὶ τὸ ἀν» τίτυπον τὸ ὁποῖον μεταχειρίζομαι. Ηὔξησα εἰς τὸ» περιθώριον τὰς σημειώσεις· καὶ τὰς αὐξάνω, ὁσάκις» εὕρω τίποτε εἰς τὰς ἀναγνώσεις μου, διὰ νὰ ἦναι» ἕτοιμος εἰς Β' ἔκδοσιν. Αἱ νέαι σημειώσεις δὲν εἶναι» ὅλαι προσθῆκαι, ἀλλὰ καὶ ἀφαιρέσεις ἢ μεταῤῥυθ» μίσεις τῶν ἡμαρτημένων. Ἀνεκάλυψα καὶ νέας ἀλ-

» λας παρῳδίας καὶ κλοπὰς τοῦ μυθιστοριογράφου·
» ἔκαμα καί τινας ἐπανορθώσεις εἰς τὸ κείμενον· εἰς
» τρόπον ὥστε ἡ Β' ἔκδοσις, ἂν δὲν ἦναι καλλιωτέρα,
» θέλει εἶσθαι Allerdings ὀλιγώτερον κακὴ παρὰ τὴν
» πρώτην » (Ι. Ρ. α', σελ. 196).

Τὸ ἀντίτυπον, περὶ οὗ ὁ λόγος, ἀπόκειται εἰς τὴν ἐν Χίῳ δημοσίαν βιβλιοθήκην.

ΙΘ. — ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ, περιέχων — Κλαυδίου Αἰλιανοῦ τὴν ποικίλην ἱστορίαν, Ἡρακλείδου τοῦ Ποντικοῦ καὶ Νικολάου Δαμασκηνοῦ τὰ σωζόμενα, οἷς προσετέθησαν καὶ βραχεῖαι σημειώσεις καὶ στοχασμοὶ Αὐτοσχέδιοι περὶ τῆς ἑλληνικῆς παιδείας καὶ γλώσσης. Φιλοτίμῳ δαπάνῃ τῶν ἀδελφῶν Ζωσιμάδων, παιδείας ἕνεκα τῶν τὴν Ἑλλάδα φωνὴν διδασκομένων ἑλλήνων. Ἐν Παρισίοις, ἐκ τῆς τυπογραφίας Φιρμίνου Διδότου, ΑΩΕ'. (Αὐτοβιογραφ. σελ. 28—29.).

Κ. — ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΚΑΜΩΣΙΝ ΟΙ ΓΡΑΙΚΟΙ ΕΙΣ ΤΑΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΠΕΡΙΣΤΑΣΕΙΣ. Διάλογος δύο Γραικῶν κατοίκων τῆς Βενετίας, ὅταν ἤκουσαν τὰς λαμπρὰς νίκας τοῦ αὐτοκράτορος Ναπολέοντος. Εἰς τὴν Βενετίαν, ἐκ τῆς τυπογραφίας Χρυσίππου τοῦ Κριτοβούλου. Μηνὸς Δεκεμβρίου, ἔτους 1805.

Φυλλάδιον, συγκείμενον ἐκ σελίδων 61· ἐκδοθὲν ἀνωνύμως εἰς τὴν Βενετίαν (ἀντὶ εἰς τοὺς Παρισίους). Τοῦ σπανιωτάτου τούτου φυλλαδίου ἀντίτυπον ἐδωρήσατό μοι δι' ἐπιστολῆς του 7 Μαρτίου 1841, ὁ μακαρίτης Ι. Ῥώτας, περιττεῦον παρ' αὐτῷ.

ΚΑ. — ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ ΛΟΓΟΙ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΜΕΤΑ ΣΧΟΛΙΩΝ ΠΑΛΑΙΩΝ· οἷς προσετέθησαν σημειώσεις, καὶ τῶν Αὐτοσχε-

δίων στοχασμῶν περὶ τῆς ἑλληνικῆς παιδείας καὶ γλώσσης ἀκολουθία. Φιλοτίμῳ δαπάνῃ τῶν ἀδελφῶν Ζωσιμάδων, παιδείας ἕνεκα τῶν τὴν Ἑλλάδα φωνὴν διδασκομένων ἑλλήνων. Ἐν Παρισίοις, ἐκ τῆς τυπογραφίας Φιρμίνου Διδότου, ΑΩΖ'. — Ἑλληνικῆς βιβλιοθήκης Τόμ. Α' καὶ Β'· ὧν ὁ μὲν πρῶτος περιέχει τὸ κείμενον καὶ τὰ παλαιὰ σχόλια, ὁ δὲ δεύτερος τὰς περὶ τοῦ Ἰσοκράτους μαρτυρίας τῶν παλαιῶν καὶ τὰς κριτικὰς σημειώσεις τοῦ Κοραῆ εἰς τοὺς Λόγους καὶ τὰς Ἐπιστολάς. (Αὐτοβιογραφ. σελ. 28 – 29.).

Ἡ ἔκδοσις αὕτη, ἅμα γενομένη γνωστή, ἐπῃνέθη ὑπὸ πάντων τῶν φιλολόγων. Ὅτε δέ, μετὰ παρέλευσιν τριῶν περίπου ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως, ὁ πολὺς Ἀνδρέας Μουστοξύδης ἀνεκάλυψεν ἐκ χειρογράφων κωδήκων ἀποκειμένων εἴς τε τὴν ἐν Φλωρεντίᾳ Λαυρεντιανὴν καὶ εἰς τὴν ἐν Μεδιολάνοις Ἀμβροσιανὴν βιβλιοθήκην τὸ ἄγνωστον μέχρι τότε, μεταξὺ τῶν § ε' καὶ ς' τοῦ Περὶ Ἀντιδόσεως λόγου, χάσμα, ἀνεκοίνωσε μετὰ χαρᾶς τὸ εὕρημά του εἰς τὸν ἡμέτερον Κοραῆν δι'ἐπιστολῆς 4 Ἀπριλίου 1811 ἐκ Μεδιολάνων, ἐν ᾗ πρὸς τοῖς ἄλλοις ἔγραφε καὶ ταῦτα· «...... Σὺ δὲ ὁ ὁποῖος εἶσαι τόσον γλυκὺς καὶ εὔ» χαρις εἰς τοὺς φίλους, ὅσον εἰς τὰς γνώσεις λαμ» πρὸς καὶ καθαρὸς τὴν διαγωγήν, θέλεις ἰδεῖν, εἶμαι » βέβαιος, μὲ χαράν, ὅτι ἐγὼ ἀπὸ τύχης εὐμένειαν » ἀποκατεστάθην εὐεργετικὸς πρὸς τοὺς σπουδάζοντας » τὸν Ἀθηναῖον ῥήτορα, καθὼς διὰ τὴν μάθησίν των » τοιοῦτοι ἀποκατεστάθησαν δύο λαμπροὶ ὁμογενεῖς

» μου, ὁ Χαλκοκονδύλης » [Δημήτριος, τὴν πατρίδα Ἀθηναῖος, μαθητὴς Θεοδώρου τοῦ Γαζῆ] « ἐννοῶ ὁ » πρῶτος ἐκδότης τοῦ ῥήτορος » [ἐν Μεδιολάνοις, 1493.], « καὶ Σὺ ὁ τελευταῖος καὶ πλέον ὀρθός. Τε- » λειόνω, ἐπευχόμενός Σοι τὴν μακροβιότητα τοῦ » ἀγαθοῦ γέροντος Ἰσοκράτους, μὲ τὴν ἐλπίδα, ὅτι » εἰς τὰ ἔσχατα τῆς ζωῆς Σου θέλεις ἰδεῖν τὴν Πα- » τρίδα μας μὲ διάφορον τύχην. Τότε δὲν θέλομεν » πλέον φθονεῖν τοὺς ξένους διὰ τὴν ἀπόλαυσίν Σου, » καὶ αἱ Μοῦσαι θέλουσι κλαύσειν ἐπάνω εἰς τὸ μνη- » μεῖόν Σου, γινόμεναι ἐκ νέου τῆς Ἑλλάδος πολίτι- » δες. Ἀγάπα, ὡς ἀγαπᾷς τὸν Σὸν Ἀνδρέαν Μουστο- » ξύδην » (Λ. Ε. τοῦ 1811 ἔτους, σελ. 173—177).

ΚΒ. — ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ ΒΙΟΙ ΠΑΡΑΛΛΗΛΟΙ, οἷς προσετέθησαν σημειώσεις καὶ τῶν Αὐτοσχεδίων στοχασμῶν περὶ τῆς ἑλληνικῆς παιδείας καὶ γλώσσης ἀκολουθία. Φιλοτίμῳ δαπάνῃ τῶν ἀδελφῶν Ζωσιμάδων, παιδείας ἕνεκα τῶν τὴν Ἑλλάδα φωνὴν διδασκομένων ἑλλήνων. Ἐν Παρισίοις, ἐκ τῆς τυπογραφίας Ι. Μ. Ἐβεράρτου, ͵ΑΩΘ' — ͵ΑΩΙΔ'. Τόμοι 6.

Μέρος	Α',	ἐκδοθὲν ἐν ἔτει	1809	καὶ ἀποτελοῦν τὸν τῆς	*Ἑλλην. βιβλιοθήκης*	Γ'	τόμον
»	Β',	»	1810,	»	»	Δ'	»
»	Γ',	»	1811,	»	»	Ε'	»
»	Δ',	»	1812,	»	»	Ϛ'	»
»	Ε',	»	1813,	»	»	Ζ'	»
»	Ϛ',	»	1814,	»	»	Η'	»

Τὴν ἔκδοσιν ταύτην ἔκριναν πολλοῦ ἐπαίνου ἀξίαν οἱ τῶν Γερμανῶν σοφοὶ φιλολόγοι. Ἐκτεταμένον δὲ

περὶ αὐτῆς ἄρθρον ἐδημοσιεύθη ἐν τῷ Γ' τόμῳ τῶν Γοττιγγείων φιλολογικῶν εἰδήσεων (Göttingische Gelehrten Anzeigen) τοῦ 1813 ἔτους σελ. 1761, ὅπερ ἐν μεταφράσει κατεχωρίσθη εἰς τὸν Λόγιον Ἑρμῆν τοῦ 1816 ἔτους, σελ. 311—319. (ΚΓ)

ΚΓ. — ΠΟΛΥΑΙΝΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΗΜΑΤΩΝ βίβλοι ὀκτώ. Φιλοτίμῳ δαπάνῃ τῶν ἀδελφῶν Ζωσιμάδων, παιδείας ἕνεκα τῶν τὴν Ἑλλάδα φωνὴν διδασκομένων ἑλλήνων. Ἐν Παρισίοις, ἐκ τῆς τυπογραφίας Ι. Μ. Ἐβεράρτου, ͵ΑΩΘ'.

Ἡ ἔκδοσις αὕτη μετὰ προλεγομένων, καὶ σημειώσεων καὶ διορθώσεων τοῦ κειμένου, προσεπιγράφεται Παρέργων Ἑλληνικῆς βιβλιοθήκης, Τόμος Α'.

ΚΔ. — ΜΥΘΩΝ ΑΙΣΩΠΕΙΩΝ ΣΥΝΑΓΩΓΗ. Φιλοτίμῳ δαπάνῃ τῶν ἀδελφῶν Ζωσιμάδων, παιδείας ἕνεκα τῶν τὴν Ἑλλάδα φωνὴν διδασκομένων ἑλλήνων. Ἐν Παρισίοις, ἐκ τῆς τυπογραφίας Ι. Μ. Ἐβεράρτου, ͵ΑΩΙ'.

Ἡ ἔκδοσις αὕτη μετὰ προλεγομένων, καὶ σημειώσεων καὶ διορθώσεων τοῦ κειμένου, καὶ μετὰ προσθήκης ἑτέρων τινῶν παραλλήλων μύθων καὶ 36 ἄλλων εἰς τὴν καθωμιλημένην συνταχθέντων ὑπὸ ἀνωνύμου τινος Ζ. Λ. (ἀντὶ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Κοραῆ) προσεπιγράφεται Παρέργων Ἑλληνικῆς βιβλιοθήκης, Τόμος Β'. (Λ. Ε. τοῦ ἔτους 1811 σελ. 166.).

ΚΕ. — ΙΕΡΟΚΛΕΟΥΣ ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ ΑΣΤΕΙΑ, οἷς προσετέθησαν βραχεῖαι σημειώσεις, καί τινα τῶν Ἰταλικῶν νεωτέρων ἀστείων, ὑπὸ Μ. τοῦ Χίου (ἀντὶ ὑπὸ *Κοραῆ*). Ἐν Παρισίοις, ἐκ τῆς τυπογραφίας Ι. Μ. Ἐβεράρτου, ͵ΑΩΙΒ'.

(Αὐτοβιογραφ. σελ. 29, σημ. 1. Ἴδε καὶ Λ. Ε. τοῦ 1813, σελ. 21 καὶ ἑπόμ.).

Τοῦ κειμένου προτάττεται ἐπιστολὴ τοῦ Ζ. Λ. (Βλ. τὴν προηγουμένην § ΚΔ) ἀντὶ Προλεγομένων.

ΚϚ. — ΞΕΝΟΚΡΑΤΟΥΣ ΚΑΙ ΓΑΛΗΝΟΥ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΠΟ ΤΩΝ ΕΝΥΔΡΩΝ ΤΡΟΦΗΣ· οἷς προστέθεινται σημειώσεις καὶ τὰ περὶ τῆς ἐκδόσεως προλεγόμενα. Φιλοτίμῳ δαπανῃ τῶν ὁμογενῶν Χίων, ἐπ'ἀγαθῷ τῆς Ἑλλάδος. Ἐν Παρισίοις, ἐκ τῆς τυπογραφίας Ι. Μ. Ἐβεράρτου, 1814.

Ἡ ἔκδοσις αὕτη προσεπιγράφεται Παρέργων Ἑλληνικῆς βιβλιοθήκης, Τόμος Γ'.

ΚΖ. — ΣΤΡΑΒΩΝΟΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ βιβλία ἑπτακαίδεκα, ἐκδιδόντος καὶ διορθοῦντος *Α. Κοραῆ*, φιλοτίμῳ δαπάνῃ τῶν ὁμογενῶν Χίων, ἐπ'ἀγαθῷ τῆς Ἑλλάδος. Ἐν Παρισίοις, ἐκ τῆς τυπογραφίας Ι. Μ. Ἐβεράρτου, ͵ΑΩΙΕ — ͵ΑΩΙΘ'. Τόμοι 4.

Μέρος	Α', 1815,	*Ἑλληνικῆς*	*βιβλιοθήκης*	τόμος	Θ'.
»	Β', 1817,	»	»	»	Ι'.
»	Γ', 1817,	»	»	»	ΙΑ'.
»	Δ', 1819,	»	»	»	ΙΒ'.

Περὶ τῆς εἰς τὸ Γαλλικὸν μεταφράσεως τοῦ ἑλληνικοῦ κειμένου τοῦ Στράβωνος, εἴρηνται ἤδη τὰ εἰκότα ἐν σελ. ιε' τοῦ παρόντος προλόγου. Τοῦτο δὲ σημειῶ ἐνταῦθα κατὰ πάροδον, ὅτι τὸν La Porte Du-Theil — ἕνα τῶν τοῦ Κοραῆ συνεργατῶν τελευτήσαντα ἐν ἔτει 1820 — ἀντικατέστησεν ὁ Ἀκαδημαϊκὸς Letronne.

ΚΗ. — ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΚΑΙ ΓΑΛΗΝΟΥ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΙΑ· ἤτοι Ἱπ-

ποκράτους τὸ περὶ ἀέρων, ὑδάτων, τόπων· δεύτερον ἐκδοθὲν μετὰ τῆς Γαλλικῆς μεταφράσεως· ᾧ προσετέθη ἐκ τοῦ αὐτοῦ Ἱπποκράτους καὶ ὁ νόμος μετὰ τῆς Γαλλικῆς μεταφράσεως, καὶ τὸ τοῦ Γαληνοῦ ὅτι ἄριστος ἰατρός, καὶ φιλόσοφος· φιλοτίμῳ δαπάνῃ τῶν ὁμογενῶν Χίων. Ἐν Παρισίοις, ἐκ τῆς τυπογραφίας Ι. Μ. Ἐβεράρτου, 1816. (Βλ. § ΙΓʹ, σελ. κηʹ. Ἔπιθι καὶ Λ. Ε. τοῦ 1817, σελ. 240 — 251 καὶ 469 — 482· καὶ τοῦ 1818, σελ. 417 — 419. = Αὐτοβιογραφ. σελ. 28, σημ. 1).

ΚΘ. — ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ ΤΩΝ ΕΙΣ ΕΑΥΤΟΝ βιβλία ΙΒʹ. Ὧν προτέθειται τὸ ὑπὸ Θωμᾶ τοῦ ῥήτορος Γαλλιστὶ γεγραμμένον ἐγκώμιον Μάρκου. Φιλοτίμῳ δαπάνῃ τῶν ὁμογενῶν Χίων. Ἐν Παρισίοις, ἐκ τῆς τυπογραφίας Ι. Μ. Ἐβεράρτου, 1816.

Ἡ ἔκδοσις αὕτη προσεπιγράφεται Παρέργων Ἑλληνικῆς βιβλιοθήκης, Τόμος Δʹ.

Λ. — ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΚΔΟΤΑΣ ΤΟΥ ΛΟΓΙΟΥ ΕΡΜΟΥ, 5 Σεπτεμβρίου 1817, ἐν ἰδιαιτέρῳ φυλλαδίῳ ἐκ σελίδων 48 ἐκδοθεῖσα ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον, Νικόλαος Γεωργίου Κύπριος.

Τὸ ἰδιόγραφον αὐτῆς σώζεται παρὰ τοῖς κληρονόμοις τοῦ μακαρίτου Ι. Ῥώτα· ὑπόθεσιν δ' ἔχει τὴν ἑξῆς. Οἱ μετὰ τὸν Ἄνθιμον Γαζῆν ἀναλαβόντες τὴν ἔκδοσιν τοῦ Λογίου Ἑρμοῦ, Θ. Φαρμακίδης καὶ Κ. Κοκκινάκης, ἐξέδωκαν τῇ αʹ Φεβρουαρίου 1816 ἐγκύκλιον ἐπιστολὴν πρὸς ἅπαντας τοὺς λογίους ὁμογενεῖς, τοὺς καὶ προθυμουμένους καὶ δυναμένους νὰ συντελέσωσι, καθὰ ἕκαστος δύναται, εἰς τὴν εὐόδωσιν τοῦ Περιοδικοῦ ἐκείνου συγγράμματος (Λ. Ε. τοῦ 1819,

σελ. 401-408.). Πρὸς τὴν ἐπιστολὴν ἐκείνην ὁ Π. Κοδρικᾶς ἀπήντησεν οὐκ εὐπρεπῶς. Ἐκ τῆς ἀπαντήσεώς του (α' Ἀπριλίου 1816) ἥτις, ὡς βρίθουσα φράσεων ἐκ πάθους προσωπικοῦ, δὲν ἐγένετο δεκτὴ εἰς δημοσίευσιν διὰ τοῦ εἰρημένου Περιοδικοῦ, ἠναγκάσθησαν οἱ ἐκδόται νὰ κάμωσιν ἔκκλησιν πρὸς τοὺς Ἕλληνας, κ'ἐδημοσίευσαν ἀμφότερα εἰς ἰδιαίτερον ἐκ σελίδων 66 φυλλάδιον, δωρεὰν διανεμηθέν, δι' οὗ προεκάλουν τὴν κρίσιν παντὸς νουνεχοῦς Ἕλληνος. Ἐντεῦθεν ὁρμηθεὶς ὁ ἡμέτερος Κοραῆς, συνέταξε καὶ ἀπηύθυνε πρὸς τοὺς ἐκδότας τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος ἐπιστολὴν ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον Νικόλαος Γεωργίου Κύπριος. Συνετάγη δὲ κατόπιν καὶ ἐδημοσιεύθη διὰ τοῦ Λογίου Ἑρμοῦ κρίσις τῆς περὶ τῆς κοινῆς ἑλληνικῆς διαλέκτου Μελέτης τοῦ Π. Κοδρικᾶ· Τόμ. Α', ἐν Παρισίῳ, ἐκ τῆς τυπογραφίας Ι. Μ. Ἐβεράρτου, ᾳωιή, σελ. α'—π' καὶ 1—394, εἰς 8ον. (Λ. Ε. τοῦ 1819 ἔτους, σελ. 408—554 καὶ 571—581.

ΛΑ. — ΔΙΑΤΡΙΒΗ ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΟΣ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΟΗΤΟΥ ΔΟΓΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΣΚΕΠΤΙΚΩΝ ΦΙΛΟΣΟΦΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΟΦΙΣΤΩΝ, ΝΟΜΩι ΚΑΛΟΝ, ΝΟΜΩι ΚΑΚΟΝ. Ἐξεδόθη ἐν Λειψίᾳ, 1819, μετὰ μακρῶν σημειώσεων, ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον *Στέφανος Πανταζῆς*.

ΛΒ. — ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΤΟΥ ΚΟΡΑΗ ΩΔΗ ΕΙΣ ΕΡΡΙΚΟΝ ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΝ ΔΑΓΕΣΣΕΑ, ἐκδοθεῖσα ἐν Παρισίοις κατὰ τὸ 1702 ἔτος. ἧ, νῦν δεύτερον ἐκδιδομένῃ, συνεκδίδοται καὶ τὸ ὑπὸ τοῦ Θωμᾶ συνταχθὲν ἐγκώμιον εἰς τὸν αὐτὸν Δαγεσσέα. Ἐν

Παρισίοις, ἐκ τῆς τυπογραφίας Ι. Μ. Ἐβεράρτου, 1819. (ΚΔ). — Αὐτοβιογραφ. σελ. 9, σημ. 1.

ΛΓ. — ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ ΡΑΨΩΔΙΑΙ Α, Β, Γ, Δ, μετ' ἐξηγήσεων παλαιῶν καὶ νέων. Ἔκδοσις Βολισσία. Ἐν Παρισίοις, ἐκ τῆς τυπογραφίας Ι. Μ. Ἐβεράρτου, 1811 — 1820. Τεύχη 4, ὧν τὸ Α ἐξεδόθη ἐν ἔτει 1811· τὸ Β, ἐν ἔτει 1817· τὸ Γ, ἐν ἔτει 1818· καὶ τὸ Δ ἐν ἔτει 1820. (Αὐτοβιογραφ. σελ. 29, σημ. 1.).

ΛΔ. — ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΤΡΙΩΝ ΕΠΙΣΚΟΠΩΝ, ἐπισταλθεῖσα κατὰ τὸ 1553 ἔτος πρὸς τὸν Πάπαν Ἰούλιον τὸν Γ'· μεταφρασθεῖσα ἀπὸ τὴν Λατινικὴν γλῶσσαν, καὶ μὲ σημειώσεις ἐξηγηθεῖσα.

Ἐτυπώθη εἰκονικῶς μὲν ἐν Λονδίνῳ (London, printed for W. Truthlover), τῇ ἀληθείᾳ δὲ ἐν Παρισίοις, 1820, μετὰ Προλεγομένων καὶ μακρῶν σημειώσεων, προστεθεισῶν ἐν τῷ τέλει τῆς τε ἐπικρίσεως τοῦ εὐρωπαϊκοῦ Κήνσωρος (Le Censeur Européen, Tom. XII, pag. 49.) μεταφρασθείσης ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ, καὶ τῆς περὶ τῶν ἀπιόντων εἰς Ἱεροσόλυμα ἐπιστολῆς τοῦ ἁγίου Γρηγορίου Νύσσης. (Αὐτοβιογραφ. σελ. 29 — 30.).

ΛΕ. — ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΤΑ ΣΩΖΟΜΕΝΑ, ἐκδιδόντος καὶ διορθοῦντος Α. Κ. φιλοτίμῳ δαπάνῃ τῶν ὁμογενῶν, ἐπ' ἀγαθῷ τῆς Ἑλλάδος. Ἐν Παρισίοις, ἐκ τῆς τυπογραφίας Ι. Μ. Ἐβεράρτου, ΑΩΚΑ'.

Προσεπιγράφεται Ἑλληνικῆς βιβλιοθήκης, Τόμος ΙΓ'. (Αὐτοβιογραφ. σελ. 29.).

ΛϚ. — ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ ΗΘΙΚΑ ΝΙΚΟΜΑΧΕΙΑ, ἐκδιδόντος καὶ διορθοῦντος Α. Κ. δαπάνῃ τῶν ἀναξίως δυσπραγησάν-

των Χίων. Ἐν Παρισίοις, ἐκ τῆς τυπογραφίας Ι. Μ. Ἐβεράρτου, ᾳΩΚΒ'.

Προσεπιγράφεται Ἑλληνικῆς βιβλιοθήκης, Τόμος ΙΔ'. Προσφωνεῖται δέ, τῇ νεοσυντάκτῳ Πανελλήνων Πολιτείᾳ.

ΛΖ. — ΟΝΗΣΑΝΔΡΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ, ΚΑΙ ΤΥΡΤΑΙΟΥ ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ ΕΛΕΓΕΙΟΝ, μετὰ τῆς Γαλλικῆς ἑκατέρου μεταφράσεως, δαπάνῃ τῶν ἀναξίως δυσπραγησάντων Χίων. Ἐν Παρισίοις, ἐκ τῆς τυπογραφίας Φιρμίνου Διδότου πατρὸς καὶ υἱῶν, ᾳΩΚΒ.

Προσεπιγράφεται Παρέργων Ἑλληνικῆς βιβλιοθήκης, Τόμος Ε'. Προσφωνεῖται δέ, τοῖς ὑπὲρ ἐλευθερίας στρατευομένοις Ἕλλησι.

ΛΗ. — ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ ΤΑ ΠΟΛΙΤΙΚΑ, τουτέστι: Περὶ τοῦ ὅτι μάλιστα τοῖς ἡγεμόσι δεῖ τὸν φιλόσοφον διαλέγεσθαι. Πρὸς ἡγεμόνα ἀπαίδευτον. Εἰ πρεσβυτέρῳ πολιτευτέον. Πολιτικὰ παραγγέλματα. Περὶ Μοναρχίας καὶ Δημοκρατίας καὶ Ὀλιγαρχίας. — ἐκδιδόντος καὶ διορθοῦντος Α. Κ. Ἐν Παρισίοις, ἐκ τῆς τυπογραφίας Φιρμίνου Διδότου πατρὸς καὶ υἱῶν, 1824.

Προσεπιγράφεται Παρέργων Ἑλληνικῆς βιβλιοθήκης, Τόμος Ϛ'.

Τῶν Προλεγομένων τῆς ἐκδόσεως ταύτης κύριον μέρος εἶναι ὁ περὶ τῶν ἑλληνικῶν συμφερόντων διάλογος δύο Γραικῶν. Τοῦ διαλόγου τούτου ἐγένετο ἀνατύπωσις, μετὰ παρέλευσιν ἐνιαυτοῦ, εἰς ἰδιαίτερον τεῦχος, ὑπό τινος Κριτόλα Ὑδραίου, ἐκ τῆς ἐν Ὕδρᾳ ἑλληνικῆς τυπογραφίας,

1825. Καὶ τὸ τοῦ ἐκδότου καὶ τὸ τοῦ τόπου τῆς ἐκδόσεως ψευδώνυμον ἀποδείκνυται ἐξ ἐπιστολῆς τοῦ Κοραῆ, πρὸς τὸν καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦ ἑλληνικοῦ ἀγῶνος χρηματίσαντα Γραμματέα τῆς ἐν Ὕδρᾳ κοινότητος Νικόλαον Γ. Παγκαλάκην, ἐκ Παρισίων τῇ 21 Ἰουλίου 1825 ἀπευθυνθείσης, καὶ παρ' ἐμοὶ σωζομένης ἐν πρωτοτύπῳ (ΚΕ).

ΛΘ. — ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ καὶ ΠΛΑΤΩΝΟΣ ΓΟΡΓΙΑΣ, ἐκδιδόντος καὶ διορθοῦντος Α. Κ. ἐν Παρισίοις, ἐκ τῆς τυπογραφίας Ι. Μ. Ἐβεράρτου, 1825.

Προσεπιγράφεται Ἑλληνικῆς βιβλιοθήκης, Τόμος 15· καὶ προσφωνεῖται τῇ νεολαίᾳ τῶν ἐλευθέρων Ἑλλήνων.

Μ. — ΛΥΚΟΥΡΓΟΥ ΛΟΓΟΣ ΚΑΤΑ ΛΕΩΚΡΑΤΟΥΣ. Ἐκδόντος καὶ διορθώσαντος Α. Κ., καὶ Γαλλιστὶ μεθερμηνεύσαντος F. Th. [François Thurot]. Ἐν Παρισίοις, ἐκ τῆς τυπογραφίας Ι. Μ. Ἐβεράρτου, 1826.

Προσεπιγράφεται Ἑλληνικῆς βιβλιοθήκης, Τόμος 16.

ΜΑ. — ΕΠΙΚΤΗΤΟΥ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΝ, ΚΕΒΗΤΟΣ ΠΙΝΑΞ, ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ ΥΜΝΟΣ. Ἐκδιδόντος καὶ διορθώσαντος Α. Κ., καὶ Γαλλιστὶ μεθερμηνεύσαντος τὰ δύο πρῶτα τοῦ Fr. Th. [François Thurot], καὶ τὸ τρίτον ἑτέρου. Ἐν Παρισίοις, ἐκ τῆς τυπογραφίας Ι. Μ. Ἐβεράρτου, 1826.

Προσεπιγράφεται Παρέργων Ἑλληνικῆς βιβλιοθήκης, Τόμος 7.

ΜΒ. — ΑΡΡΙΑΝΟΥ ΤΩΝ ΕΠΙΚΤΗΤΟΥ ΔΙΑΤΡΙΒΩΝ βιβλία τέσσαρα· ἐκδόντος καὶ διορθώσαντος Α. Κ. Ἐν Παρισίοις, ἐκ τῆς τυπογραφίας Κ. Ἐβεράρτου, 1827.

Τόμοι 2, προσεπιγραφόμενοι ὁ μὲν Α', Παρέργων Ἑλληνικῆς βιβλιοθήκης, Τόμος 8· ὁ δὲ Β', Παρέργων τῆς αὐτῆς βιβλιοθήκης, Τόμος 9.

ΜΓ. — ΤΙ ΣΥΜΦΕΡΕΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΩΜΕΝΗΝ ΑΠΟ ΤΟΥΡΚΟΥΣ ΕΛΛΑΔΑ ΝΑ ΠΡΑΞΗ͂Ι ΕΙΣ ΤΑΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΠΕΡΙΣΤΑΣΕΙΣ, ΔΙΑ ΝΑ ΜΗ ΔΟΥΛΩΘΗ͂Ι ΕΙΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΥΣ ΤΟΥΡΚΙΖΟΝΤΑΣ. Διάλογοι δύο Γραικῶν, ἐκδιδόμενοι ἀπὸ τὸν Γεώργιον Πανταζίδην, εἰς δύο χωριστὰ φυλλάδια, ἐν Παρισίοις, ἐκ τῆς τυπογραφίας Κ. Ἐβεράρτου, τὸ μὲν ἐν ἔτει 1830 (ἐκ σελίδων 48)· τὸ δέ, ἐν ἔτει 1831 (ἐκ σελίδων 91.).

Καὶ τῶν δύο τούτων Διαλόγων ὑπόθεσις εἶναι τὰ κατὰ τὴν διοίκησιν τοῦ Κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος Ἰωάννου Α. Καποδίστρια. (ΚϚ)

ΜΔ. — ΣΥΝΕΚΔΗΜΟΣ ΙΕΡΑΤΙΚΟΣ· περιέχων τὰς δύο πρὸς Τιμόθεον καὶ τὴν πρὸς Τίτον, ἐπιστολὰς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου μὲ δύο κοινὰς μεταφράσεις, καὶ ἐξηγήσεις διεξοδικάς. Ἐν Παρισίοις, ἐκ τῆς τυπογραφίας Κ. Ἐβεράρτου, 1831.

ΜΕ. — ΑΤΑΚΤΑ, ἤγουν παντοδαπῶν εἰς τὴν ἀρχαίαν καὶ τὴν νέαν ἑλληνικὴν γλῶσσαν αὐτοσχεδίων σημειώσεων, καί τινων ἄλλων ὑπομνημάτων, Αὐτοσχέδιος Συναγωγή. Ἐν Παρισίοις, ἐκ τῆς τυπογραφίας Κ. Ἐβεράρτου, Τόμ. 5, ὧν,

Ὁ μὲν Α', περιέχει Δύο ποιήματα Θεοδώρου τοῦ Προδρόμου, μὲ μακρὰς σημειώσεις καὶ πέντε πίνακας (1828).

Ὁ δὲ Β', περιέχει· Γλωσσογραφικῆς ὕλης δοκίμιον, Ἀλφάβητον πρῶτον (1829).

Ὁ Γ', περιέχει Χιακῆς ἀρχαιολογίας ὕλην, Δοκίμιον νέας μεταφράσεως τῆς Νέας Δια-Διαθήκης, κτλ. (1830).

Ὁ Δ', εἰς δύο τεύχη διηρημένος, περιέχει Ἀλφάβητον Δεύτερον. Α-ΙΙ καὶ Π-Ω. (1832). καὶ

Ὁ Ε', εἰς δύο καὶ οὗτος τεύχη διηρημένος, περιέχει Ἀλφάβητον Τρίτον. Ἐξεδόθη δέ, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Κοραῆ, ὑπὸ τοῦ Φ. Φουρναράκη συντάξαντος καὶ συνεκδόντος πίνακας τῶν τε Γραικικῶν καὶ τῶν Ἑλληνικῶν καὶ τῶν Γαλλικῶν καὶ τῶν Λατινικῶν λέξεων τῶν εἰς τοὺς πέντε τόμους περιεχομένων (1835).

Ἐκ τῶν ἕως ὧδε κατὰ χρονολογικὴν τάξιν απαριθμηθέντων ἔργων αὐτοῦ,

17 μὲν τόμοι ἀποτελοῦσι τὴν Ἑλληνικὴν βιβλιοθήκην συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ Προδρόμου (Βλ. §§ ΙΘ, ΚΑ, ΚΒ, ΚΖ, ΛΕ, ΛϚ, ΛΘ καὶ Μ. σελ. λε', λζ', λθ', μβ', καὶ μδ'.).

9 δέ, » ἀποτελοῦσι τὰ Πάρεργα Ἑλληνικῆς βιβλιοθήκης, (Βλ. §§ ΚΓ, ΚΔ, ΚϚ, ΚΘ, ΛΖ, ΛΗ, ΜΑ καὶ ΜΒ. σελ. λη'-μ', καὶ μγ'-μδ'.), καὶ

40 » ἀποτελοῦσιν αἱ διάφοροι συγγραφαί, μεταφράσεις κτλ. (Βλ. §§ Α—ΙΗ, Κ, ΚΕ, ΚΗ, Λ, ΛΑ—ΛΔ καὶ ΜΓ—ΜΕ. σελ. κβ'-κη', λ'-λε', λη'-μβ' καὶ με').

—

66 Τόμοι ἐν ὅλῳ.

Παρεκτὸς δὲ τούτων, ὁ Κοραῆς συνέγραψε καὶ διαφόρους πραγματείας, ἐξ ὧν εἰσὶ καὶ αἱ ἑξῆς·

1) Δεῖγμα (Specimen) τῶν εἰς τὸ κείμενον τοῦ Ἱπποκράτους διορθώσεων, ὅπερ κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς Γαλλικῆς ἐπαναστάσεως συνταχθέν, ὁ φίλος του κύριος Thom. Burgess, διάσημος ἑλληνιστὴς καὶ κριτικὸς Ἄγγλος, κατεχώρισεν εἰς τὸ ὑπ' αὐτοῦ τότ' ἐκδιδόμενον περιοδικὸν Museum Oxoniense (I. P. β', σελ. 105.= N. Σ. σελ. 99, 309—310.).

2) Κριτικαὶ ἐπιστάσεις εἰς τὴν ἀπὸ τὸν Σνεϊδέρον ἔκδοσιν τοῦ Θεοφράστου, κατὰ τὸ 1818 γενομένην ἐν Λειψίᾳ (Λ. Ε. τοῦ 1819, σελ. 35.). Ἐδημοσιεύθησαν αὗται ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον Ι. Κ. (Λ. Ε. τοῦ 1819, σελ. 229—243, καὶ 310—350.= Ι. Ρ. α', σελ. 76.).

3) Ἐπιστολὴ πρὸς τοὺς ἐκδότας τοῦ Λογίου Ἑρμοῦ, περὶ τοῦ: Πόθεν τὄνομα τῆς πόλεως τῶν Κυδωνιῶν, ὑπὸ τὸ αὐτὸ ψευδώνυμον Ι. Κ. (Λ. Ε. τοῦ 1819, σελ. 566—568.).

4) Ἐπιστολὴ πρὸς τοὺς ἐκδότας τοῦ Λογίου Ἑρμοῦ, ὑπὸ τὸ αὐτὸ ψευδώνυμον Ι. Κ., ἐν ᾗ ἐκτίθενται βραχεῖαί τινες σημειώσεις καὶ προσθῆκαι εἰς τὸ Α μέρος τῆς Γ ἐκδόσεως τοῦ Λεξικοῦ τοῦ Σνεϊδέρου (Λ. Ε. τοῦ 1819, σελ. 657—672.). Τὰς σημειώσεις ταύτας πλατύνας μετέπειτα, ἐπεξέτεινε καὶ ἐπὶ τοῦ Β μέρους τῆς αὐτῆς ἐκδόσεως (Λ. Ε. τοῦ 1821, σελ. 2—14 καὶ 45—58).

Τοῦ συνόλου δ' ἀμφοτέρων ἐλπίζεται προσεχῶς, Θεοῦ συναιρομένου, ἡ δημοσίευσις (ΚΖ).

5) Ἐπιστολὴ πρὸς τὸν ἐκδότην τοῦ Λογίου Ἑρμοῦ (Κωνσταντῖνον Κοκκινάκην), ὑπὸ τὸ αὐτὸ ψευδώνυμον Ι. Κ., περὶ τῆς Γερμανικῆς μεταφράσεως τῶν συγγραμμάτων τοῦ Ἱπποκράτους (Λ. Ε. τοῦ 1820, σελ. 309—320· περὶ ὧν ἴδε αὐτόθι καὶ σελ. 134—144 καὶ 168—178.

6) Ἐπιστολὴ πρὸς τὸν αὐτὸν Κ. Κοκκινάκην, ὑπὸ τὸ αὐτὸ ψευδώνυμον Ι. Κ., περὶ τῆς προκηρυχθείσης ἐκδόσεως τῶν Χρυσοστομικῶν ἐν Ἰασίῳ καὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει. (Λ. Ε. τοῦ 1820, σελ. 320 πρὸς τὸ τέλος, καὶ 644—654. Ἔπιθι καὶ τὰ προκηρυχθέντα, Αὐτόθ. σελ. 79—87, 121—124 καὶ 240.).

Ὧδε λήγει ἡ ἀπαρίθμησις τῶν διανοητικῶν τοῦ ἀοιδίμου Κοραῆ ἔργων, τῶν διὰ τοῦ θείου δώρου τῆς τυπογραφίας κοινὸν τοῦ Γένους κτῆμα γενομένων ὅσα, καθὰ ἀνωτέρω ἐῤῥήθη, ἔφθασαν νὰ δημοσιευθῶσιν ἄχρι τῆς τελευτῆς του εἴτε ἐν τῷ ἰδίῳ αὐτοῦ ὀνόματι εἴτε ἀνωνύμως.

Σφοδρὸν μῖσος πρὸς τοὺς Τούρκους καὶ τὴν ἐπὶ τοὺς ὑπηκόους τυραννικὴν διοίκησιν αὐτῶν εἶχεν ἐνδομύχως ὁ Κοραῆς ἐκ νεότητος, ὅπερ, τοῦ χρόνου προϊόντος, μετετράπη εἰς μανιώδη πρὸς αὐτοὺς ἀποστροφήν, ἀφοῦ ἀπ' αὐτῆς τῆς ἀρχῆς τῆς ἐν εὐνομουμένῃ πολιτείᾳ διατριβῆς του ἐγεύθη τῶν ἀγαθῶν τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς ἰσονομίας (Αὐτοβιογραφ. σελ. 10,

18— 19.). Ἡ ἰδέα τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Πατρίδος ἐπλήρου τὸ πνεῦμά του· μὴ δυνάμενος ὅμως νὰ συντελέσῃ ὑλικῶς εἰς τὴν ἐπίτευξιν τοῦ εὐγενοῦς τούτου σκοποῦ, ἀπεφάσισε συγγράφων καὶ ἐπιστολογραφῶν ν'ἀναζωπυρήσῃ τὸ κατὰ προηγουμένους καιροὺς ἐξεγερθὲν καὶ οἰκτρῶς προδοθὲν αἴσθημα τῆς ἐλευθερίας, ἠρεμοῦν δὲ τότε ἕνεκα τῶν παρελθουσῶν καταστροφῶν· ἐφ'ᾧ καὶ οὐκ ἐπαύετο νουθετῶν καὶ παρορμῶν τοὺς ὁμογενεῖς πρὸς τὴν παιδείαν καὶ τὴν ἐλευθερίαν, ὑπόδειγμα μιμήσεως προβαλλόμενος αὐτοῖς τὰ ἔνδοξα ἔργα τῶν ἀρχαίων προγόνων. Οὐκ ἀγνοῶν δέ, ὅτι παρ'Εὐρωπαίοις ὑπῆρχον τότε προλήψεις περὶ Ἑλλάδος (Ν. Σ. σελ. 88—91.), ἐπεμελήθη συγχρόνως νὰ τὰς διασκεδάσῃ, καταδεικνύων, ὅτι οἱ Ἕλληνες, ἠθικῶς τε καὶ ὑλικῶς προοδεύσαντες, ἀπετέλουν ζωτικὸν στοιχεῖον ἀκμαζούσης ἐθνικότητος. Ἱκαναὶ περὶ τοῦ προκειμένου ἀποδείξεις εἰσίν· αἱ πρὸς τὸν φίλον του Δημήτριον Λότον, πρωτοψάλτην ἐν Σμύρνῃ, διασωθεῖσαι 25 ἐπιστολαὶ (1782—1797)—τὰς ὁποίας, εἰς τὸ Γαλλικὸν μεταφράσας ἐδημοσίευσεν ἐσχάτως ὁ φιλέλλην καὶ ἄκρος θαυμαστὴς τῆς σοφίας καὶ τῶν ἀρετῶν τοῦ Κοραῆ, Marquis de Queux de Saint Hilaire— ἐν αἷς, πιστὸν οὔσαις ἡμερολόγιον τῶν, ὧν ὑπῆρξεν αὐτόπτης, γεγονότων τῆς Γαλλικῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1789, ἱστορεῖ ταῦτα ἀφελῶς, εὐλογῶν τὰ μεγαλουργήματα, καὶ καταρώμενος τὰς παραφορὰς τῆς ἐλευθερίας, κόρης σεμνῆς κατ'ἀρχάς, ἐκβακχευθείσης δ'ὕστερον εἰς μαινάδα μεθυσκομένην καὶ αἱ-

ματόφυρτον·— ἡ πρὸς τοὺς εὑρισκομένους ἀνὰ πᾶσαν τὴν Ὀθωμανικὴν ἐπικράτειαν Γραικοὺς Ἀδελφικὴ διδασκαλία (1798)· — τὸ Σάλπισμα Πολεμιστήριον, φυλλάδιον πλῆρες ἐνθουσιασμοῦ καὶ θερμῶν εἰς ἐπανάστασιν προτροπῶν, ἐκδοθὲν πρὸ τῆς ἐξ Αἰγύπτου ἀποχωρήσεως τῆς ἐκστρατείας τῶν Γάλλων (1801)· —τὸ Γαλλιστὶ συγγραφὲν καὶ ἐν συνεδριάσει τῆς ἐν Παρισίοις Ἑταιρείας τῶν Ἀνθρωποτηρητῶν (des observateurs de l'homme) ἀναγνωσθὲν Ὑπόμνημα περὶ τῆς παρούσης καταστάσεως τοῦ πολιτισμοῦ τῆς Ἑλλάδος (1803)· — ὁ διάλογος δύο Γραικῶν κατοίκων τῆς Βενετίας περὶ τοῦ « Τί πρέπει νὰ κάμωσιν οἱ Γραικοί, ὅταν ἤκουσαν τὰς λαμπρὰς νίκας τοῦ Αὐτοκράτορος Ναπολέοντος (1805)»·—τὰ εἰς τὰς μέχρι τῆς ἐκρήξεως τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως γενομένας διαφόρους ἐκδόσεις του Προλεγόμενα· — καὶ ὅσαι ἐκ τῶν πολυπληθῶν ἐπιστολῶν του πρὸς διαφόρους ἡμεδαπούς τε καὶ ἀλλοδαποὺς διεσώθησαν οὐκ ὀλίγαι καὶ ποικίλαι, ὧν αἱ μὲν ὑπάρχουσι δεδημοσιευμέναι, ὑπολείπονται δὲ καὶ ἄλλαι (δημοσιευθησόμεναι, Θεοῦ συναιρομένου, κατόπιν.), ἐν αἷς διαλάμπει ἡ φιλοπατρία του, καὶ δι' ὧν ἀτημελήτως καὶ εὐτραπέλως πολλάκις ἐξεδήλου τὰς φιλολογικὰς καὶ τὰς πολιτικὰς γνώμας του, ἢ διωχέτευεν εἰς φιλικὰς καρδίας ὅλην τὴν ἑαυτοῦ ἀνυπόκριτον καὶ καθαράν. Ἓν καὶ μόνον ὑπῆρχε τὸ κύριον αὐτοῦ μέλημα καὶ ἡ ἐπιθυμία, ἡ τοῦ

Ἔθνους ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τῆς Τουρκικῆς τυραννίας, ἤτοι ἡ τῆς Πατρίδος ἀνάστασις καὶ ἡ εἰς δόξαν καὶ εὐημερίαν πρόοδος αὐτῆς. Πολλαχοῦ τῶν ἐπιστολῶν του ὁμολογεῖ, ὅτι ὁ φόβος του μήπως πολιτισθῶσιν οἱ Τοῦρκοι πρὶν ἢ ἀναθάλῃ ὁ ἐξευγενισμὸς τῆς Ἑλλάδος δὲν τὸν ἄφινε νὰ κοιμηθῇ ἥσυχον· καὶ ὅτι ὁ ἀνταγωνισμὸς τῶν δύο ἐθνῶν, Γραικῶν καὶ Ὀθωμανῶν, καὶ ἡ ὑπόνοια τῆς ὑπερτερήσεως τῶν δευτέρων ἀνηλεῶς τὸν ἐβασάνιζεν.

Ἡ ἔκρηξις τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως ἤγειρεν εἰς τὴν καρδίαν του αἰσθήματα θορυβώδη. Τὸ ἐπιχείρημα ἦτο ἀληθῶς τοσούτῳ μέγα καὶ ἄνισον, ὥστε ὁ Κοραῆς ἐξεπλάγη καὶ τὴν συνείδησιν διεταράσσετο, φοβούμενος μήπως διὰ τῶν συγγραφῶν καὶ τῶν διδαχῶν του τὸ Ἔθνος ὠθήθη εἰς τοῦτο προώρως. Ὑπελόγιζε τὸ μέγα τοῦτο ἐγχείρημα, οὐχὶ κατὰ τὸ 1820 ἔτος, ἀλλὰ μετὰ 30 ἢ 40 ἔτη, ἤτοι περὶ τὰ μέσα τῆς παρούσης ἑκατονταετηρίδος. Ἦγε τότε τὸ 73ον τῆς ἡλικίας του ἔτος. Οὐδέποτε κατελθὼν εἰς τὴν Ἑλλάδα διὰ τὰς σωματικάς του ἀσθενείας, καὶ διότι ἐνόμιζεν ὅτι γίνεται χρησιμώτερος μακρόθεν, ἠγωνίζετο ὑπὲρ αὐτῆς, ἀνενδότως παλαίων κατὰ τοῦ θανάτου, τεταμένας πρὸς τὴν Πατρίδα ἔχων ὅλας τὰς δυνάμεις του, γράφων, προτρέπων, ἐλέγχων, καὶ μὲ φωνὴν ἀκουομένην μεταξὺ τῆς κλαγγῆς τῶν ὅπλων καὶ τῶν οἰμωγῶν ὀλλύντων τε καὶ ὀλλυμένων ἐπιφωνῶν, Θαρσεῖτε, Θαρσεῖτε! Τούτου ἀπόδειξις εἶναι τά τε εἰς τὰς ἀπὸ τοῦ 1821 καὶ ἐφεξῆς ἐκδόσεις του

Προλεγόμενα, καὶ αἱ κατ'αὐτὸ τὸ χρονικὸν διάστημα πρὸς διαφόρους ἀπευθυνθεῖσαι παρ' αὐτοῦ ἐπιστολαί. Πλὴν τούτων ὅμως, καὶ ἡ ὑπὲρ τῆς εὐοδώσεως τῆς ἐπαναστάσεως συνέργειά του παρὰ τοῖς ἁπανταχοῦ φιλέλλησι, καὶ ἰδίως παρὰ τῷ ἐν Παρισίοις φιλελληνικῷ Κομητάτῳ, ἀπέϐη, ἐφ' ὅσον ἦτο δυνατόν, καρποφόρος, καθὰ τοῦτο γενήσεται δῆλον ἐκ τῶν ἐν καιρῷ δημοσιευθησομένων ἐγγράφων.

Τεσσαράκοντα καὶ πέντε ἔτη μετὰ τὴν ἐκ Μοντπελλιέρου ἀναχώρησίν του διήνυσεν ἐν Παρισίοις, Σωκρατικῶς βιώσας. Ἤγγιζεν εἰς τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 85ου ἔτους τῆς ἡλικίας, βεϐαρυμένον μὲν τὸ σῶμα ἐκ τοῦ γήρως καὶ τῶν συνεπομένων τῷ γήρᾳ ἀσθενειῶν, ἀκμαίας δὲ τὰς διανοητικὰς δυνάμεις ἔχων, ὅτε, κατὰ τὴν 6/18 Μαρτίου 1833, τῇ 2 μ. μ. ὥρᾳ ἥτις ἦτο ἡ συνήθης διὰ τὸ γεῦμά του, κύψας τυχαίως ἀπὸ τῆς ἐν ᾗ ἐκάθητο ἕδρας, καὶ τὴν ἰσοῤῥοπίαν τοῦ σώματος ἀπολέσας, κατέπεσε πλαγίως. Τῆς πτώσεως ταύτης τ'ἀποτελέσματα ἀπέϐησαν ὀλέθρια· διότι, μεθ'ἡμέρας δεκαεννέα ἀπὸ τῆς τοῦ ἀπροσδοκήτου συμϐάντος, ἤτοι τῇ 25 Μαρτίου (6 Ἀπριλίου), ἡμίσειαν σχεδὸν μετὰ τὸ μεσονύκτιον ὥραν, ἐκοιμήθη τὸν ὀφειλόμενον ὕπνον τοῦ δικαίου, ἠρέμα καὶ ἀταράχως εἰς χεῖρας Κυρίου τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν παραθέμενος.

Προγνούς, ὡς ἰατρός, εὐθὺς μετὰ τὴν πτῶσιν τὰς ἐξ αὐτῆς δεινὰς συνεπείας, ἐκάλεσε τέσσαρας ἐκ τῶν τότε σπουδαζόντων ἐν Παρισίοις Χίων, τοὺς Φίλιππον Φουρναράκην, Κωνσταντῖνον Ι. Πιτζιπιόν, Στέ-

φανον Γαλάτην, καὶ Κωνσταντῖνον Θ. Ῥάλλην, οἵτινες ἦσαν οἱ οἰκειότεροι αὐτῷ, καὶ τοῖς ἀνέθηκε τὴν φροντίδα νὰ περισυνάξωσι τὰ χειρόγραφά του καὶ συντάξωσι τακτικὴν ἀπογραφὴν αὐτῶν διὰ νὰ τὰ παραδώσωσιν εἰς τοὺς κληρονόμους του. Οὗτοι δὲ οὐ μόνον τὴν ἀνατεθεῖσαν αὐτοῖς ἐντολὴν ἐξετέλεσαν πιστῶς, ἀλλὰ καὶ ἐφ'ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἀσθενείας του ἐνοσήλευσαν αὐτὸν μετ'ἀπαραμίλλου στοργῆς, ὡς υἱοὶ τὸν πατέρα, ἐναλλὰξ παρ'αὐτῷ μένοντες ἡμέρας τε καὶ νυκτὸς ἕκαστος. Ἐν γνώσει δὲ ὄντες, ὅτι ἐκ τοῦ 1825 ἔτους εἶχε διατεθειμένα τὰ καθ'ἑαυτὸν δι'ἰδιογράφου διαθήκης, δι'ἧς καθίστα διαθετοὺς κληρονόμους ὅλων του τῶν ὑπαρχόντων τοὺς Ἰάκωβον Ῥώταν, Ἀλέξανδρον Κοντόσταυλον, καὶ Ζανὴν Βλαστόν, ἔσπευσαν δι'ἐκθέσεως μακρᾶς ν'ἀναγγείλωσιν εἰς τοὺς δύο πρώτους (τοῦ τρίτου προαποβεβιωκότος ἤδη) τὸ ἀπαίσιον συμβάν, ὅπως οὗτοι μεριμνήσωσιν ἐγκαίρως περὶ τῆς ἐκτελέσεως τῶν διατάξεων τοῦ διαθέτου (ΚΗ).

Κλινοπετὴς ἐπὶ δεκαεννέα ἡμέρας, ὑπέφερεν, ὡς φιλόσοφος καὶ ὡς χριστιανός, ἐν πλήρει ἀταραξίᾳ καὶ ἠρεμίᾳ ψυχῆς τὰς ἀπὸ τῆς πτώσεως ὀδύνας. Παραμυθίαν εὕρισκεν εἰς τὴν συνεχῆ ἀπαγγελίαν τοῦ 136 ψαλμοῦ, ἐν ᾧ ἐκδηλοῦται ἥ τε πρὸς τὸν Θεὸν καὶ πρὸς τὴν Πατρίδα ἀγάπη παντὸς εὐσεβοῦς καὶ ἡ ἐγκάρδιος εὐχὴ ὑπὲρ τῆς ἀποκαταστάσεως ἀναξιοπαθούσης Πατρίδος. Παρέδωκε δὲ εἰς τὸν Πλάστην τὸ πνεῦμα, ὡς ἔφθην εἰπών, τῇ 25 Μαρτίου (6 Ἀπριλίου) 1833, ΠΑΤΡΙΣ τελευταίαν λέξιν εἰπών, καὶ ἅμα εἰς τὴν παρὰ

Προλεγόμενα, καὶ αἱ κατ' αὐτὸ τὸ χρονικὸν διάστημα πρὸς διαφόρους ἀπευθυνθεῖσαι παρ' αὐτοῦ ἐπιστολαί. Πλὴν τούτων ὅμως, καὶ ἡ ὑπὲρ τῆς εὐοδώσεως τῆς ἐπαναστάσεως συνέργειά του παρὰ τοῖς ἁπανταχοῦ φιλέλλησι, καὶ ἰδίως παρὰ τῷ ἐν Παρισίοις φιλελληνικῷ Κομητάτῳ, ἀπέβη, ἐφ' ὅσον ἦτο δυνατόν, καρποφόρος, καθὰ τοῦτο γενήσεται δῆλον ἐκ τῶν ἐν καιρῷ δημοσιευθησομένων ἐγγράφων.

Τεσσαράκοντα καὶ πέντε ἔτη μετὰ τὴν ἐκ Μοντπελλιέρου ἀναχώρησίν του διήνυσεν ἐν Παρισίοις, Σωκρατικῶς βιώσας. Ἤγγιζεν εἰς τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 85ου ἔτους τῆς ἡλικίας, βεβαρυμένον μὲν τὸ σῶμα ἐκ τοῦ γήρως καὶ τῶν συνεπομένων τῷ γήρᾳ ἀσθενειῶν, ἀκμαίας δὲ τὰς διανοητικὰς δυνάμεις ἔχων, ὅτε, κατὰ τὴν 6/18 Μαρτίου 1833, τῇ 2 μ. μ. ὥρᾳ ἥτις ἦτο ἡ συνήθης διὰ τὸ γεῦμά του, κύψας τυχαίως ἀπὸ τῆς ἐν ᾗ ἐκάθητο ἕδρας, καὶ τὴν ἰσοῤῥοπίαν τοῦ σώματος ἀπολέσας, κατέπεσε πλαγίως. Τῆς πτώσεως ταύτης τ'ἀποτελέσματα ἀπέβησαν ὀλέθρια· διότι, μεθ' ἡμέρας δεκαεννέα ἀπὸ τῆς τοῦ ἀπροσδοκήτου συμβάντος, ἤτοι τῇ 25 Μαρτίου (6 Ἀπριλίου), ἡμίσειαν σχεδὸν μετὰ τὸ μεσονύκτιον ὥραν, ἐκοιμήθη τὸν ὀφειλόμενον ὕπνον τοῦ δικαίου, ἠρέμα καὶ ἀταράχως εἰς χεῖρας Κυρίου τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν παραθέμενος.

Προγνούς, ὡς ἰατρός, εὐθὺς μετὰ τὴν πτῶσιν τὰς ἐξ αὐτῆς δεινὰς συνεπείας, ἐκάλεσε τέσσαρας ἐκ τῶν τότε σπουδαζόντων ἐν Παρισίοις Χίων, τοὺς Φίλιππον Φουρναράκην, Κωνσταντῖνον Ι. Πιτζιπιόν, Στέ-

φανον Γαλάτην, καὶ Κωνσταντῖνον Θ. Ῥάλλην, οἵτινες ἦσαν οἱ οἰκειότεροι αὐτῷ, καὶ τοῖς ἀνέθηκε τὴν φροντίδα νὰ περισυνάξωσι τὰ χειρόγραφά του καὶ συντάξωσι τακτικὴν ἀπογραφὴν αὐτῶν διὰ νὰ τὰ παραδώσωσιν εἰς τοὺς κληρονόμους του. Οὗτοι δὲ οὐ μόνον τὴν ἀνατεθεῖσαν αὐτοῖς ἐντολὴν ἐξετέλεσαν πιστῶς, ἀλλὰ καὶ ἐφ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἀσθενείας του ἐνοσήλευσαν αὐτὸν μετ' ἀπαραμίλλου στοργῆς, ὡς υἱοὶ τὸν πατέρα, ἐναλλὰξ παρ' αὐτῷ μένοντες ἡμέρας τε καὶ νυκτὸς ἕκαστος. Ἐν γνώσει δὲ ὄντες, ὅτι ἐκ τοῦ 1825 ἔτους εἶχε διατεθειμένα τὰ καθ' ἑαυτὸν δι' ἰδιογράφου διαθήκης, δι' ἧς καθίστα διαθετοὺς κληρονόμους ὅλων του τῶν ὑπαρχόντων τοὺς Ἰάκωβον Ῥώταν, Ἀλέξανδρον Κοντόσταυλον, καὶ Ζανὴν Βλαστόν, ἔσπευσαν δι' ἐκθέσεως μακρᾶς ν' ἀναγγείλωσιν εἰς τοὺς δύο πρώτους (τοῦ τρίτου προαποβεβιωκότος ἤδη) τὸ ἀπαίσιον συμβάν, ὅπως οὗτοι μεριμνήσωσιν ἐγκαίρως περὶ τῆς ἐκτελέσεως τῶν διατάξεων τοῦ διαθέτου (ΚΗ).

Κλινοπετὴς ἐπὶ δεκαεννέα ἡμέρας, ὑπέφερεν, ὡς φιλόσοφος καὶ ὡς χριστιανός, ἐν πλήρει ἀταραξίᾳ καὶ ἠρεμίᾳ ψυχῆς τὰς ἀπὸ τῆς πτώσεως ὀδύνας. Παραμυθίαν εὕρισκεν εἰς τὴν συνεχῆ ἀπαγγελίαν τοῦ 136 ψαλμοῦ, ἐν ᾧ ἐκδηλοῦται ἥ τε πρὸς τὸν Θεὸν καὶ πρὸς τὴν Πατρίδα ἀγάπη παντὸς εὐσεβοῦς καὶ ἡ ἐγκάρδιος εὐχὴ ὑπὲρ τῆς ἀποκαταστάσεως ἀναξιοπαθούσης Πατρίδος. Παρέδωκε δὲ εἰς τὸν Πλάστην τὸ πνεῦμα, ὡς ἔφθην εἰπών, τῇ 25 Μαρτίου (6 Ἀπριλίου) 1833, ΠΑΤΡΙΣ τελευταίαν λέξιν εἰπών, καὶ ἅμα εἰς τὴν παρὰ

τῷ κλινιδίῳ αὐτοῦ ἀπηωρημένην εἰκόνα τοῦ Δημοσθένους ἐμβλέψας (ΚΘ).

Δύο μετὰ τὴν τελευτήν του ἡμέρας ἐτελέσθησαν ἀξιοπρεπῶς, τῇ ἐπιμελείᾳ τῶν ἄνωθι μνημονευθέντων τεσσάρων Χίων ἐν τῷ Ῥωσσικῷ παρεκκλησίῳ τὰ τῆς κηδείας, τὴν ὁποίαν συνώδευσαν ὅλοι οἱ τότε ἐν Παρισίοις διαμένοντες ὁμογενεῖς, συμπαρακολουθησάντων καὶ τῶν πολυπληθῶν εὐρωπαίων φίλων τοῦ ἀοιδίμου, μέχρι τοῦ τάφου, ἔνθα ἐξεφωνήθησαν καὶ λόγοι ἐπιτάφιοι ὑπὸ τῶν Κωνσταντίνου Π. Πλατύ, Πέτρου Δηληγιάννη, Περικλέους Ἀργυροπούλου, Π. Λαζαρᾶ καὶ Φραγκίσκου Πυλαρινοῦ, τότ' ἐγκαίρως δημοσιευθέντες διὰ τοῦ τύπου. Ἐτάφη δὲ εἰς τὸ πολυάνδριον τοῦ Mont-Parnasse πλησίον τοῦ φίλου του Φραγκίσκου Θυρότου, ὃν ὁ θάνατος ὀκτὼ πρότερον μῆνας εἶχε προλάβει εἰς τὴν αἰωνίαν ἀνάπαυσιν (Λ).

Ἐπὶ τῇ εἰδοποιήσει τῶν ἄνωθι μνημονευθέντων τεσσάρων Χίων οἱ ἐπιζῶντες διαθετοὶ κληρονόμοι, ὅ,τε Ἰ. Ῥώτας καὶ Ἀ. Κοντόσταυλος, κάτοχοι ὄντες ἐκ τοῦ ἔτους 1825 ἰδιαιτέρας ἕκαστος ἐνσφραγίστου παρὰ τοῦ Κοραῆ ἐπιστολῆς, ἐφ' ἧς ἐπεγέγραπτο ῥητὴ παρ' αὐτοῦ ἐντολὴ τότε μόνον νὰ τὴν ἀποσφραγίσωσι καὶ ἐκτελέσωσι τὰ ἐντελλόμενα, ὁπόταν περιέλθῃ εἰς γνῶσίν των ἡ τοῦ θανάτου του ἀγγελία (ΛΑ), μετὰ δὲ τῆς ἐκ Παρισίων εἰδοποιήσεως περὶ τῆς τελευτῆς αὐτοῦ λαβόντες καὶ τῆς διαθήκης ἀντίγραφον (ΛΒ), καὶ ἐκ τοῦ πρὸς ἄλληλα συνδυασμοῦ ἀμφοτέρων τῶν ἐγγρά-

φων τούτων γνόντες, ὅτι, μετὰ τὴν ἐκκαθάρισιν τῶν λογαριασμῶν μὲ τοὺς τυπογράφους του, καὶ τὴν παράδοσιν κληροδοτήματός τινος, ὤφειλον νὰ παραδώσωσιν ἅπασαν τὴν εὑρεθεῖσαν περιουσίαν του εἰς τὸ ἐν Χίῳ Γυμνάσιον, ὡς τέλειον καὶ καθολικὸν κληρονόμον αὐτοῦ, ἔσπευσαν νὰ συνεννοηθῶσι περὶ τοῦ πρακτέου. Καὶ δὴ προσχόντες κυρίως τὸν νοῦν εἰς τὴν ἐξασφάλισιν τῆς ὅλης βιβλιοθήκης καὶ τῶν χειρογράφων, καὶ εἰς τὴν περισύναξιν τῶν διαφόρων ἐκδόσεών του — ὧν ἱκανὰ ἀντίτυπα ἔμενον ἀπώλητα — κατέστησαν ἐπιτρόπους αὐτοὺς (τοὺς Φ. Φουρναράκην δηλονότι, Κ. Ι. Πιτζιπιόν, Σ. Γαλάτην καὶ Κ. Θ. Ῥάλλην), πρὸς τοὺς ὁποίους ἀπέστειλαν τρισχίλια φράγκα διὰ τὴν πρὸς τοῦτο δαπάνην. Συναπέστειλαν δὲ καὶ πρὸς τὰς Κυρίας Thurot καὶ Φουρναράκη ἕτερα χίλια φράγκα, ἵνα διὰ τούτων ἀνεγερθῇ ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ μακαρίτου μνημεῖον προσωρινόν, οἱονεὶ προμαντεύοντες, ὅτι εἰς ἄλλους εὐθέτους καιροὺς ἔμελλε ν' ἀνεγερθῇ ἐν τῇ Ἑλλάδι — τὴν ὁποίαν διακαέστερον παντὸς ἄλλου ἠγάπησε ζῶν — μνημεῖον ἀξιοπρεπές, ἔνθα νὰ κατατεθῶσι τὰ λείψανά του. Καὶ ἐπειδὴ ὁ μὲν Ἀλέξανδρος Κοντόσταυλος εἶχε τότε τὴν διαμονὴν διαρκῶς ἐν τῇ Ἑλλάδι, ὁ δὲ Ἰ. Ῥώτας διέμενεν ἐν Τεργέστῃ, ἀνέλαβεν οὗτος μόνος τὸ χρέος τοῦ τὰ προσήκοντα ἐνεργεῖν, ὡς πλησιέστερος τοῖς εἰς Παρισίους ἐπιτρόποις (ΛΓ), οἵτινες, ἐκτελέσαντες τὴν δοθεῖσαν αὐτοῖς ἐντολήν, καὶ στοιβάσαντες ἅπαντα τὰ τῆς βιβλιοθήκης βιβλία τε καὶ χειρόγραφα εἰς 22

κιβώτια; παρέδωκαν αὐτὰ εἰς τὴν παραφυλακὴν τοῦ Φ. Φουρναράκη, μέχρις οὗ οἱ διαθετοὶ κληρονόμοι διατάξωσι περὶ τοῦ πρακτέου. Ἐν τούτῳ ὅμως τῷ μεταξὺ ἤγειράν τινες ἀπαιτήσεις περὶ πληρωμῆς χρεῶν βαρυνόντων τὴν βιβλιοθήκην, τὰς ὁποίας παρηκολούθησαν καὶ δικαστικαὶ πράξεις μεσεγγυήσεων. Τῶν δικῶν τούτων τὸ πέρας παρετείνετο ἐπὶ μακρόν· τὰ δὲ βιβλία, ἐντὸς κιβωτίων ἐστοιβασμένα, διέτρεχον κίνδυνον καταβρώσεως μὲν ὑπὸ σητῶν, σήψεως δὲ ἐξ ὑγρασίας. Τὰς ἐκ τούτου ἐπιφόβους συνεπείας, ὀλεθρίας ἐλλόγως κρίνοντες, καὶ προθέμενοι νὰ τὰς προλάβωσι δύο φιλοπάτριδες καὶ ἐνάρετοι Χῖοι, ὅ,τε ἱερεὺς Καλλίνικος Κρεατσούλης, ἐφημέριος τῆς ἐν Μασσαλίᾳ κοινότητος τῶν Ὀρθοδόξων καὶ ὁ ἐν Παρισίοις τότε διαμένων Δημήτριος Π. Σκαραμαγκᾶς (ΛΔ), ἀπεφάσισαν νὰ συντρέξωσιν ἀπὸ κοινοῦ εἰς τὴν σωτηρίαν τῆς βιβλιοθήκης, πληρόνοντες ἐκ τῶν ἐνόντων διὰ λογαριασμὸν τοῦ ἐν Χίῳ Γυμνασίου τὰ χρέη, δι' ὧν αὕτη ἦτο βεβαρυμένη. Διαλυτὴς δὲ τῶν ἰδιωτικῶν ἀπαιτήσεων παρέστη ἐν ἰδίῳ αὐτοῦ ὀνόματι, ὁ Κ. Κρεατσούλης (ΛΕ). Τὸ ἐπιδέξιον τοῦτο ἐπινόημα ἐπέτυχε τοῦ σκοποῦ· καὶ οὕτως, ἀπαλλαγεῖσαν τὴν βιβλιοθήκην ἀπὸ παντὸς βάρους χρεῶν, παρέλαβεν αὐτὴν ὁ Κρεατσούλης κατὰ τὸ 1837 ἔτος, καὶ ἐν τῷ διαστήματι τεσσάρων ἐτῶν (1850—1854) τὴν ἀπέστειλε τμηματικῶς εἰς τὴν Χίον. Μὴ ὑπάρχοντος παρεσκευασμένου τόπου καταλλήλου πρὸς ἐναπόθεσιν τῶν βιβλίων, ταῦτα ἔμειναν ἐπί τινα καιρὸν ἐντὸς τῶν

κιβωτίων. Μόλις δ'ἐν ἔτει 1870 ἀποπερατωθείσης οἰκοδομῆς ἐπὶ τοῦτο, ἤρξατο ἡ βιβλιοθήκη νὰ λειτουργῇ τακτικῶς (ΛϚ)· καὶ τότ'ἐγένετο κατάδηλον ὅ,τι κατὰ 1834 ἔτος ὁ Ἰ. Ῥώτας ἔγραφεν ἐκ Τεργέστης πρὸς τὸν διδάσκαλον Ν. Βάμβαν «Αὕτη [ἡ βιβλιοθήκη] εἶναι ὁ θησαυρὸς τῶν θησαυρῶν». Εἰς ὀλίγα τῶν βιβλίων κεῖνται σποράδην ἐν τῷ περισελίδῳ αὐτόγραφοί τινες τοῦ Κοραῆ σημειώσεις· τὰ δὲ πλεῖστά εἰσι καταφορτωμένα μὲ τοιαύτας πυκνάς. Μεταξὺ τῶν βιβλίων εὑρέθη καὶ τὸ Γαλλογραικικὸν Λεξικόν, τὸ ὁποῖον νῦν πρῶτον τυποῦται ἀπαράλλακτα τῷ πρωτογράφῳ. Ἀλλὰ πρὶν ἢ ὁ λόγος προβῇ εἰς τὰ περὶ τῆς τυπώσεως, προτάττω κατὰ χρέος τὰ ἑξῆς.

Ὁ ἐν τῇ ἀρχῇ (σελ. ζ'-η') μνημονευθείς, καὶ ὑπ'αὐτοῦ Κοραῆ μαρτυρηθεὶς ὡς συμπολίτης μὲν καὶ φίλος, νέος δὲ χρηστός, κ. Εὐστράτιος Ῥάλλης, ὁ ὁποῖος, ἐν τῇ νεότητι αὐτοῦ ἐκ Λονδίνου εἰς Παρισίους ἐνδημήσας, ἔνυξε τὸν Κοραῆν νὰ συντάξῃ ἣν κατὰ τὸ 1829 συνοπτικώτατα ἐσχεδίασεν αὐτοβιογραφίαν, αὐτὸς οὗτος, ὁ τότε μὲν νεανίας τὰ νῦν δὲ ἐν εὐεξίᾳ προβεβηκώς, περίβλεπτος καὶ σεβάσμιος ἀνὴρ μεταξὺ τῶν ἐν Λονδίνῳ ὁμογενῶν, ἀπὸ ἡμίσεος ἤδη, καὶ πλέον, αἰῶνος περιστέλλων ἐν τῇ καρδίᾳ ὃν εἶχε πόθον, ἵνα ἡ ὑπὸ τῆς ἐν Τροιζῆνι Γ. Ἐθνικῆς Συνελεύσεως διὰ γραφῆς ἐκδηλωθεῖσα πρὸς τὸν ἀοίδιμον Κοραῆν τιμὴ καὶ εὐγνωμοσύνη ἐκδηλωθῇ καὶ δι'ὁρατῶν σημάτων εἰς ἀΐδιον μνήμην ἐν γενεαῖς γενεῶν, αὐτὸς οὗτος, λέγω, συνέλαβε τὴν ἰδέαν νὰ δώσῃ πρῶτος νύξιν

εἰς τοῦτο. Καὶ δὴ μεταδοὺς τὴν ἰδέαν του ταύτην κατὰ τὸ 1872 εἰς τὸν ἐν Μασσαλίᾳ ἀνεψιόν του κ. Λεωνίδαν Π. Ἀργέντην, ὑπέδειξε συγχρόνως, ὅτι ἡ πρωτοβουλία ἥρμοζε νὰ προέλθῃ οὐχὶ ἐκ μέρους, ἀπὸ μόνων δηλονότι τῶν Χίων, ἀλλὰ παρὰ πάντων τῶν ὁμογενῶν, καὶ ἰδίως παρὰ τῶν κατοικούντων ἐν τῇ Γαλλίᾳ, τῆς ὁποίας ἡ πρωτεύουσα πόλις (οἱ Παρίσιοι) ὑπῆρξεν εἰς αὐτὸν ζῶντα Γῆ πεφιλημένη ἴσα τῇ φυσάσῃ αὐτὸν Ἑλλάδι, καὶ ἐν ᾗ ἔκειντο τὰ λείψανα αὐτοῦ. Ὁ κ. Λεωνίδας Π. Ἀργέντης, ἐνστερνισάμενος τὴν πρότασιν τοῦ θείου του, συνδιεσκέψατο κατὰ πρῶτον μετὰ τοῦ ἐν Μασσαλίᾳ φιλοπάτριδος κ. Στεφάνου Ζαφειροπούλου καί τινων ἄλλων ἐκεῖ παροικούντων, καὶ ἐπὶ φιλοπατρίᾳ ἐγνωσμένων ὁμογενῶν, οἵτινες, προθύμως τὰ προταθέντα ἀποδεξάμενοι, συνεκάλεσαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ πάντας τοὺς ἐν Μασσαλίᾳ Ἕλληνας. Συνῆλθον οὗτοι εἰς τὸ κατάστημα τοῦ Ἑλληνικοῦ συλλόγου ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ φιλογενοῦς κ. Σταύρου Μεταξᾶ, καὶ ὁμοψήφως μετ' ἐπευφημιῶν ἀπεφάσισαν· «Τὴν ἀνίδρυσιν μεγαλοπρεποῦς μὲν ἐν Ἀθή-
» ναις μνημείου, ἐν ᾧ νὰ κατατεθῶσι τὰ λείψανα τοῦ
» Κοραῆ ἐκ Παρισίων μετακομιζόμενα, ἀξιοπρεποῦς
» δὲ κενοταφίου ἐν Παρισίοις ἐν τῷ πολυανδρίῳ
» Mont-Parnasse ἔνθα εἶχε ταφῇ·—Τὴν ἀνέγερσιν
» ἀνδριάντος Κοραῆ·—Τὴν ἀνατύπωσιν τῶν συγγραμ-
» μάτων αὐτοῦ καὶ τὴν ἔκδοσιν τῶν εὑρεθησομένων
» αὐτογράφων, ἵνα διανεμηθῶσι δωρεὰν εἰς τὰ ἔν τε
» τῇ νῦν βασιλευομένῃ καὶ ἐν τῇ μήπω ἐλευθέρᾳ Ἑλ-

» λάδι καθιδρυμένα σχολεῖα ». Ὁμοφώνως ἐπ' ἴσης προέβησαν εἰς ἐκλογὴν πενταμελοῦς ἐπιτροπῆς, συγκειμένης ἐκ τῶν κκ. Στεφάνου Ζαφειροπούλου, Λεωνίδου Π. Ἀργέντη, Ἀμβροσίου Θ. Ῥάλλη, Μιχαὴλ Μελᾶ, καὶ Ἰωάννου Βελισσαρίου, πρόεδρον μὲν τὸν κ. Στέφανον Ζαφειρόπουλον, γραμματέα δὲ τὸν κ. Ι. Βελισσαρίου καταστήσαντες, καὶ ἀναθέντες εἰς αὐτὴν Η ΕΝ ΜΑΣΣΑΛΙΑι ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΟΡΑΗ προσονομασθεῖσαν, τὴν τῶν ἀποφασισθέντων ἐκτέλεσιν, τὴν χρηματικῶν συνεισφορῶν συλλογήν, καὶ πᾶσαν ἄλλην ἐργασίαν εἰς αὐτὸ τοῦτο ἀφορῶσαν.

Ἡ ἐπιτροπή, ἅμα τῇ καθιδρύσει αὐτῆς, ἐξέδοτο κατὰ πρῶτον τῇ 26 Ἰουνίου 1872 πρὸς τοὺς ἁπανταχοῦ ὁμογενεῖς ἐγκύκλιον γράμμα (ΛΖ) δι' οὗ, γνωστοποιοῦσα τὸν τῆς συστάσεώς της σκοπόν, προεκάλει πάντας εἰς τὴν τοῦ ἔργου συναντίληψιν· εἶτα δὲ καὶ συγχρόνως ὑποκατέστησεν ἐν διαφόροις πόλεσιν ἐπιτροπὰς (ΛΗ), τὰς ὁποίας διὰ μεταγενεστέρου ἐγκυκλίου γράμματος (31 Ἰανουαρίου 1874) παρεκάλεσεν ἵνα πρὸς τῇ συλλογῇ χρημάτων, καθὰ προαιρεῖται ἕκαστος, ἐπιμεληθῶσι τῆς ἐξερευνήσεως, εἴπου παρά τινι τῶν εἰς αὐτὰς γνωρίμων ὁμογενῶν σώζονται τυχὸν πρωτότυποι ἐπιστολαὶ Κοραῆ, καὶ διαπέμψωσι πρὸς αὐτὴν πιστὰ τούτων ἀντίγραφα, ὅπως δημοσιευθῶσιν ἐν καιρῷ μετ' ἄλλων εἰσέτι ἀνεκδότων. Ἀφοῦ δὲ τῇ ἐπιμελείᾳ τῶν κατὰ τόπους ἐπιτροπῶν συνελέγησάν τινα χρήματα (ΛΘ), προέβη εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν δύο πρώτων ὅρων τοῦ προγράμματός της, ἤτοι τὴν

πρὸ τῶν προπυλαίων τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου ἀνέγερσιν ἀνδριάντος, καὶ τὴν ἐν τῷ Α' νεκροταφείῳ Ἀθηνῶν ἀνίδρυσιν μνημείου πρὸς ἐναπόθεσιν τῶν εἰς τὴν Ἑλλάδα μετακομισθέντων λειψάνων τοῦ Κοραῆ (Μ). Ἀμφότερα δὲ ταῦτα ἐξετελέσθησαν διὰ τῶν πυκνῶν φροντίδων καὶ καμάτων τῶν μελῶν τῆς ἐν Ἀθήναις ὑποκαταστάσης ἐπιτροπῆς (ΜΑ). Διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ὅμως τοῦ τρίτου ὅρου τοῦ προγράμματός της, ἤτοι α') τῆς ἀνατυπώσεως ὅλων τῶν πρὸ πολλοῦ χρόνου δεδημοσιευμένων, καὶ β') τῆς τυπώσεως τῶν περισωθέντων αὐτογράφων τοῦ Κοραῆ, ἐπάναγκες κρίνασα νὰ προερευνήσῃ καὶ γνωρίσῃ τὸ εἶδος καὶ τὴν ἔκτασιν τῶν δευτέρων, ἀνέθηκέ μοι, προτάσει τῆς ἐν Ἀθήναις ἐπιτροπῆς (ΜΒ), τὴν ἐντολὴν ν'ἀπέλθω εἰς Χίον καί, ἀφοῦ ἐξερευνήσω καὶ ἀντιγράψω πιστῶς ὅ,τι περιεσώθη αὐτόγραφον, νὰ συνεννοηθῶ μετ' αὐτῆς ἀπ' εὐθείας, ἵνα μετὰ γνώμην ἀνδρῶν λογίων ἐκτελεσθῇ κατόπιν ἡ τύπωσις.

Εἰς τὴν ταχεῖαν ὅμως ἐκτέλεσιν τῆς δοθείσης μοι ἐντολῆς ἐπεπρόσθει κώλυμα, τὸ ὁποῖον δὲν πρέπει νὰ παρασιωπήσω.

Ἀπὸ πεντηκονταετίας ἤδη καὶ ἐπέκεινα ὑπηρετῶν διαρκῶς παρὰ τῇ κεντρικῇ Κυβερνήσει τῆς Ἑλλάδος, δὲν ἠδυνάμην νὰ καταλίπω τὴν δημοσίαν θέσιν μου, ἵν'ἀφοσιωθῶ ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ἐξέτασιν καὶ ἀντιγραφὴν τῶν χειρογράφων. Διὸ ἀπεφασίσθη νὰ μεταβαίνω εἰς Χίον κατὰ τοὺς θερινοὺς μῆνας τοῦ ἐνιαυτοῦ μέχρι τῆς ἀποπερατώσεως τοῦ ἀνατεθέντος μοι ἔργου.

Κατὰ μὲν τὴν πρώτην τῶν εἰς Χίον ἀπελεύσεών μου, ἀντέγραψα τὰς εἰς τὰς διαφόρους τοῦ Κοραῆ ἐκδόσεις αὐτογράφους διορθώσεις καὶ προσθήκας (ΜΓ), τὰς εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Λεξικὸν τοῦ Ι. Γ. Σνεϊδέρου (ἐκδόσ. Iena, 1805, 1806) σημειώσεις καὶ προσθήκας, τὰς εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Λεξικὸν τοῦ Βενιαμὶν Ἑδερίκου (ἐκδόσ. Lipsiæ 1772) ὁμοίας, τὰς εἰς τὸ Λεξικὸν τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας (ἐκδόσ. 1778 à Nismes) ὁμοίας· κατὰ δὲ τὰς ἑπομένας δύο (δευτέραν καὶ τρίτην) ἀντέγραψα: τὰς εἰς τὸν Ἡρωδιανὸν — τῆς μετὰ Μάρκον Βασιλείας ἱστοριῶν, βιβλία ὀκτὼ (ex recens. F. A. Wolfii, Halis in Libraria Orphanotrophei, 1792), ἔνθα (σελ. 149) κεῖται αὐτόγραφος σπουδαιοτάτη συμπλήρωσις χάσματος, κοινοῦ εἰς τάς, ὅσαι εἶναί μοι ἄχρι τοῦδε γνωσταί, ἐκδόσεις τοῦ ἑλληνικοῦ κειμένου καὶ εἰς γαλλικήν τινα μετάφρασιν (ΜΔ). Ἀντέγραψα προσέτι τὰς αὐτογράφους διορθώσεις του εἰς τὸ κείμενον «Χαρίτωνος Ἀφροδισιέως, τῶν περὶ Χαι»ρέαν καὶ Καλλιῤῥόην ἐρωτικῶν διηγη»μάτων» (ἔκδοσ. I. F. D'Orville, Amstelodami 1750), ὧν ἐποιήσατο μνείαν ἐν τοῖς Προλεγομένοις εἰς τὴν ἔκδοσιν τῶν Ἡλιοδώρου Αἰθιοπικῶν (Τόμ. Α', σελ. ις'.). Διακόψας δὲ πρὸς καιρὸν τὴν ἀντιγραφὴν τῶν αὐτογράφων, δι'ὧν εἰσὶ κατεστολισμένα τὰ περισέλιδα τῶν βιβλίων του, ἐπεδόθην εἰς τὴν τοῦ Γαλλογραικικοῦ Λεξικοῦ του καὶ εἰς τὴν τῶν παμπόλλων σημειώσεών του ἐν τῷ Α' τόμῳ τοῦ Λε-

ξικοῦ τοῦ Ἀλεξίου Σομαυέρα, ἐπιγραφομένου «Θησαυρὸς τῆς Ῥωμαίκης καὶ τῆς Φράγκικης γλώσσας», τυχαίως ἀναμνησθείς, ὅτι, ἀμφοτέρων τούτων τὴν ἔκδοσιν εἶχεν ἐπιθυμήσῃ ἔτι ζῶν, καὶ τὴν ἐπιθυμίαν του ταύτην εἶχεν ἐκδηλώσῃ εἰς τὸν Ἰ. Ῥώταν δι'ἐπιστολῆς 6 Δεκεμβρίου 1828 (ΜΕ).

Ἡ ἐργασία μου ὑποβληθεῖσα εἰς τὴν ἐν Ἀθήναις ἐπιτροπήν, διεβιβάσθη κατόπιν πρὸς εἰδικὴν ἐπιτροπὴν συγκροτηθεῖσαν ἐκ λογίων (ΜϚ), οἵτινες διὰ μακρᾶς ἐκθέσεως (19 Ἰανουαρίου 1873) ἐξενεγκόντες γνώμην περὶ τοῦ τίνα τῶν διανοητικῶν τοῦ Κοραῆ ἔργων κρίνουσιν ἀναγκαῖα πρὸς τύπωσιν, ἐπέφερον καὶ ταῦτα· «Ἐπειδὴ δὲ μανθάνομεν, ὅτι ἐν τῇ ῥηθείσῃ βι»βλιοθήκῃ τοῦ μακαρίτου ἐν Χίῳ εὑρίσκεται χειρό»γραφον Λεξικὸν ἀπὸ τῆς Γαλλικῆς εἰς τὴν νέαν »Ἑλληνικὴν γλῶσσαν,... πρὸ πάντων κρίνομεν ἐκ»δοτέον τὸ Λεξικὸν τοῦτο, τὴν μεγάλην ἀξίαν τοῦ »ὁποίου ἐγγυᾶται εἰς ἡμᾶς ἡ πασίγνωστος πολυμάθεια »τοῦ ἀνδρός, καὶ ἡ βαθεῖα ἀμφοτέρων τῶν γλωσσῶν »γνῶσις, ἣν εἶχεν ὁ μακαρίτης. Νομίζομεν δὲ μεγί«στην τοῦ Γένους ἡμῶν ζημίαν τὴν στέρησιν τοῦ Λε»ξικοῦ τούτου, τηρουμένου κατακλείστου ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον». Τὴν γνώμην ταύτην τῶν λογίων ἀποδεξαμένη ἡ ἐν Ἀθήναις ἐπιτροπὴ ἐσύστησεν εἰς τὴν ἔγκρισιν τῆς ἐν Μασσαλίᾳ Κεντρικῆς ἥτις, διὰ τῆς ἀπὸ 16 Ἰανουαρίου 1875 ἀπαντήσεώς της, ἐνέκρινε μετ' ἐπευφημίας τὴν τύπωσιν.

Πότε ἤρχισε νὰ συντάττῃ τὸ Λεξικὸν τοῦτο ὁ Κο-

ραῆς, εἶναι ἄγνωστον· γνωστὸν εἶναι μόνον ἐκ τῆς εἰρημένης (σελ. ξϐ') ἐπιστολῆς του πρὸς τὸν Ἰ. Ῥώταν 6 Δεκεμβρίου 1828, ὅτι ἔκτοτε τὸ εἶχεν ἕτοιμον, καὶ τοιοῦτον, οἷον δι' ἐκείνης τῆς ἐπιστολῆς του τὸ περιέγραψεν ἀκριβῶς καὶ οἷον ἀπόκειται ἐν τῇ κατὰ τὴν Χίον βιβλιοθήκῃ, χειρόγραφον δῆλα δή, ἀραιότατα γραμμένον εἰς σελίδας 920, καὶ χρυσοῖς γράμμασι φέρον τὴν ἐπιγραφήν, ΥΛΗ ΛΕΞΙΚΟΥ. Αὐτὸ δὴ τοῦτο τυποῦται νῦν πρῶτον κατὰ τὸ χειρόγραφον, μόνας φέρον τὰς ἑξῆς διαφοράς· λέξεις τινάς, παρὰ τάξιν τεθειμένας ἐν καιρῷ ὅτε τὰ πρῶτα σχέδια ἀντεγράφοντο δι' ἄλλης χειρός, ἐταξινόμησα· καί τινα καταλειφθέντα κενὰ ἐν παραπομπαῖς εἰς ἐκδόσεις του ἀνεπλήρωσα· παρατηρήσας δέ, ὅτι πλεῖσται τῶν ἐν τῷ κειμένῳ λέξεων περιέχονται καὶ ἐν τοῖς Ἀτάκτοις, σκόπιμον ἐνόμισα, δι' εὐκολίαν ἀκριβολόγων ἐρευνητῶν, νὰ παρενθέσω ἐντὸς διγράμμου ‖ σημείωσιν τοῦ τόμου καὶ τῆς σελίδος τῶν Ἀτάκτων, ἔνθα εὑρίσκονται αἱ αὐταὶ λέξεις καὶ ἡ ἑρμηνεία ἢ ἡ σχέσις ἑκάστης αὐτῶν. Ἐντὸς διγράμμου ἐπ' ἴσης συνέστειλα καὶ ὀλίγ' ἄλλα σημειώματα, ἐν οἷς καὶ σύντομον σημείωσιν ἐπὶ τῶν λέξεων Chanoine (σελ. 65 καὶ 389) καὶ Pilori (σελ. 264 καὶ 380) καταλειφθεισῶν ἐν τῷ κειμένῳ ἀνεξεργάστων. Ἐπειδὴ δ' ἐν αὐτῷ τῷ χειρογράφῳ τόμῳ εὕρηνται παρεγγραφαί τινες ἰδιόγραφοι τοῦ ἐν τῇ σελίδι νϛ' μνημονευθέντος Κ. Κρεατσούλη, ἀναγκαῖον ἔκρινα, καταδεικνὺς ταύτας ἐν τῇ σειρᾷ τοῦ κειμένου συνεσταλμένας μεταξὺ δύο ἀγκυ-

λῶν [ ], νὰ διασαφήσω ἐνταῦθα, ὅτι ὁ μακαρίτης ἐκεῖνος ἱερεύς, κάτοχος τῆς βιβλιοθήκης γενόμενος, διενοήθη νὰ προέλθῃ εἰς τὴν τύπωσιν τῶν περισωθέντων χειρογράφων, ἰδίαις μὲν δαπάναις, πρὸς ὄφελος δὲ τῶν ἐν Χίῳ ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων (καθὰ δι' ἐπιστολῶν του 2/14 Μαΐου 1855 καὶ 25 Ὀκτωβρίου 1857 ἀνήγγειλέ μοι), τάττων ἐν τοῖς πρώτοις αὐτὸ τοῦτο τὸ Λεξικόν. Ἐπὶ τῷ σκοπῷ δὲ νὰ τὸ καταστήσῃ (ὡς ἔστιν εἰκάσαι) πληρέστερον, μετήνεγκεν εἰς αὐτὸ τινὰ ἐκ τῶν ἐν τοῖς περισελίδοις τοῦ λεξικοῦ τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας αὐτογράφων σημειωμάτων (ΜΖ), δὲν προεχώρησε δὲ εἰς τὴν τοῦ σκοποῦ του ἐκτέλεσιν, ἐπελθόντος αἴφνης εἰς αὐτὸν τοῦ θανάτου.

Μετὰ τὸν χειρόγραφον τόμον, σκόπιμον ἔκρινα, εἰς ἁπλῆν πληροφορίαν τῶν μὴ ἐπισκεφθέντων τυχὸν τὴν βιβλιοθήκην Κοραῆ, νὰ δημοσιεύσω ἐν Π α ρ α ρ τ ή μ α τ ι τὰς εἰς τὸ λεξικὸν τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας (ἔκδοσ. 1878 à Nismes) αὐτογράφους σημειώσεις, ὡς δεῖγμα τῆς, ἣν εἶχεν, ἕξεως νὰ καταφορτώνῃ διὰ μελάνης ἢ δι' ἐρυθρογραφῖδος ἢ μολυβδογραφῖδος τὰ περιθώρια ὅλων σχεδὸν τῶν συνιστώντων τὴν βιβλιοθήκην του τόμων. Μετὰ δὲ τὸ Π α ρ ά ρ τ η μ α προσέθηκα πέντε πίνακας τῶν περιεχομένων εἰς τὸν ἀνὰ χεῖρας τόμον, ἑπόμενος τῷ παραδείγματι, ὅπερ κατέλιπεν ἡμῖν ὁ ἀοίδιμος ἐκεῖνος ἀνὴρ ἐν ταῖς ὑπ' αὐτοῦ γενομέναις πρὸ χρόνων ἐκδόσεσιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 31 Ἰανουαρίου 1881

Α. Ζ. ΜΑΜΟΥΚΑΣ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΠΡΟΛΟΓΟΝ.

Α, ΣΕΛΙΔΙ η'.

Ἐν τῇ αὐτοβιογραφίᾳ, ἣν πάνυ ἀφελῶς καὶ μετριοφρόνως συνέγραψε κατὰ τὰ τέλη τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου τοῦ 1829 ἔτους, ἐμνημόνευσεν ἐν παρόδῳ, καὶ διώρθωσεν ὅ,τι περὶ ἑαυτοῦ εἶχε γραφῇ ἡμαρτημένον ἐν τῇ *Biographie Nouvelle des Contemporains*, Paris, 1822, Tom. V, σελ. 52 - 55. — Σεσημειώσθω ὧδε ἐν παρόδῳ, ὅτι πληρέστερον περὶ τοῦ Κοραῆ βιογραφικὸν ἄρθρον ἐδημοσιεύθη πολλῷ μετὰ ταῦτα, ἐν τῇ *Nouvelle Biographie Générale*, Paris, 1856, Tom. XI, pag. 766-769.

Ἡ αὐτοβιογραφία ἐδημοσιεύθη μετὰ τὴν τελευτήν του, *ἐν Παρισίοις* 1833, εἰς φυλλάδιον ἐκ σελίδων 30· μετετυπώθη δὲ καὶ *ἐν Ἀθήναις*, 1841 (Ι. Ρ. β', σελ. 1-22.).

Περὶ τοῦ Κοραῆ καὶ τῶν συγγραμμάτων αὐτοῦ, ἔτι ζῶντος, ἔγραψαν συνοπτικῶς ὅ,τε Ἰακωβάκης Ῥίζος Νερουλὸς ἐν τῷ *Cours de la Littérature Grecque moderne*, σελ. 103 καὶ ἑπόμ. (*Genève*, 1827), καὶ ἄλλοι τινες, ὧν κατωτέρω γενήσεται μνεία· μετὰ δὲ τὴν τελευτήν του ἔγραψαν ἐπ' ἴσης ὁ Ἰάκωβος Ῥώτας ἐν τοῖς *Προλεγομένοις* τοῦ πρώτου Ἀπανθίσματος (Ι. Ρ. α', σελ. ε'- ιθ')· καὶ ὁ Περικλῆς Ἀργυρόπουλος ἐν τῷ λόγῳ, ὃν κατ' ἐντολὴν τῆς ἀκαδημαϊκῆς Συγκλήτου ἐξεφώνησε τῇ 20 Μαΐου 1850, ἑορτῇ ἐπετείῳ τοῦ Ἐθνικοῦ Πανε-

πιστημίου· καὶ ὁ Κωνσταντῖνος Ν. Σάθας ἐν τῇ *Νεοελληνικῇ* αὐτοῦ *Φιλολογίᾳ* (Κ. Ν. Σ., σελ. 662-672)· καὶ ὁ ἰατρὸς Ἀναστάσιος Ν. Γούδας, *ἐν τοῖς Παραλλήλοις βίοις τῶν ἐπὶ τῆς ἀναγεννήσεως τῆς Ἑλλάδος διαπρεψάντων ἀνδρῶν* (Τόμ. Β', τῆς Α' ἐν Ἀθήναις ἐκδόσεως 1870, σελ. 81-121.) ἐκ διαφόρων πηγῶν, καὶ ἔκ τινων χειρογράφων τηρουμένων παρὰ ταῖς ἐξανεψιαῖς τοῦ διδασκάλου Νεοφύτου Βάμβα, ἀρυσάμενος. Συνοπτικῶς ἐπ' ἴσης ἔγραψε καὶ ὁ διαπρεπὴς ἑλληνιστὴς W. Brunet de Presle (Ν. Σ., σελ. VII-XVIII), προσωπικὸς μὲν τοῦ Κοραῆ φίλος, φιλελληνικώτατος δὲ καθ' ὅλον τὸν αὐτοῦ βίον, γενόμενος. Μνείας δ' ἄξιοί εἰσι πρὸς τούτοις, ὅ,τε διὰ βραχέων μέν, ὑπέρευ δέ, συναρμολογηθεὶς ὑπὸ τοῦ Κ^ου Ἀλεξάνδρου Α. Κοντοστκύλου, μέλους τῆς Ἀθήνησιν ἐπιτροπῆς Κοραῆ, καὶ κατὰ τὴν 11 Μαΐου 1875 πανηγυρικῶς γενομένην ἀποκάλυψιν τοῦ ἀνδριάντος ἐκφωνηθεὶς λόγος, καὶ ὁ κατ' αὐτὴν ἐκείνην τὴν ἡμέραν ἀπαγγελθεὶς ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ Κ^ου Ἐμμανουὴλ Κοκκίνου, ἐκπροσωποῦντος τότε τὴν ἀκαδημαϊκὴν Ἀρχήν· πρὸς δὲ καὶ ὁ ὑπὸ τοῦ Κ^ου Μάρκου Ῥενιέρη, προέδρου τῆς εἰρημένης ἐπιτροπῆς, ἐκφωνηθεὶς τῇ 8 Ἀπριλίου 1877 ἐπὶ τῇ τῶν λειψάνων τοῦ ἀοιδίμου Κοραῆ καταθέσει ἐν τῷ ἀξιοπρεπῶς ἐγερθέντι μνημείῳ δαπάνῃ τῆς ἐν Μασσαλίᾳ Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς Κοραῆ.

Β, ΣΕΛΙΔ. η'.

Σμυρναῖος, ὡς ἐκ τοῦ τόπου ἔνθα ἐγεννήθη, ἐγνωρίζετο παρὰ πάντων κατ' ἀρχάς. Αὐτὸ τοῦτο τὸ γνώρισμα φέρουσιν αἱ κατὰ τὰ τέλη τοῦ παρελθόντος αἰῶνος λατινιστὶ συγγραφεῖσαι καὶ ἐν Μοντπελλιέρῳ δημοσιευ-

θεῖσαι δύο θέσεις του, ἡ μὲν κατὰ τὸ 1786, ἡ δὲ κατὰ τὸ 1787 (βλ. ἐν τοῖς ἔμπροσθεν §§ Γ καὶ Δ, σελ. κγ'-κδ'). Ἑκατέρα τούτων ἐδημοσιεύθη τότ' ἐγκαίρως εἰς φυλλάδιον· ἀμφότεραι δὲ μετετυπώθησαν κατὰ τὸ 1877 *ἐν Παρισίοις*, ὡς Παράρτημα τῶν *ἀνεκδότων ἐπιστολῶν Κοραῆ* (Ν. Σ., σελ. 506-597). Καὶ πρὸς τὸν φίλον του *Ῥοχέτιον* ἐπιστέλλων κατὰ τὸ 1796 (Αὐτόθ. σελ. 254-255) «δυστυχῆ πατρίδα του» τὴν *Σμύρνην* ὠνόμαζε· καὶ τὸν Ὅμηρον, συμπατριώτην του *Σμυρναῖον* (Αὐτόθ. σελ. 299). *Σμυρναῖον* τὸν ἀπεκάλουν ἐν τοῖς συγγράμμασιν αὐτῶν καὶ οἱ μεθ' ὧν ἐπιστολικῶς ἐκοινολόγει φίλοι του λόγιοι Εὐρωπαῖοι ὅ,τε *C. De Ancora*, ἐν τοῖς Προλεγομένοις εἰς τὴν ἔκδοσιν τοῦ *Ξενοκράτους* (ἐν Νεαπόλει, 1794)· καὶ ὁ *I. O. St. Bernhard*, ἐν τῷ Προλόγῳ εἰς τὴν ἔκδοσιν τῆς τοῦ *Θεοφάνους Νόννου* συνόψεως τῆς Ἰατρικῆς τέχνης (pag. XVIII seqq., Gotha, et Amsterdam, 1794)· καὶ ὁ *P. Ch. Levesque*, ἐν τῇ ἐκδόσει τοῦ *Θουκυδίδου* (Paris, 1795, Tom. I, pag. 311· καὶ Tom. III, pag. 276.)· καὶ ὁ *Johannes Schweighaüser*, ἐν τοῖς Προλεγομένοις εἰς τὴν ἔκδοσιν τῶν Δειπνοσοφιστῶν τοῦ *Ἀθηναίου* (Tom. I, pag. CXII. Argentorati, 1801.)· καὶ ὁ *Henr. Car. Abr. Eichstädt*, ἐν τοῖς Προλεγομένοις εἰς τὴν ἔκδοσιν *Διοδώρου τοῦ Σικελιώτου* (Τόμ. 2, περὶ τὸ τέλος, Halae, 1802)· καὶ ἄλλοι, ὧν τὰ ὀνόματα παραλείπω συντομίας χάριν.

Ἐκ τοῦ ἔτους ὅμως 1805 ὅτε ἤρξατο τῆς ἐκδόσεως τῆς *Ἑλληνικῆς βιβλιοθήκης*, ἐν μὲν τοῖς εἰς τὸν *Πρόδρομον* προλεγομένοις (σελ. ρκβ', σημ. 1.) ἐμνημόνευσε τῶν Χίων ὡς ἀστειοτάτων *συμπατριωτῶν του*· περὶ δὲ

τὰ τέλη τοῦ 1810 ἔτους, ἀποβαλὼν ὁριστικῶς τὸ *Σμυρναῖος*, ἀνέλαβε καὶ διετήρησε μέχρι τέλους τοῦ βίου τὸ *Χῖος*, αὐτὸ δὴ τοῦτο ἐκδηλώσας καὶ διὰ τῆς αὐτογράφου καὶ εἰς πάντας γνωστῆς ἐπιτυμβίου ἐπιγραφῆς του· τὸν δὲ περὶ τούτου λόγον ἐξήγησεν ὁ ἴδιος ἐν τῇ πρὸς τοὺς ἐν Σμύρνῃ ἐμπορευομένους Χίους ἐπιστολῇ αὐτοῦ, 8 Νοεμβρίου 1810, δι' ἧς τοὺς ἐξώρκιζε νὰ προλάβωσι τὴν διάλυσιν τοῦ Γυμνασίου τῆς Σμύρνης, γινόμενοι κτίτορες, προστάται καὶ διοικηταὶ τοῦ ἐκπαιδευτηρίου ἐκείνου, καὶ πατέρες καὶ ἐπιμεληταὶ τῆς ἀνατροφῆς τῶν ὀρφανῶν Σμυρναίων. Πάνυ μακρᾶς οὔσης τῆς ἐπιστολῆς, παραθέτω ὧδε ἀπόσπασμα τὸ ἑξῆς.

«Τιμιώτατοι καὶ φίλτατοι συμπατριῶται, ὅσοι πραγματεύεσθε εἰς τὴν Σμύρνην, ξένοι Χῖοι».

«Μετὰ τοὺς ἀπὸ βάθους ψυχῆς μου ἀσπασμούς, παρακαλῶ Σας ὅλους κοινῶς, καὶ καθένα χωριστά, νὰ ἀκούσετε τὰς ἴσως τελευταίας ταύτας φωνὰς γέροντος συμπατριώτου, αἱ ὁποῖαι ἀποβλέπουν κοινῶς μὲν εἰς ὅλης τῆς Ἑλλάδος, ἐξαιρέτως δὲ τῆς πατρίδος ἡμῶν Χίου, τὴν δόξαν καὶ τὴν εὐδαιμονίαν».

«Ἐγώ, φίλοι Χῖοι, εἶμαι συμπατριώτης Σας, ὄχι μόνον διὰ τὴν ἀπὸ πατέρα Χῖον γέννησιν, τὴν ἀνατροφὴν καὶ τὴν μέγα μέρος τῆς ζωῆς μου μετὰ Σᾶς ἀναστροφήν μου, ἀλλὰ καὶ διότι ἐφύλαξα καὶ φυλάττω ἀπαράλλακτα τὸν χαρακτῆρα τῶν Χίων· διὰ τὸν ὁποῖον φυσικὰ ἡ πρὸς Σᾶς ἀγάπη καὶ κλίσις μου εἶναι τόσον πολλή, ὥςτε καὶ εἰς τὴν ξενιτείαν εὑρισκόμενος, ὁσάκις ἴδω Χῖον, νομίζω ὅτι βλέπω καὶ ἀπολαμβάνω τὸν μακαρίτην πατέρα μου».

«Καὶ αὕτη ἡ ἀγάπη ἄρχισε σχεδὸν μὲ αὐτήν μου τὴν

γένεσιν· ὅταν ὅμως ἔφθασα εἰς ἡλικίαν νὰ κρίνω τὰ πράγματα ὄχι ἀπὸ τὰς φυσικὰς τῆς ψυχῆς διαθέσεις, ἀλλὰ κατὰ τὸ μέτρον τῆς ἀξίας αὐτῶν, Σᾶς ἔβαλα εἰς τὴν ζυγαρίαν τοῦ ὀρθοῦ λόγου...... Τοιαύτη πληροφορία, φίλοι συμπατριῶται, καταλαμβάνετε καλά, ὅτι ἔπρεπε νὰ γεννήσῃ εἰς τὴν ψυχήν μου καὶ μεγαλοφροσύνην. Ἀπὸ τὴν ὥραν ἀποῦ Σᾶς ἐζύγισα, ἄρχισα καὶ νὰ καυχῶμαι καὶ πρὸς τοὺς ὁμογενεῖς καὶ πρὸς τοὺς ξένους, ὅτι εἶμαι *Χῖος*· «ὀστοῦν ἐκ τῶν ὀστῶν, καὶ σὰρξ ἐκ τῆς σαρκὸς» τῶν ἀγαπητῶν μου Χίων, καὶ νὰ δοξάζω τὸν Θεόν, πρῶτον, ὅτι μ' ἔπλασεν ἄνθρωπον· δεύτερον, ὅτι Ἕλληνα· καὶ τρίτον, ὅτι εὐδόκησε νὰ κατάγωμαι ἀπὸ τοὺς φρονιμωτέρους τοῦ ἑλληνικοῦ γένους....» (Ι. Ρ. α', 29 καὶ ἑπομ.).

Τὴν πρὸς τοὺς Χίους ἀγάπην του ἐξεδήλου, γράφων τε καὶ συγγράφων μέχρι τῆς τελευτῆς θερμοτάτην. Καὶ ὅτε ἐπληροφορήθη ὅτι τὸ ἐν Χίῳ Γυμνάσιον διωργανίσθη προσηκόντως, ἔγραφεν εἰς φίλον του (Ι. Ρ. α', σελ. 85)· «Ἀπὸ τὸ Γυμνάσιον τῆς Χίου ἐλπίζω πολλὰ καὶ καλά, ὄχι μόνον διότι κυβερνᾶται ἀπὸ διδασκάλους σοφοὺς καὶ Σωκρατικούς, ἀλλ' ὅτι καὶ κατὰ θείαν πρόνοιαν ἐφυτεύθη εἰς πόλιν ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι ἔμαθαν νὰ κατορθώνωσι τὰ σπουδαῖα *παίζοντες καὶ γελῶντες*»· ὑπαινιττόμενος ἴσως διὰ τῆς τελευταίας ταύτης φράσεως, ὅτι τὸν βίον των ἐρρύθμιζον οἱ νεώτεροι Χῖοι κατὰ τὴν εὐχὴν τοῦ ἀρχαίου συμπολίτου των *Ἴωνος*, ποιητοῦ τραγικοῦ,

«Πίνειν καὶ παίζειν καὶ τὰ δίκαια φρονεῖν».

('Αθήν. Ι, ξη').

Πολλὰ δὲ ὑπὲρ τῆς Χίου καὶ τῶν Χίων ἔγραψε τῇ 4

Ἰουλίου 1823 καὶ πρὸς τὸν μακαρίτην *Ἀλέξανδρον Μαυροκορδάτον*, γενικὸν ὄντα τότε Γραμματέα τοῦ Ἐκτελεστικοῦ (Ι. Ρ. α', σελ. 254-259). Καὶ ὅτε ὁ ἀοίδιμος *Βαρβάκης* ὑπολαβών, ὅτι δι' ἔλλειψιν χρηματικῶν μέσων ἐγένετο διακοπὴ τῆς *Ἑλληνικῆς Βιβλιοθήκης*, προῆλθεν αὐτόκλητος νὰ τῷ προσφέρῃ ἐνδεκακισχίλια φράγκα διὰ τὴν ἐξακολούθησιν τῆς ἐκδόσεως, ὁ Κοραῆς ἀπεποιήθη εὐφήμως τὴν προσφοράν, «ὄχι δι' »ἄλλο (ὡς ἔγραφε πρὸς φίλον του), πλὴν ὅτι, δεχόμενος »τὴν βοήθειαν, ἐχρεώστουν νὰ βάλω εἰς τὴν κεφαλίδα »τῶν ἐκδόσεων τὸ ὄνομά του εἰς τόπον τοῦ ὀνόματος »τῶν Χίων, τὸ ὁποῖον δὲν ὑπέφερεν ἡ ψυχή μου εἰς καιρὸν μάλιστα τῆς φρικτῆς δυστυχίας των» (Ι. Ρ. α', σελ. 282). Μωμηταί τινες τῶν συγχρόνων ἐμέμφθησαν τῷ Κοραῇ ἄκρατον *χιωτισμόν*. Δὲν ἀνεμέτρησαν ὅμως οὗτοι, ὅτι, εἰ καὶ *ἐχιώτιζεν* ὁ Κοραῆς, ἀλλ' ὅμως ἡ πρὸς τὴν Ἑλλάδα, καὶ πρὸς πάντας ἀνεξαιρέτως τοὺς Ἕλληνας, ἀγάπη του ὑπῆρξεν ἀσύγκριτος, ἀπαραδειγμάτιστος.

Ἐκ τῶν Εὐρωπαίων ἑλληνιστῶν, τῶν μετ' ἐπαίνου πολλοῦ μνημονευσάντων τοῦ Κοραῆ μετὰ τὸ 1810 ὡς *Χίου*, πρῶτος εἶναι (καθόσον τοὐλάχιστον γινώσκω) ὁ *G. Ch. Harles*, ὁ ὁποῖος ἐν τῷ συγγράμματι αὐτοῦ *Brevior notitia Litterat. Graecae*, ἐκδοθέντι ἐν *Λειψίᾳ* 1812, ἔγραφεν: «*Eminent Coray, ortu Chius*».

Λόγου πάρεργον σημειῶ ἐνταῦθα, ὅτι ἐν τῷ Α' τόμῳ τῆς πρώτης ἐκδόσεως τοῦ ἑλληνικοῦ Λεξικοῦ τοῦ Ἀνθίμου Γαζῆ (1809), ἧς ἀντίτυπον ἀπόκειται ἐν τῇ κατὰ τὴν Χίον δημοσίᾳ βιβλιοθήκῃ, ὑπάρχουσιν ἰδίᾳ τοῦ Κοραῆ χειρὶ γεγραμμένα ὄπισθεν τῆς εἰκόνος τοῦ ἐκδότου

τάδε: «*Κτῆμα τοῦ μέλλοντος Γυμνασίου Χίου*», ἀριδήλως μαρτυροῦντα, ὅτι ἐκ τῶν μελημάτων αὐτοῦ ἦτο ἐξ ἐκείνης τῆς ἐποχῆς ἡ σύστασις Γυμνασίου καὶ Βιβλιοθήκης ἐν Χίῳ.

Γ, ΣΕΛΙΔΙ θ'.

Περὶ τοῦ Διαμαντῆ (Ἀδαμαντίου) Ῥυσίου, πρὸς μητρὸς πάππου του, ποιεῖται λόγον ἐν παρόδῳ ὁ Κοραῆς ἐν ταῖς πρὸς τὸν Ῥοχέτιον ἐπιστολαῖς αὐτοῦ 1792 (Ν. Σ., σελ. 69-74.). Ἐπιστέλλων δὲ πρὸς τὸν ἐν Σμύρνῃ ἐξάδελφόν του Κωνσταντῖνον Πετρίτζην τῇ 28 Ἀπριλίου 1827, ἐξωμολογεῖτο, ὅτι: ὑπὸ τῆς συνειδήσεως ἐλεγχόμενος ὡς αἴτιος νὰ μὴ σωθῇ ἡ μνήμη τοῦ πάππου των Ἀ. Ῥυσίου, «ὁ ὁποῖος ἐχρημάτισε κατ' ἐκείνην τοῦ χρόνου τὴν περίστασιν ὄχι ἕνας ἀπὸ τοὺς πρώτους, ἀλλ' ὁ πρῶτος φιλολόγος τοῦ γένους», μόνην πρὸς τοῦτο παραμυθίαν ἐθεώρει τὸ νὰ προμηθευθῇ ἀντίτυπον τοῦ κατὰ τῶν *Παπιστῶν* συγγράμματος τοῦ πάππου των, διὰ νὰ τὸ δωρήσῃ εἰς τὴν βασιλικὴν τῶν Παρισίων βιβλιοθήκην, τὴν πολλὰς χιλιάδας βιβλίων περιέχουσαν καὶ «σώζουσαν αὐτὰ ἀσφαλῶς καὶ ἀϊδίως εἰς τὰς ἐπερχομένας γενεάς». Διὸ παρεκάλει αὐτὸν νὰ ἀναζητήσῃ καὶ εὑρὼν τῷ πέμψῃ τὸ ζητούμενον βιβλίον (Ι. Ρ. β', σελ. 178-179). Καὶ ἡ μὲν παραγγελία του ἐξετελέσθη, τὸ ζητηθὲν βιβλίον τῷ ἐστάλη, καὶ προσεφέρθη ἀπὸ τὸν ἴδιον εἰς τὴν βασιλικὴν βιβλιοθήκην κατὰ τὸ 1829 (Αὐτοβιογραφ. σελ. 12-13 σημ. 1.)· ἐκ τῆς στοργῆς ὅμως τοῦ Κοραῆ, τῆς οὕτω περιπαθῶς διατρανωθείσης πρὸς τὴν μνήμην τοῦ πάππου του, κατανυγείς, σκόπιμον ἔκρινα νὰ παραθέσω ὧδε τινὰ περὶ τοῦ Ῥυσίου, ἐκ διαφόρων ταῦτα πηγῶν ἀρυσάμενος.

Σύντομον τοῦ Ἀ. Ῥυσίου βιογραφίαν ἔταξεν ἐν εἴδει προλόγου εἰς τὸ σύγγραμμα «*Λατίνων θρησκείας ἔλεγχοι 36, καὶ τίς ὁ ἑκάστου λόγος*» (τοιαύτην ἐπιγραφὴν φέρει τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος βιβλίον), ὁ τὴν ἐπιμέλειαν τῆς τυπώσεως (ἐν *Ἀμστελοδάμῳ*, 1748) ἀναλαβὼν *Ἰωάννης Μανωλάκης ὁ ἐκ Κωνσταντινουπόλεως*. Ἐπειδὴ τὸ βιβλίον κατήντησε σπανιώτατον, ἀντιγράφω ἐκ τοῦ παρ' ἐμοὶ ἀντιτύπου, εἰς πληροφορίαν τῶν εἰς ὅσους τυχὸν δὲν εἶναι γνωστόν, τὰ ἑξῆς.

«Τὴν αἰτίαν, δι' ἣν τοὺς Ἐλέγχους ξυνέγραψεν Ἀδάμ»μας ὁ Ῥύσιος, κομψότερον ἐν προοιμίοις διέλαβε. Πα»τρὶς δὲ κυρίως τούτου τὸ Ῥύσιον, πολίχνιον ὄν, ἐν Ἀστα»κηνῷ κόλπῳ μετὰ Φιλοκρήνην κείμενον, τὰ νῦν ἰδιω»τικῶς Ἀρίτζιον, κατὰ δὲ Στράβωνα, Δαιδαλσός» (γρ. Δοιδαλσός· κατὰ τὴν ἔκδοσ. Κοραῆ, Μέρ. Β', σελ. 409), «διὰ τὸ ποικίλον ἴσως τοῦ χωρίου καὶ εὔοπτον. Τοῦτο »καὶ εἰσέτι συμμένει καὶ εὐανδρεῖ ἀνδράσιν ἰδιώταις »μέν, εὐσεβέσι δὲ ὅμως, κοσμούμενον, ὅπῃ περαιοῦται »καὶ ἡ ἐπαρχία τῆς Καλχηδόνος» (γρ. Χαλκηδόνος). «Ἐντεῦθεν οὗτος ὁρμώμενος, παῖς ἔτι ὤν, τῶν φύντων »αὐτῷ εἰς Βυζάντιον μετοικισθέντων, τοῖς ἐκεῖσε φρον»τιστηρίοις ἐκδοθεὶς ἐπαιδεύθη, ἐν πᾶσι διακούσας τοῦ »τότε ἐν λόγοις εὐδοκίμου Ἰακώβου [τοῦ] Ἀργείου, αἱ»ρεθείς τε διδάσκαλος ὑπὸ τοῦ τότε Πατριαρχοῦντος, »ἀοιδίμου τῇ μνήμῃ κὺρ Καλλινίκου, προέστη τῶν ἐγ»κυκλίων μαθημάτων ἐπὶ ἔτεσι τέτταρσιν.....Μετὰ »τοῦτο, ἐξίει εἰς Κρήτην, φιλίᾳ τινος δελεασθείς, κερ»δῶν τε μειζόνων ἐλπίσι· διὰ δὲ καιρικὰς περιστάσεις, »τούτων διαμαρτών, μετῆρε μετὰ διετίαν εἰς Χίον· κἀν»ταῦθα ἱκανῶς παιδεύσας, μετακαλουμένων μεταξὺ τῶν

»Σμυρναίων, προτρεπομένου αὐτὸν [τοῦ] ἀοιδίμου Πα-»τριάρχου κὺρ Γαβριὴλ ἐκεῖσε ἥκειν — ἐκ γὰρ Σμύρνης »καὶ οὗτος ὥρμητο — οὕτω τῆς Χίου ταύτην προείλετο. »Προέστη τε ἐνταῦθα τοῦ συστάντος λόγων φροντιστη-»ρίου· πολλούς τε λόγους ἐξέδωκεν. Οἵῳ δὲ ἐχρῆτο κἂν »τοῖς δε τύπῳ σαφῆσαι βουλόμενος, τρεῖς μόνους τυπώ-»σειν εἵλετο. Ἐν τούτοις τελῶν, νόμῳ γῆμε, καὶ πα-»τὴρ ἤκουσε θυγατρίων τεττάρων. Διαζῶν τε μετὰ γά-»μον ἐμπορικῆς» (γρ. ἐμπορικῶς), «εὐμενῶς εἰς αὐτὸν »τῆς τύχης δρώσης, ῥοπαῖς τοῦ κρείτττονες» (γρ. κρείτ-»τονος), «ἐντίμως καὶ ταύτας ἐξέδω. Εἶτα, τῇ πᾶσιν »ἀστάτῳ τῶν πραγμάτων μεταβολῇ, καὶ τῶν ἀντίξουν» »(γρ. ἀντιξόων) «εἰληφὼς πεῖραν, πολλαῖς ὠδυνήθη »καιρικαῖς περιστάσεσι, καὶ πλέον τῇ ἐξ ὑποχύσεως ἀμ-»βλυωπίᾳ. Θεοῦ δ' ἐλέει, ἔστ' ἐφ' οὗ γράφομεν περιών, »τὴν ἰδίαν βίβλον τυπωθῆναι ἐκπέμπει ἐν ἰδίαις δα-»πάναις, εὐχόμενος εὐδόκιμον φανῆναι τοῖς ἕλλησι, καὶ »πίστεως πρόμαχον....»

Εἰς ταῦτα τὰ ὑπὸ τοῦ Βυζαντίου Ἰωάννου Μανωλάκη ἐν ἔτει 1746 γεγραμμένα, προστίθημι τὰ ἑξῆς·

α) Περὶ τῆς πολίχνης *Ρυσίου* ἢ *Ἀριτζίου* ὁ ἀοίδιμος οἰκουμενικὸς Πατριάρχης *Κωνστάντιος* ὁ ἀπὸ Σιναΐου (*Κωνσταντινιὰς παλαιά τε καὶ νεωτέρα*· ἔκδοσ. Β'. ἐν *Κωνσταντινουπόλει*, 1844, σελ. 226-227, σημ. 1.), περιγράφων τὰ κατὰ τὸν Ἀστακηνὸν κόλπον παράλια τῆς Βιθυνίας ἐκφέρει: «Μετὰ τὸ ἀκρωτήριον »Ἀκρίτα (*Τούζλα*) κεῖται ἡ ποτὲ ἐπὶ τῶν ἡμετέρων Φι-»λοκρήνη (*Φιλιγκὶρ* κατ' Ὀθωμανούς·), κρημνισμένη ἤδη »καὶ κατεσκαμμένη· μετὰ δὲ ταύτην, τὸ Ἀρίσσιον (καθ' »ἡμᾶς τὰ νῦν *Ἀρετζοῦ*, τουρκιστὶ Δάρισζα)».

β) Περὶ τῆς *καθηγεσίας τοῦ Ῥυσίου ἐν τῇ Πατριαρχικῇ σχολῇ τῆς Κωνσταντινουπόλεως*, γίνεται μνεία ἐν σελ. 146-149, σημ. 1 τῆς αὐτῆς *Κωνσταντινιάδος*.

γ) *Περὶ τῆς ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως εἰς Κρήτην, καὶ περὶ τῆς εἰς Χίον διετοῦς σχολαρχίας του*, ἔγραψε καὶ ὁ ἡμέτερος Κοραῆς ἐν σελ. 6 τῆς Αὐτοβιογραφίας του.

δ) Ἐκ Χίου εἰς Σμύρνην αὖθις ἐπανελθὼν ὡς καθηγητής, κατὰ παράκλησιν τῶν Σμυρναίων καὶ κατὰ προτροπὴν τοῦ τότε οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Γαβριὴλ (τοῦ Γ', ἐκ Σμύρνης τὸ γένος ἕλκοντος· ὁ ὁποῖος ἀπὸ Χαλκηδόνος προαχθεὶς εἰς τὸν Πατριαρχικὸν θρόνον ἐν ἔτει 1702, ἀπεβίωσε κατὰ 1706.), ἦλθεν εἰς κοινωνίαν γάμου. Τὸν γάμον τοῦτον ὑπέλαβόν τινες ὅτι συνῆψε μετὰ Χίας γυναικός· ἀλλὰ τοῦτο ἀποδείκνυται ἀνυπόστατον ἔκ τε τῆς μαρτυρίας τοῦ ἡμετέρου Κοραῆ (Αὐτοβιογρ. σελ. 6.) βεβαιοῦντος, ὅτι ὁ πάππος του Ῥύσιος «ἐνυμ»φεύθη ἐν Σμύρνῃ χήραν τινὰ Ἀγκυραιήν»· καὶ ἐξ αὐτῆς τῆς προσφάτως ὑπὸ τοῦ κ. Ἀ. Παπαδοπούλου Κεραμέως δημοσιευθείσης διαθήκης τοῦ Ῥυσίου, δηλοῦντος, ὅτι ἐκ τῆς συζύγου του, ὀνόματι Δεσποίνης («*κυράτζα Δέσποινα*»), εἶχε προγονὸν ὀνομαζόμενον Χατζῆ Κωνσταντῆ (βλ. *Παρνασσοῦ* Τόμ. Δ' τοῦ ἔτους 1880, τεῦχ. 3, σ. 214-216.). Ἐκ τοῦ γάμου τούτου ἐγεννήθησαν αὐτῷ τέσσαρες θυγατέρες, Ἀναστασία, Θεοδώρα, Εὐδοκία, καὶ Θωμαΐς, «τὰς ὁποίας ἐδίδαξεν ὅσον ἐδυνήθη καὶ τὴν Ἑλληνικὴν »γλῶσσαν» (Ι. Ρ. α', σελ. 277). Τούτων τὴν πρώτην ἐξέδοτο εἰς γάμον τῷ Ἰωσὴφ Πασχάλῃ· ἡ δευτέρα (Θεοδώρα) ἥτις, κατὰ κατ' αὐτὸν τὸν πατέρα της καὶ κατὰ τὸν ἔγγονόν του (Αὐτοβιογραφ. σελ. 7), ἦτο ἡ σο-

φωτέρα τῶν ἄλλων τριῶν, ἀπεβίωσεν ἄγαμος ἐν ἡλικίᾳ 22 ἐτῶν (7 Μαρτίου 1743)· τὴν τρίτην, Εὐδοκίαν, ὑπάνδρευσε μετὰ τοῦ κυρίτζη Ζωρζάκη Νικολῆ· καὶ τέλος, ἐκ τοῦ γάμου τῆς τελευταίας—Θωμαΐδος—μετὰ τοῦ Ἰωάννου Κοραῆ ἐγεννήθησαν ὅ,τε ἡμέτερος Ἀδαμάντιος καὶ ὁ νεώτερος τούτου ἀδελφὸς Ἀνδρέας, ὃν ἀνιστοροῦμαι νῦν, γνωστόν μοι γενόμενον ἐν Σμύρνῃ κατὰ τὸ 1819.

Τὸν θάνατον τῆς θυγατρός του Θεοδώρας, καὶ τὸν μετ' οὐ πολλὰς ἡμέρας (6 Ἀπριλίου 1743) ἐπελθόντα εἰς τὴν ἑξαετῆ ἐγγόνην του Σοφίαν (πρωτότοκον τῆς θυτρός του Ἀναστασίας καὶ τοῦ Ι. Πασχάλη), ἐθρήνησε πικρότατα ὁ Ῥύσιος δι' ἐπιτυμβίων ἐν ἰαμβείῳ μέτρῳ.

Τὸ ἔτος τῆς ἀποχωρήσεώς του ἀπὸ τῆς διδασκαλίας εἶναι ἄγνωστον. Ἐξ ὧν δ' ἐδημοσίευσεν ἐσχάτως ὁ κ. Α. Παπαδόπουλος Κεραμεὺς διὰ τοῦ ἄνωθι μνημονευθέντος περιοδικοῦ ἐξάγεται, ὅτι ὁ Ῥύσιος ἐχρημάτισε δημογέρων ἐν Σμύρνῃ κατὰ τὸ 1725·—ὅτι μέχρι τελευτῆς ἠσχολεῖτο εἰς τὸ ἐμπόριον τῶν ἐριούχων· τοῦτο βεβαιοῦται καὶ ἐκ τῆς διαθήκης του, δι' ἧς πρὸς τοῖς ἄλλοις ἐκληροδότησε καὶ εἴς τινα *Μεθόδιον ὡρολογᾶν* «τρεῖς πῆχες *Μαοῦτι*: νὰ τοῦ τὸ δίδουν εὐθὺς ὁποῦ ἔλ»θουν ἡ τσόχες· καὶ τρεῖς ἥμισυ ἀκόμη ἀπὸ τὴν ἄλλην »μπάλλαν...»· καὶ ἐκ δύο ἐπιστολῶν τοῦ Κοραῆ, τῆς μὲν περὶ τὸ 1792 πρὸς τὸν Ῥοχέτιον (Ν. Σ., σελ. 70), ἔνθα λέγει: «mon grand-père était négociant, et mourut en 1747»· τῆς δὲ πρὸς τὸν Ι (ἴσως Ἰ. Ῥώταν) κατὰ Φεβρουάριον τοῦ 1819 (Ι. Ρ. α´, σελ. 277) ἐν ᾗ λέγει, ὅτι ὁ πρὸς μητρὸς πάππος του «Ἐπραγματεύετο εἰς τὸ Ἀμστελδάμ».

Ἡ περὶ τὸ ἐμπόριον ἐνασχόλησις δὲν τὸν ἐκώλυε νὰ ἀσχολῆται ἐν ἀνέσει καὶ περὶ τὰ γράμματα· διότι κατὰ μὲν τὸ 1741 ἀνεθεώρησε καὶ ἡτοίμασε διὰ τὴν ἰδίαις δαπάναις τύπωσιν τοὺς *Λατίνων θρησκείας* Ἐλέγχους (βλ. σελ. 271 ἐκείνου τοῦ τεύχους.), κατὰ δὲ τὸ 1743 συνέταξε τὰ εἰς τὴν θυγατέρα Θεοδώραν καὶ τὴν ἐγγόνην Σοφίαν ἐπιτύμβια (Αὐτόθι σελ. 273-280). Ἀνεθεώρησεν ἐπίσης καὶ τύποις ἐξέδωκε (Αὐτόθ. σελ. 316-393) τρεῖς ἐκ τῶν διαφόρων λόγων τῶν ἐν ἐκκλησίαις ὑπ' αὐτοῦ ἐκφωνηθέντων εἰς θρησκευτικὴν καὶ ἠθικὴν μόρφωσιν τῶν Σμυρναίων. Μνημόσυνον δὲ τῆς εὐχερείας του εἰς τὸ κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἑλληνιστὶ γράφειν κείσθωσαν τό, τε πρὸς τὸν οἰκουμενικὸν Πατριάρχην Γαβριὴλ (ἐν ἔτει 1703) προσφώνημα (Αὐτόθ. σελ. 290-315· καὶ *Κ. Οἰκονόμου τὰ σωζόμενα φιλολογικά*, Τόμ. Α', σελ. 345 ἐν σημειώσ.), καὶ δύο ἐκ τῶν ἐπιστολῶν αὐτοῦ πρὸς μοναχόν τινα *Βασίλειον, διδάσκαλον τῆς ἐν Πάτμῳ ἱερῶν λόγων σπουδῆς* (Αὐτόθ. σελ. 281-289), τῆς μὲν κατὰ μῆνα Ὀκτώβριον 1741, τῆς δὲ κατὰ μῆνα Ἰούνιον 1744· ἔτι δὲ καὶ ἐκ τῆς παρ' ἐμοί, τέως ἀνεκδότου, σωζομένης ἀπαντήσεώς του πρὸς ἐλλόγιμόν τινα, Ἀρσένιον τ' ὄνομα, κατὰ μῆνα Σεπτέμβριον τοῦ αψμε' ἔτους, ἐχούσης ἐπὶ λέξεως οὕτω:

«Ἀδαμάντιος Ῥύσιος | τῷ κυρίῳ Ἀρσενίῳ διδασκάλῳ|. »Μνήμης ἀξιωθεὶς ὑπὸ σοῦ, καὶ παρὰ πόδας τῆς διαστά»σεως, καὶ ἅμα ἐπαινεθείς, εἰς τὰ μάλιστα ᾔσθην· καὶ »ὡς οὐ παύῃ τὸ κρεῖττον ὑπὲρ ἐμοῦ δυσωπούμενος ἐ»γνωκώς, εὐχαρίστησα, καὶ τοῖς ἄλλοις ἐπιστατικῶς »ἐπισχών, ἃ παρῃνοίξω μέν, ἀπεκρύψω δέ, τὸ δέον αὐ»τὸς εἰδώς, καίπερ οὐκ ὢν μαντικός, ἴσχυσα παραγνῶ-

»ναι, εἰς ἃ τὴν κατ' ἐμὲ ἰσχὺν εἰ μὲν ἔγνως ἀνάλογον »εἰς διόρθωσιν, κᾂν μέρους τοῦ βραχυτάτου μὴ κατο»κνήσῃς ἐκθεῖναί μοι ταῦτα πλατύτερον· ἢν δὲ μή, σύγ»γνωθί μοι τοῦ πολλὰ γράφειν τῆς παραιτήσεως, μὴ »ἔχοντι εἰς ὑπηρεσίαν νοὸς ἱκανὰς τὰς αὐγὰς τῶν ὄψεων, »δι' ἃς ἀργεῖ μου καὶ ἡ χείρ, ὥστε με στερεῖσθαι εἰς δυ»νατάς μοι ἐντεύξεις φίλων τῆς παρ' ἑκατέρων τῶν δε »τῶν αἰσθήσεων λειτουργίας».

Παρεκτὸς τῶν ἄνωθι σημειωθεισῶν πηγῶν, ἔπιθι καὶ καὶ τὰ ὑπὸ Κωνσταντίνου Ν. Σάθα περὶ τοῦ Ῥυσίου ἐκτεθέντα ἐν τῇ Νεοελληνικῇ φιλολογίᾳ (Κ. Ν. Σ., σελ. 467-468.)

Δ', ΣΕΛΙΔΙ θ'.

Ἐν Σμύρνῃ ὑπῆρχεν ἀπὸ τοῦ 1717 ἔτους σχολεῖον, τὸ ὁποῖον ἕνεκα τῆς ἀνεπαρκείας τῶν διὰ τὴν συντήρησίν του ἀπαιτουμένων πόρων δὲν ἦτο προσηκόντως κατηρτισμένον.

Περὶ τὸ 1730 ἔτος οἱ ἐν ἐκείνῃ τῇ πόλει Ἰησουῗται ἐθεμελίωσαν ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Γαλλίας δημόσιον σχολεῖον, ἐν ᾧ ἐδιδάσκετο καὶ ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα. Πολλοὶ δὲ τῶν Σμυρναίων ἔπεμπον εἰς αὐτὸ τὰ τέκνα των πρὸς ἐκπαίδευσιν.

Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρόν, ὁ *Παντολέων Σεβαστόπουλος*, Χῖος, εἷς τῶν ἐκεῖ καθεστραμένων μεγαλεμπόρων (*Σαρῆ Παντελῆς* προσεπωνυμούμενος κατὰ τὰ παρὰ τοῖς Χίοις εἰθισμένα, οἵτινες, πρὸς τῷ γενεαλογικῷ παρωνυμίῳ ἀπονέμουσιν εἰς ἑκάστην οἰκογένειαν καὶ ἰδιαίτερον παρακίκλιον — sobriquet —), ὑποπτεύων, ὅτι τὸ ὑπὸ τῶν Ἰησουῒτῶν συσταθὲν σχολεῖον εἶχε σκοπὸν τὸν προσηλυτισμόν, καὶ συναντιλήπτορας προσλαβών τινας τῶν τε ἐν

Σμύρνῃ ἐμπορευομένων συμπατριωτῶν του Χίων καὶ τῶν Σμυρναίων πολιτῶν, ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἐπ' ἴσης αἰσθημάτων εὐσεβείας καὶ φιλοπατρίας ἐμφορουμένους καὶ τούτους, ἵδρυσε δημόσιον σχολεῖον ἵνα ἐν αὐτῷ δωρεὰν ἐκπαιδεύωνται χριστιανικῶς ἅμα καὶ ἑλληνοπρεπῶς οὐ μόνον οἱ τῶν Σμυρναίων παῖδες ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ ἔξωθεν προσερχόμενοι ἐνδεεῖς καὶ ἄποροι. Τὸ σχολεῖον τοῦτο, *Εὐαγγελικὴ Σχολὴ* ἐπονομασθὲν καὶ διὰ χρηματικῶν κεφαλαίων καὶ δι' ἀκινήτων κτημάτων προικισθέν, ἔθεσεν ὑπὸ τὴν ἄμεσον διηνεκῆ προστασίαν τοῦ ἐν Σμύρνῃ προξενείου τῆς 'Αγγλίας δι' εἰδικῆς διατάξεώς του α[ης] Μαρτίου 1747, τὴν ὁποίαν δημοσιεύω ὧδε ὡς μνημεῖον ἱστορικόν, ἐκφαντικώτατα δηλοῦν οὐ μόνον τὴν ὑπὲρ τῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν Σμυρναίων ἑλληνοπαίδων πρόνοιαν καὶ φροντίδα ἀλλὰ καὶ τὴν περίνοιαν αὐτοῦ τε τοῦ ἱδρυτοῦ καὶ τῶν τότ' ἐπιζώντων καὶ συνυπογεγραμμένων *συνδρομητῶν*, *συνεργῶν* καὶ *συναδέλφων* του, ὅπως τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἐκπαιδευτήριον ὑπάρχῃ ἀνθρωπίνως αἰωνίως προησπισμένον *ἀπὸ πάσης ἐπιβουλῆς ἢ καταδρομῆς*.

'Η διάταξις αὕτη, τότ' ἐγκαίρως παρακατατεθεῖσα ἐν τοῖς ἀρχείοις τοῦ ἐν Σμύρνῃ 'Αγγλικοῦ προξενείου, κατεχωρίσθη συγχρόνως καὶ εἰς τὸν κώδηκα τῆς σχολῆς. 'Εδημοσιεύθη δ' ἐσχάτως αὐτή τε καὶ πάντα τὰ ταύτῃ σχετικὰ ἔγγραφα, ὡς ἔχουσιν ἐν τῷ κώδηκι τήν τε φράσιν καὶ τὴν χρονολογικὴν τάξιν (1733-1810), εἰς ἓν τεῦχος ἐκ σελίδων 81, ὑπὸ τὸν τίτλον· «Κώδηξ »τῆς ἐν Σμύρνῃ Εὐαγγελικῆς σχολῆς, δαπάνῃ τῶν φι»λογενῶν καὶ φιλομούσων κ. κ. Ι. Μαρτσέλλα καὶ Σ. »Δελαγραμμάτη. Τύποις Π. Μαρκοπούλου 1876.» 'Εκ

τούτου τοῦ τεύχους—οὗτινος ἀντίτυπον καλοκἀγάθως ἐφιλοδώρησέ μοι ἡ διεύθυνσις τοῦ Μουσείου καὶ τῆς Βιβλιοθήκης τῆς ἐν λόγῳ σχολῆς—παρέλαβον αὐτὴν σελ. 7-11), ἔχουσαν οὕτω·

«Διώρισται μὲν καὶ ὅλα καταφανῆ φαίνονται κατε-
»στρωμένα εἰς τὸ βρέβιον τοῦ σχολείου, ὅσα προκατα-
»βέβληκα καὶ ὅσα προσεπικατεβαλόμην μετὰ τῶν περὶ
»ἐμὲ συναδέλφων καὶ συναντιλαμβανομένων μοι εἰς τὸ
»κοινωφελὲς τοῦτο ἔργον, τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου λέγω
»καὶ τῶν θύραθεν ἑλληνικῶν μαθημάτων φροντιστήριον,
»τὸ ὁποῖον συνεστησάμην ἐνταῦθα, εἰς Σμύρνην, ζήλῳ
»θείῳ καὶ ἐλπίδι τῇ εἰς Χριστὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν εἰς τὰ
»αψμγ´, ἐν ᾧ κατεβλήθη πρότερον καὶ ὕστερον, καθὼς
»εἰς τὸ βρέβιον τοῦ σχολείου φαίνεται, Γρόσια δύο χι-
»λιάδας ἑξακόσια εἰς κρηπῖδα καὶ περιουσίαν διαιωνί-
»ζουσαν, ἐξ ὧν μοι ἐχαρίσατο ὑπὸ χειρὸς τῆς δε τῆς
»ἐμῆς, προσετέθησαν καὶ ὑπὸ τῶν κάτωθεν γεγραμμέ-
»νων συνδρομητῶν καὶ συναδέλφων μοι εἰς τὸ ἔργον,
»ἕτερα Γρόσια χίλια τριακόσια· ἔτι τὴν σήμερον, εἰς τὰ
»αψμζ´ Μαρτίου αη, προσαπέδωκα εἰς τὸ ῥηθὲν σχολεῖον
»εἰς αἰώνιον διαμονήν, τὸ Χάνι ὁποῦ ἔχω κάτω εἰς τὸν
»Φασουλᾶ, τριακόσια Γρόσια ἀνὰ ἔτος ἀποφέρον ἐνοί-
»κιον, ὥστε συμποσοῦται ἅπασα ἡ κρηπὶς καὶ περιου-
»σία τοῦ ῥηθέντος σχολείου Γρόσια τρεῖς χιλιάδες ὀκτα-
»κόσια (1) καὶ τὸ ἤδη ῥηθὲν Χάνι, καθὼς ἐστὶ καὶ εὑ-
»ρίσκεται παντελεύθερον καὶ ὑπὸ μηδεμιᾶς αἰτίας παρ-
»ενοχλούμενον· πρὸς δὲ καὶ ἓν ὀσπήτιον εἰς τὸ Ναρλι-
»αλογλοῦ καθὼς ἐστὶ καὶ εὑρίσκεται μὲ τὸ περιβόλι του

(1) Γρ. Ἴσ. τρεῖς χιλιάδες ἐννεακόσια (πρβλ. καὶ τὰ ἐν σελ. 2 καὶ ἑπόμ. τοῦ αὐτοῦ τεύχους).

»καὶ μὲ τὸ χωράφιόν του καὶ μὲ ὅλην του τὴν περιο-
»χήν, καθὼς εἰς τὸ βρέβιον τοῦ ῥηθέντος φροντιστηρίου
»φαίνεται· ἐξ ὧν μοι διώρισται καὶ ἤδη διορίζομαι, ὅτι
»νὰ δίδωνται ἐτήσιος μισθὸς εἰς τὸν παιδαγωγὸν τῶν
»πρωτοπείρων παίδων, τῶν πτωχῶν καὶ ἀπόρων τὸν
»διδάσκαλον εἰς τὰ κοινὰ γράμματα γρόσια ἑκατόν, καὶ
»τριακόσια γρόσια ἀνὰ ἕκαστον ἔτος εἰς τὸν διδάσκα-
»λον τῶν ἑλληνικῶν μαθημάτων καὶ τοῦ ἁγίου Εὐαγ-
»γελίου καθηγητήν, καὶ ἕτερα ἑκατὸν ἀνὰ ἔτος νὰ δί-
»δωνται εἰς τέσσαρας μαθητὰς ἀπὸ εἰκοσιπέντε γρόσια
»ἑκάστῳ κατ' ἔτος, οἵους βούλεται τὸ βρέβιον· προσέτι
»διώρισται καὶ ἤδη διορίζομαι τὴν ἐργασίαν καὶ τὴν τά-
»ξιν τοῦ ῥηθέντος φροντιστηρίου, ὅτι ὁ νῦν τῆς σχολῆς προ-
»στατεύων διδάσκαλος (1) νὰ διαμένῃ εἰς τὴν ἀνὰ χεῖ-
»ρας αὐτοῦ προστασίαν τοῦ φροντιστηρίου ἐφ' ὅρου ζωῆς
»αὐτοῦ κατὰ τὴν ὑπογραφήν του, καὶ αὐτὸς μὲ τὴν γνώ-
»μην τῶν κατὰ καιρὸν ἐπιτροπευόντων νὰ ἐκλέγῃ καὶ
»συμψηφίζεται τὸν ἄξιον τῆς προστασίας αὐτοῦ διάδο-
»χον (2)· ἔτι τέσσαρες ἔστωσαν ἐπίτροποι ἐπὶ τῆς πε-
»ριουσίας καὶ πάσης ἄλλης οἰκονομίας τοῦ φροντιστη-
»ρίου ἐπιστατούντων ἐν φόβῳ Χριστοῦ χρόνους τρεῖς,
»κἀκεῖνοι νὰ ἐκλέγουν σύμψηφοι μὲ τὸν κατὰ καιρὸν δι-

(1) Ὁ μοναχὸς Ἱερόθεος Δενδρινός. (Βλ. σελ. 1-4 τοῦ εἰρημένου τεύχους).

(2) Διάδοχόν του ὁ Ἱερόθεος κατέλιπε διὰ διαθήκης του ια' Ἰουνίου αψοζ', τὸν Ἱερομόναχον Χρύσανθον. Βλ. σελ. 15-17 τοῦ αὐτοῦ τεύχους. Ὁ δὲ Χρύσανθος διὰ τῆς διαθήκης του η' Ἰανουαρίου 1804, ἀφῆκεν εἰς τὴν ἐξουσίαν τῶν τιμιωτάτων ἐπιτρόπων, ὡς ζηλωτῶν καὶ φιλοχρίστων, νὰ φροντίζωσιν οἱ ἴδιοι, καὶ νὰ συνιστῶσι διδασκάλους οὓς ἂν οἱ ἴδιοι κρίνωσιν ἀξίους... (Αὐτόθι σελ. 19-23).

»δάσκαλον τοὺς ἀξίως τῆς διαδοχῆς των ἐπιτροπεύσον-
»τας·ἀπὸ τὰ ὁποῖα ὅλα ἀποξενούμεθα σήμερον καὶ ἀπαλ-
»λοτριούμεθα ἐγώ τε ὁ κτίτωρ καὶ οἱ λοιποὶ συνάδελ-
»φοι καὶ τοῦ Εὐαγγελικοῦ τούτου φροντιστηρίου συναν-
»τιλήπτορες. Ὡσαύτως καὶ οἱ ἀφ' ἡμῶν συγγενεῖς καὶ
»ὁποιῳδήποτε τρόπῳ ἐξ αἵματος ἢ πνεύματος τύχωσιν
«ἀγχιστεύοντες, ἀπαλλοτριοῦμεν καὶ ἀποκλείομεν ἐξ
»ἁπάντων τούτων τῶν εἰρημένων καὶ πᾶσαν ἄλλην λα-
»δὴν καὶ ἐπίθεσιν ἐκκλησιαστικὴν καὶ πολιτικὴν ἱερω-
»μένων καὶ λαϊκῶν καὶ τὴν ὁποιανδήποτε παραμικρὰν
»ἀναζήτησιν ὅλου τοῦ κόσμου, καὶ παρακατατιθέμεθα
»αὐθαιρέτῳ γνώμῃ καὶ ἀβιάστῳ βουλῇ τὸ εἰρημένον
»φροντιστήριον καὶ ἅπασαν τὴν ἄνω αὐτοῦ περιουσίαν
»αὐτῷ μόνῳ Χριστῷ τῷ Θεῷ ἡμῶν, ὥςτε νὰ μὴν ἦναι
»οὔτε νὰ ὀνομάζηται ἄλλος οὐδεὶς οὔτε συγγενής, οὔτε ἐκ-
»κλησιαστικὸς ἢ πολιτικός, οὔτε ἄλλος οὐδεὶς τῶν ἀν-
»θρώπων τῆς οἰκουμένης, οὔτε αὐτὸς ὁ κτίτωρ ἐγὼ καὶ
»οἱ σὺν ἐμοὶ συνεργοὶ καὶ συναντιλήπτορες, ἀλλὰ μόνος
»κύριος καὶ ἐξουσιαστὴς νὰ ἦναι καὶ νὰ ὀνομάζηται τοῦ
»Εὐαγγελικοῦ τούτου κατορθώματος Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς
»Θεὸς ἡμῶν.

«Οὕτω βούλομαι καὶ οὕτω διορίζομαι μετὰ τῶν περὶ
»ἐμὲ συνδρομητῶν καὶ συναδέλφων νὰ διαμένῃ καὶ νὰ
»διασώζηται μεθ' ὅλης τῆς ἐργασίας καὶ τῆς εἰρημένης
»προστασίας του ἀσάλευτον, εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα. Ἐφ'
»οἷς ἅπασι ἵνα μήποτε ἐπηρείᾳ δαιμόνων, ἢ καὶ ἄλλοι
»τινες ἐπιτεθῶσιν εἰς τὸ διασεῖσαι καὶ ὁπωσοῦν παραλ-
»λάξαι τὸ Εὐαγγελικὸν τοῦτο τοῦ Χριστοῦ ἐργαστήριον,
»ἀνακαλεῖται Χριστὸς αὐτὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν σήμερον τὴν
»θεοφρούρητον χεῖρα τῆς κραταιᾶς βασιλείας τῶν Ἰγ-

αγλέζων μὲ τοῦτα τὰ λόγια: *Ἐάν τις ἐμοὶ διακονῇ,* »*ἐμοὶ ἀκολουθείτω· καὶ ὅπου εἰμὶ ἐγώ, ἐκεῖ καὶ ὁ διά-* »*κονος ὁ ἐμὸς ἔσται· καὶ ἐάν τις ἐμοὶ διακονῇ, τιμήσει* »*αὐτὸν ὁ Πατήρ·* (Ἰωαν. ΙΒʹ, 26.)· καὶ παρατίθεται τὸν »Εὐαγγελικὸν αὐτοῦ τοῦτον οἶκον ὑπὸ τὰς χρυσᾶς πτέ- »ρυγας τοῦ κράτους αὐτῆς μὲ τέτοια λόγια: *Ὃς δ' ἂν* »*ἀπολέσοι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ Εὐαγ-* »*γελίου, οὗτος σώσει αὐτήν·* (Μάρκ. Ηʹ, 35.).

»Ὡσαύτως καὶ ὁ κτίτωρ ἐγώ, βλέποντας τὸ εὐεπιβού- »λευτον τοῦ γένους καὶ τὸ εὐδιάσειστον τοῦ κατορθώ- »ματος ἐπικαλοῦμαι, ὥσπερ ὁ Παῦλος τὸν Καίσαρα (Πράξ. »ΚΕʹ, 11.), αὐτὸ τὸ θεοφρούρητον κράτος τῆς εἰρημένης »κραταιᾶς βασιλείας καὶ παρατίθημι τὸ εἰρημένον φρον- »τιστήριον καὶ ἅπασαν αὐτοῦ τὴν περιουσίαν αὐτοῖς γού- »νασι ὑπὸ τὴν θεοφρούρητον σκέπην τοῦ κατὰ καιρὸν »εὑρισκομένου ἐνταῦθα εἰς Σμύρνην βασιλικοῦ προσώ- »που, τοῦ ἐκλαμπροτάτου καὶ αὐθεντός μου Κονσόλου τῶν »Ἰγγλέζων (ὁ δεῖνος) καὶ εἰς τὴν ὑπεράσπισιν τῆς με- »γαλοπρεποῦς καὶ γενναίας ἐνταῦθα Ἀγγλικανικῆς κομ- »πανίας νὰ συνέχουν καὶ νὰ διαφυλάττουν ἄσειστον καὶ »ἀσάλευτον ὡς ἔκτισται καὶ ὡς ἐν τῷ βρεβίῳ διώρισται »τὸ εἰρημένον Εὐαγγελικὸν φροντιστήριον ὑπὸ τὰς χρυ- »σᾶς πτέρυγας τῆς βασιλικῆς δυνάμεως, ὁποῦ ἀξιοπρε- »πῶς ἔχουσιν, ὡς τῶν ἀδυνάτων ὑπερασπισταὶ καὶ ὡς »Χριστοῦ διάκονοι, ὅπερ μετὰ τῆς συνειθισμένης αὐτῶν »φιλανθρωπίας καὶ φιλοχρίστου κηδεμονίας ἀποδεξάμε- »νοι, αὐτοὶ ἔστωσαν τοῦ Εὐαγγελικοῦ τούτου ἔργου καὶ »σκεπασταὶ καὶ ὑπερασπισταί, πᾶσαν λαβὴν ἢ ἐπίθεσιν »συγγενικὴν ἢ πολιτικὴν ἢ ἐκκλησιαστικὴν ἀποσοβοῦν- »τες καὶ ἀποκρούοντες μὲ τὸ θεοφρούρητον κράτος τῆς

»βασιλικῆς ἐξουσίας τους· καὶ ὁ κατὰ καιρὸν ἐκλαμπρό-
»τατος καὶ αὐθέντης μου Κόνσολος ἔστω ἐπὶ τοῖς ἐπι-
»τρόποις ἐπίτροπος καὶ ἐπόπτης ἐφ' ὅλης τοῦ φροντι-
»στηρίου ἐργασίας καὶ διασκέψεως εἰς τὸ νὰ διασώζηται
»καὶ διαμένῃ πάσης ἐπηρείας καὶ προσϐολῆς ὅλου τοῦ
»κόσμου, ἄσειστον καὶ ἀμετακίνητον τὸ κατόρθωμα· καὶ
»ἐγὼ ὁ κτίτωρ καὶ οἱ σὺν ἐμοὶ τοῦ φροντιστηρίου συναν-
»τιλήπτορες ἀπαλλοτριούμεθα ἀπὸ τῆς σήμερον καὶ ἀπο-
»γυμνούμεθα ἀπὸ πάσης οἰκειότητος καὶ ἀναζητήσεως
»ὧν κατεϐάλομεν εἰς βάσιν καὶ κρηπῖδα διαιωνίζουσαν
»τοῦ ῥηθέντος Εὐαγγελικοῦ κατορθώματος.

«Ὧν εἰς ἔνδειξιν καὶ τοῦ ἔργου ἀσφάλειαν παρατιθέμεθα
»καὶ κατατιθέμεθα σήμερον εἰς τὸν ἐν Σμύρνῃ βασιλι-
»κὸν κώδηκα (ὅπου καὶ τὸ σχολεῖον βούλομαι διασώζε-
»σθαι ἄσειστον καὶ ἀμετακίνητον) τῆς θεοστέπτου Ἀγ-
»γλικανικῆς ἐξουσίας τοῦ κατὰ καιρὸν ἐκλαμπροτάτου
»Κονσόλου (ὁ δεῖνος)· οὕτω βούλομαι καὶ οὕτω διορίζο-
»μαι μετὰ τῶν περὶ ἐμὲ συνεργῶν καὶ συναδέλφων, καὶ
»ἰδιοχείρῳ ὑπογραφῇ ὑποϐεϐαιούμεθα.

»Ἐξεδόθη ἐν Σμύρνῃ ͵αψμζ', Μαρτίου α'.

»Παντελῆς Σεϐαστόπουλος............ὑποϐεϐαιῶ
»Γεώργιος Ὅμηρος.................. μάρτυς
»Ἰω. Κουρμούζης (1)................ μάρτυς

(1) Ἰω. Κουρμούζης· εἷς τῶν ἐν Σμύρνῃ προκρίτων. Τούτου τε καὶ τῶν Βαχατόρη καὶ Κανᾶ, ὡς δυναμένων νὰ βελτιώσωσι τὴν κατάστασιν τῶν κοινῶν, μνημονεύει ὁ Κοραῆς ἐν τῇ πρὸς τὸν Πρωτοψάλτην Σμύρνης Δ. Λότον ἐπιστολῇ 15 Σεπτεμβρίου 1788 (α' ἐκδόσ. σελ. 6).

»Θεοδωρὴς Μαυρογορδάτος (1)........ μάρτυς
»Χ. Νικόλαος Χρυσογιάννης.......... μάρτυς
»'Αθανάσιος Κροκόνδηλος............ μάρτυς
»Παρασκευᾶς Κυριάκου............... μάρτυς
»Χ. 'Ελευθέριος Φραντζέσκου......... μάρτυς
»Χ. Σάββας......................... μάρτυς
»'Αλεξανδρῆς Κοντόσταυλος (2)....... μάρτυς»

Καὶ ἄλλου φιλανθρωπικοῦ ἐν Σμύρνῃ καταστήματος — *τοῦ Νοσοκομείου* — ἐγένετο πρῶτος ἱδρυτὴς ὁ αὐτὸς Παντολέων Σεβαστόπουλος ἐν ἔτει 1748.

Περὶ τῶν ὧδε ἐκτεθέντων ἔπιθι καὶ τὰ ἐν ταῖς σελίσιν 108 καὶ 596 τοῦ Δ' τόμου τῆς *Χρυσαλίδος* (ἐφημερίδος ἐν 'Αθήναις ἐκδιδομένης, 1866)· καὶ *Κ. Οἰκονόμου, τὰ σωζόμενα φιλολογικὰ συγγράμματα* Τόμ. Α', σελ. 340, σημ. α'· ὡς ἐπ' ἴσης καὶ τὴν πρὸς τοὺς ἐν Σμύρνῃ ἐμπορευομένους Χίους ἐπιστολὴν τοῦ Κοραῆ (Ι. Ρ. α', σελ. 39), ἐν ᾗ ὁ ἱδρυτὴς Π. Σεβαστόπουλος μνημονεύεται μὲ τὸ χιακὸν αὐτοῦ παρακίκλιον.

(1) Θεόδωρος Μαυρογορδάτος, χῖος· ἐπίπαππος τοῦ ἀπὸ χρόνων ἤδη πολλῶν ἐν Λονδίνῳ καθεσταμένου ἐμπόρου Κου 'Εμμανουὴλ Α. Μαυρογορδάτου. Τοῦ Θεοδώρου τούτου, ὃν ὁ Κοραῆς εἶχε γνωρίσῃ πάνυ προβεβηκότα τῇ ἡλικίᾳ πρὸ τῆς ἐκ Σμύρνης εἰς τὴν Εὐρώπην ἀποδημίας του, ἐμνημόνευσεν ἐν τῇ πρὸς τὸν Πρωτοψάλτην Σμύρνης ἐπιστολῇ 29 'Οκτωβρίου 1787 (Ι. Ρ. α', σελ. 97. βλ. καὶ Ι. Ρ. β', σελ. 47) διὰ τοῦ χιακοῦ παρακιklίου Λακάνας.

(2) 'Αλέξανδρος Κοντόσταυλος, χῖος· ἐπίπαππος τῶν παρ ἡμῖν γνωστῶν ΚΚ. 'Αλεξάνδρου καὶ 'Ιωάννου καὶ Λεονάρδου καὶ Παντολέοντος καὶ Ὄθωνος Κοντοσταύλων, υἱῶν τοῦ κατὰ τὸ 1865 ἔτος ἐν 'Αθήναις ἀποβιώσαντος 'Αλεξάνδρου, τοῦ συνήθους γενομένου τῷ φοιδίμῳ Κοραῇ καὶ ὑπὸ τούτου ἐν πολλαῖς τῶν ἑαυτοῦ ἐπιστολῶν μνημονευθέντος μετ' ἐπαίνου.

Ε', ΣΕΛΙΔΙ θ'.

Τὸν αἰδέσιμον Βερνάρδον Κεῦνον ἠγάπησε διαφερόντως ὁ Κοραῆς. Διδάσκων καὶ ἀντιδιδασκόμενος, συνεκοινώνει τῆς βιβλιοθήκης του, τῶν περιπάτων του καὶ τῆς καθημερινῆς διατριβῆς του, μεγάλων ἐντεῦθεν ἐμφορούμενος πλεονεκτημάτων, ὅσα χορηγεῖ ἡ συνήθης συναναστροφὴ σοφοῦ καὶ σεβασμίου ἀνδρός. Τὴν δὲ πρὸς τοῦτον εὐγνωμοσύνην του ἐξεδήλωσεν ὁ Κοραῆς διὰ τῶν πρὸς αὐτὸν ἐπιστολῶν του (Ι. Ρ. β', σελ. 79-107· καὶ Ν. Σ., σελ. 1, 12, 84, 143, 214, 281, 302 καὶ 306-311.), μνημονεύσας αὐτοῦ ἰδίως καὶ ἐν τῇ Αὐτοβιογραφίᾳ σελ. 13 καὶ ἑπομ.

ϛ', ΣΕΛΙΔΙ θ'.

«Ἀντώνιος ὁ Κοραῆς, χῖος, ἰατροφιλόσοφος· ἐδιδάχ»θη τὴν ἑλληνικὴν καὶ λατινικὴν φωνὴν ἐν τῇ πρε»σβυτέρᾳ Ῥώμῃ. Περιηγήσατο τὴν Βρεττανίαν, τὴν Γαλ»λίαν καὶ τὴν Ἰταλίαν. Συνέγραψεν ἑλληνιστὶ *Πινδαρι»κὰς ᾠδάς*, καὶ τύποις ἐξέδωκεν, ἃς οὐκ ἄν τις ἀναγνώ»σειεν ἄνευ θαύματος, διά τε τὴν ἄλλην ἁρμονίαν καὶ »ἐμμέλειαν τὴν ἐμφαινομένην αὐταῖς, οὐχ ἧττον δὲ καὶ »διὰ τὸ κατηκριβωμένον τῆς πρὸς τὸν Πίνδαρον μιμή»σεως.»

Ταῦτα κατεχώρισεν εἰς τὴν *Ἑλληνικὴν Βιβλιοθήκην του* ὁ Φαβρίκιος (Τομ. ΙΑ', σελ. 532-533 τῆς ἐκδόσ· G. Ch. Harles), παραλαβὼν «ἐκ τῆς ἐπιτετμημένης »ἀπαριθμήσεως τῶν κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα λο»γίων Γραικῶν, καὶ περί τινων ἐν τῷ νῦν αἰῶνι ἀνθούν»των» ἣν συνέγραψε κατὰ μῆνα Ἰούνιον τοῦ 1721 ἔτους ὁ Δημήτριος Προκοπίου Μοσχοπολίτης, Μακεδών.

Μίαν τῶν ᾠδῶν τούτου, τοῦ πρεσβυτέρου Κοραῆ — τὴν εἰς Ἑῤῥῖκον Φραγκῖσκον Δαγεσσέα — τυπωθεῖσαν τὸ πρῶτον *ἐν Παρισίοις* 1702 μετὰ σχολίων, ἐξέδωκε τὸ δεύτερον κατὰ τὸ 1819 ὁ νεώτερος — ὁ ἡμέτερος δῆλα δὴ Κοραῆς —, προμηθευθεὶς διά τινος τῶν ἐν Λονδίνῳ φίλων του ἀντίγραφον αὐτῆς ἐξ ἀντιτύπου σωζομένου εἰς τὴν τοῦ φιλέλληνος Ἄγγλου, *Κόμητος Γυλφόρδου*, βιβλιοθήκην.

Τυχαίως μαθὼν πρὸ ἑξαετίας παρὰ τοῦ μεσαιωνοδίφου φίλου μου Κωνσταντίνου Ν. Σάθα, ὅτι ἐν τῇ αὐτῇ τοῦ Κόμητος Γυλφόρδου βιβλιοθήκῃ σώζεται ἔντυπος καὶ ἑτέρα τοῦ αὐτοῦ Ἀντωνίου Κοραῆ *Πινδαρικὴ ᾠδὴ* εἰς *Ἰωάννην Παῦλον τὸν Βιγνόνιον*, παρεκάλεσα τὸν ἴσα καὶ ἀδελφῷ πεφιλημένον μοι κ. *Ἰωάννην Ν. Βαλέτταν*, διευθυντὴν τοῦ ἐν Λονδίνῳ ἑλληνικοῦ Λυκείου, νὰ ἐξετάσῃ· οὗτος δὲ μετὰ ἐπισταμένην ἔρευναν εὗρεν ἐν τῷ Βρεττανικῷ μουσείῳ ἀποκείμενον τεῦχος, περιέχον συνεστιχωμένην μετ' ἄλλων *ὀκτὼ* μικρῶν (καὶ τούτων πρὸς ἀλλήλας ἀσχέτων) πραγματειῶν, καὶ τὴν ζητουμένην Πινδαρικὴν ᾠδὴν εἰς τὸν Βιγνόνιον (ἄνευ σχολίων), ἐν σελίσιν ὀκτώ, τυπωθεῖσαν (ἔνθα καὶ ἡ εἰς τὸν Δαγεσσέα) «παρὰ τῷ Θειοβούστῳ, σὺν ἐξουσίᾳ, ἐν Λευκετίᾳ τῶν »Παρισίων, ἔτει αψγ'»· καί, ἐκτελέσας προθυμότατα τὴν ἐμὴν παράκλησιν, ἀντέγραψε πιστῶς ἰδίᾳ χειρί, καὶ κατὰ μῆνα Μάρτιον τοῦ 1876 ἔτους ἀπέστειλέ μοι.

Ἡ ᾠδὴ αὕτη, φέρουσα ἐπιγραφήν: «Τῷ ἐκλαμπρο»τάτῳ ἀνδρὶ | Ἰωάννῃ Παύλῳ | τῷ Βιγνονίῳ | τῷ Βασι»λικῷ ἐν τοῖς ἱεροῖς | ἐξ ἀποῤῥήτων | ᾠδή»· ἄρχεται μὲν οὕτω:

«Ζαμενεῖ μὲν φῶτας ἴσ' ἅλιος αὐγᾷ
Θάλπε, καὶ γαίας ἴση μοῖρα τελέθει

Ζάωσί τε, καὶ τεθνεῶσι,
Καὶ βίον ἁμέτερον
Φαιδρᾶν ὑπὸ τάξεσιν ὡρᾶν
Ἀμφὶ ποιμαίνοντι μίαν
Μέριμναι κοινὰν δίαιταν.
. . . .

καταλήγει δὲ διὰ τῶν ἑξῆς·

« . . . Ἀλλὰ τί Βιγνονίων
Ἄκρα μοχθεῖς κυδέων δόμεν ὕμνοις
Πείρατ', ὦ Μῶσ', ἄπλετα;
Ἱστία μὲν χάλασον·
Τίς κε δίσκῳ πόντον ἅπαντ' ἀναχεύσει; »

Περὶ τοῦ οἴκου τῶν *Βιγνονίων* κεῖται μακρὸν ἄρθρον ἐν τῷ Grand Dictionnaire Historique de *Louis Moreri*, Tom. II, σελ. 277-278 (ἐκδ. 1740), ἐξ οὗ ἀντιγράφω τὰ ἑξῆς·

« *Bignon*, ancienne famille originaire d'Anjou, est » illustre par la piété, par la capacité, et par les em» plois de ceux qui en sont sortis. » Ἐκ ταύτης τῆς οἰκογενείας ἐγένοντο περὶ τὰ τέλη τοῦ ΙϚ' καὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ ΙΖ' αἰῶνος δύο κατὰ γενεαλογικὴν σειρὰν *Ἱερώνυμοι*, διατελέσαντες εἰς διαφόρους δημοσίας ὑπηρεσίας ἐν Παρισίοις· τοῦ δευτέρου τούτων τριτότοκος υἱὸς ὑπῆρξεν ὁ, εἰς ὃν ὁ Ἀντώνιος Κορχῆς προσεφώνησε τὴν ᾠδήν, *Ἰωάννης Παῦλος ὁ Βιγνόνιος*, γεννηθεὶς τὴν 19 Σεπτεμβρίου 1662, καὶ χρηματίσας: « Abbé de Saint-» Quentin en Isle, Doyen de Saint-Germain-l'Au» xerrois, Conseiller, Prédicateur Ordinaire du Roi, » Conseiller d'État Ordinaire, Président des Acadé-

» mies Royales des Sciences et des Belles Lettres, l'un » des quarante qui composent l'Académie Française, Bibliothécaire du Roi, et Intendant du Cabi- » net des médailles, Célébre dans la République des » Lettres par l'inspéction que le Roi Louis XIV lui » donna sur les sciences aux quelles il a fait conti- » nuellement sentir les effets de sa protection ». Εἰς τοῦτον τὸν Ι. Π. Βιγνόνιον, ὁ *Θωμᾶς Παριτζῖνος*, Μισιονάριος Ἀποστόλικος, ἀφιέρωσε τὸ κατὰ πρῶτον εἰς Παρισίους, ἐν ἔτει αψθ', ἐκδοθὲν ὑπ' αὐτοῦ Λεξικὸν τοῦ Ἀλεξίου Σομαυέρα φέρον τὴν ἑξῆς ἐπιγραφήν: « Θησαυρὸς » τῆς Ῥωμαίκης καὶ τῆς Φράγκικης γλώσσας· ἤγουν, » Λεξικὸν Ῥωμαΐκον καὶ Φράγκικον πλουσιώτατον.. » (βλ. καὶ Κ. Ν. Σ. Παράρτ., σελ. 89 καὶ ἑπόμ.).

Καὶ ἕτερον τοῦ αὐτοῦ Ἀντωνίου Κοραῆ Ἀνακρεόντειον ποίημα εἰς τὴν σύζυγον τοῦ ἄνωθι μνημονευθέντος Δαγεσσέως, παθοῦσαν φλυκταίνουσαν λοιμικήν, ἐδημοσίευσεν ὁ μακαρίτης Ἀ. Βλαστὸς ἐν τῷ Β' τόμῳ τῶν *Χιακῶν* (σελ. 123-124), φέρον ἐπιγραφὴν « Κύπριδος μῆνις», χωρὶς ὅμως νὰ σημειώσῃ τὴν πηγήν, ἐξ ἧς παρέλαβεν αὐτό.

Ζ', ΣΕΛΙΔΙ θ'.

Μετὰ τὸν γάμον του, ὁ τοῦ ἡμετέρου Κοραῆ πατὴρ δὲν ὑπέστρεψεν εἰς Χίον. Διέμεινεν ἐν Σμύρνῃ, καὶ ἐτελεύτησεν ἐκεῖ τῇ 21 Ἰουλίου 1783 (Αὐτοβιογραφ. σελ. 21). Ἐν Χίῳ ὅμως εἶχεν ἀδελφὸν καὶ ἀδελφήν, καὶ γονικὴν οἰκίαν. Καὶ ὁ μὲν ἀδελφὸς (τοῦ ὁποίου τὸ *κατὰ κόσμον* ὄνομα ἀγνοεῖται) ἐπεδόθη εἰς τὸ ἐκκλησιαστικὸν στάδιον, μετονομασθεὶς *Σωφρόνιος*, καὶ ἐχρημάτισεν Ἀρχιεπίσκοπος Βελιγραδίου, Καταδιωχθεὶς δὲ ὑπὸ τοῦ ἐκεῖ

Πασᾶ, κατέφυγεν εἰς τὴν προστασίαν τῆς *Μαρίας Τερέζης*, Αὐτοκρατορίσσης τῆς Γερμανίας (Αὐτοβιογραφ. σελ. 19), καὶ ἐτελεύτησεν ἐν Πέστῃ τῆς Οὐγγαρίας, ὡς σημειοῖ ὁ μακαρίτης *Γ. Ζαβίρας* ἐν τῷ Ἑλληνικῷ αὐτοῦ Θεάτρῳ σελ. 275. Τῆς δὲ ἀδελφῆς του (ἧς τὸ ὄνομα κατελείφθη ἀσημείωτον) υἱὸς ἐγένετο ὁ ἱερομόναχος *Κύριλλος* (Αὐτοβιογραφ. σελ. 9.), περὶ τοῦ ὁποίου ὁ Κοραῆς ἐπιθυμῶν νὰ λάβῃ λεπτομερεῖς εἰδήσεις, ἐζήτησε τοιαύτας παρὰ τοῦ ἐφημερίου τῆς ἐν Μασσαλίᾳ κοινότητος τῶν Ὀρθοδόξων, Καλλινίκου Κρεατσούλη, δι' ἐπιστολῆς 17 Φεβρουαρίου 1830, ἐν πρωτοτύπῳ παρ' ἐμοὶ σωζομένης, ἐν ᾗ πρὸς τοῖς ἄλλοις ἔγραφε καὶ ταῦτα. «...Ἐ» πειδὴ περὶ μνήμης ὁ λόγος, ἐρωτῶ Σε ἐρώτημα, εἰς τὸ » ὁποῖον ἡ νεότης Σου δὲν συγχωρεῖ ν' ἀποκριθῇς· ἐνδέ» χεται ὅμως νὰ εὑρεθῇ αὐτοῦ κανεῖς ἀπὸ τοὺς γηρα» λαίους ὁμοπάτριδας, ἱκανὸς νὰ Σε πληροφορήσῃ. »

« Πολλὰ ἔτη ἀρχήτερα τῆς καταστάσεως τοῦ δυστυ» χοῦς Γυμνασίου, εἶχεν ἡ Χίος δύο Ἑλληνικὰ σχολεῖα. » Ἓν ἀπὸ ταῦτα ἐσχολαρχεῖτο ἀπ' ἕνα Σκυλίτσην (κο» σμικὸν ἢ ἱερωμένον, δὲν ἠξεύρω.)· τὸ ἄλλο, ἀπὸ τὸν » Ἱερομόναχον Κύριλλον, εἰδήμονα καὶ τῆς Ἑλληνικῆς » καὶ Λατινικῆς φιλολογίας. Ὁ *Κύριλλος* οὗτος (τ' ὄνο» μά του ἐνθυμοῦμαι ἀδιστάκτως.) ἦτο ἐξάδελφός μου, » υἱὸς τῆς ἀδελφῆς τοῦ πατρός μου· ἀλλ' ἐλησμόνησα τὸ » παρωνύμιόν του. Τὸν ἐγνώρισα καὶ προσωπικῶς, ἐλ» θόντα εἰς τὴν Σμύρνην, καὶ κατοικήσαντα εἰς τὸν οἶ» κόν μας ἕνα σχεδὸν μῆνα. Παρακαλῶ Σε λοιπὸν νὰ ἐξε» τάσῃς περὶ τοῦ παρωνυμίου ».

Καὶ τί μὲν ὁ μακαρίτης Κ. Κρεατσούλης ἀπήντησε πρὸς τὸ ἐρώτημα, εἶναί μοι ἄγνωστον. Εἰκάζω δέ, ὅτι

οὐδεμίαν ἠδυνήθη νὰ συλλέξῃ παρὰ τῶν ἐν Μασσαλίᾳ, καὶ μεταδώσῃ τῷ Κοραῇ, εἴδησιν περὶ τοῦ παρωνυμίου τοῦ Κυρίλλου, διότι: συμπατριώτης, συμμαθητὴς καὶ εἰλικρινέστατος φίλος μου, ὁ μακαρίτης Κωνσταντῖνος Ἰ. Πιτζιπιὸς — ὁ ὁποῖος, μετὰ τὰ ἀνήκεστα πάθη τῶν Χίων ἐν ἔτει 1822, καταντήσας εἰς Παρισίους χάριν τελειοτέρας μαθήσεως, καὶ λίαν συνήθης τῷ ἀοιδίμῳ Κοραῇ ἐπὶ δεκαετίαν ὅλην τυγχάνων, ἤκουσεν ἀπὸ τοῦ στόματός του, ὅτι «ἡ γονικὴ οἰκία τῶν τοῦ γένους του ἔκειτο » ἐν τῇ κατὰ τὴν Φραγκοπαροικίαν ἐνορίᾳ *Ταξιαρχάκη*, » οὕτω προσωνυμουμένῃ ἐκ τοῦ τῶν Ταξιαρχῶν ἱεροῦ » ναοῦ, ἐν ᾧ ἦτο ἐφημέριος ὁ ἐξάδελφός του Κύριλλος, » διατελῶν συγχρόνως ἐν τῇ πόλει καὶ ἱεροκήρυξ καὶ δι» δάσκαλος τῶν ἑλληνικῶν, καὶ ὅτι σφόδρα τὸν ἐλύπει » ἡ τοῦ παρωνυμίου ἄγνοια ». Ταῦτα μετέδωκέ μοι ὅτε κατὰ τὸ 1877 ἀπήλαυσα (τὸ τελευταῖον ἐν Χίῳ), τῆς ἡδίστης ὁμιλίας αὐτοῦ, ὁ εἰρημένος συμπατριώτης, συμμαθητὴς καὶ φίλος μου, ἀνὴρ ἐν νομομαθέσι μὲν κράτιστος, ἐν δικασπόλοις ἀκεραιότατος, ἐν φιλολόγοις ἐπιστημονικώτατος, ἐν φίλοις, ζῶν μέν, ἅπασιν εὐνούστατος, θανὼν δέ, μάλιστα πάντων ἐμοὶ ποθεινός, *Κωνσταντῖνος Ι. Πιτζιπιός*.

Ἐν μιᾷ τῶν πρὸς τὸν φίλον του Ῥοχέτιον ἐπιστολῇ κατὰ μῆνα Ἰούλιον τοῦ 1793 ἔτους ὁ ἡμέτερος Κοραῆς ἱστορεῖ τὸν ἀγῶνα αὐτοῦ τοῦ ἐξαδέλφου του Κυρίλλου κατὰ τοῦ Νεοφύτου (ἑνὸς τῶν κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα λογίων, προσωνυμουμένου *ὁ ἐξ Ἑβραίων*), ὁ ὁποῖος μικροῦ δεῖν ἐγίνετο ἐν Χίῳ αἴτιος θρησκευτικοῦ σχίσματος περὶ τὸ 1771 ἔτος. Θερμὸς ζηλωτὴς τῆς *συνεχοῦς μεταλήψεως τῆς ἁγίας Κοινωνίας*, εὗρεν ἀντα-

γωνιστὴν τὸν Κύριλλον, ἄνδρα φιλοσοφώτερον ἐκείνου καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας ἐγκρατέστερον. Ἡ διδαχὴ τοῦ Νεοφύτου δὲν προώδευσεν. Ὁ Κύριλλος κατηγωνίσατο αὐτόν, καὶ τοῦ σχίσματος οὐδ' ἴχνος κατελείφθη ἐν Χίῳ (Ν. Σ., σελ. 115-116).

Η', ΣΕΛΙΔΙ ι',

Δύο τοιαῦτα ἰδιόγραφα τεύχη ἀπόκεινται εἰς τὴν ἐν Χίῳ βιβλιοθήκην Κοραῆ, εἰς σχῆμα 8ον μικρόν, χάρτου κοινοῦ, ἐστιχωμένα. Τούτων τὸ μέν φέρει ἐπιγραφήν: «ΑΝΘΟΛΟΓΙΑΣ, ΤΟΜ. Α'» καὶ σημείωσιν τοῦ ἔτους «10 Ὀκτωβρ. Ν. 1780» περὶ οὗ ἐν ἄλλῳ τόπῳ καὶ χρόνῳ ῥηθήσονται τὰ εἰκότα· τὸ δέ, ἐκ 303 φύλλων συνιστάμενον, φέρει ἔξωθι ἐπιγραφήν: TABLE, καὶ περιέχει συναγωγὴν λέξεων, διῃρημένων εἰς δύο ἀλφάβητα· ἤτοι· λέξεων Λατινικῶν καὶ Ἑλληνικῶν ἀναμίξ· καὶ Ἑλληνικῶν μόνον, μετὰ παραπομπῶν εἰς τὸν *Ἡρόδοτον*, εἰς τὸν *Ἀθήναιον* (κατὰ τὰς ἰδίας αὐτοῦ σημειώσεις.), καὶ εἰς τὰ ἑαυτοῦ *Σύμμικτα*· ὧν — παραπομπῶν — τὴν διασάφησιν ποιεῖται ἐν τῇ 1 σελίδι αὐτοῦ τοῦ τεύχους οὕτω·

H. notat Herodotum.
Ath. » Notas in Athenaeum.
O. M. » Observationes Miscellaneas.

Τοῦ τεύχους τούτου τὰ φύλλα εἶν' *ἐν μέρει* ἀσέλιδα· μεταξὺ δ' αὐτῶν εἰσὶ παρεντεθειμένα καὶ ἱκανὰ φύλλα, *μονά*, ἐν τμήμασι χάρτου κοινοῦ· αἱ δὲ σημειώσεις εἰσὶ διῃρημέναι κατὰ σελίδα. Ἐν τῇ σελ. 3, πρὸς ἀριστερὰ τῷ ἀναγινώσκοντι, κεῖται ἰδιόγραφον τό: «1774, Ἰανουαρίου 27, Ἀμστελοδάμ..». Ἀπὸ τοῦ δευτέρου ἄρα ἔτους τοῦ ἐν Ἀμστελοδάμῳ ἐμπορικοῦ σταδίου του ἤρξατο ἐν

γραπτοῖς σημειώμασιν ἀποταμιεύων ὅ,τι ἐκ τῶν κατ' ἰδίαν μελετῶν ἀπεθησαύριζε καθ' ἡμέραν.

Θ', ΣΕΛΙΔΙ ια'.

Καὶ εἰς προγενεστέρας ἐποχὰς ἐπῆλθον εἰς τὴν Σμύρνην ἀνυπολόγιστοι ἐκ σεισμῶν ζημίαι.

Εἰς τὸ τελευταῖον φύλλον τῆς ἄνωθι (Η) μνημονευθείσης *Ἀνθολογίας*, κεῖται ἰδιόγραφον σημείωμά του, τὸ ἑξῆς· «Ἡ Σμύρνη ἔπεσεν ἀπὸ σεισμὸν ἐν ἔτει 179 ἀπὸ » Χριστοῦ· καὶ τότε συνέθηκεν ὁ Ἀριστείδης τὴν μονῳ» δίαν ».

Κατὰ δὲ τὸν μεσαιῶνα συνέβησαν ἐν Σμύρνῃ καὶ ἄλλοι καταστρεπτικοὶ σεισμοί. Ὁ Κεδρηνὸς ποιεῖται μνείαν μεγάλου σεισμοῦ κατὰ τὸ 1040. Ὁ περιηγητὴς Ταβερνιέρος ἱστορεῖ καταστροφὰς ἐκ σεισμοῦ ἐν ἔτει 1664. Ὁ Slaars, p. 128-139, ἀφηγεῖται τὴν ἐκ τοῦ ἐν ἔτει 1668 σεισμοῦ καταστροφήν. Ἄλλου σεισμοῦ ἐν ἔτει 1739 μνημονεύει ὁ Ποκκόκιος. Τὸν δὲ ἐν τῷ κειμένῳ μνημονευόμενον, μετὰ πυρκαϊᾶς ἡνωμένον καὶ μεγάλην φθορὰν καὶ ζημίαν προξενήσαντα ἐν ἔτει 1788, ἱστόρησεν ὁ Φοντών. Βλ. *Χρυσαλλίδος* Τόμ. Δ', σελ. 107, Ἀθήνῃσι 1866· καὶ *Κ. Οἰκονόμου* τὰ σωζόμενα Φιλολογικὰ συγγράμματα, Τόμ. Α', σελ. 336.

Ι', ΣΕΛΙΔΙ ιϐ'.

Καθ' ἣν ἐποχὴν ὁ Κοραῆς ἀνηγορεύθη Διδάκτωρ τῆς Ἰατρικῆς, ὁ πατήρ του δὲν ἔζη πλέον. Μετ' ἀγαλλιάσεως καὶ ὑπερηφανείας διηγούμενος εἰς τὸν φίλον του, τὸν Πρωτοψάλτην Σμύρνης, τὰ κατὰ τὴν ἀναγόρευσιν ταύτην, ἐκδηλοῖ σύναμα καὶ τὴν θλίψιν τὴν βασανίζουσαν ἐνδομύχως αὐτὸν ἐκ τῆς ἀναμνήσεως, ὅτι παρήκουσε τῶν

γονέων του ὅτε μετ' ἐπιμονῆς τὸν προέτρεπον νὰ διαμείνῃ εἰς τὸν ἐμπορικὸν βίον. Ἐπεθύμει νὰ ζῶσιν οὗτοι διὰ νὰ μετάσχωσι τῆς ἀπὸ τοῦ θριάμβου του χαρᾶς καὶ ἐξιλεωθῶσι διὰ τὴν παρακοήν του ἐκείνην. «Παρέστησα »(λέγει) τὴν θέσιν μου ἐνώπιον τῶν διδασκάλων μου, »καὶ μιᾶς συνδρομῆς διακοσίων πεντήκοντα ἀνδρῶν, »τῶν πλειόνων σοφῶν, ἰατρῶν, φιλολόγων...Οἱ διδά»σκαλοί μου, ὁμοθυμαδὸν ἅπαντες, μ' ἔκαμαν τὰ πλέον »λαμπρὰ ἐγκώμια' εὗρῆκαν τὴν θέσιν μου γραμμένην μὲ »μέθοδον, πλήρη ὡραίων παρατηρήσεων, στολισμένην »μὲ πολλὴν φιλολογίαν' ἐν ἑνὶ λόγῳ, ἀδελφέ μου, εἶναι »ἀδύνατον νά Σε περιγράψω τὰ ὅσα εἶπαν οἱ κριταί μου... »Ἀπεκρίθην εἰς τὰς ἐρωτήσεις των μὲ σαφήνειαν' »ἀνεσκεύασα τὰς ἀντιῤῥήσεις των. Εἶχον ἐκθέσειν, ὅτι »πολλὰ νομιζόμενα τῶν νεωτέρων εὑρήματα, τὰ ἤξευ»ρεν ὁ Ἱπποκράτης πρὸ δύο χιλιάδων ἐτῶν. Ὑπερασπί»σθην τὴν τιμὴν τῶν προγόνων μου, ἐτίμησα τὸ γένος »μου...Ὅλη ἡ συνέλευσις ἔμεινεν εὐχαριστημένη. *Ἐγὼ »μόνον δὲν εἶμαι ἐντελῶς εὐτυχής.* Τὸ γλυκύτερον, ἔλε»γεν ὁ Ἐπαμινώνδας (μετὰ τὴν ἐν Λεύκτροις μάχην), »ἀφ' ὅσα συνέβησαν εἰς τὴν ζωήν μου ἦτο, τὸ νὰ νικήσω »τοὺς Λακεδαιμονίους ζῶντος ἔτι τοῦ πατρός μου. Τὴν »χάριν ταύτην μ' ἐστέρησεν ἡ Πρόνοια. Πολλὰ τοὺς ἐλύ»πησα καὶ τοὺς δύο' καὶ ἴσως ὁ σημερινός μου θρίαμβος »ἤθελεν ἐξαλείψειν τὰ τραύματα τῆς καρδίας των' ἴσως »ἤθελε τοὺς πληροφορήσειν, ὅτι δὲν εἶχον τοσοῦτον ἄδι»κον νὰ τοὺς παρακούσω.» (Ι. Ρ. α', σελ. 104).

Λαμπρὰ μὲν ἡ ἐξομολόγησις αὕτη εἰς ἱκανοποίησιν τῆς παρακοῆς του' οὐχ ἧττον ὅμως λαμπρὰ ἡ ἐξ αὐτῆς διδασκαλία πρὸς πάντα ἑλληνόπαιδα, ὅτι ἡ πρὸς τοὺς γο-

νεῖς στοργὴ καὶ εὐγνωμοσύνη, ὁρμητήριον ὅλων τῶν κοινωνικῶν ἀρετῶν, πρέπει νὰ κατέχῃ τὴν πρώτην θέσιν εἰς πᾶσαν ἑλληνικὴν καρδίαν.

ΙΑ', ΣΕΛΙΔΙ ις'.

Ἱκανὰ περὶ τῆς ἐντίμου πενίας του, καὶ περὶ τῆς εἰς τὰ καθημερινὰ δαπανήματα αὐστηρᾶς οἰκονομίας του, καὶ περὶ τῆς ἀμεταθέτου ἀποφάσεώς του νὰ μὴ δέχεται βοήθημα παρ' οἱουδήποτε φίλου ἐν ὅσῳ ἠδύνατο νὰ ἔχῃ τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἐκ τῶν ἔργων του ἱκανὰ (λέγω) κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ὁμολογίαν, μαρτύρια κεῖνται ἐν τῇ μετὰ τῶν φίλων του ἐπιστολικῇ κοινολογίᾳ (1).

Καὶ πρὸς μὲν τὸν φίλον του Ῥοχέτιον ἔγραφε κατὰ τὸ 1793, « Je suis pauvre, et je n'en suis point fâ» ché. La seule chose qui me tourmente et qui me » tue, c'est la crainte que cette pauvreté ne me ra» vîsse ma liberté» (Ν. Σ., σελ. 148). Πρὸς δὲ τὸν ἐν Σμύρνῃ διδάσκαλον καὶ φίλον του Βερνάρδον Κεῦνον, αὐθορμήτως προελθόντα εἰς κουφισμὸν τῶν ἀναγκῶν του διὰ χρηματικοῦ βοηθήματος, ἀπήντησε τῇ 26 Ὀκτωβρίου 1795 τὰ ἑξῆς: « Quant aux secours généreux » que vous m'offrez, et qui ont excité toute ma sen» sibilité, trouvez bon, mon très-cher ami, que je » me borne pour le moment à vous en remercier, vous » et ceux qui veulent bien y concourir, de tout mon » cœur. Ce n'est point que je n'en aie grand besoin; » mais j'éviterai autant qu'il me sera possible d'im-

(1) Βλ. Ν. Σ., σελ. 132-135, 139-142, 145-146, 148, 153-156, 159, 197-198, 202-203, 206, 210 (εἰς τὸ τέλος), 214-220 (καὶ Ι. Ρ. 6', σελ. 88 καὶ ἑπόμ.), 222-223, 224, 228, 231, 257, 259 (εἰς τὸ τέλος), 267, 288, 308-309, 335-336.

» portuner même mes meilleurs amis tant que je » pourrai vivoter de mon travail. Néanmoins, crainte » d'événemens imprévus, et dans l'ignorance abso» lue où je suis de ce qui pourrait résulter dans la » suite de cette hausse progressive des denrées, je » vous prie de m'indiquer seulement une personne » sur la quelle je puisse, *dans le cas d'une extrême* » *nécessité,* me prévaloir, en tout ou en partie, de » la somme que vous m'annoncez. Vous pouvez com» pter *que je ne m'en prévaudrai* que dans le cas seu» lement où je serai menacé de périr faute du strict » nécessaire physique» (Ν. Σ., σελ. 218-219· καὶ Ι. Ρ. β', σελ. 93.).

Καὶ συμπατριῶταί του δὲ προεθυμήθησαν νὰ τῷ χορηγῶσιν ἐτήσιον βοήθημα· ἀλλ' ἀπεποιήθη νὰ τὸ δεχθῇ, εὐφήμως ἀπαντήσας. Ἔστερξε μόνον νὰ δεχθῇ τὴν ἐτησίαν συνεισφοράν των *ὡς δάνειον, ἐπὶ τόκῳ* 6 *τὰ* $^0/_0$ *καὶ ἐπὶ ὑποθήκῃ τῆς βιβλιοθήκης καὶ τῶν ἐκδόσεών του.* Τούτου ἀπόδειξις εἶναι ἡ ἐν τοῖς ἀρχείοις τῆς Ἐφορείας τῶν ἐν Χίῳ δημοσίων ἐκπαιδευτηρίων ἀποκειμένη ἐπιστολὴ τοῦ Ἰακώβου Ῥώτα πρὸς τὸν Καλλίνικον Κρεατσούλην, 6/18 Μαΐου 1842, ἐξ ἧς ἀποσπῶ τὰ ἑπόμενα.

«....Ἠξεύρετε καλώτατα, ὅτι κατὰ τὴν αἴτησιν τοῦ »ἀειμνήστου ἀνδρός, ἐκτεθεῖσαν εἰς τὴν ἐπιστολήν του »7 Νοεμβρίου 1824, τὸν συνέτρεξαν οἱ ἀκόλουθοι *μὲ δά*»*νειον ἐτήσιον*, μὲ τόκον 6 τὰ $^0/_0$ ἀπὸ τὴν α^{ην} Ἰανουα»ρίου 1825 ἕως τὴν ἀποβίωσίν του, καὶ μὲ συνθήκην νὰ »ἔχωσιν ἐνέχυρον τῶν δανείων τὴν βιβλιοθήκην καὶ τὰς »ἐκδόσεις του. Οἱ συντρέξαντες εἶναι οἱ Κύριοι·

»Ἀδελφοὶ Ῥοδοκανάκη, υἱοὶ Παύλου, ἀνὰ φρ. 200.

»Φραγκούλης καὶ Σταμάτης Ῥοδοκανάκης [υἱοὶ Δη-»μητρίου], ἀνὰ φρ. 200.

»Μιχαὴλ Ῥοδοκανάκης Αὐγουστῆ, ἀνὰ φρ. 100.

»Ἀμβρόσιος Στεφάνου Ῥάλλης, ἀνὰ φρ. 300.

»Λαυρέντιος Ψιακῆς, ἀνὰ φρ. 250.

»Ἀλέξανδρος Κοντόσταυλος, ἀνὰ φρ. 300.

»Ζανὴς Βλαστός, ἀνὰ φρ. 600.

»Ἰάκωβος Ῥώτας, ἀνὰ φρ. 500.

»Ἀδελφοὶ Σκαραμαγκᾶ, ἀνὰ φρ. 200.

»Μιχαὴλ Βοῦρος (διὰ μίαν καὶ μόνην φοράν), φρ. 200 »ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1826».

Περὶ τῆς ἀποδόσεως αὐτοῦ τοῦ δανείου προενόησεν ὁ Κοραῆς ἐν τῇ διαθήκῃ αὐτοῦ, παραγγείλας ῥητῶς *Νὰ πληρώσῃ ὁ κληρονόμος του* (ἤτοι τὸ Γυμνάσιον τῆς Χίου) *εἰς τοὺς συμφωνήσαντας νὰ τῷ χορηγῶσιν ἐτήσιον συνεισφορὰν ἀπὸ τῆς αης Ἰανουαρίου 1825, ὅσα ἕως τῆς τελευτῆς του εὑρεθῶσιν οὗτοι στείλαντες εἰς αὐτὸν χρήματα*—βλ. κατωτέρω τὰς πρὸς τοὺς διαθετοὺς κληρονόμους τελευταίας διατάξεις του (ΛΑ)—. Τοιαύτη ὅμως ἀπαίτησις παρ' οὐδενὸς τῶν Χίων ἐγένετό ποτε, καθόσον εἶναί μοι γνωστόν.

ΙΒ', ΣΕΛΙΔΙ ιζ'.

Κατὰ τὸ 1794 ἔγραφεν εἰς τὸν φίλον του Ῥοχέτιον: « Vous m'avez affligé avec le prix de 50 livres pour » *Du Cange*, d'autant plus que depuis quelque temps » je m'occupe de recherches sur notre langue mo» derne. J'attendrai que mon libraire me donne quel» que argent, et alors je verrai si j'aurai assez de

» courage pour me décider à un prix si exorbitant » (Ν. Σ., σελ. 173.).

Τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ὧδε σύγγραμμα ἦτο: τὰ δύο γνωστὰ Γλωσσάρια τοῦ Δουκαγγίου, « mediae et infimae Graecitatis, καὶ mediae et infimae Latinitatis», τὰ ὁποῖα ἐν μεταγενεστέρᾳ ἐποχῇ ἀποκτηθέντα ὑπ' αὐτοῦ, τῷ ἐχρησίμευσαν εἰς τὴν συγγραφὴν τῶν Ἀτάκτων καὶ τοῦ νῦν δημοσιευομένου Γαλλογραικικοῦ Λεξικοῦ. Ἀπόκεινται δὲ εἰς τὴν ἐν Χίῳ δημοσίαν βιβλιοθήκην.

ΙΓ', σελιδι ιθ'.

Τῆς ἀτυφίας τοῦ ἀνδρὸς ἀπόδειξις εἶναι πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ τὰ ἑξῆς·

Οἱ τῆς πόλεως τῶν Κυδωνιῶν προεστῶτες καὶ τοῦ ἐκεῖ Γυμνασίου ἔφοροι, δι' ἐπιστολῆς των 3 Αὐγούστου 1814, ἔπεμψαν πρὸς τὸν Κοραῆν, διὰ τοῦ ἐν Σμύρνῃ Στεφάνου Ῥάλλη, γρόσια 5000, ἵνα ἀγοράσῃ διὰ τὴν βιβλιοθήκην τοῦ Γυμνασίου των βιβλία καὶ ὄργανα τῆς φυσικῆς ὅσ' αὐτὸς ἤθελε κρίνῃ χρήσιμα. «Ἓν μόνον ὄργα»νον (ἐπέφερον) προσδιορίζομεν ἡμεῖς, τὸ ὁποῖον ἀναγ»καιότατον στοχαζόμεθα, καὶ ἐπιθυμοῦμεν πολλὰ νὰ ἴδω»μεν, τὴν εἰκόνα δῆλα δὴ τοῦ Ἀδαμαντίου Κοραῆ. Θέ»λομεν αὐτὴν διὰ στολισμὸν τοῦ Γυμνασίου, καὶ διὰ »νὰ παρακινώμεθα καὶ ἡμεῖς καὶ τὰ τέκνα ἡμῶν εἰς »τὴν παιδείαν διὰ τοιούτου μέσου. Ἂν λείψῃ, ὃ μὴ »γένοιτο, ἄλλο ὄργανον ἀποφασιστικὰ δὲν θέλομεν » (Ι. Ρ. β', σελ. 147-151). Πρὸς ταῦτα ὁ Κοραῆς ἀπαντήσας τῇ 28 Ἰανουαρίου τοῦ 1815 ἔτους ἔγραψεν·
« .... Ὁ φίλος διδάσκαλός Σας θέλει Σᾶς εἰπεῖν

»τί ἔπραξα, καὶ τί μέλλω νὰ πράξω περὶ τῶν σταλθέν-»των ἀργυρίων Σας. . . Περὶ δὲ τῆς ὁποίας ζητεῖτε εἰκό-»νος, ἡ γνώμη μου ἦτο νὰ σιωπήσω ὁλότελα· ἀλλ' ἔπει-»τα συλλογισθείς, ἔκρινα ὅτι δὲν ἦτο δίκαιον νὰ μὴ »Σᾶς ἀποκριθῶ περὶ τούτου. Ἀκούσατε λοιπόν, φίλοι »μου ὁμογενεῖς, τί μ' ἐσυνέβη. Μ' ὅλον ὅτι ἡ ἐντροπὴ δὲν »εἶναι γεροντικὸν ἰδίωμα, ἐξεκοκκίνησα, μὰ τὴν κοι-»νήν μας Πατρίδα! ὅταν ἦλθα εἰς ἐκεῖνο τῆς ἐπιστο-»λῆς Σας τὸ μέρος. Ἡ ταλαίπωρος Ἑλλάς, φίλοι μου, »δὲν ἔχει ἀκόμη ἀξίους εἰκόνων ἄνδρας. Εἰς τὴν ἐξου-»σίαν ὅμως τῶν κατὰ πόλεις προεστώτων εἶναι, νὰ τα-»χύνωσι τὸν ποθητὸν ἐκεῖνον χρόνον, ὅταν μέλλωσι νὰ »γεννηθῶσι καὶ τοιοῦτοι ἄνδρες. Εἰς τὸν αὐτὸν σκοπὸν »ἀποβλέπουσι καὶ οἱ κόποι ὅλων ἡμῶν, ὅσοι νομιζόμεθα »καὶ ὀνομαζόμεθα σπουδαῖοι, ὄχι νὰ λάβωμεν ἡμεῖς εἰ-»κόνας, ἀλλὰ νὰ φέρωμεν τὴν Ἑλλάδα εἰς κατάστασιν »νὰ γεννήσῃ καὶ πάλιν, ὡς ἐγέννα καὶ πάλαι, ἀξίους »εἰκόνος ἀνθρώπους. Ἐὰν τοῦτο δὲν Σᾶς πληροφορῇ, εἶ-»ναι τρόπος ἄλλος, ἀγαπητοί μου Κυδωνιᾶται, μήτ' ἐμὲ »τὸν ταλαίπωρον γέροντα νὰ κάμνετε νὰ ἐντρέπωμαι, »καὶ Σεῖς νὰ προξενήσετε κἂν εἰς τὰ τέκνα Σας τὴν »εὐχαρίστησιν νὰ ἴδωσιν, ὅ,τι εἰς Ἐσᾶς δὲν συγχωρεῖ »ἀκόμη τῆς Ἑλλάδος ἡ παροῦσα κατάστασις νὰ ἴδετε. »Ποῖος τρόπος; Καλὴ εἰκὼν νὰ χαλκογραφηθῇ καὶ νὰ »τυπωθῇ, χρειάζεται τοὐλάχιστον 300 γρόσια· προσθέ-»σατε τὰ 300 ταῦτα γρόσια εἰς τὰ κατ' ἔτος διορι-»σθέντα 400 διὰ τὴν αὔξησιν τῆς βιβλιοθήκης Σας, »καὶ πέμψατέ τα πρὸς τὸν ἐν Βιέννῃ φίλον μου κύριον »Ἀ. Βασιλείου. Ἀσυγκρίτως πλειοτέραν ὠφέλειαν θέ-»λουν λάβειν τὰ τέκνα Σας ἀπὸ τὴν καλὴν βιβλιοθή-

»κην, παρὰ ἀπὸ ἀψύχους εἰκόνας.......» (Ι. Ρ. α', 71-74).

Καὶ ταῦτα μὲν ἔγραφεν ὁ Κοραῆς πρὸς τοὺς Κυδωνιάτας ζητήσαντας τὴν εἰκόνα του. Ἐπειδὴ δὲ μετά τινα καιρὸν ἐξετυπώθη ἐν πλήρει ἀγνοίᾳ αὐτοῦ καὶ διεδόθη ἀνὰ πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα τὸ εἰκόνισμά του, φέρον τὴν ἑξῆς ἐπιγραφὴν —**ΕΛΛΑΣ, ΤΗΝ ΣΗΝ ΕΙΚΟΝΑ ΑΘΑΝΑΤΟΝ ΟΡΑΝ ΒΟΥΛΟΜΕΝΗ, ΣΟΥ ΜΗ ΔΙΔΟΝΤΟΣ, ΟΜΜΑΣΙΝ ΕΛΛΗΝΟΣ ΖΩΓΡΑΦΟΥ ΥΦΗΡΠΑΣΕ·** *ἀφιερώθη τοῖς Ἕλλησιν* —, δὲν κρίνω ἄσκοπον ν'ἀφηγηθῶ ὧδε τὸ περὶ τούτου, ἄγνωστον ἴσως εἰς πολλούς, ἱστορικόν.

Διέτριβεν εἰς Παρισίους κατ'ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ὁ Σταμάτιος Δημητρίου Ῥοδοκανάκης, χῖος εὐπατρίδης, πάνυ οἰκεῖος τῷ Κοραῇ. Ἡμέραν τινὰ ἐν συνδιαλέξει ὁ Ῥοδοκανάκης μετὰ τῆς συνήθους οἰκειότητος ἀπήτησε παρὰ τοῦ Κοραῆ ὡς χάριν νὰ προσδιορίσῃ ὥραν ἐκ τῶν τῆς ἀνέσεώς του, ὅπως ἔλθῃ παρ'αὐτῷ ζωγράφος νὰ τὸν εἰκονογραφήσῃ, διότι (ἔλεγε) «πολὺ ἐπεθύμει νὰ ἔχῃ εἰς τὸ δωμάτιόν του τὴν εἰκόνα τοῦ καλοῦ συμπολίτου καὶ φίλου του». Ὁ Κοραῆς τῷ ἀπήντησεν ἀστεϊζόμενος· «Ὦ! ὡραίου ἀνθρώπου εἰκόνα ἐπεθύμησας». Τοῦ φίλου του ὅμως ἐπιμόνως παρακαλοῦντος, ὑποπτευθεὶς μὴ ἡ αἴτησις ὑπέκρυπτε σκοπὸν σχέσιν ἔχοντα πρὸς τὴν παράκλησιν τῶν Κυδωνιατῶν, ἀνέλαβεν ἀμέσως ὕφος σοβαρόν, καὶ εἶπεν ἐντόνως· «Οὐδέποτε θέλω συγκατατεθῆ νὰ ζωγραφηθῶ. Εἰκόνος ἄξιοι εἶναι μόνοι οἱ μεγάλοι ἄνδρες. Ἐγὼ δὲ πολὺ ἀπέχω τοῦ νὰ ἦμαι, ἢ νὰ ὀνομάζωμαι, τοιοῦτος».

Συνέβη μετά τινα χρόνον νὰ ἔλθῃ εἰς Παρισίους νέος Πολωνός, εὖ ἠγμένος, ὁ ὁποῖος, περιηγούμενος τὴν Εὐ-

ρώπην ἐκόμιζε πρὸς τὸν Ῥοδοκανάκην συστατήρια παρ' ἐμπόρων φίλων του γράμματα. Τοῦτον περιεποιήθη ὁ Ῥοδοκανάκης. Φιλοξενούμενον δὲ παρ' ἑαυτῷ τὸν συνώδευε καὶ εἰς ἐπίσκεψιν τῶν ἐν τῇ μεγαλοπόλει ἐκείνῃ ἀξίων θέας μνημείων. Λόγου ποτὲ συμπεσόντος ἐν ταῖς ἰδιαιτέραις μεταξύ των συνδιαλέξεσι περὶ τῶν διασημοτέρων εὐρωπαίων ζωγράφων, ὁ Ῥοδοκανάκης, κατανοήσας, ὅτι ὁ ξένος του δὲν ἦτο ἄμοιρος τῆς ζωγραφικῆς, τῷ ἀπεκάλυψε τὸν ἐγκάρδιον πόθον του περὶ τῆς εἰκόνος τοῦ Κοραῆ. « Δὲν θὰ εἶναι εὔκολον τὸ ἔργον — τῷ εἶπεν ὁ ξενιζόμενος — μὴ συναινοῦντος τοῦ εἰκονισθησομένου ». Μετὰ διαφόρους συσκέψεις ἐλογίσθη ὡς μόνον κατάλληλον τὸ ἑξῆς τέχνασμα. Ὁ μὲν Ῥοδοκανάκης νὰ εἰσαγάγῃ εἰς τὴν γνωριμίαν τοῦ Κοραῆ τὸν ξένον του ὡς *φιλέλληνα*, ἐπιθυμοῦντα νὰ γνωρίσῃ προσωπικῶς τὸν ὑπὸ πάντων διὰ τὰς ἀρίστας ἐκδόσεις του ἐπαινούμενον ἄνδρα, κτλ. αὐτὸς δὲ (ὁ Πολωνός), ἐφ' ὅσην ὥραν διαρκέσῃ ἡ ἐπίσκεψις, νὰ καταβάλῃ πᾶσαν σπουδὴν εἰς τὴν ἀντίληψιν τῶν χαρακτήρων τοῦ προσώπου τοῦ εἰκονισθησομένου. Ἡ ἐπίσκεψις ἐγένετο κατὰ τὰ οὕτω συμφωνηθέντα· καὶ παρετάθη, τοῦ Ῥοδοκανάκη μηκύνοντος ἐπίτηδες τὸν λόγον. Ἐν τῇ ἀποχωρήσει τῶν δύο ἐπισκεπτῶν, καθ' ἣν ἐγένοντο ἀμοιβαῖαι φιλοφρονήσεις, ὁ Πολωνὸς ἐζήτησε τὴν ἄδειαν νὰ ἐπισκεφθῇ καὶ πάλιν τὸν Κοραῆν, εἰς ἀποχαιρετισμόν.

Ἀπελθὼν εἰς τὸν οἶκον ἔνθα ἐφιλοξενεῖτο, ἠσχολήθη ἀμέσως εἰς τὸ σχεδιογράφημα κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ἀντίληψιν, συμβουλευόμενος κάποτε τὸν Ῥοδοκανάκην καὶ τὸν ἐν Παρισίοις ἔτι τότε διατρίβοντα Νεόφυτον Βάμβαν. Ὅτε συνετελέσθη τὸ σχέδιον (ébauche), ἀπηλ-

θεν ἐκ νέου εἰς τὸν Κοραῆν προφάσει τοῦ ἀποχαιρετισμοῦ· καὶ ἡ δευτέρα αὕτη ἐπίσκεψις ἐπέθηκε τέλος εἰς τὸ τέχνασμα.

Ἔξαλλοι ἐγένοντο τότε ὑπὸ τῆς χαρᾶς ὅ,τε Ῥοδοκανάκης καὶ ὁ Βάμβας· καὶ ὁ μὲν πρῶτος παρέδωκεν ἀμέσως εἰς χαλκογράφον τὸ σχεδιογράφημα· ὁ δὲ Βάμβας συνέταξε τὴν ἄνωθι ἐκτεθεῖσαν ἐπιγραφήν, ἐν ᾗ ἀπέκρυψεν ἐπίτηδες τὴν ἐθνότητα τοῦ ζωγράφου ὀνομάσας αὐτὸν *Ἕλληνα* (ὡς πρεσβεύοντα τὸ Ἀνατολικὸν ὀρθόδοξον δόγμα), ἵνα μὴ παροργισθῇ κατ'ἀμφοτέρων τῶν συμπολιτῶν καὶ φίλων του ὁ Κοραῆς, εἴποτε ἀπεκαλύπτεπο τὸ κατασκεύασμα, δι'οὗ κατωρθώθη *νὰ ὑφαρπαγῇ ἡ εἰκὼν ὄμμασιν ΕΛΛΗΝΟΣ δῆθεν ζωγράφου.*

Ἀφοῦ ἱκανὰ τῆς εἰκόνος ἀντίτυπα ἐξετυπώθησαν, προσῆλθεν εἰς τὸν Κοραῆν ὁ Ῥοδοκανάκης, καὶ φέρων ἓν ἀνὰ χεῖρας τῷ τὸ ἐπέδειξε μετ'ἀγαλλιάσεως. Φρικτὰ παρωργίσθη τότε ὁ Κοραῆς. Καί, «Μὴ θορυβεῖσθε, παρακαλῶ — τῷ εἶπεν ὁ Ῥοδοκανάκης — ἀλλ' εὐφράνθητε καθὼς ἐγώ, ὅτι οὕτω, χωρὶς ὑμεῖς νὰ θέλετε, ἐξεπληρώθη ὁ ἐγκάρδιός μου πόθος, ὁ ὁποῖος εἶναι κοινὸς ὅλων τῶν Ἑλλήνων πόθος». Τί νὰ εἴπῃ τότε ὁ Κοραῆς; Περιέστειλεν ἐν ἑαυτῷ τὸν θόρυβον τῆς ψυχῆς του, οὐδὲν δυνάμενος νὰ πράξῃ περὶ πράγματος τετελεσμένου.

Οὕτω κατωρθώθη ἡ τύπωσις καὶ διάδοσις τῆς κατὰ πρῶτον ἐκδοθείσης εἰκόνος τοῦ Κοραῆ παρὰ τὴν θέλησιν καὶ ἐν πλήρει ἀγνοίᾳ αὐτοῦ. Ἐγένετο δὲ μετὰ τὴν τελευτήν του καὶ δευτέρα ἔκδοσις, ἔχουσα παρὰ πόδας τὴν ἐπιτάφιον ἐπιγραφήν του.

Τὸ ἄνωθι ἱστορικὸν ἔχω παραλαβὼν ἀπὸ τὸν ἀοίδιμον πρὸς μητρὸς θεῖόν μου Ζ. Ν. Εὐμορφόπουλον, γαμ-

ϐρὸν ἐπ' ἀδελφῇ τοῦ ἐπίσης ᾀοιδίμου Σταματίου Δ. Ῥοδοκανάκη.

ΙΔ, ΣΕΛΙΔΙ κα'.

Ταῦτα διδασκόμεθα ἔκ τε τῶν λόγων αὐτοῦ τοῦ Θεανθρώπου Λόγου, Κυρίου δὲ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ (Ματθ. ΚΒ', 37-40· καὶ Μάρκ. ΙΒ', 30-34), καὶ ἐκ τῆς διδασκαλίας τῶν θεοκηρύκων Ἀποστόλων (Καθολ. ἐπιστολ. Ἰακώϐου Β', 8, — Α'. Καθολ. ἐπιστολ. Ἰωάννου, Δ', 7 καὶ ἑπόμ. — Παύλου πρὸς Ῥωμ. ΙΓ', 8-10· — Α' πρὸς Κορινθ. ΙΓ', 1 καὶ ἑπόμ. — καὶ πρὸς Γαλάτ. Ε', 14 — καὶ πρὸς Ἐφεσ. Ε', 2). Αὐτὰ δὴ ταῦτα καὶ ὁ ἐν ἔργῳ καὶ λόγῳ, καὶ ἐν τῷ ποιεῖν τε καὶ διδάσκειν δυνατός, ἡμέτερος Κοραῆς συνεϐούλευεν *εἰς ὅλους* κοινῶς. Πολλὰ δὲ κατὰ καιροὺς ἔγραψεν, *οὐκ ἐντρέπων*, ἀλλὰ πάντας ὡς *τέκνα ἀγαπητὰ νουθετῶν*. Ἐλάχιστον μέρος τῶν περὶ τοῦ προκειμένου ὑποθηκῶν, παραινέσεων καὶ συμϐουλῶν του εἰσὶ τὰ ἑξῆς.

« Τῆς ὀρθοδόξου θρησκείας ἡμῶν ὁ στερεώτερος θε»μέλιος εἶναι *ἡ πρὸς ἀλλήλους ἀγάπη*, ἡ εἰς τοὺς αὐτοὺς »νόμους, χωρὶς προνόμια, κοινὴ πάντων ὑποταγή. Ὅταν »αὐτὴ λείπῃ, ἡ οἰκοδομὴ τῆς θρησκείας σαλεύεται ὡς »οἰκοδομὴ κτισμένη εἰς τὴν ἄμμον, καὶ ὄχι εἰς τὴν πέ»τραν. Ταῦτα, φίλοι καὶ ἀδελφοί μου, δὲν εἶναι τῆς κε»φαλῆς μου λόγια· Σᾶς λέγω ὅσα ἔγραφεν ὁ Ἀπόστο»λος τῶν Ἑλλήνων εἰς τοὺς Ἕλληνας Κορινθίους, μετὰ »διακόσια σχεδὸν ἔτη ἀπὸ τῆς καταστροφῆς των ». Καὶ ἀλλαχοῦ· « Ἀναγνώσατε, παρακαλῶ Σας, φίλοι ὁμο»γενεῖς, μὲ τὴν πρέπουσαν προσοχὴν τὴν πρώτην τοῦ »Παύλου πρὸς Κορινθίους ἐπιστολήν, διὰ νὰ πληροφο-

»ρηθῆτε, ὅτι ἡ πολιτικὴ διαγωγὴ τοῦ ἀληθινοῦ χρι»στιανοῦ δὲν πρέπει νὰ διαφέρῃ τίποτε ἀπὸ τὴν θρη»σκευτικήν. Τὴν αὐτὴν βάσιν καὶ τὸν αὐτὸν θεμέλιον »ἔχουν καὶ αἱ δύο, τὴν ἰσονομίαν, ἤγουν *τὴν πρὸς ἀλ»λήλους ἀγάπην*, καὶ πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν ἀποβλέ»πουν, τὴν κοινὴν εὐδαιμονίαν τῶν πολιτευομένων. . . »

« Τὸ ἱερὸν τῆς πίστεως σύμβολον περιέχει ὅσα χρεω»στεῖ νὰ πιστεύῃ καὶ νὰ ἐλπίζῃ ὁ χριστιανός· ἀλλά, »*χωρὶς τὴν ἀγάπην*, ματαίως πιστεύει, ματαίως ἐλπί»ζει καὶ ματαίως κομπάζει ὅτι ὀρθοδοξεῖ. Σᾶς γράφω, »φίλοι ὁμογενεῖς, ὄχι λόγους ἰδικούς μου, ἀλλὰ τοὺς »ὁποίους ἔλεγεν ὁ Παῦλος εἰς τοὺς διχονοοῦντας καὶ φα»τριάζοντας ὀρθοδόξους Κορινθίους ». Ἀλλαχοῦ δὲ πάλιν προσάγει μάρτυρα τὸν ἱερὸν Χρυσόστομον λέγοντα (ἐν τῇ εἰς τὴν πρὸς Ἑβραίους ἐπιστολὴν Ὁμιλίᾳ). « Πολ»λά ἐστι τὰ χαρακτηρίζοντα τὸν χριστιανισμόν, μᾶλ»λον δὲ πάντων, καὶ κρείττων ἁπάντων *ἡ πρὸς ἀλλή»λους ἀγάπη*. . . . . »· (Ι. Ρ. α´, σελ. 3, καὶ 4-5, καὶ 11, καὶ 59).

ΙΕ, ΣΕΛΙΔΙ κϐ´.

Σημειῶ ὧδε τὰ ὀνόματα τινῶν ἐξ ἐκείνων, εἰς οὓς ἐχορήγησε βοηθήματα ἐκ τοῦ θησαυροῦ τῆς σοφίας του, καὶ οἵτινες μετ'εὐγνωμοσύνης ἐξεδήλωσαν τοῦτο διὰ τῶν ἐκδόσεών των.

α) C. De Ancora· ἐν τῷ προλόγῳ τῆς ἑλληνολατινικῆς ἐκδόσεως τοῦ Ξενοκράτους « Περὶ τῆς ἀπὸ τῶν »ἐνύδρων τροφῆς »· *ἐν Νεαπόλει*, 1794.

« His nostris curis accessit studium ac benevo»lentia *Domini Diamantes Goray* Smyrnaei Doctoris

» Medici Monspeliensis Graecis Litteris, et omni-
» gena eruditione instructissimi, qui petentibus no-
» bis, doctissimas in Xenocratem animadversiones
» concinavit, et par Ch. de la Rochette in ordinem
» redactas largitus est » (A. E. τοῦ 1819, σελ. 640].

Περὶ τῆς ἐκδόσεως ταύτης τοῦ De Ancora, Βλ. I. P. 6', σελ. 105, καὶ N. Σ. σελ., 309.

6) Io. Steph. Bernard· ἐν τῷ προλόγῳ εἰς τὴν ἑλληνολατινικὴν ἔκδοσιν τῆς *τοῦ Θεοφάνους Νόννου πρὸς Κωνσταντῖνον τὸν Πορφυρογέννητον βασιλέα συνόψεως ἐν ἐπιτομῇ τῆς ἰατρικῆς ἁπάσης τέχνης*. Gothæ et Amstelodami, 1794. (Tom. I, Præfat. pag. XVIII sqq.).

« .... codicis... collationem... quam... ad-
» nornavit medicus nobilis Parisinus, *Diamantes*
» *Coraes* natione Græcus, natus Smyrnæ, quo labore
» inglorio ac tædioso ita functus est, ut peritiæ ejus
» in literis græcis ac sagacitatis insignis vestigia
» ubique eluceant. Num non variantes lectiones
» modo sedulo excerpsit, sed locis corruptis talem
» adtulit medicinam, ut eruditionem non proleta-
» riam prodant ejus conjecturæ, quibus lectorem
» nolui defraudare easque inserui suis locis. Occu-
» patur vir ille doctissimus in emaculando Hippo-
» crate ac emendationes prelo subjiciendas premit,
» quas præclaras fore ex hoc specimine colligere est
» facile ».

γ) Levesque (*Pierre-Charles-*), ἐν τῇ ἐκδόσει τῆς Γαλλικῆς μεταφράσεως τοῦ Θουκυδίδου· *ἐν Παρισίοις*, 1795, Τόμ. A', σελ. 311.

« .... je ne crois pas qu'on puisse trouver de

» meilleure explication que celle qui m'a été four» nie par M. *Coray*, savant Grec de Smyrne, hom» me profondement versé dans la langue de ses an» cêtres, et qu'applaudira l'Europe savante, quand » il publiera ses travaux sur le texte d'Hippocrate· » je l'ai souvent consulté sur les difficultés que je » rencontrais dans Thucydide, et ses réponses que » j'aurai soin de rapporter, donneront seules à mes » notes quelque prix ».

Τὰς ἀπαντήσεις τοῦ Κορκῆ, εὐγνωμόνως κατεχώρισεν αὐτολεξεὶ ὁ *Levesque* ἐν ταῖς κριτικαῖς σημειώσεσιν αὐτῆς τῆς ἐκδόσεώς του.

δ) Johannes Schweighæuser, ἐν τῷ προλόγῳ τῆς ἐκδόσεως τοῦ Ἀθηναίου, Tom. I, pag. cxvii—cxviii. Argentorati, 1801.

«...Denique eximium ac prorsus singulare de» cus et praesidium est, quo hoc nostrum institu» tum ornare voluit vir doctus *Adamantes Coray*, » Smyrnensis, ut medicinae Doctor solertissimus, » sic in Graecarum litterarum quae ei vernaculae » sunt, exquisitiori studio verissimus Valckenaria» nae et Ruhnkenianae scholae alumnus; qui suas » in plurima difficiliora vexataque Athenaei loca » *Emendationes* et *Adnotationes*, non minus profun» ditate eruditionis, quam ingenii acumine insignes, » ultro mihi obtulit communicavitque »·

ε) Joannes Matthias Schultz, ἐν τῷ προλόγῳ τῆς ἑλληνολατινικῆς ἐκδόσεως τοῦ Μάρκου Ἀντωνίνου. *Slesvici*, 1802, Tom. I, pag. XIV.

«...Denique mihi et Antonino meo gratulandum

» erat de eo, quod Vir Doctissimus atque exquisitae » linguae Graecae cognitionis laude florens *Diamand.* » *Coray* se non indignum haberet, illas chartas (*Ae-* » *gidii Menagii Notas in Antoninum ineditas*) in usum » meum describere ».

ς) Henr. Car. Abr. Eichstädt, ἐν τῇ ἐκδόσει *Διοδώρου τοῦ Σικελιώτου*, *Halis Saxonum*, 1800-1802, ἧς τὸν Α' τόμον ἀφιερόνει εἰς τοὺς τέσσαρας μεγάλους φιλολόγους τῆς Εὐρώπης « Quatuor Viris in re critica summis:

1 — *Diam. Coray*, Smyrnensi, medicinae Doctori.

2 — *Richardo Porsoni*, linguae Graece in Academia Cantabrigiensi professori.

3 — *Frider. August. Wolfio*, Eloquentiae et Poeseos in Academia Halensi professori.

4 — *Danieli Wyttenbachio*, literarum antiquarum earumque universarum in Acad. Lugdunobatava professori.

Ἐν δὲ τοῖς τοῦ Β' τόμου προλεγομένοις, περὶ τὸ τέλος, γράφει περὶ Κοραῆ ἰδίως τάδε:

«...; adiuvit laborem amicitia virorum quorum- » dam, doctrina et acumine excellentium, in his *Dia-* » *mantii Coray*, medici ac philologi clarissimi, qui » antiquam Graecae gentis gloriam ingenio et mo- » ribus suis tuetur. Is totum denuo mea caussa per- » legens Diodorum, suas mihi crebris epistolis » emendationes Lutetia transmisit, exquisitae saga- » citatis novas et locupletissimas testes. Quarum » exemplo si ad aemulationem haud prorsus infeli- » cem vir eximius inflammatum me senserit, et Dio-

» dori et ipsius caussa in sinu gaudebo. Unam enim » hanc mercedem licet persolvere viro, qui literas » tractat ipsarum amore, non gloriae, quae tamen, » quamvis minime quaesita, comitem sese praebet » veris meritis».

ζ) Clavier, membre de l'Institut et Professeur au Collège Royal de France, ἐν τῷ προλόγῳ τοῦ Α' τόμου (pag. x.) τῆς τοῦ Παυσανίου ἑλληνογαλλικῆς ἐκδόσεώς του εἰς τόμους 6, ἐν Παρισίοις, 1814—1821.

«. . . J'ai cherché à rendre ma traduction assez lit» térale et assez claire, pour qu'elle pût tenir lieu » de commentaire à ceux qui veulent lire le texte » grec, ou seulement le consulter. Elle a été revûe » en entier *par mon savant ami le docteur Coray*, qui » m'a communiqué ses observations sur les passa» ges les plus difficiles du texte».

Τοῦ Κλαυερίου τελευτήσαντος μετὰ τὴν τύπωσιν τοῦ Β' τόμου, οἱ ἐπιμεληθέντες τῆς ἐκδόσεως ἄχρι τέλους κατὰ τὰ χειρόγραφά του (Βλ. καὶ Λ. Ε. τοῦ ἔτους 1821 σελ. 226.) ὁμολογοῦσι πολλὴν τὴν χάριν τῷ Κοραῇ ἐν τῷ προλόγῳ τοῦ Γ' τόμου (pag. vii) διὰ τῶν ἑξῆς.

« Nous avons aussi les plus grandes obligations » à Mr *Coray* qui a revû le texte grec dont il s'est » occupé exclusivement. Il a enrichi notre édition » de conjectures que l'on reconnaîtra à l'étoile qui » les distingue de celles du traducteur; c'est tout » ce que lui ont permis de faire ses infirmités. Ces » deux savans, en consacrant quelques unes de » leurs veilles à ce travail ingrat et fastidieux, n'ont

» eu d'autre intention que de payer un tribut à l'a-
» mitié».

Καὶ ἄλλους ἐκ τῶν ἀλλοδαπῶν λογίων — εἰς τοὺς ὁποίους ἐχορήγησε βοηθήματα — εἶχον νὰ κατονομάσω· τὸν λόγον ὅμως, εἰς μῆκος βαίνοντα πρέπον ἔκρινα νὰ συντάμω. Προστίθημι μόνον, ὅτι σώζεται παρ' ἐμοὶ ἐν πρωτοτύπῳ καὶ ἐπιστολὴ τοῦ *Carolus Gottlob Kühn*, medic. Doctor et chirurgiae Professor publicus in literarum universitate Lipsiensi, πρὸς τὸν Viro meritis et annis maxime Verenabili *Corays*, παρακαλούμενον νὰ τῷ χορηγήσῃ διορθώσεις τινὰς καὶ κριτικὰς σημειώσεις του ἐκ τῶν, ἃς ἔχει, πολλῶν εἰς τὸν Ἱπποκράτην, τὸν Ἀρεταῖον καὶ τὸν Ἀέτιον. Ἐν τῷ περισελίδῳ αὐτῆς τῆς ἐπιστολῆς κεῖται *ἰδιόγραφος* τοῦ Κοραῆ γραφή: « Ἀπεκρίθην τῇ 1ῃ Δεκεμβρίου 1818, »πέμψας καί τινας διορθώσεις εἰς τὸ περὶ Ἀρχαίας Ἰα-»τρικῆς τοῦ Ἱπποκράτους ».

Ὁ βουλόμενος νὰ μάθῃ πλείω περὶ τῶν εἰς διαφόρους Ἕλληνας συγγραφεῖς φιλολογικῶν ἐπιστάσεων του, ἃς ἀνεκοίνωσεν ἰδίᾳ εἰς τοὺς φίλους του Βιλλοισῶνα καὶ Ῥοχέτιον, ἀναγνώτω τὰς πρὸς τούτους ἐπιστολάς του ἐν τῷ τεύχει τῶν ἄρτι κατὰ πρῶτον δημοσιευθεισῶν *ἐν Παρισίοις 1877* ἐπιστολῶν αὐτοῦ πρὸς διαφόρους (Ν. Σ., σελ. 4-6, 8-12, 15-31, 36-38, 42-69, 74-83, 94-96, 100-103, 109-112, 116, 135, 150-152, 157, 159-161, 165-166, 168-173, 175-190, 199-200, 209-211, 231-244, 254-257, 296-301).

ΙϚ, ΣΕΛΙΔΙ κϐ'.

Ἐν τῇ προηγουμένῃ ΙΕ' σημειώσει μνημονεύσας εὐρωπαίων τινῶν σοφῶν εἰς τοὺς ὁποίους εἶχε μεταδώσει ἐκ τῶν παρ' αὐτῷ δι' ἰδίαν χρῆσιν ἀποκειμένων, καὶ διορθώσεις εἰς κείμενα συγγραφέων καὶ κριτικὰς ἐπιστάσεις, καὶ οἱ ὁποῖοι μετ' ἐπαίνου πολλοῦ ἐξεδήλωσαν δημοσίᾳ τὴν ἑαυτῶν εὐγνωμοσύνην, σκόπιμον νομίζω νὰ παραθέσω ὧδε καὶ τὰς περὶ αὐτοῦ κρίσεις τινῶν ἐκ τῶν συγχρόνων λογίων, ἀλλογενῶν τε καὶ ὁμογενῶν, οἵτινες μετ'εὐφημίας ἐποιήσαντο μνείαν τοῦ ὀνόματός του ἐν τοῖς συγγράμμασιν αὐτῶν.

Καὶ ἐκ μὲν τῶν ἀλλογενῶν,

α) PHILIP. PINEL, ἐν τῇ εἰσαγωγῇ τοῦ συγγράμματός του *Nosographie Philosophique* (6ème édit.), à Paris, 1818, Tom. I, pag. CVI, σημ. 1, λόγον ποιούμενος περὶ τῆς ἑλληνογαλλικῆς ἐκδόσεως τοῦ Ἱπποκράτους *Περὶ ἀέρων, ὑδάτων καὶ τόπων*, γράφει πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ ταῦτα· «...C'est l'ouvrage d'un médecin des plus pro» fonds dans la connaisance de la langue grecque, » *le Docteur Coray*, dont le modestie égale le savoir».

ϐ) CABANIS, ἐν τῇ Β' ἐκδόσει τοῦ συγγράμματός του *Rapports du physique et du moral del'homme*· Paris, 1805, Tom. 2, pag- 164, not. γράφει πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ τάδε·

« Personne, au reste, ne rend plus de justice que » moi, aux travaux de ce savant célébre [du citoyen » Coray], dont j'honore autant la personne, que » j'admire la sagacité de la critique et sa vaste éru» dition » (Α. Ε. τοῦ ἔτους 1819, σελ. 644.).

γ) G. Chris. Harless, *Brevior notitia Litterat. Graecae.* Lipsiæ, 1812, pag. 767. « ....neque nostra » aetate defuerunt Graeci docti...inter quos *eminent* » *Coray* (Κοραῆς), *ortu Chius,* in praesenti autem Pa- » risiis vivens, vir multis libris græcis publicatis de » Graecis recentioribus non minus quam ipsis grae- » cis litteris atque nonnullis vett. auctoribus ab » ipso editis *immortaliter meritus* ».

δ) Belin de Ballu *(Jacques-Nicolas), Histoire critique de l'éloquence chez les Grecs.* Paris 1813, Tom. II. pag. 392, ἔνθα λέγει: « La France peut encore » s'énorgueillir d'un Brunck, d'un Larcher, d'un » Villoison, d'un Chardon de la Rochette, *d'un Co-* » *ray,* d'un Sainte-Croix, et de plusieurs autres sa- » vants très-estimables ». (Λ. Ε. τοῦ 1819, σελ. 646).

ε) C. J. Chris. Reuvens, *Collectanea litteraria, Lugduni Batavorum,* 1815, pag. 156. «Alter scriptor... » est celeberrimus ille *Adamantius Coraës* (Coray) » graecus, de cujus in patriam suam meritis mox » quaedam dicenda sunt,...» καὶ ἐν σελ. 160 -161· « ...Parisiis, tum alii multi, tum *inprimis venerabi-* » *lis et humanissimus senex Adamantius Coraës* (Dia- » mant. Coray), cujus vel sola optimorum auctorum » collectio, quam in usus civium suorum, Βιβλιο- » θήκης Ἑλληνικῆς nomine, jam inde a multis an- » nis in vulgus edit, ... tam nobilis est, ut ego, » siquis laudare me eam voluisse suspicaretur, » merito arrogans viderer. Is autem, quod ultimo » demum loco nomen suum memoratum invenerit,

» quum ipsius in totâ re maxima sint merita...,
» non vereor ne aegrè ferat, quando honoris causâ,
» non negligentiae, ad finem servavi».

Εἰς τοὺς ἀρχαιοτέρους τούτους προστεθείσθωσαν καὶ ἐκ τῶν νεωτέρων, οἱ ἑξῆς·

ϛ) Iwanus Mueller, ἐν τῷ *Galeni Libellus quo demostratum optimum medicum* etc· Erlangae, 1875. Praefat. pag. 12. «Multo melius *Coraës* quamquam » ne ipse quidem codice ullo usus esse videtur, » de textu vitiis purgando meritus est. Is Parisiis, » 1816, foras dedit *Ἱπποκράτους τὸ περὶ ἀέρων, ὑδά-» των καὶ τόπων, δεύτερον ἐκδοθὲν μετὰ τῆς Γαλλικῆς » μεταφράσεως· ᾧ προσετέθη καὶ τοῦ Γαληνοῦ, ὅτι ἄρι-» στος ἰατρὸς καὶ φιλόσοφος*. Multos locos corruptos, » ut erat peritissimus, linguae Graecorum veterum » idemque ingeniosissimus, emendavit feliciter, ut » postea ex adnotatione critica textui subjecta pa-» tebit».

ζ) Alfred Bougeault. *Histoire des littératures étran-» gères*, Tom. 3, Paris, 1876, pag. 548-549. «*Coray* » est à lui seul toute une époque; il a eu une telle in-» fluence, par ses nombreux travaux, sur les desti-» nées de la langue grecque moderne, qu'il est tout na-» turel de lui consacrer une notice un peu détaillée » ... *Coray* se révélait à la fois comme savant et comme » patriote;...toute sa vie fut consacrée désormais à » d'importants travaux sur la langue et la littérature » nationales...La Grèce était pleine de sa réputa-» tion et de ses travaux. Tous les hommes éminents » du pays, les jeunes gens qui sortaient des écoles

» grecques, tenaient à honneur de se rendre au-» près de lui, et de lui demander des conseils pour » la direction de leurs travaux. A leur retour en » Grèce, ils propageaient la méthode du maître et » répandaient l'esprit patriotique dont il était ani-» mé. Toute la jeune génération savante a puisé à » la source que *Coray* lui avait ouverte. Si la Grèce a » retrouvé les pures traditions de la langue antique, » et réformé une langue littéraire avec son nouvel » idiome, c'est surtout à *Coray* qu'elle le doit. Jus-» qu'à lui, le grec moderne n'avait ni système ni » principes; chaque écrivain suivait son inspiration » particulière, selon le degré de culture et de con-» naissances qu' il possédait. La langue manquait » de direction, les écrivains d'autorité, la gram-» maire de fixité. C'était un entrave au progrés » littéraire et national: Coray fut donc le véritable » réformateur de la langue, et sa méthode, sage et » rationnelle, a triomphé des obstacles et de l'oppo-» sion qu'elle rencontra auprès de quelques sa-» vants...».

'Εκ δὲ τῶν ὁμογενῶν λογίων,

α) ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Ο ΠΑΡΙΟΣ, σχολαρχήσας ἐν Χίῳ ἐκ τοῦ 1792 μέχρι τοῦ 1812 ἔτους, ὁ ὁποῖος, τὸ κατ'ἀρχὰς μὲν δὲν ἀπεδέχετο *τοὺς περὶ τῆς Ἑλληνικῆς παιδείας καὶ γλώσσης Αὐτοσχεδίους στοχασμοὺς* τοῦ Κοραῆ· τὸν ἐδικαίωσε δ'ἐπὶ τέλους μετ'εὐφημίας, ὡς « φιλολόγον » ἄριστον καί, ἀληθείας δικαζούσης, μόνον ἄξιον νὰ ὀνο-» μάζεται ἐν τῇ καθ'ἡμᾶς γενεᾷ ἄλλος Πλούταρχος Χαι-» ρωνεύς, ἢ Διονύσιος ὁ Λογγῖνος, ὃν βιβλιοθήκην ἔμβιον

»εκάλουν οἱ παλαιοί». Καὶ ἀλλαχοῦ: «Ὁ μέγας Κο-»ραῆς, τὸ ἔμψυχον ταμεῖον τῆς φιλοσοφίας» (Κ. Ν. Σ., σελ. 637-638).

β) ΝΕΟΦΥΤΟΣ Ο ΔΟΥΚΑΣ. Ἀντιδοξῶν μὲν καὶ οὗτος τὸ κατ'ἀρχάς, ἀνακρούσας δὲ πρύμναν, καὶ τὸ ὁμόδοξον αὐτοῦ ἐκδηλώσας δι'ὧν ἐδημοσίευσε μετ'ἐπαίνου ὑπὲρ τοῦ Κοραῆ, μέρος τῶν ὁποίων μεταφέρω ὧδε ἐκ τοῦ προλόγου τῆς *Ξυνωρίδος* (Φυσικὴ καὶ Μεταφυσική), *ἐν Αἰγίνῃ*, 1834, σελ. ς'-η'.

«...Ἀποχαιρετήσας (ὁ Κοραῆς) τὴν σωματικὴν τῶν »Ἀσκληπιαδῶν ἐπιστήμην, ἐχαιρέτησε μετὰ πλείονος »ζήλου τὴν κοινωφελεστέραν τῶν ψυχῶν σωτηρίαν. Ἀνα-»δέχεται μᾶλλον ἐκ πασῶν τῶν ἐπιστημῶν τὴν φιλολο-»γίαν, ἐξ ἧς ἀποδρεψάμενος τὸ ἄκρον ἄωτον τῶν ἠπίων »φαρμάκων, ἐκ πάσης τῆς ἠθικῆς σωτήρια παραγγέλ-»ματα, μετεχειρίσθη αὐτὰ εὐστοχώτατα εἰς ἀνάῤῥωσιν »τῆς ἠθικῆς καὶ πολιτικῆς ὑγιείας τοῦ γένους τῶν Ἑλ-»λήνων...Ἤρχισε νὰ ἐκδίδῃ συγγραφεῖς παλαιούς, συνω-»δευμένους μὲ ἄξια παραγγέλματα, μεταφράσεις τῶν »ἀναγκαιοτέρων βιβλίων, καὶ ἄλλα συγγράμματα ἴδια, »ὡς μορφωτικὰ τῆς ἠθικῆς καὶ παιδείας τῶν νέων Ἑλ-»λήνων, καὶ προπαρασκευαστικὰ τῆς μετ'οὐ πολὺ ἐσομέ-»νης μεταβολῆς...Φαίνεται δέ, ὅτι φύσις καὶ ἐπιμέλεια »ἑνωθεῖσαι εἰς τὸν σοφὸν τοῦτον ἄνδρα, ἀντεφιλοτιμήθη-»σαν πρὸς ἀλλήλας νὰ παρευδοκιμήσῃ ἡ ἑτέρα τὴν ἑτέ-»ραν, συνεισφέρουσα εἰς αὐτὸν ἑκατέρα τὸ ἑαυτῆς δῶρον »μετ'ἀφθονίας· καὶ οὕτω κατ'εὐκληρίαν εὐνοούμενος παρ' »ἀμφοτέρων ὁ ἡμέτερος ἥρως, συνέλαβεν ἐν ἑαυτῷ εὐτυ-»χῶς πάσας τὰς ἐνεργείας τῆς ψυχῆς ἐντελεῖς, *νοῦν*, λέ-»γω, *διαβατικόν*, *κρίσιν εὔστοχον*, *διάνοιαν ἁπλανῆ*, *αἴ-*

»*σθησιν ὀξεῖαν, προσοχὴν ἐπίμονον, μνήμην πλουσίαν,*
»*φαντασίαν πολύγονον*, καὶ ἄλλα τοιαῦτα ἀρωγὰ καὶ
»συντελεστικὰ πρὸς οἰκοδομὴν ἐπιστήμης· τῶν ὁποίων
»τὸ ἄθροισμα κατασκευάζει τὸ ἀγλαότατον ἄγαλμα τοῦ
»ἀνθρώπου τὸν ὁποῖον καλοῦμεν εὐδαίμονα, ἢ ἄλλως
»ἄνδρα δαιμόνιον ὡς ὁ Πλούταρχος αὐτὸς ὠνόμασεν εὐ-
»στόχως τὸν Πλάτωνα. Ὅθεν ἡ φήμη δικαίως καὶ ἐκ
»τῶν ἔργων αὐτοῦ δὲν ἔπαυσε νὰ τὸν παραβάλλῃ μὲ
»τοὺς ἀρχαίους ἠθικοὺς φιλοσόφους, ἐπονομάσασα αὐτὸν
»*Σωκράτην τῶν νέων Ἑλλήνων.* »

γ) ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Μ. ΚΟΥΜΑΣ. *Ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῶν ἀν-θρωπίνων πράξεων· ἐν Βιέννῃ τῆς Αὐστρίας*, 1832. Τόμ. ΙΒ', σελ. 577 καὶ ἐπ.

«Εἰς τὴν κοινὴν ταύτην κίνησιν» (τὴν περὶ τῆς γλώσ-σης ἐκ μέρους τῶν λογίων.), « . . . . . ἔμελλε νὰ φανῇ
»θεῖός τις νοῦς νὰ διευθετήσῃ τὰ ἄτακτα, νὰ δείξῃ δρό-
»μον εὐθύν, καὶ οὕτω νὰ φέρῃ εἰς τέλος εὐτυχὲς τὴν πρόο-
»δον τοῦ Γένους. Ὁ θεῖος ἀληθῶς οὗτος νοῦς ἀνέλαμψεν
»εἰς τὸν Ἀδαμάντιον Κοραῆν. . . Ἡ καθαρὰ γλῶσσά του,
»αἱ σοφαὶ σημειώσεις του, ... καὶ πρόλογος μὲ πῦρ
»εὐγλωττίας διεγείρων τοὺς νέους εἰς τὸν πόθον τῆς προ-
»γονικῆς των παιδείας, ἔκαμαν πανταχοῦ τοὺς λογίους
»μας νὰ μὴν ἔχωσιν ἄλλην πρὸς ἀλλήλους συνομιλίαν
». . . . Ὅλα ταῦτα ἐπῃνέθησαν ἀδιαιρέτως ἀπ' ὅλον τὸ
»Γένος, καὶ ὁ ἀκόμη τῶν τότε διδάσκαλος τοῦ Βουκο-
»ρεστίου Λάμπρος Φωτιάδης ἐξεθείασε τὰς συμβουλὰς
»τοῦ ἀρίστου ἀνδρός ».

Καὶ ἐν τοῖς Προλεγομένοις δὲ τῆς *Γραμματικῆς* του, ἐν Βιέννῃ τῆς Αὐστρίας, ͵αωλγ', σελ. ις' καὶ ιζ' (σημ. 1), ἐπιφωνεῖ ὁ αὐτός· «Ἀθάνατον θέλει μείνει τὸ κλέος σου;

»ἀμίμητε ἄνερ... Ἐδίδαξας Σωκρατικῶς τὴν Ἑλλάδα »καὶ τῆς ἔδειξας τὸν δρόμον τῆς εὐδαιμονίας μὲ τὰ σοφά »Σου συγγράμματα. Τὴν πολυμάθειάν Σου ἐνδέχεται ν'ἀποκτήσωσι καὶ ἄλλοι Ἕλληνες σὺν Θεῷ· ἀλλὰ τὸν ἠθι»κόν Σου χαρακτῆρα ὀλίγιστοι θνητοὶ ἠξιώθησαν εἰς τὸν »κόσμον. Τίποτε δὲν ἐπροτίμησας παρὰ τὴν ἀγάπην τῆς »Πατρίδος Σου Ἑλλάδος καὶ τὴν ἀλήθειαν».

δ) ΙΑΚΩΒΑΚΗΣ ΡΙΖΟΣ Ο ΝΕΡΟΥΛΟΣ· *ἐν τῷ Cours de Littérature Grecque moderne,* Genève, 1827, λαλῶν μετ' ἐπαίνου πολλοῦ περὶ τοῦ ἡμετέρου Κοραῆ, περὶ τῶν διαφόρων ἐκδόσεων καὶ τῶν εἰς ἑκάστην αὐτῶν συνημμένων κριτικῶν σημειώσεών του, ἐκτείνει τὸν λόγον ἐπὶ τῶν *Προλεγομένων*, ἐπιφέρων καὶ τάδε (σελ. 107)· «*Coray* se » montre à la fois *philosophe, littérateur et citoyen.* Ces » discours préliminaires roulent sur la culture et sur » la perfection dont est susceptible notre langue mo» derne; sur la meilleure méthode de composer des » grammaires et d'instruire la jeunesse; sur la ma» nière de lire avec fruit les auteurs; sur les lumières » que donnent la philosophie expérimentale et posi» tive; sur les devoirs que doivent remplir envers » leur patrie les Grecs de toute âge et de toute condi» tion. Ces conseils de *Coray*, exprimés avec une » éloquente simplicité, appuyés sur des raisons évi» dentes, et accrédités par la réputation européenne » de leur auteur, produisaient sur tous les Grecs » en état de les lire des effets prodigieux. En vain » le pédantisme s'élevait contre ces puissantes véri» tés; en vain les vieilles routines de quelques écoles » leur opposaient une résistance opiniâtre, ces in-

» novations trouvaient par tout un favorable ac- » cueil....» καὶ κατωτέρω (σελ. 113 καὶ 114)· « Le » temps a consolidé le système de *Coray;* les hom- » mes raisonables l'ont approuvé, sauf quelques » points de peu d'importance... Malgré son grand » âge, ce vieillard patriote écrivait nuit et jour pour » son pays, prêchait la multiplication des écoles, » et en dirigeait la formation de la manière la plus » propre à répandre les lumières ».

ε) ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ· βραχέα μέν, περιληπτικώτατα δέ, ἐν τοῖς Προλεγομένοις τοῦ *περὶ τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως* ἱστορικοῦ συγγράμματός του (Τόμ. Α′, σελ. 12 τῆς Α′ ἐκδόσ. ἐν Λονδίνῳ, ͵αωνγ′). «Ὁ ἀεί- »μνηστος Κοραῆς, ὁ φιλολογικώτερος καὶ κριτικώτερος »τῶν σημερινῶν Ἑλλήνων, ὁ τὰ περὶ γλώσσης ὑπέρ τιν' »ἄλλον καὶ μελετήσας καὶ διδάξας...»

Μακρὸς ἀποβήσεται ὁ λόγος, ἂν μετὰ τὰ ἕως ὧδε ἐκτεθέντα ἀπαριθμήσω καὶ τοὺς ἄλλους, ὅσοι περὶ τοῦ Κοραῆ ἔγραψαν εὐφήμως, λογίους ὁμογενεῖς. Συντέμνω λοιπόν, προστιθεὶς ὅτι, οὐ μόνον παρὰ τῶν διασήμων ἐν λόγοις, ἀλλὰ καὶ παρὰ τῶν τότε ἐν ἀξιώμασι λαμπροῖς διαπρεπόντων, ἀπήλαυε μεγάλης ὑπολήψεως καὶ τιμῆς διά τε τὴν σοφίαν καὶ διὰ τὴν Σωκρατικὴν ἐξαιρέτως πολιτείαν αὐτοῦ. Κείσθωσαν εἰς βεβαίωσιν δύο πρὸς αὐτὸν ἐπιστολαὶ τοῦ ἀοιδίμου Οὐγγροβλαχίας ἡγεμόνος *Ἀλεξάνδρου Σούτσου*· ὧν διὰ μὲν τῆς πρώτης (18 Αὐγούστου 1819), συνιστῶν τὸν χάριν τελειοτέρας παιδεύσεως ἀποσταλέντα εἰς Παρισίους Εὐστάθιον Ἰωαννίδην Σμυρναῖον, ἔγραφε πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ ταῦτα· «...Ὑπεσχέθημεν τὴν ἀναγκαίαν δαπάνην εἰς τὴν παι-

»δείαν του· ἀλλὰ τὸ ἀναγκαιότερον πρὸς αὐτὸν εἶναι ἡ »πατρικὴ Σου ὁδηγία· Ἡ νεότης ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, »εἶναι ἀπερίσκεπτος· ἔχει μεγίστην χρείαν συμβουλῆς »γερόντων σοφῶν, καὶ μάλιστα εἰς τὰς μεγάλας πό- »λεις. Εἰς τὸν Εὐστάθιον ὑπάρχει πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ »τοῦτο τὸ καλόν, ὅτι καὶ τὴν χρείαν τῆς συμβουλῆς »αἰσθάνεται, καὶ τὴν ἰδικήν Σου προτιμᾷ ὡς φρονιμω- »τάτην ... Εἶναι περιττὸν νὰ μακρολογήσωμεν, συνι- »στῶντες εἰς τὴν ἀγάπην Σου ἕνα καλὸν συμπατριώ- »την· Εὐχόμεθα μόνον νὰ ὑγιαίνῃς εἰς ἔτη πολλά, διὰ »νὰ τελειώσῃς τοὺς κοινωφελεῖς κόπους Σου » (Λ. Ε. 1819, σελ. 776 - 777.).—διὰ δὲ τῆς ἑτέρας (26 Ἀπριλίου, 1820), συνιστῶν τοὺς δύο ἀνεψιούς του, τοὺς παρ' ἡμῖν γεγονότας ἐν τῷ διαστήματι τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀγῶνος γνωστοὺς καὶ πρὸ ὀλίγων ἤδη ἐτῶν τελευτήσαντας, Ἀλέξανδρον καὶ Παναγιωτάκην Σούτσους, ἔγραφε πρὸς τοῖς ἄλλοις· « ... οὔτε τὴν συγγένειαν ὡς συστατικὸν »προβάλλομεν, οὔτ' ἄλλο τι περιττὸν σημειοῦμεν· ἀλλὰ »λέγομεν ἁπλῶς, ὅτι τὰ παιδία εἶναι εὐφυῆ καὶ χρη- »στοήθη... Ἐὰν δὲ συγχωρῆται εἰς τὴν πατρικὴν φι- »λοστοργίαν μας νὰ προσθέσῃ καὶ προμηθευτικώτερόν »τι περὶ αὐτῶν εἰς ταύτην τὴν ἐπιστολήν, τοῦτο δὲν »εἶναι ἄλλο, πλὴν ὅτι ὅσον εἶναι ἄξια τῆς ἀγάπης Σου »διὰ τὴν φυσικὴν καὶ ἠθικὴν αὐτῶν εὐρυθμίαν, τόσον »εἶναι ἄξια καὶ τῆς ἐπιστασίας Σου διὰ τὴν πολλὴν »νεότητα καὶ ἀπειρίαν. Ἐξεύρομεν ὅτι δὲν εὐκαιρεῖς νὰ »συμβουλεύῃς τοὺς ὀλίγους τῶν παρόντων ὁμογενῶν, »ἀσχολούμενος εἰς τὸ νὰ διδάσκῃς τοὺς πολλοὺς καὶ »ἀπόντας· ἀλλὰ καὶ ὁ βραχὺς ἐνίοτε λόγος τοῦ στό- »ματός Σου, Σεβάσμιε Κοραῆ, ἔχει δύναμιν πρὸς τοὺς

»Τηλεμάχους αδιακόπου ὁμιλίας παρακολουθοῦντος Μέν-
»τορος. Εὐχόμεθα δὲ τὴν κοινὴν εὐχὴν νὰ ὑγιαίνῃς εἰς
»ἔτη πάμπολλα» (Λ. Ε. 1820, σελ. 391-392.).

Τὰ δὲ εἰς αὐτὸν παρὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους ἐκδηλωθέντα αἰσθήματα εὐγνωμοσύνης, τιμῆς, καὶ ἐγκαρδίου ἀγάπης καθορᾷ ὁ ἀναγνώστης ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 126 ἐπισήμῳ τῆς ἐν Τροιζῆνι Γ' ἐθνικῆς Συνελεύσεως ἐγγράφῳ, ὅπερ προεδημοσιεύθη καὶ ἐν τῇ ἐμῇ Συλλογῇ *τῶν κατὰ τὴν ἀναγέννησιν τῆς Ἑλλάδος*, Τόμ. Η', σελ. 61-62.

Πρὸς τὸν σοφὸν ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΝ ΚΟΡΑΗΝ.

« Ἡ Ἑλλὰς Σὲ συγχαίρει, ἄριστε συμπολῖτα, χαίροντα διὰ τὴν ἀνάστασιν αὐτῆς. Εὐγνωμονεῖ, εὐεργετηθεῖσα εὐεργεσίαν ἀνεκτίμητον ἕνεκα τῶν ἀρίστων συγγραμμάτων Σου. Ὁ πρὸς τὴν παιδείαν ἔρως τῶν Ἑλλήνων ἐπήγασεν ἀπὸ τὰ φῶτα ὅσα πρό τινων χρόνων ἐνέσπειραν εἰς τὰς καρδίας των τὰ Προλεγόμενά Σου, ἀπὸ τὰ βιβλία ὅσα ἐπρομήθευσεν εἰς τὴν Πατρίδα ὁ πατριωτισμός Σου, ἀπὸ τὰ σχολεῖα ὅσα ἤγειραν αἱ σοφαὶ συμβουλαί Σου. Τοιούτων ἀγαθοποιῶν αἰτιῶν ἀποτελέσματα εἶναι τὰ ἐκ τῆς ἐλευθερίας ἀγαθά, ὅσα οἱ συμπολῖταί Σου ἀπολαύουν τὴν σήμερον. Τοιαῦτ' ἀνεκτίμητ' ἀγαθὰ εἶναι ἄξια τῆς εὐγνωμοσύνης τῶν γενεῶν καὶ τῶν αἰώνων ».

« Τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος, συνηγμένον εἰς Γ' ἐθνικὴν Συνέλευσιν διὰ τὰ μεγάλα του συμφέροντα, Σὲ προσφέρει τὸ σέβας καὶ τὴν ἐκ μέσης καρδίας ἀγάπην του. Ἀλγεῖ, αἰσθανόμενον ὅτι δὲν ἐμπορεῖ νὰ κατασπασθῇ τὴν ἱεράν Σου κορυφήν· καταφιλεῖ ὅμως τὰ χρυσᾶ Σου λόγια, τὰ σοφά Σου παραγγέλματα· συνομιλεῖ μὲ τὰ βιβλία Σου,

καὶ φωτίζει τὸ πνεῦμα καὶ τὴν καρδίαν του, εὐχόμενον νὰ μὴ παύσῃς τοῦ νὰ κοινοποιῇς τ'ἀγαθά Σου φρονήματα εἰς τοὺς συμπολίτας Σου, συμβουλεύων τὰ κοινῇ συμφέροντα.»

«Εἴθε ζῇς ὑγιαίνων, σεβασμιώτατε Γέρων, τῆς ἐλευθερίας ὑπέρμαχε».

«Ἐν Τροιζῆνι, τῇ 9 Ἀπριλίου 1827».

ΙΖ, ΣΕΛΙΔΙ κδʹ καὶ κεʹ.

Ὅτι καὶ τὸ τῆς προκειμένης μεταφράσεως καὶ τὰ ταύτῃ παραπλήσια ἔργα τοῦ Κοραῆ δὲν περιωρίζοντο μόνον εἰς τὴν ἁπλῆν τοῦ πρωτοτύπου μετάφρασιν, ἀπόδειξις εἶναι ἥ τε τῶν ἁρμοδίων προσώπων κρίσις καὶ ἡ μετριόφρων ὁμολογία αὐτοῦ τοῦ ἰδίου.

Ἐν τῷ εἰς τὸν Αʹ τόμον τῆς Βʹ ἐκδόσεως τῆς *Médecine clinique*, λόγον ποιούμενος περὶ μεθοδικῆς τῶν νόσων ταξινομήσεως, καὶ θεωρῶν τὸ σύγγραμμα τοῦ *Selle* ὡς τὸ μεθοδικώτερον πρὸς τοιαύτην ἐπιστημονικὴν ἁπλοποίησιν, προσεπάγεται καὶ ταῦτα.

« La première édition de cette traduction ayant été bien reçue du public, je ne doute point que celle-ci n'éprouve le même accueil, d'autant plus que par les additions et les corrections considérables que l'auteur y a faites presque à chaque article, elle peut être regardée comme un ouvrage nouveau. On y trouvera à peu près les mêmes notes que j'avois mises dans la première édition, ainsi que la table alphabétique qui n'étoit point dans l'original, et à la quelle je n'ai fait que les augmentations nécessaires. »

ΙΗ, ΣΕΛΙΔΙ κε'.

'Αποστείλας μετ' ἄλλων τινῶν βιβλίων πρὸς τὸν ἐν Σμύρνῃ σεβάσμιον φίλον του Βερνάρδον Κεῦνον καὶ τῆς μεταφράσεως ταύτης ἀντίτυπον, ἔγραφε τῇ 1ῃ 'Απριλίου 1797. «De tous ces ouvrages, il n'y a que les *Observations de médecine* que j'ai honte de vous présenter, tant elles fourmillent d'erreurs typographiques, ayant été imprimées pendant mon séjour à la campagne par un de ces idiots qui se sont faits imprimeurs pendant la révolution (Ν. Σ., σελ. 306.).

ΙΘ, ΣΕΛΙΔΙ κζ'.

Περὶ τῆς συγγραφῆς του ταύτης ἔγραφεν ὁ Κοραῆς τῇ 1ῃ 'Απριλίου 1797 πρὸς τόν αὐτὸν φίλον του Βερνάρδον Κεῦνον, « .... Vous trouverez dans le paquet une petite dissertation que je fis insérer il y a quelque temps dans notre Magasin Encyclopédique, et que les érudits ont trouvé: *bene trovata se non è vera*. Il y est question du Testament secret des Athéniens· point de littérature grecque, qui a jusqu'à présent fort embarassé les philologues » (Ι. Ρ. 6', σελ. 101, καὶ Ν. Σ., σελ. 307).

Κ, ΣΕΛΙΔΙ κζ'.

Σχετικῶς πρὸς τὰ ἄνωθι εἰρημένα (ΙΖ) μεταφέρω ὧδε τὸ ἑξῆς ἀπόσπασμα ἐκ τοῦ Προλόγου, ὃν ἐν τῇ μεταφράσει τοῦ συγγράμματος τούτου προέταξεν ὁ Κοραῆς (*Avertissement du traducteur*, pag. XIII-XV), καταδεικνύων τὴν σπουδαιότητα τοῦ μεταφραζομένου βιβλίου.

« J'aurois désiré d'y ajouter en forme de supplément tout ce qui s'est passé dans la Médecine depuis cette dernière époque [τοῦ ἔτους δηλονότι 1792 ἐν ᾧ τελευτᾷ ἡ τοῦ Black ἱστορία], jusqu'à ce moment, ce qui comprend environ l'espace de quatorze ans, mais les circonstances où je me trouve actuellement, me rendant presque impossible les recherches qu'il auroit fallu faire pour ce travail, je me suis contenté d'un petit nombre des notes, dans lesquelles j'ai taché d'ajouter quelques faits ou quelques noms des époques précédentes, qui m'ont paru dignes d'être tirés de l'oubli. Cependant ces notes mêmes ne remplissent pas à beaucoup près le but que je me suis proposé; loin de mon domicile, n'ayant qu'un très-petit nombre de livres à ma disposition, et n'osant trop me fier à ma mémoire, j'ai fait tout ce que les circonstances m'ont permis pour rendre la lecture de cet ouvrage plus instructive. D'ailleurs le Tableau Chronologique que l'Auteur y a ajouté, supplée en grande partie à ce qui pourroit manquer dans le corps de l'ouvrage. En donnant ce Tableau tel qu'il étoit, j'y ai ajouté à la marge quelques renvois à mes notes, de manière que rendu par ce moyen plus complet, il sert à son tour à compléter ces dernières. Malgré cela, bien loin de prétendre lui avoir donné toute la perfection dont il est susceptible, je déclare que les ommissions qu'on pourra trouver dans mes notes au sujet de quelques Médecins illustres, ne doivent être attribuées qu'au défaut de ma mémoire; j'en ai

nommé quelques uns ou parceque je les ai cru dignes d'occuper une place dans l'Histoire de la Médecine, ou parceque leurs noms étoint inséparables de l'histoire de certains faits importants. J'en ai agi de même à l'égard des auteurs qui vivent encore; mais je prie ceux qui prétendent avoir le même droit à la reconnaissance publique, de ne point s'imaginer que j'aie été assez injuste pour avoir voulu leur ravir la gloire que la postérité leur réserve ».

ΚΑ, σελίδι κζ'.

Ἡ *Ἀδελφικὴ διδασκαλία* ἐξεδόθη ἀνωνύμως εἰς φυλλάδιον συγκείμενον ἐκ σελίδων 58 (1-58) μετὰ Προλόγου ἐκ σελίδων (III-VI). Ἐν αὐτῷ προτέτακται μὲν ἡ *Πατρικὴ διδασκαλία* ἀπὸ τῆς 1 μέχρι τῆς 24 σελίδος ἐπιγραφομένη οὕτω· « *Διδασκαλία Πατρική, συντεθεῖσα παρὰ τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου τῆς ἁγίας πόλεως Ἱερουσαλὴμ Κὺρ Ἀνθίμου, εἰς ὠφέλειαν τῶν ὀρθοδόξων Χριστιανῶν· νῦν πρῶτον τυπωθεῖσα δι' ἰδίας δαπάνης τοῦ Παναγίου Τάφου, ἐν Κωνσταντινουπόλει, παρὰ τῷ τυπογράφῳ Πογὼς Ἰωάννου ἐξ Ἀρμενίων, αψϟη'* »· ἕπεται δὲ ἡ *Ἀδελφικὴ διδασκαλία*, ἤτοι ἡ τοῦ Κοραῆ ἀντίρρησις ἀπὸ τῆς 25 σελίδος ἄχρι τέλους.

ΚΒ, σελίδι λ'.

Κατὰ σχέσιν πρὸς τὰ ἐν σελίδι λ' ἐκτεθέντα περὶ τοῦ *Πολεμιστηρίου Σαλπίσματος* προστίθημι ὧδε, ὅτι εἰς τὸν Κοραῆν ἀποδίδοται, καθὰ ἐκ πατρικῆς παραδόσεως ἔχω λαβών, καὶ τὸ « Ἆσμα πολεμιστήριον τῶν ἐν Αἰ»γύπτῳ περὶ ἐλευθερίας μαχομένων Γραικῶν, ΑΩ »,

'Αλλ'ὁ μακαρίτης Α. Παπαδόπουλος Βρετὸς (Νεοελληνικ. Φιλολογ. Μέρ. Β', ἐν 'Αθήναις 1857.), ἐνῷ ὑπὸ τὸν αὔξοντα ἀριθμὸν 316 (σελ. 114-115), μνείαν ποιούμενος τοῦ ᾄσματος τούτου, ἐπιφέρει μετ'ἐνδοιασμοῦ· « *Ἄδεται*, ὅτι εἶναι ποίημα τοῦ ἀοιδίμου Ῥήγα τοῦ Φερχίου », κατωτέρω ὅμως, ὑπὸ τὸν ἀριθ. 710 (σελ. 216), ἀνακαλεῖ τὸν πρότερον ἐνδοιασμόν, ἀποδιδοὺς αὐτὸ εἰς τὸν Ῥήγαν καὶ προσσημειῶν, ὅτι ἐξεδόθη κατὰ τὸ 1798 « ἐν Βιέννῃ λαθραίως ». Τῶν λόγων τούτων τὸ ἀμάρτυρον οὐδεμίαν, κατ'ἐμέ (καὶ τοῦτο λέγω μετὰ πολλῆς τῆς συστολῆς), παρέχει ἀφορμὴν εἰς πίστωσιν τῶν ὑπὸ τοῦ εἰρημένου Α. Π. Βρετοῦ γραφέντων. Διότι· α'), 'Εκ τῶν Πολεμικῶν ἀπομνημονευμάτων τοῦ Χριστοφόρου Περῤαιβοῦ (μάρτυρος πάνυ ἀξιοπίστου, ὡς συνεταίρου τῷ Ῥήγᾳ καὶ μετ'αὐτοῦ μὲν συλληφθέντος ὡς ἐκ θαύματος δὲ σωθέντος.) ἔχομεν τὴν πληροφορίαν, ὅτι ὁ Ῥήγας, κατὰ τὴν ἐν Βιέννῃ διαμονήν του (1795-1796) ἐτύπωσε *κρυφίως* καὶ δύο ποιήματα, τὸ μέν, φέρον τίτλον *Θούριος* ὕμνος, οὗ ἡ ἀρχή· « 'Ως πότε παλληκάρια »νὰ ζῶμεν στὰ στενά, μονάχοι σὰν λιοντάρια σταῖς ῥά»χαις στὰ βουνά..... » τὸ δέ, « Ὅλα τὰ ἔθνη πολε»μοῦν, κ'εἰς τοὺς τυράννους των ὁρμοῦν.... »· καὶ ὅτι, « *ἐξ ἀπάτης ἀποδίδονται εἰς ὄνομα τοῦ 'Ρήγα ἄλλοι τι»νες πατριωτικοὶ ὕμνοι* » (1). β'), 'Εξ αὐτῆς τῆς ἐπιγραφῆς τοῦ προκειμένου Ἄσματος δῆλον γίνεται, ὅτι κυρία αὐτοῦ ὑπόθεσις εἶναι οἱ ἐν *Αἰγύπτῳ*, κατὰ τὸ 1800 ἔτος, περὶ ἐλευθερίας μετὰ τῶν Γάλλων μαχόμενοι Γραικοί· ἐκ δὲ τῆς ἱστορίας γινώσκομεν, ὅτι *κατ' ἐκεῖ-*

(1) Χ. Περῤαιβοῦ, Πολεμικ.'Απομνημονεύμ. Τομ. Α', σελ. η'-θ'.

νο τὸ ἔτος, ὁ ἀοίδιμος Ῥήγας δὲν ὑπῆρχεν ἐν τοῖς ζῶσι. γ'), Τὸ νὰ ὑποθέσῃ τις, ὅτι ὁ Ῥήγας, ἐν γνώσει *δῆθεν* ὧν τῶν ἐν τῷ νῷ τοῦ Βοναπάρτου πολεμικῶν σχεδίων εἶχε συντάξῃ (πρότερον!) αὐτὸ τὸ Ἆσμα, εἶναι ὅλως ἄτοπον. Ὡς δ' ἐκ τῆς ἱστορίας μανθάνομεν ἐπίσης, ὁ Ῥήγας, ἔξαλλος ὑπὸ χαρᾶς διὰ τὰς ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ νίκας τοῦ Βοναπάρτου, ἐμελέτησε μὲν νὰ λάβῃ συνέντευξιν μετὰ τούτου, ἐν Βενετίᾳ τότε διατρίβοντος, ὅπως τῷ ἀποκαλύψῃ τὰ περὶ τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως σχέδιά του, ἀπέτυχε δὲ τοῦ σκοποῦ, διότι ἀναχωρήσας ἐκ Βιέννης, ἔνθα εἶχε τὴν διαμονήν του, καὶ εἰς Τεργέστην ἀφικόμενος, ἐπροδόθη ὡς ἐνεργὸς ἐπαναστατικῶν κινημάτων κατὰ τοῦ Ὀθωμανικοῦ κράτους, τοῦ ὁποίου ἦτο ὑπήκοος, καὶ συλληφθεὶς κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1797 ἔτους (1) καὶ εἰς τὴν Τουρκικὴν κυβέρνησιν παραδοθεὶς ὑπέστη βίαιον θάνατον αὐτός τε καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ συλληφθέντες πέντε ἑταῖροι (ὧν δύο, ὅ τε Ἀντώνιος Κορωνιὸς ἔμπορος ἐν Βιέννῃ καὶ ὁ Εὐστράτιος Ἀργέντης ἰατρός, ἦσαν Χῖοι.), ὁ μὲν Ῥήγας διὰ πυροβόλου, οἱ δὲ συνεταῖροι αὐτοῦ διὰ πνιγμοῦ, κατὰ τὸ 1798. Οὐδεμία ἄρα πιθανότης ὑπάρχει ὅτι τὸ Ἆσμα εἶναι ἔργον τοῦ Ῥήγα, διά τε τὸν προεκτεθέντα λόγον, καὶ δι' ἄλλον — τὸν καὶ οὐσιωδέστατον — τὸν ἑξῆς. Ὁ Βοναπάρτης, ὑποστρέψας εἰς Παρισίους περὶ τὰς ἀρχὰς Δεκεμβρίου τοῦ 1797, παρεσκεύασεν *ἐν ἄκρᾳ μυστικότητι* τὴν κατὰ τῆς Αἰγύπτου ἐκστρατείαν ὑπὸ τὴν πρόφασιν ἐπιδρομῆς κατὰ τῆς Ἀγγλίας· τοσαύτη δ' ἐτηρήθη μυστικότης, ὥστε καὶ αὐτοὶ τοῦ Βοναπάρτου οἱ μᾶλλον σχετικοὶ καὶ φίλοι, καὶ αὐτὸς ὁ πολέμαρχος

(1) Α. Βλαστοῦ, Χιακά. Τόμ. Α, σελ. 6'.

Σχέρερος καὶ ὁ ναύαρχος Βρυέϊος, ἠγνόουν τὸ σχέδιόν του. Λαθὼν τὴν ὀξυδέρκειαν τῶν Ἄγγλων ὁ Βοναπάρτης κατηυθύνθη ἐκ Μελίτης (ἁλωθείσης περὶ τὰ μέσα Ἰουνίου 1798) εἰς Ἀλεξάνδρειαν, ἔνθα ἀφιχθείς, ἐβάδισεν εὐθύ, τῇ 19 τοῦ Θεριστοῦ (7 Ἰουλίου), κατὰ τῶν ἐν τῇ Β' στροφῇ τοῦ Ἄσματος μνημονευομένων *ἀγρίων Μαμελούκων*. Ὁ Γαλλικὸς στρατὸς παρέμεινεν εἰς Αἴγυπτον ἕως περὶ τὰ τέλη Αὐγούστου 1801, ὅτε ὁ στρατάρχης Κλέβερτος ἐσυνθηκολόγησε, καὶ οἱ Γάλλοι ἐπανῆλθον εἰς τὴν οἰκείαν Πατρίδα (1).

Ἐκ τῆς συνοπτικῆς ταύτης ἱστορικῆς ἀφηγήσεως ἄτοπον καὶ ὅλως ἀνυπόστατον φαίνεται ὄν, τὸ νὰ ὑποθέσῃ κἄν τις, ὅτι τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος *Πολεμιστήριον ᾆσμα* εἶναι ἔργον τοῦ ἀοιδίμου Ῥήγα, ὁ ὁποῖος, δέσμιος ὢν ἐκ τοῦ 1797 ὅτε ἡ κατὰ τῶν Μαμελούκων ἐκστρατεία ἐμελετήθη, ἐτελειώθη μαρτυρικῶς ἐν ἔτει 1798 ὅτε αἱ ἐν Αἰγύπτῳ μάχαι, κατὰ Ἰούλιον μῆνα (ὡς εἴρηται) ἀρξάμεναι, ἔληξαν κατὰ Αὔγουστον τοῦ 1801 — ὀλίγους, ὡς ἔστιν εἰκάσαι, μῆνας μετὰ τὴν *πρώτην* ἔκδοσιν τοῦ *Πολεμιστηρίου Σαλπίσματος* (Αὐτοβιογραφ. σελ. 28).

Μετὰ τοιαύτην πληροφορίαν, οὐδεὶς ὑπολείπεται, ὡς νομίζω, δισταγμός, ὅτι τὸ ποίημα περὶ οὗ ὁ λόγος εἶναι ἔργον τοῦ ἡμετέρου Κοραῆ, ὁπόταν μάλιστα, ὡς ἐπίμετρον εἰς τὰ ἤδη ἐκτεθέντα ληφθῇ ὑπ' ὄψει καὶ τοῦτο, ὅτι: ὁ Γάλλος βιογράφος του (Biographie nouvelle des Contemporains· Paris, 1822, Tom. pag. 52), ἀπαριθμῶν τὰ μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἐκδεδομένα ἔργα τοῦ Κοραῆ, τάττει μετ' ἐνδοιασμοῦ καὶ τὸ *Σάλ-*

(1) Κ. Μ. Κούμα. Ἱστορία τῶν ἀνθρωπίνων πράξεων· Τόμ. ΙΑ', σελ. 428, 431-433, 436, 443, 448 καὶ 532.

πισμα Πολεμιστήριον, λέγων· « On lui attribue une » proclamation en grec moderne sous le titre de la » *Trompette guerrière*...» καί, «un *Chant de guerre* » des Grecs qui combattaient avec les Français, lors » de l'expédition d'Egypte. Ce morceau en grec » moderne et en français, de l'imprimerie grecque » d'Egypte (Paris), 1800 in 18°, est terminé par la » strophe dont voici la traduction » (ἡ στροφὴ δ'αὕτη εἶναι ἡ Θ' καὶ τελευταία τοῦ ᾎσματος).

Τὸ ἀνώνυμον τοῦ ᾀοιδοῦ καὶ τὸ ψευδώνυμον τῆς ἐκδόσεως εἶχε δώσει βεβαίως εἰς τὸν Γάλλον βιογράφον ἀφορμὴν νὰ γράψῃ *ἀορίστως* περί τε τοῦ *Σαλπίσματος* καὶ περὶ τοῦ *ᾎσματος*. Τοῦ Κοραῆ ὅμως, ἐν σιωπῇ παρελθόντος τὰ οὕτω τότε γεγραμμένα, καί περ ἐν τῇ Αὐτοβιογραφίᾳ — ἣν μετὰ ταῦτα συνέγραψεν — ἐπανορθώσαντος (σελ. 16, 20, 21 καὶ 24) ἀνακριβείας τινὰς τοῦ βιογράφου του· ἀπ'ἐναντίας μάλιστα ἐκδηλώσαντος (Αὐτόθ. σελ. 28) ὅτι αὐτὸς ἦτο ὁ *τοῦ Πολεμιστηρίου Σαλπίσματος* πατήρ, ἕπεται, ὅτι γνήσιον τοῦ ᾀοιδίμου ἐκείνου πατρὸς τέκνον ὑπάρχει καὶ τὸ «ᾎσμα πολεμιστήριον τῶν ἐν Αἰ»γύπτῳ περὶ ἐλευθερίας μαχομένων Γραικῶν, ΑΩ », τὸ ἐν περιλήψει μέν, πιστότατα δὲ περιλαμβάνον ὅ,τι ἐν τῷ *Σαλπίσματι* περιέχεται, μετηνεγμένον εἰς στίχους ἐκ τοῦ κατὰ λογάδην ὕφους, καὶ παρορμοῦν τοὺς Γραικοὺς νὰ συναγωνίζωνται μετὰ τῶν Γάλλων, ἵν'ἀποσείσωσι τὸν τῆς Τουρκικῆς τυραννίας ζυγόν.

Τὸ ᾎσμα τοῦτο μετὰ εἰκοσαετίαν ἔκτοτε, ἅμα δηλονότι τῇ ἐνάρξει τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀγῶνος, ἐγένετο καθ' ἅπασαν τὴν Ἑλλάδα κοινόν, καὶ ᾔδετο ἐκθύμως ὑπὸ ὅλων τῶν τάξεων τῶν πολιτῶν. Εἶναι δὲ τὸ ἑξῆς·

Α'.

Φίλοι μου συμπατριῶται,
δοῦλοι νἄμεθα ὡς πότε
τῶν ἀχρείων Μουσουλμάνων
τῆς Ἑλλάδος τῶν τυράννων;
Ἐκδικήσεως ἡ ὥρα
ἔφθασεν ὦ φίλοι τώρα·
ἡ κοινὴ πατρὶς φωνάζει,
μὲ τὰ δάκρυα μᾶς κράζει·
Τέκνα μου Γραικοὶ γενναῖοι
δράμετ' ἄνδρες τε καὶ νέοι·
συναθροίσθητε συμφώνως,
κ' εἴπατε μεγαλοφώνως,
ἀσπαζόμεν' εἷς τὸν ἄλλον
μ' ἐνθουσιασμὸν μεγάλον·
"Εως πότε τυραννία;
Ζήτω ἡ ἐλευθερία!

Β'.

Μὲ μεγάλην ἀφροσύνην
τῶν Γραικῶν καὶ καταισχύνην,
Τοῦρκος φεῦ μᾶς ἐτυράννει·
καὶ ἀλλοῦ που δὲν ἐφάνη
τόση βία κ' ἀδικία,
τόση καταδυναστεία.
Τῶν ἀχρειεστάτων Τούρκων
τῶν ἀγρίων Μαμελούκων
ἦσαν ὅλα εἰς τὰς χεῖρας·
κ' ἂν ἀπέθνησκε τῆς πείνας
ὁ Γραικός, ἐσιωποῦσε
νὰ λαλήσῃ δὲν τολμοῦσε.
"Εως πότε Μουσουλμάνους
ὑποφέρομεν τυράννους;
"Εως πότε ἡ δουλεία;
Ζήτω ἡ ἐλευθερία!

Γ'.

Ποῦ νῦν τέχνη; ποῦ 'πιστήμη;
τῶν Γραικῶν ἡ τόση φήμη;
Κατηργήθησαν φεῦ! ὅλα·
κ' ἀντ' αὐτῶν πάσχομεν τώρα
Μουσουλμάνων τυραννίαν,
ἀμαθίαν καὶ πτωχίαν,
βάσανα, μόχθους καὶ πόνους,
μάστιγας, σφαγὰς καὶ φόνους,
καὶ ξενιτευμὸν Πατρίδος,
στερευμὸν πάσης ἐλπίδος.
"Ολ' αὐτὰ συλλογισθῆτε,
τοὺς προγόνους μιμηθῆτε
ὦ Γραικοὶ ἀνδρειωμένοι,
κ' εἴπατ' ὅλοι ἑνωμένοι·
"Εως πότε τυραννία;
Ζήτω ἡ ἐλευθερία!

Δ'.

Τῶν Γραικῶν τὸ μέγα γένος,
τὸ ἐξακουσμένον ἔθνος
εἰς ἀνατολὴν καὶ δύσιν,
ὡς νὰ μὴν ἦν' εἰς τὴν φύσιν
μήτ' ἀκούεται καθόλου
ἐξ ἑνὸς ὡς ἄλλου πόλου·
Ταῦτα κάμν' ἡ τυραννία
Μουσουλμάνων ἡ ἀγρία.
Ἀλλὰ ἦλθε τέλος πάντων
μεταξὺ τόσων συμβάντων
ἐκδικήσεως ἡ ὥρα,
κ' οἱ Γραικοὶ φωνάζουν τώρα
ἀλαλάζοντες μὲ κρότον·
"Ελαμψε μετὰ τὸν σκότον,
"Ελαμψεν ἡ σωτηρία·
Ζήτω ἡ ἐλευθερία!

Ε′.

Εἰς τυράννων τὴν θυσίαν,
ἅπαντες μὲ προθυμίαν
ἔρχοντ'ἄλλος ἀλλαχόθεν,
τῆς Ἑλλάδος πανταχόθεν.
ὡς εἰς ἑορτὴν συντρέχουν,
ὡς πανήγυριν τὴν ἔχουν·
καὶ δὲν στέργεται κανένας
ἀπ'αὐτοὺς μικρὸς ἢ μέγας,
ἐξοπίσω ν'ἀπομείνῃ·
εἶναι λέγει καταισχύνη.
Τοὺς υἱούς των οἱ πατέρες
ἐγκαρδιόνουν κ'αἱ μητέρες,
Εὖγε τέκνα μου τοὺς λέγουν
κ'εἰς τὸν πόλεμον τοὺς στέλλουν.
"Εως πότε ἡ δουλεία;
Ζήτω ἡ ἐλευθερία!

ϛ′.

Τὰ σπαθιά των γυμνωμένα
πρὸς τὸν οὐρανὸν στρεμμένα,
σταυρωμένα τὰ κλονοῦσι
ὥστε νὰ σπινθοβολοῦσι·
κ'ἀσπαζόμεν'εἷς τὸν ἄλλον,
ὅρκον κάμνουσι μεγάλον
τότε μόνον νὰ τ'ἀφήσουν,
ὅταν τοὺς ἐχθροὺς νικήσουν.
Ναί, μὰ Πίστιν! μὰ Πατρίδα!
μὰ τὴν εἰς Θεὸν ἐλπίδα!
Τῆς Ἑλλάδος ἡ πρὶν δόξα,
μὲ τῶν τέκνων της τὰ τόξα,
θέλει πάλιν ἐπιστρέψει,
νέους ἥρωας νὰ στέψῃ.
"Εως πότε τυραννία;
Ζήτω ἡ ἐλευθερία!

Ζ′.

Τρόπαια τοῦ Μαραθῶνος
δὲν ἠφάνισεν ὁ χρόνος
οὐδὲ Σαλαμῖνος ἔργα
τῶν Ἑλλήνων, θαῦμα μέγα!
Οἱ Γραικοὶ τ'ἀνιστοροῦνται,
καὶ καλὰ τὰ ἐνθυμοῦνται.
πρόγονοί των εἶν'ὁ Μίνως,
καὶ Λυκοῦργος, Σόλων 'κεῖνος,
Μιλτιάδης, Λεωνίδης,
μετ'αὐτῶν ὁ Ἀριστείδης,
καὶ Θεμιστοκλῆς ὁ μέγας·
ὡς αὐτοὶ ἄλλος κἀνένας.
Σιωπῶ τοσούτους ἄλλους
ἄνδρας θαυμαστούς, μεγάλους.
"Εως πότε ἡ δουλεία;
Ζήτω ἡ ἐλευθερία!

Η′.

Τούτους οἱ Γραικοὶ μιμοῦνται,
τούρκους πλέον δὲν φοβοῦνται.
τὴν ζωὴν καταφρονοῦσι,
τοὺς τυράννους δὲν ψηφοῦσι·
παρὰ νὰ ὑποταχθῶσι,
προτιμοῦν νὰ φονευθῶσι.
Εἰς Γραικοὺς κόποι καὶ πόνοι,
εἶν'οὐδέν· μόνοι καὶ μόνοι,
τοὺς ἐχθροὺς νὰ πολεμήσουν
δύνανται νὰ τοὺς νικήσουν.
Ἀλλὰ τί δὲν θέλουν κάμει
ὅταν μετ'αὐτῶν οἱ Γάλλοι
ἑνωθῶσιν εἰς ἓν σῶμα;
δὲν φοβοῦνται πλέον πτῶμα.
"Εως πότ'ἡ τυραννία:
Ζήτω ἡ ἐλευθερία!

θ'.

Θαυμαστοὶ γενναῖοι Γάλλοι,
κατ' ἴσας δὲν εἶναι ἄλλοι
πλὴν Γραικῶν, ἀνδρειωμένοι
κ' εἰς τοὺς κόπους γυμνασμένοι.
φίλους τῆς ἐλευθερίας,
τῶν Γραικῶν τῆς σωτηρίας,
ὅταν ἔχωμεν τοὺς Γάλλους
τίς ἡ χρεία ἀπὸ ἄλλους;

Γάλλοι καὶ Γραικοὶ δεμένοι
μὲ φιλίαν ἑνωμένοι,
δὲν εἶναι Γραικοὶ ἢ Γάλλοι,
ἀλλ' ἓν ἔθνος Γραικογάλλοι·
κράζοντες « ἀφανισθήτω
» κ' ἐκ τῆς γῆς ἐξαλειφθήτω
» Ἡ κατάρατος δουλεία »·
Ζήτω ἡ ἐλευθερία!

Ἔπιθι καὶ τὸν ἐν τοῖς πρόσθεν (σελ. *λε'*) μνημονευθέντα *Διάλογον δύο Γραικῶν κατοίκων τῆς Βενετίας, ὅταν ἤκουσαν τὰς λαμπρὰς νίκας τοῦ αὐτοκράτορος Ναπολέοντος*.

ΚΓ, ΣΕΛΙΔΙ λη'.

Περὶ τῶν διορθώσεων τὰς ὁποίας ὁ Κοραῆς ἐπήνεγκεν εἰς τὸ ἑλληνικὸν κείμενον καὶ περὶ τῶν εἰς ὅλους τοὺς Παραλλήλους βίους σημειώσεών του, ἀκούσωμεν αὐτοῦ μετὰ πόσης μετριοφροσύνης καὶ εἰλικρινείας λαλεῖ (Βλ. σελ. λα'-λϐ' τοῦ ϛ' Μέρους τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος ἐκδόσεως.).

« Εἰς τὸ τέλος τῶν σημειώσεων τοῦ παρόντος τόμου » ἐπρόσθεσα Δευτέρας φροντίδας, ἤγουν ἐπανορθώσεις τι» νὰς τῶν προτέρων μου εἰς ὅλους τοὺς βίους σημειώσεων. » Μέρος αὐτῶν εἶναι ἀληθὴς ἐξομολόγησις τῶν ἁμαρτη» μάτων μου· μέρος προβάλλει τινὰς νέας διορθώσεις, » τὰς ὁποίας εἰς τὸν πρέποντα καιρὸν νὰ νοήσω δὲν ἐδυ» νήθην. Δὲν πρέπει ὅμως οὔτε τὴν ἐξομολόγησίν μου νὰ » νομίσῃ τις τελείαν, οὔτε διὰ τὰς νέας διορθώσεις νὰ » φαντασθῇ ὅτι δὲν ἔχει διορθώσεων πλειοτέρων χρείαν

»τοῦ Πλουτάρχου τὸ κείμενον. Τῶν ἀντιγραφέων τὰ σφάλ»ματα εἰς ὅλους τοὺς ἀρχαίους συγγραφεῖς εἶναι τόσον »πολλά, ὥστε δὲν ἐμπορεῖ ὁ ἐκδότης τινὸς ἀπ' αὐτούς, »ὅστις ἂν ἦναι, νὰ εἴπῃ ὅτι δὲν ἀφῆκε τίποτε ἀδιόρθω»τον. Τὰ ἐξομολογούμενα ἰδικά μου σφάλματα ἐνδέχε»ται νὰ εἶναι μικρὸν μέρος τῶν σφαλμένων εἰς τὸ κεί»μενον τοῦ Πλουτάρχου. Ἐφανέρωσα μὲ εἰλικρίνειαν ὅσα »ἡ γρήγορος ἀνάγνωσις τῶν ἓξ τόμων ἀνεκάλυψεν εἰς »ἐμέ. Εἰς βραχυλογίαν ἔκαμα καὶ εἰς τὸν Πλούταρχον »καὶ εἰς ἄλλους ὅσους ἕως τώρα ἐξέδωκα συγγραφεῖς, »ὅ,τι ἐσυγχώρουν ἡ δύναμις, καὶ αἱ ἐμποδίζουσαι τὴν »δύναμίν μου περιστάσεις. Δὲν φθονῶ τοὺς μέλλοντας νὰ »κάμωσι καλήτερα· εὔχομαι ἐξεναντίας εἰς τὴν Πατρίδα »μου νὰ φθάσῃ γρήγορα εἰς τὴν ποθητὴν καὶ μακαρίαν »ἐκείνην τοῦ χρόνου περίοδον, ὅταν τὰ σπουδάσματά μου »ἔχουν νὰ κριθῶσιν

«Ἀρχαῖά τε καὶ Διϊπολιώδη, καὶ τεττίγων ἀνάμεστα».

Ἐπειδὴ εἰς αὐτὸ τὸ ϛ' Μέρος τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος ἐκδόσεως τῶν Παραλλήλων βίων περατοῦνται οἱ περὶ γλώσσης *Αὐτοσχέδιοι στοχασμοὶ* τοῦ Κοραῆ, προστίθημι, ὅτι οὗτοι μετετυπώθησαν τὸ πρῶτον ἐν Βιέννῃ (1819) εἰς ἕνα τόμον· καὶ ὅτι, ὅτε ἠσχολεῖτο εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ Ε' τόμου τῶν *Ἀτάκτων* (ἣν εἶχεν ἀρχίσῃ κατὰ τὸν Μάϊον τοῦ 1832), ἐπεχείρησεν ὀλίγους πρὸ τῆς τελευτῆς του μῆνας καὶ τὴν ἀνατύπωσιν *ὅλων* τῶν εἰς τὰς διαφόρους ἐκδόσεις του *Προλεγομένων*, ἀπὸ τοῦ Ἡλιοδώρου μέχρι τοῦ Δ' τόμου τῶν Ἀτάκτων. Τῆς ἀνατυπώσεως ταύτης ἦσαν ἐκδεδομένα 22 τυπογραφικὰ φύλλα ὅτε τῷ ἐπῆλθεν ὁ θάνατος. Τὴν ἐξακολούθησιν τοῦ ἔργου εἶχεν ἀναλάβει ὁ Φ. Φουρναράκης, ἐπὶ τῷ σκοπῷ ἵνα, μετὰ τοῦ

συνόλου τῶν *Προλεγομένων* κατὰ τὴν πρόθεσιν τοῦ μακαρίτου, συνεκδώσῃ καί *τιν' ἄλλα συγγράμματα* καὶ διάφορους φιλολογικὰς πραγματείας ἀνωνύμως δημοσιευθείσας ἐν τῷ Περιοδικῷ τοῦ *Λογίου 'Ερμοῦ*· ἀλλά, περατωθείσης τῆς ἀνατυπώσεως τῶν εἰς τοὺς Παραλλήλους βίους Προλεγομένων, συνετελέσθη ἐκ τούτων μόνων τόμος ὀγκώδης ἐκ 36 τυπογραφικῶν φύλλων, καὶ ἐδημοσιεύθη ὑπὸ τὴν ἐπιγραφήν: *Συλλογὴ τῶν εἰς τὴν 'Ελληνικὴν βιβλιοθήκην καὶ τὰ Πάρεργα Προλεγομένων, καί τινων συγγραμματίων τοῦ 'Αδαμαντίου Κοραῆ· εἰς τὴν ὁποίαν προστίθενται ὅσα κατεχώρισεν εἰς τὸν Λόγιον 'Ερμῆν, ὁ ὑπ' αὐτοῦ συγγραφεὶς βίος του, καὶ τὸ πανομοιότυπον τῆς ἐπιταφίου ἐπιγραφῆς μετὰ τῆς εἰκόνος του· τόμος Πρῶτος. 'Εν Παρισίοις, ἐκ τῆς Τυπογραφίας Κ. 'Εβεράρτου, 1833.* Πέραν τοῦ *πρώτου* τούτου τόμου δὲν προέβη ἡ τύπωσις ἕνεκεν αἰτίων ἀνυπερβλήτων καθόσον εἶναί μοι γνωστόν.

ΚΔ, ΣΕΛΙΔΙ μϐ'.

Λόγου μὲν πάρεργον, εἰς δήλωσιν δ' εὐγνωμοσύνης παρὰ τῶν ἐπιγόνων ὀφειλομένης, σημειῶ ἐνταῦθα, ὅτι ὁ ἐκδότης τῶν συγγραμμάτων τοῦ ἐνδόξου Γάλλου 'Ερρίκου Φραγκίσκου Δαγεσσέως κύριος Pardessus, εἶχεν ἀποστείλῃ δῶρον εἰς τὴν δημοσίαν βιβλιοθήκην τῆς Χίου ἓν σῶμα εἰς 16 τόμους, οἷόν τι ἀντίδωρον διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ 'Αντωνίου Κοραῆ ποιηθεῖσαν εἰς τὸν Δαγεσσέα ᾠδήν. 'Ετύπωσε δὲ καὶ τὴν ᾠδὴν εἰς τὸν Α' τόμον, εἰς τὸν ὁποῖον ἔβαλε καὶ χρυσοῖς γράμμασιν εὐχαριστήριον ἐπιγραφὴν τὴν ἀκόλουθον·

« A la bibliothèque publique des habitants de

» Chios en reconnaissance de l'Ode chantée il y a » plus d'un siècle en l'honneur de notre illustre » Daguesseau, par un de leurs compatriotes. L'édi- » teur des Œuvres de Daguesseau.» (Λ.Ε. τοῦ 1821 ἔτους, σελ. 77).

Ὁ περὶ τούτου τοῦ δώρου λόγος ἀνέμνησέ μοι νῦν καὶ τῆς εἰς τὴν αὐτὴν βιβλιοθήκην δωρεᾶς τοῦ μακαρίτου φιλέλληνος *Εἰρηναίου Θειρσίου*. Οὗτος, δι' ἐπιστολῆς του 2 Ἰουνίου 1814 πρὸς τὸν ἐν Βιέννῃ τῆς Αὐστρίας Ἀρχιμανδρίτην Ἀ. Γαζῆν ἐκδότην τοῦ Λογίου Ἑρμοῦ, ἀπέστειλε διάφορα βιβλία, μετὰ παρακλήσεως νὰ τὰ κατευθύνῃ εἰς Χίον. Τούτων δὲ εἰς τὸ πρὸ τῆς κεφαλίδος φύλλον τοῦ Α΄ τόμου τῶν «Acta Philologorum Mona- » chensium auctoritate Regia edidit Fridericus Thi- » ersch» ἔγραψεν ἰδίᾳ χειρὶ ταῦτα:

« Δῶρον τοῦ Εἰρηναίου Θειρσίου (Friedrich Thiersch) » εἰς τὴν δημόσιον τῆς Χίου βιβλιοθήκην. München, » den ersten juny, im ersten jahre nach der Be- » freyung von Deutschland »· καὶ ἐν ἀκολουθίᾳ, τὸ ἑξῆς ἡρωελεγεῖον·

«Ἑλλάδος εἰς ἱερὴν νῆσον καὶ πατρίδ' Ὁμήρου
» Ὑμεῖς ὦ μάκαρες βίβλοι ἀπέλθετ' ὁδόν.
» Χαίρετε, καὶ Χίοισιν ἐμὸν πόθον, ἠδὲ καὶ ἄντρῳ
» Εἴπατ', ἐν ᾧ θεῖος Μοῦσαν ἔφαινε γέρων.
» Τὴν δ' αὖ ἐλευθερίην, ἧς νῦν φάος ἄμμι πέφανται·
» Ἐξαίφνης καὶ ἐκεῖ λεύσσετ' ἐπορνυμένην ».

Τῶν δωρηθέντων βιβλίων ὁ κατάλογος ἐδημοσιεύθη ἐν ταῖς σελίσι 12-13 τοῦ Λογίου Ἑρμοῦ τοῦ ἔτους 1814.

Δυστυχῶς καὶ τοῦτο, κἀκεῖνο τὸ δῶρον εἰς πλουτισμὸν τῆς ἐν Χίῳ βιβλιοθήκης μετὰ πολλῶν ἄλλων δωρημάτων ἐκ μέρους τῶν Π. Πρεβόστου, Κλαυερίου, Φ. Θυρότου, καὶ ἄλλων ἐν Εὐρώπῃ φιλελλήνων σοφῶν, χαριζομένων τῷ ἡμετέρῳ Κοραῆ — (Βλ. τὴν πρὸς τούτους ἀγγελίαν τοῦ φιλοπάτριδος ἐκείνου ἀνδρός, ἐν τοῖς προλεγομένοις τοῦ Ε' Μέρους τῶν Παραλλήλων βίων τοῦ Πλουτάρχου, σελ. κα'-κδ'· καὶ Λ. Ε. τοῦ 1811 ἔτους σελ. 73-74 καὶ 141-143.) — δυστυχῶς, λέγω, τὰ πάντα ἀπώλοντο ἐν τῷ καιρῷ τῆς πανωλεθρίας τῆς Χίου κατὰ τὸ 1822. Περὶ τῆς ἐν ἐκείνῃ τῇ ἐποχῇ ἐπιζήλου καταστάσεως τῆς Χιακῆς βιβλιοθήκης ἀρκοῦμαι νὰ μεταφέρω ὧδε ὅ,τι διὰ βραχέων ὁ τὰ τῶν Χίων πάθη πικρῶς δι' ἐπιστολῶν θρηνήσας Κοραῆς ἐδημοσίευσε τῇ 3 Ἰουλίου 1822 ἐν τοῖς Προλεγομένοις τῆς τῶν *Ἠθικῶν τοῦ Ἀριστοτέλους Νικομαχείων* ἐκδόσεώς του (σελ. οα')· «Τῆς »μόνης πλουσίας των [τῶν Χίων] βιβλιοθήκης ὁ ἀφανι»σμός, διὰ νὰ σιωπήσω ὅσα ἄλλα πάνδεινα καὶ φρικτὰ »κακὰ ἔπαθαν ἀπὸ τοὺς βαρβάρους, βραδύνει διὰ πολὺν »καιρὸν τὴν ἐξάπλωσιν τῶν φώτων εἰς τὴν Ἑλλάδα».

ΚΕ, ΣΕΛΙΔΙ μδ'.

Ἡ ἐν ταῖς σελ. *μγ'-μδ'* τοῦ Προλόγου (§ ΛΗ) μνημονευθεῖσα ἐπιστολὴ τοῦ Κοραῆ πρὸς τὸν Ν. Γ Παγκαλάκην, ἔχει ἐπὶ λέξεως οὕτω :

«Φίλε συμπατριῶτα. Σήμερον πέμπω εἰς τὸν ἐν Μασ»σαλίᾳ κ. Θεόδωρον Πρασακάκην κιβώτιον, σημειωμέ»νον Ζ. Ρ. Ν° 1, διὰ νὰ Σὲ τὸ κατευθύνῃ αὐτοῦ εἰς »Ὕδραν. Εἰς αὐτὸ θέλεις εὑρεῖν 170 φυλλάδια, περιέ»χοντα τὸν Διάλογον, τὸν αὐτὸν ἀπαραλλάκτως, ὡς ἐτυ-

»πώθη πέρυσιν ἑνωμένως μὲ τὰ ἐδῶ ἐκδοθέντα *Πολιτικὰ*
»*τοῦ Πλουτάρχου*. Ἐτυπώθη τώρα *χωριστός*, εἰς ὄνομα
»τῆς αὐτοῦ τυπογραφίας, διὰ νὰ πωλῆται καὶ χωριστά.
»Διὰ νὰ πιθανολογῆται ὅμως τοῦτο τὸ ἀθῶον ψεῦσμα,
»ἀνάγκη εἶναι, ὅταν τὰ λάβῃς, νὰ κόψῃς καὶ νὰ χωρίσῃς
»τὸ τελευταῖον φύλλον, ὅπου εὑρίσκεται τὄνομα τοῦ ἐδῶ
»τυπογράφου. Αὐτὸ ἐτυπώθη δι' αἰτίας τινὰς ἀπαραιτή-
»τους νομικάς, καὶ διὰ τὰς αὐτὰς αἰτίας δὲν ἐσυγχω-
»ρήθη νὰ κοπῇ καὶ νὰ χωρισθῇ, πρὶν ἐκβῇ τὰ ὅρια τῆς
»Ἐπικρατείας. »

« Κάμε με λοιπὸν τὴν χάριν νὰ τὰ κόψῃς αὐτοῦ, καὶ
»νὰ μὲ βεβαιώσῃς ὅτι τὰ ἔκοψες. Ζητῶ καὶ δευτέραν χά-
»ριν νὰ ἐπιμεληθῇς προθύμως τὴν πώλησιν καὶ διασκόρ-
»πισίν των εἰς τὴν Ἑλλάδα, κατὰ τὴν διαταγὴν τῶν
»ἐν Τεργέστῃ κυρίων Ζανῆ Βλαστοῦ καὶ Ἰακώβου Ῥώ-
»τα, οἱ ὁποῖοι θέλουν Σὲ γράψειν περὶ τούτου. »

« , . . . Ἐδῶ κλεισμένον (διὰ πλειοτέραν ἀσφάλειαν)
»Σὲ πέμπω τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ κόψῃς φύλλον, καὶ τὸ
»μέτρον πόσον νὰ τὸ κόψῃς. Ὑγίαινε εὐδαιμονῶν.

Ὁ συμπατριώτης
ΚΟΡΑΗΣ.»

Ἐπειδὴ ἐγένετο ὧδε μνεία τοῦ ὀνόματος τοῦ Ν. Γ. Παγκαλάκη, συμπατριώτου, συμμαθητοῦ καὶ φίλου ποθεινοτάτου, μεθ' οὗ συνειργάσθην ἐν τῇ Γραμματείᾳ τῆς Δικαιοσύνης ἀπὸ τοῦ Ὀκτωβρίου τοῦ 1829 μέχρι τοῦ Μαρτίου τοῦ 1832, ἐκπλήρωσιν καθήκοντος ἅμα καὶ χρέους φιλίας νομίζω νὰ σημειώσω τὰ ἑξῆς ὀλίγα εἰς μνημόσυνον τῆς μακαρίας μνήμης αὐτοῦ.

Μαθητὴς τῶν ἀοιδίμων καθηγητῶν Ν. Βάμβα, Κ. Βαρ-

δαλάχου καὶ Ι. Σελεπῆ, ἐδιδάχθη παρ' αὐτῶν καὶ παιδείαν ὠφέλιμον καὶ τὴν ἀρετήν. Διασωθεὶς ἀπὸ τῆς ἐν ἔτει 1822 πανωλεθρίας τῆς Χίου, κατέφυγεν εἰς Ὕδραν, ἔνθα εἶχε μεταξὺ τῶν προὐχόντων πολλοὺς πατρικοὺς φίλους (α). Ἐκεῖ, ὁ ἔναγχος μὲν εὐπορωτάτης αἴφνης δὲ δυσπραγησάσης οἰκογενείας υἱός, ἐδέχθη θέσιν γραμματέως τῆς Ὑδραϊκῆς Κοινότητος μέχρι τοῦ 1827 ὅτε παθὼν αἱμόπτυσιν, κατὰ διαλείμματα ἐπαναληφθεῖσαν, προετράπη ὑπὸ ἰατρῶν νὰ ἐπιχειρήσῃ ταξείδια διὰ θαλάσσης. Εὐκαιρία πρὸς τοῦτο ἔτυχεν ἀπροσδόκητος, ἡ ἑξῆς·

Ἐπιστήθιος φίλος του, ὁ μακαρίτης Ἐδουάρδος Μάσσων Σκῶτος, ἄκρος φιλέλλην — ὃς ἦν τότε Α' γραμματεὺς παρὰ τῷ στολάρχῳ Λόρδῳ Κοχράνῃ — προσελθὼν εἰς ἐπίσκεψίν του καὶ γνοὺς τὰ κατ' αὐτόν, τῷ προέτεινε νὰ δεχθῇ τὴν θέσιν Β' γραμματέως ἐν τῇ ναυαρχίδι. Ἡ πρότασίς του ἐγένετο ἀσμένως δεκτή, καὶ ὁ Παγκαλάκης μετέβη εἰς τὸ Δίκροτον· ἡ δ' ἐν τούτῳ ἐφ' ἱκανοὺς μῆνας διαμονὴ συνετέλεσεν σπουδαίως εἰς τὴν ἀνάῤῥωσίν του.

Μετὰ τὴν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἄφιξιν τοῦ Κυβερνήτου Ἰω. Α. Καποδίστρια, ὁ Παγκαλάκης αἰσθανόμενος ἑαυτὸν ἐντελῶς ὑγιῆ, κατέλιπε τὴν ἐν τῇ ναυαρχίδι θέσιν τοῦ Β' γραμματέως καὶ ἀπῆλθεν εἰς Αἴγιναν, ἔνθα εἶχε προσωρινῶς τὴν ἕδραν της ἡ Κυβέρνησις. Καὶ κατὰ πρῶτον μέν, διωρίσθη γραμματεὺς τῆς Διοικήσεως τῆς ἐπαρ-

(α) Ὁ πατήρ του, Γεώργιος (Ταγκαλάκης), εἷς τῶν ἐν τῷ φρουρίῳ τῆς Χίου κρατουμένων ὁμήρων, ὑπέστη καὶ οὗτος τὸν δι' ἀγχόνης μαρτυρικὸν θάνατον τῇ 23 Ἀπριλίου 1822. Βλ. Α. Βλαστοῦ Χιακά, Τόμ. Β', σελ. 243.

χίας Ναυπλίας· εἶτα δέ, γραμματεὺς ἐπ' ἴσης τῆς Ἀντὶ Θαλασσίου δικαστηρίου ἐπιτροπῆς ἑδρευούσης ἐν Αἰγίνῃ. Κατόπιν, διωρίσθη γραμματεὺς τοῦ Ἀνεκκλήτου Κριτηρίου· καί, ἐν τῷ διοργανισμῷ τῶν Γραμματειῶν τῆς Ἐπικρατείας κατὰ τὸ ψήφισμα τῆς ἐν Ἄργει Δ' Ἐθνικῆς Συνελεύσεως, μετετέθη εἰς τὴν ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Γραμματείαν *Α' πάρεδρος* (ἡ θέσις αὕτη ἦτο τότε ἀντίστοιχος τῇ, μετὰ ταῦτα ἐπὶ Βασιλείας 1833, *Ὑπουργικοῦ Συμβούλου.*). Ἐν ταύτῃ τῇ θέσει διεκρίθη καὶ ἐπαξίως ἐτιμήθη. Ἐν δὲ ταῖς τελευταίαις περιοδείαις τοῦ Κυβερνήτου κατὰ τὰς ἐπαρχίας προσελαμβάνετο παρ' αὐτῷ ὡς *τόποι ἐπέχων Γραμματέως τῆς Ἐπικρατείας*, προσυπογραφόμενος εἰς πάσας τὰς Κυβερνητικὰς πράξεις.

Καθοσιωμένος πρὸς τὸν Ἄρχοντα τοῦ Κράτους, ὃν ἐθεώρει ὡς κρῖκον ἑνότητος καὶ ἀκρογωνιαῖον λίθον διὰ τὴν εὐδαιμονίαν τῆς Πατρίδος, ὑπηρέτησεν αὐτὸν μετὰ τιμιότητος εὐπατρίδου καὶ ἀξιοπρεπείας ἐλευθέρου πολίτου. Πρὸς δὲ τὴν ἄληστον μνήμην τοῦ ἀγαθωτάτου ἐκείνου Κυβερνήτου διετήρησεν ἄκραν εὐλάβειαν μέχρι τέλους τοῦ βίου του.

Μετὰ τὴν ἐκ Μεγάρων εἰς Ναύπλιον κατὰ Μάρτιον τοῦ 1832, εἰσβολὴν τῶν ἀντιπολιτευομένων, οἵτινες, ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον τῶν Συνταγματικῶν, προστατευόντων δῆθεν τὰς ἐλευθερίας τοῦ ἀνθρώπου ἔκαμαν ἀνάστατα τὰ πάντα, καταργήσαντες ἁπάσας τὰς νομίμως ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως (ἣν ἐφ' ὕδρει ἀπεκάλουν Καποδιστριακὴν) καθεσταμένας Ἀρχάς, ὑπέβλεπον δὲ καὶ πάντας τοὺς φίλους τῆς Κυβερνήσεως ἐκείνης, ὁ ἡμέτερος Παγκαλάκης διέμενεν ἐφησυχάζων ἐν Ναυπλίῳ, εἰς τὴν μαρτυρίαν τῆς ἑαυτοῦ συνειδήσεως ἀρκούμενος, καί περ οὐκ

ἀγνοῶν ὅτι ὑπεβλέπετο παρά τινων προσωπικὰ πάθη ἐκδικουμένων καὶ εἰδότων τὴν περὶ τὸ γράφειν καὶ συμβουλεύειν τὰ βέλτιστα ἱκανότητα αὐτοῦ. Ἐν τούτῳ τῷ μεταξὺ μαθών, ὅτι εἰς τὴν νῆσον τῶν Σπετζῶν εἶχον συνέλθει πολλοὶ τῶν φίλων τῆς τάξεως, ἀπεφάσισε νὰ μεταβῇ καὶ οὗτος ἐκεῖσε. Ναυλώσας δὲ λέμβον, διοικουμένην ὑπὸ τεσσάρων Μοσχονησίων κωπηλατῶν, ἀπέπλευσεν ἐκ Ναυπλίου τῇ 20 Ὀκτωβρίου 1832· ἀλλ' εἴτ' ἐν σκοπῷ, εἴτε τυχαίως, παρηκολουθήθη ὑπὸ μείζονος λέμβου διοικουμένης ὑπὸ διπλασίου ἀριθμοῦ κωπηλατῶν· καὶ ὑπὸ τούτων, ἐξ ἐφόδου καταληφθεὶς ἐν τῷ μέσῳ τοῦ διάπλου, ἐκρεουργήθη αὐτός τε καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ τέσσαρες λεμβοῦχοι, βυθισθείσης καὶ τῆς ἐφ' ἧς ἐπέβαινον λέμβου, ὅπως οὕτω τέλεον ἐκλίπῃ πᾶν ἴχνος τοῦ τολμηθέντος ἀνοσιουργήματος.

Πλείω περὶ τοῦ πολυκλαύστου τούτου Ν. Γ. Παγκαλάκη, τοῦ ποθεινοτάτου μοι φίλου, ὁ βουλόμενος μαθεῖν, ἀναγνώτω τὰ διὰ τοῦ ἀρκτικοῦ στοιχείου Μ. δημοσιευθέντα ἐν Παραρτήματι τοῦ ἀριθ. 16 τῆς 22 Ἰουνίου 1833 (σελ. 65-66) τοῦ *Χρόνου*, ἐφημερίδος ἐν Ναυπλίῳ κατὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο ἐκδιδομένης ὑπὸ τοῦ μακαρίτου Ἰω. Φιλήμονος.

ΚϚ, ΣΕΛΙΔΙ με'.

Οἱ δύο Διάλογοι ἐπιγραφὴν μὲν φέροντες: ***Τί συμφέρει εἰς τὴν ἐλευθερωμένην ἀπὸ Τούρκους Ἑλλάδα νὰ πράξῃ. . . διὰ νὰ μὴ δουλωθῇ εἰς χριστιανοὺς τουρκίζοντας***, ψευδωνύμως δὲ ἀπὸ τὸν ***Γ. Πανταζίδην*** ἐκδοθέντες ἐν Παρισίοις 1830 καὶ 1831, ὑπόθεσιν ἔχουσι τὰ κατὰ τὴν διοίκησιν τοῦ Κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος

Ἰω. Α. Καποδίστρια, τὸν ὁποῖον τινὲς μὴ συμμετασχόντες τότε τῆς διοικήσεως τῶν κοινῶν, ἐδυσφήμουν ὡς δεσπότην ἀπόλυτον καὶ τῆς ἰσονομίας ἐχθρόν. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ φωνή των δὲν εὕρισκεν ἠχὼ εἰς τὰ ὦτα τοῦ λαοῦ, διενοήθησαν ὅτι: *κοινὴ γνώμη* κατὰ τοῦ Κυβερνήτου δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ σχηματισθῇ ἄλλως, ἢ μόνον ἂν κατωρθοῦτο νὰ παραπεισθῇ ὁ μέχρι τοῦ μυελοῦ τῶν ὀστῶν ἐμπεφορημένος τῷ ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς ἰσονομίας ἔρωτι Κοραῆς, ὅτι ὁ ὑπ' αὐτοῦ ἄλλοτε ἐπαινεθεὶς Καποδίστριας (α), ἅμα εὐοδωθεὶς εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀπεδείχθη τύραννος καὶ δεσπότης. Διὰ τοῦ τοιούτου σχεδίου

(α) Ὅτε κατὰ τὸ 1827 ἡ ἐν Τροιζῆνι Γ' ἐθνικὴ Συνέλευσις, ἀναγορεύσασα διὰ τοῦ ς' ψηφίσματός της Κυβερνήτην τῆς Ἑλλάδος τὸν ἐν Γενεύῃ τότε διατρίβοντα Ἰω. Α. Καποδίστριαν, τὸν προσεκάλεσε νὰ ταχύνῃ τὴν εἰς τὴν Πατρίδα κάθοδον ἵν' ἀναλάβῃ τὰς ἡνίας τῆς Κυβερνήσεως· (Βλ. Ἐμ. ἐκδόσ. Τὰ κατὰ τὴν ἀναγέννησιν τῆς Ἑλλάδος, Τόμ. Θ', σελ. 97.), τότε ὁ Κοραῆς, ὁ ὁποῖος καὶ πρότερον ἐγνώριζε καὶ ἐπαξίως ἐτίμα τὸν ἄνδρα, ἔγραψε περὶ αὐτοῦ πολλὰ μετ' ἐπαίνου ἐν τοῖς προλεγομένοις εἰς τὴν ἔκδοσιν Ἀῤῥιανοῦ τῶν Ἐπικτήτου διατριβῶν, Μέρ. Α', ἐν Παρισίοις, 1827 (σελ. μς' καὶ ἑπόμ.), παραβάλλων αὐτὸν πρὸς τὸν Κορίνθιον Τιμολέοντα.

Ἡ παρὰ τοῦ Κοραῆ ὑπόληψις καὶ τιμὴ πρὸς τὸν Καποδίστριαν πολλῷ πρὸ τῆς ἐκλογῆς του ὡς Κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος, ἐκδηλοῦται προσέτι καὶ ἐκ τῆς φιλικῆς προσφορᾶς τῶν διανοητικῶν ἔργων του, ὧν διπλοῦν ἀντίτυπον ἀποστέλλων ἑκάστοτε πρὸς τὸν ἐν Γενεύῃ φίλον του, τὸν φιλέλληνα Π. Πρεβόστον, ἔγραφε: « Acceptezen un, je vous » en prie, pour vous, et faites-moi l'amitié de remettre l'autre » à M. *le Comte Capo-d'Istria* » (Βλ. τὰς πρὸς τὸν Πρεβόστον ἐπιστολὰς τοῦ Κοραῆ, 14 Αὐγούστου 1823 καὶ 23 Νοεμβρίου 1825, δημοσιευθείσας ἐν Παραρτήματι τοῦ τεύχους τῶν πρὸς τὸν Πρωτοψάλτην Σμύρνης ἐπιστολῶν, ἃς μετέφρασε Γαλλιστὶ καὶ τύποις ἐξέδωκεν ἀρτίως ὁ φιλέλλην Marquis De Queux de Saint-Hilaire, ἐν Παρισίοις, 1880, σελ. 268-269).

ἐσκόπουν, ὅτι, ἂν ἀρχόμενοι ἐπιστολικῆς κοινολογίας μετὰ τοῦ Κοραῆ, ἀμειλίκτου ἐχθροῦ τῆς τυραννίας καὶ τοῦ δεσποτισμοῦ, γείνωσι παρ' αὐτῷ πιστευτοί, οὗτος ἤθελε γράψῃ καὶ ἀνακαλέσῃ τοὺς προτέρους ὑπὲρ τοῦ Καποδίστρια ἐπαίνους· καὶ τοῦτο ἦτο -κατ'αὐτοὺς- ἱκανὸν νὰ κινήσῃ τὴν δυσμένειαν τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ κατὰ τοῦ Κυβερνήτου. Ἐπελάβοντο λοιπὸν τῆς ἐνεργείας τοῦ σχεδίου των οὐ μόνον παρὰ τῷ Κοραῇ, ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς ἐφημεριδογραφοῦσιν ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος, ἐπὶ τῇ προθέσει νὰ ἐξαναγκασθῇ ὁ Κυβερνήτης, ἀποδυσπετῶν πρὸς τὰς συκοφαντίας, τὰς παρὰ τοῦ ἐξωτερικοῦ μάλιστα τύπου ἐκτοξευομένας ἐναντίον του, νὰ παραιτήσῃ τὴν Ἀρχήν, ἣν ὑπὸ τοῦ Ἔθνους διεπιστεύθη ἐπὶ ἑπταετίαν. Ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα ἀπέβη ἀπ'ἐναντίας τῆς προθέσεως αὐτῶν· διότι ὁ Κυβερνήτης ἔπεσε τῇ 27 Σεπτεμβρίου 1831, δολοφονηθείς.

Ἐθορυβήθη τότε ὁ ἄθῳον θῦμα τῆς ἑαυτοῦ εὐπιστίας γενόμενος Κοραῆς, καθὰ ἔγραφεν ἐν τοῖς εἰς τὸν *Β' τῶν Διαλόγων* προλεγομένοις, ἔνθα (σελ. κ') λέγει: «ὁ »*ἀδίκως* τολμηθεὶς κατὰ τοῦ Κυβερνήτου φόνος »· καὶ ὀλίγον κατωτέρω· «ὁ φονεὺς τοῦ Κυβερνήτου *ἀδίκησε* »*διπλῶς* τὴν ἑλληνικὴν πολιτείαν »· καὶ (Αὐτόθι ἐν σελ. 86), «...Μόλις ἔπαυσα διαλεγόμενος μὲ τὸν φίλον Δη»μοκήδην, καὶ μανθάνω ἀπὸ τὰς Γαλλικὰς ἐφημερίδας »τὸν *ἀνόσιον* φόνον τοῦ Καποδιστρίου... Ἂν ἡ κυβέρ»νησις τούτου ἐχρημάτισεν ἀληθῶς τυραννική, ὁ φονεύ»σας ὅμως αὐτὸν λογίζεται φονεὺς καὶ ὄχι τυραννοκτό»νος, διότι τὸν ἐφόνευσεν αὐτεπάγγελτος.... Ὁ φόνος »οὗτος ὁμοιάζει ὅλους τοὺς ἀκρίτως γινομένους φόνους »*διὰ μερικὰς ἐκδικήσεις*· εἰς ἕνα λόγον, εἶναι *φόνος ἀδι-*

»κος ». Μάλα δὲ συνετῶς ἔπραξαν ὅ,τε Φίλιππος Φουρναράκης καὶ ὁ Κωνσταντῖνος Θ. Ῥάλλης — ἀμφότεροι συνήθεις τῷ Κοραῆ — δημοσιεύσαντες μετὰ τὸν θάνατόν του, εἰς δύο φυλλάδια, ὑπὸ τὴν ἐπιγραφήν: *Σύμμικτα Ἑλληνικά, ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς Κυβερνήσεως τοῦ Καποδίστρια, καὶ ἐφεξῆς· ἐν Παρισίοις, ἐκ τῆς τυπογραφίας Κ. Ἐβεράρτου, Μέρος Α' 1831, καὶ Μέρος Β' 1832*, τὰς ἐξ Αἰγίνης καὶ ἐξ Ὕδρας ἐπιστολάς, τὰς ἐν ταῖς ὑποσημειώσεσι τοῦ Β' Διαλόγου μνημονευομένας, δι' ὧν οἱ μετὰ τοῦ Κοραῆ ἐπιστολογραφοῦντες ἐπλαστούργουν τὰς ἐναντίον τοῦ Κυβερνήτου κατηγορίας.

Ἐθορυβήθη δ'ἔτι μᾶλλον ὁ Κοραῆς, ὅτε τῷ ἐγένετο γνωστὸν τὸ χάος εἰς ὃ περιῆλθεν ἡ Ἑλλὰς μετὰ τὴν τοῦ Κυβερνήτου δολοφονίαν. Μακρὰ ἐπιστολὴ τοῦ πρόσθεν (ἐν σελ. *ρλγ'*) μνημονευθέντος φίλου του Ν. Γ. Παγκαλάκη (ἧς ἀντίγραφον σώζεται παρ'ἐμοί), τὸν εἶχε βυθίσῃ εἰς σκέψεις ὀδυνηράς. Τοῦτο δ'ἔχω παραλαβὼν ἀπὸ τοῦ ἐν τῇ σελ. ϛ' κατονομασθέντος Κωνστ. Ι. Πιτζιπιοῦ διηγησαμένου μοι αὐτολεξεὶ τάδε: «Κατὰ πᾶσαν πρωΐαν »τε καὶ ἑσπέραν ὑπήγαινα εἰς τοῦ Κοραῆ· τὴν μὲν πρωΐαν, »νὰ τῷ εὐχηθῶ *Καλὴν ἡμέραν*, καὶ νὰ τὸν ἐρωτήσω ἄν, »κατὰ τὸ σύνηθες, εἶχε νά με δώσῃ παραγγελίαν τινα· »τὴν δὲ ἑσπέραν, νὰ διέλθω μετά τινων ἄλλων ἐκ τῶν »γνωρίμων εἰς αὐτόν, συνερχομένων τακτικῶς ἐπὶ ὀλί»γας ὥρας πρὸς διασκέδασιν. Ἑσπέραν τινά, ὑπῆγα πρώ»ρα τοῦ συνήθους. Τὸν εὗρον ἔχοντα ἀνὰ χεῖρας καὶ ἀνα»γινώσκοντα μετ'ἐπιστάσεως πολύφυλλον ἐπιστολήν. Δὲν »τὸν διέκοψα. Ἐκάθισα. Μετὰ τὸ πέρας τῆς ἀναγνώ»σεως, ἐκτύπησε διὰ τῆς χειρὸς τὸ μέτωπον μετὰ πολ»λῆς δυσθυμίας· καί, ἰδὲ — εἶπέ μοι — Κωνσταντῖνε, εἰς

»ποίαν δεινὴν θέσιν μ'ἐνέβαλαν οἱ εὐλογημένοι ἐκεῖνοι, »τοὺς ὁποίους ἀνεξετάστως ἐπίστευσα! ὀλίγους ἐξέφερα »τότε ἐγὼ [ὁ Κ. Πιτσιπιός] λόγους τοὺς ἑξῆς: Ὅ,τι »ἐγράφη ἀπὸ τὸν Πανταζίδην δὲν ἦτο γέννημα τῆς κε- »φαλῆς του· ἔγραψε, καθὼς ἄλλοι τοῦ ἐκανονάρχισαν. »Ἐκίνησε τότε τὴν κεφαλήν· ὡσανεὶ μ'ἐβεβαίου ὅτι οἱ »λόγοι μου δὲν ἦσαν ἀρκούντως παρήγοροι. Ἐνταῦθα »διεκόπη ἡ μεταξύ μας ὁμιλία, προσελθόντων τότε εἰς »τὸ δωμάτιον καὶ ἄλλων».

Τὰ ὧδε ἐκτεθέντα, ὡς εἰς τὴν ἱστορίαν ἀνήκοντα, καθῆκον ἔκρινα νὰ μὴ παρασιωπήσω, οὐ μόνον διότι εἰς πάντας ὑπάρχει γνωστὸν τὸ τοῦ Πανταζίδου ψευδώνυμον, ἀλλὰ καὶ διότι κυρίως ἐμνημόνευσαν τούτων καὶ ἄλλοι πρὸ ἐμοῦ. Ὁ ἀοίδιμος διδάσκαλος Νεόφυτος Δούκας, ἐν τῷ Προλόγῳ τῆς *Ξυνωρίδος* αὐτοῦ *(Φυσικὴ καὶ Μεταφυσική, ὑπὸ Ν. Δούκα, ἐν Αἰγίνῃ, 1834)*, βιογραφῶν ἐν συνόψει τὸν ἡμέτερον Κοραῆν ἐπάγει πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ ταῦτα· «...Δάκρυα ἀπ'ὀφθαλμῶν, καὶ δεή- »σεις ἀπὸ καρδίας, κατασπένδω εἰς τὴν ἱερὰν κόνιν τοῦ »σεβαστοῦ τούτου διδασκάλου, ἐξαιτούμενος ἐκεῖθεν συγ- »γνώμην ἐὰν ὁ λόγος παρὰ καιρὸν τολμήσῃ νὰ εἴπῃ τι »τῶν ἀληθῶν μεταξύ» (σελ. θ'.)· καὶ κατωτέρω· «...ὁ »σοφὸς γέρων, τὸν ὁποῖον ἡ φήμη δὲν ἔπαυε νὰ παραβάλλῃ »μὲ τοὺς ἀρχαίους ἠθικοὺς φιλοσόφους, ἐπονομάσασα αὐ- »τὸν Σωκράτην τῶν νεωτέρων Ἑλλήνων... ὁ εἰς πάντα »τ'ἄλλα φανταστικῶς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ κινηθείς, εἰς τοῦτο »μόνον παρεβιάσθη πρακτικῶς, ὡς ἐκ Νεμέσεως, ὑπό »τινων ἰδιορρύθμων καὶ ἰδιοτελῶν, ἰσχυρογνωμόνως δου- »λευόντων τοῖς πάθεσι· διὸ καὶ τὰ ἐκ τούτων ἀποτελέ- »σματα ἠκολούθησαν τοιαῦτα δεινά, ὁποῖα δὲν ἤλπιζεν

»ἡ Ἑλλὰς νὰ πάθῃ ὑφ' ἑαυτῆς πώποτε.... Ἀλλ' εἴη σου »ἡ μνήμη ἀθάνατος, σοφὲ Ἀδαμάντιε, καὶ ἡ σὴ πρὸς »πάντας εὐεργεσία ἀποκεισομένη εἰς τὸ Γένος ἀνάγρα»πτος· ἐμοὶ δὲ παρὰ σοῦ εὐχὴ καὶ συγχώρησις εἴ τι μοι »ἐλλειπῶς εἴρηται πρὸς τὸ μέτρον τῆς ἀρετῆς καὶ ἀξίας »σου» (σελ. η', καὶ ια').

ΚΖ, ΣΕΛΙΔΙ μη'.

Προσθέτω ὧδε λόγου πάρεργον, ὅτι ὁ Σνεΐδέρος, ἀναγνοὺς τὴν μετ' ἐπαίνου δημοσιευθεῖσαν ἐν τῷ Λογίῳ Ἑρμῇ ἀνωνύμως ἐπίκρισιν τοῦ λεξικοῦ του ἐπεθύμησε νὰ μάθῃ, τίς ἦτο ὁ ὑπὸ τὰ στοιχεῖα Ι. Κ. ἐπικριτὴς αὐτοῦ. Ἐκ Δρέσδης δ' εἰς Βιέννην ἀφικόμενος, ἀπηυθύνθη πρὸς τὸν Θ. Φαρμακίδην (ἕνα τῶν ἐκδοτῶν τοῦ Λογίου Ἑρμοῦ) καὶ τὸν παρεκάλεσε νὰ τῷ δηλώσῃ ἐμπιστευτικῶς τ' ὄνομα τοῦ γράψαντος. Παράδοξον!—τῷ εἶπεν ὁ Φαρμακίδης —? Δὲν τὸν ἐμάντευσας ἐκ τοῦ ὕφους τοῦ γράφειν; Εἶναι εἷς τῶν ἐν Παρισίοις Ἑλλήνων, καλὸς φίλος Σου. «Πᾶ! εἶναι λοιπὸν ὁ σοφὸς Κοραῆς»—ἀπήντησεν ὁ Σνεΐδερος—; Καὶ ἀπῆλθε πάνυ εὐχαριστημένος.

Ταῦτα ἀπὸ στόματος τοῦ μακαρίτου Θ. Φαρμακίδου μαθών, διηγήθη μοι ὁ πολλάκις ἐν τοῖς πρόσθεν μνημονευθεὶς φίλος μου Κωνσταντῖνος Ι. Πιτζιπιός.

ΚΗ, ΣΕΛΙΔΙ νγ'.

Τῆς μακρᾶς, περὶ ἧς ὁ λόγος, ἐκθέσεως ἐγένοντο συγχρόνως δύο πρωτόγραφα δι' ἑκάτερον τῶν ἐπιζώντων δύο διαθετῶν τοῦ Κοραῆ κληρονόμων. Τοῦ ἀπευθυνθέντος πρὸς τὸν μακαρίτην Ι. Ῥώταν οὗτος ἐκοινοποίησεν εἰς τὸν ἀοίδιμον διδάσκαλον Νεόφυτον Βάμβαν ἰδιόχειρον ἀντί-

γραφον, παρὰ ταῖς ἐξανεψιαῖς τοῦ διδασκάλου (θυγατράσι τοῦ Ἰωάννου Βάμβα) σωζόμενον, καὶ πιστῶς ὧδε δημοσιευόμενον.

« Ἐν Παρισίοις, τὴν 11 Ἀπριλίου 1833.

» Κύριε! Ἀπροσδόκητος δυστυχία μᾶς ἥρπασε κατ'αὐτὰς τὸν σεβάσμιον φίλον καὶ συμπολίτην μας Κοραῆν. Τὴν 18 Μαρτίου, εἰς τὰς 2 περίπου ὥρας ἐνῷ »ἐγεύετο κατὰ τὴν συνήθειάν του, σκύψας νὰ ἐπάρῃ τὸ »δοχεῖον τοῦ καφέ του εὑρισκόμενον κατὰ γῆς, ἔχασε »τὴν ἰσοῤῥοπίαν τοῦ σώματος καὶ ἔπεσε πλαγίως. Οἱ »ἰατροί, τοὺς ὁποίους ἐκάλεσε, δὲν ἐμπόρεσαν νὰ γνωρίσωσιν ἀκριβῶς ἂν ἦτο σπάσμα τοῦ τραχήλου τοῦ μηροκοκκάλου (col de femur) ἢ δυνατὸς κτύπος. Ὅπως »ὅμως καὶ ἂν ἦτο, τ'ἀποτελέσματα τοῦ συμβάντος ἐξέβησαν ὀλέθρια. Τὴν 6ην Ἀπριλίου, εἰς τὴν μίαν ὥραν »παρὰ εἴκοσι λεπτά, ἐξεψύχησε μὲ τὴν αὐτὴν ἀταραξίαν »καὶ ἀφοβίαν τοῦ θανάτου τὴν ὁποίαν ἔδειχνεν ἀφοῦ εὐτυχήσαμεν νὰ τὸν γνωρίσωμεν. Τρεῖς ἡμέρας πρὶν ἀποθάνῃ, οὔτ'ἤκουεν οὔτε ἐμποροῦσε πλέον νὰ ὁμιλήσῃ, εἰ »μὴ μόνον ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν ὀλίγας τινὰς λέξεις καὶ »ταύτας πολλάκις ἀσυναρτήτους· τοῦτο μᾶς δίδει ὑποψίαν μήπως δὲν εἶχε καθαρὰς τὰς αἰσθήσεις του. Τὴν »8ην τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἔγινεν ὁ ἐνταφιασμός του (1) εἰς »τὸ Ῥωσσικὸν παρεκκλήσιον, καὶ μετὰ ταῦτα τὸν ἐθάψαμεν εἰς τὸ πολυάνδριον τοῦ Mont-Parnasse πλησίον »τοῦ φίλου του Θυρότου (Thurot). Ὅλοι οἱ εἰς Παρισίους Ἕλληνες ἐσυνόδευσαν τὸ λείψανόν του ἕως εἰς »τὸν τάφον, ὅπου πολλοὶ ἐξεφώνησαν ἐπιταφίους λόγους

(1) Γρ. ἔγινεν ἡ κηδεία του εἰς κτλ.

»κατὰ τὴν ἐδῶ συνήθειαν. Οἱ φίλοι του χάνουν ἀληθι-»νὸν φίλον· ἡμεῖς οἱ νεώτεροι, ἀξιόλογον σύμβουλον καὶ »πατέρα· καὶ ἡ κοινὴ πατρίς, ἓν ἀπὸ τὰ πολυτιμότερά »της τέκνα. »

α 'Ολίγας ἡμέρας πρὶν ἀποθάνῃ, ἐμπρὸς εἰς τὸν Κ^ν »Demauche συμβολαιογράφον (notaire) ἤνοιξεν ὁ μα-»καρίτης, αὐτὸς ὁ ἴδιος, τὴν διαθήκην του καμωμένην »ὁλόγραφον κατὰ τὸ 1825, εἰς τὴν ὁποίαν ἀφίνει δια-»θετοὺς κληρονόμους ὅλων του τῶν ὑπαρχόντων (léga-»tions universelles) τοὺς Κ^ους *Ἰάκωβον Ῥῶταν* ἔμπο-»ρον εἰς Τεργέστην, *Ἀλέξανδρον Κοντόσταυλον* τότε »μὲν ἔμπορον εἰς Λόνδραν τώρα δὲ εὑρισκόμενον εἰς τὴν »Ἑλλάδα, καὶ τὸν *Ἰωάννην Βλαστὸν* (1) ἔμπορον εἰς »Τεργέστην· ἀλλ' ἐπειδὴ οὗτος ἦτο προτήτερα ἀποθαμ-»μένος, τὸ μερίδιόν του, καὶ κατὰ τοὺς Γαλλικοὺς νόμους »καὶ κατὰ τὴν ῥητὴν διάταξιν τῆς διαθήκης τοῦ μα-»καρίτου, ἀνήκει εἰς τοὺς δύο ζῶντας. Προσέτι ἀφίνει »ὅλα τὰ οἰκιακά του σκεύη εἰς τὴν παλαιὰν θεράπαι-»νάν του Ἄνναν Duval. Ἐκτελεστὴς τῆς διαθήκης (exé-»cuteur testamentaire) ἦτον ὁ φίλος του Θυρότος· ἀλλ' »ἐπειδὴ καὶ οὗτος, κατὰ δυστυχίαν, ἦτο προαποθαμμέ-»νος, καὶ ὁ μακαρίτης δὲν ἦτον εἰς κατάστασιν ν' ἀντι-»καταστήσῃ ἄλλον, ἂν καὶ διὰ τοῦτο ἐκαλέσαμεν τὸν »προειρημένον συμβολαιογράφον, τώρα μένει χωρὶς ἐκτε-»λεστὴν ἡ διαθήκη ἡ ὁποία, μαζῇ μ' ἓν ἄλλο ἀντίγραφόν »της εὑρεθὲν εἰς χεῖρας τῆς κυρίας Thurot, ἐδόθη εἰς »τὸν κύριον Loriot Derouvrai ἐκτολέα (avoué) διὰ νὰ »τὰ παραδώσῃ εἰς τὸν πρόεδρον τοῦ Πρωτοκλήτου δι-

(α) Βλ. κατωτέρω τὴν ἐν σελ. ρνθ' σημείωσιν.

»καστηρίου (Tribunal de première instance), καὶ οὗ-
»τος πάλιν νὰ τὰ καταθέσῃ εἰς τὸν συμβολαιογράφον
»έωσοῦ νὰ παρουσιασθῶσιν οἱ διαθετοὶ κληρονόμοι ἢ οἱ
»νόμιμοι ἐπίτροποί των. »

« Μετὰ τὸν ἐνταφιασμόν του ἦλθεν εὐθὺς ὁ Εἰρηνοδί-
»κης (juge de paix) καὶ ἐσφράγισε τὰ οἰκήματά του,
»καταστήσας ἕνα σφραγιδοφύλακα, ὅς τις κατὰ τὸν νό-
»μον πρέπει νὰ πληρώνεται δύο φράγκα τὴν ἡμέραν
»έωσοῦ λυθῶσι τὰ σφραγίσματα, τὸ ὁποῖον δὲν ἐμπορεῖ
»νὰ γίνῃ, πλὴν ὅταν παρουσιασθῶσιν οἱ διαθετοὶ κλη-
»ρονόμοι ἢ οἱ νόμιμοί των ἐπίτροποι, διὰ νὰ γένῃ ἐμπρός
»των δικαστικῶς ὁ κατάλογος (l'inventaire) τῶν ὑπαρ-
»χόντων του. Εἰς τὸν μισθὸν τοῦ σφραγιδοφύλακος πρέ-
»πει νὰ προστεθῇ ἀκόμη καὶ τὸ ἐνοίκιον τῆς κατοικίας
»του, 230 φράγκα περίπου κατὰ πᾶσαν τριμηνίαν. Διὰ
»νὰ μὴν ὑπεραυξηθῶσι λοιπὸν τὰ ἔξοδα, εἶναι ἀνάγκη
»νὰ διορίσετε ὅσον τὸ δυνατὸν γρηγορώτερα ἕνα ἐπί-
»τροπον, κάμνοντες τὸ ἐπιτροπικὸν κατὰ τὸ ἔγκλειστον
»ὑπόδειγμα καὶ ἐπικυρωμένον ἀπὸ τὸν αὐτοῦ Γαλλικὸν
»Πρόξενον. Χρειάζεται ἀκόμη καὶ τὸ ἀποδεικτικὸν τοῦ
»θανάτου τοῦ Κου Ι. Βλαστοῦ, καμωμένον κατὰ τοὺς νό-
»μους τοὺς τοπικοὺς καὶ ἐπικυρωμένον ἀπὸ τὸν Γαλλι-
»κὸν Πρόξενον. Ὅλα ταῦτα πρέπει νὰ γείνωσι μὲ μεγά-
»λην ἀκρίβειαν καὶ προσοχὴν διὰ νὰ μὴ γεννηθῶσι δι-
»καστικὰ ἐμπόδια, τὰ ὁποῖα θέλουν μακρύνειν τὸν και-
»ρὸν καὶ αὐξήσειν τὰ ἔξοδα. Ἐπειδὴ δὲ εἶσθε πλησιέ-
»στερα ἀπὸ τὸν συγκληρονόμον Σας Κον Κοντόσταυλον,
»ὅταν φθάσῃ τὸ ἐπιτροπικόν Σας, ὁ ἐπίτροπος ἐμπο-
»ρεῖ μὲ τὸ μέσον ἑνὸς συμβολαιογράφου νὰ παρουσιάσῃ
»δέησιν (requête) εἰς τὸν πρόεδρον τοῦ Πρωτοκλήτου

»δικαστηρίου, διὰ νὰ διορίσῃ ἕνα συμβολαιογράφον ἀν-
»τιπρόσωπον τοῦ συγκληρονόμου Σας Κου Κοντοσταύλου,
»καὶ ἐνώπιον αὐτοῦ νὰ γίνῃ ἡ λύσις τῶν σφραγισμά-
»των καὶ ὁ κατάλογος τῶν ὑπαρχόντων. Οὕτω συντέ-
»μνεται ὁ καιρὸς καὶ τὰ ἔξοδα ἐπομένως γίνονται ὀλι-
»γώτερα.»

«Ἡ χήρα τοῦ Θυρότου κρατεῖ προσέτι καὶ ἓν ἀντί-
»γραφον τῆς ἐπιστολῆς τὴν ὁποίαν ἔστειλεν εἰς ὅλους
»τοὺς διαθετοὺς κληρονόμους περὶ τελείας διατάξεως τῆς
»Βιβλιοθήκης καὶ τῶν λοιπῶν ὑπαρχόντων του. Εἰς τὴν
»αὐτὴν χήραν τοῦ Θυρότου παρέδωκεν ἀκόμη ὅλα του
»τὰ μετρητὰ ἀργύρια, συμποσούμενα εἰς χίλια πεντα-
»κόσια περίπου φράγκα, τὰ ὁποῖα μόλις θέλουν ἐξαρκέ-
»σειν εἰς πληρωμὴν τῶν ἰατρῶν, τοῦ τόπου τῆς ταφῆς
»του (ὅστις στιχίζει 530 φράγκα) καὶ τῶν ἐξόδων τῆς
»ἀῤῥωστίας καὶ τοῦ ἐνταφιασμοῦ.»

«Εὐθὺς μετὰ τὴν πτῶσίν του, προβλέπων ὁ μακαρί-
»της τὸν ἄφευκτον θάνατόν του, καὶ φοβούμενος μὴ
»παραπέσῃ κανὲν ἀπὸ τὰ χειρόγραφά του, ἐκάλεσεν ἡμᾶς
»τοὺς τέσσαρας ὑπογεγραμμένους, οἱ ὁποῖοι εἴμεθα οἱ
»οἰκειότεροί του, καὶ μᾶς τὰ παρέδωκε διὰ νὰ τὰ βάλω-
»μεν εἰς τάξιν καὶ νὰ σᾶς τὰ παραδώσωμεν, ἢ τυπώ-
»σωμεν μὲ τὴν συγκατάνευσίν Σας ὅσα κριθῶσιν ἄξια τυ-
»πώσεως. Τὰ χειρόγραφα ταῦτα περιέχουν σημειώσεις
»εἰς διαφόρους συγγραφεῖς καὶ μάλιστα εἰς τὸν *Ἱππο-
»κράτην*, παρατηρήσεις *περὶ τῆς σημερινῆς γλώσσης* τῶν
»ὁποίων μέγα μέρος εἶναι ἤδη τυπωμέναι εἰς τὰ Ἄτα-
»κτα καὶ ἄλλας του ἐκδόσεις. Εὑρίσκονται ἀκόμη, μία
»*μετάφρασις τοῦ Ἡροδότου* εἰς τὴν σημερινὴν γλῶσσαν,
»*ἀτελὴς ὅμως καὶ ἀνεξέργαστος*· καὶ ὁ *Πέμπτος τόμος*

»*τῶν Ἀτάκτων* ἕως εἰς τὸ Π ἀνεξέργαστος καὶ αὐτὸς — »τούτου ὅμως τὴν τύπωσιν μᾶς ἐσύστησε ῥητῶς — . Ἰδοὺ »ἐν συντόμῳ ὅσα μᾶς ἐσυγχώρησεν ὁ καιρὸς νὰ ἴδωμεν· »ἀφοῦ δὲ ἡσυχάσωμεν ἀπὸ τὴν παροῦσαν ταραχήν, θέ»λομεν νὰ βάλειν εἰς τάξιν, καὶ τότε Σᾶς πληροφοροῦμεν »ἀκριβέστερον. Ὅλα ταῦτα εἶναι εἰς τὰς χεῖρας τοῦ »Κ°° Φουρναράκη, καὶ προσμένομεν ἀπόκρισίν Σας περὶ »αὐτῶν, μάλιστα δὲ περὶ τῆς τυπώσεως τοῦ *Πέμπτου* »τόμου τῶν Ἀτάκτων. »

« Ὁ μακαρίτης εἶχεν ἀρχίσειν γενικὴν ἔκδοσιν ὅλων »τῶν Προλεγομένων του ἀπὸ τὸν Ἡλιόδωρον ἕως εἰς τὸν »Δ′ τόμον τῶν Ἀτάκτων, τῆς ὁποίας τὴν διόρθωσιν πα»ρέδωκεν εἰς ἡμᾶς, διότι αὐτὸς ἠσχολεῖτο εἰς τὸν Ε′ »τόμον τῶν Ἀτάκτων. Ἕως τὸν θάνατόν του ἦσαν τυ»πωμένα, εἰς *χίλια* ἀντίτυπα, 14 φύλλα τυπογραφικὰ »καὶ ἄλλα 8 εἰς δοκίμια (en épreuves)· κατὰ τὸ πα»ρὸν ἡ ἔκδοσις εἶναι διακεκομμένη, ἐπειδὴ ὁ τυπογρά»φος χωρὶς τὴν ἄδειάν Σας δὲν ἐμπορεῖ οὔτε νὰ ἐξακο»λουθήσῃ τὴν τύπωσιν, οὔτε νὰ τελειώσῃ τὰ ἀτελείωτα »8. Τὰ τυπωμένα καὶ [τὰ] εἰς δοκίμια 22 ταῦτα φύλλα »περιέχουν τὰ Προλεγόμενα τοῦ Ἡλιοδώρου, τοῦ Προ»δρόμου, τοῦ Ἰσοκράτους, καὶ ἓν μέρος τοῦ Α′ τόμου τοῦ »Πλουτάρχου. »

« Διὰ νὰ φυλαχθῇ ἡ ποθητὴ εἰκὼν τοῦ σεβασμίου φί»λου μας, εὐθὺς μετὰ τὸν θάνατόν του ἐδιωρίσαμεν ἕνα »γυψοπλάστην, ὅστις ἔλαβεν ἐπάνω εἰς τὸν νεκρὸν τὸν »φυσικὸν τύπον τοῦ προσώπου του, καὶ μέσα εἰς αὐτὸν »ἔχυσε τὴν προτομήν του (buste) μὲ γύψον ἥτις τὸν »παρομοιάζει τόσον ἀπαράλλακτα, ὥςτε βλέποντές τον »προσμένομεν ν'ἀνοίξῃ τὸ στόμα του νὰ μᾶς ὁμιλήσῃ. Ἡ

»προτομὴ αὕτη στιχίζει 30 φράγκα καὶ φυλάσσεται διὰ »Σᾶς. »

« Ἐδῶ λαμβάνει τέλος ἡ μακρὰ καὶ ὀδυνηρά μας αὕτη »ἐπιστολή, τὴν ὁποίαν εἴθε ποτὲ νὰ μὴ Σᾶς ἐγράφαμεν!!! »Ὅ,τι ὅμως ἐλαφρύνει ὀλίγον τὸν πόνον τῆς καρδίας μας »εἶναι, ὅτι τὸν ἐπαραστάθημεν ὡς υἱοὶ τὸν Πατέρα. Ἀπὸ »τὴν ἀρχὴν τῆς ἀῤῥωστίας ἕως εἰς τὴν τελευταίαν ὥραν »δὲν ἔλειψε ποτὲ ἀπὸ τὸ προσκέφαλόν του οὔτε νύκτα »οὔτε ἡμέραν ἕνας ἀπὸ τοὺς τέσσαράς μας. »

« Τὴν ἔγκλειστον, ἴσον ἀπαράλλακτον τῆς παρούσης, »παρακαλοῦμεν νὰ διευθύνετε εἰς τὸν συγκληρονόμον »Σας Κ^ον Κοντόσταυλον μὲ τὸν γληγορώτερον καὶ βε»βαιότερον τρόπον. Αὔριον θέλομεν τὸν πέμψειν καὶ διὰ »Μασσαλίας ἓν ἄλλο ἀντίγραφον. »

« Μένομεν μὲ τὸ προσῆκον σέβας· οἱ συμπολῖταί Σας
»*Φίλιππος Φουρναράκης, Κωνσταντῖνος Πιτζιπιός,*
»*Στέφανος Γ. Γαλάτης, Κωνσταντῖνος Θ. Ῥάλλης.*
»Ἡ Διεύθυνσίς μας: Cul de sac du Paon N° 5 »(près de l'école de médecine), à Paris ».

Διὰ περιεργίαν τοῦ ἀναγνώστου, ἅμα δὲ καὶ πληροφορίαν αὐτοῦ, σημειῶ ὧδε τὰ ἑξῆς, σχετικὰ πρὸς τὰς παραγράφους, πέμπτην, ἕκτην καὶ ἑβδόμην τῆς ἄνωθι ἐκθέσεως. Καὶ πρῶτον,

Ἐπὶ τῆς πέμπτης ὅτι: Ἐκ τῶν ἐν τῇ ἀπογραφῇ χειρογράφων, τὸ μὲν *τοῦ Πέμπτου τόμου τῶν Ἀτάκτων* ἐτυπώθη, κατὰ τὴν ῥητὴν παραγγελίαν τοῦ Κοραῆ, ἐν *Παρισίοις* 1835, ἐπιμελείᾳ τοῦ Φ. Φουρναράκη (Βλ. σελ. α-6 τοῦ εἰς αὐτὸν τὸν τόμον προλόγου)· τὸ δὲ ἰδιόγραφον, στιχωμένον ἡμιγαλλιστί, ἀπόκειται εἰς τὴν ἐν Χίῳ δημοσίαν βιβλιοθήκην. Περὶ δὲ *τῆς ἀτελοῦς καὶ ἀνεξερ-*

γάστου μεταφράσεως τοῦ Ἡροδότου, ἀφηγοῦμαι τὰ ἑξῆς·

Φίλος τοῦ ἀοιδίμου Κοραῆ, ἐξ ἐκείνων μεθ' ὧν ἐτήρει συνεχῆ ἐπιστολικὴν κοινολογίαν, τὸν παρεκάλεσε νὰ μεταφράσῃ τὸν Ἡρόδοτον. Πρὸς τὴν αἴτησιν ταύτην ἀπαντήσας ὁ Κοραῆς τῇ 20 Ἰουνίου 1818, ἔγραψε τάδε:

« . . . Ἔπειτα μοῦ ζητεῖς καὶ Ἡρόδοτον. Εἰς τὸν ἄλ-»λον κόσμον τὸν μεταφράζω, καὶ ἐκεῖθεν Σὲ τὸν στέλ-»λω. Ὡς τόσον, ἐπειδὴ ἔπεσε λόγος περὶ Ἡροδότου, πρέ-»πει νὰ Σὲ προκαταλάβω καὶ νὰ Σὲ παρακαλέσω, νὰ μὴ »μοῦ κάμῃς τὴν ἀδικίαν νὰ ἐκδώσῃς μετὰ τὴν ἀποβίω-»σίν μου, ὅσον εὑρεθῇ μεταφρασμένον. Αὐτό, φίλε, προ-»βαίνει ἕως εἰς τὸ ἕκτον βιβλίον, καὶ μέρος τοῦ ἑβδόμου· »ἀλλ' εἶναι ἡ πρώτη, πρωτίστη γραφὴ τῆς μεταφρά-»σεως, καὶ χρειάζεται ὄχι ἀναθεώρησιν, ἀλλ' ἀναθεω-»ρήσεις. Διὰ τὸν φόβον τοῦτον ἐβουλεύθην πολλάκις νὰ »τὴν καύσω· ἔπειτα διὰ τὴν κατάρατον ἐλπίδα (ἐνθυ-»μᾶσαι τό, « Ἐλπίδες βόσκουσι τοὺς κενοὺς βροτῶν·») »διὰ τὴν ἐλπίδα, λέγω, ταύτην, ἂν εὐκαιρήσω ποτὲ νὰ »ἐκδώσω, κἂν εἰς τόμον ἕνα, τὰ τρία πρῶτα βιβλία μὲ »τὸ ἑλληνικὸν κείμενον, ἐκράτησα τὰς χεῖράς μου ἀπὸ »τὴν φθορὰν τῆς ἀτελοῦς κατὰ πάντα μεταφράσεως. »Ἐξεύρω, ἢ μᾶλλον εἶμαι βέβαιος, ὅτι ἡ μετάφρασις »ἔμελλε νὰ πωληθῇ μὲ εὐκολίαν· ἀλλ' αὐτὴ μάλιστα ἡ »εὐκολία, ἐκ μέρους τῶν ἀγοραστῶν, πρέπει νὰ κάμῃ »τὸν πωλητὴν προσεκτικώτερον, νὰ μὴ τοὺς ἀδικήσῃ, »πωλῶν εἰς αὐτοὺς δερμάτινα ἀντὶ μεταξωτῶν. Ἐπειδὴ »εἶσαι πραγματευτὴς καὶ τίμιος, καταλαμβάνεις τί Σὲ »λέγω. » (Ι. Ρ. α', σελ. 283.)

Ὁ μακαρίτης Κ. Κρεατσούλης (περὶ οὗ ἐν τοῖς ἑξῆς γενήσεται λόγος), ἐπιστέλλων μοι τῇ $^{2}/_{14}$ Μαΐου 1855

ἠρώτησεν: Ἂν ἔτυχε ν' ἀναγνώσω τὸ πρὸ πολλοῦ τυπωθὲν μέρος τῆς τοῦ Ἡροδότου μεταφράσεως, καὶ ἂν ἀντίτυπα αὐτῆς ἐστάλησαν εἰς τὴν Ἑλλάδα. «Πρώτην τώρα φορὰν μανθάνω παρ' ὑμῶν (τῷ ἀπήντησα), ὅτι ἡ τοῦ Κοραῆ μετάφρασις ἐτυπώθη» καὶ τὸν παρεκάλεσα νά μοι προμηθεύσῃ ἀντίτυπον. Ἐξεπλήρωσε δὲ τὴν παράκλησίν μου *φιλικώτατα*, διότι ἔν τε τῇ ἀρχῇ καὶ ἐν τῷ τέλει τοῦ τετυπωμένου μέρους — συνισταμένου ἐξ 27 τυπογραφικῶν φύλλων — προσθεὶς χάρτην κοινόν, ἔγραψεν ἰδίᾳ χειρὶ ἀντὶ προμετωπιδίου μὲν τὰ ἑξῆς:

« Ἡ μετάφρασις αὕτη τοῦ μακαρίτου Κοραῆ ἐξεδόθη »ἕως τοῦ § 181 τοῦ Δ' βιβλίου. »

« Αἰτίαι, ἄγνωστοι εἰς ἐμέ, διέκοψαν τὴν ἔκδοσιν.»

« Μετέφρασεν ὁ μακαρίτης τὸν Ἡρόδοτον ἕως τοῦ § »56 τοῦ ς' βιβλίου (ὅσον εὗρον). »

« Τὸ πρωτότυπον τῆς μεταφράσεως σώζεται παρ' ἐμοὶ »(14 Σεπτεμβρίου 1853). Δὲν σώζεται δὲ ἐν τῷ χειρο»γράφῳ ἀπὸ § 150 τοῦ Δ' βιβλίου ἕως § 182. Ἀπωλέ»σθησαν δὲ τὰ φύλλα ταῦτα ἐν τῷ τυπογραφείῳ, ἀμε»λείᾳ τῶν ἐπιστατούντων. »

« Ἤρξατο ὁ μακαρίτης τῆς μεταφράσεως ταύτης 15 »Μαρτίου 1802 (1), κατὰ δὲ τὸ 1832 διεσκεύασε μό»νον δύο παραγράφους. »

(1) Πολλῷ πρὶν ἢ (κατὰ τὴν ἄνωθι πληροφορίαν τοῦ Κρεατσούλη) ἀρχίσῃ τὴν μετάφρασιν τοῦ Ἡροδότου, ὁ Κοραῆς ἠσχολεῖτο εἰς τὴν μελέτην τοῦ ἑλληνικοῦ κειμένου. Κατὰ μὲν τὸ 1790 ἔτος ἐπιστέλλων πρὸς τὸν Ῥοχέτιον, ἔγραφε· «.... Je m'occupe toujours d'Hippocrate; et j'y ai ajouté l'étude d'Hérodote, que je lis regulièrement tous les soirs, la plume à la main, et en le comparant avec l'excellente traduction de M. Larcher, et ses savantes et instructives notes. Il faut avouer que ce savant a fait un beau présent à

—Ἐν δὲ τῷ τέλει, ἀντιγράψας ἐπ' ἴσης ἐκ τῶν παρ' αὐτῷ πρωτοτύπων τὰ ἀπὸ τῆς § 182—203 τοῦ Δ' βιβλίου ὑπολειπόμενα, ἀπέστειλέ μοι τῇ 10 Ἰουλίου 1855 δωρεὰν αὐτὸ τὸ τεῦχος, ἡμιγαλλιστὶ στιχωμένον.

Ἡ τύπωσις, καθ' ὅλα τὰ διδόμενα, ἐγένετο ἐν Παρισίοις, πρὶν ἢ ὁ Κρεατσούλης παραλάβῃ τὴν βιβλιοθήκην Κοραῆ. Ἀντίτυπον δ' αὐτῆς τῆς μεταφράσεως, ἄλλο παρὰ τὸ δωρηθέν μοι, δὲν ἔτυχε νὰ ἴδω, ἢ ἀκούσω ὅτι ἐστάλη εἰς τὴν Ἑλλάδα. Οὐδ' εἰς τὴν ἐν Χίῳ δημοσίαν βιβλιοθήκην ὑπάρχει τοιοῦτον. Τὰ παρὰ τῷ Κρεατσούλῃ τηρούμενα μέχρι τῆς τελευτῆς του πρωτότυπα «ἕως τῆς § 56 τοῦ ς' βιβλίου» Κύριος οἶδε ποῦ περιεπλανήθησαν καὶ περιπλανῶνται ἕως τώρα!

Ἐπειδὴ δὲ ὁ Κοραῆς ἐπεχείρησεν ἐν ἔτει 1832 τὴν ἀναθεώρησιν τῆς μεταφράσεως, μετὰ δὲ τὴν τελευτήν του εὑρέθησαν διεσκευασμέναι δύο μόναι παράγραφοι — ἡ πρώτη καὶ ἡ δευτέρα τοῦ Α' βιβλίου —, δημοσιεύω ἀμ-

sa nation en lui donnant un Hérodote de sa main. Je ne puis cependant dissimuler que, malgré les soins de M. Larcher, et des éditeurs qui l'ont précédé, il ne reste encore dans Hérodote des endroits à corriger. Tel est par exemple celui du livre IV, Chap. LXII...» (Ν. Σ., σελ. 9 καὶ ἑπόμ.). Κατὰ δὲ τὸ 1793, ἔγραφεν ἐπ' ἴσης πρὸς τὸν αὐτόν. «.... Si, à l'époque de la nouvelle édition d'Hérodote projetée par M. Larcher, je suis assez avancé pour donner un petit volume, quand même il ne seroit que de deux cents pages, je le publierai volontiers; si non, je livrerai celles sur Hérodote avec le plus grand plaisir à M. Larcher, qui en fera tel usage qu'il jugera à propos....» (Ν. Σ., σελ. 124).

Συνδυασθήτωσαν ταῦτα πρὸς ὅσα ἐν ἔτει 1818 ἀπήντησε πρὸς φίλον του (βλ. σελ. ρμθ') δηλώσας, ὅτι ἤλπιζεν, ἄν ποτ' εὐκαιρήσῃ νὰ ἐκδώσῃ τὸ ἑλληνικὸν κείμενον μετὰ τῆς μεταφράσεως, ἥτις ὅμως ἔμεινε κατὰ πάντα ἀτελὴς καὶ ἀνεξέργαστος,

φοτέρας κατὰ χρέος, ἐν παραθέσει πρὸς ἀλλήλας, κατὰ τὸ ὁποῖον ὁ Κρεατσούλης ἔπεμψέ μοι ἐκ τοῦ παρ' αὐτῷ πρωτοτύπου ἀντίγραφον.

ΠΑΛΑΙΑ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ

1802

«Ἡρόδοτος ὁ Ἁλικαρνασσεὺς ἔγραψε τὸ σύγγραμμα τοῦτο, ἀπόδειξιν τῶν ὅσα ἱστόρησε, καὶ διὰ νὰ μὴν ἀπολεσθῶσι μὲ τὸν καιρὸν ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων τὴν μνήμην τὰ γενόμενα, καὶ διὰ νὰ μὴ μείνωσιν εἰς τὸ σκότος μήτε τόσα μεγάλα καὶ θαυμαστὰ ἔργα, τῶν ὁποίων ἄλλα ἔκαμαν οἱ Ἕλληνες, ἄλλα οἱ βάρβαροι, μήτε ἡ αἰτία, διὰ τὴν ὁποίαν ἐπολέμησαν πρὸς ἀλλήλους.»

«§ 1. Τῆς διαφορᾶς αἰτία, καθὼς λέγουν τῶν Περσῶν οἱ λόγιοι, ἐχρημάτισαν οἱ Φοίνικες. Ἀφ' οὗ μετοικίσθησαν ἀπὸ τὴν Ἐρυθρὰν θάλασσαν εἰς τὸ μέρος τῆς Μεσογείου θαλάσσης, ὅπου κατοικοῦν τὴν σήμερον, ἐδόθησαν εὐθὺς εἰς μακρὰ τα-

ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΙΣ

1832

«Ἡρόδοτος ὁ Ἁλικαρνασσεὺς ἐξέδωκε ταύτην τὴν ἱστορίαν, διὰ νὰ μὴν ἐξαλειφθῇ μὲ τὸν καιρὸν ἡ μνήμη πολλῶν ἀνθρωπίνων πράξεων, μηδὲ νὰ μείνωσιν ἄδοξα ἔργα θαυμαστὰ καὶ μεγάλα, τὰ μὲν ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας, τὰ δὲ ἀπὸ τοὺς βαρβάρους κατορθωμένα· καὶ μάλιστα διὰ ποίαν αἰτίαν ἐπολέμησαν πρὸς ἀλλήλους.»

«§ 1. Αἴτιοι τῆς διαφορᾶς, ὡς λέγουν οἱ λόγιοι τῶν Περσῶν, ἐχρημάτισαν οἱ Φοίνικες. Εὐθὺς ἀφοῦ μετοικίσθησαν ἀπὸ τὴν Ἐρυθρὰν θάλασσαν εἰς τῆς Μεσογείου τὸ μέρος, ὅπου κατοικοῦν τὴν σήμερον, ἐπεχείρησαν μακρὰ ταξείδια.

Παλαιὰ μετάφρασις, 1802.

ξείδια. Τὰ πλοῖά των φορτωμένα μὲ πραγματείας τῆς Αἰγύπτου καὶ τῆς Ἀσσυρίας ἔπλεον εἰς διαφόρους τόπους, καὶ τέλος, ἦλθον καὶ εἰς τὸ Ἄργος, πρώτην πόλιν κατὰ πάντα εἰς ἐκεῖνον τὸν καιρὸν τῆς νῦν ὀνομαζομένης Ἑλλάδος. Ἐκεῖ ἐξεφόρτωσαν διὰ νὰ πωλήσωσι τὰς πραγματείας των· τὴν πέμπτην ἢ ἕκτην ἡμέραν, ἀφ' οὗ σχεδὸν τὰς ἐξεπώλησαν ὅλας, γυναῖκες πολλαί, καὶ μὲ αὐτὰς τοῦ βασιλέως ἡ θυγάτηρ, τὴν ὁποίαν ὀνομάζουσιν [οἱ Πέρσαι] ὡς καὶ οἱ Ἕλληνες Ἰοῦν, κατέβησαν εἰς τὸν αἰγιαλόν, ἐστάθησαν ἄντικρυ τῆς πρύμνης τοῦ πλοίου, καὶ ἐζήτουν νὰ ἀγοράσωσιν ὅ,τι μάλιστα ὠρέγετο πᾶσα μία. Ὡς τὰς εἶδον οἱ Φοίνικες, ἔδραμον παρακινοῦντες εἷς τὸν ἄλλον μὲ κραυγὰς κατεπάνω των. Ἔφθασαν αἱ περισσότεραι νὰ φύγωσι· καὶ αὐτοὶ ἁρπάσαντες τὴν Ἰοῦν μὲ

Ἀναθεώρησις, 1832.

Τὰ πλοῖά των φορτωμένα μὲ τὰ προϊόντα τῆς Αἰγύπτου καὶ τῆς Ἀσσυρίας, ἔπλεαν εἰς διαφόρους χώρας, καὶ τέλος ἦλθαν καὶ εἰς τὸ Ἄργος. Ἐπρώτευε δὲ τότε κατὰ πάντα τὸ Ἄργος μεταξὺ τῶν πόλεων τῆς νῦν ὀνομαζομένης Ἑλλάδος. Ἐκεῖ κατευοδωθέντες, ἐξεφόρτωσαν τὰς πραγματείας των· καὶ τὴν πέμπτην ἢ ἕκτην ἡμέραν, ἀφοῦ τὰς ἐπώλησαν σχεδὸν ὅλας, κατέβησαν εἰς τὸν αἰγιαλὸν γυναῖκες, καὶ μεταξὺ τούτων καὶ τοῦ βασιλέως ἡ θυγάτηρ, ὀνομαζομένη [ἀπὸ τοὺς Πέρσας] ὡς τὴν ὀνομάζουν καὶ οἱ Ἕλληνες, Ἰού, ἐστάθησαν ἀντικρὺ τῆς πρύμνης τοῦ πλοίου, διὰ νὰ ἀγοράσουν ὅ,τι μάλιστα ἐπεθυμοῦσε καθεμία. Ὡς τὰς ἴδαν οἱ Φοίνικες, ὥρμησαν παρακινοῦντες εἷς τὸν ἄλλον, κατεπάνω των. Αἱ πλειότεραι ἔφθασαν νὰ φύγωσι· τὴν δὲ Ἰοῦν μὲ ἄλ-

Παλαιὰ μετάφρασις, 1802.

ἄλλας τινάς, τὰς ἔβαλαν εἰς τὸ πλοῖον, καὶ ἀπέπλευσαν εἰς Αἴγυπτον.»

« § 2. Οὕτω διηγοῦνται οἱ Πέρσαι (καὶ ὄχι καθὼς οἱ Ἕλληνες) τὴν ἁρπαγὴν τῆς Ἰοῦς, καὶ τὸν ἐρχομόν της εἰς τὴν Αἴγυπτον· καὶ τοῦτο λέγουσι νὰ ἔγινε τὸ πρῶτον ἀδίκημα. Μετὰ ταῦτα, Ἕλληνες τινές, τῶν ὁποίων δὲν ἐξεύρουσι τὸ ὄνομα, πιάσαντες εἰς τὴν Τύρον τῆς Φοινίκης, ἥρπαξαν καὶ αὐτοὶ τὴν θυγατέρα τοῦ βασιλέως Εὐρώπην· πιθανὸν ὅτι ἦσαν Κρητικοί. Τοιουτοτρόπως λέγουσιν ὅτι ἐξεδικήθη ἡ πρώτη ἀδικία. Ἡ δευτέρα ἀδικία ἐπράχθη ἔπειτα ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας· οἱ ὁποῖοι πλεύσαντες μὲ πολεμικὸν πλοῖον εἰς τὴν Αἶαν τῆς Κολχίδος καὶ εἰς τὸν ποταμὸν Φάσιν, ἀφ'οὗ κατώρθωσαν τὸν σκοπὸν διὰ τὸν ὁποῖον ὑπῆγαν, ἥρπαξαν τὴν θυγατέρα τοῦ βασιλέως Μήδειαν. Ὁ βασι-

Ἀναθεώρησις, 1832.

λας τινὰς ἁρπάσαντες, ἔβαλαν εἰς τὸ πλοῖον καὶ ἀπέπλευσαν εἰς Αἴγυπτον.»

« § 2. Οὕτως ἱστοροῦν οἱ Πέρσαι (ὄχι ὡς οἱ Ἕλληνες) τὴν ἁρπαγὴν καὶ τὴν εἰς Αἴγυπτον μετακομιδὴν τῆς Ἰοῦς· καὶ τοῦτο λέγουν ὅτι ἔγινε πρῶτον ἀδίκημα. Μετὰ ταῦτα δὲ τινὲς Ἕλληνες τῶν ὁποίων δὲν ἐξεύρουν τὰ ὀνόματα, πιάσαντες εἰς τὴν Τύρον τῆς Φοινίκης, ἥρπασαν καὶ αὐτοὶ τὴν θυγατέρα τοῦ βασιλέως Εὐρώπην. Πιθανὸν ὅτι ἦσαν ἀπὸ τὴν Κρήτην. Τοιουτοτρόπως ἐξεδικήθη, λέγουν, ἡ πρώτη ἀδικία. Τὴν δευτέραν ἔπραξαν ἔπειτα οἱ Ἕλληνες· καταπλεύσαντες μὲ πλοῖον πολεμικὸν εἰς τὴν Αἶαν τῆς Κολχίδος καὶ τὸν ποταμὸν Φάσιν, ἀφοῦ ἐτελείωσαν τὰς ἄλλας των ὑποθέσεις ἥρπασαν τοῦ βασιλέως τὴν θυγατέρα Μήδειαν. Ὁ δὲ βασιλεὺς τῶν Κόλχων, πέμψας πρέσβυν,

Παλαιὰ μετάφρασις, 1802.	Ἀναθεώρησις, 1832.
λεὺς τῶν Κόλχων ἔπεμψεν εἰς τὴν Ἑλλάδα πρέσβυν, διὰ νὰ ζητήσῃ ἐκδίκησιν καὶ νὰ λάβῃ ὀπίσω τὴν θυγατέρα του. Καὶ οἱ Ἕλληνες τὸν ἀπεκρίθησαν, ὅτι μητ' αὐτοὶ πληρόνουσι τὴν ἀδικίαν, ἐπειδὴ οἱ βάρβαροι δὲν ἐπλήρωσαν τὴν ἁρπαγὴν Ἰοῦς τῆς Ἀργείας. »	ἐζήτει τῆς ἁρπαγῆς ἐκδίκησιν καὶ τῆς θυγατρός του τὴν ἀπόδοσιν· καὶ οἱ ἁρπακται τὸν ἀπεκρίθησαν, ὅτι δὲν θέλουν πληρώσειν τὴν ἀδικίαν, ἐπειδὴ οὐδ' ἐκεῖνοι ἐπλήρωσαν τὴν ἁρπαγὴν τῆς Ἀργείας Ἰοῦς. »

« § 3. » — Ὧδε ὑποσημειοῖ ὁ Κρεατσούλης· « Ὁ Μ. »Κ. (ἤτοι ὁ *μακαρίτης Κοραῆς*) ἔμεινεν ἕως ἐδῶ. »

Καὶ ταῦτα μέν, σχετικὰ πρὸς τὴν περὶ τῆς μεταφράσεως τοῦ Ἡροδότου *πέμπτην* παράγραφον τῆς ἐκθέσεως. Περὶ δὲ τῶν ἑπομένων δύο (ἕκτης καὶ ἑβδόμης), σημειῶ·

Ἐπὶ μὲν τῆς *ἕκτης*, ὅτι: Οὔτ' ἐκ τῶν χιλίων ἀντιτύπων τῆς νεωτέρας ἐκδόσεως τῶν εἰς τὸν Ἡλιόδωρον, εἰς τὸν Πρόδρομον τῆς Ἑλληνικῆς βιβλιοθήκης, εἰς τὸν Ἰσοκράτην, καὶ εἰς τὸ Α΄ μέρος τῶν Παραλλήλων βίων τοῦ Πλουτάρχου, Προλεγομένων τοῦ Κοραῆ ὑπάρχει ἐν τῇ δημοσίᾳ βιβλιοθήκῃ τῆς Χίου ἀντίτυπον. Ἴσως καὶ ταῦτα περιεπλανήθησαν, ἢ περιπλανῶνται, ἄγνωστον ποῦ πρὸς τὸ παρόν· καὶ τέλος

Ἐπὶ τῆς *ἑβδόμης*, ὅτι: Τὸ γύψινον ἐκμαγεῖον τῆς προτομῆς τοῦ Κοραῆ, παρέλαβε μετὰ τῆς βιβλιοθήκης καὶ ἐτήρει παρ' ἑαυτῷ ὁ Κρεατσούλης. Ὅτε δὲ κατὰ τὸ 1857 διῆλθε διὰ Μασσαλίας ὁ Κος Λύσανδρος Καυτανζόγλους, τὸν παρεκάλεσε νὰ τὸ δωρήσῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα· καὶ ὁ

Κρεατσούλης ἀσμένως τὸ παρέδωκεν εἰς αὐτόν. Κατετέθη δ' ἔκτοτε ἐν τῷ 'Αθήνησι σχολείῳ τῶν τεχνῶν, τοῦ ὁποίου Διευθυντὴς ἦτο τότε αὐτὸς ὁ Κ^{ος} Καυτανζόγλους, ὃς καὶ τὰ περὶ τῆς δωρεᾶς ταύτης ἐξέθηκεν ἐν τῇ λογοδοσίᾳ αὐτοῦ κατὰ τὸ 1858.

ΚΘ, ΣΕΛΙΔΙ νδ'.

Παρεκτὸς τῶν περὶ τὴν 'Ελληνικὴν φιλολογίαν διηνεκῶν ἀσχολιῶν του, ἐνετρύφα καὶ εἰς τὴν ἀνάγνωσιν καὶ μελέτην τῶν ἱερῶν Γραφῶν καὶ τῶν Πατέρων τῆς 'Εκκλησίας. Εἰς τὰ συγγράμματά του πολλαχοῦ ἀναφέρει ῥήσεις Γραφικάς. Ὁ μακαρίτης Γεώργιος Ζαβίρας ἐν τῷ οὐ πρὸ πολλοῦ ἐκδοθέντι ('Αθήνησι, 1872) *'Ελληνικῷ Θεάτρῳ* αὐτοῦ, μνείαν ποιούμενος (σελ. 275-276) τοῦ ἡμετέρου Κοραῆ, προσεπιφέρει — παραλαβὼν ἀπὸ στόματος σεβασμίου φίλου του, τοῦ 'Αρχιεπισκόπου Βελιγραδίου Σωφρονίου (θείου τοῦ Κοραῆ πατρόθεν) — ὅτι πρὸς τοῖς ἄλλοις «ἔγραψε καὶ ἐξήγησιν εἰς τὸν 138 ψαλμόν «*Κύριε ἐδοκίμασάς με καὶ ἔγνως με*», διαλέκτῳ 'Εβραΐκῇ, 'Ελληνικῇ καὶ Λατινικῇ».

Καὶ τὸ μὲν περὶ τῆς ἀπαγγελίας τοῦ 136 ψαλμοῦ, εἰς τοῦ ὁποίου τὰ ἐδάφια 5 καὶ 6 ὁ ἄγαν φιλόπατρις ἐκεῖνος ἀνὴρ εὕρισκεν ἰδίως κουφισμόν τινα τῶν πόνων ἐν τῷ διαστήματι τῆς ἀσθενείας του, κατέστησεν ἡμῖν γνωστὸν ὁ Ι. 'Ρώτας ἐν τῷ προλόγῳ τοῦ Α' 'Απανθίσματος τῶν ἐπιστολῶν Κοραῆ (σελ. ιγ')· τὸ δὲ ἱστορικὸν περὶ τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἐν τῷ τελευταίῳ ἐκφωνηθείσης λέξεως ΠΑΤΡΙΣ, κατέστησέ μοι γνωστὸν ἐν Χίῳ κατὰ τὸ 1877 ὁ ἐν τοῖς ὄπισθεν πολλάκις μνημονευθεὶς συμπατριώ-

της, συμμαθητὴς καὶ φίλος μου Κωνσταντῖνος Ι. Πιτζιπιός. Οὗτος διηγήθη μοι τάδε:

« Ἦτο ἡ σειρά μου νὰ διανυκτερεύσω. Εἰσῆλθον εἰς »τὸν κοιτῶνα τοῦ ἀσθενοῦς περὶ λύχνων ἀφάς. Ἠρώτη»σέ με, ἂν ἐδείπνησα. Ἔρχομαι, τῷ ἀπεκρίθην, ἀπὸ τοῦ »δείπνου. — Καλά, εἶπεν· ἂν τυχὸν πεινάσῃς, ἐκεῖ (δεί»ξας τὸ ἑρμάριον) ὑπάρχει πρόσφατον Ῥυζόγαλα — (τοῦ»το, προσθέτει ὁ Πιτζιπιός, ἦτο ἀρεστὴ τῷ Κοραῇ τρο»φή.), ἄνοιξε, καὶ φάγε ὅσον θέλεις. Παρῆλθον ἐν τῷ »μεταξὺ ἱκαναὶ ὧραι καὶ ὁ ἀσθενῶν ἐφαίνετο ἥσυχος· »ἐγὼ δὲ διὰ νὰ μὴ καταληφθῶ ὑπὸ ὕπνου, ἔλαβα εἰς »ἀνάγνωσιν βιβλίον ἐξ ἐκείνων, τὰ ὁποῖα εἶχεν εἰς καθη»μερινὴν χρῆσιν, καταφορτωμένον μὲ ἰδιοχείρους ση»μειώσεις. Αἴφνης τὸν ἤκουσα νὰ ἐκφωνήσῃ τὴν λέξιν »*Πατρίς*. Ἐξ ὑπονοίας μὴ δὲν εἶχον ἀντιληφθῇ ἀκρι»βῶς, ἀφῆκα ἀμέσως τὸ βιβλίον· τὸν ἐπλησίασα ἠρέμα, »καὶ ἠρώτησα: Θέλετέ τι; καὶ τί; — ΠΑΤΡΙΣ, καὶ πά»λιν ἀνεφώνησε· καὶ ἅμα, εἰς τὴν ἐν τῷ αὐτῷ δωμα»τίῳ ἀπῃωρημένην εἰκόνα τοῦ Δημοσθένους ἐμβλέψας, »ΝΑ! ΑΥΤΟΣ ΗΤΟΝ ΑΝΘΡΩΠΟΣ, εἶπε, καὶ ἐκοιμήθη ἐν εἰ»ρήνῃ. »

Τοῦ Δημοσθένους ἦτο ἄκρος θαυμαστὴς ὁ Κοραῆς διὰ τὴν ῥητορικὴν δεινότητα καὶ ἐξαιρέτως διὰ τὸ ἄγαν φιλόπατρι. Μικρὰν εἰς τοῦτο νύξιν δίδει, ἐν μιᾷ τῶν ἐπιστολῶν του (Ι. Ρ. α', σελ. 253).

Λ, ΣΕΛΙΔΙ νδ'.

Τὸν Θυρότον θανόντα ἐθρήνησε πικρῶς ὁ Κοραῆς. Ἐπιστέλλων πρὸς τὸν Ι. Ῥώταν τῇ 30 Σεπτεμβρίου 1832,

ἔγραφε πρὸς τοὺς ἄλλοις: «...Ὁποῖον φίλον (τὸν κορυφαῖον τῶν πιστῶν μου φίλων!) ἔχασα εἰς τὰς τε»λευταίας στιγμὰς τοῦ πολυτάλανος βίου μου, θέλουν »Σᾶς διδάξειν τὰ Προλεγόμενα τοῦ δευτέρου τμήματος» (νοεῖ τὸ Β' μέρος τοῦ Δ' τόμου τῶν Ἀτάκτων, σελ. ε'-ζ'.) « καὶ τὸ ἐδῶ κλεισμένον τεμάχιον ἐκ τῶν ἐφημερίδων, »τὸ ὁποῖον παρακαλῶ νὰ στείλετε εἰς τὸν Βάμβαν. Εἶ»ναι καὶ τοῦτο ἀπὸ τὰ σπάνια συμπίπτοντα. Εἰς τὰ »αὐτὰ Προλεγόμενα σελ. ς', συμβουλεύω τοὺς ὁμογενεῖς »νὰ φροντίσωσι τὴν μετάφρασιν τοῦ τελευταίου συγ»γράμματος τοῦ Θυρότου, ἐπιγραφομένου *Εἰσαγωγὴ εἰς »τὴν σπουδὴν τῆς Φιλοσοφίας*· καὶ ἰδοὺ ἦτο μεταφρα»σμένον ἤδη ἀπὸ τὸν Βάμβαν, ὡς μὲ τὸ γράφει αὐτὸς »μὲ ἐπιστολήν του 19 Αὐγούστου ἀπὸ Κερκύρας.... »Παρακινήσατέ τον νὰ στείλῃ πρόσκλησιν συνδρομητῶν »εἰς Λιβόρνον, Μασσαλίαν καὶ Λόνδραν, καὶ ὅπου ἀλλοῦ »κρίνῃ πρέπον, νὰ τυπωθῇ ἐξάπαντος τὸ βιβλίον. Τὸ »αὐτὸ ἐπιθυμῶ καὶ διὰ τὴν χημείαν του μεταφρασμέ»νην πρὸ πολλοῦ, καὶ ἐμποδισμένην (δὲν ἐξεύρω ἀπὸ »ποῖον βάσκανον δαίμονα) ἕως τώρα νὰ ἴδῃ τὸ φῶς.»

Ταῦτα ὁ Ῥώτας ἐκοινοποίησε τῷ μακαρίτῃ διδασκάλῳ Ν. Βάμβᾳ ἐκ Τεργέστης δι' ἐπιστολῆς 12 Ὀκτωβρίου 1832, σωζομένης παρὰ ταῖς ἐν σελ. ρμγ' μνημονευθείσαις ἐξανεψίαις αὐτοῦ τοῦ διδασκάλου.

ΛΑ, ΣΕΛΙΔΙ νδ'.

Ἡ πρὸς τοὺς διαθετοὺς κληρονόμους τοῦ Κοραῆ παραγγελία εἶναι ἡ ἑξῆς. Ταύτης ἀντίγραφον, ἰδιόγραφον τοῦ Ι. Ῥώτα, σώζεται παρὰ ταῖς ἄνωθι μνημονευθείσαις θυγατράσιν Ἰωάννου Βάμβα.

« Κύριοι, Ἰωάννη Βλαστέ (1), Ἰάκωβε Ῥώτα καὶ »Ἀλέξανδρε Κοντόσταυλε. »

« Εὐθὺς ἀποῦ λάβετε τὴν εἴδησιν τῆς τελευτῆς μου, »παρακαλῶ νὰ ἔλθῃ εἷς ἀπὸ Σᾶς, ἢ νὰ πέμψετε ἄνθρω»πον τινὰ πιστὸν νὰ παραλάβῃ ἀπὸ τὸν κύριον François Thurot, professeur au Collège Royal de France,

(1) Πρώτην ταύτην (καὶ μόνην) φορὰν ὁ Κοραῆς ὀνομάζει Ἰωάννην, τὸν καὶ ἐν τοῖς πρόσθεν (σελ. ϛϛ' καὶ ρλδ') μνημονευθέντα φίλον του Ζανὴν Βλαστὸν μεθ' οὗ ἐκοινολόγει τακτικῶς δι' ἐπιστολῶν— δύο τῶν ὁποίων (7 Νοεμβρίου 1824 καὶ 30 Σεπτεμβρίου 1826) ἐδημοσιεύθησαν ὑπὸ τοῦ Ι. Ῥώτα (Ι. Ρ. β', σελ. 172 καὶ 175). Καὶ διὰ τῆς μακρᾶς δ' ἀπαντήσεώς του πρὸς τὸν Κυβερνήτην τῆς Ἑλλάδος ἐν ἔτει 1828 (Ι. Ρ. α', σελ. 264 - 270), ἀναγγέλλων τὴν εἰς τοὺς ἀπόρους σπουδαστὰς ἑλληνόπαιδας δωρεὰν τεσσάρων χρηστῶν πολιτῶν, ποιεῖται μνείαν αὐτοῦ τούτου τοῦ Ζανῆ Βλαστοῦ, ἐπιφέρων· «...Πέμπω εἰς τὸν ἐν Μασσαλίᾳ Θεόδωρον Πρασακάκην τέσσαρας κιβωτούς, περιεχούσας 200 σώματα τῶν Διατριβῶν τοῦ Ἐπικτήτου, διὰ νὰ τὰς κατευθύνῃ εἰς Ναυπλίαν. Οἱ τέσσαρες δωρηταὶ εἶναι: οἱ ἐν Λονδίνῳ Ἀδελφοὶ Ῥάλλη, οἱ ἐν Τεργέστῃ Ζαννῆς Βλαστός, Ἀμβρόσιος Ῥάλλης (υἱὸς Στεφάνου Ῥάλλη) καὶ Ἰάκωβος Ῥώτας. Μὲ παρεκάλεσαν νὰ τὰ στείλω ἐπ' ὀνόματί μου· ἀλλὰ δὲν ἦτο δίκαιον νὰ σφετερισθῶ τὴν χρεωστουμένην εἰς αὐτοὺς ἀπὸ τὸ ἔθνος εὐγνωμοσύνην.» Ἐπιτραπήτω μοι ἐνταῦθα μικρὰ παρέκβασις πρὸς ἀναζήτησιν, α) τῆς αἰτίας ἐξ ἧς προῆλθεν ἡ ἐν τῇ διαθήκῃ μεταβολὴ τοῦ κυρίου ὀνόματος· καὶ β) ἂν ἡ μετωνυμία δύναται ἐπὶ τοῦ προκειμένου νὰ ἐκληφθῇ ἀντὶ ταὐτωνυμίας.

Καὶ δή, περὶ μὲν τοῦ πρώτου λέγω, ὅτι· ἡ διαθήκη ἐγράφη εἰς Γαλλικὴν καὶ Γραικικὴν γλῶσσαν (βλ. κατωτέρω τὴν τελευταίαν αὐτῆς παράγραφον, σελ. ρξϛ'), καὶ παρεδόθη εἰς χεῖρας τοῦ ἐκτελεστοῦ Φ. Θυρότου· ἀφοῦ δ' εἰς τὸ Γαλλικὸν πρωτόγραφον ἐτέθη τ' ὄνομα *Jean*, ἑπόμενον ἦτο νὰ τεθῇ εἰς τὸ Γραικικὸν τὸ Ἰωάννης ὡς ἀντίστοιχον. Ἐπὶ δὲ τοῦ δευτέρου παρατηρῶ, ὅτι· ἐκ μόνης τῆς ἐν τῇ διαθήκῃ μετωνυμίας δὲν ἀποδει-κνύεται ὅτι τὰ ὀνόματα Ζανὴς καὶ Ἰωάννης εἰσὶ ταὐτοσήμαντα. Τούτου μάρτυς ἔστω μοι αὐτὸς ὁ ἀοίδιμος Κοραῆς ὁ ὁποῖος, ὃν κατὰ τὸ 1825—Γαλλογραικιστὶ γράφων—

ια

»κατὰ τὴν εἰς χεῖρας αὐτοῦ εὑρισκομένην, γραικογαλ-
»λιστὶ γραμμένην, διαθήκην μου, ὅλα μου τὰ ὑπάρ-
»χοντα.»

« Αὐτὰ περιέχονται: εἰς τὴν βιβλιοθήκην μου, εἰς τὰς
»διαφόρων συγγραμμάτων ἐκδόσεις μου, εἰς φύλλα ἢ ῥαμ-

εἶχεν ἀποκαλέσῃ Ἰωάννην, αὐτὸν τοῦτον κατὰ τὰ ἑπόμενα ἔτη (1826 καὶ ἐφεξῆς) ἐξηκολούθησεν ὀνομάζων, ὡς καὶ τὸ πρότερον, Ζανήν.

Ἐπειδὴ δὲ αὕτη ἡ τυχαίως φανερωθεῖσα ἀλλαγὴ ὀνόματος κοινοῦ παρὰ τοῖς Χίοις, ἐνδέχεται νὰ παράσχῃ ποτε ἀφορμὴν εἰς ἐνίσχυσιν τῆς προλήψεως τινῶν, ὑπολαμβανόντων ὅτι τὸ Ζανῆς ἔχει φραγκικὴν τὴν καταγωγήν, καὶ ἐξελληνίζεται διὰ τοῦ Ἰωάννης, ἐρωτήσειεν ἄν τις εὐλόγως: Ἂν τὸ Ζανῆς ἔσχεν ἐν τοῖς πρὸ ἡμῶν χρόνοις, καὶ διατελεῖ ἔχον ἐφ' ἡμῶν ἔτι, τὴν αὐτὴν τῷ Ἰωάννης σημασίαν, ? πῶς συμβαίνει, ἐν χιακοῖς οἴκοις, νὰ ὑφίσταται ὁμωνυμία δύο υἱῶν, ἀδελφῶν γνησίων (καθὰ οὐ μόνον ἐγώ, ἀλλὰ καὶ πολλοὶ τῶν συμπατριωτῶν μου γινώσκουσιν ἐπ' ἴσης.), γνωριζομένων ἰδίᾳ ἕκαστος δι' ἑνὸς τῶν ταὐτοσήμων νομιζομένων ὀνομάτων; Ὅταν δέ τις ἀποβλέψῃ εἰς παλαιγενῆ τῶν ἐν Χίῳ δημοσίων συμβολαιογράφων ἔγγραφα ἐν οἷς ἀπαντᾷ ἡ διὰ τοῦ ῑ γραφὴ (Ζανίς), νομίζω ὅτι θέλει κλίνει μᾶλλον ὑπὲρ τῆς ἑλληνικῆς καταγωγῆς τοῦ ὀνόματος, ἀναπολῶν ἀμέσως εἰς τὴν μνήμην τὸν παρὰ τῷ Ἀθηναίῳ Βιβλ. ΙΓ', § 77 (κατὰ τὴν ἔκδοσ. τοῦ A. Meineke, Τόμ. Γ', σελ. 84) Ζῆνιν, χῖον, συγγραφέα Χιακῶν· καὶ ἕτερον Ζῆνιν, ἄρχοντα τῆς Χίου· καὶ ἕτερον Ζῆνιν, οὗ τὴν θυγατέρα Ἀβροσύνην ὁ δῆμος τῶν Χίων ἐστεφάνωσε δι' εὐεργεσίας (ἀγνώστους εἰς ἡμᾶς). Ὅτι δὲ παρὰ τοῖς Χίοις ἀνέκαθεν, καὶ ἐφ' ἡμῶν ἔτι, διατηροῦνται ἀρχαίων Χίων κύρια ὀνόματα, οἷον τά: Παντίας, Στράττις (Στρατῆς κοινῶς.), Ζηνὴ (Ζενή, Ζενώ = Ζενοῦ κοινῶς.), περὶ τούτου λαλοῦσι καὶ τὰ πράγματα καὶ αὐτὰ τὰ ζῶντα πρόσωπα.

Καὶ ταῦτα μέν, παρεκβατικῶς. Εἰς τὸ προκείμενον δ' ἐπανάγων τὸν λόγον, ὀφείλω νὰ καταστήσω γνωστόν, ὅτι ὁ ἐν τῇ διαθήκῃ πρώτην καὶ μόνην φορὰν μετονομασθεὶς Ἰωάννης Βλαστὸς δὲν εἶναι ἄλλος παρ' αὐτός, ὁ τακτικῶς μετὰ τοῦ μακαρίτου Κοραῆ τότ' ἐπιστολογραφῶν Ζανῆς Βλαστός, ἔμπορος ἐν Τεργέστῃ.

»μένων (1), εὑρισκομένων εἰς τὴν κατοικίαν μου, εἰς βι-»βλιοπώλας, καὶ τὰ πλειότερα εἰς μαγαζίον χωριστόν, »καὶ μέρος τι ἔξω τῶν Παρισίων, καὶ εἰς ὅ,τι ἄλλο μου »κτῆμα εὑρεθῇ τὴν ἡμέραν τοῦ θανάτου μου.»

« Οἱ δι' ἐμὲ πωλοῦντες βιβλιοπῶλαι εἶναι οἱ κύριοι »Firmin Didot père et fils, καὶ ὁ κύριος Allais.»

« Τοῦ μαγαζίου τὸ κλειδίον εὑρίσκεται εἰς χεῖρας τοῦ »κυρίου Φιλίππου Φουρναράκη, ἀπὸ τὸν ὁποῖον θέλετε »παραλάβειν ὅσα εὑρίσκονται εἰς αὐτὸ σώματα βιβλίων »τῆς ἐκδόσεώς μου, εἰς φύλλα, κατὰ τὴν εὑρισκομένην »εἰς τὴν κατοικίαν μου ἰδιόχειρον τοῦ εἰρημένου Φιλίπ-»που Φουρναράκη σημείωσιν. Ἐξαιροῦνται ἀπ' αὐτὰ ὅσα »σώματα εὑρεθῶσι φέροντα εἰς τὴν κεφαλὴν τυπωμένον »τὸ ὄνομα τῶν Ἀδελφῶν Ζωσιμάδων, τὰ ὁποῖα πρέπει »νὰ παραδοθῶσιν εἰς αὐτούς· καὶ οἱ Χαρακτῆρες τοῦ »Θεοφράστου, Ἑλληνιστὶ καὶ Γαλλιστί, οἱ ὁποῖοι πρέ-»πει νὰ παραδοθῶσιν εἰς τὸν κύριον Θωμᾶν Σπανιολά-»κην.»

(1) «Εἰς φύλλα ἢ ῥαμμένων» κτλ. Νοεῖ πιθανῶς τὰ μὴ τυπωμένα, δῆλα δὴ τὰ χειρόγραφα, ὧν τὰ μὲν ἦσαν γραμμένα εἰς ἄῤῥαφα τὰ δὲ εἰς ῥαμμένα φύλλα. Σαφέστερα ἐξηγεῖται περὶ τούτου ἐν μιᾷ τῶν πρὸς τὸν Ζανὴν Βλαστὸν (οὔπω ἐκδεδομένῃ) ἐπιστολῇ 28 Μαρτίου 1826, λέγων: Ὅταν μάθετε τὸν θάνατόν μου, «ἐὰν ὁ Κοντόστ[αυλος] δὲν εὑρεθῇ τότε εἰς Λόνδραν, καλὸν εἶναι νὰ ἔλθῃ ὁ γαμβρός σου, ὡς ἀπεσταλμένος ἀπὸ σὲ καὶ τὸν Ῥώταν, ἔχων γράμμα καὶ ἐξουσίαν ἀπὸ σᾶς νὰ παραλάβῃ ἀπὸ τὸν Θυρότον τὴν βιβλιοθήκην μου καὶ τὰ λοιπὰ.., συμβοηθούμενος ἀπὸ τὸν Φουρν[αράκην] καὶ ἀπὸ τὸν Πιτζ[ιπιὸν] καὶ ὄχι ἀπὸ κἀνένα ἄλλον. Εἰς κἀνένα νὰ μὴ συγχωρήσῃ νὰ ἐμβῇ εἰς τὴν βιβλιοθήκην καὶ νὰ περιεργασθῇ τὰ τυπωμένα ἢ γραμμένα. Τὰ γραμμένα δὲν εἶναι πολλά, οὐδ' εἰς κατάστασιν νὰ τυπωθῶσιν· ὅθεν, ἐπεθύμουν νὰ περάσωσιν εἰς χεῖρας τοῦ Βάμβα... Ἂν ὁ Κοντόστ[αυλος] εὑρεθῇ εἰς Λόνδραν, ὅσα σὲ γράφω εἶναι περιττά.»

« Αἱ ἔξω τῶν Παρισίων σκορπισμέναι ἐκδόσεις μου »εὑρίσκονται εἰς χεῖρας τῶν ἑξῆς. »

»Εἰς τὸν ἐν Λόνδρᾳ Κον Ἀλέξανδρον Κοντόσταυλον.
»Εἰς τοὺς ἐν Βιέννῃ τῆς Αὐστρίας Κους Ἀδελφοὺς Ῥάλλη.
»Εἰς τὸν ἐν Μασσαλίᾳ Κον Θεόδωρον Πρασακάκην.
»Εἰς τὸν ἐν Τεργέστῃ Κον Παντολέοντα Μαυρογορδάτον.
»Εἰς τὸν ἐν Βυζαντίῳ Κον Στέφανον Ῥάλλην.
»Εἰς τὸν ἐν ἐν Ἰασίῳ Κον Πασχάλιον Βασιλείου.

» — ἀπὸ τοὺς ὁποίους μεταφέρονται ἀπὸ τῆς σήμερον »εἰς ἐσᾶς τοὺς τρεῖς διὰ νὰ φροντίσητε τὴν πώλησιν »αὐτῶν καὶ συναγωγὴν τῶν χρημάτων διὰ λογαριασμὸν »τοῦ ἐν Χίῳ Γυμνασίου, καὶ νὰ τὰ παραδώσετε μετὰ »τὸν θάνατόν μου, καὶ αὐτὰ καὶ ὅλα μου τὰ ἐδῶ εὑρι»σκόμενα λοιπὰ κτήματα εἰς τὸ εἰρημένον Γυμνάσιον, »εἰς τὸ ὁποῖον ἀφέθησαν ἀπὸ τῆς αης Ἀπριλίου 1816 »καὶ ἀφίνονται πάλιν τὴν σήμερον (3 Μαΐου 1825) κλη»ρονομία μὲ τὰς ἑξῆς συνθήκας. »

« 1 — Τὸ Γυμνάσιον νὰ πληρώσῃ εἰς ἐσᾶς τοὺς τρεῖς »καὶ τοὺς λοιποὺς ὅσοι ἐσυμφωνήσετε ἀπὸ τῆς πρώτης »Ἰανουαρίου τοῦ παρόντος 1825 ἔτους νὰ μὲ στέλλετε »ἐτήσιον συνεισφοράν, ὅσα ἕως τῆς τελευτῆς μου εὑρε»θῆτε στείλαντες εἰς ἐμέ. »

« 2 — Τὸ αὐτὸ Γυμνάσιον νὰ δίδῃ μετὰ τὴν τελευτήν »μου εἰς τὸν ἐν Σμύρνῃ ἀδελφόν μου Ἀνδρέαν Κοραῆν, »φράγκα κατ' ἔτος χίλια (1000), μέχρι τῆς τελευτῆς »του, χωρὶς ἄλλην ἀναζήτησιν ἢ ἀνάκρουσιν ὁποιανδή»ποτε ἐκ μέρους τοῦ ἀδελφοῦ μου. »

« 3 — Τὸ αὐτὸ Γυμνάσιον νὰ δίδῃ μετὰ τὴν τελευ»τὴν τοῦ ἀδελφοῦ μου εἰς τὴν γυναῖκά του καὶ νύμφην

»μου, φράγκα κατ' ἔτος πεντακόσια (500) μέχρι τῆς τε»λευτῆς αὐτῆς.»

«Ἴσον τοῦ παρόντος, μετὰ τὸν θάνατόν μου, παρα»καλῶ νὰ στείλετε εἰς τὸν ἀδελφόν μου, παρὰ τὸν ὁποῖον »συγγενῆ γνήσιον ἄλλον κανένα δὲν ἔχω.

»Πολλὰ τὰ ἔτη Σας.

»Ἐν Παρισίοις, 3 Μαΐου 1825.»

ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΣ ΚΟΡΑΗΣ.

ΛΒ, ΣΕΛΙΔΙ νδ'.

«Αὕτη εἶναι ἡ διαθήκη μου.»

«Ἐγὼ ὁ ὑπογεγραμμένος Ἀδαμάντιος Κοραῆς, ἀφοῦ »ἀνέγνωσα μετὰ προσοχῆς τὴν ὁποίαν εἶχα γράψειν δια»θήκην κατὰ τὴν πρώτην Ἀπριλίου 1816, ἔγραψα τὴν »παροῦσαν μου διαθήκην (1), ὡς ἀκολουθεῖ.»

«Ἀναγκαῖον κρίνω νὰ γνωστοποιήσω, ὅτι τὰ εἰς ἰδίαν »μου χρῆσιν σκεύη τοῦ οἴκου εἶναι μετρίας ἀξίας· ὅτι ἡ »βιβλιοθήκη μου καὶ ὅσα συγγράμματα ἐξέδωκα διὰ τύ»που, ὡς ἐκδότης καὶ μεταφραστής, εἶναι τὰ κυριώτερά »μου κτήματα.»

«Φροντίζω πάντοτε νὰ πληρόνω ἀκριβῶς μετρητὰ τὰ

(1) Ταύτην συνέταξεν, ἀκυρώσας τὴν προτέραν κατὰ συμβουλὴν νομομαθοῦς, διὰ τὸν λόγον τὸν ἐξηγούμενον ἐν μιᾷ τῶν πρὸς τοὺς ἐν Τεργέστῃ Ζανὴν Βλαστὸν καὶ Ἰάκωβον Ῥώταν ἐπιστολῇ, 2 Ἰουλίου 1825. «...Ἡ διαθήκη μου Γραικογαλλιστὶ γραμμένη, καὶ εἰς ἀσφαλέστερον ὕφος νομικὸν μὲ συμβουλὴν νομοδιδασκάλου διαταγμένη, ἀπ' ὅ,τι ἦτο ἡ κατὰ τὰ 1816 γραμμένη, παρεδόθη (τὴν 21 Ἰουνίου) εἰς χεῖρας τοῦ πιστοῦ μου φίλου Mr François Thurot.... ὅστις ἀνεδέχθη νὰ παραδώσῃ ὅλα μου τὰ ἐδῶ εὑρισκόμενα κτήματα εἰς ἴσας τοὺς τρεῖς, ἢ εἰς ἕνα τῶν τριῶν.»

»καθημερινά μου ἔξοδα, καὶ ἐλπίζω νὰ κάμνω εἰς τὸ »έξῆς μέχρι τῆς τελευτῆς μου τὸ αὐτό, παρεκτὸς ἐὰν »ἀσθένεια μακρὰ δὲν μοῦ ταράξῃ τοὺς λογισμούς. Πιθα»νὸν ὅτι εἰς τὴν τελευτήν μου δὲν μένει νὰ πληρωθῇ »πλὴν τὸ τρέχον ἐνοίκιον τῆς κατοικίας μου, ὁ μηνιαῖος »μισθὸς τῆς θεραπαίνης, καὶ ἄλλα μικρά τινα ἔξοδα.»

« Μένουν νὰ κανονισθῶσι λογαριασμοί τινες μὲ τὸν »κύριον Ἐβεράρτον, τυπογράφον, ὅς τις τυπόνει τὴν ὥραν »ταύτην δι' ἐμέ· τοὺς κυρίους Φιρμῖνον Διδότον, πατέρα »καὶ υἱούς, τυπωτὰς καὶ πωλητὰς ἰδιαιτέρους ὅλων μου »τῶν συγγραμμάτων· καὶ τὸν κύριον Allais βιβλιοπώ»λην, ὅς τις πωλεῖ καὶ αὐτὸς δι' ἐμὲ μέρος τι τῶν ῥη»θέντων συγγραμμάτων. Περὶ τῶν λογαριασμῶν τούτων »εὑρίσκονται αἱ ἀναγκαῖαι σημειώσεις εἰς τὸ κατάστι»χόν μου, σκεπασμένον μὲ δέρμα κόκκινον.»

« Παρακαλῶ τὸν φίλον μου κύριον Φραγκῖσκον Θυρό»τον, προφέσσορα εἰς τὸ βασιλικὸν σχολεῖον τῆς Γαλ»λίας, νὰ ἀποδώσῃ μετὰ τὴν τελευτήν μου εἰς τὴν βα»σιλικὴν βιβλιοθήκην ὅσα βιβλία εὑρεθῶσιν εἰς ἐμέ, »ἀνήκοντα εἰς αὐτήν, τῶν ὁποίων θέλει εὑρεῖν σημείω»σιν χωριστὴν μετὰ τὸν κατάλογον τῆς ἰδίας μου βι»βλιοθήκης· ἔτι, νὰ ζητήσῃ καὶ νὰ λάβῃ ἀπὸ τὴν Κυ»βέρνησιν ὅ,τι μένει ἀκόμη νὰ ἐκδοθῇ ἀπὸ τὸ μέγα σύν»ταγμα τῆς περιγραφῆς τῆς Αἰγύπτου, τῆς ὁποίας ἓν »σῶμα μ' ἐχάρισεν ὁ βασιλεὺς διότι συνήργησα εἰς τὴν »μετάφρασιν τοῦ Στράβωνος.»

« Ὅσα χαρτία εὑρεθῶσιν εἰς δέσμας ἢ τυλίγματα χω»ριστά, ἢ κλεισμένα εἰς χάρτινα κουτία, μὲ ἐπιγραφὴν »*χαρτία διὰ καύσιμον*, θέλω νὰ καυθῶσιν ὅλα.»

« Εὐθὺς μετὰ τὴν τελευτήν μου ὁ εἰρημένος κύριος

»Φραγκῖσκος Θυρότος θέλει ἐμποδίσειν τὴν τύπωσιν τῶν »συγγραμμάτων μου, μὲ ἄδειαν νὰ συνεχισθῇ μετέπειτα.»

« Δίδω καὶ χαρίζω εἰς τὴν κυρίαν Ἄνναν, χήραν Dou-»ber (1), ἥτις μὲ ὑπηρετεῖ, τὰ ὀθόνια, ἐνδύματα, φο-»ρέματα, καθέκλας, τραπέζια, λογιστήρια, καὶ μαγει-»ρικὰ σκεύη μου, καὶ φράγκα ἑκατόν, μίαν φορὰν πλη-»ρωμένα· καὶ περιπλέον θέλω νὰ τῇ δοθῇ χάρισμα ἀνά-»λογον ὅσων κόπων προξενήσῃ εἰς αὐτὴν ἡ τελευταία »μου ἀῤῥωστία, τοῦ ὁποίου τὴν ποσότητα ἀφίνω εἰς τὴν »κρίσιν τοῦ φίλου μου κυρίου Φραγκίσκου Θυρότου.»

« Δίδω καὶ χαρίζω ὅ,τι ἔχω τώρα, καὶ ὅ,τι εὑρεθῶ »νὰ ἔχω εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ θανάτου μου, εἰς κινητὰ καὶ »ἀκίνητα κτήματα, περιεχομένης εἰς αὐτὰ δηλαδὴ τῆς »βιβλιοθήκης μου καὶ ὅλων μου τῶν συγγραμμάτων, εἰς »τοὺς κυρίους Ἰωάννην Βλαστὸν καὶ Ἰάκωβον Ῥώταν, »πραγματευτὰς κατοικοῦντας εἰς Τεργέστην, καὶ τὸν »κύριον Ἀλέξανδρον Κοντόσταυλον, πραγματευτὴν κα-»τοικοῦντα εἰς Λόνδραν, τοὺς ὁποίους καταστένω κλη-»ρονόμους μου καθολικοὺς καὶ ἰδιοκτήτορας τῶν ὑπαρ-»χόντων μου, καὶ ν' ἀπολαύσωσι (2) μετὰ τὴν ἡμέραν »τοῦ θανάτου μου, πληρόνοντες μόνον τὸ ἄνω εἰρημέ-»νον δῶρον καὶ τὰ λοιπὰ μικρά μου χρέη. Ἐὰν ἀπὸ τοὺς »καθολικοὺς τούτους κληρονόμους μου προαποθάνῃ τις, »θέλω ὅτι τὸ μέρος του νὰ ἀνήκῃ εἰς τοὺς λοιπούς.»

« Διορίζω τῆς παρούσης διαθήκης μου ἐκτελεστὴν τὸν »εἰρημένον κύριον Φραγκῖσκον Θυρότον, καὶ δίδω εἰς

(1) Ἐν τοῖς ὄπισθεν, σελ. ρμδ', ἐσημειώθη τὸ ὄνομά της Ἄννα Duval.

(2) Λέξις τις τοῦ πρωτοτύπου παρεωράθη εἰς τὴν ἀντιγραφήν.

»αὐτὸν τὴν ἐξουσίαν νὰ ἐγχειρισθῇ ὅλα μου τὰ ὑπάρ-»χοντα.»

« Πᾶσα ἄλλη διαθήκη μου γραμμένη πρὸ τῆς πα-»ρούσης μου, μένει ἄκυρος.»

« Ἡ παροῦσα ἐγγραφὴ διπλῆ εἰς Γαλλικὴν καὶ Γραι-»κικὴν γλῶσσαν, ἐν Παρισίοις, εἰς τὴν κατοικίαν μου, »Rue Madame N° 15, μηνὸς Μαΐου τρίτῃ, ἔτους χι-»λιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ εἰκοστοῦ πέμπτου.»

« Αδαμαντιος Κοραης.»

Ἡ διαθήκη αὕτη ἐτυπώθη τὸ πρῶτον διὰ τοῦ ἀριθ. 25, τῆς *Ἀποθήκης τῶν ὠφελίμων γνώσεων* (συγγράμματος περιοδικοῦ ἐκδιδομένου ἐν Σμύρνῃ, 1839-1840·) μετὰ τῆς προηγουμένης εἰδικῆς πρὸς τοὺς κληρονόμους παραγγελίας (βλ. σελ. ρνη' καὶ ἑπομ.).

Ἐν τῇ ἕκτῃ παραγράφῳ γίνεται μνεία *Καταλόγου τῆς βιβλιοθήκης του*. Τοῦτον εἶχεν ἀνὰ χεῖρας ὁ μακαρίτης Ι. Ῥώτας, ὅτε δυνάμει τῆς διαθήκης ἐγκατέστη εἰς τὴν κληρονομίαν. Ἐπιστέλλων δὲ πρὸς τὸν ἀοίδιμον Ν. Βάμβαν τῇ 28 Νοεμβρίου 1834 ἐκ Τεργέστης, ἔγραφε πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ ταῦτα: «...*Ἔχω τὸν κατάλογον τῆς »βιβλιοθήκης του*. Αὕτη εἶναι τῳόντι ὁ θησαυρὸς τῶν »θησαυρῶν! Μέγα καὶ πολύτιμον κειμήλιον ἄφησεν ὁ »ἀείμνηστος εἰς τοὺς συμπολίτας του Χίους... *Τὰ χει-»ρόγραφα ὅλα... μένουσιν ἀκέραια καὶ ἀνελλιπῆ*, διὰ »νὰ συνοδευθῶσιν ἐν καιρῷ μὲ τὴν βιβλιοθήκην....» Σημειωτέον ἐν παρόδῳ, ὅτι ταῦτα ἔγραφεν ὁ Ι. Ῥώτας πρὶν ἢ ἡ βιβλιοθήκη ἀπαλλαγῇ τοῦ, δι' οὗ ἦτο βεβαρυμένη χρέους (περὶ οὗ κατωτέρω γενήσεται λόγος) καὶ σταλῇ εἰς τὴν Χίον. Πλήν, δυστυχῶς, οὐ μόνον ὁ *Κα-*

τάλογος, ἀλλὰ καὶ ἕτερα βιβλία, οἷον: αἱ πλείους τῶν ἐκδόσεών του τὰς ὁποίας ἔχων εἰς καθημερινὴν χρῆσιν ἐφόρτωνε μὲ αὐτογράφους σημειώσεις καὶ παραπομπάς· καὶ τὸ *δίτομον Λεξικὸν τοῦ Ἡσυχίου*, εἰς ὃ παραπέμπει συνεχῶς ἐν ταῖς εἰς τὸ Λεξικὸν τοῦ Σομαυέρα ἀνεκδότοις μελέταις αὐτοῦ, γράφων: ἐν λέξει *Ἀχαμνίζω* σελ. 65, cf. quæ adnotavi ad oram Hesychii mei in Ἀδευκίου. — ἐν λέξει *Βλάτα*, σελ. 73, voy. ce que j'ai noté à la marge de mon Hesychius aux mots: Βλαιτὴ et Βλαγίς. — ἐν λέξει *Κάμπος*, σελ. 165, cf. quæ notavi in Κάμπος ad oram Hesychii mei. — ἐν λέξει *Κοχλιός*, vid. Hesych. et meas adnot. in Hesych. — καὶ ἀλλαχοῦ, cf. notas in Hesych. καί, V. Hesychium meum —, δὲν ὑπάρχουσι. Καὶ τὰ μὲν λείποντα τῶν ἐκδόσεών του ἀντίτυπα ἀντικατέστησαν δι' ἑτέρων ὧν ἥ τε ἔσω καὶ ἡ ἔξω καθαρότης μαρτυρεῖ, ὅτι εἰσὶν εἰλημμένα ἐξ ἄλλης, παρὰ τὴν τοῦ Κοραῆ, βιβλιοθήκης. Ὁ δὲ Ἡσύχιος — τὸν ὁποῖον εἶχε κατεφορτωμένον ἐκ τοῦ 1793 μὲ πολλὰς αὐτογράφους διορθώσεις (Βλ. Ν. Σ., σελ. 99, τὴν πρὸς τὸν Βιλλοισῶνα ἐπιστολήν του, ἐν ᾗ γράφει: « j'ai *beaucoup barbouillé mon Hesychius*, et je crois » en avoir debrouillé quelques articles à l'aide de » notre grec moderne et d'autres par le secours d'Hip» pocrate. » — Βλ. προσέτι καὶ τὰς πρὸς τὸν Ῥοχέτιον ἐπιστολάς του, αὐτόθ. σελ. 117, 151-152, 182-186 καὶ 231), καὶ τὸν ὁποῖον ἐξηκολούθει ἔκτοτε νὰ κατεστολίζει μὲ νέας προσθήκας μέχρι τέλους τοῦ βίου του (ὡς ἐβεβαίωσέ με ὁ πολλάκις ἀνωτέρω μνημονευθεὶς Κ. Ι. Πιτζιπιός.), ὑπῆρχεν ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ μετὰ τὴν τοῦ Κοραῆ τελευτὴν καὶ παρελήφθη μετὰ τῶν ἄλλων ὑπὸ τοῦ

μακαρίτου Κρεατσούλη. Τοῦτο δὲ βεβαιοῦται ἐκ τῶν ἐπιστολῶν αὐτοῦ τούτου τοῦ Κρεατσούλη, πρὸς μὲν τὸν ἐν Χίῳ Νικόλαον Π. Πετροκόκκινον τῇ $^8/_{20}$ Σεπτεμβρίου 1853, ἐν ᾗ ἔγραφε καὶ ταῦτα: «.... Ἐρχόμεθα τώρα »εἰς τὸ περὶ τῆς βιβλιοθήκης ἄρθρον. Ἐδῶ, φίλε μου, εἶ»ναι ἔτι μερικὰ βιβλία, ὄχι πλέον κιβώτια. Τὰ πλειό»τερα τούτων εἶναι μὲ σημειώσεις, ὡς εἶναι τὸ *Λεξικὸν* »*τοῦ Ἡσυχίου* εἰς φύλλον ... κτλ.»· πρὸς ἐμὲ δέ, τῇ αῃ Ἰουνίου 1861 (τρεῖς πρὸ τῆς τελευτῆς του μῆνας) ἔγραφεν, ὅτι ἐκ τῶν τῆς βιβλιοθήκης Κοραῆ ἔμεναν ἔτι παρ' αὐτῷ:

« α) *Λεξικὸν τοῦ Ἡσυχίου, δύο τόμοι εἰς φύλλον μέ*»*γα*, ὅπου εὑρίσκονται πολλόταται προσθῆκαι χειρόγρα»φοι καὶ ἐξηγήσεις πολλῶν λέξεων ἀπὸ τὸν μακαρίτην.»

» β) 14 τόμοι τῆς παλαιᾶς ἐκδόσεως τῆς Ἑλλην. βι»βλιοθήκης *τοῦ Φαβρικίου*. Τοὺς 12 τῆς νέας ἐκδόσεως »προέστειλα εἰς Χίον.»

« γ) Τὸ Γραικιταλικὸν Λεξικὸν τοῦ *Σομαυέρα*, 1709.»

« δ) Ὁ *Ἡρόδοτος*, μὲ πολλοτάτας ὁδηγητικὰς ἐξη»γήσεις.»

« ε) Ἡ *Παλαιὰ Διαθήκη*, εἰς 4ον μέγα· 1709.»

« ϛ) Δύο τόμοι τοῦ *Λεξικοῦ τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδη*»*μίας*, μὲ ὀλίγας τινὰς ἐξηγήσεις λέξεων.»

« ζ) Δύο τόμοι *Ἑλληνολατινικοῦ Λεξικοῦ*, περιέχον»τος σελίδας 3119· καὶ ὁ μακαρίτης ἐπρόσθεσεν ἄλλας »τόσας σελίδας 3120 χαρτίου λευκοῦ, καὶ ἔγινε τὸ πά»χος του 6239. Εἰς τὸν λευκὸν χάρτην εὑρίσκονται πολ»λόταται σημειώσεις.»

« η) Τῶν *Ἠθικῶν τοῦ Πλουτάρχου*, τόμοι 8, ἔκδοσ. »τοῦ Γερμανοῦ *Hutten*, ὅπου εὑρίσκονται πολλόταται ση-

»μειώσεις. Τὴν ἔκδοσιν ταύτην μὲ τὴν ἐζήτησαν τινὲς »ἐκ τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ δὲν τὴν ἔδωκα εἰς κανένα.»

« θ) Ὕλη Λεξικοῦ Γαλλογραικικοῦ, χειρόγραφος, σελ. »920.»

Κατὰ ταύτην τὴν ἰδιόγραφον τοῦ Κρεατσούλη σημείωσιν, πλὴν τοῦ *Ἡσυχίου*, ὅλα τὰ λοιπὰ ἀπὸ τοῦ στοιχείου 6 μέχρι τοῦ θ ἀπόκεινται εἰς τὴν ἐν Χίῳ δημοσίαν βιβλιοθήκην. Καὶ τοῦ μὲν *Ἡροδότου* ἡ ἄνωθι (στοιχ. δ) μνημονευομένη ἔκδοσις εἶναι ἡ πρὸ ἑκατὸν ἤδη ἐτῶν γενομένη δίτομος ὑπὸ τὴν ἑξῆς κεφαλίδα:

« Herodoti Halicarnassensis | et Ctesiæ Cnidii, quæ | extant opera et fragmenta | Græce | ex recensione Petri Wesselingii | curavit Augustus Christianus | Borheck, gymnasii Bilefeldani | Rector |· Volumen I, Libr. I-V· et | Volumen II, Libr. VI-IX. | Cum privilegîo Seren. Elect. Saxon. | clementissimo | Lemgoviæ | in officina Meyeriana MDCCLXXXI.| εἰς 8ον. — Τῆς διτόμου ταύτης ἐκδόσεως ἀπόκειται εἰς τὴν ἐν Χίῳ δημοσίαν βιβλιοθήκην ἀντίτυπον, στιχωμένον εἰς ἓν τεῦχος. Αἱ εἰς ὅλας τὰς σελίδας τοῦ κειμένου ἰδιόγραφοι διορθώσεις, σημειώσεις καὶ προσθῆκαι εἶναι πάνυ πολλαί· —μόνον ἐν ταῖς σελ. 16, 18, 19, 26 καὶ 27, κεῖνται πρόσθετοι ἀπὸ ξένην χεῖρα (τὴν τοῦ Κρεατσούλη) λέξεις τινές, ἄνευ δηλώσεως πόθεν ἐλήφθησαν —. Ἐν ταῖς ἰδιογράφοις αὐτοῦ προσθήκαις ὁ Κοραῆς συγκρίνει πολλαχοῦ πρὸς τὴν καθωμιλημένην λέξεις καὶ φράσεις τῆς ἀρχαίας, ἐξ ὧν ὀλίγας, διὰ περιεργίαν, σημειόνω τὰς ἑπομένας:

σφέας, *σᾶς*. — οὐ ποιέετε δίκαια (Δ' § 136 καὶ Η' § 22) *δὲν κάμνετε καλά*. — σύ μοι ἐγένεο ἐξ ὀφθαλμῶν (Ε' § 24),

ut Galli, je vous ai perdu de vue. — συνεπελάβετο (Αὐτόθ. § 45), *ἐμεταπίασε*. — ἀλλήλησι ἐξεινώθησαν (ϛ', § 21), *ὅμοιος τὸν ὅμοιον ἀγαπᾷ· cf. Suidas in Συβαριτικαῖς*. — Ἐπιφράζεται (Αὐτόθ. § 61), *μηχανᾶται*· hod. *σκαρφίζεται*. — Ἐνεῖχέ σφι δεινὸν χόλον (Αὐτόθ. 119), *τοὺς ἐκράτει κακίαν*. — Ἐκυκλοῦντο αὐτοὺς εἰς μέσον (Η' § 10), *τοὺς ἔβαλαν εἰς τὴν μέσην· Neo-greci*. — Ἐκ τοῦ μέσου ἡμῖν ἕζεσθε καὶ αὐτοὶ (Αὐτόθ. § 22), *ἐβγᾶτε ἀπὸ τὴν μέσην*. — ἀποβαλέεις τὴν κεφαλὴν (Αὐτόθ. § 65), *θέλεις χάσει τὸ κεφάλι σου*. — Ἐκ παντὸς νόου (Αὐτόθ. § 97), *μὲ τὰ σωστά του*. Καὶ ἄλλα πολλά. Ἀστεῖον δ' εἶναι καὶ τὸ σημείωμα, ὅτι *Ἀγγλικισμός* ἐστι τὸ ἐν τῇ Γ. Μούσῃ § 99 « ὁ δέ, ἀπαρνεόμενός ἐστι μή μεν »νοστέειν· οἱ δέ, οὐ συγγινωσκόμενοι... »

Αἱ δ' ἄνωθι (στοιχ. ϛ') αὐτόγραφοι τοῦ Κοραῆ σημειώσεις εἰς τὸ *Λεξικὸν τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας*, καὶ τὸ χειρόγραφον *Γαλλογραικικοῦ Λεξικοῦ* (στοιχ. θ), δημοσιεύονται νῦν τὸ πρῶτον· τὸ δὲ δίτομον *Ἑλληνολατινικὸν Λεξικὸν* (στοιχ. ζ), εἶναι τὸ τοῦ Βενιαμὶν Ἑδερίκου· καὶ τέλος, τὰ *Ἠθικὰ τοῦ Πλουτάρχου* (στοιχ. η) ἅπερ εἶχε καταφορτώσῃ εἰς τὰ περιθώρια μὲ διορθώσεις, ἐσκόπει — ὡς ἔγγραφε τῇ 4 Ὀκτωβρίου 1819 εἰς τὸν ἀοίδιμον Πλάτωνα Μητροπολίτην Χίου — *νὰ τ' ἀναγνώσῃ καὶ δεύτερον ἀπ' ἀρχῆς εἰς τέλος..., καὶ νὰ τὰ στείλῃ νὰ τυπωθῶσιν ἐν Χίῳ* (Ι. Ρ. α', σελ. 27-28.).

Ἐκ τῆς μακρᾶς ταύτης ἐκθέσεως ἐξάγεται, ὅτι καὶ ὁ *Κατάλογος*, ὁ ἀναπόσπαστον μέρος τῆς τοῦ Κοραῆ βιβλιοθήκης ἀποτελῶν, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου παρέλαβεν αὐτὴν ὁ Κρεατσούλης μετὰ τὴν ἀπόσβεσιν τοῦ χρέους, δι' οὗ ἦτο βεβαρυμένη, καὶ ὄχι ἐκ τῶν ἐκδόσεών του λεί-

πουσι (καθὰ ἔφθην εἰπών), καὶ ὁ *Ἡσύχιος*, περιπλανῶνται, Κύριος οἶδε ποῦ, ἀπὸ τῆς τελευτῆς τοῦ μακαρίτου Κρεατσούλη, ἤτοι ἀπὸ τοῦ Σεπτεμβρίου μηνὸς τοῦ 1861 ἔτους. Καὶ ἕτερα δὲ τοῦ Κοραῆ χειρόγραφα ἔργα περιπλανῶνται δυστυχῶς, ἄγνωστον ποῦ! Μεταξὺ τούτων καταλεκτέον καὶ *Γραμματικὴν τῆς Γραικικῆς γλώσσης*, εἰς τὴν σύνταξιν τῆς ὁποίας ἠσχολεῖτο πρὸ χρόνων, καθὰ ἐδήλου, πρὸς τὸν Ῥοχέτιον γράφων κατὰ τὸ 1796, ὅτι: εἶχε συνειλεγμένα τὰ $^3/_4$ τῆς ὕλης, καὶ δὲν τῷ ἔλειπεν ἢ ἡ συναρμολόγησις ἥτις ἔμελλε νὰ εἶναι μακρὰ (Ν. Σ. σελ. 294 - 295)· καὶ *Λεξικὸν τῆς καθωμιλημένης γλώσσης*, τοῦ ὁποίου μνείαν ποιεῖται ἐν ταῖς εἰς τὸν Σομαυέραν αὐτογράφοις σημειώμασιν, ἐν λέξει *Θιάσο*, σελ. 162, *vid. Lexicon meum linguæ Gr. recentioris*· καὶ ἐν λέξει *Οὖϊα*, σελ. 301, *cf. Lex. meum ms*· — τὰ ὁποῖα, — Γραμματική τε καὶ Λεξικὸν τῆς καθωμιλημένης, καθὼς καί τιν' ἄλλα τῶν ὑπὸ τοῦ Ι. Ῥώτα σεσημειωμένων, ὡς ἀποτελούντων μέρος τοῦ ὅλου τῆς βιβλιοθήκης Κοραῆ κατὰ τὸ 1838 (Ι. Ρ. α', σελ. ιε' - ις'), δὲν ὑπάρχουσι νῦν ἐν τῇ κατὰ τὴν Χίον δημοσίᾳ βιβλιοθήκῃ. Τὰς περὶ τούτων ἐξερευνήσεις μου — καί περ ἀποβάσας ἄχρι τοῦδε ἄνευ ἀποτελέσματος αἰσίου — ἐπίσης δὲ καὶ τὰς περὶ αὐτῶν εἰκασίας μου, ἀναβάλλω εἰς ἄλλον τόπον καὶ χρόνον.

ΛΓ, ΣΕΛΙΔΙ νε'.

Ἐκ πρωτογράφου ἐπιστολῆς τοῦ Ι. Ῥώτα πρὸς τὸν Ν. Βάμβαν (τηρουμένης παρὰ ταῖς ἐξανεψιαῖς Βάμβα), 28 Νοεμβρίου 1834 ἐκ Τεργέστης, ἀποσπῶ τὰ ἑπόμενα.

«Ἀδελφὲ κύριε Βάμβα.... Ἐπρόφθασα νὰ ἐμβάσω

»ἐν καιρῷ εἰς τοὺς Παρισίους πρὸς τοὺς ἐπιτρόπους μας »Φουρναράκην, Γαλάτην, Πιτζιπιὸν καὶ Ῥάλλην, φρ. »3000, μὲ τὰ ὁποῖα ἐπλήρωσαν ὅλα τὰ ἀπολειφθέντα »χρέη καὶ ἔξοδα, καὶ κατέθεσαν τὴν βιβλιοθήκην εἰς »22 κιβώτια, φυλαχθέντα πλησίον τοῦ Φουρναράκη, ἕως »νὰ συστηθῇ τὸ ἐπιθυμητὸν Γυμνάσιον τῶν Χίων, καὶ »νὰ τὰ παραλάβῃ, ὡς εἶναι ἡ τελευταία θέλησις τοῦ »ῥηθέντος φίλου μας» [τοῦ Κοραῆ].

«Ἤκουσας φίλε, ὅτι τὸν εἶχαν ἐνταφιάσειν πλησίον »τοῦ φίλου του Thurot· ἀλλ' ὁ τάφος του ἔμενε σκεπα»σμένος μὲ ἁπλοῦν χῶμα. Δὲν ὑπέφερα νὰ εὑρίσκεται »τόσον καταφρονεμένος ὁ τάφος τοῦ ἀοιδίμου Κοραῆ. »Ἔμβασα λοιπὸν εἰς τὴν κυρίαν Thurot καὶ κυρίαν »Φουρναράκη φρ. 1000 καί, δι' ἐπιστασίας τῶν ἀξιε»παίνων τούτων κυριῶν, κατεσκευάσθη τὸ μνημεῖον τοῦ »ὁποίου Σ' ἔστειλα διὰ τοῦ κυρίου Κοντοσταύλου ἓν ἀν»τίτυπον· καὶ ἰδοὺ Σὲ στέλλω τρία ἄλλα νὰ τὰ ἔχῃς »πρὸς ἀνάμνησιν τοῦ μακαρίτου. Ἡ θέλησίς του ἦτο νὰ »τυπωθῇ καὶ ὁ βίος του γραμμένος ἀπὸ τὸν ἴδιον. Ἐτυ»πώθη καὶ οὗτος δι' ἐξόδων μου, ὡς ἐτυπώθη χωριστὰ »καὶ ἡ εἰκὼν αὐτοῦ ὡς ἦτο νεκρός. Σὲ στέλλω 3 ἀντί»τυπα τοῦ βίου καὶ 3 τῶν εἰκόνων. Ἡ θέλησίς του ἦτο »νὰ δίδεται εἰς τὴν χήραν τοῦ ἀδελφοῦ του τὸ τριμη»νιαῖον ἐνόσῳ ζῇ, καὶ τοῦτο δίδεται μέχρι σήμερον.»

ΛΔ, ΣΕΛΙΔΙ νς'.

Ὁ Δημήτριος Π. Σκαραμαγκᾶς ἐγένετο υἱὸς τοῦ εὐπατρίδου Πέτρου Λ. Σκαραμαγκᾶ ἑνὸς τῶν ἐν τῷ φρουρίῳ τῆς Χίου ὁμήρων, ὑποστάντος τὸν δι' ἀγχόνης μαρ-

τυρικὸν θάνατον μετὰ τοῦ ἐπὶ θυγατρὶ γαμβροῦ αὐτοῦ Ζ. Ταμβάκου καὶ τοῦ ἀδελφοῦ Νικολάου Λ. Σκαραμαγκᾶ (1), τῇ 23 Ἀπριλίου 1822. Ἦτο κάτοχος παιδείας ἑλληνικῆς καὶ εὐρωπαϊκῆς· καὶ διήνυσεν εὐδοκιμώτατα τὰς ἰατρικὰς σπουδάς του. Ἄκρος τοῦ Κοραῆ θαυμαστής, ἐχρημάτισεν εἷς τῶν ἱδρυτῶν τῆς ἐν Παρισίοις συστάσης τῇ 6 Δεκεμβρίου 1835 *Ἑλληνικῆς ἑταιρίας* ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν ΚΟΡΑΗΣ, καὶ ἀντιπρόεδρος μὲν αὐτῆς κατὰ τὴν Α' περίοδον, πρόεδρος δὲ κατὰ τὴν ἑπομένην Β' (27 Μαρτίου 1836) ἐκλεχθείς. Εἰρήσθω ὧδε κατὰ πάροδον, ὅτι τῆς ἑταιρίας ταύτης μέλη μὲν *τακτικὰ* ἦσαν πάντες σχεδὸν οἱ ἐν Παρισίοις Ἕλληνες· *ἀντεπιστέλλοντα* δέ, οὐκ ὀλίγοι τῶν ἐν Μασσαλίᾳ, ἐν Λονδίνῳ, ἐν Βιέννῃ, ἐν Βενετίᾳ, ἐν Βουκορεστίῳ, ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἐν Κύπρῳ, ἐν Πάτραις, ἐν Ναυπλίῳ καὶ ἐν Ἀθήναις ὁμογενῶν· καὶ *ἐπίτιμα*, ἐκ μὲν τῶν ἡμεδαπῶν, οἱ: Γ. Γλαράκης, Θεόφιλος Καΐρης, Μισαὴλ Ἀποστολίδης, Θεόκλητος Φαρμακίδης, Γεώργιος Γεννάδιος, Κωνσταντῖνος Ἀσώπιος, Νεόφυτος Βάμβας, Σπυρίδων Τρικούπης, Κωνσταντῖνος Κανάρης, καὶ ἄλλοι· ἐκ δὲ τῶν ἀλλοδαπῶν, οἱ: Pouqueville, Lasteyrie, Dehèque, Hase, Landors, Chateaubriand, Victor Hugo, Borelli, Jules David, καὶ ἄλλοι. Ἀναχωρήσας ἐκ Παρισίων κατὰ τὸ 1838, ἀπῆλθεν εἰς Λονδῖνον, ἔνθα ἐτράπη εἰς τὸ ἐμπορικὸν στάδιον, γαμβρὸς ἐπὶ θυγατρὶ τοῦ ἐν σελ. ζ'-η' καὶ νζ'-νη' μνημονευθέντος Κ[ου] Εὐστρατίου Ῥάλλη γενόμενος. Ἀπεβίωσε δ' ἐκεῖ νέος ἔτι, καταλιπὼν ὄνομα χρηστοῦ καὶ χρησίμου ἕλληνος πολίτου. Κατὰ τὴν ἐν

(1) Α. Βλαστοῦ, Χιακά. Τόμ. Β', σελ. 242 καὶ ἑπόμ.

Παρισίοις διαμονήν του συνέταξε καὶ ἀνέγνω ἐν συνεδριάσεσι τῆς εἰρημένης ἑταιρίας δύο διατριβάς· τὴν μέν, τῇ 27 Δεκεμβρίου 1835, εἰς τὰ προλεγόμενα τῆς ἑλληνικῆς φιλολογίας τοῦ Schoell· τὴν δέ, τῇ 24 Ἰουνίου 1838, περὶ τοῦ βίου τοῦ Εὐριπίδου. Ἀμφότεραι αὗται καὶ ἡ προσλαλιά, τὴν ὁποίαν ἀπήγγειλε τῇ 10 Ἀπριλίου 1836 ἀναδεχόμενος τὴν προεδρείαν, ἀπόκεινται χειρόγραφοι εἰς τὰ ἀρχεῖα τῆς ἑταιρίας, τὰ μετὰ τῆς σφραγῖδος καὶ τῶν πρακτικῶν καὶ πάντων τῶν σχετικῶν ἐγγράφων τηρούμενα — ἐκ τοῦ Ἰουνίου μηνὸς τοῦ 1840 ἔτους (ὅτε φαίνονται διακοπεῖσαι αἱ συνεδριάσεις τῶν μελῶν της) — παρὰ τῷ τότε γραμματεῖ, τὰ νῦν δὲ ἀπὸ ἱκανῶν χρόνων ἐν Ἀθήναις διαμένοντι καθηγητῇ Πανεπιστημίου, Κῳ Νικολάῳ Ι. Σαριπόλῳ. Τοσαῦτα μὲν συνοπτικῶς περὶ τοῦ Δημητρίου Π. Σκαραμαγκᾶ.

Ὁ δὲ Καλλίνικος Κρεατσούλης ἐγένετο υἱὸς τοῦ *Ἡμισειαστοῦ* (métayer. βλ. τὴν λέξιν ἐν σελ. 221.) τῆς ἐπαύλεως τῶν Σκαραμαγκᾶ, βορειοδυτικῶς κειμένης ἐν μικρᾷ ἀπὸ τῆς πόλεως ἀποστάσει καὶ γνωστῆς ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν ἡ *Σκαραμαγκώ*. Ὁ χωροδότης, ἤτοι ὁ τοῦ Δημητρίου πατὴρ Πέτρος Λ. Σκαραμαγκᾶς, κατανοήσας ὅτι ὁ παῖς Κωνσταντῖνος (τοῦτο ἦτο τὸ κατὰ κόσμον ὄνομα τοῦ Καλλινίκου) ἦν εὖ πεφυκὼς πρὸς τὰ γράμματα, τὸν προσέλαβε παρ' ἑαυτῷ εἰς τὴν πόλιν, ἵνα ἐκπαιδευθῇ προσηκόντως· τὰ πράγματα δ' ἀπέδειξαν τὴν ὀρθότητα τῆς προγνώσεώς του, διότι ὁ νέος προκόπτων εἰς τὰ γράμματα βαθμηδὸν ἐπέρανεν εὐδοκίμως τὴν σειρὰν τῶν ἐγκυκλίων μαθημάτων ἐν τῷ χιακῷ Γυμνασίῳ ὑπὸ τὸν ἀοίδιμον Ἀθανάσιον τὸν Πάριον. Τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μαθητῶν τοῦ ἐκπαιδευτηρίου

ἐκείνου αὐξάνοντος ὁσημέραι κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ παρόντος αἰῶνος — διότι πλὴν τῶν Χίων μειρακίων συνέτρεχον ἐκεῖσε χάριν σπουδῆς καὶ ἐκ Σμύρνης καὶ ἐξ ἄλλων τῆς Ἀσίας τόπων, καὶ ἐξ Αἰγύπτου καὶ Συρίας καὶ Παλαιστίνης, καὶ ἐκ Κρήτης, καὶ ἐκ τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου, καὶ ἐκ Πελοποννήσου, καὶ ἐκ Θεσσαλονίκης καὶ Κωνσταντινουπόλεως, καὶ ἐκ τῶν τῆς Ἠπείρου μερῶν —, ἐδέησε νὰ διαιρεθῶσιν αἱ τάξεις τῶν Ἑλληνικῶν καὶ νὰ προσληφθῶσι διδάσκαλοι ἐκ τῶν τελειοφοίτων τοῦ Γυμνασίου, ὧν εἷς ἦτο καὶ ὁ Κ. Κρεατσούλης, ὁ ὁποῖος ἡλικιωθεὶς προέκρινε τὸν τοῦ ἀγάμου ἱερέως βίον, μετονομασθεὶς ἀπὸ Κωνσταντίνου Καλλίνικος. Παρ' αὐτῷ ἐμαθήτευσα κἀγὼ δεκαέτης ὤν, ὅτε κατὰ τὸ 1811 προήχθην εἰς ἀνωτέραν τάξιν.

Ἀπέριττος τὸν βίον, πρᾶος καὶ διδακτικός, ἐτιμᾶτο ἐπαξίως καὶ ἠγαπᾶτο παρὰ πάντων. Ἐπιτραπήτω νὰ προσθέσω ἐνταῦθα τὸ ἑξῆς, ὅπερ ἐν τῇ νεότητί μου μεγίστην ἐνεποίησέ μοι ἐντύπωσιν.

Ἀρχιερατεύοντος ἐν Χίῳ τοῦ ἀοιδίμου Διονυσίου τοῦ Βυζαντίου, ἀνδρὸς ἐντριβοῦς περί τε τὴν ἔσω καὶ τὴν ἔξω σοφίαν (1) ἡ κοινότης τῶν Χίων ἐκ συμφώνου μετὰ τῆς Πανιερότητός του ἀπεφάσισε νὰ προπαρασκευάζωνται διὰ τὸ κήρυγμα τοῦ θείου λόγου ὅσοι τῶν λογίων Κληρικῶν κρίνονται ἱκανοί, ὅπως κουφίζωσι μὲν ἐν μέρει

(1) Τοῦτον τὸν ἀοίδιμον Μητροπολίτην Χίου (ἀποβιώσαντα τῇ 25 Ἰανουαρίου 1817 — Βλ. Λ. Ε. τοῦ ἔτους ἐκείνου σελ. 180 - 182, καὶ 460 — 463), ὁ μακαρίτης Κ. Μ. Κοόμας ἐν ἐπιστολῇ πρὸς τὸν ἐκδότην τοῦ Λογίου Ἑρμοῦ ιαης Νοεμβρίου 1811 ἐκ Σμύρνης, τάττει μεταξὺ τῶν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἐπὶ σοφίᾳ διακρινομένων ἀρχιερέων — Βλ. Λ. Ε. τοῦ ἔτους 1812, σελ. 77.

τοὺς καθ' ἅπασαν τὴν πόλιν τρεῖς τακτικοὺς ἱεροκήρυκας προκεχωρημένους ὄντας τῇ ἡλικίᾳ, διαδεχθῶσι δὲ τούτους ἐν καιρῷ περιστάντας εἰς τὴν ἐκ τοῦ γήρως ἀνικανότητα. Συνεπείᾳ τοῦ ἀξιεπαίνου τούτου μέτρου, ἐκλήθη καὶ ὁ ἡμέτερος Κρεατσούλης νὰ μετάσχῃ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ τούτου διαγωνισμοῦ. Ὁ πρῶτος λόγος, ὃν ἐν τῇ τῶν ἱεροδιακόνων τάξει ἔτι τελῶν ἐξεφώνησεν ἐν τῷ πρωτεύοντι τῶν τοῦ Α' τμήματος τῆς πόλεως ναῶν, τιμωμένῳ ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ ἁγίου Βίκτορος (τῷ κατὰ τὰς ἀποφράδας μὲν ἡμέρας τῆς καταστροφῆς τοῦ 1822 ἔτους πυρποληθέντι καὶ καταῤῥυέντι, οὗ πρὸ πολλῶν δ' ἐτῶν ἐπὶ τῶν αὐτῶν ἐρειπίων εἰς Μητροπολικὴν ἐκκλησίαν ἀνεγερθέντι), θέμα εἶχε τὸ *Περὶ παιδείας*. Κατεδείκνυε δὲ δι' αὐτοῦ πειστικώτατα ἔκ τε τῶν ἁγίων Γραφῶν καὶ τῶν συγγραμμάτων τῶν θείων Πατέρων καὶ ἐκ τῶν τῆς ἑλληνικῆς ἀρχαιότητος σοφῶν, ὅτι ὁ μὲν παιδείας ἄμοιρος ὁμοιάζει πρὸς μονόφθαλμον καὶ εἰς τὴν κοινωνίαν ἄχρηστον ἄνθρωπον· οἱ δὲ δυνάμενοι νὰ συντελέσωσιν εἰς τὴν διάδοσιν τοῦ φωτισμοῦ τῶν συμπολιτῶν των, ἐξ ἰδιοτροπίας ὅμως ἢ ἀναλγησίας παρακωλύοντες ὁπωσδήποτε τὴν πρόοδον τῆς παιδείας, ὁμοιάζουσι πρὸς τὸν *Νάας* βασιλέα τῶν Ἀμμανιτῶν, ὁ ὁποῖος, κατὰ τὸν ἱστορικὸν Ἰώσηπον (Ἰουδαϊκ. Ἀρχαιολογ. Βιβλ. Ϛ', Κεφάλ. Ε), μετὰ πολλοῦ καὶ μαχίμου στρατοῦ ἐπιπεσὼν κατὰ τῶν πέραν τοῦ Ἰορδάνου κατῳκημένων Ἰουδαίων, καὶ χειρωσάμενος αὐτούς, ἐπενόησε νὰ τοὺς καταστήσῃ τοῦ λοιποῦ ἀνικάνους νὰ ἐλευθερωθῶσιν ἀπὸ τῆς δουλείας διὰ τῆς ἐκκοπῆς τοῦ δεξιοῦ ὀφθαλμοῦ, «Ὅπως, τῆς ἀριστερᾶς αὐτοῖς ὄψεως ὑπὸ τῶν

»θυρεῶν καλυπτομένης, ἄχρηστοι παντελῶς εἶεν » (1).

Μετὰ τὸ τέλος τοῦ λόγου, καταβάντα ἀπὸ τοῦ ἄμβωνος καὶ προσελθόντα εἰς τὸν Ἀρχιερέα, ἵν' ἀσπασθῇ κατὰ τὴν τάξιν τὴν δεξιάν του, οὗτος ἐμβλέψας εἰς ἐκεῖνον προσηνέστατα, εἶπε μὲ τόνον φωνῆς ἠχηρᾶς, *Ὑπέρευγε*. Παρατυχὼν κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν πλησίον τοῦ Ἀρχιερατικοῦ θρόνου, ἐζήλευσα τὸν διδάσκαλόν μου ἀξιωθέντα δημοσίᾳ τοιούτου ἐπαίνου.

Τὴν θέσιν τοῦ διδασκάλου τῶν ἑλληνικῶν ἐν τῇ δημοσίᾳ σχολῇ κατεῖχε μέχρι τῆς ἐνάρξεως τοῦ ὑπὲρ τῆς ἑλληνικῆς ἀνεξαρτησίας ἀγῶνος, ὅτε ἐκ τῆς ἐμφανίσεως τοῦ ὑπὸ τὸν Ι. Τομπάζην ἑλληνικοῦ στόλου (τῇ 23 Ἀπριλίου 1821), ἐμφόβων γενομένων τῶν κρατούντων, διεταράχθη ἡ τάξις τοῦ ἐν Χίῳ καθεστῶτος πολιτεύματος· ἐκρατήθησαν ἐν τῷ φρουρίῳ ὅμηροι ὅ,τε Μητροπολίτης καὶ οἱ πρόκριτοι τῶν πολιτῶν, καὶ κατὰ συνέπειαν ἐκλείσθη ἡ δημοσία σχολή. Κατὰ τὴν συμβᾶσαν δὲ μετὰ πλήρη ἐνιαυτὸν (κατὰ Ἀπρίλιον τοῦ 1822) καταστροφήν, ἀφοῦ περιεπλανήθη εἰς τὰ ὄρη ἐπὶ ὅλην ἑβδομάδα, ἐσώθη διὰ πλοιαρίου εἰς Ψαρά, κ' ἐκεῖθεν κατηυθύνθη εἰς Τεργέστην· ἀλλά, μὴ ἐπιτραπείσης εἰς αὐτὸν τῆς ἀποβάσεως, κατέφυγεν εἰς Λιβοῦρνον, ἔνθα οἱ ὁμογενεῖς τῷ διεπιστεύθησαν τὴν ἐκπαίδευσιν καὶ τὴν ἠθικὴν ἀνατροφὴν τῶν τέκνων των. Ἐκεῖθεν μετακληθεὶς ὑπὸ τῶν ἐν Μασσαλίᾳ ὁμογενῶν, διετέλεσεν ἐπὶ τριακονταετίαν ἐφημέριος αὐτῶν καὶ διδάσκαλος. Αὐτόθι

(1) Τοῦ Ἀμμανίτου τούτου Νάας μνεία γίνεται καὶ ἐν τῇ Α΄ τῶν Βασιλειῶν, Κεφ. ΙΑ΄, καὶ ἑπόμ., ὅτε μετὰ τὴν ὑποδούλωσιν τῶν πέραν τοῦ Ἰορδάνου Ἰουδαίων ἐπεστράτευσεν ὁ αὐτὸς κατὰ τῶν κατοίκων Ἰαβὶς Γαλαάδ.

τοὺς καθ' ἅπασαν τὴν πόλιν τρεῖς τακτικοὺς ἱεροκήρυκας προκεχωρημένους ὄντας τῇ ἡλικίᾳ, διαδεχθῶσι δὲ τούτους ἐν καιρῷ περιστάντας εἰς τὴν ἐκ τοῦ γήρως ἀνικανότητα. Συνεπείᾳ τοῦ ἀξιεπαίνου τούτου μέτρου, ἐκλήθη καὶ ὁ ἡμέτερος Κρεατσούλης νὰ μετάσχῃ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ τούτου διαγωνισμοῦ. Ὁ πρῶτος λόγος, ὃν ἐν τῇ τῶν ἱεροδιακόνων τάξει ἔτι τελῶν ἐξεφώνησεν ἐν τῷ πρωτεύοντι τῶν τοῦ Α′ τμήματος τῆς πόλεως ναῶν, τιμωμένῳ ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ ἁγίου Βίκτορος (τῷ κατὰ τὰς ἀποφράδας μὲν ἡμέρας τῆς καταστροφῆς τοῦ 1822 ἔτους πυρποληθέντι καὶ καταῤῥυέντι, οὐ πρὸ πολλῶν δ' ἐτῶν ἐπὶ τῶν αὐτῶν ἐρειπίων εἰς Μητροπολικὴν ἐκκλησίαν ἀνεγερθέντι), θέμα εἶχε τὸ *Περὶ παιδείας*. Κατεδείκνυε δὲ δι' αὐτοῦ πειστικώτατα ἔκ τε τῶν ἁγίων Γραφῶν καὶ τῶν συγγραμμάτων τῶν θείων Πατέρων καὶ ἐκ τῶν τῆς ἑλληνικῆς ἀρχαιότητος σοφῶν, ὅτι ὁ μὲν παιδείας ἄμοιρος ὁμοιάζει πρὸς μονόφθαλμον καὶ εἰς τὴν κοινωνίαν ἄχρηστον ἄνθρωπον· οἱ δὲ δυνάμενοι νὰ συντελέσωσιν εἰς τὴν διάδοσιν τοῦ φωτισμοῦ τῶν συμπολιτῶν των, ἐξ ἰδιοτροπίας ὅμως ἢ ἀναλγησίας παρακωλύοντες ὁπωσδήποτε τὴν πρόοδον τῆς παιδείας, ὁμοιάζουσι πρὸς τὸν *Νάας* βασιλέα τῶν Ἀμμανιτῶν, ὁ ὁποῖος, κατὰ τὸν ἱστορικὸν Ἰώσηπον (Ἰουδαϊκ. Ἀρχαιολογ. Βιβλ. Ϛ′, Κεφάλ. Ε), μετὰ πολλοῦ καὶ μαχίμου στρατοῦ ἐπιπεσὼν κατὰ τῶν πέραν τοῦ Ἰορδάνου κατῳκημένων Ἰουδαίων, καὶ χειρωσάμενος αὐτούς, ἐπενόησε νὰ τοὺς καταστήσῃ τοῦ λοιποῦ ἀνικάνους νὰ ἐλευθερωθῶσιν ἀπὸ τῆς δουλείας διὰ τῆς ἐκκοπῆς τοῦ δεξιοῦ ὀφθαλμοῦ, «Ὅπως, τῆς ἀριστερᾶς αὐτοῖς ὄψεως ὑπὸ τῶν

»θυρεῶν καλυπτομένης, ἄχρηστοι παντελῶς εἶεν » (1).

Μετὰ τὸ τέλος τοῦ λόγου, καταβάντα ἀπὸ τοῦ ἄμβωνος καὶ προσελθόντα εἰς τὸν Ἀρχιερέα, ἵν' ἀσπασθῇ κατὰ τὴν τάξιν τὴν δεξιάν του, οὗτος ἐμβλέψας εἰς ἐκεῖνον προσηνέστατα, εἶπε μὲ τόνον φωνῆς ἠχηρᾶς, *Ὑπέρευγε*. Παρατυχὼν κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν πλησίον τοῦ Ἀρχιερατικοῦ θρόνου, ἐζήλευσα τὸν διδάσκαλόν μου ἀξιωθέντα δημοσίᾳ τοιούτου ἐπαίνου.

Τὴν θέσιν τοῦ διδασκάλου τῶν ἑλληνικῶν ἐν τῇ δημοσίᾳ σχολῇ κατεῖχε μέχρι τῆς ἐνάρξεως τοῦ ὑπὲρ τῆς ἑλληνικῆς ἀνεξαρτησίας ἀγῶνος, ὅτε ἐκ τῆς ἐμφανίσεως τοῦ ὑπὸ τὸν Ι. Τομπάζην ἑλληνικοῦ στόλου (τῇ 23 Ἀπριλίου 1821), ἐμφόβων γενομένων τῶν κρατούντων, διεταράχθη ἡ τάξις τοῦ ἐν Χίῳ καθεστῶτος πολιτεύματος· ἐκρατήθησαν ἐν τῷ φρουρίῳ ὅμηροι ὅ,τε Μητροπολίτης καὶ οἱ πρόκριτοι τῶν πολιτῶν, καὶ κατὰ συνέπειαν ἐκλείσθη ἡ δημοσία σχολή. Κατὰ τὴν συμβᾶσαν δὲ μετὰ πλήρη ἐνιαυτὸν (κατὰ Ἀπρίλιον τοῦ 1822) καταστροφήν, ἀφοῦ περιεπλανήθη εἰς τὰ ὄρη ἐπὶ ὅλην ἑβδομάδα, ἐσώθη διὰ πλοιαρίου εἰς Ψαρά, κ' ἐκεῖθεν κατηυθύνθη εἰς Τεργέστην· ἀλλά, μὴ ἐπιτραπείσης εἰς αὐτὸν τῆς ἀποβάσεως, κατέφυγεν εἰς Λιβοῦρνον, ἔνθα οἱ ὁμογενεῖς τῷ διεπιστεύθησαν τὴν ἐκπαίδευσιν καὶ τὴν ἠθικὴν ἀνατροφὴν τῶν τέκνων των. Ἐκεῖθεν μετακληθεὶς ὑπὸ τῶν ἐν Μασσαλίᾳ ὁμογενῶν, διετέλεσεν ἐπὶ τριακονταετίαν ἐφημέριος αὐτῶν καὶ διδάσκαλος. Αὐτόθι

(1) Τοῦ Ἀμμανίτου τούτου Νάας μνεία γίνεται καὶ ἐν τῇ Α' τῶν Βασιλειῶν, Κεφ. ΙΑ', καὶ ἑπόμ., ὅτε μετὰ τὴν ὑποδούλωσιν τῶν πέραν τοῦ Ἰορδάνου Ἰουδαίων ἐπεστράτευσεν ὁ αὐτὸς κατὰ τῶν κατοίκων Ἰαβὶς Γαλαάδ.

δὲ κατέλυσε τὸν βίον ἐν μηνὶ Σεπτεμβρίῳ τοῦ 1861 ἔτους, ἔχων ἡλικίαν οὐχὶ ἐλάσσονα (ὡς ἔγραφέ μοι τρεῖς πρὸ τῆς τελευτῆς του μῆνας) τῶν 74 ἐτῶν.

ΛΕ, ΣΕΛΙΔΙ νς'.

Πᾶσαν πρᾶξιν περὶ τῆς ἀπὸ τοῦ χρέους ἀπαλλαγῆς τῆς βιβλιοθήκης Κοραῆ ἐνήργει ὁ Κρεατσούλης ἐν ἰδίῳ αὐτοῦ ὀνόματι, καθὰ ἐῤῥέθη ἀνωτέρω. Ὑπ' αὐτὸ δὲ τοῦτο τὸ πνεῦμα ἤρχισεν ἐκ τοῦ 1842 νὰ ἐπιστολογραφῇ μετὰ τῶν ἐν Χίῳ. Τῶν ἐπιστολῶν του, σωζομένων ἐν πρωτοτύπῳ εἰς τ' ἀρχεῖα τῆς Ἐφορείας τῶν ἐκεῖ δημοσίων ἐκπαιδευτηρίων, δημοσιεύω τὰ ἑξῆς ἀποσπάσματα·

α) Ἐκ τῆς *πρὸς τοὺς ἐπιτρόπους τῆς σχολῆς τῆς Χίου*, 13/25 Αὐγούστου 1842.

«Ἀνέβαλα ν' ἀποκριθῶ εἰς τὴν ἔντιμον ἐπιστολὴν »Σας τῶν 21 Φεβρουαρίου 1842. Αἰτία δὲ τῆς ἀναβολῆς »ὑπῆρξε τὸ μεταξὺ ἐμοῦ *καὶ τῶν ἐπιτρόπων τῆς δια»θήκης τοῦ μακαρίτου Κοραῆ* διάστημα.»

....«Ἡ βιβλιοθήκη, συνισταμένη ἀπὸ τόμους περί»που τρεῖς χιλιάδας· οἱ πλειότεροι τούτων εἶναι συγ»γράμματα ἑλληνικὰ καὶ γαλλικά. Οἱ τόμοι δὲ οὗτοι »οἱ συνιστῶντες τὴν βιβλιοθήκην του, εὑρίσκονται ἔτι »εἰς Μασσαλίαν *ὑπὸ τὴν διαταγὴν τῶν ἐπιτρόπων του*, »*Ι. Ῥώτα* καὶ λοιπῶν.»

β) *Ἐκ τῆς πρὸς τὸν σεβασμιώτατον κύριον Μητροφάνην* [Στομάραν] *διδάσκαλον ἐν τῇ σχολῇ τῆς Χίου*, α^ης Ἰουνίου 1849 (Ν).

«...Μὲ πολλοὺς κόπους καὶ βάσανα, Κύριε, φυλάττω »τὴν βιβλιοθήκην τοῦ μακαρίτου Κοραῆ, ἔτη σήμερον

»δώδεκα. Ἦτο καιρὸς νὰ φροντίσῃ ἡ ἡμετέρα πατρὶς »νὰ τὴν παραλάβῃ· ἀλλὰ πρὶν τὴν παραλάβῃ, χρεωστεῖ »νὰ προετοιμάσῃ τόπον ἀσφαλῆ ἀπὸ ὑγρασίαν, ἀπὸ βρο»χήν, ἀπὸ βώτριδα, καὶ πρὸ πάντων ἀπὸ τοῦ νὰ λαμ»βάνωσιν οἱ δυνατοὶ καὶ μεγάλοι ὅπως θέλουν, καὶ ὅπου »θέλουν, βιβλία.»

« *Κανεὶς πλὴν ἐμοῦ, δὲν ἔχει νὰ λάβῃ ἀπὸ τὴν βι»βλιοθήκην οὐδὲ ὀβολόν*. Πολλάκις ἔγραψα καὶ μερικῶς »καὶ διὰ τῶν ἐφημερίδων... ἀλλ' *οἱ ἐπίτροποι τῆς δια»θήκης* δὲν μὲ ἀπεκρίθησαν τίποτε... Ὁμίλησε, παρα»καλῶ, εἰς τοὺς ἐπιτρόπους τοῦ σχολείου τῆς πατρίδος »νὰ ζητήσωσι τακτικῶς ἀπ' ἐμὲ τὴν βιβλιοθήκην, ἂν »ἀγαπῶσι. Δὲν γνωρίζω ποῖοι εἶναι οἱ ἐπίτροποι τοῦ »σχολείου, οὔτε τί φρονοῦν περὶ τῆς βιβλιοθήκης· ἤθελον »δὲ γράψειν περὶ τούτου πρὸς τὸν ἔντιμον καὶ χρήσιμον »φίλον μου Κον Ν. Π. Πετροκόκκινον, τὸν ὁποῖον ἀσπά»ζομαι διὰ Σοῦ, ἀλλ' ἐγκρίνω μᾶλλον διὰ Σοῦ, ὡς ἱε»ροκήρυκος καὶ διδασκάλου, νὰ κοινολογηθῇ ἡ περὶ τῆς »βιβλιοθήκης ὑπόθεσις αὕτη εἰς τοὺς ἐκτιμῶντας τὰ »καλὰ συμπολίτας ἡμῶν.»

«Οἱ ἐπίτροποι τῆς σχολῆς χρεωστοῦν νὰ προετοιμά»σωσιν οἰκίαν ἀνάλογον καὶ εἰς ἀνάλογον θέσιν, διὰ τὴν »βιβλιοθήκην, μὲ ὅλα, ὡς εἶπον, τὰ προφυλακτικά. »Κανεὶς δὲν ἔχει νὰ ζητῇ τίποτε ἀπὸ τὴν βιβλιοθήκην· »μόνος ἐγὼ ἔχω νὰ λαμβάνω ἓξ χιλιάδας φράγκα. Τὰ »χρήματα ὅμως ταῦτα θέλουν οἰκονομηθῇ εὐκόλως με»ταξὺ ἐμοῦ καὶ τῆς σχολῆς...».

γ) Ἐκ τῆς *πρὸς τοὺς ἐπιτρόπους τῆς σχολῆς τῆς Χίου*, α' Φεβρουαρίου 1850.

«...Ἡ βιβλιοθήκη, ἐντιμότατοι Κύριοι, τοῦ μακα-

»ρίτου Κοραῆ, ἥτις εὑρίσκεται σήμερον εἰς χεῖράς μου, »καὶ τὴν ὁποίαν μὲ διαφόρους δυσκολίας, καὶ διαφόρων »εἰδῶν ἀντιστάσεις, καὶ μὲ δέκα ἐτῶν μεσεγγύημα (sé»questre) ἠδυνήθην νὰ διαφυλάξω, εἶναι κτῆμα τοῦ »Γυμνασίου τῆς Χίου, καὶ ὡς τοιοῦτον κτῆμα θέλει εὐο»δωθῆν (σὺν Θεῷ τὸ ἔτος 1850) *εἰς χεῖρας τῶν ἐφόρων* »τοῦ γυμνασίου τῆς Χίου, τῆς πολυπαθοῦς πατρίδος μου.»

«Εἰς τὰ φράγκα ἓξ χιλιάδας, μὲ τὰ ὁποῖα εἶναι ἐπι»φορτισμένη ἕως σήμερον ἡ βιβλιοθήκη, θέλουν προστε»θῆν, ὡς εἰκάζω, ἔτι ἕως φράγκα χίλια, διὰ στίχωμα »ἀστιχώτων βιβλίων (ὅσα δηλαδὴ ἀπέκτησεν ὁ μακα»ρίτης ἀπὸ τὰ 1822), τὰ ὁποῖα θέλετε βλέπειν ἐν »καιρῷ· ἀλλὰ περὶ τῶν χρημάτων εἶναι ὑστέρα σκέψις »μεταξὺ ἐμοῦ καὶ ὑμῶν. Ἐπεθύμουν προσέτι νὰ διορισθῇ »παρ' ὑμῶν βιβλιοφύλαξ τοὐλάχιστον διὰ τὸ πρῶτον »ἔτος, ὁ κύριος Ν. Π. Πετροκόκκινος (τὸν ὁποῖον κατα»σπάζομαι δι' ὑμῶν), ὁμοῦ μὲ ἕνα ἐκκλησιαστικὸν γνω»ρίζοντα νὰ γράφῃ Γαλλικὰ καὶ Λατινικὰ (ἐὰν τοῦτο »ἐγκριθῇ παρ' ὑμῶν). Ἡ οἰκία εἰς τὴν ὁποίαν θέλετε »ἀποθέσειν τὰ βιβλία, δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι θέλει εἶσθαι »πετρίνη, κτλ., καὶ ὅσα ἄλλα ἐγκρίνει ὁ φίλος Κ°ˢ Ν. »Π. Πετροκόκκινος.»

δ) Ἐκ τῆς *πρὸς τοὺς αὐτοὺς ἐπιτρόπους* ἐπιστολῆς, 12 Ἰουλίου 1850.

«...Ἐγκλειομένην εὑρήσετε ἐπιστολήν μου πρὸς τὸν »ἐπίτροπον τῆς βιβλιοθήκης καὶ φίλον μου παλαιὸν Ν. »Π. Πετροκόκκινον. Ἐκ τῆς πρὸς αὐτὸν ἐπιστολῆς μου »μανθάνετε τὴν θέλησίν μου ἐπὶ τῆς βιβλιοθήκης.»

ε) Ἐξ αὐτῆς τῆς διὰ τῶν ἐπιτρόπων σταλείτης πρὸς τὸν *Ν. Π. Πετροκόκκινον* ἐπιστολῆς, 12 Ἰουλίου 1850.

«...Τώρα μένει νὰ Σὲ φανερώσω, ὅτι τὰ ἔξοδά μου »ἕως νὰ Σᾶς ἐξαποστείλω ὁλόκληρον τὴν βιβλιοθήκην, »θέλουν ἀναβῆν, ὡς συμπεραίνω, ἕως φράγκα περίπου »*ἑπτὰ χιλιάδες*. Ἐκ τούτων τοὐλάχιστον τὰ ἥμισυ ἀ»νάγκη νά μοι προπληρώσῃ τὸ Γυμνάσιον. Ἐπεθύμουν »(τὸ ὁποῖον εἶναι συμφέρον διὰ τὸ Γυμνάσιον), ἀντὶ »τούτων τῶν χρημάτων τῶν 3 ½ χιλιάδων φράγκων »νὰ λάβω ἓν ἐπίσημον ἀποδεικτικὸν εἰς χεῖράς μου, ὅτι »τὸ Κοινὸν τῆς Χίου ἐπιστρέφει εἰς τοὺς παλαιούς του »καὶ κυρίους κληρονόμους, τοὺς Κυρίους υἱοὺς τοῦ μακα»ρίτου Πέτρου Λουρεντζῆ Σκαραμαγκᾶ, τὸ ὑποστατικὸν »τὸ ὁποῖον εἶχον, ὀνομαζόμενον *τῆς Σκαραμαγκοῦς*, καὶ »τὸ ὁποῖον ἔχει εἰς τὴν ἐξουσίαν του τὸ Κοινὸν τῆς Χίου »σήμερον, ὡς ἐκκλησιαστικόν. Ὁ ἀδελφός μου Λουρεν»τζῆς δύναται νὰ ἐξηγήσῃ ὑμῖν τὰ περὶ τούτου τοῦ »ὑποστατικοῦ, ὡς γνωρίζων τὰ πράγματα. Ἐὰν δὲ τοῦτο »γένῃ, ἐλπίζω νὰ λάβω ἀπὸ τοὺς υἱοὺς τοῦ μακαρίτου »Πέτρου Λ. Σκαραμαγκᾶ τὰς 3 ½ χιλιάδας φράγκα, »καὶ τότε ἡ βιβλιοθήκη, ἕως τοῦ ἐσχάτου φυλλαδίου »ἔρχεται εἰς χεῖράς Σας ἐλευθέρα...Ἐὰν δὲ τοῦτο δὲν »δύναται νὰ γένῃ ἐν ἀσφαλείᾳ, ὥστε νὰ ἔλθῃ πρὸς ἐμὲ »ἐπίσημον ἔγγραφον τῆς παραδόσεως τοῦ ὑποστατικοῦ »ἐκ μέρους τοῦ Κοινοῦ τῆς Χίου, καταγεγραμμένον εἰς »τὰ δημόσια ἔγγραφα ὅτι τὸ παρέλαβον οἱ παλαιοὶ »κτήτορες καὶ κληρονόμοι κτλ., τοὐλάχιστον ἂς δοθῇ »εἰς ἐμὲ τὸ ὑποστατικὸν τοῦτο, παρακαταθήκη διὰ 3 ½ »χιλιάδας φράγκα ἐκ μέρους τοῦ Κοινοῦ τῆς Χίου, καὶ »νὰ θεωρῆται ὡς κτῆμά μου χωρὶς νὰ δύναμαι νὰ τὸ »πωλήσω ἢ νὰ τὸ χαρίσω, ἕως νὰ παρουσιασθῶσιν οἱ »παλαιοί του κτήτορες καὶ ἀληθινοὶ κληρονόμοι· τότε

»δὲ νὰ παραδώσω εἰς αὐτοὺς τὸ ὑποστατικόν, ἢ ὅπου »δεῖ, ἀφοῦ λάβω ἄτοκα τὰς 3 ½ χιλιάδας φράγκα. »Βλέπεις ὅτι κάμνω ἀπὸ σήμερον μεγίστην θυσίαν.»

«Δὲν γνωρίζω πῶς τελειοῦνται αὐταὶ αἱ ὑποθέσεις· »ὅθεν, γράψε με παρακαλῶ Σε, τί δύναται περὶ τῆς »ὑποθέσεως ταύτης νὰ γείνῃ· ἢ τέλος, οἱ ἐπίτροποι τοῦ »Γυμνασίου νὰ μὲ στείλωσιν ὁμολογίαν, ὅτι μοῦ χρεω»στοῦν 3 ½ χιλιάδας φράγκα ἀπὸ α^ης Ἰουλίου 1850 »πρὸς 6 τὰ %. Ἑνὸς τούτων ὅλων γενομένου, θέλετε »λάβει τὴν βιβλιοθήκην μέχρι τοῦ ἐσχάτου φυλλα»δίου.»...καὶ

ϛ') Ἐκ τῆς *πρὸς τοὺς ἐπιτρόπους τοῦ Γυμνασίου* ἐπιστολῆς, 4 Ὀκτωβρίου 1850.

«...Τὰ δύο ὑστερινὰ κιβώτια, 18 καὶ 19 ἐστάλη»σαν εἰς παραλαβὴν τοῦ κυρίου Ν. Π. Πετροκοκκίνου, εἰς »τὸν ὁποῖον ἔγραψα ἐπιστολὴν ἐκτεταμένην ἀφορῶσαν »πρὸς ἐξοικονόμησιν τοῦ πρὸς ἐμὲ χρέους τῆς βιβλιοθή»κης, περιοριζομένου ἀπὸ σχεδὸν ἑπτὰ χιλιάδων φράγ»κων εἰς τὰ ἡμίση, ἤγουν φρ. 3,500, περὶ τῶν ὁποίων »ἔγραφον τῷ κ. Ν. Π. Πετροκοκκίνῳ νὰ μ' ἀποκριθῇ »θετικώτατα, διὰ νὰ ἐξαποστείλω πρὸς Ὑμᾶς καὶ τὰ »ἔτι εὑρισκόμενα ἕως καὶ τοῦ ἐσχάτου τετραδίου. Ὅθεν »παρακαλῶ καὶ Ὑμᾶς καὶ τὸν κ. Ν. Π. Πετροκόκκι»νον νὰ συνεννοηθῆτε καὶ ν' ἀποκριθῆτε θετικώτατα, »διὰ νὰ γνωρίζω καὶ ἐγὼ τὸ πρακτέον.»

Ἐπὶ τῶν προτάσεων τούτων τοῦ Κρεατσούλη, ἀναπτυχθεισῶν κατόπιν καὶ διὰ μεταγενεστέρων πρὸς τὸν Ν. Π. Πετροκόκκινον ἐπιστολῶν, ἡ Κοινότης τῆς Χίου ἀπεφάσισε νὰ παραχωρηθῇ τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ὑποστατικὸν εἰς τὸν υἱὸν τοῦ ἀρχαίου κτήτορος Πέτρου Λ. Σκα-

ραμαγκᾶ *Δημήτριον*, πρὸς ὃν ἀπεστάλη ἐγκαίρως καὶ ὁ τίτλος τῆς ἰδιοκτησίας,

ΛϚ, ΣΕΛΙΔΙ νζ′.

Ἐπὶ ἰσογαίου θολοσκεπάστου, ἀνεγερθέντος ἐν ἔτει 1852 διὰ τῆς συνδρομῆς τῶν Μανουὴλ Π. Ῥοδοκανάκη καὶ Κοζῆ (1) Ἀγελάστου, καὶ ἀνήκοντος εἰς τὸ Νοσοκομεῖον, ἠγέρθη ἡ τῆς βιβλιοθήκης οἰκοδομή, ἥτις ἀρξαμένη ἐκ τοῦ ἔτους 1864 ἐπὶ τῆς ἐφορείας τῶν Παναγιώτου Στ. Μηταράκη, Ζανῆ Κ. Νεγρεπόντη καὶ Κωνσταντίνου Γλύψη, ἐπερατώθη ἐν ἔτει 1870, ἐφορευόντων τῶν Θεοδώρου Ἀμίρου, Ἰακώβου Κ. Νεγρεπόντη, Κωνσταντίνου Κ. Πρωΐου καὶ Σκαρλάτου Δ. Μαγκανᾶ. Ἐδαπανήθησαν δὲ πρὸς τοῦτο γρόσια τουρκικὰ 73079, ἢ λίραι ὀθωμανικαὶ 730, ὧν τὰς 100 προσέφερεν ἐξ ἰδίων ὁ Ἰάκωβος Κ. Νεγρεπόντης. Καὶ τότε μὲν τὸ οἰκοδόμημα ἦτο ἐπαρκὲς διὰ τὴν βιβλιοθήκην Κοραῆ· μετὰ ταῦτα ὅμως προστεθείσης καὶ τῆς ἀπὸ τὸν μακαρίτην Ἰωάννην Ἀνδρεάδην, Χῖον, διευθυντὴν χρηματίσαντα τοῦ ἐν Τεργέστῃ λυκείου ἐπὶ πολλὰ ἔτη, κληροδοτηθείσης εἰς τὸ Χιακὸν Γυμνάσιον βιβλιοθήκης του καί, προσφορῶν κατὰ καιροὺς γινομένων ὑπὸ διαφόρων Χίων, ὁ χῶρος καταντᾷ ἀνεπαρκής· τάχιον δὲ ἢ βράδιον ἀνάγκη νὰ ἐπεκταθῇ ἡ οἰκοδομή.

(1) Κοζῆς, σπανιώτατον παρὰ τοῖς πρὸ ἡμῶν τε καὶ τοῖς ἐφ' ἡμῶν Χίοις ὄνομα· κατὰ συγκοπὴν ἐκ τοῦ ἰταλικοῦ *Cosimo*— ἑλληνιστὶ Κοσμᾶς.

ΛΖ, ΣΕΛΙΔΙ νθ'.

Τὸ ἐγκύκλιον γράμμα τῆς ἐπιτροπῆς εἶναι τὸ ἑξῆς·

«Φίλοι ὁμογενεῖς.

»Κατὰ πρότασιν τοῦ ἐν Λονδίνῳ ἀξιοτίμου κυρίου Εὐ-»στρατίου Ῥάλλη, οἱ ἐν Μασσαλίᾳ ἕλληνες (κατοικοῦν-»τες ἐν τῇ χώρᾳ, ἐν ᾗ κεῖνται τὰ λείψανα τοῦ ἀειμνή-»στου Α. Κοραῆ), συνελθόντες εἰς τὸν Σύλλογον αὐτῶν »τὴν 24 ἱσταμένου, ἀπεφάσισαν παμψηφεὶ καὶ μετ' ἐ-»πευφημιῶν ν' ἀνοίξωσι συνδρομὴν ὑπὲρ τῆς ἐν Ἀθήναις »μετακομιδῆς τῶν ἐν τῷ κοιμητηρίῳ τῶν Παρισίων εἰ-»σέτι κειμένων λειψάνων τοῦ ἀοιδίμου Ἀδαμαντίου Κο-»ραῆ· τῆς ἐν Ἀθήναις ἀνιδρύσεως μεγαλοπρεποῦς μαυ-»σωλείου καὶ τῆς ἀνεγέρσεως ἀνδριάντος αὐτοῦ· τῆς »ἀνιδρύσεως ἐν Παρισίοις κενοταφίου ἀξίου τοῦ ἀνδρός· »καὶ τέλος ὑπὲρ τῆς μετατυπώσεως τῶν ἀθανάτων αὐ-»τοῦ συγγραμμάτων καὶ τῆς διανομῆς αὐτῶν δωρεὰν »εἰς ἅπαντα τὰ σχολεῖα τῆς τε ἐλευθέρας καὶ δούλης »Ἑλλάδος, ἀναλόγως τοῦ συναχθησομένου ποσοῦ. Πρὸς »τοῦτο ἐξέλεξαν ἐπιτροπὴν ὅπως αὕτη συνάξῃ τὰς »ὑπὲρ τοῦ ἐθνικοῦ τούτου ἔργου συνδρομὰς τῶν ἁπαν-»ταχοῦ ἑλλήνων, συνιστῶσα πανταχοῦ ἐπιτροπὰς πρὸς »τὸν σκοπὸν τοῦτον.»

«Μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ ἔργου τούτου, ἡ Κεν-»τρικὴ ἐπιτροπὴ θέλει δώσει λόγον τῶν πράξεων αὐτῆς »εἴς τε τοὺς ἐνταῦθα ὁμογενεῖς, καὶ εἰς τὰς ἄλλας συν-»εργασθείσας πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἱεροῦ τούτου σκο-»ποῦ ἐπιτροπάς.»

«Γνωρίζοντες, Κύριοι, πόσον ὁ ἀείμνηστος Ἀδαμάν-»τιος Κοραῆς ἐμόχθησεν ὑπὲρ τῆς βελτιώσεως καὶ προό-

»δου τοῦ ἔθνους ἡμῶν, διὰ τῆς διασώσεως καὶ μορφώ»σεως τῆς γλώσσης μας καὶ διὰ τῶν σοφῶν καὶ λυσι»τελεστάτων πρὸς τοὺς ὁμογενεῖς συμβουλῶν αὐτοῦ, »πόσον δ' ἐτίμησε τὴν πατρίδα διὰ τῶν ἀθανάτων συγ»γραμμάτων αὐτοῦ, καὶ ὁποῖον φόρον εὐγνωμοσύνης »χρεωστεῖ ἅπαν τὸ Πανελλήνιον πρὸς αὐτόν, θέλετε »συνδράμει, ὡς εὐελπιστοῦμεν, προθυμότατα, ἀποδει»κνύοντες ὅτι ὁ Ἕλλην βραδέως ἢ ταχέως δὲν λησμο»νεῖ ν' ἀποτίσῃ φόρον εὐγνωμοσύνης εἰς τοὺς μεγάλους »ἄνδρας τοῦ ἔθνους αὐτοῦ, τοὺς ὁπωσδήποτε αὐτὸ εὐερ»γετήσαντας.»

»Ἐν Μασσαλίᾳ τὴν 26 Ἰουνίου 1872

ἡ Ἐπιτροπὴ

»Στέφανος Ζαφειρόπουλος· Λεωνίδας Π. Ἀργέντης·
»Μιχαὴλ Μελᾶς· Ἀμβρόσιος Θ. Ῥάλλης.

»*ὁ γραμματεύς*, Ἰωάννης Γ. Βελισσάριος.»

ΛΗ, ΣΕΛΙΔΙ νθ'.

Τὸ ἄνωθι δημοσιευθὲν ἐγκύκλιον γράμμα της ἡ Κεντρικὴ ἐπιτροπὴ ἀπηύθυνε πρὸς τοὺς ὁμογενεῖς διὰ τῶν ἐπιτροπῶν τὰς ὁποίας ὑποκατέστησεν εἰς τὰς ἑξῆς πόλεις·

Ἀθηνῶν — Λονδίνου — Λιβερπούλης — Μαγκεστρίας — Καλκούττης — Νεοβοράκου — Νεαπόλεως — Βουκορεστίου — Χίου — Σμύρνης — Γαλαζίου — Βιέννης — Ταϊγανίου — Βερδιάνσκας — Ὀδησσοῦ — Παρισίων — Ἀλεξανδρείας — Τεργέστης — Λιβούρνου — Πετρουπόλεως — καὶ Βραΐλας.

Καὶ οἱ εἰς ***Κωνσταντινούπολιν*** ὁμογενεῖς ἐξελέξαντο

ἐπιτοπίως πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν πενταμελῆ ἐπιτροπήν.

Ἐνταῦθα τοῦ λόγου γενόμενος, σκόπιμον νομίζω νὰ μὴ παρασιωπήσω τὰ πανηγυρικῶς τελεσθέντα ἐν Λονδίνῳ, ὅτε ἔφθασεν ἐκεῖσε τὸ ἐγκύκλιον γράμμα τῆς Κεντρικῆς ἐπιτροπῆς. Ἀρύομαι δὲ ταῦτα ἐκ φυλλαδίου τότ' ἐγκαίρως δημοσιευθέντος: Printed by Clayton and Francis Red Lion Court, fleet Street.

Οἱ ἐν Λονδίνῳ ὑποκαταστάντες ἐπίτροποι, ὅ,τε Κος Εὐστράτιος Ῥάλλης καὶ ὁ Κος Μιχαὴλ Σπάρταλης, προσεκάλεσαν τοὺς ἐν ἐκείνῃ τῇ πόλει Ἕλληνας εἰς συνέλευσιν ἐν τῷ γραφείῳ τῶν Κων Ἀδελφῶν Ῥάλλη, κατὰ τὴν 10 Ἰουλίου 1872. Ἡ συνέλευσις ἐξελέξατο ὁμοψήφως πρόεδρον αὐτῆς τὸν κύριον Πέτρον Βραΐλαν Ἀρμένην, ὄντα τότε πρεσβευτὴν τοῦ Μεγαλειοτάτου Βασιλέως τῶν Ἑλλήνων παρὰ τῇ Ἀγγλικῇ Κυβερνήσει. Οὗτος δ' ὁ πλήρης φιλοπατρίας καὶ ἐν πάσῃ μαθήσει ἀριπρεπὴς ἀνὴρ ἀπηύθυνε πρὸς τοὺς συνελθόντας τὴν ἑξῆς σπουδαίαν ὁμιλίαν, τὴν ὁποίαν συχνάκις διέκοψαν αἱ χειροκροτήσεις ὅλων.

«*Φίλτατοι ὁμογενεῖς.*»

«Ἡ πρᾶξις διὰ τὴν ὁποίαν συνήλθομεν, κατὰ τὴν ἐγκύκλιον τὴν ὁποίαν Σᾶς ἀνέγνωσε πρὸ μικροῦ ὁ σεβαστός μοι φίλος Κος Εὐστράτιος Ῥάλλης, εἶναι καθ' ἑαυτὴν τόσον εὔγλωττος, ὥστε οὐδὲν δύνανται νὰ προσθέσωσιν εἰς τὴν σημασίαν αὐτῆς οἱ ἀσθενεῖς μου λόγοι. Οὐχ ἧττον, ἐπειδὴ ἐπεθυμήσατε νὰ ἀκούσητε καὶ ἐμέ, θέλω Σᾶς ἀπασχολήσει ἐπ' ὀλίγον· καὶ πρὸ πάντων ἐπιτρέψατέ μοι νὰ Σᾶς προσφέρω τὰς ζωηράς μου εὐχα-

ριστίας διὰ τὴν εὐμενῆ πρόσκλησίν Σας ἵνα προεδρεύσω τῆς ἐντίμου ταύτης ὁμηγύρεως, καθ' ἣν πρόκειται νὰ τιμήσητε τὴν μνήμην μεγάλου φωστῆρος καὶ εὐεργέτου τοῦ ἡμετέρου ἔθνους, τοῦ *Ἀδαμαντίου Κοραῆ*, τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα εἶναι ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς πατρίδος ἡμῶν ἔνδοξον καὶ ἀθάνατον. Τί δύναμαι νὰ Σᾶς εἴπω ἐγὼ περὶ Κοραῆ τὸ ὁποῖον νὰ μὴ ἦναι γνωστὸν εἰς Ὑμᾶς καὶ εἰς ὅλον τὸ Πανελλήνιον; Τὸ ὄνομα τοῦ Κοραῆ δὲν δύναται ν' ἀποχωρισθῇ ἀπὸ τῆς Ἐθνικῆς ἡμῶν ἀναγεννήσεως, καθὼς ἡ πρὸς αὐτὸν εὐγνωμοσύνη οὐδέποτε θέλει ἐξαλειφθῆ ἀπὸ τὰς καρδίας τῶν ἐπερχομένων γενεῶν. Αὐτὸς ὑπῆρξεν ὁ πολύτιμος κρῖκος δι' οὗ ὁ νέος Ἑλληνισμὸς συνδέεται μετὰ τοῦ ἀρχαίου, καὶ ἀπ' αὐτοῦ θὰ χρονολογεῖται πάντοτε ἡ νέα αὕτη φάσις τῆς πνευματικῆς ἀναπτύξεως τοῦ ἡμετέρου ἔθνους.»

«Ὁ Κοραῆς, ὡς δὲν ἀγνοεῖτε, ἐπεδόθη κατ' ἀρχὰς εἰς αὐτὸ τὸ ἔντιμον στάδιον, εἰς τὸ ὁποῖον τοσοῦτον διακρίνεσθε καί, μὲ τὴν εὐλογίαν τοῦ Θεοῦ, τοσοῦτον εὐδοκιμεῖτε· ἀλλὰ μετ' οὐ πολὺ συνησθάνθη ὅτι ἄλλος ἦτο ὁ προορισμός του. Ἐμελέτησε λίαν ἐπιτυχῶς τὰς φυσικὰς ἐπιστήμας, καὶ ἰδίως τὴν ἰατρικήν, καὶ ἐὰν ἐξηκολούθει τὰς πρώτας ταύτας μελέτας, βεβαίως ἤθελε διακριθῆ, ἀλλὰ δὲν ἤθελεν ἐκπληρώσει ἐκείνην τὴν ἐθνοσωτήριον ἐντολὴν εἰς τὴν ὁποίαν ἀφιέρωσε μέχρι τέλους τοῦ βίου αὐτοῦ καὶ νοῦν καὶ καρδίαν. Μάρτυς αὐτόπτης τῆς μεγάλης ἐκείνης μεταπολιτεύσεως ἥτις ἐκήρυξε καὶ καθιέρωσε τὰ δικαιώματα τῆς ἀνθρωπότητος καὶ ἀνεπέτασεν ἐν μέσῳ τῆς Εὐρώπης τὴν σημαίαν τῆς ἐλευθερίας, ἥτις μετ' οὐ πολὺ ἔμελλε νὰ περιέλθῃ θριαμβευτικῶς ὅλην τὴν οἰκουμένην, συνησθάνθη

ὁ ἀοίδιμος ὑμῶν συμπατριώτης ὅτι τῆς καθολικῆς ταύτης ἀναγεννήσεως ἔπρεπε νὰ μεθέξῃ καὶ τὸ ἡμέτερον ἔθνος, ἔνθα κατὰ πρῶτον εἶχεν ἀνατείλει ἡ πνευματικὴ καὶ πολιτικὴ ἐλευθερία, ἀλλ' ἐννόησε ταὐτοχρόνως ὅτι τὸ κίνημα τοῦτο ἔπρεπε νὰ προπαρασκευασθῇ καὶ νοερῶς καὶ ὑλικῶς.»

«Καὶ ἡ μὲν ὑλικὴ προπαρασκευὴ δὲν ἦτο ἔργον αὐτοῦ, καὶ ἄλλοι ἀνέλαβον αὐτήν, καὶ ἡρωϊκῶς ἠγωνίσθησαν, καὶ αἰωνίως ἐδοξάσθησαν· ὁ δὲ Κοραῆς μὲ τὸν φιλοσοφικὸν νοῦν ὅστις τὸν διέκρινεν, ἀνεγνώρισεν ὅτι διὰ ν' ἀνασταθῇ ἡ Ἑλλὰς ἔπρεπεν, ἀφ' ἑνὸς μέν, νὰ διαδοθῶσιν ἁπανταχοῦ τὰ ἀριστουργήματα τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς ποιήσεως τῶν ἡμετέρων προγόνων, ὥστε νὰ καταλάβωσι σαφέστερον οἱ νεώτεροι τίνων εὐγενῶν καὶ ἐνδόξων ἀνδρῶν εἶναι ἀπόγονοι, ἀφ' ἑτέρου δέ, νὰ ἀποκτήσωσι καὶ αὐτοὶ ὄργανον κατάλληλον εἰς ἔκφρασιν τῶν ἰδεῶν καὶ αἰσθημάτων καὶ εἰς ἐντελεστέραν καλλιέργειαν τοῦ πνεύματος, ὅπως συνδυάσωσι τὸν πλοῦτον τῆς ἀρχαίας σοφίας μὲ τὰς γνώσεις τοῦ νέου πολιτισμοῦ, καὶ τοῦτον ἀφομοιωθῶσι, καὶ ἐκ τῶν εὐεργετημάτων αὐτοῦ μεταλάβωσιν. Ἐντεῦθεν τὰ δύο μεγάλα ἔργα τοῦ Κοραῆ, ἡ ἔκδοσις τῶν ἡμετέρων κλασικῶν μετὰ σοφῶν σχολίων καὶ διορθώσεων καὶ πατριωτικῶν προλεγομένων, καὶ ἡ ῥύθμισις τῆς νεοελληνικῆς κατὰ τὸν τύπον τὸν ὁποῖον καὶ σήμερον ἔχει, διότι εἶναι ὁ τύπος τῶν νέων διαλέκτων, τῆς νέας φάσεως καὶ τῆς συγχρόνου ἀναπτύξεως τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος. Οὐδεὶς ἴσως ἠδύνατο κάλλιον τοῦ Κοραῆ νὰ μεταχειρισθῇ τὴν ἀρχαίαν, διότι καὶ τοὺς νόμους καὶ τὸ πνεῦμα αὐτῆς ἐγνώριζε κατὰ βάθος, καὶ ἔμφυτον εἶχε τὴν ἑλλη-

νικὴν φιλοκαλίαν, καὶ τοῦτο μαρτυροῦσι τὰ σχόλια ὅσα χάριν τῶν λογίων τῆς Εὐρώπης συνέγραψεν ἑλληνιστί. Ἀλλ' ὁ Κοραῆς ἤξευρεν ὅτι ἡ γλῶσσα οὐδέποτε εἶναι δημιούργημα ἑνὸς ἀνθρώπου, ὅτι εἶναι ἀπαύγασμα καὶ ἐκχείλισμα τῆς διανοίας τῶν λαῶν, ὅτι ἐξέρχεται ἀπ' αὐτὰ τὰ σπλάγχνα τοῦ ἔθνους, ὅτι συμπαρακολουθεῖ καὶ εἰκονίζει πιστῶς τὰς περιπετείας τοῦ ἐθνικοῦ βίου, καὶ οὔτε νὰ ἐπανέλθῃ δύναται εἰς τὰς ἀρχαίας πηγάς, οὔτε νὰ διαμείνῃ ἀκίνητος καὶ ἀμετάβλητος εἰς δεδομένην τινὰ στιγμὴν τῆς ἱστορίας. Ἐσυμβούλευσε λοιπὸν καὶ ἐπεχείρησε, μετὰ τῆς ἐπιστημονικωτέρας παραδόσεως τῆς ἀρχαίας, τὴν ῥύθμισιν τῆς νέας διαλέκτου, καὶ χωρὶς νὰ παραγνωρίσῃ τὰ κάλλη καὶ τὸν πλοῦτον τῶν κατὰ τόπους ἰδιωμάτων, τῶν ὁποίων τὴν ἔρευναν καὶ μελέτην ἀπ' ἐναντίας ἐνθέρμως καὶ ἀδιακόπως ἐσύσταινεν, ἔθηκε τοὺς ὅρους κατὰ τοὺς ὁποίους ἡ καθωμιλημένη ἠδύνατο νὰ ἔχῃ, ἐὰν οὐχὶ πάντα τὰ κάλλη τῆς ἀρχαίας, διότι τοῦτο εἶναι ἀκατόρθωτον, τοὐλάχιστον τὴν λογικὴν καὶ σαφῆ καὶ ἐναργῆ ἐκείνην ἔκφρασιν ἥτις ἐπαρκεῖ εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος καὶ τοῦ νέου πολιτισμοῦ. Ἑνὶ λόγῳ, μεταξὺ τῶν ἄκρων χυδαϊστῶν καὶ τῶν ἄκρων ἑλληνιστῶν ὁ Κοραῆς ἐβάδισε τὴν μέσην ἐκείνην ὁδόν, ἥτις εἶναι ἡ ὁδὸς τῆς φρονήσεως. Καὶ ὅτι ἡ διάγνωσις τοῦ Κοραῆ ἦτο ὀρθή, ὅτι δὲν ἦτο αὐθαίρετος ἡ κρίσις αὐτοῦ, ὅτι διηρμήνευσεν ἐλλόγως καὶ ἀκριβῶς τὴν ἐθνικὴν ἀνάγκην, τὸ ἀποδεικνύει ὅτι ἡ γλῶσσα τὴν ὁποίαν μετεχειρίσθη ἔγινε καὶ εἶναι καὶ τὴν σήμερον κοινὴ γλῶσσα ὅλου τοῦ ἔθνους. Βεβαίως ἀναπτύσσεται καὶ θέλει ἀναπτυχθῆ ἡ γλῶσσα αὕτη ἐπὶ τὸ τελειότερον, ἀλλὰ δὲν δύναμαι νὰ πιστεύσω

ὅτι θέλει ἀποβάλλει τοὺς κυριωτέρους, τοὺς θεμελιώδεις αὐτῆς χαρακτῆρας, καὶ ὅτι διὰ τῆς ἐπιστροφῆς εἰς τὸ παρελθὸν δύναται ποτὲ νὰ γίνῃ ἡ ἐν τῷ μέλλοντι πρόοδος.»

«Τί νὰ Σᾶς εἴπω, Κύριοι, περὶ τῶν νοητικῶν καὶ ἠθικῶν προσόντων τὰ ὁποῖα ὑποθέτουσι τὰ ἔργα ταῦτα; Ηὐτύχησα νὰ ἴδω τὸν Κοραῆ κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος τῆς ζωῆς του. Μίαν μόνην ἰδέαν εἶχεν ἐν τῷ πνεύματι, τὸ μεγαλεῖον τῆς Ἑλλάδος, ἓν μόνον αἴσθημα ἐν τῇ καρδίᾳ, τὴν ἀγάπην τῆς Ἑλλάδος· ἔζη ἐν τῇ μητροπόλει τοῦ νέου πολιτισμοῦ, ἐσχετίσθη μὲ διακεκριμένους ἄνδρας παντὸς εἴδους, ἐτιμᾶτο ὑπὸ τῶν σοφῶν τῆς Εὐρώπης, οἱ ἰδιαίτεροι φίλοι καὶ μαθηταὶ αὐτοῦ τὸν ἐλάτρευον, αὐτὸς δὲ μετριόφρων, ὀλιγαρκής, διηνεκῶς ἐργαζόμενος, ἔχων τὴν ἁπλότητα τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς ἀληθείας, παρεῖχε τὸν τύπον ἀρχαίου σοφοῦ· καὶ τῳόντι εἰς οὐδένα τῶν νεωτέρων Ἑλλήνων εἶδον τόσῳ καθαρὰν καὶ ζωηρὰν τὴν ἀντανάκλασιν τῶν μεγάλων ἐκείνων χαρακτήρων τῆς ἀρχαιότητος. Εἶχεν εἰς τὴν ψυχήν του τὴν ἀρετὴν τοῦ Σωκράτους· καὶ εἰς τὸν λόγον του, τὴν χάριν, τὴν ἀφέλειαν καὶ τὴν σαφήνειαν τοῦ Ξενοφῶντος.»

«Κύριοι, δὲν δύναμαι τὴν στιγμὴν ταύτην νὰ παραλείψω ὅτι τὰ μεγάλα αὐτοῦ ἔργα δὲν ἤθελε δυνηθῇ νὰ φέρῃ εἰς πέρας ὁ Κοραῆς ἄνευ τῆς γενναίας συνδρομῆς τῶν ἀοιδίμων Ζωσιμάδων. Τῶν μεγάλων τούτων εὐεργετῶν τὸ ὄνομα εἶναι ἤδη ἀχώριστον ἀπὸ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κοραῆ· ἀλλὰ καὶ τὰ Ὑμέτερα ὀνόματα, Κύριοι, θέλει συνδέσει ἡ ἱστορία μετὰ τοῦ ἐνδόξου καὶ ἀθανάτου ἐκείνου ὀνόματος. Δὲν εἶναι αὕτη ἡ πρώτη φορὰ καθ' ἣν

λαμβάνω ἀφορμὴν νὰ ἐκτιμήσω τὸν ἀκραιφνῆ καὶ γενναῖον πατριωτισμὸν ὅστις Σᾶς διακρίνει. Ὁσάκις τὸν ἐπεκαλέσθην οὐδεὶς ἐξ Ὑμῶν ἐκώφευσεν εἰς τὴν φωνήν μου. Ἀλλὰ πολὺ πλέον εὐάρεστος καὶ γλυκεῖα εἶναι ἡ ἐντύπωσις τὴν ὁποίαν συνησθάνθην ἀκούσας παρὰ σεβαστῶν καὶ λίαν ἀγαπητῶν μοι φίλων τὴν αὐθόρμητον Ὑμῶν ἀπόφασιν, τὴν ὁποίαν καὶ ἄλλαι Ἑλληνικαὶ κοινότητες συνεμερίσθησαν, καὶ πᾶσαι, δὲν ἀμφιβάλλω, θέλουν μετὰ πάσης προθυμίας συμμερισθῆ τὴν καλὴν καὶ γενναίαν Ὑμῶν ἀπόφασιν νὰ τιμήσητε ὑμᾶς αὐτοὺς προσφέροντες τὴν ὀφειλομένην τιμὴν εἰς τὸν ἔξοχον τοῦτον εὐεργέτην τοῦ ἡμετέρου ἔθνους. Καὶ πάλιν ἐπιτρέψατέ μοι νὰ Σᾶς εὐχαριστήσω ἐκ βάθους καρδίας ὅτι εὐηρεστήθητε καὶ ἐμὲ νὰ προσλάβητε εἰς τὰς προκαταρκτικὰς ἐργασίας, αἵτινες εἶναι τὸ ἀντικείμενον τῆς παρούσης συνεδριάσεως.»

«Ἐκ τῆς προκειμένης ἐγκυκλίου, τρία τινὰ βλέπω ὅτι προτίθεσθε πρὸς τιμὴν τοῦ Κοραῆ: τὴν μεταφορὰν τῶν λειψάνων αὐτοῦ εἰς τὸ ἱερὸν ἔδαφος τῆς φίλης πατρίδος καὶ τὴν ἐν αὐτῇ ἀνέγερσιν ἀνδριάντος, τὴν ἀνέγερσιν κενοταφίου ἐν Παρισίοις, καὶ τὴν μετατύπωσιν καὶ ἄμισθον διάδοσιν τῶν συγγραμμάτων αὐτοῦ. Ἄριστα καὶ τὰ τρία. Μὲ παλμοὺς ἀγαλλιάσεως θέλει ἀποδεχθῆ τὰ ὀστᾶ τοῦ Κοραῆ τὸ ἱερὸν ἔδαφος τῆς Ἑλλάδος, καὶ ὁ ἀνδριὰς αὐτοῦ δικαίως θέλει ἐγερθῆ πλησίον τοῦ Παναγιωτάτου μεγαλομάρτυρος καὶ τοῦ ἡρωϊκοῦ ἀοιδοῦ τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν παλιγγενεσίας. Ὁ γαληνιαῖος καὶ καθαρὸς ἀστὴρ τοῦ Κοραῆ φωτίζων ἐκ τοῦ πλησίον τὸ ἡμέτερον Πανεπιστήμιον θέλει ὁδηγεῖ τὴν νέαν γενεὰν εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς σοφίας. Δίκαιον εἶναι

ἐπίσης νὰ μείνῃ κενοτάφιον τοῦ Κοραῆ ἐν τῇ ἐνδόξῳ ἐκείνῃ χώρᾳ ἔνθα ἔζησε καὶ εἰργάσθη, ἥτις ὡς ἴδιον τέκνον τὸν ἐτίμησε, καὶ τὴν ὁποίαν *ἴσα τῇ φυσάσῃ αὐτὸν Ἑλλάδι* ὁ Κοραῆς ἠγάπησεν. Ἀλλὰ τὸ τρίτον καὶ τελευταῖον εἶναι ἡ κορωνὶς καὶ τὸ ἐθνωφελέστερον τῶν προκειμένων ἔργων. Διαδόσατε τὰ βιβλία τοῦ ἐναρέτου καὶ σοφοῦ διδασκάλου εἰς πᾶσαν γωνίαν ὅπου ζῶσιν Ἕλληνες· τοῦτο, πιστεύσατε, εἶναι ὑπέρ ποτε ἀναγκαῖον, τοῦτο ὑπὲρ πᾶν ἕτερον θέλει συντείνει εἰς τὴν διάσωσιν καὶ ἀνάπτυξιν καὶ μέλλουσαν εὔκλειαν τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Τὸ κατ' ἐμὲ δὲν δύναμαι εἰμὴ νὰ συνοδεύσω τὰ καλὰ καὶ σωτήρια ἔργα Ὑμῶν μὲ τὰς ἐγκαρδίους καὶ ἐνθέρμους εὐχάς μου. Σᾶς εὔχομαι καὶ Σᾶς ὑπόσχομαι πλήρη ἐπιτυχίαν.»

Μετὰ τὴν ὁμιλίαν τοῦ Προέδρου, ἡ συνέλευσις προέβη εἰς τὴν ἐκλογὴν ἑξαμελοῦς Ἐπιτροπῆς, συγκειμένης ἐκ τῶν ΚΚ. Εὐστρατίου Ῥάλλη, Μιχαὴλ Σπάρταλη, Ξενοφῶντος Μπαλλῆ, Ἐμμανουὴλ Μαυρογορδάτου, Θεοδώρου Σκυλίτζη, καὶ Δημητρίου Βικέλα, πρὸς σύναξιν χρηματικῶν συνεισφορῶν ἐν Λονδίνῳ καὶ συνεννόησιν μετὰ τῆς ἐν Μασσαλίᾳ Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς. Οἱ ἐκλεγέντες ἐξετέλεσαν τὸ ἀνατεθὲν αὐτοῖς ἔργον, συναγαγόντες Λίρας Στερλίνας 2928:13:—παρὰ 81 ὁμογενῶν, προθυμουμένων καὶ φιλοτιμουμένων νὰ μὴ ὑστερήσῃ τις εἰς τὴν ἀπονομὴν φόρου ἐθνικῆς εὐγνωμοσύνης ὀφειλομένης εἰς τὸ μέγα τοῦ ΚΟΡΑΗ ὄνομα.

ΛΘ, ΣΕΛΙΔΙ νθ'.

Κατὰ τὰς παρ' ἐμοὶ ἐπισήμους σημειώσεις, τὸ σύνο-

λον τῶν συνεισφορῶν τῶν εἰσπραχθεισῶν παρὰ διαφόρων ὁμογενῶν, συνίσταται ἐκ Φράγκων 129271:70, διακρινομένων κατ' ὄνομα καὶ κατὰ πόλιν ὡς ἐφεξῆς.

Συνεισέφερον:

Οἱ ἐν Μασσαλίᾳ Κύριοι.

Σκαραμαγκᾶς καὶ Σα ..Φ.	1000.
Ἀδελφοὶ Σεκιάρη καὶ Σα »	1000.
Π. καὶ Θ. Ῥοδοκανάκης »	1000.
Μ. Στεφ. Ῥοδοκανάκης. »	500.
Γ. Σεκιάρης.......... »	500.
Μ. Ἀ. Ῥάλλης....... »	600.
Ἐμμ. Μικρουλάκης.... »	500.
Ταμβάκος, Μικρουλάκης καὶ Μαυρογορδάτος...»	500.
Μ. Κριτόπουλος....... »	100.
Ν. Μιτρέλλιας........ »	100.
Γ. Ν. Ἀμπανόπουλος.. »	100.
Γ. Σεβαστόπουλος..... »	150.
Ἱερών. Βαλιέρης...... »	500.
Δ. Νικολόπουλος καὶ Ἀ. Σαλβάγος.......... »	500.
Στέφανος Ζαφειρόπουλος »	1000.
Δ. Ῥετζίνας......... »	200.
Σιδερικοῦδης καὶ Σα ... »	200.
Μίχογλους καὶ Σα .... »	250.
Φ. Καραμάνος........ »	100.
Θ. Πανᾶς............ »	25.
Μ. Ἀγέλαστος καὶ υἱοί. »	500.
Μεταφορὰ Φρ.	9325

Μεταφορὰ Φρ.	9325
Μ. Μηλιώτης......... »	300.
Ἀνδρέας Ἀ. Βαλλιάνος »	500.
Μ. Σ. Σέρμπος....... »	100.
Δημητρακόπουλος ... »	200.
Στ. Σεκιάρης......... »	300.
Αὐγουστὴς Ῥάλλης.... »	5000.
Π. Σκυλίτζης......... »	2500.
Ῥάλλης, Σκυλίτζης καὶ Ἀργέντης........... »	1000.
Ἀνδρ. Ν. Ἀργέντης.... »	1000.
Μ. Μελᾶς .... »	500.
Σ. Νικολαΐδης........ »	25.
Π. Λασκαρίδης........ »	500.
Π. Γκιώνης.......... »	25.
Ν. Ἀνάργυρος........ »	100.
Ἀντώνιος Μ. Ῥάλλης.. »	100.
Μ. Σαλβάγος......... »	300.
Δαλαπόρτας καὶ Σα ... »	100.
Ἐμ. Ψιακῆς.......... »	100.
Σταμ. Τζιτζίνιας...... »	300.
Ἀργέντης, Σκυλίτζης καὶ Σα .... »	1000.
Ἐν ὅλῳ, Φρ.	23275.

Οἱ ἐν Λονδίνῳ Κύριοι

	L. S.
Εὐστράτιος Ῥάλλης.....	300.—
Ἰωάννης Σ. Σκυλίτζης. .	200.—
Ἀδελφοὶ Ῥάλλη.......	300.—
Σπάρταλης καὶ Σª	200.—
Ἀδελφοὶ Βαλλιάνου.....	150.—
Ξενοφῶν Μπαλλῆς......	100.—
Ταμβάκος, Μικρουλάκης καὶ Μαυρογορδάτος....	100.—
Ἀργέντης, Σκυλίτζης καὶ Σª	100.—
Ἀδελφοὶ Ζαρίφη καὶ Σª .	100.—
Ἀ. Ἀ. Ῥάλλης........	100.—
Ἀδελφοὶ Πετροκοκκίνου..	75.—
Μαῦρος, Βαλιέρης καὶ Σª.	50.—
Π. Π. Ῥοδοκανάκης καὶ Σª	40.—
Κασσαβέτης καὶ Σª	50.—
Ἀγέλαστος καὶ Σαγραντῆς	40.—
Δ. Μ. Κατινάκης.......	40.—
Π. Κ. Σκλάβος καὶ Σª ..	30.—
Ἀ. Συγγρὸς	80 —
Φραγκόπουλος, Ἀγέλαστος καὶ Σª	30 —
Σκαραμαγκᾶς καὶ Σª ...	60.—
Ἀδελφοὶ Μελᾶ.........	30.—
Ἰω. Μ. Καλβοκορέσσης...	20 —
Π. Κ. Ῥάλλης.........	30.—
Ἐ. Κ. Ἰωνίδης	15.—
Γεωργακόπουλος, Παναγόπουλος καὶ Σª	15.—
Δ. Σ. Σεβαστόπουλος καὶ Σª	15.—
Δ. Μερκάτης..........	5.—
Παπαῤῥήτωρ καὶ Μαργαρίτης.	10.—
Μεταφορὰ	2255.—

	L. S.
Μεταφορὰ	2255.—
Θεοδ. Ζ. Κορωνιὸς......	10.—
Ἀ. Ἀ. Ἰωνίδης........	10.—
Καβάφης καὶ Σª	10.—
Λ. Ζίφος..	10.—
Γ. Φ. Σπυρόπουλος.....	7.—
Ἰωνίδης καὶ Barker....	15.—
Ν. Γ. Ζυγομαλᾶς.......	10.—
Σπ. Μαυρογιάννης......	20.—
Κ. Σ. Σεβαστόπουλος...	7.—
Γεώργ. Σ. Σκαραμαγκᾶς.	20.—
Γεώργ. Κεφαλᾶς.......	25.—
Ν. Π. Γιούκας.........	10.—
Κ. Ζεβελέκης	10.—
Δ. Μ. Κόλλας..........	5.—
Ν. Βογιατζόγλους......	10.—
Σεκιάρης καὶ Σª	10.—
Καράτης καὶ Σεβαστόπουλος.................	5.—
Ἀντζιλότης, Dart καὶ Σª	15.—
Κρεμίδης καὶ Σª	20.—
Ν. Τζερλέντης.........	15.—
Ἀλ. Βαλλῆς...........	15.—
Γεώργ. Πιστόλλης......	10.—
Ἀμβρ. Ἰω. Ῥάλλης.....	5.—
Ἀντ. Θ. Ῥοδοκανάκης ..	25.—
Ἀ. Γερούσης	10.—
Μ. Φ. Πασπάτης.......	30.—
Π. Ἐμπεδοκλῆς........	5.—
Ἀπ. Δ. Σφέτζος........	5.—
Κ. Ζ. Γρυμάλδης	5.—
Ἰουλία, χήρα Δημητρίου Σκαραμαγκᾶ, φίλου καὶ θαυμαστοῦ τοῦ ἀοιδίμου Κοραῆ..............	100.—
Μεταφορὰ	2709.—

	L. S.
Μεταφορὰ	2709.—
Ἀλεξάνδρα Π. Ῥάλλη...	50.—
Κ. Γεραλόπουλος.......	5. 5
Εὐτέρπη Κασσαβέτη.....	15 —
Εὐφροσύνη Κασσαβέτη...	5.—
Π. Σινανίδης	5 —
Ἀ. Κ. Ἰωνίδης	1.—
Μ. Σ. Μαυρογορδάτος...	2. 2
Ἰω. Μαυρογορδάτος.....	2. 2
Δ. Μπάκας............	10.—
Κ. Τ. Μαυρογορδάτος...	5.—
Ξ. Κεσίσογλους........	5.—
Στ. Δ. Πιτσιπιός.......	5 —
Μεταφορὰ	2819. 9

	L. S.
Μεταφορὰ	2819. 9
Δ. Ποτοῦς	5.—
Α. Σ. Πετροκόκκινος....	5.—
Μ. Νασὴφ	2. 2
Π. Σ. Γαλάτης	5.—
Β. Τουμπίνης καὶ Σα ...	10.—
Αὐγερινὸς καὶ Σα	5.—
Ἀ. Βερίσης	5.—
Σοφία Π. Ῥάλλη.......	20.—
Τσοῦκος καὶ Κεσίσογλους.	2. 2
Λουκᾶς Μαυρογορδάτος..	20.—
Παντίας Ῥάλλης.......	30.—
Ἐν ὅλῳ, L.	2928.13

Οἱ ἐν Λιβερπούλῃ Κύριοι

Νικόλαος Γ. Πασπάτης..L.	20.
Κωνστ. Μ. Ῥάλλης......»	20.
Δημήτριος Θ. Ῥάλλης....»	20.
Παντολέων Σεκιάρης.....»	20.
Ν. καὶ Ἀ. Φακύρης .....»	10.
Φραγκόπουλος, Ἀγέλαστος καὶ Σα ....»	10.
Ἀδελφοὶ Ῥοδοκανάκη....»	10.
Γαλάτης καὶ Σα ....»	10.
Αὔγουστος Σ. Ἀγέλαστος.»	10.
Βασίλειος Παπαγιάννης...»	10.
Θησεὺς Ψύχας..........»	10.
Γεώργιος Π. Ψύχας......»	10.
Ἀ. Ν. Δαμιανὸς ....»	10.
Γ. Π. Καβάφης..........»	10.
Π. Π. Νεγροπόντης......»	7.
Νικόλαος Κ. Μάξιμος....»	7.
Δ. Μ. Ἀγέλαστος καὶ Σα »	5.
Ἀ. καὶ Μ. Ῥάλλης......»	5.
Μεταφορὰ	204.

Μεταφορὰ	204.
Ἰωάννης Π. Σκυλίτζης...»	5.
Γρηγόριος Τύμπας.......»	5.
Θεόδωρος Γ. Γαλάτης....»	5.
Σοφοκλῆς Σπάρταλης.....»	5.
Ἰ. Παλαιολόγος ....»	5.
Ἰ. Λ. Καρυδιᾶς..........»	5.
Ἀ. Ἀ. Δάλλας..........»	5.
Ἀλέξανδρος Λ. Σκαναβῆς.»	5.
Κασσαβέτης καὶ Σα ......»	2.
Πέτρος Μουσσαβίνης.....»	2.
Σ. Μ. Μαυρογορδάτος ...»	2.
Β. Αὐγουστῖνος..........»	2.
Ν. Ἀ. Μωραϊτίνης.......»	2.
Ἐ. Ἀναγνωστόπουλος .. »	2.
Ν. Εὐτυχίδης...........»	2.
Μ. Κ. Ῥίζος...........»	2.
Πάτροκλος Χαραλάμπης..»	2.
Ἀ. Μ. Ἠλιάδης.........»	2.
Χ. Δ. Χριστόδουλος......»	2.
Ἐν ὅλῳ, L.	266.

Οἱ ἐν Καλκούττῃ Κύριοι

Θ. Ἀ. Βλαστὸς.........Ῥ.	250.	Μεταφορὰ	1550.
Λ. Ἀ. Ἀργέντης........»	250.	Ν. Ἰ. Βαλέττας.........»	50.
Π. Ζ. Ἄμοιρος........»	200.	Ζ. Ἀ. Νεγροπόντης.... »	50.
Σ. Ἐ. Πετροκόκκινος...»	150.	Ἀ. Μήκας............»	50.
Ἐ. Γ. Φραγκιάδης.....»	100.	Π. Ἰ. Βαλέττας.........»	50.
Μ. Ἀνδρεάδης.........»	100.	Ἀ. Κουδελᾶς..........»	50.
Γ. Γ. Ῥίζος........ . »	100.	Π. Ἰ. Ῥάλλης.........»	50.
Ἰ. Ῥάλλης............»	100.	Ἀ. Ἰ. Μαργαρίτης......»	50.
Χ. Ταμπάκης..........»	50.	Δ. Φραγκιάδης.........»	50.
Ἰ. Κ. Μινέττας........»	50.	Σ. Ἀ. Μικρουλάκης.....»	50.
Σ. Δ. Συριώτης........»	50.	Κ. Δ. Μάγκος..........»	40.
Κ. Ἐ. Δημητριάδης.....»	50.	Κ. Λαμπρινούδης.......»	30.
Ἀ. Ἀ. Βλαστὸς.........»	50.	Μ. Λ. Καλβοχορέσσης...»	40.
Ἰ. Μασσαούτης.........»	50.	Μ. Λαμπρινούδης.......»	20.
Μεταφορὰ	1550.	Ἐν ὅλῳ,	Ῥ. 2130.

Οἱ ἐν Βομβάῃ Κύριοι

Μ. Ἐμμανουὴλ.........Ῥ.	100.	Μεταφορὰ	250.
Π. Φακόρης...........»	100.	Δ. Μαυρογένης..........»	25.
Σ. Νομικὸς............»	50.	Ἀ. Μασσῶν............»	25.
Μεταφορὰ	250.	Ἐν ὅλῳ,	Ῥ. 300.

Σημ. Αἱ τῶν ἐν Καλκούττῃ καὶ ἐν Βομβάῃ συνδρομαί, ὁμοῦ ληφθεῖσαι, ἀπετέλεσαν ποσὸν Ῥ. 2430 = Φρ. 6011.50.

Οἱ ἐν Χίῳ Κύριοι

		Μεταφορὰ	2450.
Παντίας Ἀργέντης.....Φ.	500.	Ν. Λ. Μαυρογορδάτος...»	160.
Βασ. Πατούνας........»	200.	Λ. Π. Μαυρογορδάτος...»	160.
Θ. Ἰ. Ῥοδοκανάκης.....»	300.	Στέφανος Ψύχας.......»	80.
Ἰω. Κ. Χωρέμης.... ..»	500.	Ἰω. Θ. Πετροκόκκινος...»	140.
Ζωρζὴς Καλουτᾶς......»	150.	Λουρενζὴς Ῥοΐζος......»	100.
Μιχ. Θ. Ζυγομαλᾶς.....»	250.	Κωνστ. Φραγκιάδης.....»	40.
Ἀσφαλιστικαὶ ἑταιρίαι		Δ. Μ. Μαυρογορδάτος ..»	40.
Χιακὴ Πρόοδος...»	100.	Δ. Ν. Δημητριάδης .....»	40.
Αἱ δύο ἀδελφαὶ...»	100.	Ζωρζὴς Καρυδιᾶς.......»	46.
Ἡ Χίος............»	100.	Ἀδελφοὶ Στάγκαλα.....»	60.
Ἡ Ὁμόνοια.......»	100.	Μιχαὴλ Γ. Συννεφιᾶς...»	30.
Γεώργιος Σουρίας.......»	50.	Ἰω. Ζ. Δαμαλᾶς.......»	60.
Κοκὸς Ζ. Σκαραμαγκᾶς..»	100.	Εὐστράτιος Κοσσίνας....»	10.
Μεταφορὰ	2450.	Ἐν ὅλῳ, Φρ.	3416.

Οἱ ἐν Βερδιάνσκῳ Κύριοι

		Μεταφορὰ	175.
Α. Ν. Ἀμπανόπουλος...Ῥ.	50.	Ἠλίας Γεωργαντόπουλος..»	25.
Γεώργιος Κοόκκας ......»	50.	Λουκᾶς Καρβούρης.......»	15.
Ἰ. Δημητριάδης.........»	25.	Μιχαὴλ Δακορὸς... ....»	25.
Ἰ. Στάμκας............»	25.	Σπ. Γαβριέλης..........»	10.
Ἰ. Κουρῆς..............»	25.	Ἰ. Κατινάκης...........»	25.
Μεταφορὰ	175.	Ἐν ὅλῳ, Ἀργυρ.	275.

Οἱ ἐν Γιουργιέβῳ Κύριοι

		Μεταφορὰ	103.40
Κυριακὸς Θ. Ῥήγας...Φ.	22.70	Ἀναστάσιος Βοῦγας....»	10.—
Δημ. Γ. Καρανδινὸς....»	22.70	Δημ. Βοῦγας.........»	10.—
Δημ. Πουλόπουλος ....»	10.—	Κωστάκης Κλεάδης....»	4.—
Παναγιώτης Μαργετῆς.»	10.—	Βασιλάκης Ζοόλας.....»	5.—
Ἀλέξ. Μικραλόπουλος .»	10.—	Ἐμμ. Λυτζερόπουλος...»	30.—
Ἰωάννης Σάχαρης .... »	10.—	Κωνστ. Ῥήγας........»	5.—
Στέφ. Σολωμονίδης....»	4.—	Ἀντ. Μαστραπᾶς......»	10.—
Δούκας Καρβοννίδης ...»	10.—	Ἰω. Μαλκότζης.......»	10.—
Νικόλαος Ἀδὰμ.......»	4.—	Ἰω. Γρυμάλδης.......»	20.—
Μεταφορὰ	103.40	Ἐν ὅλῳ, Φρ.	207.40

Οἱ ἐν Τούρνῳ Μαγουρέλλῃ Κύριοι

Ἰ. Τζαταλόπουλος.....Φ.	40.
Ὀδ. Καραβίας.........»	100.
Χ. Δ. Καρανδινὸς.......»	20.
Μ. Α. Βουρέκας........»	20.
Δημ. Στέας...........»	20.
Μ. Μανακίδης.........»	20.
Πασχαλόπουλος.....»	20.
Ἀναγνωστιάδης.....»	20
Ἰ. Γ. Πόκτης..........»	20.
Μεταφορὰ	280.
Μεταφορὰ	280.
Ν. Κ. Γεωργιάδης......»	20.
Α. Ἐ. Τρωϊάνος ....»	20.
Καμπουρόπουλος καὶ Μυλωνᾶς...............»	20.
Ν. Τζοκάτος...........»	20.
Ἰ. Δ. Παπάζογλου......»	20.
Z. Mavromatti........»	40.
Lambrocly...........»	20.
Ἐν ὅλῳ, Φρ.	440.

Οἱ ἐν Ὀλτενίτζῃ Κύριοι

Ἐ. Μαράτος..........Φ.	10.
Ζανῆς Κοκκάλης........»	10.
Κ. Κ. Χριστοδούλου ....»	10.
Ἀλέξ. Κατινὸς.........»	10.
Σπήλιος Δ. Συριόπουλος .»	10.
Ἰ. Σαββίδης...........»	10.
Ἀ. Τζάλας ....»	10.
Σ. Βαλσαμάκης........»	10.
Μεταφορὰ	80.
Μεταφορὰ	80.
Ἰ. Δ. Βερβέρης ....»	4.
Γ. Ι. Βλασσόπουλος.....»	5.
Ν. Κ. Δουκόπουλος.....»	10.
Θεοδ. Δ. Συριόπουλος...»	10.
Θεοδ. Πανταζόπουλος...»	10.
Ἰω. Κωνσταντινίδης....»	10.
Βασίλειος Θεοχαρίδης...»	4.
Ἐν ὅλῳ, Φρ.	133.

Οἱ ἐν Βουκουρεστίῳ Κύριοι

Σ. Ι. Δερούσης ....Φ.	200.
Θ. Ι. Νεγροπόντης......»	200.
Ι. Κ. Κωστομένος......»	50.
Α. Γ. Γρυμάλδης.......»	50.
Μ. Κοντομίχαλος.......»	60.
Ἀδελφοὶ Τζιρικλιάνου...»	50.
Εὐάγγελος Κόκκινος ....»	20.
Μεταφορὰ	630.
Μεταφορὰ	630.
Νικόλαος Βεργωτῆς.....»	20.
Σταμάτιος Μ. Βακᾶς ...»	50.
Δημήτριος Μ. Βακᾶς....»	30.
Χριστόφορος Α. Ζερλέντης»	60.
Μένης Γ. Πεζανὸς .....»	30.
Πάνος Καραβίας........»	20.
Ἐν ὅλῳ, Φρ.	840

Ὁ ἐν Καλαφατίῳ Κύριος

Ν. Κούμπας.... ....Φρ. 200.

Οἱ ἐν Νεοβοράκῳ Κύριοι

Ῥάλλης καὶ Φακύρης..Τάλ.	100.	Μεταφορὰ	650.
Κ. Μενέλαος............»	100.	Κ. Ἀ. Πατεράκης......»	25.
Ἀδελφοὶ Φακύρη.......»	100.	Ἀ. Κουζινέρης καὶ Σα ..»	100.
Π Γούναρης...........»	50.	Ἐ Δουτὶλ............»	25.
Βότασσης καὶ Σα ......»	50.	Καλβοχορέσσης καὶ Ῥοδοκανάκης.............»	100.
Π. Θ. Ῥάλλης..........»	100	Σ. Κόβας.............»	50.
Λ. Ἐ. Ῥάλλης ....»	50.	Φραγκόπουλος, Ἀγέλαστος καὶ Σα ....»	50.
Γ. Ν. Πασπάτης.........»	50.	Munzinger et Pitzipio.»	50.
Ἀδελφοὶ Εὐτυχίδου.. ..»	25.		
Π. Σ. Γαλάτης.........»	25.		
Μεταφορὰ	650.	Ἐν ὅλῳ, Τάληρ.	1050.
		ἢ Φρ.	4915.30

Οἱ ἐν Νεαπόλει Κύριοι

Καραντινὸς ....Λ. Ἰτ. 200.
Ἰ. Σταθόπουλος.................................» 200.

Ἐν ὅλῳ Λ. Ἰτ. 400.

Οἱ ἐν Μαγκεστρίᾳ Κύριοι

Συνεισέφερον ἐν ὅλῳ .... L. S. 225

Οἱ ἐν Πετρουπόλει Κύριοι

Συνεισέφερον ἐν ὅλῳ .... Φρ. 690

Σημ. Ἐλλείψει ὀνομαστικῶν καταλόγων τῶν ἐν Μαγκεστρίᾳ καὶ ἐν Πετρουπόλει ὁμογενῶν, ἐσημειώθη ὧδε τὸ σύνολον τῆς παρ' ἑκατέρων συνεισφορᾶς.

Μ, ΣΕΛΙΔΙ ξ'.

Τὰ τελεσθέντα ἐν Ἀθήναις κατὰ τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ ἀνδριάντος (τῇ 11 Μαΐου 1875) καὶ τὴν ἐν τῷ παρασκευασθέντι καινῷ μνημείῳ κατάθεσιν τῶν λειψάνων Κοραῆ (τῇ 8 Ἀπριλίου 1877) παρέχουσιν ὕλην εἰς πραγματείαν ἐκτενῆ, ἥτις ἐν ἄλλῳ τόπῳ καὶ χρόνῳ δημοσιευθήσεται. Τοῦτο μόνον σημειῶ ἐνταῦθα, ὅτι τὸν χῶρον, ἐφ' οὗ τὸ μνημεῖον ἀνηγέρθη ἐν τῷ Α' νεκροταφείῳ Ἀθηνῶν, ἐχορήγησε δωρεὰν ἡ δημοτικὴ Ἀρχὴ τοῦ δήμου Ἀθηναίων.

ΜΑ, ΣΕΛΙΔΙ ξ'.

Ἡ ἐν Ἀθήναις ἐπιτροπὴ συνεκροτεῖτο κατ' ἀρχὰς ἐκ τῶν κυρίων *Μάρκου Ῥενιέρη*, *Ἀλεξάνδρου Α. Κοντοσταύλου*, *Λέοντος Μελᾶ* καὶ *Γεωργίου Π. Σχουζέ*. Προσελήφθησαν δὲ κατόπιν ὅ,τε κύριος *Μιχαὴλ Μελᾶς*, μέλος τῆς ἐν Μασσαλίᾳ Κεντρικῆς μετοικήσας εἰς Ἀθήνας, καὶ ὁ κύριος *Ἐμμανουὴλ Χαρίλαος*.

ΜΒ, ΣΕΛΙΔΙ ξ'.

Νοσήσας σπουδαίως περὶ τὰ τέλη τοῦ 1871 ἔτυχον τριμήνου ἀδείας παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἀπῆλθον εἰς τὴν γενέτειραν γῆν πρὸς ἀνάῤῥωσιν. Ἐκεῖ ἐπεσκέφθην τὴν βιβλιοθήκην Κοραῆ. Διεφύλλισα, ἀνέγνων, ἐμελέτησα. Εἰς Ἀθήνας δ' ἐπανελθών, εἶχον ἐκθέση συνοπτικῶς εἰς τὸν συμπολίτην καὶ πεφιλημένον συγγενῆ μου Κον Ἀ. Κοντόσταυλον, τίνα διανοητικὸν θησαυρὸν εὗρον ἐκεῖ ἀποκείμενον. Τοῦτο εἰδὼς ὁ Κος Κοντόσταυλος, ἐπρότεινέ με εἰς τοὺς συναδέλφους αὐτοῦ — τὰ

μέλη δηλονότι τῆς ἐν Ἀθήναις Ἐπιτροπῆς — οἵτινες ἐπεδοκίμασαν τὴν πρότασιν, ἀποβλέψαντες μάλιστα εἰς τὸ ὅτι, τῆς ἐργασίας γινομένης δι' ἐμοῦ, ἐπὶ ἀποδόσει τῶν τῆς ἀπελεύσεως καὶ τῆς ἐπανόδου ἐξόδων, ἡ δαπάνη ἔμελλε ν' ἀποβῇ ἐλάσσων τῆς, ἂν ἐξετελεῖτο δι' εἰδικοῦ ἀπεσταλμένου ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ.

ΜΓ, ΣΕΛΙΔΙ ξα'.

Αἱ διορθώσεις καὶ αἱ προσθῆκαι αὗται ἔχουσι πρὸς τῷ σπουδαίῳ καί τι περίεργον· διότι ἐξ αὐτῶν καταφαίνεται, ὅτι πρὶν ἢ καταφορτώσῃ δι' ἐρυθρογραφῖδος, ἢ διὰ μολυβδογραφῖδος, ἢ διὰ μελάνης, τὰ περιθώρια τῶν βιβλίων, αὐτὸς πρὸς ἑαυτὸν συνεζήτει. Εἰς πίστωσιν ἀρκοῦμαι νὰ σημειώσω ὧδε ἐκ τῶν, ἃς ἔχω προχείρως, ἐκδόσεών του ὀλίγα, τὰ ἑξῆς·

α) *Θεοφράστου Χαρακτῆρες*· ἐν σελίδι 7, στίχ. 10· ἐπὶ τῶν λέξεων: *mauvais dessein*, προσγράφει· «Ce »n'est pas le sens d' ἐπὶ τὸ χεῖρον. Cherchez le »dans Aristote, *De moribus*, L. iv, 13. Au reste tous »ces traits appartiennent plutôt à celui qu'Aristote »appelle Βαυκοπανοῦργος.

Καὶ ἐν σελ. 41, στίχ. 9, ἐπὶ τῶν λέξεων: *La chose n'est point comme vous la racontez*, γράφει· «Ce n'est »pas le sens. Il faut dire: vous êtes dans l'erreur. »En grec moderne, Δὲν ἠξεύρεις τί λέγεις».

β) *Ἡλιοδώρου Αἰθιοπικῶν*, Τόμ. Α', σελ. 148, στίχ. 5. Τῆς λέξεως *Ἀνάγραπτος* προέτεινεν ἐξ εἰκασίας (Τόμ. Β', σελ. 148, στίχ. 17.) διόρθωσιν, *Ἀνάμεστος*· ἀλλ' ἐν τῷ περισελίδῳ προσγράφει: «Il faut réfléchir »encore sur cette correction. Lucien dans le Nigri-

»nus § 2 dit également, πινάκιόν τι ἀπὸ γεωμετρίας »σχημάτων καταγεγραμμένον: quoique là de même »les Critiques aient proposé diverses corrections· »il est possible qu'Heliodore ait imité cette barbare »construction de Lucien.»

γ) *Πρόδρομος Ἑλληνικῆς Βιβλιοθήκης*. Ἐν μὲν τῇ σελ. 189, στίχ. 13, διορθοῖ: «καὶ ὁ καλινδούμενος ἔστω »σοι ὁ τρέχων· cf. pag. 345.». Ἐν δὲ τῇ σελ. 345, στίχ. 30, κεῖται προσγεγραμμένον: «Ἄμεινον δὲ γρά»φειν: ἔστω σοι τρέχων»· καὶ ἀμέσως ὑπ' αὐτό, «Στρε»βλῶς διόρθωκα. Ζήτ. ἀνωτέρω, σελ. 189.».

Καὶ ἐν σελ. 206, στίχ. 8, ἀφοῦ εἰς τὸ κείμενον παρεδέξατο τὴν λέξιν, *Πολεμικά*, ἀντὶ τῆς *Πολέμια*, σημειοῖ ἐν τῷ περιθωρίῳ τῆς σελ. 351, στίχ 4. «Μετα»μέλει μοι νῦν τοῦ μετακινῆσαι τὴν γραφήν. Πολέμια »γάρ, ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ πολεμικά, εὕρηται καὶ »παρὰ Θουκυδίδῃ (Α, ιη'.), καὶ ἄλλοις οὐκ ὀλίγοις ».

δ) Ἐν τῷ Δ' τόμῳ τῶν τοῦ *Πλουτάρχου Παραλλήλων*, σελ. 382, στίχ. 33, ἔνθα κεῖται: «Τὸ μὲν *Πᾶσαν* »ἔτρεψα εἰς τὸ *Πᾶν*» προσγράφει· «Laissez le πᾶσαν »à sa place, et lisez comme corrige Wytembach »(Animadv. in Plutarch. Vol. I. pag. 448). Εἰς πᾶ»σαν ἤδη...κατάντης πρᾶξιν, οὐδὲν κ.τ.λ.».

ε) Ἐν τῷ Γ' τόμῳ τῶν *Στράβωνος Γεωγραφικῶν*, σελ. 91, στίχ. 28, ἔνθα πρόκειται περὶ ἀρδείας καὶ φυτείας τῆς ὀρύζης, ἀνακαλῶν πως τὴν διὰ τῆς ἐν τῷ κειμένῳ προσθήκης τοῦ ἀρνητικοῦ [*μὴ*] ἀπαγόρευσιν, προσγράφει· «Peut-être l'ai-je mal ajouté. En Chine »au moins on le transplante après l'avoir semé. »Voy. Le voyage en Chine de Macartney, Tom. vi,

»pag. 19, Paris, 1817». Ἐπιθι καὶ τὰ περὶ τούτου ἔν τε τῇ Γαλλικῇ μεταφράσει τοῦ Στράβωνος καὶ τὰ ἐν τῷ Δ' τόμῳ τοῦ ἑλληνικοῦ κειμένου, σελ. 310, στίχ. 15-20, ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Κοραῆ δεδημοσιευμένα.

Ἔστωσαν τὰ ὀλίγα ταῦτα εἰς ἐλάχιστον δεῖγμα τῶν εἰς τοὺς διαφόρους τόμους τῆς βιβλιοθήκης του αὐτογράφων σημειώσεών του.

ΜΔ, ΣΕΛΙΔΙ ξα'.

Τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος χάσμα ἔνεστιν ἐν τῷ Κεφ. δ' τοῦ Δ' Βιβλίου.

Ἐκ τῶν ἐκδόσεων, ἃς ἔχω ὑπ' ὄψει, ἡ μὲν ἐν Ἐνετίᾳ (1803) σελ. 142, ἔχει τὸ κῶλον οὕτω: «Μὴ προχωρού»σης γὰρ τῆς λανθανούσης ἐπιβουλῆς, ἀναγκαίαν ἡγή»σατο [ὁ Ἀντωνῖνος] τὴν κινδυνώδη τε καὶ ἀπεγνωσμέ»νην, τῆς μὲν διὰ στοργήν, τῆς δὲ δι' ἐπιβουλήν. Γέτας »μὲν δὴ τρωθεὶς...». Ἡ δὲ ἐν Βασιλείᾳ, (1781), καὶ δύο ἐν Λειψίᾳ στερεότυποι, καὶ ἡ μνημονευθεῖσα τοῦ Οὐολφίου (1792) σελ. 149, μετὰ τὸ *ἀπεγνωσμένην* τιθέασι στιγμάς τινας εἰς δήλωσιν τοῦ χάσματος. Τὸ δ' αὐτόγραφον τοῦ Κοραῆ ἔχει οὕτω: «Μὴ προχωρού»σης γὰρ τῆς λανθανούσης ἐπιβουλῆς, ἀναγκαίαν ἡγή»σατο τὴν κινδυνώδη τε καὶ ἀπεγνωσμένην. *Τῆς μὲν »οὖν μητρὸς μεταπεμψαμένης τοὺς παῖδας, ὁ μὲν Γέτας, »πεισθεὶς τοῖς τῆς μητρὸς λόγοις, μόνος ἀφίκετο· ὁ δ' »Ἀντωνῖνος, πονηρὸς ὤν, ἧκε πρὸς τὴν μητέρα μετὰ »τῶν χιλιάρχων. Ἐν δὲ τῷ παραινεῖν αὐτὸν τὴν μη»τέρα, νεύει τοῖς χιλιάρχοις τὸν τοῦ Γέτα θάνατον· ὁ »δὲ Γέτας ἐπιθέει τοῖς τῆς μητρὸς στήθεσι, καὶ βοᾷ, »μᾶτερ, μᾶτερ! σῶσον. Καὶ τῆς μὲν κωλυούσης διὰ*

»στοργήν, *τοῦ δ' Ἀντωνίνου μὴ πειθομένου*, δι' ἐπιβου-
»λήν, *ὁρμήσαντες οἱ χιλίαρχοι αὐτὸν κατέκτειναν*».

«Γέτας μὲν δὴ τρωθεὶς...».

Αὐτὰ ταῦτα καὶ ἐν τῇ Δίωνος τοῦ Κασσίου ἐπιτομῇ (Ἱστορ. Βιβλ. ΟΖ, ἐν ἀρχῇ) ἱστοροῦνται περὶ τοῦ θανάτου τοῦ Γέτα *ἐν τοῖς κόλποις τῆς οἰκείας μητρός*. Σύμφωνα τοῖς οὕτως ἱστορηθεῖσιν ἐμνημόνευσεν αὐτοῦ τοῦ τραγικοῦ συμβάντος καὶ ὁ περικλεὴς Βοσσουέτος, ὁ περὶ τὰ μέσα τοῦ ΙΖ' αἰῶνος συντάξας εἰς διδασκαλίαν τοῦ βασιλόπαιδος (υἱοῦ τοῦ ΙΔ' Λουδοβίκου) εὐσύνοπτον καθολικὴν ἱστορίαν (1), ἧς ἐν σελ. 93 ἐκτίθησι: Bassien »aussitôt après la mort de son père (211), *tua son* »*frère Géta*, empereur comme lui, *dans le sein de Ju*»*lie* leur mère commune. (212)...». Γάλλος δέ τις μετὰ τὸν Βοσσουέτον, ἀνώνυμος τοῦ Ἡρωδιανοῦ μεταφραστής, ἀμηχανῶν πῶς ἂν ὀρθότερον ἐκφέρειε γαλλιστὶ τὴν ἕνεκα τοῦ ἐν τῷ ἑλληνικῷ κειμένῳ χάσματος σκοτεινὴν ἔννοιαν, ἔγραψεν ὅτι, τὸν Γέταν ἐδολοφόνησεν *ἰδίᾳ χειρὶ* ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Ἀντωνῖνος, εἰσορμήσας αἴφνης εἰς τὸν κοιτῶνά του καὶ εὑρὼν αὐτὸν ἀπροφύλακτον. Παριστᾷ δὲ τὸ συμβὰν ἐν σελ. 163-164, οὕτω: (2)... «Il [Antonin] se resolut de tout hazarder et »de se servir de fer au défaut de poison; l'artifice

(1) Discours sur l'histoire universelle par Bossuet, édition classique, précédée par une notice littéraire par F. Etienne. Paris, Librairie de Jules Delalain, imprimeur de l'Université, etc.

(2) *Histoire d'Erodien, traduite du Grec en Français, avec des remarques sur la traduction.* à Paris, chez la veuve de Claude Barbin au Palais sur le second Peron de la sainte Chapelle, 1700, avec le privilège du Roi.

»et les pièges secrets n'ayant pu réussir, il se porta »à une violence ouverte et à un coup de désespoir. »*Étant entré brusquement dans la chambre de Géta, »qui ne se tenoit pas en garde contre sa fureur, il lui »porta un coup de poignard dont il mourut à l'heure »même entre les bras de sa mère,* et sortant aussitôt »il se mit à crier...». Καὶ ταῦτα μὲν σημειῶ ὧδε παρεκβατικῶς, σπουδαιοτάτην κρίνων τὴν αὐτόγραφον τοῦ Κοραῆ συμπλήρωσιν τοῦ χαίνοντος ἑλληνικοῦ κειμένου. Χάριν ὅμως ἀκριβείας — ἀλλὰ καὶ ἀληθείας ἅμα καὶ δικαιοσύνης — καθῆκον ἔχω νὰ πληροφορήσω, ὅτι, πρὸς τῇ εὐγνωμοσύνῃ καὶ χάριτι τῇ διὰ τὸν ἀποθησαυρισμὸν τοῦτον ὀφειλομένῃ τῷ ἀοιδίμῳ Κοραῇ, ὀφείλεται ἐπ' ἴσης ὁμοία καὶ εἰς τὸν μακαρίας μνήμης ἄξιον — διδάσκαλον καὶ τοῦτον τοῦ Γένους — Ἄνθιμον τὸν Γαζῆν. Οὗτος δι' ἐπιστολῆς του, 29 Δεκεμβρίου 1804 (σωζομένης ἐν πρωτοτύπῳ παρ' ἐμοί), ζητήσας παρὰ τοῦ Κοραῆ συμβουλὰς καὶ ὁδηγίας εἰς σύνταξιν *Λεξικοῦ τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης*, τὸν ἠρώτα συγχρόνως, τί σημαίνει ἡ λέξις *Ἀπόστολοι*, ἣν εἶχεν ἀναγνώσῃ ἐν ἀρχαίῳ ψηφίσματι ἐπὶ στήλης λιθίνης, διότι (ἔλεγε) «τοιαύτην »λέξιν δὲν εὗρον εἰς κανένα Λεξικόν, καὶ γράψε μου τί »στοχάζεσαι δι' αὐτήν». Εἰς τὴν αὐτὴν δ' ἐπιστολὴν ὁ »Γαζῆς προσέθετε καὶ τὰ ἑξῆς: «Εἰς τὴν Ἑλλάδα εὗρον »*ἓν χειρόγραφον τοῦ Ἡρωδιανοῦ* γεγραμμένον περὶ τὸ »1325, ἐν ᾧ εὗρον *μίαν περικοπὴν* ὁποῦ λείπει εἰς ὅλας »τὰς ἐκδόσεις του, καὶ ἰδοὺ ὁποῦ σοῦ τὴν στέλλω». Ἡ περικοπὴ δὲ εἶναι αὐτὴ αὕτη ἡ ἐν τῷ περισελίδῳ τῆς τοῦ Οὐολφίου ἐκδόσεως αὐτόγραφος τοῦ Κοραῆ, περὶ ἧς ἀνωτέρω ὁ λόγος. Πρὸς τὴν τοῦ Ἀ. Γαζῆ ἐπιστολὴν ὁ

Κοραῆς ἀπήντησεν ἀμέσως κατὰ τὴν ἐπ' αὐτῆς συνοπτικὴν σημείωσίν του: «'Απ. 12 'Ιανουαρίου 1805». Τῆς ἀπαντήσεώς του ὅμως τίς εἶναι νῦν ὁ κάτοχος, τοῦτο, μ' ὅλας τὰς ἐρεύνας μου, εἶναί μοι ἄχρι τοῦδε ἄγνωστον.

ΜΕ, ΣΕΛΙΔΙ ξϐ'.

Πρὸς ἐρώτησιν τοῦ Ι. 'Ρώτα, Περὶ τοῦ ἐκ πόσων τόμων θέλουσι σύγκεισθαι τὰ *Ἄτακτα*; ὁ Κοραῆς ἀπήντησε τῇ 6 Δεκεμβρίου 1828 τὰ ἑξῆς, κατὰ τὸ ἰδιόγραφον τοῦ 'Ρώτα ἀντίγραφον, τὸ παρ' αὐτοῦ πρὸς τὸν ἀοίδιμον διδάσκαλον Νεόφυτον Βάμβαν ἀποσταλὲν καὶ παρὰ ταῖς τούτου ἐξανεψιαῖς τηρούμενον (1).

«...Πόσοι τόμοι; 'Ερωτᾷς. Ἔχω ὕλην καὶ διὰ τὸν »Τρίτον, καὶ Τέταρτον ἴσως, ἀλλὰ μοῦ λείπει ἡ ζωή. »Διὰ τοῦτο, προλαμβάνων Σᾶς λέγω, νὰ ζητήσετε ἐξαι»ρέτως τὸ ἀντίτυπον τοῦ Λεξικοῦ τοῦ Σομαυέρα, Γραι»κιταλικοῦ εἰς δύο τόμους, τυπωμένον εἰς Παρισίους, »ἔτ. 1709, τοῦ ὁποίου εἰς τὸν πρῶτον τόμον τὸ περι»θώριον ὅλον εἶναι καταφορτωμένον ἀπὸ σημειώσεις »μου, καὶ προσέτι ἄλλον τόμον ἡμιστίχωτον καὶ ὅλον »χειρόγραφον εἰς σελίδας 920 (ἀραιότατα ὅμως γραμ»μένον) μὲ χρυσῆν ἐπιγραφὴν *Ὕλη Λεξικοῦ*. Τὰ δύο »ταῦτα, ὅταν παραλάβετε τὴν βιβλιοθήκην μου, παρα»καλῶ Σας νὰ ἐρευνήσετε ἂν εὑρίσκωνται, ὡς δυνάμενα

(1) Τῆς ἐπιστολῆς ταύτης τοῦ Κοραῆ τὸ μὲν πρῶτον μέρος εἶναι ἀπάντησις πρὸς τὴν τοῦ Ί. 'Ρώτα ἐρώτησιν· τὸ δὲ δεύτερον (ἀπὸ τοῦ: «Διὰ τοῦτο...» ἄχρι τέλους), εἶναι παραγγελία μέλλουσα νὰ χρησιμεύσῃ ἐν καιρῷ εἰς τοὺς κληρονόμους του, ὧν οἱ δύο — ὅ,τε 'Ιάκωϐος 'Ρώτας καὶ ὁ Ζανῆς Βλαστὸς — εἶχον τὴν διαμονὴν ἐν τῇ αὐτῇ πόλει τῆς Τεργέστης.

»καὶ ν' ἀνακληφθῶσι, καὶ μὲ καλὸν ἴσως σκοπὸν νὰ ἐπαρ-»θῶσι δι' ἔκδοσιν, ἥτις μέλλει νὰ γίνῃ κακίστη, ἐπειδὴ »χρειάζεται ἀναθεώρησιν ἀκριβεστέραν. Εἰς ἄλλου χεῖ-»ρας παρακαλῶ νὰ μὴ τὰ ἐμπιστευθῆτε παρὰ εἰς τὸν »Βάμβαν».

ΜϚ, ΣΕΛΙΔΙ ξϐ'.

Τὴν εἰδικὴν ταύτην ἐπιτροπὴν συνέστησεν ἡ ἐν Ἀθήναις, ἐκ τῶν Κυρίων Φιλίππου Ἰωάννου, Κωνσταντίνου Παπαῤῥηγοπούλου καὶ Στεφάνου Κουμανούδη, καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου.

ΜΖ, ΣΕΛΙΔΙ ξδ'.

Αἱ παρεγγραφαὶ τοῦ Κ. Κρεατσούλη εἰσὶν αἱ ἐν ταῖς ἑπομέναις λέξεσιν·

Accommoder ...	σελ.	5.	Βλ. ἐν τῷ Παραρτήματι,	σελ.	365
Alène..........	»	12	»	»	365
Arts mécaniques	»	24	»	»	366
Bourbe	»	41	»	»	367
Briller.........	»	45	»	»	367
Cabane	»	48	»	»	368
Commun	»	84	»	»	369
Composé.......	»	85	»	»	369
Confiner.......	»	87	»	»	369
Cour (basse)...	»	95	»	»	370
Druides........	»	121	»	»	372
Flamme	»	154	»	»	373-374

ΤΩΝ ΕΝ ΤΩι ΠΡΟΛΟΓΩι ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΩΝ ΔΙΟΡΘΩΣΙΣ.

Ἐν σελίδι	ζ',	στίχ. 20	ἀνάγνωθι	— λόγον· διότι, ἄτολμος
»	θ',	» 20	»	— ἐγίνετο
»	ι',	» 26	»	— τῆς παραγγελίας
»	ια',	» 12	»	— διέτριψεν
»	ις',	» 19	»	— κυβερνᾶται σήμερον
»	ιζ',	» 26	»	— ἐν τῷ αὐτῷ φροντιστηρίῳ
»	κ',	» 13	»	— ἀοίδιμον *
»	κα',	» 14	»	— Πατρίδα ἀγάπης, ἐν ᾗ
»	κδ',	» 5	»	— Typographum consuetum
»	κς',	» 9	»	— ἐν ἔτει 1796
»	κζ',	» 17	»	— (Ν. Σ., σελ. 248 καὶ
»	κθ',	» 7	»	— Ναπολέοντος
»	λγ',	» 29	»	— τῷ τυπογράφῳ
»	λε',	» 16	»	— (Αὐτοβιογραφ. σελ. 26).
»	μδ',	» 21	»	— Ἐκδόντος καὶ
»	νζ',	» 14	»	— καὶ ὑπ' αὐτοῦ
»	ξδ',	» 18	»	— (ἐκδόσ. 1788
»	ξζ',	» 14-15	»	— καὶ ὁ Ιο. St. Bernard,
»	οβ',	» 8	»	— ἀντιτύπου (σελ. XIII-XV).
»	οθ',	» 3	»	— αὐτὴν (σελ.
»	ϟδ',	» 9	»	— ἐκ τῶν ἔργων του, ἱκανὰ
»	ρη',	» 16	»	— Ἰητρικῆς
»	ρια',	» 6-7	»	— quo demonstratur
»	ριδ',	» 26	»	— ὁ ἀκόμη ζῶν τότε
»	ρκβ',	» 3	»	— étoient
»	ρκς',	» 10	»	— ἀοιδοῦ
»	ρλε',	» 27	»	— Γεώργιος Παγκαλάκης (Ταγκαλάκης),
»	ρλη',	» 27	»	— Acceptez-en un,
»	ρνθ',	» 33	»	— ἀποδεικνύεται
»	ροζ',	» 28	»	— Κεφ. ΙΔ', 1 καὶ ἑπόμ.

* Οὕτω διόρθου καὶ τὰ ἡμαρτημένα ἀοίδιμος,—ου,—ῳ,—ον, ἐν ταῖς σελίσι: μη', στ. 17· νδ', 8· νζ', 25· ξδ', 25· ξς', 22· ο', 3· οβ', 25· ογ', 1 καὶ 21· ϟ', 7· ρα', 29· ρβ', 1· ρις', 25· ρκγ', 5· ρκδ', 1· ρκε', 14· καὶ ρκς', 19.

ΥΛΗ

ΓΑΛΛΟΓΡΑΙΚΙΚΟΥ ΛΕΞΙΚΟΥ.

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΝ.

Ἡ παροῦσα συλλογὴ λέξεων δὲν ἀξίζει νὰ ὀνομασθῇ οὔτε Λεξικόν, οὔτε Ὕλη Λεξικοῦ, ἂν καὶ φέρῃ τοῦτο τὸ ὄνομα. Δὲν εἶναι πλὴν μέρος μικρὸν ὕλης Λεξικοῦ, συναθροισμένον εἰς μόνην ἰδίαν μου χρῆσιν μεταξὺ ἀλλεπαλλήλων πολλῶν ἄλλων ἀσχολιῶν, αἱ ὁποῖαι οὐδὲ νὰ τὸ ἀναθεωρήσω καὶ νὰ τὸ διορθώσω μ' ἐσυγχώρησαν. Ἀναγκάζομαι νὰ τὸ ἐκδώσω διὰ τὴν ἐλπίδα μόνην, ὅτι δὲν θέλει φανῆν ὀλότελ' ἄχρηστον εἰς τὰς παρούσας περιστάσεις, ὁπότε οἱ νέοι μας καταγίνονται εἰς μεταφράσεις γαλλικῶν συγγραμμάτων. Ἄλλην ἀμοιβὴν τοῦ μικροῦ μου τούτου κόπου δὲν ἐπιθυμῶ παρὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ἐλπίδος μου.

ΔΗΛΩΣΙΣ ΤΩΝ ΣΗΜΕΙΩΝ.

Τὸ Σ, σημαίνει τὸ Γραικιταλικὸν Λεξικὸν τοῦ Καπουτσίνου Σομαυέρα (Padre Augustino Somavera, Capucino) τυπωμένον εἰς Παρισίους 1709.

Τὸ Δ, τοῦ Δουκαγγίου τὰ δύο γνωστὰ Λεξικὰ Glossarium mediæ et infimæ Græcitatis, καὶ Glossarium mediæ et infimæ latinitatis. Τὰ στοιχεῖα App. τὴν προσθήκην εἰς τὸ πρῶτον τῶν δύο τούτων Λεξικῶν.

Τὰ Γλ, διάφορα ἄλλα παλαιὰ Γλωσσάρια.

Τὰ ΓΓ, τὸ Γραικογερμανικὸν λεξικὸν τοῦ Weigel τυπωθὲν εἰς Βιένναν, 1796.

Τὰ Τρ, τὸ τυπωθὲν εἰς Βιένναν τρίγλωσσον (Γραικ. Γαλλ. καὶ Ἰταλ.) Λεξικόν.

Τὰ Ἑλλ. τὰς ἑλληνικὰς ἀρχαίας λέξεις.

Τὰ Σουΐδ. τὸν Σουΐδαν.

Τὰ Ἡσυχ. τὸν Ἡσύχιον.

Τὰ Φωτ. τὸν Φώτιον.

Τὸ Ν προστίθεται εἰς τὰς νομικὰς λέξεις.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ ΤΟΥ ΕΚΔΟΤΟΥ.

[ ] Διὰ μὲν τῶν ἐν δυσὶν ἀγκύλαις περιεχομένων λέξεων δηλοῦνται αἱ ἐν τῷ κειμένῳ ἰδιόγραφοι τοῦ Κ. Κρεατσούλη παρεγγραφαί.

|| Διὰ δὲ τῶν ἐν διγράμμῳ, αἱ τοῦ ἐκδότου σημειώσεις ἢ παραπομπαὶ εἰς τοὺς προεκδεδομένους Πέντε Τόμους τῶν Ἀτάκτων.

Περὶ ἀμφοτέρων τούτων τῶν σημείων εἴρηται τὰ εἰκότα ἐν τῷ Προλόγῳ.

ΜΙΚΡΟΝ ΜΕΡΟΣ ΥΛΗΣ

ΓΑΛΛΟΓΡΑΙΚΙΚΟΥ ΛΕΞΙΚΟΥ.

A

ABATIS, les pieds, la tête, le cou, les ailerons etc. des volailles, Ἀκροκώλια, Ἑλλ. Τὴν αὐτὴν ἴσως σημασίαν εἶχε καὶ τῶν Βυζαντινῶν τὸ *Κοιλήπατα*, Δ. καὶ τὸ *Συκωτόκοιλα*, Δ. ἂν καὶ σημαίνωσι μᾶλλον τὰ ἐντόσθια, τὰ ὁποῖα οἱ Ῥωμαῖοι ὠνόμαζον Gigeria (Petron. Satyric. cap. 66.)

ABATIS, retranchement avec des arbres abattus, Ξυλοκλασία, Δ. || Ε′, 257, *Ξυλοκλασίαι*. ||

ABBÉ, Κοινοβιάρχης, Γλ. || Α′, προλεγ. ιζ′, (σημ. 1), καὶ ιή (σημ. 1), καὶ 287 (εἰς τὸ τέλος)· Β′, 400, *Ἄμμια*· καὶ Ε′, 195, *Μεγαλειότης*. ||

ABRÉGÉ, Z. Abréger.

ABRÉGÉ, Ἐπιτομή, Σύνοψις, Ἑλλ. Abréviateur, Ἴσ. Συντομιστὴς ἢ Ἐπιτομιστής.

ABRÉGER, Συνοψίζω, Δ. Τομογραφῶ, Δ. Συντομίζω. Σουΐδας « Συντόμισον, συνάγαγε. » || Δ′, 573 - 574, *Συνοψίζω*. ||

ABREUVOIR, Ποτίστρα, Σ. Πότιστρον, Σ. || Α', 144. || Βότζος, Σ.

ABRÉVIATEUR. Z. Abrégé.

ABRICOT, Βερίκοκον, Δ. Σ. 'Αβράμηλον, Σ. (ἴσ. ἀπὸ τὸ 'Ιταλ. Albercocca). *Μῆλον 'Αρμενιακὸν* τὸ ὀνομάζει ὁ Διοσκορίδης, καὶ *Πραικόκιον* (ἀπὸ τὸ 'Ρωμαϊκὸν Prœcox, ἤγουν πρώϊμος), ὅθεν παράγεται καὶ τὸ Βερίκοκον καὶ τὸ Abricot. Οἱ 'Ιταλοὶ τὸ ὀνομάζουν Albercocca, καὶ Meliaca. Τὸ τελευταῖον τοῦτο εἶναι φθορὰ τοῦ Armeniaca. || Δ', 53, *Βερίκοκον*. ||

ABROGATION, 'Αποκύρωσις νόμου, Γλ. Dérogation, 'Αφαίρεσις νόμου, Γλ.

ABROGER, 'Αποκυρῶ, Γλ.

ABUS, Παρέχρησις, Γλ. || Δ', 225, * *Κατάχρησις* καὶ 393, * *Παράχρησις*. ||

ACCAPAREUR, Προπώλης, Γλ. Παλιγκάπηλος, Γλ. || Α', 176, *Μαγκίπον*. ||

ACCAPAREUR DE BLÉ, Σιτοκάπηλος, Γλ.

ACCEPTILATION, N. Εἰκονικὴ λῆψις, ἢ Εἰκονικὴ καταβολὴ, Γλ. « 'Ακκεπτιλατίων, εἰκονικὴ καταβολὴ, » ῥήμασι τυπικοῖς γινομένη κ.τ.λ. » Τὴν ἔλεγαν βαρβάρως καὶ 'Ακυρωσίαν, Δ. καὶ 'Απολοιπογραφίαν, Δ. Z. Quittance.

ACCESSIBLE, Εὐπρόσιτος, 'Ελλ.

ACCESSOIRE, Παρακολούθημα, Γλ.

ACCIDENT, Σύμπεσμα, Δ.

ACCLAMATION, Εὐφημία, Δ. 'Ανευφημία (ἀπὸ τὸ 'Ανευφημῶ, 'Ελλ.). *Faire des acclamations*, Εὐφημῶ (ἢ μᾶλλον Εὐφημίζω), Δ. 'Ανευφημῶ, 'Ελλ.

ACCOMMODANT, Εὐσυνάλλακτος, 'Ελλ.

ACCOMMODER, maltraiter (ironiquement). Εἰς τὴν αὐτὴν σημασίαν μεταχειριζόμεθα κάποτε τὸ *Διορθόνω*, οἷον, « *Τίς σ' ἐδιόρθωσεν οὕτως* » *Qui t'a accommodé de la sorte?* Οὕτω σχεδὸν μετεχειρίσθη ὁ Αἰσχύλος (Προμ. δεσμ. 240) τὸ Ῥυθμίζω [Prométhée en se plaignant de Jupiter, dit.... je suis accommodé de cette cruelle manière].

Ἀλλ' ἀνηλεῶς
Ὧδ' ἐῤῥύθμισμαι, Ζηνὶ δυσκλεὴς θέα.

ACIER (Ἰταλ. Acciaio), Ἀτζάλι, Σ. Ἀδάμας, Ἑλλ. Χάλυψ, ἢ Χαλυβικὸς σίδηρος, Ἑλλ. Σιδήρου στόμωμα, Σ. Ἴσ. καὶ Κέντρον, Ἑλλ. ἐπειδὴ ὁ Ἡσύχιος λέγει, « Κέντρον.... τὸ ἐν σιδήρῳ ἀδαμάντινον. » Τὸ *Ἀδάμας* (ἀπὸ τὸ δαμάζω), διὰ τὸ ἰσχυρὸν καὶ τρόπον τινὰ ἀδάμαστον· ὅθεν καὶ ὁ Ὅμηρος (Ὀδυσσ. I, 393) τὸ ὠνόμασε, *Σιδήρου κράτος.*

Τὸ *Χάλυψ*, ἀπὸ τοὺς χάλυβας (τοὺς Ἀλιζῶνας τοῦ Ὁμήρου) ἔθνος Ποντικόν, τοὺς νομισθέντας εὑρετὰς τῆς τοιαύτης κατασκευῆς τοῦ σιδήρου. *Τὸ στόμωμα σιδήρου* ἐφράσθη καταχρηστικώτερον, ἀντὶ τοῦ, *Ἐστομωμένος σίδηρος*. Τὸ Acier, Acciaio (ὅθεν τὸ Ἀτζάλι), ἐγεννήθη ἀπὸ τοῦ παρακμάζοντος Λατινισμοῦ τὸ Aciarium.

ACOLYTE, ordre ecclésiastique chez les Catholiques Romains. Τὸ ἐτυμολόγησαν ἀπὸ τὸ Ἀκόλουθος. Ἴδ. Μενάγιον.

ACQUISITION, Ν. Πορισμός, Γλ. Προσποίησις, Γλ. || Δ', 134, *Ἐπίκτευξις*, || — *Contrat d'acquisition*, Ν. Ὠνεακόν, Δ.

ACTE, une partie d'une pièce dramatique, Μέρος,

'Ελλ. c'est ainsi que le nomment Épictète et Marc-Aurèle.

ACTIF, 'Ενεργός, 'Ελλ. Πρακτικός, Δ. (in Actuarius).

ACTION, N. demande en justice, N. 'Αγωγή, Δ. Γλ. Action criminelle, 'Εγκληματικὴ ζήτησις, Δ. || Δ', 691, *Χρηματικὴ ζήτησις*· καὶ Ε', 58, *'Εγκληματικὴ ζήτησις*. ||

ACTION, Combat, rencontre entre des troupes, "Εργον, 'Ελλ. *Dans l'action*, *Pendant l'action*, ἐν τῷ ἔργῳ (Θουκιδ. Β, 89). || Δ', 135, *"Εργον*. || Ζ. καὶ Composé. — Pénale. Z. Pénal.

ACTION CRIMINELLE. Z. Criminel.

ADDITIONNER, 'Ομαδιάζω, Δ. Z. καὶ Sommer. || Β', 229, *Μαδεύω* καὶ *Μαζεύω*. ||

ADEPTE, 'Επόπτης (Δ. in Adeptus.)

ADHÉRENT. Z. Partisan.

ADJUDICATAIRE, N. 'Ο λαβὼν τὸ προσκυρωθέν, Γλ.

ADJUDICATION, N. Προσκύρωσις. Δ.

ADJUGER, N. Προσκυρόνω, Γλ. « 'Αδινδικατεύειν » (γρ. 'Αδιουδικατεύειν), προσκυροῦν. » Καὶ πάλιν, « Διουδικατεύει (γρ. 'Αδιουδικατεύει), προςκυροῖ. » 'Ελέγετο καὶ *προστιθέναι*, κατὰ τὸν 'Ησύχιον. « Προσ-» θεῖναι, τὸ παραδοῦναι τῷ ἐωνημένῳ ὑπὸ κήρυκι· » ὅπερ νῦν *Κῦρσαι* φασί. »

ADMINISTRATEUR, Διοικητής. Administration, Διοίκησις. || Δ', 101, *Διοικητής*. || V. Gouverneur. Administrer, V. Gérer, et Gestion.

ADMIRER. Un homme toujours prêt à admirer, qui admire sans raison, * Μικροθαύμαστος, Δ. Λέγομεν καὶ * Μωροθαύμαστος. || Ε', 233, *Μωροθαύμαστος*. ||

ADOLESCENT, νεανίσκος. Γλ.

ADOPTION, Υἱοθεσία, Τεκνοποίημα, Γλ. || Δ', 704, *Ψυχανάθρεπτος*. ||

ADULTÉRATION des etc. Παραχάραγμα. Γλ.

ADULTÉRER LES MONNAIES, Παραχαράσσειν, ἢ Παραχαράσσειν τὸ νόμισμα, Γλ. Ἑλλ.

ADVENTIFS (biens), Ν. Ἀπροσπόριστα κτήματα, ἢ χρήματα, Δ. Τυχηρά, Γλ. Τὸ *Ἀπροσπόριστα* σημαίνει τὰ μὴ προσπορισθέντα ἐξ ἰδίας ἐργασίας, ἀλλ' ἔξωθεν ἐλθόντα.

ADVERSE (partie), Ν. Ἀντίδικος, ἢ Διάδικος, Δ. || Δ', 21, *Ἀντίδικος*. ||

AFFABLE, Γλυκόμιλος, Γλυκομίλητος, Γλυκοσύντυχος, Γλυκολόγος, Δ. Ἡδύγλωσσος, Ἡδυεπής, Ἡδυλόγος, Ἑλλ. Γλυκύμυθος, Ἑλλ. || Β', 50, *Ἀνομίλητος*· ἔνθα καὶ τὸ *Ὁμιλητικός*, *Καλομίλητος*. Βλ. καὶ 169. ||

AFFAIRE. *Il vous donnera bien des affaires.* Πολλά σοι παρέξει πράγματα, Ἑλλ. Ἀντ' αὐτοῦ λέγομεν σήμερον, *πολλοὺς κόπους*, ἢ *πολλὰ βάσανα θέλει σε δώσειν*.

AFFAIRE, (avoir) à quelqu'un. Ὁμοιάζει τὴν φράσιν ταύτην τοῦ Στράβωνος (L. VIII, p. 276) « Πρὸς » ἡμερώτερα ἔθνη καὶ φῦλα τὴν πραγματείαν ἔχειν. » || Βλ. ἐν τῇ ἐκδόσ. Κορ. Μέρ. Β', Βιβλ. Θ', σελ. 165. ||

AFFAIRE (avoir) à quelqu'un, εἰς σημασίαν φιλονεικίας, δίκης, κρίσεως. Ὅμοιον τοῦ Ἀποστολικοῦ (Α, Κορινθ. Ϛ', 1.) « Πρᾶγμα ἔχων πρὸς τὸν ἕτερον, » κρίνεσθαι ἐπὶ τῶν ἀδίκων. » || Ε', 83, *Ἔχω* § 4. ||

AFFAMER, Λιμαγχονῶ. Δ. Λιμαγχονῶ, Λιμοκτονῶ,

'Ελλ. || Α', 278, *Διμοταγισμένον*· καὶ Δ', 292, *Διμάζω*. ||

AFFERMIR, consolider, Στερεοποιῶ, καὶ Στεῤῥοποιῶ, Γλ. || Β', 334, *Στερεόνω*· καὶ Δ', 583-584, *Σφαλίζω*. ||

AFFICHE, placard, Πιττάκιον, Πιττάκωμα, Δ. Πρόγραμμα, ἢ Πρόθεμα, Δ. Τοιχογράφημα, 'Ελλ. || Α', 298, *Πιτακίτζιν*· καὶ Ε', 298, *Πιττάκιον*. καὶ 315, *Πρόθεμα*. || Ζ. Afficher.

AFFICHER, placarder, Τοιχογραφῶ, Στηλογραφῶ, 'Ελλ. 'Αλλ' ὅταν τὸ γραμμένον ἢ προσκολλημένον εἰς τὸν τοῖχον περιέχῃ κατηγορίαν ἢ διασυρμὸν τινὸς, τότε ἁρμόζει τὸ *Στηλιτεύω*, ἢ τὸ *Κατατοιχογραφῶ*. 'Ελλ.

AFFICHER (s'-), en mauvaise part. Θεατρίζεται 'Ελλ. Afficher sa honte, Θεατρίζει, ἢ Στηλιτεύει τὴν κατaισχύνην του. || Δ', 169, *Θεατρίζω*. ||

AFFRANCHI, 'Απελεύθερος, 'Απελευθερικός, 'Ελλ. 'Απόδουλος, Δ. || Δ', 26, *'Απελεύθερος*· καὶ 28, *'Απόδουλος*· καὶ 678, *Χειράφετος*. ||

AFFREUX, horrible, Παμφόβερος, Γλ. || Δ', 658, *Φρίττω*. ||

ÂGE, *Un homme entre deux âges*, ἢ *de moyen âge*, Μεσοκαιρίτης Δ. Σ. Μεσῆλιξ, 'Ελλ. Μεσοκόπος, 'Ελλ. (Τὸ *Μεσοκόπος*, ἢ *Μεσόκοπος* σώζεται καὶ σήμερον ἀκόμη). Un homme d'âge, ἢ âgé, Καιρήτης (γρ. Καιρίτης), Σ. || Α', 163, *Μεσοκαιρίτης* καὶ *Μεσόκοπος*· καὶ Δ', 199, *Καιρίτης*. ||

ÂGE (Moyen), Le temps depuis la décadence de l'Empire Romain jusques vers la fin du dixième siècle, ou environ (suivant l'Académie) depuis le

quatrième jusques au 15me siècle (selon Boiste). Μᾶς συγχωρεῖται, μὴν ἔχοντας ἀκόμη λέξιν τούτου, νὰ τὸν ὀνομάσωμεν, Μεσχιών.

ÂGÉ (homme). Z. Âge.

AGENDA, Tablettes, Ὑπομνηστικόν, Ἑλλ. (Αἰσχιν. περὶ παραπρ.) ‖ Ἴδ. καὶ Δ', 173, *Θέσις* § 2. ‖ Z. Instructions.

AGGRAVER, Ἐπιβαρύνω, Γλ. ‖ Β', 78, *Βαρύνω*, καὶ Δ', 46· Ἴδ. καὶ 49, *Βαρῶ*. ‖

AGIR. Il s'agit de.. Z. Question.

AGNAT, ὁ ἐξ ἀῤῥενογονίας συγγενής· καὶ Cognat ὁ ἐκ θηλυγονίας. Les agnats et les cognats, οἱ ἐξ ἀῤῥενογονίας καὶ θηλυγονίας καταγόμενοι, Γλ. Λέγονται καὶ ἁπλῶς *Ἀῤῥενογενεῖς* καὶ *Θηλυγενεῖς*. « Κογνάτοι, Θηλυγενεῖς » Γλ.

AGRAIRE (loi), Γεωργικὸς νόμος, Γλ. Χωρονομικὸς νόμος. Διονύσ. Ἁλικαρν. Ῥωμ. Ἀρχαιολογ. X. pag. 2085.

AGRÈS, *des agrès d'un vaisseau*, Ἀξάρτια, (τὰ) Σ. Ἐξαρτία (ἡ), Δ. ‖ Δ', 126, *Ἐξάρτια*· ‖ *Ἐπιχειρίαν* τὴν ὀνομάζει Εὐστάθιος ὁ νομικός· ‖ Δ', 210-211, *Καλεπίχειρος*. ‖ Z. Aisé.

AGRIOTTE. Z. Griotte.

AÏEUL, Grand-père, Πάππος, Δ, Σ. Ἑλλ. Bisaïeul, Πρόπαππος, Ἑλλ. Προπάππους, Σ. Trisaïeul, Ἐπίπαππος, Δ. Ἑλλ. Ἀποπάππους, Σ. ‖ Β', 112, *Ἔγγος*· καὶ 282, *Παπούς*. ‖

AIGRE-DOUX, Ὀξύγλυκυ, Γλ. ‖ Α', 252, *Ὀξυνόγλυκος*. ‖

AIGUIÈRE, Ἐπιχύτης, Δ. ‖ Δ', 472-473, *Ῥαμνί*. ‖

AIGUILLE DE TÊTE, Τριχοβελόνα, Δ.

AIGUILLÉE, Ὀτρά, || Δ', 375-376, *Ὀτρά*. || Z. Fil d'or.

AIMANT. Z. Magnésie.

AIR. A l'air, sous la belle étoile. Οὕτως ὀνομάζεται ὁ ἐλεύθερος ἀπὸ οἰκοδομὰς τόπος, τὸ ἀμέσως ὑποκείμενον εἰς τὸν ἀέρα, ἢ οὐρανόν, διάστημα. Ἐξάερον, Δ. Ἐξαστρία, Δ. Ὕπαιθρον, Ἑλλ. *Coucher à la belle étoile, à l'air,* Κοιμῶμαι εἰς τὸ ἐξάερον. || Δ', 20, *Ἀνοικτὸς τόπος*. καὶ Ε', 67, 69, *Ἔμφωτον*, *Ἐξάερον*. ||

AIR, Σκοπός, Σ. Ῥυθμός, Ἑλλ. (Λατιν. Numerus). Ἴδ. Σαλμάσιον.

AIRAIN. *Il a un front d'airain*, c'est-à-dire *Il est un grand impudent*, Χαλκοπρόσωπος, Δ. || Δ', 670, *Χαλκοπρόσωπος*. ||

AIRE, surface contenue entre etc. ἀπὸ τὸ Ῥωμ. Area. « Area, αὐλή, πρασιά, ὕπαιθρον, ἅλως, ἁλώνιον, σχο» λάζων τόπος. » Γλ. || Δ', 98 καὶ 716, *Διαπέταλον*. ||

AIRE, ἅλων ἢ ἅλως Ἑλλ. Ἁλώνι (γρ. Ἁλώνιον) Σ.

AISÉ. Un homme aisé, qui a de l'aisance, Σύμμετρος, Δ. Καλοπίχερος, Δ. Σ. Τὸ τελευταῖον εἶναι φθαρμένον ἀπὸ τὸ *Καλεπίχειρος*. Ἐπιχειρίαν ὠνόμαζαν τὰ σκεύη, ὡς εἰς τοῦτο τοῦ νομικοῦ Εὐσταθίου (Περὶ Χρόν. καὶ προθεσμ. σελ. 238) τὸ παράδειγμα· « Ἐὰν » ἔχῃ τὸ πλοῖον πᾶσαν τὴν ΕΠΙΧΕΙΡΙΑΝ τελείως, » ἱστόν, κεραίαν ἰσχυράν, ἅρμενά τε καὶ διφθέρας, ἀγ» κύρας τε καὶ σχοινία καννάβινα, κ.τ.λ. » Λέγεται λοιπὸν Καλεπίχειρος, ὅστις ἔχει καλὴν ἐπιχειρίαν, ἤγουν ἱκανὰ τὰ πρὸς τὸ καλῶς ζῆν χρήσιμα. « Χείριος, Χρήσιμος » λέγει ὁ Ἡσύχιος. Ἐξ ἐναντίας ὅτινα λεί-

πουσι τὰ πρὸς τὸ ζῆν χρήσιμα, ὀνομάζεται *Κακοπίχερος* (Mal-aisé), Σ. || Δ′ 210, *Καλεπίχειρος*· καὶ 212, *Καλόδιος*· καὶ 266, *Κυβερνημένος*. ||

AJOURNEMENT, Assignation. Μήνυμα, Δ. Συνταγή, Δ′.

ALAMBIC. Ἐσημειώθη ἀπ’ ἄλλους ὅτι οἱ Ἄραβες ἔλαβον τὴν λέξιν ἀπὸ τὸ ἑλληνικὸν *Ἄμβιξ*, προσθέσαντες τὸ ἀραβικὸν ἄρθρον. « Ἄμβικα, χύτραν, κάδον » λέγει ὁ Ἡσύχιος. Λαμπίκον, Δ. Ἀρσενοθῆλυ, Δ. Ῥεμπίκι, Ῥεμπίκον, Σ. || Ε′, 154, *Λαμπίκον*. ||

ALBINOS. Ἐπειδὴ ὠνομάσθησαν οὕτως Albinos διὰ τὴν λευκότητα ἀπὸ τὸ Λατινικὸν Albus (λευκός), ὅθεν καὶ κύριον ὄνομα Ῥωμαϊκὸν Albinus, τὸ δὲ Albus παράγεται ἀπὸ τὸ *Ἀλφὸς* (ὄνομα συνώνυμον τοῦ Λεύκη, νόσος τοῦ δέρματος)· ἐμποροῦμεν νὰ μεταφράσωμεν τὸ Albinos, διὰ τοῦ *Ἀλφῖνος*, ὡς ἀπὸ τὸ *Ἀγαθὸς* παράγεται ὁ *Ἀγαθῖνος*.

ALBUM, Λεύκωμα, Γλ.

ALCALI, Ἀλκαλὴ (γρ. Ἀλκαλὶ) Δ. (App. pag. 12).

ALCHIMISTE, ποιητής, Δ. Οὕτως ὠνόμαζον τοὺς μωροσόφους τούτους οἱ μωροί, διὰ τὴν ὑπόληψιν ὅτι ἠδύναντο νὰ ποιήσωσι χρυσόν. Τοὺς ἔλεγαν ἀκόμη καὶ προφήτας, Δ. ἤγουν μάντεις, καθὼς εἰς τοὺς Ῥωμαίους τὸ Vates σημαίνει καὶ τὸν ποιητὴν (τὸν στιχουργὸν δηλαδὴ) καὶ τὸν μάντιν. || Γ′, 228, *Ψευδοχημικοί*. ||

ALCHYMIE, ὠνομάζετο χρυσοποιΐα, ἡ τέχνη τῆς χρυσοποιΐας.

ALÊNE, Σουβλίον (ἀπὸ τὸ Λατινικὸν Subula, ὅθεν καὶ ἡ Σούβλα), Δ. Ὀπήτιον, Ἑλλ. || Α′. 118 καὶ 168, *Σουβλίν*. ||

[ALÊNE, 'Οπήτιον 'Ελλ. Σουβλίον (Κοιν.)].

ALENTOURS (les), *τὸ Διαπέταλον*. Ἡ λέξις (λείπουσα καὶ εἰς τὸν Δ. καὶ εἰς τὸν Σ.) παράγεται ἀπὸ τὸ *Διαπετάζω* ἢ *Διαπετάννυμι*, τὸ ὁποῖον σημαίνει κυρίως τὸ ἀνοίγομαι ἢ ἐκτείνομαι τὸν γῦρον, ὡς εἶναι τὸ ὕφασμα τῆς ἀράχνης. Ὅθεν ἐξηγεῖται καὶ τοῦ Ἱπποκράτους (περὶ καρδ. § VII, σελ. 292. Lind.) τὸ « Ὑμένες... ὁποῖον ἀράχναι διαπετέες. » || Δ', 98 καὶ 716, *Διαπέταλον*. ||

ALEXANDRE (nom propre), 'Αλέξανδρος, καὶ ὑποκοριστ. *'Αλεξᾶς*, ὁ κοινῶς σήμερον *'Αλέκος*. Ἴδε Πλουτάρχ. τόμ. 6, σελ. 378, ἔκδοσ. Κορ.

ALIÉNATION, N. 'Εκποίησις, Γλ. || Β', 33, *'Αλλοιώνω*. ||

ALIÉNER, 'Εκποιῶ, Γλ.

ALIGNÉ, reglé, Γραμμισθέν, Γλ.

ALIMENTAIRE (pension), Σίτησις, Γλ. || Δ', 587-588, *Ταγή*. ||

ALISMA, Σταυρόριζον ἢ Σταυροβότανον, Δ. Εἶναι τὸ *Ἄλισμα* τοῦ Διοσκορίδου, τὸ Δαμασώνιον τοῦ Γαληνοῦ, τὸ Alisma Damasonium τοῦ Λινναίου. Οἱ Γάλλοι τὸ ὀνομάζουν Flûte de berger, ἢ Flûteau étoilé.

ALLÉE, lieu bordé d'arbres, Φυτῶν ὄρχατος ('Ιλιάδ. Ξ', 123), 'Ελλ. « 'Ορχάτοις καὶ Ὄρχοις, στίχοις ἀμπέ» λων, ἢ ἑτέρων φυτῶν » λέγει ὁ Φώτιος. Εἰς τὴν κοινὴν γλῶσσαν ἴσως συγχωρεῖται νὰ λέγωμεν Δενδροστιχία.

Ὁ Σχολιαστὴς τοῦ 'Αριστοφάνους ('Αχαρν. 1008) ἐξηγεῖ τὸν Ὄρχον ἀπὸ τὸ Ἔρχεσθαι (aller): « Ὄρχος » δὲ καὶ Ὄρχατος, στίχος ἀμπέλων ἢ ἑτέρων φυτῶν, » παρὰ τὸ ἔρχεσθαι δι' αὐτῶν κ.τ.λ. »

ALLÉE, (d'arbres) Ὄρχος, Ἑλλ. Ὄρχατος Ἑλλ. Ἴσως κάλλιον, Μετόρχιον, Ἑλλ.

ALLEU, ἐμπορεῖ νὰ ἑρμηνευθῇ *Κληρουχία*, Ἑλλ. καὶ Allodiale (terre), Κληρουχικὴ γῆ.

ALLIANCE, union par mariage, Ἐπιγαμβρία, Δ.

ALLODIALE. Ζ. Alleu.

ALLUVION, Πρόσκλυσις ποταμοῦ, Γλ. || Δ', 394, 464, *Παράχωμα*, *Πρόσχωμα*. ||

ALMANACH (λέξις ἀραβικὴ σύνθετος ἀπὸ τὸ ἀραβικὸν ἄρθρον ('Αλ) καὶ τὸ Ἑλληνικὸν ὄνομα, Μὴν, μηνός.), Ἀλμεναχόν, Δ. Καλεντάριον, Ἡμερολόγιον, Σ. Τὸ *Καλεντάριον* εἶναι Ῥωμαϊκὸν ὄνομα, Calendarium (Γαλ. Calendrier). Ὀρθότερον σήμερον τὸ ὀνομάζομεν Μηνολόγιον. || Ε', 206, *Μηνολόγιον*. ||

ALOI (ὡς εἰς τὴν φράσιν ταύτην, du bon, du bas aloi), Ποιότης, Δ. || Ε', 305, § 2, *Ποιότης*. ||

ALOSE, Θρίσσα, Ἑλλ. Τριχὸς, Κοιν. καὶ Φρίσσα. Ἴδ. τὰς εἰς τὸν Ξενοκράτ. σημ. Ἔκδοσ. Κορ. σελ. 56 καὶ 206, 207.

ALOUETTE, Σκορδαλὸς, Σ. Κορυδαλὸς, Ἑλλ. Ἐσυγκόψαμεν τὴν λέξιν, κατὰ τὸ Σκόροδον, Σκόρδον, καὶ ἐπροσθέσαμεν τὸ σ̄, ὡς καὶ εἰς τὸ Σκύπτω, ἀπὸ τὸ Κύπτω. Ὁ Σχολιαστὴς τοῦ Θεοκρίτου τὸν ὀνομάζει καὶ *Πίπυλον*, ὅστις ἴσως εἶναι ἐκεῖνο τὸ εἶδος τοῦ κορυδαλοῦ, τὸ ὁποῖον οἱ νεώτεροι ὀρνιθολόγοι ὀνομάζουσιν Alouette-Pipi. || Α', 293, *Σκορδαλοῦ*· μετὰ παραπομπῆς εἰς σελ. 219· καὶ Δ', 514-515, *Σκορδαλός*· καὶ 673, *Χαμοκυλάδι*· καὶ Ε', 133, *Κουτσουλίτης*. ||

ALTÉRATION. Ζ. Falsification.

ALTERCATION, « Altercatio, ἀμοιβαῖοι λόγοι »·

καὶ « Altercatur, ἀνταποκρίνεται, διαλέγεται » Γλ. || Β', 222-224 καὶ 416, *Λογοτριβή*, *Λογοτρωδῶ*, *Λογοφέρω*: καὶ Ε', 168, *Λογοπραγία*. ||

ALTERNATIVE, N. Ἐπαμφοτερισμός, Δ.

ALTERNATIVEMENT, Παραλλάξ, Γλ. || Δ', 493, *Σειρά*· καὶ Ε', 22, *Ἀράδα*. ||

ALUN, Στυπτηρία, Ἑλλ. Στύψις (ἡ) κοιν. Σημείωσε ὅμως ὅτι ἡ Στυπτηρία τῶν παλαιῶν διαφέρει ἀπὸ τῶν νεωτέρων τὸ Alun, περὶ τοῦ ὁποίου ἴδε τοὺς νεωτέρους ὀρυκτολόγους καὶ χημικούς, ἔτι δὲ καὶ τὸν Beckmann, Beytr. Zur Gesch. der Erfind. Tom. 2, pag. 92-144.

AMADOU, Ὕσκα Δ. Ἦσκα, Σ. Ποία ἀπὸ τὰς δύο εἶναι ἡ ὀρθὴ γραφή, δὲν ἐμπορεῖ νὰ διορισθῇ, ἂν δὲν ἐτυμολογηθῇ πρῶτον τὸ ὄνομα. Ἂν πιστεύσωμεν τὸν Σουΐδαν, « Ὕσκα, Ὀψάριον, καὶ ξύλον ἐν ᾧ ἅπτεται » πῦρ », εἶναι ὀρθὴ ἡ διὰ τοῦ ῡ γραφή. Εἰς τὸν παρακμάζοντα λατινισμὸν γράφεται Esca, τὸ ὁποῖον σημαίνει τροφήν· ὅθεν γίνεται πιθανωτέρα ἡ γραφὴ *Ἦσκα*. Τὸ Amadou τῶν Γάλλων πιθανὸν ὅτι ἐγεννήθη ἀπὸ τὸ Ἀμανίτης, ἐπειδὴ καὶ ἀπὸ ἀμανίτου τι εἶδος ἀληθῶς κατασκευάζεται ἡ Ἦσκα. Δὲν πρέπει νὰ παραδράμω τὸν Ἡσύχιον, « Ὕσκιθα, ὑὸς ἀφόδευμα ». Ὅτι τὰ ἀφοδεύματα τῶν τετραπόδων, ἐξαιρέτως τῶν Βοδίων, χρησιμεύουσιν εἰς πυρὸς ἄναψιν, εἶναι γνωστὸν εἰς ὅλους. || Δ', 630-631. *Ὕσκα*· Πρβλ. Ε', 213-215, *Μόξα*. ||

AMADOUER, Καθομιλεῖν, Δημαγωγεῖν, Ἑλλ. Ὁ Ἀριστοτέλης (Πολιτικ. Ε', 11) ἐμεταχειρίσθη καὶ τὰ δύο· « Τοὺς μὲν γνωρίμους καθομιλεῖν, τοὺς δὲ πολ- » λοὺς δημαγωγεῖν. » || Βλ. ἐν τῇ ἐκδόσ. Κορ. Ε', θ',

§ 20, σελ. 180. || Τὴν αὐτὴν σχεδὸν σημασίαν ἔχει τὸ *Ἡδυλίζειν*. « Ἡδυλισμός, εἶδός τι κολακείας. καί Μέ- » νανδρος ἐν Ἁλιεῖ κέχρηται τῷ *Ἡδυλίζειν* » λέγει ὁ Φώτιος. Τὸ Amadouer ἐνδέχεται νὰ παράγεται ἀπὸ τὸ Ἀμαλδύνω, Ἑλλ.

AMANDES, Θάσια, Δ. Ἀμύγδαλα, Σ. καὶ κατὰ στοιχείων μετάθεσιν οἱ Χῖοι Ἀμύγλαδα. Ὁ Δουκάγγιος, εἰς τὴν λέξιν *Χρουσόμιον* (Ἴσ. γρ. Χρουσόμηλον, ἤγουν Χρυσόμηλον) ἔγραψεν *Ἀθάσια* ἀντὶ τοῦ *Θάσια*, οὐδ' ἐκατάλαβεν ὅτι ἡ λέξις σημαίνει τὰ *Ἀμύγδαλα*, τὰ ὁποῖα οἱ παλαιοὶ ὠνόμαζαν καὶ θηλυκῶς *Ἀμυγδάλας*, καὶ *Θάσια κάρυα*. Σήμερον ἴχνος τῶν Θασίων ἔμεινεν εἰς τὸ *Θιάσον* (lait d'amande) τὸ ὁποῖον οἱ Βυζαντινοὶ ὠνόμαζαν *Θασόροφον*, ὡς τὸ ἐσημείωσα εἰς τοὺς Αὐτοσχ. στοχασμ. τοῦ πρώτου μέρους τῶν Βίων τοῦ Πλουτάρχ. σελ. κή, καὶ τὸ κατεχώρισε καὶ ὁ Σνεϊδέρος εἰς τὴν τρίτην ἔκδοσιν τοῦ Λεξικοῦ του. || Β', 157, *Θίασον*. ||

AMASSER, Μαζεύω. Le mot français vient d'*Ammassare*, terme de la basse Latinité formé de *Massa* (en français *Masse)* du grec Μάζα, duquel vient notre Μαζεύω. Et de même qu'on disait *ammassare* et *amadere* (Voy. le Gloss. Latin de Ducange), de même, il n'y a pas longtemps que les Grecs modernes disaient aussi Μαδεύω. || Α', 175, *Περιμάζωσε*· καὶ Β', 229-230, *Μαδεύω*, *Μαζεύω*, *Μαζί*· καὶ Δ', 300, *Μαζόνω*. || Ζ. καὶ Masse.

AMBITION, Φιλαρχία, Γλ.

AMBITIONNER. Z. Briguer.

AMBRE, Ἄμπαρ (τὸ) Δ. Ἴσ. Χαλκολίβανον, Δ.

« Ambar», Ἄμπαρ μυρεψικόν, Κόπρος Ἰχθύος » Γλ. Διὰ τοῦτο, ὡς φαίνεται, διότι εὑρίσκεται εἰς τοὺς αἰγιαλούς. || Πρβ. Ε', 87 καὶ 120, * *Ἤλεκτρον* καὶ *Κεχρεμπάρι*. ||

AMÉLIORATIONS (les) qu'on fait dans un fond de terre, Ν. Ἐμπονήματα, Δ. Ἐπιβελτιώσεις, Γλ. || Ε', 65, *Ἐμπονήματα*. ||

AMENDE, Πρόστιμον, Δ.

AMIDON, (ἀπὸ τὸ Ἑλλ. Ἄμυλον), Καταστατός, Δ. Σ. Ὁ σχολιαστὴς τοῦ Θεοκρίτου οὐδετέρως καὶ προπαροξυτόνως, τὸ Κατάστατον. || Β', 185, *Καταστατόν*· καὶ Γ', 62, *Καταστατός*. Πρβλ. καὶ Β', 42, *Ἀμβλα*. ||

AMIRAL, Θαλασσοκράτωρ, Δ. Ναύαρχος, Ἑλλ. Vice-amiral, Ἐπιστολεύς, Ἑλλ. (Ἴδε Πλουτάρχ. Τομ. 3, σελ. 366, ἔκδ. Κορ.). *Ἀμιράλην* τὸν ὠνόμαζαν καὶ οἱ Γραικορωμαῖοι, Δ. Τὸ παράγουν ἀπὸ τὸ Ἀραβικὸν *Ἀμίρ* ἢ *Ἐμίρ*, μὲ τὴν κατ' ἀρχὰς προσθήκην τοῦ ἄρθρου *Ἀλ*. Καὶ τοῦτο ἴσως ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τοὺς παρῳδήσαντας τὴν λέξιν εἰς τὸ *Ἁλμυράρχης* ἤγουν τῆς *Ἁλμυρᾶς* (θαλάσσης) *ἄρχων*, ὡς καὶ γράφεται τωόντι εἰς τὸν παρακμάζοντα λατινισμόν, Almyrarchus, Δ. || Δ', 133, *Ἐπιστολεύς*. ||

AMMONIAC (sel), Ἅλας Ἀμμωνιακόν, Ἑλλ. Τῶν παλαιῶν ὅμως (Διοσκορίδ. Ε', 126) τὸ Ἀμμωνιακὸν ἅλας διαφέρει ἀπὸ τὸ νῦν ὀνομαζόμενον Sel Ammoniac καὶ φερόμενον ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον καὶ ἄλλας χώρας. Τοῦτο εἶναι σύνθετον ἀπὸ ὀξὺ θαλάσσιον καὶ ἀλκάλιον πτηνόν. || *Πτηνόν*. Πρβλ. Δ', 355, *Ξεθυμαίνω* § 2. || Τὸ δὲ Ἀμμωνιακὸν ἅλας τῶν Ἑλλήνων εἶναι τὸ αὐτὸ καὶ τὸ κοινὸν καὶ γνωστὸν εἰς ὅλους ἅλας τοῦ

μαγειρείου, ὀρυκτὸν ὅμως (καὶ ὄχι θαλάσσιον) εὑρισκόμενον ὡσαύτως εἰς τὴν Αἴγυπτον, καὶ ὀνομασθὲν ἀπὸ τοὺς περὶ τὸ ἱερὸν τοῦ Ἄμμωνος τόπους, ὅπου ἀνεσκάπτετο, καὶ ὅθεν ἔλαβε τ' ὄνομα καταχρηστικῶς καὶ τὸ Sel Ammoniac τῶν νεωτέρων. || Ἴδ. καὶ Ε', 159, *Λεοντόγαλα* § 2. ||

AMPHITHÉÂTRE chez les Romains c'était etc. Εἶναι ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἀμφιθέατρον. Οἱ Ἕλληνες ὅμως ὠνόμαζαν τὰ τοιαῦτα Ῥωμαϊκὰ Ἀμφιθέατρα, *Θεατροκυνήγια*, Δ. Καὶ *Ἀρῆναν* (Arène) ἀπὸ τὸ Λατινικὸν Arena. Δ. App. pag. 25.

AMPLE, Φαρδύς, Δ. Σ. Τὸ δὲ *Φαρδὺς* πόθεν, ἐπειδὴ δὲν εὑρίσκεται εἰς τοὺς παλαιοὺς συγγραφεῖς; Ἡ ἀναλογία του ὅμως μαρτυρεῖ ὅτι εἶναι Ἑλληνικόν· Φάρδος, Φαρδύς, Φαρδύνω, ὡς τὸ συνώνυμον, Εὖρος, Εὐρύς, Εὐρύνω· καὶ τὸ Βάθος, Βαθύς, Βαθύνω· Πάχος, Παχύς, Παχύνω· καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα. || Β', 369-370, *Φαρδό*. ||

AMPOULE, fiole, petite bouteille, (ἀπὸ τῶν Ῥωμαίων τὸ Ampulla). Ἄμουλα, Σ. Λήκυθος, Ἑλλ. Ὅθεν *discours ampoulé*, Λόγος διθυραμβώδης, Ἑλλ. καὶ πλέον κατὰ λέξιν Λόγος Ληκυθώδης, ἢ Ληκυθικός, ἢ Ληκύθιος, Ἑλλ. *Se servir des expressions ampoulées*, Ληκυθίζω, Ἑλλ. Τῆς αὐτῆς σημασίας καὶ τῶν Ῥωμαίων τὸ Ampullor. Ἴδ. τὰς εἰς τὸν Στραβ. σημ. Μέρ. 4, σελ. 278 || —279, ἔκδοσ. Κορ. ||

AMPOULÉ. Z. Ampoule.

AMULETTE, Φυλακτήριον, Γλ. Δ. Φυλακάριον, Δ. Φυλακτόν, Δ. Περίαπτον, Ἑλλ. || Β', Προλεγ. κϛ', σημ. 2 καὶ 3· καὶ Δ', 51-52, *Βασκαίνω*· καὶ 591, *Τέλεσμα*· καὶ Ε', 288, *Περιάπται*. ||

ANABROCHISME (opérat. de chirurg.), Ἀναβροχισμός, Ἑλλ.

ANCIENS (terme de dignité). Nous les appellons aujourd'hui *Δημογέροντες*, καὶ ἁπλῶς *Γέροντες*, καὶ *Γέροντες τῆς πολιτείας*. Κατὰ τὸν Δ (v. Archigérontes) εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν ὠνομάζοντο *Ἀρχιγέροντες*. || Δ', 95, * *Δημογέροντες*· καὶ Ε', 52, *Δημογέρων*. ||

ANCRAGE, lieu propre pour ancrer. Ὁ Στράβων (Μέρ. Α, σελ. 268 || ἔκδοσ. Κορ. ||) τὸ ὀνομάζει *Ἀγκυροβόλιον*, λέξιν ἀναγκαίαν εἰς τὴν γλῶσσάν μας. || Δ', 666, *Χαβιὰ* § 1. ||

ANGUSTICLAVE, Στενόσημον. Γλ. || Α', 68, *Κλαποτά*· καὶ 70, *Κλαποτήρ*. ||

ÂNIER. Z. Muletier.

ANNALES, Χρονογραφεῖον, Χρονογράφιον, Δ. Χρονολόγι, τὰ Χρονικά, Σ.

ANNALISTE, Χρονογράφος. Σ.

ANNATE, droit qu'on paye au Pape etc. Χρονικόν. || ἴδ. Δ', 118, *Ἐμβατίκιον*. ||

ANNÉE (qui est de l'), Ἐπέτειος, Γλ. || Δ', 150, *Ἐφέτος*. || Mauvaise—, Z. Disette.

ANNIVERSAIRE, Ἐνιαυσιαῖος, Γλ.

ANNUEL, Ἐπέτειος, Γλ. || Δ', 150, *Ἐφέτος*. ||

ANSE, Μανίκι (Μανίκιον) Δ. Σ. ἀπὸ τὸ Ἰταλικὸν Manico. « Ansa, ΒΩΡΟΥΣ, ΙΣΗΛΟΣ, ὠτίον σκεύους, « λαβή· » Γράφε ΒΡΟΧΟΣ (nœud), ΜΙΣΧΟΣ, τὸ σημαῖνον τὴν λαβὴν τῶν καρπῶν, οἷον Ἀπιδίων, Κερασίων καὶ τῶν τοιούτων, τὸ λεγόμενον *Κεράτιον* (pédoncule) καὶ χυδαίως *Κερατζοῦνι*, Σ. καὶ *Κρεατζοῦνι* ἢ *Κριατζοῦνι*, Σ. « Μίσχον (λέγει ὁ Ἡσύχιος)· οὕτω

» λέγουσιν, ᾧ συνήρτηται πρὸς τὸ φυτὸν καὶ ὁ καρπὸς » καὶ τὸ φύλλον. » ‖ Α', 140, *Μανίκιον*· καὶ 285, *Διώτιν* (à deux anses)· καὶ Δ', 229, *Κερατζοῦνι*. ‖

ANTENNE, Κερατάριον, Κερούχη (γρ. Κεροῦχι) Δ. Ἀντένα, Σ. Κεραία, Ἑλλ. ‖ Α', 71, *Ἐπίκριον*, (*Antenna*). ‖ Ἄλλο παρὰ τὴν Hune, ἥτις εἶναι τὸ Καρκέσι (ἀπὸ τὸ Καρχήσιον Ἑλλ.), Σ. ‖ Α', 68 καὶ Β', 162, *Καρκέσι*, *Καρχήσιον*. ‖

ANTÉRIORITÉ. Ζ. Priorité.

ANTICHAMBRE, Προκοιτών, Ἑλλ. ‖ Δ', 387, *Παράκελον*. ‖

ANTICIPER, Προκαταλαμβάνω, Γλ.

ANTIMOINE, Στίβι καὶ Στίμμι, οὐδέτ. Ἑλλ. καὶ Στίμμις θηλ. Ἑλλ. « Στίμμι, ᾧπερ αἱ γυναῖκες κατὰ » τοὺς ὀφθαλμοὺς χρίονται, ὅπερ ἐν τῇ συνηθείᾳ Λα- » χᾶς καλεῖται· » (Bekker, Anecdot. Græc. pag. 1208). Εὑρίσκεται καὶ διὰ τοῦ η θηλ. « Στίβη, ᾗ τὰ » ὄμματα αἱ γυναῖκες ὑπογράφονται. » Idem, ibid. pag. 114. Ἀντιμόνιον, Σ. Ῥαστίκι, Σ. Ὀνομάζεται ἀκόμη καὶ *Σουρμὲς* ἀπὸ τὸ Τουρκικὸν *Σουρμέ*, ὡς τὸ Ῥαστίκι ἀπὸ τὸ Περσικὸν *Ῥαστούκ*. ‖ Ε, 151, *Λάκκα*· καὶ 329-330, *Ῥαστίκι*. ‖

ANXIÉTÉ (qui est en-), Λεπτομέριμνος, Γλ.

APLOMB, Βαρύδιον, Δ. Κάθετος, Στάθμη, Σταφύλη, Ἑλλ. ‖ Δ', 9, *Ἀλφάδι*· Ε', 30, *Βαρύδιον*. Πρβλ. καὶ Δ', 45, *Βαρύδι*. ‖

APLYSIE. Ζ. Laplysie.

APOTHICAIRE. Ζ. Boutique.

APOTHICAIRE. Ζ. Pharmacien, καὶ Boutique.

APOTHICAIRERIE. Ζ. Pharmacopée.

APPARAT, Παράταξις, Δ.

APPAREIL, collection de machines, Ἐξαρτία, Γλ. || Δ', 126, *Ἐξάρτια*. ||

APPAREILLER, Εὐτρεπίζω, Γλ.

APPARENCE, Ἔμφασις, Ἑλλ. Ζ. καὶ Réalité.

APPARITEUR, Ταξεώτης, Δ. Ταξεωτικὸς ῥαβδοῦχος, Δ. Ὁ Ταξεωτικὸς ῥαβδοῦχος σημαίνει τὸν Massier.

APPEL, évocation, recours à un juge supérieur, Ν. Ἔκκλητος, Δ. Appeller, Ἐκκλητεύω, Δ. Appellant, Ἐκκλητής, Δ. (ἢ κάλλιον Ἐκκλήτωρ)· Ἐφέτης, Δ. Juge qui juge sans appel, Ἐκκλήτῳ οὐχ ὑπόκειται, Δ. Juge d'appel, Ἐκκλητάριος δικαστής. Ἴδ. Suicer. Thesaur. Jugement sans appel, Αὐτοτελὴς δίκη, Ἡσυχ. || Ε', 59-60, *Ἔκκλητος*. ||

APPELANT. Ζ. Appel.

APPELER. Ζ. Appel.

APPENTIS, Σκεπαστή, Δ. || Ε', 337, *Σκεπαστή*. ||

APPLAUDIR, Κροτῶ, Σ. Κροταλίζω, Σ. Κροτῶ, Ἑλλ. || Α'. 286, *Κουρταλίζουν*. ||

APPOINTEMENT, Traitement, Ἀξιωματικόν, Δ. || Δ', 23-24, *Ἀξιόνω* § 2. ||

APPRÊT (comme par exemple des viandes ou tout autre comestible), Σκευασία, Ἑλλ. || Α', 96, *Καλοψουνιστής*. Πρβλ. καὶ 198 καὶ 211, *Ὄψον, Προσφάγιον*· καὶ 317, *Ἀρτυσίαις*· Β', 297, *Ἄρτυμα*· καὶ Δ', 112-113, *Εἶδος*· 162, * *Ἡδύσματα*· καὶ 464, *Προσφάγιον*. ||

APPROPRIER (s'-), Κάμνω ἰδικόν μου, Σ. Ἰδιοποιοῦμαι, Ἑλλ. « Appropriare, νοφίζειν (γρ. νοσφί-

ζειν) » Γλ. « Νοσφίζομαι, peculor, usurpo, præva- » ricor. Νοσφισμὸς, peculatus. — δημοσίων χρημάτων, » depeculatio » Γλ. Γαλλιστὶ Péculat. « Νοσφίζεται, » ἰδιοποιεῖ, κλέπτει, ἀποστερεῖ, ἀφαιρεῖ, χωρίζει. » Ἡσυχ. || Δ', 183, * *Ἰδιοποιοῦμαι* καὶ Ε', 245, *Νοσφισμός*. ||

APPROVISIONNER, Ὀψωνιάζω. || Α', 96, *Καλοψωνιστής*. || Approvisionnement, Ὀψωνιασμὸς, Δ. Ἐπισιτισμὸς, Ἑλλ.

APPROXIMATION, Συνεγγισμὸς, Ἑλλ. || Β', Προλεγόμ. κθ', σημ. 1. ||

AQUEDUC, Ὑδραγωγὸς, Ὑδραγωγεῖον, Ὑδραγώγιον, Ἑλλ. « Aquarium, Ὑδραγωγεῖον, Ὑδραγώγιον » Γλ. Εἰς τὸν Σ. εὑρίσκεται « Ὑδραγωγός, ποτιστής » ἀλλ' εἰς σημασίαν τοῦ Rigole. || Δ'. 4, *Ἀγός*. ||

ARAIGNÉE DE MER, poisson qu'on appelle encore du nom de *Vive*, Δράκαινα. || Δ', 103-104, *Δράκαινα*. || Z. *Vive*.

ARAIGNÉE DE MER. On donne de plus ce nom à un poisson du genre de crustacées, * Καβουρομάνα, κοινῶς· Μαῖα, Ἑλλ. || Δ', 190, *Κάβουρας*· Ἴδε καὶ τὰς εἰς τὸν Ξενοκράτ. Ἔκδοσ. Κορ. σημειώσεις, σελ. 192 καὶ ἑπομ. ||

ARBITRAIREMENT, Αὐτογνωμόνως (Ἀριστοτέλ. Πολιτικ. Β', 8). — || Βλ. *ἐν τῇ ἐκδόσ. Κορ.* 6ιбλ. Β', κεφ. ς', § 16 καὶ κεφ. ζ', § 6. ||

ARBITRAL (jugement-), « Ἀπόφασις μεσίτου, » ἤτοι διαιτητοῦ, Arbitratum » Γλ. « Arbitratus, μεσιτεία » Γλ.

ARBITRE, Αἱρετὸς δικαστής, Δ. Αἱρετὸς κριτής;

Δ. καὶ συνθέτως Αἱρετοκριτής. « Arbiter, Μεσίτης, » Διαιτητὴς, Χαμαιδικαστὴς, Διαγνώμων » Γλ. Μεσιτεύων, Δ. || Πρβλ. Β', 243, *Μεσίτης*. ||

ARCADES (les -) d'un édifice, Τοξάτα, Δ. Τοξικαὶ (αἱ), Δ. || Β', 110, 355 καὶ 370, *Δοξάριον, Τοξάριον*, καὶ *Φαρί*. ||

ARCHAL (ἀπὸ τὸ Λατινικὸν Aurichalcum, τοῦτο δὲ ἀπὸ τὸ Ἑλλ. Ὀρείχαλκον), Λευκόχαλκος, Δ. || Ε', 284-285, *Πάφιλος*. ||

ARCHE DE NOÉ, Coquille bivalve, Καλόγνωμη. Ἴδ. τὰς εἰς τὸν Ξενοκράτ. σημ. ἐκδ. Κορ. σελ. 154. || Δ', 213. * *Καλόγνωμη*. ||

ARCHÉOGRAPHES, Οἱ τὰ πάτρια συγγράφοντες, Δ. Ἀρχαιογράφοι, Ἑλλ.

ARCHIPRÊTRE, Ἀρχιπρεσβύτερος, Δ. Πρωτοπρεσβύτερος, Δ. Πρωτοπαπᾶς, Δ. Archiprêtré, Πρωτοπαπαδίκιον, Δ.

ARCHIVES, lieu où l'on garde etc. Ἀρχεῖον καὶ πληθ. Ἀρχεῖα, Ἑλλ. Χαρτοθέσια, Δ. « Ἀρχεῖα, ἔνθα » οἱ δημόσιοι χάρται, ἢ Χαρτοφυλάκια » λέγει ὁ Ἡσύχιος. Archiviste, Ἀρχειώτης, Δ. Χαρτουλάριος, Δ. Χαρτοφύλαξ, Δ.

ARÈNE. Ζ. Amphithéâtre.

ARGILE. Ζ. Craie.

ARMÉ. *A main armée*, Ν. « Δεβιαρμάτα (ἤγουν » de vi armata), Βία ἔνοπλος, » Γλ.

ARMES (maître d'), ou Maître d'escrime, Ὁπλοδιδάσκαλος, Γλ.

ARMES A FEU, Ἴσ. Πυρέκβολα, Γλ. Πυρίβολα, Γλ. || Δ', 469, *Πυρέκβολα*. ||

ARPENT, Πλέθρον, Γλ. « Arvipendium, Σχοῖνος » γεωμετρικὸς » Γλ. mesure de terre, de 100 perches carrées de 18 pieds. « Giugero, τόσον κομμάτι γῆς, » ὅσον ἐμποροῦν δύο βόδια μίαν ἡμέραν νὰ καλουργί- » ζουνε » Σ. Κοινῶς σήμερον μέτρον γῆς ἔχομεν τὸ *Στρέμμα*. Οἱ παλαιοὶ εἶχαν τὸ *Πλέθρον* καὶ τὴν *Ἄρουραν*. Χρεία ἐρεύνης, ποῖον ἀπὸ ταῦτα ἀναλογεῖ μὲ τὸ Arpent. Ἴδ. Ἰλιάδ. Γ′, 246, σελ. 45, ἐκδ. Βολισ. || Ε′, 342-343, *Στρέμμα*. ||

ARRANGEMENT, ordonnance des troupes, Διάκοσμος τοῦ στρατοῦ, Ἑλλ.

ARRÉRAGES, revenus arriérés, Ν. Λοιπὰς, Δ. Λοιπαδάριον, Δ. Ἴσ. καὶ Ὀπισθοτέλεια, Δ. || Ε′, 169, *Λοιπάδιον* καὶ *Λοιπάς*. || Ζ. Reliquat.

ARRHES (ἐκ τοῦ Ῥωμαϊκοῦ Arrha καὶ Arrhabo, καὶ τοῦ κατὰ τὸν παρακμάζοντα Ἑλλ. Ἀῤῥαβὼν, Ἑβραϊκῆς λέξεως), Ἀῤῥαβῶνας, Σ. Ἀλλ' ἐπειδὴ τοῦτο ἔχει εἰς ἡμᾶς σταθερὰν ἄλλην σημασίαν τοῦ *Μνήστρου*, συγχωρεῖται νὰ μεταχειριζώμεθα, ἢ τὸ καταχρινόμενον ἀπὸ τὸν Λουκιανὸν *Προτίμιον*, ἢ τοῦ Ἡσυχίου τὸ *Πρόδομα*. « Ἀῤῥαβὼν, πρόδομα. »

ARRIÉRÉS. Ζ. Arrérages.

ARRIÈRE-FAIX, Ὕστερα, καὶ Ἀκόλουθα (τὰ), λέγομεν σήμερον. Ὁ Ἱπποκράτης τὰ ὀνομάζει, *Ὕστερα* (Ἴδ. Φοεσ. Λέξ. Ὑστέρα), καὶ, *Ὕστερα ἑπόμενα* (Ἐπιδημ. ε′, 5, σελ. 770). Οἱ μεταγενέστεροι Ἰατροὶ, *Δευτέρια*, ὅθεν τῶν Λατίνων τὰ Secundina καὶ τῆς Ἰταλικῆς γλώσσης τὸ Seconda ἢ Secondina. || Δ′, 95, *Δευτέρια*. || Ζ. καὶ Pétiole.

ARRIVÉE, Ἐρχομὸς, Σ. Ἔλα (τὸ), Σ. Σῶσμα (τὸ),

Σ. Ἔλθιμον, Δ. Ἔλευσις, Ἄφιξις, Ἑλλ. || Β', 133, *Ἐρχομός*. ||

ARROCHE. Z. Épinard.

ARROSOIR, Ἐξομβριστήριον, Γλ. || Δ', 601, *Τζορνίζω*. ||

ARSÉNIC, Ἀρσενικὸν τ' ὀνομάζουν καὶ οἱ Ἕλληνες. ἰδ. Στράβων. Μέρ. Δ', Ἑλληνικ. || ἐκδ. Κορ. || σελ. 322. || Δ', 449 καὶ 702, *Ποντικοφάρμακον* καὶ *Ψιάκι*. ||

ARTICHAUT, Ἀγκινάρα, Δ. Σ. Κινάρα ἢ Κυνάρα, Ἑλλ. Τὸ Ἀγκινάρα ἐνδέχεται νὰ ἦτο τὴν ἀρχὴν, *Ἀκινάρα* μὲ πλεονασμὸν μόνον τοῦ ᾱ συνειθισμένον καὶ εἰς τοὺς παλαιοὺς καὶ εἰς τοὺς νέους, τὸ δὲ γ̄ νὰ ἐπροστέθη ἔπειτα, ὡς καὶ ἀπὸ τὴν *Ἄκανθαν* ἐσχηματίσαμεν τὸ *Ἀγκάθιον*, καὶ ἀπὸ τὸ Ἀκὶς, ιδος τὸ *Ἀγκίδα* || Β', 9, *Ἀγκινάρα*. καὶ 191, *Κινάρα*. ||

ARTIFICE, Τεχνουργία, Γλ.

ARTIMON (la voile), Ἀρτέμων, Ἑλλ. (Πράξ. Ἀποστόλ. ΚΖ', 40.)

ARTS LIBÉRAUX, Δημιουργικαὶ τέχναι, Ἑλλ. κατὰ τὸν Στράβωνα (Μέρ. Β', || ἐκδόσ. Κορ. || σελ. 137). Ὁ Πλούταρχος (Ὑγιειν. παραγγέλμ.) τὰς ὀνομάζει *Ἐλευθερίους τέχνας*, βάλλων εἰς τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν τὴν Ἰατρικήν. Τὰς ὀνομάζει ἀκόμη (δὲν ἐνθυμοῦμαι τώρα ποῦ) καὶ *Λογικὰς τέχνας*. || Β', 347, *Τέχνη*. ||

[ARTS MÉCANIQUES, Βάναυσοι ἢ Βαναυσικαὶ τέχναι].

ARUSPICES (les) chez les Romains, Θυοσκόποι, Ἑλλ. Ἱεροσκόποι, Ἑλλ. Θυτικοὶ (οἱ) Ἑλλ. Z. Μέγ. Ἐτυμολ. σελ. 569.

ASSASSIN. Z. Sicaire.

ASSENTIMENT. Z. Perception.

ASSIÉGER. Z. Siége.

ASSIETTE, Πιάτον, Σκουτέλιον, Σ. Πατέλλιον, Δ (ἀπὸ τὸ Λατινικὸν Patella). Ὁ Πολυδεύκης ὅμως λέγει· « Πατάνη, Λοπάδιον ἐκπέταλον, ὃ νῦν, ἴσως » ἀπὸ τούτου καλοῦσι Πατέλλιον. » Τὸ Patella εἶναι ὑποκοριστικὸν τοῦ Patina, τὸ ὁποῖον ἀναμφιβόλως παράγεται ἀπὸ τὸ *Πατάνη*. Τὸ Πιάτον εἶναι τῶν Ἰταλῶν τὸ Piatto, τὸ ὁποῖον, ὡς ἐσημείωσαν ἄλλοι, ἐγεννήθη ἀπὸ τὸ Ἑλλ. *Πλατύς*. Τὸ *Σκουτέλλιον* ἐσημειώθη (Πλουτάρχ. Μέρ. ϛ, σελ. 377.) ὅτι εἶναι *Σκυτάλιον*. || Α', 59-60, 210, 219 καὶ 268, *Σκουτέλλα* καὶ *Σκουτέλλιον*. ||

ASSIGNATION, Z. Ajournement. || Ἔνθα πρόσθες, Δ', 216, *Καλῶ*. § 2. ||

ASSISES, Séances pour juger etc. Ἀγοραῖοι ἢ Ἀγοραῖαι, Ἑλλ. Παρόμοιόν τι σημαίνει καὶ τὸ Ἕδραι τοῦ Ἡσυχίου, (ὡς τὸ ἐσημείωσαν καὶ ἄλλοι). « Ἕδραι » Βουλῆς, αἳ ἐγίνοντο κατὰ πενταήμερον. » Λέγει ἀκόμη ὁ αὐτὸς Ἡσύχιος, « Ἀγοραίαν, δικαιολογίαν ». Ὁ Στράβων (Μερ. Β', || Ἐκδόσ. Κορ. || σελ. 508) τὰς ὀνομάζει *Ἀγοραίους*, ἐλλειπτικῶς τοῦ ἡμέρας, καθὼς καὶ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος (Πράξ. Ἀποστ. ΙΘ', 38). Ὡς ἐλέγετο *Ἕδραι Βουλῆς*, συγχωρεῖται νὰ ὀνομασθῶσι καί, *Ἕδραι δίκης*, ἢ *δικαστῶν*, Ἑλλ. ἢ διὰ μιᾶς λέξεως *Διχεδρίαι* ἢ *Δικασθεδρίαι*. || Δ', 192-193, *Καθέδρα*. || Z. Séance.

ASSURANCE. Z. Parole.

ASTRÉE, déesse de la Justice, Δικαιοσύνη Γλ.

ATABALE, Τάβαλα (τά). Voy. Τάβαλα dans le dictionnaire de Schneider.

ATELIER, manufacture, fabrique, Συνέργιον, Δ. Συνεργεῖον, Γλ. Ἐργοστάσιον, Δ. Ἐργαστήριον, Ἑλλ. Γλ. Τὸ *Ἐργαστήριον* σήμερον εἰς ἡμᾶς σημαίνει ἁπλῶς τὴν οἴκησιν τοῦ πωλοῦντός τι, εἴτ' ἀπ' αὐτὸν, εἴτ' ἀπ' ἄλλον κατασκευασμένον. Ἔμειναν αἱ δύο λέξεις τῶν Βυζαντινῶν, *Συνέργιον* καὶ *Ἐργοστάσιον*, τῶν ὁποίων τὴν πρώτην ἐμποροῦμεν νὰ μεταχειρισθῶμεν σημαίνοντες τὴν Manufacture ἢ Fabrique. Τὸ *Ἐργοστάσιον* ἁρμόζει πλέον εἰς ἔκφρασιν τοῦ Atélier, τὸ ὁποῖον καὶ οἱ Γερμανοὶ διὰ τοῦ Werkstatt λέξεως συνθεμένης ἀπὸ τὸ Werk, τὸ αὐτὸ καὶ τῶν Ἑλλήνων τὸ Ἔργον, μὲ τὴν προσθήκην τοῦ Δίγαμμα (Βέργον) καὶ τὸ Statt, συγγενὲς ἀναμφιβόλως τοῦ *Στάσις*. Ἂν θέλῃ τις νὰ φυλάξῃ καὶ τὴν ὁποίαν οἱ Γάλλοι κάμνουσι διαφορὰν μεταξὺ τῆς Manufacture καὶ τῆς Fabrique, ἐμπορεῖ νὰ ὀνομάσῃ τὴν πρώτην *Χειρέργιον*, καὶ τὴν Fabrique, Συνέργιον. || Δ', 135, * *Ἐργοστάσιον*· καὶ 572, *Συνέργιον*· καὶ Ε', 270, *Ὀφφίκιον*. ||

ATHÉE, Αὐτοματιστής, Δ. App. pag. 31. Ἄθεος, Σ. Ἄθεος, Ἑλλ. || Δ', 39, *Αὐτοματίτης*. ||

ATOUR (Dame d'-), Ζωστή, Δ. Οὕτω βαρβάρως ὠνομάζετο εἰς τὴν Βυζαντινὴν αὐλὴν, ἀντὶ τοῦ *Ζώστρια* ἢ *Ζώστειρα*.

ÂTRE. z. Foyer.

ATTELAGE DE DEUX CHEVAUX, Δίπωλον, Γλ. Δίιππον, Γλ. Συνωρὶς ἢ Ξυνωρὶς, Ἑλλ.—de trois chevaux, Τρίπωλον, Δ.—de quatre chevaux, Τετράζυγον, Γλ. Τετράϊππον, Γλ.

ATTENTIF, Πρόσοχος, Γλ. || Ε', 321, *Προσοχή*. ||

ATTERISSEMENT, Πρόσχωμα, Δ. Ἑλλ. || Δʹ, 394 καὶ 464, *Παράχωμα*, * *Πρόσχωμα*. ||

ATTRAIT, Θέλγητρον, Γλ. || Εʹ, 64-65, * *Ἕλκηθρον*, *Ἕλκω*. ||

ATTRAPER. Z. Piège.

AUBERGE, Πανδοχεῖον, Γλ. Κατάλυμα, Γλ. Καταγώγιον, Γλ. Ἀπαντητήριον, Γλ. Ξενοδοχεῖον, Γλ. Δ. || Εʹ, 260, * *Οἰκονεύω*. ||

AUBERGINE, Mayenne, Mélongène, Μαλιτζάνα, Μελιτζάνιον, Ματζάνα, Ματζιτζάνα, Μαντζιτζάνιον, Μαζιζάνιον, Δ. Μελιντζάνα, Σ. Στρύχνος κηπαῖος (κατὰ τὸν Διοσκορίδην), Ἑλλ. Ὁ Σχολιαστὴς τοῦ Θεοκρίτου (ιʹ, 37) τὴν ὀνομάζει *Ἀγριομελιντζάναν*. Ἀλλὰ τὄνομα τοῦτο ἁρμόζει μᾶλλον εἰς τὸν *Μανικὸν στρύχνον* τοῦ Θεοφράστου (Φυτ. ἱστορ. θʹ, 12), καὶ ὄχι εἰς τὸν κηπαῖον, εἰς τὸν ὁποῖον καὶ αὐτὸ τὸ *Μαλιτζάνα* κακῶς ἐδόθη ἀπὸ τὸ Ἰταλικὸν Melanzana, ἐπειδὴ παράγεται ἀπὸ τὸ Malum insanum, ἤτοι *Μῆλον μανικὸν*, ὡς ὠνόμαζεν ὁ παρακμάζων Λατινισμὸς τὸ ἀρχαιότερα ὀνομαζόμενον Solanum. || Αʹ, 191, *Ματζάνας*. ||

AUGE, Γοῦρνα, Δ. Σ. Τὸ *Γοῦρνα* πιθανὸν ὅτι ἐγεννήθη ἀπὸ τῶν Λατίνων τὸ Urna (ὑδρία, στάμνος) μὲ τὴν προσθήκην τοῦ γ̄. || Δʹ, 347, *Ναῦκλα*. ||

AUGURE (mauvais), Ἴσως, Ἄτυχον παρατήριον, Δ. Signe, Accident. Homme de mauvais augure, Δυσοιώνιστος, Γλ. || Δʹ, 495, *Σημάδι*. καὶ Εʹ, 278, *Παρατήριον*. ||

AUGURE, celui dont la charge était chez les Romains d'observer le vol des oiseaux. Αὔγουρ (οὕτω τὸ κλίνει ὁ Πλούταρχος, *Αὔγουρ*, *Αὔγουρος*), || Πλουτάρχ.

ἔκδοσ. Κορ. Μέρ. Β', σελ. 400-401. || Οἰωνοσκόπος Ἑλλ.

AUMÔNE. Z. CHARITÉ.

AUTHENTIQUE (Pièce ou écrit-), Αὐθεντικὸς χάρτης, Δ.

AUTOMNE (la fin ou la dernière partie de l'-), Ψημόπορο (γρ. Ψιμόπωρο, ἤγουν Ὀψιμόπωρον), Δ.

AUTORISER, Αὐθεντίζω, Δ.

AUTORITÉ, Citation, Passage d'un auteur qu'on rapporte pour, etc. Χρῆσις, Δ.

AUVENT, Ἐκθέτης, Γλ. || Βλ. κατωτέρ. *Balcon.* ||

AVANCE, Somme donnée, à rabattre sur celles qu'on doit donner dans la suite, Πρόδοσις, Ἑλλ.

AVANIE, Δὲν εἶν' ἀμφιβολία ὅτι παράγεται ἀπὸ τὴν σημερινὴν Γραικικὴν λέξιν Ἀβανία· δὲν σημαίνει ὅμως ἀκριβῶς τὸ αὐτό. Εἰς ἡμᾶς τὸ *Ἀβανία* εἶναι συνώνυμον τοῦ *Συκοφαντία*, ὡς τὸ ἐξηγοῦν καὶ ὁ Δ. καὶ ὁ Σ. Ἀλλὰ πόθεν τὸ Ἀβανία καὶ τὸ Avanie; Ἴσως ἀπὸ τὸ Affaniæ λέξιν εὑρισκομένην εἰς μόνον τὸν Ἀπουλήϊον, συγγραφέα Ῥωμαῖον τῆς δευτέρας ἑκατονταετηρίδος, τὸ ὁποῖον ὁ Οὐόσσιος καὶ ὁ Φορκελλῖνος, ἐξηγοῦν Λῆρον, Φλυαρίαν, Ψευδολογίαν. Τὰ Γλωσσάρια ἐξηγοῦν τὸ Πληθυντικὸν, « Affaniæ, Οὐλήματα. » Δὲν ἠξεύρω τί σημαίνει τὸ *Οὐλήματα.*

AVENTURE (dire la bonne-), Μοιρολογῶ, Δ. Diseur de bonne aventure Μοιρολόγος, Δ. || Β', 251-252, *Μοιρογράφισμα.* ||

AVENTURE (argent mis à la grosse-), Ν. Διαπόντιον δάνειον, Δ.

AVENTURER (s'-) Παραβολεύομαι, Γλ. || Β', 60-61, *Ἀποκοττῶ.* ||

AVENTUREUX, Téméraire, Παράβολος, Γλ. Ῥιψοκίνδυνος, Γλ.

AVENTURIER, Εἶναι ὁ Ἑλλην. λεγόμενος *Πολυπράγμων*. Τινὲς ἀπὸ τοὺς ἡμετέρους τὸν ἡρμήνευσαν, *Τυχοδιώκτης*, ὄνομα ἀμφίβολον διὰ τὴν σημερινὴν σημασίαν τοῦ *Διώκτης* (persécuteur). Ἴσως ἔπρεπε νὰ τὸν ἑρμηνεύσωμεν *Τρεχίτυχος*, κατὰ τὸ παλαιὸν *Τρεχέδειπνος* (écornifleur). || Δ′, 612-613, *Τρέχω* (εἰς τὸ τέλος). ||

AVILIR (s'-), Εὐτελίζομαι, Γλ.

AVISO, Δρόμων, Ἑλλ. || Δ′, 106, *Δρομώνι*. ||

AVOCAT, Δικολόγος, Δικανικὸς, Δ. || Ε′, 65, *Ἐμπρόλαλος*. || Ζ. καὶ Défenseur, καὶ Régisseur.

AZUR (ὀρθότερον Lazur, ἐπειδὴ τὸ ὄνομα εἶναι τῆς Περσικῆς γλώσσης Λαζουχρδὶ, ἢ Λαζουρδὶ), ou Lapis lazuli, minéral dont on fait le beau bleu, nommé Outre mer. Λαζούριον καὶ Λαζούριν, Δ. Λάντζουρον, Δ. Ὁ Σ. (Λεξ. Χρῶμα) τὸ ὀνομάζει, *Γερανιδὴ τῆς Σπάνιας*. Σήμερον οἱ πραγματευταί μας τὸ ὀνομάζουν *Λαντζιβεριτί*. || Δ′, 275, *Λαζούριον*. ||

AZYMITES, Ἀζυμῖται, Δ. Οὕτως ὠνόμαζαν οἱ ἰδικοί μας τοὺς Παπιστὰς, διότι μεταχειρίζονται ἄζυμον ἄρτον εἰς τὴν Λειτουργίαν· ἐκεῖνοι ἐξ ἐναντίας ὠνόμαζαν ἡμᾶς *Προζυμίτας*, Δ. διότι μεταχειρόμεθα ἄρτον σκευαστὸν μὲ προζύμιον. || Ε′, 8, *Ἀζυμίτης*· 68, *Ἔνζυμος*· καὶ 314, *Προζυμίτης*. ||

B

BABILLER. ‖ Δ′, 82, *Γλωσσοβολία.* ‖ Z. Jaser.

BAFREUR DE JAMBONS, Z. Coup-jarrets.

BAGAGE, Κατζίβελα (τὰ), Σ. Βαρέματα (τὰ), Δ. Βασταγὴ (ἡ), Δ. Σκευοφόριον, Δ. Ἀποσκευὴ, Ἑλλ. ‖ Δ′, 339, *Μπόγος* (εἰς τὸ τέλος). ‖

BAGUETTE DIVINATOIRE, Μαντικὴ ῥάβδος.

BAGUETTES (passer un soldat par les-), Ἡ κόλασις αὕτη ὠνομάζετο « Διέξοδοι μαστίγων. » Ἴδ. Εὐσέβ. Παμφίλ. Ἐκκλησιαστ, Ἱστορ. V, 1. Δυνάμεθα νὰ τὴν ὀνομάσωμεν *Διεξοδικὴ μαστίγωσις*, ἢ ἁπλούστερον *Διαμαστίγωσις.*

BAIES, Κάμβοι (γρ. Κόμβοι), Δ. *Baies* de laurier, Κοκκόδαφνα, Δ. Δαφνόκοκκα, Δ. Δαφνίδες, Ἑλλ.—*de myrte*, Μυρσινόκοκκα, Δ. Μυρτίκοκκα, Δ. Μυρτίδες καὶ Μύρτα, Ἑλλ. ‖ Δ′, 91, *Δαφνοκούκουτζον*· καὶ Ε′, 233, *Μυρσινόκοκκον.* ‖

BAIGNOIRE (petite-), Λουτηρίσκος, Γλ.

BAIN, Ἀπὸ τὸ Ῥωμαϊκὸν Balneum, καὶ τοῦτο κατὰ συγκοπὴν ἀπὸ τὸ *Βαλανεῖον*, Ἑλλ. Λουτρὸς (ὁ) καὶ Λουτρὸν (τὸ), Σ.

BAIN D'EAU TIÈDE, Χλιαροψύχιον, Δ.

BAIN-MARIE, Δίπλωμα, Διπλοῦς λέβης, Διπλοῦν σκεῦος, Διπλοῦν ἀγγεῖον. Ὅλα ταῦτα εἶναι τοῦ παρακμάζοντος Ἑλληνισμοῦ. Οἱ ἀρχαιότεροι ἔλεγαν περιφραστικῶς, « Ἐνισταμένων τῶν ἀγγείων ὕδατι, καὶ οὐκ αὐτῷ τῷ πυρὶ » (Θεοφραστ. Περὶ ὀσμ. σελ. 740, ἐκδ.

Σνεϊδέρ.) Ἀπὸ τὸ *Διπλοῦν ἀγγεῖον* ἔπλασεν ὁ παρακμάζων Λατινισμὸς τὸ Diplangium, ἤγουν *Διπλάγγειον*, καὶ τοῦτο ἴσως πρέπει νὰ μεταχειριζώμεθα σήμερον. Ἴδ. Λόγιον Ἑρμῆν, ἔτ. 1819, σελ. 332. (1)

BAISSÉE (tête-), *se porter à quelque chose tête* baissée. Συγχωρεῖται νὰ μεταχειρισθῶμεν μεταφορικῶς τὸ *Κατακέφαλα*. Λέγει ὁ Δημοσθένης (Πρὸς Φαίνιπ. σελ. 1042) « Μετρίου καὶ ἀπράγμονος εἶναι πολίτου μὴ » εὐθὺς ἐπὶ κεφαλὴν εἰς τὸ δικαστήριον βαδίζειν. » ‖ Α΄, 275, *Κατάραχα*· καὶ Δ΄, 201-202, *Κάκαρον* (εἰς τὸ τέλος). ‖

BALANCEMENT, Λιτρασμὸς, Γλ. (en latin *Libratio*).

BALANÇOIRE, Σανιδόκουνα, Σ. ‖ Δ΄, 489, *Σανιδόκουνα*. ‖

BALBUTIER, Βερβερίζω, Δ. Βαμβαίνω, Ἑλλ. ‖ Α΄, 186, *Τραλισθῇ*· καὶ Δ΄, 53, *Βερβερίζω*. ‖

BALCON, Εξώστης, Ἐξώστρα, Γλ. Ἐξωστάριον, Ἐκθέτης, Ἡλιακὸν, Δ. Προβολὴ, Γλ. Περιφάνη, Γλ. Ξεστέγι (ἤγουν Ἐξωστέγιον), Δ (λέξ. Ῥίμνη). Τὸ Ἐξωστέγιον ὅμως ἁρμόζει μᾶλλον εἰς τὸ ἐξέχον τοῦ ἀνωτάτου μέρους τῆς στέγης, διὰ νὰ χύνῃ τὰ νερὰ τῆς βροχῆς ἔξω, τὸ ὁποῖον οἱ Ἕλληνες ὠνόμαζαν *Γεῖσον*, οἱ Ῥωμαῖοι Suggrunda. ‖ Β΄, 130, *Ἐξώστεγον*· Δ΄, 162, *Ἡλιακόν*· καὶ Ε΄, 59 καὶ 70, *Ἐκθέτης*, *Ἐξωστάριον*. ‖

(1) Ἡ παραπομπὴ γίνεται εἰς τὰς Κριτικὰς Ἐπιστάσεις τοῦ ἰδίου Κοραῆ εἰς τὴν τοῦ Σνεϊδέρου ἔκδοσιν τοῦ Θεοφράστου, ἀνωνύμως δημοσιευθείσας ἐν τῷ Λογίῳ Ἑρμῇ τοῦ 1819 ἔτους, σελ. 229-243 καὶ 310-350 ὑπὸ τὰ στοιχεῖα Ι. Κ.—Σημ. τοῦ Ἐκδότου.

BALEINE, ἀπὸ τὸ Φάλαινα, Ἑλλ. τὸ ὁποῖον ὅμως εἰς τοὺς παλαιοὺς ἐσήμαινεν ὄχι γενικῶς τὰ μεγάλα κήτη, ἀλλὰ γένος τι κητῶν τὸ σήμερον ἀπὸ τοὺς Ζωολόγους ὀνομαζόμενον Cachalot, Ἴσ. Φυσητὴρ, Ἑλλ. Ἴδ. τὰς εἰς τὸν Ξενοκράτ. σημ. Ἐκδ. Κορ. σελ. 108.

BALLE, Πάλλα, ἀπὸ τὸ Πάλλω, τὸ σείω, Δ. « Πάλλα, σφαῖρα ἐκ ποικίλων ΝΗΜΑΤΩΝ πεποιημένη· » ὅπου ἴσως ἐγράφετο ΔΕΡΜΑΤΩΝ. Λέγει ὁ Πλάτων (Φαίδ. σελ. 110)· «Ὥςπερ αἱ δωδεκάσκυτοι σφαῖραι ποι» κίλοις χρώμασι διειλημμένη· » Λέγει καὶ Δίων ὁ Χρυσόστομος (Λόγ. η', σελ. 281), « Παίζειν... ὥς» περ οἱ παῖδες τοῖς ἀστραγάλοις καὶ ταῖς σφαίραις ταῖς ποικίλαις. » || Β', 280-281, *Παλόνω*. || Ζ. καὶ Ballotte.

BALLER, danser, Βαλλίζω, Ἑλλ. || Δ', 43, *Βαλλίζω*. ||

BALLOTTAGE. Z. Ballotter.

BALLOTTE, balle pour les scrutins, Ψῆφος, Ἑλλ. — pour tirer au sort, Κλῆρος. || Α', 237, *Ψηφίζει*· καὶ Δ'. *Τροχάλα*. Β', 416, *Λαχνός*· καὶ Δ', 184, *Κλῆρος*. ||

BALLOTTER, Βάλλειν κλήρους, Ἑλλ. Πάλλειν κλήρους, Ἑλλ. Ἴδ. Ἰλιάδ. Γ, 316, σελ. 50, 51, ἔκδ. Βολισ. — Ballottage, Διαψήφησις Ἑλλ.

BAMBIN, Μωρὸν, Σ. Νήπιον, Σ. Λέγομεν ἀκόμη * Νηνίον. Τὸ *Μωρὸν* μεταχειριζόμεθα ἀντὶ τοῦ *Νήπιον*, ὡς ἐξεναντίας ὁ Ὅμηρος μετεχειρίσθη (Ἰλ. Β', 38) τὸ *Νήπιος* ἀντὶ τοῦ Μωρός. Τὸ δὲ *Νηνίον* συγγενεύει μὲ τὸ « Νηνίται, νέοι » τοῦ Ἡσυχίου, καὶ μὲ τὸ « Νανίον pupus » τῶν Γλ. ὅθεν ἔλαβαν οἱ Γάλλοι τὸ Poupon καὶ τὸ Poupard. Τὸ Ναναρίζω, Σ. ἢ Βα-

ϐάζω, Γλ. (*chanter en berçant un enfant*) παράγεται καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ Νανίον. || Δ′, 350, *Νινίον*. ||

BANCAL. Z. Cagneux.

BANCROCHE. Z. Cagneux.

BANDAGE, Ἐπίδεσμος (ὁ) καὶ Ἐπίδεσμα (τὸ), Ἑλλ. || Δ′, 640, *Φασκία* (εἰς τὸ τέλος). ||

BANLIEUE. La Banlieue, Τὰ Περιπόλια, Ἑλλ. Περισπόρια, Ἑλλ. Τὴν πρώτην λέξιν μεταχειρίζεται ὁ Στράϐων || Βιϐλ. ΙϚ′ καὶ ΙΖ′, Ἔκδ. Κορ. Μέρ. Γ′, σελ. 181 καὶ 303· Βλ. καὶ Μέρ. Δ′, σελ. 126 καὶ 331. || · τὴν δευτέραν ἐμεταχειρίσθησαν πρὸ αὐτοῦ οἱ Ἑϐδομήκοντα. || Ἰησ. Ναυῆ, ΚΑ′, 34-37. ||

BANNISSEMENT, exil, Ἐξορία. || Ε′, 288, *Περιορισμός*. || Z. καὶ Déportation.

BANQUE, Τράπεζα, Ἑλλ. Tenir la banque, Τραπεζιτεύω, Ἑλλ. || Ε′, 274, *Πάγκος*. ||

BANQUIER, Τραπεζίτης, Ἑλλ. Σεράφης (Τουρκοχυδ.) Σ. Οἱ Βυζαντινοὶ ὠνόμαζαν τοὺς Τραπεζίτας, Σαμαρείτας, Δ. Ἴσως διότι ἦσαν τὸ πλέον Ἰουδαῖοι.

BARBE DE BOUC. Z. Scorsonère.

BARBE D'ÉPI, Ἀθέρας, Σ. Λέγεται καὶ Ἄγανον. Ἀθὴρ, Ἑλλ. Τὸ *Ἄγανον* τῆς σημερινῆς γλώσσης εἶναι κατὰ φθορὰν τοῦ *Αἰγανέα* τῶν παλαιῶν. Ἴδ. τὰς εἰς τὸν Πλούταρχ. σημ. Μέρ. 5, σελ. 343, Ἐκδ. Κορ. καὶ τὴν Ὁμήρ. Ἰλιάδ. Β′, 774 σελ. 137, ἐκδ. Βολισ. || Β′, 18, *Ἀθέρας*· καὶ Ε′, 10-11, *Ἀκονάχια*. ||

BARDEAU, Σκενδύλιον, Δ, ἀπὸ τῶν Λατίνων τὸ Scindula (ῥηματικὸν τοῦ Scindo, ἀπὸ τὸ Ἑλλ. Σχίζω.) Σχίζα ἢ Σχίδαξ, Ἑλλ. || Δ′, 510, *Σκίζα*· καὶ 585, * *Σχίζα*. ||

BARIL, Βίκιον, Γλ. || Δ', 455, * *Πουτîνα*. ||

BARQUE, Βάρκα, Σ. Οἱ Γραικορωμαῖοι καὶ Βάλκα. || Δ', 247 καὶ 521-522, *Κύμβη*, *Κυμβάριον*, *'Ακάτιον*, *Σχεδιά*. Πρβλ. καὶ Α', 193 - 194 καὶ 244, *Πέραμαν*. || Ὁ Σαλμάσιος ἀπὸ τὸ Βᾶρις (navire)· ἄλλοι ἀπὸ τὸ Βάρος (poids, charge).

BARREAU, Καγκελλοθυρὶς, Καγκελλοθύριον, ἢ Καγκελλόθυρον, Δ. || Δ', 190, *Κάγκελλα*. || Ζ. Chancellier.

BARRIQUE. Ζ. Tonneau.

BAS. Ζ. Servile, καὶ Aloi.

BAS (le) peuple, Οἱ τῆς ὑστέρας τύχης, Γλ. Οἱ ὑστερεύοντες, Γλ. (ὡς ὀνομάζονται *Πρωτεύοντες* οἱ ἐπίσημοι). Ζ. Principaux.

BASILIQUE, Βασιλικὴ, Γλ.

BASSIN, Λεγένη, Δ. Λεκάνη, Ἑλλ. Τὸ Λεγένη εἶναι ἀπὸ τὸ *Λεγὲν* τῶν Τούρκων, οἱ ὁποῖοι τὸ ἔφθειραν ἀπὸ τὸ *Λεκάνη*, ἢ ἀπὸ ἡμᾶς προφθαρμένον τὸ ἔλαβαν. || Δ', 276, *Λακάνι*. ||

BÂT. Ζ. Somme.

BÂTARD, Πορνογενὴς, Γλ. Δ. Πορνογέννητος, Γλ. Δ (Λέξ. Σπούριος)· Ματαιότεκνον, Δ. Νόθος, Ἑλλ. || Β', 264-266, *Ξεσπάζομαι*· καὶ Ε', 191, *Ματαιότεκνον*. ||

BÂTEAU. Ζ. Lissoir. || *'Οβελιστέαι ἐντεῦθεν ἀμφότεραι αἱ λέξεις. Ὁ τὸ πρωτόγραφον ἀντιγράψας ἐκ τῶν ἰδιογράφων σχεδίων τοῦ Κοραῆ, ἐκλαβὼν, ὡς ἔστιν εἰκάσαι, τὸ ἀρχικὸν στοιχεῖον R (Râteau) ὡς B, κατεχώρισεν ὧδε Bâteau, ὅπερ ἠμνημόνησεν ἔπειτα νὰ ὀβελίσῃ ὅτε ἀντέγραψε τὸ κατὰ χώραν ἐν τῷ R τεταγμένον Râteau, περὶ οὗ ἴδε ἐκεῖ*. ||

BATELEUR. Z. Charlatan.

BÂTER un âne. Z. Somme.

BATTANT. Z. Pluie.

BATTE, Λιαντὴρ (γρ. Λειαντὴρ), Γλ. Ὁμαλιστὴρ, Γλ. Ὁμαλίστρα, Γλ. || Δ', 382, *Πάλιστρον.* ||

BATTRE. Τὸ ἐτυμολογοῦν ἀπὸ τὸ Batuere τῶν Λατίνων. Πιθανώτερον ὅμως ὅτι καὶ τοῦτο καὶ τὸ Battre εἶναι ἀπὸ τὸ Ἑλληνικὸν *Πατάσσω*, ὡς τὸ Blesser ἀπὸ τὸ Πλήσσω (ὅθεν καὶ Blessure ἡ πληγή.). Οἱ Γάλλοι λέγουν, Le cœur bat à quelqu'un, ὡς εἶπεν ὁ Ὅμηρος (Ἰλιάδ. Η', 216):

Ἕκτορι τ' αὐτῷ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι πάτασσεν.

|| Β', 104, *Δέρνω*· καὶ 215-216, *Λαβόνω*· καὶ Γ', 299· καὶ Δ', 49-50, καὶ 439, *Βαρῶ* § 3, *Πληγόνω.* ||

BAVARD. Z. Jaser.

BAVARDER. Z. Jaser.

BEAUCOUP. Z. Puissamment.

BÉCASSE, oiseau de passage, Ἀσκολόπακας, Σ. Ὀρνιθοσκαλίδα, Σ. Ξυλόρνιθον, Σ. Ξυλόκοτα, Σ. Σκολόπαξ, Ἑλλ. || Δ', 363-364, *Ξυλόκοτα.* ||

BEC-FIGUE, Συκελὶς (γρ. Συκαλὶς), Γλ. Συκαλὶς, Ἑλλ. Συκοφὰς, Σ. || Δ', 452, *Πουλα* (εἰς τὸ τέλος)· καὶ 566, *Συκοφᾶς*· καὶ Ε', 199, *Μελανοκεφάλι.* ||

BÈGUE, Μογιλάλος, Δ. Ἑλλ. Γλ. Μόγγος, Γλ. || Δ', 53, *Βερβέρης*· καὶ Ε', 209, *Μόγγος.* ||

BÊLEMENT, Βληχὴ, Γλ.

BELETTE, Γαλίδα, Δ. (σήμερον κατά τινας Γαλίτζα) Νυφίτζα, Σ. Γαλῆ, Ἑλλ. ἴδ. Πρόδρομ. Ἑλληνικ. Βιβλιοθήκ. σελ. 344. || Δ', 74, *Γαλίδα.* ||

BÉNÉFICE, N. Εὐεργέτημα, Δ. Ἰδιάριον, Δ. bé-

néfice en commende Ἐπίδοσις, Δ. || Δ', 142, *Εὐεργέτημα·* καὶ 182, *Ἰδιάριον·* καὶ 587, *Ταγή*. || Z. καὶ Prébende.

BÉNÉFICIER, qui a un bénéfice, Χαριστικάριος. || Δ', 677, *Χαριστικάριος*. || Z. Prébendaire.

BÉNITIER, Ῥαντιστήριον, Δ. Συγχωρεῖται νὰ ὀνομασθῇ καὶ *Περιῤῥαντήριον*, Ἑλλ. τὸ προσκολλημένον εἰς τὰς θύρας τῶν ναῶν τῶν δυτικῶν Χριστιανῶν. || Δ', 4, *Ἁγιασματερόν·* καὶ Ε', 126, *Κολύμβιον*. *Περιῤῥαντήριον*. || *Ἀρδάνιον* ἔλεγαν οἱ παλαιοὶ τὸ βαλλόμενον πλησίον τοῦ νεκροῦ. || Β', 404-405, *Ἀρδάνιον*. ||

BERCEAU, Λίκνον Βαβαλιστήριον, Γλ. Κούνια, Σ. (ἀπὸ τὸ λατινικὸν Cunæ). || Δ', 489, *Σανιδόκουνα*. || Z. καὶ Treille.

BERGÈRE, fauteuil très-commode. || Ε', 123, *Κλινοκαθέδριον*. || Z. Confessional.

BESTIALITÉ, Κτηνοβασία, Δ. Οἱ δὲ ποιοῦντες αὐτὴν, Κτηνοβάται, Δ. Ἀλογευόμενοι, Δ. Ἱπποπόρνοι, Δ.

BESTIAUX. Z. Oison.

BÉTOINE, Βετονική, Κέστρον, Σ. Ψυχότροφον, Δ. Τὸ Κέστρον εἶναι τοῦ Διοσκορίδου (δ, 1.) « Κέστρον, » τὸ καλούμενον *Ψυχότροφον*, ἐπειδὴ ἐν τοῖς ψυχροτά» τοις εὑρίσκεται τόποις, ὃ Ῥωμαῖοι *Βετονίκην* καλοῦ» σι. » || Δ', 54 καὶ 706, *Βετονίκη* καὶ *Ψυχότροφον*. καὶ Ε', 30 καὶ 57, *Βετονική* καὶ *Δυσπρίνιον*. ||

BIEN-ÊTRE (le) εἶναι τῶν παλαιῶν ἡ *Εὐεστώ*.

BIENS, facultés, Οὐσία, Γλ. || Δ', 3, *Ἀγαθά·* καὶ 54, *Βίος*. || Z. καὶ Patrimonial.

BIENVEILLANCE, Καλοθέλεια, Δ. Καλοθελιά, Σ. Εὔνοια, Ἑλλ.

BIENVEILLANT, Καλοθελὴς, Δ. Σ. Καλοθελητὴς, Σ. Εὔνους, Ἑλλ.

BIENVENUE (Droit de-), Ἐμφανιστικὰ (τὰ), Δ. || Ε′, 66, *Ἐμφάνισις*. ||

BIÈRE. Ζύθος, Κοῦρμι, Πῖνον, Ἑλλ. Μπίῤῥα, Σερβόζα, Σ. ἀπὸ τῶν Ἰταλῶν τὸ Birra καὶ Cervogia (Λατιν. Cerevisia). Ὀνομάζεται κατά τινας καὶ *Πίβα*, ἴσως φθαρμένον ἀπὸ τὸ Πῖνον· ἴσως καὶ ἀπὸ τὸ Birra. || Β′, 305-306, *Ποζᾶς*· καὶ 421, *Ποῦσκα*· Δ′, 689-690, *Χούμελη*· καὶ Ε′, 209, *Μοδοβίνα*· καὶ 303-304, *Ποζᾶς*. ||

BIÈRE, cercueil, Νεκροκράββατον, Δ. Νεκροκρέββατον, Σ. || Δ′, 281, *Λαρνάκι*· καὶ Ε′, 236, *Νεκροκρέβατον*. ||

BILLET, Πιττάκιον, Δ. ἀπὸ τὸ *Πίττα*, κατὰ τὸν Εὐστάθιον (σελ. 633). || Α′, 298, *Πιτακίτζιν*· καὶ Ε′, 298, *Πιττάκιον*. || — de loterie, Σύμβολα. Ἴδε BECKMANN Beytr. zur Gesch. der Erfind. Tom. V, pag. 311. Συγχωρεῖται νὰ ὀνομασθῶσι καὶ Λαχμοσύμβολα, ἢ Λαχνοσύμβολα. || Β′, 416, *Λαχνός*· καὶ Δ′, 184, *Κλῆρος*. ||

BILLET doux, Ἐρωτικὸν δελτάριον, Ἑλλ. (Πλουτάρχ. Ἀντών. § 58), || Βλ. Ἐκδ. Κορ. Πλουτάρχ. Μέρ. ς′, σελ. 104. ||

BILLOT, Ἐπικόρμιον, Δ. (λέξ. Κορμή). Ἐπίξηνον, Ἑλλ. || Δ′, 133, *Ἐπικόρμιον*· καὶ 243-244 *Κορμάλι* (ἐν τῷ τέλει). ||

BISAIEUL. Z. Aïeul.

BISCUIT, Παξαμᾶς, Παξαμάτος, Παξαμάτης, Παξαμάτιον, Παξαμάδιον, Παξιμάδιον, Παξαμὶς, Δ. Τὸ

παράγουσι τινὲς ἀπὸ τὸν Πάξαμον, συγγραφέα 'Οψαρτυτικῶν. 'Ο Σουΐδας τὸ κρίνει 'Ρωμαϊκόν· « Παξαμᾶς, » ὁ δίπυρος ἄρτος· ἔστι δὲ ἡ λέξις 'Ρωμαϊκή. » 'Υποπτεύομαι ὅτι εἶναι λέξις σύνθετος ἀπὸ τὸ *Πῆξις* (δωρικῶς Πᾶξις) καὶ τὸ *"Αμης*, εἶδος πλακοῦντος. || Α', 259-260, *Κυπρίνου 'Απαξυμάδιν*· καὶ Γ', 62, *'Αρτοποιΐα*. ||

BISE, Οὕτως ὀνομάζουν οἱ Γάλλοι τὸν βορεινὸν ἄνεμον, τὸν ὁποῖον ὁ Στράβων (Μέρ. Α', σελ. 239, ἐκδ. Κορ.). ὀνομάζει *Μελαμβόριον*, ἤγουν Μαυροβορέαν, καθὼς καὶ αὐτὸ τὸ bise σημαίνει τὸ Μαῦρον, οἷον pain bis, peau bise, Μαῦρον ψωμίον, Μαῦρον δέρμα.

BIVOUAQUER, 'Αγραρεύω, Δ. 'Αγραυλῶ, Θυραυλῶ, 'Ελλ.

BIZARRE, extraordinaire, insolite, Ξενοχάραγος, Δ. || Β', 263, *Ξενοχάραγος*· καὶ 382-383, *Χαραγή*· καὶ Ε', 250, *Ξενοχάραγος*. ||

BIZARRE, capricieux, Λογισιμιὸς, Σ. Παράξενος, Σ. Στράνιος, Σ. ἀπὸ τὸ 'Ιταλικὸν Stranio, ἐκ τοῦ Λατινικοῦ Extraneus, Ξένος, 'Αλλόκοτος, 'Ελλ. || Δ', 556, *Στράνιος*. ||

BLANC-MANGER, 'Αργιτρόφημα. Γαλην. Περὶ Εὐχύμ. καὶ κακοχύμ. τροφ. κεφ. 13, tom. VI, σελ. 811, édit. Kühn. « Καὶ τῶν διὰ γάλακτος ἐδεσμάτων, ὁ» ποῖόν ἐστι καὶ τὸ καλούμενον 'Αργιτρόφημα. »

BLÉ NOIR. Z. Sarrasin.

BLESSER. Z. Battre.

BLESSURE. Z. Battre.

BLÈTE, Épinard fraise. || Ε', 328-329, *'Ραδάκνη*. || Z. Épinard.

BLEU CÉLESTE, Ἠεράνιον (ἀπὸ τὸ Ἀήρ, Ἰωνικῶς Ἠήρ), Δ. Βένετον, Δ. Οὐρανοβαφές, Δ. Καλλάϊνον, Δ. Γερανιόν, Γαλάζιον, Σ. Ἀπὸ τὸ Καλλάϊνον θέλουσι τινὲς ὅτι παράγεται καὶ τὸ σήμερον ὀνομαζόμενον *Γαλλάζιον χρῶμα*. || Α', 245, *Βενετίκους*· καὶ Δ', 72-83, *Γαλανός*. ||

BLEU TURQUIN, Ἴσ. Μαυροπράσινον, Δ. || Δ', 73 καὶ 312, * *Μαυρογάλανον*· καὶ Ε', 194, *Μαυροπράσινον*. ||

BLOCAGE ἢ BLOCAILLE, Χαλίκωμα, Γλ. || Δ', 669, *Χαλίκωμα*. ||

BLOCAILLE. Z. *Blocage*.

BOCAL, Βαυκάλιον, Γλ. || Α', 246, *Καυκίν*. ||

BOEUF (œil de-), lucarne. Ἴσ. Ἀναφωτίς, Δ. (App. pag. 17). || Ε', 226, * *Μπαντζᾶς*. ||

BOIS A BRÛLER, bois de chauffage, * Στιόξυλα (ἤγουν Ἑστιόξυλα), Δ.

BOMBARDE, Σκευή, Δ. Ἴσως καὶ Χωνεία, Δ. || Δ', 696, *Χωνεία*· καὶ Ε', 228, *Μπομπάρδα*. ||

BONNE ἢ BELLE HUMEUR. Z. Humeur.

BON-SENS. Z. Grain.

BORD. Le bord d'une rivière, Χειλοπόταμον, Δ. Bord, Bordure, Frange, Ποδογύρι (τὸ), Σ. Περιπόδιον, Γλ. Πέζα, Γλ. Κυκλάς, Γλ. || Α', 256, *Ποδέα*, *Πέζα*. || Z. καὶ Cadre.

BORDEL, Πορνοστάσιον, Δ. Μαυλισταρεῖον, Δ. Ὀρθότερον ἤθελε γράφεσθαι *Μαυλιστήριον*, ἀπὸ τὸ *Μαυλίζω* τὸ Μαστροπεύω· ὅθεν καὶ τῆς κοινῆς ἡμῶν γλώσσης τὸ Ξεμαυλίζω, débaucher. || Β', 47, 240, 262, *Ἀνέγλυτη*, *Μαυλίζω* καὶ *Ξεμαυλίζω*· καὶ Ε', 192, *Μαυλισία*· καὶ 307, Πολιτικὸς § 4. ||

BORDURE. Z. Bord.

BORNER, Σταλικιάζω, Δ.

BORNES, Σταλίκια, Δ. Ὁροθέσια, Δ. || Δ', 542, *Σταλίκια*. ||

BOTTE, Χερόβολον, Σ. Χειρόβολον, Δ. Χερβολία (ἴσ. Χερβόλια, τὰ), Δ. Δεμάτιον, Γλ. || Β', 429, *Χερόβολος*. ||

BOUBONS. || Ἐν τῷ Δ', 340, *Bubons* || . Z. Peste.

BOUCHE, στόμα· ἀπὸ τῶν Λατίνων τὸ Bucca· τοῦτο δὲ ἀπὸ τὸ *Βέβυκα*, παρακείμενον τοῦ Βύω ῥήματος, σημαίνοντος τὸ αὐτὸ καὶ τὸ Boucher τῶν Γάλλων. Λέγουσι μεταφορικῶς, Il a un flux de bouche, flux de paroles, περὶ ἀνθρώπου λάλου. Εἰς τὴν αὐτὴν σημασίαν ἐμεταχειρίζοντο οἱ Ἕλληνες τὸ *Λογοδιάῤῥοια* ('Αθήν. σελ. 159), τὸ ὁποῖον ἐμεταχειρίσθη πρῶτος εἰς τὴν Γαλλικὴν γλῶσσαν ὁ βασιλεὺς τῆς Προυσίας, γράφων πρὸς τὸν Βολταῖρον (29 Σεπτεμβρίου, 1775), *J'ai la logodiarrhée, et je barbouille inutilement du papier*.

BOUCHE, se dit aussi des personnes mêmes, par rapport à la nourriture. Χάσμα, Γλ. « Περβούκουλουμ [ἤγουν Per bucculam], κατὰ χάσμα, τουτέστι καθ' ἕκαστον ἄνθρωπον. »

BOUCHE (cheval qui n'a point de-) Ἄστομος ἵππος, Ἑλλ. Ἴδ. Πλούταρχ. Μέρ. 5, σελ. 439-440, ἔκδ. Κορ.

BOUCHERIE, Κρεωπωλεῖον, Γλ. Κρεωπώλιον, Γλ. Κρεὼν, ῶνος, Γλ. || Α', 214-215, *Μακελλεῖον*. ||

BOUCLER, friser, Παραγκιστρῶ τὴν κόμην, Γλ. || Α', 56, *Καμαροτριχάρις*· καὶ 215-216, *Μουτλο-*

γατονόσκουφε (εἰς τὸ τέλος)· καὶ 234, *Βουτουλομένας*· καὶ Δ', 226, *Κατζαρός*· καὶ 519-521, *Σκουλὶ* (εἰς τὸ τέλος). ||

BOUDOIR, Τιμώνιον, Ἑλλ. (Ἴδ. λεξικ. Σνεϊδέρ. λέξ. Τιμώνιον.) [Στραβ. 17, p. 1141]. || Στράβ. ἔκδοσ. Κορ. Μέρ. 3, σελ. 241. ||

BOUILLIE, Ἀλευριά, Σ. Ἀλεβραΐα (γρ. Ἀλευρέα), Δ. Κουρκούτιν, Δ. Τὸ τελευταῖον παράγεται ἀπὸ τὸ Κυρκανάω. Ἀθήρα ἢ Ἀθάρα, Ἑλλ. que Suidas explique par ἄλευρον ἡψημένον. || Β', 207, *Κουρκούτιον*· καὶ Δ', 383, *Παπάλα*· 688-689, *Χόνδρος*· καὶ Ε', 296-297 *Πίστος*. ||

BOULE. Z. Bouleverser.

BOULEVARD, Rempart, Περίπατος, Δ. Διάβατος, Δ. || Β', 294, *Περμαχιόνιον*· Δ', 390, *Παραστῆθι*· 410, * *Περίπατος*· 461, *Πρόπυργον*. ||

BOULEVERSER, Ἀνατρέπω, Ἀναστρέφω, Ἑλλ. Σύνθετον ἀπὸ τὸ *βῶλος* (boule) καὶ τὸ Λατινικὸν verso ἢ verto (στρέφω)· ὅθεν πιθανὸν ὅτι κατ' ἀρχὰς ἐσήμαινε τὸ *Βωλοστροφέω* τῶν Ἑλλήνων, ἔπειτα ἐκατάντησε νὰ σημαίνῃ τὸ *Ἀνατρέπω*, τὸ κοινῶς Ἀναποδογυρίζω. || Β', 44, *Ἀναποδογυρίζω*· καὶ 99, *Γυρίζω* (ἐνεργητικ.) § 2· καὶ Δ', 14, *Ἀναποδογυρίζω*. ||

BOUQUETIN. Z. Daim.

BOUQUINS. *Ce ne sont que des bouquins, ou de la bouquinerie.* Τοιαύτην ἐξευτελισμοῦ σημασίαν πιπιθανὸν ὅτι σημαίνει τὸ « Γρυμαία παντοδαπῶν βιβλίων » τοῦ Φωτίου. Ἴδ. τὰς εἰς τὸν Ἡσύχιον σημειώσ. Λέξ. Γρυμαία.

[BOURBE (la), ἀπὸ τὸ Ἑλλην. Βόρβορος.]

BOURG. *Gros-bourg*, Ἴσ. Μητροκωμία, Δ. ἡ Μητροκώμη· καθὼς ἡ μεγάλη πόλις, Μητρόπολις.

BOURGEON, Ὀφθαλμός, Δ. || Δ′, 42 καὶ Ε′, 29, *Βαβοῦλι*. ||

BOURRACHE, Πουράκιον, Δ. Ἀρμπέτα, καὶ Ἀρνοπέτα, Σ. Βούγλωσσον, Ἑλλ. Τὸ *Ἀρμπέτα*, πιθανὸν ὅτι παράγεται ἀπὸ τὸ erbetta (ἤγουν Χορταράκιον) τῶν Ἰταλῶν. || Δ′, 340, *Μπουράντζα*. ||

BOURRE, Γνάφαλον, Γλ. Χοντρόμαλλον, Σ. || Α′, 327 - 328, *Ἐκεφάλλιασε*· καὶ *Ἀποτριχέας*. ||

BOURRIQUE, Γαδάρα, Σ. « Βρικόν, ὄνον· Κυρη» ναῖοι » λέγει ὁ Ἡσύχιος· καὶ πάλιν, « Βούρριχος, ὄνος· » οἱ Κυρηναῖοι ἦσαν Ἕλληνες.

BOURSE, Πούγγη (ἡ), Πουγγίον (τό), Δ. Τὸ παραβάλλει μὲ τὸ Poche τῶν Γάλλων. Ἔπειτα (App. pag. 157) φέρει ἄλλων ἐτυμολογίαν ἀπὸ τὸ *Ὑποχή*, *Ὑπόχιον*. Ἄλλοι τὸ παράγουσιν ἀπὸ τὸ Fasceolus τῶν Ῥωμαίων, τὸ σημαῖνον δερμάτινον θύλακον (bourse de cuir), ὅθεν τὸ *Φάσκωλος* τοῦ παρακμάζοντος Ἑλληνισμοῦ· καὶ ἄλλοι ἀλλαχόθεν. || Α′, 83, *Περσίκιν*, *Πουγγίν*· Β′, 310, *Πουγγί*· Δ′, 339, *Μπόγος*· καὶ 452, *Πουγγίον*. Περὶ δὲ τοῦ *Φάσκωλος*, Ἴδ. Δ′, 641, *Φασκώλιον*. ||

BOUSSOLE, Θαλασσοδόμετρον, Δ. Διστάζω ἂν τὸ ἐξηγῇ ὀρθῶς. Πιθανὸν ὅτι τὸ Θαλασσοδόμετρον ἐσήμαινε τὴν Βολίδα (Sonde), τὴν ὁποίαν καὶ Thalassomètre (Θαλασσόμετρον) πεντασυλλάβως ὀνομάζουσιν οἱ Γάλλοι. Εἰς ἡμᾶς ἡ Boussole ἐπεκράτησε νὰ λέγεται *Ναυτικὴ πυξίς*. Τὸ *Θαλασσοδόμετρον* δύναται νὰ προσαρμοσθῇ εἰς τὸ νέον μηχάνημα τὸ σήμερον εἰς χρῆσιν εἰς

μέτρησιν τῆς διὰ θαλάσσης πορείας, τὸ ὁποῖον ὅμως συντομώτερον καὶ σημαντικώτερον συγχωρεῖται νὰ ὀνομάσωμεν, *Πλούμετρον* (ἤγουν τοῦ Πλοῦ μέτρον.). || Δ′, 166, *Θαλασσοδόμετρον*. ||

BOUT. Z. Pointe.

BOUTEILLE (petite-). || Δ′, 455, * *Πουτίνα*· καὶ 650, *Φλασκίον*· καὶ Ε′, 228, *Μπότζα*. || Z. Ampoule.

BOUTIQUE, Ἐργαστῆρι καὶ Ἀργαστῆρι, Σ. || Δ′, 135, 572, *Ἐργαστήριον*, *Συνέργιον*· καὶ Ε′, 196, *Μεζάς*, § 2. || Ἐτυμολόγησαν τὴν λέξιν ἀπὸ τὸ Ἀποθήκη (Apotheca)· « Horreum, Ἔνδοχον, καὶ Ἀποθήκη, Γλ. » Καὶ « Ἀποθηκάριοι, horrearii, « Ἀποθήκη, hor» reum » Γλ. Horreum ἐσήμαινε κυρίως Ἀποθήκην σίτου (grenier, grange) Σιταρομάγαζον, Σ. Σιτοβολών, Ἑλλ. Ἀπὸ τὸν Ἀποθηκάριον ἐπλάσθη ὁ Apothicaire. Z. καὶ Pharmacien.

BOUTON, Κομβίον, Δ. || Α′, 137 καὶ ἑπόμ. *Ἀνακομβόνεται*. || Z. καὶ Nœud.

BOUTONNIÈRE, Boutonner. Z. Nœud.

BRACELET, Βραχιόνιον, Δ. Ἀκροχέριον, Δ. (App. pag. 11). Βραχιάλιον, Γλ. Δ. Βραχιάριον, Δ. Καρπόδεσμος, Γλ. Καρποδέσμιον, Γλ. Περιχέριον, Γλ. || Δ′, 309, *Μανιάκι*· καὶ Ε′, 33, 213, *Βραχιόνιον*, *Μονοχέριον*. ||

BRAISE, Ἀνθρακούφη, Χόβολη, Σ. Μαρίλη, Ἑλλ. Ὅταν εἶναι σβεσμένη, ὡς ἐκείνη τὴν ὁποίαν σύρουσιν ἀπὸ τὸν φοῦρνον οἱ ἀρτοποιοὶ, καὶ πωλοῦσιν, Ἴσ. Θυμάλωπες, Ἑλλ. « Θυμάλωπες, οἱ ἀπολελειμμένοι τῆς » θύψεως ἄνθρακες ἡμίκαυτοι· » Λέγει ὁ Σουΐδας. || Α′, 198, *Ἀνθρακιά*· Δ′, 682-683 § 2, *Χνοῦδι*, καὶ 684-685, *Χόβολη*· καὶ Ε′, 19, *Ἀνθρακούφη*. ||

BRANCHE-URSINE, App. pag. 137. Ἀρκοπόδιον τὸ ὀνομάζει ὁ Ἀέτιος.

BRANLER. || Ἐν μὲν τῇ σημασίᾳ τοῦ Bouger, B', 237-238, *Μαρμάζω*· ἐν δὲ τῇ τοῦ Remuer, 323, *Σαλαγῶ* καὶ *Σαλεύω*. || Z. Vaciller.

BRAS (une chaise à-) Z. Fauteuil.

BRAS d'un fleuve, d'une rivière, Παρακλάδιον, Δ. || B', 284, καὶ Δ', 387· *Παρακλάδι* καὶ *Παρακλάδιον*. ||

BRÈCHE, Χαλάστρα, Δ. Τὸ Brèche συγγενεύει μὲ τὸ *Ῥηγὴ* τῶν Ἑλλήνων (ἀπὸ τὸ Ῥηγνύω) τὸ ὁποῖον οἱ Αἰολεῖς ἐπρόφεραν μὲ τὸ δίγαμμα, *Βρηγή*. Τῆς αὐτῆς γενεᾶς εἶναι καὶ τῶν Γερμανῶν τὸ ῥῆγμα Brechen (ῥηγνύω)· Ἴδ. τὸ Λεξ. τοῦ Ἀδελούγγου. Τὸ Χαλάστρα παράγεται ἀπὸ τὸ Χαλῶ, τὸ σημαῖνον εἰς ἡμᾶς καταστρέφω, φθείρω, ἀπὸ τὴν παλαιὰν σημασίαν τοῦ Χαλᾷν, ἤγουν ἀνιέναι, λύειν, ἀνοίγειν, ὅθεν νομίζω ὅτι πρέπει νὰ διορθωθῇ καὶ ὁ Ἡσύχιος, « Χαλαρῶν, ὡραίων (γρ. » ἀραιῶν.) » || A', 207-208, *Χαλᾷ*. ||

BRÈME, poisson d'eau douce (Ἰταλ. Brama), Ἄβραμις, Ἑλλ. Ἴδ. τὰς εἰς τὸν Ξενοκράτην σημ. σελ. 181, ἐκδ. Κορ.

BRIDE (à toute-), ἢ à bride abattue, Ἀπὸ ῥυτῆρος, Ἑλλ.

BRIGANTIN, κατὰ τὴν ἐτυμολογίαν του (ἀπὸ τὸ Brigand), *Ληστρικὸν πλοῖον*. || E', 227, *Μπεργαντί*. || Ἔπειτα καὶ ἄλλου εἴδους πλοῖα, τὰ ταχύδρομα μάλιστα, τὰ ὁποῖα οἱ Βυζαντινοὶ ὠνόμαζαν Δρόμωνας, Δ. || Δ', 106, *Δρομῶνι*. ||

BRIGUE. Ὁ Ἀριστοτέλης (Πολιτικ. E', 2, 3) ση-

μαίνει τὴν Brigue διὰ τοῦ *'Ερίθεια* || Ἔκδοσ. Κορ. Πολιτικ. Ε', 6, 3 καὶ 9, σελ. 145, 147 καὶ 297. || (τὸ ὁποῖον ὁ 'Απόστολος Παῦλος μεταχειρίζεται ὡς συνώνυμον τοῦ *Ἔρις*). Ἡμεῖς ἴσως ἠμποροῦμεν νὰ τὸ ὀνομάζωμεν *Περιδρομή*, Γλ. Ζ. Briguer.

BRIGUER. Κατὰ τὸν 'Αριστοτέλην, *'Εριθεύεσθαι*. Οἱ Βυζαντινοὶ ἔπλασαν τὸ *'Αμβιτεύειν* καὶ τὸ ὄνομα *'Αμβιτίων*, ἀπὸ τὸ 'Ρωμαϊκὸν Ambitio, παραγγελία, ἐκ τοῦ Ambio, παραγγέλλω. « Ἐξ ἀμβιτίωνος, ἐκ » περιδρομῆς τι πράττων· » Λέγει ὁ Σουΐδας. Εὑρίσκομεν καὶ « Ambitiones, φιλοτιμίαι, περιδρομαί. » Γλ. καὶ « Ambit, περιέρχεται, κολακεύει. » Γλ. Ὅθεν τὸ μὲν Brigue συγχωρεῖται νὰ ὀνομασθῇ *Περιδρομή*, Γλ. τὸ δὲ Briguer, *Περιτρέχω*, Γλ. οἷον εἰς ταύτην τὴν φράσιν *Briguer les dignités*, Περιτρέχω τὰ ἀξιώματα. Τὸν περιτρέχοντα τοῦτον (brigueur) ὁ Ξενοφῶν ὀνομάζει διὰ μιᾶς λέξεως *Σπουδάρχην* (ἤγουν σπουδάζοντα περὶ τὰς ἀρχάς), καὶ ὁ 'Αριστοφάνης κωμικῶς *Σπουδαρχίδην*, χρήσιμον καὶ τοῦτο, ἐὰν ὀνομάσῃς καὶ τὴν Brigue, σπουδαρχίαν, καὶ τὸ Briguer, σπουδαρχῶ. (Ἴδ. Πλούταρχ. Μέρ. 3, σελ. 431, ἐκδ. Κορ.).

BRIGUEUR. Ζ. Briguer.

BRILLER, se distinguer, paraître avec distinction. Ὁ Ἡρόδοτος ἐμεταχειρίσθη μὲ τὴν αὐτὴν μεταφορὰν τὸ *'Ελλάμπεσθαι* [ἴδε λεξικ. Πόρτου, ἐν λέξει ἐλλάμπεσθαι], καὶ ὁ Θουκυδίδης τὸ *'Ελλαμπρύνεσθαι* [Βιβλ. VI. 12]. 'Αρκεῖ εἰς ἡμᾶς τὸ ἁπλοῦν Λαμπρύνομαι. || Δ', 281, *Λαμπρύνομαι*. Πρβλ. Β', 86, *Βρύλλα*· καὶ Δ', 341 καὶ 417, *Μπρίλλα*, *Πετάλι*. ||

BRIQUE, Βήσαλον, Γλ. Πλινθίον, Γλ. Τετραπά-

λαιστον, Γλ. || Δ', 299 - 300, καὶ 440, *Μάζα καὶ Πλίνθος*. ||

BRODEQUINS (les), chaussure particulière aux acteurs comiques chez les anciens, Ἐπικρατίδες, Γλ. Κόθορνος (ὁ), Ἑλλ. || Δ', 600 - 601, *Τσόκαρον καὶ Τσόκος*. ||

BRONZE, Βρουτίσιον (γρ. Βροντίσιον), Δ. (Λεξ. Φροῦμα). Σήμερον Προῦνζος ἢ Προῦντζος. Τὸ Bronze εἶναι ἀπὸ τοῦ παρακμάζοντος Λατινισμοῦ τὸ Brundus, στερεός, ὡς νομίζουν οἱ ἐτυμολόγοι.

BROUETTE, Χειραμάξιον. Ἴδ. Petron. Satyric. cap. 28. Οὕτως ἐμπορεῖ νὰ ὀνομασθῇ καὶ τὸ συνώνυμον Vinaigrette.

BROUSSAILLES, Bruyères, Halliers, Ῥωπάκια, Δ. εἶναι τὸ αὐτὸ καὶ τοῦ Ὁμήρου (Ἰλιάδ. N, 199) τὰ Ῥωπήϊα.

BROYER, Λεπτοκοπῶ, Γλ. | Πρβλ. Α', 50, *Στούπιτον*· Δ', 551, 552, *Στουμπίζω, Στουπίζω*· καὶ Ε', 296, *Πίστος*. ||

BRÛLOT, Κακκαβοπυρφόρος, Δ. Ἴσως καί, Σκάφος πυροβόλον. Ἴσ. καὶ Πρηστήριον, ἢ μᾶλλον Ἐμπρηστήριον. Ἴσ. συντομώτερον, Πυρόσκαφον. || Α', 243, *Κακάβιν*· καὶ Δ', 204, * *Κακκαβοπυρφόρος*· καὶ 470, * *Πυρόσκαφον*. ||

BRUN, Μελαχρινός, Δ. Σ. Ἴσ. καὶ * Μελαψός, Δ. Ἴσ. Ὄρφνινος ἢ Κελαινός, ἢ (κατὰ τὸν Ὅμηρον) Αἴθοψ, Ἑλλ. Τὸ Αἴθοψ, σύνθετον ἀπὸ τὸ Αἴθω (τὸ καίω) καὶ τὸ Ὄψις, ἀναλογεῖ μᾶλλον μὲ τὸ Braun τῶν Γερμανῶν (ὅθεν τὸ Γαλλικὸν Brun), παραγόμενον κ' ἐκεῖνο ἀπὸ τὸ Brennen (τὸ καίω). Τῆς δὲ κοινῆς

γλώσσης τὸ *Μελαχρινὸς* ἐγεννήθη ἀπὸ τὸ *Μελαγχρόϊ-νος*, παρώνυμον τοῦ *Μελάγχρους*. Τὸ *Μελαψὸς* εἶναι συγκοπὴ βάρβαρος τοῦ ἀχρήστου Μελάνοψ. || Δ', 317-318, *Μελαχρινός*, * *Μελαψός*. Ἴδε καὶ 312-313, *Μαυρίδα*, καὶ *Μαῦρος*. ||

BRUYÈRES. || Δ', 477, *Ῥίκια*· 636, (αὐτόθ.), καὶ Ε', 353 *Φάρα*. || Z. Broussailles.

BUANDERIE. Παράγωγον τοῦ Buée (Ἱσπανιστί, Bugada, ὅθεν τῆς κοινῆς γλώσσης τὸ Μπουγάδα)· Πλυνοί, Ἑλλ. Οὕτος ὠνόμαζαν οἱ παλαιοὶ τοὺς τόπους ὅπου ἔπλυναν. « Πλυνοί, πύελοι ἐν αἷς τὰς ἐσθῆτας ἔ- » πλυνον· ἢ βόθροι, ὅπου πλύνουσι » λέγει ὁ Ἡσύχιος. Ὁ δὲ Λουκιανὸς (Δραπέτ. § 12), « Σκυτεύειν, ἢ τε- » κταίνειν, ἢ περὶ πλυνοὺς ἔχειν. » Être cordonnier, ou charpentier, ou buandier. || Δ', 296, *Λούτζα*· καὶ 440-441, *Πλύστρα*· καὶ Ε', 228-229, *Μπουγάδα*. ||

BUCCIN, poisson à coquille. Z. Pourpre.

BÛCHER, lieu où l'on serre le bois à brûler. Ξυλοθήκη, Γλ. || Δ', 364, *Ξυλοστάσιον*· καὶ Ε', 256, *Ξυλόβολον* καὶ *Ξυλοθήκη*. ||

BÛCHER, σωρὸς ξύλων ὅπου ἔκαιαν παλαιὰ τοὺς νεκρούς. Τέφρα, Δ. Πυρά, Ἑλλ. || Δ', 281-283, *Λαργάκι*· 469, *Πυρά*. ||

BUÉE. Z. Buanderie.

BUFFET, Ἀγγοθήκη, Ἑλλ. ἂν ἦναι ὀρθὴ ἡ εἰς τὸν Ἀθήναιον διόρθωσις (Ἴδ. Λεξικ. Σνεϊδέρ.). Οἱ Βυζαντινοὶ τὸ ὠνόμαζαν Παραθηκάριον, ὡς δηλοῖ τὸ « Ῥε- » ποσιτόριουμ, παραθηκαρεῖον (γρ. Παραθηκάριον), » ἀπὸ τὸ Λατινικὸν Repositorium, Ποτηριοθήκη, Γλ. Ἴσ. Κουποσάνιδον τοῦ Δ, ὅστις τὸ γράφει Γουπποσάνιδον.

|| Β', 206, *Κοῦπος*, *Κουποσάνιδον*· Δ', 451, *Ποτηροθήκη*· καὶ Ε', 278, *Παρατράπεζον*. ||

BURIN, Ἐγκοπεύς, Γλ. || Δ', 715, *Γλύφω*. ||

BUSTE, Στηθάριον, Δ. Προτομή, Δ. « Τὸ κορμὶ » ἀπὸ τὸ κεφάλι ὡς τὸ ζωνάρι, εὐγάνοντας τὰ μπρά- » τζα » Σ. Thoracida τὴν ὠνόμαζεν ὁ παρακμάζων Λατινισμός, δηλαδὴ *Θωρακίδα*, ἀπὸ τὸ Θώραξ. || Α', 53-54 *Λουρικάτος*· καὶ Δ, 181, *Θωράκιον*· καὶ 269, *Κωλοβόλι*. ||

BUT, Σημάδι, Δ. Σ. Σημάδιον, Δ. Σκοπός, Δ. Σ. « Signum, σημεῖον, σκοπός, Γλ. » || Β', 325, *Σημάδιον*· Δ', 36, *Ἀστοχῶ* (εἰς τὸ τέλος)· καὶ 495 § 3, *Σημάδιον*. ||

BUTTE, élevation de terre, etc. Χωματόβουνος, Δ. τὸ αὐτὸ σημαίνει καὶ τὸ Tertre.

C

CABALE. Ζ. Faction.

CABANE, Καλύβι (τὸ), Σ. Καλύβη (ἡ), Ἑλλ. Τὸ Cabane ἐγεννήθη ἀπὸ τὸ Καπάνη, Ἑλλ. [Ἴδ. Ἡσύχ. Καπανικώτερα]. || Πρβλ. Δ', 657-658, *Φρίντζα*. ||

CABARET, Ἴσ. Καθαροπότιον, Δ. Καπηλομαγει- ρεῖον, Δ.

CABARETEUR, Ἴσ. Καθαροπότης, Δ.

CABAS DE FIGUES, Σῦκα πατητὰ καὶ στοιβα- σμένα εἰς ἀγγεῖα πλεκτὰ ἀπὸ λύγον, σπάρτον ἢ σχοῖ- νον, ὀνομαζόμενον Cabas (ἀπὸ τὸ *Κάβος* τὸ ὁποῖον ἐξηγοῦν ὁ Πολυδεύκης, ὁ Ἡσύχιος καὶ ἄλλοι, « μέτρον σιτικόν »). Ἑλληνιστί, *Παλάθη σύκων*· καὶ ἁπλῶς *Πα-*

λάθη, Λατινιστὶ Offa ficorum. Ἀλλ' οὔτ' ἡ παλάθη, οὔτ' ἡ Offa ficorum ἑρμηνεύει ἀκριβῶς τὸ Γαλλικὸν Cabas. Τοῦτο περιέχει Σῦκα, πατητὰ ἓν ἐπάνω τοῦ ἄλλου σφικτά, ἀλλ' ὁλόκληρα, ὡς εἶναι τὰ ἀπὸ τὴν μικρὰν Ἀσίαν (κατ' ἐξαίρετον τὴν Σμύρνην) μετακομιζόμενα εἰς τὴν Εὐρώπην εἰς κουτία ἢ ἄλλ' ἀγγεῖα μεγαλήτερα. Ἡ Παλάθη εἶναι Σῦκα ζυμωμένα, καὶ μεταβλημένα εἰς ἕνα Βῶλον ἢ Μάζαν ἢ Μαγίδα. Ὅθεν καὶ οἱ Ἠπειρῶται τὰ ὀνομάζουν σήμερον προσφυῶς *Συκομαγίδας*, λέξιν λείπουσαν καὶ ἀπὸ τὸν Δουκάγγιον καὶ ἀπὸ τὸν Σομαυέραν. « Μαγίδες, Μάζαι, κ.τ.λ. » Λέγει ὁ Φώτιος· καί, « Παλάθην λέγουσι καὶ Παλαθίδα· » εἰσὶ δὲ ἐξ ἰσχάδων ἢ σύκων κεκομμένοι βῶλοι Πλινθοειδεῖς », πάλιν ὁ αὐτός. Ὁ δὲ Ἡσύχιος, « Παλάθαι, » σύκων μαζία ». Καί, « Παλάθη, ἡ τῶν σύκων ἐπάλ» ληλος θέσις. » Ἡ λέξις Παλάθη ἀπαντᾶται συχνὰ εἰς τοὺς Ἑβδομήκοντα. Ὁ τρόπος τῆς σκευασίας ὁ ἀπὸ τὸν Φώτιον λεγόμενος, εὑρίσκεται εἰς τὸν Κολουμέλλαν (Ἴδε COLUMMELL. de r. rustic. XII, 15, § 4, μὲ τὰς σημ. τοῦ Schneider). || Β', 208, *Κοῦφα*· καὶ 288, *Πατητὰ σῦκα*· καὶ Ε', 298-299, *Πιτταρίδα*. ||

CÂBLE, Παλαμάριον, Δ. ἀπὸ τὸ Παλάμη, ὅθεν καὶ τῶν Ἰταλῶν τὸ Palamaro, καὶ ὄχι ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ τὸ Παλαμάριον, ὡς ἐνόμισεν ὁ Δ. || Δ', 381-382, *Παλαμάριον*, *Παλάμη*. ||

CACHALOT. Z. Baleine.

CACHE, Κρύφτρα, Κρυφτὴ (γρ. Κρύπτρα, Κρυπτὴ) Σ. Κρυπτή, Ἑλλ. Κρυπτεία ἢ Κρυπτία, Ἑλλ. || Β', 85, *Βοῦβα*· Δ', 111, *Ἔγκρυμμα*· καὶ 697, *Χωσία*· καὶ Ε', 142 *Κρύφτρα*. ||

CACHET, Σφραγιστήριον, Γλ.

CADASTRE, Ἀπογραφή, Δ. Ἴσ. καὶ Τιμητήριον, ἢ Τιμόγραφον. Οἱ Ἰταλοὶ Catasto. Καὶ τούτου καὶ τοῦ Cadastre ἐπενόησαν διαφόρους ἐτυμολογίας, ὅλας ἀπιθάνους. Ἴσ. ἀπὸ τὸ Καταστρωννύω (κοινῶς Καταστρόνω). Lever un Cadastre, ou Cadastrer, Τιμογραφῶ. Οἱ Ἑβδομήκοντα (Βασιλ. Δ', XXIII, 35) ont employé ce mot dans le sens de *Taxer*· « Πλὴν ἐτιμογράφησε » τὴν γῆν, τοῦ δοῦναι τὸ ἀργύριον κ.τ.λ. » τὸ ὁποῖον τοῦ Κυρίλλου τὸ Λεξικὸν ἐξηγεῖ « ἐτιμήσατο ». Ὁ Δημοσθένης (Περὶ συμμορ. σελ. 183) λέγει περὶ τῆς Ἀττικῆς, « Τὸ τίμημά ἐστι τὸ τῆς χώρας ἑξακισχιλίων » ταλάντων ». || Γ', 107, *Ἀπογραφὴ εἰς τὰ δημόσια κατάστιχα* (enregistrement). ||

CADASTRER. Ζ. Cadastre.

CADENAS, Περαντί, Σ. Φερουγγέ, Σ. Κλειδαρίδι, Σ. Λουκέτο, Σ. ΓΓ. Κρεμαστὴ Κλειδωνιά, ΓΓ. Κατινάτζον καὶ Καδινάτζον, Σ. Τὰ δύο τελευταῖα ὀνόματα εἶναι ἀπὸ τῶν Ἰταλῶν τὸ Catenaccio, ὡς καὶ τὸ *Λουκέτο* ἀπὸ τὸ Lucchetto. Τὸ Φερουγγέ, ἴσως ἀπὸ τὸ Ferruzzo (σιδήριον). Τὸ *Περαντὶ* ἴσως κατεκόπη ἀπὸ τὸ *Περαντήριον*, ὄχι ἀνάρμοστον ὄνομα. || Πρβλ. Α', 247, ἐν λέξ. *Ῥωμανίζουσιν*· καὶ Β', 177, ἐν λέξ. *Καμπανός*. Ἴδ. καὶ Δ', 537, 540, *Σπράγκα*, *Στάγκα*. ||. Ἀντὶ τοῦ *Κρεμαστὴ Κλειδωνιά*, συγχωρεῖται νὰ ὀνομασθῇ συντομώτερον, *Κρεμαστόκλειθρον*.

Cadenas des jaloux. Αἰσχρότατον εὕρημα τῶν Ἰταλῶν εἰς φυλακὴν τῆς σωφροσύνης τῶν γυναικῶν. Ἃς τὸ ὀνοματοθετήσῃ ὅστις ἀγαπᾷ, *Ζηλοκλείδιον*, ἢ *Ἁγνοφυλάκιον*.

CADRE, brodure d'un tableau etc. Περβάζι (τὸ), Σ. Τὸ Περβάζι ἴσως εἶναι Περιβάσιον (ἀπὸ τὸ Περιβαίνω). Ζ. καὶ Bord.

CADUC, N. *Succession Caduque*, ou *Vacante*. Ὁλόπτωτα, Δ. Πτωτικά, Γλ.

CAFETAN, robe de distinction Turque, Κανκυτάν, ἄνος τοῦ Αἰλιανοῦ (Περὶ Ζώων Ἰδιότ. ιζ', 17).

CAGNEUX, qui a les genoux et les jambes tournés en dedans, *Ῥαιβὸς* ἢ *Ῥαιβοσκελής*, κατὰ τοὺς Ἕλληνας. Ὠνόμαζαν δὲ ἐξ ἐναντίας *Βλαισὸν* ἢ *Βλαισόποδα* τοῦ ὁποίου τὰ σκέλη εἶναι στραμμένα πρὸς τὰ ἔξω. Μίαν μόνην λέξιν, Στραβοπόδαρος ἢ Στραβοπόδης, Σ. ἔχομεν καὶ διὰ τὰ δύο, καὶ μὲ τὴν αὐτὴν ἐκφράζομεν καὶ τὸ Bancroche καὶ τὸ Bancal τῶν Γάλλων. Τὸ Cagneux κατὰ τὴν ἐτυμολογίαν του, ἀπὸ τὸ Κύων (ἰταλιστὶ Cagna ἡ σκύλα), σημαίνει κατὰ λέξιν, *Κυνοπόδης* ἢ *Κυνοσκελής*. || Πρβλ. Β', 362-363, ἐν λέξ. *Τσειριάζω* (εἰς τὸ τέλος)· καὶ Δ', 507, ἐν λέξ. *Σκαμπάζω*. ||

CAHIER, Τετράδιον, Δ. || Δ', 592-593, *Τέτραδον*. ||

CAISSE, Σεντοῦκι, Σ. Οἱ Ἰταλοὶ Cassa, ἀπὸ τὸ Λατινικὸν Capsa, τὸ ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ, Κάψα. Ὅθεν ἔπλασαν οἱ Ῥωμαῖοι καὶ τὸ Capsarius (Καψάριος), Caissier. || Α', 77-78, *Ἄρκλα*· Β', 362-363, *Τσειριάζω* (εἰς τὸ τέλος)· Δ', 174, *Θηκιάζω*· καὶ 494, *Σεντοῦκι*. ||

CAISSIER, Ἴσ. Καψάριος. Ζ. Caisse. Ὁ δὲ τῶν Μοναστηρίων κιβωτοφύλαξ, ὠνομάζετο Δοχειάριος, Δ. || Α', 233, 310, *Δοχιάριος*. ||

CALCUL, voy. Chaux.

CALCULATEUR, Διαψηφιστής, Δ. || Α', 237-238, *Ψηφίζει*. ||

CALCULER. Z. Zéro.

CALE, *Fond de cale*. Τοῦ πλοίου τὸ κατώτατον καὶ βαθύτατον μέρος, ὁ πάτος. Τὸ παράγουσιν ἀπὸ τὸ χαλᾷν, ἐπειδὴ καὶ τῶν Ἑλλήνων τὸ *χαλᾷν τὸ ἱστίον*, ἑρμηνεύεται Γαλλιστὶ *caler la voile*. Ἴσως ὅμως πιθανώτερον παράγεται ἀπὸ τὸ Κοῖλος. Ὅταν ὁ Δημοσθένης (Παραγρ. πρὸς Ζηνόθεμ. σελ. 883) λέγῃ, « Καταβὰς » τῆς νυκτὸς εἰς ΚΟΙΛΗΝ ΝΑΥΝ... αἰσθάνονται οἱ ἐν τῷ » πλοίῳ ὅτι κακόν τι ἐν ΚΟΙΛΗ͂ ΝΗΪ γίνεται », σημαίνει ὅ,τι σημαίνουσιν οἱ Γάλλοι διὰ τοῦ fond de cale. Ἴδ. τὰς εἰς τὸν Χαρίτωνα σημειώσ. τοῦ Δορβίλλου, σελ. 673.

CALENDRIER. Z. Almanach.

CALER la voile. Z. Cale.

CALFATER, Καλφατῶ, Καλφατίζω, Δ. Καλαφατίζω, Σ. Εἰς ὅλας τῆς Εὐρώπης σχεδὸν τὰς γλώσσας εὑρίσκεται τὸ αὐτὸ ὄνομα διαφόρως σχηματισμένον. Ὁ Μενάγιος τὸ νομίζει σύνθετον ἀπὸ δύο λέξεις Ἑλληνικάς, *Κάλα ἀσφαλτῶ*, ἤγουν χρίω τὰ ξύλα μὲ ἄσφαλτον. || Πρβλ. Δ', 382, *Παλαμίζω*. καὶ 430,* *Πισσαλείφω*. ||

CALIFE, Χαλιφᾶς, Δ. || Δ', 670, *Χαλιφᾶς*. ||

CAMAIEU, Ἴσως, καθὼς εἰκάζει ὁ Δουκάγγιος ἀπὸ τὸ Χαμαΐτον (εἶδος ἴου πορφυροῦ), Δ. || Δ', 320, *Μενεξές*· καὶ 671, *Χαμαΐτον*. ||

CAMARADE. Z. Chambrée.

CAMP. *Mestre de Camp*. Ἴσ. Στρατοπεδάρχης, Δ. || Β', 119, *Ἐμπήγω* (εἰς τὸ τέλος)· 177, *Κάμπος*· 186, *Κατούνα*· 379, *Φωσάτον*. ||

CAMPAGNE, Κάμπος, Γλ. || Δ', 629-630, *Ὑποστατικόν*. ||

CAMPAGNE, le temps que les troupes sont en Campagne. Εἰς τὴν αὐτὴν σημασίαν ἐμεταχειρίσθη Ἄννα ἡ Κομνηνὴ (κατὰ Γαλλισμὸν πλέον παρὰ καθ' Ἑλληνισμὸν) τὸ Πεδιάς, Δ. || Ε', 285, *Πεδιάς*. ||

CAMPAGNE (maison de-), Ἐποίκιον, Δ. Ἀγροκήπιον, Ἑλλ. Στράβων. || Μέρ. 2, σελ. 313· καὶ 4, σελ. 238. Ἔκδοσ. Κορ. ||

CAMPHRE, Κάμφορα, Σ. Κάμφουρα, Κάφουρα, Κάφορα, Δ. || Ε', 113 καὶ 118, *Κάμφορα, Κάνφορα* καὶ *Κάφουρα*. || —Huile de Camphre, Καφουρέλαιον, Δ.

CAMUS, Κοντομύτης, Κουτσομύτης, Δ. Πατζός, Δ. Σιμός, Σ. Σιμός, Ἑλλ. || Δ', 499-500, *Σιμός*· καὶ Ε', 280-281, *Πατζός* § 2. ||

CANAILLE. Τοιοῦτοι εἶναι τοὺς ὁποίους οἱ Ἕλληνες ὠνόμαζαν *Κυνοβλῶπας* ἢ Κυνοθρασεῖς, Ἴσως καὶ *Κυνώλεις* (Ἴδε τὸν Ἡσύχιον). || Δ', 522, *Σκυλομούτσουνος* || · ὡς καὶ τὸ Canaille παράγεται ἀπὸ τὸ Canis, Κύων. || Αὐτόθ. * *Σκυλολόγιον*. ||

CANAL, Κανάλιον, Δ. Cannelle ἢ Canule, Κάνουλα, Κανούλιον, Δ. Ἀπὸ τὸ Λατινικὸν Canalis, τὸ ὁποῖον παράγεται ἀπὸ τὸ Ἑλλ. *Κάννα* ἢ Κάνα τὸ σημαῖνον τὸν κάλαμον (ὅθεν τῶν Γάλλων τὸ Canne). Τὸ ὑποκοριστικὸν τούτου εἶναι *Καννίον*· δύναται δὲ νὰ σχηματισθῇ καὶ *Καννύλιον* καὶ *Κανύλη* (κατὰ τὸ Ξενύλλιον καὶ τὸ Κογχύλη). Ἀπὸ τὸ πρῶτον ἐγεννήθη τὸ *Κανούλιον*, ἀπὸ τὸ δεύτερον ἡ *Κάνουλα*. « Κανάλης, ἀγωγὸς » ὕδατος... Καννία, οἱ κόνδυλοι τῶν καλάμων, καὶ οἱ » σωλῆνες· κάκ τούτου πάντα τὰ σωληνοειδῆ ἀγγεῖα »·

Γλ. || Β', 239 καὶ 413, *Μαστάριον*, *Κάνουλα*. || —Τὸ *Καννίον* ἀκόμη σήμερον εἰς ἡμᾶς σημαίνει τὴν κνήμην (jambe) ἢ μᾶλλον τὸ ἀντικνήμιον, ἤγουν τῆς κνήμης τὸ κόκκαλον, τὸ ὁποῖον συνωνύμως καὶ *Καλαμοπόδαρον* ὀνομάζομεν καὶ Κούγιαυλον, Σ. || Δ', 218, * *Καννίον*· καὶ 247, *Κούγιαυλον*. || — Τὰ τελευταῖα τοῦ συνθέτου τούτου φανερὸν ὅτι εἶναι ἀπὸ τὸ *Αὐλός*, ὡς ὠνόμαζαν καὶ οἱ Ῥωμαῖοι Tibia καὶ τὸ ἀντικνήμιον καὶ τὸν αὐλόν. Τὰ πρῶτα (Κούγι) δὲν εὕρηκα ἀκόμη. Ζ. καὶ Fontenier.

CANARD, Πάπια, Σ. Δ. Εἰς τὴν Πελοπόννησον οἱ Ἀρκάδες σήμερον τὴν ὠνομάζουν *Νοῦσσαν* ἀπὸ τὸ *Νῆσσα* Ἑλλ. μὲ τροπὴν τοῦ η εἰς τὸ ου, κατὰ τὸ Ζουλεύω καὶ Σουπία, ἀπὸ τὸ Ζηλεύω καὶ Σηπία. Πάππον ὅμως ὀνομάζει ὁ Αἰλιανὸς (περὶ Ζ. Ἰδιότ. γ', 30) ἴσως τὴν Ὑπολαΐδα (Fauvette) τοῦ Ἀριστοτέλους. Λέγει καὶ ὁ Ἡσύχιος, « Πάππος. . . ὀρνέου εἶδος. » || Δ', 383-384, *Πάπια*· καὶ Ε', 240, *Νίσσος*. ||

CANCRE, Τζαγανός, Δ. Καρκῖνος, Ἑλλ. Ὁ Δουκάγγιος παράγει τὸ Τζαγανὸς ἀπὸ τὸ Ἱσπανικὸν Zangano. Ἀλλ' οἱ Ἱσπανοὶ ὀνομάζουσι τὸν Καρκῖνον Cangrejo. Τὸ δὲ Zangano σημαίνει εἰς αὐτοὺς τὴν ἀργὴν μέλισσαν, τὴν ὀνομαζομένην Κηφῆνα, Ἑλλ. Ἴσ. ὁ *Τζαγανὸς* ἐφθάρη ἀπὸ τὸ Στεγανός. || Δ', 190, *Κάβουρας*. ||

CANDIDAT, Κανδιδάτος, Δ. Ὑποψήφιος, Δ.

CANEVAS ἢ Cannevas, Καναβάτζο (τὸ), Δ. Καναβάτζα (ἡ), Σ. κατὰ τὸν Ἰταλικὸν σχηματισμὸν Canavaccio: Πανίον ὑφασμένον ἀπὸ *Κάνναβιν*, Ἑλλ. (κοινῶς Καννάβιον). Συγχωρεῖται νὰ τὸ ὀνομάζωμεν Κανναβόπανον. || Α', 192, *Καναβοσησαμάτος* (εἰς τὸ τέλος). ||

CANEVAS (dessein tracé sur un-). Τοῦτο ἰσοδυναμεῖ μὲ τὸ *Σχίδιον* (ὅθεν τὸ Schizzo τῶν Ἰταλῶν). Ἁρμόζει ἐδῶ τοῦ Ἡσυχίου τὸ « Κανάβιος κηρός, ᾧ » χρῶνται οἱ ἀνδριαντοποιοὶ πρὸς πλάσιν. » Καὶ πάλιν « Κάναβοι, τὰ ξύλα, περὶ ἃ τὸ πρῶτον οἱ πλάσται » τὸν κηρὸν τιθέασιν· » ὅτι καὶ ἐδῶ περὶ σχεδιασμοῦ εἶναι ὁ λόγος. Τὸ Κίνναβος Ἑλλ. (τὸ ὁποῖον φαίνεται συγγενὲς τοῦ *Κάναβος*) ἐσήμαινε τὸ Mannequin. Ἴδ. τὸ Λεξ. τοῦ Schneider· « Κίνναβος, τὸ εἴδωλον, πρὸς » ὃ οἱ πλάσται καὶ οἱ ζωγράφοι βλέποντες, διατίθεν- » ται πλάττοντες καὶ γράφοντες » Σουΐδ. || Δ′, 459-460, * *Προκίντημα*. ||

CANICULE, Κύναστρον, Δ. Λιός, Σ. ἤγουν *Λίος ἀντὶ τοῦ Λίων* (ὡς Γέρος ἀντὶ τοῦ Γέρων). Chaleurs de la canicule, Κυνοκαύματα, Δ. || Ε′, 143, 144, *Κύναστρον* καὶ *Κυνόκαυμα*. Ἴδε καὶ Β′, 143 ἐν Λέξ. *Ζουριάζω*. ||

CANIF, Κονδυλομάχαιρον, Δ. Τὸ ὀνομάζομεν καὶ *Τζακί*, ὡς καὶ κάθε μικρὸν μαχαιρίδιον, ὅθεν καὶ ῥῆμα *Τζακίζω*, τὸ κόπτω, συντρίβω. Ἡ παραγωγή του εἶναι ἄδηλος. Ἴσως συγγενεύει μὲ τὸ Γερμανικὸν Sachs, κοπτικὸν ἐργαλεῖον· ὅθεν ὀνομάζουσι καὶ Schreib-Sachs (ἤγουν Γραφοσάκιον) τὸ Κονδυλομάχαιρον, καὶ Schaarsachs τὸ Ξυράφιον (ἴδ. Βεκμάννον Beytr. zur Gesch. der Erfind. Tom. V, p. 105). Τὸ δὲ Canif τῶν Γάλλων κατὰ μὲν τὸν Σαλμάσιον παράγεται ἀπὸ τὸ Canna τῶν Ῥωμαίων, *Κάννη* Ἑλλ. τὸ σημαῖνον τὸν κάλαμον. Πιθανώτερον ἴσως ἤθελέ τις τὸ ἐτυμολογήσει ἀπὸ ἄχρηστον ὄνομα *Καινὶς* παράγωγον τοῦ *Καίνω*. « Καίνει, Κτείνει, Φονεύει », λέγει ὁ Ἡσύχιος, καὶ « Καινίκ,

νίκη » · καθὼς καὶ εἰς τὴν κοινὴν ἡμῶν γλῶσσαν τὸ Τζακίζω, Δ. σημαίνει τὸ νικῶ, καὶ τῶν Γάλλων τὸ Saccager (ἀπὸ τῶν Γερμανῶν τὸ Sachs) τὸ Πορθῶ, Ἑλλ. || Β', 196 καὶ 252-253, *Κονδύλιον*, καὶ *Μονοκονδυλιὰ* (εἰς τὸ τέλος)· καὶ Δ', 721, *Κονδυλομάχαιρον*. ||

CANNE. Z. Canal.

CANNELLE, morceau de bois creusé etc. Z. Canal.

CANNELLE, écorce odoriférante etc. Κανέλα, Σ. Ἀπὸ τὸ *Κάννα* Ἑλλ. τὸ σημαῖνον κάλαμον, διότι ὁ φλοιὸς τῆς Κανέλλας εἶναι σωληνοειδὴς ὡς οἱ κάλαμοι || Ε', 223, Μούσουλον. || Z. καὶ Canal.

CANON, pièce d'artillerie etc. *Κανόνιον*, εἰς τὴν σημερινὴν γλῶσσαν, ἂν καὶ λείπει καὶ εἰς τὸν Δ. καὶ εἰς τὸν Σ. Canon, onis ὠνομάζετο καὶ εἰς τὸν παρακμάζοντα λατινισμόν. Ἡ λέξις εἶναι Ἑλληνικὴ ἀπὸ τὸ Κάννα ἢ Κάννη (roseau, jonc). Z. Canal.

CANTIQUE des Cantiques ὀνομάζουν καὶ οἱ Γάλλοι τὸ ἀπὸ ἡμᾶς ὀνομαζόμενον Ἆσμα ἀσμάτων, ἐκ τοῦ Ἑβραϊκοῦ *Σὶρ ἀσιρίμ*, κατὰ πλεονασμὸν συνήθη εἰς τὴν ἑβραϊκὴν γλῶσσαν, σημαίνοντα τὴν ὑπέρθεσιν ἢ ἐξοχὴν τοῦ πράγματος, ὡς εἶναι εἰς τὴν Ἐκκλησιαστικήν μας διάλεκτον τὸ « Ἑορτὴ ἑορτῶν καὶ Πανήγυρις πανηγύρεων· » ὡς εἶναι τοῦ Δαυῒδ τὸ « Θεὸς θεῶν », ἤγουν ὁ Ὕψιστος τῶν ὀνομαζομένων θεῶν, ὁ μόνος ἀληθινὸς Θεός. Οὕτω λέγομεν καὶ *Πένης πενήτων*, ἀντὶ τοῦ ὑπερθετικοῦ *Πενέστατος*.

CANULE, Z. Canal.

CAOUT-CHOUC. Z. Gomme.

CAPITAL. Z. Principal.

CAPITAN, terme de mépris pour désigner un fanfaron. Θρασωνίδης, Θράσων, Ἑλλ. Τὸ Thraso, κύριον ὄνομα στρατιώτου θρασυγλώττου, ἐπλάσθη ἀπὸ τὸν Τερέντιον, κατὰ μίμησιν τοῦ Μενάνδρου, ὅστις τὸν ὀνομάζει Θρασωνίδην. || Δ', 639-640, 643, *Φαρφαρᾶς*, *Φαφλατᾶς*. ||

CAPITATION, Ἐπικεφάλαιον, Γλ. Δ. Κεφαλικὸς φόρος, Κεφάλαιον, Δ. καὶ βαρβάρως Κεφαλιτίων (ἡ), Δ. Τουρκιστί, Χαράτσιον. || Δ', 132, *Ἐπικεφάλαιον*. ||

CAPITEUX (vin -), « Οἶνος φρενῶν ἁπτόμενος » κατὰ τὸν Ἱπποκράτην. Συντομώτερον, Οἶνος καρηβαρικός.

CAPITULAIRE, Κεφαλαιόγραφον, Δ.

CAPRICIEUX. Ζ. Bizarre.

CAQUETER (en allem. Gackern), ἀπὸ τὸ Ἑλλ. Κακκάζω. « Κακκάζειν, μίμησις τικτουσῶν ὀρνίθων φωνῆς » λέγει ὁ Φώτιος. || Δ', 201, *Κακαρίζω*. ||

CARAVANE, Καραβάνι, Κερβάνι, Σ. Ἐμπόρων συνοδία, Ἑλλ. κατὰ τὸν Στράβωνα Μέρ. 4, σελ. 249, ἐκδ. Κορ. || Ε', 114 καὶ 119, *Καρβάνιον*, * *Κερβάνι*. ||

CARBONNADE, viande grillée sur les charbons, Καρβουνιά, Σ. Λέγομεν δὲ καὶ τῶν Γάλλων τὸ Côtelette (ὁμοίως κρέας ὀπτώμενον εἰς τὰ κάρβουνα) *Μπριζόλα*, ἢ *Βριζόλα*, ἀπὸ τὸ Ἰταλικὸν Braciuola, Φλογίς, Ἑλλ. Οἱ κωμικοὶ ὠνόμαζαν (Ἀθην. σελ. 656) *Κάπρου φλογίδας*, des carbonnades ou des côtelettes de sanglier. Τὰ ὀπτώμενα εἰς τὰ κάρβουνα ὀψάρια, ὠνομάζοντο *Ἐπανθρακίδες*, Ἑλλ., ἀκόμη καὶ *Ἀνθρακίδες*, κατὰ τὸν Σχολιαστὴν τοῦ Ἀριστοφάνους (Ἀχαρν. 677). Ἐπειδὴ ἡ φλόγα (Φλὸξ) εἶναι ὄνομα γνωστὸν καὶ εἰς τοὺς χυδαίους, ὅστις παραιτεῖται τὰ ξένα ὀνόματα, ἐμ-

πορεῖ νὰ μεταχειρισθῇ τὸ Φλογίδες. Côtelettes σημαίνει κυρίως *Πλευρίδες*. « Σχελίδες, κρέα ἐπιμήκη (Ἴσ. » γρ. ἐπὶ μῆκος) τετμημένα· οἱ δέ, Πλευρίδες. » Ἡσύχ. « Σχελίδες, τὰ πλευρίδια κρέα » Φώτ. || Δ', 378, 431-432, *Παγίδες*, *Πλάγι*, καὶ * *Πλαγίδες*. ||

CARDE, Λανάρα, Σ. ἀπὸ τὸ Ἑλλ. Λῆνος (δωρ. Λᾶνος, ὅθεν καὶ τῶν Λατίνων τὸ lana) τὸ σημαῖνον, ἔριον. || Β'. 22, *Ἀκανθόκτενον*· καὶ 217, *Λανάρα*. ||

CARDÈRE, ἡ Chardon-à-foulon. Ἴσ. ἡ Ἀγκύλα τοῦ Σ. Δίψακος, Ἑλλ. Οἱ Γραικορωμαῖοι τὸ ὠνόμαζαν *Ἀκανθόκτενον*. Ἴδ. Δουκάγγ. σελ. 317. || Β', 22, *Ἀκανθόκτενον*. ||

CARDEUR. Ζ. Peigne.

CARDON, Ἀσκόλυμβρος, Σκομβρόβολος (Ἴδε Στράβωνα, Μέρ. 4, σελ. 356, ἐκδ. Κορ.), Σκόλυμος, Ἑλλ. Ὁ Βεκμάννος (Beytr. zur Geschit. der Erfind. tom. II. pag. 214) ἀμφιβάλλει εὐλόγως, ὅτι τὸ Cardon εἶναι ὁ Σκόλυμος τῶν παλαιῶν. || Δ', 35, 512, 725, *Ἀσκόλυμβρος*, *Σκόλυμβρος*, καὶ * *Σκόλυμος*. ||

CARICATURE. Συγχωρεῖται τὸ, *Φορτικὴ ζωγραφία*· ἐπειδὴ καὶ ἡ ἀνάλογος Κωμῳδία ὠνομάσθη Φορτική. Ζ. Farce.

CARMIN. Ζ. Kermès.

CARNIVORE, Ζωοφάγον, Ἑλλ. Ἀριστοτέλ. Λέγεται καὶ Σαρκοβόρον.

CAROTTE, Δαυκί, Λαυκί, Σ. Δαῦκος (ἢ Δαύκου τι εἶδος) Ἑλλ. Καρωτόν, Ἑλλ. Ἴδ. Πλούταρχ. Μέρ. 4, σελ. 488, ἐκδ. Κορ. καὶ Στράβ. Μέρ. 4, σελ. 355, ἐκδ. Κορ. || Α', 193, *Δαυκοψίστης*· Δ', 190, *Καβοῦτζι*· Ε', 341-342, * *Σταφυλόνα*. ||

CAROUBE ἢ Carouge, Ξυλόγλυκον, Γλ. Χαροῦβα ἢ Χαῤῥοῦβα, Δ. Ἡ λέξις εἶναι τῆς Ἀραβικῆς γλώσσης. Καρούμπα, Καρούμπι, Ξυλοκέρατον, Κουντουρίδι, Σ. Κεράτιον, Ἑλλ. Caroubier (τὸ δένδρον) Καρουμπιά, Ξυλοκερατιά, Κουντουριδιά, Σ. || Δ', 251, *Κουντουρίδι* (Ἴδ. καὶ Αὐτόθ. 229, *Κερατζοῦνι*)· καὶ Ε', 256, 257, *Ξυλόγλυκον*, *Ξυλοκερατία*. ||

CAROUGE. Z. Caroube.

CARREFOUR, Τετραπλατεῖα, Δ. Διάμφοδος, Γλ. Τετράοδον, Γλ.

CARRIÈRE, Πετροκόπιον, Δ. Λατομία, Ἑλλ. || Ε', 155, *Λατόμι*· καὶ 293, *Πετροκόπιον*. ||

CARROSSE, Καρούχιον, Γλ. || Α', 196, *Καροῦχαι*. ||

CARTILAGE, Χόνδρος, Ἑλλ. || Α', 216-217, *Τραγανόδεχτον*· καὶ Δ', 439, * *Πληγοῦρι*· καὶ 688-689, *Χόνδρος*. || Z. Croquant.

CARTILAGINEUX, Χονδρώδης Ἑλλ.

CAS, accident, occasion, Περίστασις, Περίπτωσις, Ἑλλ.

CAS, hypothèse, supposition, fait arrivé, ou supposé, comme pouvant arriver, N. Οἱ Βυζαντινοὶ ἔλεγαν, *Θέμα* (Θεοφίλ. Βιβλ. Β', τίτλ. 6. σελ. 158, καὶ ἀλλαχ.).—*Poser le cas*, *Θεματίζω* (αὐτ. σελ. 38 καὶ 193). Ὁ Δουκάγγιος δὲν ἐξήγησεν ἀκριβῶς τὸ *Θέμα* διὰ τοῦ Causa. Ὀρθότερον ἄλλοι « Θέμα, positio, casus », Γλ. Οἱ λύοντες τὰ τοιαῦτα θέματα (cas) ἢ νομικὰ ἀπορήματα, ἐλέγοντο *Θεματικοί*.—*Cas de conscience*, θρησκευτικὸν ἀπόρημα περὶ συγχωρουμένων ἢ ἀπαγορευομένων πράξεων. Ἴσως ἐμποροῦμεν νὰ τὸ ὀνο-

μάσωμεν, *Ἠθικὸν θέμα*. — Casuiste, celui qui résout les cas de conscience· Ἴσ. Θεματικός, ἁπλῶς, ἢ Θεματικὸς ἠθολόγος. || Ε', 90-91, *Θέμα*. ||

CASAQUE. Τὸ παράγουσιν ἀπὸ τὸ *Κάσας*, ἢ μᾶλλον *Κασᾶς*, σκέπασμα ἵππου, κατὰ τὸν Ξενοφῶντα (Κυροπ. Η', 3, 6-8). Ὁ Ἡσύχιος τὸ ἐξηγεῖ, « Κάσας, ἀμφιτάπης καὶ πιλωτὰ (γρ. πιλωτόν) ». Καὶ πάλιν μὲ δύο σ, « Κασσόν, ἱμάτιον παχὺ καὶ τραχύ, περιβόλαιον. » Πιθανὸν ὅτι ἡ λέξις εἶναι Περσική, ὡς καὶ ὁ Παράδεισος καὶ ὁ Παρασάγγης, τὰ ὁποῖα μεταχειρίζεται ὁ Ξενοφῶν. Ὅθεν τὸ μὲν σκέπασμα τοῦ ἵππου συγχωρεῖται καὶ εἰς ἡμᾶς νὰ λέγεται *Κασᾶς*, ἤ, ὡς ἀκόμη σήμερον τὸ ὀνομάζουσιν οἱ Τοῦρκοι, Χασᾶς· ὅταν δὲ σημαίνῃ φόρεμα ἀνθρώπου (καὶ πιθανὸν ὅτι ἡ Casaque ὠνομάσθη οὕτω, διότι τὴν φοροῦν μάλιστα οἱ ταξειδεύοντες ἱππεῖς), διὰ τί νὰ μὴ τὴν ὀνομάσωμεν καὶ ἡμεῖς θηλυκῶς *Κασάκην*; Ἄπορον εἶναι, ἐὰν τὰ *Κασιανὰ ἱμάτια* εἶναι τὰ αὐτὰ μὲ τοὺς Περσικοὺς *Κασᾶς*. Λέγει ὁ Βυζάντιος Στέφανος, » Κάσιον, ὄρος, καὶ πόλις Αἰγύπτου. . . . καὶ τὸ κτητι- » κόν, *Κασιωτικός*, ἀφ' οὗ ἐν τῇ συνηθείᾳ τὰ Κασιωτι- » κὰ ἱμάτια. » Ὁ Εὐστάθιος (εἰς Διον. Περιηγ. 260) μάρτυρα φέρων τὸν Στέφανον, τὰ ὀνομάζει, *Κασιανὰ ὑφάσματα*. Ἐνδεχόμενον ὅμως νὰ ἔπλασαν οἱ Αἰγύπτιοι τὄνομα ὄχι ἀπὸ τὸ Κάσιον ὄρος, ἀλλ' ἀπὸ τὸ Κασᾶς τῶν Περσῶν, ὅταν οἱ Πέρσαι ἐκυρίευσαν τὴν Αἴγυπτον· ἐπειδὴ καὶ εἰς τῶν Πτολεμαίων ἔτι τοὺς χρόνους ἐσώζετο εἰς τὴν Αἴγυπτον τὸ Περσικὸν ὄνομα, ὡς μαρτυρεῖ ὁ Ἀγαθαρχίδης (παρὰ Φωτ. κώδ. σν', σελ. 1333), « Στολὰς γὰρ αὐτοῖς τε καὶ τοῖς ἵπποις ἀνέδωκε (Πτο- » λεμαῖος) πιλητάς, ἃς οἱ κατὰ τὴν χώραν ἐκείνην

» προσαγορεύουσι *Κάσας*, ὥστε πᾶν κρύπτειν τὸ σῶμα, » πλὴν τῶν ὀφθαλμῶν. » || Δ', 131, 220, 677-678, *Ἐπανωσκίπιον*, *Κασάκα*, *Χασᾶς* καὶ *Χάσδιον*. ||

CASERNE. Ἴσ. Στρατοίκιον.

CASTAGNETTE, Κούρταλον, Δ. κατὰ στοιχείων μετάθεσιν, ἀπὸ τὸ Κρόταλον, Ἑλλ. || Α', 286, ἐν λέξ. *Κουρταλίζουν*. ||

CASUISTE, Ζ. Cas.

CATACOMBES. Ἐπειδὴ ἡ πιθανωτέρα ἐτυμολογία εἶναι ἀπὸ τὸ Κύβη ἢ Κύμβη, συγχωρεῖται νὰ τὰς ὀνομάσωμεν (θηλυκῶς) Κατακύβας ἢ Κατακύμβας.

CATHÉDRALE, Καθολικὴ Ἐκκλησία, Δ. Ἐλέγετο καὶ οὐδετέρως Ματρίκιον, Δ. ἤγουν Μήτηρ Ἐκκλησία, ἀπὸ τοῦ παρακμάζοντος Λατινισμοῦ τὸ Ecclesia matrix. Ὅθεν εἶναι καὶ τὸ ἡμέτερον Μητρόπολις, ἢ Μητροπολικὴ Ἐκκλησία.

CAUDINES (fourches-), Λατινιστὶ Furcæ ἢ Furculæ Caudinæ, τὰς ὁποίας ὁ Πλούταρχος (Παραλληλ. Ἑλλ. καὶ Ῥωμ. § 3), φυλάξας τὴν λέξιν, *Φορκούλας Καυδίνας* ὀνομάζει· τὸ Καυδῖναι εἶναι τύπος ἐθνικὸς τοῦ Καυδίου (Caudium) πόλεως Ἰταλικῆς.

CAUSE. Ζ. Pénal.

CAUTÈRE, Καυτήριον, Σ. || Ε', 213, *Μόξα* ||

CAUTION, Ἐγγύησις, ἀσφάλεια. « Καυτίονα, ἀσφά- » λειαν, ὁμολογίαν. » Γλ.—Caution juratoire, Ἔνορκος ἀσφάλεια. Τὴν ὠνόμαζαν καὶ Ἐξωμοσίαν. « Ἰουριτορία » (γρ. Ἰουρατορία) καυτιών, Ἐξωμοσία. »

CAVALERIE. Ζ. Cheval.

CAVALIER. Ζ. Cheval.

CAVE, Κατωκέλλι, Δ. || Δ', 227, *Κατωκέλι*. ||

CÉLÈBRE, Ἐξάκουστος, Δ.—Fameux, Περίφημος, Δ. || Δ', 124, *Ἐξάκουστος*. ||

CÉNOBITES, Κοινοβιακοί, Δ. Μιγάδες. Ἴδ. Πλούταρχ. ἐκδ. Κορ. Μέρ. 6, σελ. 416. || Ε', 211-212, *Μονοκέλλιον*. ||

CÉNOTAPHE, Ψευδοτάφιον, Δ. Κενοτάφιον, Ἑλλ. || Δ', 700, *Ψευδοτάφιον*. ||

CENS, redevance en argent etc. Κῆνσος, ἀπὸ τῶν Ῥωμαίων τὸ Census. Ἡ λέξις *Κῆνσος* εὑρίσκεται εἰς τὸ Εὐαγγέλιον (Ματθ. ΚΒ', 17).

CENSEUR, magistrat chez les Romains etc. Τιμητής, Ἑλλ. « Βιοκρίτης, Censor », Γλ.—Censeur des écrits, des livres, Ἴσ. Λογοκρίτης, ὡς εἶπα δὲν ἐνθυμοῦμαι ποῦ.

CENSURE, la dignité de Censeur, Τιμητία, ἡ Τιμητικὴ ἀρχή, Ἑλλ. (Πλούταρχ.)

CEP, pied de vigne, Κουρβούλα, Δ. Κουρμοῦλλα (γρ. Κουρμούλα), Δ. Ἀπὸ τὸ *Κορμός*, *Κορμύλη*, καὶ Κουρμούλα. || Δ', 104, *Δράνα*· καὶ 252, *Κούρβουλον*. ||

CÉPHALIQUE, *Remède Céphalique*, Κεφαλικόν, Δ.

CÉRAT, Κηρωτόν, Γλ. || Δ', 228, *Κεράλειμμα*, * *Κεραλοιφή*· καὶ 231, * *Κηραλοιφή*. |

CERCUEIL. Z. Bière.

CÉRÉMONIAL, le livre où sont contenus etc. Τὰ τακτικά, Δ. || Δ', 621-622, § 4 καὶ ἑπομ., *Τυπικόν*, *Τύπος*. ||

CÉRÉMONIES RELIGIEUSES, Ἱεροτελεστίαι, Δ. Ἐλέγοντο καὶ Ἱεροπραξίαι. Αἱ δὲ εἰς τοὺς γάμους γινόμεναι, ἰδιαίτερον, Ἱερολογίαι. || Ε', 99, *Ἱερολογῶ*· καὶ 100, * *Ἱεροπραξία*. ||

CÉRUSE. Z. Lisière.

CESSION DE BIENS, Ἔκστασις ὑπαρχόντων, Γλ. || Ε′, 61, *Ἐκστάσιον*. ||

CÉTÉRAC ἢ CÉTÉRACH, Σπληνοδάπανον, Δ. Εἶναι τὸ *Ἄσπληνον* τοῦ Διοσκορίδου, Asplenium Cétérach τοῦ Λινναίου, οὕτως ὀνομασθέν, διὰ τὴν περὶ αὐτοῦ ὑπόληψιν ὅτι τήκει τὸν σπλῆνα. || Δ′, 533-534, *Σπληνοδάπανον*. ||

CÉTÉRACH. Z. Cétérac.

CHAÎNE (γυναικῶν στόλισμα), Κάθεμα, Δ. Καϊνέτα, Κολάνα, Σ. Τὸ πρῶτον ἀπὸ τὸ Γαλλικὸν Chaînette, τὸ δεύτερον ἀπὸ τὸ Ἰταλικὸν Collana. || Πρβλ. Β′, 66, *Ἁρμαθιά*. ||

CHAIR DE FRUITS. Z. Pulpe.

CHAISE, Καθέδρα, Καθήγλα (ἴσ. Καθῆκλα), Κάθισμα, Καθίσιον, Δ. Σελλίον (ἀπὸ τὸ Λατινικὸν Sella), Δ. Λέγεται Καθῆκλα καὶ Καθέκλα· τὸ ὁποῖον ἴσως εἶναι φθαρμένον, ἀπὸ τὸ *Καθέδρα ὀκλαστή*, καὶ ἐσήμαινε κατ' ἀρχὰς τὸν ὀνομαζόμενον παλαιὰ *Ὀκλαδίαν δίφρον* (un siége pliant). || Δ′, 192, 193-194, *Καθέδρα*, *Καθῆκλα*. ||

CHAISE A BRAS. Z. Fauteuil.

CHAISE PERCÉE, Καθέδρα, Καθύκι, Καθήκη, Δ. Καθῆκι (ἤγουν Καθήκιον), Σ. Θάκος ἢ Θῶκος Ἑλλ. || Β′, 163, *Καθήκιον*· Δ′, 194, *Καθῆκι*· καὶ 470-471, ἐν λέξ. *Πυρωστία* (εἰς τὸ τέλος). ||

CHALEURS. Z. Canicule.

CHAMBELLAN, Κελλικός, Δ. Κοιτωνίτης, Κοιτωνάριος, ὁ ἐπὶ τοῦ κοιτῶνος, Δ. Παράκοιτος, Παρακοιμώμενος, Δ. Κατακοιμιστής, Ἑλλ.

CHAMBRE, Κάμερα, Σ. Ἀπὸ τὸ Ἑλληνικὸν *Καμάρα*, τὸ ὁποῖον ἐσήμαινε τὸν θόλον. « Καμάριον, κοι- » τῶν καμάραν ἔχων », λέγει ὁ Φώτιος· καὶ πάλιν, « Καμάριον, δωμάτιον καμαρωτόν, καὶ ὅλως ἡ Καμάρα, » Ἑλληνικὸν τὸ ὄνομα. » ‖ Β', 172 καὶ 370, *Καμάρα Καμαρόνω*, *Κάμερα*, καὶ *Φαρl.* ‖ —*Femme de Chambre*, Καμεριέρα, Σ. Θαλαμηπόλος, Ἑλλ.—Pot de chambre Κατουρολάϊνον, Δ. Κατουρολάγινον (γρ. Κατουρολάγηνον), Σ. Κοχλί, Δ. Κουκλὶ καὶ Κλοκιόν, Σ. (Ἴσως ἀπὸ τὸ Κοχλίον, ὅθεν καὶ τὸ Κοχλιάριον). Λέγεται καὶ Κατουροκάνατον, ἀπὸ τὸ *Κάτουρον* καὶ τὸ Κανήτιον, ὑποκοριστικὸν τοῦ Κάνης, ητος. ‖ Α', 338-339, *Κατουρολάγηνον*· καὶ Δ', 234, *Κλοκιόν*. ‖

CHAMBRE à Coucher, Δωμάτιον, Ἑλλ. Ἴδε Πλουτάρχ. Μέρ. 4, σελ. 408, ἐκδ. Κοραῆ.

CHAMBRÉE, Συσκήνιον, ἢ Συσσίτιον στρατιωτικόν, Δ. Κοντουβέρνιον, Δ. ἀπὸ τὸ Λατινικὸν Contubernium.—*Camarade de Chambrée*, Κοντουβερνάριος, Δ. Συσκηνίτης, Ἑλλ. ‖ Ε', 112, *Καμάρδα*. Ἴδε καὶ Δ', 16, ἐν λέξ. *Ἀναστάτης*. ‖

CHAMPION, Καμπίτης, Δ. « Campio, μονομάχος » Δ. Μεταφορ. Ὑπέρμαχος. ‖ Ε', 113, *Καμπίτης*. ‖

CHANCELER. Ζ. Vaciller.

CHANCELIER, Καγκελλάριος, Δ. ἀπὸ τὸ Λατινικὸν Cancellarius. Τὸν ὠνόμαζαν καὶ Λογοθέτην, Δ. Τὸ Cancellarius παράγεται ἀπὸ τὸ Cancelli συνώνυμον τοῦ Cancri (Καρκίνοι), Γαλλιστὶ barreaux. Τὰ Γλ. φέρουν « Κάγκελλον, ἀντὶ τοῦ δικτυτίσκον (Ἴσ. δικτυτί- » σκιον) ὑποκοριστικῶς· ὅτι κάσσεις (γρ. κάγκρεις » (cancri), Ῥωμαῖοι τὰ δίκτυα λέγουσι, καὶ ὑποκορι-

» στιχῶς, Κάγκελλον. Ἔνθεν Καγκελλάριοι, οἱ ἐν αὐ-
» τῷ ἑστηκότες· δύο δὲ οὗτοι μόνοι. » || Ε′, 107, 168,
Καγκελλάριος, *Λογοθέτης*. ||

Τὸ cancri ἢ cancelli, δὲν σημαίνει, ὡς ὁ Γλωσσογράφος νομίζει, δίκτυα, ἀλλὰ πάντα τὰ δικτυωτά, ἤγουν τὰ κατασκευασμένα ἀπὸ ξύλον ἢ μέταλλον εἰς σχῆμα δικτύου. Εἶναι τῶν Ἑλλήνων αἱ Κιγκλίδες, ἐξηγούμεναι ἀπὸ τὸν Ἡσύχιον: « Κιγκλίδες, θύραι, ἃς » ἡμεῖς καγκελλωτὰς λέγομεν. » Διὰ τοῦτο καὶ τοῦ δικαστηρίου τὸ μέρος, ὅπου στέκουν οἱ δικολόγοι, ὀνομάζεται Γαλλιστὶ Barreau ἤγουν Κιγκλίς. « Κιγκλίς, » ὁ τοῦ δικαστηρίου κάγκελλος· » κατὰ τὸν Ἡσύχιον. || Δ′, 190, *Κάγκελλα*· καὶ *Καγκελλωτός*. ||

CHANGE (lettre de-), Ἴσ. Κολλυβιστικὴ συγγραφή· ὁ Βουδαῖος τὴν ὀνομάζει *Σύμβολον*, ἀπὸ τὰ σημεῖα τὰ συνήθη εἰς τοὺς παλαιούς, ὅταν ἐσύστεναν φίλον πρὸς φίλον. Ἴδ. τὰς σημειώσεις τοῦ Σνεϊδέρου εἰς τὰ Πολιτικὰ τοῦ Ἀριστοτέλους, σελ. 253.

CHANOINE

CHANTIER, Ξυλόβολον, Δ. Ξυλοστάσιον, Δ. || Δ′, 364, *Ξυλοστάσιον*· καὶ Ε′, 256, *Ξυλόβολον*, *Ξυλοθήκη*. ||

CHANTIER, (dans la phrase *Il est sur le chantier*, ὅταν ὁ λόγος ἦναι περὶ πλοίου), Σχαρίον, ἢ Σκαρίον, Δ. Ἐσχάριον, Ἑλλ. || Β′, 327, *Σκαρί*· καὶ Δ′, 635-636, *Φάλαγγας*, * *Φαλάγγια*. Ἴδε καὶ Δ′, 223, *Κατάστρωμα*. ||

CHAPELAIN. || Β′, Προλεγόμ. ιέ, *Ἱερουργός*. || . — Ζ. Chapelle.

CHAPELET, Κομπολόγι (ἤγουν Κομβολόγιον), Δ. Σ. Κομπόσκοινον (ἤγουν Κομβοσχοίνιον), Σ. Λέγεται

καὶ πληθυντικῶς, τὰ *Πατερμά*. || Α', 137, ἐν λέξ. *'Ανακομπόνεται*. ||

CHAPELLE, Καπέλα, Σ. Ναϊσκάριον, Γλ. Ἱερίφιον, Δ. Ἴσως ὅμως ἦτον *Ἱεράφιον*, ὑποκοριστικὸν τοῦ Ἱερόν, κατὰ τὸν τύπον τοῦ Θεῖον, Θειάφιον, Ξυρόν, Ξυράφιον· ἢ Ἱερήφιον, κατὰ τὸ Ξυλήφιον. Τὸ Chapelle εἶναι ἀπὸ τοῦ παρακμάζοντος Λατινισμοῦ τὸ Capella· ὡς ὑποκοριστικὸν τοῦ Capa (Κάπα), δὲν ἐσήμαινε πλὴν μικρὰν Κάπαν. Ἀλλά, ἐπειδὴ οἱ Βασιλεῖς τῆς Γαλλίας, μεταξὺ τῶν λειψάνων τοῦ ἁγίου Μαρτίνου Ἐπισκόπου Τουρόνων (Tours) καὶ ἀποστόλου τῆς Γαλλίας, ἐσεβάσθησαν μάλιστα τὴν ὁποίαν ἐφόρει ζῶν Κάπαν ὁ Μαρτῖνος, τὴν μετεκόμισαν εἰς τὸ παλάτιον, ὁρίσαντες ἰδίως φύλακας τῆς ἁγίας ταύτης Κάπας, τοὺς ὁποίους ὠνόμασαν Καπελάνους (Chapelains) ἤγουν φύλακας τῆς Κάπας, ὡς καὶ τὸ ἱερὸν οἰκημάτιον, ὅπου ἐκλείετο ἡ Κάπα, Καπέλα (Chapelle) ἤγουν Καποφυλάκιον. Τὴν Κάπαν ταύτην ἐμετάφεραν οἱ Βασιλεῖς, πολεμοῦντες, μαζῇ των εἰς τὸ στρατόπεδον, εἰς σκηνὴν χωριστὴν ὀνομαζομένην ὁμοίως Καπέλαν· καὶ δι' αὐτῆς ἐκέρδησαν πολλάκις (λέγουν τῶν Δυτικῶν τὰ συναξάρια) νίκας λαμπροτάτας κατὰ τῶν ἐχθρῶν. Ἐκ τῆς Καπέλας τοῦ ἁγίου Μαρτίνου ὠνομάσθησαν ἔπειτα καταχρηστικῶς καὶ ὅλοι οἱ μικροὶ ναΐσκοι, Καπέλαι. (Ἴδ. Δουκαγγ. Λεξ. Capa καὶ Capella).

CHAPITEAU, Ἀκροκιόνιον, Δ. Κιονόκρανον, Δ. Ἑλλ. Ἴσως καὶ Κοσμίτης, Δ.

CHAPON (Λατιν. Capus καὶ Capo), Καποῦνι ἢ Καπόνι, Σ. Κάπων, Γλ. τὸ ὁποῖον ὡς Ἑλλ. ἔβαλεν εἰς τὸ Λεξικόν του ὁ Σνεΐδέρος. Εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς γλώσ-

σας τῆς Εὐρώπης σώζεται τὸ ὄνομα μὲ διαφόρους παραλλαγάς. Πιθανῶς τὸ παράγουσι τινὲς ἀπὸ τὸ Κόπτω Ἑλλ. Κόπων καὶ Κάπων, ὡς ὠνόμαζαν καὶ *Κόππα* τὸ *Κάππα* στοιχεῖον, καὶ *Τέττορα* τὸ *Τέτταρα*. Ἀπὸ τὸ *Κόπτω* ὁμοίως ὠνόμασαν καὶ τὸν εὐνοῦχον ἄνδρα, *Ἀπόκοπον*. || Δ', 240, *Κομμένος* § 2. ||

CHARBON. *Charbons allumés*, Πυράνθρακες, Δ. || Α', 294, *Καρβούνιν*. ||

CHARBONNIER. Ἀνθρακάριος, Δ.

CHARCUTER, Κρεωκοπῶ, Γλ. Κρεουργῶ, Γλ.

CHARDON à carder, ἢ Chardon à foulon, Ἀκανθόκτενον, Δ (σελ. 317). Κροκυδίανον, Δ. Δίψακος, Ἑλλ. Τὸ *Κροκυδίανον* φανερὸν ὅτι παράγεται ἀπὸ τὰς κροκύδας (floclons), τὰς ὁποίας χωρίζει ἀπὸ τὸ μάλλινον ὕφασμα, ὅστις τὸ κτενίζει μὲ τὸ ἀκανθόκτενον· ὅθεν ἔπρεπεν ἀναλογώτερον νὰ ὀνομάζεται *Κροκυδιστήριον*. || Β', 22 καὶ 212, *Ἀκανθόκτενον* καὶ *Κροκυδιανόν*. ||

CHARDON étoilé, ἢ Chausse-trappe étoilée. Ἀχινοπόδι, Σ. Ἀχινόποδα, Δ. Ἐχινόπους, Ἑλλ. || Ε', 37, *Γαϊδαρόποδα*, (εἰς τὸ τέλος). ||

CHARDONNERET, Στραγαλῖνος (ὀνομαζόμενος οὕτως εἰς τὴν Κρήτην, κατὰ τὸν Βελώνιον), Δ. Γαρδέλι, Καρδέλι, Καρδελίνα, Καρδερίνα, Σ. ἀπὸ τὸ Ἰταλικὸν Cardellino καὶ Calderino, ἢ μᾶλλον ἀπὸ τὸ Λατινικὸν Carduelis, οὕτως ὀνομασθὲν ἀπὸ τὸ Carduus εἶδος ἀκάνθης. Ὅθεν καὶ οἱ Ἕλληνες τὴν ὠνόμασαν *Ἀκανθίδα*, διότι βόσκεται εἰς τὰς ἀκάνθας, ὡς σημειόνει ὁ σχολιαστὴς τοῦ Θεοκρίτου. || Δ', 77, *Γαρδέλι* καὶ 505, *Σκαθί*. ||

CHARGE. *Terre affranchie*, ou *exempte de charges*.

'Ελευθερικὸν χωρίον, Δ. ‖ Πρβλ. Β', 78, *Βαρόνω·* καὶ Δ', 1, 46 καὶ 709, *'Αβαρία, Βαρόνω.* ‖ —Ζ. καὶ Barque.

CHARGÉ D'AFFAIRES, 'Επιστολεὺς 'Ελλ. Voy. La table des *Hellenica* de Xénophon, par Morus, au mot 'Επιστολεύς. Il le traduit encore par *Mandataire.* ‖ Δ', 124, *'Εντολεύς.* ‖

CHARGER (se-), prendre le soin, la conduite de quelque chose, 'Ανκδέχομαι, 'Ελλ. ‖ Δ', 414, § 5, ἐν λέξ. *Πέρνω.* ‖

CHARITÉ, aumône, 'Αγάπη, Δ.—*Faites-moi la charité·* ὁμοίως ἔλεγαν καὶ οἱ Βυζαντινοί, Δός μοι ἀγάπην, Ποίησόν μοι ἀγάπην, Δ. ‖ Δ', 3, *'Αγάπη·* καὶ 115, *'Ελεημοσύνη·* καὶ 705, *Ψυχικόν.* ‖

CHARITÉ, Hôpital pour les pauvres malades. Πτωχεῖον, Πτωχοτροφεῖον, Δ.

CHARLATAN, bateleur, Περιφοράριος, Δ. ‖ Δ', 90 καὶ 714, *Γυριστής·* καὶ 474, *'Ρεμβός, 'Ρεμβώδης.* ‖ — Ζ. καὶ Joueur d'instrument.

CHAROGNE, Χαρώνειον, κατὰ τὸν Οὐόσσιον. ‖ Δ'ι 702, 703, *Ψιφάκι, Ψοφάκι·* καὶ Α', 265. ‖

CHARPENTIER, Πελεκάνος, Δ. ‖ Γ', 64, *Πελεκάνος, Μαραγκός·* καὶ Δ', 288, *Λεπτουργός.* ‖

CHARPENTIER (être-). Ζ. Buanderie.

CHARPIE, Ξαντόν, Γλ. Λίνου ἢ ὀθονίου ἄχνην τὸ ὀνομάζει ὁ 'Ιπποκράτης. ‖ Δ', 331, *Μοτάρι·* καὶ 353, 360-361, *Ξαντὸν* καὶ *Ξεφτύζω.* ‖

CHARRETIER, Καρουχάριος, Γλ. ‖ Α', 196, *Καροῦχαι.* ‖

CHARRETTE, Καρούχιον, Γλ.

CHASSEURS, Corps militaires, plus lestes et plus agiles que les autres. Ἀναλογεῖ μὲ τοὺς *Ψιλοὺς* Ἑλλ. Πιθανὸν ὅτι εἶναι οἱ αὐτοὶ καὶ τῶν Γραικορωμαίων οἱ κατὰ λέξιν ὀνομαζόμενοι *Διωγμῖται*. Ἴδ. τὰς εἰς τὸν Ἀμμιανὸν σημ. τοῦ Βαλεσίου, XXVII, 9, § 6. || Β', 215, *Κυνηγός*· καὶ Δ', 102, 267, *Διωγμῖται* καὶ *Κυνηγάρης*. ||

CHASSIEUX, Λημαπίας, Γλ. Λημαλέος, Ἑλλ. Γλάμων, Ἑλλ. Τζίμβλος, Δ. Τζιμπλιάρης, Σ. Ἴσως ἀπὸ τὸ *Σίμβλος*, τὸ ὁποῖον τὰ Γλωσσάρια ἐξηγοῦν διὰ τοῦ Grassus, ἢ ἀπὸ τὸ Σιπαλὸς καὶ Σιφλός. Ἴδε τὰς εἰς τοὺς Βίους Πλουτάρχ. Μερ. 5, σελ. 387 σημ. τοῦ Κορ. || Δ', 596-597, *Τζίμπλα*. ||

CHASSIS, Σταμένια (τὰ), Δ. Σήμερον θηλυκῶς καὶ ἑνικῶς, Σταμένια (ἡ)· ἀπὸ τὸ Ἑλλ. Σταμίν, ῖνος. *Chassis à coulisse*, Ἴσ. Συρτή, ἢ Συρτόν, Δ. || Δ', 543, *Σταμένια*. ||

CHAT, Κάτος ἢ Κάττος, Δ. Κάτης, Σ. Κάτα, Δ. Σ. Τὰ γενέθλια τοῦ σχεδὸν εἰς ὅλας τῆς Εὐρώπης τὰς γλώσσας κοινοῦ ὀνόματος τοῦ *Κάτου*, εἶναι ἄδηλα. Ἴδ. καὶ τὰς εἰς τὸν Στράβ. σημ. Μέρ. 4, σελ. 155, ἐκδ. Κορ. || Α', 208-209, *Κατούδιν*. ||

CHÂTEAU D'EAU, Κάστελλος, Δ. ἀπὸ τὸ Λατιν. Castellum. Ὁ Ἡσύχιος ὅμως (τὸν ὁποῖον φέρει μάρτυρα καὶ ὁ Δουκάγγιος) λέγει, « Κάστελλος, ὄνομα » τόπου ἄνω φέροντος καὶ κάτω φέροντος, καὶ μερί» ζοντος τὸ ὕδωρ. » Καὶ τοῦτο σημαίνει μάλιστα τὸ Τουρκιστὶ λεγόμενον *Soutérézi* (ἤγουν Ὑδροστάσιον ἢ Ὑδροζύγιον), τοῦ ὁποίου τὴν περιγραφήν, ἴδε εἰς τὴν Revue Encyclopédique, Ann. 1819, tom. IV, pag.

26. || Δ', 159-160, *Ζύγια τοῦ νεροῦ* καὶ 220, * *Κάστελλος.* ||

CHAUDRON. Z. Marmite.

CHAUFFAGE. Z. Bois à brûler.

CHAUFFERETTE, Ποδαρούλιον, Δ. Ζεστατῆρι, Σ. Θερμάστρα, Τρ. Αἴθρανος (ἢ Αἴθρακος), Ἀνδράχλη, Ἑλλ. Τὸ *Αἴθρανος* παράγεται ἀπὸ τὸ Αἴθω, τὸ καίω· τὸ δεύτερον ἴσως εἶναι γραφικὸν σφάλμα, ἀντὶ τοῦ *Αἰθράχλη* (ἀπὸ τὸ Αἴθω), ἢ *Ἀνθράχλη* (ἀπὸ τὸ Ἄνθραξ). Ὅπως ἂν ἦναι, ἰδοὺ πῶς τὸ ἐξηγεῖ ὁ Σουΐδας, « Αἴθρανος, Ἀνδράχλη, διὰ τοῦ λ κ.τ.λ. ». Καὶ πάλιν, « Αἴθρανος, τὸ γυναικεῖον ὑποπόδιον, ἐν ᾧ ὡς δι' ὀπῆς » αὐτῶν (ἴσ. γρ. ἐν ᾧ δι' ὀπῶν αὐτοῦ) θερμαίνονται » τοῖς κάρβωσιν. » Τὸ *Ποδαροῦλιον* ἐσυνειθίζετο εἰς τοὺς χρόνους τοῦ Εὐσταθίου (Ὀδυσσ. Η, σελ. 1571). Τὸ *Θερμάστρα*, ἂν δὲν ἐπλάσθη ἀπὸ τὴν κεφαλὴν τοῦ τριγλώσσου Λεξικογράφου, δὲν εἶναι κακὴ λέξις. || Δ', 154-155, *Ζεστατῆρι*, * *Ζεστήριον*, καὶ 441, 589, *Ποδαρούλιον*, *Τανός*. ||

CHAUSSÉE. Z. Digue.

CHAUSSE-TRAPPE ÉTOILÉE. Z. Chardon étoilé. || Πρβλ. καὶ *Τριβόλιον* Δ', 614. ||

CHAUX, du latin *Calx*, qui dérive du Grec Χάλιξ ou Χάληξ. Le mot Calcul a la même origine. || Α', 200· καὶ Δ', 291, 669, *Χαλίκια*, *Λιλάδι*. ||

CHEF, Κεφαλή, Ἄρχων, Ἡγεμὼν ἔθνους, συστήματος, ἢ συνόδου τινός. Κατὰ ταύτην τὴν σημασίαν ἐτόλμησεν ὁ Πάπας τῆς Ῥώμης νὰ ὀνομασθῇ *Κεφαλὴ τῆς Ἐκκλησίας*, Chef de l'Eglise, ἤγουν Καθολικὸς Ἡγεμὼν ὅλου τοῦ Χριστιανικοῦ συστήματος. Τοιαύτη

ὀνομασία δικαιότερον ἀνήκει εἰς τοὺς κοσμικοὺς Χριστιανοὺς Ἡγεμόνας νὰ ὀνομάζεται καθεὶς Κεφαλὴ τῆς ἐπικρατούσης εἰς τὴν Ἡγεμονίαν του Χριστιανικῆς θρησκείας· καθώς, παραδείγματος χάριν, ὁ βασιλεὺς τῆς Ἀγγλίας ὀνομάζεται Chef de l'Eglise Anglicane, *Κεφαλὴ τῆς Ἀγγλικῆς Ἐκκλησίας*. Παρομοίαν ἀρχὴν ἐκκλησίας εἶχαν καὶ οἱ Γραικορωμαῖοι Αὐτοκράτορες· πλὴν ὅτι ἀντὶ τοῦ *Κεφαλὴ τῆς Ἐκκλησίας*, ὠνομάζετο ὁ κατὰ καιρὸν βασιλεύων, *Ἐπιστημονάρχης τῆς Ἐκκλησίας*, Δ. || Β', 68-69, *Ἄρχος*· καὶ Ε', 55-56, *Δοῦκας*. ||

CHEF-D'OEUVRE, Φιλοτέχνημα, Ἑλλ. (ἴδ. Suicer. Thesaur. Eccles. in Φιλοτέχνημα). Ἀπὸ τοὺς σημερινοὺς Ἕλληνας τινὲς ἔπλασαν τὴν λέξιν *Ἀριστούργημα*, ὄχι κακήν. Ἴσως ὅμως ἦτο κάλλιον τὸ *Ἀριστοτέχνημα*, ἐπειδὴ εὑρίσκεται εἰς τὸν Πίνδαρον τὸ *Ἀριστοτέχνας*, ἐπίθετον τοῦ Διός. Ὁ Σ. τὸ ὀνομάζει Πρωτομαστορία.

CHEMINÉE (ἀπὸ τὸ Ἑλλ. Κάμινος), Ἰστία, Δ. (Ἑστία καὶ Ἰωνικῶς Ἱστίη, Ἑλλ.). Καμινιαία (γρ. Καμιναία, ἡ Καμινέα, ὅθεν ἡ Καμινᾶ ἡ σημαίνουσα une sale εἰς τοὺς Χίους), Δ. Καπνοδόχον, Καπνοδοχεῖον, Καπνοῦχος, Δ. Φουγλάρος, Σ. Τὸ Κάπνη, καὶ Καπνοδόχη, Ἑλλ. τῶν παλαιῶν σημαίνουν ἁπλῶς τὸν τόπον, ὅθεν ἐξήρχετο ὁ καπνός, ἀλλ' ὄχι κυρίως τὴν Cheminée τῶν νεωτέρων, τὴν ὁποίαν ἐκεῖνοι δὲν ἐγνώριζαν. Ἴδ. Beckmann, Beytr. Zur Gesch. der Erfind. Tom. II, pag. 391-445. || Δ', 217, *Καμινιά*. ||

CHENET, Ἐσχαράδιον, Δ. || Δ', 470, *Πυρωστία*· καὶ Ε', 74, *Ἐσχαράδιν*. ||

CHEVAL, Ἄλογον, Δ. Σ. Ἵππος, Ἑλλ. *Cheval*

de bât, *de somme*, ou *de charge*, Καββάλης, Ἑλλ. « Καββάλης, ἐργάτης ἵππος » λέγει ὁ Ἡσύχιος, καὶ εἰς ταύτην τὴν σημασίαν τὸ ἐμεταχειρίσθη ὁ Πλούταρχος (Περὶ τοῦ μὴ δεῖν δανείζεσθαι Tom. 9, σελ. 294). Ὅθεν κἂν παράγεται ἡ λέξις, δὲν ἐγεννήθη βέβαια κατὰ συγκοπὴν ἀπὸ τὸ *Καταβάλλω*, ὡς ἐνόμισεν ὁ Σουΐδας, καὶ ἐπίστευσαν ὁ Εὐστάθιος καὶ ὁ Οὐόσσιος. Ἐκ τούτου παράγεται τὸ Caballus τῶν Λατίνων, τὸ Cavallo τῶν Ἰταλῶν, καὶ τὸ Cheval τῶν Γάλλων, καὶ τὸ ῥῆμα Καβαλλικεύω τῆς γλώσσης μας. *Ἄλογον* ὠνομάσαμεν τὸ ζῶον κατ' ἐξοχήν, ὡς λέγομεν καὶ *Πετεινὸν* τὸν Ἀλεκτρυόνα. — *Cheval de main*, Πάροχος Ἵππος, Δ. — *Monter à cheval*, Καβαλλικεύω, Δ. — Descendre de cheval, Ἀποκαβαλλικεύω, Δ. Ξεπεζεύω (κάλλιον, Πεζεύω), Σ. — Chevalier, Ἱππεύς, Ἑλλ. — Cavalier, Καβαλλάριος, Δ. Καβαλλάρης, Σ. — Cavallerie, Καβαλλαρικὸν (τὸ), Δ. Ἱππικὸν (τὸ) ἢ Ἵππος (ἡ), Ἑλλ. || Β', 34, *Ἄλογον*· καὶ Δ', 185, *Ἵππος*· Δ', 188-189, *Καβάλα*, *Καβαλλάρης*, *Καβαλλαρία*, *Καβαλλάριος*. || — Fiente de cheval, Καβαλλίς, ἢ Καβαλλίνα, Δ. || Δ', 189, *Καβαλλίνα*. ||

CHEVAL DE FRISE. Z. Frise. Z. καὶ Bouche, καὶ Eaux. — Chevaux poussifs, Z. Marronier. — Des chevaux qui piaffent bien, Z. Piaffer.

CHEVALET, morceau de bois qui sert à tenir élevées les cordes d'un violon etc. Καβίνα, ΓΓ. Μαγὰς ἢ Μαγάδιον, Ἑλλ. καὶ ταῦτα ἐσημείωσεν ὁ τρίγλωσσος Λεξικογράφος, κατὰ τὴν συνήθειάν του, ὡς νὰ ἦσαν λέξεις γνωσταὶ εἰς ὅλον τὸ γένος τῶν Γραικῶν. *Καβίνα* τοῦ Γερμανοῦ Λεξικογράφου γράφεται διὰ τοῦ

γ, Καβίγα, ἀπὸ τὸν Σ. (καὶ Καβίγες πληθυντ. ἤγουν Καβίγαι, ἀπὸ τὸν Δ), καὶ ἐξηγεῖται διὰ τοῦ Ἰταλικοῦ Cavicchia, τὸ ὁποῖον σημαίνει ὄχι τὸ Chevalet, ἀλλὰ τὸ Cheville, ἤγουν τὸ στροφίδιον (Κόλλαβον ἢ Κόλλοπα, Ἑλλ.) διὰ τοῦ ὁποίου τείνονται ἢ χαλῶνται αἱ χορδαί. Ἐπειδὴ τὸ Chevalet, ὑποκοριστικὸν τοῦ Cheval, σημαίνει ἐδῶ μεταφορικῶς Ἱππίον ἢ Ἱππάριον, καὶ ἐπειδὴ μεταχειριζόμεθα τὸ *Καβαλλικεύω* ἀπὸ τὸ παλαιὸν Καβάλλης, συγχωρεῖται νὰ εἰσαχθῇ εἰς τὴν γλῶσσαν τὸ *Καβάλλιον*, ἢ κἂν ἡ *Καβάλλη*. Τὸ πρῶτον, εὑρίσκεται εἰς τὸν Δ. (σελ. 528), ὡς μουσικὴ λέξις, ἂν καὶ κακὰ ἴσως ἐξηγημένη· τὸ δεύτερον, εἰς τὸν Σουΐδαν, « Μαγάς, σανὶς τετράγωνος ὑπόκυφος, δεχο- » μένη ἐφ' ἑαυτῇ τὰς τῆς κιθάρας νευράς.... ἢ τῆς » κιθάρας ΚΑΒΑΛΛΗ καὶ τῆς λύρας, ἡ τὰς νευρὰς βα- » στάζουσα. » || Δ', 190, *Καβίγα*. ||

CHEVALET, sorte de supplice etc. Σταυροπήγιον, Δ. (Τὸ Σταυροπήγιον ὅμως σημαίνει σήμερον ἄλλο εἰς ἡμᾶς). Ἴσ. Ἵππος, Ἑλλ. (Ἴδ. Πλούταρχ. Μέρ. 3, σελ. 401, ἐκδ Κορ.)

CHEVEUX plats (qui a des -), Ἁπλόθριξ, Ἑλ. Γλ.

CHEVILLE (en parlant des instrumens à cordes) Χορδοτόνιον, Ἑλλ. Ἀθην. σελ. 637. Καβίγα, Σ.—Ζ. Chevalet.

CHEVILLE, Γόμφος, Ἑλλ. Μὲ ταύτην ὅμως τὴν διαφοράν, ὅτι εἰς τοὺς Ἕλληνας ἐσήμαινε μάλιστα τὰ ξύλινα καρφία, τὰ Ξυλοκάρφια. « Γόμφια, ἤγουν γομ- » φωτήρια, ξύλα εἰς γόμφους » λέγει ὁ Ἡσύχιος· καὶ πάλιν, « Γόμφοισι, σφηναρίοις. » || Δ', 395, *Πασοῦλι*. καὶ 541, *Στακέτα*. || —Cheville μεταφορικῶς σημαίνει

λέξιν ἢ φράσιν, τὴν ὁποίαν ὁ ποιητὴς βάλλει εἰς τοὺς στίχους, ὄχι διὰ χρείαν τοῦ νοήματος, ἀλλὰ διὰ ἀνάγκην νὰ ἀναπληρώσῃ τὸν ῥυθμὸν ἢ τὸ μέτρον τοῦ στίχου. Τοιοῦτοι πλεονασμοὶ μάταιοι δείχνουν μάλιστα τὴν ἀδυναμίαν τοῦ ποιητοῦ. Ὁ Ἀριστοφάνης (Βατρ. 1178) ὀνομάζει *Στοιβὴν* τὴν Cheville, ἤγουν Στοίβασμα.

> **Κἂν που δὶς εἴπω ταὐτόν, ἢ στοιβὴν ἴδῃς,**
> **Ἐνοῦσαν ἔξω τοῦ λόγου, κατάπτυσον.**

Καλὸν εἶναι νὰ μεταχειριζώμεθα καὶ ἡμεῖς μεταφορικῶς τὸ στοίβασμα, ὡς λέξιν, τῆς ὁποίας ἡ κυρία σημασία εἶναι γνωστὴ εἰς ὅλους. || Β', 55, *Ἀπελέκητος*. || Ζ. Remplissage.

CHÈVRE-FEUILLE, Ἁγιόκλημα. Δ. Ἡ ὀρθή του γραφὴ εἶναι *Αἰγόκλημα*, ὡς καὶ τὸ Γαλλικὸν ὄνομα σημαίνει κατὰ λέξιν Αἰγόφυλλον (ἀπὸ τὸ ταυτόσημον Λατινικὸν Caprifolium), ἔτι δὲ καὶ τὸ Γερμανικὸν Geisblatt. Μαρτυρεῖται τὸ *Αἰγόκλημα* καὶ ἀπὸ τὸ συνώνυμον αὐτοῦ *Αἰγίνη* (Ducange. I, pag. 35) σημαῖνον ὁμοίως Chèvre-feuille || Β', 20, *Αἰγόκλημα*. ||

CHEVREUIL. Ζ. Daim.

CHEVRON, Soliveau, Ζευτὸν (γρ. Ζευκτόν), Δ. Σ. Ἰταλιστὶ Travetto. Εἰς τοῦτο ἴσως ἀναφέρεται τοῦ Ἡσυχίου τό, « Ζεύγελα, διάβροχα (Ἴσ. διάτροχα) ξύ» λα. . . ζευκτὰ κ. τ. λ. » Κατὰ τὸν Εὐστάθιον (σελ. 1326-1327) οἱ Βυζαντινοὶ τοῦ καιροῦ του τὰ ὠνόμαζαν *Προσφιλοῦντας*. « *Ἀμείβοντες* λέγονται ξύλα ὑπα» νέχοντα τὴν στέγην, ἅπερ σύνδυο ἐξ ἀποστάσεως » τῆς κάτω ἄνω συναγόμενα ἀντερείδουσιν ἄλληλα. . . » οὓς ἡ τεχνικὴ χυδαία γλῶσσα *Προσφιλοῦντας* φησί. »

|| Δ', 156, *Ζευτόν*· καὶ 419-420, *Πίταυρον*· καὶ Ε', 153, *Λαμβδαραία*. ||

CHICANE, Συκηγορία, Ἑλλ. « Συκηγορίαν, τὴν ἐν » τῷ λέγειν συκοφαντίαν » λέγει ὁ Ἡσύχιος.

CHICANEUR, Φιλαίτιος, Ἑλλ.

CHICORÉE, Κιχώριον, Ἑλλ.—*Chicorée sauvage* Κιχώριον ἄγριον. —*Chicorée de jardin*, Κιχώριον κηπαῖον, ἢ κηπευόμενον, Ἑλλ. Εἰς τὴν κοινὴν γλῶσσαν ἴσως, Κηποκιχώριον. || Δ', 425-426, *Πίκρα* καὶ *Πικραλίδα*· καὶ 472, *Ραδίκη*. ||

CHIEN-MARIN, ἢ Chien de mer, Σκυλόψαρον, Σ. Ἴσ. Γαλεὸς Ἀστερίας, Ἑλλ. Κατὰ τὸν Σοννίνιον, Σκυλόψαρον ὀνομάζομεν σήμερον τὸν Squalus Stellaris (Γαλλ. Squale rochier) τῶν νεωτέρων ἰχθυολόγων. Ἴδ. τὰς εἰς τὸν Ξενοκράτ. σημ. σελ. 187, ἔκδ. Κορ. || Α', 322, ἐν λέξ. *Σκῦλον*, εἰς τὸ τέλ. καὶ Δ', 523, *Σκυλόψαρον*. ||

CHIEN (entre-) et loup. Z. Crépuscule.

CHIFFONNIER, εἰς τὴν κυρίαν σημασίαν, Ῥακιολέκτης ἢ Ῥακολέκτης, Ἑλλ. || Β', Προλεγόμ. πϛ', *Ρακοσυλλέκτης*. Πρβλ. Α', 313, *Ἀπορουχοσυνάκτης*. ||

CHIFFONIER, μεταφορικῶς, ποιητὴς ἢ συγγραφεύς, ἀκρίτως συλλέγων καὶ συγκλώθων ἐννοίας καὶ φράσεις εὐτελεῖς, ὁμοιάζει τὸν « *Ρακιοσυρραπτάδην* » τοῦ Ἀριστοφάνους. (Βατρ. 842).

CHIFFRE, caractère pour marquer le nombre, Σύμβολον ἀριθμῶν, Δ. || Ε', 144-145, *Κυπρίον* (εἰς τὸ τέλος). || Z. καὶ Zéro.

CHIFFRE, manière secrète d'écrire etc. Ἰδοὺ πῶς ἐξηγεῖ ὁ Πλούταρχος (Κάτ. νεώτερ. § 23) τὰς Chiffres.

« Σημεῖα ἐν μικροῖς καὶ βραχέσι τύποις πολλῶν γραμ-
» μάτων ἔχοντα δύναμιν. » Ἀπὸ τοὺς Γραικορωμαίους ὠνομάζοντο *Σίγλαι*, Δ. ἐκ τοῦ Ῥωμαϊκοῦ Singulæ ἕκασται· διότι ἕκαστον γράμμα ἐσήμαινε λέξιν ὁλόκληρον. || Δ', 495, *Σημαδιακὸν γράμμα*. || Οἱ Γάλλοι σήμερον διὰ μιᾶς λέξεως Stéganographie ὀνομάζουν τὸ εἶδος τῆς γραφῆς τοῦτο, ἤγουν *Στεγανογραφίαν*, Ἑλλ. ἀπὸ τὸ Στεγανόν, τὸ κρυπτόν. « Στεγανόν. . . . τὸ δυνάμενον
» στέγειν τοὺς λόγους, καὶ μὴ ἐξαγγέλλειν, κ. τ. λ. » λέγει ὁ Ἡσύχιος.—Lettres écrites en chiffres, *συνθηματικὰς ἐπιστολὰς* τὰς ὀνομάζει ὁ Πολύβιος· (Βιβλ. Η, 18 καὶ 16). || Α', 218, *Νοτάρε*· Ε', 245-246, *Νοτάριος*. ||

CHIMIE, Χημεία, Χημία, Δ. Χημεῖα, Σ.

CHIMISTE, Χημευτής, Δ.

CHIQUENAUDE (donner une-). Λέξιν δὲν ἔχομεν περὶ τούτου. Ὅθεν μᾶς συγχωρεῖται νὰ μεταχειρισθῶμεν τὸ *Σκανθαρίζω* τῶν Παλαιῶν. Κατὰ τὸν Πολυδεύκην (ἔκδ. 1908 Francofurt.) « Τὸ δὲ *Σκανθαρίζειν* ἐ-
» στί, τῷ μέσῳ τῆς χειρὸς δακτύλῳ ὑπὸ τοῦ μείζονος
» ἀφεθέντι τὴν ῥῖνα παίειν. » Ὁ Ἡσύχιος καὶ ὁ Εὐστάθιος, τὸ γράφουν *Σκινθαρίζειν*· ὅπως ἂν ἦναι, ἐμποροῦμεν νὰ ἑρμηνεύσωμεν τὴν Chiquenaude *σκανθάρισμα*, καὶ τὸ donner une chiquenaude *Σκανθαρίζω*.

CHIROMANCIEN, Παλαμοσκόπος, Δ. Χειρομάντης, Σ, Χειρόμαντις Ἑλλ.—Chiromancie, Χειρομαντία, Σ. || Ε', 275, *Παλαμοσκόποι*, καὶ 363, *Χειροσκόποι*. ||

CHOU-FLEUR, Κουνουπίδι, Σ. Δ. Ὁ Δ. λέγει, ὅτι τὸ Κουνουπίδι σημαίνει καὶ τοῦτο, καὶ τὸ Ἑλλ. Κωνωπεῖον. Ζ. Cousin.

CIBOIRE, Κιβώριον, Δ. || Δ', 230, *Κηβοῦρι.* ||

CIBOULE. Z. Échalotte.

CIDRE, Μηλίτης οἶνος, 'Ελλ. κατὰ τὸν Πλούταρχον. (Συμποσιακ. γ', 2).

CIEL. *Ciel du lit*, Οὐρανία, Δ. Οὐρανίσκος, Δ. Οὐρανός, Δ. || Ε', 269, *Οὐρανός.* ||

CILICE, Κιλίκιον, Δ. (Cilice) οὕτως ὀνομασθὲν ἀπὸ τὴν Κιλικίαν, χώραν τῆς μικρᾶς 'Ασίας, ὅπου πρῶτον ἐγεννήθησαν τὰ χονδρὰ ὑφάσματα ἀπὸ τρίχας αἰγιδίων. φέρει ὁ Σουΐδας: « Κιλίκιος τράγος, ὁ δασύς· τοιοῦτοι » γὰρ ἐν Κιλικίᾳ γίνονται τράγοι· ὅθεν καὶ τὰ ἐκ τῶν » τριχῶν συντιθέμενα, Κιλίκια καλοῦνται. » || Δ', 231 καὶ 618, *Κιλίκιον, Τριχιά.* ||

CIMENT, Κουρασάνι, Σ. Κονία, 'Ελλ. || Α', 263-264, *Λιγδίτζα·* καὶ Ε', 293, *Πετροκόλλα.* || .—'Ελαιοκονία, 'Ελλ. (ὅθεν ἐγεννήθη τὸ βάρβαρον *Λουκιοῦνι*), ὅταν ἡ ἄσβεστος ἢ ὁ γύψος μίσγεται μὲ ἔλαιον· καὶ 'Αμμοκονία, 'Ελλ. ὅταν προστίθεται καὶ ἄμμος.

CIMENT fait de chaux et de saindoux ou d'huile, 'Ελαιοκόνιον, Γλ.

CIMETIÈRE, Κοιμητήριον, Δ. Πάνδεκτον, Δ. Θαπτήριον, Γλ.

CINABRE pulvérisé. Z. Vermillon.

CIRAGE, Κήρωσις, Γλ.

CIRCONSPECTION, Περίσκεψις, 'Ελλ. 'Ο Στράβων (Μέρ. Α, σελ. 268 || ἔκδ. Κορ. ||) λέγει περὶ τῆς τόλμης τῶν ἀρχαίων Γάλλωγ, « 'Αθρόοι συνίασι πρὸς τοὺς » ἀγῶνας καὶ φανερῶς, καὶ οὐ μετὰ περισκέψεως. »

CIRE (mélange de-) et de poix, Κηρόπισσον, Γλ. Πισσόκηρον, Γλ. || Δ', 228, *Κεράλειμα.* ||

CIRQUE (jeux du-), Κιρκήσια (ἀπὸ τὸ Ῥωμαϊκὸν Circenses), Δ. Θεωρίαι ἱππικαί, Δ. || Α', 196, *Καροῦχαι.* ||

CIRRHES, Z. Vrilles.

CISELEUR, graveur, Τόρευτής, Γλ. Z. Relief.

CITATION, Z. Autorité.

CITER en jugement, Καλῶ εἰς κρίσιν, Δ. - Z. καὶ Ajournement.

CITERNE, Ὀμβροδέκτης, Δ. || Ε', 264, *Ὀμβροδέκτης.* || Ὅστις ἀγαπᾷ τὰ σαφέστερα, ἔχει τὴν ἄδειαν νὰ εἴπῃ *Βροχοδέκτης.* Λάκκος, Ἑλλ. Eau de citerne, Λακκαῖον ὕδωρ, Ἑλλ.

CITRON, Ἑσπέριον, Γλ. Ἄλλο παρὰ τὸ Γαλλικὸν Citron. Ὁ Διοσκορίδης τὸ ὀνομάζει Κεδρόμηλον, τὸ ὁποῖον κατὰ τὸν Οὐόσσιον πρέπει νὰ γράφεται Κιτρόμηλον. || Α', 283, *Κίτρον, Κιτρόμηλον·* καὶ Δ', 233, *Κίτρον·* καὶ Ε', 165-166, *Λιμόνι.* ||

CIVET, ἡ Μίμαρκυς τοῦ Ἀριστοφάνους (Ἀχαρ. 1112).

CIVETTE, liqueur odoriférante etc. Ζαπέτιον, Δ. Γάλαιον, Δ. Γαλία, Δ. || Δ', 72, *Γάλαιον.* ||

CIVIL (droit-), Δίκαιον πολιτικόν, Γλ.

CIVILE (action-), Χρηματικὴ ζήτησις — Criminelle, Ἐγκληματικὴ ζήτησις, Γλ.

CLABAUDER, μεταφορ. Cet homme ne fait que clabauder. Τὴν αὐτὴν μεταφορὰν ἔχει καὶ εἰς ἡμᾶς τὸ *Γαυτζω,* καὶ εἰς τοὺς παλαιοὺς τὸ *Ὑλακτῶ.* Ἴδ. Πλούταρχ. Μέρ. 3, Αὐτοσχ. στοχ. σελ. νϐ', ἔκδ. Κορ.

CLAIE, un retranchement fait avec des claies, Πλοκάδιον, Πλοκωτή, Δ. || Ε', 300-301, *Πλοκάδιον.* ||

CLAMEUR, Οὐριασμός, Δ. Ἀλλοῦ δὲ (σελ. 828) φέρει καὶ μαρτυρίαν ταύτην:

Καὶ δόκαν τὰ σαλπίγγια μὲ οὐριασμοὺς μεγάλους.

Κραυγή, Κραυγασμός, Ἑλλ. τὸ *Οὐριασμός*, εἶναι φθορὰ τοῦ *Ὠρυασμός*, παραγώγου ἀχρήστου ῥήματος τοῦ *Ὠρυάζω*, Ἑλλην. *Ὠρύω*. Οἱ Ἑβδομήκοντα (Ἰεζεκ. ΙΘ', 7) εἶπαν *Ὠρύωμα*, ἀπ' ἄλλο ἄχρηστον ῥῆμα τὸ *Ὠρυάω*, || Ε', 269, *Οὐριασμός*. ||

CLANDESTIN, Κρυφιαῖος, Γλ. Κρυφιμαῖος, Γλ. Λαθραῖος, Γλ. Λαθριμαῖος, Γλ.

CLANDESTIN (mariage-), Κρυφογαμία, Κρυψιγαμία, Δ. || Ε', 150, *Λαθρογαμία*. ||

CLASSE, ordre, rang, compagnie. Τάξις, Γλ. Ἀπὸ τὸ Ῥωμαϊκὸν Classis, τὸ ὁποῖον Διονύσιος ὁ Ἁλικαρνασσεὺς (Ῥωμαϊκ. Ἀρχαιολογ. δ', 18, σελ. 682) ἐξηγεῖ διὰ τοῦ Κλήσεις. « Ἐγένοντο δὲ συμμορίαι μὲν » ἕξ, ἃς καλοῦσι Ῥωμαῖοι κλάσεις (Δ. γρ. κλήσεις), » κατὰ τὰς Ἑλληνικὰς ἐπικλήσεις παρονομάσαντες. Ὃ » γὰρ ἡμεῖς ῥῆμα προστακτικῶς σχηματίζοντες ἐκφέ» ρομεν, ΚΑΛΕΙ, τοῦτ' ἐκεῖνοι λέγουσι ΚΑΛΑ· καὶ τὰς » κλάσεις ἀρχαῖον ἐκάλουν καλέσεις. » || Πρβλ. Ε', 22, *Ἀράδα*. ||

CLAUSE, disposition particulière d'un contrat etc. Ἴσ, Κόλασις, ἤγουν προσδιορισμός, συνθήκη ἐξαίρετος, διορίζουσα πρᾶξιν ἢ παράλειψιν τινά. « Κλαυσοῦλα, Κόλασις. » Γλ. Τὸ βάρβαρον Κλαυσοῦλα εἶναι τῶν Ῥωμαίων τὸ Clausula. Ἴσ. Διορισμός, ἢ Ἐπιδιορισμός. Τὸ προσφυέστερον καὶ λεκτικώτερον εἶναι ΑΠΟΚΛΕΙΣΙΣ, ὡς συμπεραίνεται ἀπὸ ταῦτα τοῦ Δημο-

σθένους (Κατὰ Ἀφόβ. Β', σελ. 841) τὰ λόγια: « Ἀ-
» πέδωκα μέν, ἀπέκλεισα δέ, ὡς διαδικασίας τευξόμε-
» νος » ὅπου ὁ Ῥείσκιος (εἰς τὸν Πίνακ.) τὸ ἐξηγεῖ sed hac exceptione.

CLERGÉ, Κλῆρος, Δ. Ἱερατεῖον, Δ. Κανονικοί, Δ. || Β', 191, *Κληρικός*· καὶ Δ', 183-184, *Ἱερατεῖον*. ||

CLIENT (chez les Romains), Πελάτης, Γλ. Ἑλλ. Ἴδ. Πλούταρχ. Μέρ. Α. σελ. 370, ἔκδ. Κορ.

CLIENTÈLE, Πελατεία, Γλ.

CLISSÉE (bouteille-), Πυτίνη, Ἑλλ. « Πυτίνη, » πλεκτὴ λάγυνος οἴνου. » Λέγει ὁ Ἡσύχιος. Οἱ Ταραντῖνοι, κατὰ τὸν αὐτὸν Ἡσύχιον, ὠνόμαζαν ἁπλῶς τὴν λάγυνον *Βυτίνην*, ὅθεν πιθανὸν ὅτι παράγεται καὶ τὸ Bouteille, καὶ τῆς κοινῆς ἡμῶν γλώσσης τὸ Βουτζίον. || Δ', 67-68, καὶ 455 καὶ 597, *Βυτίνα*, *Πουτίνα* καὶ *Τζίνι*. ||

CLOAQUE. Ζ. Égout.

CLOCHE, Καμπανὸν (τὸ), Γλ. Δ. Καμπάνα (ἡ), Σ. Δ. || Β', 176-177, *Καμπάνα*, *Καμπανίζω*. *Καμπανός*. || Ζ. καὶ Plongeur.

CLOÎTRE, couvent, Ἐγκλειστήριον (τὸ), καὶ Ἐγκλείστρα (ἡ), Δ.—Cloîtré, Ἔγκλειστος, Δ. || Α', 250, *Ἀγκλεῖστρα*. ||

CLOPORTES, Mille-pieds, Κουβαρίδες, Δ. Κουβαρίδας τὰς ὀνομάζει καὶ ὁ Διοσκορίδης (Β', 37). Σκρόφαι, Δ. Χιλιοπόδαρα, Σ. Ὀνίσκοι, Ἑλλ. καὶ Ἀκατίδες Δ. Ἑλλ. Ὅθεν φαίνεται ὅτι καὶ τὸ *Κουβαρὶς* εἶναι φθορὰ τοῦ *Κυμβαρίς*, ἀπὸ τὸ *Κύμβη*, συνώνυμον τοῦ Ἄκατος. || Δ', 247, 521 καὶ 681, *Κουβαρίδες*, *Σκρόφα*, καὶ

Χιλιοπόδαρον. || Ἴδ. Λόγιον Ἑρμῆν ἔτ. 1819, σελ. || 659 (1). ||

CLÔTURE, haie, Φράκτης (ὁ), Δ. Φράκτη (ἡ), Σ. || Β', 191-193, Κλεισοῦρα· Δ', 356-357, *Ξεροτρόχαλος*· καὶ 611 καὶ 656, *Τράφος* καὶ *Φράκτης*. ||

CLUB, assemblée politique. Ἐπειδὴ παράγεται (ὡς θέλουσι τινὲς) ἀπὸ τὸ Ἑλλ. *Κλωβός* || Γ', σελ. 266 καὶ Δ', 235. || ,συγχωρεῖται νὰ φυλαχθῇ τὸ ὄνομα. Ἴσως ὅμως ἦτο προσφυεστέρα ἡ ἑλληνικὴ λέξις, *Ὁμήγυρις*.

COCO, fruit du cocotier, Ἀργέλλιον, Δ. App. pag. 24. || Ἴδ. Ε', 131, *Κουρμᾶς*. ||

CODE. Z. Pénal.

CODICILLE, Κωδίκελλος, καὶ Κωδικίλλιον, Δ. « Κωδίκελλος... ἐλλιποῦς ἐν διαθήκῃ γνώμης ἀναπλή- » ρωσις. Λέγεται δὲ ἀπὸ τοῦ κώδικος τοῦ δηλοῦντος, » τοῦ μεγάλου βιβλίου, ἢ τοῦ χαρτίου τοῦ ἀκεραίου, » κ. τ. λ. » Γλ. Κατ' ἄλλους ὁρίζεται, « Διόρθωμα δια- » θήκης ». Τελευταία βούλησις, Γλ.

COEUR (Apprendre par-) Ἐκστηθίζω, Ἀποστηθίζω, Δ.—Réciter par cœur, Λέγω ἐκ στήθους ἢ ἀπὸ ςήθους, Δ. Ἀποστοματίζω, Δ. App. pag. 23. || Α', 212, *Ἐκτήθησα*· καὶ Ε', 21, Ἀποστηθίζω. ||

COEUR (le-) me bat. Z. Battre.

COGNAT. Z. Agnat.

COIN, morceau de fer gravé, pour marquer la monnaie. « Μονίτα, βουλλωτήριον, ἢ τὸ ἀρχέτυπον

(1) Ἡ παρακομπὴ γίνεται εἰς τὰς ἐπὶ τῆς Γ' ἐκδόσεως τοῦ Λεξικοῦ τοῦ Σνεΐδέρου σημειώσεις τοῦ Κοραῆ, τὰς ἀνωνύμως διὰ τῶν στοιχείων Ι. Κ. ἐκδοθείσας ἐν τῷ Λογίῳ Ἑρμῇ τοῦ 1819, σελ. 657-672.

» σφραγιστήριον, μεθ' οὗ ὁ τῶν νομισμάτων τύπος δια-
» χαράττεται... τυπάριον νομίσματος. » Γλ.

Ἴσως μόνον τὸ *Τυπάριον* ἀρκεῖ εἰς ἡμᾶς νὰ ἐκφράσῃ τὸ Coin· πλὴν ἂν προκρίνῃ τις νὰ τὸ ὀνομάσῃ *Νομισμοτύπον* (ἀρσεν. αἰτιατ.) ἢ, συντομώτερον, *Νουμμοτύπον*.

COLIMAÇON. Z. Limaçon.

COLLE. Z. Suif.

COLLECTE (terme ecclésiastique). Συναπτή, Δ. Σ.

COLLECTEUR, Συλλογεύς, Ἑλλ. Τὸ *Κολλεκτάριος* τῶν Γραικορωμαίων ἐσήμαινεν ἄλλο. « Κολλεκτάριος, » ὁ ἀργυραμοιβός, ἤτοι ὁ κέρμα ἀντὶ ἀργύρου ἀλλασ- » σόμενος τραπεζίτης, ὁ ἀργυροπράτης. » Γλ.

COLLÉGATAIRE. Ἴσ. Κοινοπράκτης. « Διαφέρει » ἡ κοινωνία τῆς *κοινοπραξίας*. Κοινωνία μέν ἐστιν » ὅταν συμφωνήσωσι δύο πραγματεύεσθαι κοινῶς· κοι- » νοπραξία δέ, ὅταν περιέλθῃ εἰς τινὰς δύο ἢ καὶ » πλείονας πρᾶγμα ἀδιαιρέτως, ἢ ἀπὸ λεγάτου (leg) » ἢ κληρονομίας. » Γλ.

COLLÉGE, compagnie de personnes notables qui sont en même dignité, Συναρχία, Γλ.

COLLÈGUE, compagnon en dignité, Συνάρχων, Γλ.

COLLINE, Χαμοβούνιον, Δ. Βουνάκι, Σ. || Δ', 59-60, *Βουνόν*. ||

COLLUDER, Συνδυάζω καὶ Συνδυάζομαι, Δ.

COLLUSION, Συμπαιγνία (κατὰ λέξιν ἐκ τοῦ Λατινικοῦ Collusio, ἀπὸ τὸ Colludo, τὸ συμπαίζω). « Συμπαιγνία, ἀπάτη. » Γλ. || Δ', 568, *Συμπαιγνία*. || Συνδυασμός, Δ. Γλ. Συνδοιασμός, Γλ. Ὁ Πλάτων (Νόμ. ια', σελ. 976) τὴν ὀνομάζει *Κακοτεχνίαν*, καὶ τοῦτο

τὄνομα νομίζω καὶ ὀρθότερον καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς ἀπαιδεύτους εὐνοητότερον. Ὁ Δημοσθένης, *Προστασίαν*. Ἴδε τὸν πίνακα τοῦ Δημοσθένους (ἐκδ. Ῥεϊσκίου), καὶ τὰς σημειώσεις τοῦ Οὐαλεσίου εἰς τὸν Ἀρποκρατίωνα σελ. 66. Τοῦ Δεινάρχου (Κατὰ Δημοσθ. σελ. 15, ἐκδ. Ῥεϊσκ.) τὸ *Συνεργία* ἴσως σημαίνει τὸ αὐτό.

COLPORTEUR. Ἴσ, συγχωρεῖται νὰ πλάσωμεν λέξιν τὸ *Κυκλέμπορος*, ἢ *Κυκλοπράτης*.

COMA (νόσος). Καταχθονισμός, Δ. Κῶμα, Ἑλλ.

COMBAT. V. Action.

COMBINER, Συνδυάζω, Ἑλλ.

COMBLE, ce qui peut tenir au-dessus des bords d'une mesure, Ἀποσωτή, Σ. Ἐπίμετρον, Ἑλλ. Διάμετρος, Ἑλλ. || Δ', 608, *Τούρλα*. ||

COMBLE (mesure), Πιεστόν, Γλ.

COMMENCER. *N'a pas fait qui commence*, παροιμία ἐναντία σχεδὸν τῆς ἑλληνικῆς παροιμίας, « Ἀρχὴ ἥμισυ παντός. » || Β', 67, *Ἀρχεύω*, καὶ 385, 428, 429, *Χέρα*. ||

COMMENDE. Z. Bénéfice.

COMMERCE extérieur, Ἴσ. Ξενικὸν Ἐμπόριον, — intérieur, Ἴσ. Ἀστικὸν Ἐμπόριον (Ἴδ. BEKKER, Anecdot. Græc. pag. 287.), ἢ Πολιτικόν.

COMMÈRE, femme curieuse, et bavarde, Ἴσ. Ῥωποστωμυλήθρα, Ἑλλ. Ἴδ. Πλούταρχ. Μέρ. 5, σελ. 392, ἐκδ. Κορ. || Β', 96, *Γύναιον* (εἰς τὸ τέλος). ||

COMMIS, employé, Διακονητής, Δ.

COMMISSAIRE du quartier, Ἴσ. Γειτονιάρχης, ἢ Γειτονάρχης, Δ. (λέξ. Ῥεγεωνάριος). Παρομοιάζει τὸ *Ἀμφοδάρχης*, Ἑλλ.

ʒ-COMMODE pour, ἢ à, Καλόβολος, Σ. Εὔθετος, Ἑλλ. Ἐπιτήδειος, Ἁρμόδιος, Πρόσφορος, Ἑλλ. || Β', 131, καὶ Δ', 134, *Ἐπιτήδειος*. ||

COMMODE (homme) dans la société. Καλόβολος, Σ. Εὐσυμπερίφορος, Ἑλλ. || Β', 56-57, *Βολή*. ||

[COMMUN. C'est un homme qui n'a pas le sens commun. *Κοινὸς νοῦς*. Ἀρρ. Διατρ. Ἐπικτ. III, 6.]

COMMUNAUX (pâturages-) Μισγόνομος, Ἑλλ. « Μισγόνομος, ὅπου πάντες νέμουσι, γῆ » Ἡσύχ. Ἐμποροῦμεν νὰ τὰ ὀνομάσωμεν Πληθ. καὶ οὐδετέρως Κοινόβοσκα (τά).

COMPAGNIE. Z. Classe.

COMPARÉE (anatomie-) Ἀνατομία παράλληλος.

COMPAS, Περίστρα, Δ. Περιέλι, Δ. Σ. Διαβήτης, Ἑλλ. Τὸ πρῶτον ἴσως ἀπὸ τὸ Περιστρέφω· τὸ δεύτερον, ἀπὸ τὸ Περιειλῶ, ἢ Περιελῶ. Οἱ χυδαῖοι τὸ προφέρουν κατὰ συγκοπήν, Πριέλι. || Β', 293, *Περιέλιον*. ||

COMPENSATION, Ἀντέλλογος, Ἀντελλογισμός, Ἀνθυπολογισμός· καὶ τὸ ῥῆμα Compenser Ἀντελλογῶ, Ἀντελλογίζω, Δ. Ὁ δὲ Πλάτων (Πρωταγόρ. σελ. 320) ἐμεταχειρίσθη τὸ *Ἐπανισῶ* εἰς σημασίαν τοῦ Compenser. || Δ', 570, *Συνάντησις*. Πρβλ. καὶ Α', 206-207, ἐν Λέξ. *Ἐσηκώθησαν*. ||

COMPENSER Z. Compensation.

COMPÉTENT, *Portion Compétente*, Τὸ ἐπιβάλλον, ἢ ἀνῆκον μέρος, Ἑλλ.—Juge compétent, Κριτὴς πρόσφορος, ἢ ἁρμόδιος, Δ. (σελ. 21, καὶ 1256). Ἐκ τοῦ ἐναντίου Juge incompétent, Κριτὴς ἀπρόσφορος, Δ. || Ε', 321, *Πρόσφορος δικαστής*· καὶ Γ', 276 § 9. ||

—Tribunal incompétent, Δικαστήριον ἀνεπιτήδειον, Δ. (σελ. 76).

COMPLÉMENT, Συμπλήρωμα, Γλ. || Πρβλ. Β', 62, *Αποσόνω*· καὶ Δ', 15 καὶ Ε', 17, *Ἀνασόνω*. ||

COMPLICE. || Δ', 123, * *Ἔνοχος*· καὶ 569, * *Συναίτιος*. || Ζ. Prévenu.

COMPLOT. Ζ. Machination.

COMPOSÉ, *des démarches, des actions, des discours composés*, ἤγουν τρόποι, πράξεις, λόγοι πλαστοὶ καὶ ἐπιτηδευμένοι. Τοιαύτην μεταφορὰν ἔχει τό, *Συνθέτους λόγους* [discours composés] τοῦ Αἰσχύλ. (Προμηθ. 691).

COMPROMETTRE. Ν. Ἴσ. Συντάσσομαι. || Β', 426, ἐν τῇ σημασίᾳ τοῦ *Convenir, Stipuler*· ἀλλ' ἐν τῇ τοῦ *Impliquer*, Ἴδ. Α', 164 καὶ 335-336. ||

COMPROMIS, l'acte par lequel se lient ceux qui compromettent, Συνταγή. « Κομπρομισιάριον, συνταγή, ὅ ἐστι πρόστιμον... κ. τ. λ. Κομπρομισιάριος, ὁ συντιθέμενος προστίμῳ... Κομπρόμισον, πρόστιμον... » κτλ. Γλ.

COMPROMIS. Ζ. Compromettre.

COMPTANT (argent), Εὐθύχαλκα, Δ. Ἐκλογιστικῶς, Δ. (λέξ. Μετρεῖν). Μετρητά, Σ. || Ἀριστοτέλ. Ἠθικ. Νικομάχ. ἔκδοσ. Κορ. « ἐκ χειρὸς εἰς χεῖρα. » σελ. 164 καὶ 312. ||

COMPTE, qui n'est point obligé de rendre compte, Ἀλογοθέτητος, Δ. || Β', 22, *Ἀκαταζήτητος*· καὶ Αὐτόθ. τυπογραφ. ἁμαρτημ. διόρθωσ. *Ἀλογοθέτητος*· καὶ Ε', 9, * *Ἀκαταζήτητος*. ||

COMPTE ROND, Ἴσ. Ἀπαρτιλογία, Ἑλλ.

COMPTOIR, Λογιστήριον, Γλ. || Δ', 87, *Γραφτήριον.* ||

CONCASSER, Συγκόπτω, Γλ. — Concassés, Σύγκοπτα (τὰ), Γλ. || Δ', 179 καὶ 180, *Θρούβαλον*, * *Θρύμα.* ||

CONCIERGE, Ἴσ. Διαιτάρχης, Γλ. Διαιτάριος, Γλ.

CONCILIATEUR, Συμβιβαστής, Γλ. || Β', 243, *Μεσίτης.* ||

CONCILIATION, Διαλλαγή, Γλ. Φιλοποίησις, Γλ.

CONCILIER, Φιλοποιῶ, Γλ. || Δ', 592, *Τεριάζω·* καὶ 648, * *Φιλιάζω.* ||

CONCILIER (se-) Ἐξοικειοῦμαι, Ἑλλ. Στράβ. σελ. 250 || Ἐκδόσ. Κορ. Μέρ. Α', σελ. 336. — Ἴδ. καὶ Δ', 566-567, *Συμβάζομαι* § 2. ||

CONCLURE. *Ils conclurent la paix*, Ἐστοίχησαν τὴν εἰρήνην, Δ. || Α', 155. ||

CONCOURANTS. Z. Concours.

CONCOURS. Δὲν ἐνθυμοῦμαι ποῦ τὸ μετέφρασα Συναγώνισμα. Ἔπρεπε νὰ μεταφράσω, Διαγώνισμα, Ἑλλ. (Ἀριστοφ. Βατρ. 794). Ἐμπορεῖ νὰ μεταφρασθῇ καὶ Ἁμίλλημα, Ἑλλ. — Concourants (les) Ἐφάμιλλοι, Ἑλλ. « Ἐφαμίλλων γινομένων .... πολλῶν, καὶ τοῦ Ἑρμο» κλέους προκριθέντος » (Ἀθην. σελ. 697). || Δ', 572, *Συνερίζομαι.* || — Mettre au concours, Ἐφάμιλλον ποιεῖν, Ἑλλ.

CONCUBINAGE, Παλλακία, Γλ.

CONCUSSION, N. Διάσεισις, Διασεισμός, Δ.

CONFESSIONAL, grand fauteuil de malade, garni de coussins. Παρόμοιον μὲ τὴν ὀνομαζομένην Bergère, Κλινοκαθέδριον, Δ. || Βλ. *Bergère.* ||

CONFIANCE. *Homme de confiance*, Πιστικός, Δ. « Πιστικὸς λέγεται, ᾧ ἐμπιστεύονταί τινα πράγματα. » Διὰ τοῦτο καὶ τὸν κριθέντα ἀξιόπιστον εἰς φυλακὴν » πλοίου, *Πιστικὸν* λέγουσι τοῦ πλοίου. » Γλ. || Β', 119, *'Εμπιστεύομαι·* καὶ Ε', 295, *Πιστικός*. ||

CONFIDENTIELLEMENT, Ἴσ. Θαῤῥεμπίστως.

CONFIER, Καταπιστεύω, Γλ. || Β', 313, *Προσθαῤῥοῦμαι*. ||

CONFINER. *On l'a confiné dans une île*. Τὸν ἐπεριώρισαν εἰς νησίον. Ζ. Déportation. [Περιορίζω καὶ τὸ πρᾶγμα περιορισμός.]

CONFRÉRIE, 'Αδελφοσύνη, Σ. 'Αδελφότης, Δ. || Ε', 4, *'Αδελφοί*. ||

CONGÉ, *Audience de congé*, Συντακτήριος ἀκρόασις. Ἴδε Δ, σελ. 1488.

CONGÉDIÉ. || Δ', 126, § 2, *'Εξαπολύω*. || Ζ. Vétérans.

CONNÉTABLE. Ζ. Écuyer.

CONNIVENCE, Μετεωρισμός, Γλ. Σύμπνοια, 'Ελλ.

CONNIVER, Ν. 'Ησυχάζειν, Δ. || Δ', 165. ||

CONQUÉRANT. Ζ. Conquis.

CONQUÊTE. Ζ. Conquis.

CONQUIS, Δορίκτητος, 'Ελλ. Ἴσως σήμερον, διὰ τὸ σαφέστερον, συγχωρεῖται τὸ *Πολεμόκτητος*. 'Ο Conquérant λοιπὸν ἐμπορεῖ νὰ ὀνομασθῇ *Δορικτήτωρ*, καὶ ἡ Conquête *Δορίκτησις*, καὶ τὸ πρᾶγμα *Δορίκτημα*. || Γ', 139, 140, 145, 163, 164, Παβλ. καὶ Δ', 134, *'Επίτευξις*. ||

CONSCIENCE (cas de-). Ζ. Cas· καὶ Délicat.

CONSEIL D'ÉTAT, ou du roi, Ζ. Consistoire.

CONSEILLER, Συμβουλάτωρ, Δ. Γνωμοδότης, Γλ.

CONSERVATOIRE, école où l'on élève des enfants pour la musique. Εὐφωνοτροφεῖον, Δ. in Æphonotrophium.

CONSERVATOIRE, des arts et des métiers, Σκευοθήκη τῶν τεχνῶν.

CONSISTANCE, σύμπηξις, 'Ελλ. || Δ', 580, *Σύστασις*. ||

CONSISTOIRE, ὀνομάζουν τὴν σύνοδον ἢ τὸ συμβούλιον τῶν Καρδιναλίων· καὶ ἔτι τῶν πρεσβυτέρων τῆς Λουθηροκαλβινικῆς 'Εκκλησίας, ἀπὸ τὸ Λατινικὸν Consistorium. Τοῦτο ὅμως εἰς τοὺς Γραικορωμαίους ἐσήμαινε τὸ συμβούλιον τοῦ βασιλέως, ἐπονομαζόμενον καὶ *Θεῖον*, ἐπειδὴ καὶ αὐτοὶ τῶν 'Ρωμαίων οἱ Αὐτοκράτορες ἐπωνομάζοντο *Θεῖοι*. « Κονσιστόριον, Θεῖον » συνέδριον... βασιλικὸν σεκρέτον. » Γλ. || Πρβλ. Ε', 322, *Πρωτοσύμβουλοι*. ||

CONSOLIDER. Z. Affermir.

CONSTANT, Εὐσταθής, Γλ. Σταθερός, Σ. Τὸ Σταθερὸς ἐπεκράτησεν ἀπὸ τοῦ Φρυνίχου τοὺς χρόνους, ὅστις καὶ τὸ κατακρίνει (σελ. 92), συμβουλεύων τὸ 'Εμβριθής, 'Ελλ. || Β', 34, *'Αλόγιστος* καὶ Δ', 540, *Σταθερός*. ||

CONSTELLATION, 'Αστροθέτημα, Δ. 'Αστρον, 'Ελλ.

CONSTITUTION, d'un État, d'un peuple, d'une nation. Τύπος πολιτείας, ἢ Σύστημα πολιτικόν, 'Ελλ. (Στράβ. σελ. 813) || 'Εκδόσ. Κορ. Μέρ. Γ', σ. 268. || . 'Ο 'Ισοκράτης ('Αρειοπ. σελ. 112 καὶ Παναθ. σελ. 528, ἐκδ. Αὐγήρ,) τὸ ὀνομάζει *Σύνταγμα τῆς Πολιτείας*.

Ὁ Πολύβιος (ϛ', 50) ὀνομάζει, *Κατάστημα*, *Σύνταγμα*, *Πολίτευμα Λακωνικόν*, La constitution de Lacédémone. Ἴσως διὰ μιᾶς λέξεως ΘΕΣΜΟΣ ἤθελ' εἶσθαι τόσον προσφυέστερον νὰ ὀνομάσωμεν τὴν Constitution, ὅσον δὲν συγχέεται μὲ κἀνὲν ἄλλο ὄνομα τῆς γλώσσης. Κατὰ τὸν Ἁρποκρατίωνα, « Θεσμὸς ἐκκλεῖ» το μὲν πάλαι καὶ εἷς ἕκαστος τῶν νόμων Θεσμός· καὶ » τὸ ὅλον δὲ τῆς *πολιτείας σύνταγμα*, οὕτω κέκληκεν » ὁ Δημοσθένης ἐν τῷ Κατ' Ἀριστοκράτους. » Ζ. Monarchie.

CONSTITUTIONS, λέγονται καὶ αὐταὶ αἱ διαταγαί, οἱ νόμοι, οἱ κανόνες. *Les constitutions Apostoliques*, Αἱ Διαταγαὶ τῶν Ἀποστόλων. « Κονστιτουτιών, » διάταξις, ἢ διατύπωσις. » Γλ. ‖ Β', 108, *Διαταμός*, καὶ 324, *Σαρμοῦνιν*· καὶ Ε', 53, *Διατυπώματα*. ‖

CONTAGION, Μίασμα, Γλ. Ἀνάχρωσις, Ἑλλ.

CONTENTER (mal-aisé à—). Ζ. Difficile.

CONTENTION D'ESPRIT. Σύντασις γνώμης, ἢ διανοίας, Ἑλλ. (Ἴδ. Πλουταρχ. Μερ. Γ', σελ. 422, ἐκδ. Κορ.)

CONTESTATION. Ζ. Discussion.

CONTRADICTOIREMENT, Ἐξ ἀντιῤῥήσεως, Γλ. Κατὰ διάγνωσιν, Γλ. ‖ Γ', 275-276 § 6· καὶ Ε', 212, *Μονομερῶς*. ‖ Ζ. καὶ Défaut.

CONTRAT, Ν. Συμβόλαιον, Συμφώνησις, Δ. Συνάλλαγμα. « Κοντράκτον λέγεται τὸ συνάλλαγμα, ἐκ τοῦ » σὺν καὶ τοῦ Τράκτω, τὸ ἀλλάττω. » Γλ. Ζ. Aequisition.

CONTRAVENTION, Παραγωγή, Γλ.

CONTREBANDE. Ἴσ. Κλεπτεμπορία ἢ Κλεψεμπο-

ρία. — Contrebandier, Ἴσ. Κλεπτέμπορος ἢ Κλεψέμπορος. Κατὰ τὸν Δ. (σελ. 1345) ὁ Τζέτζης ὀνομάζει *Κλεπτοτελούμενα*, *Les marchandises* de contrebande·

Τὰ κλεπτοτελούμενα νοοῦσι καὶ κρατοῦσι.

Ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ πρὸ τοῦ στίχου τούτου στίχοι εἶναι ἐκ τοῦ γένους τῶν δεκαπεντασυλλάβων, φανερὸν ὅτι ὁ Τζέτζης ἔγραψε, *Κλεπτοτελωνούμενα*.

CONTREBANDIER. Z. Contrebande.

CONTRE-COUP, Ἀπήχημα, Ἑλλ. Οὕτω τὸ ὠνόμαζαν οἱ Ἕλληνες ἰατροί.

CONTRE-LETTRE, Contre-promesse, Ἀνταποχή, Δ, in Antapocha. Z. Acceptilation et Quittance.

CONTRE-PROMESSE. V. Contre-Lettre.

CONTRIBUABLES. Συντελεσταί, Δ. || Β', 337-338, *Συμφέρω*· καὶ Ε', 27, καὶ 344, * *Ἀσύνδοτος*· καὶ * *Συνεισφέρω*. ||

CONTRIBUTION, Z. Foncière, καὶ Taxe.

CONTRÔLER, μεταφορικῶς, reprendre etc. Λογοθετῶ, Δ. Εἰς ταύτην τὴν σημασίαν τοῦ Contrôler, εὑρίσκεται τὸ Λογοθετῶ εἰς τοὺς μύθους τοῦ Αἰσώπου (σελ. 184, ἔκδ. Κορ.).

CONTRÔLEUR général des finances, Ἀντιγραφεύς, Ἑλλ. Γενικὸς Λογοθέτης, Δ. — Contrôleur général de la maison du roi, Ἴσ. Λογοθέτης τῶν οἰκειακῶν (γρ. οἰκιακῶν), Δ. Ἰδιολόγος, Ἑλλ. Ἴδ. Στράβ. Μέρ. 4, σελ. 347, ἔκδ. Κορ. || Α', 233, καὶ Ε', 167, *Λογαριαστής*. Ἴδε καὶ 168, *Λογοθέτης*· καὶ Β', 22, ἐν λέξ. *Ἀκαταζήτητος*. ||

CONTUSION, Meurtrissure, Σαρκόθλασις, Δ. Σαρ-

κόθλασμα, ἢ ἁπλῶς θλάσμα ἢ θλάσις, 'Ελλ. || Δ', 490, *Σαρκόθλασις*. || —Z. Meurtrissure.

CONVAINCRE, Πληροφορῶ, καὶ τὸ ὄνομα Conviction, Πληροφορία. 'Ελλ. "Ιδε Suicer. Thesaur. Ecclesiast. Tom. II, pag. 753.

CONVENTION, Συμφωνία, Συμφώνησις. *Convention par écrit*, Σύμφωνον· « Κονβεντίων, συμφωνία. » Κομβεντίων, ἤγουν σύμφωνον. » Γλ. || Β', 161 § 3, *'Ισάζομαι·* καὶ 426, *Συντάσσομαι·* Δ', 566, *Συμβάζομαι*. ||

CONVICTION. Z. Convaincre.

CONVOI, pompe funèbre, 'Εξόδιον, Δ. || Β', 408, *'Εξοδιάζω*. ||

CONVOI (comme terme de marine), Παραπομπή, ('Αθην. σελ. 343), 'Ελλ.

COQUE de Perle, Φύσημα, Physema, κατὰ τὸν Πλίνιον (IX, 35).

COR (donner du-), Βυκανίζω, Γλ. Celui qui sonne du cor, Καμπυλοσαλπιστής, Γλ. || Δ', 58, *Βουκανίζω, Βούκινον*. ||

CORAIL, Κοράλλιον, Δ 'Ελλ. Λιθόδενδρον, Δ. 'Ελλ. || Ε', 129, *Κοράλλιον·* καὶ 163, *Λιθόδενδρον*. ||

CORDE. *Cet habit montre la corde*, pour dire, Il est fort usé. Στημονίζει, Δ. « 'Ράκος μὲν τὸ διεῤῥωγός· » τρίβων δέ, τὸ ἀποβεβληκὸς τὰς κροκύδας, ὃ καὶ ςη» μονίζων (γρ. στημονίζον) οἱ ἰδιῶται φασίν. » Εὐςάθ. εἰς τὸ Ξ τῆς 'Οδυσσ. σελ. 1770. || Δ', 548, *Στημονίζω*. ||

CORDEAU, avec lequel on aligne, Στάθμη τεκτονική, Γλ. || Δ', 9, *'Αλφάδι*. ||

CORDONNIER, Ὑποδηματάριος, Γλ. || Α', 92· καὶ 169, *Τζαγγάρης*· Β', 427, *Τζαγγάριος*. || Ζ. καὶ Buanderie.

CORNAC, Ἰνδός. « Ἰνδός, ὁ τὸν Ἐλέφαντα ἄγων » Ἡσύχ.

CORNEMUSE, Ἀσκοτζαμπούρνα, Δ. Σ. ΓΓ. Ἀσκομαντούρα, ΓΓ. || Ε', 25, *Ἀσκομαδοῦρα*. ||

CORNETTE. Ζ. Porte-enseigne.

CORPS. *Corps des marchands*, Corps des métiers, Σύστημα, Δ. Σωματεῖον, Δ. || Δ', 586, *Σωματεῖον*. ||

CORRESPONDANCE (Commerce de lettres). Συγχωρεῖται νὰ τὸ ὀνομάσωμεν *Διεπιστολή*, ἐπειδὴ ὁ Πολύβιος ὠνόμασε μὲ τὴν ἀπὸ πρόθεσιν *Διαποστολὴν* τὴν ἀμοιβαίαν ἀποστολήν.

CORRESPONDANT. Διεπιστολεύς. || Δ', 407, *Διεπιστολεύς*. ||

CORRIDOR. Ζ. Galerie.

CORRUPTIBLE, Εὐκατάφθορος, Γλ.

CORSAIRE. Ζ. Écumeur.

CORVÉE, Ἀγγαρεία, Γλ. Περιεργασία, Γλ. Ἀκούσιος ἐργασία, Γλ. || *Πρόδρομ. Ἑλληνικ. Βιβλιοθήκ.* 364. ||

COSSE ἢ GOUSSE. Ζ. Primeur.

COSTUME, Σχῆμα, Δ. || Γ', 308 καὶ Ε', 117, *Κατάστασις*. ||

COTEAU, Βουνόπλαγον, Δ. Πλαγιάς, Δ. || Δ', 60, *Βουνόπλαγον*· 378 (εἰς τὸ τέλος), *Παγίδες*· 431-432, *Πλάγι*· καὶ Ε', 277, *Παραβούνιον*. ||

COTELETTE. Ζ. Carbonnade.

COUCHE, quand on le dit des choses qu'on met

par lit, qu'on pose les unes sur les autres. Πάτος, Πάτωμα, Δ. || Β', 195, *Κοίτη*· καὶ Ε', 284, *Πάτωμα*. ||

COUCHER PAR ÉCRIT, Καταστρωννύω, Δ. Συνηθέστερον εἶναι τὸ Καταστρόνω, οἷον: « Τὸ κατέστρωσα εἰς τὸ κατάστιχον »: Τὴν αὐτὴν μεταφορὰν ἔδωκε καὶ ὁ παρακμάζων Λατινισμὸς εἰς τὸ Sterno (στρωννύω), Δ. V. Sternere. || Δ', 223, *Καταστρόνω*. ||

COUCHER à..., Z. Air.-sur. Z. Ventre.

COUCHETTE, Κοιτωνάριον, Δ.

COUDOYER (se-), Εἶναι τὸ *Ὠστίζεσθαι* (Ἑλλ.) τοῦ Ἀριστοφάνους (Πλούτ. 330).

COULAMMENT, Εἰς σημασίαν τοῦ facilement, ἀπὸ τὸ ῥῆμα Couler, ὡς τὸ *Ῥεῖα* Ἑλλ. ἀπὸ τὸ Ῥέω.

COULANT (nœud), Συρτοθελιὰ (ἤγουν *συρτοθηλεία*) Σ. Δρόμαξ, Δ. « Δρόμαξ, currax. » Γλ. || Α', 138. || —Ἴδ. τὰ Λατινικὰ Λεξικά, λέξ. Currax. Z. καὶ Nœud.

COULEUR DE CHAIR, Ἀνδρείκελον, Ἑλλ.

COULEUR, pour toute autre couleur que le noir, le gris etc. || Β', 278-279, *Ὀχρά*. || —Des habits de couleur, Χροακὰ ἱμάτια, Δ.

COULISSE, (λέξ. Θεάτρου) Παρασκήνιον, Ἑλλ. Δημοσθέν. Κατὰ Μειδ.

COUP, ὅταν σημαίνῃ τὸ fois, *un coup*, *deux coups*, κατὰ λέξιν *μίαν βολὰν* (Δωρικ. ἀντὶ τοῦ *βολὴν*), *δύο βολάς* || Δ', 56 καὶ 713-714, *Βολά*· καὶ Β', 374, Δ', 654-655, *Φορά*. || , ὡς καὶ τὸ Colpo τῶν Ἰταλῶν, τὸ ὁποῖον παράγουσιν ἀπὸ τὸ Κόλαφος.

COUPE. Il vient de *Cupa* des Romains, qui

l'avaient pris du Grec Κύπη. Ce Κύπη existait, dans le Grec ancien, comme le prouve son dérivé Κύπελλον, dont dérive le COUPELLE des Français. || Α', 113, *Μουχροῦτιν* καὶ Β', 205, *Κοῦπα*. ||

COUPE-JARRETS. Ἴσ. οἱ *Περισκελισταὶ* τοῦ Στράβωνος (σελ. 531) || Ἐκδόσ. Κορ. Μέρ. Β', σελ. 361. || , ἐὰν ἡ γραφὴ δὲν ἦτον ἀμφίβολος (Περισκελιστάς, ΔΓ. Περισκυθιστάς). Ἥρμοζε καὶ τὸ *Πτερνοκόπις* (πληθ. *Πτερνοκόπιδες*) τοῦ Ἀθηναίου (σελ. 239 καὶ 241), ἂν δὲν ἦτον ὑποψία (ἐπειδὴ περὶ παρασίτου ὁ λόγος), μὴν ἐγράφετο *Περνοκόπις*, bâfreur de jambons. || Δ', 20-21, *Ἄντζα*. ||

COUPELLE. Ἐπειδὴ παράγεται ἀπὸ τὸ *Κύπελλον*, (V. Coupe) δὲν ἐμποδίζει τίποτε τοὺς χημικούς μας νὰ μεταχειρίζωνται τὴν λέξιν.

COUPEUR DES BOURSES, Βαλαντιοτόμος, Ἑλλ. Περσικάριος, Δ. Ἐμποροῦμεν νὰ τὸν ὀνομάσωμεν σήμερον *Κομβολύτην*. « Κομβολύτης, Βαλαντιοτόμος » λέγει ὁ Ἡσύχιος. || Α', 83, *Περσίκιν* καὶ *Πουγγίν*· καὶ 93-94, *Περσικάριος*, *Βαλαντιοτόμος*, *Κομβολύτης*. ||

COUR, résidence du souverain, « Αὐλή, ἡ τοῦ » βασιλέως οἰκία » Σουΐδ. Λέγει ὁ Μένανδρος (παρ' Ἀθην. σελ. 189),

« Αὐλὰς θεραπεύειν καὶ σατράπας... »

Ὅθεν φαίνεται, ὅτι εἰς τοὺς χρόνους τοῦ ποιητοῦ τούτου, μόνας τῶν Ἀσιανῶν βασιλέων τὰς οἰκίας ὠνόμαζαν οἱ Ἕλληνες *Αὐλάς*, λαβόντες πιθανῶς τὴν ἀφορμὴν ἀπὸ τὸν Ὅμηρον, ὅστις ὀνομάζει τοῦ Διὸς τὰ βασίλεια *Αὐλὴν* (Ὀδυσσ. Δ, 74),

« Ζηνός που τοιήδε γ' Ὀλυμπίου ἔνδοθεν αὐλή· »

καθὼς καὶ οἱ Γάλλοι ὀνομάζουν τὴν Οὐράνιον Βασιλείαν la Cour céleste.

COUR, (faire sa- à) Φοιτᾷν ἐπὶ θύρας, Ἑλλ. Ἴδε Σνεϊδέρ. Λεξικ. λέξ. Θύρα.

COUR (Homme de-), ὡς καὶ τὸ Courtisan || Α', 324-325 *Κουρτίσης*. || ,λαμβάνεται κάποτε εἰς κακὴν σημασίαν, ἀνθρώπου κόλακος, πανούργου καὶ ἀπίστου. Τοιαύτην ὑπόληψιν εἶχαν καὶ οἱ Ἕλληνες περὶ τῶν αὐλικῶν, ὡς φαίνεται ἀπὸ τὸν κωμικὸν Δίφιλον (παρ' Ἀθην. σελ. 189).

Αὐλὰς θεραπεύειν δ' ἔστιν, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ,
Ἢ φυγάδος, ἢ πεινῶντος, ἢ μαστιγίου.

Τῆς Αὐλῆς, ἥτις πρώτως καὶ κυρίως ἐσήμαινε τὸν ἀσκέπαστον τόπον τῆς οἰκίας (καθὼς καὶ εἰς ἡμᾶς σήμερον, καὶ εἰς τοὺς Γάλλους), τὸ περιτείχισμα ὠνομάζετο χόρτος (Ἰλιάδ. Λ, 774),

Αὐλῆς ἐν χόρτῳ....

Ἀπὸ τὸν *Χόρτον* τοῦτον ἐγεννήθη τῶν Λατίνων ἡ σημαίνουσα τὴν αὐλὴν Cohors, ἢ Cors, ὅθεν τῶν Γάλλων ἡ Cour, καὶ τῶν Ἰταλῶν ἡ Corte. « Χόρτος... ὁ περίβολος τῆς αὐλῆς » λέγει ὁ Ἡσύχιος. || Α', 325, *Κούρτη*· καὶ Β', 72-73, *Αὐλή*. ||

COUR, siège de Justice où l'on plaide. Καὶ τοῦτο *Αὐλή*, κατὰ τὸν Σουΐδαν· « Αὐλή, τὸ νῦν Ἀρχεῖον λεγόμενον, ὅπου ἀπήγοντο οἱ κατάκριτοι. » Αὐλή, Curia ὠνομάζετο καὶ ἀπὸ τοὺς Ῥωμαίους.

COUR (basse-), Μέταυλος, Ἑλλ. [Ἴδ. Ἁρποκρ. καὶ Σουΐδαν.]

COURBE. Les courbes d'un vaisseau, Στραβόξυ-

λα, Δ. Ἀμφιμήτρια, Ἑλλ. || Α΄, 80-81, *Γυρτόν, Κυρτόν*· καὶ Δ΄, 555, *Στραβόξυλα*. ||

COUREUR, Domestique qui court à pied, etc. Τρόχις, Ἑλλ. « Τρόχις, ἄγγελος, ἀκόλουθος· » λέγει ὁ Ἡσύχιος. Ὁ Αἰσχύλος (Προμ. 940) ὀνομάζει τὸν Ἑρμῆν *τοῦ Διὸς τρόχιν* (le coureur de Jupiter). || Α΄, 303-304, *Πιλαλῶ*· καὶ Β΄, 358, *Τροχαλός*· καὶ Δ΄, 277 § 4, *Λαλῶ*. ||

COUREUSE, fille ou femme prostituée, Δρομάς, Ἑλλ. « Δρομάς, ἡ Ἑταίρα· » Ἡσύχ.

COURRIER. Ζ. Poste.

COURROIE, Συρήμη, Δ. Σ. Λουρί, Σ. Λῶριν, Δ. Λώριον, Δ. Λῶρος (ἀπὸ τὸ λατινικὸν Lorum), Δ. Πιθανὸν ὅτι ἐφθάρη ἀπὸ λέξιν Ἑλληνικωτέραν, *Συῤῥόμιον*, (ἀπὸ τὴν σὺν πρόθεσιν καὶ τὸ Ῥῦμα), ὡς καὶ ἂν ἔλεγες, συνόλκιον. « Ῥῦμα... ὁλκός· » Ἡσύχιος. Λέγεται ἔτι καὶ Σύρτης, Δ. καὶ Κοῤῥηγία Δ. ἀπὸ τὸ λατινικὸν Corrigia, ὅθεν παράγεται καὶ τὸ Courroie. || Δ΄, 157-158, *Ζινίχιον*· καὶ 160, * *Ζυγόλωρον*· καὶ 485, ἐν λέξ. *Ῥοφεύω*· καὶ 578, *Σύρτης*. Ἴδε καὶ 556-557, *Στρίγκα* καὶ *Στριγγιά*. ||

COURS (une monnaie a-). Πολιτεύεται, Δ. || Ε΄, 306-307 § 4, *Πολιτεύομαι*. ||

COURTISAN. Ζ. Cour. || homme de — ||.

COURTISANE, femme publique, Πολιτική, Δ. Τὸ Courtisane σημαίνει Αὐλική, ἀπὸ τὸ Cour (Λατιν. Curia) αὐλή. Καὶ σημείωσε, ὅτι ὁ παρακμάζων Λατινισμὸς ὠνόμαζε Curia τὴν Αὐλὴν τοῦ Βασιλέως (la Cour), καὶ Curia ἀκόμη καὶ τὴν πόρνην (Ducange, V. Curia), ὅθεν ἐσχημάτισαν καὶ οἱ Γραικορωμαῖοι τὸ

Κούρβα. « Ἑταιρίς, ἡ πόρνη, ἡ Κούρβα. » Γλ. || Β', 304, ἐν λέξ. *Πλέκω*· καὶ Ε', 307, *Πολιτικὸς* § 4. ||

COUSIN, Κούνουπας, Δ. Σ. Κώνωψ, Ἑλλ.—Rideau pour se défendre des cousins. || Δ', 251, * *Κουνουπιέρα*, *Κωνωπεῖον*, *Κωνωπεών*. || —Ὁ Δ. τὸ ὀνομάζει Κουνουπίδι, λέξιν, μὲ τὴν ὁποίαν ὅμως σημαίνομεν τὸ Chou-fleur τῶν Γάλλων. Εἰς τὸν Σ. λείπει.

COÛTER, Καθίστασθαι, Ἑλλ. « Ἂν γὰρ ἐκλογισθῇ » τῶν δραμάτων ἕκαστον, ὅσου κατέστη, πλέον ἀνη- » λωκὼς φανεῖται ὁ δῆμος, κ. τ. λ. » (Πλουταρχ. Πότερον Ἀθην. κατὰ πόλεμ. § 6). Τὸ αὐτὸ ῥῆμα ἐμεταχειρίσθησαν οἱ Ῥωμαῖοι, καὶ ἁπλοῦν Stare (ἵστασθαι), καὶ μὲ πρόθεσιν Constare (συνίστασθαι), ὅθεν παράγεται τὸ Coûter, εἰς τὴν αὐτὴν σημασίαν. || Β', 408-409, *Ἔρχομαι* § 3· καὶ Δ', 245-246, *Κοστίζω*. ||

COUVENT. Z. Cloître.

COUVERT. *En mots couverts*, Σκιωδῶς, Δ.

COUVERTURE, prétexte, Προκάλυμμα, Γλ. || Β', 287-288, *Πάτημα*· καὶ Ε', 315, *Προκάλυμμα*. ||

COUVERTURE D'UNE MAISON, Καλυπτήριον, Γλ. || Πρβλ. Δ', 545, * *Στέγος*, *Στεγωσία*· καὶ 608, *Τραβάκα*· καὶ Ε', 337-338, *Σκεπαστή*. ||

COUVREUR, Στεγαστής. Γλ. || Βλ. ἀνωτέρω, Couverture d'une maison. ||

CRAIE, Γῆ Κρητική, Δ. ἀπὸ τῆς νήσου Κρήτης (ὅθεν καὶ οἱ Λατῖνοι ὀνομάζουσιν ἁπλῶς τὴν τοιαύτην γῆν, ὡς καὶ αὐτὴν τὴν νῆσον, Creta). Κριτάριον (γρ. Κρητάριον), Δ. Λευκόγειος, Δ. || Δ', Προλεγόμ. ς', σημ. 1· καὶ 551, *Στουμπέτζι*· καὶ 721, * *Κρητάριον*, * *Κρή-*

τη' καὶ Ε', 140, Κριτάριον. || —'Εκ ταύτης κατασκευάζονται αἱ Λευκογραφίδες. || Ε', 215-216, Μόροξος. || —Ζ. Crayon. Σημείωσε ὅμως ὅτι τὸ Creta τῶν 'Ρωμαίων σημαίνει ὄχι μόνον τὴν Craie τῶν Γάλλων, ἀλλὰ πολλάκις καὶ τὴν Argile (*Ἄργιλον*), 'Ελλ. καὶ *Γῆν σημαντρίδα*, καὶ *Πηλόν*, καθὼς ἀκόμη καὶ σήμερον τὴν ὀνομάζομεν), καὶ τὴν Marne, ἥτις εἶναι καὶ αὐτὴ γῆ ἀργιλώδης. Τὸν Πηλὸν μεταχειρίζονται ἀκόμη σήμερον αἱ γυναῖκες εἰς τὰ λουτρά, ὡς ἔχοντα δύναμιν καθαρτικὴν τῶν ῥύπων. Τοιαύτην δύναμιν ἔχει ὁ Πηλὸς τῆς Χίου, τὸν ὁποῖον ὁ Διοσκορίδης ὀνομάζει *Χίαν γῆν*, « Σμήχει δὲ ἀντὶ νίτρου ἐν βαλανείῳ ». || Δ', 725, *Πηλὸς* § 2· καὶ Γ', 45-46. ||

CRAINDRE. Du verbe grec Κρύω, d'où vient Κρύος *froid*, dans l'ancien et dans le moderne Grec. De là vient encore l'épithète Κρυερός, *froid* ou *froidissant*, au propre, et *horrible, effroyable*, au figuré. « Κρυε» ρόν, φρικτόν... φοβερόν », dit Hesychius. A la place de *Craindre*, on disait anciennement (selon Menage) *Cremer*, c'est encore une preuve de notre étymologie; car *Cremer*, ne peut venir que de *Κρυμὸς* synonyme de Κρύος. D'un autre synonyme ῥῖγος les Latins ont formé le mot *frigus*, d'où les mots *effroi* et *frayeur*. || Β', 213, *Κρύος*· καὶ 356, *Τρέμω*· καὶ Δ', 654, *Φόβια*. ||

CRAMOISI. Z. Kermès.

CRAYON, Πλαϊβάζι, Τρ. (ἀπὸ τῶν Γερμανῶν τὸ Bleirreiss τὸ σημαῖνον κυρίως μὲν τὸ Ψιμμύθιον, καταχρηστικῶς δὲ τὸ Μολυβοκόνδυλον.). Μολυβοκόνδυλον, ΓΓ.

CRAYON BLANC, Λευκογραφίς, Δ. || Δ', Προλεγόμ. ς', σημ. 1· καὶ 721-722 ἐν λέξ. * *Κρήτη*. || Ζ. Craie. Ὅθεν καὶ τὸ *Crayon rouge* συγχωρεῖται νὰ ὀνομασθῇ Ἐρυθρογραφίς, ἢ Κοκκινογραφίς. Ἡ Plombagine, ἢ Crayon d'Angleterre, εἶναι τὸ Μολυβοκόνδυλον, ΓΓ.

CRAYON NOIR, Ἴσ. Μελαντηρία, Ἑλλ.

CRAYON, premier dessein d'un tableau.—Ἀναλογεῖ μὲ τὸ Σκάριφος, Ἑλλ. ὡς καὶ τὸ ῥῆμα Crayonner μὲ τὸ Σκαριφεύειν. Ὁ Σχολιαστὴς τοῦ Ἀριστοφάνους (Βατρ. 1545) ἐξηγεῖ τὸ *Σκαριφισμοῖς*, « Λεπτολογίαις, σκιαγραφίαις. Σκαριφεύειν γὰρ τὸ τοὺς ζωγράφους ὑποτυπῶσαι πρῶτον τοὺς γραφομένους.... » Ἴσως δὲ ἐντεῦθεν καὶ τὸ ἐν τῇ συνηθείᾳ *Σκάριφος*, » ἤγουν τὸ κάρφος καὶ φρύγανον, μᾶλλον δὲ ἡ γραφίς ». || Δ', 508, *Σκαρφίζομαι*. || —Ζ. Dessin.

CRAYONNER. Ζ. Crayon.

CRÉANCE PRIVILÉGIÉE, Πρωτοπραξία (PLIN. *Epistol.* X, 109. Voy. Hesych. et Phot. in Πρωτοπραξία). On pourrait dire καὶ *Πρωτοπράκτης* ἢ *Πρωτοπράκτωρ*, Créancier privilégié.

CRÉANCIER PRIVILÉGIÉ. || Β', 365, ἐν λέξ. *Ὑποθεσιάρης*. || —Ζ. Créance.

CRECELLE, moulinet de bois, etc. Ῥουκάνη, Δ. Ρουκάνα, Σ. Ἴσ. Ξυλοκώδων, Δ. Τὸ Ῥουκάνα εἶναι ἀπὸ τὸ Ἑλλ. *Ῥυκάνη*, καθὼς καὶ τὸ *Ῥουκάνιον*, μὲ τὸ ὁποῖον σημαίνομεν τὸ Rabot, διότι ὁμοιάζει τὴν Ῥουκάναν. Ἴδ. τὰς εἰς τὸν Πλούταρχ. σημ. Μέρ. 6, σελ. 457, ἔκδ. Κορ. || Α', 160, *Ῥουκανίζειν*. ||

CRÉDIT (vendre ou acheter à-), Πωλεῖν ἢ ὠνεῖσθαι ἐπ' ἀναβολῇ, Ἑλλ. ἐκ τοῦ Πλάτωνος. Κοινῶς δὲ

λέγομεν, Πωλῶ ἢ ἀγοράζω μὲ διορίαν. Ὁ δὲ Ἀριστοτέλης (Ἠθικ. Νικομ. Η', 13 || ἔκδοσ. Κορ. σελ. 164-165 καὶ 312. ||), ἔχει μὲν καὶ τὸ *Ἀναβολή*, μεταχειρίζεται δὲ καὶ τὸ *Εἰς χρόνον*, καὶ πλέον κατὰ λέξιν τὸ *Κατὰ πίστιν* (à crédit).

CRÉDIT, ἡ ἀξιοπιστία τὴν ὁποίαν ἔχει ὁ δανειζόμενος· Ἑλλην. *Πίστις*, ὡς εἶπεν ὁ Δημοσθένης (Ὑπὲρ Φορμίων. σελ. 958) « Πίστις ἀφορμὴ τῶν πασῶν ἐστι » μεγίστη πρὸς χρηματισμόν ». || Δ', 24 καὶ Ε', 20, *Ἀξιοπιστία*, *Ἀξιόπιστος*. ||

CRÊME, Ἀθόγαλον (γρ. Ἀνθόγαλον), Σ. Ἀμύλα, Σ. Τὸ Ἀνθόγαλον ἀπὸ τὸ Ἄνθος Γάλακτος. Ὁ Δ. τὸ γράφει *Ἀθότυρον* καὶ τὸ ἐξηγεῖ κακά, τυρὸν ἐκ τοῦ Ἄθω τοῦ ὄρους. Ἀλλοῦ ὅμως (App. pag. 18) τὸ γράφει ὀρθότερα *Ἀνθότυρος*. Ἀλλὰ τοῦτο εἶναι μᾶλλον ἡ *Μουζίθρα* ἢ *Μυζίθρα*, Σ. (les recuites)· Ἰταλιστὶ Ricotta. Τῆς νήσου Ἀντιπάρου τὰ Ἀνθότυρα ἐπαινοῦνται. Ὁ Ἡσύχιος λέγει, « Ἀνθῆνας (Ἴσ. Ἀνθίνας) ὁ προσφάτως » συντεθειμένος τυρός ». || Β', 42 καὶ Ε', 15, *Ἀμύλα*· καὶ Δ', 19, *Ἀνθόγαλον*, *Ἀνθότυρον*· καὶ 332-333, *Μουζίθρα*· καὶ 722, ἐν λέξ. *Λάσπη* § 3. ||

CRÉPIR, Μαρμαρόνω, Δ. Πηλώνω, Σ. Σοβαντίζω, Σ. Τὸ τελευταῖον εἶναι Τουρκικὴ λέξις. || Δ', 600, *Τζιτώνω* § 3. ||

CRÉPISSURE, Μαρμάρωσις, Δ. Πήλωμα, Σ. Σοβάντισμα, Σ. Τὸ Σοβάντισμα, εἶναι Τουρκικὴ λέξις.

CRÉPUSCULE. *Crépuscule du matin*, Χάραγμα, Δ. Σ. Γλυκόφως, Δ. Λυκόφως. Λυκαυγές, Ἑλλ. Τὸ *Γλυκόφως* τοῦ Δ. ἐσημειώθη ἀπὸ τὸν Εὐστάθιον (σελ. 689), « Λυκόφως, ὁ πρὸ τῆς ἀνατολῆς χρόνος, εἰ καὶ ἡ χυ-

» δαία λογιότης Γλυκόφως αὐτὸ λαλεῖ ». Ὀρθῶς ἐνόησεν ὁ Εὐστάθιος, ὅτι εἰς τὸ Γλυκόφως ἐπροστέθη τὸ -γ. Τοιοῦτον εἶναι καὶ τὸ σχεδὸν συνώνυμον *Γλυκοφέγγισμα*, ἤγουν Λυκοφέγγισμα (κατὰ τὸ Λάρος, Γλάρος), σύνθετα καὶ τὰ δύο ἀπὸ τὸν Λύκον, ὡς φαίνεται καὶ ἀπὸ τὴν Γαλλικὴν φράσιν Entre chien et loup (Μεταξὺ κυνὸς καὶ λύκου), τὴν σημαίνουσαν τὸ μέρος τοῦ Crépuscule, ὅπου ἡ ὅρασις βλέπει μὲν ἀκόμη, ἀλλὰ δὲν διακρίνει τὰ βλεπόμενα. Τὸ δὲ *Λιγοφέγγισμα*, ἐξηγούμενον ἀπὸ τὸν Σ. Lucisco, ἀπὸ δὲ τὸ ΓΓ. Barlume, πιθανῶς ἤθελέ τις νομίσειν ὅτι ἔπαθεν ἀφαίρεσιν στοιχείου, ἀπὸ τὸ *Ὀλιγοφέγγισμα*. Ἀλλ' ὅμως ἡ ὀρθή του γραφὴ εἶναι *Λυγοφέγγισμα* ἀπὸ τὸ *Λύγη*, τὸ ὁποῖον ὁ Τίμαιος ἐξηγεῖ, « Σκιά, ἀπόκρυψις ». Τὸ *Χάραγμα* (λεγόμενον καὶ *Γλυκοχάραγμα*, ἤγουν Λυκοχάραγμα) παράγεται ἀπὸ τὸ Χαράσσω, κατὰ μεταφορὰν ὁμοίαν τοῦ Λατινικοῦ Crepusculum, ἀπὸ τὸ Crepo, τὸ σχίζομαι, ῥήγνυμαι, καὶ τοῦ Γερμανικοῦ der Anbruch des Tages, κατὰ λέξιν τὸ ῥῆγμα, ἢ σχίσμα τῆς ἡμέρας· διότι ὁ ἥλιος ἀνατέλλων χαράσσει, σχίζει καὶ διακόπτει τρόπον τινὰ μὲ τὰς ἀκτίνας του τῆς ἀτμοσφαίρας τὸ σκότος. — Crépuscule du soir, Ὀψημέρα, Γλ. Ἀποδιαφώτισμα, Δ. Σ. καὶ ῥῆμα ἀπρόσωπον Ἀποδιαφωτίζει, Σ. Μούχρωμα (καὶ τὸ ἀπρόσωπον Μουχρώνει), Σ. Σκιόφως, Ἑλλ. (Ἡλιοδώρ. Α, σελ. 211, ἔκδ. Κορ.)· Ἴσ. καὶ Αἰσχρία καὶ Αἰσχρίασμα, Ἑλλ. κατὰ τὸν Εὐστάθιον (σελ. 1401) « Τὸ ἐγγίσαν τῇ νυκτὶ τέλος τῆς καλῆς ἡμέρας, Αἰσχρία καὶ Αἰσχρίασμα λέγεται ». Ἀλλὰ δὲν φανερόνει, ἂν αἱ λέξεις εἶναι τῆς συνηθείας τοῦ καιροῦ του, ἢ παλαιότεραι. Εὑρίσκω καὶ Σουρούπωμα,

συνώνυμον τοῦ Μούχρωμα· ἀλλὰ δὲν γνωρίζω οὔτε τοῦ ἑνὸς οὔτε τοῦ ἄλλου τὰ γενέθλια. Ἴσως τὸ Μούχρωμα εἶναι Ὁμίχλωμα, κατὰ ἀφαίρεσιν τοῦ ἀρχικοῦ στοιχείου (κατὰ τὸ Μιλῶ καὶ Μοιάζω), καὶ τροπὴν τοῦ ι εἰς τὴν δίφθογγον (κατὰ τὸ Κρουκέλλιον, ἀπὸ τὸ Κρίκος.). ‖ Α', 97-98, *Αὐγή*· καὶ *Χαράσσει ἡ ἡμέρα*· Β', 383, *Χαράζω*· Δ', 454-455, *Πουρνόν*· καὶ 591, *Ταχυὰ* (εἰς τὸ τέλος). Δ', 27, *Ἀποδιαφώτισμα*· καὶ 338-339, *Μουχρόνω*. ‖

CREVASSÉ. Z. Félé.

CRIAILLEUR, Clabaudeur, Κραύγασος, Γλ. ‖ Δ', 665, *Φωναλᾶς*· Πρβλ. Δ', 87, καὶ Ε', 43, *Γραυγίζω*. ‖

CRIME, Ἔγκλημα. Z. Délit.

CRIMINEL. Juge Criminel, Ἐγκληματικὸς δικαστής, ἢ κριτής.—Action Criminelle, Ἐγκληματικὴ ἀγωγή, ἢ δίκη.—Tribunal Criminel, Ἐγκληματικὸν δικαστήριον. « Ἔγκλημά ἐστιν ἡ βία, ἡ μετὰ ὅπλων » ἐπίθεσις, ὁ φόβος, ἡ ἐπαγωγὴ τοῦ φόβου, ἡ φαρμα- » κεία, ἡ γοητεία, ἡ ἱεροσυλία, ἡ μοιχεία, ἡ γυναικὸς » ἁρπαγὴ καὶ τὰ ὅμοια. Ἐγκληματικὸν δικαστήριον » λέγεται, ἐν ᾧ ἐγκλήματα, τουτέστι φόνοι, ἀναισχυν- » τίαι, κόνδυλοι καὶ τὰ ὅμοια ἐγκαλοῦνται. » Γλ. ‖ Ε', 58, *Ἐγκληματικὴ ζήτησις* καὶ *Ἐγκληματικὸν δικαστήριον*. ‖ Z. καὶ Délit.

CROC-EN-JAMBE. Ὑποσκέλισμα, Ἑλλ. ‖ Δ', 558, *Στροβίλα*. ‖

CROISADE, Σταυρομάζωξις, Σ. ‖ Α', 248, *Πελεγρίνους*. ‖ Z. καὶ Dé.

CROISÉE, Σταυροπαράθυρον, Σ. ‖ Δ', 545, *Σταυροπαράθυρα*. ‖

CROISÉS (les-), Ceux qui ont pris autrefois la

croix pour la guerre Sainte, Σταυροσημειωταὶ (ἴσ. Σταυροσημείωτοι), Δ. || *Περὶ τῶν Σταυροφορικῶν πολέμων*, Βλ. Γ', 345 καὶ ἑπόμ. ||

CROQUANT, Τραγανός, Σ. Ὅθεν καὶ ὁ Χόνδρος, ἤγουν τὸ μεταξὺ τοῦ ὀστέου καὶ τῆς σαρκὸς ἔχον τὴν σύμπηξιν (Cartilage), λέγεται Τραγανὸν ἢ Τρούγανον, Δ. Τραγανάδι, Σ. Λέγει ὁ Ἀθήναιος (σελ. 347) « Ἢ » ἄκανθαν, ἢ τῶν τραγανῶν τι ἢ χονδρῶδες τῶν παρα- » τεθέντων ». Ἐκ τούτου καὶ ὁ σιτηρὸς χόνδρος ἢ χονδρῶδες ἄλευρον (τὸ ὁποῖον ἀναλογεῖ μὲ τὴν Semoule τῶν Γάλλων) ὀνομάζεται κατὰ τὸν Βελόνιον *Τραχανᾶς*, Trachana, Δ. ὡς καὶ τὸν ὀνομάζομεν κοινῶς σήμερον· κατὰ δὲ τὸν Σπόνιον (SPON, voyage en Grèce) *Τραγανᾶς* Tragana. Κατὰ δὲ τὸν Γαληνόν, *Τράγον* ὠνόμαζαν καὶ τὴν ὄλυραν τὴν χονδροκοπανισμένην (Ἴδ. Στεφ. Θησαυρ. λέξ. Τράγος), ἡ ὁποία ὡμοίαζε τὸ gruau τῶν Γάλλων. || Α', 216-217, *Τραγανόδεχτον*· καὶ Γ, 53 σημ. 1· καὶ Δ', 439, * *Πληγοῦρι*· καὶ Ε', 348-349, *Τραχανᾶς*. ||

CROQUET, sorte de pain d'épice mince et sec. Κρόκη, Ἑλλ. Ὀνοματοποιημένον ἀπὸ τὸν ἦχον τὸν ὁποῖον κάμνει μασσωμένη ἡ Κρόκη. « Κρόκη, πέμματος « εἶδος » λέγει ὁ Ἡσύχιος.

CROQUET, Καπυρόν, Γλ. Καπύριον, Γλ. || Α', 213-214, *Καπυρά*· ἐν λέξ. *Φουρνητάρης*. ||

CROSSE. Z. Licteur.

CROUPIÈRE, Ὀπισθένη, Γλ. Δ. Ὀπισθία, Γλ. Δ. Ὀπισθελίνη, Δ. Ποστέλινον, Δ. Ὅλα ταῦτα, πλὴν τοῦ *Ὀπισθία*, παράγονται ἀπὸ τὸ Λατινικὸν Postilena. || Α', 43, *Ἀλογοτριπλοτέληρος*. || —Z. Poitrail.

CROÛTE, Κίταλον (γρ. Κύταλον), Σ. Ἰδ. Πλουταρχ. Μέρ. 6, σελ. 377, ἐκδ. Κορ. || Α′, 58-62 *Κύταλον*· καὶ Ε′, 123, *Κλόδα*. ||

CRUCHE, Κρωσσός, Ἑλλ. Στάμνα, Σταμνί, Λαγήνα, Σ. Στάμνος, Λάγηνος, Ἑλλ. (Ἰδ. Πλουτάρχ. Μέρ. 2, σελ. 448, ἐκδ. Κορ.). || Δ′, 249, *Κουκουμάρι*· καὶ Ε′, 129, *Κορίκιον*· καὶ 302, *Ποδόκοιλον*. ||

CRUSTACÉE, Μαλακόστρακον, Ἑλλ. || Ε′, 182, *Μαλάκια*. ||

CUIR, Z. Bourse.

CUIRE, Causer de la douleur. Ἡ αὐτὴ μεταφορὰ εἰς τὴν κοινὴν φράσιν, *Μ' ἔψησε*· πλὴν ὅτι ἡμεῖς νοοῦμεν ὄχι τὸ πρᾶγμα τὸ αἴτιον τοῦ πόνου, ἀλλὰ τὸ πρόσωπον, ὅθεν προξενεῖται ὁ πόνος ἢ ἡ βάσανος. || Δ′, 62, *Βράζω* § 3· καὶ Ε′, 32-33, *Βράζω* § 3. ||

CURATELLE, Z. Tutelle.

CURATEUR, Ν. Φροντιστής, Δ. Ζήτει Tuteur.

CURE-OREILLE, Ὠτογλυφίς, Γλ. Ὠτόγλυφον (τό), Γλ. || Δ′, 39, *Αὐτιγλυφίδα*. ||

CYCLADES (Les îles-) Δωδεκάνησος, Δ. Κυκλαδόνησα (τά), Σ.

CYCLE. *Le cycle de l'indiction* etc. Κύκλος, Δ. *Cycle lunaire*, Κύκλος σεληνιακός, Δ.

D

DAIM, Ζαρκάδι, Δ. ἀπὸ τὸ Ζορκάς, Ἑλλ. Πλατόνιον, Δ. Τοῦτο κρίνει ὅτι εἶναι ὁ *Πλατύκερως* Ἑλλ. τοῦ Διοσκορίδου (Β, 85). Ὁ Ὀππιανὸς (Κυνηγ. 6,

293) τὸν ὀνομάζει *Εὐρυκέρωτα*. Κατὰ τὸν Βελόνιον (observ. livr. I. Chap. 54), Πλατόνια ὀνομάζουν οἱ Γραικοὶ les daims· Ἀγρίμια, les bouquetins· καὶ Ζαρκάδια, les chevreuils. || Β', 12, *Ἀγρίμι*· καὶ Δ', 4, *Ἀγρίμιον*· καὶ 436-437, *Πλατώνιον* § 2. ||

DAIS. Z. Ciel.

DALMATIQUE, Δαλματική, Δ.

DAMAS, sorte d'étoffe qui vient originairement de Damas en Syrie. Καμουχᾶς, Δ. Καμουχάς, Δαμάσκο, Σ. Ὁ παρακμάζων Λατινισμός, Camoca καὶ Camucum. || Δ', 217, *Καμουχάς*. ||

DAME, Κυρά, Δ. κατὰ συγκοπὴν τοῦ Κυρία. Quand il est question d'une Dame de l'ancienne Rome, on l'appelle *Matrone*, Ματρώνα, Δ. Ἀπὸ τὸ Λατινικὸν Matrona, τὸ ὁποῖον οἱ Γραικορωμαῖοι μετέφραζαν *Οἰκοδέσποινα*, Δ. Ἰωάννης ὁ Λυδὸς εἰς τὸ περὶ μηνῶν συνταγμάτιον μεταφράζει τὰς Ῥωμαϊκὰς *Ματρώνας*, (σελ. 43) *Εὐγενίδας*, καὶ (σελ. 71) *Οἰκοδεσποίνας*. || Α', 193, *Οἱ Ἀρχόντισσες*· Ε', 244, *Νόννα*· καὶ 246, *Ντάμα*. ||

DANDINER, Ἰσχιάζω, Ἑλλ. « Ἰσχιάζειν, τὸ ἐν » τῷ βαδίζειν ἐπὶ πολὺ ἑκατέρως (γρ. ἑκατέρωσε) ἑ» αυτὸν μεταφέρειν » λέγουσιν ὁ Σουΐδας καὶ ὁ Φώτιος. Κατὰ δὲ τὸν Ἡσύχιον, ἂν δὲν ἦναι γραφικὸν σφάλμα, « Ἰσχάλειν, τὸ ἐπὶ τῇ πορείᾳ πολὺ ἐφ' ἑκά« τερα ἐκκλίνειν, ἢ ἐν τῷ ἑστάναι ». || Α', 236, *Σειστός*· καὶ Δ', 589-590, *Ταντανίζω*. ||

DANSER. Z. Baller.

DANSEUR DE CORDES, Σχοινοβάτης, Ἑλλ. Πεταυριστής, Ἑλλ. Νευροβάτης, Ἑλλ.

DARD, Javelot, Ῥιπτάριον, Δ. Ῥηκτάριον, Δ. Δαρδοῦνι, Λαντζοῦνι, Τζερίτης (ὁ), Σ. —Τὸ javelot παράγεται ἀπὸ τὸ Λατινικὸν Jaculum. Τὸ δὲ Dard κατὰ μὲν τινὰς ἀπὸ τὸ *Δοράτιον* (τοῦ ὁποίου οἱ Ἄγγλοι ἐφύλαξαν καὶ τὸ τ Dart.), Ἑλλ. κατ' ἄλλους δὲ ἀπὸ τὸ *Ἄρδις*, Ἑλλ. Ἄλλοι εὑρήκασι κάποιαν συγγένειαν τοῦ Dard μὲ τό, « Δαρδῶσαι, ῥίψαι » τοῦ Ἡσυχίου. ‖ Δ', 281, *Δάντζα*. ‖ —Τὸ περίεργον εἶναι ὅτι, κατὰ τὸν αὐτὸν Ἡσύχιον, *Δάρδα* ὠνομάζετο καὶ ἡ μέλισσα, ἥτις ἀφίνει τὸ κέντρον της ὡς βέλος εἰς τὸν κεντούμενον. Ζ. καὶ Lance.

DATE, Δατὸν (ἀπὸ τὸ Λατινικὸν Datum), Δ. Μηνολόγημα, Δ. « Δατὸν παρὰ Ῥωμαίοις, σημασία τῆς » ἡμέρας καὶ τοῦ καιροῦ, ὅτε τις ἢ ἐκ πόλεως, ἢ ἔκ » τινος τόπου ἀποσταλῇ. κ. τ. λ. » λέγει ὁ Σουΐδας. Ποστικία (Ἴσ. Ποσταία), Δ. Ποστή, Γλ. ‖ Ε', 206, *Μηνολογῶ*. ‖ —

DATER, mettre la date, Μηνολογῶ, Δ.

DAUPHIN, Δέλφινας, Σ. (τὸν ὁποῖον συγχέουσι καὶ μὲ τὸ Γουρουνόψαρον, Σ.) Δελφίν, Ἑλλ. Ἴδ. τὰς εἰς τὸν Ξενοκράτ. σημ. ἔκδ. Κορ. σελ. 108-109 καὶ 190.

DÉ, Ζάριον, Δ. Ἀζάριον, Δ. Κόγχλος, Δ. Βόλιον, Γλ. Κοττίον, Γλ. —Jouer aux dés, Κοττίζω, Γλ. Καὶ τὸ ῥηματικόν, Κοττισμὸς (jeu de dés), Δ. —Παράγει ὁ Δ. τὸ *Ἀζάριον* ἀπὸ τὸ Γαλλικὸν hazard (jeu de hazard), καὶ ἄλλοι ἄλλοθεν, ἐτυμολογοῦντες ἀπιθάνως τὴν λέξιν. Εἷς μόνος ἐδίστασεν εὐλόγως, μὴ ἐξεναντίας τὸ hazard εἶναι ἀπὸ τῶν Γραικῶν τὸ *Ἀζάριον*. Δὲν ἀμφιβάλλω, ὅτι οἱ Γάλλοι εἰς τοὺς σταυρικούς των πολέμους (Croisades) ἔλαβαν, καθὼς ἄλλα πολλά, οὕτω

καὶ τὴν λέζιν hazard ἀπὸ τοὺς Γραικούς. Ἀλλ' οἱ Γραικοὶ πόθεν; Ὅστις μὲ προσοχὴν ἐξετάσῃ ὅσας ὁ Δουκάγγιος (λέξ. Ἀζάρι καὶ Κόγκλος) φέρει βαρβάρους μαρτυρίας, θέλει πληροφορηθῆν, ὅτι τὸ *Ἀζάριον* ἐγεννήθη ἀπὸ τὸ *Ὀζάριον*, ὑποκοριστικὸν τοῦ Ὄζος. Πιθανὸν ὅτι Ὀζάριον ὠνόμασαν πρῶτον τὸ Κότζιον (Ἑλλ. Ἀστράγαλον), τὸ ὁποῖον ἐθεώρησαν ὡς ὄζον (κοινῶς ῥόζον) ἐξέχοντα· ἔπειτα ἐμετάφεραν τὸ ὄνομα καὶ εἰς τοὺς κύβους, ἢ τῶν κύβων τὸ παιγνίδιον. Τὸ *Κότζιον*, παράγεται ἀπὸ τὸ Κοκκίον, ὅθεν καὶ τὸ *Κόκκαλον*, καὶ κατὰ συγκοπὴν ἴσως καὶ ὁ *Κόγκλος*. (Ἴδ. Δ. λέξ. Κόκκαλα)· ἢ ἀπὸ τὸ *Κοττίον* ὑποκοριστικὸν τοῦ *Κόττη*, ἡ κεφαλὴ (Δ. λέξ. Κόττος καὶ Κότζιν). Koot ὀνομάζουν καὶ οἱ Ὁλλανδοὶ τοῦ ποδὸς τὸν ἀστράγαλον. Ἴδ. τὰς εἰς τὸν Πλούταρχ. σημ. Μέρ. 6, σελ. 444, καὶ Ἄτακτ. Α', σελ. 305, || *Κόττον*· || καὶ Β', σελ, 141 || *Ζάρι*· ἴδε καὶ Β', 60, 61, *Ἀποκοττῶ*· καὶ 204, *Κότζιον*. ||

DÉBAUCHE. Z. Dissolution.

DEBAUCHÉ. Z. Dissolu.

DEBAUCHER. Z. Bordel.

DÉBORDEMENT, inondation, Πλημμύρα, Γλ. Ἑλλ. || Δ', 349, *Νεροποντία*· καὶ 440, *Πλημμύρα*. || .

DÉBORDER, Πλημμυρίζω. || Δ', 439, *Πλημμίζω*. || —Ἐξέχω. Z. Saillir.

DÉCACHETER, Ἀποσφραγίζω, Δ. in Absignare.

DÉCEMVIR, Εἰς τὴν Ῥωμαϊκὴν ἱστορίαν, Δεκαπρῶτος, Δ. Πληθυντικῶς Décemvirs, Δεκαπρῶτοι ἢ Δεκάπρωτοι, Δ. Ἄρα καὶ ἡ ἀρχὴ Décemvirat, Δεκαπρωτεία. || Δ', 92, *Δεκαπρωτεία*. ||

DÉCEMVIRAT. Z. Décemvir.

DÉCENCE, Πρεποσύνη, Δ. Εὐπρέπεια, Γλ. Πρέπον, Γλ. Προπή, Γλ. (ὡς ἀπὸ τὸ Τρέπω, Τροπή, καὶ ἀπὸ τὸ Στρέφω, Στροφή). Κοσμιότης, Γλ. || Β', 310, *Πρέπω·* καὶ Ε', 312, *Πρεποσύνη*. || —Décent, Πρεπῶδες. Il n'est pas décent de... δὲν εἶναι πρεπῶδες νὰ κ.τ.λ. ὡς εἰς τὸν στίχον τοῦτον τοῦ Ἀριστοφάνους (Πλούτ. 797).

Οὐ γὰρ πρεπῶδές ἐστι τῷ διδασκάλῳ κ. τ. λ.

DÉCENT. Z. Décence.

DÉCHET, Ξέπεσμα, Ξεπεσοῦρα, Σ. (διὰ τὰ ξηρά)· Φύρασμα (γρ. Φύραμα), Σ. (διὰ τὰ ὑγρά). || Β', 263, *Ξεπέφτω*. ||

DÉCISIVE (victoire-). Εἰς τοῦ Εὐσταθίου (Ὀδυσσ. Θ', σελ. 1593) τοὺς χρόνους τὴν ὠνόμαζαν *Νίκην ἀποκοπτήν*.

DÉCLAMATION, la prononciation etc. Ἀπαγγελία, Ἑλλ.

DÉCLAMATION, pièce d'éloquence etc. Μελέτη, Ἑλλ.

DÉCLAMER, Ἀπαγγέλλω, Ἑλλ.

DÉCLAMER, Φωνασκῶ, Ἑλλ. || Α', 65 καὶ Δ', 665, *Φωνάζω*. ||

DÉCLIN, Z. Lune.

DÉCOCTION, Ἀφέψημα, Ἑλλ. || Δ', 180-181, *Ἀφέψημα Θύμου*, ἐν λέξ. *Θυμάρι·* 472,—*Ῥαδίκης*, ἐν λέξ. * *Ῥαδικόζωμον·* καὶ 688,—*Κριθῆς*, ἐν λέξ. *Χόνδρος*. ||

DÉCORDICATION, Ξεφλούδισμα, Σ. Ἀπολεπισμός, Ἑλλ.

DÉCOUCHÉ, Ἀπόκοιτος, Δ. (λέξ. Emansor).

DÉCOUCHER, Ἀποκοιτῶ, Δ. (in Emaneo).

DÉCOUCHER, Ἀποκοιτάζω, Δ. Ἀποκοιτῶ, Ἑλλ. Ἐκκοιτῶ, Γλ. || Δ', 356, ἐν λέξ. *Ξεκουμπίζω* (εἰς τὸ τέλος). ||

DÉCOURS. Z. Lune.

DÉFAIRE (se-) de son ennemi, pour dire le faire mourir. Ἀποσκευάζομαι, κ.τ.λ. Ἑλλ. « Δόξομεν ἀγανακτεῖν... καὶ δι' αὐτὸ ἀποσκευάζεσθαι τὸν » ἄνδρα. » Λουκιαν. Ζεὺς Τραγῳδ. § 25. || E', 57, *Δυσφαρίζω*. ||

DÉFAUT, refus de comparaître en justice, Φυγοδικία, Γλ. || E', 212, *Μονομερῶς*. ||

DÉFAUT, (jugement rendu par-), Ἐρημοδίκιον, Δ. Μονομερής, ἢ Κατὰ μονομερίαν δίκη, Δ. Ἐρήμη δίκη, Ἑλλ. — Condamné par défaut, Ἐρημόδικος, Δ. Ἐρήμην ἁλούς, Ἑλλ. || Δ', 136, *Ἐρημοδίκιον*. || — Τὸ ἐναντίον αὐτῆς (ἤγουν ὅταν καὶ τὰ δύο μέρη, ὁ ἐνάγων καὶ ὁ ἐναγόμενος ἦναι παρόντες) ὠνομάζετο, *Κατὰ διάγνωσιν δίκη (jugement contradictoire)*, Δ. σελ. 435, 952 καὶ 1522. Z. καὶ Contradictoirement.

DÉFECTION, Ἀποστασία. Z. Rébellion.

DÉFENDRE, Διεκδικῶ, Δ. || B', 192. ||

DÉFENSEUR, avocat, Διεκδικητής, Δ. — Z. καὶ Régisseur.

DÉFLAGRATION, Ἐκπύρωσις, Γλ.

DÉGINGANDÉE. || Δ', 352, *Νταντουλλίζω*· καὶ 589-590, *Ταντανίζω*. || — Βλ. καὶ Municipalité.

DÉGOÛT, Ἀνορεξία, Σ. « Ἀνορεξία, fastidium » Γλ. Σιχασία, « Σικχασία, tædium, fastidium » Γλ. || Δ', 504, *Σιχαίνομαι*. ||

DÉGRADATION, N. Ἐλάττωσις καταστάσεως, Γλ.

Ἀρχῆς ἀποκοπή, Δ. Κεφαλοκλάσιον (Λατινιστί, Capitis minutio), Δ. Ἀτιμία, Ἑλλ. || Δ', 229, *Κεφαλοκλάσιον*· καὶ Ε', 63, *Ἐλάττωσις καταστάσεως*. ||

DÉGRADER, destituer, Ἀποζωννύειν τῆς ἀξίας, Δ. (App. pag. 21).

DÉGRADER, Ἀποβηματίζω. Οὕτως εὑρίσκεται εἰς τοῦ Ψευδοπλουτάρχου τὸ Περὶ Εὐγεν. § 21.

DEGRÉS. Z. Minute.

DÉJEUNER, (κατὰ λέξιν) Ἀπονηστισμός, Ἑλλ. Εἰς τὸν Ἀθήναιον (σελ. 11) ὀνομάζεται, *Διανηστισμός*. « Τὸν μὲν οὖν ἀκρατισμὸν, διανηστισμὸν ἔλεγον ». Πολλοὶ ἐξ ἡμῶν μεταχειρίζονται τὸ οὐδέτερον *Ἀκράτισμα*. Ἡ ἀρχὴ ἀπὸ τὸν ἄκρατον οἶνον, εἰς τὸν ὁποῖον ἔβρεχον τὸ ψωμίον. Εἶναι λοιπὸν ὁ Ἀκρατισμὸς ἢ τὸ Ἀκράτισμα εἶδος ἀπονηστισμοῦ, ὡς καὶ ἂν ἤθελέ τις παίζων ὀνομάσειν *Καφισμόν*, τὸν διὰ τοῦ Καφὲ ἀπονηστισμόν. Ἄλλοι δὲ τὸν ὀνομάζουσι, *Πρόγευμα*, ὄχι κακῶς, ἐπειδὴ σημαίνει γενικῶς τὴν πρὸ τοῦ γεύματος (ἀρίστου) τροφήν. Ἀλλ' ὅμως τὸ Προγεύομαι, ὅθεν παράγεται τὸ Πρόγευμα, ἐσήμαινεν εἰς τοὺς παλαιούς, ἢ τὸ πρῶτος γεύομαι, (ἤγουν πρὶν ἄλλοι γευθῶσιν), ἢ τὸ πρῶτον γεύομαι, (ἤγουν πρὸ τῶν ἄλλων φαγητῶν τρώγω τι). Ὁ Πλούταρχος (Συμποσιακ. Α, ϛ, 3) τὸ ὀνομάζει καὶ *Πρόπομα*. || Α', 109, *Προγεύομαι*. ||

DÉLATEUR, Καταμηνυτής, Γλ. Σήμερον δέ, Καταδότης. Ὁ δὲ Dénonciateur, Μηνυτής, Δ. Ἐνδείκτης, Γλ. || Β', 417, *Μανδατεύω* καὶ *Μανδάτον*. ||

DÉLÉGATION, acte par le quel on transporte une somme, etc. N. Χρέους μετάθεσις (ἢ συνθέτως Χρεωμετάθεσις), Γλ. « Δελεγατίων, ἢ ἐκ

» προσώπου εἰς πρόσωπον μετατιθεῖσα τὸ χρέος ».

DÉLÉGATION, acte, par lequel quelqu'un substitue un autre à sa place, Ἐκταγή, Γλ. Ἀποκλήρωσις, Γλ.

DÉLIBÉRATION, Διάσκεψις, Δ. — Délibérer, Διασκέπτομαι, Δ. || Δ', 98, *Διαμετρῶ*. Ἴδε καὶ Β', 222, *Λογοτρωδῶ*. ||

DÉLIBÉRER. Z. Délibération.

DÉLICAT, délicieux, Ἡδύς, Νόστιμος, Ἑλλ. — Homme qui fait une chère fort délicate, qui tient une table très délicate, Ἡδυπαθής, Τρυφερόβιος, Εὐτράπεζος, Ἑλλ.

DÉLICAT, délié (opposé au grossier), Λεπτός, Ἁπαλός, Τρυφερός, Ἑλλ. καὶ ἀκολούθως, Ἀκροσφαλής, Εὔθραυστος, Ἑλλ. * Πίζουλος (λέξις φθαρμένη ἀπὸ τὸ *Ἐπίζηλος*, καὶ λείπουσα ἀκόμη ἀπὸ τὰ κοινά μας Λεξικά). Ἴδε Ἰσοκράτ. Τόμ. Β', σελ. 422, ἔκδ. Κοραῆ. || Δ', 132, * *Ἐπίζηλος*. ||

DÉLICAT, Ἀκροσφαλής, Ἐπίκηρος, Ἑλλ. qui a une santé délicate, Ἀκροσφαλὴς πρὸς ὑγείαν, Ἑλλ. — Qui a le sommeil délicat, Δύσυπνος, Ἑλλ. — Qui a la conscience délicate, Εὐσυνείδητος, Ἑλλ.

DÉLICAT, difficile à contenter, « Ἀταλαίπωρος » καὶ δυσάρεστος ». Ἑλλ. κατὰ τὸν Ἀῤῥιανὸν (Διατρ. Ἐπικτ. Α, 12, § 20).

DÉLICATESSE DE CONSCIENCE, Εὐσυνειδησία, τὸ Εὐσυνείδητον, Ἑλλ.

DÉLICIEUX. Z. Délicat.

DÉLIÉ. Z. Délicat.

DÉLINÉATION. Z. Plan.

DÉLIT, N. Ἁμάρτημα, Γλ. Διαφέρει τοῦ Ἐγκλήματος, Crime. « Οὐ ταυτόν ἐςιν Ἁμάρτημα καὶ Ἔγκλη-
» μα... Ἁμαρτάνει τις δι' ὧν (Ἴσ. δι' ὃν) δόλον ἐ-
» ποίησεν· ἢ ῥαθυμῆσαι μὴ ὀφείλων, ἐῤῥαθύμησεν· ἢ
» πρᾶγμα φυλάσσειν ὀφείλων, οὐκ ἐφύλαξεν· ἢ δέον αὐ-
» τὸν ἐπιμελήσασθαι, οὐκ ἐπεμελήσατο. Τὸ δὲ Ἔγ-
» κλημα, κρίμα (crimen) ὀνομάζει ὁ Ῥωμαῖος, οἷον ἁ-
» μάρτημα πούβλικον ἐκ προαιρέσεως γινόμενον. » Γλ.
— Ζ. καὶ Crime. « Ἔγκλημά ἐςιν ἡ βία, ἡ μετὰ ὅπλων
» ἐπίθεσις, ὁ φόβος, ἡ ἐπαγωγὴ τοῦ φόβου, ἡ φαρμα-
» κεία, ἡ γοητεία, ἡ ἱεροσυλία, ἡ μοιχεία, ἡ γυναικὸς
» ἁρπαγή, καὶ τὰ ὅμοια. » Γλ. || Δ', 257, *Κρῖμα*. ||

DÉMARCHE. Ζ. Composé.

DÉMONIAQUE, énergumène, possédé, Δαιμονάριος, Δ. Πασχικός, Δ. Δαιμονισμένος, Σ.

DÉNÉGATION, « Νεγατορία, ἀντίθεσις ἀρνητι-
» κή. » Γλ.

DÉNONCIATEUR, Ζ. Délateur.

DENTIFRICE, Ὀδοντότριμμα, Ἑλλ. Ἡ λέξις εἶναι τοῦ Γαληνοῦ (Τόμ. Β', σελ. 236). Ὀδοντότριμμα, καὶ αἱ Γλ. Ὀδοντόσμηγμα, Γλ.

DENTITION, Ὀδοντοφυΐα, Ἑλλ.

DÉPAREILLÉ, Παρατέρι, Δ. (ἤγουν *Παρεταίριον*, ἀπὸ τὴν Παρὰ καὶ τὸ Ἑταῖρος). Ἄζυγον, Ἑλλ. || Δ', 5, * *Ἄζυγον*· καὶ 391, *Παρατέρι*. || — Ὅταν ὁ λόγος ἦναι περὶ βιβλίου διῃρημένου εἰς τόμους πλειοτέρους τῶν δύο, ἁρμόζει πλέον τὸ Ἀναπάρτιστον, Ἑλλ. — Ζ. καὶ Pareille.

* DÉPARTEMENT, Ἐπαρχία, Γλ. — Ζ. καὶ Préfet.

DÉPENSIER, Φιλαναλωτής, Γλ. Ἄσωτος, Γλ. Δα-

πανηρός, Γλ. Πολυδάπανος, Γλ. || Δ', 128 — 129, * *Ἐξοδευτής*, *Ἐξοδιάζω*, *Ἐξοδιαστής*. ||

DÉPILATOIRE, Ψίλωθρον, Ἑλλ. || Ε', 256-257, *Ξυλόθριον*· καὶ 332, * *Ῥουσμά*. Πρβλ. καὶ 14-15, *Ἀμπελιμίλαιναν*· καὶ 161-162, *Λιβότζη*. ||

DÉPILER, Δρωπακίζω. Γλ. || Πρβλ. Β', 233-235, *Μαλόνω*· καὶ Δ', 205, 208, 682-683· καὶ 684, 699-700, *Κακόμαλλον*, *Κακότριχα*, *Χνοῦδι*, *Χοβός*, *Ψαχνίδα*. ||

DÉPORTATION, Εἰς νῆσον ἐξορία, Δ. Περιορισμός, Γλ. || Ε', 288, *Περιορισμός*. ||

DÉPORTÉ. Εἰς νῆσον ἐξόριστος, Δ. Περιωρισμένος, Γλ. « Περιορισθείς, deportatus — Δεπορτάτος, Περιωρισμένος.... ὁ ἐν νήσῳ περικεκλεισμένος » Γλ. — Ζ. καὶ Confiner.

DÉPOSITAIRE. Παραθηκάριος, Δ. || Δ', 28, *Ἀποθέκω*· καὶ 385, *Παραθηκάρης*· καὶ 605, *Τοποθέκω*. ||

DÉPOSITION, ce qu'un témoin dépose et affirme, Κατάθεσις, Γλ. || Ε', 116, * *Κατάθεσις*. ||

DÉPÔT, Παρακαταθήκη. Ἔλεγαν καὶ Παραθήκη. || Δ', 386, *Παραθήκη*· καὶ 495, *Σημάδι* § 5. ||

DEPUIS QUAND? Προπόσου, Γλ.

DÉRÉGLEMENT DES MOEURS. Ζ. Dissolution.

DÉROBER, soustraire, Διακλέπτω, Ἑλλ. (Ἡροδ. Α, 38). — Se dérober, se retirer d'une compagnie, sans qu'on s'en aperçoive, Ἀνακλέπτομαι, Ἑλλ. « Ἀνακλέπτεσθαι, ἀναχωρεῖν· » λέγει ὁ Ἡσύχιος. || Δ', 259-260, *Κρυφά*. ||

DÉROGATION. Ζ. Abrogation.

DÉROUTE, Συντριμμός, Δ. || Β', 381, ἐν λέξ. *Χαλασμένος*. ||

DÉLIT, N. Ἁμάρτημα, Γλ. Διαφέρει τοῦ Ἐγκλήματος, Crime. « Οὐ ταυτόν ἐςιν Ἁμάρτημα καὶ Ἔγκλη-
» μα... Ἁμαρτάνει τις δι' ὧν (Ἴσ. δι' ὃν) δόλον ἐ-
» ποίησεν· ἢ ῥαθυμῆσαι μὴ ὀφείλων, ἐῤῥαθύμησεν· ἢ
» πρᾶγμα φυλάσσειν ὀφείλων, οὐκ ἐφύλαξεν· ἢ δέον αὐ-
» τὸν ἐπιμελήσασθαι, οὐκ ἐπεμελήσατο. Τὸ δὲ Ἔγ-
» κλημα, κρίμα (crimen) ὀνομάζει ὁ Ῥωμαῖος, οἷον ἁ-
» μάρτημα πούβλικον ἐκ προαιρέσεως γινόμενον. » Γλ.
— Z. καὶ Crime. « Ἔγκλημά ἐςιν ἡ βία, ἡ μετὰ ὅπλων
» ἐπίθεσις, ὁ φόβος, ἡ ἐπαγωγὴ τοῦ φόβου, ἡ φαρμα-
» κεία, ἡ γοητεία, ἡ ἱεροσυλία, ἡ μοιχεία, ἡ γυναικὸς
» ἁρπαγή, καὶ τὰ ὅμοια. » Γλ. || Δ', 257, *Κρῖμα.* ||

DÉMARCHE. Z. Composé.

DÉMONIAQUE, énergumène, possédé, Δαιμονάριος, Δ. Πασχικός, Δ. Δαιμονισμένος, Σ.

DÉNÉGATION, « Νεγατορία, ἀντίθεσις ἀρνητι-
» κή. » Γλ.

DÉNONCIATEUR, Z. Délateur.

DENTIFRICE, Ὀδοντότριμμα, Ἑλλ. Ἡ λέξις εἶναι τοῦ Γαληνοῦ (Τόμ. Β', σελ. 236). Ὀδοντότριμμα, καὶ αἱ Γλ. Ὀδοντόσμηγμα, Γλ.

DENTITION, Ὀδοντοφυΐα, Ἑλλ.

DÉPAREILLÉ, Παρατέρι, Δ. (ἤγουν *Παρεταίριον*, ἀπὸ τὴν Παρὰ καὶ τὸ Ἑταῖρος). Ἄζυγον, Ἑλλ. || Δ', 5, * *Ἄζυγον*· καὶ 391, *Παρατέρι.* || — Ὅταν ὁ λόγος ἦναι περὶ βιβλίου διῃρημένου εἰς τόμους πλειοτέρους τῶν δύο, ἁρμόζει πλέον τὸ Ἀναπάρτιστον, Ἑλλ. — Z. καὶ Pareille.

* DÉPARTEMENT, Ἐπαρχία, Γλ. — Z. καὶ Préfet.

DÉPENSIER, Φιλαναλωτής, Γλ. Ἄσωτος, Γλ. Δα-

πανηρός, Γλ. Πολυδάπανος, Γλ. || Δ', 128—129, *'*Ε-ξοδευτής*, '*Εξοδιάζω*, '*Εξοδιαστής*. ||

DÉPILATOIRE, Ψίλωθρον, 'Ελλ. || Ε', 256-257, *Ξυλόθριον*· καὶ 332, * '*Ρουσμά*. Πρβλ. καὶ 14-15, '*Αμπελιμίλαιναν*· καὶ 161-162, *Λιθότζη*. ||

DÉPILER, Δρωπακίζω. Γλ. || Πρβλ. Β', 233-235, *Μαλόνω*· καὶ Δ', 205, 208, 682-683· καὶ 684, 699-700, *Κακόμαλλον*, *Κακότριχα*, *Χνοῦδι*, *Χοβός*, *Ψαχνίδα*. ||

DÉPORTATION, Εἰς νῆσον ἐξορία, Δ. Περιορισμός, Γλ. || Ε', 288, *Περιορισμός*. ||

DÉPORTÉ. Εἰς νῆσον ἐξόριστος, Δ. Περιωρισμένος, Γλ. « Περιορισθείς, deportatus—Δεπορτάτος, Περιωρι-» σμένος.... ὁ ἐν νήσῳ περικεκλεισμένος » Γλ.—Ζ. καὶ Confiner.

DÉPOSITAIRE. Παραθηκάριος, Δ. || Δ', 28, '*Αποθέκω*· καὶ 385, *Παραθηκάρης*· καὶ 605, *Τοποθέκω*. ||

DÉPOSITION, ce qu'un témoin dépose et affirme, Κατάθεσις, Γλ. || Ε', 116, * *Κατάθεσις*. ||

DÉPÔT, Παρακαταθήκη. Ἔλεγαν καὶ Παραθήκη. || Δ', 386, *Παραθήκη*· καὶ 495, *Σημάδι* § 5. ||

DEPUIS QUAND? Προπόσου, Γλ.

DÉRÉGLEMENT DES MOEURS. Z. Dissolution.

DÉROBER, soustraire, Διακλέπτω, 'Ελλ. ('Ηροδ. Α, 38).—Se dérober, se retirer d'une compagnie, sans qu'on s'en aperçoive, 'Ανακλέπτομαι, 'Ελλ. « 'Ανακλέπτεσθαι, ἀναχωρεῖν· » λέγει ὁ 'Ησύχιος. || Δ', 259-260, *Κρυφά*. ||

DÉROGATION. Z. Abrogation.

DÉROUTE, Συντριμμός, Δ. || Β', 381, ἐν λέξ. *Χαλασμένος*. ||

DERRIÈRE, *sens devant derrière*. Ὁ Εὐριπίδης (Ἑκάβ. 958) εἰς τὴν αὐτὴν σχεδὸν σημασίαν εἶπεν, ὅτι οἱ θεοὶ ταράσσουσι τῶν ἀνθρώπων τὰς τύχας, ἀναστρέφοντες αὐτάς.

> Φέρουσι δ' αὐτὰ θεοὶ ΠΑΛΙΝ ΤΕ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩ,
> Ταραγμὸν ἐντιθέντες.

|| Β', 76, Πρὸς *ἐπίσω*. ||

DERVIS, Τουρκοκαλόγηρος, Δ. || Ε', 51, * *Δερβίσης*· καὶ 347, *Τουρκοκαλόγηροι*. ||

DÉSACCOUTUMER, déshabituer, Ξεσυνηθίζω, Σ. Ἀπεθίζω, Γλ. || Δ', 29, *Ἀποκόπτω* § 2. ||

DÉSAVANTAGEUX, préjudiciable, Ζημιώδης, Γλ. || Δ', 156-157, *Ζημία*. ||

DÉSHABITUER. Ζ. Désaccoutumer.

DÉSINTÉRESSÉ, Μισοκερδής, Γλ.

DÉSIR ARDENT, (Ἰταλ. Brama) Λακτάρα, Δ. Σ. Ὑπερεπιθυμία, Σ. || Δ', 277, 627-628, *Λακτάρα*, *Ὑπερεπιθυμία*. ||

DÉSISTER (se-) d'une poursuite, Ἀφίσταμαι τῆς δίκης, Ἑλλ. « Διστιτούτωρ, ὁ τῆς δίκης ἀποστάς » Γλ.

DESSEIN. Ζ. Projet.

DESSEIN (à-), ὁ Λυδὸς εἰς τὸ *Περὶ μηνῶν* (σελ. 47) εἶπεν εἰς ταύτην τὴν σημασίαν, *Κατὰ πρόθεσιν*· φράσιν ὄχι κακήν. || Α', 166, *Ξάργου*. Β', 93, *Γνώμη*· καὶ 287-288 ἐν λέξ. *Πάτημα* (μεταφ.) § 2. ||

DESSERT, Τρωγάλια, Γλ. Τραγήματα, Γλ. Ἑλλ. || Γ', 49, 54 καὶ 55 σημ. 1, * *Τρωγάλια*, καὶ *Τραγήματα*. || —Τὸ *Ἐπαύκλια* τοῦ Δ. εἶναι γραφικὸν σφάλμα, ἀντὶ τοῦ Ἐπαίκλια, Ἑλλ. ἤ, ὡς γράφεται εἰς τὸν

Ἀθήναιον (σελ. 642), *Ἐπαίκλεια*. Ἐλέγοντο καὶ *Ἔπαικλα*, καὶ *Ἐπιδόρπια* καὶ *Μεταδόρπια*, Ἑλλ.

DESSIN, représentation d'une ou plusieurs figures etc. Σκιαγραφία, Ἑλλ. « Σκάριφος, Ἑλλ. Σκάριφος, Ξέσις, Γραφή, ΜΙΜΗΣΙΣ ΑΚΡΙΒΗΣ τύπου » λέγει ὁ Ἡσύχιος· ὅστις πιθανὸν ὅτι ἔγραψε, ΜΙΜΗΣΙΣ ΟΥΚ ΑΚΡΙΒΗΣ, ὡς φαίνεται ἀπὸ τὸν Ἁρποκρατίωνα (Λέξ. Διεσκαριφησάμεθα), « Σκαριφήσασθαι ἐστί, τὸ ἐπισεσυρμένως τι ποι- » εῖν, καὶ μὴ κατὰ τὴν προσήκουσαν ἀκρίβειαν ». || Δ', 511, 585, 630, *Σκιογραφῶ*, *Σχεδία*, *Ὑποτυπόνω*. || —Ζ. Crayon.

DESSUS, (ce que le vendeur donne par-), Πρόσδομα, Ἑλλ. Ὁ Σνεΐδέρος εἰς τὸ Λεξικόν, καὶ ὁ Οὐκλέσιος εἰς τὰς εἰς τὸν Ἁρποκρατ. σημειώσ. σελ. 20, τὸ ἐξήγησαν ὡς αἰτιατικὴν τοῦ θηλυκοῦ *Ἡ διάμετρος*, ὡς φέρεται καὶ εἰς τὸν Ἡσύχιον. Ἴσως, ὅταν σημαίνῃ τὸ par dessus, πρέπει νὰ γράφεται οὐδετέρως * *τὸ διάμετρον*. Ἴδε τὰς εἰς τοὺς Βίους Πλουτάρχ. σημειώσεις μου, Μέρ. 6, σελ. 346.

DESTITUER. Ζ. Dégrader.

DÉTACHEMENT, en termes de guerre, Μοῖρα, Ἀποσπάς, Δ (Λέξ. Ἑταιρεῖαι). Ἀπόμοιρα, Ἑλλ.

DÉTAIL (en-), Κατὰ λεπτόν, Γλ. || Δ', 286-287, *Λειόνω* (εἰς τὸ τέλος), καὶ * *Λιανίζω*· καὶ 288, *Λιανά*. ||

DÉTENIR, Διακατέχω, Γλ.

DÉTENTEUR, Terme de Jurisprudence, Διακάτοχος, détentor, Γλ.

DÉTENTION, V. Possession injuste.

DÉTONATION, Ἐκβρόντησις, (ἀπὸ τὸ Ἑλλ. Ἐκβροντᾷν.)

DÉTRACTER, Διασύρω, Γλ. || Β', 178-179, *Καϋνεῖς*· 339-340, *Σύρω* § 2· καὶ Δ', 578-580 § 6 καὶ 7. ||

DÉTRACTEUR, Διασύρτης, Γλ.

DÉTRACTION, Διασυρμός, Γλ.

DÉVERGONDER (se-), Ἀποδιαντρέπομαι, Σ. Ἀπαναισχυντῶ, Γλ. Ἑλλ. || Α', 322, *Σκυλοπρόσωπος*· Δ', 522, *Σκυλομούτσουνος*· καὶ 598-599, *Τζίπα* (εἰς τὸ τέλος). ||

DEVOIR. *Contenir* ou *ranger le peuple* en son devoir, Εὐτακτεῖν τὸν λαὸν (μεταβ.), Δ. || Δ', 690-691, *Χρέος* § 2. ||

DIÈSE, Δίεσις; Ἑλλ. Ἴδ. Πλουτάρχ. Μέρ. 5, σελ. 436, ἔκδ. Κορ.

DIFFAMANT, diffamatoire, Ἀτιμοποιός, Δ.

DIFFAMATION (procès de-), Κακηγορίου δίκη Δημοσία.

DIFFAMATOIRE. Ζ. Diffamant.

DIFFAMÉ, Κακόφημος, Γλ.

DIFFAMER, Βλασφημῶ, Γλ. || Γ', 318-319. Ἴδε καὶ Δ', 78, *Γεβεντίζω*· καὶ 518, *Σκουβαρίζω*· καὶ 578-580 ἐν λέξ. *Σύρω*, § 7. ||

DIFFÉRER, || Α', 271, *Παραβιβάζω*. Β', 43, *Ἀναβάλλω*. καὶ Δ', 305-306, *Μακρύνω* § 3. || Ζ. Traîner.

DIFFICILE, mal-aisé à contenter, Κακοφχάριστος (ἤγουν Κακευχάριστος), Δ. Δύσκολος, Ἑλλ. Ἀπάρεσκος, Γλ. || Δ', 108, *Δύσκολος*. Πρβλ. καὶ 14, *Ἀναρεσία*· καὶ 556, *Στράνιος*. ||

DIFFORME, Κακόμορφος, Γλ.

DIFFORMITÉ, Κακομορφία, Γλ.

DIGESTE, Δίγεστα (τὰ), Δικτυπώματα, Δ. Πανδέ-

κτης, Δ. || Ε', 53 καὶ 276. *Διατυπώματα*, *Πανδέκτης*. ||

DIGNITÉS (les-). Z. Briguer.

DIGUE, chaussée, levée, Παράχωμα, Πρόσχωμα, Ἀναχωματισμός, Δ. || Δ', 394, *Παράχωμα*. ||

DIOCÈSE, Διοίκησις.

DISCOURS AMPOULÉ. Z. Ampoule, καὶ Composé.

DISCUSSION, recherche exacte, Λογοθέσιον, Δ. || Ε', 168, *Λογοθέσιον* καὶ *Λογοθέτης* § 2. || Διακρότησις, Ἑλλ. — Z. Discuter.

DISCUSSION, dispute, contestation, Λογοθεσία, Γλ. Λογοτριβή, Τρ. Λόγων ὠθισμός, Ἑλλ. κατὰ τὸν Ἡρόδοτον (Θ, 26), Παρατριβή, Ἑλλ. ἂν πιστεύσωμεν τὸν Σουίδαν « Παρατριβή, Λογομαχία, Ἔρις, κτλ. » || Β', 222-224, *Λογοτριβή*, *Λογοτρωδῶ*, *Λογοφέρω*. ||

DISCUTER, examiner avec soin. Διακροτῶ, Ἑλλ. Ἴδ. τὰς εἰς τὸν Στράβωνα σημειώσεις μου, Μέρ. 4, σελ. 3.

DISETTE. Ὁ Μενάγιος ἔκρινε γελοίαν τὴν ἐτυμολογίαν τινῶν, οἱ ὁποῖοι τὸ ἐξηγοῦσαν ἀπὸ τὸ *Δεῖ σίτου*. Ἂν ὄχι γελοία, εἶναι ἀτυχεστάτη, ἐπειδὴ συντομώτερον καὶ πολὺ πιθανώτερον εἶναι, ὅτι ἐπλάσθη ἀπὸ τὸ *Δυσετία*, ταὐτόσημον τοῦ *Δυσετηρία* (mauvaise année).

DISETTEUX. Z. Nécessiteux.

DISLOCATION. Z. Luxation.

DISPENSAIRE. Z. Pharmacopée.

DISPOSITION DES TROUPES. Σχῆμα τοῦ στρατοῦ, Δ.

DISPUTE. Z. Discussion.

DISPUTER, Διαλέγομαι. Σ.

DISSIDENT, Διακρινόμενος, Δ.

DISSIPATEUR, prodigue, Οἰκοφθόρος, Ἑλλ.—Dissipation, Οἰκοφθορία, Ἑλλ.—Dissiper, Οἰκοφθορεῖν, Ἑλλ. Ἴδ. Πλάτ. Νομ. ΙΑ, σελ. 929. ‖ Β', 114, *Καταχωνιάζω*· καὶ 333, *Σπέρνω* § 2. ‖

DISSIPATION. Z. Dissipateur.

DISSIPER. Z. Dissipateur.

DISSOLU, Débauché, * Παραλυμένος (κοινῶς)· Συντετριμμένος τὸ ἦθος, Ἑλλ. Ἴδ. Πλουτάρχ. Μέρ. 6, σελ. 392, ἔκδ. Κορ. ‖ Β', 419, *Παραλυμένος* § 3. ‖

DISSOLUTION, débauche, déréglement des mœurs, Παραλυσία.

DISSUADER, Ἀποπείθω, Γλ. ‖ Δ', 27, *Ἀπογυρίζω* § 3. ‖

DISTILLATEUR (l'art du-), Καμινογραφία, Δ. ‖ Δ', 158, *Ζίφω*· 541-542, *Στάλα*· καὶ 555, *Στραγγίζω*. ‖

DISTINCTION. Z. Briller.

DISTINGUER (se-). Z. Briller.

DISTRACTION, Ἴσ. Παραῤῥιπισμὸς νοός, Δ. Ἀπροσεξία. *Par distraction*, Ἐξ ἀπροσεξίας.

DISTRAIRE, détourner de quelque application, Ξυλόνω (ἤγουν Ἐξηλόνω), Σ. Ξελογιάζω, Σ. Ἀπασχολῶ, Γλ. ‖ Β', 129, *Ἐξηλόνω* § 3· καὶ Δ', 107-108, *Δυσκολεύω*. ‖

DISTRICT, Θέμα, Δ. Δικαιοδοσία, Δ.—Z. καὶ Juridiction.

DIVERSION, Ἀντιπερισπασμός, Ἑλλ. (Διόδωρ. Σικελ. XIV, 49).

DIVULGUER, Διαφημίζω, Γλ. || Ε΄, 28-29, *Ἀχολογῶ* § 3. ||

DOCILE, Εὐδίδακτος, Γλ.

DOCUMENTS, Ἔλεγχοι, Ἑλλ.

DOLOIRE, Πάλιστρον, Σ. Λίστρον, Ἑλλ. || Δ΄, 382-383, *Πάλιστρον*. ||

DOMAINE DU ROI. Ζ. Patrimonial καὶ Receveur.

DOMICILE, Οἴκημα. « Διμιζίλιον (γρ. Δομικίλιον), » Οἴκημα » Γλ.

DONATAIRE, Ἴσ. *Δόσιν* ἔχων, Γλ. Συγχωρεῖται καὶ νὰ συντεθῇ εἰς μίαν λέξιν, Δοσινέχων, οντος.

DONATION ENTRE-VIFS, Ν. Δωρεὰ μεταξὺ ζώντων.—Donation à cause de mort, Ἐπιθανάτιος δωρεά, Δ. « *Δοναζιόνιβος*, ἡ περὶ δωρεῶν ἀγωγή. Ἔστι » δὲ ἐκ τῆς Πολιτικῆς νομοθεσίας. Αἱ μὲν γὰρ *Ἰντερ-* » *βίβος*, ἤγουν ἐν ζωῇ, ἀπεντεῦθεν ἤδη· αἱ δὲ *Μορτι-* » *κάουσα*, ἤγουν θανάτου αἰτίᾳ » Γλ. || Ε΄, 70, *Ἐπιθανάτιος δωρεά*. ||

DONNÉE (Mathém.), Δεδομένον, κατὰ τὸν Εὐκλείδην.

DORADE, Τζιπούρα, Δ. Χρύσοφρυς, Ἑλλ. Περὶ τοῦ Τζιπούρα ἢ Σιπποῦρα, Ἴδ. τὰς εἰς τὸν Ξενοκράτ. σημειώσ. ἐκδ. Κορ. σελ. 106.

DORER, Χρυσόνω, Σ.—*Dorer au feu*, Μαλαματοκαπνίζω.—Dorer avec des feuilles d'or, Βαρακώνω, Σ.

DOREUR, Χρυσωτής, Γλ.

DORTOIR, Ἐγκοίμηθρον, Γλ. Ἐγκοίμητρον, Γλ.

DORURE, Χρυσαλοιφή, Δ. Μαλαμάτωμα, Σ. Μαλαματοκάπνισμα, Σ. Χρύσωμα, Σ. Βαράκωμα, Σ. || Δ΄, 692, *Χρυσαλοιφή*. ||

DOT. Z. Tibia.

DOTEAUX (deniers-), N. Προικιμαῖα (τὰ), Γλ. || Δ', 454, 459, *Πουρκὶ*, *Πουρκίζω*, *Προικοδιαδάζω*. ||

DOUBLER, Διδυμῶ, Γλ. Διπλασιάζω, Ἑλλ.

DOUBLURE, Ἐσωπένιον, Δ. || Δ', 139. ||

DOUCEREUX, Γλυκολόγος. || Δ', 424-425, *Πιάνω*. || — Z. Affable.

DOUCEUR D'ESPRIT, douceur de mœurs, Γλυκυθυμία, Ἑλλ.

DOUX (billet-), Ἐρωτικὸν δελτάριον, Ἑλλ. (Πλουτάρχ. Ἀντών. § 58). || Ἴδ. *Billet doux*. ||

DOUZAINE. « Dozzena, Δωδεκαρία, Δοζίνα » Σ. Δωδεκάς. || Γ', 427-436. ||

DOYEN. Z. Licteur.

DRAP, Τζόχα, Σ. Δ. Ὁ Δ. εἰκάζει μήπως παράγεται ἀπὸ τὸ Ciocca τῶν Ἰταλῶν. Ἴδ. Πλουτάρχ. Μέρ. 6, σελ. 355, ἔκδ. Κορ. || Α', 312-313· καὶ Γ', 65, *Τσόχα*. ||

DRESSER UN PIÈGE. Z. Piège.

DROIT CIVIL, Νόμιμον πολιτικόν, Γλ.

DROIT DES GENS. N. Ἐθνικὸς νόμος, ἢ φυσικός. « *Ἰοῦρις γεντίοις*, νομίμοις ἐθνικοῖς, ἤτοι φυσικοῖς. » Γλ.—Droit naturel ou de la nature, φυσικὸν δίκαιον. —Droit des gens, ἐθνικὸν δίκαιον. Z. καὶ Bien-venue (droit de-).

DROIT D'ENTRÉE, * Εἰσηλύσιον, Ἑλλ. (ἀπὸ τὸ ῥῆμα, Εἰσελεύθω τὸ Εἰσέρχομαι). « Εἰσηλούσιον (Ἴσ. » Εἰσηλύσιον), τίμημα εἰσόδου, ἢ τέλος », λέγει ὁ Ἡσύχιος.

DROIT D'ENTRÉE OU DE SORTIE, Διαπύλιον, Γλ. || Ε', 53, *Διαπύλιον*. ||

DRUIDES, anciens prêtres Gaulois. Δρυΐδας τοὺς ὀνομάζουσι καὶ οἱ Ἕλληνες συγγραφεῖς [Σουΐδ.]

DUCTILE, Ἐλατόν, Γλ.

DUEL, Μονομαχία, Σ. Μονομάχιον, Ἑλλ. Ἴδε τὰς εἰς τὴν Ἰλιάδα Γ, 72, σελ. 28 σημειώσ. ἐκδ. Βολισ.

DUPE. Εἰς ταύτην τὴν ῥῆσιν τοῦ Σουΐδα (λέξ. Ἕρμαιον.) « Ἑρμαῖόν ἐστι τῶν κακοήθων ἅπας ἐπιεικής, » καὶ ἡ πρόσοδος τοῖς πονηροῖς ἐκ τῆς ἑτέρας μερίδος » παραγίνεται ». Τὸ Ἑρμαῖον σημαίνει Dupe. Εἰς τὴν αὐτὴν σημασίαν τὸ ἐμεταχειρίσθη ὁ Λουκιανὸς (Ἑρμοτ. ἢ περὶ αἱρέσ. § 52)· « ὅτῳ ἂν τρόπῳ ἐντύχῃς, τούτῳ » ἔψῃ... κἀκεῖνος ἕρμαιον ποιήσεταί σε. »

DUPER, Φενακίζω, Ἑλλ.—Duperie, Φενακισμός, Ἑλλ. || Πρβλ. Β', 89, *Γελασμένος*· καὶ 195, *Κομπόνω*. ||

DURE (coucher sur la dure), Ξηροκοιτῶ, Δ. Χαμευνῶ, Ἑλλ. || Α', 325-326· καὶ Ε', 254, *Ξηροκοιτία*. ||

E

EAU, jeûner au pain et à l'eau, Ψωμονερίζω, Δ. || Ε', 254, *Ξηρός*· καὶ 255, *Ξηροφαγία*. ||

EAUX (les-), maladie des chevaux, Ὑδατίδες, Ἑλλ. Ἴδ. τὰς εἰς τὸν Στράβ. σημειώσ. Μέρ. 4, σελ. 315, ἐκδ. Κορ.

ÉBAUCHE, esquisse, Σκάριφον, Δ. Σκιαγραφία, Σχεδίασμα, Δ. || Δ', 511, 585, 630, *Σκιογραφῶ*, *Σχεδία*, *Ὑποτυπόνω*. ||

ÉBÈNE, Ἔβενος (ἡ), Ἑλλ.

ÉBOURGEONNER, Βλαστολογῶ, Γλ.

ÉCAILLE DES POISSONS, Λέπι, Σ. Λεπίς, Ἑλλ. || Α', 239. || —de tortue. Z. Tortue.

ÉCART, Παραστράτημα.—Faire des écarts, Παραστρατεύω, Σ. Παραστρατίζω, Σ. Παραστρατῶ, Κάμνω ἔξω τοῦ δρόμου, Ἴδ. τὰς εἰς τὸν Πλούταρχ. σημειώσ. Μέρ. 6, σελ. 458, ἔκδ. Κορ. || Δ', 390, *Παράστρατα*. ||

ÉCARTELER. Z. Quartier.

ÉCHAFAUD, Charpente élevée, estrade, Ἀναβάθρα, Δ. Σκαλωσία, Δ. Σ. || Δ', 506, *Σκαλωσία*. ||

ÉCHALAS, Ὑπόρθωμα, Δ. Ἄγγαθος, Δ. (App. pag. 5) Χάραξ, Ἑλλ. || Δ', 629, *Ὑπορθώματα*. ||

ÉCHALOTTE, Ἰταλιστί, Cipola Scalogna, ἢ Scalogno· Γερμαν. Schalotte (ὅλα ὀνόματα παραγόμενα ἀπὸ τὴν *Ἀσκάλωνα* πόλιν τῆς Συρίας). Βουλάπαθον, Τρ. (δὲν ἐξεύρω πόθεν), Σκοροδόπρασον, ΓΓ. Κρόμμυον Ἀσκαλώνιον, Ἑλλ. κατὰ τὸν Θεόφραστον (Ἱστορ. φυτ. ζ', 4), ἢ Ἀσκαλωναῖον, Ἑλλ. κατὰ τὸν Βυζάντιον Στέφανον (λέξ. Ἀσκάλων). Τὸ *Σκοροδόπρασον* τοῦ Γερμανοῦ Λεξικογράφου, ἐνδέχεται σήμερον νὰ ἦναι ὄνομα Γραικικὸν τῆς Échalotte. Ἀλλ' ὁ Διοσκορίδης ὀνομάζει Σκοροδόπρασον, τὴν Rocambole τῶν Γάλλων, ἡ ὁποία ὁμοιάζει πολὺ καὶ τὴν Échalotte καὶ τὴν Ciboule, ἥτις ἴσως εἶναι τὸ *Κόπριον σκόροδον*, τοῦ Θεοφράστου.

ÉCHANGE, Καταλλαγή, Γλ.

ÉCHASSES, Καλόβαθρα, Ἑλλ.

ÉCHAUDÉ. On peut donner à cette espèce de pâtisserie le nom de Ζεματιστόν, ἢ Ζεματίσκιον.

ÉCHAUDER, Ζεμaτίζω, Δ. Σ. || Δ', 154, *Ζεματίζω.* ||

ÉCHECS (jeu des -), Ζατρίκιον, Δ. — Jouer aux échecs, Ζατρικίζω, Δ. Ἡ λέξις εἶναι Περσικὴ *Σαντρὰτζ* ἢ *Σατράγγ*, τὸ ὁποῖον σημαίνει Βασιλικὸν παιγνίδιον. || Δ', 153, *Ζατρίκιον*· καὶ 590, *Ταρόκοι.* ||

ÉCHELLE, Ἀνεμόσκαλα, Δ. Σ. || Δ', 505 - 506, *Σκάλα.* ||

ÉCHEVEAU, Τυλικτάριον. Ἴδ. Πλουτάρχ. Μέρ. 5, σελ. 403, ἐκδ. Κορ. || Δ', 17 - 18, *Ἀνελῶ*· καὶ 92, *Δεκάδι*· καὶ 607-608, *Τουλούπα*· καὶ 621, *Τυλιγαδιάζω.* ||

ÉCHOUER, Καθίζω, Σ. Ἑλλ. — *Le vaisseau échoua,* τὸ πλοῖον ἐκάθισε. Τὸ Καθίζω μεταχειρίζεται καὶ ὁ Στράβων (Μέρ. 4, σελ. 359, ἐκδ. Κορ.) || Β', 264, *Ξέραι*· καὶ 319, *Ῥήχγω.* Πρβλ. καὶ Δ', 36, *Ἀστοχῶ.* ||

ÉCLAIREUR, Κατόπτης, Γλ.

ÉCLAT, (ὅταν ὁ λόγος ἦναι περὶ λεπίδων ἢ μερίδων μετάλλου, χωριζομένων ἀπὸ τὸν κτύπον τῆς σφύρας), Ἀποσφύρισμα (Δ. λέξ. Λεπίς). || Πρβλ. Δ', 510 καὶ 585, *Σκίζα* καὶ *Σχίζα.* ||

ÉCLAT DE RIRE. Ζ. Éclater.

ÉCLATER DE RIRE, Χαχανογελῶ, Δ. Κακανίζω, ἢ Κακκανίζω (ἀπὸ τὸ Καγχάζω, Ἑλλ. ὅθεν καὶ τὸ Λατινικὸν Cachinnor), Δ. — *Un éclat de rire,* Κακάνισμα, Δ. Καγχασμός, Ἑλλ. || Β', 166, 357 - 358, καὶ 385, *Κάκαρα*, *Τριπηδῶ*, *Χάχαρα*, *Χαχανίζω*· καὶ Δ', 201, *Κακανίζω.* || — Ζ. καὶ Rire.

ÉCLEGME, Ἐλικτόν, Ἔλιγμα (γρ. Ἐκλεικτόν, Ἔκλειγμα), Δ. Ὁ Πλίνιος τὸ ὀνομάζει Ecligma, ἤγουν *Ἔκλειγμα*, ἀπὸ τὸ *Ἐκλείχω.* Τῆς αὐτῆς ἐτυμολογίας

εἶναι καὶ τὸ Électuaire. || Β', 91, *Γλείφω·* καὶ Δ', 310, 571, *Μαντζούνι·* καὶ *Συνεκρατίζω.* ||

ÉCLISSE A FROMAGE, Τυρόβολον, Δ. Τυροψύκτης, Δ. Ταρσός, ἢ Τάλαρος, 'Ελλ. || Δ', 623-624, *Τυροβόλι.* ||

ÉCOLE. || Δ', 536, *Σπουδαστήριον.* || —*École de Rome* etc. pour dire les peintres fameux de Rome, etc. Ὁ Παυσανίας (Ε, 25) ἐμεταχειρίσθη περὶ τῶν ἀνδριαντοποιῶν τὴν λέξιν *'Εργαστήριον* (σημαῖνον κυρίως fabrique ἢ manufacture). « Τὸν δὲ 'Ονατᾶν... οὐδενὸς ὕστερον θήσομεν τῶν ἀπὸ Δαιδάλου τε καὶ ἐργαστηρίου τοῦ 'Αττικοῦ. »

ÉCONOME. || Α', 234-235, καὶ Ε', 260-261, *Οἰκονόμος.* — || Ζ. Régisseur.

ÉCORNIFLEUR, Τρεχέδειπνος, Γλ. 'Ελλ. — Écornifleur, εἶναι τῶν παλαιῶν ὁ Δειπνολόχος, ἢ Δειπνοθήρας. Τὸ Παράσιτος, καὶ παλαιὰ καὶ σήμερον γνωστόν, δὲν ἐκφράζει ἱκανῶς τὸ Γαλλικὸν Écornifleur. 'Εγὼ ἤθελα τολμήσειν νὰ ἐμβάσω εἰς τὴν γλῶσσάν μας τὸ Δειπνοκυνηγός. || Δ', 612-613, *Τρέχω·* καὶ Ε', 46-47, *Δειπνοπίθηκος.* || —Ζ. καὶ Aventureux || γρ. Aventurier. ||

ÉCRASER, Πλακόνω, Δ. || Δ', 434, *Πλακόνω.* ||

ÉCRIT. Ζ. Pièce.

ÉCRITEAU, Τίτλος, Σανίδιον, Γλ.

ÉCROUELLES, Χελώνια. Εἰς τὴν Θεσσαλονίκην ὀνομάζονται Σφαλάγγια (ἤγουν Φαλάγγια (τὰ), εἶδος ἀράχνης). Χοιράδες, 'Ελλ. || Δ', 679, *Χελῶναι·* καὶ Ε', 363, *Χελώνια.* ||

ÉCUELLE, Σκουτέλι, Σ. Σκουτέλλα, Σ. Scodella,

'Ιταλ. Schüssel, Γερμαν. Όλα ταῦτα, ὡς καὶ τὸ écuelle τῶν Γάλλων, συγγενεύουν μὲ τὸ *Σκυτάλη*. 'Ελλ. Ἴδ. Πλουτάρχ. Μέρ. 6, σελ. 377, ἔκδ. Κορ. ‖ Α', 246-247, *Καυκίν*· 262 καὶ 338, *'Απαλαρία*. Δ', 71, *Γαβάθι*· καὶ 621, * *Τσανάκια*. Ε', 178 καὶ 191, ***Μάζηλος, Μαστέλλο, Μαστίλος***· καὶ 253, ***Λοπάς***. ‖

ÉCUME. Ζ. Écumeur.

ÉCUMEUR. ἄχρηστον εἰς τὴν κυρίαν σημασίαν τοῦ *'Εξαφριστής*. Μεταφορικῶς δὲ ὀνομάζουν, Écumeur de mer, συνώνυμον τοῦ Corsaire, 'Ελλ. Πειρατής. ‖ Δ', 166-167, * *Θαλασσολῃστής*· καὶ 405, 446, *Πειρατής*, καὶ *Πουτίζω*. ‖ —Οἱ Γραικορωμαῖοι ὠνόμαζαν τοὺς τοιούτους πειρατάς, *Σκαμάρεις* ἢ *Σκαμάρους*, Δ. λέξιν, κακῶς ἐτυμολογημένην ἀπὸ τὸν Δουκάγγιον καὶ τὸν Μαρτίνιον ἀπὸ τὸ Spiones (espions), διότι δὲν ἐνθυμήθησαν ὅτι τὸ Spuma (ἀφρός), ὁ παρακμάζων Λατινισμὸς τὸ ἐπρόφερε Schuma, Δ. ὡς τὸ μαρτυρεῖ καὶ τὸ 'Ιταλικὸν Schiuma, ἀπὸ τὸ Γερμανικὸν Schaum, ('Αγγλ. Scum, Γαλλ. Écume, καὶ τὸ παλαιὸν Escume). Μόνον τὸ φερόμενον ἀπὸ τὸν Μαρτίνιον παράδειγμα ἀρκεῖ νὰ τὸ βεβαιώσῃ: « Plerisque abactori- » bus scamarisque et latronibus undique collectis » ἤγουν 'Ελληνιστί, « Πλείστων ἀπελατῶν, πειρατῶν τε » καὶ λῃστῶν ἀπανταχόθεν συλλεγέντων. »

ÉCUMOIRE, Κουτάλα, Δ. (Ἴδ. Πλουτάρχ. Μέρ. 6, σελ. 376, ἔκδ. Κορ.). Τρυποχουλιάρα, Σ. (ἤγουν τρυπητὸν χοχλιάριον.) Τορύνη, 'Ελλ. ‖ Α', 61, ***Κουτάλα***. ‖

ÉCURIE, 'Ιπποστάσιον, Γλ. Δ. Σταῦλος, Σ. 'Ιππόστασις, 'Ελλ. Ζ. Étable.

ÉCUYER DU ROI, Στράτωρ, Δ. Κόμης τοῦ σταύ-

λου, Κόμης τῶν βασιλικῶν σταύλων, Σταυλοκόμης, Δ. Κοντοσταῦλος, Δ. (ὅθεν τὸ Connétable.).—*Le grand Écuyer*, Πρωτοστράτωρ. || Ε′, 188, *Μαρισκάλδος*. ||

ÉCUYER TRANCHANT, Παραθέτης, Γλ. || Δ′, 610, *Τραπεζάρης*. || —Z. Hôtel (maître d'-).

ÉDIFICATION, sentiment de piété qu'on inspire, etc. Οἰκοδομή, Δ. Ἴδ. Πρὸς Ῥωμ. XV, 2.

ÉDIFIER, porter à la piété, etc. Οἰκοδομῶ, Δ.

ÉDIT, loi, ordonnance. Les édits du roi, Βασιλικαὶ προσταγαί, ἢ Διατάξεις, Γλ. Διατάγματα, Δ. Προθέματα, Δ. « Ἐδίκτοις, διατάξεσι. Ἔδικτον, δικαιοδότημα... παράγγελμα... νόμος γενόμενος ἀπὸ προστάξεως » Γλ. || Ε′, 315, *Πρόθεμα*. ||

EFFICACE, Remède efficace. || Δ′, 121, *Ἐνεργῶ*. || Ὁ Διοσκορίδης (III, 63.) en parlant de la racine d'une plante employée en remède, dit, ἡ δὲ ῥίζα πρακτική, *sa racine est efficace*.

EFFORCER (s'-) à etc. « Ἐῤῥωτο πᾶς... ξυνεπιλαμβάνειν αὐτοῖς. » Θουκυδ. Β′, 8. || Α′, 249 καὶ Β′, 308, *Πολεμῶ*· Β′, 13, *Ἀγωνίζομαι*· Δ′, 118-119, *Ἐμπαθῶ* (εἰς τὸ τέλος)· καὶ 535, *Σπουδάζω*. ||

EFFRACTION (voleur avec-), « Θυρεπανοίκτης, » effructarius » Γλ. καὶ « Apertularius, Θυρεπανοίκτης ». Ἀστειευόμενοι ἔδιδον τὸ ἐπίθετον τοῦτο εἰς τὸν φιλόσοφον Κράτητα, διότι ἔμβαινεν ἐλευθέρως ἀκάλεστος εἰς τοὺς οἴκους τῶν πολιτῶν, μὲ σκοπὸν νὰ τοὺς συμβουλεύῃ· « Ἐκαλεῖτο δὲ καὶ Θυρεπανοίκτης, » διὰ τὸ εἰς πᾶσαν εἰσιέναι οἰκίαν καὶ νουθετεῖν. »

EFFROI. Z. Craindre.

EFFROYABLE. Z. Craindre.

ÉGLISE. || Ε', 145, *Κυριακὴ* § 2 || Ζ. καὶ Chef.

ÉGOISME, Αὐτοφιλαυτία, Ἑλλ. (Ἴδ. Ἀριστοτέλ. Ἠθικ. Νικομαχ. σημειώσ. σελ. 325, ἔκδ. Κορ.)

ÉGOISTE, Αὐτοφίλαυτος. Ἴδ. αὐτ.

ÉGOUT, Ῥινοῦχος, Γλ. Ἐκχύτης, Γλ. Ὑπόνομος, Γλ. « Amara, cloaca, caniculus, Ὑπόνομος » Γλ. Ἡ τρίτη λέξις εἶναι ἀπὸ διόρθωσιν ἄλλων, ἀντὶ τοῦ προφανῶς σφαλμένου cubiculus. Ἐπρόβαλαν διόρθωσιν καὶ τῆς πρώτης εἰς τὸ Camara (ἀντὶ τοῦ Amara), περιττὴν ὅμως, ἐπειδὴ ὁ Ἡσύχιος φέρει καὶ « Ἀμαρεύματα, » ἀθροίσματα βορβόρου. || Δ', 67, 219 καὶ 242, *Βρωμούμπολος*, *Κάραβος* καὶ *Κοπρόλακκος*. ||

ÉLASTIQUE. Ζ. Gluten.

* ÉLECTIONS. Ζ. Municipalité.

ÉLECTUAIRE. Ἴσ. Ἔκλειγμα.—Ζ. Éclegme.

ÉLÉPHANTIASIS.—Ζ. Lèpre.

ÉLEVER, Προβιβάζω, Γλ, Ἴδ. καὶ Promotion.

ELME (Feu saint-), Οὐρανία, Δ. Helena (Ἑλένη) κατὰ τὸν Πλίνιον, ὅθεν ἐσχηματίσθη κατὰ συγκοπὴν καὶ τὸ Elme. Διόσκουροι, Ἑλλ. ἤγουν οἱ δύο ἀδελφοὶ τῆς Ἑλένης, Κάστωρ καὶ Πολυδεύκης. || Δ', 376, * *Οὐρανία*· καὶ 503-504, *Σίφουνας*. ||

ÉMAIL, Σμάγδος, Δ. Σ. Ἔγκαυστον, Ἑλλ. ἀπὸ τὸ Encaustum τοῦ Πλινίου. Ὁ Σμάγδος, ὡς καὶ τὸ Γαλλικὸν Émail, παράγεται ἀπὸ τῶν Ἰταλῶν τὸ Smalto, τὸ ὁποῖον ἐτυμολογήθη ἄλλως ἀπ' ἄλλους. Πιθανώτερα λέγουν οἱ νομίζοντες αὐτὸ συγγενὲς τοῦ Γερμανικοῦ Schmelzen (τοῦ ὁποίου ἡ ἀρχικὴ σημασία εἶναι τήκειν, λύειν, μαλάσσειν) ἐκ τοῦ ἑλληνικοῦ Μέλδειν. Ἡ διαφορὰ εἶναι κατὰ τὸ Μικρὸς ἢ Σμικρός, Μύραινα ἢ Σμύ-

ραινα. Οὕτως οἱ Ἄγγλοι λέγουσι Melt τὸ λύεσθαι, καὶ Smelt τὸ λύειν. || Δ', 525, *Σμάγδος*. ||

ÉMAILLER, Σμαγδώνω, Δ.

ÉMANCIPATION, Χειραφεσία, Γλ. Δ. Αὐτεξουσιότης, Γλ. || Δ', 678, *Χειραφεσία*. ||

ÉMANCIPÉ, Χειράφετος, Γλ. Δ. Μαγκιπάτος, Δ. Ἐξωχείριος, Γλ. Δ. Αὐτεξούσιος, Δ. « Ἐμαγκίπατος, » Αὐτεξούσιος, Ἐμαγκιπατίονος, Αὐτεξουσιότητος » Γλ. Ἐλεύθερος τῆς ὑπεξουσιότητος, Γλ. || Δ', 130, *Ἐξωχείριος*· καὶ 678, *Χειράφετος*. || —Ζ. καὶ Fils.

EMBAUMEMENT, Ταρίχευσις, Ἡροδότ. II, 88. || Β', 423, ἐν λέξ. *Σάβανα* || .Νεωτέρως, Σμυρνισμός. Ἴδ. CASTELL. *Lexic. Medic.* V. Balsamatio.

EMBAUMER un corps mort, Ταριχεύω. Ἡρόδοτ. II, 89. Νεωτέρ. ὠνομάσθη *Σμυρνίζω*, καὶ τοῦτο εἶναι χρησιμώτερον εἰς τὴν γλῶσσάν μας.

EMBROCATION, Ἐμβροχή, Γλ.

EMBUSCADE, Παρκκαθισμός, Δ. Ἔγκρυμμα, Δ. Παρχμόνευμα, Δ. Ὑποκάθισμα, Δ. Ἐνέδρα, Ἑλλ. — Être, se mettre, se tenir en embuscade, Παρχμονεύω, Δ. καὶ (δὲν ἐνθυμοῦμαι ποῦ) Παρακαθίζω. || Δ', 111, *Ἔγκρυμμα*, καὶ 386, *Παρακαθίζω*. ||

ÉMERI, ἢ ÉMERIL, Σμύρις, Ἑλλ. Διοσκορίδ. || Ε', 234-235, *Ναξίας* (εἰς τὸ τέλος.) ||

EMPAN (τὸ μεταξὺ τοῦ μεγάλου δακτύλου καὶ τοῦ μικροῦ, χωρισμένων ὅσον τὸ δυνατόν, διάστημα), Πιθαμή, Δ. Σ. Σπιθαμή, Ἑλλ Τὸ δὲ μεταξὺ τοῦ μεγάλου καὶ τοῦ ἀκολούθου (τοῦ παλαιὰ ὀνομαζομένου λιχανοῦ) ὁμοίως χωρισμένων διάστημα, Κοινόστομον (γρ. Κυνόστομον) Δ. Λιχάς, Ἑλλ. Ἴδ. Λόγ. Ἑρμ. ἔτους 1819,

σελ. ‖ 669 - 670. Βλ. ὄπισθεν σελ. 81 σημ. 1. ‖

EMPEIGNE, Ψίδι (τὸ), Σ. Εἶναι ἀναμφιβόλως ἀπὸ τὸ *Ἁψίδιον*, ὑποκοριστικὸν τοῦ *Ἁψίς* (voûte), Ἑλλ. ‖ Β', 77, *Ἁψίδιον*. ‖

EMPHYTÉOSE, Ἐμφύτευσις, Γλ.

EMPHYTÉOTE, Ἐμφυτευτικάριος, Δ. ‖ Ε', 67, *Ἐμφυτευτικάριος*. ‖

EMPLOYÉ. Ζ. Commis.

EMPOIS, Ἴσ. Ὑδράμυλον. « Aspensio, Amylum » dilutum. Gal. Empois » Δ.

ENCAN, Διακήρυξις, Δ. Ζ. Licitation.—*Vente à l'Encan*, Πρᾶσις κατὰ ὑπερθεματισμόν, Δ. Ἀπαρτία ἢ Ἀπάρτιον, Ἑλλ. ‖ Δ', 628, *Ὑπερθεματισμός*. ‖

ENCAUSTIQUE, Κηρόχυτος γραφή, Δ. Κηρογραφία, Δ. Ὑλογραφία, Δ. Ἡ δὲ τέχνη, Ἐγκαυστική, Δ (λέξ. Δίσκος). Ὑλογραφική, Δ. Ὁ τεχνίτης, Ἐγκαυστής, Ἑλλ. (Πλούταρχ. Πότερον Ἀθηναῖοι κατὰ πόλεμον κτλ. § 6), ἢ Ἐγκαυτής, Δ. ‖ Ε', 120, *Κηρόχυτος γραφή*. ‖

ENCHÈRE, Ὑπερθεματισμός, Δ. Πλειστηριασμός, ἢ Πλειστηρίασις, Ἑλλ. Ὑπέρθεμα, Γλ. Ἐπιθεματισμός, Γλ. Ζ. Licitation.

ENCHÉRIR, Ὑπερθεματίζω, Γλ. Δ. Πλειστηριάζω, Ἑλλ.

ENCHÉRISSEUR, Ὑπερθεματιστής, Δ.

ENCRE, Μελάνι, Σ. Μέλαν (τὸ), Ἑλλ. Πλούταρχ. Πότερον τῶν ζώων κτλ. § 30. Λέγεται καὶ Μέλαν γραφικόν, Ἑλλ. Μέλαν, Γλ. Μελάνιον, Γλ. ‖ Ε', 197, *Μελάνη*. ‖

ENCRE DE LA CHINE, Ἴσ. τὸ Ἰνδικὸν μέλαν, Ἑλλ. Ζ. Laque.

ENCRIER, Μελανοδοχεῖον, Γλ.

ENDOSSER, Κατανωτίζομαι, Ἑλλ.

ÉNERGUMÈNE. || Δ', 121-122, *Ἐνεργούμενος*· καὶ 402, *Πασχικός*. || —Βλ. καὶ Démoniaque.

ENFANCE, Παιδιότης, Γλ.

ENFANT (faire l'-), Νηπιάζω, Γλ.

ENFANT TROUVÉ. || Δ', 146, *Εὑρεσίμιος*· καὶ 572, *Χαμευρετός*. || —Ζ. Légitimes.

ENFANTEMENT, Παιδογονία, Γλ.

ENFANTILLAGE. Συγχωρεῖται νὰ ὀνομασθῇ Νηπιασμός.

ENGAGER. Ζ. Gage.

ENGAÎNER, ἀκριβῶς τῶν παλαιῶν τὸ Ἐγκολεάζω, ἢ Ἐγκολεάω, Ἑλλ. « Ἐγκολεήσατο, εἰς τὸν κολεὸν » κατέθετο τὸ ξίφος » λέγει ὁ Ἡσύχιος.

ENGELURES, Ἀποκκύματα, Δ. (App. pag. 21) Μαργωτίδες (Ἴδ. Γραικογερμανικ. Λεξικόν, λέξ. Μαργοτίδες), Χίμετλα, Ἑλλ. Ἴδε τὰς εἰς τὸν Ξενοκρ. σημειώσ. ἔκδ. Κορ. σελ. 197. || Δ', 311, *Μαργοτίδες*· καὶ Ε', 11, *Ἀκράμελον*. ||

ENJOUÉ, Περίχαρος, Ἑλλ. || Πρβλ. Δ', 581, *Σόχαρος*. ||

ENNUI. Ἴσ. Βλαρία, Δ. Ἄση, Ἀθυμία, Ἑλλ. Ἀκηδία, Ἑλλ. καὶ κυριώτερον Ἀνία, Ἑλλ. « Ἄση λέγεται, » ὅπερ καλοῦσιν οἱ ἰδιῶται ΒΛΑΡΙΑΝ ὅταν ἀθυμῇ τις, » καὶ οὐκ οἶδεν ὅτι ἀθυμεῖ » (παρὰ Δ. App. σελ. 39) Ἴσ. γρ. ΒΛΑΚΙΑΝ. || Β', 58-60, ἐν λ. *Ἀποκορδίζομαι*· καὶ Ε', 89, ἐν λ. *Θανάσιμος*· ἔνθα καὶ περὶ *Ἀνίας*. Πρβλ. καὶ Δ', 14, *Ἀναρεσία*. ||

ENNUYER, Ἀνιάω, Ἑλλ. Πλάτων (Γοργ. σελ.

502) περὶ κακοῦ τινος κιθαρῳδοῦ· « Ἠνία ᾄδων τοὺς θεατὰς » Il ennuyait les spectateurs par ses chants. || Β′, 78, *Βαρῶ.* ||

ENNUYER (s'-), Ἐξαποροῦμαι, Γλ. || Πρβλ. Ε′, 359, ἐν λ. *Χάνω.* ||

ENNUYEUX, Βαρετός, Σ. Ἀνιαρός, Ἑλλ. Φορτικός, Ἑλλ. || Α′, 128, *Φορτόνομαι·* Δ′, 45, *Βάρεμα, Βαροῦμαι·* καὶ Ε′, 210, *Ἐπαχθής.* (ἐν λ. *Μόλος).* ||

ÉNORME. (d'une grandeur-) παμμεγέθης, Γλ.

ENQUÊTE, Ἀναζήτησις. Ζ. καὶ Information.

ENRÉGISTREMENT. || Γ′, 107, *Ἀπογραφή·* Δ′, 182, * *Ἰατροσόφιον·* Ε′, 100, *Ἰνβεντάριον·* καὶ 116, *Καταγραφή.* || —Ζ. καὶ Registre.

ENRÔLÉ, mis sur le rôle, Ἐναπόγραφος, Γλ.

ENRÔLER DES SOLDATS. Ζ. Rôle.

ENSEIGNE, Ζ. Porte-enseigne.

ENSOUPLE, Ζ. Ensuple.

ENSUBLE. Ζ. Ensuple.

ENSUPLE, Ensuble, ἢ Ensouple, Μεσάγκωνον, ἢ Μέσακλον, Δ. Ἀντί, Σ. Μεσάντιον, Γλ. Ἀντίον, Μεσάντιον, Κανών, Ἑλλ. Τὸ *Μέσακλον*, ὀνομάζεται *Μέσακμον* ἀπὸ τὸν Ἡσύχιον, « Μέσακμον, κανὼν τοῦ » ἱστοῦ· οἱ δέ, ἀντίον ». || Δ′, 21, *Ἀντί.* ||

ENTER, greffer, Ἐγκεντρίζω, Ἐμφυλλίζω, Ἐνοφθαλμίζω, Κεντρίζω, Κεντρόνω, Δ. Φιλιάζω, καὶ Φιλίζω (ἴσ. ἀντὶ τοῦ Φυλλιάζω καὶ Φυλλίζω), Σ. Λέγουσι πολλοὶ καὶ *Μπολιάζω* χυδαίως (ἤγουν Ἐμβολιάζω) ἀπὸ τὸ Ἐμβάλλω, Ἑλλ. Ὅθεν καὶ τὸ Ἔμβλημα, Ἑλλ. τὸ χυδαϊστὶ *Μπόλι* (ἤγουν Ἐμβόλιον, la greffe). « Πάντα δὲ τὰ ἐμφυτευόμενα ἥμερα τῆς

» ἀγρίας, *ἐμβλήματα* καλεῖται »· λέγει ὁ Πολυδεύκης. Ὁ Πλούταρχ. (Συμποσιακ. Β, 6) τὰ ὀνομάζει Ἐμβολάδας. || Δ′, 92-93, *Δέλος*· καὶ 111, *Ἐγκεντρίζω*. ||

ENTÉRINER. Ἴσ. Ἀπαρτίζω· Ἐπειδὴ οἱ Γάλλοι ἐτυμολογισταὶ παράγουν τὸ entériner ἀπὸ τὸ Λατινικὸν integrare.

ENTHOUSIASTE, Ἡ Ἀκαδημία τὸ κρίνει συνώνυμον τοῦ Fanatique, ὄχι ὅμως καὶ τὸ οὐσιαστικὸν Enthousiasme τοῦ Fanatisme. Εἰς τὴν Ἐκκλησιαστικὴν Ἱστορίαν, οἱ ὀνομαζόμενοι αἱρετικοὶ *Ἐνθουσιασταὶ* (Θεοδωρήτ. Ἱστορ. Ἐκκλησιαστ. δ, 10) ἄλλως δὲν ἐξηγοῦνται εἰς τὴν Γαλλικὴν γλῶσσαν, παρὰ μὲ τὸ Fanatiques. Συνέβη εἰς τὴν λέξιν ὅ,τι καὶ εἰς ἄλλας πολλάς, αἱ ὁποῖαι καλοῦ πράγματος σημαντικαὶ καταρχάς, ἐκατάντησαν, διὰ τὴν κατάχρησιν τοῦ πράγματος, εἰς σημασίαν κακίστην. Εἰς ἡμᾶς σήμερον ὁ *Ἐνθουσιασμὸς* δὲν ἔχασεν ἀκόμη τὴν παλαιάν του καλὴν σημασίαν. Διὰ τοῦτο ἠναγκάσθησάν τινες νὰ μεταφράσωσι τὸ Fanatisme μὲ λέξιν πολλὰ παράξενον, *Φανητιασμός*. Δὲν ἦτο κάλλιον, *Θεομανία*, ἢ *Θεοπληξία*; καὶ ὁ Fanatique, Θεομανὴς ἢ Θεόπληκτος; « Θεοπλάκτας (ἴσ. Θεοπλάκτους) δεισιδαίμονας » λέγει δωρικῶς ὁ Ἡσύχιος. Τὸν Fanatisme ὀνομάζει ὁ Πλούταρχος *Θεοληψίαν* καί, διὰ δύο λέξεων, πανικὸν ἐνθουσιασμόν, Ἐρωτικ. Tom. XII, pag. 30 καὶ 43. || Β′, 156, *Θεοβλαβής*· καὶ Δ′, 122, *Ἐνθουσιασταί*. ||

ENTORSE, Στραμπούλισμα, Σ. Διάστρεμμα, Ἑλλ. Διαστροφή, Ἑλλ. || Ε′, 236, *Νευροκαβαλίκευμα*· καὶ 342-343, * *Στρέμμα* (εἰς τὸ τέλος). || Ζ. καὶ Luxation.

ENTRAILLES, pour toutes les viscères, Σπλάγχνα

Ἑλλ. Ἐσωτικά, Σωτικά, Δ. || Α', 164 (εἰς τὸ τέλος) *Σωτικά·* καὶ Β', 133, 343, 354, *Ἐσωτικά, Σωτικά·* καὶ Δ', 110, *Ἐγκατηρά·* καὶ 121 καὶ 533, *Ἐνδόσθια, Σπλάγχνα.* || — *Τρώγει τὰ σωτικά μου*, il me déchire les entrailles, μεταφορικῶς, ἀντὶ τοῦ μὲ λυπεῖ, ἐνοχλεῖ, βασανίζει. — Ἄσπλαγχνος, μεταφορικῶς, impitoyable, homme qui n'a point de compassion.

ENTRE-CHOQUEMENT, Ἀλληλοτυπία, Ἑλλ. Δημόκριτος.

ENTRÉE. Ζ. Droit d'entrée, καὶ Solennelles.

ENTREPRENEUR, Ἐργολάβος, Δ. Ἑλλ. Ἐκλήπτωρ, Γλ. || Δ', 135, *Ἐργολάβος.* Πρβλ. Α', 320, *Ἀκτουάριος·* καὶ Δ', 463, καὶ Ε', 321, *Προσιδιάριος.* ||

ENTRESOL. Παραπάτιον τὸ ὀνομάζουσιν οἱ Χῖοι, ὡς τὸ πλησιέστερον τοῦ πάτου, ἤγουν τῆς αὐλῆς. || Δ', 388, * *Παραπάτιον.* ||

ENTREVOIR (s'-) avoir une entrevue. Συνοψίζομαι, Δ. — Les faire entrevoir, Συνοψίζω, Δ. || Δ', 573-574 § 2, *Συνοψίζω.* ||

ÉPAULE, Ὠμοπλάτη, Ἑλλ. * Κουτάλα (κοινῶς). Ἴδ. Πλουταρχ. Μέρ. 6, σελ. 377, ἐκδ. Κορ. || Α', 61, *Κουτάλα·* καὶ Δ', 436, *Πλάτη.* ||

ÉPERON, Πτερνιστῆρα, Πτερνιστήριον, Δ. Ἠλόκεντρον, Γλ. || Α', 234, *Φτερνιστῆρας·* καὶ Β', 315, *Πτερνιστήριον.* ||

ÉPERVIER, Ἐξυπτέριον, Ξεπτέριον, Δ. Γεράκι, Γιεράκι, Σ. Ἱέραξ, Ἑλλ. Τὸ Ἐξυπτέριον ἢ Ξεπτέριον δὲν εἶναι ἀπὸ τὸ *Πτερὸν* ὡς ἐνόμισαν τινὲς ἀλλὰ παρεφθάρη ἀπὸ τῶν Λατίνων τὸ Accipiter. || Α', 244, καὶ Δ',

128, *'Εξηφτέριν*· (Βλ. καὶ Α', 299-300)· καὶ Ε', 96-99, *'Ιερακάρης*. || Ζ. καὶ *Faucon*.

ÉPI. Z. Barbe.

ÉPICERIE. Z. Épicier.

ÉPICES. || Δ', 162, ἐν λ. * *'Ηδύσματα*. || —Z. Épicier.

ÉPICIER. Τὸ παραβάλλουσι τινὲς μὲ τὸ 'Ρωποπώλης, 'Ελλ. « 'Ρωποπώλης, ὁ ῥῶπον πωλῶν. 'Ρῶπον δὲ » ἔλεγον τὸν λεπτὸν καὶ ποικίλον φόρτον. . . ὅσα ζω- » γράφοις, βαφεῦσι, μυρεψοῖς χρησιμεύει »· 'Ησύχιος.— Τὸ Épicier σημαίνει τὸν πωλοῦντα τὰ ὀνομαζόμενα Épiceries, λέξιν παραγομένην ἀπὸ τὸ Épices, μὲ τὸ ὁποῖον σημαίνουσι τὰ ἀρώματα καθὼς καὶ τὸ Species (ἤγουν εἶδος) εἰς τὸν παρακμάζοντα Λατινισμὸν εἶχε τὴν αὐτὴν σημασίαν.—*Εἴδη* τὰ ὠνόμαζαν καὶ οἱ πρὸ ἡμῶν, Spézie καὶ οἱ 'Ιταλοὶ (τοῦ ὁποίου τὸ παράγωγον Speziale σημαίνει ὅμως ἰδίως τὸν φαρμακοπώλην). *Ἴδ. Salmas. Plin. exercitat. pag. 739, καὶ Hemster in Aristophan. Plut. 926. Λέγεται καὶ *Παντοπώλης*, κατὰ τὰ Γλωσσάρια, « Παντοπώλης, Seplasiarius, » Salgamarius. » Συγχωρεῖται ἴσως νὰ ὀνομάζωμεν Εἰδοπώλην τὸν Épicier. || Δ', 112, *Εἶδος*· καὶ 162, * *'Ηδύσματα*. ||

ÉPIEU, arme dont on se sert à la chasse du sanglier, Μέναυλον ἢ Μεναύλιον, Δ. (Λέξις ἀναμφιβόλως φθαρμένη ἀπὸ τὸ Venabulum τῶν Λατίνων). Προβόλιον, 'Ελλ. τὸ ὁποῖον ὁ 'Αρποκρατίων ἐξηγεῖ. « Εἶδος δόρατος, ᾧ χρῶνται οἱ κυνηγέται πρὸς τὴν » τῶν συῶν θήραν ».

ÉPINARD, Σπανάκι, Δ. Σπινάκιον, Δ. ὅστις προσ-

θέτει (δὲν ἐξεύρω πόθεν λαβὼν) καὶ ὄνομα Ἑλληνικόν, *Ὀνόβλιτον*, καὶ δεύτερον ἀπὸ τὸν Ῥουέλλιον Σευτλομάλαχον. Τοῦτο ὀνομάζεται ἀπὸ τοὺς συγγραφεῖς τῶν Γεωπονικῶν (ιβ, ι) *Σευτλομόλοχον*. Ὁ Λινναῖος τὸ ὀνομάζει θηλυκῶς *Σπινακίαν*. Εἶναι τῆς αὐτῆς συγγενείας μὲ τὰ Βλίτα. Ὅθεν ὠνομάσθη καὶ τὸ Βλίτον, ὄχι μόνον Blète, ἀλλὰ καὶ Épinard fraise. Ὁ Σνεῖδέρος βάλλει τὸ *Ὀνόβλιτον* εἰς τὰ ἀμφιβαλλόμενα, τὸ ἐξηγεῖ ὅμως διὰ τοῦ Melde, τὸ ὁποῖον σημαίνει τὴν Ἀτράφαξιν (Γαλλ. Arroche) τῶν παλαιῶν. || Δ′, 531, *Σπανάκι*. Πρβλ. καὶ Δ′, 692, *Χρυσολάχανον*. ||

ÉPITHÈME (terme de pharmacie), Ἐπίθημα, Ἑλλ. Γαληνός. || Δ′, 132 καὶ 431, *Ἐπίθεμα* καὶ *Πιτιμή*. ||

ÉPIZOOTIE, Ψόφος, Δ. Δὲν εἶναι πολὺς καιρὸς ἀποῦ ἐσχηματίσθη παραλόγως ἡ Γαλλικὴ λέξις ἀπὸ τὸ ἀνύπαρκτον, καὶ κακοσήμαντον Ἑλληνικὸν *Ἐπιζωοτία*. Ὡς λέγομεν ἐπὶ ἀνθρώπων *ἀπέθαναν*, μεταχειριζόμεθα περὶ κτηνῶν τὸ *ἐψόφησαν*· ὅθεν φυλάττοντες τὴν ἀναλογίαν ὀνομάζομεν τὴν ἐπιδήμιον λοιμικὴν νόσον εἰς τοὺς ἀνθρώπους, Θανατικόν, εἰς δὲ τὰ κτήνη, ψόφον· οἷον, « Ἔπεσε ψόφος εἰς τὰ πρόβατα. » || Α′, 264-265· καὶ Β′, 395· καὶ Δ′, 704, *Ψόφος*. ||

ÉPOQUE, ἀπὸ τὸ Ἐποχή, Ἑλλ., τὸ ὁποῖον συγχωρεῖται νὰ μεταχειριζώμεθα εἰς τὴν αὐτὴν σημασίαν, νὰ μὴ τὸ συγχέωμεν ὅμως μὲ τὸ Ère. Ἡ ἐποχὴ (époque) εἶναι μέρος χρόνου ὡρισμένον καὶ ἐπίσημον διὰ μέγα τι σύμβασμα, ὀνομασθὲν οὕτως ἐξ ὑποθέσεως, ὅτι ὁ χρόνος ἐπέχει, ἤγουν διακόπτει τὴν κίνησιν αὐτοῦ. Ἀλλ' ἐὰν τὸ ὁποῖον ἔκαμε τὴν ἐποχὴν εἶναι τόσον ἐπίσημον

ὥστε νὰ ἀναγκάσῃ τὸ ἔθνος (ὅπου συνέβη) νὰ ἀριθμῇ τὰ καθεξῆς ἔτη ἐκεῖθεν, τότε γίνεται Ère, τὴν ὁποίαν οἱ Βυζαντινοὶ ὠνόμαζαν Χρηματισμόν, Δ. παραδείγματος χάριν, ἐπειδὴ οἱ Ἀντιοχεῖς ἀριθμοῦσιν ἀπὸ τῆς Αὐτοκρατορίας τοῦ Καίσαρος, ἡ χρονική των ἀρίθμησις ὠνομάζετο *Χρηματισμὸς Ἀντιοχέων*. Τῶν παλαιῶν Ῥωμαίων ὁ Χρηματισμὸς ἦτον ἀπὸ κτίσεως Ῥώμης· καὶ τῶν Χριστιανῶν ἀπὸ Χριστοῦ γεννήσεως.

ÉQUARRIER. Z. Équarrisseur.

ÉQUARRISSEUR, τῶν Λατίνων ὁ Quadratarius, τὸν ὁποῖον ἐξηγοῦσι διὰ τοῦ Ψώκτης, Γλ. Πήκτης, Δ. γραφὴ σφαλμένη, τὴν ὁποίαν ἄλλοι τρέπουσιν εἰς τὸ *Ψώκτης*, καὶ ἄλλοι εἰς τὸ *Λιθοθήκτης*. Ἔπρεπεν ὅμως νὰ ἦναι ἢ *Τήκτης* ἁπλῶς, ἢ *Λιθοτήκτης* (ἀπὸ τὸ Τήκω). Οὕτως ὁ Αἰγινήτης Παῦλος ὀνομάζει *Τηκόλιθον* τὸν ἄλλως λεγόμενον *Λίθον Ἰουδαϊκόν*, διὰ τὴν νομιζομένην αὐτοῦ δύναμιν νὰ τήκῃ, ἤγουν νὰ διαλύῃ τοὺς λίθους τῆς κύστεως. Ὀρθώτερον ἴσως ἤθελ' ὀνομάζεσθαι *Τύκτης* διὰ τοῦ ῡ ὁ Équarrisseur, ἢ *Λιθοτύκτης*, ἐπειδὴ καὶ τὸ *Τύκω* ἢ *Τυκίζω*, τὴν σημασίαν τοῦ Équarrier ἔχει εἰς τὸν Ἀριστοφάνην (Ὄρν. 1138).

Λίθους δ' ἐτύκιζον αἱ κρέκες τοῖς ῥύγχεσιν.

Ἐκ τούτου εἶναι καὶ ὁ *Τύκος* (Ἰωνικῶς *Τύχος*) καὶ τὸ ὑποκοριστικὸν *Τυκίον* « Λιθοξοϊκὸν σιδήριον » ὡς τὸ ἐξηγεῖ ὁ Εὐστάθιος (εἰς τὴν Ἰλιάδ. σελ. 967). Λέγει καὶ ὁ Ἡσύχιος, « Τύχοι, Λιθοξοϊκὰ Ἐργαλεῖα. » || Δ', 601-602, *Τηκόλιθος*· καὶ Ε', 164, *Λίθος Συριακός*. ||

ÉQUATION, Ἴσωσις, Γλ.

ÉQUERRE, Γονάτιον, Δ. Γνώμων, Ἑλλ. Γωνία, Γωνάτιον, Σ. Ἡ γραφὴ τοῦ Σομαυέρα, *Γωνάτιον*, δίδει

ὑποψίαν ὅτι τὸ ἐνόμισε συγγενὲς καὶ συνώνυμον τῆς Γωνίας. Τὸ *Γονάτιον* ὅμως, ὡς τὸ παρετήρησε καὶ ὁ Δ. ὠνομάσθη οὕτως, ἐπειδὴ φέρει σχῆμα γόνατος συγκαμμένου. || Δ′, 9, *Ἀλφάδι*· καὶ 186, *Ἰσομάδα*, * *Ἰσομαδίζω*, *Ἰσόνω*. ||

ÉQUIPAGE. Z. Bagage.

ÉQUITÉ, Ἐπιείκεια, Τὸ Ἐπιεικές, Ἑλλ. Οἱ Γραικορωμαῖοι νομικοὶ (ἑρμηνεύοντες τὸ Λατινικὸν Æquitas) ἐμεταχειρίζοντο πολλάκις τὰς λέξεις Τὸ καλοθελές, Τὸ φιλάνθρωπον. || Γ′, 319-320. ||

ÈRE. Z. Époque.

ESCARMOUCHE, Ἀνεμοπόλεμος, Δ. Ἀκροβολισμός, Ἑλλ. || Δ′, 18, *Ἀνεμοπόλεμος*. ||

ESCHASSES, || Οὕτω τὸ πάλαι ἐγράφετο (« de l'ancien Flamand *Schaetse* » κατὰ τοὺς Λεξικογράφους), ἀντὶ Échasses, Βλ. ὄπισθεν σελ. 122. || Ξύλινα Κῶλα, Ἑλλ. (Πολυδεύκ.), Ξύλινοι πόδες, Ἑλλ. — Ceux qui vont sur des échasses, *Γύπωνας* τοὺς ὀνομάζει ὁ Πο- » λυδεύκης. « Οἱ δὲ *Γύπωνες* ξυλίνων κώλων ἐπιβαίνον- » τες, ὠρχοῦντο, διαφανῆ ταραντινίδια ἀμπεχόμενοι ». » Οἱ Ῥωμαῖοι τοὺς ὠνόμαζαν Grallatores. « Gralla- » tores, ΠΑΝΙΚΑ φοροῦντες ». Ἴσως ἡ δευτέρα λέξις πρέπει νὰ μεταβαλθῇ εἰς τὸ ΠΙΝΝΙΚΑ, *Πιννικόν* καὶ συνθέτως *Πιννέριον*, ὠνόμαζαν τὸ μαλλίον τῆς Πίννας.

ESCLAVE. *Marchand d'Esclaves*, Σωματοπράτης, Δ. Ἀνδραποδοκάπηλος, ἢ Σωματέμπορος, Ἑλλ. || Δ′, 586, *Σωματοπρᾶται*. || —*Les enfans d'un esclave, esclaves eux-mêmes*, Δουλέκδουλοι, Δ. — *Écrit qui déclare l'achat d'un esclave*, Δουλογράφιον, Δ.

ESPALIER, rangée d'arbres dont les branches

sont dressées... avec un treillage de perches. Παρόμοιόν τι πλέγμα μηχανικὸν ὠνομάζετο ἀπὸ τοὺς Βυζαντινοὺς *Σπαλίων*· « Σπαλίωνες, πλέγματα μηχανικά... » ἔστι δὲ ὁ Σπαλίων πλέγμα ἐκ λύγων » λέγει ὁ Σουΐδας. Ἀλλὰ τοῦτο ἐχρησίμευεν εἰς τοὺς πολέμους, καὶ ὀνομάζεται ἀπὸ τοὺς σημερινοὺς τακτικοὺς Galerie.

ESPION, Ὀπτήρ, Δ. Κατάσκοπος, Ἑλλ. || Ε', 266, *Ὀπτῆρες*. || —Ζ. καὶ Écumeur, καὶ Mouchard.

ESPRIT (pauvre), Ζ. Grain.

ESQUISSE, du grec Σχέδιον· Esquisser, Σχεδιάζω, en Italien *Schizzare*. Ζ. καὶ Ébauche.

ESSAIM, Μελισσιώνας, Σ. Μελισσόκουπος, Σ. (Τὸ Μελισσόκουπος ὅμως σημαίνει πλέον Ruche). Σμάρι, Σ. ἤγουν *Ἐσμάριον*, ὑποκοριστικὸν τοῦ Ἐσμός, Ἑλλ. « Ἐσμός· κυρίως δὲ ἐπὶ μελισσῶν ἀθροίσματος » Ἡσύχ. V. Ruche. Σμῆνος, Ἑλλ. Μελισσών, Ἑλλ. καὶ Μελίσσιον, Ἑλλ. « Μελίσσιον, τὸ Σμῆνος » λέγει ὁ Ἡσύχιος: « Apiarium, μελισσών, μελισσαῖον ». Γλ. || Α', 113-114. ||

ESSENTIEL. V. Principal.

ESSIEU, Ξόνιον (ἤγουν Ἀξόνιον), Δ. || Δ', 616-617, *Τρικόμπι*· καὶ Ε', 255, *Ξόνιον*. ||

ESTAFETTE, Ἀγγαρεῖον.

ESTIMATION. Ζ. Prisée, καὶ Taxation.

ESTRADE, Sofa. Ἴσ. Σανίδωμα ἐπίπεδον, Γλ. Ἴσ. Κρηπίς, Ἑλλ. Συγχωρεῖται διὰ τὴν ἐτυμολογίαν νὰ ὀνομασθῇ *Στρωτή*. Ζ. καὶ Échafaud.

ESTRAPADE, Ἴσ. Σχοινισμός, Ἑλλ. (Ἴδ. Πλουτάρχ. Μέρ. 3, σελ. 401, ἔκδ. Κορ.)

ÉTABLE, Σταῦλος (γρ. Στάβλος ἀπὸ τὸ Λατινικὸν

Stabulum, Ἰταλιστὶ Stalla· οἱ δὲ Λατῖνοι τὸ ἔλαβαν ἀπὸ τὸ Στάσις, Ἑλλ. ὡς τὸ ἐσημείωσε καὶ ὁ Εὐστάθιος), Σ. Δ. Στάβλος, Δ. Μίαν λέξιν ἔχομεν (ὡς καὶ οἱ Ἰταλοὶ τὸ Stalla) καὶ διὰ τὴν Étable καὶ διὰ τὴν Écurie. Οἱ Παλαιοὶ ὠνόμαζαν τὴν Étable Βούσταθμον, Βουστάσιον, Βούστασις, Βουστασία, (τὸ Βουστάδιον τοῦ Σουΐδα κρίνω σφάλμα)· καὶ τὴν Écurie, Ἱπποστάσιον, Ἱππόστασις, Ἱπποστασία. || Α', 278, *Σταυλίζονται*· Δ', 59, *Βουνία*· καὶ 185, *Ἱπποστάσιον*. ||

ÉTAGE, ἀπὸ τὸ Στέγη, Ἑλλ. *maison à un, à deux, à trois étages*, Οἰκία μονόστεγος, δίστεγος, τρίστεγος. || Β', 288, *Πάτος* § 4· Δ', 327, * *Μονόπατος*· καὶ Ε', 213, *Μονόστεγος*. ||

ÉTAIN, Στακτιμόλυβδον, Δ. Στάγγος, Δ. Στάγνο, Δ. Στάννιον, Δ. Σ. Καλάγιον, Γρ. Καλάϊ, ΓΓ. Κασσίτερος, Ἑλλ. Τὸ Étain (Ἰταλιστὶ Stagno) καθὼς καὶ τὰ Γραικικὰ Στάγγος κ.τ.λ. παράγονται ἀπὸ τὸ Λατινικὸν Stannum. Τὸ Καλάγιον ἢ Καλάϊ εἶναι λέξις Τουρκική, ἢ κἂν ὄνομα, τὸ ὁποῖον· οἱ Τοῦρκοι ἔδωκαν εἰς τὸ Étain, λαβόντες ἴσως ἀλλαχόθεν. Κατὰ τὸν Στράβωνα (σελ. 147) || Ἐκδόσ. Κορ. Μέρ. Α', σελ. 192 ||, καὶ τὸν Σικελιώτην Διόδωρον (Ε', 38), ὁ Καττίτερος ἤρχετο ἀπὸ τὰς Καττιτερίδας νήσους, || Αὐτόθ. σελ. 154, 166, 191-192 καὶ 229. || διὰ τῆς Λυσιτανίας, ἀπὸ τὴν ἐπαρχίαν ἐκείνην τῆς Ἱσπανίας, τὴν ὁποίαν ὁ Στράβων (σελ. 153) ὀνομάζει *Καλλαϊκούς*, || Αὐτόθ. σελ. 199, 202, 204, 211, 214 καὶ 217. ||, καὶ ὁ Πλίνιος *Γαλλαικοὺς* καὶ *Γαλλαικίαν* (σήμερον la Galice)· ὁ δὲ Πλίνιος (XXXIV, 16) προσθέτει, ὅτι καὶ ἐγεννᾶτο εἰς τοὺς Καλλαϊκοὺς Κασσίτερος, Nunc certum

est, in Lusitania gigni et in Gallæcia, τὸ ὁποῖον βεβαιοῖ καὶ ὁ Στράβων. Πιθανὸν λοιπὸν ὅτι καὶ τὸ ὄνομα *Kalát* ἦλθεν ὁμοῦ μὲ τὸ πρᾶγμα ἀπὸ τοὺς Καλλαϊκούς. ‖ Ε′, 108 - 110, *Καλάγι*. ‖

ÉTALON, Cheval qui sert à couvrir des cavalles. Κήλων, Ἑλλ. Ὀχεῖον, Ἑλλ. Ὁ Μενάγιος παράγει τὴν λέξιν ἀπὸ τὸ Ἰταλικὸν Stallone, καὶ τοῦτο πάλιν ἀπὸ τὸ Stalla τὸ σημαῖνον εἰς ἐκείνους τὸν σταῦλον· διότι τοὺς διωρισμένους εἰς ἱππογονίαν ἵππους φυλάσσουν εἰς τὸν σταῦλον διὰ πλειοτέραν ἀνάπαυσιν. Εἶναι ὅμως σημειώσεως ἄξιον, ὅτι μὲ παρομοίαν λέξιν ὠνόμαζαν οἱ Ἕλληνες τοὺς ταύρους. « Ἰταλός. . . ταῦρος » λέγει ὁ Ἡσύχιος· καὶ ὁ Οὐάῤῥων, μαρτυρῶν ὅτι οἱ Ἕλληνες ὠνόμαζαν τὸν ταῦρον Ἰταλόν, προσθέτει, ὅτι καὶ αὐτὴ ἡ Ἰταλία ὠνομάσθη οὕτω διὰ τὸ πλῆθος καὶ κάλλος τῶν ταύρων, καὶ τῶν ἀπ' αὐτοὺς γεννωμένων μόσχων, (Ἴδ. τὰς σημειώσ. εἰς τὸν Ἡσύχιον, λέξ. Ἰταλός). Αὐτὸ τὸ ῥωμαϊκὸν ὄνομα τοῦ μόσχου, Vitulus, ἄλλο δὲν εἶναι παρὰ τὸ Ἰταλὸς μὲ τὴν προσθήκην τοῦ Δίγαμμα.

ÉTALON, modèle etc. *Étalon d'un boisseau* Ἀρχιμόδιον, Δ. Συγχωρεῖται λοιπὸν νὰ ὀνομασθῇ καὶ τὸ Étalon d'un livre, Ἀρχίλιτρον, καὶ τὰ λοιπὰ κατὰ τὸν αὐτὸν τύπον.

ÉTAMER. Περιπεταλῶ, Γλ.

ÉTAMER, Σταννιάρω, Δ. Γανώνω, Σ. Γανῶ, Ἑλλ. ‖ Δ′, 76, *Γανόνω*. ‖

ÉTAMÉ, Γανωμένος, Σ. Γανωτός, Δ.

ÉTAT, Condition, Κατάστασις, Δ. *État*, point où une chose doit être (comme dans cette phrase, *Te-*

nir les lieux en état), Κατακέραμα, Δ. || Δ', 117, *Κατάστασις*. ||

ÉTAYER, Διαβαστάζω, Γλ. || Α', 247, *Ῥωμανίζουσιν*· καὶ Δ', 540, *Στάγκα*. ||

ÉTÉ. || Δ', 199-200, *Καιρὸς* (εἰς τὸ τέλος). || — *Séjourner quelque part pendant l'été*, Καλοκαιρίζω, Δ. || Δ', 213, *Καλοκαιρία*. ||

ÉTERNEL, Ἀειποτεσυνός, Δ. (Λέξις βάρβαρος). Ἀΐδιος, Αἰώνιος, Ἑλλ. καὶ Γρ. || Γ', 295. ||

ÉTIQUETTE, Πιττάκιον, Ἑλλ. — Étiquettes, petits écritaux qu'on met à divers vases pour marquer ce qu'il y a dedans, Πιττάκια, (Petron. Satyric. Cap. 34). — Étiquette de la Cour, Τυπικὸν τῆς αὐλῆς, ἡ Αὐλικὸς τύπος. || Δ', 621-623, *Τύπος*. ||

ÉTIQUETTE. Écriteau, Ἐλέγχιον, Γλ. || Πρβλ. Β', 185, καὶ Δ', 223, *Καταφρόνιον*. ||

ÉTOILE. Z. Air.

ÉTOILE. *J'ai vu tomber une étoile*. Τὴν τοιαύτην πτῶσιν ὠνόμαζαν, *Χύσιν*, ἢ *Ἔκχυσιν*, ἢ *Δρόμον ἀστέρος*, Δ. Ἀστροτοξίαν, Δ. Οἱ παλαιοί, *Διάττοντα*. || Δ', 695-696, *Χύσις*. || — Sous la belle étoile, Z. Air.

ÉTOUFFER. Z. ÉTUVER.

ÉTOURNEAU, un cheval etc. Ψαρὸς ἵππος, Ἑλλ. Ἀριστοφάν. Νεφέλ. || στίχ. 1225. Ἴδ. καὶ Β', 393, *Ψαρόν*· καὶ Δ', 699, *Ψαρός*. ||

ÉTRANGLER, Πνίγω, Σ. Στραγγουλίζω (γρ. Στραγγαλίζω), Τρ. Στραγγαλάω, Στραγγαλίζω, Στραγγαλόω, Ἑλλ. Ἴδ. Πλουτάρχ. Μέρ. 5, σελ. 354, ἔκδ. Κορ. || Β', 375, *Φουρκίζω*. ||

ÉTRENNES, Στρίνα, Σ. (V. Mancia καὶ Στρένα). Ὅταν δίδωνται τὴν ἀρχὴν τοῦ ἔτους Ἀρχιχρονιάτικα Σ. ἢ Ἁγιουβασιλιάτικα, Σ. διὰ τὴν συμπίπτουσαν ἑορτὴν τοῦ ἁγίου Βασιλείου. « Strena, Εὐαρχισμὸς » Γλ. Τὸ Εὐαρχισμὸς μᾶς ἀπολύει ἀπὸ τὰ προλεγμένα βάρβαρα καὶ παράσημα ὀνόματα· καὶ ἡ προχώρησις τῆς παιδείας καὶ τῆς εὐνομίας ἔχει νὰ μᾶς ἐλευθερώσῃ καὶ ἀπὸ τὰ δουλοπρεπῆ ταῦτα δωρήματα, εὕρημα τῶν ὀλιγαρχικῶν Ῥωμαίων, νὰ δωροδοκῶσι τὸν ὄχλον.

Ὠνομάσθη καὶ Ἐπινομὶς (ἤγουν διαμοίρασις), « Τὴν » ὑπὸ Ῥωμαίων καλουμένην στρήναν... ἐπινομίδα κα-» λῶν· » Ἀθην. III, σελ. 97. ‖ Α′, 155, *Εὐαρχισμός*. Β′, 336, *Συγχαρίκιον*· καὶ Δ′, 216, *Καλοχέρι*. ‖

ÉTRIER, Πατητήρα, Δ. Ἀναβολεύς, Ἑλλ. Ἡ *Πατητήρα*, θηλυκὸν τοῦ Πατητήρ, πιθανὸν ὅτι ἦτο *Πατήτρια*. Οἱ παλαιοὶ δὲν ἐγνώριζαν τὴν χρῆσιν τῶν Étriers· Ἀναβολέα ὠνόμαζαν τὸν δοῦλον, εἰς τοῦ ὁποίου τὴν ῥάχιν πατῶν ὁ δεσπότης ἀνέβαινεν εἰς τὸ ἄλογον. Πρώτην φορὰν πρὸς τὰ τέλη τῆς ἕκτης ἑκατονταετηρίδος, φαίνονται εἰς τὴν ἱστορίαν (κατὰ τὸν Βεκμάννον) αἱ πατητῆραι μὲ ὄνομα, *Σκάλαι σιδηραῖ*, τὰς ὁποίας οἱ θέλοντες νὰ ἑλληνίζωσιν ὠνόμασαν Ἀναβολέας. Καλὸν εἶναι τὸ *Πατητήρα*, καὶ καλήτερον ἀκόμη, ἂν ἐλέγετο τρισυλλάβως *Πατήτρα*. ‖ Α′, 118-119, ἐν λέξ. *Σφηκόματα* (εἰς τὸ τέλος)· καὶ Δ′, 402, *Πατήτρα*· καὶ 505-506, *Σκάλα* § 3· καὶ 543, *Σταπέδι*. ‖

ÉTUDE, lieu où un procureur ou un notaire travaillent ordinairement. ‖ Δ′, 87, *Γραφτήριον* (εἰς τὸ τέλος)· καὶ 536, *Σπουδαστήριον*. ‖ Ζ. καὶ Notaire.

ÉTUVER, terme de cuisine, Πνίγειν, Ἑλλ. Une

carpe à *l'étuvée*, était appellée par les Grecs Κυπρῖνος πνικτός. C'est qu'*étuver* et *étouffer* (suffoquer) sont des mots de la même origine. || Δ', 47, καὶ 282. ||

EUCHARISTIE, le saint sacrement, Εὐχαριςία, Δ.

ÉVALUATION. || Τὸ αὐτὸ καὶ Appréciation. Δ', 38, *'Ατίμητος*. || Ζ. Estimation.

ÉVÊCHÉ, 'Επισκοπή, Δ.—Évêché (ἡ κατοικία τοῦ 'Επισκόπου) 'Επισκοπή, καὶ 'Επισκοπεῖον. || Δ', 266, *Κυβερνεῖον*. ||

ÉVÉNEMENT· l'issue, le succès de quelque chose, 'Απόβασις, Γλ. || Δ', 113-114, *Ἔκβασις* § 2. ||

ÉVÉNEMENT, Aventure remarquable, Σύββαλμα (γρ. Σύμβαμα), Δ.

ÉVICTION. Terme de jurisprud. 'Εκνίκησις κυρ. Ἴσ. Ἔκσεισις.

ÉVINCER, terme de jurisprud. « Evinco, 'Εκ» νικῶ » Γλ. « Evectio, ἐκνίκησις » Γλ.

ÉVOCATION. Ζ. Appel.

ÉVOLUTIONS MILITAIRES, Μετασχηματισμοί, Δ. (λέξ. Σχῆμα). 'Εξελίξεις, 'Εξελιγμοί, 'Ελλ.

EXACTION, maltôte, 'Υπεραπαίτησις, Ν. Δ. Λημματισμός, Δ. Περισσοπραξία, Δ. || Δ', 411 καὶ Ε', 289, *Περισσοπραξία*. ||

EXAGÉRER, Δειναυξῆσαι, Γλ.

EXAMINER AVEC SOIN. Ζ. Discuter.

EXASPÉRER, 'Εκτραχύνω, Γλ. || Δ', 124, *'Εξαγριαίνω*. ||

EXCITER, 'Επικεντρίζω, Γλ. || Β', 323, *Σαλαγῶ*. ||

EXCUSABLE, Εὐαπολόγητος, Γλ.

EXCUSATION, Παραίτησις, Γλ. ‖ Β', 293, *Παραιτῶ*. ‖

EXCUSE. Ζ. Spécieux.

EXCUSER (s'-) de faire une chose, Παραιτοῦμαι. —Je vous prie de me tenir excusé, Παρακαλῶ σε, ἔχε με παραιτημένον. ‖ Β', 283, *Παραιτῶ*. ‖

EXÉCUTEUR, Ἐκβιβαστής, Γλ. ‖ Δ', 134, *Ἐπιτελευτής*· καὶ Ε', 59, *Ἐκβιβαστής*. ‖

EXÉCUTIF (pouvoir). Ζ. Législatif.

EXÉCUTION, Ἐκβιβασμός, Γλ.

EXHÉRÉDÉ, Ἀπόκληρος, Γλ. ‖ Δ', 26, *Ἀποκληρονόμος*, *Ἀπόκληρος*. ‖

EXHÉRÉDER, Ἀπόκληρον ποιῶ, Γλ. Συντομώτερον ἤθελ' εἶσθαι Ἀποκληρίζω.

EXHIBITION. Ζ. Représentation.

EXIL. Ζ. Bannissement.

EXPOSITION. Ζ. Représentation.

EXPRÈS, Πιτακτοῦ, Πιτακτικοῦ, Πιταυτοῦ, Δ. ‖ Β', 131, *Ἐπιταγοῦ* καὶ *Ἐξεπίτηδες*· Δ', 126, *Ἐξάργου* (Πρβλ. καὶ Α', 116)· καὶ 128, * *Ἐξεπίτηδες*· καὶ Ε', 71, *Ἐπιταγοῦ*. ‖

EXPRESSIONS. Ζ. Ampoule.

EXTRACTION. Ζ. Lignée.

EXTRAORDINAIRE, Ἐκτραορδινάριος, Δ. ‖ Β', 284, *Παράξενος*· Δ', 556, *Στράνιος*. ‖ —Ζ. Bizarre καὶ Ordinaire.—*Ambassadeur extraordinaire*, Ἴσ. Ἐπίλεκτος, Δ.

F

FABRIQUE.—Z. Manufacture, καὶ Atelier, καὶ École.

FACE (reprocher en-), Ἰταλιστὶ Rinfacciare, Προσωποδέρω. || B', 313, *Προσωποδέρνω.* ||

FACILEMENT.—Z. Coulamment.

FAÇON (sans-), Ὀρθὰ κοπτὰ εἰς τὴν κοινὴν ἡμῶν γλῶσσαν. Ἀφελῶς, Ἑλλ. Ἁπλῶς, Ἑλλ. Ἐλευθέρως, Ἑλλ. Μετὰ παῤῥησίας, Ἀτεχνῶς. || B', 275, *Ὀρθὰ κοπτά.* ||

FACONDE, Εὐγλωττία, Γλ.

FACTION· Parti· Cabale dans un état, dans une ville. Ἑταιρικὸν (ἑλλ. τοῦ σύστημα). Ἴδ. Πλούταρχ. Μέρ. 3, σελ. 365, ἔκδ. Κορ.

FACULTÉS.—Z. Biens.

FAGOT, Ξύλων δέσμη, Γλ. Φάκελος, Ἑλλ. Ἴδε Ἀμμών. μὲ τὰς σημειώσ. Valcken. σελ. 200. || Δ', 633-634, *Φακιῶλι* (εἰς τὸ τέλος). ||

FAIANCIER.—Z. Poterie.

FAILLITE, Χρεωκοπία, Ἑλλ.

FAINÉANTISE.—Z. Travail. || Πρβλ. Δ', 709, * *Ἀκαματεύω* καὶ 216-217, *Καματερός.* ||

FAISABLE, Εὐκατόρθωτος.

FAIT. *Aussi-tôt dit, aussi-tôt fait.* Εἶναι τὸ παροιμιῶδες τῶν Ἑλλήνων, « Ἅμ' ἔπος, ἅμ' ἔργον ».

FALAISE, Φελλεὺς (ὁ), Ἑλλ. Φελλίον (τὸ), Ἑλλ. Felsen, Γερμαν.

10

FALCIDIE, N. Φαλκιδία, Δ. Συγχωρεῖται νὰ εἴπῃς καὶ Φαλκίδιος νόμος.

FALSIFICATION, Altération, Παραποίησις, Γλ. || Β', 206, *Κουρεύω* § 3. ||

FAMÉLIQUE, Λιμόξηρος, Γλ. || Πρβλ. Α', 278, *Λιμοταγισμένον*. Πρβλ. καὶ Δ', 292, * *Λίμα*, καὶ *Λιμάζω*. ||

FAMEUX. || Β', 375, *Φουμιστός*. || —Z. Celèbre.

FAMILLE, Οἰκογένεια.—Famille (terme de Botanique) Ἴσ. Σειρά.

FAMILLE. Z. Feu.

FANATIQUE, Ἱερόληπτος, Γλ. Ἴσως Δαιμονάριος, Δ. Ἴσ. Δαιμονόληπτος. Z. Enthousiaste.—Ὁ Πλούταρχος (Περὶ τῶν ἐκλελοιπ. Χρηστηρ. § 38) λέγων, « Ποιοῦσι κατόχους τοῖς ἐνθουσιασμοῖς καὶ ΦΑΝΤΑΣΙΑ» ΣΤΙΚΟΥΣ τοὺς προφήτας καὶ τὰς προφήτιδας », πιθανὸν ὅτι λαμβάνει τὸ *Φανταστιαστικός* εἰς τὴν αὐτὴν σημασίαν τοῦ Fanatique. || Δ', 122, *Ἐνθουσιασταί*. || Ὁ Ἀκτουάριος (Βιβλ. ά, Περὶ διαγν. παθ. κεφ. 35) τοὺς ὀνομάζει *Ἐνθεαστικούς*. Προκρίνω τὸ Θεομανής, Ἑλλ. || Ἴδ. Β', σελ. 156. ||

FANATISME, Θεομανία, Ἑλλ.—Z. καὶ Enthousiaste.

FANFARONADE, εἶναι ἡ *Ψολοκομπία* τοῦ Ἀριστοφάνους (Ἱππ. 696)·

Ἥσθην ἀπειλαῖς, ἐγέλασα ψολοκομπίαις,

Vous me faites rire avec vos menaces; à d'autres vos fanfaronades. || Δ', 639-640, *Φαρφαρᾶς*. ||

FANTÔME. Z. Spectre.

FAON, Ἐλαφόμοσχος, ἢ Ἐλαφομόσχιον, Δ. Ἐλαφόπωλον, Δ.

FARCE, Φορτικὴ κωμῳδία, Ἑλλ.

FARCE, Παραγέμισμα, Σ. || Α', 54, *Παραγεμιστοτράχηλος*. ||

FARCIR, Παραγεμίζω, Σ. — Farci, Παραγεμιστός. || Α', 54. ||

FARINE (fleur de-), Γῦρις, Γλ. || Α', 244, *Πασπαλάτα*· Β', 325, *Σεμιδάλιον*· Δ', 383, *Παπάλα*· καὶ 396, *Πασπάλη*· καὶ 434, *Πλάση*, καὶ *Πλάσις*. Ε', 44, *Γυρὶν*· καὶ 279 * *Πασπαλίζω*.

FASCINER, Καταγοητεύω, Γλ. || Δ', 51, *Βασκαίνω*. καὶ 79, *Γητεύω*· καὶ 366-367 § 2, *Ὀμμάτιον*· καὶ Ε', 175, *Μαγεύω*. ||

FATAL (le terme-), Ἐμπρόθεσμος ἡμέρα, Δ. || Ε', 65 || .

FATRAS, Συρφετός, Ἑλλ.

FAUCON, Γεράκι, Δ. Σ. Ξεπτέριον (ἀπὸ τῶν Ῥωμαίων τὸ Accipiter), Δ. Ἱέραξ, Ἑλλ. || Βλ. *Épervier*. ||

FAUCONNIER, Ἱερακάριος, Δ. Ἴσ. καὶ Ἱερακίτης, Δ. — *Grand fauconnier*, Πρωτοϊερακάριος, Δ. || Ε', 96 καὶ ἑπόμ., *Ἱερακάρης*. ||

FAUSSAIRE, « Falsarius, Ῥαδιουργός, Ψευδογράφος, Πλαστογράφος » Γλ. || Α', 194, *Φάρσωμα*· καὶ Δ', 435, *Πλαστογράφος*· καὶ Ε', 278, *Παραψαλιστής*. ||

FAUSSE CLEF, Ἀντικλείδι καὶ Ἀντικλείδιον, Σ. Ἀντίκλειθρον, Ἑλλ. Ψευδοκλείδιον, ὁ Σχολιαστὴς τοῦ Ἀριστοφάνους (Θεσμ. 429).

FAUTEUIL, Chaise à bras etc. Ἴσ. *Ἀγκωνωτὴ καθέκλα*, ἢ διὰ μιᾶς λέξεως, *Ἀγκωνοκαθέκλα*· ἐπειδὴ

τοὺς δύο βραχίονας τῶν τοιούτων καθισμάτων ὠνόμαζαν *Ἀγκῶνας*, καὶ ὁ παρακμάζων Λατινισμὸς Ancones. Ἴδ. τὰς εἰς τὰ Ὀνειροκριτ. τοῦ Ἀρτεμιδώρ. σημειώσ. τοῦ Ῥειφφίου, σελ. 284.

FAUVETTE, Ποταμίδα, Δ. Βερδοῦνι, Δ. Εἶναι ἡ *Ὑπολαῒς* τοῦ Ἀριστοτέλους· Λατινιστί, Curruca. || Δ', 421, *Πετρίτης*· καὶ 450, * *Ποταμίδα*. || Ζ. καὶ Canard.

FAUX (crime de-), Πλαστογραφία, Γλ. || Δ', 435, *Πλαστογράφος*. ||

FAVEUR, marque d'amour qu'une femme donne à un homme, Χάρις, Ἑλλ. « Χάρις γὰρ οὖν... ἡ τοῦ » θήλεος ὕπειξις τῷ ἄῤῥενι κέκληται πρὸς τῶν πα- » λαιῶν. » Πλούταρχ. Ἐρωτικ. § 5.—*Les dernières faveurs* λόιπόν, μεταφραζόμενον, *Αἱ τελευταῖαι χάριτες*, δὲν εἶναι Γαλλισμός.

FÉCIAL· pl. Féciaux. Εἰρηνοδίκας τοὺς ὀνομάζει Διονύσιος ὁ Ἀλικαρνασσεὺς (Ῥωμ. Ἀρχαιολ. Βιβλ. 2).

FÉDÉRÉ, Ἔνσπονδος, Γλ. Ἐμπορεῖ νὰ ὀνομασθῇ καὶ *Ὁμόσπονδος*. Οὕτως ἡ πολιτεία τῶν Ἑλβετίων (le Gouvernement de la Suisse) εἶναι *Πολιτεία Ὁμόσπονδος*, ἢ καὶ ἀπλούστερον, *Συμπολιτεία*. || Γ', 84. || —Ζ. Ligue.

FÊLÉ, Gercé, Crevassé, Διεψοφηκός, Γλ. || Α', 141, 264-265, 310 καὶ 338, *Ἀποψόφησις*, *Ψόφος*, *Πλῆξη*. Β', 331, *Σκῶ*. Δ', 440, *Πλίσκω*. καὶ 471, *Ῥαγίζω*. ||

FEMME DE CHAMBRE, Θαλαμηπόλος, Ἑλλ. || Β', 187-188, *Καῦχος*. || Ζ. καὶ Chambre.

FEMME LÉGITIME. Ζ. Légitime.

FENOUIL SAUVAGE, * Ἀγριομάραθρον, κοιν. Ἱππομάραθρον, Ἑλλ. || Ε', 2-3. ||

FENTE. Λέγομεν, Χαραμάδα, Χαραμίδα, καὶ Ἀρα-

μάδα, σημαίνοντες διάστασιν καὶ ἄνοιξιν σανίδος φυσικήν. Ἔχομεν καὶ μετὰ τοῦ γ τὸ Χαραγμάδα, τὸ σημαῖνον ἄνοιξιν ἢ σχίσιν τεχνητήν. Ὅλα ταῦτα παράγονται ἀπὸ τὸ ἀρχαῖον *Χηραμίς*, δωρικῶς *Χαραμίς*. « Χαραμὸς ἡ τῆς γῆς διάστασις, οἷον Χηραμὸς » λέγει ὁ Ἡσύχιος· καὶ πάλιν, « Χηραμίδες, τὰ κοῖλα καὶ ἔχοντα » κενώματα ». Πιθανὸν ὅτι ἔχουσι τὴν ἀρχὴν ἀπὸ τὸ *Χαράσσω*, ὡς μαρτυρεῖ καὶ ἡ διὰ τοῦ γ *Χαραγμάδα*. Τὸ δὲ *Ἀραμάδα*, ἢ ἔπαθεν ἀποβολὴν τοῦ χ, ἢ παράγεται ἀπὸ τὸ *Ἀράσσω* συνώνυμον καὶ συγγενὲς τοῦ *Ῥάσσω*, ὅθεν τὸ Ῥῆγμα· καὶ εἶναι ἀληθὴς ἡ *Ἀριγμάδα* (γρ. Ἀρηγμάδα), τὴν ὁποίαν δὲν ἐνόησεν ὁ Δ. Πρόσθες ὅτι καὶ τῶν Λατίνων ἡ Rima, ἡ δηλοῦσα τὴν Fente, ἐγεννήθη πιθανῶς ἀπὸ τὸ Ῥῆγμα. || Α', 98, *Χαραμάδα*· καὶ Β', 67, *Ἀῤῥαμάδα*· καὶ Δ', 471, *Ῥαγάδα*. ||

FER DE CHEVAL, Σεληναῖον (διὰ τὸ ἡμικυκλικὸν σχῆμα, καθ' ὁμοίωσιν τῆς διχοτόμου σελήνης), Δ. Πέταλον, Σ. || Δ', 418, *Πέταλον*. ||

FERME. Ζ. Fermier καὶ Métayer.

FERMIER, Ἐκλήπτωρ, Δ. Πακτιώτης, Δ. Πακτωτής, Σ. Ἀπὸ τῶν Λατίνων τὸ Pactum, καθὼς καὶ τῶν Γερμανῶν ὁ σημαίνων τὸν Πακτωτήν, Pachter. *Fermier qui tient la ferme à moitié*, Ἡμισειαστής, Ἡμισυμερίτης, Δ. || Δ', 15-16, *Ἀναστάτης*· καὶ 238, *Κόλιγας*. Ζ. Métayer.

FERRER UN CHEVAL, Καλιγόνω, κτλ. Δ. Πεταλώνω, Σ. || Α', 169, *Καλίγια*· καὶ Δ', 418, 419, *Πέταλον*, *Πεταλόνω* ||. Τὸ *Καλιγόνω* παράγεται ἀπὸ τὸ Λατινικὸν Caliga (στρατιωτικὸν ὑπόδημα). Ὅθεν ὠνομάσθησαν καὶ τὰ Sabots, Ξυλοκάλιγα, Δ. || Δ', 88,

Κρούπανον· 363 καὶ 600, *Ξυλοκάλιγον*, *Τζόκαρον*. ||

FERTILE, Καρπώδης, Γλ.

FESSES, Κωλόμυλα (γρ. Κωλόμηλα) Δ. Κωλομέρια (ἤγουν Κωλομήρια), Σ. || Δ', 269, *Κωλόμηλα*. ||

FESTIN. || Β', 381-382, *Χαρὰ* § 2· καὶ Δ', 633, *Φαγοπότι*. || —Z. Régal.

FESTONS, Ἔγκαρπα (τὰ), Vitruv.

FEU, Un ménage, Une famille, Καπνός, Δ.—Il y a vingt feux dans ce village· Τοῦτο τὸ χωρίον ἔχει εἴκοσι καπνούς. || Πρβλ. Δ', 187, *Ἑστία*. ||

FEUDATAIRE, V. Feude.

FEUDE, Féodale. V. Fief.

FEUILLE. An, comme dans cette phrase, *du vin de deux feuilles, de trois feuilles*, Ποιή, ἢ Πόα, Ἑλλ. « Ποιή, ὁ ἐνιαυτὸς παρὰ Καλλιμάχῳ, παρὰ τὸ ἅπαξ » καὶ μόνον ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τὴν βοτάνην φύεσθαι » λέγει ὁ Σουΐδας, φέρων καὶ τὴν ἑξῆς μαρτυρίαν τοῦ Καλλιμάχου·

Μῆλον ἐγὼ στρούθειον ἀπὸ προτέρης ἔτι ποιῆς.

Ὁ Ἐτυμολόγος (σελ. 677) φέρει καὶ ἄλλην ἀπὸ τὸν αὐτόν·

Αἴγυπτος προπάροιθεν ἐπ' ἐννέα κάρφετο ποιάς,

ἤγουν ἐννέα ἔτη. Ὁ Παυσανίας (δ, 17) μᾶς ἐφύλαξε καὶ ἄλλο παράδειγμα ἀπὸ τὸν σχεδὸν σύγχρονον τοῦ Καλλιμάχου Ῥιανόν, ὅστις ἐμεταχειρίσθη τὴν λέξιν ἀντὶ τοῦ θέρους·

Οὔρεος ἀργεννοῖο περὶ πτύχας ἐστρατόωντο
Χείματά τε ποιάς τε δύω καὶ εἴκοσι πάσας.

FEUILLE d'or. — Z. Or. — Une—de papier. Z. Rôle.

FEUILLÉE. Z. Ramée.

FEUILLES OPPOSÉES (terme de Botanique), *Ἀντίζυγα*. Πέταλα τὰ ὀνομάζει ὁ Πλούταρχος Συμποσιακ. Η', δ', 1. Ὁ Θεόφραστος τὰ ὀνομάζει *Κατάλληλα* καὶ *Παράλληλα*.

FEUILLETÉ. Z. Lamellé.

FIC, Συκάμινον, Δ. Σῦκον, ἢ Σύκωμα, Ἑλλ.

FICELLE, Σπάγος, Σ. Θώμιγξ, Σφήκωμα, Ἑλλ. « Θώμιγξ, λεπτὸν σχοινίον » λέγει ὁ Ἡσύχιος· καὶ « Σφήκωμα, τὸ λεπτὸν σχοινίον » ὁ Σουΐδας. Ὁ Σπάγος εἶναι ἀπὸ τῶν Ἰταλῶν τὸ Spago. Πιθανώτερον ἴσως ἤθελέ τις τὸν κρίνει συγγενὲς ὄνομα τοῦ *Σφῆκος* (δωρικ. *Σφάκος*) ἢ *Σφήκωμα*, ἀπὸ τὸ *Σφηκόω*. « Σφηκῶσαι, τὸ » δῆσαι κτλ. » λέγει ὁ Φώτιος. || Ε', 344, * *Σφήκωμα*. ||

FICHER, du Latin *figo*, qui dérive du Grec Πήγω, Πήγνυμι· en grec moderne avec préposition, Ἐμπήγω. || Α', 164, *Μπήγω*· καὶ 201, *Μπηγοματζοόκης*· καὶ 213, *Πήγω* (ἐν λ. Φουρνητάρης.)· Β', 119, *Ἐμπήγω*. καὶ Δ', 541, *Στακέτα*. ||

FICHU, Mouchoir de cou, Στηθόδεσμον, Γλ. || Δ', 548, *Στηθόπανον*· καὶ 550, *Στομαχόπανον*. ||

FIDÉICOMMIS, Φιδικόμισον, Γλ. Πίστει καταλειφθέν, Γλ. Πίστει κείμενον, Γλ.

FIDÉICOMMISSAIRE, Φιδικομισάριος, Γλ. — *Héritier fidéicommissaire*, ἐν πίστει κληρονόμος, Ἑλλ. Ἴδ. Πλουτάρχ. Μέρ. 5, σελ. 428.

FIDÉJUSSEUR, « Φιδειούσορες, Ἐγγυηταὶ » Γλ. Πιστιεπαγγέλτης, Γλ.

FIDUCIAIRE, Πιστικός, Γλ. « Πιστικελεύστης, fidéipromissor » Γλ.

FIEF, Feude, Φῖον, Δ. Φεοῦδον, Σ. Τιμάρι, Σ. (ὅστις τὸ ἐξηγεῖ οὕτως, « Τιμάρι, feudo, terra signo-» rile »), Τιμάριον, Δ.—Feudataire, Φιώτης, Δ. Τιμαριώτης, Δ.—Ζήτει Ἄτακτα, τόμ. Β', σελ. 190 || καὶ 351, *Τιμάρι* || . Ὁ Τιμαριώτης ὠνομάζετο καὶ Seigneur féodal || Ε', 347, *Τιμαριῶται*· Βλ. καὶ 95-96, ἐν λ. *Θυμιατόν*(εἰς τὸ τέλος). || , ἀκόμη καὶ Tyran *Τυραν...* || κατελείφθη ἀτελές. ||

FIENTE. Ζ. Cheval.

FIGUES, Σῦκα. Ζ. Cabas.

FIGURÉE (copie), Ἴσ. Εἰκονικὸν ἀντίγραφον. (Ἴδ. Πλουτάρχ. Μέρ. 3, σελ. 364, ἔκδ. Κορ.)

FIL D'OR, Χρυσόσυρμα, Δ. Σύρμα, Σ. Τρὰ (ἡ), Σ. Τοῦτο πιθανὸν ὅτι εἶναι ξενικὴ λέξις, ἴσως Γερμανική· ἐπειδὴ Draht, καὶ εἰς τὴν ἄνω Γερμανίαν Traat, ὀνομάζουν ἐκεῖνοι τὴν *κλωστὴν* (fil) ἁπλῶς, καὶ Golddraht τὸ *χρυσόσυρμα*. Ἐκ τούτου φαίνεται ὅτι ἐγεννήθη καὶ ἡ *Ὀτρὰ* (une aiguillée) τῆς γλώσσης μας. || Δ', 577, *Σύρμα*· 692, * *Χρυσόνημα*· καὶ 694, *Χρυσόσυρμα*. ||

FILER, Κλώθω. Παροιμιωδῶς, Il file le parfait amour. *Κλώθει* λέγουν καὶ οἱ Χῖοι μεταφορικῶς ὁ ἐραστὴς μὲ τὴν ἐρωμένην, ἀντὶ τοῦ ἁπλῶς συνομιλεῖ καὶ συνδιαλέγεται. Παρομοίαν μεταφορὰν δείχνει τὸ *Ὑφαίνειν μύθους* τοῦ Ὁμήρου (Ἰλιάδ. γ', 212).

FILER, Courir lentement. *Ce sirop file*, *Τὸ σεράπιον τοῦτο κλώθει*, ἐμποροῦμεν καὶ ἡμεῖς νὰ εἴπωμεν, ἐπειδὴ εἶπε καὶ ὁ Νίκανδρος (Ἀλεξιφάρμακ. 93) « Χυ-» λῷ κλώθοντι » du suc qui file.

FILIÈRE, Σύρτης, Συρτάριον, Δ. Σύρτι (ἤγουν Συρτίον), Σ. || Δ', 578, *Συρτάριον*. ||

FILLE. Z. Fils.

FILLETTE. Z. Fils.

FILLOT. Z. Fils.

FILOU, Φηλὸς, 'Ελλ.—Filouter, Φηλοῦν, 'Ελλ.—*Roi des filous*, a dit Scaron dans la comédie de Jodelet, Act. III, sc. 2.—Dans Euripide (Rhes. 217), Mercure est appelé Φιλητῶν ἄναξ. || Δ', 90, *Γυριστὴς* (εἰς τὸ τέλος). ||

FILOUTER. Z. Filou.

FILS, Υἱός. Fille, Θυγάτηρ. Τὸ ὑποκοριστικὸν Fillette, Θυγάτριον. Ἂν ἐσχηματίζετο καὶ ἀπὸ τὸ Fils ὑποκοριστικόν, παραδείγματος χάριν Fillot, ἢ τοιοῦτόν τι, ἤθελεν εἶσθαι 'Υἵδιον, 'Ελληνιστί, καὶ μεταγενεστέρως *'Υάφιον*, Γλ.

FILS, encore sous la puissance paternelle, ἢ Fils de famille, 'Υποπάτριος, Γλ. 'Υπεξούσιος, Γλ. Z. Émancipé.

FILTRE, Σακκελιστήριον, Δ.—Z. Passoire.

FILTRER, Σακκελίζω, Δ. Συρόνω (γρ. Σειρόνω), Δ (λέξ. 'Ράσον). *Συρίζω*, Δ (λέξ. Ζουλίζειν). Καὶ βαρβαρικώτερον * Σουρόνω. 'Η λέξις εἶναι ἀπὸ τὸ *Σειρόω*, ὡς φαίνεται ἀπὸ τὸ ῥηματικὸν *Σείρωσις*. « Διηθήσεως, » σειρώσεως, ἐκτήξεως » λέγει ὁ 'Ησύχιος. Λέγομεν καὶ *Στραγγίζω*, τὸ ὁποῖον εὑρίσκεται εἰς τοὺς 'Εβδομήκοντα (Λευϊτικ. α, 15). || Β', 144-145· καὶ 321, *Σακκελίζω*· καὶ 332, *Σουρόνω*· καὶ Ε', 86, *Ζοὖρα*· Προλ. καὶ Ε', 124, *Κρισάρα*. ||

FINES HERBES. Φύλλια. Voy. Galien. 'Εξηγ. τῶν παρ' 'Ιπποκράτ. λέξεων. || Δ', 340, *Μπουράντζα*· καὶ 660, * *Φύλλια*. ||

FIOLE. Z. Ampoule.

FISC, Δημόσιος (ὁ), Δημόσιον (τὸ), Δ. || Δ′, 95. || Ταμειακὰ (τὰ), Δ. Φίσκος, Δ. Ἀπὸ τὸ Λατινικὸν Fiscus, τὸ ὁποῖον ὅμως, κατά τινας, εἶναι καὶ αὐτὸ Ἑλληνικόν, συγγενὲς τοῦ *Φάσκος* || Δ. 649, μετὰ παραπομπῆς εἰς σελ. 534-535. || , ὅθεν τὸ *Φασκώλιον* (πουγγίον δερμάτινον) || Δ′, 641. || —Τὸ Βασιλικόν, Γλ. Fiscns (Φίσκος) εἰς τοὺς Ῥωμαίους ἐσήμαινεν ἐξαιρέτως τὸν ἴδιον θησαυρὸν τοῦ Καίσαρος, || Πρβλ. Δ′, 190-191, *Καζνᾶς*. || τὸν ὁποῖον ὁ Πλούταρχος (Παυλ. Αἰμιλ. § 28) καὶ Διογένης ὁ Λαέρτιος (ζ, 182) ὀνομάζουσιν οὐδετέρως *Βασιλικὸν* (ἐλλειπτ. τοῦ Ταμεῖον). Ærarium δὲ ἔλεγαν τὸν κοινὸν καὶ δημόσιον θησαυρόν.

FISCAL. *Procureur Fiscal*. Ταμειακός, Δ. Ταμιακός, Γλ.

FISTULEUX, Καυλώδης, Γλ. (Συγχωρεῖται καὶ Αὐλώδης).

FIXE (un jour-) Τακτὴ ἡμέρα, Δ. (Λέξ. Κουμεντοῦρι).

FLAMBER, Καψαλίζω (γρ. Καυσαλίζω) Δ. Σ. Εὕω, Ἑλλ. Ἴδ. τὰς εἰς τὸν Ξενοκράτ. σημειώσ. ἔκδ. Κορ. σελ. 122. Ὅθεν ἴσως καὶ εἰς τὸν Ἡσύχιον, « Καυ» χαλίς, Φλύκταινα »· ἀντὶ τοῦ πρώτου πρέπει νὰ γραφθῇ Καυσαλίς. || Δ′, 227-228, *Καυσαλίζω*. Πρβλ. καὶ σελ. 658, * *Φρυγανίζω*. ||

[FLAMME. Si elle est attachée, à une Girouette on peut l'appeler, ἡ τὸν ἄνεμον σημαίνουσα ταινία, comme la nomme Dion Χρυσόστ. CXXIV, p. 638, ἢ μᾶλλον ἀνεμοδείκτης.]

FLÉTRIR, marquer d'un fer chaud, Καστηριάζειν

(γρ. Καυτηριάζειν, ἢ Καυστηριάζειν), Δ. || Γ', 305-306, *Κεκαυτηριασμένη*· καὶ Ε', 187. *Μαρανίσκω*. ||

FLEURET, épée garnie d'une espèce de gros bouton de cuir par le bout etc. Ξίφος σφαιρωτὸν ἢ ἐσφαιρωμένον, 'Ελλ. Μάχαιρα ἐσκυτωμένη μετ' ἐπισφαίρου, 'Ελλ. Ἴδ. Πλουτάρχ. Μέρ. 4, σελ. 405, ἔκδ. Κορ.

FLEUVE. Z. Bras.

FLÉXIBLE, Λυγιστόν, Γλ. || Α', 312, *Λυγηρὸς* (ἐν λ. *Λογαράς*. Παρβλ. καὶ 236, *Σειστὸς* καὶ *Λυγιστός.*)· καὶ Δ'. 297, * *Λυγερὸς*, *Λυγίζω*. ||

FLOCON. || Ε', 355-356. *Φοῦντα*. || Z. Chardon.

FLORE, la déesse des fleurs, Χλωρίς. Ἴδ. Ovid. Fastor. V. 183.

FLOTS DE LA MER. Z. Vagues.

FLÛTE DE BERGER. Z. Alisma.

FLÛTEAU ÉTOILÉ. Z. Alisma.

FLUX, - de bouche. - de paroles. Z. Bouche.

FOI (de mauvaise—), Κακῇ πίστει, Γλ. || Δ', 700, * *Ψευδοπιστία*. || —De bonne foi, Καλῇ πίστει, Γλ. || Γ', 314. ||

FOI (mauvaise-), Κακοτεχνία, 'Ελλ.-Agir de mauvaise foi, Κακοτεχνῶ, 'Ελλ.

FOIS (prendre, ou saisir un homme à—) de corps, Διαλαβεῖν μέσον, 'Ελλ. Ἴδ. Πλουτάρχ. Μέρ. 6, σελ. 366, ἐκδ. Κορ. || Δ', 321, *Μέση*. ||

FOIS. *une fois, deux fois*, etc. Μίαν φοράν, κοιν. Μίαν φορὰν, 'Ελλ. δύο φορὰς κ.τ.λ. —*Chaque fois*, Κάθε φοράν, κοιν. Κατὰ φοράν, 'Ελλ. Ἴδ. Πλουτάρχ. Μέρ. 6, σελ. 379, ἐκδ. Κορ.-Z. Coup.

FOMENTATION, Θαλπτήριον, Γλ. || Δ', 155, *Ζεστοκόπημα.* ||

FONCIÈRE. *Contribution foncière*, Τοπιατικὸν (τὸ), Δ. —*Rente foncière*, Τοπικὸν εἰσόδημα.

FOND. Z. Principal.

FONDS DE TERRE, Ἔγγαια κτήματα, Γλ. || Δ', 629, *Ὑποστατικόν.* ||

FONTENIER, Ὑδρολόγος, Γλ. Ὀνοχετάριος (ὁ Σκαλίγερος διορθοῖ Ἀνοχετάριος), Γλ. Ἀπὸ τὸ *Ὀχετὸς* (canal) ἴσ. ἐγράφετο ἁπλῶς *Ὀχετάριος.*

FORÊT (la-) noire, Ἑρκύνιος δρυμὸς, Ἑλλ. (Ἴδε Στράβων. Γεωγραφ. σελ. 290 || ἐκδόσ. Κοραῆ Μέρ. Α', 275· καὶ Β', 3, 5, 7 καὶ 9. ||). Τὸ *Ἑρκύνιος* πιθανὸν ὅτι παράγεται ἀπὸ Γερμανικόν, ἐπειδὴ οἱ Γερμανοὶ ἔτι καὶ σήμερον, Harz ἢ Harzwald τὸν ὀνομάζουν.

FORMAT, terme de librairie. *In folio*, Μῆκος πρῶτον, Πάμπρωτον, Κατάπρωτον, Δ. —*In quarto*, Μῆκος δεύτερον, Δ. —*In ottavo*, Μῆκος τρίτον, Δ. —*In douze*, Μῆκος τρίτον μικρόν, Δ. —*Format entre l'in-folio et l'in quarto*, Μῆκος Πρωτοδεύτερον, ἢ Δευτερόπρωτον, Δ.

FORMULE, τύπος Γλ. || Δ', 621-622, *Τύπος.* ||

FORT, ouvrage de terre ou de maçonnerie, propre à résister aux attaques de l'ennemi, Δυναμάριον, Δ. || Δ', 107, *Δυναμάριον.* Πρβλ. 181, *Θωράκιον·* καὶ 390, *Παραστῆθι·* καὶ 461, * *Προπύργιον·* Ἴδ. καὶ Β', 294, *Περμαχιόνιον.* ||

FORTIFIANT (remède—), Δυναμερόν, Δ.

FORTIFIER, Ἰσχυρόνω, Δ. Δυναμόνω, Σ. Ἰσχυροποιῶ, Γλ.

FORTUITEMENT, Τυχιμαίως, Γλ. Τυχηρῶς, Γλ. || Β', 416, *Λαχνός*. καὶ Δ', 624, *Τυχηρός*. ||

FOSSOYEUR, Κοπιάτης, Δ. ὁ σήμερον Νεκροθάπτης.

FOUACE, Λειψόπιττα, Δ. || Βλ. Α', 298, ἐν λ. *Πιτταχίτζιν* (εἰς τὸ τέλ.)· καὶ Δ', 706, *Ψυχόπιττα*. ||

FOUET, Ταυρέα, Δ.—Fouet garni de nœuds en forme de chapelet, * Στρόπος. Ἴσ. ἡ *Ἀστραγαλωτὴ μάστιξ* τοῦ Πλουτάρχου (πρὸς Κολώτ. § 33.), « Στρόφος, συνεστραμμένος λῶρος, ἢ σχοινίον, παρὰ τὸ ἐστράφθαι » λέγει ὁ Ἡσύχιος. || Α', 273, *Μαγκλαΰϊον*· Β', 336, *Στρόπος*· Δ', 559, *Στρόπι*· καὶ 656, *Φραγγέλιον*. ||

FOUILLER, Fureter, Ψάχω, Δ. Σ. Τὸ *Ψάχω*, εἶναι δωρικὸν ἀπὸ τὸ *Ψήχω*. « Ψήχει, καταμάσσει, τρίβει » κ.τ.λ. » λέγει ὁ Ἡσύχιος. Ὁ αὐτὸς ἄλλου, « Ἀψακεῖν, ἀποτυχεῖν. » || Δ', 397-398, *Πασπατεύω*· καὶ 669, *Χαλεύω*· καὶ 700, *Ψάχνω*. ||

FOULE, Τρίμοσι, Τρίμοξη, Δ. Σ. || Α', 165. || Ζ. καὶ Presse.

FOULER AUX PIEDS, Λοκτοπατῶ, Δ. Λακπατῶ, Ἑλλ. || Β', 224, *Λοκτοπατῶ*· καὶ 289-290 § 1 καὶ 4, *Πατῶ*. ||

FOURBERIES. Ζ. Intrigue.

FOURBISSEUR, Λατινιστὶ « Samiarius, Ἀκονητὴς » Γλ.

FOURCHE, Δίκρανον, Γλ. || Δ', 101, *Δικερόνι*. ||

FOURCHETTE, Πηρούνιον, Δ. Πηροῦνι, Περοῦνι. Σ. Ἡ *Περόνη* τῶν Ἑλλήνων, ὅθεν ἀναμφιβόλως ἐγεννήθη τὸ *Περοῦνι*, δὲν ἐσήμαινεν ὅμως τὴν Fourchette τῆς ὁποίας τὴν χρῆσιν δὲν ἐγνώριζαν. Ἡ *Κρεάγρα* τῶν

ἐσήμαινεν ὄχι τῆς τραπέζης τὸ σκεῦος (Περοῦνι), ἀλλὰ σιδηροῦν μέγα δίκρανον ἢ τρίκρανον (fourche) μὲ τὸ ὁποῖον ἔσυραν τὰ ἑψημένα κρέατα ἀπὸ τὴν χύτραν. || Δ', 395 καὶ 415, *Πασοῦλι*, καὶ *Περοῦνι*. ||

FOURMILLER, Ἴσ. Μυρμηκίζω. Ζ. Fourmillière. —Fourmiller se dit encore d'un certain picotement qu'on sent quelquefois à la peau etc. Μυρμηκιάω, ἢ Μυρμηκίζω, Ἑλλ. Μερμιδίζω, Σ. Τὸ Μερμιδίζω ἐγεννήθη ἀπὸ ἄχρηστον Ἑλλην. τὸ *Μυρμιδίζω*, ἐπειδὴ καὶ αὐτοὶ οἱ Μύρμηκες ὠνομάζοντο καὶ Μυρμηδόνες ἢ Μυρμιδόνες, καὶ Μυρμηδὼν ἡ συνοικία τῶν μυρμήκων, κατὰ τὸν Ἡσύχιον. || Δ',321, *Μερμιδίζω*, καὶ 343-345, *Μύρμηκας*. ||

FOURMILLIÈRE, lieu où se retirent les fourmis. Μυρμηκιὰ, Ἑλλ. Μυρμηδὼν, Ἑλλ. Μερμηγκιὰ, Σ.

FOURMILLIÈRE, un grand nombre de personnes, une grande quantité d'insectes etc. Καθ' ὁμοίαν μεταφορὰν ἐμεταχειρίζοντο καὶ οἱ παλαιοὶ τὸ *Μυρμηκιὰ*, Ἑλλ. ὡς φαίνεται ἀπὸ τὸν Ἡσύχιον. « Μυρμηκιά· » τάσσεται δὲ καὶ ἐπὶ διδασκαλείου καὶ συμφοιτήσεως ». Ἔλεγαν ἔτι καὶ « Μυρμηκιὰν ἀγαθῶν » ἤγουν ἀγαθῶν ἀφθονίαν (Εὐστάθ. εἰς τὸ Ἰλιάδ. α, 180). Καὶ ἐπειδὴ εἶχε τοιαύτην σημασίαν τὸ ὄνομα, συγχωρεῖται καὶ τὸ μεταφορικὸν Fourmiller (abonder) τῶν Γάλλων νὰ ὀνομασθῇ, *Μυρμηκίζω* καὶ Ἑλλ. καὶ κοιν.

FOURMILLEMENT, Μυρμηκίασις, ἢ Μυρμηκιασμὸς, Ἑλλ. Μερμίδισμα, Σ.

FOURRAGE, action d'aller au fourrage, Χορτολογία, Γλ. καὶ Πολύβ. tom. IV, pag. 49. Προνομὴ, Ἑλλ.—Fourrager, Προνομεύω, Ἑλλ. || Πρβλ. Δ', 85, *Γρασίδι*. ||

FOURRAGER. Z. Fourrage.

FOYER, Atre, Ἱστία, Δ. Παριστία, Δ. Παραστία, Δ (λέξ. Στία). Στία, Δ. Πυραστία, Δ. Πυροστία, Δ. || Α', 197 καὶ Δ', 187, *Ἱστία.* καὶ 469, *Πῦρ.* ||

FRACTURE. Terme de chirurgie. Ἀγμὸς ἢ Κάταγμα, Ἑλλ. Ἱπποκράτ.

FRAGILE, Ἐπίσαθρος, Γλ.

FRAIS, Ἔγκαιρον, Δ. Νοπὸν (γρ. Νωπὸν), Σύνωρον, Χλωρὸν, Σ. Τὸ *Νωπὸν* εἶναι κατὰ συναίρεσιν ἢ συγκοπὴν ἀπὸ τὸ *Νεωπὸν* καὶ ἁρμόζει μᾶλλον εἰς τὰ ἄλλως λεγόμενα *Πρωτοφανούσιμα.* « Νεωποὺς, ἀντὶ τοῦ νεο- » βλέπτους, ἢ νέας » λέγει ὁ Ἡσύχιος. || Α', 260, *Χλωρούς*· Δ', 353, *Νωπός.* ||

FRANCHISE. *Lieux de franchise, lieux francs, terre franche,* Κλασματικοὶ τόποι, Δ. Κλασματικὴ γῆ, Δ. Σήμερον, *Ἀσύδοτος* (ἤγουν *Ἀσύνδοτος*). || Ε', 27, * *Ἀσύνδοτος.* ||

FRANCOLIN, Ταγηνάριον, Δ. Ἀτταγᾶς, ἢ Ἀτταγὴν, Ἑλλ. || Δ', 289, * *Λιβαδοπέρδικα.* ||

FRANGE, Κρόσσιον,Δ.Ποδογύρι,Δ. || Α',314,*Ῥάκος*· Δ', 259, *Κρόσια*· καὶ 441, *Ποδογύρι.* || —Z. καὶ Bord.

FRAUDER. Frauder les droits, la gabelle, Κλεπτοτελωνῶ, Δ. Et une telle fraude, Κλεπτοτελώνημα, Δ.

FRAYEUR, Z. Craindre.

FRETIN. peut-être l' Ἀφρῖτις, Ἑλλ. || Α', 255 καὶ Β', 19, *Ἀθερίνα.* ||

FRIAND, Λείξουρος, Δ. Λιξιάρης, Σ. Λίχνος, Ἑλλ. Ἰταλιστὶ Leccardo, Γερμανιστὶ Lecker. Καὶ τὰ Γραικικὰ καὶ τὰ ξένα, παράγονται ἀπὸ τὸ Ἑλληνικὸν *Λείχω* (Ἰταλιστὶ Leccare, Γερμανιστὶ Lecken). « Λει-

ξούρα, τὸ δῶρον, ἐκ τοῦ Λείχω », λέγει ὁ Ἡσύχιος, νοῶν ἴσως διὰ τοῦ Δῶρον, τὰ προσφερόμενα εἰς τὰ παιδάρια *Λειξεύματα* ἤ, ὡς τὰ ὀνόμαζαν οἱ Παλαιοὶ, *Νωγαλεύματα* (Friandises). || Β', 218, 221, *Λειξάρης*, *Λιξάρης* καὶ Δ', 81, *Γλεγοῦδι*. ||)

FRIAND, (un mets—), ἴσως ἡ *Ματτύη* τῶν Ἑλλ. ὅθεν καὶ ὁ Ματτυολοιχὸς, un homme friand.

FRIANDISES, Λειξεύματα. Z. Friand.

FRIPIER, Γρυτάριος ἢ Γρυτάρης, κοιν. Γρυτοπώλης, Ἑλλ. Ἴδ. τὰς εἰς τὸν Ξενοκράτ. σημειώσ. ἔκδ. Κορ. σελ. 220. Z. καὶ Mercier.

FRIPIER, Friperie. Z. Vieux habits.

FRISE, *Cheval de frise*, Ξυλάλογον, Δ. Ἴσ. καὶ Καβάλλης μηχανικὸς, Γλ. Ἂν καὶ ὁ Οὐόσσιος (λεξ. Cantherius), *Καβάλλην μηχανικὸν* νοῇ τὸ *Γεῖσον* τῶν Ἑλλήνων. || Δ', 89, *Γρεπίδα*. ||

FRISER. Z. Boucler.

FRISSONNER, Ὀρθοτριχῶ, Γλ. Ὀρθοτριχιῶ, Γλ. Σήμερον, Ἀνατριχιάζω. || Β', 213, *Κρύος*· καὶ Δ', 658, *Φρίττω*. ||

FROID, ἢ Froidissant.—Z. Craindre.

FROMAGE Mou, Ἀνθότυρος, Δ. Ἀνθότυρον, Δ. Τροφαλὶς, Πηκτὴ, Ἑλλ. Μοῖρις ὁ Ἀττικιστὴς λέγει, « Τροφαλὶς, Ἀττικῶς· Τυραπάλη, Ἑλληνικῶς »· ὅθεν ὁ Δουκάγγιος ἔβαλεν εἰς τὸ λεξικόν του καὶ τὸ *Τοραπάλη* (γρ. Τυραπάλη) ὡς Ἑλληνισμοῦ παρακμαζομένου λέξιν. Ἡ Τυραπάλη εἶναι σύνθετον τοῦ τυρὸς ἁπαλός. « Τρυφαλίδες ἢ Τροφαλίδες, τὰ τμήματα τοῦ ἁπαλοῦ τυροῦ » λέγει ὁ Ἡσύχιος. Ὁ Παυσανίας (3, 7) τὸν ὀνομάζει *Τυρὸν ἐκ ταλάρων*. Σήμερον ὀνομάζεται *Μυζίθρα* (γρ.

Μυζήθρα), ἢ Μουζήθρα, Σ. Τοῦ *Μυζήθρα* καὶ ὁ τύπος (κατὰ τὸ Δακτυλήθρα καὶ ἄλλα) καὶ ὁ νοῦς εἶναι Ἑλληνικός· ἀπὸ τὸ Μύζω δηλαδὴ τὸ σημαῖνον, Πιέζω καὶ ἐκθλίβω τὸ ὑγρόν. || Α', 261 *Ἀθότυρα*. Δ', 19 *Ἀνθότυρον*· καὶ 332-334, *Μουζίθρα*· καὶ 623-624, *Τυροβόλι* καὶ *Τυρόγαλα*. ||

FRONT, (il a un—) d'airain. Z. Airain.

FRONTAL, Προμετωπίδιον, Γλ.

FRONTON (le-) d'un bâtiment, Τύμπανον. Λεξικ. Συεϊδέρ.

FRUGIVORE, Καρποφάγος, Ἑλλ.

FRUITIER. Z. Verger.

FRUITIÈRE, Πορικοπωλίσση (ἤγουν Πωρικοπώλησσα), Δ. Ὀπωροπῶλις ἢ Ὀπωροπώλαινα, Ἑλλ.

FUMIER, Ἀχυρόκοπρον, Δ. Κοπριά, Σ. ΓΓ. Φουσκί, ΓΓ. Τὸ *Φουσκὶ* εἶναι τὸ *Φισκὶ* τῆς Τουρκικῆς γλώσσης. || Β', 199, *Κοπρίζω*· καὶ Δ', 41, *Ἀχυρόκοπρον*. ||

FURETER, Z. Fouiller.

FURONCLE, Μελανθράκη (ἴσ. Μελανθράκιον), Δ. Βοῦσνος, Σ. Δοθιὴν, Ἑλλ.

FUSIFORME. Z. Scorsonère.

FUSIL, Πυρέκβολον, Δ. || Πρβλ. Δ', 469, * *Πυρέκβολα*. ||

G

GADE mustelle, ἢ ἁπλῶς Mustelle, poisson de mer, Γαλέα ἢ Γαλία, κοιν. Γαλῆ, Ἑλλ. Ἴδ. τὰς εἰς τὸν Ξενοκράτ. σημειώσεις· ἐκδ. Κορ. σελ. 187. || Ε', 122, *Κλαρίας*. ||

ξούρα, τὸ δῶρον, ἐκ τοῦ Λείχω », λέγει ὁ Ἡσύχιος, νοῶν ἴσως διὰ τοῦ Δῶρον, τὰ προσφερόμενα εἰς τὰ παιδάρια *Λειξεύματα* ἢ, ὡς τὰ ὀνόμαζαν οἱ Παλαιοὶ, *Νωγαλεύματα* (Friandises). || Β', 218, 221, *Λειξάρης*, *Λιξάρης* καὶ Δ', 81, *Γλεγοῦδι*. ||)

FRIAND, (un mets—), ἴσως ἡ *Ματτύη* τῶν Ἑλλ. ὅθεν καὶ ὁ Ματτυολοιχὸς, un homme friand.

FRIANDISES, Λειξεύματα. Z. Friand.

FRIPIER, Γρυτάριος ἢ Γρυτάρης, κοιν. Γρυτοπώλης, Ἑλλ. Ἴδ. τὰς εἰς τὸν Ξενοκράτ. σημειώσ. ἔκδ. Κορ. σελ. 220. Z. καὶ Mercier.

FRIPIER, Friperie. Z. Vieux habits.

FRISE, *Cheval de frise*, Ξυλάλογον, Δ. Ἴσ. καὶ Καβάλλης μηχανικὸς, Γλ. Ἂν καὶ ὁ Οὐόσσιος (λεξ. Cantherius), *Καβάλλην μηχανικὸν* νοῇ τὸ *Γεῖσον* τῶν Ἑλλήνων. || Δ', 89, *Γρεπίδα*. ||

FRISER. Z. Boucler.

FRISSONNER, Ὀρθοτριχῶ, Γλ. Ὀρθοτριχιῶ, Γλ. Σήμερον, Ἀνατριχιάζω. || Β', 213, *Κρύος*· καὶ Δ', 658, *Φρίττω*. ||

FROID, ἢ Froidissant.—Z. Craindre.

FROMAGE Mou, Ἀνθότυρος, Δ. Ἀνθότυρον, Δ. Τροφαλὶς, Πηκτὴ, Ἑλλ. Μοῖρις ὁ Ἀττικιστὴς λέγει, « Τρο» φαλὶς, Ἀττικῶς· Τυραπάλη, Ἑλληνικῶς »· ὅθεν ὁ Δουκάγγιος ἔβαλεν εἰς τὸ λεξικόν του καὶ τὸ *Τοραπάλη* (γρ. Τυραπάλη) ὡς Ἑλληνισμοῦ παρακμαζομένου λέξιν. Ἡ Τυραπάλη εἶναι σύνθετον τοῦ τυρὸς ἁπαλός. « Τρυ» φαλίδες ἢ Τροφαλίδες, τὰ τμήματα τοῦ ἁπαλοῦ τυροῦ » λέγει ὁ Ἡσύχιος. Ὁ Παυσανίας (3, 7) τὸν ὀνομάζει *Τυρὸν ἐκ ταλάρων*. Σήμερον ὀνομάζεται *Μυζίθρα* (γρ.

Μυζήθρα), ἢ Μουζήθρα, Σ. Τοῦ *Μυζήθρα* καὶ ὁ τύπος (κατὰ τὸ Δακτυλήθρα καὶ ἄλλα) καὶ ὁ νοῦς εἶναι Ἑλληνικός· ἀπὸ τὸ Μύζω δηλαδὴ τὸ σημαῖνον, Πιέζω καὶ ἐκθλίϐω τὸ ὑγρόν. || Α', 261 *Ἀθάτυρα*. Δ', 19 *Ἀνθότυρον·* καὶ 332-334, *Μουζίθρα·* καὶ 623-624, *Τυροϐόλι* καὶ *Τυρόγαλα*. ||

FRONT, (il a un—) d'airain. Z. Airain.

FRONTAL, Προμετωπίδιον, Γλ.

FRONTON (le-) d'un bâtiment, Τύμπανον. Λεξικ. Σνεϊδέρ.

FRUGIVORE, Καρποφάγος, Ἑλλ.

FRUITIER. Z. Verger.

FRUITIÈRE, Πορικοπωλίσση (ἤγουν Πωρικοπώλησσα), Δ. Ὀπωροπῶλις ἢ Ὀπωροπώλαινα, Ἑλλ.

FUMIER, Ἀχυρόκοπρον, Δ. Κοπριά, Σ. ΓΓ. Φουσκὶ, ΓΓ. Τὸ *Φουσκὶ* εἶναι τὸ *Φισκὶ* τῆς Τουρκικῆς γλώσσης. || Β', 199, *Κοπρίζω·* καὶ Δ', 41, *Ἀχυρόκοπρον*. ||

FURETER, Z. Fouiller.

FURONCLE, Μελανθράκη (ἴσ. Μελανθράκιον), Δ. Βοῦσνος, Σ. Δοθιὴν, Ἑλλ.

FUSIFORME. Z. Scorsonère.

FUSIL, Πυρέκϐολον, Δ. || Πρϐλ. Δ', 469, * *Πυρέκϐολα*. ||

G

GADE mustelle, ἢ ἁπλῶς Mustelle, poisson de mer, Γαλέα ἢ Γαλία, κοιν. Γαλῆ, Ἑλλ. Ἴδ. τὰς εἰς τὸν Ξενοκράτ. σημειώσεις· ἐκδ. Κορ. σελ. 187. || Ε', 122, *Κλαρίας*. ||

GAGE, Ἐνέχυρον, Ὑποθήκη (Hypothèque) Γλ. « Ἐνέχυρον κυρίως λέγεται τὸ κινητὸν...διαφέρει δὲ » τῆς ὑποθήκης, ὅτι *Ὑποθήκη* ἐστὶ τὸ παρακείμενον μὲν » τῷ χρεώστῃ, ὑποτιθέμενον δὲ τῷ δανειστῇ εἰς γραμ- » ματεῖον, ἕνεκεν τῆς τοῦ χρέους ἱκανώσεως » Γλ. Τὸ Gage ἐτυμολογοῦσιν ἀπὸ τὸ Λατινικὸν Vadium Βάδιον, Δ. Ὅθεν καὶ τὸ Βαδιάζειν, Δ. καὶ οἱ Ἀντιβαδιασταὶ, ἤγουν οἱ τὸ ἐνεχυρασμένον εἰς τινὰ πάλιν εἰς ἄλλον ἐνεχυράζοντες. Τὸ Ἐνεχυράζω εἶναι Engager, καὶ τὸ *Βάλλω εἰς ὑποθήκην* Hypothéquer. Κάλλιον διὰ μιᾶς λέξεως Ὑποθηκίζω, Ἑλληνιστὶ Τίθημι, ἢ Ὑποτίθημι. Τὸ Gage λέγεται ἀκόμη καὶ *Σημάδιον*, Δ. καὶ *Ἀμάχι*, Δ. Σ. καὶ τὸ Engager *Ἀμαχεύω*, Δ. Σ. Σημάδιον, ὡς σημεῖον τοῦ χρέους· τὸ δὲ Ἀμάχιον, κατ' ἀναλογίαν τοῦ *Ἐνέχυρον*, τὸ ὁποῖον συνθεμένον ἀπὸ τὸ *Ἐχυρὸν* μετεφέρθη ἀπὸ τοὺς ἐχυροὺς τόπους. Καθὼς ἐκεῖνοι, διὰ τὴν ὀχυρότητα γίνονται ἄμαχοι ἢ δύσμαχοι, οὕτω τὸ Ἀμάχιον ἐμποδίζει πᾶσαν μάχην καὶ φιλονεικίαν περὶ τοῦ χρέους. || Α', 120, *Μισσὸν* ἢ *Μῖσσον*· Β', 36, *Ἀμάχιον*· 183, *Καταμητόνω*· 240, *Μαχεύω*· 365-366, *Ὑποθεσιάρης*· Δ', 495, *Σημάδι*, § 4 καὶ 5· καὶ 628, *Ὑπόβολον*. ||

GAGER, Στοιχῶ, Συνθηκίζω, Δ. Στιχηματίζω, Σ. || Δ', 43, *Βάλλω* § 4· 550, *Στοιχηματίζω*. καὶ 573, *Συνθηκίζω*. Πρβλ. καὶ Α', 155 ἐν λ. *Στιχιτός*. ||

GAGEURE, Στοίχημα, Δ. Στίχημα, Σ.

GALANT, Ἴσ. Τιμόγυνος, ἢ Γυναικοσεβὴς, ἢ Γυναικάρεσκος. || Δ', 648-649, * *Φίλος*. Πρβλ. Α', 246-247, ἐν λ. *Καυκίν*· καὶ Β', 188, ἐν λέξ. *Καῦχος*. || Ζ. Galanterie.

GALANTERIE, un certain respect, et une certaine politesse auprès des Dames. Γυναικοσέβεια, ἢ Γυναικαρέσκεια. — || Ε', 44, *Γυναικαρέσκεια.* || — Λέξεις εὔσημοι καὶ καλαί, ὅταν ἡ πρὸς τὰς γυναῖκας τιμὴ καὶ τὸ σέβας ἀποδίδωνται εἰς αὐτὰς ὡς εἰς σκεῦος ἀσθενέστερον, καθὼς λέγει ὁ Ἀπόστολος (Πέτρ. Α, γ', 7.) « Ὡς ἀσθενεστέρῳ σκεύει τῷ γυναικείῳ ἀπονέμοντες » τιμήν ». Ἡ πρὸς τὰς γυναῖκας τιμὴ εἶναι τρόπον τινὰ τὸ μέτρον τοῦ πολιτισμοῦ τῶν ἐθνῶν, ἐπειδὴ τὰ ἄγρια ἔθνη τὰς μεταχειρίζονται ὡς κτήνη· τὰ δὲ βάρβαρα τὰς κλείουν καὶ τὰς παραδίδουν εἰς φυλακὴν εὐνούχων, ὡς ἐνόχους κακίας, καὶ πρὶν κακουργήσωσι.

GALBANUM, Χαλβάνη, Γλ. || Δ', 74, *Γαλβάνι*· καὶ Ε', 205-206, *Μετώπιον.* ||

GALÈNE, ou Sulphure de plomb, Γαλήνη, Ἑλλ. « Γαλήνη, τὸ ἐπιπολάζον ἐν τῇ μεταλλείᾳ τοῦ ἀργύρου » χωνευομένου. » Ἡσύχ.

GALÈRE, Γαλέα, Δ. Κάτεργον, Δ. Τὸ Γαλέα εἶναι Ἑλληνικόν. Ἴδ. τοῦ Μορίνου, ἢ μᾶλλον τοῦ Μεναγίου τὸ Ἐτυμολογικὸν Λεξικόν. — Galion, Μεσοκάτεργον, Δ. || Δ', 74, *Γαλεάτζα.* ||

GALERIE, Corridor, Διαβατικὸν ἢ Διαβατὸν, Δ. Παροδικὸν, Δ. Πάρεδρον, Δ. Γαλαρία, Σ. — Corridore, Μακρινάρι, Σ. || Δ', 96, *Διαβατικόν*· καὶ 306, ἐν λ. *Μακρύνω* (εἰς τὸ τέλ.). ||

GALERIE, λέξ. τακτ. Ζ. Espalier.

GALEUX, Ψωρὸς, Γλ. Ψωράριος, Γλ. Ψωριάρης, Σ. || Β', 396, *Ψώρα.* ||

GALICE (la —). Ζ. Étain.

GALION. Ζ. Galère.

GALOPER. Πολλοὶ τὸ παράγουσιν ἀπὸ τὸ Καλπάζειν, Ἑλλ. Τὸ Καλπάζειν ὅμως πιθανὸν ὅτι ἐσήμαινε μᾶλλον τὸ Trotter, aller au trot, ἤγουν ἐκεῖνον τοῦ ἵππου τὸν δρόμον τὸν μεταξὺ τοῦ Pas et τοῦ Galop, τὸ κοινῶς ὀνομαζόμενον Σακτόν, Σ.—Ζ. Trot.

GANACHE. Κατὰ τὸν Μενάγιον, ἀπὸ τὸ Gena τῶν Λατίνων. Τοῦτο δὲ ἀπὸ τὸ *Γένυς*, συνώνυμον τοῦ *Γνάθος*, Ἑλλ. Πιθανώτερον ἴσως τὸ Ganache ἐγεννήθη κατὰ τροπὴν στοιχείων (ὡς καὶ τὸ Γνάθος ἴσως κατὰ συγκοπὴν) ἀπὸ τὸ *Κάναδος*. «Κάναδοι, σιαγόνες, γνάθοι», λέγει ὁ Ἡσύχιος. || Α', 213, *Μάγουλον*. ||

GANT, Χειρόρτιον, Χερόρτιν, Χειρόκτι, Δ. Χερόκτι, Δ. Χειρόκτρι, Χειρόρτρι, Σ. Πιθανὸν ὅτι παρεφθάρη ἀπὸ τὸ *χειραρτήριον*, οὐδὲ τοῦτο τῆς παλαιᾶς γλώσσης ὄνομα, σύνθετον ὅμως ἀπὸ τὸ *Ἀρτήριον* (ἢ κατὰ τοὺς Βυζαντινοὺς Ἀρτάριον, Δ). Τοῦτο ἐσήμαινεν ὄχι τὰς Χειροθήκας, ἀλλὰ τὰς Ποδοθήκας, τὰς ὀνομαζομένας τὰς μὲν μακράς, *Κάλτζας* (ἰταλ. calze)· τὰς δὲ μικράς, τουρκοχυδαϊστὶ *Τζουράπια*, ἢ ἰταλοχυδαϊστὶ *Σκαπίνια*. «Ἀρτήρ, » ὑπόδημα» λέγει ὁ Ἡσύχιος. Τούτου τὸ ὑποκοριστικὸν εἶναι Ἀρτήριον ἢ, κατὰ τὸν Σουΐδαν, Ἀρτάριον. «Ἀρ-»τάρια παρ' ἡμῖν οἱ τῶν ποδῶν πῖλοι». (ἴδε τοῦ Σαλμασίου τὰς εἰς τὸν Λαμπρίδ. σημειώσ. Σελ. 221). Ὁ παρακμάζων Λατινισμὸς ὠνόμασε τὸ χειράρτιον Chirotheca (ἤγουν χειροθήκη). Ὁ Ξενοφῶν (Κυροπ. ή, 8.) «Χει-»ρίδας περὶ ἄκραις ταῖς χερσί». || Β', 429—430, *Χερόρτιον*· καὶ Ε', 303, *Ποδόρτιον*. ||

GARANCE, Λιθρίδιον (κατὰ φθορὰν ἀπὸ τὸ Ἐρυθρίδιον), Δ. Ἐρυθρόδανον, Ἑλλ. || Δ', 137, *Ἐρυθρόδανον*. καὶ 476, *Ῥιζάριον*. ||

GARANT. Z. Répondre.

GARBIN ('Ιταλ. Garbino), Κάρβας 'Ελλ,

GARÇON (enfant mâle), 'Αγόρι, Σ. Δ. Κοῦρος, 'Ελλ. 'Η ἐτυμολογία τοῦ Garçon εἶναι ἀκόμη ἄδηλος. 'Ο Μενάγιος περιπαίζει τοὺς ἐτυμολογοῦντας αὐτὸ ἀπὸ τὸ 'Ελληνικὸν *Κοῦρος*. Ἴσως ὅμως, ἂν δὲν ἐπέτυχεν, ἐπλησίασεν ὅμως ἡ ἐτυμολογία τὸν σκοπόν. 'Υπολαμβάνω, ὅτι τὸ Garçon παράγεται ἀπὸ τὸ 'Ελληνικὸν *Ἄρσην* (συνώνυμον τοῦ Κοῦρος) μὲ τὸ δίγαμμα, *Γάρσην*. Τὸ *Ἄρσην* λέγεται καὶ *Ἄῤῥην* καὶ συγγενεύει μὲ τὸ *Ἄρης* (ὄνομα θεοῦ) καὶ μὲ τὸ *'Ανήρ* (ἴδε Λεξικὸν τοῦ Riemer, λέξ. Ἄρης). Ἴσως ἐλέγετο καὶ *Ἄῤῥης* (κατὰ τὸ *'Ακτὶν* καὶ *'Ακτίς*, *Δελφὶν* καὶ *Δελφίς*). Εἰς τὸν 'Ησύχιον εὑρίσκω, «Γάῤῥης, ἌΓΡΗΣ» ὅπου τὸ τελευταῖον πρέπει ἴσως νὰ τραπῇ εἰς τὸ ἌΓΡΙΟΣ, ἐπειδὴ ὁ αὐτὸς 'Ησύχιος λέγει καὶ «'Αῤῥηνές, ἄγριον, δυσχερές». || Α', 87—89, *Παιδὶν ἀγόριν* καὶ *'Αγόριον*· 256, *'Αγουρίτζης*. Δ', 116, *'Ελευθερία* § 4. Περὶ δὲ τῶν θηλέων, Ἴδε Β', 47, *'Ανέγλυτη*· καὶ 265, *Κοπέλα*. ||

GARDE-BOIS, 'Αλσοφύλαξ, Δ. Δρυμοφύλαξ, Γλ. Χωροφύλαξ, Γλ. 'Αγροφύλαξ, Γλ. Κτηματοφύλαξ, Γλ. || Δ', 9, *'Αλσοφύλακες*. ||

GARDE-CÔTES, 'Οχθοφύλαξ, Γλ. Ἴσως κάλλιον. Παραλιοφύλαξ.

GARDER, ὅταν ὁ λόγος ἦναι περὶ μνησικακίας, je la lui garde etc. ὡς καὶ ἡμεῖς *Τοῦ τὸ φυλάσσω*. || Β', 79 § 3, *Βαστάζω*· καὶ 377-378, *Φυλάσσω* § 8· καὶ Δ', 659, *Φυλάγω*. ||

GARDER la maison, la chambre, le lit. Τῆς αὐτῆς σημασίας εἶναι τοῦ Αἰσχύλου (Προμ. 31) τό,

Τὴν δὲ φρουρήσεις πέτραν.

|| Β′, 377, *Φυλάσσω*, § 4. ||

GARDE-ROBE, Ῥουχαρεῖον, Δ. Βεστιάριον (ἀπὸ τὸ Λατινικὸν Vestiarium), Δ.—*Grand-maître de la Garde-robe*, Ῥουχάριος, Δ. Βεστιάριος, ἢ Βεστάρχης, Δ. || Α′, 174 καὶ Β′, 320, *Ῥοῦχον*· καὶ Α′, 312—313, *Ὁ Πουλιτζίτζης* κτλ. ||

GARNISON, Παραμένοντες στρατιῶται, Δ. Παραμοναὶ, Δ. Παραμόνιμον (τὸ), Δ. Φρουρὰ, Ἑλλ. Παραφυλακὴ, Ἑλλ. κατὰ τὸν Πολύβιον. || Δ′, 387, *Παραμοναί*. ||

GÂTEAU de miel. Z. Rayon.

GAUCHE, μεταφορικῶς, ὡς εἰς ταύτας τὰς φράσεις, *homme qui a l'esprit gauche, les manières gauches*· Σκαιὸς, Ἑλλ. Ἐπαρίστερος, Ἑλλ. Ἄχαρις, Ἑλλ.

GAUCHER, Ζαρβὸς, Δ. Ζερβὸς καὶ Ζερβόχερος, Σ. Ἡ ἀρχή του ἄδηλος. Ὁ Ἡσύχιος λέγει, « Ἐπιζὰξ, ἐπὶ τὰ » ἀριστερὰ κτλ. ». || Β′, 141 καὶ Δ′, 154, *Ζαρβὸς* καὶ *Ζερβός*. Β′, 14, *Ἀδέξιος*· καὶ 17, *Ἀζύγιστος* § 2· Δ′, 14, *Ἀνάποδα* § 3, καὶ *Ἀναποδία*, *Ἀνάποδος* (αὐτόθ.) καὶ 40, **Ἄφραντος*. ||

GAUCHERIE, Ἐπαριστερότης, Ἑλλ.

GAZELLE, Γαζέλιον, Δ. || Δ′, 436-437, *Πλατώνιον*. Πρβλ. καὶ 557, *Στριγγιά*. ||

GAZON, Χορτόπλινθον, Δ. || Δ′, 299-300, *Μάζα* (εἰς τὸ τέλ.)· καὶ 689, *Χορτόπλινθος*. ||

GELÉE blanche. Z. Givre.

GENCIVES, Οὖλα τῶν ὀδόντων, Γλ. Ἀπὸ τὸ ὑποκοριστικὸν *Οὔλια*, μὲ τὴν προσθήκην τοῦ Δίγαμμα, ἐγεννήθη τῆς σημερινῆς γλώσσης τὸ *Γούλια*. || Δ,′ 477, *Ῥιζοδόντι*. Ἴδ. καὶ Α′, 191, ἐν λ. *Σευκλογούλια*. ||

GENDARMERIE, Περίπολοι, Ἑλλ. ‖ Πρβλ. Δ', 250, *Κόβλκα* καὶ *Κουλούκιον*. ‖

GÉNÉRALISSIME, Στρατηγάρχης, Δ. ‖ Ε', 322, *Πρωτοστράτηγος*. ‖

GÉNIE, Δαιμόνιον, Ἑλλ. Homme de génie, κατὰ λέξιν εἶναι Δαιμόνιος (ἐπιθετικῶς). Ἴσ. Συγχωρεῖται νὰ ἐκφρασθῇ *Μεγιστόνους*. Τὸ *Μεγιστόνους* εἰς τοὺς παλαιοὺς εὑρίσκεται μόνον ὡς ὄνομα κύριον. Ἴδ. Πλουτάρχ. Ἄρατ. § 38. ‖ Μέρ. 6, σελ. 265. ἐκδ. Κορ. ‖

GERCÉ. Z. Félé.

GÉRER, administrer, Χειρίζω. Z. *Gestion*.

GERMAIN (frère-), Αὐτάδελφος, Δ.

GESTICULER, Χειρονομῶ, Ἑλλ. ‖ Α', 234 καὶ 237, *Χερονόμος*· καὶ Β', 428-429, ἐν λ. *Χέρα*. ‖

GESTION, Διοίκησις. Ἀπὸ τὸ Λατινικὸν Gestio ἐκ τοῦ ῥήματος Gerere, « Γερέρε, ἤγουν ὡς δεσπότης ἐνερ» γεῖν—Γεριτεύειν, διοικεῖν. » Γλ. ‖ Δ', 101, *Διοικητής*. ‖ Κατὰ λέξιν τὸ Gestion est χείρισις (administration, maniement), ἐπειδὴ καὶ αὐτὸ τὸ *Gero* παράγεται ἀπὸ τὸ χεὶρ, χερὸς, κατὰ τὸν Vossius.

GIGOT, Κωλόμηλον (κοινῶς). Κωλῆ, Ἑλλ. Ἴδ. Πλουτάρχ. Μέρ. 5, σελ. 445, ἐκδ. Κοραῆ.

GIMPLETTE, Κολλίκιον, Δ. Κουλοῦρι, Δ. Κόλλιξ, Κολύρα, Ἑλλ. Τὠνόμαζαν καὶ Βούκελλος, ἀπὸ τοῦ παρακμάζοντος Λατινισμοῦ τὸ Bucella, τὸ ὁποῖον Κωνσταντῖνος ὁ Πορφυρογέννητος ἐξηγεῖ, « Κρικελλοειδὲς ψω» μίον », Δ. ‖ Α', 121-122, *Κουλούρα* ἐν λ. *Σφουγγάτον*· 153, *Κολλίκιον*· 291, *Λαλάγγια*· καὶ Γ', 62, *Ἀρτοποιΐα*. Ἴδ. καὶ Ε', 39, ἐν λ. *Γαρδούμιον*. ‖

GINGEMBRE, Κικίμπριν, Δ. Ζιγγίβερ, Δ. Γράφε

Ζιγγίβερι, καθὼς *Πέπερι*· εἶναι καὶ τὰ δύο ξενικὰ ὀνόματα. || Δ′, 157, *Ζιγγίβερις*· καὶ Ε′, 120, *Κικίμπριν*· καὶ 256, *Ξυλοτιγγίβερι*. ||

GIRAFE, Ζόραφις, Δ. Καμηλοπάρδαλις, Ἑλλ. || Δ′, 159, *Ζοράφις*. ||

GIROUETTE, Ἀνεμόδουλον, καὶ Ἀνεμοδήριον. Ἴδ. Βεκμάννον, Beytr. Zur Gesch. der Enfind. Tom. IV, pag. 550. Ἀεροδείκτης (γρ. Ἀνεμοδείκτης), Τρ. Ἀνεμογνώμων, Γλ. Ἀνεμούριον, Ἑλλ. Ἀνεμογνώμων, Ἑλλ. Γλ. || Α′, 79, *Γυρεύω*· καὶ Ε′, 18—19, *Ἀνεμοῦρα* § 2. ||

GIVRE, Gelée blanche, Πάχνη, Γλ. (τὸ λατινικὸν Pruina κακῶς ἐτυμολογεῖται ἀπὸ τὸ Πυρίνη ἢ ἀπὸ τὸ Perurina. Πιθανὸν ὅτι παράγεται ἀπὸ τὸ *Πρωϊνή*). || Ε′, 56, *Δρόγγεμα*. ||

GLACIAL, Παγώδης, Γλ.

GLADIATEUR, Θηριομάχος, Δ. « Gladiator, μονομάχος. » Γλ.

GLAÏEUL (Ῥωμ. Gladiolus, ἤγουν Ξιφίον, Σπαθίον), Σπαθοβότανον, Δ. || Δ′, 531, *Σπαθοβότανον*· καὶ Ε′, 110-111, *Καλαμόκρινον*. ||

GLÈBE (Λατιν. Gleba, τὸ ὁποῖον σημαίνει κυρίως *Βῶλον γῆς*, Γαλλιστὶ une motte).—*Serf de la Glèbe*, Δουλοπάροικος, Δ. Πάροικος, Δ. —*Droit de la Glèbe*, Παροικικὸν δίκαιον, Δ.

GLORIEUX. Z. Vaniteux.

GLU. Z. Suif.

GLUTEN, Κόλλα, Γλ. Γλία ἢ Γλοία, Ἑλλ. Ὅθεν καὶ παράγεται τὸ Λατινογαλλιστὶ Gluten· « Γλοία, κόλ» λα » λέγει ὁ Ἡσύχιος, καὶ « Γλιττόν, γλοιόν », καὶ « Γλί» σχρος . . . εὐήλατος, κολλώδης. » || Δ′, 8, *Ἀλευρό-*

κολλα· καὶ 434, *Πλασσόκολλα*. || .Τὸ Εὐήλατος, ὡς ἐδιορθώθη ἀπὸ τοὺς κριτικοὺς (ἀντὶ τοῦ Ἐνήλατος) σημαίνει élastique.

GLUTINEUX, Κολλώδης, Γλ. Ἑλλ. Γλοιώδης. Σήμερον λέγομεν περὶ τοῦ Glutineux ὅτι, Κάμνει χορδήν. Ζ. Suif.

GOBELET. Joueur de Gobelets, Ψηφᾶς, Δ. Ψηφοπαίκτης, Γλ. Ψηφᾶς, Γλ. Ψηφοκλέπτης, Ἑλλ. Ψηφοπαίκτης, Ἑλλ. Ψηφολόγος, Ἑλλ. || Δ', 701, *Ψηφᾶς*. ||

GOËLETTE. Σιωποῦν οἱ ἐτυμολογηταὶ Γάλλοι περὶ τῆς λέξεως. Ἴσως συγγενεύει μὲ τὸ Γαυλὸς, Ἑλλ. «Γαυ» λὸν... καὶ τὰ Φοινικικὰ δὲ πλοῖα, Γαυλοί· καὶ Γαυ» λικὰ χρήματα παρὰ Ξενοφῶντι τὰ ἀπὸ τῶν πλοίων». (Bekker, Anecdot. Graec. tom. I. pag. 230.)

GOINFRE, Τραπεζογίγας, Δ. Λέξις ἀστεία καὶ χρήσιμος εἰς τοὺς θέλοντας νὰ παραβάλωσι κωμικῶς τοὺς πολυφάγους μὲ τοὺς γίγαντας. || Δ', 610, *Τραπεζογίγας*. ||

GOÎTRE, Βρογχοκήλη, Γλ. Ζ. καὶ Gongrone.

GOMME, Κόμι, Κομίδι, Κομίδιον, Δ. Δενδρόκολλα, Δ. Κόμμι, Ἑλλ. || Δ', 94, *Δενδρόκολλα*· 240, *Κόμμι*. ||

GOMME élastique, ou caout-chouc. Συγχωρεῖται νὰ ὀνομασθῇ Ἐλατόγκομμι. Ἴδε τὰς εἰς τὸν Στράβωνα ἑλληνικὰς σημειώσεις, Μέρ. 4, σελ. 350.

GOND. Les gonds d'une porte, Θυροκάρφια, Δ. Στροφίδια, Δ. Σ. Γάγκαβα, Σ. Στροφεῖς, Στρόφιγγες, Ἑλλ. Τὸ *Γάγκαβον* ἢ *Γάγγαβον* συγγενεύει μὲ τὸ *Γαγγαλίδας*, τὸ σημαῖνον τοὺς γελασίνους, ἤγουν τοὺς προσθίους ὀδόντας, κατὰ τὸν Ἡσύχιον. || Δ', 71-72, *Γάγγαβον*. 181, *Θυροκάρφι*. ||

GONDOLE, Κουντελὰς, αδος, Δ. Τὸ ἐτυμολογεῖ, « Κοντοὶ ἐλάδες, id est breves naves ». Πιθανώτερον ἄλλοι, ἀπὸ τὸ « Κοντῷ ἐλαύνεσθαι ». Ὁ Μενάγιος ἀπὸ τὸ Κόνδυ.

GONGRONE, Goître, Βρογχοκήλη, ἢ ὡς τὴν ὀνομάζει ὁ Ἱπποκράτης, Γογγρώνη, Ἑλλ. || Α', 263, ἐν λ. *Ἐπέπεσα* (εἰς τὸ τέλ.). Πρβλ. Ε', 363, ἐν λ. *Χελώνια*. ||

GORGE, Gosier, Σφαγὴ, Γλ. Καταχλεὶς, Γλ. Χώνα, Γλ. Δειρὰ, Γλ. || Α', 263, *Πρόλοβος*, *Γαργαρεών* ἐν λ. *Ἐπέπεσα*· 326-327, *Γούργουρον*· καὶ Δ', 68-69, *Γαργάρι*, ἐν λ. *Βώτριδα*· 222, *Καταπινάρι*· Πρβλ. καὶ Δ', 63, ἐν λ. *Βραχνάδα*. ||

GOSIER. || Δ', 595, *Τζάρουκας*· Πρβλ. καὶ Β', 370, *Φάρυγξ*· καὶ 393, ἐν λ. *Χωνεύω*· || Ζ. Gorge.

GOUJAT, Παλληκάριον, Δ. Τζουλούκων, Δ. Εἰς ἡμᾶς σήμερον τὸ Παλληκάριον (ἀπὸ τὸ Πάλληξ Ἑλληνικὸν), σημαίνει τὸν νεανίαν. « Παλλάκιον, μειράκιον » λέγει ὁ Ἡσύχιος. || Α', 87-88, *Ἀγόριον*· καὶ 256, *Ἀγουρίτζης*. ||

GOURME. Il se dit des mauvaises humeurs qui surviennent aux jeunes chevaux. Ὁ Μενάγιος τὸ ἐτυμολογεῖ ἀπὸ τῶν Ἱσπανῶν τὸ Gormar, τὸ ἐξερνῶ. Ἴσως εἶναι ἀπὸ τὸ Ἑλληνικὸν *Κροῦμα*. « Κροῦμαι, μύξαι » λέγει ὁ Ἡσύχιος. || Πρβλ. Α', 301, *Κορυντζάριν*. καὶ Δ', 600, *Τζίφνα*. ||

GOURMETTE. Ἴσως Κούρκουμον, Δ. Εἰς τὸν παρακμάζοντα λατινισμὸν, Curcuma. « Ἐν κημῷ, ἐν κουρκούμῳ » Ἡσύχιος. || Πρβλ. Δ', 190, *Καβία*· καὶ 666, *Χαβιά*, *Χάβος*. ||

GOUSSE, Θυλάκιον ὀσπρίου, Γλ. || Δ', 42, ἐν λ. *Βαβούλι·* καὶ 295, *Λουβί.* || Z. καὶ Primeur.

GOÛT, μεταφορικῶς ἡ ὀξύτης τῆς κρίσεως, ἡ ταχεῖα συναίσθησις ἢ διάκρισις τοῦ καλοῦ. *Un homme sans goût, qui n'a pas du goût,* εἶναι σχεδὸν τῶν παλαιῶν ὁ *'Απειρόκαλος·* ὁ ἐναντίος τούτου, *un homme qui a du goût,* ἐμπορεῖ ἀκολούθως νὰ ὀνομασθῇ *'Εμπειρόκαλος.* 'Αλλ' ἐπειδὴ ὁ *'Απειρόκαλος* εἶναι συνώνυμον τοῦ μεταφορικοῦ *"Αγευστος καλῶν,* καθὼς ὁ Σοφοκλῆς ('Αντιγόν. 582) ὠνόμασεν *"Αγευστον κακῶν,* τὸν ἐξ ἐναντίας *'Απειρόκακον,* καὶ ὁ 'Αριστοφάνης (Βατρ. 462) εἶπε μὲ τὴν αὐτὴν μεταφορὰν, *Γεῦσαι τῆς θύρας,* ἀντὶ *Πειράθητι τῆς θύρας·* διατὶ δὲν συγχωρεῖται νὰ μεταχειρισθῶμεν καὶ ἡμεῖς μεταφορικῶς τὸ *Γεῦσις* ἀντὶ τοῦ μεταφορικοῦ *Goût* τῶν Γάλλων; τὸ *"Αγευστος,* ἀντὶ τοῦ *homme sans goût*; καὶ τὸ *Γευστικὸς,* ἀντὶ τοῦ *un homme qui a du goût; "*Ισως ἁρμόζει καὶ τοῦ Λουκιανοῦ τὸ *Λεπτογνώμων,* τοῦ ὁποίου τὸ ἐναντίον δύναται νὰ ὀνομασθῇ *Παχυγνώμων,* καὶ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, *Λεπτογνωμοσύνη.* Z. καὶ Saveur.

GOUTTIÈRE, Κατάκλυστον, Γλ. Κατάκλυστρον, Γλ.

GOUVERNEMENT. Z. Gouverneur.

GOUVERNEUR d'un vaisseau, Κυβερνήτης, 'Ελλ. —Μεταφορικῶς, ὁ "Αρχων τῆς πόλεως, ὁ κυβερνῶν τὴν πόλιν, λέγεται Κυβερνήτης (Εὐριπίδ. 'Ικέτ. 878)

> Τοὺς τ' ἐξαμαρτάνοντας, οὐχὶ τὴν πόλιν
> "Ηχθαιρ'. 'Επεί τοι κοὐδὲν (ἴσ. γ'οὐδὲν) αἰτία πόλις,
> Κακῶς κλύουσ' διὰ ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΝ κακόν.

"Οθεν, καὶ εἰς τὴν κοινὴν ἡμῶν γλῶσσαν πρέπει νὰ φυλαχθῇ τοὔνομα *Κυβερνήτης,* τόσον πλέον, ὅσον καὶ οἱ ξένοι

τὸ ἐδανείσθησαν (Gouverneur) ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας, μηδὲ νὰ συγχέεται μὲ τὸ *Διοικητὴς* (Administrateur) ὡς οὐδ' ἡ Κυβέρνησις (Gouvernement) μὲ τὴν Διοίκησιν (Administration). Ἴδ. τὰς εἰς τὸν Διάλογον (Πλουτάρχ. τὰ Πολιτικὰ, σελ. 168-169) σημειώσεις. Ζ. καὶ Province.

GRACIEUX, Εὔχαρις, Γλ. || Δ', 581, *Σύχαρος*· καὶ 677, *Χαρούμενος*· Πρβλ. καὶ 529—530 ἐν λ. *Σορίς*. ||

GRAIN, Σπίρη, Δ. Σπυρὶ, Σπιρὶ, Κουκούδι, Κούκουδον, Σ. *Σπυρίον* πιθανὸν ὅτι εἶναι ἡ ὀρθή του γραφὴ, αἰολικῶς ἀντὶ τοῦ *Σπόριον* (ὡς Ὄνομα, Ὄνυμα), ἤγουν κόκκος μικρὸς, ἐπιτήδειος νὰ σπείρεται· καὶ ὄχι ἀπὸ τὸ *Σφαιρίον*, ὡς ἐνόμισεν ὁ Δ. Τὸ δὲ Grain, Λατινιστὶ Granum, ἴσως ἔχει συγγένειαν μὲ τὸ Ἑλληνικὸν *Ῥανᾶν*, μὲ τὸ αἰολικὸν Δίγαμμα *Γρανᾶν*. « Ῥανᾶται, πλανᾶται, σπείρεται » λέγει ὁ Ἡσύχιος. || Δ', 237, *Κοκάρι*· καὶ 247, *Κουκί*· καὶ 533, *Σπειρί*· καὶ 537-538, *Σπυρί*. || —*Il n'a pas un grain de bon sens*. Τὴν αὐτὴν μεταφορὰν ἔχομεν καὶ ἡμεῖς εἰς τὸ, *Δὲν ἔχει κοκκὶν*, ἢ *σπυρὶν, γνώσεως*. Τὴν αὐτὴν εἶχαν καὶ οἱ παλαιοὶ (Ἀναλεκτ. Βρυγκ. Τομ. 2, σελ. 69).

Πτωχὸς μὲν φρένας εἰμὶ, νόου δέ μοι οὐκ ἔνι κόκκος.

Ὅπου σημείωσε καὶ ἄλλην μεταφορὰν, *Πτωχὸς φρένας*, σήμερον *Πτωχὸς τὸν νοῦν*, ἢ *τὴν γνῶσιν*, *un pauvre d'esprit*. || Α', 247, *Κουκὶν*· καὶ Δ', 538, *Κουκκὶ γνῶσιν*, ἐν λ. *Σπυρί*. ||

GRANGE à foin, Χορτόβολον, Δ. Γλ. Χορτοβολὼν, Γλ. || Ε', 64, *Σιτοβόλιον*, ἐν λ. Ἕλκω || .Ζ. Boutique.

GRAPPE, Τζαμπίον, Δ. Κακῶς τὸ παράγει ἀπὸ τὸ

'Ιταλικὸν Zampa, τὸ ὁποῖον σημαίνει ἄλλο. || Δ', 32, *'Αποστάφυλα*· καὶ Ε', 130, *Κουντούρα*. ||

GRATUIT, Δωριμαῖον, Γλ. || Δ', 108-109, *Δωρεά*. ||

GRAVEUR. Z. Relief.

GREFFE.Z. Enter.

GREFFER. Z. Enter. || Βλ. καὶ Α', 164, *'Εμβολιάζω*· Δ', 4, *"Αγρελος* (εἰς τὸ τέλος). ||

GREFFIER (ἀπὸ τὸ Γραφεὺς), 'Υπομνηματοφύλαξ, Δ. (λέξ. 'Αβάκτις).

GRÉGEOIS (feu-), Πῦρ ὑγρὸν, ἢ Πῦρ σκευαστὸν, Δ. || Ε', 324, *Πῦρ θαλάσσιον*. ||

GRELOT, Κουδοῦνι, Σ. Δ. || Δ', 268, *Κωδωνάτος*. ||

GRENADE, (grain de-) Γρύκοκκος, Γλ. || Δ', 303-304, *Μάκος*· καὶ 479-480, *'Ροδιά*. ||

GRENAT, pierre précieuse, Λυχνίτης, Δ. 'Ελλ. Λυχνιτάριον, Δ. Λυχνίτης ἢ Καρχηδόνιος λίθος. "Ιδ. Στράβων. Μέρ. 4, σελ. 357, ἐκδ. Κορ. || Ε', 175, *Λυχνιτάριον*. ||

GRENIER, Σιτοθήκη, Σιτοβόλιον, Σιτοβολὼν, Παρακμ. 'Ελλ. Σιτοδόκη, 'Ελλ. || Α', 233, *Θερμοδότης* (εἰς τὸ τέλ.)· καὶ Ε', 64, *Σιτοβόλιον*, ἐν λ. *"Ελκω*. || Z. Boutique.

GRIFFON, Γρύψος, Δ. ἀπὸ τὸ *Γρὺψ*, ὄνομα μυθικοῦ ζώου· ὅθεν ἔπλασε καὶ ὁ 'Αριστοφάνης (Βατρ. 929) τὸν σύνθετον *Γρυπαίετον*. || Δ', 90, *Γρύφονας*. ||

GRILLE, Κάγκελλα, Δ. Διάστυλα, Δ. Κιγκλίδες, 'Ελλ. Τὸ Κάγκελλα πρέπει νὰ φυλαχθῇ, ἂν καὶ ἀπὸ τὸ Cancelli τῶν Λατίνων· διότι καὶ τὸ Cancelli, ἀπὸ τὸ Κιγκλίδες ἐγεννήθη, κατὰ τὸν Οὐόσσιον. Τὸ μὲ τοιαῦτα Κάγκελλα παράθυρον ὠνομάζετο Διάτρητος, Δ. ἤγουν

θυρὶς τρυπημένη. || Δ', 190, *Κάγκελλα·* καὶ Ε', 74, *'Εσχαράδιν.* ||

GRINCEMENT de dents, Τριζομανία, Δ. Σ. Τρισμὸς, 'Ελλ. Βρυγμὸς ὀδόντων (Ματθ. ΚΒ).

GRINCER les dents, Τρίζω τὰ δόντια, Σ. Τρίζει τοὺς ὀδόντας (Μάρκ. Θ). Πρίει τοὺς ὀδόντας ('Αριστοφ. Βατρ. 927.) || Δ', 615-616, *Τριζιμίζει.* ||

GRIOTTE, Μαράσκιον (ἀπὸ τῶν 'Ιταλῶν τὸ Amarasca), Δ. Ξυνοκέρασον, Δ. 'Ονομάζεται καὶ Βίσινον (ἀπὸ τῶν 'Ιταλῶν τό Visciola), Σ. || Δ', 54, *Βίσινον·* καὶ Ε', 188, *Μαράσκια.* ||

GRIVOISES (chansons—) Καπυρώτεραι ᾠδαί. Athen. XV, pag. 697.

GROGNER. Il se dit proprement du cri du cochon. Γρυλλίζω, 'Ελλ. Γλ. καὶ Γρυνίζω, Γλ. || Δ', 84, *Γουρούνι·* καὶ 626, *'Υτζω.* ||

GROSSIER. *Un homme grossier*, Χοντρίτης, Δ. Σ. Χοντράνθρωπος, Σ. || Δ', 152-153, *Ζαβός.* ||

GRUAU, Γροῦτα, Δ. Σ. || Δ', 439, **Πληγοῦρι·* καὶ 688, *Χόνδρος.* || Ζ. καὶ Croquant.

GUÉ, Πέραμα, Δ. || Β', 42, *'Αράβαθος·* Δ', 62-63, *Βράχος·* καὶ Ε', 254-255, *Ξέρα* ἐν λ. *Ξηρός·* Πρβλ. Δ', 87-89, *Γρέμπανος.* ||

GUÈDE. Ζ. Pastel.

GUENON. Ζ. Mone.

GUET (mot du—), Σύνθημα, 'Ελλ. || Δ', 387, *Παραμονεύω.* ||

GUÊTRE, Κνημὶς, 'Ελλην. Περικνημὶς, 'Ελλ. Guêtres, Περικνημίδες, Γλ. Περικνημίδια, Γλ. || Δ', 549

καὶ 595, *Στιβάλια* καὶ *Τζερβούλια*. Πρβλ. Β', 429-430, *Χερόρτιον*· καὶ Ε', 303, *Ποδόρτιον*. ||

GUICHET, Παραπύλιον, Γλ. 'Ρυμοπύλιον, Γλ. || Δ', 388-389, *Παραπόρτι*. ||

GUILLEMET ὀνομάζουν τὰς δύο στιγμὰς », εἰς τὰς ὁποίας περικλείονται αἱ φράσεις ἢ λέξεις, αἱ ἀπὸ ἄλλον σύγγραφέα λαμβανόμεναι εἰς μαρτυρίαν. Δὲν ἔχομεν πῶς νὰ τὸ ἑρμηνεύσωμεν παρὰ μὲ τὴν λέξιν, *Διπλόστιγμον* ἢ *Δίκομμα*, ἢ *Διπλόκομμα* διὰ τὴν χρῆσιν καὶ τῶν δύο στιγμῶν.

GUIMAUVE, 'Ασπρομολόχη, Δ. 'Αγριομάλαχον, Δ. 'Αγριομολόχα, Σ. 'Αλθαία, 'Ελλ. Altea, 'Ιταλ. || Δ', 94, *Δενδρομελόχας*· καὶ Ε', 35-36, 51, *Βόσκος*, καὶ *Δενδρομολόχη*. ||

GUINGUETTE, Κωθωνιστήριον, 'Ελλ. (Διόδωρ. Σικελ. Ε', 19). 'Απὸ τὸ *Κωθωνίζω*, ἢ *Κωθωνίζομαι*, τὸ οἰνοποτῶ ἀμέτρως, ἀπὸ τὸν *Κώθωνα* εἶδος ποτηρίου, καὶ μεταφορικῶς οἰνοποσίαν. 'Ομοίως σήμερον εἰς τοὺς Χίους τὸ *Γαβάθιον*, εἶδος ἀγγείου, σημαίνει τὴν ἄμετρον οἰνοποσίαν, καὶ τὸ ῥῆμα *Γαβαθίζω*, εἶναι συνώνυμον τοῦ *Κωθωνίζω*. Συγχωρεῖται λοιπὸν νὰ ὀνομασθῇ *Γαβαθιστήριον* καὶ τὸ *Κωθωνιστήριον*, μάλιστ' ἐπειδὴ καὶ αὐτὸ τὸ Γαβάθιον εἶναι λέξις 'Ελληνική· « Γαβαθὸν, τρυβλίον » λέγει ὁ 'Ησύχιος. || Α', 113, *Μουχρούτιν*· καὶ Δ', 71, *Γαβάθι*. ||

H

HABIT, Φόρεμα. *Habit complet* Πανφόρεμα (γρ. Παμφόρεμα), Δ, Φορεσία. — Qui n'a qu'un habit, pauvre,

Μονάλλαγος, Δ. ἤγουν ὅστις δὲν ἔχει πλὴν μίαν ἀλλαξίαν ἢ ἀλλαγὴν φορεμάτων (Ἴδ. Πλουτάρχ. Μέρ. Δ', σελ. 374 καὶ 384, ἐκδ. Κοραῆ). || Β', 374-375, *Φόρεμα*· Ἴδε καὶ Α', 51, *Μονάλλαγος*. ||

HAIE. || Δ', 611, *Τράφος*· καὶ Ε', 12, *Ἁλιματία*. || Z. Clôture.

HAILLON, Τζάντζαλον, Δ. Ῥάκος, Ῥάκιον, Ἑλλ. Τὸ Τζάντζαλον πιθανὸν ὅτι ἐγεννήθη ἀπὸ τὸ Ἰταλικὸν Cencio. || Α', 50, *Τζαντζαλοφορεμένον*· 174, *Ῥοῦχον*· καὶ 314, *Ῥάκος*. ||

HAILLONS, (Couvert de—.) Τζαντζαλοφορεμένος, Δ. Ῥακόδυτος, Ἑλλ. Ῥακενδύτης, Ἑλλ. || Α', 221, *Παλιοχαρβαλομένη*· καὶ 230, *Ῥακενδύτης*, καὶ *Ἀποκαθημένη*· καὶ, 313-314, *Τζαντζαλιαρουτζούριχος*. || Ἐκεῖ ὅπου λέγει ὁ Δ. (σελ. 1280) « ΗΜΙΣΥΡΑΚΙΟΝ . . . τὸ συῤ- » ῤαπτόμενον εἰς τὸ κατώτερον τῆς στολῆς, ἐκ πορφύρας » ΗΜΙΣΥΡΑΚΙΟΝ » || Α', 314, ἐν λ. *Ῥάκος*· || σημείωσε ὅτι τὸ *Ἡμισυράκιον* δὲν εἶναι οὔτε τῆς παλαιᾶς οὔτε τῆς νέας τῶν Ἑλλήνων γλώσσης, ἀλλ' ἐγεννήθη ἀπὸ κακὴν γραφὴν, ἀδύνατον νὰ νοηθῇ ἀπὸ τὸν Δ. Γράφε λοιπὸν, « ῬΑΚΙΟΝ . . . τὸ συῤῥαπτόμενον εἰς τὸ κατώ- » τερον τῆς στολῆς, ἐκ πορφύρας ἢ ΒΥΣΣΟΥ ῬΑΚΙΟΝ ».

HALETER, Πνευστιῶ, Γλ. || Δ', 284, *Λαφάζω*· καὶ Ε', 157-158, **Λαχανιάζω*. ||

HALLIERS. Z. Broussailles. || Πρβλ. Δ', 672, *Χαμόδενδρον*. ||

HAMEAU, Μόναγρος, Δ. Ἴσως καὶ Ζευγηλατεῖον, Δ. Ζευγαλατεῖον, Σ. || Δ', 156, *Ζευγαλατειόν*· καὶ 326, *Μόναγρος*. ||

HANNETON, Χρυσοκάνθαρος, Δ. ‖ Δ', 157, *Ζίνα*· καὶ 692, *Χρυσοκάνθαρον*. ‖

HARAS, Συνιππία, Δ (σελ. 1486). Γλ. Ἱπποφόρϐιον, Ἑλλ. Γλ. ‖ Δ', 573, *Συνιππία*. ‖

HARENG, Ἀρεῖγκα, Δ. Ὀρθώτερον Ἀρέγγα. ‖ Περὶ τοῦ τρόπου τῆς ξηράνσεώς της, ἴδ. Δ', 529, ἐν λ. *Σοφάρω*. ‖

HARMONIE, Science des accords, Ἑλλ. Συμφωνία. Voir Encycloped. modern. tom. XIV, pag. 43, au mot Harmonie.

HARPEAU, ἀπὸ τὸ Ἁρπάγη, Ἑλλ. ὡς καὶ τὸ Harpon. ‖ Β', 8, *Ἀγγρίφιον*· καὶ 67, *Ἁρπάγιον*· Πρϐλ. καὶ Δ', 101, *Δικεράνι*. ‖

HAVRE-SAC, Γυλιὸς, Ἑλλ. ‖ Δ', 587, *Ταγάρι*. ‖

HAZARD. Z. Dé.

HÉLAS. Ἰταλιστί, Oi! Oimé! Ὠϊμέ! Ὠημένα! Δ. Οἰμέ! Ὡοιμέ! Σ. Οἴμοι! Ὤμοι! Ὢ ἐμέ! Ἑλλ. ‖ Α', 302, *Ὀγόη*· Β', 430, *Ὤφου*· καὶ Δ', 707-708, *Ὠϊμέ*. ‖

HÉMORRHOÏDES, Αἱμοῤῥοΐδες, Ἑλλ. — *Hémorroïdes externes*, Ἐξοχάδες, Ἑλλ. — *Hémorroïdes internes*, Ζοχάδες, Δ. Ἐσοχάδες, Ἑλλ. — *Hémorroïdes sèches ou borgnes*, ἴσως Κοιμώμεναι, Δ. ‖ Δ', 138, *Ἐσοχάδες*. ‖

HENNIR, Χιλιμιντρῶ, Δ. Χλημητρίζω, Δ. Χειλιμιντρίζω, Δ. ‖ Β', 194, 387, καὶ 414, *Κοιλυμουντρῶ*, *Χιλιμιντρῶ*. ‖

HERBE aux poux. Z. ‖ Poux καὶ ‖ Staphisaigre.

HERBES (marché aux-), Λαχανοπωλεῖον, Γλ.

HERBIER (Ἰταλιστὶ Erbolaio), Βοτανολόγιον, Σ. Ἀπὸ τοὺς νεωτέρους τις Λατινιστὰς τὸ ὠνόμασεν Hortus

siccus, ἤγουν, *Κῆπος ξηρὸς*, ἐκ τοῦ ὁποίου συγχωρεῖται νὰ σχηματισθῇ ὡραῖον ὄνομα τὸ *Ξηροκήπιον*.

HÉRÉTIQUE. Z. Sectateur.

HÉRITIER. *Se porter pour héritier, Faire acte d'héritier*, Ἐγχειρίζειν κληρονομίαν, Δ. — Z. Intestat.

HERMAPHRODITE, Ἑρμαφρόδιτος. Οἱ Βυζαντινοὶ ὅμως ὠνόμαζαν μὲ ὄχι κακὴν μεταφορὰν, *Ἑρμαφροδίτους*, καὶ τοὺς ἐξωλεστάτους Κιναίδους.

HERMÉTIQUEMENT, Στεγανῶς, Ἑλλ. « Πωμάσας » στεγανῶς » Διοσκορίδ. II, κεφ. 91.

HERMINE, Κακοῦμι, Τρ. Μῦς ποντικὸς, Ἑλλ. || Δ', 208, * *Κακούμιον*. || — Z. καὶ Martre.

HÉSITATION, Διαπορία, Γλ. Δισταγμὸς, Γλ.

HÉSYCHASTE. Z. Quiétiste.

HIDEUX, Εἰδεχθὴς, Γλ. Κυρίως τὸ *Εἰδεχθὴς* σημαίνει une mine, une figure repoussante. || Πρβλ. Β', 263, καὶ Ε', 250, *Ξενοχάραγος*. ||

HISTORIETTE, Διηγημάτιον, Ἑλλ. Ἴδ. Στράβων. Μέρ. 3, σελ. 30· καὶ Μέρ. 4, σελ. 298, (Πίναχ. Σημειώσ. λέξ. Διηγημάτιον,) ἐκδ. Κορ. || Δ', 101, *Διηγηματάκι*. ||

HIVERNER, Παραχειμάζω. Δ.

HOMMAGE. Z. Vassal.

HOMME. Z. Vassal. — d'affaires. Z. Régisseur.

HONNEURS (faire les-) d'une fête, d'un repas qu'on donne· Προΐστασθαι τῆς ὑποδοχῆς, Ἑλλ. (Πολυαίν. Στρατηγήμ. ϛ', α, § 4, σελ. 193.)

HONTE. Z. Afficher (s'-).

HOQUET, Κλόξος, Δ. Σ. Κλόγζος, Δ. App. pag. 123, Κλῶζος, Δ. Ὅλα ταῦτα εἶναι ἀπὸ τὸ Κλωγμός.

« Κλωγμοὺς γὰρ ἔλεγον κατὰ μίμησιν τῶν ἐν τοῖς στό-
» μασι γινομένων ψόφων κτλ. » (Ἡσυχ. λέξ. Κλώζειν)· Λούτζικας, Δ. Λύξιγκας, Δ. Σ. Λυγκίον, Σ. ἀπὸ τὸ Λύγξ, Ἑλλ. || Δ', 234-235, *Κλόξος*. || —Z. Sanglot.

HORRIBLE. Z. Affreux, καὶ Craindre.

HÔTEL, Συνοικία, Ἑλλ. —des invalides, Z. Invalides. — garni, Z. Locataire.

HÔTEL. Maître d'hôtel, Διαιτάριος καὶ Διαιτάρχης, Δ. Παραθέτης, Δ. Τραπεζοποιὸς, Δ. Εἰς τὴν Βυζαντινὴν αὐλὴν τὸν ὠνόμαζαν καὶ Δομέστικον τῆς Τραπέζης, Δ. « Τραπεζοποιὸς, οὐχ ὁ μάγειρος, ἀλλ' ὁ τῆς πάσης περὶ
» τὰ συμπόσια παρασκευῆς ἐπιμελούμενος» λέγει ὁ Ἡσύχ. Ὁ Παραθέτης σημαίνει μᾶλλον τὸν Écuyer tranchant. || Δ', 129, ἐν λ. *Ἐξοδιάζω*· καὶ 610, *Τραπεζάρης*. ||

HOUBLON, plante qui entre dans la composition de la bière. Λουπούλη, Δ. Χούμελη, Σ. ΓΓ. Καὶ τὰ δύο εἶναι λέξεις τοῦ παρακμάζοντος Λατινισμοῦ μὲ τὰς ὁποίας ἐσήμαιναν τὸ houblon· τὸ πρῶτον ἀπὸ τὸ Lupulus (ὅθεν τὸ Lupolo τῶν Ἰταλῶν), τὸ δεύτερον ἀπὸ τὸ Humlo ἢ Humulo (ὅθεν καὶ αὐτὸ τὸ houblon). Ὁ Λιννχῖος συνεκόλλησε καὶ τὰ δύο, ὀνομάσας τὸ φυτὸν Humulus Lupulus. Ἐπειδὴ ἀμφιβάλλεται ἂν τὸ Houblon εἶναι ἡ Σμίλαξ τραχεῖα τοῦ Διοσκορίδου, ἢ ὁ Lupus salictarius τοῦ Πλινίου, ἐμποροῦμεν νὰ φυλάξωμεν τὸ *Χούμελη*, ὡς ξενικὸν ὄνομα, καὶ ὄχι νὰ τὸ ὀνομάσωμεν ἢ *Ἀσπρόκλημα* ἢ *Βρύον*, ὡς εἰκάζει ὁ Τρίγλωσσος Λεξικογράφος. Ἴσως ὅμως ἁρμόζει πλέον νὰ ὀνομασθῇ *Λουπούλη*, ἐπειδὴ ἔχομεν καὶ τὸ *Λουπουνάριον* ἢ *Λυπηνάριον*, (Ἑλλ. Θέρμος. Λατιν. Lupinum). || Δ', 689-690, *Χούμελη*. ||

HOUE DE VIGNERON. Z. Marre.

HOULLE, ὅθεν τὸ Houlleux. Ὅτι τὸ Houlle εἶναι ἀπὸ τὸ *Κοῖλος*, καὶ ἡ Mer Houlleuse ἡ *Κοίλη θάλασσα* τῶν Ἑλλ. ἡ κοινῶς *Ἀσκοθάλασσα*, Σ. ἐδείχθη εἰς τὰς εἰς τὸν Πλούταρχον σημειώσεις, Μέρ. 6, σελ. 356.

HUILE. *Huile d'olive*, Ἐλαιόλαδον, Δ. || Α′, 319-320, *Ἐλάδιον*. || —*Huile d'amandes*, Ἀμυγδαλόλαδον, Δ. —*Huile de Pistache*, Πιστακέλαιον, Δ. || Ε′, 295. || —*de Camphre*, Z. Camphre. —*de Jasmin*, Z. Jasmin.

HUILIER, Λαδικὸν, Δ. Σ. Σταφυλίτζα ἢ Σταφυλὶς, Δ. Ῥογὶ, Σ. Ῥόγιον, Δ. Τὸ Ῥογὶ ἢ Ῥόγιον, εἶναι Ῥωγίον, ἀπὸ τὸ *Ῥὼξ* τῆς σταφυλῆς τὸ σφαιρίον, τὸ ὀνομαζόμενον *Ῥῶγα*· ὅθεν λέγομεν καὶ *Ῥῶγα τοῦ Βυζίου*, τὴν θηλὴν, διὰ τὴν ὁμοιότητα. Ῥωγία ὠνόμαζαν τὰ σφαιρικὰ μικρὰ ἀγγεῖα. || Α′, 78, ἐν λ. *Ἀρκλα*· καὶ Δ′, 274, *Λαδικόν*· καὶ 486, *Ῥωγεῖον*· καὶ Ε′, 281, ἐν λ. *Πατζός* (εἰς τὸ τέλ.). ||

HUMAINEMENT PARLANT, Ὅσα γε τἀνθρώπεια, Ἑλλ. (Πλάτων. Κρίτων).

HUMEUR. *Bonne humeur, Belle humeur.* Καλογνωμία, Δ. || Πρβλ. Γ′, 319, *Ἐπιεικεῖς*· καὶ Δ′, 213, *Καλόγνωμη*. ||

HUNE, Σοῦνιν, Δ. —Z. καὶ Antenne.

HUPPE, Ποῦπος, Δ. Κούκουφος, Δ. Κουκούφα, Δ. Ἔποψ, Ἑλλ. || Δ′, 514, *Σκορδαλός*· καὶ Ε′, 71, *Ἔποπας*. Βλ. καὶ 355-356, *Φοῦντα*. ||

HYDRE, Serpent d'eau, Νεροφίδιον, Δ. Ὕδρος, Ἑλλ. || Δ′, 350, *Νεροφίδιον*· καὶ Ε′, 236, *Νεροφίδι*. ||

HYDRE, le serpent tué par Hercule, Ὕδρα, Ἑλλ.

HYDROSCOPIE, Ὑδροσκοπία, Ἑλλ. Λέγεται καὶ

Ὑδροφαντική, Ἑλλ. ἐλλειπτ. τοῦ τέχνη· προσέτι καὶ Ὑδρομαστευτική.

HYPOTHÈQUER. Z. Gage.

I

ICTÈRE. Z. Jaunisse.

IDÉAL (le beau -). Socrate en parlant au peintre Parrhasius lui dit: « Ἐκ πολλῶν *συνάγοντες* τὰ ἐξ » ἑκάστου *κάλλιστα*, οὕτως ὅλα τὰ σώματα καλὰ ποιεῖτε » φαίνεσθαι » (Ξενοφ. Ἀπομν. Γ, Χ, § 2). Εἶναι λοιπὸν τὸ Beau idéal *Κάλλος συνακτόν*.

IDES, Εἶδοι, Δ. Μεσομένιον (γρ. Μεσομήνιον), Δ. Παράγεται ἀπὸ τὸ Idus τῶν Ῥωμαίων, τὸ ὁποῖον ὁ Πλούταρχος γράφει *Εἶδοι*, πληθυντικῶς, ἐτυμολογεῖ δὲ κακῶς ἀπὸ τὸ Εἶδος. Πιθανώτερον ὁ Μακρόβιος εἰκάζει ὅτι εἶναι τῶν Τυῤῥηνῶν, οἱ ὁποῖοι, τὰς Ἑλληνικὰς δύο λέξεις *Εἰς δύο*, συνεκόλλησαν εἰς μίαν. Καὶ τοῦτο σημαίνει τὸ *Μεσομήνιον*, ἤγουν τὸν εἰς δύο μερισμὸν τοῦ μηνός. || (Βλ. Ε', 202, *Μεσομένιον* ||

ILLUMINATION, Φωταψία, Δ. Φωτοχυσία, Σ. Λυχνοκαΐα, Ἑλλ.

ILLUSION, apparence trompeuse présentée à quelqu'un ou par sa propre imagination ou par l'artifice d'un autre, Ὀφθαλμοφανία, Δ. Ὀφθαλμοπλανία, Δ (σελ. 638). || Δ', 377, *Ὀφθαλμοφανία*· καὶ 701, *Ψηφᾶς* (εἰς τὸ τέλος). || Z. Prestige.

IMPARFAIT, incomplet, Ἀναπάρτιστον, Γλ.

IMPÉTRER, obtenir par une requête, Διαπράξα-

σθαί τι παρά τινος, ἢ Εὑρέσθαι τι κτλ. Ἑλλ. Οἱ Βυζαντινοὶ ἐξηγοῦσαν τὴν μετοχὴν Impétré βαρβάρως, « Ἐμπετρατευθεῖσα, ἡ μετ' ἐξουσίας ἄρχοντος ἐπιτρα-» πεῖσα » Γλ. ἤγουν, Impétrée, obtenue par la concession du magistrat.

IMPITOYABLE. Z. Entrailles. || Ἔνθα πρόσθες (ἐν τῷ τέλει), B', 35, *Ἀλόπητα*· καὶ Δ', 31 καὶ 710, *Ἄπονα*. ||

IMPORTANT, Λόγου ἄξιον, Γλ.

IMPOSTEUR, Ἐπιθέτης, Δ. Κομβωτὴς, Δ. Ὅθεν καὶ Κομβόνω, Δ. τὸ ἀπατῶ. || Δ', 132, *Ἐπιθέτης*. ||

IMPOSTURE, Ἐπίθεσις, Δ.—Z. καὶ Intrigue.

IMPÔT. Z. Taxe.

IMPRESSION. Z. Perception.

IMPROVISATEUR, Αὐτοσχεδιαστὴς, Ἑλλ.

IMPROVISER, Αὐτοσχεδιάζω, Ἑλλ. Σχεδιάζω, Γλ.

IMPUBÈRE, Ἄνηβος, Γλ.

IMPUDENT. *Un grand impudent*. Z. Airain.—Impudique, Ἀπάρθενον, Δ. *in Apartenon*. || Α', 322, *Σκυλοπρόσωπος*, *Σκυλομούτζουρος*· B', 14, *Ἀδιάντροπος*· Δ', 37, * *Ἀσύσταλτος*· καὶ 580-581, ἐν λ. * *Συστέλλομαι* § 3. ||

IMPUNÉMENT, Νηποινεὶ, Ἑλλ. Ἴσ. Ἀτιμωρήτως, K. || Ἐνταῦθα τὸ K. οὐδὲν ἄλλο δύναται δηλοῦν, ὡς ἐκ τῆς παραπομπῆς, ἢ τὴν ἔκδοσιν Κοραῆ. || Ἴδ. Προλεγόμ. εἰς τὸν Βεκκαρ. 2 ἔκδ. σελ. λη'.

INCOMMODE, Δύσχρηστος, Γλ. Ἄβολος, Δ. || B', 78, *Βαρύς*· Δ', 2, *Ἄβολος*. ||

INCOMPÉTENT. Z. Compétent.

INCOMPLET. Z. Imparfait.

INCORRECT, Ἐνάμαρτον, Γλ.

INCURIE, Ἀναμελειά, Σ. Ἀφροντισία, Γλ. || Ε', 89, *Ἀκηδία*, ἐν λ. *Θανάσιμος*. ||

INDICTION, Ἰνδικτιὼν, Ἐπινέμησις, Δ.

INDICTION, Convocation d'une etc. Πρόσκλησις, ἢ Μήνυμα, « Ἴνδικτον, προσφώνησις . . . . Ἰνδίκτιον, » μήνυμα » Γλ.

INDIGENT. Z. Nécessiteux.

INDIGO, Substance végétale de couleur bleu, qui sert aux teinturiers, Λουλάκι, Τρ. Ἰνδικὸν, Ἑλλ. ὡς τὸ ὀνομάζει ὁ Διοσκορίδης (ε', 107). || Ε', 171, *Λουλάκιν*. || Τὸ ἐσύγχισαν πολλάκις μὲ τὸ Ἰνδικὸν μέλαν, καὶ μὲ τὴν Λάκκαν (Laque).—Z. Laque.

INEXTINGUIBLE, Ἀκοίμητος, Δ. Ἄσβεστος, Ἑλλ.

INFAMANT, Ἀτιμοποιὸς, Γλ.

INFIRMERIE, dans les Communautés et maisons religieuses, Ἀσθενάριον, Δ. Ὑγιαστήριον, Γλ. Κάλλιον ἐκφράζεται διὰ τοῦ Maison de santé. || Δ', 35, *Ἀσθενάριον*. ||

INFORMATION, en matière Criminelle· ou Enquête, en matière Civile· Προκάταρξις δίκης, Δ.

INFUSER, Ἐγχυματίζω, Γλ. Ἐγχυμίζω, Γλ. Χυματίζω, Σχολιαστ. Ἀριστοφάν. Πλοῦτ. 720. Ainsi Infusion, serait Ἔγχυμα, ou Ἐγχυματισμός. || Γ', 440. || —Théophraste se sert d'Ἐγχυλίζω.

INFUSION. Z. Infuser. Théophraste le nomme Χυλισμός.

INGÉRER. (s'—) Ἐπιῤῥίπτειν ἑαυτὸν, Δ. || Δ', 11, *Ἀνακατόνω* § 2· καὶ 409, *Περιεργάζομαι*. ||

INITIATIVE (avoir ou prendre l' —), Γνώμης ἄρχειν, Ἑλλ. Εἰσηγεῖσθαι, Ἑλλ.

INOFFICIEUX. *Testament inofficieux*, Ν. Διαθήκη μεμπτὴ, ἡ ἄτακτος, ἡ ἀφιλάνθρωπος.—Action d'inofficiosité, ἡ κατὰ ἀτάκτου διαθήκης μέμψις. «Ἡ ἰνοφφικιόσο τεσταμέντο, ἤγουν ἡ κατὰ ἀτάκτου διαθήκης » μέμψις... τῆς γενομένης χωρὶς ἔργου φιλανθρωπίας. » Γλ. Ἐλέγετο καὶ βαρβάρως, Ἀκαθήκουσα διαθήκη, Δ. ‖ Ε', 200, *Μέμψις διαθήκης*. ‖

INONDATION. Ζ. Débordement.

INQUIET. Ζ. Anxiété.

INSIDIEUX, Ἐνεδρευτικός, Γλ.

INSINUANT, Πειθανολόγος, Γλ.

INSIPIDE, Ἄνοστος, Σ. Ἄχυμος, Ἑλλ. ‖ Β', 218-219, *Λειπανάβατος*, καὶ Ε', 328-329· ἐν λ. *Ῥαδάκνη*. ‖

INSOLITE, Ἀσυνήθης, Ἑλλ.—Ζ. Bizarre.

INSPECTEUR, Ἐπόπτης, Ἔφορος, Ἐπείκτης, Ἐργεπείκτης, Ἐργεπιστάτης, Ἐργοδιώκτης, Ἐργοκηδεστὴς, Δ. Ὅλα σχεδὸν ἑλληνικά. ‖ Α', 205-206, *Ἐργοδιάζομαι*· Β', 81, *Βλεπίος*· Γ', 297-298, *Ἐπίσκοπον*· καὶ Ε', 71, *Ἐπισκεπτίτης*. ‖

INSTALLATION, Ἐνθρονισμὸς, Ἐνθρονιασμὸς, Δ.

INSTALLER, Ἐνθρονίζω, Ἐνθρονιάζω, Δ.

INSTIGATEUR, Ἐπαναγκαστὴς, Γλ.

INSTIGATION, Ἐγκεντρισμὸς, Γλ.

INSTINCT. « Ἄλογος ὁρμὴ καὶ ὄρεξις » (Πλούταρχ. περὶ τῆς εἰς τὰ ἔκγονα φιλοστοργίας § 1.). Ἀπὸ τὸ Ῥωμαϊκὸν Instictus τὸ σημαῖνον Ἐπικέντησις, ἀπὸ τὸ ῥῆμα Instigo, τὸ ὁποῖον κατὰ τὰ Γλ. σημαίνει, Ἐπικεντρίζω, Παροξύνω. Εἰς τὰ προλεγόμενά μου εἰς τὰ Πο-

λιτικὰ τοῦ Ἀριστοτέλους, μετέφρασα τὸ instinct διὰ τοῦ *Αὐτοματισμός*. || σελ. πγ', καὶ εἰς τὰς Σημειώσ. σελ. 264. ||

Εἰς τὰ τοῦ *BEKKER* Anecdot. Graec. tom. II, pag. 651, ὁ Σχολιαστὴς τοῦ Διονυσίου τοῦ Θρᾳκὸς τὸ ὀνομάζει ἀκύρως, *Τεχνοειδές*. Ἐμπορεῖ ἀκόμη νὰ ὀνομασθῇ, Ἔφοδος φυσική. «Ἀνευρίσκει ἡ φύσις αὐτὴ ἑωϋτῇ » τὰς ἐφόδους, οὐκ ἐκ διανοίας » Ἱπποκράτ. VI, Ἐπιδημ. Ὁ Ἀριστοτέλης (Περὶ ζ. ἱστορ. VIII, 1 § 2) τὸ ὀνομάζει *Φυσικὴ δύναμις*.

INSTITUTES, les élements du droit Romain, Διατυπώσεις, Εἰσαγωγικοὶ νόμοι, Γλ. Εἰσαγωγὴ νόμων, Γλ. || Βλ. *Digeste*, σελ. 116-117. Πρβλ. καὶ Δ', 351-352, *Νομοκάνωνας*. ||

INSTRUCTIONS, ordres ou mémoires qu'un Prince donne à son Ambassadeur, etc. Ὑπομνηστικὸν (τὸ), Γλ. || Α', 312, *Ὑπομνήσεις*· ἐν λ. *Πόσα* ||. Κάλλιον ἠθέλαμεν τὰς ἐκφράσειν διὰ τοῦ *Παραγγελίας* || Β', 90, *Αὐθεντία*, ἐν λ. *Γεννημένος*. ||, φυλάσσοντες τὸ *Ὑπομνηστικὸν* εις ἑρμηνείαν τοῦ Agenda ἢ Tablettes.

INSTRUMENS de musique, Σημάρματα (ἀντὶ τοῦ Σημάματα ἢ Σημάσματα), Σ.—Joueur d'instrumens, Σημαστής, Δ. Σ. || Δ', 496, *Σήμασμα*. ||

INSTRUMENS à vent, Ὄργανα, Γλ. Ζ. Joueur.

INSURGÉ. Ζ. Rebelle.

INSURRECTION. Ζ. Rebellion.

INTENDANT d'une maison etc. Διοικητής, Δ.—des vivres, συγχωρεῖται νὰ μεταφρασθῇ, ὁ ἐπὶ τῶν ζωαρκίων, ἢ μονολεξεί, Ζωαρκινόμος.

INTENDANT, Ἐπίτροπος. Ἀριστοτέλ. Πολιτικ. Α', β', § 23. || σελ. 13, ἔκδοσ. Κορ. ||

INTENTER un procès, Ἀρχίζω κρίσιν, ἀγωγήν. « Ἰντετίονα (γρ. Ἰντενταtίωνα), ἀρχὴν τῆς ἐναγωγῆς ». Γλ. || Πρβλ. Γ', 296, *Ἀνέγκλητος*. ||

INTENTION. Z. Projet.

INTENTION, Πρόθεσις. « Μοιχὸς οὐκ ἀπὸ τῆς προ» θέσεως, ἀλλ' ἀπὸ τῆς πράξεως λέγεται» Γλ. || Βλ. *Dessein*, σελ. 114. Πρβλ. καὶ Δ', 44, *Βάλλω εἰς τὸν νοῦν*. ||

INTERDICTION, Ὑπαρχόντων ἔκπτωσις, Γλ. Ἀπαγόρευσις, Γλ.

INTERDIRE un prodique, Interdire un vieillard. Ὁ Πλάτων (Νομ. ια', σελ. 929) λέγει « Ἄκυρος ἔστω » τῶν αὐτοῦ καὶ τὸ σμικρότατον διατίθεσθαι. »

INTÉRESSER (s' —) à quelque personne ou quelque chose, « Περαιτέρω δὲ περὶ αὐτῶν οὐδὲν τῇ ψυχῇ » προσπεπόνθαμεν » Ἰσοκράτ. Ἑλ. Ἐγκώμ. 25, σελ. 217. || Β', 202, *Μὲ κόπτει*· καὶ Δ', 463, 464, * *Προσπαθῶ* § 2. ||

INTERJECTION, L'une des parties d'oraison, Ἐπιφώνημα. Ἴδ. Πρόδρομ. Ἑλληνικ. Βιβλιοθήκ. σελ. λθ'.

INTERMISSION, Pause, Στάσις, Δ. Τὸ Pause, εἶναι ἀπὸ τὸ Παῦσις. Διάλειψις, Διάπαυσις, Ἑλλ. || Δ', 542, *Στάμα* § 2. ||

INTERRÈGNE, Μεσοβασιλεία, Δ. Ἑλλ.

INTESTAT. *Il mourût intestat*, Ἀπέθανεν ἀδιάθετος, Γλ. — *Héritier ab-intestat*, Κληρονόμος ἐξ ἀδιαθέτου, Γλ.

INTOLÉRABLE, Ἀβάστακτος, Ἀνυπομόνευτος, Σ. Ἀνυπομένητος, Γλ. || Ε', 19, *Ἀνυπόφορος* § 2. ||

INTRIGANT, Πραγματοδίφης, Ἑλλ. (Ἀριστοφάν. Ὄρν. 1424). Κατὰ τὸν Φρύνιχον (Bekker, Anecdot. Graec. tom. I, pag. 3.) εἶναι Φιλοπραγματίας, Ἑλλ. ‖ Γ', 90, 206· καὶ Δ', 409 καὶ 444, *Περιεργάζομαι*, *Πολυπραγμονῶ*. ‖ Στρόφις, Ἑλλ. Πραξικόπος, Ἑλλ. Κακότεχνος, Γλ. Σκευωρητής, Γλ. Πραγματοῤῥάφος, Γλ. Δύναται νὰ ὀνομασθῇ καὶ Πολύπλοκος, Ἑλλ. ‖ Β', 308· καὶ Δ', 443, *Πολύπλοκος*. ‖ Οὕτως ὀνομάζεται μὲν ἀπὸ τὰς γυναῖκας τοῦ δράματος ἀπὸ τὸν Κωμικὸν (Ἀριστοφάν. Θεσμ. 433),

Οὐπώποτε ταύτης
ἤκουσα πολυπλοκωτέρας
γυναικός, οὐδὲ δεινότερον λεγούσης.

Ζ. καὶ Intrigue.

INTRIGUE, Ἴσ. Πολυπλοκία, Ἑλλ. Ἐπειδὴ καὶ αὐτὸ τὸ Intrigue εἶναι ἀπὸ τὸ Λατινικὸν Intricatura, ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ *Ἐντρίχωσις* (Ἐμπλοκή). Ὅθεν εἰς τὸν Ἡσύχιον, ἀντὶ τοῦ « Ἔντριχον, ἀσθενές », ἴσως ἡ ὀρθὴ γραφὴ ἦτον, « Ἔντριχον, εὐσθενές ». Ὅπως ἂν ἦναι, ὁ Θέογνις (στίχ. 67) ἐμεταχειρίσθη τὸ Πολυπλοκία εἰς τὴν σημασίαν τοῦ Intrigue,

Ἀλλὰ δόλους τ', ἀπάτας τε, πολυπλοκίας τ' ἐφίλησαν.

Mais ils aiment les fourberies, les impostures, et les intrigues. — Intrigant, Πολύπλοκος, Ἑλλ. Φιλοπράγμων, Ἑλλ. — Trica (ἀπὸ τοῦ Ἑλλ. Θρὶξ τὴν αἰτιατικὴν, Τρίχα) Ῥωμαϊστὶ σημαίνει τὸν πλόκαμον, ἤγουν τὰς πλεγμένας εἰς σειρὰς τρίχας, ὅθεν καὶ τὸ Γαλλικὸν tresse. « Tricae, Τριχώματα » Γλ.

INTRODUCTEUR, Εἰσαγωγεύς, Ἑλλ. Σουΐδ. Εἰσαγγελεύς, Ἑλλ.

INVALIDES, militaires incapables de servir à cause de blessures, maladies, etc. et entretenus aux frais de l'État. 'Αδύνατος, Ἑλλ. Ἴδε Ἀρποκρατίωνα μὲ τὰς σημειώσεις τοῦ Βαλεσίου.—*Hôtel des invalides*, ἐμπορεῖ νὰ μεταφρασθῇ 'Αδυνατοκομεῖον. || Πρβλ. Β', 16, *'Αδύνατος*. ||

INVECTIVE, Καταφορὰ, Γλ.

INVENTAIRE, 'Αναγραφὴ, Καταγραφὴ, Γλ. || Ε', 100, 116, *'Ινβεντάριον*, *Καταγραφή*. ||

IRRÉSOLU, Διχογνώμων, Γλ.

IRRÉVOCABLE, 'Αναθέτητος, Γλ. || Β', 39, *'Αμετάθετος*. ||

ITINÉRAIRE (Λατιν. Itinerarium), Ὁδοιπορικὸν, Γλ.

J

JABOT, Σγάρα, Σ. Πρόλοβος, Ἑλλ. || Α', 263, ἐν λ. *'Επέπεσα*. ||

JACHÈRE (terre en—), ἢ ἁπλῶς Jachère, terre qu'on laisse reposer un an, Νέασις, Γλ. Νεάσιμον (συνυπακ. χωρίον), Δ. Ἑλλ. Νειὸς (συνυπακ. ἀγρὸς), Ἑλλ. Νέατος, Γλ.—Jachérer, Νεάζω, Ἑλλ. || Δ', 198-199, *Καινουριώνω*. ||

JAMBE. Z. Canal.

JARDIN FRUITIER. Z. Verger.

JARGON, Tortiloquium, « Διάλεκτος συνεστραμ-» μένη, Συνεστραμμένη ὁμιλία ». Τοιοῦτον εἶναι τὸ Jargon, δυνατὸν νὰ ἑρμηνευθῇ διὰ μιᾶς λέξεως *Στρεψιλε-*

ξία. Τὸ Jargon παράγεται ἀπὸ τὸ ἰταλικὸν Gergo, ἐξηγούμενον ἀπὸ τὸν Σ. « Κορακιστικὸν μίλημα. »

JARRETIÈRE, Ἰσ. Μηροδέτης. Ἴδε τὰς εἰς τὸν Ἡσύχιον σημειώσεις, λέξ. Σαράβαρα.

JASER εἶναι τὸ περιλαλεῖν τοῦ Ἀριστοφάνους (Ἐκκλ. 230). — Bavarder εἶναι τὸ Φαυλατίζω (γρ. Φαφλατίζω) Σ. Δ. ἀπὸ Ἑλληνικὸν Παφλάζω. Καὶ Bavard ὁ Φαυλατὰς (γρ. Φαφλατὰς) Δ. Σ. || Α', 90-91 καὶ Δ', 82, *Γλωσσᾶς*· καὶ 277, *Λάλος*, *Λαλῶ* § 2· καὶ 533, *Σπερμολόγος*. Ἴδε καὶ Β', 372, *Φαφλατίζω*· καὶ Δ', 643, *Φαφλατᾶς*. ||

JASMIN, Ἰάσμη, Δ. Λέξις Περσικὴ, κατὰ τὸν Σαλμάσιον, καὶ ὄχι παράγωγος ἀπὸ τὸ *Ἴον*. Γιασεμὶ (κατὰ τὴν γραφὴν καὶ προφορὰν τοῦ *Γιωμένος* ἀντὶ τοῦ *Ἰωμένος*), Σ. — *Huile* ἢ *Pommade de Jasmin*, Ἰάσμινον ἔλαιον, καὶ συνθέτως Ἰασμέλαιον, Δ. Γιασεμόλαδον. || Δ', 79-80, *Γιασεμὶ*· καὶ 181, * *Ἰασεμόλαδον*. ||

JAUNISSE, maladie, Χρυσιασμὸς, Δ. Κιτρινάδα, Ζαφράνα, Ζαφρανάδα, Σ. Ἴκτερος, Ἑλλ. || Δ', 165, ἐν λ. * *Ἥπατα*· καὶ Ε', 75, ἐν λ. *Εὐγατόν*. ||

JAVELEUR, Ῥιπταριστὴς, Δ. Ζ. καὶ Dard.

JAVELOT, Ῥηκτάριον καὶ Ῥιπτάριον, Δ. Σ. || Β', 318, *Ῥηκτάριον*· 319, *Ῥήχνω*· καὶ Δ', 475, *Ῥήκτω*. || Ζ. καὶ Dard.

JET D'EAU, Κρουνὸς, Γλ. Λατινιστὶ τὸν ὀνομάζει καὶ Silvanus. Τζήγκουνας (γρ. Σίφουνας, ἀπὸ τὸ Ἑλληνικὸν Σίφων.) Δ. Ἀναβρυτὸν, Δ. Νεροπήδημα, Σ. τὸ τουρκιστὶ Σιντιρβάν. Ἴδε τὰς εἰς τὸν Στράβωνα σημειώσεις Μέρ. 4, σελ. 91, ἔκδοσ. Κοραῆ. || Δ', 10, *Ἀνάβρυσμα*· καὶ 349, *Νεροπήδημα*. ||

JEU DE HAZARD, Jeu de dés.—Z. Dé, καὶ Solennelles.

JEÛNER.—Z. Eau.

JEUNESSE. Ceux qui sont de l'âge de vingt ans à trente cinq ou environ, Νεότης, Ἑλλ. (Θουκυδ. Β, 8, 20 καὶ 21, καὶ Στράβων. Η, σελ. 351 || ἐκδόσ. Κορ. Μέρ. 2, σελ. 94. ||, καὶ ἄλλοι.)

JONC, Βρύλλον, Γλ. || Δ', 66 καὶ 714, *Βροῦλον*. Ἴδ. καὶ 502, * *Σίφα*. || —Z. καὶ Canon || εἰς τὸ τέλος ἐν σελ. 56. ||

JOUER. Un homme qui se joue des loix, Ἀθυρονόμος, Ἑλλ. « Ἀθυρονόμος, ὡς ἔτυχε χρώμενος τοῖς » νόμοις » λέγει ὁ Ἡσύχιος.

JOUER AUX DÉS, Κοττίζω, Δ. Ἀπὸ τὸ *Κοττίον*, Dé, Δ. ὅθεν τὸ Χυδαϊστὶ λεγόμενον Κότζι, Δ.—Z. *Dé*.

JOUEUR d'instrumens à vent, Ὀργανάριος, Γλ.

JOUEUR d'instrumens, Σημαστὴς, Δ. Σ. Παιγνιώτης, Παιγνιδιώτης, Παιγνιδιάρης, Δ. || Δ', 496, *Σήμασμα*. || —*Joueur de Gobelets*, Παροφθαλμιστὴς, Δ. Ψηφᾶς, Δ (Λέξ. Ὀφθαλμοφανία)· Ψηφοπαίκτης, Ἑλλ. || Δ', 701, *Ψηφᾶς*. ||

JOUIR, absolument (ἀμεταβάτως, ὡς τὸ Godere τῶν Ἰταλῶν, σημαίνει σχεδὸν τὸ Χαροκοπῶ, Σ.), Χαίρω, Ἑλλ. εἰς τὴν αὐτὴν σημασίαν. Ἴδ. Ὁμήρ. ἔκδ. Βολισ. Ἰλιαδ. Α, σελ. 131. || Α', 96, καὶ Β', 384, *Χαροκόπος*, *Χαροκοπῶ*· Β', 380, καὶ Δ', 668, *Χαίρομαι*· Δ', 667, *Χαιράμενος*. ||

JOUISSANCE. *Il n'a point la PROPRIETÉ de cette terre; il n'en a que la JOUISSANCE, que L'USUFRUIT*. N. Τὸ πρῶτον λέγεται *Δεσποτεία*· τὸ δεύτερον,

Νομή· τὸ τρίτον *Ἐπικαρπία*· « Νομή ἐστι φυσικῶς ἡ » τοῦ πράγματος κατοχὴ, καὶ προηγεῖται δεσποτείας. » Κατὰ δὲ τοὺς νόμους, Νομή ἐστι ψυχῇ δεσπόζοντος » κατοχή. » Γλ. Τὸ δὲ *Ψυχῇ δεσπόζοντος* σημαίνει, μὲ γνώμην ἢ σκοπὸν νὰ τὸ δεσπόσῃ, νὰ τὸ ἰδιοποιηθῇ. ‖ Β', 270 § 4, *Οἰκοκύριος*· Ε', 145, *Κύριος*· Δ', 132 καὶ 691, *Ἐπικαρπία*, καὶ *Χρῆσις καρπῶν*. ‖

JOUR. Ζ. Solennelles.

JOUR, nommé (à—) Τὴν ὡρισμένην ἡμέραν, Γλ. ‖ Πρβλ. Ε', 65, *Ἐμπρόθεσμος ἡμέρα*. ‖

JUGE ordinaire, Ν. Ἔμβαθμος δικαστὴς, Δ. Ἔμπρακτος δικαστὴς, Δ. ‖ Ε', 65, *Ἔμβαθμος δικαστής*. ‖ —Juge Criminel, Ζ. Criminel.—Juge Pedanée, Ζ. Pedanée.—Juge d'Appel, Ζ. Appel.

JUGEMENT Contradictoire, Ζ. Défaut. — Sans Appel, Ζ. Appel.—Arbitral, Ζ. Arbitral.

JUGEMENT (le dernier—), ἡ Δευτέρα παρουσία, Δ.

JULEP, Ζουλάπιον, Ζουλάβιν, Δ. ‖ Δ', 159, *Ζουλάπιον*. ‖ Ζ. καὶ Sirop.

JUMEAU, Τζημπαγὸς, Δ. Δίδυμος, Σ. Δίδυμος, Ἑλλ. Μήποτε τὸ *Τζημπαγὸς* εἶναι φθαρμένον ἀπὸ τὸ *Σύμπαγος* ἢ Συμπαγής; Τὴν λέξιν *Συμπαγίαν* ἐμεταχειρίζοντο οἱ Νεοπλατωνικοὶ περὶ τῆς συστάσεως τῶν ζώων. « Αὐτὸ μὲν γὰρ τὸ γεῶδές ἐστιν ἡ τοῦ σώματος πῆξις· » τὸ δὲ ὑγρὸν καὶ ἐν τούτῳ ἐστὶν εἰς συμπαγίαν περί- » χυσις. » Παρὰ τῷ Στοβαίῳ σελ. 1100, ἐκδ. 1794.

JURÉ, Ὁρκωτὸς, Γλ.

JURIDICTION, Δικαιοδοσία, Δ. Θέμα, Δ.

JURISCONSULTE, Νομοδείκτην τὸν ὀνομάζει ὁ Πλούταρχος (Τιβ. Γράκχ. § 9). ‖ Ε', 243, *Νομικός*. ‖

K

KAN, Prince tartare. Χαγάνος, Δ. Χὰν, Δ.

KERMÈS, Πρινόκοκκον, Πρινοκόκκιον, Δ. Κόκκος, Ἑλλ. ἢ Κόκκος βαφική, Ἑλλ. Ὅθεν καὶ τὰ βαφόμενα μ'αὐτὸν ὀνομάζονται Κόκκινα, καθὼς ἀπὸ τὸ Kermès παράγονται τὸ Carmin καὶ τὸ Cramoisi. || Α', 336, *Ὁλοκόκκινον*· καὶ Δ', 476, * *Ῥιζάριον*· καὶ Ε', 312-314, *Πρινοκόκκιον*. ||

L

LABEUR (Terres en—.), Γεώργια, Δ.

LABORIEUX, Καματηρὸς, Γλ. || Δ', 216-217, *Καματερὸς*, *Καματώδης*. ||

LACS, Βρόχιον, Γλ. || Δ', 586, *Σῶκος*· Πρβλ. καὶ Α', 137-138, ἐν λ. *Ἀνακομπόνεται*· καὶ Δ', 636, * *Φαλάγγια*. ||

LAINE en suint. || Ἰδ. Δ', 441, *Ποκάρι*. ||

LAÏQUE, Κοινολαΐτης, Δ. Λαϊκὸς, Δ. || Βλ. Ε', 150, *Λαΐτης*. ||

LAIT. *Petit lait*, Τυρόγαλον, Δ. Χουμᾶς, Δ. || Δ', 689, *Χουμᾶς*· καὶ Α', 74· καὶ Β', 200 § 7· καὶ Δ', 333, *Τζῖρος*. || Ἴσως ἀπὸ τὸ *Χυμὸς*, εἰκάζει ὁ Δουκάγγιος. Ὀῤῥὸς, Ἑλλ. Σήμερον ὀνομάζεται *Τσῖρος* (ἀπὸ τὸ Λατινικὸν Serum). Μ' ὅλον τοῦτο ὁ Ἡσύχιος λέγει, « Κίῤ-» ῥος, ὄρος (γρ. ὀῤῥὸς), καὶ αἷμα, καὶ πόμα γάλακτος.

» Λάκωνες ». Μανθάνω ὅτι οἱ Κρητικοὶ τὸν ὀνομάζουσιν ἀκόμη σήμερον *Οὐῤῥός*.

LAIT d'amande. Z. Amandes.

LAITON, Cuivre rendu jaune par la Cémentation, Λατοῦ (ἡ), Σ. Ὀρείχαλκον, Τρ. Πάφιλας, Τρ. Ἴσ. δύναταί τις νὰ τὸ ὀνομάσῃ, *Ξανθόχαλκον*, ἐπειδὴ ὠνόμαζαν τὴν τοιαύτην χημικὴν μεταμόρφωσιν (Cémentation) *Ξάνθωσιν χαλκοῦ*. Ἴδε Beckman, Beytr. zur Gesch. der Erfind. Tom. 3, pag. 389. || Ε′, 284-285, *Πάφιλος*. ||

LAMBEAU, Ῥάκιον, Ἑλλ. || Α′, 221, *Παλιοχαρβαλομένη*· καὶ 314, *Ῥάκος*. Ἴδ. καὶ Δ′, 472, *Ῥάγος* (ἐν λ. *Ῥαγός*). ||

LAMBINER, « Στραγγεύει, ἀναβάλλει, οὐκ εὐθὺς » πορεύεται. » Ἡσύχιος. Ὁ Φώτιος προσθέτει καί, « Χρο- » νίζει, ῥαθυμεῖ ».

LAMBRIS, Καλάθωσις, Γλ.

LAMELLÉ, Feuilleté, Λεπιδωτὸς, Πλακώδης. Ἴδ. τὰς εἰς τὸν Ξενοκράτ. σημειώσ. ἔκδ. Κορ. σελ. 103.

LANCE, Λαγκία, Ἑλλ. Λαγκίαν τὴν ὀνομάζει ὁ Σικελιώτης Διόδωρος (Ε′, 30) φυλάξας τὸ ξενικὸν (εἴτε τῶν παλαιῶν Ἰβήρων, εἴτε, κατ' ἄλλους, τῶν Γάλλων) ὄνομα, καθὼς καὶ οἱ Ῥωμαῖοι, ὀνομάσαντες αὐτὴν Lancea, καὶ οἱ Ἰταλοὶ Lancia καὶ Lancione, ὅθεν καὶ τῆς κοινῆς ἡμῶν γλώσσης τὸ Λαντζούνι.—Z. Dard. || Δ′, 281, *Λάντζα*. ||

LANDIER, Ἐσχαράδιον, Γλ. || Α′, 68, *Ἐσχάρα*· Ε′, 74, *Ἐσχαράδιν*. ||

LANGUE. Qui a bien de la langue, qui n'est pas maître de sa langue, Γλωσσᾶς, Δ. || Δ′, 81 καὶ

82, *Γλῶσσα*, *Γλωσσᾶς*. || Il a une-de serpent, de vipère, Γλώσσασπις, (Ἡσύχιος). || Δ', 82-83, *Γλωσσοβολία*. ||

LANGUEUR, ἀπὸ τῶν Λατίνων τὸ Langueo ἢ Languesco, ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ, Λαγγέω ἢ Λαγγάζω. « Λαγγάζει, Ὀκνεῖ· οἱ δὲ Λαγγεῖ » Ἡσύχιος. || Πρβλ. Δ', 28-29, *Ἀποκάμνω*· καὶ Ε', 157-158, * *Λαχανιάζω*. ||

LAPIDAIRE, Λιθιογλύφος, ἢ Λιθαριογλύφος (καὶ ὄχι Λιθογλύφος)· διότι ἡ pierre précieuse ὠνομάζετο *Λιθάριον*, ἢ Λιθία, τὴν ὁποίαν οἱ Βυζαντινοὶ ἔλεγαν Λιθέαν, Δ. || Ε', 163, *Λιθάρια*. ||

LAPIS LAZULI. Ζ. Azur.

LAPLYSIE, ou plutôt, Aplysie (*Aplysia depilans*, du système) Λαγὼς θαλάσσιος, Ἑλλ. || Ἰδ. τὰς εἰς τὸν Ξενοκράτ. σημειώσ. ἔκδ. Κορ. σελ. 100. || Οἱ νεώτεροι ἔλαβαν τὸ ὄνομα *Aplysie* ἀπὸ τὸν Ἀριστοτέλην, ὅστις ὀνομάζει Ἀπλυσίαν (τὸν) εἶδός τι σπόγγου, διὰ τὴν δύσχρωτον αὐτοῦ καὶ ἀκάθαρτον (ἄπλυτον) μορφήν.

LAQUE, Λαχᾶς, Λακχᾶς, Λάχιον, Δ. Λάκκα, Δ. Λάκκαν ἔτι ὠνόμαζαν καὶ τὴν Ἄγχουσαν (διὰ τὴν ὁμοιότητα τοῦ χρώματος), Δ. Κατὰ τὸν Σαλμάσιον, ἡ Λάκκα ἢ Λάκχα εἶναι τῶν Ἑλλήνων ἡ Κάλχη, κατὰ μετάθεσιν στοιχείων || Ε', 134, ἐν λ. *Κόλχος*. || —Πολλάκις *Λακχᾶν* ὠνόμασαν καὶ τὴν Ἴσατιν (Pastel), καὶ αὐτὸ τὸ Ἰνδικὸν (Indigo), καὶ ἔτι τὸ Ἰνδικὸν μέλαν (Encre de la Chine). Ἰδ. Βεκμάννον Beytr. zur Gesch. der Erfind. tom. IV, pag. 502-506. || Δ', 476-477, *Λακχᾶν*, ἐν λ. * *Ῥιζάριον*· καὶ Ε', 151, *Λάκκα*. ||

LARES, dieux domestiques, Ἥρωες κατοικίδιοι, Γλ.

LARGESSE faite aux soldats ou au peuple par le prince, Διάδοσις βασιλική, Δ. || Πρβλ. Δ', 108-109, *Δωρεά·* καὶ 649, *Φιλότιμον*. ||

LASCIF (homme—) ἢ Lubrique, Καταγύνχιος, Γλ. || Δ', 77-78, *Γαυριῶ*. ||

LATICLAVE, Πλατύσημος, Γλ. || Α', 68, *Κλαποτά*. ||

LAURIER, Λαῦρος, Δ. Ἀπὸ τὸν Ἡσύχιον, ὅστις λέγει, « Λαῦρον τὴν δάφνην »· ὅθεν τῶν Ῥωμαίων τὸ Laurus. Κατὰ τὸν αὐτὸν Ἡσύχιον οἱ Περγαῖοι τὴν ὠνόμαζαν *Δάφνην*. || Α', 193, ἐν λ. *Δαυκοψίστης·* Δ', 190, ἐν λ. *Καβούτσι·* καὶ Ε', 150, *Δαδωνίδα*. ||

LAURIER-ROSE, Ῥοδοδάφνη, Δ. Σ. Πικροδάφνη, Δ. Νήριον, Ἑλλ. || Δ', 480, *Ῥοδοδάφνη·* καὶ Ε', 238, 239-240, *Νίδιον* καὶ *Νίρις* || —Ζ. καὶ Baies.

LAVE, matière qui sort des volcans, Πηλὸς διάπυρος, Ἑλλ. Οὕτω τὴν ὀνομάζει ὁ Στράβων (σελ. 58) || ἐκδόσ. Κορ. Μέρ. Α', σελ. 74· καὶ Μέρ. Δ', σελ. 28. ||

LAVER. *Ceux qui lavent leurs culs*, Πλυνόκωλοι, Δ. Οὕτως ὠνόμαζαν οἱ Βυζαντινοὶ σκωπτικῶς τοὺς Τούρκους. Φρονιμώτερα ἤθελαν πράξει νὰ τοὺς φυλάσσωνται παρὰ νὰ τοὺς σκώπτωσι. || Ε', 301, *Πλυνόκολος*. ||

LAVERNE (Laverna), déesse des larrons, Πραξιδίκη, Γλ.

LAZUR. Z. Azur.

LEG, Δωρεὰ, Γλ.—Z. καὶ Collégataire.

LÉGAT, Cardinal préposé par le Pape etc. Λεγάτος, Ληγάτος, Πρεσβευτής, Τοποτηρητής, Ἀντιπρόσωπος, Δ. || Β', Προλεγόμ. σελ. ϞΖ'. ||

LÉGENDAIRE, Συναξαριστής, Δ.

LÉGENDE, Συναξάριον, Δ. || Δ', 353, *Συναξάριον*. ||

LÉGION, Corps de gens de guerre parmi les Romains, etc. Λεγεὼν, Δ. Θέμα, Δ. Διὰ τοῦ *Θέμα* ἐμποροῦμεν ἴσως νὰ μεταφράσωμεν τῶν νεωτέρων τὸ Régiment. || Ε′, 159, *Λεγεών*. ||

LÉGISLATIF (Pouvoir—). Ἴσ. Νομοθετικὴ δύναμις. Τὸ δὲ Pouvoir exécutif ἐμπορεῖ νὰ ὀνομασθῇ Νομοτελεστικὴ δύναμις.

LÉGITIME (la—), substant. ἡ Ἔννομος, Γλ.

LÉGITIME. *Femme légitime*, Εὐλογητικὴ, Δ. *Enfans légitimes*, Εὐλογητικὰ, Δ. || Δ′, 144, *Εὐλογητική*. ||

LEGS, Λεγάτον (τὸ), Γλ. Πρεσβεῖον, Δ. « Λεγάτον, » ἐστὶ δωρεὰ ἐν διαθήκῃ καταλειφθεῖσα, εἰς δήλωσιν » ἀγάπης, οὐ κληρονομίας· ἵνα ὁ λαβὼν αὐτὸ ἀνάμνησιν » ἔχῃ τοῦ τελευτήσαντος », Γλ. || Ε′, 158, *Λεγάτον*. ||

LÉMURES, Καλικάνζαροι, Δ. Νυκτερινοὶ δαίμονες, Γλ. || Δ′, 211, *Καληκάντζαρος*. ||

LENTILLE. Ζ. Piège.

LENTILLES, taches rousses aux mains, au visage etc. Πρακνάδες, Δ (χωρὶς ἐξήγησιν). Πικνάδες, Σ. Τζέπραι, Τζεπράδες, Σ. Φάσκελα, Σ. Φακοὶ, Ἑλλ. Τὸ Πρακνάδες ἔπαθε μετάθεσιν στοιχείων ἀπὸ τὸ *Περκνὸς* (καθὼς καὶ εἰς τὸν Ἡσύχιον εὑρίσκεται, καὶ *Πρεκνὸν* καὶ *Πρακνὸν*, ἀντὶ τοῦ *Περκνόν*). Τὴν αὐτὴν ἀρχὴν ἔχει μὲ πλειοτέραν ἀλλοίωσιν καὶ τὸ *Πικνάδες*. « Περκνώ» ματα, τὰ ἐπὶ τοῦ προσώπου ποικίλματα » λέγει ὁ Ἡσύχιος. Τὸ Τζέπραι ἢ Τζεπράδες, εἶναι φθορὰ τοῦ *Σαπρίαι* ἢ τοῦ ἀχρήστου *Σαπράδες* (κατὰ τὸ Ἁμαρτίαι καὶ Ἁμαρτάδες). « Σαπρία, Σῆψις, Σάθρωμα, Ψυδράκιον » ὁ αὐτὸς Ἡσύχιος. Τοῦτο δὲ τὸ *Ψυδράκιον* ἐξηγεῖται ἀπὸ τὸν Σουΐδαν « Ψύδραξ, τὸ ἐπὶ τοῦ σώματος ἐξάνθημα ». Τὸ

Φάσκελα ἠλλοιώθη ἀπὸ τὸ Ἑλληνικὸν *Φακοί*. — Qui a le visage plein de lentilles, Lentilleux, Φάκοψις, Δ. Τζεπρὸς, Τζεπριάρικος, Σ. Ἴδ. τὰς εἰς τὸν Πλούταρχ. σημειώσ. Μέρ. 6, σελ. 441, ἐκδ. Κορ. || Β', 310, 350, *Πρακνάδες*, *Τσέπραι*· καὶ Δ', 640, *Φάσκελα*. ||

LENTILLEUX. Z. Lentilles.

LÈPRE, Éléphantiasis, Κελεφία, Λέπρα, Λώβη, Λωβεία, Δ. Λέπρα, Ἐλεφαντίασις, Ἑλλ. Τὸ *Κελεφία* πιθανὸν ὅτι παράγεται ἀπὸ τὸ *Κέλυφος*, ὡς τὸ συνώνυμον *Λέπρα*, ἀπὸ τὸ Λέπος ἢ Λεπὶς, διὰ τὰς ἐπιφαινομένας λεπτοειδεῖς τραχύτητας εἰς τὰ σώματα τῶν λεπρῶν· « Κελύφανα, Λεπίσματα » λέγει ὁ Ἡσύχιος. || Β', 215-216, ἐν λ. *Λαβόνω*. ||

LÉPREUX, Κελεφὸς, Λεπρὸς, Λωβὸς, Δ. Λεπρὸς, Ἑλλ.

LÉPROSERIE, Λωβοτροφεῖον, Δ.

LÈSE-MAJESTÉ. (Crime de —), Καθοσιώσεως ἔγκλημα. || Δ', 195, *Καθοσίωσις*. ||

LESSE, Λυτάριον, Δ. || Ε', 174-175, *Λυτάρι*. ||

LESSIVE, Στακτὴ, Δ. Γλ. Καταστελακτὴ, Δ. Ἀλουσὰ, Δ. Ἀλουσιὰ, Σ. Ἀλισιὰ, Σ. Ἀλισίβα, Σ. Κονία, Ἑλλ. Τὸ Ἀλισίβα, ἐπειδὴ παράγεται ἀπὸ τὸ lisciva τῶν Ἰταλῶν (ἐκ τοῦ Λατινικοῦ lixivium, ὅθεν καὶ τὸ Lessive), δίδει ὑποψίαν ὅτι τῆς αὐτῆς γενέσεως εἶναι καὶ τὸ *Ἀλουσιὰ* ἢ *Ἀλισιά*. Ἡ ὀρθὴ ὅμως γραφὴ τούτων εἶναι Ἁλισία, ἤγουν *Ἅλισις* ἢ κοινότερον *Ἁλάτωσις*. Τὸ θερμὸν ὕδωρ, διαβαῖνον διὰ τῆς τέφρας, συνεπισύρει ὅλα της τὰ ἅλατα ἢ ἁλατώδη μέρη. « Καὶ γὰρ » ἡ ΚΟΝΙΑ γίνεται, γλυκέος ὕδατος εἰς τέφραν ἐμπε- » σόντος, ἡ δὲ ἅλυσις (γρ. ἅλισις) ἐξίστησι καὶ φθείρει

LÉGION, Corps de gens de guerre parmi les Romains, etc. Λεγεὼν, Δ. Θέμα, Δ. Διὰ τοῦ *Θέμα* ἐμποροῦμεν ἴσως νὰ μεταφράσωμεν τῶν νεωτέρων τὸ Régiment. || Ε', 159, *Λεγεών*. ||

LÉGISLATIF (Pouvoir—). Ἴσ. Νομοθετικὴ δύναμις. Τὸ δὲ Pouvoir exécutif ἐμπορεῖ νὰ ὀνομασθῇ Νομοτελεστικὴ δύναμις.

LÉGITIME (la—), substant. ἡ Ἔννομος, Γλ.

LÉGITIME. *Femme légitime*, Εὐλογητικὴ, Δ. *Enfans légitimes*, Εὐλογητικὰ, Δ. || Δ', 144, *Εὐλογητική*. ||

LEGS, Λεγάτον (τὸ), Γλ. Πρεσβεῖον, Δ. « Λεγάτον, » ἐστὶ δωρεὰ ἐν διαθήκῃ καταλειφθεῖσα, εἰς δήλωσιν » ἀγάπης, οὐ κληρονομίας· ἵνα ὁ λαβὼν αὐτὸ ἀνάμνησιν » ἔχῃ τοῦ τελευτήσαντος », Γλ. || Ε', 158, *Λεγάτον*. ||

LÉMURES, Καλικάνζαροι, Δ. Νυκτερινοὶ δαίμονες, Γλ. || Δ', 211, *Καληκάντζαρος*. ||

LENTILLE. Ζ. Piège.

LENTILLES, taches rousses aux mains, au visage etc. Πρακνάδες, Δ (χωρὶς ἐξήγησιν). Πικνάδες, Σ. Τζέπραι, Τζεπράδες, Σ. Φάσκελα, Σ. Φακοὶ, Ἑλλ. Τὸ Πρακνάδες ἔπαθε μετάθεσιν στοιχείων ἀπὸ τὸ *Περκνὸς* (καθὼς καὶ εἰς τὸν Ἡσύχιον εὑρίσκεται, καὶ *Πρεκνὸν* καὶ *Πρακνὸν*, ἀντὶ τοῦ *Περκνόν*). Τὴν αὐτὴν ἀρχὴν ἔχει μὲ πλειοτέραν ἀλλοίωσιν καὶ τὸ *Πικνάδες*. « Περκνώ» ματα, τὰ ἐπὶ τοῦ προσώπου ποικίλματα » λέγει ὁ Ἡσύχιος. Τὸ Τζέπραι ἢ Τζεπράδες, εἶναι φθορὰ τοῦ *Σαπρίαι* ἢ τοῦ ἀχρήστου *Σαπράδες* (κατὰ τὸ Ἀμαρτίαι καὶ Ἀμαρτάδες). « Σαπρία, Σῆψις, Σάθρωμα, Ψυδράκιον » ὁ αὐτὸς Ἡσύχιος. Τοῦτο δὲ τὸ *Ψυδράκιον* ἐξηγεῖται ἀπὸ τὸν Σουΐδαν « Ψύδραξ, τὸ ἐπὶ τοῦ σώματος ἐξάνθημα ». Τὸ

Φάσκελα ἠλλοιώθη ἀπὸ τὸ Ἑλληνικὸν *Φακοί*. — Qui a le visage plein de lentilles, Lentilleux, Φακοψις, Δ. Τζεπρὸς, Τζεπριάρικος, Σ. Ἴδ. τὰς εἰς τὸν Πλούταρχ. σημειώσ. Μέρ. 6, σελ. 441, ἐκδ. Κορ. ‖ Β', 310, 350, *Πρακνάδες*, *Τσέπραι*· καὶ Δ', 640, *Φάσκελα*. ‖

LENTILLEUX. Z. Lentilles.

LÈPRE, Éléphantiasis, Κελεφία, Λέπρα, Λώβη, Λωβεία, Δ. Λέπρα, Ἐλεφαντίασις, Ἑλλ. Τὸ *Κελεφία* πιθανὸν ὅτι παράγεται ἀπὸ τὸ *Κέλυφος*, ὡς τὸ συνώνυμον *Λέπρα*, ἀπὸ τὸ Λέπος ἢ Λεπὶς, διὰ τὰς ἐπιφαινομένας λεπτοειδεῖς τραχύτητας εἰς τὰ σώματα τῶν λεπρῶν· « Κελύφανα, Λεπίσματα » λέγει ὁ Ἡσύχιος. ‖ Β', 215-216, ἐν λ. *Λαβόνω*. ‖

LÉPREUX, Κελεφὸς, Λεπρὸς, Λωβὸς, Δ. Λεπρὸς, Ἑλλ.

LÉPROSERIE, Λωβοτροφεῖον, Δ.

LÈSE-MAJESTÉ. (Crime de —), Καθοσιώσεως ἔγκλημα. ‖ Δ', 195, *Καθοσίωσις*. ‖

LESSE, Λυτάριον, Δ. ‖ Ε', 174-175, *Λυτάρι*. ‖

LESSIVE, Στακτὴ, Δ. Γλ. Καταστaλακτὴ, Δ. Ἀλουσὰ, Δ. Ἀλουσιὰ, Σ. Ἀλισιὰ, Σ. Ἀλισίβα, Σ. Κονία, Ἑλλ. Τὸ Ἀλισίβα, ἐπειδὴ παράγεται ἀπὸ τὸ lisciva τῶν Ἰταλῶν (ἐκ τοῦ Λατινικοῦ lixivium, ὅθεν καὶ τὸ Lessive), δίδει ὑποψίαν ὅτι τῆς αὐτῆς γενέσεως εἶναι καὶ τὸ *Ἀλουσιὰ* ἢ *Ἀλισιά*. Ἡ ὀρθὴ ὅμως γραφὴ τούτων εἶναι Ἁλισία, ἤγουν *Ἅλισις* ἢ κοινότερον *Ἁλάτωσις*. Τὸ θερμὸν ὕδωρ, διαβαῖνον διὰ τῆς τέφρας, συνεπισύρει ὅλα της τὰ ἅλατα ἢ ἁλατώδη μέρη. « Καὶ γὰρ » ἡ ΚΟΝΙΑ γίνεται, γλυκέος ὕδατος εἰς τέφραν ἐμπε» σόντος, ἡ δὲ ἅλυσις (γρ. ἅλισις) ἐξίστησι καὶ φθείρει

LÉGION, Corps de gens de guerre parmi les Romains, etc. Λεγεὼν, Δ. Θέμα, Δ. Διὰ τοῦ *Θέμα* ἐμποροῦμεν ἴσως νὰ μεταφράσωμεν τῶν νεωτέρων τὸ Régiment. || Ε′, 159, *Λεγεών*. ||

LÉGISLATIF (Pouvoir—). Ἴσ. Νομοθετικὴ δύναμις. Τὸ δὲ Pouvoir exécutif ἐμπορεῖ νὰ ὀνομασθῇ Νομοτελεστικὴ δύναμις.

LÉGITIME (la—), substant. ἡ Ἔννομος, Γλ.

LÉGITIME. *Femme légitime*, Εὐλογητικὴ, Δ. *Enfans légitimes*, Εὐλογητικὰ, Δ. || Δ′, 144, *Εὐλογητικὴ*. ||

LEGS, Λεγάτον (τὸ), Γλ. Πρεσβεῖον, Δ. « Λεγάτον, » ἐστὶ δωρεὰ ἐν διαθήκῃ καταλειφθεῖσα, εἰς δήλωσιν » ἀγάπης, οὐ κληρονομίας· ἵνα ὁ λαβὼν αὐτὸ ἀνάμνησιν » ἔχῃ τοῦ τελευτήσαντος », Γλ. || Ε′, 158, *Λεγάτον*. ||

LÉMURES, Καλικάνζαροι, Δ. Νυκτερινοὶ δαίμονες, Γλ. || Δ′, 211, *Καληκάντζαρος*. ||

LENTILLE. Z. Piège.

LENTILLES, taches rousses aux mains, au visage etc. Πρακνάδες, Δ (χωρὶς ἐξήγησιν). Πικνάδες, Σ. Τζέπραι, Τζεπράδες, Σ. Φάσκελα, Σ. Φακοὶ, Ἑλλ. Τὸ Πρακνάδες ἔπαθε μετάθεσιν στοιχείων ἀπὸ τὸ *Περκνὸς* (καθὼς καὶ εἰς τὸν Ἡσύχιον εὑρίσκεται, καὶ *Πρεκνὸν* καὶ *Πρακνὸν*, ἀντὶ τοῦ *Περκνόν*). Τὴν αὐτὴν ἀρχὴν ἔχει μὲ πλειοτέραν ἀλλοίωσιν καὶ τὸ *Πικνάδες*. « Περκνώ» ματα, τὰ ἐπὶ τοῦ προσώπου ποικίλματα » λέγει ὁ Ἡσύχιος. Τὸ Τζέπραι ἢ Τζεπράδες, εἶναι φθορὰ τοῦ *Σαπρίαι* ἢ τοῦ ἀχρήστου *Σαπράδες* (κατὰ τὸ Ἀμαρτίαι καὶ Ἀμαρτάδες). « Σαπρία, Σῆψις, Σάθρωμα, Ψυδράκιον » ὁ αὐτὸς Ἡσύχιος. Τοῦτο δὲ τὸ *Ψυδράκιον* ἐξηγεῖται ἀπὸ τὸν Σουΐδαν « Ψύδραξ, τὸ ἐπὶ τοῦ σώματος ἐξάνθημα ». Τὸ

Φάσκελα ἠλλοιώθη ἀπὸ τὸ Ἑλληνικὸν *Φακοί*. — Qui a le visage plein de lentilles, Lentilleux, Φάκοψις, Δ. Τζεπρὸς, Τζεπριάρικος, Σ. Ἴδ. τὰς εἰς τὸν Πλούταρχ. σημειώσ. Μέρ. 6, σελ. 441, ἐκδ. Κορ. || Β', 310, 350, *Πρακνάδες*, *Τσέπραι*· καὶ Δ', 640, *Φάσκελα*. ||

LENTILLEUX. Z. Lentilles.

LÈPRE, Éléphantiasis, Κελεφία, Λέπρα, Λώβη, Λωβεία, Δ. Λέπρα, Ἐλεφαντίασις, Ἑλλ. Τὸ *Κελεφία* πιθανὸν ὅτι παράγεται ἀπὸ τὸ *Κέλυφος*, ὡς τὸ συνώνυμον *Λέπρα*, ἀπὸ τὸ Λέπος ἢ Λεπὶς, διὰ τὰς ἐπιφαινομένας λεπτοειδεῖς τραχύτητας εἰς τὰ σώματα τῶν λεπρῶν· « Κελύφανα, Λεπίσματα » λέγει ὁ Ἡσύχιος. || Β', 215-216, ἐν λ. *Λαβόνω*. ||

LÉPREUX, Κελεφὸς, Λεπρὸς, Λωβὸς, Δ. Λεπρὸς, Ἑλλ.

LÉPROSERIE, Λωβοτροφεῖον, Δ.

LÈSE-MAJESTÉ. (Crime de —), Καθοσιώσεως ἔγκλημα. || Δ', 195, *Καθοσίωσις*. ||

LESSE, Λυτάριον, Δ. || Ε', 174-175, *Λυτάρι*. ||

LESSIVE, Σταχτὴ, Δ. Γλ. Καταστακτὴ, Δ. Ἀλουσὰ, Δ. Ἀλουσιὰ, Σ. Ἀλισιὰ, Σ. Ἀλισίβα, Σ. Κονία, Ἑλλ. Τὸ Ἀλισίβα, ἐπειδὴ παράγεται ἀπὸ τὸ lisciva τῶν Ἰταλῶν (ἐκ τοῦ Λατινικοῦ lixivium, ὅθεν καὶ τὸ Lessive), δίδει ὑποψίαν ὅτι τῆς αὐτῆς γενέσεως εἶναι καὶ τὸ *Ἀλουσιὰ* ἢ *Ἀλισιά*. Ἡ ὀρθὴ ὅμως γραφὴ τούτων εἶναι Ἁλισία, ἤγουν *Ἅλισις* ἢ κοινότερον *Ἁλάττωσις*. Τὸ θερμὸν ὕδωρ, διαβαῖνον διὰ τῆς τέφρας, συνεπισύρει ὅλα της τὰ ἅλατα ἢ ἁλατώδη μέρη. « Καὶ γὰρ » ἡ ΚΟΝΙΑ γίνεται, γλυκέος ὕδατος εἰς τέφραν ἐμπε- » σόντος, ἡ δὲ ἄλυσις (γρ. ἅλισις) ἐξίστησι καὶ φθείρει

LÉGION, Corps de gens de guerre parmi les Romains, etc. Λεγεὼν, Δ. Θέμα, Δ. Διὰ τοῦ *Θέμα* ἐμποροῦμεν ἴσως νὰ μεταφράσωμεν τῶν νεωτέρων τὸ Régiment. || E', 159, *Λεγεών*. ||

LÉGISLATIF (Pouvoir —). Ἴσ. Νομοθετικὴ δύναμις. Τὸ δὲ Pouvoir exécutif ἐμπορεῖ νὰ ὀνομασθῇ Νομοτελεστικὴ δύναμις.

LÉGITIME (la —), substant. ἡ Ἔννομος, Γλ.

LÉGITIME. *Femme légitime*, Εὐλογητικὴ, Δ. *Enfans légitimes*, Εὐλογητικὰ, Δ. || Δ', 144, *Εὐλογητική*. ||

LEGS, Λεγάτον (τὸ), Γλ. Πρεσβεῖον, Δ. « Λεγάτον, » ἐστὶ δωρεὰ ἐν διαθήκῃ καταλειφθεῖσα, εἰς δήλωσιν » ἀγάπης, οὐ κληρονομίας· ἵνα ὁ λαβὼν αὐτὸ ἀνάμνησιν » ἔχῃ τοῦ τελευτήσαντος », Γλ. || E', 158, *Λεγάτον*. ||

LÉMURES, Καλικάνζαροι, Δ. Νυκτερινοὶ δαίμονες, Γλ. || Δ', 211, *Καληκάντζαρος*. ||

LENTILLE. Z. Piège.

LENTILLES, taches rousses aux mains, au visage etc. Πρακνάδες, Δ (χωρὶς ἐξήγησιν). Πικνάδες, Σ. Τζέπραι, Τζεπράδες, Σ. Φάσκελα, Σ. Φακοὶ, Ἑλλ. Τὸ Πρακνάδες ἔπαθε μετάθεσιν στοιχείων ἀπὸ τὸ *Περκνὸς* (καθὼς καὶ εἰς τὸν Ἡσύχιον εὑρίσκεται, καὶ *Πρεκνὸν* καὶ *Πρακνὸν*, ἀντὶ τοῦ *Περκνόν*). Τὴν αὐτὴν ἀρχὴν ἔχει μὲ πλειοτέραν ἀλλοίωσιν καὶ τὸ *Πικνάδες*. « Περκνώ» ματα, τὰ ἐπὶ τοῦ προσώπου ποικίλματα » λέγει ὁ Ἡσύχιος. Τὸ Τζέπραι ἢ Τζεπράδες, εἶναι φθορὰ τοῦ *Σαπρίαι* ἢ τοῦ ἀχρήστου *Σαπράδες* (κατὰ τὸ Ἁμαρτίαι καὶ Ἁμαρτάδες). « Σαπρία, Σῆψις, Σάθρωμα, Ψυδράκιον » ὁ αὐτὸς Ἡσύχιος. Τοῦτο δὲ τὸ *Ψυδράκιον* ἐξηγεῖται ἀπὸ τὸν Σουΐδαν « Ψύδραξ, τὸ ἐπὶ τοῦ σώματος ἐξάνθημα ». Τὸ

Φάσκελα ἠλλοιώθη ἀπὸ τὸ Ἑλληνικὸν *Φακοί*. — Qui a le visage plein de lentilles, Lentilleux, Φάκοψις, Δ. Τζεπρὸς, Τζεπριάρικος, Σ. Ἴδ. τὰς εἰς τὸν Πλούταρχ. σημειώσ. Μέρ. 6, σελ. 441, ἐκδ. Κορ. || Β', 310, 350, *Πρακνάδες*, *Τσέπραι*· καὶ Δ', 640, *Φάσκελα*. ||

LENTILLEUX. Z. Lentilles.

LÈPRE, Éléphantiasis, Κελεφία, Λέπρα, Λώβη, Λωβεία, Δ. Λέπρα, Ἐλεφαντίασις, Ἑλλ. Τὸ *Κελεφία* πιθανὸν ὅτι παράγεται ἀπὸ τὸ *Κέλυφος*, ὡς τὸ συνώνυμον *Λέπρα*, ἀπὸ τὸ Λέπος ἢ Λεπὶς, διὰ τὰς ἐπιφαινομένας λεπτοειδεῖς τραχύτητας εἰς τὰ σώματα τῶν λεπρῶν· « Κελύφανα, Λεπίσματα » λέγει ὁ Ἡσύχιος. || Β', 215-216, ἐν λ. *Λαβόνω*. ||

LÉPREUX, Κελεφὸς, Λεπρὸς, Λωβὸς, Δ. Λεπρὸς, Ἑλλ.

LÉPROSERIE, Λωβοτροφεῖον, Δ.

LÈSE-MAJESTÉ. (Crime de —), Καθοσιώσεως ἔγκλημα. || Δ', 195, *Καθοσίωσις*. ||

LESSE, Λυτάριον, Δ. || Ε', 174-175, *Λυτάρι*. ||

LESSIVE, Στακτὴ, Δ. Γλ. Καταστακτὴ, Δ. Ἀλουσὰ, Δ. Ἀλουσιὰ, Σ. Ἀλισιὰ, Σ. Ἀλισίβα, Σ. Κονία, Ἑλλ. Τὸ Ἀλισίβα, ἐπειδὴ παράγεται ἀπὸ τὸ lisciva τῶν Ἰταλῶν (ἐκ τοῦ Λατινικοῦ lixivium, ὅθεν καὶ τὸ Lessive), δίδει ὑποψίαν ὅτι τῆς αὐτῆς γενέσεως εἶναι καὶ τὸ *Ἀλουσιὰ* ἢ *Ἀλισιά*. Ἡ ὀρθὴ ὅμως γραφὴ τούτων εἶναι Ἁλισία, ἤγουν *Ἅλισις* ἢ κοινότερον *Ἁλάττωσις*. Τὸ θερμὸν ὕδωρ, διαβαῖνον διὰ τῆς τέφρας, συνεπισύρει ὅλα της τὰ ἅλατα ἢ ἁλατώδη μέρη. « Καὶ γὰρ » ἡ ΚΟΝΙΑ γίνεται, γλυκέος ὕδατος εἰς τέφραν ἐμπε- » σόντος, ἡ δὲ ἄλυσις (γρ. ἅλισις) ἐξίστησι καὶ φθείρει

82, *Γλῶσσα*, *Γλωσσᾶς*. || Il a une-de serpent, de vipère, Γλώσσασπις, (Ἡσύχιος). || Δ', 82-83, *Γλωσσοβολία*. ||

LANGUEUR, ἀπὸ τῶν Λατίνων τὸ Langueo ἢ Languesco, ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ, Λαγγέω ἢ Λαγγάζω. « Λαγγάζει, Ὀκνεῖ· οἱ δὲ Λαγγεῖ » Ἡσύχιος. || Πρβλ. Δ', 28-29, *Ἀποκάμνω*· καὶ Ε', 157-158, * *Λαχανιάζω*. ||

LAPIDAIRE, Λιθιογλύφος, ἢ Λιθαριογλύφος (καὶ ὄχι Λιθογλύφος)· διότι ἡ pierre précieuse ὠνομάζετο *Λιθάριον*, ἢ Λιθία, τὴν ὁποίαν οἱ Βυζαντινοὶ ἔλεγαν Λιθέαν, Δ. || Ε', 163, *Λιθάρια*. ||

LAPIS LAZULI. Ζ. Azur.

LAPLYSIE, ou plutôt, Aplysie (*Aplysia depilans*, du système) Λαγὼς θαλάσσιος, Ἑλλ. || Ἴδ. τὰς εἰς τὸν Ξενοκράτ. σημειώσ. ἔκδ. Κορ. σελ. 100. || Οἱ νεώτεροι ἔλαβαν τὸ ὄνομα *Aplysie* ἀπὸ τὸν Ἀριστοτέλην, ὅστις ὀνομάζει Ἀπλυσίαν (τὸν) εἶδός τι σπόγγου, διὰ τὴν δύσχρωτον αὐτοῦ καὶ ἀκάθαρτον (ἄπλυτον) μορφήν.

LAQUE, Λαχᾶς, Λακχᾶς, Λάχιον, Δ. Λάκκα, Δ. Λάκκαν ἔτι ὠνόμαζαν καὶ τὴν Ἄγχουσαν (διὰ τὴν ὁμοιότητα τοῦ χρώματος), Δ. Κατὰ τὸν Σκλμάσιον, ἡ Λάκκα ἢ Λάκχα εἶναι τῶν Ἑλλήνων ἡ Κάλχη, κατὰ μετάθεσιν στοιχείων || Ε', 134, ἐν λ. *Κόλχος*. || —Πολλάκις *Λακχᾶν* ὠνόμασαν καὶ τὴν Ἴσατιν (Pastel), καὶ αὐτὸ τὸ Ἰνδικὸν (Indigo), καὶ ἔτι τὸ Ἰνδικὸν μέλαν (Encre de la Chine). Ἴδ. Βεκμάννον Beytr. zur Gesch. der Erfind. tom. IV, pag. 502-506. || Δ', 476-477, *Λακχᾶν*, ἐν λ. * *Ῥιζάριον*· καὶ Ε', 151, *Λάκκα*. ||

LARES, dieux domestiques, Ἥρωες κατοικίδιοι, Γλ.

LARGESSE faite aux soldats ou au peuple par le prince, Διάδοσις βασιλικὴ, Δ. || Πρβλ. Δ', 108-109, *Δωρεά*· καὶ 649, *Φιλότιμον*. ||

LASCIF (homme —) ἢ Lubrique, Καταγύνκιος, Γλ. || Δ', 77-78, *Γαυριῶ*. ||

LATICLAVE, Πλατύσημος, Γλ. || Α', 68, *Κλαποτά*. ||

LAURIER, Λαῦρος, Δ. Ἀπὸ τὸν Ἡσύχιον, ὅστις λέγει, « Λαῦρον τὴν δάφνην »· ὅθεν τῶν Ῥωμαίων τὸ Laurus. Κατὰ τὸν αὐτὸν Ἡσύχιον οἱ Περγαῖοι τὴν ὠνόμαζαν *Λάφνην*. || Α', 193, ἐν λ. *Δαυκοψίστης*· Δ', 190, ἐν λ. *Καβούτσι*· καὶ Ε', 150, *Λαδωνίδα*. ||

LAURIER-ROSE, Ῥοδοδάφνη, Δ. Σ. Πικροδάφνη, Δ. Νήριον, Ἑλλ. || Δ', 480, *Ῥοδοδάφνη*· καὶ Ε', 238, 239-240, *Νίδιον* καὶ *Νίρις* || — Ζ. καὶ Baies.

LAVE, matière qui sort des volcans, Πηλὸς διάπυρος, Ἑλλ. Οὕτω τὴν ὀνομάζει ὁ Στράβων (σελ. 58) || ἐκδόσ. Κορ. Μέρ. Α', σελ. 74· καὶ Μέρ. Δ', σελ. 28. ||

LAVER. *Ceux qui lavent leurs culs*, Πλυνόκωλοι, Δ. Οὕτως ὠνόμαζαν οἱ Βυζαντινοὶ σκωπτικῶς τοὺς Τούρκους. Φρονιμώτερα ἤθελαν πράξει νὰ τοὺς φυλάσσωνται παρὰ νὰ τοὺς σκώπτωσι. || Ε', 301, *Πλυνόκολος*. ||

LAVERNE (Laverna), déesse des larrons, Πραξιδίκη, Γλ.

LAZUR. Ζ. Azur.

LEG, Δωρεὰ, Γλ. — Ζ. καὶ Collégataire.

LÉGAT, Cardinal préposé par le Pape etc. Λεγάτος, Ληγάτος, Πρεσβευτὴς, Τοποτηρητὴς, Ἀντιπρόσωπος, Δ. || Β', Προλεγόμ. σελ. ϞΖ'. ||

LÉGENDAIRE, Συναξαριστὴς, Δ.

LÉGENDE, Συναξάριον, Δ. || Δ', 353, *Συναξάριον*. ||

LÉGION, Corps de gens de guerre parmi les Romains, etc. Λεγεὼν, Δ. Θέμα, Δ. Διὰ τοῦ *Θέμα* ἐμποροῦμεν ἴσως νὰ μεταφράσωμεν τῶν νεωτέρων τὸ Régiment. || Ε', 159, *Λεγεών*. ||

LÉGISLATIF (Pouvoir—). Ἴσ. Νομοθετικὴ δύναμις. Τὸ δὲ Pouvoir exécutif ἐμπορεῖ νὰ ὀνομασθῇ Νομοτελεστικὴ δύναμις.

LÉGITIME (la—), substant. ἡ Ἔννομος, Γλ.

LÉGITIME. *Femme légitime*, Εὐλογητικὴ, Δ. *Enfans légitimes*, Εὐλογητικὰ, Δ. || Δ', 144, *Εὐλογητική*. ||

LEGS, Λεγάτον (τὸ), Γλ. Πρεσβεῖον, Δ. « Λεγάτον, » ἐστὶ δωρεὰ ἐν διαθήκῃ καταλειφθεῖσα, εἰς δήλωσιν » ἀγάπης, οὐ κληρονομίας· ἵνα ὁ λαβὼν αὐτὸ ἀνάμνησιν » ἔχῃ τοῦ τελευτήσαντος », Γλ. || Ε', 158, *Λεγάτον*. ||

LÉMURES, Καλικάνζαροι, Δ. Νυκτερινοὶ δαίμονες, Γλ. || Δ', 211, *Καληκάντζαρος*. ||

LENTILLE. Z. Piège.

LENTILLES, taches rousses aux mains, au visage etc. Πρακνάδες, Δ (χωρὶς ἐξήγησιν). Πικνάδες, Σ. Τζέπραι, Τζεπράδες, Σ. Φάσκελα, Σ. Φακοὶ, Ἑλλ. Τὸ Πρακνάδες ἔπαθε μετάθεσιν στοιχείων ἀπὸ τὸ *Περκνὸς* (καθὼς καὶ εἰς τὸν Ἡσύχιον εὑρίσκεται, καὶ *Πρεκνὸν* καὶ *Πρακνὸν*, ἀντὶ τοῦ *Περκνόν*). Τὴν αὐτὴν ἀρχὴν ἔχει μὲ πλειοτέραν ἀλλοίωσιν καὶ τὸ *Πικνάδες*. « Περκνώ» ματα, τὰ ἐπὶ τοῦ προσώπου ποικίλματα » λέγει ὁ Ἡσύχιος. Τὸ Τζέπραι ἢ Τζεπράδες, εἶναι φθορὰ τοῦ *Σαπρίαι* ἢ τοῦ ἀχρήστου *Σαπράδες* (κατὰ τὸ Ἁμαρτίαι καὶ Ἁμαρτάδες). « Σαπρία, Σῆψις, Σάθρωμα, Ψυδράκιον » ὁ αὐτὸς Ἡσύχιος. Τοῦτο δὲ τὸ *Ψυδράκιον* ἐξηγεῖται ἀπὸ τὸν Σουΐδαν « Ψύδραξ, τὸ ἐπὶ τοῦ σώματος ἐξάνθημα ». Τὸ

Φάσκελα ἠλλοιώθη ἀπὸ τὸ Ἑλληνικὸν *Φακοί*. — Qui a le visage plein de lentilles, Lentilleux, Φάκοψις, Δ. Τζεπρὸς, Τζεπριάρικος, Σ. Ἴδ. τὰς εἰς τὸν Πλούταρχ. σημειώσ. Μέρ. 6, σελ. 441, ἐκδ. Κορ. || Β', 310, 350, *Πρακνάδες*, *Τσέπραι*· καὶ Δ', 640, *Φάσκελα*. ||

LENTILLEUX. Z. Lentilles.

LÈPRE, Éléphantiasis, Κελεφία, Λέπρα, Λώβη, Λωβεία, Δ. Λέπρα, Ἐλεφαντίασις, Ἑλλ. Τὸ *Κελεφία* πιθανὸν ὅτι παράγεται ἀπὸ τὸ *Κέλυφος*, ὡς τὸ συνώνυμον *Λέπρα*, ἀπὸ τὸ Λέπος ἢ Λεπὶς, διὰ τὰς ἐπιφαινομένας λεπτοειδεῖς τραχύτητας εἰς τὰ σώματα τῶν λεπρῶν· « Κελύφανα, Λεπίσματα » λέγει ὁ Ἡσύχιος. || Β', 215-216, ἐν λ. *Λαβόνω*. ||

LÉPREUX, Κελεφὸς, Λεπρὸς, Λωβὸς, Δ. Λεπρὸς, Ἑλλ.

LÉPROSERIE, Λωβοτροφεῖον, Δ.

LÈSE-MAJESTÉ. (Crime de —), Καθοσιώσεως ἔγκλημα. || Δ', 195, *Καθοσίωσις*. ||

LESSE, Λυτάριον, Δ. || Ε', 174-175, *Λυτάρι*. ||

LESSIVE, Στακτὴ, Δ. Γλ. Κατασταλακτὴ, Δ. Ἀλουσά, Δ. Ἀλουσιά, Σ. Ἀλισιά, Σ. Ἀλισίβα, Σ. Κονία, Ἑλλ. Τὸ Ἀλισίβα, ἐπειδὴ παράγεται ἀπὸ τὸ lisciva τῶν Ἰταλῶν (ἐκ τοῦ Λατινικοῦ lixivium, ὅθεν καὶ τὸ Lessive), δίδει ὑποψίαν ὅτι τῆς αὐτῆς γενέσεως εἶναι καὶ τὸ *Ἀλουσιά* ἢ *Ἀλισιά*. Ἡ ὀρθὴ ὅμως γραφὴ τούτων εἶναι Ἁλισία, ἤγουν *Ἅλισις* ἢ κοινότερον *Ἁλάττωσις*. Τὸ θερμὸν ὕδωρ, διαβαῖνον διὰ τῆς τέφρας, συνεπισύρει ὅλα της τὰ ἅλατα ἢ ἁλατώδη μέρη. « Καὶ γὰρ » ἡ ΚΟΝΙΑ γίνεται, γλυκέος ὕδατος εἰς τέφραν ἐμπε- » σόντος, ἡ δὲ ἄλυσις (γρ. ἅλισις) ἐξίστησι καὶ φθείρει

» τὸ χρηστὸν καὶ πότιμον κτλ. » (Πλουτάρχ. Αἰτ. φυσικ. § 1). Ἡ γραφὴ, *Ἄλυσις*, εἶναι τοῦ Τουρνέβου καὶ μὲ φαίνεται ὀρθοτέρα (ἂν μεταβληθῇ μόνον εἰς τὸ *ἅλισις*) ἀπὸ τοῦ κειμένου τὸ Διάλυσις. ‖ Α', 291, *Στακτοκυλισμένον*· καὶ 328-329, *Ἀλοῦτζία*. Δ', 541, *Στακτόνερον*· καὶ Ε', 161 καὶ 228, *Ληϊσίβα*, καὶ *Μπουγάδα*. ‖

LETTRÉ, Γραμματισμένος, Σ. Ἐλλόγιμος, Ἑλλ. « Ἐλλόγιμος, γεγραμματισμένος » λέγει ὁ Ἡσύχιος. ‖ Α', 268, *Διαβάζω* (εἰς τὸ τέλος)· καὶ Δ', 85 καὶ 535, *Γραμματισμένος*, καὶ *Σπουδαῖος*. ‖

LETTRES (belles —), Γραμματικὴ, Δ. Ἐγκύκλια μαθήματα, Ἐγκύκλιος παιδεία (Πλούταρχ. Περὶ Μουσικ. § 13). Ἐλευθέριος παιδεία, (Πλούταρχ. Ὅτι οὐδὲ ζῇν ἐστιν ἡδ. § 12). ‖ Δ', 85, * *Γραμματικά*. Περὶ δὲ τοῦ τί διαφέρει τὸ μετὰ κεραίας ἡνωμένον Belles-lettres τοῦ χωρὶς κεραίας Belles lettres, Βλ. Α', 226. ‖

LETTRES de représailles, ou de marque, Σῦλα, Ἑλλ. Λαφύρων κήρυξις, Ἑλλ. Πολύβιος, δ', 26, § 7.

LEVAIN, Προζύμιον, Δ. Ἄρσις, Ζύμη, Ἑλλ. Ἡ παραγωγή του ἀδιστάκτως εἶναι ἀπὸ τὸ Lever, *Αἴρω*, καθὼς ἀπὸ τὸ *Αἴρω* τοῦτο καὶ ἡ *Ἄρσις* τῶν Ἑλλήνων, καὶ αὐτὸς ὁ *Ἄρτος*, ὅστις κατὰ τὸν τόνον μόνον διαφέρει ἀπὸ τὸ ῥηματικὸν *Ἀρτὸς*, ἤγουν Ἐπηρμένος, φουσκωμένος, ἀναβατὸς, εἰς διάκρισιν τοῦ χωρὶς προζύμιον σκευαζομένου, τὸν ὁποῖον *Λειπανάβατον* καὶ *Λειψανάβατον* ὀνομάζομεν. « Ἄρσις, ζύμη » λέγει ὁ Ἡσύχιος. Ἐκ τούτου νοεῖται ἡ ὡραία τοῦ Παύλου (Α' πρὸς Κορινθ. Ε', 2, 6) μεταφορὰ, ὅστις, ἐλέγχων τῶν Κορινθίων τὸ φούσκωμα καὶ τὴν ἔπαρσιν, τοὺς παραγγέλλει, νὰ χωρίσωσι τὸ προζύμιον τῆς ἐπάρσεως καὶ νὰ γενῶσιν

ἄζυμοι. « ΠΕΦΥΣΙΩΜΕΝΟΙ ἐστὲ... Οὐκ οἴδατε ὅτι » μικρὰ ΖΥΜΗ ὅλον τὸ φύραμα ζυμοῖ; Ἐκκαθάρατε » οὖν τὴν παλαιὰν ζύμην, ἵνα ἦτε νέον φύραμα, καθὼς » ἐστὲ ΑΖΥΜΟΙ ». Ταύτην πιθανῶς τὴν ῥῆσιν εἶχεν εἰς τὸν νοῦν ὁ Ἡσύχιος, ὅταν ἔγραφε· « Πεφυσιωμένους, ὠγ-» κωμένους, κενοδοξοῦντας, ἐπηρμένους ». || Α', 72, καὶ Β', 43, 218, *Προζύμιον*, *Ἀνάβασμα*, *Λειπανάβατος*. ||

LEVÉE. Ζ. Digue.

LEVER. Ζ. Levain.

LEVER, (se—) pour faire honneur à quelqu'un, Προσηκόνομαι, Προσεγείρομαι. Ἴδ. Πλούταρχ. ἐκδ. Κορ. Μέρ. 6, σελ. 415. || Δ', 462, * *Προσεγείρομαι*. ||

LÉVITE, Sorte d'habit, Λευϊτών, ἢ Λευϊτωνάριον, Δ. Καὶ ἐπειδὴ ἦτο χωρὶς χειρίδας, τὸ ὠνόμαζαν καὶ Κολόβιον, Δ. || Δ', 239, *Κολόβιον*. ||

LÉVRIER, Λαγίνης, Δ. (τὸ ὁποῖον κακῶς ἐνόμισε συνώνυμον τοῦ Λαγοῦ). Λαγονικόν, Δ. Σ. Ἀπὸ τὸ *Λακωνικόν*. Αἱ Λακωνικαὶ κύνες ἦσαν ἐπίσημοι παλαιὰ εἰς τὸ κυνήγιον. Ἄλλοι τὸ παράγουσιν ἀπὸ τὸν Λαγόν, ὡς καὶ τῶν Γάλλων τὸ Levrier ἀπὸ τὸ Lièvre. || Β', 217, *Λακωνικόν*. ||

LIBELLES DIFFAMATOIRES, Φάμωσα ἢ Φάμουσα (ἀπὸ τὸ Famosi libelli), Γλ. Ἔγγραφοι κατηγορίαι, Ἔγγραφα ληρήματα, Ἀνώνυμοι φλυαρίαι, Γλ. Δ. || Ε', 161, *Λίβελλος*. ||

LIBÉRAL, Ἐλευθέριος, Γλ. Χαριστικός, Γλ. Μεγαλόδωρος, Γλ. || Δ', 116 § 3, *Ἐλευθερία*· καὶ 117, *Ἐλευθερόψυχος*. ||

LIBÉRAUX (Arts-). Ζ. Arts libéraux.

LIBERTÉ INDIVIDUELLE, Προσωπικὴ ἐλευθερία.

LIBRAIRIE, Βιβλιοπώλιον.

LICENCIÉ, Congédié. Z. Vétérans.

LICHEN, Πετρόξυσμα, Δ. Λειχήν, Ἑλλ. Οὕτως ὠνόμαζαν τὸ ἐπάνω τῶν πετρῶν φυόμενον βρύον, Πετρόξυσμα. || Ε', 293, *Πετρόξυσμα*. ||

LICITATION, Enchère, Διακήρυξις, Δ. Γλ. Πλειστηριασμός, Γλ. Ὑπερθεματισμός, Γλ. || Δ', 628, *Ὑπερθεματισμός*. ||

LICTEUR, Ῥαβδοῦχος, Ἑλλ. Οὕτως ὠνόμασαν τὸν Licteur ὅσοι ἱστόρησαν τὰ Ῥωμαϊκά. Οἱ Βυζαντινοὶ εἶχαν ἓν ἄλλο εἶδος ῥαβδούχων, τοὺς ὁποίους ὠνόμαζαν *Δεκανούς*, Δ. ἀπὸ τὸ Λατινικὸν Decani, τὸ σημαῖνον *Δεκαδάρχαι* (ὅθεν παράγεται καὶ τῶν Γάλλων τὸ Doyen). Τοῦ Δεκανοῦ παράγωγον ἔπλασαν τὸ Δεκανίκιον, κυρίως μὲν σημαῖνον τὴν ῥάβδον τοῦ Δεκανοῦ, ἔπειτα καὶ τῶν ἀξιωματικῶν αὐλικῶν, καὶ αὐτῶν τῶν Ἀρχιερέων τὴν ἄλλως ὀνομαζομένην *Πατερίτζαν* (Crosse), καὶ τέλος πᾶσαν ἁπλῶς βακτηρίαν. || Δ', 92, *Δεκανίκι*. καὶ 402, *Πατερίτζα*. ||

LIEUE, Λεύγη, κατὰ τὸν Ἡσύχιον.

LIEUTENANT DE POLICE. Z. Police.

LIÈVRE, || Δ', 273, *Λαγοῦμι*· Ε', 274, *Παγανός*. Ἴδε καὶ Δ', 722, * *Λαγόκαρδος*. || Z. καὶ Levrier.

LIGATURE, Γραμμόδεσμον τὸ μετέφρασα εἰς τὰ *Ἄτακτα* || Α', 314 || . Ἴσ. καὶ Στενογράφημα ἢ Στενόγραπτον. || Β', 252-253, *Μονοκονδυλιά*. ||

LIGE. Z. Vassal.

LIGNÉE, extraction, race, Σειρὰ (ἡ). || Β', 90, *Γέννα*· καὶ Δ', 493, *Σειρά*. ||

LIGUE, Συνθήκη, Σπονδή, Ἑλλ. La ligue Achéenne,

Σύστημα τῶν Ἀχαιῶν. Πολύϐ.—Συμπολιτεία τῶν Ἀχαιῶν, Πολύϐ. || Γ', 84, 150 σημ., 152, 153, 155, 156. ||

LIMAÇON. *un escalier en limaçon*, Κοχλίας, Δ. Ἑλλ. Κοχλιάρικη σκάλα.

LIMAÇON. Λείμαξ, Ἑλλ. Hesych. Λειμὰς, Ἑλλ. Hesych.—Colimaçon, serait forme de—, Κογχολείμαξ. || Γ', 61, *Κοχλίαι χερσαῖοι*. ||

LIMAÇON D'EAU DOUCE, Γυμνοκοχλίας (γρ. Λιμνοκοχλίας), Γλ.

LIMAILLE, Περίψημα, Γλ. Ῥίνημα, Γλ. || Δ', 478, *Ῥίνισμα*. ||

LIMANDE, poisson de mer. Ἴσ. * Κιθάριος, ἡ * Κιθαργός. Ἴσ. Κίθαρος, Ἑλλ. Ἴδε τὰς εἰς τὸν Ξενοκράτ. σημειώσ. ἐκδ. Κορ. σελ. 91. || Α', 255, *Κιθαργός*. ||

LIME. Ζ. Limier.

LIMIER, Ζαγάρι, Δ. Σ. Ζαγάριον, Δ. Ἡ λέξις Ζαγάριον παράγεται ἀπὸ τοῦ παρακμάζοντος Λατινισμοῦ τὸ Canis Sagarius. Οὕτως ὠνόμαζαν τὸν ὀξυτάτην ὄσφρησιν ἔχοντα σκῦλον, ὡς ἐπιτηδειότατον εἰς τὸ κυνήγιον, ἀπὸ τὸ Sagax (Εὔριν, ῥινηλάτης, Ἑλλ.) τῶν Λατίνων. Ἐφύλαξαν τὴν παραγωγὴν καὶ οἱ Ἰταλοί, ὀνομάζοντες Segugio τὸν τοιοῦτον σκῦλον. Εἶναι λοιπὸν τὸ Limier ἡ « Ἰχνευτικὴ καὶ εὔρινος κύων » τοῦ Αἰλιανοῦ (Περὶ ζ. Ἰδιότ. VI, 59). || Ε', 83, *Ζαγάριον*. || Καὶ τὴν αὐτὴν σημασίαν ἔχει καὶ ἡ Γαλλικὴ λέξις, ἐπειδὴ παράγεται ἀπὸ τὸ Lime, Ῥίνη, Ἑλλ. ὄνομα τῆς αὐτῆς γενεᾶς καὶ τὸ Ῥὶν (nez), καὶ ὄχι ἀπὸ τὸ limen (seuil) ὡς ἐνόμισεν ὁ Μενάγιος. || Δ', 292, *Λίμα*· 478, *Ῥινάριον*· καὶ 663, *Φότρα*. ||

LIMITES, Σταλίκια, Δ. || Δ', 542, *Σταλίκια*. || Ζ. καὶ Bornes.

LIMON, Λεμόνιον, Δ. Κατὰ τὸν Μενάγιον, ἡ λέξις κατάγεται ἀπὸ τοὺς Ἱσπανοὺς οἱ ὁποῖοι τὴν ἔλαβον ἀπὸ τοὺς Ἄραβας. Λὶμ ὀνομάζουν οἱ Ἄραβες τὸ Λεμόνιον, καὶ Lima οἱ Ἱσπανοὶ εἶδος λεμονίων μικρῶν γλυκέων, καὶ Limon τὰ μεγαλήτερα. Εἶναι ἴσως τὰ ἡμέτερα Γλυκολέμονα. || Α', 283, Ε', 42, *Γλυκολέμονον*· καὶ Ε', 165-166, *Λεμόνι*. ||

LINGOT D'ARGENT, Μαζίον ἀργύρου. — d'or, Μαζίον χρυσοῦ. (Ἴδε Σουΐδ. λέξ. Κυμβία). || Δ', 300, *Μαζίον*. || Ζ. Masse.

LIQUIDATION. Ζ. Liquider.

LIQUIDER. « Ἐκκαθάραι λογισμὸν », Πλούταρχ. « Ἐκκαθάραι καὶ διαλῦσαι τὰς ἀμφιλογίας », Ὁ αὐτ. Συγχωρημένον εἰς τὴν κοινὴν γλῶσσαν τὸ *Καθαρίζω τοὺς λογαριασμούς*· καὶ Liquidation, *Λογαριασμῶν καθαρισμός*.

LISIBLE, Εὐκνάγνωστον, Γλ.

LISIÈRE, Σιρὰ (ἴσ. Σειρὰ), Γλ. ὁ Δουκάγγιος (εἰς τὸ Λατιν. Λεξ.) ἀπατηθεὶς ἀπὸ τὸ Cimussa ἐνόμισεν ὅτι πρέπει νὰ διορθωθῇ Cerussa (en Fr. Céruse) ψιμύθιον. Τὸ Cimussa τοῦ παρακμάζοντος Λατινισμοῦ εἶναι τῶν Ἰταλῶν τὸ Cimossa, τῆς σημερινῆς ἡμῶν γλώσσης τὸ Σιμούσα, Σ. καὶ Τσιμοῦσα. || Δ', 500, *Σίμουσα*. Ἴδε καὶ Β', 277, *Οὔγια*. ||

LISSER. Ἐπειδὴ παράγεται ἀπὸ τὸ Λισσός, Ἑλλ. συγχωρεῖται νὰ σχηματίσωμεν ῥῆμα *Λισσόνω* ἀπὸ τὸ ἑλληνικὸν ἄχρηστον *Λισσόω*, ἢ νὰ μεταχειρισθῶμεν τὸ παλαιὸν καὶ συνώνυμον *Λιστρεύω* ἢ *Λιστραίνω*, (ἢ Λι-

στρόνω ἀπὸ τὸ Λιστρόω), κοινῶς *Στιλβόνω* (ἀπὸ τὸ Στιλβόω). || Α', 295, 302 καὶ 325, *Στιλβίτζης*. ||

LISSOIR, (ἀπὸ τὸ Lisser) Στίλβωτρον, Ἑλλ. Εἶναι ἀπὸ τῶν παλαιῶν τὸ *Λίστρον*, τὸ ὁποῖον ὅμως κατὰ τὸν Εὐστάθιον (σελ. 1229) ἐσήμαινε καὶ τὸ Râteau τῶν Γάλλων. « Λίστρα, πτύα σεσιδηρωμένα, ἤγουν » ξυστῆρες· καὶ Λιστρῶσαι δὲ ἀπ' αὐτῶν τὸ ξύσαι καὶ » ὁμαλίσαι ». Λέγει δὲ καὶ ὁ Ἡσύχιος, « Λίστρον, ξυστήρ». || Δ', 382-383, *Πάλιστρον*. ||

LIT. Z. Treille.

LIT D'UNE RIVIÈRE, Σκάφη, Γλ. || Α', 59, *Κύτος τοῦ ποταμοῦ*. ||

LIT. Canal d'un fleuve, Κοίτη, Δ.

LIT DE PLUME, Χηνοπλουμάτον, Δ.

LITIGANT. Les parties litigantes, Οἱ κρινόμενοι, Δ. Οἱ κρισολογούμενοι, Δ.

LITIGIEUX, Ἐπίδικος, Δ. Ἑλλ. « Ἐπίδικα, ὧν ἡ » δεσποτεία φιλονεικεῖται ». || Δ', 132, *Ἐπίδικος*. ||

LIVRAISON, Ἐκποίησις. « Τὸ πραθὲν καὶ ὂν παρὰ » τῷ πράτῃ, οὐ λέγεται ἐκποιηθέν, ἀλλὰ πραθέν », Γλ.

LIVRET, une table qui contient tous les produits possibles des neufs premiers chiffres, Κεφαλισμός, Ἑλλ. « Ἐν ἀριθμοῖς τὸ περὶ τοὺς ΚΕΦΑΛΙΣΜΟΥΣ » προχείρως ἔχειν, μέγα διαφέρει πρὸς τὸ καὶ τὸν ἄλ- » λον γινώσκειν πολλαπλασιούμενον » λέγει ὁ Ἀριστοτέλης (Τοπικ. Η', 12. § 8.). || Δ', 460, * *Προπαιδεία*. ||

LOCATAIRE (principal), Σταθμοῦχος, Ναύκληρος, Ἑλλ. « Ναύκληρος . . . οὐ μόνον ὡς ἡ συνήθεια » χρῆται τῷ ὀνόματι, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῦ μεμισθωμένου, » ἐπὶ τῷ τὰ ἐνοίκια ἐκλέγειν, ἢ οἰκίας, ἢ συνοικίας »

Ἀρποκρατίων. Ὁ δὲ Ἡσύχιος λέγει, « Ναύκληρος, ὁ » συνοικίας προεστώς, ἢ μεμισθωμένος ὅλην, καὶ ἀπο- » μισθῶν κατὰ μέρος, καλούμενος Σταθμοῦχος κ.τλ. ». Καὶ πάλιν, « Ναυκληρώσιμοι στέγαι, τὰ πανδοχεῖα ». Κατὰ δὲ τὸν Φώτιον καὶ « Ναυκληρεῖν, τὸ οἰκίας δε- » σπόζειν ». *Συνοικίαν*, ἢ *Πανδοχεῖον* νοοῦσιν ἀνάλογόν τι τοῦ Γαλλιστὶ ὀνομαζομένου *Hôtel garni*, ὅπου συνοικοῦσι πολλοί.

LOGEMENT, Ἐπισταθμία, Δ. Ἑλλ. — *Ville sujette au logement des gens de guerre*, Πόλις ὑποκειμένη εἰς ἐπισταθμίας. || Β', 186 - 187, *Κατούνα*. ||

LOGODIARRHÉE. Ζ. Bouche.

LOI. Ζ. Projet, et Agraire, καὶ Édit.

LOISIR (à votre-) μὲ τὴν ὑπομονήν Σου. || Β', 367, *Ὑπομονή*· καὶ 399, *Ἄδεια* § 3. ||

LONGE, la moitié de l'échine d'un Veau etc. Ἰσ. Κούταρον, Ἑλλ. « Κούταρον, τῶν ὀπισθίων τοῦ » βοὸς ἡ σὰρξ ὑπὲρ τὰ ἄρθρα » κατὰ τὸν Ἡσύχιον. || Βλ. Β', 330, ἐν λ. *Σκυλάκια* (εἰς τὸ τέλος). ||

LOQUET. Ὁ Μενάγιος τὸ παράγει πιθανῶς ἀπὸ τὸ Λύκος τοῦ Ἡσυχίου. « Λύκος, μάνδαλος θυρῶν. » || Δ', 308, *Μάνδαλον*. ||

LOTERIE. Ζ. Billet.

LOUAGE d'un cheval etc., Κτηνομίσθιον, Δ. Ἀγώγιον, Δ. || Β', 13, *Ἀγώγιον*. ||

LOUP-CERVIER, Ἰσ. Λυκοπάνθηρ, Δ. Οἱ Θῶες τοῦ Ὁμήρου ἐξηγοῦνται ἀπὸ τὸν Εὐστάθιον *Λυκοπάνθηρες*· κατὰ δὲ τοὺς νεωτέρους εἶναι τὰ Τουρκιστὶ λεγόμενα *Τζακάλια*. || Δ', 593, *Τζακάλης*. Παρβλ. καὶ 293, *Λύγκα*. ||

LOUP (entre chien et —). Z. Crépuscule.

LOUP-garou, Λυκάνθρωπος, Ἑλλ. || Δ', 211, *Καληκάντζαρος*. ||

LOUTRE, Κυνοπόταμος, Δ. Κύων ποτάμιος, ἢ Ἔνυδρις, Ἑλλ. — Poit de loutre, Ἔριον κυνοποτάμου, Δ. Ὁ Μενάγιος παράγει τὸ Loutre ἀπὸ τὸ *Λουτρίς*. Πολὺ πιθανώτερον ὅτι εἶναι παραφθορὰ τοῦ *Ἔνυδρις*, ἐπειδὴ οἱ Ἱσπανοὶ ἐφύλαξαν τὸ υ, ὀνομάζοντες τὸ ζῶον Nutria καὶ Nutra.

LUBRIQUE. Z. Lascif.

LUCARNE. Z. Boeuf (oeil de bœuf).

LUMIGNON. Z. Mèche.

LUNATIQUE, Φεγγαριάρης, Δ. Σ.

LUNE (pleine —), Πληροσέληνον, Γλ. || Δ', 76, *Γάργαρον*. ||

LUNE, *le décours* ou *le déclin* de la Lune, Λείγωσις (γρ. Ὀλίγωσις) τοῦ φεγγαρίου, Δ (λέξ. Μάστραπα). || Β', 63, *Ἀπόχυσις τοῦ φεγγαρίου*. ||

LUNE. Temps où la — ne paraît point, Μετοσέληνον, Γλ.

LUPIN. Τουρμὴ (γρ. Τουρμὶ, ἤγουν Τουρμίον, φθαρμένον ἀπὸ τὸ Θερμίον), Δ. Σήμερον, Λυπινάριον καὶ Λουπινάριον, καὶ Λυποῦνι, ἀπὸ τὸ Λατινικὸν Lupinum, ὅθεν καὶ ἡ Γαλλικὴ λέξις. Ὁ Οὐόσσιος ὅμως διστάζει ἂν οἱ Ἕλληνες ἔλαβαν ἀπὸ τοὺς Λατίνους τὸ Λυπινάριον, ἢ μᾶλλον οἱ Λατῖνοι ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας τὸ Lupinum. Θέρμος, Ἑλλ. Θέρμια, Γλ. || Ε', 170, ἐν λ. *Λουθουνάρια*. ||

LUSTRE, Πολυκάνδηλον, ἢ Πολύφωτον, Δ. Κύκλος,

Δ. — Lustre à six branches, Ἑξάφωτον, Δ. λέξ. Afocis. || Δ', 637, *Φανός. ||

LUSTRE, Πενταετηρία, Γλ. Πενταετηρὶς, Γλ. Δ. Πενταετηρὶς, Γλ. Δ.

LUTIN, Spectre, Στοιχεῖον, Δ. — *Il y a un lutin dans cette maison*, ὁ οἶκος εἶναι στοιχειωμένος. || Δ', 549 — 550, *Στοιχεῖον*. ||

LUTRIN, Ἀναλόγιον καὶ Ἀναλογεῖον, Δ. Λογεῖον, Δ. || Ε', 17 καὶ 59, *Ἀναλογεῖον*, *Εἰκονοστάσιον*. ||

LUXATION, dislocation, Παρασάλεμα, (γρ. παρασάλευμα), Σ. Ἐξάρθρωσις καὶ Ἐξάρθρησις, Ἑλλ. || Γ', 66· καὶ Δ', 358, *Ξετοπίζω* § 2. || Ζ. καὶ Entorse·

M

MACHINATION, Complot, Συσκευὴ, Γλ. || Α', 218, Συσκευή. ||

MÂCHOIRE (Il a la —) pesante, Il a une grosse mâchoire, Ὀνομάγουλος, Δ. || Α', 213, Μάγουλον. ||

MAÇON (Maître —). Ζ. Maître. — *Aide à maçon*. Ζ. Maître.

MAGISTRATS (les —), Μαγιστράτοι, Δ. Ἄρχοντες, Δ. Ἀρχοντικοὶ, Γλ.

MAGISTRATURE, Μαγίστριον, Μαγιστρότης, Μαγιστερία ἀρχὴ, Δ. || Α', 174 — 175, *Μάστορι*· Β', 233, *Ματστορας*. ||

MAGNÉSIE, Μαγνησία, Δ. Γνωστὴ λέξις καὶ εἰς τοὺς Ἕλληνας χημικοὺς, σημαίνουσα ὅμως εἰς ἐκείνους ἄλλο παρὰ τὴν σημερινὴν Magnésie, ἥτις εἶναι γῆ

λευκή, εὐαφὴς, ἐλαφρὰ κ.τ.λ. Terre blanche, douce au toucher, légère etc. κατὰ τοὺς νῦν χημικούς. Οἱ προγενέστεροι ὠνόμαζαν Magnésie καὶ Manganèse, τὴν Manganèse (ἢ Magnésie des vitriers) τῶν σημερινῶν χημικῶν, διὰ τὴν ὁποίαν ἐνόμισαν αὐτῆς ὁμοιότητα πρὸς τὸν Μαγνήτην (Aimant). Συγχωρεῖται καὶ εἰς ἡμᾶς τὴν μὲν Magnésie νὰ ἐκφράζωμεν μὲ τὸ αὐτὸ ὄνομα *Μαγνησίαν*· τὴν δὲ Manganèse, ἴσως *Μαγγνητίαν*, εἰς ἀποφυγὴν τῆς συγχύσεως. Ἴδ. Βεκμάννον Beytr. zur Gesch. der Erfind. Tom. IV, pag. 416. ‖ Ε′, 189, *Μαρκάσι*· καὶ 324-327, *Πυρίτης*. ‖

MAIN, écriture (comme dans cette phrase, *Il a une belle main)* χείρ, Δ.

MAIN (de la-) à la main, « ἐκ χειρὸς εἰς χεῖρα », Ἑλλ. Ἀριστοτέλ. Ἠθικ. Νικομάχ. Η′, 13.

MAIN. Z. Cheval. Armé.

MAIN (sous-la-), Πρόχειρον, Τρ. Ὑπὸ χεῖρα (Πλουταρχ. Μέρ. Β′, σελ. 422, ἐκδ. Κορ.), καὶ Ἀνὰ χεῖρα. « Ἀνὰ χεῖρα, ἐγγὺς τῆς χειρὸς » λέγει ὁ Ἡσύχιος. ‖ Β′, 386 § 4. ‖.

MAIN-D'OEUVRE, ἴσως Χειροδόσιον, Δ. Χειρομίσθιον, Δ.

MAINS (en venir aux-). Ἥκειν εἰς χεῖρας, Ἑλλ. (Ἴδ. Πολυαίν. Στρατηγήμ. σελ. 113, ἐκδ. Κορ.). ‖ Β′, 386 § 1. ‖ —Z. Prises.

MAIRES. ‖ Ε′, 52, *Δημογερόντων*. ‖ Z. Municipalité.

MAIRIES. Z. Municipalité.

MAISON, ou Hôpital des enfans trouvées, Βρεφοτροφεῖον, Ἑλλ. —de santé. Z. Infirmerie.

MAÎTRE (ἀπὸ τῶν Ῥωμαίων τὸ Magister· τοῦτο

δέ, κατὰ τὸν Οὐόσσιον, ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων τὸ Μέγιστος), Μάγιστρος, Μαγίστωρ, Μαΐστωρ, Δ. Κύριος, Δεσπότης, Ἑλλ.—d'hôtel., Z. Hôtel.

MAÎTRE, titre qu'on donne aux personnes en quelque dignité· *Maître tel*, Κυρός, Κύρ, Δ.—*Maître*, qui enseigne quelqu'art ou quelque science, Μάγιστρος, Δ. Διδάσκαλος, Ἑλλ. Σοφιστής, Ἑλλ. (ἴδ. Ἀπομνημ. Ξενοφ. Προλεγόμ. σελ. ι', σημ. 1, ἐκδ. Κορ.)—Maître, en opposition d'apprenti, Μάστορας, Μάστορης, Δ.—*Maître maçon*, Μαΐστωρ, Μάστορης, Δ. τοῦ ὁποίου τὸν ὑπηρέτην, *Aide à maçon*, ὠνόμαζαν Ὑποχειράριον, Δ. ἡμεῖς δὲ σήμερον, Ὑπουργόν.—Maître, le premier officier marinier, Μάγιστρος, Δ. Ναύκληρος, Ἑλλ.—*Maître d'hôtel du roi*, ou Majordome, Παλατίου Μάγιστρος, Δ. Πρόοικος, Σ. ‖ Α', 154, *Σοφιστής*· 174-175, *Μάστορι*· 194, *Ναύκλερος*· Β', 232, *Μαίστορας*· καὶ 269, *Οἰκοκύριος*· Δ', 22, 610, *Ἀντικύριος*, *Τραπεζάρης*· 671, *Χαμαιδιδάσκαλος*· καὶ Ε', 316, *Πρόοικος*. ‖

MAJORDOME. Z. Maître.

MALADE (être—), Μαλακίζεσθαι, Ἑλλ. ‖ Α', 270, *Νοσηλευθείς*· Ε', 180-181 § 4, *Μαλακία*. ‖

MALADIE, Μαλακία, Ἑλλ. ‖ Ἴδ. *Malade*. ‖

MAL-AISÉ. ‖ Δ', 206, *Κακοπίχερος*· καὶ 212, *Κακόβιος* (ἐν λ. Καλόβιος). ‖ —Z. Aisé.

MÂLE. *Il descend d'un tel de mâle en mâle*, Κατ' ἀνδρογένειαν, Ἑλλ.

MALHERBE. Z. Thapsie.

MALIN. *Ulcère malin*, Κακότροπον ἕλκος, Δ. ‖ Β', 13, ἐν λ. Ἄγριος (εἰς τὸ τέλ.)· Δ', 679, *Χειροτερεύω*· καὶ 716-717, * *Δυστροπεύω*. ‖ —*Plaie maligne*, Κακό-

τροπος πληγή, Δ.—*Fièvre maligne*, Κακότροπος πυρετός, Δ. Οἱ παλαιοὶ ἐμεταχειρίζοντο εἰς ταῦτα τὸ Κακοήθης.—*La plaie, ou la maladie va devenir maligne*, Κακοτροπίζει, Δ. Λέγομεν καὶ *Κακοσυνεύει* καὶ *Χειροτερεύει*. || Δ', 716-717, * *Δυστροπεύω*. ||

MALLE, Σεπέτι, Σ. Φορτσέρι. Le premier est un mot Turc, le second vient de l'Italien, *Forziere*. Μαλάκιον est le mot dont nous pouvons nous servir, non seulement parcequ'on trouve ce mot dans Ducange dans ce sens, mais plus encore par l'autorité d'Hesychius, selon le quel « Μαλάγας... θύλαξ, ἀσκός »· et ensuite « Μαλάνιον (f. Μαλάκιον), σάκκος ».

MALLE. Κατά τινας ἀπὸ τὸ *Μαλλός*· κατ' ἄλλους ἀπὸ τῶν Ῥωμαίων τὸ Mantica ἢ ἀπὸ τῶν Γερμανῶν τὸ Mahl, τὰ ὁποῖα (ὡς καὶ τὸ Malle) σημαίνουν κιβώτιον δερμάτινον, ἢ περισκεπασμένον μὲ δέρμα. Ἡμεῖς τὸ ὀνομάζομεν μὲ δύο ξένας λέξεις, *Σεπέτι* (Τουρκ.) καὶ *Φορτσέρι* (Ἰταλ. Forziere). Οἱ Γραικορωμαῖοι ὠνόμαζαν τὰς ἀπὸ Βάϊα φοινίκων πλεκτὰς σπυρίδας, Μαλάκια, Δ. Λέγει καὶ ὁ Ἡσύχιος « Μαλάγας... » θύλαξ, ἀσκός »· καὶ « Μαλάκιον, σάκκος ».

MALTÔTE. Z. Exaction.

MALTRAITER. || Β', 215, καὶ Δ', 271, *Λαβόνω*. || Z. Accomoder.

MALVEILLANCE, Κακοθέλεια, Γλ.

MALVEILLANT, Κακοθελής, Γλ.

MAMELON, Ἀκρομάσθιον, Γλ. || Β', 239, *Μαστάριον*· καὶ Δ', 486 § 2, *Ῥῶγα*. ||

MANANT, un paysan ou rustre, ὁ κοινῶς χωριά-

της || Β', 95, *Ἄγροικος*, ἐν λ. *Γρικῶ* ||. Ἀναλογεῖ μὲ τὸ *Μανᾶς* τοῦ Ἀριστοφάνους (*Ὀρν. 523),

Νῦν δ' ἀνδράποδ' ἠλιθίους, Μανᾶς.

MANCHE. La partie d'un instrument etc. Χειρολάβη, Δ. Μανίκι, Σ. —*Manche d'une cognée*, Στειλάριον, Στελεός, Στηλειός, Δ. Στελιάρι, Σ. Στειλεὸς (ὁ), καὶ Στελεὸν (τὸ), Ἑλλ. Stiel, Γερμανιστί || Δ', 547, *Στελιάρι*. || —*Manche d'un habit*, Μανίκι, Σ. Ἀπὸ τὸ Λατινικὸν Manica, Χειρίς, ἐκ τοῦ Manus. Τοῦτο τὸ Manus ἐγεννήθη ἀπὸ τὸ Ἑλληνικὸν Μάρη, συνώνυμον τοῦ Χείρ, (ὡς τὸ Donum Δῶρον), τοῦ ὁποίου λείψανα ἔμειναν εἰς τὸ *Εὐμάρεια*, συνώνυμον τοῦ *Εὐχέρεια*. || Α', 140, ἐν τῇ λέξει *Ἀνακομβόνεται*. ||

MANCHOT (de *Mancus*), Κουλός, Σ. Κυλλός, Ἑλλ. « Ancus, mancus, Κυλλός, Λορδὸς » Γλ. Τὸ Λορδὸς ἁρμόζει μᾶλλον εἰς τοῦ ὅλου σώματος τὴν σύγκαμψιν, συνώνυμον μὲ τὸ *Καμπύλος*. || Β', 100, *Γυρτός*· Δ', 158, *Ζόμπος*· καὶ 250, *Κουλός*. ||

MANDAT, Ἔνταλμα, Γλ. || Β', 236, *Μανδάτον*· καὶ Δ', 123, * *Ἔνταλμα*. ||

MANDATAIRE, Ἐντολεύς, Γλ. Ἐντολικάριος, Δ. || Δ', 124, *Ἐντολεύς*. || Ζήτει καὶ Chargé d'Affaires, καὶ Régisseur.

MANDEMENT, Ἐντολικόν, Δ. Ἐνταλτηριῶδες γράμμα, Δ. Σήμερον (ἂν δὲν λανθάνωμαι) ὀνομάζομεν ἁπλῶς, *Ἐνταλτήριον*, τὴν τοιαύτην τῶν Ἀρχιερέων ἢ Ἐπισκόπων διαταγήν. || Δ', 123, *Ἐντάλματα*. ||

MANÈGE. Z. Manigance.

MANES, Θεοὶ καταχθόνιοι, Γλ.

MANGANÈSE, métal. Ἴσ. Μαγγνητία. Z. Magnésie.

MANGER, *Τρώγω* λέγομεν σήμερον, ἀντὶ τοῦ Ἐσθίω, Ἑλλ. Πρώτην φορὰν ἴσως εὑρίσκεται εἰς ταύτην τὴν σημασίαν εἰς τὸν Πλούταρχον, Συμποσιακ. Γ, Προοίμ. καὶ Η, Προοίμ. || Β', 358, *Τρώγω*· καὶ Ε', 352, *Φάγω*. ||

MANGEUR (grand-), Βρώτης, Γλ. || Πρβλ. Δ', 632 καὶ 726, *Φαγάνος*. ||

MANIGANCE, Manège, Παρεγχείρησις, Γλ. Παράγεται ἀπὸ τὸ Μαγγανεία, καὶ σημαίνει σχεδὸν τὸ αὐτό, ὡς καὶ τὸ ῥῆμα Manigancer ἀπὸ τὸ Μαγγανεύω, καὶ ὄχι ἀπὸ τὸ Manicare καθὼς ἐνόμισεν ὁ Μενάγιος.

MANIGANCER. Z. Manigance.

MANNE, espèce de panier etc. Μανάδιν, Δ. Τὸ ὑποκοριστικόν. || Πρβλ. *Κίστη*, Α', 59. ||

MANNEQUIN, sorte de panier etc.—Z. Manne—Κανίσκι, Σ. Μανίσκιον, Δ. Κανοῦν, Κάναστρον καὶ Κανίσκιον, Ἑλλ. || Ε', 185, *Μανίσκιον*. ||

MANNEQUIN, figure d'homme faite de bois ou d'osier etc. Κίνναβος, Ἑλλ. « Κίνναβος, τὸ εἴδωλον » πρὸς ὃ οἱ πλάσται καὶ οἱ ζωγράφοι βλέποντες διατί» θενται, πλάττοντες καὶ γράφοντες » λέγει ὁ Σουΐδας. — Z. Canevas. — Τινὲς ἐνόμισαν ὅτι τὸ Ἀνδρείκελον (Z. Couleur de chair) εἶναι τὸ αὐτὸ καὶ τὸ Κάναβος. Ἴδε τὸ Λεξικὸν τοῦ Schneider.

MANOUVRIER, Χειροτεχνάριος, Δ. Χειροτέχνης, Δ. Ἐργοχειριαστής, Σ. || Α', 170-171, *Χειροτεχναρίους*. ||

MANUFACTURE, Fabrique, Φάβριξ, Δ. Ἐργοστάσιον, Δ. Συνέργιον, Δ.—Z. Atelier, καὶ École. || Δ', 135, * *Ἐργοστάσιον*· καὶ 572, *Συνέργιον*. ||

MANUFACTURIER, Φακτονάριος, Δ.

MANUMISSION. Εἶναι κατὰ λέξιν τὸ *Χειραφεσία*, ἂν καὶ διὰ τούτου ἐσήμαινον μᾶλλον τὴν Émancipation. — Z. Émancipation.

MAPPEMONDE. Ἴσ. Κοσμοπίναξ. Ἴσ. Κοσμάπλωμα.

MAQUEREAU, Μαστροπὸς, Μαυλιστὴς, Δ. Κατὰ δὲ τὸν Διομήδην (de orat. et partib. libr. I, pag. 313) « Ἐρωμενοπάροχος, Ἐρωμεναγοράστης ». ‖ Β', 417, *Μαστροπός*· καὶ 240, *Μαυλίζω*· καὶ 262, *Ξεμαυλίζω*· καὶ Ε', 192, *Μαυλισία*. ‖

MAQUIGNONNAGE, Μαγγανεία, Μαγκάνευμα, Ἑλλ.

MAQUIGNONNER, user d'artifice etc. Μαγγανεύω, Ἑλλ. (ὅθεν καὶ παράγεται ἡ λέξις). Ἴσως καὶ *Γελγηθεύω*, Ἑλλ. « Γελγηθεύειν, ἀπατηλογεῖν » λέγει ὁ Ἡσύχιος· καὶ « Μαγγανία, Μηχανία — Μάγγανα, Μηχανήματα ».

MARAIS, Νερομαζωξιὰ, Σ. Βάλτος, Τρ. Τέλμα, Ἑλλ. Ὑδροστάσιον, Ἑλλ. ‖ Δ', 348, *Νερομαζωξία*· καὶ 626, *Ὑδροστάσιον*. ‖

MARAIS, signifie aussi à Paris, un terroir où l'on fait venir des herbages etc. Τέλμα, Ἑλλ. (οἱ Ἀθηναῖοι). Ἴδ. τὰς εἰς τὸν Ξενοκράτ. σημειώσ. ἐκδ. Κορ. σελ. 96.

MARC, Ὑδροστάσιον, Γλ. Δ. Νερομαζωξία, Σ.

MARC DE RAISINS, Ζίπορα, Δ. Τζίπουρα, Δ. Σ. Στροφίλια, Σ. Στέμφυλα, Ἑλλ. ‖ Δ', 560, *Στροφίλια*. ‖

MARCHAND EN GROS, Μεγαλέμπορος, Γλ. Δ. Λατινιστὶ *Magnarius*.

MARCHER, sur le bout de pieds· ἢ, sur la pointe

du pied, Ἐπ' ἄκρων βαδίζειν, Ἑλλ. Σοφοκλ. Αἴαντ. — Marcher doucement, Σιγοπατῶ, Δ.

MARCHER, Προπατῶ, Σ. Πορπατῶ, Σ. Πουρπατῶ, Σ. Περιπατῶ, Σ. Βαδίζω, Ἑλλ. Τὸ πρῶτον μόνον (Προπατῶ) εἶναι τὸ ὀρθὸν, ἐπειδὴ ἐκφράζει τὸ *Βαδίζω* τῶν παλαιῶν. Τὸ δὲ *Περιπατῶ*, εἰς μὲν ἐκείνους ἐσήμαινε τὸ se promener· εἰς δὲ τὸν παρακμάζοντα Ἑλληνισμὸν ἔλαβε τὴν σημασίαν τοῦ *Βαδίζω* Marcher, τοῦ ὁποίου παράδειγμα εἶναι τὸ «Χωλοὶ περιπατοῦσι» (Ματθ. ια, 5) καὶ ἄλλα πολλὰ μέρη τῆς Νέας διαθήκης. Ἡ διαφορὰ τῶν δύο τούτων ῥημάτων φαίνεται εἰς τὸν Πλούταρχον (Εἰ πρεσβυτέρ. πολιτευτ. § 26) «Τοὺς ἐν ταῖς » στοαῖς ἀνακάμπτοντας ΠΕΡΙΠΑΤΕΙΝ φασίν.... Οὐκ » ἔτι δὲ τοὺς εἰς ἀγρὸν ἢ πρὸς φίλον ΒΑΔΙΖΟΝΤΑΣ. || Α', 313, *Περπατῶ*· Β', 292, *Περιδιαβάζω*· 309, *Πορπατιξιά*· καὶ 312, *Προπατῶ*. ||

MARCOTTE, Καταβολάδα, Σ. Ἀπορυσμὸς (γρ. Ἀπωρυγμὸς), Γλ. Ἀπώρυξ καὶ Κατώρυξ, Ἑλλ. καὶ ἡ Καταβολὰς ἑλληνικὸν εἶναι, ἂν καὶ ὁ Ἡσύχιος ἠρκέσθη νὰ τὸ σημειώσῃ μόνον ὡς συνώνυμον τοῦ Κλάδος. || Ε', 115, *Καταβολάδα*. ||

MARCOTTE, Ἀπώρυξ, Κατώρυξ, Προκατορυγμὸς, Ἀπορυγισμὸς (ἴσ. γρ. Ἀπορυγμὸς), Καταβολὴ, Προμόσχευσις, Μεταμόσχευσις, Καταμόσχευσις, Μόσχευμα, Μεταμόσχευσις, Γλ. Γλ. Γλ. || Ε', 216, *Μοσχεύω*. ||

MARÉCHAL, Μαρισκάλδος, Δ. Πρωτοστάτωρ, Δ. || Ε', 188, *Μαρισκάλδος*. ||

MARGE, Μάργελλον, Δ (λέξ. Ψυχαγωγίας). Σήμερον, Περιθόρι, Σ. ἀπὸ τὸ Περιθεώριον, ἤγουν τὸ μέρος

τῆς σελίδος τὸ θεωρούμενον ἄγραφον. Μετώπιον, Δ. App. pag. 96. || Δ', 410, *Περιθόρι*. ||

MARGELLE, Περιστόμιον φρέατος, Γλ. || Δ', 678, *Χεῖλος τοῦ πηγαδίου*. ||

MARGELLE, Τερμάτειχος (γρ. Τερμάτοιχος ἢ Τερμότοιχος), Δ. Ἀπὸ τὸ Τέρμα καὶ Τοῖχος· Χειλοπήγαδον, Δ.

MARGUILLIER. Z. Procureur.

MARIAGE Clandestin, Κρυφογαμία, Δ. Λαθρογαμία, Δ. || Ε', 150, *Λαθρογαμία*. ||

MARIÉE (Nouvelle—), Νεογαμετὴ, Γλ. || Ε', 236, * *Νεόνυμφος*. ||

MARIONNETTES, Κούκλαις, ΓΓ. Νευρόσπαστα (τὰ), Ἑλλ. || Δ', 254, *Κούτσα*· καὶ 350, *Νιτίον*. ||

MARMITE, Pot, Chaudron, Κακκάβιον, Δ. Κακκάβη, Ἑλλ. « Κακκάβη, ὃν ἡμεῖς Κάκκαβον· ἔστι δὲ » λοπαδῶδες, ἔχον ἐξ ἑαυτοῦ τρεῖς πόδας » λέγει ὁ Φώτιος. Εἶναι λοιπὸν ὁ *Τρίπους ἐμπυριβήτης* τοῦ Ὁμήρου. || Α', 243, *Κακάβιν*· Δ', 200, *Κακάβιον*, καὶ 470, *Πυρωστία*. || Τὸ Chaudron μεταφράζεται κατὰ λέξιν, Θερμάριον, Δ.

MARNE. Z. Craie.

MARQUE. Z. Lettres.

MARQUES, ornements qui distinguent une personne d'avec une autre, Παράσημα, Δ. — *Marques de la royauté*, Παράσημα τῆς βασιλείας ἢ βασιλικὰ, Δ.

MARQUETERIE (ouvrier en—), Ψηφοθέτης, Γλ. — Ouvrage de Marqueterie, Ψηφοθέτημα, Γλ. Ψηφολόγημα, Γλ. — Plancher de Marqueterie, Ἴσ. Ψηφολογητὸν ἔδαφος, Γλ. || Δ', 564, *Συγκοπή*· καὶ 701, *Ψήφαις*. ||

MARQUETINE (ouvrage de—), Μετὰ συγκοπῆς, Δ.

MARQUIS, Μαρκέσιος, Μαρκέσης, Μαρκήσιος, Δ. Ἀπὸ τοῦ παρακμάζοντος Λατινισμοῦ τὸ Marchio (ἤγουν Μαρχίων) ἐκ τοῦ Marca, Γερμανιστὶ Mark, τοῦ σημαίνοντος ὅριον τινὸς χώρας. Οὕτως ἐλέγετο ὁ ἄρχων τινὸς ἐπαρχίας ἢ πόλεως κειμένης εἰς τὰ σύνορα, καὶ διὰ τοῦτο ὀνομαζόμενος ἀπὸ τοὺς Γερμανοὺς Markgraf, ἤγουν Κόμης τῶν ὁρίων, Ὁροκόμης, Ὁριοκόμης, ἢ Ὁροφύλαξ. || Ε', 76 καὶ 189, *Μαρκέζιος*. ||

MARRE, houe de vigneron, Χειρσκαφάγιον, Δ. Ἀπὸ τοῦ παρακμάζοντος Λατινισμοῦ τὸ Marra, ἐκ τοῦ *Μαῤῥόν*· « Μαῤῥὸν, ἐργαλεῖον σιδηροῦν » λέγει ὁ Ἡσύχιος. || Πρβλ. Β', 51-52, *Ἀξίνη*· Δ', 37, *Μάκελλα* ἐν λ. *Ἀστροπελέκι*· 595, *Τζηκοῦρι*· Ε', 25, *Σκαλιστήριον* (ἐν λ. * *Ἀσκάλευτος*)· 54, *Δικέλλιον*· 167, *Δίσγος*· 179, *Μακέλλη* ἐν λ. *Μακελλεῖον*· καὶ 346, *Τζάπα*. ||

MARRONIER d'Inde, Ἱπποκάστανον· (Æsculus Hippocastanum τὸ ὀνομάζουσιν οἱ νεώτεροι Βοτανικοί). Ἔγινε γνωστὸν εἰς τοὺς Εὐρωπαίους ἀπὸ τὴν Ἀσίαν περὶ τὰ μέσα τῆς δεκάτης ἕκτης ἑκατονταετηρίδος. Οἱ Τοῦρκοι μεταχειρίζονται τὸν καρπὸν εἰς ἰατρικὸν τῶν ἀσθματικῶν ἵππων (chevaux poussifes). Ἴδ. Beckmann, (Beytr. zur Gesch. der Enfind. Tom. I, pag. 498).

MARSOUIN, Γουρουνόψαρον, Σ. Φώκαινα, Ἑλλ. Ἴδ. τὰς εἰς τὸν Ξενοκράτ. σημειώσ. ἔκδ. Κορ. σελ. 108-109.

MARTEAU, espèce de chien de mer, Ζύγαινα, Ἑλλ. Ἴδ. τὰς εἰς τὸν Ξενοκρ. σημειώσ. ἔκδ. Κορ. σελ. 109. || Δ', 585, *Σφύραινα*. ||

MARTRE, ἢ Martre Zibeline, ἢ Zibeline, Σαμοῦρι, Σ. Σίμωρ, Ἑλλ. « Σίμωρ παρὰ Πάρθοις καλεῖ» ταί τι μυὸς ἀγρίου εἶδος, οὗ ταῖς δοραῖς χρῶνται πρὸς

» χιτῶνας » λέγει ὁ Ἡσύχιος. Καὶ τοῦτο καὶ ἄλλων μικρῶν ζώων πολύτιμα δέρματα ὠνομάζοντο μὲ τὸ κοινὸν ὄνομα, Μῦς ποντικός, Ἑλλ. διότι ἤρχοντο εἰς τοὺς Ἕλληνας ἀπὸ τοὺς ἐπάνω τοῦ Εὐξείνου πόντου τόπους. || Δ', 447, *Ποντικός* § 1· καὶ 488, *Σαμοθρι.* ||

MARTYRE, toute sorte de peines de corp, ou d'esprit, Μαρτύριον, Δ. || B', 238, *Μαρτύριον.* ||

MARTYRISER, tourmenter pour quelque chose que ce soit, Μαρτυρίζω, Δ.

MASSE, amas de plusieurs parties etc. Μάζα, Δ. Ὅθεν τὸ Μαζόνω, Δ. ἢ Μαζεύω Amasser, καὶ τὸ ἐπίῤῥημα Μαζῆ, Δ. (ἤγουν *ἐν μάζῃ* en masse), σήμερον *Μαζῆ* εἰς σημασίαν τοῦ ensemble.—*Une masse de fer, d'or* etc. Μαζίον σιδήρου, χρυσοῦ, κτλ. Δ. (Σουΐδ. λέξ. Κυμβία). || A', 175, *Περιμάζωσε*· B', 229-230, *Μαδεύω, Μαζεύω, Μαζί, Μαζόνω*· Δ', 300, *Μαζεύω* καὶ *Μαζίον.* || Z. καὶ Lingot.

MASSE, le fonds d'argent d'une succession, Σύνκτησις (γρ. Σύγκτησις), Γλ. || Δ', 564, *Συγκτησία.* ||

MASSIER. Z. Appariteur.

MASSIF, Ὁλόσφυρος, Γλ. Σφυρήλατος, Γλ.

MASSUE, Sorte de baton noueux. Μάτζα, Ματζούκα, Ματζούκιον, Δ. Ἀπελατίκιον, Δ. Ῥόπαλον, Κορύνη, Ἑλλ. Εἰς τὸν παρακμάζοντα Λατινισμὸν Maxuca ἢ Mazuca. || A', 195, *Ματζοῦκα.* ||

MASTIC, Ἴσ. Λιθόκολλα, Ἑλλ.

MASURES, Ἐρημοτόπια, κατὰ τὸν Λεϋγκλαύιον. Ἐρειποτόπια, κατὰ τὸν Σχολιαστὴν τοῦ Ὀππιανοῦ (Ἁλιευτ. α', 54). Χαλάσματα, Σ. Ἐρείπια ἢ Οἰκόπεδα, Ἑλλ. || A', 208, *Χαλάστρα, Χαλάσματα.* ||

MATRICE, moule, Μήτρα, Ἑλλ. μεταφορικῶς, καθὼς τὸ ἐμεταχειρίζοντο οἱ Στωϊκοὶ (Διογέν. Λαέρτ. ζ, 46). Ζ. Moule.

MATRICULE, le registre dans le quel on écrit les noms, etc. Ματρίκιον, Δ. Ἀπογραφή, Ἀντιγραφή, Γλ. ‖ Ε', 192, *Μάτριξ*. ‖

MATRONE. Ζ. Dame.

MAUVAIS plaisant. Ζ. Plaisant. — Sujet, *Κακὸν ἄγγελον* λέγομεν ἀντ' αὐτοῦ.

MAYENNE. Ζ. Aubergine.

MÈCHE, Τουβὶν, Δ. Ἀπρότουβον, Δ. Τὸ πρῶτον εἰκάζει ὅτι ἐγεννήθη ἀπὸ τὸ *Στυπεῖον*· τὸ δεύτερον νομίζει κακὴν γραφὴν τοῦ *Ἀπτότουβον*· Φατλίον, Δ. Φυτλίον, Δ. Φυτίλιον, Δ. Φητίλιν, Δ. Φοιτήλι, Δ. Καὶ *Φωτίλιον*, ὡς συμπεραίνεται ἀπὸ τὸ *Ξεφοτηλίζειν*, Δ. καὶ γράφεται σαφῶς διὰ τοῦ ω, εἰς τὴν λέξ. *Φυτίλλιον*, Δ. App. pag. 194. ‖ Δ', 33, *Ἀπτρίν*· 507, *Σκαμάγκι*· 551, *Στουπί*· 607, *Τουβίν*· 642, *Φατλίον*· 649, *Φιτιλί*· 650, *Φιτρί*· 651-653, *Φλόμος*· καὶ Ε', 354, *Φατλίον*. Πρβλ. καὶ Ε', 214-215, *Μόξα*, *Μύξα*. ‖

MÈCHE, Ἁπτρίον, καὶ κατὰ συγκοπὴν Ἁπτρὶν, Δ. Στυπεῖον, Τουβίον, Δ. Τουβὶν, Δ. Φυτίλλιον καὶ Φωτίλιον, Δ. Φοιτίλι, Φτίλι, Σ. Φιτρὶ, Σ. Τοῦ *Ἁπτρίον* ἡ παραγωγὴ ἀπὸ τοῦ Ἅπτω, εἶναι ἀδίστακτος, καθὼς καὶ τὸ *Στουπεῖον* (Ἑλλ. Στυππεῖον). Τὸ *Τουβίον* πιθανὸν ὅτι παράγεται ἀπὸ τὸ Λατινικὸν Tubus, σωλὴν, καὶ σημαίνει τὸ σωληνάριον, διὰ τοῦ ὁποίου διέρχεται τὸ Ἁπτρίον. Τῶν λοιπῶν αἱ διάφοροι σφαλμέναι γραφαὶ μᾶς ὁδηγοῦν εἰς δύο γραφὰς, *Φωτύλιον* (σύνθετον ἀπὸ τὸ *Φωτὸς* ὕλη) ἢ πολὺ πιθανώτερον Φωτύλλιον

(ὑποκοριστικῶς κατὰ τὸ Βρεφύλλιον καὶ Μειρακύλλιον), τὸ ὁποῖον κατὰ λέξιν ἐκφράζει τὸ Lumignon τῶν Γάλλων.

MÈCHE (Flumus παρακαμάζ. Λατινισμ. ἀπὸ τὸ Φλόμος), Θρυαλλὶς, Γλ. || Δ', 651-652, *Φλόμος*. ||

MÉCOMPTE, erreur de calcul, Παραλογισμὸς, 'Ελλ.

MÉCOMPTER (se—), Παραλογίζομαι. || Δ', 205-206, *Κακομετρῶ* § 2. ||

MÉDECINE. *Professeur de Médecine*, Ἰατροσοφιστὴς, Δ. || Δ', 182. ||

MÉDICAL. Matière médicale, Ὕλη ἰατρικὴ, Δ.

MÉDICAMENTAIRE (Code—). Z. Pharmacopée.

MÉDIOCREMENT, moyennement, Μεσαίως, Δ. Γράφε *Μεσέως* (καθὼς καὶ τὸ Ἀλλέως ἀπὸ τὴν Ἰωνικὴν πληθυντικὴν γενικὴν Ἀλλέων ἀντὶ τοῦ Ἄλλων). Μέσως, Μετρίως, 'Ελλ.

MÉLANGES, Σύμμικτα, Γλ. — de Littérature, etc. Ἄτακτα (τὰ). Voyez les notes de Ménage sur Diog. Laert. pag. 196. — Παντοδαπὰ, Voyez l'édition d'Homère avec les scholies par Villoison pag. 340. Cf. Érotien in Χεῖαι. || Α', Προλεγόμ. 6'. ||

MELON, Πεπόνι, Σ. Μηλοπέπων, Δ. 'Ελλ. Σίκυος πέπων, ἡ Σίκυος σπερματίας, 'Ελλ. || Δ', 406, 407, *Πεπονόκηπον*. ||

MÉLONGÈNE. Z. Aubergine.

MÉNAGE. Z. Feu.

MÉNAGERIE, lieu où l'on tient des animaux étrangères et rares, Ζωγρεῖον, 'Ελλ. καὶ Ζῶγρος, 'Ελλ. « Ζῶγρος, τόπος ἐν ᾧ θηρία ἐμβάλλεται » λέγει ὁ Ἡσύχιος. || Β', 145, *Ζῶγρος*. ||

MENOTTES, Anneau de fer qu'on met aux poignets d'un criminel, Χειροπέδαι, Δ. Χεροδέσμια, Σ.

MENTIR. *Il a menti par sa gorge*, Φράσις χυδαία. Εἰς τὴν Μυθιστορίαν ἐπιγραφομένην Ἀπολλώνιος ὁ ἐν Τύρῳ, φέρεται,

Μ' αὐτῆνος ἄλλος ψεύδεται στὸν κόμπον τοῦ λαιμοῦ του.

MENUISIER, Λεπτουργὸς, Δ. Ἑλλ. Ἴδ. Διόδωρ. Σικελιώτ. ιζ, 115. || Γ', 64· καὶ Δ', 288, *Λεπτουργός*. ||

MÉPRISABLE, Κατάπτυστος, Γλ. Ἐξουδενημένος, Γλ. || Δ', 41, *Ἀχρεῖος*. ||

MÉPRISER, Ἐξουδενίζω, Γλ. || Δ', 413, * *Περιφρονῶ*. ||

MER. *C'est porter l'eau à la mer*. Παροιμία ἀνάλογος μὲ τὸ « Γλαῦκ' ἐς Ἀθήνας »· ἢ μὲ τὸ, « Πύξον εἰς » Κύτωρον ». Ἴδ. Εὐστάθ. εἰς τὴν Ἰλιάδ. σελ. 88.

MERCÉNAIRE, ἐπίθ. Μισθωτός· οὐσιαστ. ὅταν ὁ λόγος εἶναι περὶ γεωργῶν μισθωτῶν. *Μυστραγός*, Δ (λέξ. Ὑποταργάτης). Οἱ Κύπριοι σήμερον τὸν ὀνομάζουν (ὡς ἤκουσα) ὀρθότερον, *Μίσθαργον* (ἤγουν *μισθοῦ ἐργαζόμενον*). Ἴσως εἶναι ἀπὸ τὸ Ἑλληνικὸν Μίσθαρνος. || Α', 115-116, ἐν λ. *Ἐπίργει*· καὶ Β', 248, *Μίσθαργος*. ||

MERCIER (petit—), Porte-balle. Ἀναλογεῖ μὲ τὸ Γελγεοπώλης, Γρυμαιοπώλης, Γρυτοπώλης ἢ Ῥωποπώλης, Ἑλλ. Κατὰ τὸν Ἡσύχιον, « Γέλγη, ὁ ῥῶπος, » καὶ βάμματα, ἄτρακτοι, καὶ κτένες. — Γελγεοπωλεῖν, » ῥωποπωλεῖν, παντοπωλεῖν. — Γρυμαία, ἐσθὴς καὶ ἀγ- » γεῖον (ἴσ. ἀγγεῖα), σκευοθήκη, ἵν ᾖ || γρ. ἴσ. *ἐν ᾗ* || ἡ » γρύτη· ἤδη δὲ καὶ τὰ λεπτὰ σκευάρια, ἃ καὶ *Γρύτην* λέ- » γομεν. — Γρύται, σκεύη. — Ῥωπεύειν, ῥωποπωλεῖν· ἤδη

» δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ μεταβάλλεσθαι. —Ῥωπικὰ, τὰ παρεμπο-
» ρεύματα. —Ῥωποπώλης, ὁ ῥῶπον πωλῶν· Ῥῶπον δὲ
» ἔλεγον τὸν λεπτὸν καὶ ποικίλον φόρτον. — Ῥῶπος,
» ῥωπικὸν, ἀντὶ τοῦ οὐδενὸς ἄξιον· ὁ γὰρ λεπτὸς ῥῶπος,
» ἤγουν ὁ φόρτος, μίγματα, χρώματα, ὅσα ζωγράφοις,
» βαφεῦσι, μυρεψοῖς χρησιμεύει ». Ὁ Σχολιαστὴς τοῦ
Λουκιανοῦ (Λεξίφ.) λέγει « Γρυμαιοπώλης, ὁ τὰ εὐτελῆ
» σκευάρια πωλῶν κτλ. ». Ὁ δὲ Ζηνόβιος (Παροιμ. ε,
54), « Γρυτάρια λέγουσι τὰ κατὰ τὴν οἰκίαν λεπτὰ
» σκευάρια· καὶ Γρυτοπώλην, τὸν τὰ σκευάρια πω-
» λοῦντα ». Τὴν *Γρυμαίαν* ὁ Φρύνιχος (Anecdot. Graec. Bekker vol. I, pag. 33) γράφει διὰ τῆς ει διφθόγγου.
« Γρυμεία, ἣν οἱ πολλοὶ *Γρύτην* καλοῦσι. Δίφιλος ἄνευ
» τοῦ ι *Γρυμέαν*. Ἔστι δὲ παρ' Ἀθηναίοις πήρα τις
» *Γρυμέα* καλουμένη, ἐν ᾗ παντοῖα σκεύη ἐστί· Σαπφὼ
» δὲ Γρύτην καλεῖ τὴν μύρων καὶ γυναικείων τινῶν θή-
» κην ». Ἄλλος Λεξικογράφος (Αὐτ. σελ. 299) ἐξηγεῖ
τὸν Ῥῶπον, « παντοδαπὸν φόρτον ». Λέγει προσέτι ὁ
Ἡσύχιος, « Αἰγιναῖα, τὰ ῥωπικὰ φορτία· καὶ οἱ πιπρά-
» σκοντες αὐτὰ, Αἰγινοπῶλαι ἐλέγοντο, » τὸ ὁποῖον
μᾶς ἐξηγεῖ ὁ Στράβων (σελ. 376) || ἐκδόσ. Κορ. Μέρ.
Β', σελ. 129 ||, λέγων περὶ τῆς Αἰγίνης νήσου· « Ἐμ-
» πορεῖον γὰρ γενέσθαι, διὰ τὴν λυπρότητα τῆς χώρας
» τῶν ἀνθρώπων θαλαττουργούντων ἐμπορικῶς· ἀφ' οὗ
» τὸν ῥῶπον *Αἰγιναίαν ἐμπολὴν* λέγεσθαι ». Ἀπὸ ὅλα
ταῦτα συμπεραίνεται, ὅτι τὰ συνώνυμα ταῦτα ἀνήκουσιν
ἐκ μέρους καὶ εἰς τὸν Mercier τῶν Γάλλων καὶ εἰς τὸν
Fripier.

MÈRE (grande—), Μεγαλομήτωρ, Ἑλλ. « Μεγα-
» λομήτωρ, ἡ τῆς μητρὸς μήτηρ » λέγει ὁ Ἡσύχιος

Βαβὰ, Κυροῦλα, Σ. ‖ Ε', 29, *Βαβά*· 147, *Κυροῦλα*· καὶ 244-245, *Νόννα*. Ἴδ. καὶ Α', 63, *Μάμμη*. ‖

MÈRE-GOUTTE. Vin le plus pur de la cuve non foulée, Πρότροπος οἶνος, Ἑλλ. ‖ Δ', 329-330, *Μονοχεύω*· καὶ 461-462, *Πρόρος τοῦ κρασίου*. ‖

MÉRIDIENNE (faire la—), Μεσημβρίζω ἢ Μεσημερίζω, Δ. Ἐνδιάζω, Ἑλλ. Μεσημβριάζω, Ἑλλ. Ὁ δὲ Πλάτων (Φαιδρ. σελ. 259) εἶπε, « Μεσημβριάζοντα » εὕδειν ». ‖ Ε', 202, *Μεσημερίζω*. ‖

MÉTAIRIE. Ζ. Métayer.

MÉTAYER, Μερδικάρης, Δ. Ἡμισειαστὴς, Ἡμισυμερίτης, Δ. Μορτίτης γεωργὸς, Δ. Εἰς τὸν παρακμάζοντα Λατινισμὸν, τὸν ὠνόμαζαν Parcerarius, Parcennarius, Partiarius (ὅθεν τὸ Γαλλιστὶ Fermier partiaire), καὶ Medietarius (ὅθεν τὸ Métayer, ὁ ἡμισειαστής). Τὸ *Μορτίτης* παράγεται ἀπὸ τὸ *Μορτὴ*, τὸ σημαῖνον τὴν μερίδα, καὶ ἐκφράζει τὸν Partiaire, τὸν ὁποῖον καὶ *Ἐπίμορτος* ἔλεγαν, ὡς καὶ τὴν γῆν αὐτὴν τῆς ὁποίας ἐμερίζοντο οἱ καρποὶ, *Ἐπίμορτον γῆν* (une métairie). « Μορτὰν τὴν γενομένην καταβολὴν ἀπὸ » τῶν καρπῶν », λέγει ὁ Ἡσύχιος· καὶ πάλιν, « Ἐπί» μορτος, σπόριμος γῆ, ἢ Ἐπιμεριστή. Λέγεται δὲ οὕτω » καὶ ὁ ἐπὶ μέρει ἐργαζόμενος. Μορτὴ γὰρ τὸ μέρος » ἐκαλεῖτο, καὶ Ἐκτήμοροι (ἴσ. Ἐκτήμορτοι) οἱ τὸ » ἕκτον τελοῦντες ». Τῆς γῆς ὁ κύριος (le propriétaire) σχετικῶς πρὸς τὸν Μορτίτην, ὠνομάζετο Χωροδότης, Δ. Ὁ Σ. ἐξηγεῖ τὸν Métayer (Ἰταλ. Mezzaioulo), μὲ τὰς λέξεις, Ἀνεστάτης (γρ. Ἀναστάτης), Κοντουμπερνάρης, Κόλιγας. Ὁ *Κοντουμπερνάρης* παράγεται ἀπὸ τὸ Λατινικὸν Contubernalis, σύνοικος, σύσκηνος. Ὁ *Κό-*

λιγας, ἀπὸ τὸ Collega, συνεργὸς, σύνεδρος. Z. Fermier.

MÉTEIL, * Μιγάδιον. Ἴδ. Πλούταρχ. ἐκδ. Κορ. Μέρ. 6, σελ. 416.—Μιγάδιον ὀνομάζομεν σήμερον τὸ μίγμα σιταρίου καὶ σηκάλου, ὡς καὶ τὸ Méteil τῶν Γάλλων (de froment et de seigle). Τὸ Σήκαλον εἶναι ἡ *Τίφη* τοῦ Θεοφράστου, κατά τινας. || Βλ. Δ', 66, * *Βρίζα*. ||

MÉTIER. Z. Manufacture.

MEUBLES, Οἰκοσκευή. Z. Mobilier.

MEURTRIR, Μωλωπίζω, Ἑλλ.

MEURTRISSURE, Μώλωψ, Ἑλλ. Z. Contusion.

MIEL. Z. Rayon.

MILLE-PIEDS. Z. Cloportes.

MILLESIME, Ἐγχρονεία (γρ. Ἐγχρονία), Δ.

MILLION, Ἑκατομμύριον.

MINE (homme de bonne —), Καλοχάραγος, Δ. || Β', 172 καὶ 382, *Καλοχάραγος*, *Χαραγή*· καὶ Δ', 255, *Κόψιμον*· καὶ Ε', 112, *Καλοχάραγος*. ||

MINISTÈRE. fonction d'un ministre d'état, Μεσασμὸς, Μεσαστίκιον, Δ.

MINISTRE d'état, Μεσάζων, Μεσεύων, Μεσίτης, Δ. Les ministres de Pharaon sont nommés par les 70 (Γενέσ. Ε, 4) Δυνάσται Φαραώ. || Β', 243· καὶ Ε', 201, *Μεσάζοντες*. Ἴδ. καὶ Ε', 150-151, *Λειτουργὸς*, ἐν λ. *Λαΐτης*. ||

MINUTE, la soixantième partie d'une heure, Λεπτόν. || Ε', 160, *Λεπτὸν* § 2. || Ἡ χρῆσις ἀπὸ τοὺς ἀστρονόμους, κατὰ τοὺς ὁποίους καθὲν ἀπὸ τὰ δώδεκα || *Ζώδια τοῦ Ἰσημερινοῦ*· ||, κατέχει τριάκοντα μοίρας, Degrés· πᾶσα μία μοῖρα διαιρεῖται εἰς ἑξήκοντα λεπτὰ, ὀνομαζόμενα *Πρῶτα λεπτὰ*, Γαλλιστὶ Minutes· καθὲν πρῶ-

τον λεπτὸν, εἰς ἑξήκοντα *Δεύτερα Λεπτά*, Γαλλιστὶ Secondes. « Ἕκαστον δὲ τῶν ζωδίων διαιρεῖται εἰς τριά» κοντα μέρη, ἃ καλοῦνται Μοῖραι. Ἡ δὲ μοῖρα διαιρεῖ» ται εἰς ἑξήκοντα *Πρῶτα Λεπτά*· καὶ τὸ ἓν πρῶτον » λεπτὸν διαιρεῖται εἰς ἑξήκοντα πάλιν, ἃ καλοῦνται » Δεύτερα λεπτά »· Σουΐδ. λέξ. Ἐποχή. Ὀνομάζομεν *Λεπτὰ* μόνον τὰ Minutes. Περὶ δὲ τῶν Secondes, ἐμποροῦμεν νὰ τὰ ὀνομάσωμεν *Δεύτερα Λεπτά*, ἢ συντομώτερον, *Λεπτάρια*. « Minutum, λεπτάριον, ἐλάχι» στον. » Γλ.

MINUTIEUSE (attention ou recherche—), Ἐθελακρίβεια, Ἑλλ.

MIROIR, Καθέφθρι, Καθέφθης, Δ. Καθρέπτης, Καθέπτρης, Δ. Καθρέφτης, Κατρέφτης, Σ. Κάτοπτρον, Ἑλλ.

MISE, ce qu'on met soit au jeu, soit dans une société de commerce. Συγχωρεῖται ἡ λέξις *Θέμα*, ἂν καὶ ὁ Πλούταρχος (Παραμυθ. πρὸς Ἀπολλών. σελ. 354, édit. Hutten) τὸ μεταχειρίζεται εἰς τὰ τιθέμενα εἰς τοὺς τραπεζίτας ἀργύρια.

MITIGER. *Les ordres mitigés*, Μοναστήρια διόρθιμα, Δ. ἤγουν τάγματα μοναχῶν τῶν ὁποίων ἡ σκληραγωγία ἐμετριάσθη || Τοιαῦτά εἰσι τὰ παρ' ἡμῖν καλούμενα *Ἰδιόῤῥυθμα*, ὧν ὁ τύπος καὶ ἡ τάξις διαφέρει τῆς τῶν *Κοινοβιακῶν*. ||, καθὼς ἐξεναντίας τὰ φυλάσσοντα τὸν ἀρχαῖον τύπον (qui gardent, qui maintiennent la règle), Μοναστήρια δίκαια, Δ.

MOBILIER (le—)· Meubles (les—), Οἰκοσκευή, Δ. Μοβίλια, Γλ. Τραπεζοκράββατον, Γλ. Κινητά, Γλ. Κατζίβελα, Δ. τὸ ὁποῖον ἐξηγεῖ κακῶς, ὡς λέξιν ἁπλῆν, ἀπὸ τὸ Ἰταλικὸν Cazzuola (Γαλλιστὶ Truelle, κατὰ

τοὺς παλαιοὺς καὶ νέους Ἕλληνας, Μυστρίον). Πιθανὸν ὅτι τὸ *Κατζίβελα* ἐσυντέθη ἀπὸ *Κάτζιν* καὶ τὸ *Βέλα*, *Κάτζιν* ὠνόμαζαν οἱ Βυζαντινοὶ (κατὰ τὸν Δ.) τὸ σκευάριον, ἢ κυμβίον (Γαλλιστὶ Navette), ὅπου ἐφέρετο τὸ εἰς θυμίασιν χρήσιμον λιβάνιον, ἀπὸ τὸ Λατινικὸν Catinus ἢ Catillus (Ἑλλ. Τρυβλίδιον). *Βῆλα* δὲ (καὶ τοῦτο ἀπὸ τῶν Ῥωμαίων τὸ Vela), ἔλεγαν τὰ καλύμματα ἢ σκεπάσματα. Σημαίνει λοιπὸν τὸ *Κατζίβελα*, τὰ σκεύη καὶ τὰ παντὸς εἴδους ὑφάσματα, εἰς σκέπην ἢ ἔνδυσιν ἐπιτήδεια, τὰ εὑρισκόμενα εἰς τοὺς οἴκους.

MOBILIER (le—) d'une maison, Ἐνδομενία, Γλ. Οἰκοσκευὴ, Γλ. || Δ', 365 καὶ 577, *Οἰκοσκευή*, *Συρμή*. ||

MODE, Συρμὸς, κοιν.—Il n'est pas à la mode, Δὲν εἶναι τοῦ συρμοῦ. || Δ', 580, ἐν λ. *Σύρομαι* § 4. ||

MOELLON. Ἴσ. Ἐγχόρηγοι λίθοι, Δ. Λογάδην λίθοι, Ἑλλ. Λογαῖοι λίθοι, Ἑλλ. Ἴδ. τὰς εἰς τὸν Στράβων. σημειώσ. Μέρ. 4, σελ. 28.

MOI, —Ἐγώ. Le moi (μὲ τὸ ἄρθρον), ὁμοίως. Πιθανὸν ὅτι τὸ ἐμεταχειρίζοντο καμμίαν φορὰν καὶ οἱ παλαιοὶ εἰς μεταφυσικὴν ἔννοιαν « Ὅτε (τις) τύχοι πρὸς » ἑαυτὸν ἀναλογιζόμενος.... τίς ὢν οὗτος, Ο ΕΓΩ τυγ» χάνω; » (Πλούταρχ. Πρὸς Κολώτ. § 21). || Δ', 112, *Ἐγώ*. ||

MOINE. Ζ. Moineau.

MOINEAU, Passereau. Σπουργίτης, Δ. Πυργίτης, Δ (λέξ. Σπουργίτης). Στρουγλίτης, Δ. Τὸ πρῶτον ἀπὸ τοὺς Πύργους, τὸ δεύτερον ἀπὸ τὰς Τρώγλας.

MOINEAU, ἢ Passereau, Πυργίτης, Γλ. Ὅθεν ἐγεννήθη τῆς κοινῆς γλώσσης τὸ Σπουργίτης. Τὸ Moineau (ὑποκοριστικὸν τοῦ Moine), σημαίνει κατὰ λέξιν Mo-

ναχίσκος. Τινὲς νομίζουν ὅτι ἔλαβε τὴν ἀφορμὴν τὸ ὄνομα ἀπὸ τοῦ Δαυὶδ τὸ « Στρουθίον μονάζον ἐπὶ δώματος ». || Δ', 536-537, *Σπουργίτης*. ||

MOISI. Z. Rance.

MOISISSURE, Μοῦχλα, Σ. Ce mot Grec a plus d'affinité avec le mot français *Mucre*, qui est le même (suivant Ménage) *Remugle*. || B', 254, *Μούχλα*. ||

MOLAIRE, (Dent—), Δοντοκάρα (ἤγουν 'Οδοντοκάρα, ἀπὸ τὸ 'Οδοὺς καὶ Κάρα) Δ. Τραπεζίτης, Τρ. Μύλη, Μύλακρος, Γόμφιος, 'Ελλ. || E', 55, *Δοντοκάρα*· καὶ 259, *'Οδοντοκάρα*. Ἴδ. καὶ 184, ἐν λ. *Μαμουλίζω*. ||

MÔLE, Μῶλος, Δ. Μόλος, Σ. 'Απὸ τῶν 'Ρωμαίων τὸ Moles (Ὄγκος), ἢ μᾶλλον, τὸ 'Ρωμαϊκὸν ἀπὸ τὸ 'Ελλ. Μῶλος (Ἴδ. Σνεϊδέρ. Λεξικ.). || E', 210, *Μόλος* § 2. || —Χῶμα λιμένος, ἢ Χειροποίητος λιμὴν, 'Ελλ. (κατὰ τὸν Στράβων. σελ. 245 || ἔκδ. Κορ. Μέρ. Α', 329-330 ||.)

MOLLEMENT (être couché—), Μαλακευνέω, 'Ελλ. 'Επειδὴ μᾶς λείπει τοιαύτη λέξις, συγχωρεῖται νὰ πλάσωμεν τὸ *Μαλακοκοιμῶμαι*. || Α', 325-326, ἐν λ. *Ξηροκοιτίας*. ||

MOLLUSQUES, Μαλάκια, 'Ελλ. || E', 182. ||

MOMIE, Μουμία, Δ. Ἴσ. Μώμιον, Δ. App. pag. 138. 'Ο Σαλμάσιος παράγει τὴν λέξιν ἀπὸ τὸ Ἄμωμον, εἶδος ἀρώματος, τὸ ὁποῖον ἐμεταχειρίζοντο σιμὰ τῶν ἄλλων οἱ Αἰγύπτιοι εἰς τῶν νεκρῶν τὴν ταρίχευσιν. Πιθανώτερον ἄλλοι ἀπὸ τὸ *Μοῦμ*, τὸ σημαῖνον Περσιστὶ τὸν κηρόν. || Δ', 335-336, *Μούμια*. ||

MONARCHIE absolue, Παμβασιλεία ('Αριστοτέλ. Πολιτικ. Γ, ια', § 2, σελ. 101).—Constitutionnelle, Ἴσ. Μοναρχία συντακτικὴ, ἢ Μοναρχία πολιτική.

15

MONDÉ (de l'orge—), Γυμνοκριθὴ, Δ. || Δ′, 90. ||

MONE, Guenon, Μοῦνα, Δ. || Β′, 420, ἐν λ. *Πιθηκίζω.* ||

MONITOIRE (κατὰ λέξιν *Μηνυτικόν*), ἀπὸ τὸ Λατινικὸν Monitorium, τοῦ ὁποίου τὸ σύνθετον Commonitorium ἐξηγεῖται οὕτως· « Κομμονιτόριον, ἐπιστολὴ » προστακτικὴ, ἀποστελλομένη εἰς χώρας... ἀποστελλο» μένη μετὰ προστάξεως » Γλ. || Δ′, 123, *Ἐντάλματα.* ||

MONNAIE, le lieu où l'on bat la monnaie, Ἀργυροκοπεῖον, Σημαντήριον, Δ. Χαραγεῖον, Γλ. || Ε′, 211, *Μονέδα·* καὶ 336, *Σημαντήριον.* ||

MONOGRAMME, Μονόγραμμον, Δ. Μονοκοντιλιὰ (ἤγουν Μονοκονδυλία), Σ. || Β′, 252-253, *Μονοκονδυλία.* ||

MONT-DE-PIÉTÉ, συγχωρεῖται νὰ ὀνομασθῇ Δανειστήριον, ἤγουν τόπος ὅπου δανείζονται οἱ χρείαν ἔχοντες. Ὡς λέγεται Ἀκροατήριον, ὁ τόπος ὅπου ἀκροῶνται· Σφαιριστήριον, ὁ τόπος ὅπου σφαιρίζουσι, κτλ.

MOQUER (se—), Μωκῶμαι καὶ Μωκίζω, Ἑλλ. || Β′, 44, *Ἀναγελῶ·* Δ′, 334, καὶ Ε′, 220, *Μουκίζω·* Πρβλ. 310, *Ποντολογῶ.* ||

MOQUERIE, Μῶκος, Μώκημα, Μωκία, Ἑλλ. || Ε′, 220, ἐν λ. *Μουκίζω.* ||

MOQUEUR, Μωκὸς, Ἑλλ. « Sanna, Μῶκος », καὶ « Sannator, Μυκτηριστὴς », Γλ. || Δ′, 334, καὶ Ε′, 220, ἐν λ. *Μουκίζω.* ||

MORALISER, Ἠθικεύομαι, Δ.

MORDRE la poussière, pour dire être tué dans un combat. Φράσις Ὁμηρικὴ (Ἰλιάδ. Β, 417)

πολέες δ' ἀμφ' αὐτὸν ἑταῖροι
Πρηνέες ἐν κονίῃσιν ὀδὰξ λαζοίατο γαῖαν.

MOROSE, Δυσάρεστος, Ἑλλ. Ἐπίκτητ. || Δ', 108, * *Δύστροπος*· καὶ 556, Στράνιος. Ηρδλ. καὶ 684, * *Μονόχνωτος*, ἐν λ. *Χνῶτος*. ||

MORT. Z. Mourir.

MORT, la cessation de la vie, Θανή, Δ. Θάνατος, Σ. Τὸ δεύτερον εἶναι συνηθέστερον. Τοῦ πρώτου ὁ σχηματισμὸς εἶναι κατὰ τὸ *Γενή*, ἡ γέννησις (Ἴδ. Ἐτυμολογικ. σελ. 225). || Δ', 169, *Θανή*. ||

MORT-NÉ. Z. Mourir.

MORTALITÉ. Mortalité dans les troupes, « Φθορὰ ἐν τῷ στρατοπέδῳ » Πλουταρχ. Κάμιλ. § 28 || ἐκδόσ. Κορ. Μέρ. Α', σελ. 263 ||, Θνῆσις. Ἴδ. Ἄτακτα Τόμ... || Β', 158, *Θνῆσις*. ||

MORTIER, Ἴγδιον, Δ. Ὑποκοριστικὸν τοῦ Ἴγδη, ἢ Ἴγδις, Ἑλλ. Ὅθεν ἡ χυδαιότης ἐσχημάτισε τὸ Γδίον, Γδὶν, Γδὶ, καὶ τέλος Γουδί.—*Pilon de mortier*, Ἰγδοκόπανον, Δ. Γδοχέρι, Σ. || Δ', 182, *Ἴγδι*, *Ἰγδοκόπανον*. ||

MOSAÏQUE, Μουσεῖον, Μουσίον, Μουσαῖον, Μωσαῖον, Δ. — *Travailler en mosaïque*, Μουσιώνω, Δ. Ψηφόνω, Δ. Ψηφίζω, Σ. — *Artiste qui travaille en mosaïque*, Μουσιωτὴς, Μουσωτὴς, Ψηφοθέτης, Δ. Ψηφιστὴς, Σ. — *Peinture en mosaïque*, Εἰκὼν ἢ Ζωγραφία διὰ μουσείων ἢ Μουσόστικτος, Δ. Εἰκὼν ἐκ ψηφίδων, Δ.—*Les petits morceaux de pierres colorées, employés à ce travail*, Μουσουργικαὶ ψηφίδες, Δ.—*Un pavé en mosaïque*, Ψηφολογητὸν ἔδαφος. || Δ', 337, *Μουσαῖον*, καὶ 701-702, *Ψῆφαις*. ||

MOTTE. *Une motte de Gazon*, Χορτόπλινθον, Δ. Γλ. Χορτόπλινθος, Γλ. Χορτόβολος (γρ. Χορτόβωλος), Γλ.

Πλήνθος (γρ. Πλίνθος), Γλ. Βῶλος, Γλ.—Mottes (Rompre, Casser les—) d'un champ, Herser, Βωλοκοπῶ, Γλ. || Δ', 68, καὶ 299-300, *Βωλοκοπῶ, Βῶλος, Μάζα.* || Ζ. καὶ Glèbe.

MOUCHARD, Mouche, Espion, Σπιοῦνος, Σ. Ἐξανοικτής, Σ. Καταπάτης, Σ. Προσκγωγίδης ἢ Ὠτακουστής, Ἑλλ. Ἀριστοτέλ. Πολιτικ. Ε', Θ' || § 3, σελ. 175.—Ἴδε καὶ ὄπισθεν σελ. 138, Espion. ||

MOUCHE. Ζ. Mouchard.

MOUCHOIR, Μυξομάνδιλον, Δ. || Α', 219, *Μανδίλιν.* Ἴδε καὶ Β', 422, καὶ ἑπόμ. ἐν λ. *Σάβανον.* ||

MOUE (faire—), Μυλλαίνειν ou Διαμυλλαίνειν. Ἑλλ. || Β', 235-236, *Μαμμουλλίζω*· Δ', 335, *Μουλόνω*, καὶ 571, *Συνεκρατίζω*, καὶ Ε', 183-184, *Μαμουλίζω.* ||

MOULE, Ῥιγλοχύτης, Δ. Τυπάριον, Δ. Τὸ Ῥιγλοχύτης εἶναι σύνθετον ἀπὸ τὸ Regula (Ῥίγλα) τῶν Ῥωμαίων || Δ', 476, *Ῥίγα* ||, καὶ τὸ Χύω ἢ Χέω, κοινῶς Χύνω. Ζ. Matrice.

MOULIN à bras, Χειρόμυλος, Δ. Χειρόμυλον (τὸ), Γλ. Χερόμυλος, Δ. || Β', 429, *Χερόμυλος.* ||

MOULIN à eau, Ὑδρομύλη, ἢ Ὑδρομύλιον, Δ. Σήμερον Νερόμυλος. Ὑδραλέτης, Ἑλλ. Γλ. Ὑδρομύλη, Ὑδρόμυλον, Γλ. || Δ', 348, *Νερόμυλος.* ||

MOURIR || ἴδ. Δ', 12, *Ἀναπαύομαι* § 3· Β', 283, *Ἀποθνήσκω*, ἐν λ. *Παραδίδω*· Δ', 692, *Ἀπέθανε*, ἐν λ. *Χρόνοι* ||.—Mort, Ἀποθαμμένος, Νεκρός. Proverbe: *Les morts ne mordent plus*, «Νεκρὸς οὐ δάκνει» εἶπεν ὁ Πλούταρχος (Πομπήϊ. § οζ') || ἐκδόσ. Κορ. Μέρ. Δ', σελ. 178, καὶ 398 ||.—Mort-né. *Un enfant mort-né*, Θνησκόγενον, Δ. Νεκρογέννημα, Σ. || Δ', 174, *Θνησκόγενον.* ||

MOUSQUET. Κατὰ τὸν Δ. παράγεται ἀπὸ τὸ *Μυῖα* (Λατιν. Musca). *Μυίας* παρομοίως ὠνόμαζαν οἱ Βυζαντινοὶ βέλη τινὰ μικρὰ, χωρὶς ὅμως φωτίαν, Δ.—Ζ. Sarbacane.

MOUSSE, Σπλάγχνον, Δ. Πετρόξυσμα (ἤγουν ὅταν σκεπάζῃ τὰς πέτρας), Δ. Μούχλα τοῦ δένδρου, Σ (λέξ. Moscolo). Ἀβριὸν (γρ. Ἀβρύον), Σ. Λειχὴν, Μνίον, Βρύον, Ἑλλ. Ἴδ. Πλουτάρχ. Μέρ. 4, σελ. 493, ἔκδ. Κορ. ‖ Δ', 2-3, *Ἀβρί*· 533, *Σπλάγχνον*· καὶ 659, *Φύκια*· Ε', 190-191, *Σφάγνον*, *Μνίον*, ἐν λ. *Μασαλευτική*· 293, *Πετρόξυσμα*· καὶ 357, *Φύκιον*. ‖ Ζ. καὶ Orseille.

MOUSSE, apprenti matelot, Ναυτοπαίδιον, Ἑλλ. Hippocrat. Tom. I, pag. 689, edit. Vander Linden. ‖ Ε', 225, *Μοῦτζος* § 3. ‖

MOUSSE, Μοῦσχος, Γλ. Ἴδε ὅμως Οὐόσσιον.

MOUT, Μοῦστος· ἀπὸ τὸ Λατινικὸν Mustum. Γλεῦκος, Ἑλλ.—*Du moût cuit*, Κάροινον, Σύρι (γρ. Σίρι), Δ. τὸ Τουρκιστὶ ὀνομαζόμενον *Πετιμέζι*· Ἕψημα, Ἑλλ. «Sapa, ἕψημα, σταφιδίτης οἶνος», Γλ. Ἴδ. τὰς εἰς τὸν Ξενοκράτ. σημειώσ. ἔκδ. Κορ. σελ. 211. Σίραιον, Ἑλλ. Ἀναλογεῖ ὁπωσοῦν μὲ τὸ Raisiné τῶν Γάλλων. Τὸ Κάροινον, ἀπὸ τοῦ παρακμάζοντος Λατινισμοῦ τὸ Caroenum ἢ Carenum, εἶναι σύνθετον (κατὰ τὸν Οὐόσσιον) ἀπὸ τὸ *Κάρ* καὶ *Οἶνος*· διότι πρῶτοι οἱ Κᾶρες ἐπενόησαν τὴν ἕψησιν τοῦ οἴνου. ‖ Δ', 77, *Γάρος*· 180-181, ἐν λ. *Θυμάρι*· 421, *Πετιμέζι*· 501, *Σίρι*· καὶ Ε', 224-225, *Μουστόπιττα*, *Μουστόκετο*· καὶ *Μοῦτζος* § 1 ‖ — Ζ. καὶ Sirop.

MOUTONS, Uagues de la mer. Ζ. Vagues.

MOYENNEMENT. Ζ. Médiocrement.

MUCRE. Z. Moisissure.

MUET (Demeurer—), Μουλλώνω ἢ Μουλώνω, Δ. Ἴσως ἀπὸ τὸ Μυλλαίνω, Ἑλλ. || Β', 85, *Βουβός*· καὶ Δ', 335, *Μουλόνω*. ||

MUGIR, (ἀπὸ τὸ Ἑλλ. Μυκᾶσθαι), Μουγαρίζω, Μουγκαρίζω, καὶ Μουγκρίζω, Δ. || Α', 212, *Ὑπομουγγρίζουσα*· Δ', 331, 724, *Μουγκρίζω*. ||

MUGISSEMENT, (Ἑλλ. Μυκηθμὸς), Μουγκρισμὸς, Μούγκρισμα, Μουγκάρισμα, Μουγκαρισμὸς, Δ.

MULETIER ἢ Ânier, Ἐπικτηνίτης, Γλ. Σήμερον ὀνομάζεται Ἀγωγιάτης || Β', 13, *Ἀγώγιον*. Ἴδε καὶ Ε', 225, *Μοῦτζος* § 2 || . Κάλλιον ἤθελεν ὀνομασθῆν, Ἐπικτηνίτης ὁ Palefrenier.

MUNICIPALITÉ, Κοινότης μερικὴ τῆς πολιτείας, ἔχουσα ἰδίαν διοίκησιν, ἐξηρτημένην ὅμως ἀπὸ τὴν ὁλικὴν πολιτείαν καὶ κοινότητα, ἥτις ὠνομάζετο καὶ παλαιὰ *Κοινὸν*, οἷον (Ἀριστοφάν. Ἐκκλ. 208),

Τὸ δὲ ΚΟΙΝΟΝ, ὥςπερ Αἴσιμος, κυλίνδεται.

(Mais la république est, comme Æsimus, toute dégingandée), διότι ὁ Αἴσιμος ἦτο χωλός. Ἡ λέξις ἔλαβε τὴν ἀρχὴν ἀπὸ τοὺς Ῥωμαίους. Municipia ὠνόμαζαν ἐκεῖνοι τὰς *Ἰσοπολίτιδας πόλεις*, ὡς ἐξηγεῖ τὴν λέξιν ὁ Ἀππιανὸς (Ῥωμαϊκ. Ἐμφυλ. I, 10), ἤγουν τὰς πόλεις, ὅσαι μέρος οὖσαι τῆς Ῥωμαϊκῆς ὅλης πολιτείας, εἶχον ὅμως καὶ Βουλὴν καὶ Ὑπάτους, καὶ τἄλλα ἀξιώματα ἴδια, κατὰ μίμησιν τῆς Ῥώμης, καὶ ὅλα τὰ δίκαια τῶν Ῥωμαίων, ἕως καὶ τὴν ψηφοφορίαν εἰς αὐτὰ τῆς Ῥώμης τὰ Ἀρχαιρέσια (les élections). Ἦσαν καὶ δευτέρας τάξεως Municipia, πόλεις, ἀπολαύουσαι καὶ αὗται τὰ προλεχθέντα δίκαια, πλὴν τῆς ψηφοφορίας.

Τὰ Γλωσσάρια ἐξηγοῦν τὸ Municipium « Πολίχνιον, Πολύδριον (γρ. Πολίδριον) »· καὶ τὸν κάτοικον, « Municipalis, ὁ ἀπὸ πολιχνίου. Συντομώτερον ὅμως ἦτο τὸ *Πολιχνήτης*. Ἡμεῖς ὀνομάζομεν σήμερον τὰς τοιαύτας μερικὰς κυβερνήσεις *Κοινά*, ἔτι καὶ *Δημογεροντίας*, ἢ κάλλιον, *Δημογεροντικά* (Mairies), διότι κυβερνῶνται ἀπὸ ἕνα ἢ πλειοτέρους Δημογέροντας (Maires). Δὲν εἶν' ὅμως ἀνάρμοστον οὐδὲ τὸ *Πολίχνιον* (ὑποκοριστικὸν τοῦ *Πόλις*) ἤγουν μικρὰ πόλις, ἐπειδὴ μιμεῖται τὴν μεγάλην πόλιν κατὰ πάντα, ἔχουσα Δημογέροντα, ὡς ἐκείνη τὸν κυβερνήτην ἢ τὸν Βασιλέα, καὶ τοὺς περὶ τὸν Δημογέροντα, ὡς ἐκείνη τὴν Βουλὴν, ἢ τὴν Γερουσίαν. || Β', Προλεγόμ. ξζ', σημ. 1· Δ', 441-442, *Πολίδιον*· καὶ Ε', 222-223, *Μουνικίπιον*. ||

MÛR, Πεπανὸς, Γλ. || Α', 254, *Πεπανή*· Β', 10, *Πέπων* (ἐν λ. Ἄγουρος)· καὶ 176, *Καμόνω*· καὶ 244, *Μεστόνω*. ||

MUR de pierres sèches, Ξηρόλιθον, Δ. Ξεροτρόχαλον, Σ. || Δ', 356-357, *Ξεροτρόχαλος*· καὶ Ε', 251, 254, *Ξερόκτισμα*, *Ξηρόλιθος*. ||

MURAILLE. *Muraille sèche*, à pierre sèche. Ξηρόλιθος τοῖχος, Δ. Ἑρμακιά, Δ. Ξεροτρόχαλος τοῖχος, Σ. Τρόχμαλος, καὶ Αἱμασιά, Ἑλλ. Τὸ Ἑρμακιὰ δὲν εἶναι βάρβαρος λέξις. « Ἕρμακες... αἱμασιαί »· καὶ « Ἕρματα, περιφράγματα κτλ. » λέγει ὁ Ἡσύχιος. Ζ. καὶ Mur.

MURAILLE. Proverbe: *Les murailles ont des oreilles*. Σώζεται καὶ εἰς τὴν γλῶσσάν μας ἡ αὐτὴ παροιμία· Οἱ τοῖχοι ἔχουν αὐτία.

MÛRE (Elle est—), pour dire, Elle est en âge d'être mariée, Ὡραία γάμου, Ἑλλ. ἤγουν Ὥριμος

(mûre) διὰ γάμον. Τὸ συνώνυμον ὅμως *Πέπειρα* ἐσήμαινε τὴν γραῖαν. « Πέπειρα, γραῖα » λέγει ὁ Ἡσύχιος, ἀπὸ τὸν Ἀριστοφάνην (Ἐκκλ. 895) ὡς φαίνεται·

Οὐ γὰρ ἐν νέαις τὸ σοφὸν ἔν-
εστιν, ἀλλ' ἐν ταῖσι πεπείροις

(ἴσ. Πεπείραις). || Α', 254, *Πεπαρή*· καὶ 87-88, καὶ 256, *Ἀγόριον*· *Ἀγουρίτζης*· καὶ Β', 10, *Ἄγουρος*. ||

MUSELIÈRE, Παραστόμιον, Δ. Φίμα, Δ. Χάμος, Δ. Φιμὸς, Κημὸς, Ἑλλ. || Δ', 190, *Καβία*· 666, *Χαβιά* § 2· καὶ *Χάβος*. ||

MUSIQUE. Z. Instrument.

MUSTELLE. Z. Gade.

MUTILER, Μισερώνω, Δ. Ἀπὸ τὸ Ἥμισυς, Ἡμισυρὸς, Ἡμισερὸς, ὅθεν ῥῆμα Ἡμισερόνω. || Δ', 159, *Ζουγκλός*· 163-164, *Ἡμισερός*· 239, * *Κολοβός*· 324, *Μισερός*· Ἴδ. καὶ 611, *Τρεκλός*. ||

MYOPE, (ἀπὸ τὸ Ἑλλ. Μύωψ). Καγνιόρος, Δ. Ἴσως διὰ κακὴν γραφὴν, ἴσως καὶ διὰ χυδαϊσμὸν, ἀντὶ τοῦ Καμμύορος, ἀπὸ τὸ *Καμμύω* (ἤγουν Καταμύω) καὶ τὸ *Ὁρῶ*. || Α', 303, *Κάμυζε*· καὶ Β', 172, *Καμμύζω*. ||

MYRTE || Β', 255, *Μυρτία* ||. Z. καὶ Baies.

MYSTIFICATION, Ἴσ. Κοβαλεία. « Κοβαλεία ἐλέ-
» γετο ἡ προσποίητος μετὰ ἀπάτης παιδιά· καὶ Κόβα-
» λος ὁ ταύτῃ χρώμενος. Ἔοικε δὲ συνώνυμον τῷ Βω-
» μολόχῳ » Ἁρποκρατ.

N

NAPHTE, Νάφθα (ἡ), Νάφθας (ὁ), Νάφθα (τὸ)· Z. Pétrole.

NASILLARD, qui parle du nez. Ἴσως Μυτακιστής, Ἑλλ. Καὶ Nasiller, Μυτακίζω. Ὁ Ἡσύχιος ἔχει καὶ « Νανοκάκκα, διὰ ῥινῶν λαλοῦσα », une Nasillarde. || Δ′, 331, *Μουγκόρθουνος*. ||

NASSE, Κυρτάρα, Δ. Κύρτος, Σ. Σκύρτος, Σ. Κύρτος, Ἑλλ. || Α′, 269, *Κύρβας*· καὶ Δ′, 235, *Κλωβίον* ἐν λ. *Κλουβί*· καὶ 268, * *Κυρτάρα, Κύρτος*. ||

NATTIER, Ψιαθοπλόκος, Γλ. || Α′, 239, *Ψίαθος*, ἐν λ. *Ψαθίν*. ||

NATUREL. Les naturels du pays, Τοπικοὶ, Δ. Ἐντόπιοι, Σ. Ἐγχώριοι ἢ Ἐγγενεῖς, Ἑλλ. || Δ′, 575, *Συντοπίτης*· καὶ 605-606, *Τόπος* § 2· Ἴδε καὶ 361, *Ξεφυλίζω*. ||

NAVET, Ἴσ. Βουνιὰς, Ἑλλ. || Ε′, 333, *Σαλγαμάριος*. ||

NAVETTE, vase dans lequel on met l'encens qu'on brûle à l'église, Λιβανωτρὶς, Ἑλλ. Z. Mobilier.

NAVIRE. — Z. Barque. || Β′, 413, *Καράβιον*· Δ′, 1, *᾿Αβαρία*· Ε′, 114, *Καράβιον* καὶ 170, ἐν λ. *Λοκοὐστα*. ||

NÉANT (homme de —), Οὐδαμινὸς, Γλ. Οὐτιδανὸς, Γλ. || Δ′, 377, *Οὐτιδανός*. ||

NÉCESSITEUX, Indigent, καὶ ἀρχαιότερον Disetteux, Χρειάρης, Δ. || Ε′, 16, *Ἐνδεής*, ἐν λ. *᾿Ανάγκη*. Πρβ. Β′, 291, *Πένης*· καὶ Δ′, 468, *Πτωχός*. ||

NÉGLIGÉ (être en —) « Ἠμελημένην ἐσθῆτα ἔχειν ». Ξενοφ. Κυνηγετ. VI, 11. || Δ', 26, *Ἀπεριποίητος. ||

NÈGRE, dans le sens d'esclave, Μαῦρος, Δ. Αἰθίοψ, Ἑλλ. Ἰδ. Θεοφρ. Χαρακτῆρας. || Δ', 312, *Μαῦρος*. ||

NÉNUPHAR, Λουλούφερον, Δ. Νούφαρα (τὰ), Δ. Νενούφαρ, Δ. Νυμφαία. || Ε', 172, *Λουλούφερον*· 240-242, *Νιφέα*· καὶ 246, *Νούφαρα*. ||

NEUTRALITÉ (garder la —), *Μεσεύω*. Ξενοφ. Ἑλληνικ. VII, 1 § 43. Μεσηρεύω, Ἑλλ. Ἡσύχιος, « ΜΕ» ΣΗΡΕΥΕΙΝ, τὸ μηδετέροις συμμαχεῖν (Φίλιστος)»· τὸ ὁποῖον χωρὶς αἰτίαν εὔλογον εἴκασαν τινές, ὅτι πρέπει νὰ γραφῇ ΜΕΣΕΥΕΙΝ.

NEZ. Ζ. Limier.

NEZ (la cloison du —), le cartilage qui sépare les deux narines. Ὑπόμυξις, Γλ. Ῥινὸς διάφραγμα, Ἑλλ.

NIAISERIE. Ζ. Simplicité.

NIELLE ou Nigelle (Nigella Sativa, de Linné· Nigelle de Crète, des botaniques Français), Μελάνθι, Σ. Μαρωδία (ἴσ. Μυρωδία), Δ. Μαυροκόκκιον, Δ. Μελάνθιον, Ἑλλ. Περὶ τοῦ ὁποίου λέγει ὁ Διοσκορίδης (γ, 93) « Τὸ σπέρμα, δριμὺ, εὐῶδες, καταπλασσόμενον εἰς » ἄρτους ». || Δ', 287-288, *Λεπίδι*· 312, *Μαυροκούκι*· καὶ 317, *Μελάνθιον*· Ε', 189, *Μαροδία*· καὶ 193-194, *Μαυροκούκιν*. ||

NIGELLE. Ζ. Nielle.

NIVEAU, εἶναι ἰσότης ὕψους. Σταθμίον, Γλ. Κατευθυντηρία, Στάθμη, Δ. Στάφνη, Λιβέλλο (ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ Libello), Ἀλφάδι, Σ. Χωροβάτης, Ἑλλ. (κατὰ τὸν Βιτρούβιον). Τὸ Ἀλφάδιον εὑρίσκεται καὶ εἰς τὸν Εὐστράτιον, ἐξηγητὴν τῶν Ἠθικῶν τοῦ Ἀριστοτέλους

("Ιδ. Λεξικ. Ἑλληνογερμ. Σνεϊδέρου), καὶ σημαίνει μᾶλλον τὸν *Γνώμονα* (équerre) οὕτως ὀνομασθέντα, διὰ τὸ παρόμοιον τοῦ σχήματος πρὸς τὸ Α στοιχεῖον.—De niveau, Au niveau, Ἀλφαδιαστά, Σ. Ἐπὶ μιᾶς ἐπιφανείας, Ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἐπιφανείας, Ἑλλ. Κατὰ μίαν ἐπιφάνειαν (Πλουταρχ. Περὶ τῶν ἀρεσκ. τοῖς φιλοσόφ. 6, § 15). Ἴσ. καὶ Ἐπὶ μιᾶς εὐθείας, Ἑλλ. || Δ', 9, *Ἀλφάδι·* καὶ 545, *Στάφρη*. ||

NIVEAU (au ἢ de-.), de plain pied, Ἰσοϋψής, Ἑλλ. Z. Plain.

NIVELER, Ἀλφαδιάζω, Σ. Σταθμίζω, Γλ. || Δ', 9, *Ἀλφαδιάζω·* 186, *Ἰσομάδα*, **Ἰσομαδίζω*, *Ἰσόνω*. ||

NIVELEUR, Ἀλφαδιαστής, Ἀλφαδιάρης, Σ. || Δ', 9, *Ἀλφαδιαστής*. ||

NIVELLEMENT, Στάθμισις, Γλ.

NOCE, Γάμος, Χαρά, Σ. Ὠνομάσθη *Χαρὰ* ὄχι μόνον διὰ τὴν συμβαίνουσαν εἰς τοὺς νεονύμφους καὶ τοὺς συγγενεῖς αὐτῶν εὐφροσύνην, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ συνήθως ἐπακολουθοῦν εὐφρόσυνον καὶ χαροποιὸν συμπόσιον εἰς τοὺς γάμους. || Β', 381-382, *Χαρὰ* § 2. ||

Τὸ « Εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου » τοῦ Εὐαγγελιστοῦ (Ματθ. κε', 21), σημαίνει *Εἴσελθε εἰς* τὸ συμπόσιον τοῦ κυρίου σου, ὡς ὀρθότατα τὸ ἐξήγησεν ὁ Κλέρικος.

NOEUD, Θηλέα, Δ. Θηλειά, Θελιά, Σ. — *Noeud coulant*, Συρτοθηλεία, Δ. Συρτοθελιά, Σ. Ἀπὸ τὸ *Θήλεια* (ἤγουν Θηλυκή), ὅθεν καὶ τὸ *Θηλύκιον*, boutonnière, καὶ τὸ *Θηλυκόνω*, boutonner, σχετικῶς πρὸς τὰ *Κομβία*, boutons || Α', 137-138, *Ἀνακομβόνεται*. || καὶ κατὰ μεταφορὰν, τῆς ὁποίας τὸ αἰσχρὸν ἠφάνισεν

ἡ μακρὰ συνήθεια. Τὴν αὐτὴν μεταφορὰν ἐμεταχειρίζοντο οἱ παλαιοὶ καὶ εἰς τὰ σήμερον λεγόμενα *Θηλύκια*, καὶ εἰς τῶν ὀστέων τὰς συναρθρώσεις, τὰς κοινῶς *Κλειδώσεις*, ὀνομάζοντες *Θηλυκὸν* τὸ κοῖλον κόκκαλον, καὶ *Ἀρσενικὸν* τὸ ὀξὺ κόκκαλον τὸ ἐμβαῖνον εἰς τὴν κοιλότητα. « Θήλεα (λέγει ὁ Ἡσύχιος) τῶν ἱμάντων τὰ τετριμμένα (γρ. τετρημένα) εἰς ἃ διωθεῖται τὰ ὀξέα· » καὶ τῶν σπονδύλων τὰ κοῖλα ». Καὶ πάλιν, « Ἄῤῥενα... τῶν κονδύλων τὰ ἐξέχοντα καὶ τὰ εἰς (γρ. » καὶ εἰς) κοιλότητα ἐμπίπτοντα ». Καὶ καθὼς ἐμετάφεραν τὰ χαρακτηρίζοντα τὸ γένος τοῦ ζώου ὀνόματα εἰς τὰ ἄρθρα, οὕτως ἀνάπαλιν ὠνόμασαν *ἄρθρα* τὰ γεννητικά του μόρια. « Ἄρθρον... αἰδοῖον ἀνδρὸς καὶ γυ» ναικὸς » λέγει ὁ Ἡσύχιος. Γνωστὸν εἶναι τοῦ Λουκιανοῦ (Εὐνοῦχ. § 10) τὸ « Ἄρθρα ἐν ἄρθροις ἔχων ».

NOIR. || Δ', 312, *Μαῦρος*. || — *Noir comme jais*, Κατάμαυρος, Δ.

NOISETTE, Ποντικὸν, Γλ. Λεπτοκάριον, Γλ. Ἀπὸ τὸ *Ποντικὸν* ἔπλασαν οἱ Τοῦρκοι τὸ *Φουντούκ*. || Ε', 160, *Λεπτόκαρον*. ||

NOMBRE, en parlant d'un homme qui n'est de nulle considération, *Il n'est là que pour faire nombre*. Τὴν αὐτὴν σημασίαν ἔχει τὸ Ἀριθμὸς εἰς τὸν Ἀριστοφάνην (Νεφ. 1203)

Εὖγ', ὦ κακοδαίμονες, τί κάθησθ' ἀβέλτεροι,
Ἡμέτερα κέρδη τῶν σοφῶν, ὄντες λίθοι·
ΑΡΙΘΜΟΣ, πρόβατ' ἄλλως, ἀμφορῆς νενησμένοι;

NOMBRES radicaux. Z. Racine.

NOMOCANON, Νομοκάνων (ὁ), καὶ Νομοκάνονον (τὸ), Δ. Οὕτως ὠνόμαζαν τὸ περιέχον βιβλίον τοὺς

πολιτικοὺς νόμους (τὸ πλέον ἀπὸ τὰς νεκρὰς τοῦ Ἰουστινιανοῦ) καὶ τοὺς συνοδικοὺς τῆς Ἐκκλησίας κανόνας. || Δ', 351, *Νομοκάνωνας.* ||

NOTAIRE, Σημαδογράφος, Δ. Σημειογράφος, Δ. || Α', 218, *Νοτάρε*· Β', 325, *Σημειογράφος*· Ε', 243, *Νομικὸς* § 2. Βλ. καὶ 245, *Νοτάριος* || — L'étude d'un notaire, Σημειογραφεῖον, Δ. Ἑλληνιστὶ δὲ, ἴσως *Μελετητήριον*. Πλούταρχ. Δημοσθέν. § 7. || ἐκδόσ. Κορ. Μέρ. 5, σελ. 206. Πρβλ. καὶ Δ' 87, *Γραφτήριον*· καὶ 536, *Σπουδαστήριον*. ||

NOUEMENT d'aiguillette, ὀνομάζεται ἡ ἐμποδίζουσα τὴν πλήρωσιν τοῦ γάμου μαγεία, κατὰ τὴν ὑπόληψιν τῶν χυδαίων. *Κατάδεσιν* τὴν ὠνόμαζαν οἱ Ἕλληνες, ἢ *Κατάδεσμον*. Ὁ Πλάτων (Νόμ. ια', σελ. 933) καταδικάζει εἰς θάνατον τοὺς ἐπαγγελλομένους τοιαύτης ἐμποδίσεως δύναμιν· « Ἐὰν δὲ καταδέσεσιν ἢ ἐπαγω» γαῖς... δόξῃ ὅμοιος εἶναι βλάπτοντι... τεθνάτω ». Ἀντὶ νὰ καταδικάζῃ εἰς θάνατον τοὺς λαοπλάνους, σοφώτερον ἤθελε πράξειν, ἂν ἐδίδασκε τοὺς πλανωμένους τὴν ἀληθινὴν αἰτίαν τῆς πλάνης των. Λέγει καὶ ὁ Ἁρποκρατίων, « Καταδεδέσθαι, ἀντὶ τοῦ πεφαρμακεῦσθαι, καὶ δεδέ» σθαι φαρμάκοις », ὅπου ὁ Οὐαλέσιος φέρει μάρτυρα καὶ τὸν Ἀρτεμίδωρον (Ὀνειροκριτ. α', 77) ὅστις ὀνομάζει *Καταδέσμους* τὰς τοιαύτας μαγείας. Ἴδε καὶ τὸν Σαλμάσιον Plin. exercit. pag 766. || Δ', 94-95, *Δένω* § 2. ||

NOUVELLISTE, Θρυλλολέκτης, Δ.

NOVATION, changement de titre etc. Ν. Καινισμός. « Νοβατίων, καινισμὸς καὶ μετάθεσις τοῦ παλαιοῦ » χρέους εἰς ἑτέραν ἐνοχὴν, ἐφ' ᾧ τὴν πρώτην ἀναιρεθῆ» ναι... ἀνακαίνισις τοῦ παλαιοῦ χρέους εἰς νέον », Γλ.

NOVICE, Δόκιμος, Δ. Μελλοκουρίτης, Δ. Πρωτόπειρος, Γλ. || Α', 303, *Δόκιμος*. ||

NOVICIAT, Δοκιμασία, ἢ χρόνος τῆς δοκιμασίας, Δ. Πρωτόπειρα, Γλ.

NUBILE, Ἐπίγαμος, Γλ.

NUNCUPATIF (testament—), Ἄγραφος διαθήκη, Δ. Γλ. Ἐκφώνησις ἄγραφος, Γλ.

NUQUE, Νευροσφόνδυλον, Σ. Ὀπισθόλακκος, Δ. || Δ', 21, *Ἀντικέφαλον*· 158, *Αὐχὴν*, ἐν λ. *Ζινίχιον*· 369, *Ὀπισθόλακκος*· 492, *Σβέρκος*· καὶ 616-617, *Τρικόμπι*. Ἴδ. καὶ Α', 61. ||

NYCTALOPIE, Ὀρνιθοτυφλότης ἢ Ὀρνιθοτύφλωμα, Δ. Νυκταλωπία, Ἑλλ. || Δ', 373. ||

O

OBLIGATION. || Α', 335, *Σύγγραμμα*· καὶ Δ', 368, *Ὁμολογία*. || Ζ. καὶ Solidairement.

OBLIGATOIRE, Ἐνοχοποιὸς, Γλ.

OBLIGER, Ἐνοχοποιῶ, Γλ. || Δ', 103, *Δουλόνω*· Ἴδ. καὶ Β', 211, *Κρατῶ*· καὶ 389, *Χρήζω*. ||

OBREPTION, Συναρπαγὴ, Γλ.

OBSÈQUES. || Α', 279-280, *Ὀψικάτωρ*· καὶ Β', 279, *Ὀψικεύω*· 393, *Ψήκει*. || —Ζ. καὶ Solennelles.

OCCASION.—Z. Prise.

OCCIPUT, Ἀντικέφαλον, Δ. Ὀπισθοκέφαλον, Γλ. || Δ', 21, *Ἀντικέφαλον*· καὶ 369, *Ὀπισθόλακκος*. ||

OCULISTE, * Ὀφθαλμικὸς, ce mot se trouve dans Galien (par ellipse, pour Ὀφθαλμικὸς ἰατρός).

ODEUR. *Un homme qui est en mauvaise odeur.* Παρομοίαν μεταφορὰν ἐμεταχειρίσθησαν οἱ Ἑβδομήκοντα (Ἐξόδ. ε', 21) ἀπὸ τὸ Ἑβραϊκὸν, « Ἐβδελύξατε τὴν » ὀσμὴν ἡμῶν ἐναντίον Φαραώ ». || Περὶ τοῦ *Ὀσφραίνομαι* καὶ *Ὀσμὴ*, ἴδε Α', 337, *Μυρίζομαί τον*· καὶ Δ', 66, *Βρωμίζω.* ||

OEIL de boeuf. || Ε', 184, *Μανδηλίδα.* || — Ζ. καὶ Boeuf.

OFFICE, τὸ Καθῆκον. || Ε', 270-271, *Ὀφφίκιον.* ||

OFFICE, Τάξις, Γλ.

OFFICIEL, Ἴσ. Ἐπίτακτος (ὁ καὶ ἡ)· Ἐπίτακτον. — Officiellement, Ἴσ. Ἐπιτακτῶς· ὁ Κικέρων (Ἐπιστολ. ad Attic. X, 9) μεταχειρίζεται τὸ *Αὐθεντικῶς* εἰς τὴν αὐτὴν σημασίαν. || Πρβλ. Γ', 317, *Μετὰ πάσης ἐπιταγῆς*· Β', 131, καὶ Ε', 71, *Ἐπιταγοῦ.* ||

OFFICIER, Ταξιώτης, Γλ. || Ε', 271, ἐνλ. *Ὀφφίκιον.* ||

OFFICIEUX, Φιλοκηδής, Ἑλλ. « Φιλοκηδής, ὁ » κηδεμονικὸς » λέγει ὁ Ἡσύχιος· ὅθεν ἔχει νὰ διορθωθῇ, καὶ ἄλλος τόπος τοῦ αὐτοῦ « Φιλεκήδωτον » κηδεμονικόν »· Γράφε « Φιλοκηδῆ τὸν κηδεμονικόν ».

OFFUSQUER, Σκοτεινιάζω, Σ. Ἀντισκοτῶ, Γλ. Ἐπισκοτῶ, Γλ. || Δ', 516-517, *Σκοτεινάδα, Σκοτεινιάζω*· καὶ Ε', 338, * *Σκοτιδιάζει.* ||

OFFUSQUER, empêcher de voir en éblouissant, Θαμπώνω, Σ. || Δ', 167-168, * *Θαμβαίνω.* ||

OFFUSQUER, figurement, pour troubler, Ζαλίζω, Σ. || Δ', 517-518, *Σκοτίζω.* ||

OISEAUX. Ζ. Oison.

OISELEUR, Ἰξευτής, Δ. Πουλοπιάστης, Πουλολόγος, Δ. Ὁ δὲ Ἡσύχιος λέγει, « Ἰξευτής, στρουθοπιά-

» στης ». || Δ', 185, *Ἰξευτής*· καὶ 453, *Πουλοκυνηγὸς*, *Πουλοπιάστης*. ||

OISON, κυρίως Χηνόπουλον· μεταφορικῶς, ἄνθρωπος ἀνόητος, ἠλίθιος· Σέξτος ὁ Ἐμπειρικὸς (Πρὸς τοὺς Λογικ. § 329) ὀνομάζει τοὺς τοιούτους ἀνθρώπους *Χηνώδεις*· ὁ Στράβων (σελ. 224) || ἔκδοσ. Κορ. Μέρ. Α', σελ. 300 ||, *Βοσκηματώδεις*· ὁ Πλούταρχος (Περὶ τοῦ ἀκούειν, § 8), *Ὀρνεώδεις*. Τίποτε δὲν διαφέρει. Ἀφοῦ τις ἀδυνατεῖ νὰ μεταχειρισθῇ τὸ λογικόν του, εἴτε *Χῆνα*, εἴτε *Βόσκημα*, εἴτε *Ὄρνεον* (ὡς καὶ σήμερον ἀκόμη λέγομεν), τὸν ὀνομάσεις, ἡ παραβολὴ εἶναι ἄτιμος, ἀλλ' ὄχι ἀνάρμοστος. Ἡ ἀληθινὴ τιμὴ οὔτ' εἰς δύναμιν, οὔτ' εἰς πλοῦτον, οὔτ' εἰς κανὲν ἄλλο τῆς τύχης προτέρημα ἐπιστηρίζεται, ἀλλ' εἰς μόνην τὴν ὀρθὴν χρῆσιν τοῦ λογικοῦ· ὅσον πλέον τις τὸ καλλιεργεῖ καὶ τὸ φέρει εἰς τελείωσιν, τόσον πλέον ἀξιοῦται νὰ ὀνομάζεται ΑΝΘΡΩΠΟΣ. Ἡ δὲ τελειοποίησις γίνεται διὰ τῶν ἐπιστημῶν καὶ τεχνῶν. Διὰ τοῦτο εἰς τὰ βάρβαρα πλέον παρὰ εἰς τὰ φωτισμένα ἔθνη εὑρίσκονται οἱ Χῆνες (oisons), τὰ Βοσκήματα (bestiaux), καὶ τὰ Ὄρνεα (oiseaux). || Β', 207, *Κουτός*· Δ', 373-374, *Ὄρνιον*· καὶ 680, * *Χηνώδης*. ||

OLIVE mûre, Γεργέριμος, Γλ. || Ε',49, *Δερματίαι*. ||

OLYMPIADE, Ὀλυμπιάς, Ἑλλ. On cessa de compter par Olympiade du temps de Théodose le jeune. Voyez Lydus, De mensib. pag. 110.

OMBELLIFÈRES (plantes—), Φυτὰ πετασώδη. Athen. IX, pag. 371. || Ἴδ. Δ', 417-419, *Πετάλι*, καὶ *Πέταλον*. ||

OMBRE, poisson de mer. Σκίαινα, Ἑλλ. Ἴδ. τὰς εἰς τὸν Ξενοκράτ. σημειώσ. ἐκδ. Κορ. σελ. 98.

ONCLE paternel, Πατρόθειος, Δ. || Δ′, 402. ||

ONGLÉE (l'—), *Νυχᾶς* (οὕτω τ'ὀνομάζουν οἱ Χῖοι)· c'est à dire, Ὀνυχᾶς. Ἐξελληνιζόμενον εἶναι Ὀνυχονάρκη. || Δ′, 369, *Ὀνυχία*. ||

OPÉRER. *La médecine commence à opérer.* Ἔχομεν οἰκείαν λέξιν· τὸ *Ἐνεργεῖν*· ἀντὶ τῆς ὁποίας ὁ Πλούταρχος (Γυναικ. ἀρετ. § 20) ἐμεταχειρίσθη τὴν συνώνυμον *Δρᾶν*. || Δ′, 121, *Ἐνεργῶ*. ||

OPIAT, κυρίως μὲν, Éléctuaire dans le quel il entre de l'opium, Διακώδιον (ἀπὸ τὰς Κωδίας ἤγουν κεφαλὰς τοῦ μήκωνος || Ε′, 265, *Κωδία* ἐν λ. *Ὄπιον* ||), Ἑλλ· καταχρηστικῶς δὲ καὶ les Électuaires sans opium.

OPINIÂTRE, Ἰσχυρογνώμων, Γλ. || Β′, 34, *Ἀλύγιστος*· Δ′, 45, * *Βαρυκέφαλος* § 2· 107, *Δυσατόγνωμος*· καὶ 187, * *Ἰσχυρόγνωμος*. ||

OPINION. || Β′, 93, *Γνώμη* § 3. καὶ Δ′, 83-84. || Ζ. καὶ Voix.

OPINION Commune, générale, publique, c'est-à-dire jugement du plus grand nombre. Ἴσ. Κοινοδοξία (ἤγουν κοινὴ δόξα, ὡς ἡ Κενοδοξία εἶναι κενὴ δόξα).

OPIUM, Ὄπιον, Ἑλλ. Μηκώνιον, Ἑλλ. (Πλούταρχ. Συμποσιακ. Γ, ε, 2). Ἴσως καὶ Μήκων κατὰ τὸν Ἡρακλείδην, περὶ πολιτειῶν (Ἴδ. Προδρομ. Ἑλληνικ. Βιβλιοθήκ. σελ. 211). « Οἱ μὲν μήκωνι, οἱ δὲ κωνείῳ ἑαυ» τοὺς ἐξάγουσι »· πλὴν ἀνίσως ἀντὶ τοῦ *μήκωνι* ἐγράφετο καὶ εἰς τοῦτον *μηκωνίῳ*: || Ε′, 265, *Ὄπιον*. Πρβλ.

B′, 417, *Μάκος*· E′, 176-177, *Μαγκοῦνα*· 179, *Μάκων*· 311, *Ποτηροκλάστρια*. ||

OPPRÉSSION, Κατάθλιψις, Γλ.

OPPRIMER, Καταθλίβω, Γλ. || Πρβλ. Δ′, 434, *Πλακόνω* § 2. ||

OR (Sable d'-), Χρύσαμμος, Γλ. Δ. Χρυσῖτις ἄμμος ἢ ψάμμος, Ἑλλ. Χρυσῖτις γῆ, Ἑλλ.

OR (Feuille d'-), Βαράκι, Σ.

ORATOIRE, *lieu destiné pour y prier Dieu*, Εὐκτήριον, Δ. Προσκύνημα, Δ. || Δ′, 143, *Εὐκτήριον*. ||

ORDINAIRE, Κοινὸς, Συνήθης, Συνειθισμένος, Ὀρδινάριος, Ἐνόρδινος, Τακτικὸς, Δ. Τὸ *Ἐνόρδινος*, (κατὰ λέξιν, Ἔντακτος) ἔμεινεν εἰς τὴν Ἐκκλησιαστικὴν διάλεκτον, οἷον, « Τὸ ἐνόρδινον κάθισμα τοῦ ψαλτηρίου » καὶ ἄλλα τοιαῦτα. Τὸ ἐναντίον Extraordinaire, Ἐξωτακτικὸς, Δ. (κατὰ λέξιν, Ἔκτακτος) ἐξηγεῖται « Ἔξω » τῆς τάξεως, παρὰ τύπον, ἔξω νόμου, ἄτακτον », Γλ. Ἐμπορεῖ λοιπὸν νὰ ἐκφρασθῇ *Παράτυπος*, *Ἔκνομος* ἢ *Ἐκνόμιος*. || B′, 258, *Νόμος*. ||

Τὸ *Ἐκνόμιον λῆμα* τοῦ Πινδάρου (Νέμ. α, 87) σημαίνει, un courage extraordinaire, καὶ τὸ *Ἐκνομίως μ' ᾐσχύνετο* τοῦ Ἀριστοφάνους (Πλοῦτ. 981) ἰσοδυναμεῖ μὲ τὸ Il avait pour moi un respect extraordinaire.

ORDONNANCE. Z. Édit. || σελ. 126. Ἔνθα πρόσθες, B′, 276, ἐν λ. *Ὁρισμός*. ||

ORDONNANCE des troupes. Z. Arrangement.

ORDRE. Z. Classe. || σελ. 79. Ἔνθα πρόσθες, Δ′, 170-171, ἐν λ. *Θέλημα* § 4. ||

ORDURIER, Κιναιδολόγος, Αἰσχρολόγος, Ἑλλ. Κο-

πρίκς, 'Ελλ. || Δ', 67, *Βρωμολόγος*. Βλ. καὶ Γ', 114 καὶ 257. ||

ORION, nom d'une constellation, 'Αλετροπόδιον, Δ. ἤγουν 'Αρότρου ποῦς. || Δ', 8, *'Αλετροπόδιον*. ||

ORIPEAU, Πετάλι, Σ. Πετάλιον, Δ. Πάφυλας, Γ Γ. Πάμφυλας, Γ Γ. Πάφιλος (κακὰ ἐξηγημένον), Δ. (Πιθανὸν ὅτι τὰ τελευταῖα τρία εἶναι φθαρμένα ἀπὸ τὸ *Πάμφυλλος*)· 'Ορείχαλκος, Γ Γ. Αὐρίχαλκον, Γλ. || Δ', 417, *Πετάλι*· Ε', 284-285, *Πάφιλος*. ||

ORME, Φτελὴ (γρ. Φτελῆ ἀπὸ τὸ Πτελέα, ὡς Συκέα Συκῆ) Δ, Φτηλία, Δ. Πτελέα, Δ. || Δ', 659, *Φτελέα*. ||

ORSEILLE, espèce de mousse que les teinturiers emploient avec la chaux et l'urine. Τὸ ὄνομα ἐγεννήθη ἀπὸ τὸ Rocella ὑποκοριστικὸν τοῦ Roca, μὲ τὸ ὁποῖον ὁ παρακμάζων λατινισμὸς ἐσήμαινε τὴν Πέτραν (une Roche), διότι τὸ φυκίον τοῦτο γεννᾶται εἰς τὰς πέτρας. Ἴσως εἶναι τὸ πετρόξυσμα τοῦ Δ. (Z. Mousse). Ὁ Θεόφραστος (Φυτ. ἱστορ. δ', 7) τὸ ὀνομάζει *Πόντιον φῦκος*, τὸ ὁποῖον φύεται εἰς πέτρας, καὶ τοῦ ὁποίου ἡ βαφὴ ὅταν ἀκόμη εἶναι νεαρὰ, ὑπερβάλλει τὴν βαφὴν τῆς Πορφύρας. Ὁ Τουρνεφόρτος τὸ εὕρηκεν εἰς τὰς νήσους τοῦ Αἰγαίου πελάγους, καὶ ἐξαιρέτως εἰς τὴν 'Αμοργόν· ὅθεν συμπεραίνεται ὅτι καὶ τῶν παλαιῶν τὰ *'Αμόργινα ἱμάτια* ἢ *'Αμοργίδες*, διὰ τὴν βαφὴν ταύτην ἦσαν περίφημα. « 'Αμόργεια, χρώματος εἶδος, ἀπὸ νή» σου 'Αμοργοῦντος (γρ. 'Αμοργοῦ) » λέγει ὁ Σουΐδας. Ἴδε τοῦ Βεκμάννου, τὸ περὶ Εὑρημάτων. Beytr. zur Gesch. der Erfind. I, pag. 334-353.

ORTIE, plante, Τζικνίδα, Σ. 'Ατζικνίδα, Σ. Τζου-

κνίδα, Σ. Κνίδη, Ἑλλ. Ἀκαλήφη, Ἑλλ. || Β', 351, *Τζουκνίον* καὶ Ε', 124, *Κνίδα*. ||

ORTIE de mer, poisson, Σκαλάφη, Γλ. Κολλητζάνος. Ἴδ. τὰς εἰς τὸν Ξενοκράτ. σημειώσ. ἐκδ. Κορ. σελ. 110, *Κνίδι καὶ Ἀκαλήφη* (ὁμωνύμως τοῦ φυτοῦ). || Δ', 238, **Κολλητζάνος*. ||

Le Σκαλάφη des Glossaires prouve que dans l' Ἀκαλύφη la première lettre (Α) est pléonastique, et qu'on disait *Καλήφη* et *Σκαλήφη* (en dorique, Σκαλάφη) comme *Κεδάζω* et *Σκεδάζω*.

OUBLIETTES (les—). Συγχωρεῖται νὰ ὀνομασθῇ Ἑλληνιστὶ *Λαθιλύσια* (τὰ), ἐλλειπτ. τοῦ Δεσμωτήρια, ἤγουν Δεσμωτήρια, ὅπου λησμονεῖται ἡ λύσις τοῦ φυλακωμένου. Ἢ καὶ ἁπλούστερον *Λαθηδώνια*, ἢ *Ληθηδώνια*, ἀπὸ τὸ *Ληθεδών*.

OUTRE, Ἀσκὶ, Ἀσκὸς, Περλογὴ, Δ. Σ. Τὸ *Περλογὴ* φαίνεται συγκοπὴ τοῦ Περιλογὴ (ὡς Περβόλι ἀντὶ τοῦ Περιβόλι)· λέξις παράξενος καὶ ἀνάρμοστος. Τοιαύτην ὅμως ἀναρμοστίαν ἔχει σχεδὸν καὶ τῶν παλαιῶν ἡ Ἐκλογὴ, ἡ σημαίνουσα τὸ καλάθιον. « Ἐκλογὴν, κάλαθον· » Λάκωνες », λέγει ὁ Ἡσύχιος. || Δ', 413, *Περλογή*. ||

OUTREMER. Ζ. Azur.

OUVREUSE des loges dans les Théâtres. Δύναταί τις νὰ τὴν ὀνομάσῃ *Θυρεπανοίκτριαν*, Ἑλλ.

OVATION, espèce de triomphe etc. Εὐάστη (ἡ), Γλ. Πεζὸς θρίαμβος. Γλ. || Πρβλ. Δ', 460, ἐν λ. **Προκίμπω*. ||

P

PACTE, Συνθήκη, Συμφωνία, Γλ. || Δ', 16, *Ἀναστάτης*. ||

PAILLASSE, Ἀχυρόστρωμα, Τρ. Ἀχυροκρέββατον, Σ. Χορτόστρωμα, Γλ. Στιβὰς, Ἑλλ. || Δ', 41, *Ἀχυροκρέββατον· Ἀχυρόστρωμα·* καὶ 689, *Χορτόστρωμα*. ||

PAILLE. *Tirer à la courte paille.* Βάλλω χαρφία ("Ιδ. Σαλμάσ. in Tertullian. de pall. pag. 210), κατὰ τὸ *Βάλλειν κλήρους*. Σήμερον τὰ ὀνομάζομεν Σκαρφία, Σ. || Δ', 508, *Σκαρφία*. ||

PAIN benit, Ἀντίδωρον, Δ. Εὐλογία, Δ. Κλαστὸν, Κατακλαστὸν, Δ.

PAIN doux-levé, Ἀκρόζυμον, Δ. *in Acrozimus*.

PAIN-d'épices, Μελοκόλλικον, Δ.

PAIN (morceau de—), Ὀφέλλιον (Λατιν. Ofella) Γλ. Τὸ Ofella ὅμως σημαίνει ἁπλῶς tranche, rouelle. Τοῦ ψωμίου τὸ Κόμμα ὀνομάζεται σήμερον *Φηλὶ* καὶ *Φέτα*. Ζ. καὶ Bise. || Α', 78-79, *Ψωμὶν κομμάτιν·* Β', 278, *Ὀφέλλιον·* 372, καὶ Δ', 644, *Φελί*. ||

PAIRS. Pairs de France. Οἱ μὲν τὸ παράγουν ἀπὸ τὸ *Patres* (Πατέρες), οἱ δὲ ἀπὸ τὸ *Patricii* (Πατρίκιοι) || Ε', 282-283, *Πατρίκιοι*. || Ὁ δὲ Hotman τὸ ἐτυμολογεῖ ἀπὸ τὸ *Pares* (ἴσοι) καὶ τὸ ἑρμηνεύει *Ὁμότιμοι*. Συγχωρεῖται τὸ *Πάρισοι*, ἐπειδὴ ἐκφράζει καὶ τὴν φωνὴν αὐτήν.

PALEFRENIER. Ζ. Muletier. || Πρβλ. Ε', 188, *Μαρισκάλδος·* καὶ 225, *Μοῦτζος* § 2. ||

PALET, 'Αμάδα, Δ. Σ. Δίσκος, 'Ελλ. 'Αμάδαις, Πληθ. (ἤγουν 'Αμάδες, Σ.) ἴσ. κατὰ συγκοπὴν ἀπὸ τὸ *'Αποτομάδες*, ὡς τὰς ὀνομάζει ὁ Σχολιαστὴς τοῦ Πινδάρου· ἴσ. καὶ κατὰ φθορὰν τοῦ *'Ωμάδες*. "Ιδ. 'Ομήρ. 'Ιλιάδ. Β, 774, ἔκδ. Βολισ. σελ. 136. || Α', 286-287, *Πίζους*· καὶ Β', 35, *'Αμάδες*. ||

PALETTE (τοῦ Ζωγράφου). "Ισως Χρωμοσάνιδον. || Β', Προλεγόμ. κγ'. ||

PALISSADE. || Δ', 530, *Σοῦδα*· 611, *Τράφος*· 636, *Φαλάγγια*· ἐν λ. *Φάλαγγας* || . Ζ. καὶ Espalier.

PALISSADE, Σταύαρα (τὰ), Δ. Φθαρμένον ἀπὸ τὸ Σταυρὸς, κατὰ τὸν Εὐστάθιον· καθὼς καὶ τὸ Palissade πκράγεται ἀπὸ τὸ Palus, Χάραξ, Σταυρώματα, Δ. || Δ', 540, *Στάβαρα*· Πρβλ. καὶ 636, * *Φαλάγγωσις*. ||

PALISSADER, Σταυαρόνω, Δ. Σταυρόνω, Δ.

PALMITE, la moelle du palmier, 'Εγκέφαλος φοίνικος, 'Ελλ.

PALPABLE, qui se fait sentir au toucher, Ψηλαφητὸς, 'Ελλ. "Οθεν καὶ τὸ « Σκότος ψηλαφητὸν » τῆς Παλαιᾶς διαθήκης ('Εξόδ. Ι', 21) κατὰ τὴν μετάφρασιν τῶν 'Εβδομήκοντα, ἐξηγήθη ἀπὸ τὴν 'Ακαδημίαν Ténèbres palpables, ὡς νὰ ἐσήμαινε, Σκότος τόσον πυκνὸν, ὥστε νὰ τὸ αἰσθάνεταί τις μὲ τὴν ἀφὴν τῆς χειρός· Des Ténèbres si épaisses qu'on pourra, en quelque sorte, les toucher, ὡς τὸ παρέφρασαν οἱ Θεολόγοι τῆς Γενεύας. 'Αλλ' οἱ 'Εβδομήκοντα δὲν ἐνόησαν ὅμως, νομίζω, Σκότος αἰσθητὸν εἰς τὴν ἀφὴν, ἀλλὰ Σκότος τόσον παχὺ, ὥστε νὰ ἀναγκάζῃ τὸν σκοτιζόμενον, νὰ προπατῇ ψηλαφῶν, διὰ τὸν φόβον τῆς πτώσεως. Τὸ 'Εβραϊκὸν κείμενον λέγει ἁπλῶς « Σκότος... καὶ ψηλα-

» φήσει (ἢ ψηλαφήσουσιν) ἐν τῷ σκότει ». Des ténèbres (telles) qu'on y marchera à tâtons. Z. Tâter.

PALPER. Z. Tâter.

PALPITER, Σκαρίζω, Γλ. Σπαίρω, Γλ. || Β', 332, *Σπαρταρῶ.* ||

PAMPRE, Φυλλάμπελον, Γλ. || Πρβλ. Ε', 123, *Κληματαριά·* καὶ 287, *Πέργομα.* ||

PANADE, Παναδα, Σ. Ἀπὸ τὸ Ῥωμαϊκ. Panis, ἄρτος. Z. Bouillie.

PANAIS (Pastinaca sativa, de Linné). Σίσαρον, Ἑλλ. Διοσκορίδης. || Δ', 501, *Σισέρι.* ||

PANSARD, Κοιλούθρας, Δ. Σ. Κοιλιάρης, Κοιλιόπαχος, Σ. Γάστρων, Ἑλλ. Τὸ *Κοιλούθρας* πιθανὸν ὅτι εἶναι φθορὰ παλαιᾶς λέξεως τοῦ *Κοιλήθρας*, κατὰ τὸν τύπον τοῦ *Στωμυλήθρης*, ἢ *Στωμυλήθρας*. Τὸ *Κοιλιόπαχος* ἐκφράζει τὸ Γαστροπίων, Ἑλλ.

PAPETIER, Χαρτουργός.

PAPIER (ἀπὸ τὸν Πάπυρον, τὸν ὁποῖον ἐμεταχειρίζοντο οἱ Αἰγύπτιοι εἰς τόπον χαρτίου). — *Grand papier* ἢ *Papier Royal*, *Μακρόκωλλον* τὸ ὀνομάζει ὁ Πλίνιος. — Χάρτης, Ἑλλ. Χαρτίον, Ἑλλ. — Marchand de papier, Χαρτοπράτης, Γλ.

PARABOLAINS, ceux qui secourent les pestiférés, Παραβολάνοι, Δ. ἀπὸ τὸ Παράβολος, Ἑλλ. ὁ ῥιψοκίνδυνος.

PARADE. Ἂν καὶ δὲν ἐγεννήθη ἀπὸ τὸ *Πάροδος*, συγχωρεῖται νὰ ἑρμηνευθῇ διὰ τοῦ *Πάροδος*, ἐπειδὴ ὁ Πλούταρχος (Πότερ. τῶν ζώων φρονιμώτερ. κτλ. § 13) εἶπεν, « Ἐξέτασις καὶ πάροδος στρατιωτῶν ».

PARAPHERNAUX, « Παράφερνα, Ἐξώπροικα· οὕτω

« φασὶ καθ' Ἕλληνας », Γλ. Ἐξώπρουκα, Σ. || Δ', 130, *Ἐξώπρουκα*· καὶ 389, *Παραπροίκια*. ||

PARASOL, Σκιαφόρον, Γλ.

PARCHEMIN, Velin, Περγαμηνὴ, Γλ. Μεμβράνα, Δ. Ἀγαθοχάρτι, Δ (App. pag. 5). Ἰταλιστὶ, Pergamena, τὸ ὁποῖον, ὡς καὶ τὸ Parchemin, παράγεται ἀπὸ τὸ Περγαμηνή. « Περγαμηναὶ, αἱ μεμβράναι, αἱ δέῤῥεις » λέγει ὁ Σουΐδας· διότι, ὡς λέγουσιν, εὑρέθησαν πρῶτον εἰς τὴν πόλιν Πέργαμον, κατὰ τοὺς χρόνους τῶν Ἀτταλικῶν βασιλέων. Τὸ *Μεμβράνα*, εὑρισκόμενον καὶ εἰς τοῦ Παύλου τὰς ἐπιστολὰς (Τιμοθ. β', 5), εἶναι Ῥωμαϊκὴ λέξις Membrana, σημαίνουσα δέρμα, ὑμένα.

PAREIL (οὐσιαστικ. ὡς εἰς ταύτην τὴν φράσιν, *Il n'a point son pareil*). Τέρι, Δ. Ἡ λέξις ἐφθάρη ἀπὸ τὸ Ἑταίριον, ὑποκοριστικὸν τοῦ Ἑταῖρος. — Dépareillé, Ἀτερίαστος, Δ. ἤγουν Ἀνεταιρίαστος. || Β', 346, *Τέρι*. ||

PARESSE. Ζ. Travail.

PARFUMEUR, Μυρεψὸς, Δ. Ἑλλ. Μυροπώλης, Ἑλλ. Ἀρωματοπώλης, Γλ. || καὶ, *Μυροποιός*· ἐν Δ', 417. ||

PARI, gageure, Παραβόλιον, Δ. Στίχημα, Σ. || Α', 154-155, *Στιχιτός*· καὶ Δ', 550, 573, *Στοιχηματίζω*, *Συνθηκίζω*. ||

PARJURE, Σταυροπάτης, Δ. Τὸ αὐτὸ καὶ, Ὁρκοπάτης. Ἐλέγετο δὲ μάλιστα δι' ἐκείνους, ὅσοι παρέβαιναν ἔγγραφον ὑπόσχεσιν, εἰς τὴν ὁποίαν, μὴν ἐξεύροντες νὰ γράφωσιν, ἔβαλαν εἰς τὸν τόπον τῆς ὑπογραφῆς τὸ σημεῖον τοῦ Σταυροῦ. || Β', 74-75, *Ἀφίορκος*· Δ', 402-403, *Πατῶ* § 3· καὶ Ε', 267, * *Ὁρκοπατῶ*. ||

PARJURER, Σταυροπατῶ, Δ.

PAROI. Ἴσως ἐγεννήθη ἀπὸ τὸ ἑλληνικὸν Παρειά. Ἴδ. Ἰλιάδ. β, ἔκδ. Βολισ. σελ. 119.

PAROISSE. Ἂν καὶ ἀναμφιβόλως ἀπὸ τὸ *Παροικία* (Ἰταλ. Parocchia), δὲν ἐκφράζεται ὅμως διὰ τούτου, ἀλλὰ διὰ τοῦ Ἐνορία, Δ. Σ.—*Église paroissiale*, Ἐνοριακὴ ἢ Ἐνοριτικὴ Ἐκκλησία, Δ.—Paroissien, Ἐνορίτης, Δ. || Ε', 69, *Ἐνορία* § 2. ||

PAROLE. *Prendre la parole*, ἤγουν λαμβάνω τὸν λόγον, λαλῶ ἀμέσως μετὰ τὸν πρὸ ἐμοῦ λαλήσαντα. « Λάζεσθαι μῦθον » εἶπεν ὁ Ὅμηρος (Ἰλιάδ. δ', 357)

Πάλιν δ' ὅγε λάζετο μῦθον.

Εἰς τοὺς πεζογράφους εὑρίσκεται συχνὰ τὸ, « Ὁ δὲ ὑπο» λαβὼν, εἶπεν » ἀντὶ τοῦ, Ὑπολαβὼν τὸν λόγον. — Reprendre la parole, Μεταλαμβάνω (ἐλλειπτ. τοῦ λόγου), Ἑλλ. Ἴδ. Πλούταρχ. Μέρ. 4, σελ. 455-456. ἐκδ. Κορ. || Β', 221 καὶ Δ', 294, *Λόγος*. ||

PAROLE, assurance, promesse verbale, Λόγος, Δ.—*Il a donné sa parole*, Ἔδωκε τὸν λόγον του, Δ.— *Sur parole*, Ὑπὸ λόγον, Ὑπολόγιος, Δ.

PARTI. Ζ. Faction.

PARTIAIRE. Ζ. Métayer.

PARTIALEMENT, avec partialité (Juger—), Μονομερῶς, Δ. || Πρβλ. Ε', 212, *Μονομερῶς*. ||

PARTICIPER. Μετέχειν, Ἑλλ. Μεταλαμβάνειν, Ἑλλ. Τὸ πρῶτον, κοινῶς δι' ὅλα τὰ μοιραζόμενα· τὸ δεύτερον, θρησκευτικῶς διὰ τὴν ἱερὰν Κοινωνίαν, τὴν καὶ διὰ τοῦτο ὀνομαζομένην *Μετάληψιν*. Ὁ Πλούταρχος (Συμποσιακ. 7 § 4) παραγγέλλων τοὺς δεσπότας ν' ἀφίνωσιν εἰς τὴν τράπεζαν μέρος ἀπ' ὅλα χωρὶς ἐξαίρεσιν τὰ φαγητὰ καὶ εἰς τοὺς δούλους, λέγει· « Ἀεί τι καταλείπειν οἰκέταις ἀπὸ

» δείπνου καὶ παισὶν αὐτῶν· *χαίρουσι γὰρ οὐχ οὕτω λαμ-* » *βάνοντες, ὡς μεταλαμβάνοντες* ». Τὰ τελευταῖα λόγια παρὰ τὴν φιλανθρωπίαν, ἔχουν καὶ τοιαύτην κομψότητα, ὁποίαν διστάζω ἂν ἐμπορῶσι νὰ φυλάξωσιν, ἑρμηνευόμενα εἰς ἄλλην γλῶσσαν.

PARTISAN, adhérent, Κοινωνικὸς, Δ. Ὀρθότερον ἤθελ' εἶσθαι Κοινωνός.

PARVENU, un homme qui a fait une fortune subite, Νεόπλουτος, Ἑλλ. — S'il en abuse, et qu'il fasse l'insolent, il est Νεοπλουτοπόνηρος, comme dit Cratinus. Voyez Étienne de Byzance in Δούλων πόλις.

PAS (faire un faux—), Κενεμβατεῖν, Ἑλλ. || Δ', 555, *Στραβοπατῶ*. ||

PASSAGE, droit qu'on paye, pour passer une rivière, un pont, Διαβατικὸν, Δ. || Δ', 96, *Διαβατικὸν* § 2. || Ἂν ὁ λόγος εἶναι περὶ εἰσόδου ἢ ἐξόδου πόλεως, Διαπύλιον, Δ || Ε', 53 || . Ζ. καὶ Autorité.

PASSAGER, qui s'embarque sur un vaisseau etc. Ταξειδάριος, Δ. Ταξιδάρης, Σ. Περαστάρης, Σ. Ἐπιβάτης, Ἑλλ.—Qui n'a point de demeure fixe dans un lieu, Περαστικὸς, Σ. || Δ', 408, *Περαστικός*. ||

PASSANT (en—), Légèrement, Παροδικῶς, Γλ.

PASSANT (un—), Διαβάτης, Σ. || Δ', 268, *Διαβάτης* ἐν λ. *Διαβάζω*. ||

PASSE-DROIT, tort ou injustice qu'on fait à quelqu'un, en ne suivant pas l'usage ordinaire. Ἴσως, Καταβράβευσις ἢ Καταβράβευμα, Ἑλλ. Ἐπειδὴ καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς χυδαίους εἶναι γνωστὸν τὸ *Βραβεῖον*. —*On lui a fait un passe-droit*, Τὸν Κατεβράβευσαν, ἢ καὶ τὸν *Παρεβράβευσαν*. Τὸ *Παραβραβεύω* εἶναι τοῦ

Πλουτάρχου (περὶ Δυσωπ. § 17). Τὸ *Καταβραβεύω*, τοῦ Ἀποστόλου (Πρὸς Κολοσσ. Β, 18).

PASSEREAU. Z. Moineau.

PASSOIRE, Σακκελιστήριον, Δ. || Β′, 321, *Σακκελίζω*. || —Z. Filtre.

PASTEL ἡ Guède, Παστέλλος, Δ. Ἴσατις, Ἑλλ. κατὰ τὸν Διοσκορίδην (Ϭ, 215). Τὸ ἐσύγχισαν πολλάκις μὲ τὸ Ἰνδικόν. || Δ′, 400, *Πάστελλος*· καὶ Ε′, 198, *Μέλαν Ἰνδικόν*. || —Z. Laque.

PASTENAGUE. Z. Pastenaque.

PASTENAQUE, Pastenague, Pastinaque, Pastinague, ou Tareronde, poisson de mer, Ἴσ. Σαλάκι (ἤγουν Σελάχι), Σ. Τρυγὼν, Ἑλλ. Ἴδε τὰς εἰς τὸν Ξενοκράτ. σημειώσ. ἐκδ. Κορ. σελ. 91 || καὶ 186· ἴδε καὶ Δ′, 481-482, *Ῥόμπος*· καὶ 487, *Σαλάκι*. ||

PASTÈQUE, Χειμωνικὸν, Σ. Ἴσ. Κιτράγγουρον, Δ (App. σελ. 6). || Ε′, 114-115, *Καρποῦζι*. ||

PASTINAGUE. Z Pastenaque.

PASTINAQUE. Z. Pastenaque.

PATENTE. Brevet, taxé pour les marchands. Ἴσ. Ἐργαστηριακὸν, Δ.

PATERNITÉ, Πατρότης, Δ. || Δ′, 402, *Πατροσύνη*. ||

PATINER, manier indiscretement, Ἴσ. Βλιμάζω, Ἑλλ.

PÂTISSIER, Πλακουντάριος, Δ. Γλ. Γλυκεοπράτης, Γλ. || Δ′, 400, *Παστιτζιέρης*. ||

PATRIMONIAL. Biens patrimoniaux, Πατρικὴ οὐσία, Γλ. καὶ πληθ. οὐδέτερ. Οὐσιακὰ, Γενεαρχικὰ, Γονικὰ, Δ. || Ε′, 43, *Γονικὰ*· καὶ 270, *Οὐσιακός*. || Ἰδίως

δὲ *Πατριμονιάλια* ἔλεγαν τὴν ἰδικὴν περιουσίαν τοῦ βασιλέως (le domaine du roi, ἢ le domaine de la couronne). «Πατριμονιάλια, ὅσα ἕκαστος βασιλεὺς »ἑαυτῷ κτᾶται... Ἰδιόκτητα τοῦ βασιλέως» Γλ. ‖ Ε′, 260, *Οἰκειακά*· καὶ 283, *Πατριμόνιον*. ‖

PATRIOTE, Φιλόπατρις. Βαρβάρως ἐμεταφράσθη Πατριωτισμὸς καὶ Πατριώτης.

PATRIOTISME, Φιλοπατρία. Aristoph. Vesp. 1465.

PATRON, Ξόμπλι, Σ. ἀπὸ τὸ Λατινικὸν, *exemplum* (παράδειγμα). Νικόλαος ὁ Γερασηνὸς (Ἀριθμητ. Εἰσαγ. Βιβλ. α′) τὸ ὀνομάζει Προκέντημα. ‖ Δ′, 129, *Ἐξόμπλιον*· καὶ 459-460, * *Προκέντημα*. ‖

PATRON, Ἀντιλήπτωρ, Γλ. ‖ Ε′, 321, *Προστάτης*. ‖

PATRONAGE, Πατρωνικὸν δίκαιον, Δ.

PATROUILLE, la marche que le guet fait pendant la nuit etc. Νυκτοφυλάκησις, Ἑλλ. Νυκτοφυλακία, Γλ. ‖ Δ′, 250, * *Κουλούκιον*. ‖

PATROUILLE, l'escouade du guet qui fait la patrouille, Νυκτοφύλακες, Ἑλλ. Γλ. Κόλι (ἀπὸ τὸ Τουρκικὸν Κὸλ), Σ. Ἐξκουβίτορες ἢ Σκουβίτορες (ἀπὸ τὸ Λατινικὸν Excubitores), Δ. Σκοῦλκαι ἢ Κοῦλκαι ἢ Σκουλκάτορες (ἀπὸ τὸ Λατιν. Esculcatores), Δ. ‖ Δ′, 250, *Κοῦλκα*. ‖

PAUME ‖ Δ′, 381, *Παλάμη* ‖. Z. Poignée.

PAUPIÈRE, Ὀμματόφυλλον, Δ. Ματόφυλλον, Σ. ‖ Δ′, 368, *Βλέφαρον*· ἐν λ. *Ὀμμάτιον* εἰς τὸ τέλος. ‖

PAUSE ‖ Δ′, 542, *Στάμα* § 2 ‖. Z. Intermission.

PAUVRE esprit, pauvre homme. Z. Grain.

PAVÉ (le—) οὐσιαστικόν, «Λιθόστρωτον» Εὐσέβ.

Ἱστορ. Ἐκκλησιαστ. VI, 41. || Α', 214, *Στράτα*· καὶ Ε', 164, καὶ 259-260, *Λιθόστρωτον*, *Ὁδοστρωσία*. || Ζ. καὶ Mosaïque.

PAVÉ, Ἠδαφισμένον, Γλ.

PAVER, Ἐδαφίζω, Γλ.

PAVILLON (ἔπρεπε νὰ γράφεται Papillon, ἐπειδὴ παράγεται ἀπὸ τὸ Λατινικὸν Papilio, τὸ σημαῖνον τὸ πτερωτὸν ζωΰφιον, τὴν Πεταλούδαν, καὶ μεταφορικῶς, σκηνὴν εἰς ὀξὺ κορυφουμένην), Παπυλεὼν, Δ. Ὁ Σοῦτ-δας τὸ γράφει κακῶς *Παπυλαιών*. || Δ', 384, *Παπυλεών*. ||

PAYS. Ζ. Paysage.

PAYSAGE, Τόπιον, Δ. Οἱ Ῥωμαῖοι ἐφύλαξαν πολλὰ πραγμάτων ὀνόματα ἀπὸ τὴν μὲ τοὺς Ἕλληνας συναναστροφὴν, τὰ ὁποῖα δὲν εὑρίσκονται πλέον εἰς τοὺς σωζομένους Ἑλληνικοὺς συγγραφεῖς. Οὕτως ὠνόμαζαν Topia *Τοπία* (ἢ μᾶλλον, *Τόπια*, ὑποκοριστικὸν τοῦ Τόπος) τὰ Paysages· καὶ Topiarium Τοπιογράφον, τὸν Γαλλιστὶ ὀνομαζόμενον Paysagiste. Ὁ Σαλμάσιος (Not. in Æl. Spart. pag. 22) τὸ γράφει μὲ δίφθογγον *Τοπεῖον*· τὸν δὲ ζωγράφον τῶν τοιούτων (paysagiste) ὀνομάζει *Ῥωπογράφον* κινηθεὶς, ὡς φαίνεται, ἀπὸ τὸν Ἐτυμολόγον (σελ. 705), « Ῥῶπες ὕλη καὶ ὑλώδη φυτά· καὶ » *Ῥωπογράφους* τοὺς τὰ τοιαῦτα ὑπογράφοντας κτλ. ». Φέρει δὲ εἰς πίστωσιν καὶ τὸν Πλίνιον (Plin. XXXV, 10), ὅστις διηγούμενος περί τινος ζωγράφου, λέγει ὅτι ὠνομάσθη, *Ῥυπογράφος*, διότι ἠσχολεῖτο εἰς ζωγραφίαν εὐτελῶν πραγμάτων, οἷον κουρείων, σκυτοτομείων καὶ τῶν τοιούτων· Tonstrinas, sutrinasque pinxit et asellos, et obsonia, ac similia: ob hoc cognomi-

natus *Rhypographus*. Τοῦτο τὸ Rhypographus (Ῥυπογράφος), ὁ Σαλμάσιος τὸ μεταβάλλει εἰς τὸ Rhopographus (Ῥωπογράφος), καὶ ἄλλοι πιθανώτερον εἰς τὸ Rhyparographus (Ῥυπαρογράφος). Ὅπως ἂν ἦναι, ἁρμόζει ἴσως εἰς μὲν τὴν ἐξήγησιν τοῦ Paysage, τὸ *Τόπιον* (τόσον πλέον, ὅσον εἶναι ὑποκοριστικὸν τοῦ Τόπος, ὡς καὶ τὸ Paysage τοῦ Pays), καὶ τοῦ Paysagiste τὸ *Τοπιογράφος*. Τὴν δὲ *Ῥωπογραφίαν* συμφέρει νὰ φυλάξωμεν εἰς ἔκφρασιν τοῦ Barbouillage, ὀνομάζοντες καὶ *Ῥωπογράφον* τὸν Barbouilleur. Ὁ *Ῥυπογράφος* ἢ *Ῥυπαρογράφος*, ἂν ἦναι γνησία ἡ γραφὴ ἢ ἡ διόρθωσις τοῦ Πλινίου, ἀρκεῖ νὰ ἐξηγήσῃ τὸν ζωγραφίζοντα τὰ αἰσχρά.

Ἐλάλησα περὶ τῶν Τοπίων καὶ ἄλλοῦ (Ἄτακτ. Τόμ. Β′, σελ. 426), εἰς τὰ ὁποῖα πρόσθες, ὅτι καὶ εἰς τὸν παρακμάζοντα ‖ *Λατινισμὸν* ‖ Topa θηλυκῶς ὠνομάζετο ὁ ἀγεώργητος ἀγρὸς (Δουκαγγ. λέξ. Topa) ἐκ τοῦ ὁποίου οἱ Γάλλοι ἔλαβαν τὸ Tope, ὄνομα ἀπηρχαιωμένον, σωζόμενον ὅμως εἰς τὰ παλαιά των Λεξικά, ὡς καὶ τὸ Topière(1) τὸ σημαῖνον τὸν κλαδεύοντα, καὶ μετασχηματίζοντα τὰ δένδρα εἰς εἰκόνας διαφόρων πραγμάτων: «Tope, terre inculte, patûre commune»· καὶ «Topière(2), jardinier qui sçait tailler les ar»bres, et qui sçait représenter toutes sortes de »figures; du mot Latin *Topiarius*». (Dictionair. du vieux langag. Franç. par LACOMBE, Paris 1766-67, pag. 463, et Supplem. pag. 526).

PAYSAGISTE. Ζ. Paysage.

(1) καὶ (2) Γρ. Ἴσ. Topiaire.

PEAU passée en mégie, Στυπτηριακὸν δέρμα, Γλ. — Peau bise. Z. Bise.

PECCADILLE, Πταισμάτιον, Γλ.

PÊCHE (ἀπὸ τὸ Λατινικὸν Persicum, ἤγουν Περσικὸν μῆλον), Ῥοδάκινον, Δ. Ὁ Σαλμάσιος νομίζει, ὅτι ὠνομάσθη κατὰ στοιχείων μετάθεσιν ἀντὶ τοῦ *Δοράκινον*, ἀπὸ τὸ Λατιν. Duracinus, ἐπίθετον τῶν καρπῶν, ὅσων ἡ σὰρξ συνέχεται ἰσχυρῶς μὲ τὸν ἔνδον πυρῆνα. || Α′, 83, ἐν λ. *Περσικὸν* καὶ 189, *Ῥοδάκινα*. ||

PÊCHEURS (une barque de —), Ἁλιευτικὸν ἀγράριον, καὶ ἁπλῶς Ἀγράριον, Δ. Ἁλιάς, Ἑλλ.

PÉCULAT, Νοσφισμὸς, Δ. Σφετερισμὸς δημοσίων χρημάτων, Γλ. Κλοπὴ πολιτικῶν χρημάτων, Γλ. || Ε′, 245, *Νοσφισμός* || . Z. καὶ Approprier (s — ').

PÉCULE, Ἰδιόκτητον, « Πεκουλιάνιον, Ἰδιόκτητον, Πεκούλιον, ὡσανεὶ μικρὸν οὐσίδιον », Γλ. || Δ′, 183, *Ἰδιόκτητος*· καὶ Ε′, 270, *Οὐσίδιον*. ||

PÉCULE, Περίκτησις, Γλ. Κτῆσις τοῦ ἐν ἀλλοτρίᾳ ἐξουσίᾳ ὄντος, υἱοῦ ἢ δούλου, Γλ. Οὐσία ὑπεξουσίου, Γλ.

PÉDANÉE (Juge —), Χαμαιδικαστὴς, Σηλεκτὸς (ἀπὸ τῶν Λατίνων τὸ Selectus, ἤγουν Ἔκλεκτος), Γλ. Θεματικὸς Κριτής, Δ.

PÉDANT, Σχολαστικός. Ἴδ. Προλεγόμεν. εἰς τοῦ Ἱεροκλ. τὰ Ἀστεῖα, ἔκδ. Παρισ. 1812, σελ. κγ′-λε′. || Πρβλ. Δ′, 671, *Χαμαιδιδάσκαλος*. ||

PÉDANTISME, Σχολαϊσμός.

PÉDICULE, Πόδιον, Γλ. Z. καὶ Pétiole.

PÉDONCULE. Z. Pétiole et Anse.

PÉGOUZE ἢ Pégouse, poisson de mer. Ἔσχαρο.,

καὶ Κόρις, 'Ελλ. Ἴδ. τὰς εἰς τὸν Ξενοκράτ. σημειώσ. ἐκδ. Κορ. σελ. 186.

PEIGNE, Κτένι, Σ. Κτεὶς, 'Ελλ. || B', 213, *Κτένιον*. || —Peigne de Cardeur, de Tisserand, Λανάρα, Σ. τὸ ὁποῖον παράγεται ἀπὸ τὸ Λατινικὸν Lana (Γαλλ. Laine), καταγόμενον ἀπὸ τὸ Λῆνος (δωρικῶς Λᾶνος) 'Ελλ. τὸ σημαῖνον Ἔριον. Ἴδ. Πλούταρχ. Μέρ. 4, σελ. 446, ἐκδ. Κορ. || B', 217, *Λανάρα*. ||

PEIGNER, Κτενίζω, Σ. 'Ελλ. Ξαίνω, 'Ελλ. || E', 248, *Ξανίσκω*. ||

PEIGNER, Battre, Maltraiter, Ξαίνω, 'Ελλ.

PEINDRE, 'Ιστορῶ, Δ. Ζωγραφίζω, Ζωγραφῶ.

PEINE. *Nul bien sans peine.* Παροιμία ἀνάλογος τοῦ « Χαλεπὰ τὰ καλὰ », 'Ελλ.

PEINTURE. Z. Mosaïque.

PEINTURE, Γραφὴ, 'Ελλ. —Portrait, Εἰκὼν, 'Ελλ. —Tableau, Διάθεσις, 'Ελλ. Ἴδ. σημ. εἰς Πλούταρχ. τοῦ Κορ. Μέρ. 6, σελ. 419.

PÊLE-MÊLE, 'Ανάκατα, Δ. Σ. Φυρμένα, Σ. « Promiscue, 'Αναμὶξ, μίγδην », Γλ. Λέγει καὶ ὁ 'Ησύχιος, « Φύρδην, ἀτάκτως, συγκεχυμένως, ἀναμίξ ». || B', 28, *'Αλαμπάμπουλα'* καὶ 44, *'Ανάκατα*. ||

PELLETIER, Δερματοπώλης, Γλ. Δερματοῤῥάφος, Γλ. Πελλοράφος, Γλ.

PÉNAL (Code—). Οἱ Γραικορωμαῖοι νομικοὶ ἤθελαν τὸν ὀνομάσειν *Ποινάλιος Κώδηξ*, ἐπειδὴ ἔλεγαν βαρβάρως 'Αγωγὴ Ποινάλια (Action, ἢ Cause, pénale), σχηματίσαντες ἀπὸ τὸ Λατινικὸν Pénalis καὶ τὸ 'Ελληνικὸν *Ποινὴ* μικτὴν λέξιν. Λέγε, *Κώδηξ ποιναῖος*, ἢ *ποινήτης*. || E', 304, *Ποινάλιος*. ||

PÉNATES (Dieux—), Ἐφέστιοι θεοί, Γλ. Πατρῷοι θεοί, Γλ.

PÉNÉTRATION. Z. Perspicacité.

PÉNIL, Κτένι, Σ. Ἀπόκτενον, Σ. Ἐπικτένιον, Ἑλλ. Ἐπίσειον, Ἑλλ. Κτεὶς, Ἑλλ. ‖ Β′, 213, *Κτένιον* § 2. ‖

PÉNITENCE, punition imposée pour quelque péché, Κανών, Δ.—Imposer une pénitence. Κανονίζω, Δ. ‖ Ε′, 113, *Κανονίζω* ‖.

PENSÉE (occupé toujours de la même—), Μονολόγιστος, Δ. ‖ Β′, 124, *Ἔννοια*· 221, *Λογισμός*· Ε′, 58, *Ἔγνοια*· καὶ 212, *Μονολόγιστοι*. ‖

PENSION, maison où de jeunes enfans sont logés, nourris et instruits, Κοινοβιακὸν σχολεῖον, ἢ Παιδοκοινόβιον.

PENSION, ce qu'un roi, un prince, etc. donne annuellement à quelqu'un, ou par gratification etc. Πρόνοια, Δ. Ὁ Πλούταρχος τὰς ὀνομάζει *Συντάξεις*. *Προνοίας* ἔλεγαν ἀκόμη καὶ τὰς Γαλλιστὶ Provisions, ἤγουν Lettres, par lesquelles un bénéfice, un office est conféré. ‖ Δ′, 460, *Πρόνοιαι*· καὶ 587-588, *Ταγή*. ‖

PÉPIN de raisin, Γιγάρτιον, Γλ. Γίγαρτον, Γλ. ‖ Δ′, 560, *Στροφίλια*. ‖

PÉPINIÈRE, Φυτευτήριον, ἢ Φυτώρειον. Εὑρίσκονται καὶ τὰ δύο εἰς τοὺς Γεωπονικοὺς συγγραφεῖς. Τὸ δεύτερον εἶναι σύνθετον ἀπὸ τὸ Φυτὸν καὶ Ὠρῶ, τὸ Φυλάσσω· Φυτωρεῖον, Δ. Θαμνὼν, Γλ. Φυτούριον, Γλ. Φυτευτήριον, Γλ. Σπερβόλημα (ἴσ. Σπερμοβόλημα), Γλ. Φυτούργιον, Γλ. Φυτευτήριον, Σ. Πρασόδενδρα (ἡ), Σ. Σπαρτικὸν, Σ. ‖ Δ′, 662, *Φυτευτήριον*. ‖

PERCEPTION, Ἀντίληψις, κατὰ τοὺς Στωϊκούς· Παραδοχὴ, κατ' ἄλλους. « Ἐπὶ τοῦ νοὸς τρία θεωρεῖται, » Εἰσβολὴ, Παραδοχὴ, Συγκατάθεσις » λέγει ὁ Σουΐδας (λέξ. Εἰσβολή). Ἡ Εἰσβολὴ ἐλέγετο καὶ Τύπωσις, Impression. Ἡ Συγκατάθεσις εἶναι τὸ Assentiment.

PÈRE (grand—). Z. Aïeul.

PÉREMPTOIRE (exception—), Ἀναιρετικὸν ἢ Ἀφανιστικὸν διάταγμα, Δ. Ἀναιρετικὴ παραγραφὴ, Γλ.

PÉRÉQUATEUR, N. Ἐξισωτὴς, Γλ. Δ.

PÉRIMER, Ἀφανίζω, Δ.—L'instance est périmée, ἡ δίκη, κρίσις, ἢ ἀγωγὴ ἠφανίσθη.

PERROQUET, Σιτάκη, Δ. Ψιττάκιον, Δ. Ψιττακὸς, Ψιττάκη, Ἑλλ.

PERS, Perse. *De couleur perse*, Περσικὸς, Δ. τὸ παράγουσιν ἀπὸ τὸ Περσία.

PERSÉCUTEUR. Z. Aventureux || γρ. Ἴσ. *Aventurier.* ||

PERSICAIRE ἢ Poivre d'eau, Ὑδροπίπερον, Δ. || Δ', 626, *Ὑδροπίπερον.* ||

PERSONNE, Πρόσωπον || Β', 313-314, *Πρόσωπον* § 3. || —Acception de personnes, Προσωποληψία.—Il n'y a personne, Δὲν εἶναι κανεῖς. Λέγομεν κάποτε καὶ *Δὲν εἶναι ψυχή.* || Β', 48-50, *Ἄνθρωπος* § 8· καὶ Δ', 705 § 4, *Ψυχή.* || — ?Εἶναι κανεὶς ὅστις κτλ. Est-il personne qui etc. Τὸ *Κανεῖς, δὲν*, κυρίως εἰς ἡμᾶς σημαίνει τὸ Ne... personne, ἢ τὸ Personne, ne, καὶ ὄχι τὸ Ne... pas un (οὐδὲ εἷς).

PERSPICACITÉ, Pénétration d'esprit, Sagacité, Τὸ συνοπτικόν, Γλ.—Qui a de la perspicacité, Κατανοητικός, Γλ. || Δ', 42, *Βαθύνω* § 3. ||

PÈSE-LIQUEUR, Ἰσ. Βαρύλλιον, Ἑλλ. || Δ', 45, *Βαρύδι*. ||

PESER, avoir un certain poids, Στένω, Δ (λέξ. Σειστός). Ζυγιάζω, Σ. || Β', 78, *Βαρῶ* § 1· καὶ 177, *Καμπανίζω*· καὶ Δ', 160, *Ζυγιάζω*. ||

PESSAIRE, Πρόσθετον, Γλ. || Ε', 286, ἐν λ. * *Πε-λίκι*. ||

PESTE, espèce d'imprécation· *Peste de l'ignorant!* Παρομοία φράσις καὶ σύνταξις (μοναδικὴ ἴσως) εἶναι τὸ « Τί τοῦτο; βάλλ' εἰς μακαρίαν τοῦ ἀνθρώπου! » τοῦ Πλάτωνος (Ἱππ. μείζ. σελ. 293).

PESTE, Θανατικὸν Δ. Πανοῦκλα, Δ. Τὸ πρῶτον εἶναι ἐλλειπτικὸν τοῦ πάθος ἢ νόσημα, ὡς εὑρίσκεται καὶ εἰς τὸν Στράβωνα (Μέρ. 4, σελ. 357, ἐκδ. Κορ.) τό, *Λοιμικόν*. Τὸ δεύτερον (εὑρισκόμενον καὶ εἰς τὸν Τραλλιανὸν Ἀλέξανδρον, ἰατρὸν τῆς ἕκτης ἑκατονταε-τηρίδος), παράγεται ἀπὸ τοῦ παρακμάζοντος Λατινι-σμοῦ τὸ Panicula, διὰ τοῦ ὁποίου ἐσήμαινον τοὺς βου-βῶνας (bubons)· τοὺς ὁποίους ὁ ὀνομασθεὶς Ἀλέξαν-δρος (σελ. 196) ὀνομάζει *Πανικούλας*. Ὁ ἱστορήσας τὴν Φλωρεντινὴν σύνοδον Σίλβεστρος ὁ Συρόπουλος ὀνομάζει τὸ Θανατικὸν (σελ. 75) *Βουβῶνα*, καὶ (σελ. 144) *Βουβωνικὸν πάθος*. || Α', 269, *Πιασμός*. Β', 151, *Θανατικόν*· 167, *Κακόν* (ἐν τῷ τέλ. τῆς λέξ. *Κακός*)· 282, 329, *Πανοῦκλα*, *Σκορδοῦλα*· Δ', 144, *Εὐλογη-μένη*· 168, *Θανατουλῆδα*· 249, *Κουκοῦδι*· 340, *Μπου-μποῦρα*· καὶ 477, *Ῥιζομέρι*. ||

PÉTER, Ἀποπνευματίζω (ὄχι Ἀπονευματίζω), Δ. App. pag. 22. Κλάνω, Σ. Πέρδομαι, Ἑλλ. || Α', 141. *Κλάνω*· Δ', 25, *Ἀπανεμίζω*· καὶ 450, *Πορδοκοπῶ*, ||

PÉTIOLE, Ποδάριον, Γλ.

PÉTIOLE, ὀνομάζουν οἱ νεώτεροι βοτανικοὶ τὴν οὐρὰν τοῦ φύλλου, ἤγουν τὸ μέρος διὰ τοῦ ὁποίου τὸ φύλλον προσκολλᾶται εἰς τὸν κλάδον τοῦ δένδρου (ἀπὸ τὸ Λατινικὸν Petiolus), διακρίνοντες αὐτὴν ἀπὸ τὸ Pédoncule (Λατιν. Pedunculus) τὸ σημαῖνον τὴν οὐρὰν τὴν προσκολλῶσαν τὸ ἄνθος ἢ τὸν καρπόν. Οἱ παλαιοὶ ὠνόμαζαν καὶ τὰ δύο ἀδιακρίτως *Μίσχον*. « Μίσχος » ἐστὶν ᾧ συνήρτηται πρὸς τὸ φυτὸν τὸ φύλλον καὶ » ὁ καρπὸς » λέγει ὁ Θεόφραστος (Περὶ Φυτ. ἱστορ. α', 3). Οἱ μεταγενέστεροι τοῦ Θεοφράστου Ἕλληνες ἔπλασαν καὶ ἄλλα συνώνυμα τοῦ Μίσχου, καὶ αὐτὰ χωρὶς διαφορὰν ἀκριβῆ τῆς σημασίας. Ὁ Εὐστάθιος (σελ. 932) ὀνομάζει *Αὐχένα* τὴν οὐρὰν τῶν καρπῶν. Οἱ συγγραφεῖς τῶν Γεωπονικῶν, τῶν μὲν σύκων τὴν οὐράν, *Πεῖσμα*, ἢ *Ὀμφαλόν* (Γεωπον. Ι', 56 § 4), τῶν δὲ ἀπιδίων *Πέλμα* (Ι', 25 § 1). Τὸ Πέλμα (ἐξηγούμενον ἀπὸ τὸν Ἡσύχιον, « τὸ κάτω τοῦ ποδὸς ») ἐκφράζει τὰ Pedunculus, Petiolus ἢ Pediolus τῶν Λατίνων, τὰ σημαίνοντα *Πόδιον*. Ὁ *Ὀμφαλὸς* ἐμεταφέρθη ἀπὸ τὸν ὀμφαλὸν τῶν ζώων, ἤγουν τὸ μέρος ἐκεῖνο, διὰ τοῦ ὁποίου προσκολλᾶται τὸ ἔμβρυον εἰς τὸ Κυττάριον (Arrière-faix)· τὸ δὲ *Πεῖσμα*, ἀπὸ τὸ σχοινίον μὲ τὸ ὁποῖον προσδένουσι τὰ πλοῖα εἰς τὴν γῆν. Ὁ *Αὐχήν*, ὡς ἐσημείωσεν ὁ Σνεϊδέρος εἰς τὸν Θεόφραστον (γ', 3 § 4) ἐμεταφέρθη καὶ αὐτὸς ἀπὸ τῶν ζώων τὸν αὐχένα, ὅστις ἑνόνει τὴν κεφαλὴν μὲ τὸ λοιπὸν σῶμα, ὡς μίσχος. Τὸν *Μίσχον* ὀνομάζομεν σήμερον *Κερατζοῦρι* (χυδ. *Κριατζοῦρι*), ἀπὸ τὸ *Κεράτιον*, ἄξιον νὰ φυλαχθῇ ὄνομα· τὸν δὲ παχύτερον μίσχον, ὡς εἶναι τῶν λαχάνων, μα-

ῥουλίων καὶ τῶν τοιούτων, *Κοτζάνι*· τὸ ὁποῖον πιθανῶς ἐφθάρη ἀπὸ τὸ *Κοττάνιον*, παράγωγον τοῦ *Κόττα* τοῦ σημαίνοντος τὴν κεφαλήν, ἢ ἀπὸ τὸ *Κοττάριον*, ἄλλο παράγωγον τοῦ αὐτοῦ ὀνόματος. « Κοττάρια, τὰ ἄκρα » τῆς κέγχρου » λέγει ὁ Ἡσύχιος. || Α', 191, *Λαχανόγουλα*· καὶ 259, *Κραμβίν*· καὶ 279, *Γουλάρης*· Δ', 229, *Κερατζοῦνι*. ||

PÉTITION, Παιτίτη, Παιτίτα (ἀπὸ τὸ Ῥωμαϊκὸν Petitio), καὶ τὸ ἐξηγοῦν, *Γνώρισμα αἰτήσεως*, Δ. Κάλλιον ἤθελ' εἶσθαι, Ἔγγραφος αἴτησις. || Ε', 46, *Δέησις*. ||

PÉTITOIRE (Action-), Ἀπαίτησις ἐκ νόμου ὁριζομένη, Γλ. Συντομώτερον, Νομικὴ ἀπαίτησις. || Ε', 200, *Μέμψις διαθήκης*. ||

PÉTROLE, ἀπὸ τὸ Πέτρα καὶ Ἔλαιον, *Πετρέλαιον*. Ἡ λέξις ὅμως δὲν εὑρίσκεται εἰς τοὺς παλαιοὺς Ἕλληνας ἢ Ῥωμαίους, οἱ ὁποῖοι τὸ ὠνόμαζαν Ἄσφαλτον ὑγράν. Οἱ μεταγενέστεροι, Πηγέλβιον (ἴσ. Πηγέλαιον, ἤγουν πηγάζον ἔλαιον), Δ. Τρίουλον (ἴσ. Πετρίουλον βαρβάρως ἀντὶ τοῦ Πετρέλαιον), Δ. Ὑγροπίσσιον, ἢ Ὑγρόπισσον, Δ. Νάφθα (ἡ), Νάφθας (ὁ), καὶ Νάφθα (τό)· Ἴδ. Πλουταρχ. Μέρ. 4, σελ. 431, ἐκδ. Κορ. || Δ', 424, *Πηγέλαιον* καὶ *Πηγέλβιον*. ||

PETTO (in PETTO), *Δηλωθησόμενος* ἔλεγαν οἱ Γραικορωμαῖοι, ὅτε ὁ λόγος ἦτο περὶ τῶν Ὑπάτων. Ἴδε Δουκαγγ. Glossar. Graec. λέξ. Ὕπατος.

PEUR (faire-), Δέος ἢ φόβον ἐμποιεῖν, Ἑλλ. || Δ', 510, *Σκιάζω* § 2. ||

PHARMACIEN, Apothicaire, Φαρμακοπώλης, Ἑλλ. Σπετζιάρης, Σ. Τὸ Apothicaire εἶναι Ἀποθηκάριος, ἀπὸ τὸ *Ἀποθήκη*. Ὅθεν παράγεται τῶν Ἱσπανῶν τὸ

Botica, σημαῖνον τὸ Φαρμακοπωλεῖον (Apothicairerie) ἔπειτα καὶ ἁπλῶς παντὸς εἴδους πωλητήριον οἴκημα ἢ ἐργαστήριον (boutique).

PHARMACOPÉE, dispensaire, Ἰατροσόφιον, Δ. ‖ Δ', 182, * *Ἰατροσόφιον*. ‖

PHILTRE, breuvage etc. Φιλτροπόσιμον, Δ. Φίλτρον, Ἑλλ. (κατὰ συγκοπὴν τοῦ Φίλητρον, τοῦ ὁποίου τὸ ἀντικείμενον εἶναι τὸ Μίσητρον).

PIAFFER, en terme de manège. Ὁ Μενάγιος ὁμολογεῖ ὅτι δὲν γνωρίζει τὴν ἐτυμολογίαν τοῦ ῥήματος τούτου. Παράγεται, ἂν δὲν ἀπατῶμαι, ἀπὸ τὸ pied (ποῦς), ἐπειδὴ σημαίνει μάλιστα, τὴν συνεχῆ, ἀλλ' ἀμετάβατον, κίνησιν τῶν ποδῶν τοῦ ἵππου· ὅθεν καὶ οἱ Βυζαντινοὶ τοῦτο νομίζω ὅτι ἔλεγαν *Προποδίζω*, Δ. (λέξ. Μαππάριος). Τοῦτ' ἀκόμη ὑπολαμβάνω ὅτι ἐνοοῦσεν ὁ Ὅμηρος, Ἰλιάδ. γ', 327, ὅταν ὠνόμαζε τὰ μεγαλοπρεπιζόμενα ταῦτα ζῶα, *Ἵππους ἀερσίποδας*, des chevaux qui piaffent bien.

PIÈCE. Ζ. Authentique.

PIED. Ζ. Piaffer, καὶ Pointe.

PIÈGE, Παγίδα, Σ. Φάκα, Σ. Πάγη, ὑποκοριστ. Παγίς, Ἑλλ. Δόκανον, Δ. Δοκάνη, Ἑλλ. « Δοκάναι, αἱ » στάλικες, αἷς ἵστανται τὰ λίνα, ἢ κάλαμοι » λέγει ὁ Ἡσύχιος.

Συνώνυμον τοῦ Piège εἶναι τὸ Trappe, ἀπὸ τῶν Λατίνων τὸ Trabs (δοκός), καὶ ῥῆμα σύνθετον Attraper, κυρίως μὲν Παγιδεύω, καὶ μεταφορικῶς Ἀπατῶ (tromper) ὡς καὶ τὸ Παγιδεύω τῆς γλώσσης μας, ἀπὸ τὸν παρακμάζοντα Ἑλληνισμόν. « Ἵνα τί σὺ παγιδεύεις » τὴν ψυχήν μου θανατῶσαι αὐτήν; » (Βασιλ. Α', κη', 9).

Dresser un piège, une trappe, Στένω παγίδα, ὡς καὶ οἱ παλαιοί. « Πάγας στῆσαι » (Ἡρόδοτ. Β', 91 § 2).

Τὸ *Φάκα*, γνωστὸν καὶ σύνηθες, τὸ ἐθησαύρισε μόνος ὁ Σ. Εἶναι τὸ παλαιὸν *Ἀφάκη*, ὅθεν *Φάκη* καὶ *Φάκα*, ἢ κατ' ἀφαίρεσιν εἰς ἡμᾶς, ἢ κατὰ πλεονασμὸν τοῦ ᾱ εἰς ἐκείνους. Μί' ἀπὸ τὰς ῥωμαϊκὰς λέξεις σημαντικὰς τῆς Πάγης ἢ Παγίδος, εἶναι καὶ τὸ Tendicula, ἐξηγούμενον οὕτως. « Tendicula, λαβὶς καὶ χορδή, καὶ ἈΦΑΚΗ, παγίς, σχαστήρ » Γλ. Διὰ τὸ Ἀφάκη (vesce) ἢ Φακῆ (lentille), ὑπωπτεύθην ἄλλοτε μὴ ἡ πρώτη λέξις τῆς Γλώσσης ἦτο γραφικὸν σφάλμα ἀντὶ τοῦ Lenticula (Φακῆ)· καὶ τώρα βλέπω ὅτι καὶ ἄλλος πρὸ ἐμοῦ ὄχι μόνον τὸ ὑπωπτεύθη, ἀλλὰ καὶ ὡς ἀναντίλεκτον ἐπίστευσεν ὅτι τὸ Lenticula εἶναι ἡ ὀρθὴ γραφή. ¡ Ἀλλὰ πῶς ἔχουν νὰ συναρμοσθῶσι μὲ ταύτην τὴν γραφὴν αἱ λοιπαὶ λέξεις καὶ μάλιστα τὸ Παγίς ; ¡ Καὶ πόθεν ἐγεννήθη τῆς κοινῆς ἡμῶν γλώσσης τὸ *Φάκα* ; Ὡς δὲν εἶναι παράξενον, ὅτι ὁ *Φακὸς* εἰς μὲν τοὺς παλαιοὺς ἐσήμαινε τὸ *Φακὴν ὠμήν*, εἰς δὲ τὸν παρακμάζοντα Ἑλληνισμὸν καὶ ἀγγεῖον ἢ δοχεῖον ὑγρῶν, οἷον « Φακὸς ὕδατος » εἰς τοὺς Ἑβδομήκοντα, ὡσαύτως δὲν ἔχει τι ξένον οὐδ' ἡ Φακῆ ἢ Ἀφάκη, ἂν ἐσήμαινε δύο πράγματα ἀνόμοια· οὐδ' ἂν ἀπὸ τὸ δοχεῖον μετακατήντησε νὰ σημαίνῃ καὶ τὴν Παγίδα, διὰ τὴν κοιλότητα ἴσως, εἰς τὴν ὁποίαν πίπτει τὸ παγιδευόμενον ζῶον, ὡς εἶναι παραδείγματος χάριν ἡ λεγομένη *Ξυλόκατα* (souricière), οἱ σκαπτόμενοι βόθροι ἢ βόθυνοι εἰς τὴν γῆν εἰς παγίδευσιν ζώων. Ταύτην τὴν λέξιν μεταχειρίζονται συχνὰ οἱ Ἑβδομήκοντα ὡς συνώνυμον τῆς παγίδος « Ἐμπεσεῖται εἰς βό-

» θρον ὃν εἰργάσατο » (Ψαλμ. ζ′,6). Αὐτὸ τὸ *Λέκιθος*, τὸ σημαῖνον σιμὰ τῶν ἄλλων ἄλευρον φακῆς, μὲ μικρὰν μεταβολὴν *Λήκυθος* σημαίνει φακὸν ἐλαίου huilier.

Ἄξιον σημειώσεως καὶ τοῦτο, ὅπου οἱ Ἑβδομήκοντα (Ἡσαΐου κδ′, 18) λέγουν « Φόβος καὶ ΒΟΘΥΝΟΣ καὶ » παγὶς ἐφ' ὑμᾶς », τὸ δεύτερον οὐσιαστικὸν Βόθυνος, λέγεται εἰς τὸ ἑβραϊκὸν פחת ΦΑΧΑΤ, τὸ ὁποῖον ὀλίγον διαφέρει ἀπὸ τὸ Φάκα. || Δ′, 363, *Ξυλόγατα*· 378, *Παγίδα*· 419, *Πέταυρον* § 3· 448, *Πορτικοπαγίδα*· 509, *Σκεδοπόδη*· 598, *Τζινόπλακα*· 633, *Φάκα*· 636, * *Φαλάγγια*· καὶ Ε′, 55, *Λόκανον*. Πλὴν τούτων, ἴδε καὶ Δ′, 40· καὶ Ε′, 28, *Ἄφκος*. ||

PIERRE de touche, Χρυσακόνιον, Δ. Χρυσίτης (ὁ), Σ. || Δ′, 692, *Χρυσακόνιον*. Βλ. καὶ Ε′, 326-327, ἐν λ. *Πυρίτης*. ||

PIERRE philosophale, Λίθος τῆς φιλοσοφίας. Ἴδε *FABRIC*. Bibliothec. Graec. tom. XII, pag. 770.

PIERRE précieuse, Λιθέα, Δ. Λιθία, Ἑλλ. Λιθάρια (τὰ), Δ. || Ε′, 163, *Λιθάρια*. || —Ζ. Lapidaire.

PILLAGE, Διαρπαγὴ, Γλ. || Δ′, 96, *Διαγουμίζω*, *Διαγούμισις*. ||

PILON. Z. Mortier.

PILORI.... || ἴσ. *Κύφων*, *Κλοιός*· περὶ ὧν ἴδε Ε′, 128, ἐν λ. *Κόρακας*· καὶ 301, ἐν λ. *Πλουμάτον* § 2. ||

PINCEAU, Ζωγραφικὸν Κονδύλιον, Δ.

PINCETTES, instrument pour arracher le poil, Τριχολάβιον καὶ Τριχολαβὶς, Δ. Ἑλλ. Τριχολάβιον, Γλ.

PINCETTES, pour accomoder le feu, Διλάβιον, Δ. Ξυλάβιον, Δ. Πυρολαβὶς, Γλ. Πυράγρα, Ἑλλ. Τὸ *Ξυλάβιον*, ἢ εἶναι συγκοπὴ τοῦ *Ξυλολάβιον*, ἢ Ξυλλάβιον,

ἤγουν Συλλάβιον, ἀπὸ τὸ Συλλαμβάνω. || Δ′, 311, *Μασιά*· καὶ 469, *Πυράγρα*· καὶ Ε′, 255, 324, *Συλλάβιον*, *Πυράγρα*. ||

PINNATIPIDES (feuilles—). Οὕτως ὠνόμασαν οἱ νεώτεροι Βοτανικοὶ τὰ ἀπὸ τὸν Διοσκορίδην ὀνομαζόμενα *Τεταρσωμένα*. Ἴδε Λεξικὸν Σνεϊδέρου (λεξ. Ταῤῥός).

PINNE marine, Πίννα, Σ. Ἑλλ.—*Les flocons soyeux de la pinne*, Πιννέριον, Δ. || Ε′, 294-295, *Πιννέριον*. ||

* PINTADE, Μελεαγρὶς, Ἑλλ.

PIPER les dés, * Δολόνω τὰ ζάρια (κοιν.). Κακουργεῖν τοὺς κύβους, Ἑλλ. Ἴδ. Ἁρποκρατ. λέξ. Διασείστους.

PIQUE-NIQUE, Φιλικὸν, Δ. Συναγώγιον, Ἑλλ.—Faire des pique-niques, Συμβολοκοπῶ, Ἑλλ.—Συμφορητὸν δεῖπνον, Ἑλλ. Ἀριστοτ. Πολιτικ. γ′, 6. || Α′, 97· καὶ Δ′, 394, * *Παρέγια*. ||

PIQUETTE, Λάγγερας, Δ. Σ. Δευτεριά, Σ. Δευτερίας, Ἑλλ. Τὸ Λάγγερας ἐφθάρη ἀπὸ τὸ Λάκυρος, Ἑλλ. « Λάκυρος, στεμφυλίας οἶνος » λέγει ὁ Ἡσύχιος. || Δ′, 95, *Δευτεριά*. ||

PIROUETTER, ou faire des pirouettes, εἶναι τὸ Βεμβικίζειν τῶν Παλαιῶν (Ἀριστοφάν. Σφ. 1517),

Ἵν' ἐφ' ἡσυχίας ἡμῶν πρόσθεν βεμβικίζωσιν ἑαυτούς.

PISTACHES, Ψιττάκια, Πιστάκια, Βιστάκια, Φιττάκια, Δ. || Ε′, 295, *Πιστακέλαιον*. ||

PISTE (suivre à la—), Ἰχνηλατῶ, Γλ. || Β′, 411, *Ἰχνόποδα*. ||

PISTIL (terme de Botanique), Ἠλακάτη, Ἑλλ. Οὕτως ὀνομάζει τὸ μέρος τοῦτο τοῦ ἄνθους ὁ Θεόφραστος.

PITANCE. Z. Ration.

PITTORESQUE, Γραφικὸν, Ἑλλ. Στράβ. σελ. 806. || ἐκδόσ. Κορ. Μέρ. Γ', σελ. 258, καὶ Μέρ. Δ', σελ. 348-349. ||

PLACARD. Z. Affiche.

PLACARDER (en mauvaise part). Ἀναλογεῖ μὲ τὸ, *Κατατοιχογραφεῖν τινός*, Ἑλλ. Στράβ. σελ. 674 || ἐκδόσ. Κορ. Μέρ. Γ', σελ. 64. || —Z. καὶ Afficher.

PLACET, demande par écrit pour obtenir justice, grace etc. Ἀξίωμα, Ἑλλ. Πλούταρχ. Συμποσιακ. Β, ά, 9. Ἔγγραφος ἀξίωσις, Ἑλλ. Πλουταρχ. Δημητρ. § 42 || ἐκδ. Κορ. Μέρος ς', σελ. 39 καὶ 347 || . Ἐντευξίδιον, Ἑλλ. Διακτρ. Ἐπικτ. Γ', 10 § 10. || ἐκδόσ. Κορ. Μέρ. Α', σελ. 28, καὶ Μέρ. Β', σελ. 311 || . Ἀναφορὰ (κοινῶς). || Ε', 46, *Δέησις*. ||

PLAFOND, Λακωνάριον, Δ. Ἀπὸ τῶν Ῥωμαίων τὸ Lacunar ἢ Lacunarium· τοῦτο δὲ ἀπὸ τὸ Ἑλλ. Λάκκος, κατὰ τὸν Οὐόσσιον. || Β'. 288, *Πάτος* § 5. ||

PLAIDER, Κρισολογοῦμαι, Δ. —Z. Litigant.

PLAIE. —Z. Malin.

PLAIN, Ἰσοπεδὲς, Γλ.

PLAINE, ou rase campagne, Ὁμαλία, Γλ. || Δ', 186-187, *Ἰσομάδα*, *Ἰσομαδίζω*, *Ἰσόνω*, *Ἰσοπέδιον*. ||

PLAIN pied, (de—), Κατὰ μίαν ἐπιφάνειαν, Γλ.

PLAINTE, exposition qu'on fait en justice etc. Παραβλητίων, Δ. Γλ. Προβολὴ, Γραφὴ, Ἑλλ. Τὸ Παραβλητίων ἐσχηματίσθη κατὰ τὸν Λατινικὸν τύπον ἀπὸ τὸ Ἑλληνικὸν Παράβλησις ἢ Παραβολή. « Παραβλέτιο, ὁ » λίβελλος, εἴτουν τὸ τῆς ἐναγωγῆς ἔγγραφον, ὃ δέησις » λέγεται, δι' οὗ παραβάλλεται, τουτέστι προβάλλεται

» τῷ ἄρχοντι ἡ κατά τινος ἔγκλησις », Γλ. || Ε', 46, *Δέησις*. ||

PLAISANT (εἰρωνικῶς ἢ ὑβριστικῶς). *Je vous trouve bien plaisant.* Τὴν αὐτὴν μεταφορὰν ἔχει τὸ « Ὡς ἡδὺς εἶ! » τοῦ Πλάτωνος. Ἴδε Τιμ. Λεξικ. λέξ. Ἡδύς.—Mauvais plaisant, Κακόσχολος, Ἑλλ.

PLAN, Ἐπίθετον || γρ. ἴσ. Ἐπίπεδον. || — Plat, Πλακερός, Δ.

PLAN, délinéation, dessin d'un ouvrage d'architecture, Διάθεσις τῆς κατασκευῆς, Ἑλλ. (Anecd. Graec. BEKKER, pag. 450). || Δ', 511, *Σκιογραφῶ*· 585, *Σχεδία*, *Σχεδιάζω*· καὶ 630, *Ὑποτυπόνω*. ||

PLANCHER, Πάτος, πάτωμα, Δ. || Β', 288, *Πάτος* § 4. ||

PLANE, outil tranchant, etc. Ἐγκοπίς, Γλ. || Α', 160, *Ῥουκανίζειν*· Β', 64—65, *Ἀρίδα*. ||

PLANTAIN, Πολύνευρον, Δ. Ἑπτάνευρον, Δ. Θεραπίδην (γρ. Θεραπίδιν, ἤγουν Θεραπίδιον), Δ. Ἀρνόγλωσσον, Ἑλλ. Τὸ *Ἑπτάνευρον* ἴσως εἶναι σφαλερὰ γραφὴ ἀντὶ τοῦ *Πεντάνευρον*, ὡς τὸ ὀνομάζομεν σήμερον. Δὲν εἶναι ἀδίστακτον οὐδὲ τὸ *Θεραπίδιν*. Θεραπίδιον ὀνομάζει ὁ Σχολιαστὴς τοῦ Λουκιανοῦ (Ἀλέξ. ἢ Ψευδόμ. § 21), κολλύριόν τι σκευαστὸν ἀπὸ πέντε εἴδη. || Δ', 406, *Πεντάνευρον*· καὶ Ε', 94-95, *Θεραπίδιν*. ||

PLAT (tout—), Κατ' ἐπίπεδον, Ἑλλ. Πλουταρχ. Συμποσιακ. 5, § 6.

PLATINE, Ἐμπορεῖ νὰ ὀνομασθῇ Λευκόχρυσος.

PLÉIADES, Ἑξαστέριν (ἤγουν Ἑξαστέριον), Δ. Πλειάδες, Ἑλλ. || Δ', 126, *Ἑξάστερον*· καὶ 618, *Τριώνι* (ἐν τῷ τέλει). ||

PLEINE, d'une bête qui porte des petits. Οἱ Παλαιοὶ τὸ ἐμεταχειρίζοντο καὶ ἐπὶ γυναικός· « Πλείνην, τὴν ἔγκυον » λέγει ὁ Ἡσύχιος, καὶ « Πέπλησται, κύει ».

PLEURONECTE-MOINEAU, (ἤγουν Πλευρονήκτην στρουθὸν) ὀνομάζουν οἱ νεώτεροι Ἰχθυολόγοι τὸ Ψισὶ, Σ. (ὁ Σχολιαστὴς τοῦ Ὀππιανοῦ τὸ ὀνομάζει Ψησίον), Ψῆττα, Ἑλλ. Ἴδ. τὰς εἰς τὸν Ξενοκράτ. σημειώσ. σελ. 48, 90 καὶ 186, ἔκδ. Κορ.

PLEUVOIR. Z. Pluie.

PLIANT (siège—). Z. Chaise.

PLOMB. *Sceau de plomb.* Μολυβδόβουλλον, Δ. Τὸ δὲ ῥῆμα ἤθελ' εἶσθαι Μολυβδοβουλλόνω ἢ Μολυβδοσφραγίζω.—*Une maison couverte de plomb,* Μολυβοσκέπαστος οἶκος, Δ.

PLOMBAGINE. Z. Crayon || καὶ Crayon blanc || .

PLONGEON, Ἐφύϊα, Δ. Βουταναριά, Καληκατεζοῦ, Καληκατζοῦ, Σ. Κακαΐδοῦ, Τρ. Ζαροπαπὶ (ὁ Γαζῆς εἰς τὸ Λεξικὸν λέξ. Αἴθυια), Αἴθυια, Ἑλλ. Πιθανὸν ὅτι οἱ Δωριεῖς τὸ ἔλεγαν *Αἴφυια*, ὅθεν εἶναι τὸ *Ἐφύϊα* τοῦ Δ. Τὸ *Κακαΐδοῦ* ἴσως εἶναι ἀπὸ Κακκοιδός. Εἰς τοὺς Αἰσωπείους μύθους (ἔκδ. Κορ. σελ. 46 καὶ 416) ὀνομάζεται *Βούταλις.* || Δ', 212, *Καλικατζοῦ·* καὶ Ε', 200, *Μέννοια.* ||

PLONGEUR, *Βουτικτής· Κολυμβητής, Ἑλλ. — Cloche de plongeur, *Βουτικτοκαμπάνα· Λέβης Κολυμβητοῦ, Ἑλλ. Ἴδε Ἀριστοτέλ. Προβλημ. λβ', 5.

PLUIE, ὅτι σημαίνει βροχὴν, δὲν ἦτο χρεία νὰ σημειωθῇ. Ἀλλ' ὁ Δ. Τὴν ὀνομάζει καὶ *Καθούριον* (καθούρι καὶ χαλάζι), καὶ τὸ ῥῆμα *Καθουρεύει*, βρέχει. Ἴσως ἀπὸ τὸ *Οὖρος* ὁ ἄνεμος, τοῦ ὁποίου ἡ σφοδρότης

ἐμφανίζεται ἀπὸ τὴν πρόθεσιν, *Κατούριον* καὶ *Κατουρεύει*, ἢ ἀπὸ τὸ *Κατάῤῥοια* καὶ *Καταῤῥέει*. Ὅπως ἂν ἦναι, τὸ *Καθούριον* σημαίνει βροχὴν συνωδευμένην μὲ σφοδρὸν ἄνεμον, ἢ βροχὴν ῥαγδαίαν (pluie battante). || Β', 179, *Καρδάρα* § 2. Δ', 64, *Βρέχει*· 195-197, *Καθούριον*· καὶ 720, *Καρδάρα*. ||

PLUS-PETITION, N. Ὑπεραπαίτησις, Γλ. || Δ', 627, *Ὑπεραπαίτησις*. ||

PLUVIEUX, Βροχετώδης, Γλ.

POCHE, Πούγγη, Πούγκη, Πουγγίον, Πουγκίον, Δ. Νομίζει τὰς λέξεις ἀπὸ τὸ Γαλλικὸν Poche (App. pag. 151). Σήμερον *Τζέπη* (Τουρκοχυδαϊστί). Οἱ Χῖοι Πουζοῦ, ἢ Μπουζοῦ. || Α', 83, *Περσίκιν* καὶ *Πουγγίν*· Β', 310, *Πουγγί*· Δ', 339, *Μπόγος*· 452, *Πουγγίον*· καὶ 595, *Τζέπη*. ||

POCHER, faire une meurtrissure avec enflure, Φουσκίζω, Δ.

POÊLE ἢ Poile, fourneau par lequel on échauffe les chambres, Ὑποκαύστρα, Γλ. Ὑπόκαυστον (Hypocaustum, Vitr.), Ἑλλ. Ἂν καὶ δὲν παράγεται ἀπὸ τὸ *Πύελος*, Ἑλλ. ὡς ἐνόμιζεν ὁ Δαλεκάμπιος, εἶναι ὅμως ἀξιοσημείωτος ἡ τυχηρὰ σύμπτωσις τῶν ὀνομάτων Poêle καὶ *Πύελος*, τὴν ὁποίαν κατὰ τὸν Ἀθήναιον (σελ. 519) ἐμεταχειρίζοντο οἱ Συβαρῖται. « Παρὰ Συβαρίταις δ' εὑ» ρέθησαν καὶ *Πύελοι* ἐν αἷς κατακείμενοι ἐπυριῶντο ». || Δ', 589, *Ταρός*. Πρβλ. καὶ 154-155, *Ζεστατήρι*. ||

POIDS. *Celui qui vend à faux poids*, Ζυγοπλάστης, Δ. Παρακαμπανιστής, Δ. Ζυγοκρούστης, Ἑλλ. || Δ', 161, *Ζυγοπλάστης*. || Ζ. καὶ Barque.

POIGNARD, Παραμήριον, Παραξιφίδιον, Παραμάχαιρον, Δ. || Δ', 387, *Παραμάχαιρον.* ||

POIGNÉE, Φουχτία, Σ. Αὐτὸ δὲ τῆς χειρὸς τὸ κοῖλον (Γαλλ. Paume), Ἀντλητὴ, Δ (λέξ. Φοῦκτα). Φοῦκτα, Δ. Φούχτα, Σ. Δρὰξ, Ἑλλ. Τὸ *Φοῦκτα* εἶναι ἀπὸ τὸ *Πύκτη* (Ἴδ. Προδρομ. Ἑλλην. Βιβλιοθήκ. σελ. γδ'). || Α', 261, *Φούκτα.* ||

POILE. Z. Poêle.

POINT. *Sur le point de,* ἤγουν *τὴν ὥραν, ἢ στιγμὴν, ὅταν.* Τὴν αὐτὴν μεταφορὰν εἶχε τὸ *Ἀκμὴ,* Ἑλλ. ὁ στίχος οὗτος τοῦ Εὐριπίδου (Ἑλέν. 903),

Ἐπ' ἀκμῆς εἰμὶ κατθανόντ' ἰδεῖν,

σημαίνει, je suis sur le point de le voir mourir.

POINTE du jour, Περίορθρον, Γλ. || Α', 98, καὶ Β', 383, *Χαράζω.* ||

POINTE. *Marcher sur la pointe ou sur le bout des pieds,* Ἀκροβηματίζω, Δ. Ἀκροβατῶ, Ἐπ' ἄκρων ὁδοιπορῶ, Ἑλλ.

POIS (petits—), Γλυκοκούκια, Δ (λέξ. Κουκί). Πίσος (ὁ), καὶ Πίσον (τὸ), Ἑλλ. || Δ', 81, *Γλυκοκούκιον·* καὶ 247-248, *Κουκί* (ἐν τῷ τέλει)· Ε', 227, *Μπίζα.* ||

POISSONNEUX, Ἰχθυώδης, Γλ.

POITRAIL, partie du harnois, qui se met sur le poitrail du cheval. Ἐμπροσθία (ἡ), Γλ. || Α', 43, *Ἀλογοτρικλοντέλληνος·* καὶ Β', 121-122, ἐν λ. *Ἐμπροστέλλα.* || Z. καὶ Croupière.

POIVRE (du-) long, Μακροπίπερον, Δ.—d'eau, Z. Persicaire.

POLICE, Εὐκοσμία, Ἑλλ. Εὐταξία, Δ. Πολιτεία, Δ.

—Réglement de police, Δημοτικὴ διατύπωσις (Δ. λέξ. Πολιτεία). ‖ Δ', 147, *Εὐταξίας* (ὁ)· Ε', 305-306, *Πολιτεία* § 2. ‖

POLICE. (Lieutenant ou Préfet de—), Ἀστυνόμος, Ἑλλ. Ἐμπορεῖ νὰ ὀνομασθῇ καὶ Ὁ τῆς εὐταξίας, ἢ Ὁ ἐπὶ τῆς εὐταξίας, Ἑλλ. (Ἴδε Ἀριστοτέλ. Πολιτικ. σελ. 137 καὶ 198, ἔκδ. Κορ.). Εἰρηνάρχης, Δ. Εἰς τὸν Εὐσέβιον (Ἐκκλησιαστ. Ἱστορ. δ', 15) γράφεται Εἰρήναρχος. Ὁ τοῦ δήμου τὴν εὐταξίαν πεπιστευμένος, Δ. (σελ. 416). Τὸν ὠνόμαζαν ἀκόμη καὶ *Πατέρα τῆς πόλεως*· « Ἀστυνόμοις, τοῖς πατράσι τῶν πόλεων » Γλ. ‖ Α', 272-273, *Ἔπαρχος*· καὶ Δ', 147, *Εὐταξίας*. ‖

POLISOIR. Z. Lissoir.

POLISSON. Εἶναι σχεδὸν τὸ « Σπερμολόγον παιδάριον » Ἑλλ. τοῦ Ἀθηναίου (σελ. 85). Ἴσως καὶ « Κακόσχολον παιδάριον » Ἑλλ. ‖ Ε', 226-227, *Μπαροῦς*. ‖

POLLUTION nocturne, Ῥεῦσις, Δ. Σ. Ὀνειρωγμός, Ἑλλ.

POMMADE. Z. Jasmin.

POMPE à feu. Σίφων, Ἑλλ. κατὰ τὸν Ἡσύχιον. ‖ Δ', 503-504, *Σίφουνας*. ‖

POMPE funèbre. Z. Convoi ‖ σελ. 91, ἔνθα πρόσθες καί, Δ', 445-446, ἐν λ. *Πόμπα*. ‖

PONCE (Pierre—), Πετροκίσσηρος, Δ. Κισσάρι, Κίσσαρον, Λαφρόπετρα, Σ. Κίσσηρις, Ἑλλ. ‖ Δ', 233, *Κισσάρι*· καὶ Ε', 293, *Πετροκίσσηρος*. ‖

PONT de bateaux, Πλωτή, Ποντογέφυρα, Δ. Τὸ *Ποντογέφυρα* ἴσως ἤθελε νομισθῆν σύνθετον ἀπὸ τὸ Πόντος (ἡ θάλασσα)· πιθανώτερον ὅμως ὅτι εἶναι βάρβαρος σύνθεσις τοῦ Ῥωμαϊκοῦ, Pons, pontis (γέφυρα)

καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ *Γέφυρα*. Ἐκατασκεύαζαν γεφύρια καὶ ἀπὸ ἀσκοὺς, τὰ ὁποῖα ὠνόμαζαν Ἀσκογεφύρας, Δ. || Δ', 449, *Ποντογέφυρα*. ||

POPULAIRE, Δημοκηδὴς, Ἑλλ. Δημοφιλὴς, Ἑλλ. Δημεραστής.

POPULARISME, * Δημοκοπία, ἢ Δημοκολακία.

POPULARITÉ, σπουδὴ νὰ ἀρέσῃ τις τὸν δῆμον· * Δημοκηδία, * Δημοφιλία, Δημεραστία Ἑλλ., — 2), ἡ ἀπὸ τὸν δῆμον ὑπόληψις καλὴ, καὶ φιλία· * Δημοδοξία, Ἑλλ.

PORCELAINE, poisson à coquille, Γουρουνάκι, κοιν. Χοιρίνη. Ἑλλ. Ἴδ. τὰς εἰς τὸν Ξενοκράτ. σημειώσ. ἐκδ. Κορ. σελ. 129. — Porcelaine ὀνομάζουσιν ἔτι καὶ τὰ πολύτιμα ἀγγεῖα, νομίσαντες παλαιὰ ὅτι ἐσκευάζοντο ἀπὸ τὰ κοπανισμένα ὄστρακα τῶν κογχυλίων τούτων, ἢ τῆς Πορφύρας (Pourpre), μὲ τὴν ὁποίαν τὰ ἐσύγχισαν. Τοῦ λάθους τούτου ἴχνη φαίνονται καὶ εἰς τὴν γλῶσσάν μας, ἐπειδὴ ὀνομάζομεν, Φαρφουρία ἢ Φαρφουρένια, Σ. κατὰ παραφθορὰν τοῦ Πορφύρια ἢ Πορφύρινα. Ἀκόμη σήμερον οἱ Τοῦρκοι ὀνομάζουν τὴν Πορφύραν (τὸ κογχύλιον), Φιρφίρ. || Δ', 450, * *Πορφύριον*· καὶ 465-466 * *Προφύλιον*· καὶ 640, *Φαρφουρί*. ||

PORTAIL, Πρόναον, Δ.

PORTE-BALLE. Ζ. Mercier.

PORTE-ENSEIGNE, Enseigne, Porte-étendard, Cornette, Σημειοφόρος, Γλ. Φαρσοφόρος, Γλ.

PORTE-ÉTENDARD. Ζ. Porte-enseigne.

PORTE-FAIX, Βαρυβαστάκτης, Βασταγάριος, Δ. Βασταχτής, Γλ. Νωτάριος, Γλ. (τουτέστιν ὁ ἐπὶ Νώτων φέρων). || Α', 171, *Καπουλικήν*· καὶ *Συκωτής*.

185 καὶ 207, *Σηκωτής*· Β', 79-80, *Βασταγάριος*· καὶ *Βαστάζω*. ||

PORTE-FEUILLE, Χαρτόπηρον, Γλ. || Β', 427, *Φηκάριον*· καὶ 428, *Φόλακας*. ||

PORTE-VOIX ('Ιταλ. Tromba marina), Τουλούμπα, Σ. Ἴσως Τηλεφῶνον, ἢ Τηλεφθόγγον, ἢ Φωνοσάλπιγξ, ἢ ὡς τὴν ὀνομάζουν οἱ 'Ιταλοὶ *Θαλαττοσάλπιγξ* (Tromba marina), ἢ *Λογοσάλπιγξ* (Tromba parlante).

PORTER LA SANTÉ DE QUELQU'UN. « Βαστάζειν τινὶ πρόποσιν » Athen. III, pag. 125.

PORTEUR DE CHAISE, Φορειαφόρος, 'Ελλ.

PORTRAIT. Z. Peinture.

POSER LE CAS. Z. Cas.

POSSÉDÉ. Z. Démoniaque.

POSSESSION LÉGITIME. T. de Jurispr. « Κατοχὴ ἀπὸ νόμων » Γλ.—injuste, Détention, « Κατοχὴ ἡ διὰ χειρός, detentio » Γλ.

POSTE, la maison où sont les chevaux etc. Πόσταθμος, Δ. ἀντὶ τοῦ 'Ιππόσταθμος, 'Ελλ. ὅθεν πιθανὸν ὅτι ἐγεννήθη καὶ τὸ Poste τῶν Γάλλων ('Ιταλιστὶ Posta).—La distance qu'il y a communément etc. Σταθμός, 'Ελλ. || Ε', 260, **Οἰκονεόω* || . Οἱ δὲ Βυζαντινοὶ Σταθμὸν ἐξηγοῦσαν τὸ Γαλλιστὶ Relais. « Σταθμός, ζῷον δρομικόν, ὃς λέγεται νῦν 'Αλλαγή », Γλ. 'Αλλαγὴν τὸ ὠνόμαζαν, διότι ἐκεῖ ἀλλάσσονται τὰ ἄλογα.—Le courrier qui porte les lettres, 'Αποκομιστής, Δ. Γραμματοφόρος, Πόστα, Σ. 'Ημεροδρόμος, 'Ελλ.

POSTÉRITÉ, 'Υστερογονία, Γλ. 'Απογονή, Γλ. Οἱ μεταγενέστεροι, Γλ. 'Ο μέλλων χρόνος, Γλ.

POSTHUME (enfant-), Κυοφορούμενος, Δ. Ὄψιμος, Δ. Ὀψίγονος, Ἑλλ. Μεταγενέστερος, Γλ. || Ε', 144, *Κυοφορούμενος*. ||

POST-SCRIPTUM, Ἐμβολισμός, Ἔμβολον, Δ. (in Embolismus).

POT. Z. Marmite. — *La fortune du pot*, * Τὸ εὑρισκόμενον (Ἴδ. Πλούταρχ. Μέρ. 4, σελ. 395, ἐκδ. Κορ.) || Δ', 146-147 || . — de chambre. Z. Chambre.

POTAGER (Jardin-), Λαχανάριον, Δ. Γλ. || Ε', 157. ||

POTERIE. Marchand de poterie, Faïencier, Ἀγγειοπράτης, Δ (App. pag. 8). || Πρβλ. Γ', 46, *Γῆ Κεραμῖτις*· καὶ 65, *Πλαστική*. ||

POT-POURRI, Σύγκρουμα, Ἑλλ. « Σύγκρουμα... » τὴν σύμμικτον λοπάδα » λέγει ὁ Ἡσύχιος. || Α', 123-124 καὶ 334-335, *Μονόκυθρον*. ||

POUCE, Ἀκροδάκτυλον || Δ', 7 || . Ἀντίχειρ, Ἑλλ. — Δάκτυλας (ὁ).

POUCE-PIEDS, espèce de coquillage, Ἕλικαι τῆς θαλάσσης· Ἴδ. τὰς εἰς τὸν Ξενοκράτ. σημειώσ. ἐκδ. Κορ. σελ. 115. Βάλανοι, Ἑλλ.

POULAILLER, Ὀρνιθόκοιτον, Δ. Κουμάς, Ὀρνιθαριό, Σ. Κουμάσιον, Τρ. Ὀρνιθών, Ἑλλ. Κουμάσιον, Ἑλλ. « Κουμάσιον, τὸ τῶν ὀρνίθων οἴκημα » λέγει ὁ Ἡσύχιος. Ἡ γραφὴ τοῦ Ἡσυχίου ἐνδέχεται νὰ ἦναι φθαρμένη ἀπὸ τὸ *Κοιμάσιον*. || Δ', 251, *Κουμάς*· καὶ 372, *Ὀρνιθαρεῖον*. ||

POUPARD. Z. Bambin.

POUPÉES, Πλαγγόνες, Γλ. Νύμφαι, Γλ. || Δ', 254, *Κούτσα*· καὶ 350-351, *Νινίον*. ||

POUPON, petit enfant, Νανίον, Γλ. Νιννίον, Γλ. || Α',350 καὶ 724, *Νινίον, Νινάριον* || . Ζ. καὶ Bambin.

POURPARLER, « Συμβατικοὶ λόγοι » Πλουτάρχ. Καμιλλ. § 28, || Μέρ. Α', ἐκδ. Κορ. || σελ. 263.

POURPIER, Ἐγκλυστρίς, Δ. Γλυστρίδα, Ἀνδραχλείδα, Σ. Ἀνδράχνη, Ἑλλ. Τὸ *Ἐγκλυστρὶς* πιθανὸν ὅτι ὠνομάσθη διὰ τὴν εἰς ἐγκλύσματα τῆς κοιλίας χρῆσιν. Ὁ Διοσκορίδης (Β', 150) λέγει περὶ τῆς Ἀνδράχνης, « Ἔγκλυσμά τέ ἐστιν ἐντέρων ῥευματιζομένων, ἢ δαξουμένης μήτρας ». Τὸ *Γλυστρίδα* εἶναι φθορὰ τοῦ ἁπλοῦ *Κλυστρίς*, ἤγουν, ὡς ὀνομάζεται ἀλλοῦ, *Κλυστηρία βοτάνη*, Δ. || Δ', 17, *Ἀνδραχλείδα*· 81, *Γλυστρίδα*· 685, *Χοιροβότανον*· Ε', 159, *Δεκέμβρα*. ||

POURPRE, poisson à coquille, Στίμη, Δ. ἓν εἶδος τούτου εἶναι ἡ Προσφύρα, Σ. Πορφύρα, Ἑλλ. — Δεύτερον τὸ Buccin, Φούκινος (ὁ), Τρ. ἢ Φούκινο (τὸ), Στροφολίδα, Τρ. ἢ Στροφιλίδα, ἢ Στροφάκιον, — Τρίτον, Ἀφάλι (ἤγουν ὀμφαλὸς) τῆς θαλάσσης. — Τέταρτον, Ἀγκάθι (ἤγουν Ἄκανθα) τῆς θαλάσσης. Ἴδ. τὰς εἰς τὸν Ξενοκράτ. σημειώσ. ἐκδ. Κορ. σελ. 127. — Ζ. καὶ Porcelaine.

POUSSER, Σπρόζω, Σπρόχνω, Σπρώχνω, Δ. Ὠθέω, Προωθέω, Ἑλλ. Ἴσως ἐφθάρη ἀπὸ τὸ *Προώθω*, ὁ μέλλων *Προώσω* καὶ μὲ τὴν (συνήθη εἰς πολλὰ) προσθήκην τοῦ σ, *Σπροώσω* καὶ *Σπρώσω*. || Α', 288-289, *Κουντῶ*· καὶ 307, *Σπρόσεις*· Β', 41-42, *Ἀμπώθω*· καὶ 122-123, *Ἐμπώθω* || . Ὁ Ἡσύχιος λέγει ὄχι μόνον « Πρόωσον, ὤθησον » ἀλλὰ καὶ συνῃρημένον τὸ αὐτό, « Πρῶσον, ὤθησον »· καὶ ὄνομα « Πρῶσιν, Προσώθησιν ». Τοῦ συνῃρη-

μένου ῥήματος τὸ θέμα ἔπρεπε νὰ ἦναι *Πρώθω*, ἢ κατ' ἄλλον σχηματισμὸν *Πρώσσω* (ὅθεν ἐσχημάτισεν ἔπειτα ὁ βαρβαρισμὸς τὸ *Σπρώχνω*, καθὼς ἀπὸ τὸ Ῥήσσω τὸ *Ῥήχνω*). Ὁ μέλλων ἐπομένως *Πρώσω*, ὡς φαίνεται ἀπὸ τὸν ἀόριστον τοῦ Ἡσυχίου *Πρῶσον*, ἢ καὶ *Πρώξω*· ὅθεν πιθανὸν ὅτι παράγεται καὶ ὁ *Πρωκτὸς* (ἀπὸ τὸν παρακείμενον *Πέπρωκται*) ὄχι ἀπὸ τὸ *Προακτός*, ὡς ἐνόμισεν ὁ Ἐτυμολόγος (σελ. 692), « Παρὰ τὸ δι' αὐτοῦ » προάγεσθαι τὰ περιττώματα ». Γνωρίζουν ὅλοι, καὶ μάλιστα οἱ δυσκοίλιοι, πόση Πρῶσις ἢ Σπρῶξις χρειάζεται εἰς τῶν περιττωμάτων τὴν ἀποκένωσιν.

POUSSIFS (Chevaux-). Z. Marronnier.

POUVOIR LÉGISLATIF. — Exécutif. Z. Législatif.

POUX (herbe aux-), ou Staphisaigre, Κονιδοβότανον, Δ. Σαφὶς ἀγρία, Σ. Σταφὶς ἀγρία, Ἑλλ. || Ε', 126, *Κονιδοβότανον*. ||

PRAGMATIQUE SANCTION, Πραγματικὸς τύπος, Δ. || Δ', 621-622, *Τύπος*, § 4· καὶ Ε', 312, *Πραγματικόν*. ||

PRATICIEN, celui qui entend l'ordre et la manière de procéder en justice etc. Φανερῶς ὅτι οἱ Γάλλοι ἔλαβαν τὴν λέξιν ἀπὸ τὸ *Πρακτικός* || Α', 320, *Ἀκτουάριος* || . Ἀντὶ τούτου ὅμως ὠνόμαζαν τὸν Praticien *Πραγματικόν*, εἰς τὸν παρακμάζοντα Ἑλληνισμόν, ὡς φαίνεται ἀπὸ τὸ ἑξῆς ἐπίγραμμα τοῦ Λουκιλλίου (Analect. Brunck, Tom. II, pag. 339)·

Φαῖδρος Πραγματικός, καὶ ζωγράφος ἤρισε Ῥοῦφος,
Τίς θᾶττον γράψει, καὶ τίς ὁμοιότερον;
Ἀλλ' ἐν ὅσῳ Ῥοῦφος τρίβειν τὰ χρώματ' ἔμελλε,
Φαῖδρος ἔγραψε λαβὼν εἰκονικὴν ἀποχήν.

Εἰκονικὴν ἀποχὴν λέγει τὴν ὁποίαν οἱ Γάλλοι ὀνομά-

ζουν une quittance simulée. Ἴδ. καὶ Πλουταρχ. Πολιτικ. Παραγγέλμ. § 19· καὶ CICER· de orator. § 44.

PRÉ, Χορτοχωρίον, Γλ. Χορτοκόπιον, Χορτοκοπεῖον, Γλ. || Δ', 288-289, *Λιβάδι.* ||

PRÉBENDÉ, Χαριστικάριος, Δ. || Δ', 677 || . Z. Bénéficier.

PRÉBENDE, revenu etc. Ἴσ. Ἐκταγή, Δ (λέξ. Ταγαί). Παροχή, Γλ. || Δ', 114, *Ἐκταγή·* καὶ 587, *Ταγή* || . Z. Bénéfice.

PRÉCAIRE (par-), À titre de précaire,—Précairement, N. Κατὰ παράκλησιν, Δ.—*Liberté* ou *affranchissement précaire*, Παρακλητικὴ ἐλευθερία, Δ. || E', 278. ||

PRÉCAIRE (d'une manière—), Κατ' ἀξίωσιν, Γλ. Κατὰ δέησιν, Γλ. Κατὰ συγχώρησιν, Γλ. Κατὰ παράκλησιν, Γλ.

PRÉCAIREMENT. Z. Précaire.

PRÉCAUTIONNER. Z. Prémunir.

PRÉCIEUX, Πολύτιμος, Σ. Βαρύτιμος, Γλ. || B', 352, *Τιμή.* ||

PRÉFECTURE, Ἐπαρχότης, Γλ. || Βλ. Γ', 88. ||

PRÉFET, magistrat qui administre un département, Ἔπαρχος, Δ. Γλ. Θεματικὸς ἄρχων, Δ. ἐπειδὴ ὠνόμαζαν καὶ Θέμα τὸ Département. || E', 90-91, *Θέμα* § 4. || —Sous-préfet, Ἀντέπαρχος, Γλ.—de Police, Z. Police.

PRÉJUDICE, N. Πρόκριμα, Δ. || Δ', 156-157, *Ζημία·* καὶ 257-258, ἐν λ. *Κρῖμα.* Ἴδ. καὶ B', 215, ἐν λ. *Λαβόνω.* ||

PRÉJUDICIABLE. Z. Désavantageux.

PRÉJUDICIER, N. Προκριματίζω, Δ.

PRÉMATURÉMENT, Προκαίρως, Γλ.

PRÉMUNIR, Précautionner, Προκασφαλίζω, Γλ.

PRENDRE la parole. Z. Parole.

PRENDRE en riant quelque chose, « Ἐν παιδιᾶς » μέρει δέχεσθαί τι », Ἑλλ. Στράβ. σελ. 675 || ἔκδ. Κορ. Μέρ. Γ', σελ. 64 || .

PRENDRE le tison par où il brûle, *Πιάζει τὸν δαυλὸν, ἀπ' ὅπου καίεται*. Ἀνάλογος ταύτης παροιμία εἶναι τῶν παλαιῶν τὸ, « Τὸ θερμὸν τοῦ ὀβελοῦ »· τὴν ὁποίαν ὁ Σουΐδας ἐξηγεῖ « Ἐπὶ τῶν τὰ χείρονα ἀντὶ τῶν » κρειττόνων αἱρουμένων ».

PRÉNOM, Προωνύμιον, Γλ.

PRÉSAGE, Προμάντευμα, Γλ. || Δ', 233-234, *Κλήδονας*· 495, *Οἰωνὸς*, ἐν λ. *Σημάδι*. ||

PRÉSAGER, Προμαντεύω, Γλ. Προμηνύω, Γλ.

PRESCRIPTION, N. Παραγραφὴ, Δ. || Δ', 384. ||

PRÉSÉANCE, Πρωτοκαθεδρία, Δ.

PRÉSENS, faits par les contribuables aux collecteurs des droits pour les corrompre, Ἐνδόματα, Δ. || Ε', 67, *Ἐνδοματικά*. ||

PRÉSIDENT, Πρόεδρος, Δ.—Premier président, Πρωτοπρόεδρος, Δ. || Ε', 315, *Προκαθεζόμενος*. ||

PRESQUE, Παρολίγον, Δ. || Δ', 395, *Παρολίγον*. ||

PRESSE, foule, multitude de personnes qui se pressent, Τρίμωσις, Τρίμωξις, Ἐντρίμωσις, Πνίξις, Δ. Ἐντρίμωσις, Ἐντρίμωμα, Πνίξις, Σ. Ντριμοῦρα (ἤγουν Ἐντριμοῦρα), Στριμοῦρα, Στρίμωμα, Τρ. || Α', 165 || —*Être dans la presse*, Ἐντριμώνομαι, Ντριμώνομαι, Σ. Στριμώνομαι, Τρ. Ἡ ἀρχή του, ἂν καὶ δυσεύρετος,

εἶναι ὅμως Ἑλληνική. Τὸ πιεστήριον τῶν σταφυλῶν (le pressoir) ὠνομάζετο *Στρύμωξ*, κατὰ τὸν Ἡσύχιον, « Στρύμοξ (γρ. Στρύμωξ), ξύλον μεμηχανημένον ἐν » ταῖς ληναῖς (γρ. ἐν τοῖς ληνοῖς) πρὸς τὴν τῶν στα- » φυλῶν ἔκθλιψιν ». || Β', 288, *Πάτος*, *Πατητήριον*· Δ', 553, *Στουράκιον* ||. Ἡ παρουσία ἢ ἔλλειψις τοῦ σ εἶναι κατὰ διαφορὰν διαλέκτου, ὡς τὸ *Τρύζω* καὶ *Στρύζω*, *Τρύχνος* καὶ *Στρύχνος* (Λεξικ. Σνεϊδέρ.), καὶ ἄλλα πάμπολλα. Πιθανὸν ὅτι ἐγεννήθη ἀπὸ τὸ *Τρύω*, ὅθεν τὸ *Τρύχω*, συγγενὲς τοῦ *Τρίβω* (Λεξικ. Σνεϊδερ. λέξ. *Τρίβω*), ὡς τὸ πιθανολογοῦν καὶ ἄλλα τῆς οἰνοποιΐας ὀνόματα, ἡ Τρὺξ καὶ ἡ Τρυγία. Ζ. Pressoir.

PRESSOIR, Πατητήριον, Γλ. Στιράκι, Δ. Σ. Ἀπὸ τὸ Στύραξ, τὸ ὁποῖον πιθανὸν ὅτι ἐσήμαινε καὶ τὸ Pressoir εἰς τοὺς παλαιούς, ἂν καὶ δὲν σώζεται πλέον εἰς τὰ Λεξικά. Ἂν ἀφαιρέσῃς τὸ διαλεκτικὸν σ, ὁ Τύραξ ἔχει συγγενῆ τὸν *Τυρόν*, ὅστις εἶναι γάλα πιεσμένον (du lait pressé), ἀπὸ τὸ ἄχρηστον Τύρω. Πρόσθες καὶ τὸν *Τύραννον*, τὸ πιεστικώτερον πάντων τῶν θηρίων. Ζ. Presser.

PRESTATION, Ν. Παροχή, Γλ.

PRESTIDIGITATEUR, Παροφθαλμιστής, Δ. || Δ', 395, *Παροφθαλμιστής*· καὶ 701, *Ψηφᾶς* ||. Ζ. καὶ Illusion, καὶ Joueur des Gobelets.

PRESTIGE, Ἑτεροφθαλμία, Δ. || Δ', 377, *Ὀφθαλμοφανία*· καὶ Ε', 197, *Μελανεία*. ||

PRÉTÉRITION, Ν. Ἀμνημονευσία, Γλ. Παρέλευσις, Γλ. Παράλειψις, Γλ.

PRÉTEUR, chez les Romains, Στρατηγός, Δ. || Ε', 312, *Πραίτωρ*. ||

PRÉTEXTE (la-), Ἔνδυμα συγκλητικὸν, Γλ. Περιπόρφυρος, Γλ. || Δ', 465, *Προφύλιον. ||

PRÉTOIRE, Στρατήγιον, Δ. || Ε', 312, Πραιτώριον. ||

PRÉVENU (le principal —), Πρωταίτιος || Δ', 461, Προπέρνω § 2 || . — Le complice, Συναίτιος. || Δ', 123, *Ἔνοχος· καὶ 569, *Συναίτιος. ||

PRÉVÔT des marchands, des... Ἴσ. Πρωτομάστορας. || Α', 174, Μάστορι. ||

PRIE-DIEU, Προσευχάδιον, Δ. || Δ', 463. ||

PRIMAT, Ἔξαρχος, Δ. || Β', 69, Ἄρχων· Ε', 25, Ἄρχος. ||

PRIMEUR (des fruits dans leur —), Πρωτόλουβα, Δ. Σ. Πρωτοφανῆ, Πρωτοφανούσικα, Σ. Ὁ δὲ Δ, τὸ γράφει Πρωτοφανούσυκα καὶ τὸ ἐξηγεῖ (δὲν πιστεύω ὅτι καλὰ) Πρωτοφανῆ σῦκα. Ὀνομάζονται προσέτι καὶ Τρουφαντὰ ἢ Τροφαντά· ἴσως ἀπὸ τὸ Πρόφαντα ἤγουν Πρωτοφανῆ || Β', 343, Τροφαντὰ, Πρόφαντα ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ Τ, στοιχείου· καὶ 315, Πρωτοφανῆ || · Τὸ δὲ Πρωτόλουβα εἶναι Πρωτόλοβα || Δ', 25, Ἀπαρχαί· 466-467, Πρωτόλουβα || , καὶ σημαίνει κυρίως τοὺς νέους καρπούς, τοὺς κλεισμένους εἰς λοβὸν (Cosse ἢ Gousse) ὁποῖα εἶναι τὰ πίσα, τὰ κουκκία, καὶ τὰ ὅμοια. || Δ', 42, Βαβούλι· καὶ 295, Λουβί. ||

PRINCE, Πρίγκιψ, Δ. « Πρίγγιψ (γρ. Πρίγκιψ), » αὐτοκράτωρ, βασιλεὺς, ἄρχων, πρωτεύων » Γλ. || Α', 40, Ῥηγηναρχῶν· Β', 68-69, Ἄρχος· 318, Ῥῆγας· καὶ Ε', 227, Μπέϊς. || — Prince du sang, Νωβελίσσιμος, Δ. du latin *Nobilissimus* || Ε', 248, Νωβελίσιμος || . Δεσπόσυνος, Δ. Ἑλλ. comme la *Princesse*, Δέσποινα, Δ. || Ε', 51, Δέσποινα § 2. Ἴδε καὶ Β', 266,

Ξεφαντώνω (εἰς τὸ τέλ.)· καὶ 318, *Ῥήγας*, *Ῥήγενα*. ||

PRINCIPAL (l'essentiel —), Ἡγεμονικὸν, Ἑλλ. Hippocrate (*De vict. acutor.* § 36, pog. 298) dit: « Ἀλλὰ φλεβοτομίη τῶν τοιῶν δε ἡγεμονικόν ἐστι ».

PRINCIPAL (le sort—), le fond, le capital (πρὸς διάκρισιν τοῦ τόκου), Πρωτότυπον, Δ. Ἀρχαῖον, Ἑλλ. || Δ', 229, *Κεφάλαιον* § 3. ||

PRINCIPAUX (les—) de la ville, les principaux citoyens, Πρωτοπολῖται, Γλ. Πρωτεύοντες, Γλ. Οἱ πρωτεύοντες τῆς πόλεως, Δ. || Δ', 222, *Πρώτιστοι*, ἐν λ. * *Κατάπρωτα* || . Ζ. Bas.

PRIORITÉ, Antériorité, Ν. Προγενεσία, Δ. || Ε', 314. ||

PRISE, occasion, Λαβή· « Λαβὴ, ἀφορμὴ . . . Λα- » βὴν, αἰτίαν » Ἡσύχιος. || Δ', 271, * *Λαβή*. ||

PRISÉE, ou estimation des biens d'après laquelle se faisait la répartition des taxes chez les Romains (Λατιν. Census), Ἀποτίμησις, Δ. Ἀπογραφὴ χωρίων, Δ. Διατίμησις, Γλ. — Et celui qui faisait cette estimation (Λατιν. Censor).

PRISES (en venir aux—), ἢ en être aux prises, Ἐν λαβαῖς γενέσθαι, Ἑλλ. Πλουταρχ. Πομπ. § 19 || ἐκδόσ. Κορ. Μέρ. 4, σελ. 115-116 || . Ζ. Mains.

PRISEUR, Διατιμητὴς, Δ.

PRISEUR (huissier—), Ἀποτιμητὴς, Ἑλλ. Ἁρποκρατ.

PROBITÉ, Καλοκἀγαθία, Ἑλλ. || Πρβλ. Γ', 307, *Σώφρονας*· καὶ 309-311, καὶ 420, καὶ Δ', 535, *Σπουδαῖος* ἐν τῷ τέλ. ||

PROCÉDÉ, Μέθοδος.

PROCÈS (révision du —), Παλινδικία, Γλ. || Β', 45, *Ἀναψηλαφῶ*. ||

PROCESSION. Z. Solennelles.

PROCURATION, Ἐντολή, Ἔνταλμα, Ἐντολικὸν, Δ. Ὁ Λουκιανὸς (ὑπὲρ τῶν εἰκόν. § 16) ἐμεταχειρίσθη τὸ πρῶτον· « Μὴ ἐκείνης παρούσης... ἀνάγκη ἀπ' ἐν» τολῆς ἀπολογήσασθαι »· *Puisqu'elle n'est pas ici présente, je suis forcé de lui faire mes excuses par procuration, c'est-à-dire, de vous charger de lui présenter ma justification.* Ἐπειδὴ ἡ Ἐντολὴ σημαίνει εἰς ἡμᾶς ἤδη Θεοῦ προσταγὴν, ἐμποροῦμεν νὰ μεταχειρισθῶμεν τὸ Ἔνταλμα, Ἐντολικὸν ἢ κἂν Ἐνταλτήριον. || Δ', 124, *Ἐντολεύς*. ||

PROCURATION, Ἐπιτροπή, Γλ.

PROCUREUR, Ἐντολικάριος, Δ. Διοικητής, Δ. Προφροντιστής, Δ (λέξ. Προκουράτωρ). Ἐντολεύς, Γλ. « Ἐντολεύς ἐστιν ὁ ξένην ὑπόθεσιν ἀναλαμβανόμενος καὶ »κρινόμενος», Γλ. Τὸ βαρβαρόσχημον *Ἐντολικάριος* εἶναι κἂν προτιμώτερον ἀπὸ τὸ ξενοβάρβαρον, *Προκουρατόρος*, τὸ ὁποῖον θέλοντες τινὲς νὰ ἀποφύγωσι, λέγουν *Ἐπίτροπος*. Ἀλλ' ἐπειδὴ τοῦτο ἔχει ἄλλας σημασίας, οἷον *Ἐπίτροπος ἐκκλησίας* (Marguillier), Ἐπίτροπος ὀρφανῶν, ἢ ἀνηλίκων (Tuteur), καλὸν φαίνεται τὸ *Ἐντολικάριος*, καὶ κάλλιον ἴσως τὸ σύνθετον *Ἀπεντολεύς*. Z. καὶ Fiscal.

PRODIGUE. Z. Dissipateur. || Ἔνθα πρόσθες: Δ', 128-129, ἐν λ. *Ἐξοδιάζω* § 2. ||

PROFECTIFS (biens —), N. Προσποριζόμενα, Δ.

PROFESSER, Σοφιστεύω, Ἑλλ.

PROFESSEUR, Σοφιστής, Ἑλλ. — Professeur de

Médecine, Ἰατροσοφιστὴς, Δ. Σχολάρχης, Σοφιστὴς, Καθηγητὴς, Γλ. || Α', 154, *Ἐδε τεχνίτης Σοφιστής* καὶ Δ', 182, *Ἰατροσοφιστής*. ||

PROFESSION, Ἐπιτήδευμα, Δ. Ἐπάγγελμα, Τρ. Ἐπαγγελία, Σ. || Δ', 130, *Ἐπάγγελμα*. ||

PROFESSION, acte solennel des vœux de religion, Ὁμολογία, Δ.

PROJET, Dessein, Intention, Πρόθεσις, Γλ. Προαίρεσις, Γλ. || Β', 124, *Ἔννοια*· Δ', 44, *Βάλλω εἰς τὸν νοῦν*· καὶ 572, * *Συνεμπάζομαι*. ||

PROJET de loi, Προβούλευμα. Ἑλλ.

PROMENADE, Περιδιαβασμὸς, Δ. Παραδιάβασμα, Παραδιάβασις, Σ. (Κάλλιον Περιδιάβασις)· Περίπατος, Ἑλλ. || Β', 292 καὶ 293, *Περιδιαβάζω*, *Περιδιάβασις*, *Περιδιάβασμα*· καὶ Δ', 410, * *Περίπατος*. ||

PROMENER (se—). Z. Marcher.

PROMESSE, ou engagement réciproque, Ἀνθομολογία, Δ.—Z. καὶ Parole.

PROMOTION, Προβίβασις ἢ Προβιβασμὸς, Γλ. Προκίνησις, Δ. Προχείρισις, Δ.

PROMOUVOIR, Προβιβάζω, Γλ. Προκινῶ, Δ.

PROMU, Προβιβασθεὶς, Προβιβαζόμενος, Γλ.

PROMULGATION de la loi, *Νόμου διακήρυξις*· κοινότερον Διαλάλησις. || Β', 108, *Διαλαλῶ*. ||

PROPOLIS, Ἀδούλευτον κερὶ τὸ ἐξηγεῖ ὁ Σ.

PROPOS (hors de—), Ἔξω τοῦ πράγματος, Γλ.

PROPRIÉTAIRE. Ὅταν ἁπλῶς σημαίνῃ τὸν ἔχοντα κτήματα, εἰς διάκρισιν τῶν ἀπόρων, λέγεται Κτηματίτης, Δ. Κτηματικὸς, Ἑλλ. (Πλουταρχ. Μέρ. Ε', σελ. 111, ἐκδ. Κορ. καὶ Διόδωρ. Σικελιώτ. ΙΗ', 10). Τὸ

Κτηματίτης εἶναι καὶ παλαιὸν, μὲ ὀλίγον διάφορον σημασίαν. « Κτηματίτην, τὸν κτήματα πολλὰ ἔχοντα· » οὕτω Λυκοῦργος » λέγει ὁ Φώτιος. || Δ', 260, *Κτῆμα.* Πρβλ. καὶ 183, * *'Ιδιοκτησία, 'Ιδιόκτητος*· καὶ Ε', 221, *Μούλκι, Μούλκια* || . Ὅταν συντάσσεται μὲ τὸ σχετικόν του, οἷον *Propriétaire d'une maison*, πρὸς διάκρισιν τοῦ κατοικοῦντος μὲ ἐνοίκιον, *Οἰκοκύριος* || Β', 269, *Οἰκοκύριος*· καὶ Ε', 242, *Νοικοκύρης.* Πρβλ. καὶ Δ', 261, *Κτήτωρ* || . Ὅταν σημαίνῃ Κτήτορα γῆς, *Propriétaire d'une terre*, εἰς διάκρισιν τοῦ Ἡμισειαστοῦ (métayer) ἢ Πακτωτοῦ, λέγεται Δεσπότης, Γλ. Χωροδότης, Δ. || Δ', 697, *Χωροδότης* || . Ζ. Métayer.

PRORATA (au—), Ἀναλόγως, Κατ' ἀναλογίαν, Πρὸς ἀνάλογον, Δ. || Δ', 385, *Ἴσα πρὸς Ἴσα.* ||

PROSAÏQUE, Λογοειδής, Ἑλλ.

PROSCRIPTION, Προγραφή, Γλ.

PROSCRIT, Προγραφείς, Γλ.

PROSTERNÉ. || Ε', 317, ἐν λ. *Προσκυνῶ* || .—Ζ. καὶ Ventre.

PROSTITUÉE. Ζ. Coureuse || σελ. 96· ἔνθα πρόσθες: Β', 384, ἐν λ. *Χαροκοπῶ.* ||

PROTESTATION, Διαμαρτυρία, Δ.

PROTESTER, Διαμαρτύρομαι, Δ.

PROTOCOLE, Πρωτόκολλον, Δ. ἢ μᾶλλον *Πρωτόκωλον* (ἀπὸ τὸ *κῶλον*, καὶ ὄχι ἀπὸ τὸ *Κόλλα*), κατὰ τὸν Οὐόσσιον.

PROVÉDITEUR, Προνοητής, Δ. || Ε', 315-316. ||

PROVIGNER, Καταβολεύω, Δ. Σ. || Ε', 115, *Καταβολάδα*· καὶ 116, *Καταβολεύω.* ||

PROVIN, Καταβολάδα, Δ. Σ.

PROVINCE, Ἐπαρχία, Θέμα, Δ.—Gouverneurs des provinces, Χωράρχαι, Δ. Θεματικοὶ ἄρχοντες, Δ. ‖ Α′, 212, *Χωρικούς*· Δ′, 696, *Χώρα*· Ε′, 90-91, *Θέμα* § 4. ‖

PROVINCIAUX, Ἐπαρχιῶται ἢ Ἐπαρχικοὶ, Δ.

PROVINCIAL, Ἐπαρχιώτης, Δ. Θεματικὸς, Δ.

PROVISEUR, Προνοητὴς, Δ.

PROVISIONS. Ζ. Pension.

PROXÉNÈTE. ‖ Β′. 243-244, *Μεσίτης* ‖. Ζ. καὶ Maquereau.

PRUDE (une—), Συγχωρεῖται νὰ ὀνομασθῇ, Ἐθελοσώφρων, ἢ Ἐθελοφρόνιμος· κατὰ τὸ Ἐθελόκωφος, ὁ ὑποκρινόμενος τὸν κωφόν.

PRUDENCE. *Homme d'une prudence consommée*, Παμφρόνιμος, Δ (λέξ. Ντούζης). ‖ Δ′, 393, **Παραφρόνιμος*· καὶ Ε′, 276, **Παμφρόνιμος*.

PRUNE, Προῦμνον, Προῦνον, Δ. ὁ Γαληνὸς τὸ ὀνομάζει *Προῦμνον*· Ἀλέξανδρος ὁ Τραλλιανὸς, *Προῦνον*· Σήμερον δὲ, *Δαμάσκηνον*. ‖ Α′, 190, *Δαμάσκηνα*· καὶ Δ′, 594, * *Τζάνερα*. ‖

PRUNIER, Προυνέα, Δ. Δαμασκηνιὰ, Σ. ‖ Ε′, 269, *Οὖζος* ‖. Εἰς τὸν Θεόφραστον γράφεται *Προύνη*· ἴσως *Προυνῆ*, καθὼς Συκέα, Συκῆ.

PUBÈRE, Ἔφηβος, Γλ. ‖ Α′, 87-88, *Ἀγόριον*. ‖ —Puberté, Ἐφηβότης, Γλ.

PUBLICAIN, parmi les Romains, le fermier de deniers publics, Δικγραφάριος, Δ. Τελώνης, Ἑλλ.

PUÉRIL, Παιδαριώδης, Γλ.

PUISSAMMENT, beaucoup. Τὴν αὐτὴν σημασίαν εἶχε καὶ τὸ *Ἰσχυρῶς* εἰς τοὺς Ἕλληνας. (Ἴδ. Φοεσ.

Οἰκονομ. Ἱπποκράτ. λέξ. Ἰσχυρόν). — *Puissamment riche*, Ἰσχυρῶς πλούσιος, Ἑλλ.

PUISSANCE || Β', 72, *Αὐθεντία* || . — *Un fils en puissance de père*, Ν. Ὑπεξούσιος, Δ. Ὑποπάτριος, Δ.

PUITS à roue, Μαγκανοπήγαδον (γρ. Μαγγανοπήγαδον), Σ. Εἶναι τὸ *Περίακτα ἀντλήματα* τοῦ Πλουτάρχου (Πότερ. τῶν ζώων φρονιμώτερ. § 21). || Β', 228, *Μαγγανοπήγαδον*· καὶ Δ', 298, *Λουμπάς*. ||

PULLULER, * Βρυάζω. Ἴδε Μύθ. Αἰσωπ. συναγωγ. ἔκδ. Κορ. σελ. 429. || Δ', 65-66, * *Βριάζω*. ||

PULPE, chair de fruits, Σάρκωμα, Γλ. Σάρξ, Γλ.

PUPILLE, Ὀρφανὸς ἄνηβος, ἢ ἀνήλικος, Γλ. Ὁ ἥττων δεκατεσσάρων ἐτῶν, Γλ.

PUPITRE, Ἀναλογεῖον, Δ. Σ. Λογεῖον, Σ. Λογεῖον, Ἑλλ. || Ε', 17, *Ἀναλογεῖον*. ||

PURIFIER, Καθαροποιῶ, Γλ. || Β', 216-217, *Λαγαρίζω*· καὶ Δ', 191, *Καθαρίζω*. ||

PURISME. Z. Puriste.

PURISTE, celui qui affecte trop la pureté du langage; et ce défaut se nomme Purisme. Τοιαύτην σημασίαν πιθανὸν ὅτι εἶχε καὶ ὁ *Καθαριστὴς* παλαιά, ὡς φαίνεται ἀπὸ τὸν Ἡσύχιον, « Καθαρίζων, κομψευό- » μενος ». Τοὺς τοιούτους Καθαριστὰς περιγελῶν ὁ Λουκιανὸς (Πῶς δεῖ ἱστορ. συγγρ. § 21), λέγει, « Ὑπὸ γὰρ » τοῦ κομιδῇ Ἀττικὸς εἶναι, καὶ ΑΠΟΚΕΚΑΘΑΡΘΑΙ τὴν » φωνὴν εἰς τὸ ἀκριβέστατον κτλ. ». Λέγει καὶ ὁ Πλούταρχος (Κεφ. καταγρ. Ῥωμ. § 67), « Τὸ δὲ δεσμεύειν *ἀλλι-* » *γᾶρε* λέγουσιν οἱ πολλοὶ Ῥωμαίων· οἱ δὲ καθαρεύοντες » ἐν τῷ διαλέγεσθαι, *Λιγᾶρε* », νοῶν ἁπλῶς τοὺς ὀρθῶς λαλοῦντας τὴν γλῶσσαν. || Δ', 191-192, *Καθαρίζω*. ||

Q

QUADRUPÈDES, Τετραπόδια, Δ (ὅστις δὲν τὸ ἐνόησε). Τετράποδα, Σ.

QUANTITÉ (de la même —), Ἰσόποσον, Δ. ‖ Ε′, 100, *Ἰσόποσον*. ‖

QUARANTAINE. Z. Vérole.

QUARTAUT, vaisseau tenant la quatrième partie d'un muid. Καρτερούλα, Καρδάρα, Δ. Καρδάρας ὅμως ὠνόμαζαν ἁπλῶς οἱ πρὸ ἡμῶν, καὶ ὀνομάζουν ἀκόμη τινὲς σήμερον τὰ ὑδροφόρα ἀγγεῖα (Ἑλληνιστὶ ὑδρίας). ‖ Β′, 179-180, *Καρδάρα*. ‖

QUARTIER. *Couper en quatre quartiers*, Τεταρτιάζω, Δ. ‖ Α′, 261, *Τετάρτιν*· καὶ Δ′, 592, *Τεταρτιάζω* ‖. Ἁρμόζει ἡ λέξις καὶ εἰς τὸ Écarteler.

QUARTIER, endroit d'une ville qui comprend une certaine quantité de maisons, Τεταρτία, Δ. ‖ Δ′, 592, *Τεταρτία*· Ἴδ. καὶ Β′, 187, ἐν λ. *Κατοῦνα*, ἔνθα ἐξηγεῖται καὶ τὸ τῶν χυδαίων *Καντοῦνι*. ‖

QUARTIER d'hiver, Παραχειμάδιον, Παραχειμασία, Δ.—Z. καὶ Hiver ‖ γρ. Hiverner. ‖

QUATRIN, petite monnaie d'Italie (quatrino). Ἴσ. Τεταρτηρὸν, Δ.

QUENOUILLE, Λεκάτη, Δ. Ῥόκα, Σ. Ἠλακάτη, Ἑλλ. Τὸ Ῥόκα εἶναι ἀπὸ τὸ Ἰταλικὸν Rocca. ‖ Β′, 146· Δ′, 287, 481, *Ἠλακάτη*, *Λεκάτη*, *Ῥόκα*. Ἴδ. καὶ Δ′, 279-280 ἐν λ. *Λάμνω*. ‖

QUERELLEUR, Δύσερις, Ἑλλ. Γλ. || Β', 235, *Μαλωτής*. ||

QUESTION. *Il est question de..*, pour *Il s'agit de..*, —Ὁ λόγος εἶναι περὶ κ. τ. λ. || Δ', 459, * *Προκείμενον* ||. Οἱ παλαιοὶ ἐμεταχειρίζοντο τὸ *Κρίσις* καὶ τὸ *Ἐξέτασις*. Τὸ πρῶτον εὑρίσκεται εἰς τὸν Σοφοκλέα (Φιλοκτ. 1050)·

Χὤπου δικαίων κἀγαθῶν ἀνδρῶν κρίσις,
Οὐκ ἂν λάβοις μου μᾶλλον οὐδέν' εὐσεβῆ.

Τὸ δεύτερον, εἰς τὸν Δημοσθένην.

QUESTION, torture pour arracher la vérité aux accusés, Ἐμβάσανος ζήτησις, Δ. Βάσανος, Ἑλλ. || Β', 79, *Βάσανον*· Δ', 50, *Βασανισμός*· καὶ Ε', 65, *Ἐμβάσανος ζήτησις*. ||

QUESTIONNAIRE, Βασανιστὴς, Γλ. Ἑλλ. || Ε', 305, *Πουγαλιστής*. ||

QUÊTE, la cueillette qu'on fait pour les pauvres, Ζήτη, Δ. Ἀντὶ τοῦ Ζήτησις, ὡς ἔλεγαν καὶ οἱ παλαιοὶ, Αὔξη καὶ Αὔξησις, Μάθη καὶ Μάθησις. || Δ', 157, *Ζήτη*. ||

QUEUE, (la-), les derniers rangs, Οὐρὰ, Ἑλλ. Κρασπεδῖται, Ἑλλ. (πρὸς ἀντιδιαστολὴν τοῦ Κορυφαῖοι). Πλουτάρχ. Συμποσιακ. Ε', ς', 1.

QUIÉTISME, Ἡσυχαστικὸς βίος, Δ. || Δ', 165, *Ἡσύχασις*. ||

QUIÉTISTE, Hésychaste, Ἡσυχαστὴς, Δ. Ἴδε τοῦ Μουσείμου (Mosheim) τὴν Ἐκκλησιαστικὴν ἱστορίαν, Τόμ. 3, σελ. 330· καὶ σελ. 502, σημ. 241. || Δ', 165, *Ἡσυχαστής*. ||

QUIÉTUDE, Ἡσυχία.

QUITTANCE, Κιτάνζα, Σ. Ἀποχή, Ἄποχον γράμμα, Δ. Ὅθεν ἔλαβαν καὶ οἱ Λατῖνοι τὸ Apocha. Ζ. Praticien. Τὴν ἔλεγαν καὶ Ἀποληπτικήν, Δ. ἀλλὰ τοῦτο σημαίνει μᾶλλον τὸ συνώνυμον Reçu. « Ἀποχὴ » διαφέρει ἀθωώσεως, ὅτι ἡ μὲν ἀποχὴ οὐ καθαρὰν ἔ» χει τὴν ἐλευθερίαν, οὐδὲ ἀδιάστατον· ἡ δὲ ἀθώωσις » ἐξ ἅπαντος τρόπου καὶ διαστάσεως ἐλευθεροῖ. Καὶ πά» λιν, ἡ μὲν Ἀθώωσις πάντως ἐλευθεροῖ· ἡ δὲ Ἀποχή, » οὐκ ἄλλως, εἰ μὴ καταβληθῇ τὰ χρήματα » Γλ. || Δ', 114, *Ἐκλαβή*. || —Ζ. Contre-lettre καὶ Acceptilation.

R

RABAIS, (proposer au-), ἔκδοσιν προγράφειν (Πλουτάρχ. Εἰ αὐταρκ. ἡ κακ. πρὸς κακοδ. § 3). || Β', 263-264, *Ξεπέφτω*. ||

RABOT. Ζ. Crécelle.

RACAILLE, la lie et le rebut du peuple, Ὄχλου ῥακεία, Ἑλλ. Ὁ κωμικὸς Ποσείδιππος (παρ' Ἀθην. σελ. 377), λέγει·

Ὄχλου τοιούτου ΡΑΚΕΙΑΝ ἠθροισμένην.

Καὶ ὁ Κασωβὼν ἐσημείωσε τὴν λέξιν ὡς συγγενῆ τῆς Γαλλικῆς λέξεως *Racaille*. Ἄλλο τοῦ Ἀθηναίου ἀντίγραφον ἔφερε διάφορον γραφὴν κανονικωτέραν, Ῥακίαν, ἀλλ' ὄχι διαφόρου σημασίας. Ὁ τελευταῖος ἐκδότης τοῦ Ἀθηναίου ἔβαλεν εἰς τόπον τῶν δύο γραφῶν διόρθωσιν ἰδίαν, *Ῥαχίαν*, τὴν ὁποίαν πιθανολογεῖ μὲ τὴν γνωστὴν παροιμίαν, « Ῥαχίας λαλίστερος ». Πιθανωτέρα μὲ φαίνεται ἡ προτέρα γραφὴ *Ῥακίαν*, καὶ τοῦ Κασω-

βῶνος ἡ ἐξήγησις· « Ῥάκη, ἀποσκορακίσματα, καὶ ἀ-
» ποσπάσματα ἱματίων » λέγει ὁ Ἡσύχιος. Ὠνομάσθη λοιπὸν ὁ πτωχὸς ἀπαίδευτος ὄχλος, *Ῥακία*, ὄχι μόνον διὰ τὰ ὁποῖα φορεῖ συνήθως ῥάκη, ἀλλὰ καὶ ὡς ἀποσκοράκισμα (rebut) τῶν χρηστῶν πολιτῶν, διὰ τὴν σύντροφον τῆς ἀπαιδευσίας κακοήθειαν.

RACE. Z. Lignée.

RACINE. T. de Mathématique. Πυθμὴν, Ἑλλ. — Nombres radicaux, ἀριθμοὶ πυθμενικοὶ, Ἑλλ.

RÂCLOIR, Ξυλοφὰς, Ξύστρον, Δ. || Δ', 365, * *Ξόστρα*. ||

RÂCLOIRE, planchette qui sert à râcler le dessus d'une mesure etc. Ῥίγλα, Σ. Ἀπόψηστρον, Ἑλλ. Τὸ Ῥίγλα παράγεται ἀπὸ τὸ Λατινικὸν Regula (κανών). || Δ', 476, *Ῥίγα*. ||

RÂFLE DE SIX, Ἴσ. « Τρὶς ἕξ. » Ἴδε Εὐστάθιον (εἰς τὴν Ὀδύσσ., σελ. 1397).

RAFRAÎCHIR. Vase pour l'eau, Ὑδροψύγιον, Γλ.

RAIE, Ἀράδα, Ῥάδα, Δ. Οἱ Γερμανοὶ Reihe, οἱ Ἰταλοὶ Riga, οἱ Σουηκοὶ καὶ Σλαῦοι Rad, καὶ ὅλαι σχεδὸν αἱ γλῶσσαι τὸ αὐτὸ θέμα, σχηματιζόμενον διαφόρως. Ὁ Βαχτέρος τὰ παράγει ὅλα ἀπὸ τὸ *Ῥηγὴ*, ἤγουν σχισμὴ, ἐπειδὴ κατὰ πρῶτον λόγον σημαίνει γραμμὴν γινομένην μὲ ῥηκτικὸν ἢ σχιστικὸν ἐργαλεῖον. Καὶ βέβαια τὸ *Ῥάσσω*, συνώνυμον καὶ συγγενὲς τοῦ *Ῥηγνύω*, ὅθεν ἡ *Ῥηγὴ* (Ἰταλιστὶ Riga), λέγεται καὶ *Ἀράσσω* (κατὰ τὸ Ῥάδα καὶ Ἀράδα). Κατὰ τὸν Ἐτυμολόγον (σελ. 701 καὶ 702) καὶ ἡ *Ῥάβδος* καὶ ἡ συνώνυμος αὐτῆς *Ῥάδιξ* παράγονται ἀπὸ τὸ *Ῥάσσω*. Ὅθεν φνό-

μαζαν καὶ *Ῥαβδωτόν*, τὸ Rayé τῶν Γάλλων. || Α', 154 καὶ 156-157· καὶ Ε', 22, *Ἀράδα*. Ἴδ. καὶ Δ', 493, *Σειρά*. ||

RAISINÉ. Z. Moût.

RAMÉE, Feuillée, Φρεγγιάτα, Δ. Φραγγιάτα, Δ. Φροντζάτον, Φρεντζάτον, Φραντζάτον, Δ. Φρίντζα, Δ. Ὅλα ταῦτα παράγονται ἀπὸ τὸ Λατινικὸν Frons, ἡ γενικὴ Frondis, φύλλον, ὅθεν ἡ *Φυλλάς*, σημαίνουσα σχεδὸν τὸ αὐτὸ καὶ ἡ Ramée. Ὀνομάζεται ἀκόμη καὶ *Καρκελίνα*, Δ. Σ. καὶ πιθανὸν ὅτι τοῦτο εἶναι ἡ γνησία γραικικὴ λέξις ἡ σημαίνουσα τὴν καγκελωτὴν καλύβην ἀπὸ κλάδους καὶ φύλλα δένδρων (Ramée), ἀπὸ τὸ *Καρκίνος*, λατιν. Cancer, ἀπὸ τοῦ ὁποίου τὸ ὑποκοριστικὸν Cancellus παράγονται τὰ Κάγκελλα, Cancelli. Ἐφθάρη ἡ Καρκελίνα ἀπὸ τὸ *Καρκινίνη* ἐλλειπτικῶς τοῦ Σκηνὴ ἢ Καλύβη. || Δ', 657-658, *Φρίντζα*· καὶ Ε', 114, *Καρκελίνα*. ||

RAMPANT. Z. Servile.

RANCE, moisi, Ταγγὸς, Γλ.

RANCIDITÉ, Ταγγίασις, Γλ.

RANG. Z. Classe.

RAPPORTÉES (terres-), Γεόσωρον, (Ἴσ. γρ. Γηόσωρον), Γλ. Γῆς σωρὸς, Γλ.

RAPSODIE, mauvais ramas de vers ou de prose. Ῥαψῴδημα, Ἑλλ. «Ῥαψῴδημα, ψεῦσμα, φλυαρία» Ἡσύχ. Λέγει καὶ ὁ Σουΐδας, «Ῥαψῳδία, φλυαρία, λό- » γων συναφὴ, ἀδολεσχία.... Ῥαψῳδῆσαι δέ ἐστι τὸ » φλυαρῆσαι κ.τ.λ. »

RÂTEAU. Z. Lissoir.

RATIÈRE. Z. Souricière.

RATION, Pitance, Σιτομέτριον. Λουκ. ιβ', 42 || Δ', 587, *Ταγή*, § 2 καὶ 3. ||

RATISSOIR. Z. Lissoir.

RATURE. Z. Raturer.

RATURER, Λειόνω, Σ. Σβένω, Τρ. Τὸ δὲ ὄνομα Rature, Λείωσις, Σ. Σβύσιμον, Τρ. Ἀλοιφὴ, Ἑλλ. (Πλούταρχ.). Τὸ *Λειόνω* εἶναι τὸ αὐτὸ καὶ τῶν παλαιῶν τὸ *Λειόω* (ἤγουν ὁμαλίζω), καὶ ἁρμόζει εἰς τὰ ἀφανιζόμενα γράμματα μὲ ξυστήριον ὄργανον. || Δ', 286-287, *Λειόνω* || . Τὸ Σβένω (Ἑλλ. Σβέω) ἐμεταφέρθη ἀπὸ τὴν σβέσιν τοῦ πυρὸς ἢ φωτὸς || Δ', 491-492, *Σβειῶ* || , ἥτις ἀφανίζει τὰ πρώην φαινόμενα διὰ τοῦ σκότους· καὶ ἁρμόζει εἰς τὰ ἀφανιζόμενα μὲ ἀλοιφὴν μελανίου.

RAVE, Γογγύδα (Ἴσ. Γογγύλα) καὶ Γογγύλι, Σ. Γογγύλη, Γογγυλὶς, Ἑλλ. — La rave confite au vinaigre, Σαλγάμι καὶ ἀπὸ τοὺς Γραικοὺς καὶ ἀπὸ τοὺς Τούρκους. Ἀπὸ τὸ Λατινικὸν Salgama (fruits confits ou marinés)· ὅθεν καὶ ὁ σκευαστὴς τῶν τοιούτων ὠνομάζετο Salgamarius, Σαλγαμάριος, Δ. (ἀπὸ τὸ Sal, ἅλας). Τοιαύτη σκευασία ἐγίνετο καὶ εἰς τοὺς παλαιοὺς, ἥτις ἐλέγετο «Γογγυλὶς ταριχευομένη διὰ νάπυος» κατὰ τὸν Ἀθήναιον (σελ. 369). || Α', 241, *Σαρδαμαρίου*· Ε', 43, *Γογγύλια*, καὶ 333-334, *Σαλγαμάριος*. ||

RAYÉ, qui a des raies, Ῥαβδωτὸς, Δ. (Z. Raie) Ἴσ. καὶ Σωληνωτὸς, Δ.

RAYON, ἡ Gâteau de miel, Κερόπητα (γρ. Κηρόπιττα), Δ. Μελόπιττα, Δ. Κηρίον, Μελίκηρον, Ἑλλ. || Δ', 231, *Κηρήθρα*· καὶ 320, *Μελόπιττα*· καὶ Ε', 119, *Κερόπιτα*. ||

RÉALITÉ, Ὑπόστασις, Ἑλλ. *C'est une réalité*, ἔστι καθ' ὑπόστασιν, Ἑλλ. *et non pas une apparence*, καὶ οὐ κατ' ἔμφασιν, Ἑλλ. (Πλουταρχ. Περὶ τῶν ἀρεσκόντ. τοῖς φιλοσόφ. Γ' § 5).

REBELLE, soulevé, révolté, insurgé, Ἀντάρτης, Δ. Ἐπαναστάτης.

REBELLE, révolté, Ἀντάρτης Γλ. Καθοσίωτος. Γλ. Ἴδ. Δ. λέξ. *Antartes*.

RÉBELLION, soulèvement, révolte, insurrection, Ἀνταρσία, Δ. Ἀνταρμὸς, Γλ. Ἐπανάστασις. ‖ Β', 50, *Ἀντάρα*, καὶ 125, *Ἐντάρα*. ‖ —Ζ. Défection.

REBROUSSER chemin, Παλινδρομῶ, Γλ.

REBUT. ‖ Δ', 223-224, *Καταφρόνειον*. ‖ —Ζ. Racaille.

RECETTE (la—) et la dépense, Εἰτοδοέξοδος, Δ.

RECETTE, composition de certaines drogues etc. Ἀναγραφὴ, Ἑλλ. « Δυνάμεις ἁπλαῖ καὶ ἀναμεμιγμέ» ναι.... ποτήματα ἐξ ἀναγραφῆς » λέγει ὁ Ἱπποκράτης (Περὶ εὐσχημ. § 8). *Δυνάμεις ἁπλαῖ* εἶναι τὰ λεγόμενα Γαλλιστὶ les simples (προσφυῶς ὠνομάσθησαν δυνάμεις les remèdes, ἐπειδὴ καὶ ὁ νοσῶν ὠνομάζετο ἄῤῥωστος, ἤγουν ἀδύνατος). Ἐξ *ἀναγραφῆς* ἐλέγοντο τὰ μιγμένα, τῶν ὁποίων ἡ ἔγγραφος σύνθεσις ἐδίδετο ἀπὸ τὸν Ἰατρόν. ‖ Δ', 182, * *Ἰατροσόφιον*. ‖

RECEVEUR, Ἀποδέκτης, Ὑποδέκτης, Δ. « Ἀπο» δέκται, ἀρχὴ Ἀθήνησι τῶν ἀποδεχομένων τὰ χρή» ματα » λέγει ὁ Ἡσύχιος. Ὁ δὲ ἀποδεχόμενος τὰ ἀνήκοντα ἰδίως εἰς τὸν βασιλέα, Receveur de domaine, ἐλέγετο Κόμης τῶν Ἰδικῶν, Κόμης τῶν θείων Ἰδικῶν, Προκουράτωρ τοῦ Ἰδικοῦ λόγου, Δ. ‖ Ε', 260, *Οἰ-*

κειακά ||. Ὁ Στράβων (σελ. 797) κατὰ τὴν διόρθωσιν τοῦ Κορκῆ, τὸν ὀνομάζει *Ἰδιολόγον*. || Μέρ. Γ', σελ. 245, καὶ Μέρ. Δ', σελ. 347. ||

RECHERCHE exacte. Z. Discussion.

RECHERCHER, chercher curieusement, Ἀναγογυρεύω, Δ. Σ. Γ Γ. Χαλεύω, Δ. Τρ. Γ Γ. Ἰχνεύω, Ἀνιχνεύω, Ἑλλ. Τὸ *Χαλεύω* ἐνδεχόμενον νὰ ἐφθάρη ἀπὸ τὸ *Σκαλεύω*, Ἑλλ. Πιθανώτερον ὅμως ὅτι ἐγεννήθη ἀπὸ τὴν *χηλὴν*, τὸ ἄκρον τοῦ ποδὸς τῶν διχηλῶν ζώων, ὡς τὸ *Ἰχνεύω* ἀπὸ τὸ *Ἴχνος*. Τὸν δωρισμὸν *Χαλεύω* ἐφυλάξαμεν καὶ εἰς τὸ *Δίχηλον*, λέγοντες *Δίχαλον*, Σ. « Χηλὴ, ὁπλὴ, ὄνυξ βοὸς » λέγει ὁ Ἡσύχιος. Τὸ *Ἀναγογυρεύω*, ἴσως ἐφθάρη ἀπὸ τὸ *Ἀναγυρεύω*. || Δ', 11, *Ἀναγυρεύω*, καὶ 409-410, *Περιεργάζομαι*. ||

RÉCITATIF, Ἴσ. Χύμα (ἐπιῤῥηματικῶς), Δ. || Πρβ. Β', 74, *Ἀφηγοῦμαι*· Δ', 100, *Διήγημα*. ||

RÉCLAMATION, N. Ἐπιφώνησις, Δ. — Sans réclamation, Sans que personne ait réclamé, Ἀνεπιφωνήτως, Δ.

RECLUS, (κυρίως Ἔγκλειστος), Κελλιώτης, Κελλιωτικὸς, Δ. Μοναχὸς κατ' ἰδίαν ζῶν, πρὸς διάκρισιν τῶν κοινοβιακῶν μοναχῶν. || Α', 250, *Ἀγκλεῖστρα*. ||

RÉCOLTE, Θέρος, Σ. Συγκομιδὴ καρπῶν, Ἑλλ. Ἴδ. Πλουταρχ. Μέρ. 5, σελ. 351, ἔκδ. Κορ.

RECONVENTION, Ἀντεναγωγὴ, Δ.

RECOUVRER, Ἀναλαμβάνω, Γλ. || Δ', 414, *Πέρνω* § 4. ||

RECRUE, Τίρωνες, Δ. Ἀπὸ τὸ Λατινικὸν Tirones. Νεόλεκτος στρατὸς, Ἑλλ. Ἀρτικαθεῖς (γρ. Ἀρτιμαθεῖς(

τὰ πολέμια, Δ. Νεοστράτευτοι, Δ. Νεοσύλλεκτοι, Δ. || Α', 336-337, *Τίρωνες*. ||

RÉÇU, Ἀποληπτική. Ζ. Quittance.

RECUEILLIR les voix ou les suffrages, Ἐπιψηφίζω, Ἑλλ.

RECUITES (les-). Μουζίθρα, Σ. Μιζύθρα, Σ. Ἴσ. Ἀθότυρον (γρ. Ἀνθότυρον), Δ. Ζ. Crême.

RECULONS (à-), Παλιμπυγηδόν, Ἑλλ. « Παλιμ» πυγηδὸν, τὸ εἰς τοὐπίσω ἀναποδίζειν » λέγει ὁ Ἡσύχιος. Ἡμεῖς σήμερον * Ὀπισθόκωλα. || Β', 121, *Ἐμπρὸς ὀπίσω*. Δ', 14, 125, *Ἀνάποδα*, *Ἐξανάκωλα*· καὶ 369, * *Ὀπισθόκωλα*. ||

RÉCUSER un juge, Παραιτοῦμαι τὸν δικαστὴν, Δ.

RÉDHIBITION, N. action qui est attribuée etc. « Νερεβατορία (γρ. Ῥεδιβιτορία) ἡ ἀναστρέφουσα τὸ » πεπραγμένον (γρ. πεπραμένον) πρᾶγμα. — Ῥεβεδίπη » (γρ. Ῥεδιβίτη) ἡ ἀναδοτική. — Ῥεβιτορία (γρ. Ῥεδι» βιτορία) ἀγωγὴ ἀναστρέφουσα τὸ διαπραχθὲν πρᾶγμα », Γλ. Ὁ Πλάτων (Περὶ νόμ. ια', σελ. 916) τὴν ὀνομάζει *Ἀναγωγὴν*, τὴν ὁποίαν ἐξηγεῖ ὁ Ἡσύχιος, « Ἀναγωγὴ, » ἡ τῶν πραθέντων ἀνδραπόδων ἀνάδοσις, ἐχόντων αἰ» τίαν τινά ». Τὸ δὲ ῥῆμα ὁ Ἁρποκρατίων, « Ἀνάγειν, » τὸ μηνύειν τὸν πεπρακότα, καὶ ἐπ' ἐκεῖνον ἰέναι· Αὐ» σίας ».

RÉDHIBITOIRE, Ἀναγώγιμον, Ἑλλ.

REDRESSER un homme qui se trompe, relever son erreur, Ἐπανορθοῦν, Ἑλλ.

RÉDUCTION. T. de chirurgie, Διάπλασις, Ἑλλ. Γαλην. εἰς τὸ περὶ ἄρμων I, tom. V, pag. 526. Καταρτισμός. Παῦλ. Αἰγιν.

RÉELLE (vente—, solution—). Z. Simulée.

RÉFECTOIRE, Ἀριστήριον (ἴσ. γρ. Ἀριστητήριον), Δ. Τραπεζαρεῖον, Δ. Ἑστιατόριον, Ἑλλ. || Δ', 139 καὶ 610, *Ἑστιατόριον*, *Τραπεζαρεῖον* || . Ἑψητήριον, Δ. Ἀλλὰ τὸ τελευταῖον τοῦτο εἶναι μᾶλλον συνώνυμον τοῦ *Μαγειρεῖον*. || Δ', 299, *Μαγειρεῖον*. ||

RÉFÉRENDAIRE, Ῥεφερενδάριος (ἀπὸ τὸ Λατινικὸν Refero τὸ ἀναφέρω), Δ. Ἀναφορεὺς, Δ.

RÉFLÉCHIR, Ἀναλογίζομαι, Ἑλλ. « Ἀναλογίζεται, Recogitat, reputat », Γλ. Ὅθεν ἕπεται ὅτι καὶ ἡ Réflexion εἶναι Ἀναλογισμὸς, Ἑλλ. Ἐλέγετο καὶ Ἐπιλογισμὸς, Ἑλλ. « Ἐπιλογίζομαι, recogito, Ἐπιλογισμὸς, reputatio » Γλ. Ἴδ. καὶ τοὺς σχολιαστὰς τοῦ Ὁμήρου (Ἰλιάδ. α', 173, ἔκδ. Βολισ. σελ. 64). || Β', 335, *Στοχάζομαι*· Δ', 12, *Ἀνανοοῦμαι* § 2· 98, *Διαμετρῶ*· 125, *Ἐξαναλογιάζω*. ||

REFLET, Ἀνταύγεια, Ἑλλ.

RÉFLEXION, Ἐπιλογισμὸς, Γλ. Ἀναλογισμὸς, Γλ. —Z. καὶ Réflechir.

RÉFRIGÉRANT (Terme de Chimie), συγχωρεῖται νὰ ὀνομασθῇ Κρυωτήριον, Δ. || Β', 415-416, *Κρεντῆρι*. ||

RÉFRIGÉRANT, vaisseau rempli d'eau pour condenser les vapeurs de l'alambic, Ἐμπορεῖς νὰ τὸ ὀνομάσῃς Ἀτμοψύγιον.

RÉGAL, festin etc. Φίλευμα· ὅθεν Régaler, faire un régal, Φιλεύω, Σ. Φιλέω, Ἑλλ. Ἴδ. Ἰλιάδ. γ', 207, ἔκδ. Βολισ. σελ. 42. || Β', 373. *Φιλεύω*. ||

RÉGIMENT, Θέμα, Δ. Τάγμα, Δ.—Z. Légion.

RÉGISSEUR, homme d'affaires, économe etc. Διοικητὴς, Οἰκονόμος. « Διοικητής ἐστιν ὁ ἐνταλθεὶς

» διοικεῖν τὰ τοῦ ἀπόντος πράγματα, καὶ ἐνάγων καὶ » ἐναγόμενος ὑπὲρ τῶν τοῦ ἀπόντος πραγμάτων, ὧν τὴν » διοίκησιν ποιεῖται. Λέγεται δὲ ὁ τοιοῦτος καὶ *Διεκ-* » *δικητὴς* (défenseur), καὶ *'Εντολεὺς* (procureur ἢ » mandataire), καὶ *Συνήγορος* (avocat) », Γλ. || "Ιδε ὄπισθεν τὰς λέξεις, *avocat* (σελ. 29)· *défenseur* (σελ. 109)· *mandataire* (σελ. 210)· καὶ *Procureur* (σελ. 282). ||

REGISTRE des naissances, Παιδογραφία, Παιδιογραφία, Δ. || Ε', 275. ||

RÈGLE. Z. Mitiger.—Les statuts que les Religieux d'un ordre sont obligés d'observer, Κανών, Δ. || Δ', 621-622, *Τυπικὸν* καὶ *Τύπος* § 5. ||

RÉGLÉ. Z. Aligné.

RÉGLEMENT, Διατύπωσις. Z. *Police*.

REGRATTIER, petit marchand, qui vend de la seconde main, Παλιγκάπηλος, Δ. Μεταπράτης, Δ (λέξ. Κορισσονῶν), Μεταπουλητής, Σ. || Δ', 322, *Μεταπράτης*· καὶ 456, *Πράτης*. ||

RÉHABILITATION, 'Επανάληψις προτέρας καταστάσεως, Δ. || Ε', 70. ||

REINS, les lombes etc. Ζόση (ἤγουν Ζῶσις), Δ. 'Οσφύς, 'Ελλ. || Δ', 159, *Ζόση*· καὶ 162, *Ζῶσις*. ||

RÉINTÉGRATION, 'Η εἰς ὁλόκληρον, Γλ.

RÉITÉRER, Répéter, Δευτερῶ, Γλ.

RELAIS. Z. Poste.

RELÉGATION, « 'Ρελεγάτιο, 'Εξορία, ἥτις οὔτε » (πολιτείαν, οὔτε) τὴν οὐσίαν ἀπόλλυσι », Γλ. — « Re- » legatio, 'Εξορισμὸς », Γλ. — « Relegatus, 'Εξόριστος », Γλ. — « 'Ρελεγάτος, 'Εξόριστος », Γλ.

RELEVER. Z. Redresser.

RELIEF, Ἀνάγλυφον, ἢ Ἀνάπεμπτον. Ἴδε τοὺς Αὐτοσχεδ. στοχασμ. τοῦ Κοραῆ || Ἑλλ. Βιβλιοθήκ. Τομ. Α', Ἰσοκράτ. Λόγ. καὶ Ἐπιστολ. σελ. πς', σημ. 2 ||. —Ὁ δὲ τεχνίτης τῶν τοιούτων ἐλέγετο Ἀναγλυφάριος (Ciseleur ἢ Graveur), Δ. Τὸ ἐναντίον τῆς ἀναγλυπτικῆς ὠνομάζετο Λειογραφία, Δ (App. pag. 16).

RELIEUR, Βιβλοαμφιαστὴς, Δ. Στακωτὴς, Σ. καὶ κατ' ἄλλους *Σταχωτὴς* (κάλλιον, *Στιχωτὴς*). Τὸν εἶπαν τινὲς καὶ *Βιβλιοδέτην*. || Α', 156. ||

RELIQUAT, Ν. Λοιπὰς, Δ.—Ζ. καὶ Arrérages.

REMÈDES Simples.—Z. Recette.

REMORQUER, Λατιν. Remulco, Ἰταλ. Rimorchiare, Ῥυμουλκιάρω, Σ. Ρυμουλκεύω, Σ. Ῥυμουλκῶ, Ἑλλ. || Δ', 485, *Ῥυμουλκιάρω*. ||

RÉMOULEUR, Τροχιστής· ἐπειδὴ ἔχομεν τὸ ῥῆμα Τροχίζω, τὸ Ἀκονῶ. || Δ, 7, *Ἀκονῶ*· καὶ 619, *Τροχίζω* § 1. ||

REMPART, Περμαχιόνιον, Προμαχιόνιον, Πρόμαχος, Δ. Προμαχεὼν, Προμαχὼν, Ἑλλ. Ἔπαλξις, Ἑλλ. « Ἔπαλξις, ὁ προμαχὼν τοῦ τείχους » λέγει ὁ Ἐτυμολόγος. || Β', 294, *Περμαχιόνιον*· Δ', 181, *Θωράκιον*· 390, *Παραστῆθι*· καὶ 461, *Προπύργιον*. || —Ζ. καὶ Boulevard.

REMPLAGE de muraille, Μεσοχάλικον, Δ. || Δ', 669, *Χαλίκια*. ||

REMPLISSAGE (au figur.), Στοιβή. Ἀριστοφάν. Βατρ. 1178. || Β', 55, *Ἀπελέκητος*. ||

REMUGLE. Z. Moisissure.

RENÂCLER. Z. Reniflement.

RENCONTRE entre des troupes.—Z. Action.

RENIFLEMENT (le verbe est *Renifler*, synonyme de *Renâcler*), Ῥινοκτυπία. C'est le nom populaire que lui donne le scholiaste de Dion Chrysostome (*Orat.* XXXIII, tom. 2, pag. 16 et 695, édit. de Reiske). || Ε', 332, *Ῥουθουνίζω* καὶ 315, ἐν λ. *Προμυκίδα*. Ἴδε καὶ Δ', 530-531, *Σουσαρίζω* εἰς τὸ τέλ. ||

RENTE. — Z. Foncière.

RENVOI dans un livre, marque qui renvoie le lecteur à quelque autre endroit du livre, ou quelque autre livre, Παραπομπή. || Δ', 388. ||

REPARTIE juste, Εὔστοχος ἀπόκρισις. — *Prompt à la repartie*, Εὔστοχος εἰς τὰς ἀποκρίσεις.

REPAS somptueux, Πανδαισία, Ἑλλ. — funèbre, Περίδειπνον, Ἑλλ. || Δ', 301, **Μακαρία*. ||

RÉPERCUSSION, Παλιντυπία, Ἑλλ.

RÉPERTOIRE, Εὑρετήριον, Σ. || Δ', 146. ||

RÉPÉTER, Μεταλέγειν, Γλ. — Z. καὶ Réitérer.

RÉPÉTITION, Μετάλεξις, Γλ.

RÉPÉTITION, N. Action par laquelle on redemande en justice etc. Ἀναζήτησις. « Ῥεπετιτεύει, » ἀναζητεῖ » Γλ.

RÉPIT, Ἀνακράξιμον. Δ.

RÉPLIQUE, Ἀνταπόκρισις, Δ. Ἀνθυποφορά, Ἑλλ.

RÉPONDRE, être garant de quelque chose, Ἀντιφωνῶ, Δ. — Répondant, garant, Ἀντιφωνητής, Δ.

REPOSER, dormir, Ἀναπαύομαι, Ἴδ. Πλούταρχ. Μέρ. 5, σελ. 383.

REPOSOIR, Παραθηκαρεῖον, Γλ. Ἴσως συγχωρεῖται τὸ Ἀναπαυστήριον, ἐπειδὴ ὁ Αἰλικνὸς μεταχειρίζεται τὸ Ἀναπαύω mettre sur.

REPOUSSANT.—Z. Hideux.

REPRENDRE la parole.—Z. Prendre.

REPRÉSAILLES.—Z. Lettres.

REPRÉSENTANT, 'Αντιπρόσωπος. Z. Légat. Καὶ ἡ ἐνέργεια Représentation, 'Αντιπροσώπησις. Τὸ ῥῆμα Représenter, 'Αντιπροσωπῶ.

REPRÉSENTATIF (Gouvernement—), 'Ισ. Πολίτευμα κοινοβουλευτικόν. 'Ιδ. Στράβων. Μέρ. 4, σελ. 301, ἐκδ. Κορ. 'Ισ. Κοινοβουλευτικὴ κυβέρνησις.

REPRÉSENTATION, exhibition, exposition N. 'Εμπαρουσιασμὸς, Δ. || Ε', 65 ||.—Τὸ ῥῆμα Représenter, 'Εμπαρουσιάζω.

REPRÉSENTER une tragédie, une comédie, etc. Δραματίζω, 'Ελλ. Λέξις ἀναγκαία νὰ εἰσαχθῇ εἰς τὴν κοινὴν γλῶσσαν.

REPTILES (les-), Συρόγαστρα ζῶα, Δ. 'Ερπετὰ, 'Ελλ. || Δ', 136-137, *'Ερπετόν* καὶ 580 § 2, *Συρόγαστρα.* ||

RÉPUDIATION, N. Διέσιον, Διαζύγιον, Δ. Διάζευξις γάμου, Γλ.

RÉPUDIER, N. Παραιτοῦμαι, Γλ.

RÉPULSION, 'Αντάπωσις, 'Ελλ. 'Ανταπώθησις, 'Ελλ. || Πρβλ. Α', 288, *Κουρτῶ* 307, *Σπρόσεις* Β', 41, *'Αμπώθω* καὶ 122, *'Εμπώθω.* ||

REQUÉRIR, N. 'Αναγυρεύω, || Δ', 11 ||, 'Αναχαλοῦμαι, Γλ.

REQUÊTES (Maître des-), 'Ο ἐπὶ τῶν δεήσεων, Δ. || Ε', 46, *Δέησις.* ||

RESCINDER, N. 'Ανασχίζω, Γλ.

RESCISION (Lettres de—), N. Σχιδευμός, 'Αποσχιδευμός, Δ. 'Αναλυτική, Γλ.

RESCRIT, réponse des Empereurs, etc. Ἀντιγραφή, Ἀντίγραμμα, Δ. Γλ.

RÉSERVE (Sans-), Ἀταμιεύτως, Ἑλλ.

RÉSERVE (Corps de-), « Τὸ ἐφεδρεῦον μέρος τῆς » δυνάμεως ἢ στρατιᾶς » Ἑλλ. (Ἴδ. Διόδωρ. Σικελιώτ. ιζ', 11). Ὁ Πολύβιος (V, 53, § 5) τὸ ὀνομάζει, *Ἐπίταγμα*. Ὁ Θουκυδίδης (VI, 61), *Ἐπιτάκτους*.

RÉSIGNATION, Sacrifice absolu de sa volonté à celle d'un autre, Ἐθελοπάθεια, Ἑλλ. — à la volonté de dieu, Θεοπείθεια, Ἑλλ.

RÉSIGNATION, ἴσως Θεοπείθεια, Ἑλλ. Ἴσως συγχωρεῖται, κατὰ γενικωτέραν σημασίαν, Αὐτοπείθεια ἢ Ἐθελοπείθεια, ἡ Ἀγόγγυστος ὑποταγή.

RÉSIGNER (se-), je me résigne, Ὑποτάσσομαι ἀγογγύστως.

RÉSINE, Ῥετζίνη, Δ. Σ. Ῥητίνη, Ἑλλ. — Résine liquide, Ζώπισσα, Δ. || Γ', 60, *Ῥητίνη*· Ε', 293, * *Πευκίνη*. ||

RESPECTUEUX, Εὐέντροπος, Γλ.

RESPIRER après quelque chose, c'est-à-dire la désirer ardemment. Τὴν αὐτὴν μεταφορὰν εἶχε τὸ *Ἐμπνέειν* εἰς τοὺς παλαιούς. « Ἐμπνεῖ μου, ἐρᾷ μου, » ποθεῖ με » λέγει ὁ Ἡσύχιος.

RESPONSABLE, Ὑπεύθυνος, Ἑλλ. — *Les ministres du roi sont responsables*, Οἱ μεσάζοντες τοῦ βασιλέως εἶναι ὑπεύθυνοι. — *Rendre quelqu'un responsable*, Κατεγγυᾶν τινα, Ἑλλ. καὶ τὸ πρᾶγμα Responsabilité, Ὑπευθυνία.

RESTITUTION, N. Ἀποκατάστασις, Δ.

RESTITUTION en entier, Ἀποκατάστασις εἰς ἀκέραιον, Δ.

RETARDEMENT, Παρολκὴ, Γλ. || Παρβλ. Δ', 34, *Ἄργητα* καὶ Ε', 22, *Ἀργόρα*. ||

RÉTENTION, Παρακατάσχεσις, Γλ.

RÉTIF (un cheval-), Στασιάρις, Δ.

RETRAITE (Πολεμ. λέξ.), Ἀποχώρησις ἢ Ὑποχώρησις, Ἑλλ.

RETRANCHEMENT, Χάραξ, Χαράκωσις, Ἑλλ.— || Δ', 530, *Σούδα*. || — Retranchement fait de chariots, Καραγός, Δ. (ἀπὸ τὸ Λατινικὸν Carrus, τὸ ἁμάξιον).—Ζ. καὶ Abatis.

RÉTROACTIF. Loi rétroactive, Ἴσ. Νόμος ὀπισθενεργός.

REVANCHE (donner la-), Ἀνταποπαίζειν Ἑλλ. (Ἴδ. Bekker, Anecdot. Graec. Tom. I, pag. 25).

REVENUS (les-) de l'État, Πρόσοδοι πολιτικαὶ, Γλ. — Arrierés. Ζ. Arrérages.

RÉVERBÉRATION, Ἀνταύγεια, Ἑλλ.

RÉVERBÈRE, Ἴσ. Ἀνταυγαστικὸν φανάριον, ἢ συντομώτερον, Ἀνταυγαστήριον.

RÉVÉREND, Très révérend, Révérendissime, Εὐλαβέστατος, Δ.

REVÊTEMENT d'une muraille, Πλάκωσις, Γλ. Μαρμάρωσις, Γλ.

RÊVEUR, Ἐνυπνιώδης, Γλ. Ἴσως Ὀνειρολόγος.

REVISION d'un procès, Ν. Παλινδικία, Δ. Ἀναψηλάφησις δίκης ἢ κρίσεως, Δ. || Β', 45-46, *Ἀναψηλαφῶ*. ||

RÉVOCATION d'une donation, Ἀνατροπὴ δωρεᾶς, Δ.

REVOIR un procès, Ἀναψηλαφῶ κ.τ.λ. Δ. Ζ. καὶ Procès.

RÉVOLTE. — Z. Rébellion.

RÉVOLTÉ. Z. Rèbelle.

RÉVOLUE (année-), Περιτελλόμενος ἢ Περιπλόμενος ἐνιαυτός, Ἑλλ. || Δ', 267, * *Κυκλοδρόμημα.* ||

RÉVOLUTIONNAIRE, Νεωτεροποιός, Ἑλλ. (Θουκυδίδ.) ἢ Νεωτεριστής, Ἑλλ.

REVUE. Il se dit des troupes des gens de guerre etc. Ὅπλων καὶ ἵππων ἐξέτασις, Ἑλλ. (Θουκυδίδ. ς', 45). Οἱ Βυζαντινοὶ τὴν ὠνόμαζαν βαρβάρως *Ἀδνούμιον*, Δ. « Ἀδνούμιον, ἀπογραφὴ ὀνομάτων παρὰ Ῥω» μαίοις κ.τ.λ. » λέγει ὁ Σουΐδας. — *Revue Générale*, Καθολικὸν Ἀδνούμιον, Δ. — *Passer en revue*, Ἀδνουμιάζω, Δ. Ἡ λέξις νομίζουν τινὲς, ἐπλάσθη ἀπὸ τὸ Λατινικὸν *Ad nomen* ἤγουν πρὸς ὄνομα, διότι οἱ ἐξεταζόμενοι στρατιῶται μαρτυροῦν τὴν παρουσίαν αὐτῶν ἀποκρινόμενοι πρὸς τὸ ὄνομά των.

RHUBARBE des moines, Λάπαθον, Σ. Λάπαθον, Ἑλλ. || Δ', 471, * *Ῥαβέντι*· 484, καὶ Ε', 332, *Ῥουμπάρμπαρο.* Ἴδ. καὶ Ε', 73, *Ἑρμιγγοβδος*· καὶ 155, *Λάπαθον.* ||

RICHESSES, au pluriel etc. Ὡσαύτως καὶ οἱ παλαιοὶ εἰς πληθυντικὸν ἀριθμὸν ἔλεγαν *Πλούτους*, καὶ ἡμεῖς σήμερον οὐδετέρως *Πλούτη*. Τὸ « Μεγίστους πλού» τους » εἰς τὸν Στράβωνα σελ. 568 || ἐκδ. Κορ. Μέρ. Β', σελ. 417· καὶ Δ', σελ. 264 ||, σημαίνει *Μεγαλώτατα πλούτη.* || Β', 168, *Κάλλη* (εἰς τὸ τέλος)· καὶ 305, *Πλοῦτος.* ||

RIGOLE, Ποτιστὴς, Δ. Ὑδραγωγός, Ποτιστής, Σ. || Δ', 39, *Αὐλάκιον* || . — Z. Aqueduc.

RIRE (Crever, étouffer, pâmer de-), Ἔσχασα νὰ γελῶ. Ὁ Ἀριστοφάνης (......) ‖ *Βάτραχ.* 1089-1090 ‖, « *Ἐπαφαυάνθην γελῶν* »· ὡς λέγομεν καὶ σήμερον, Ἐξηράνθην νὰ γελῶ. ‖ Β', 264, *Ξεραίνω* ‖ .

RIS *(Des ris de veau)*, Μαστάρια, Δ. Γαρδούμια, Σ. Βαλανίδια, Τρ. Ἀδένες, Ἑλλ. Τὸ *Μαστάρια*, ὑποκοριστικὸν τοῦ *Μαστός*, διότι καὶ τῶν μαστῶν ἡ πλάσις εἶναι ὅλη ἀδενώδης. Τὸ *Βαλανίδια*, ὑποκοριστικὸν τοῦ *Βάλανος*, διὰ τὸ σχῆμα· ὅθεν καὶ Glandula (Γαλλ. Glande) ὀνομάζεται μὲ τὸν αὐτὸν ὑποκορισμὸν ἀπὸ τοὺς Ῥωμαίους ὁ Ἀδήν, ἀπὸ τὸ Glans (Γαλλ. Gland) τὸ σημαῖνον τὴν Βάλανον. Τὸ *Γαρδούμια* ἴσως ἐφθάρη ἀπ' αὐτὸ τὸ Ῥωμαϊκὸν Glandula, κατὰ τροπὴν καὶ μετάθεσιν στοιχείων. ‖ Α', 216, *Μαστάριν*· καὶ 251, *Μαζός*· Β', 239 καὶ Ε', 191, *Μαστάριον*· καὶ Δ', 486, *Ῥῶγα* § 2. ‖

RISSOLER, Τζηγαρίζω, Τζιγαρίζω, Τζυγαρίζω, Δ. ‖ Α', 292, *Τζυγαρίζεται* ‖ . Δὲν τὸ ἐνόησεν ὁ Δ. Ξανθόνω, Δ (λέξ. Φρίξον).

RITUEL, Τυπικὸν, Δ. ‖ Α', 277, *Τυπικόν*· καὶ Δ', 621-622, *Τύπος* § 5. ‖

RIVE d'un fleuve, d'une rivière, Παραπόταμον, Δ. Παραποταμία, Ἑλλ. ‖ Δ', 389, *Παραπόταμον*· καὶ Ε', 271, *Ὄχθα*. ‖

RIVERAINS, Παραποτάμιοι, Ἑλλ. Λέγεται καὶ Περιποτάμιοι, σημαῖνον καθολικώτερον τοὺς κατοικοῦντας ἔνθεν κ' ἐκεῖθεν τοῦ ποταμοῦ. « Amnenses, Περι» ποτάμιοι », Γλ. ‖ Δ', 389, *Παραποτάμιος*· καὶ Ε', 271, *Ὄχθα*. ‖

RIVIÈRE. Ζ. Bord καὶ Bras.

ROBINET. Z. Cannelle.

ROCAMBOLE. Z. Échalotte.

ROCHE. Z. Orseille.

RÔLE, une ou plusieurs feuilles de papier, de parchemin, collées bout à bout etc. Τηλυγάδιον (γρ. Τυλιγάδιον) Δ. Τὸ ὠνόμαζαν καὶ Εἰλητάριον, Δ. διότι παλαιὰ τὰ βιβλία ἦσαν γραμμένα εἰς χωριστὰς σελίδας δερμάτων, τὰ ὁποῖα ἐκολλοῦσαν ἔπειτα κατὰ συνέχειαν, καὶ ἐτύλισαν τὸ ὅλον εἰς ἓν εἰλητάριον (ἤγουν Τυλιχτάριον). || Δ', 17-18, *Ἀνελῶ* (εἰς τὸ τέλος)· καὶ 621, *Τυλιγαδιάζω* ||. Τὰ τοιαῦτα Εἰλητάρια ὠνομάζοντο ἀρχαιότερα καὶ *Κύλινδροι* διὰ τὸ σχῆμα. Κατὰ Διογένην τὸν Λαέρτιον (1, 26), ὁ Ἐπίκουρος ἔγραψεν ὑπὲρ τοὺς τριακοσίους κυλίνδρους· οὕτως ὀνομάζει τὰ συγγράμματα τοῦ φιλοσόφου || ἴδ. καὶ κατωτέρ. Rouleau ||. Διὰ τὴν κόλλησιν ταύτην, ὠνομάσθη ἔπειτα καὶ *Κόλλα* τὸ φύλλον τοῦ χαρτίου (une feuille de papier), καὶ *Πρωτόκολλον* τὸ πρῶτον φύλλον τοῦ εἰληταρίου, καὶ *Ἐσχατόκολλον* τὸ τελευταῖον.

RÔLE, partie d'une pièce de théâtre qu'un acteur doit savoir et débiter, Μάθημα. Ὁ Ἡσύχιος φέρει: « Μαθήματα, ἃ οἱ ὑποκριταὶ ἀνελάμβανον ». || Ε', 178, *Μάθημα* § 2. ||

RÔLE des soldats, Κατάλογος στρατιωτῶν. — *Enrôler des soldats*, Καταλέγω στρατιώτας, Ἑλλ.

ROMAINE, instrument pour peser, Καμπανός, Γλ. || Α', 245, *Κεντηνάριον*· Β', 177, *Καμπανός*· Δ', 160, *Ζυγιάζω*· καὶ 543-544, *Στατέρα*. ||

ROMARIN, Δενδρολίβανον, Δ. Σ. Ξυρόμυρον, Δ. Γλ. Λιβανωτίς, Ἑλλ. Σήμερον τὸ ὀνομάζομεν Δενδρολίβανον.

'Από τὸν Διοσκορίδην ὀνομάζεται Λιβανωτίς. || Δ', 94, *Δενδρολίβανον*· 482, *'Ρσσμαρί*· καὶ Ε', 254, *Ξηρόμυρον*. ||

ROND. Z. Compte.

RONDE (faire la—), Κυκλεύω, Δ (λέξ. Κερκιτεύειν).

RONDELLE (κατὰ φθορὰν τῆς λέξεως Hirondelle, Χελιδὼν), poisson de mer, Φιλομήλα, Δ. Χελιδώνι, Σ (λέξ. Ψάρι). Λέγεται καὶ Χελιδονόψαρον· Χελιδὼν, 'Ελλ. *Φιλομήλαν* ὠνόμασαν ἀλόγως οἱ Βυζαντινοὶ, ὡς ὀνομάζουν καὶ σήμερον οἱ μεσημβρινοὶ Γάλλοι, ὄχι εὐλογώτερον, τὸν *Κόκκυγα* Rouget τῶν παλαιῶν. ("Ιδ. τὰς εἰς τὸν Ξενοκράτ. σημειώσ. σελ. || 67-68 καὶ || 71 καὶ 187, ἔκδ. Κορ.). || Δ', 679, * *Χελιδονόψαρον*. ||

RONGÉ par les vers, Σητόκοπον, Γλ. || Α', 81-82, *Σαρακιάρικα*. ||

ROSE ἢ Rosalie, nom propre de femme, Τριανταφυλλία ἢ Τρανταφυλλία, ὄν. κύρ. κοινῶς. 'Ρόδη, ὄν. κύρ. 'Ελλ. "Εχομεν δὲ καὶ ἀνδρὸς ὄνομα κύριον Τριαντάφυλλος ἢ Τραντάφυλλος, 'Ρόδων, 'Ελλ.

ROSE, Τριαντάφυλλον, Τραντάφυλλον, Τριακοντάφυλλον, Δ. Τριαντάφυλλον, 'Ρόδον, Σ. « Τῶν δὲ ῥόδων » τὰ μὲν πλεῖστά εἰσι πεντάφυλλα, τὰ δὲ δωδεκάφυλ- » λα· ἔνια δέ ἐστι καὶ ἑκατοντάφυλλα ». Θεοφραστ. Φυτ. 'Ιστορ. Ϛ', 6. || Δ', 479, *'Ροδαριά*, καὶ 480, *'Ρόδον*. ||

ROSEAU. Z. Canon.

ROSERAIE, 'Ροδοπερίβολον, Δ. 'Ροδωνιὰ, 'Ελλ. || Δ', 480, *'Ροδοπερίβολον*. ||

RÔTISSEUR, 'Οπτανεὺς, Γλ. 'Οπτανάριος, Γλ. || Ε', 266. ||

ROUDOU des corroyeurs. Z. Sumac.

ROUELLE, tranche. Z. Pain.

ROUGEOLE, Λέλερκις, Ἤλερκις (αἱ), Ἤλερη (ἡ), Σ. Ἀνεμοβλογιατς, Σ. Τὸ Ἀνεμοβλογιατς (ἤγουν Ἀνεμευλογίαι) εἶναι μᾶλλον ἐξήγησις τοῦ Petite vérole volante. Τὸ πρῶτον (Λέλερκις) κατάγεται ἴσως ἀπὸ τὸ *Λείρια* τὰ ἄνθη, καὶ μεταφορικῶς ἐξανθήματα· « Λεί-» ρια, ἄνθη, κρίνα » λέγει ὁ Ἡσύχιος μὲ δίφθογγον, καὶ « Λίριον, κοινῶς τὸ ἄνθος κτλ. » μονοφθόγγως, ὁ Φώτιος. ‖ Β', 225-226, καὶ 416, *Λουλούδιον*, *Λέλεραι* ‖. Ὁ διπλασιασμὸς τῆς πρώτης συλλαβῆς (Λέλερκις) ἀναλογεῖ μὲ τὸν διπλασιασμὸν τοῦ *Λιλάδια* σχηματισμένον ἀπὸ τὸ *Λάδιον* ὑποκοριστικὸν τοῦ *Λᾶς*, ὁ λίθος (ὡς ἀπὸ τὸ *Δᾶς* τὸ *Δαδίον*). Ἐνδεχόμενον ἔτι νὰ συγγενεύῃ τὸ ὄνομα καὶ μὲ τὸ *Λιλουγῆ* ἢ *Λίλουργα*· « Λίλουργα, » τὰ ἐν τῷ σώματι ἐξανθήματα » λέγει ὁ Ἡσύχιος, κατὰ τὴν διόρθωσιν τῶν κριτικῶν. Z. Vérole.

ROUGET, poisson de mer, Κόκκυξ. Z. Rondelle.

ROUGET-BARBET ἢ Surmulet, poisson de mer, Τριγλὶ, Σ. Γενειάδα, Σ. Τρίγλη, Ἑλλ. καὶ Τρίγλη γενειάτις, Ἑλλ. Ἴδ. τὰς εἰς τὸν Ξενοκράτ. σημειώσ. ἐκδ. Κορ. σελ. 105. ‖ Α', 255, *Τριγλία μουστακάτα*· καὶ Δ', 614, *Τριγλί*. ‖

ROULEAU, un rouleau de papier, Χαρτίον τυλιγμένον· ὅθεν ὀνομάζονται ἀκόμη Rouleaux καὶ τὰ παλαιὰ ἀντίγραφα τὰ λεγόμενα *Ειλητάρια* (Z. Rôle), τὰ ὁποῖα καὶ *Κύλινδροι* παλαιότερον ἐλέγοντο διὰ τὸ σχῆμα. Κατὰ Διογένην τὸν Λαέρτιον (ι', 26), ὁ Ἐπίκουρος ἔγραψεν ὑπὲρ τοὺς τριακοσίους *Κυλίνδρους*· οὕτως

ὀνομάζει τὰ βιβλία τοῦ Ἐπικούρου. Ἴδ. Πλουτάρχ. Μέρ. 6, σελ. 373, ἔκδ. Κορ.

RUBAN, Λημνίσκος, Ταινία, Ἑλλ. Κορδύλη, Δ. Ἑλλ. || Α', 106-107 ἐν τῷ *Χορδόκοιλα*· καὶ Δ', 243, *Κορδέλα*. ||

RUBRIQUE, (titre écrit en rouge—), Διὰ μίλτου ἐπιγραφή, Γλ.

RUCHE, Μελισσόκουπος, Σ. Γυψέλι, Σ. Μελίσσι, Σ. « Apiarium, Μελισσαῖον », Γλ. Τὸπρῶτον, σύνθετον ἀπὸ τὸ Μέλισσα καὶ Κοῦπος, ἤγουν Κύπος, ἢ Κύπαρος· « Κυ» πάρους, τὰ κοῖλα ἔλεγον ἀγγεῖα καὶ χωρητικά. Διὰ » τοῦτο καὶ τὰς τῶν Σφηκῶν κατατρήσεις κτλ. » Ἡσύχ. Τὸ δεύτερον, εἶναι *Γυψέλιον*, ἀπὸ τὸ Κυψέλιον· « Κυ» ψέλη, πλεκτὸν ἀγγεῖον μελισσῶν » Ἡσύχ. || Δ', 247, *Κουβέλι*· 268, *Κυψέλιον*· 347, καὶ Ε', 235, *Νάπος*· Δ', 596 (ἐν λ. *Τζίμπλα*.), *Σίμβλος*, *Σίμβλη*. || —Z. Essaim.

RUDIMENT, Προπαιδεία, Γλ. || Ἴδ. καὶ Δ', 460, * *Προπαιδεία*. ||

RUELLE, petite rue, Στενάδα, Στενόστρατον, Δ. Στενὸν, Σ. Στενωπὸς, Ἑλλ. || Α', 182, *Ῥύμη*· καὶ 184, *Ῥίμνας*· Β', 320 καὶ 321, *Ῥίμνη*, *Ῥύμη*· καὶ 334, *Στενός*· Δ', 153, *Ζαρούπιον*. ||

RUINER un édifice etc. Κατασκάπτω, Ἑλλ.—Au figuré, *Il s'est ruiné sans ressource*. Ὁ Στράβων, σελ. 378 || ἔκδ. Κορ. Μέρ. Β', σελ. 133 ||, ἐμεταχειρίσθη εἰς τὴν αὐτὴν σημασίαν τὸ *Ἐξαναλίσκεσθαι*. Σήμερον λέγομεν, Ἀφανίσθη.

RUSÉ, Ποικιλόφρων, Γλ. || Β', 308· καὶ Δ', 443-444, *Πολύπλοκος*. ||

S

SABLE d'or. Z. Or.

SABLER. Κυρίας σημαντίας λέξιν μὴν ἔχοντας, μᾶς συγχωρεῖται τὸ *Ψαμμόνω*, ἢ *Ψαμμίζω*. Ἴσως δὲ καὶ τὸ *Ἀμμοσκεπάζω*.

SABLER un verre de vin, Ἀμυστίζω, Ἑλλ. « Τοὺς » γὰρ ἄθρουν καὶ ἀπνευστὶ πίνοντας... ἀμυστίζειν ὠνό- » μασαν οἱ παλαιοὶ ». (Πλουταρχ. Συμποσιακ. γ', 3).

SABOTS. Z. Ferrer.

SACCAGER || Δ', 96, *Διαγουμίζω* || . Z. Canif || καὶ Pillage. ||

SACELLAIRE, Σακελλάριος. « Sacellarius, Βα- » λαντιοφύλαξ », Γλ. Ἀπὸ τὸ Λατινικὸν Sacellum, καὶ τοῦτο πάλιν ἀπὸ τὸ Σακέλλιον ἢ Σακκύλλιον, μικρὸν σάκκον (bourse). || Ἴδ. Α', 77, *Σακκούλιον*, *Σακκύλλιον* || . Εἰς τῶν Γραικορωμαίων τὴν αὐλὴν τὸ ἔργον τοῦ Σακελλαρίου ἦτον ἡ φυλακὴ τῶν Βασιλικῶν ἢ δημοσίων χρημάτων (Trésorier). Εἶχε καὶ ἡ Πατριαρχικὴ αὐλὴ τὸν Σακελλάριόν της, ἀναλόγου τινος ὑπουργίας ἐπιστάτην, περὶ τῆς ὁποίας Ἴδε τὸν Δουκάγγιον σελ. 1320.

SACHET de senteurs, Ὀσφράδιον, Δ. || Ἴδ. Α', 337, *Μυρίζομαι τηρ.* ||

SACRISTAIN, Ἱεροφύλαξ, Κειμηλιάρχης, Κειμηλιοφύλαξ, Σκευοφύλαξ, Δ.

SACRISTIE, Κειμηλιαρχεῖον, Δ. Ἱεροθήκη, Γλ.

SAGACITÉ, Ἐχεφροσύνη, Γλ. Z. καὶ Perspiracité.

SAILLIR, déborder, Ἐξέχω, Ἑλλ. παλ. καὶ νέα.

SAILLIR (un étalon) une jument. Ἔχομεν τὸ *Πηδῶ* εἰς τὴν αὐτὴν σημασίαν τῆς συνουσίας (Ἴδ. Ἄτακτ. Β′, σελ. .) || 298. ||, ἀλλ' ἀσέμνως καὶ βωμολοχικῶς λεγόμενον ἐπὶ συνουσίας ἀνδρὸς μὲ γυναῖκα.

SALAIRE, ἀπὸ τὸ Λατινικὸν Salarium ἤγουν ἁλικὸν, ἀπὸ τὸ ἅλας· « Salarium, Ὀψώνιον, Παροχὴ, Συνή-» θεια, Ἁλατικὸν, Ἀννῶνα, Μισθὸς, Φιλάνθρωπον (ἄλλ. » Φιλανθρώπιον) »· ὁ Δ. προσθέτει καὶ « Στρατιωτικόν ». Λέγεται καὶ Σιτηρέσιον. || Α′, 296, *Ρογεύει*· Β′, 320, *Ρόγα*, *Ρογεύω*. Δ′, 23-24, *Ἀξιόνω*· καὶ 587, *Ταγή* ||. Τὸ Ἀννῶνα, εἶναι ἀπὸ τὸ Ῥωμαϊκὸν Annona (vivres, denrées)· Τὸ Ἁλατικὸν, διότι τὸ ἅλας καὶ ὁ ἄρτος συνοδεύονται πάντοτε καὶ πραγματικῶς καὶ λεκτικῶς· ὅθεν καὶ ἡ παλαιὰ παροιμία « Ἅλα καὶ τράπεζαν μὴ » παραβαίνειν ».

SALLE, la principale pièce d'un appartement, Ἀσπαστικὸν (τὸ), ἢ Ἀσπαστικὸς οἶκος, Δ. « Τρίκλινος, » Τρίκλινον, Τρικλίνιον, Cubiculum, Coenatio, Tri-» clinium, Sala », Γλ. Δ. Σάλα, Καμινὰ, Σ. Ὁ Πλίνιος τὴν ὀνομάζει Salutatorium cubile, ἤγουν *Ἀσπαστικὸν κοιτῶνα*, ἢ συντομώτερον, Χαιρετιστήριον (τὸ). Ἐὰν ἀληθῶς τὸ Salle (Ἰταλιστὶ Sala) παράγεται ἀπὸ τὸ Ἑλληνικὸν Αὐλὴ, αἰολικῶς Αὐλὰ, ῥωμαϊστὶ Aula, ἐμποροῦμεν νὰ τὸ μεταχειρισθῶμεν μὲ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς διφθόγγου καὶ τὴν φυλακὴν τοῦ ἰσοδυνάμου μὲ τὸ σ, *Σαῦλα*, κατὰ τὸ *Αὖρος* καὶ *Σαῦρος* τῶν παλαιῶν. Ἴδ. τὰς εἰς τὸν Ἡλιόδωρον σημειώσεις μου, σελ. 345.— Ζ. καὶ Cheminée.

SALOPE (une—). Ἔχομεν προσφυεστάτην λέξιν τὸ

μετοχικὸν ὄνομα *Βρωμοῦσα* κατὰ τὸ Πατοῦσα (χυδ. Πατοῦνα), καὶ τὸ Λεχοῦσα ἢ Λοχοῦσα (χυδ. Λουχοῦνα). Ἴδ. Πρόδρομ. Ἑλληνικ. Βιβλιοθήκ. σελ. 321.

SALSIFIS, Σκούλι, Τρ.—Z. Scorsonère.

SANDALE, Σανδάλιον, Ἑλλ. Zoccolo, Ἰταλιστὶ ἀπὸ τὸ Λατινικὸν Soccus, ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ *Σύκχος*· « Συκχάδες, εἶδος ὑποδήματος — Σύκχοι, ὑποδήματα » Φρύγια » λέγει ὁ Ἡσύχιος. || Δ', 600-601, *Τζόκαρον*, *Τζόκος*· Ε', 279, * *Πασοῦμι*. ||

SANGLE. Z. Ventrière.

SANGLIER, Ἀγριόχοιρος, Δ. || Δ', 5, *Ἀγριομόχθηρον*· καὶ 219, * *Καπρόδοντα*. ||

SANGLOT (ἀπὸ τὸ Λατινικὸν Singultus), Λυγμὸς, Ἑλλ. « Λυγμὸς, Ὀλολυγμὸς, Θρῆνος, Ἀνανυγμὸς » λέγει ὁ Ἡσύχιος. Τὸ τελευταῖον τοῦτο, *Ἀνανυγμὸς*, ἢ πρέπει νὰ τρεφθῇ εἰς τὸ *Ἀναλυγμὸς*, ὡς εἴκασαν καὶ ἄλλοι, ἢ εἰς τὸ *Ἀναμυγμὸς*, ἀπὸ τὸ *Μύττω*, ἢ *Μύζω*, συνώνυμον τοῦ *Λύζω* (ὅθεν ὁ Λυγμὸς), καὶ τοῦ *Λυγγάνω*· « Λυγγανόμενον, λύζοντα ἐν τῷ κλαίειν » λέγει ὁ Ἡσύχιος· καὶ « Μυχθισμὸς, στεναγμός »· ὅθεν ἐδιόρθωσε πιθανῶς ὁ Στέφανος ἄλλο μέρος τοῦ Ἡσυχίου, « Ἀναλύζων, ἀνανύττων », τρέψας τὸ τελευταῖον εἰς τὸ *Ἀναμύττων*. Ἀλλὰ ὁ *Λυγμὸς* εἶναι συνώνυμον καὶ πολλάκις ταυτόσημον τοῦ Λὺγξ (hoquet)· κοινῶς, Λύξιγκας, Δ. Σ. Κλόξος, Δ. Σ. Λυγκιὸν, Σ. Κοντόπνευσμα, Δ (λέξ. Κοντοπνευστί). Ὅταν λοιπὸν σημαίνῃ τὸν συνοδεύοντα τὰ δάκρυα κλόξον (sanglot), ἢ πρέπει νὰ τὸν περιφράσωμεν καθὼς ὁ Σοφοκλῆς (Οἰδ. Κολ. 1621),

Λύγδην ἔκλαιον πάντες......

Tous pleuraient en sanglotant, ἢ νὰ τὸ ἐκφράσω-

μεν διὰ μιᾶς λέξεως τῆς Λυγμὸς, ἢ κάλλιον *Ἀναλυγμός*. || Δ', 234-235, *Κλόξος*· καὶ 295, *Λουκτουκιόν*. ||

SANGUINAIRE, Φιλαίμακτος, Γλ. Αἱμοπότης, Γλ. Σήμερον λέγομεν συνηθέστερον *Αἱμοβόρος*. Ἤκουσα καὶ τὸ *Αἱμολάπτης* ἀπὸ στόμα Πελοποννησίου. || Β', 21, *Αἱματολάπτης*· 114, 387, *Χονικιάρης*· καὶ Ε', 8, * *Αἱμοβόρος*. ||

SANTÉ (maison de—), Διαιτητήριον, Γλ.

SANTÉ. || Δ', 79, *Γερός*· 625, *Ὑγεία* || .—Z. Délicat.

SAPER, Ὑπερείπω, Ἑλλ. « Subruo, Ὑπορύσσω », Γλ. Ἐπειδὴ παράγεται ἀπὸ τὸ Ἰταλικὸν Zappa, τοῦτο δὲ ἐτυμολογεῖ πιθανῶς ὁ Μενάγιος ἀπὸ τὸ *Σκαπὴ* ἢ *Σκαπάνη*, συγχωρεῖται νὰ μεταφρασθῇ τὸ Saper *Ὑποσκάπτω*. Κατὰ τὸν σχολιαστὴν τοῦ Θεοκρίτου, « Σκα-» πάνη ἐστὶ δίκελλα, σκαφίον, τὸ κοινῶς λεγόμενον » τζαπίον »· ἤγουν καθὼς ἀπὸ τὸ *Πίσκος* ἐσχηματίσθη τὸ *Πετζίον*, ὁμοίως ἀπὸ τὸ *Σκαφίον* ἐγεννήθη τὸ *Τζαπίον*. || Ε', 346, *Τζάπα*. ||

SARBACANE, Ἰταλιστὶ Cerbottana. Οἱ Βυζαντινοὶ τὴν ὠνόμαζαν *Ζαροβοτάνην*, Δ. Ἐσήμαινεν ὅμως, ὄχι ἀκριβῶς ὅ,τι σημαίνουν οἱ Γάλλοι καὶ οἱ Ἰταλοὶ μὲ τὰς ἀνωτέρω λέξεις, ἀλλὰ ὄργανον τηλεβόλον, ὁποῖον εἶναι τῶν Γάλλων τὸ Mousquet. || Δ', 153 καὶ 676, *Ζαροβοτάνη* καὶ *Χαγί*. ||

SARCLER, Βοτανίζω, Γλ. Ἐκβοτανίζω, Γλ. || Β', 326-327, *Σκαλεύω* § 1· καὶ Ε', 25, * *Ἀσκάλευτος*. ||

SARCLOIR, Σκαλιστήρι (ἤγουν Σκαλιστήριον), Σ. Σκαλίδα, Σ. Σκαλίς, Ἑλλ. || Ε', 54, *Δικέλλιον*, καὶ 337, *Σκαλιστήριον*. ||

SARRASIN (blé-), ou blé noir, Μώρικον σιτάρι, Σ. Φαγόπυρον, Ἑλλ. κατὰ τοὺς νεωτέρους Βοτανικούς· || Δ', 346, * *Μωροσίταρον*· καὶ 210, 719, *Καλαμόσίταρον*, * *Καλαμπόκι*. ||

SATIÉTÉ, Πλησμονή, Γλ. || Πρβλ. Α', 152-153, *Νὰ φάγω*. ||

SATISFACTION, Ἱκανοδοσία, Ἱκανοποιΐα, Δ. Πλοροφόρημα, Γλ. || Ἴδ. Δ', 148-149, ἐν λ. *Εὐχαριστῶ* (εἰς τὸ τέλ.). ||

SATISFAIRE, Ἱκανὰ ποιεῖν, Ἱκανὸν ποιεῖν, ἢ παρασχεῖν, Δ. Ἱκανοποιῶ, Πληροφορῶ, Γλ.

SAUF-CONDUIT, Ἴσ. Ὁδοπιστία, ἢ Ὁδοπίστωσις.

SAUPOUDRER, Πασσίζω, Δ. Πάσσω, Ἑλλ. || Δ', 248, * *Κουκκίζω* § 2· 513-514, *Σκονίζω* § 2· 552, *Στουπίζω* § 2· καὶ Ε', 279, * *Πασπαλίζω*, *Πασσίζω*. ||

SAUTOIR (Diviser ou mettre en-), Χιάζω, Γλ. || Β', 245, *Μετάξιν*, καὶ Γ', 109-110 σημ. 3. ||

SAUVEGARDE, ἔγγραφος βεβαίωσις, Δ (λέξ. Securitas). Ἀσυλίας λόγος, Δ (λέξ. Sermo). Λόγος ἀπαθείας, Δ (αὐτοθ.).

SAVETIER, Παλαιοῤῥάφος, Γλ. καὶ Πολυδ. Ὁ Γαληνὸς τὸν ὀνομάζει Νευροῤῥάφον. || Α', 94, *Πετζοτήν*. ||

SAVEUR (avoir de la-), Avoir de goût, Χυμίζω, Γλ.

SAVEUR, Νόστος, Γλ. Γεῦσις, Γλ. Χυλὸς (γρ. Χυμός), Γλ. || Δ', 376, 377, * *Οὐσία*· Ε', 246, *Νοτία*. ||

SAVON, Λατινιστὶ Sapo, ὅθεν οἱ Ἕλληνες Σάπων, κοινῶς Σαποῦνι. || Α', 249, *Σαπούνιν*. ||

Τὄνομα εἶναι τῆς ἀρχαίας γλώσσης τῶν Γάλλων, οἱ ὁποῖοι εὑρήκασι καὶ τὸ πρᾶγμα, κατὰ τὸν Πλίνιον,

Sapo Gallorum inventum. Διὰ τοῦτο καὶ οἱ Βυζαντινοὶ τὸ ὠνομάζουν ἁπλῶς καὶ *Γαλλικόν*, Δ. Ὁ Ἀρεταῖος (Χρον. νούσ. θεραπ. β', 13) τὸ ἐμεταχειρίζετο εἰς τὴν ἰατρείαν τῆς ἐλεφαντιάσεως. « Τῶν Κελτῶν, » οἱ νῦν καλέονται Γάλλοι, τὰς λιτρώδεις τὰς ποιητὰς » σφαίρας (ἴσ. γρ. ταῖς λιτρώδεσι ταῖς ποιηταῖς σφαί- » ραις), ἧσι ῥύπτουσι τὰς ὀθόνας, Σάπων ἐπίκλην, τῇσι » ῥύπτειν τὸ σκῆνος ἐν λουτρῷ ἄριστον ».

SCAPULAIRE, Ἐπωμάδιον, Δ. Ἀνάλαβος, Δ. ‖ Δ', 12, *Ἀνάλαβος*. ‖

SCEAU. Z. Plomb.

SCÉLÉRAT, Ἀνοσιουργός, Ἑλλ. « Sceleratus, » ἀνόσιος, μυσαρός, ἐναγής, κατάρατος, μιαρὸς », Γλ. ‖ Ε', 8, *Ἀθεόφοβος*. ‖

SCÉLÉRATESSE. « Sceleritas, ἀνομία », Γλ.

SCORBUT, Στομακάκκη, Ἑλλ. Ἴδ. Στραβ. Μέρ. 4, σελ. 341, ἐκδ. Κορ.

SCORSONÈRE, Σκορσονέρα, Σ. ΓΓ, Τρ. Σκούλι, Σ. Τρ. ΓΓ. (Καὶ οἱ τρεῖς δίδουν τὸ αὐτὸ ὄνομα Σκούλι καὶ εἰς τὸ Salsifis). Ἀλλ' ἡ μὲν Scorsonère εἶναι ἡ ὀνομαζομένη ἀπὸ τοὺς νεωτέρους Βοτανικοὺς Salsifis noir, ἢ Salsifis d'Espagne (Scorzonera Hispanica τοῦ Λινναίου). Τὸ δὲ Salsifis (τὸ ὀνομασθὲν ἀπὸ τὸν Λινναῖον Tragopogon porrifolium, ἤγουν Τραγοπώγων Πρασόφυλλος). Καὶ τῶν δύο τούτων αἱ ῥίζαι ὁμοιάζουν καὶ κατὰ τὸ σχῆμα καὶ κατὰ τὴν χρῆσιν, ἐπειδὴ τὰς μεταχειρίζονται εἰς τροφήν. Τούτου ὅμοιον ἄλλο εἶδος Barbe de bouc, ἢ Salsifis des près (κατὰ τὸν Λινναῖον Tragopogon pratense, Τραγοπώγων Λειμώνιος), εἶναι τὸ ὀνομαζόμενον ἀπὸ τὸν Θεόφραστον καὶ ἀπὸ

τὸν Διοσκορίδην ἁπλῶς Τραγοπώγων. Τὸ *Σκούλι* τῆς κοινῆς γλώσσης δὲν διαφέρει πλὴν τὸν τόνον ἀπὸ τὸ *Σκουλὶ* (Σκόλλυς Ἑλλ.), καὶ πιθανὸν ὅτι ἐδόθη τοιοῦτον ὄνομα καὶ εἰς τὴν Scorsonère καὶ εἰς τὸ Salsifis, διότι αἱ ῥίζαι των, αἱ ὁποῖαι εἶναι ἀτρακτοειδεῖς (fusiformes), παραστaίνουσιν Ἠλακάτην περιτυλιγμένην μὲ σκουλίον. || Δ', 516, *Σκορσονέρα.* ||

SCRUPULE, Ψυχῆς κίνησις, Γλ. Μέριμνα, Γλ. Φροντίς, Γλ. || Δ', 571, *Συνείδησις*· καὶ 574-575, *Συντήρησις*, * *Συντηρῶ.* ||

SCRUPULE, petit poids etc. Γράμμα, Δ. Γραμμάριον, Ἑλλ. || Δ', 85, *Γράμμα.* ||

SCRUPULE, inquiétude de conscience. Ὁ Σομαυέρας (V. Scropolo) τὸ ἐξηγεῖ, *Ἀγκύλωμα τῆς συνειδήσεως.* Εἶναι τῶν Ἑλλήνων τὸ *Ἐνθύμιον.* Ἴδ. τὰ Ἑλλην. Λεξικ. || Δ', 624, *Τύψις συνειδήσεως* ||. Εἰς τινὰς φράσεις συγχωρεῖται νὰ τὸ ἑρμηνεύσωμεν διὰ τοῦ οὐδετέρου *Τὸ Εὐσυνείδητον*, ἢ διὰ τοῦ θηλυκοῦ, *Ἡ Εὐσυνειδία* || γρ. *Εὐσυνειδησία* ||, ὡς καὶ τὸ ἐπίθετον Scrupuleux διὰ τοῦ *Εὐσυνείδητος.*

SCRUPULEUX, Λεπτομέριμνος, Γλ. Ἀκριβής, Γλ. Ἀκριβαστής, Γλ. Μικρολόγος, Γλ. || Πρβλ. Β', 26, *Ἀκριβής* ||. Ζ. καὶ Scrupule.

SCRUTIN, Ἐξερώτησις, Γλ.

SÉANCE. Séance d'un concile, Καθέδρα, Συνέλευσις, Δ.

Εἰς τὰς Ἀθήνας, ὅτε ἑωρτάζοντο τὰ Θεσμοφόρια, ἐκλείοντο τὰ δικαστήρια καὶ ἡ Βουλή, ὡς φαίνεται ἀπὸ τὸν Ἀριστοφάνην (Θεσμοφορ. 78).

— Ἐπεὶ νῦν γ' οὔτε τὰ δικαστήρια

Μέλλει δικάζειν, οὔτε ΒΟΥΛΗΣ ἕσθ' ΕΔΡΑ,
Ἐπεὶ τρίτη 'στὶ Θεσμοφορίων ἡ μέση.

|| Δ', 192-193, *Καθέδρα* || . Ζ. Assises καὶ Session.

SEAU, Σίκλα, Σίτλα, Δ. ἀπὸ τὸ Λατινικὸν Situla. Σήμερον ὅμως τὸ γράφομεν καὶ τὸ προφέρομεν διὰ τοῦ κ̄, καθὼς καὶ οἱ Ἰταλοὶ ἀπὸ τὴν αὐτὴν ἀρχὴν ἐσχημάτισαν τὸ Secchia. || Β', 162, *Κάδος*· 326 καὶ Δ', 498, *Σίκλα* || . Οἱ παλαιοὶ ἔλεγαν, Ὑδρία, καὶ Κρωσσός· ὅθεν τῶν Γάλλων τὸ Cruche || Ε', 129, *Κορίπιον*. ||

SEC. || Β', 267 *Ξηρός*· Ε', 252, 254, *Ξερός*, *Ξηρός*. || — Terrain sec, ou aride, Σπανύδριον, Δ.

SÈCHE (os de-), Σεπέστρακον (γρ. Σηπιόστρακον), Δ. || Ε', 182, 336, *Σηπία*, *Μαλακόστρακα*. ||

SÈCHE musquée, τῶν νεωτέρων ἰχθυολόγων * Μοσχοκτάποδον (τὸ), ἡ Μοσχίτης, κοινῶς. Ὀσμύλη, Βολίτανια, Ἑλλ. Ἰδ. τὰς εἰς τὸν Ξενοκράτ. σημειώσ. ἐκδ. Κορ. σελ. 194. || Δ', 331, **Μοσχοκτάποδον*. ||

SECONDE, la soixantième partie d'une minute d'heure ou de degré, Δευτερόλεπτον, Δ. — Ζ. Minute.

SECRET (le-), ou l'emprisonnement solitaire. Ἴσως Μονοφυλάκιον. Εἰς τὸν Βεκκαρίαν τὸ μετέφρασα *Ἔγκρυφον* (σελ. 50, δευτέρ. ἐκδ.).

SECTAIRE. Ζ. Sectateur.

SECTATEUR, Δὲν πρέπει νὰ συγχισθῇ μὲ τὸ Sectaire ἢ Hérétique, τὰ ὁποῖα σημαίνουσι τὸν *Αἱρετικὸν* ἐπὶ κακοῦ. Sectateur ἀδιαφόρως λέγεται ὁ προσκολλημένος εἰς αἵρεσιν φιλοσοφικὴν ἢ θρησκευτικήν, ὀρθὴν ἢ στρεβλήν, καὶ εἶναι ὁ *Αἱρεσιώτης* τῶν Βυζαντινῶν, Δ. Παλαιότερα Αἱρετιστής, Ἑλλ. « Τοσαύτην δὲ δόξαν ἔσχε » τὸ σύγγραμμα (Ἡρακλείτου), ὡς καὶ ΑΙΡΕΤΙΣΤΑΣ

» ἀπ' αὐτοῦ γενέσθαι τοὺς καλουμένους 'Ηρακλειτείους » Διογεν. Λαερτ. Θ', 6. Εἰς τὸν Εὐσέβιον Παμφίλου ('Εκκλησιαστ. 'Ιστορ. VI, 2) ἴσως μόνον, λαμβάνεται τὸ *Αἱρεσιώτης* ἐπὶ κακοῦ, ὡς ταυτόσημον τοῦ Αἱρετικός. || Γ', 187. ||

SÉDITIEUX, 'Ανασειστής, Δ. Στασιαστής, Γλ. Φιλοστασιώτης, Γλ. Στασιωτικός; 'Ελλ.

SEIGLE, Βρίζα, Γαλην. Τὴν ὀνομάζουν καὶ Σήκαλην, ἀπὸ τὸ Λατινικόν, Secale. || Δ', 66 καὶ 493, * *Βρίζα*, *Σεκάλι* || . Ζ. Méteil.

SEINE ou SENNE, Σαγήνη, 'Ελλ.—*Pêcher à la Seine*, Σαγηνεύω· et au figuré, *traquer*, à la manière des Perses· Voyez Herodot. VI, 31. || Γ', 97, σημ. 5. ||

SEL. Ζ. Ammoniac.

SÉLÉNITE, 'Αφροσέληνος, 'Ελλ. || Ε', 133, *Κουφόλιθος*. ||

SELLE (la-) d'un cheval, Σάγισμα, Σάγιστρον, Δ. || Β', 315, *Σέλα* καὶ *Σέλλα*, ἐν λ. *Πτερνιστήριον*· ἴδ. καὶ 325, *Σέλλα*· Δ', 131, '*Επανωσκέπιον*· καὶ 677-678, *Χάσδιον*. ||

SELLER un âne. Ζ. Somme.

SEMAINIER, 'Εβδομαδάριος, Δ. || Ε', 57. ||, Παρεβδομαδάριος, Δ (λέξ. 'Εφημέριος).

SÉMINAIRE, || Πρβλ. Δ', 536, *Σπουδαστήριον*, *Φροντιστήριον*, *Κολλέγιον* || . Ζ. Pépinière.

SEMOULE || Β', 325, *Σεμιδάλιον* || . Ζ. Croquant.

SENATUS-CONSULTE, Θέσπισμα Συγκλήτου. Θεόφ.

SENNE. Ζ. Seine.

SENS. Ζ. Commun.

SENS dessus dessous, Ἄνω κάτω, Σ. « Ἄνω » κάτω, Sursum deorsum », Γλ. « Ἄνω καὶ κάτω » πεποίηκε τὰ τῶν Ἑλλήνων πράγματα » Δημοσθέν. Κατὰ Φιλίππ. γ', σελ. 120. Καὶ χωρὶς τὸν σύνδεσμον, « Καὶ γένοιτ' ἄν, τὸ λεγόμενον, ἄνω κάτω πάντα » Πλάτ. Θεαίτ. σελ. 153. Ἴδ. καὶ Γοργ. μετὰ τῶν σημειώσ. σελ. 333, ἐμ. ἐκδ.

SENTIER, Μονοπάτιον, Δ. || Δ', 327. ||

SÉQUESTRE, état d'une chose litigieuse remise en main tierce etc. Ν. Μεσεγγύη, Μεσεγγύησις, Γλ.

SÉQUESTRE, celui entre les mains de qui les choses sont mises en séquestre, Μεσέγγυος, Ν. Μεσεγγυητής, Γλ. Συνθηκοφύλαξ, Γλ. Ἔντριτος, Γλ. Δ. || Δ', 124, *Ἔντριτος*. ||

SÉQUESTRER, Ν. Μεσεγγυῶ, Γλ. Ἑλλ.

SÉRÉNITÉ. titre d'honneur, Ἡμερότης, Γαληνότης, Δ. || Ε', 38, *Γαληνότης*, καὶ 88, *Ἡμερότης*.

SERMENT en justice, Ἔνδικος ὅρκος, Δ. || Ε', 67. ||

SERPENT d'eau. Ζ. Hydre.

SERRAN, poisson de mer, Χάνος (Ἴδ. τὰς εἰς τὸν Ξενοκράτ. σημειώσ. ἐκδ. Κορ. σελ. 61). Χάννη (ἡ), καὶ Χάννος (ὁ), Ἑλλ. || Δ', 676 - 677. ||

SERRURE (trou de la -), Κλειθρία, Γλ.

SERVICE, un nombre de plats, etc. Παράθεμα, Δ. || Α', 120 - 121, *Μισόν*· 124, *Παραθέσουσιν*· 256, *Μίσους*· 271, *Τοὺς μίσους, τὰς παραθέσεις*· Β', 87, *Βρῶμα*· 250, *Μίσος*· 368, *Φαγίν*· Δ', 113, *Προσφάγιον*, ἐν λ. Εἶδος. ||

SERVICE, bon office qu'on rend à quelqu'un, Δούλευσις (κοινῶς), Δούλευμα, Ἑλλ. Ἴδ. Πλούταρχ.

Μέρ. 5, σελ. 447, ἔκδ. Κορ. || Δ', 103, *Δούλευσις.* ||

SERVILE, bas, rampant, Δουλοπρεπής, Γλ. || Δ', 136-137, *Ἑρπύζω* (εἰς τὸ τέλ.). καὶ 672, *Χαμερπής.* ||

SESSILE (fleur ou feuille), Καθήμενον, Γλ. || Ἴσ. *Ἄμισχον.* Πρβλ. Δ', 675, *Χαμόμηλα.* ||

SESSION, période du temps d'un concile — comprenant plusieurs séances, Σύνοδος, Ἑλλ. — d'une assemblée politique, Ἴσ. Ἕδρα, Ἑλλ. ἂν καὶ τὸ Ἕδρα εἰς τὸν Ἡσύχιον σημαίνῃ πλέον τὴν Séance παρὰ τὴν Session. — Ζ. Séance.

SETIER, Ξέστης, Δ. — Demi-setier, Ἡμίξεστον, Δ. || Β', 179-180, *Καρδάρα*· καὶ Ε', 253, *Ξέστης.* || Παρεφθάρη ἀπὸ τὸ Sextarius, μέτρον Ῥωμαϊκόν, ἑκτημόριον ἄλλου μέτρου λεγομένου Congius (Γαλ. Conge), Ἑλλ. Χοῦς. || Γ', 431. || .).

SEUIL, Κατώφλιον, Δ. Πατηθύρα, Δ. τὴν ὁποίαν σήμερον τινὲς προφέρουσι Πατητήρα. || Α', 46, *Κατώφλιν*· Δ', 227 καὶ 402, *Κατώφλι*, *Πατηθύρα* || . Ἴδε καὶ Limier (εἰς τὸ τέλος).

SEXE, Γένος, Σ. « Sexus, φύσις... κτλ. » Γλ. — Le beau sexe, ἢ ἁπλῶς Sexe, τὸ γυναικεῖον γένος. « Sexus... σχῆμα γυναικεῖον » Γλ.

SEXTULE (Λατιν. Sextula), Ἀξάϊ ἢ Ἑξάϊ, Σ. Ἑξάγιον, Δ. || Ε', 69. || Τὸ παράγουσιν ἀπὸ τὸ Ἓξ καὶ τὸ Ἄγω, διότι ἐζύγιζε τὸ ἕκτον μέρος τῆς οὐγγίας.

SICAIRE, assassin, Σικάριος (ἀπὸ τὸ Λατινικὸν Sicarius), Δ.

SIÈGE. Ζ. Chaise.

SIÈGE, Παρακαθισμός, Δ. — Assiéger une place, y mettre le siège, Παρακαθίζω τὴν κ.τ.λ. Βάλλω

παρακαθισμὸν εἰς κ.τ.λ. Δ. Πολιορκῶ, Ἑλλ. || Δ', 111, *Ἔγκρυμμα* 386, *Παρακαθίζω* καὶ 387, *Παραμονεύω*. ||

SIGNAL (εἰς τὸν πόλεμον), Παρατύνθημα, Ἑλλ. || Δ', 495, *Σημάδι* § 2. ||

SIGNAL, Σύσσημον, Δ.

SIGNALÉES (actions-), Κατορθώματα, Γλ.

SIGNALER, Διαχαρακτηρίζω, Γλ.

SILPHIUM (le-) des anciens, Σκορδολάσκρον, Δ, Σίλφιον, Ἑλλ. Ὀπὸς Κυρηναϊκός, Ἑλλ. || Β', 340, *Σύσγουδον* Ε', 155, *Λάσαρ* καὶ 159, *Λεοντόγαλα* καὶ 344, 350, *Σύσγουδον*, *Τριψίδιον*. Ἴδ. καὶ Α', 252-253, *Ἔχουσα στάχος* κ.τ.λ. ||

SIMPLE (par opposition au double), Μοναπλός, Δ. || Δ', 101, *Διπλός* 327, *Μοναπλός* καὶ 329, *Μονός*. ||

SIMPLICITÉ, Ἁπλότης, Δ. Niaiserie, trop grande facilité à croire, Ἰδιωτία, Δ. Εὐήθεια, Γλ. || Δ', 114-115, *Ἐλαφρία*, *Ἐλαφρόπιστος*, * *Ἐλαφρόστοιχος*. ||

SIMULÉE (quittance-), Εἰκονικὴ ἀποχὴ (Ζ. Praticien), ἢ Εἰκονικὴ λῆψις (Ζ. Acceptilation).— *Vente Simulée*, Εἰκονικὴ πρᾶσις. || Δ', 619, *Τροπικὴ πώλησις* καὶ 623, *Τυπικὴ ἢ Εἰκονικὴ πώλησις* ||. Τούτων ἐναντία εἶναι Solution réelle, Πραγματικὴ λῆψις, καταβολή, ἀποχή.—Vente réelle, Πραγματικὴ πρᾶσις. Γλ.

SINUOSITÉ, Διασφαγή, Γλ.—Sinuosité des rives d'une rivière, Διασφαγὴ ποταμία, Γλ.

SIPHON. Ζ. Trombe.

SIROP, Σεράπιον, Δ. Συρόπιον, Δ. Χεράβιν, Δ. Τοῦτο δὲν ἐνόησεν ὁ Δουκάγγιος, ἐξηγῶν διὰ τοῦ Pugilus. (Ζ. Julep || Δ', 159, *Ζουλάπιον* ||, καὶ Filer).

Σουρόπι, Σ. Σερᾶβιν, Δ. « Σύριον, Syrupus » Γλ. Τὸ ἐτυμολογοῦν ἀπὸ τὸ Ἀραβικὸν *Σιραβ* τὸ σημαῖνον Πόσις· οἱ Τοῦρκοι ὀνομάζουν καὶ τὸ Κρασίον *Σεραβ* ἢ *Σαραμπ*. Τὸ *Σύριον* τοῦ Γλωσσαρίου σημαίνει τὸ κοινῶς λεγόμενον *Σερμπέτι* (Sorbet) τῆς αὐτῆς γενεᾶς ὄνομα, διότι συνειθίζεται πλέον εἰς τοὺς θερμοὺς τόπους, ὡς εἶναι ἡ Συρία καὶ ἡ Αἴγυπτος· πλὴν ἂν τὸ ἐσύγχισε μὲ τὸ *Σίραιον*, τὸ λεγόμενον καὶ Σίραιος οἶνος, καὶ Σίρινος οἶνος, τὸ κοινῶς λεγόμενον *Πετιμέζι* || Δ', 501, *Σίρι* ||, ἀπὸ τὸ Τουρκικὸν *Πεκμὲζ* (moût cuit) διὰ τοῦ ὁποίου σκευάζουν ἀληθῶς καὶ Σορμπέτια. « Γλεῦκος τὸ σύρι » (γρ. Σίρι) », Δ. || Ε', 336, *Σερμπέτι*. Παρβλ. καὶ Α', 317, *Δροσάτον*. ||

SOBRE, Νηφάλιος, Γλ. || Γ', 307, *Πρεσβύτας νηφαλίους*· 310, *Σώφρονας*. Ἴδ. καὶ Β', 342, *Σωστὸς*, ἐν τῷ τέλ. ||

SOBRIQUET. Ζ. Surnom.

SOCIABLE, Εὐκοινώνητος, Ἑλλ. || Β', 272, *Ὁμιλητικός*. Ἴδ. καὶ 50, *Ἀνομίλητος*· καὶ 169, *Καλομίλητος*. ||

SOCIABILITÉ, Εὐκοινωνησία, Ἑλλ. suivant les Stoïques.

SOCIÉTÉ de marchands, Κοινωνία, Δ.

SOFA || Παρβλ. Ε', 123, *Κλινοκαθέδριον* ||. — Ζ. Estrade.

SOIGNER. Ζ. Songer.

SOIN. Ζ. Songer.

SOLDATESQUE, les simples soldats, Χαρακηνοί, Δ. « Χαρακίκι, οἱ ἐν τοῖς χάραξι διατρίβοντες » λέγει ὁ Ἡσύχιος. || Α', 336, *Τίρωνες*· Β', 379, *Φωσάτον*. Ἴδ. καὶ Δ', 530, *Σούδα*. ||

SOLE, poisson de mer, Γλῶσσα, Σ. Σκυθόπωμον, Δ. Βοϊδόγλωσσον (Ἴδ. τὰς εἰς τὸν Ξενοκράτ. σημειώσ. ἐκδ. Κορ. σελ. 47). Βούγλωσσος (ἡ), Ἑλλ.

SOLENNELLES (fêtes—), Δεσποτικαὶ ἑορταὶ, Δ. —*Jour solennel*, Ἑορταστικὴ ἡμέρα, Δ.—*Procession solennelle*, Λιτανεία ἑορταστικὴ, Δ.—*Obsèques solennelles*, Κηδεία ἢ ταφὴ πομπικὴ, Δ.—*Entrée solennelle*, Εἴσοδος πομπικὴ, Δ.—*Jeux solennels*, Ἀγῶνες πανηγυρικοί.—Dons ou cadeaux faits aux églises ou aux prêtres pendant les fêtes, Ἑορταστικὰ, Δ. || Δ', 130, *Ἑορταστικῶς*. ||

SOLENNELLEMENT, Ἐμπράκτως, Δ. Πανδήμως, Δημοτελῶς, Ἑλλ. || Δ', 130, *Ἑορταστικῶς*. ||

SOLENNISER, Ἑορτάζω, Δ.

SOLIDAIREMENT, Ἀλληλεγγύως. — *Obligation solidaire*, Χειρόγραφον ἀλληλέγγυον, ἢ ἀλληλεγγύητον. —Ceux qui donnent une telle obligation, Ἀλληλέγγυοι.—L'obligation même, Ἀλληλεγγύησις, ἢ οὐδετέρως Τὸ ἀλληλέγγυον, Γλ.

SOLIDE, Στερέμνιος, Ἑλλ. || Δ', 540, *Σταθερός*. Πρβλ. καὶ Β', 34, *Ἀλύγιστος* § 2. ||

SOLITAIRE (un—), Ἀναχωρητὴς, Ἡσυχαστὴς, Δ. || Δ', 17, *Ἀναχωρητής*· καὶ 165, *Ἡσυχαστής*. ||

SOLITAIRE (lieu—), Τόπος μοναξὸς, Δ. || Δ', 326-327, *Μοναξία*, *Μοναξός*. ||

SOLITUDE, Μοναξία, Δ.

SOLIVE, Στρωτὴρ, Ἑλλ. || Δ', 419-420, *Πέταυρον*. ||

SOLIVEAU. Ζ. Chevron.

SOLSTICE, Ἡλιοστάσιον, Δ. Τροπὴ, Τροπαὶ, Τροπαὶ

ἡλίου, Ἑλλ. Ἡλιοστάσια, Ἡλιοστάσιον, Γλ. || Δ', 163, *Ἡλιοστάσιον*. ||

SOMMAIRE, ἡ Argument d'un livre, d'un chapitre, Περιοχὴ, Γλ. || Β', 366-367, ἐν λ. *Ὑπόθεσις*. ||

SOMMAIREMENT, Περιεκτικῶς, Γλ.

SOMME, charge, fardeau, etc. Ἀπὸ τὸ Σάγμα, ὅθεν τῆς κοινῆς γλώσσης τὸ ὑποκοριστικὸν *Σαγμάριον* || Δ', 633, *Φάδα*· καὶ Ε', 117, *Κατάπετρα*, 333, *Σαγμάριον*· 334, *Σαμάρι* ||, τὸ πρῶτον βάρος τοῦ ζώου καὶ Βάσταγμα, ὅθεν ἐγεννήθη καὶ ἡ Γαλλικὴ λέξις (Bât) ἀπὸ τὸ Βαστάζω. « Sagmat asinum, Σάσσει ὄνον » Γλ. (bâter un âne, καὶ « Sterne equum, Ἐπίσαξον τὸν » ἵππον » Γλ. Seller un cheval || Β', 335, *Στρόνω* || .)

SOMME, Κεφαλαίωσις, Γλ.—Somme totale, Συγκεφαλαίωμα, Ἑλλ.

SOMME, ἡ Somme totale, Κεφάλαιον. « Κεφά» λαιον, ἡ κεφαλὴ καὶ συναρίθμησις » Ῥητορικ. Λεξικ. (Τὸ *Συναρίθμησις* ἁρμόζει μᾶλλον εἰς ἔκφρασιν τῆς Addition). Ὁ Ἀριστοφάνης (Σφ. 660) τὸ ὠνόμασε καὶ *Πλήρωμα*.

Πρυτανεῖα, μέταλλ', ἀγορὰς, λιμένας, μισθοὺς, δημιόπρατα·
Τούτων π λ ή ρ ω μ α, τάλαντ' ἐγγὺς δισχίλια, κ. τ. λ.

Ὁμὰς, Γλ. Κεφάλαιον, Γλ. || Δ', 229, *Κεφάλαιον* § 2. ||

SOMMEIL. Z. Délicat.

SOMMER, additionner, Συναριθμῶ. || Δ', 568, * *Συμποσῶ*. ||

SONDE, instrument de Chirurgie, Καθετὴρ (Γαλλ. Cathéter), Ἑλλ.

SONDE, instrument dont on se sert à la mer,

Μολιβδόβολον, Μολιβδόβολος, Δ. Βολὶς, Δ. Ἑλλ. Ζ. καὶ Boussole.

SONDER, Βολίζω, Δ. Ἑλλ. (Ἀπὸ τὸ Βολέω, Βολίζω, ὡς Τειχέω καὶ Τειχίζω) || Δ', 57, *Βολίζω* || . Ἐκ τούτου τὸ *Βουλίζω* (χυδ. *Βουλιάζω*, Σ.), τὸ ὁποῖον σημαίνει σήμερον μεταβατικῶς τὸ Submerger || Δ', 58, *Βουλιάζω*· καὶ 446-447, *Ποντίζω*. || Τὸ δὲ *Βουλῶ*, ἀμεταβάτως, être submergé. Τῶν Γεωπονικῶν οἱ συγγραφεῖς μεταχειρίζονται τὸ Βολίζεσθαι ὡς ἐναντίον τοῦ Ἐπιπλέειν (surnager). Τῆς αὐτῆς συγγενείας πιθανὸν ὅτι εἶναι καὶ τὸ *Βολίκιον*· τοῦτο ὅμως σημαίνει εἶδος πλοίου.

SONGER, Ἐννοιάζομαι, Σ. Φροντίζω, Σ. « Somnior, » μεριμνῶ » Δ (V. Somniari). Ἀπὸ τὸ Somnior ἢ Somnio (ἐνυπνιάζομαι, ὀνειρώττω) τῶν Ῥωμαίων, ἐσχηματίσθη τὸ Songer τῶν Γάλλων, σημαῖνον κυρίως τὸ Βλέπω εἰς τὸν ὕπνον, καὶ μεταφορικῶς τὸ Φροντίζω, ἐπιμελοῦμαί τι ἢ περί τινος. « Μεριμνᾷ Curat » Δ (V. Soniare)· καὶ « Somnium, Φροντὶς ἰδιωτικῶς » (Αὐτ. αὐτόθ.). Ἀπὸ τὸ Somnior ἐπλάσθη ἀκόμη καὶ τὸ Soigner (ἐπιμελοῦμαι), ὡς ἀπὸ τὸ Somnium (ὄνειρον) τὸ Soin, φροντὶς, ἐπιμέλεια. || Β', 82, *Βλέπω* § 6 καὶ 9· 113, *Ἐγνοιάζομαι*· 124, *Ἔννοια*, *Ἐννοιάζομαι*· 243, *Μέριμνα*, *Μεριμνῶ*· Ε', 58-59, *Ἔγνοια*· καὶ 68, *Ἔννοια*. ||

SONNETTE, Κοντίον, Δ. Κουδοῦνι (ἤγουν *Κουδούνιον* ἀπὸ τὸ ἑλλην. *Κωδώνιον*, ὑποκοριστικὸν τοῦ Κώδων), Δ. || Δ', 247, *Κουδοῦνι*. ||

SONORE, Ἠχητικὸς, Γλ. || Δ', 166, *Ἠχώδης*. ||

SORBET. Z. Sirop.

SORCIÈRE, Μάγισσα, Σ. Στρίγλα, Δ. Σ. ἀπὸ τὸ Ἰταλικὸν Strega, ἐκ τοῦ Λατινικοῦ Strix. *Une vieille sorcière* || Δ', 205, **Κακόγραια* καὶ Ε', 135-137, *Κριθαρίστρα* ἐν λ. *Κριθαρίζω*. ||, ἀναλογεῖ μὲ τοῦτο τὸ χυδαϊκὸν *Ἀλογοφάγισσα*. Οἱ παλαιοὶ ἴσως ἐμεταχειρίζοντο τὸ *Κίρκη* (ὄνομα περιβοήτου Μαγίσσης), ὅσον εἶναι δυνατὸν νὰ εἰκάσῃ τις ἀπὸ τὸ ἑξῆς ὄχι πολλὰ σαφὲς μέρος τοῦ Σουΐδα· « Κίρκη, ἡ κιρνῶσα τὰ φάρμακα· ἢ » παρὰ τὴν Κερκίδα. Τὰς δὲ παιπαλώσας γυναῖκας *Κίρ*» *κας* φαμέν ». Ὁ Ἡσύχιος ἐξηγεῖ τὸ « Παιπαλᾷν, περι» σκοπεῖν, ἐρευνᾷν »· καὶ « Παιπάλημα, ποικίλος ἐν κα» κίᾳ ». || Δ', 9, *Ἀλογοφάγισσα* καὶ Ε', 557, *Στρίγλα*. ||

SORNETTES (Conteur de —), Κενολόγος, Γλ. || Πρβλ. Α', 249, *Τζαρζαρίζω*· Δ', 594, *Τζαμπουνίζω*· καὶ 643, *Φαφλατᾶς, Φαφλατίζω*. ||

SOUDER, Ἴσ. Ἐγχυλιάζω, Δ. ὅστις φέρει καὶ παράδειγμα, « Ὑπὸ σιδήρων κατέχονται ἐγχυλιασμένων μο» λύβδῳ ». || Γ', 191, καὶ Δ', 497-498, *Σιδερόκολλα*. ||

SOUFFLET, Φυσητὴρ, ἢ Φυσητήριον, Ἑλλ. Φυσερὸν, Σ. || Δ', 661, *Φυσάρι, Φυσερόν*. ||

SOUFFLEUR (le—) de la comédie, Ὑποβολεὺς, Γλ. Ἴδ. καὶ Πλουταρχ. Πολιτικ. Παραγγέλμ. § 17 || ἔκδ. Κορ. σελ. 79-80. Πρβλ. καὶ Α', 232, *Καλογνάρχος*. ||

SOUFRE, Θέαφος, Γλ. Θεάφιον, Γλ. Δ. Θειάφιον, Τεάφιν, Τεάφη (ἡ), Δ. || Δ', 99, *Διάφι*· 169-170, *Θειάφι*, **Θειαφίζω*. || —Bougie de soufre, *Θειαφοκέρι*, Δ. || Δ', 170. ||

SOUHAIT (à—), Κατὰ προαίρεσιν, Γλ. (ἤγουν Εὐτυχῶς).

SOULEVÉ, Soulevement. Z. Rebelle καὶ Rébellion.

SOUPATOIRE (dîner—), Ἀριστόδειπνον (ἂν καὶ δὲν ἐσήμαινε τοῦτο κυρίως), Δ.

SOUPÇONNEUX, Ὑποληπτικὸς, Γλ. Ὑπονοητὴς, Γλ. Ὕποπτος, Γλ. || Δ', 629, *Ὕποπτος*· 631, *Ὑφωρῶμαι*· καὶ 665, *Φωροῦμαι*. ||

SOUPIRANT, amant, Εἰσπνήλης, ἢ Εἴσπνηλος, Ἑλλ. Οὕτως ὠνόμαζαν οἱ Λακεδαιμόνιοι τὸν Ἐραστὴν, ἀπὸ τὸ *Εἰσπνέω*, τὸ ὁποῖον εἰς αὐτοὺς, ὡς καὶ τὸ *Ἐμπνέω*, ἐσήμαινε τὸ Ἐρᾷν. (Z. Respirer. Ἰδ. καὶ Αἰλιανὸν, Ποικίλ. Ἱστορ. γ', 12). Κατὰ τὸν ἐτυμολόγον (σελ. 306), « Εἰσπνήλης, ὁ ἐρῶν ... ὁ ὑπὸ τοῦ ἔρωτος » εἰσπνεόμενος κτλ ». Καὶ ἀλλαχοῦ (σελ. 43), « Ἀΐτης » ὁ Ἐρώμενος, παρὰ τὸ Ἄειν, ὅ ἐστι πνέειν, ὁ Εἰσ- » πνέων τὸν ἔρωτα τῷ ἐραστῇ... ὅθεν καὶ Εἰσπνήλας » καλοῦσι τοὺς ἐραστὰς παρὰ Λάκωσι κτλ. ». Κατὰ τὸν Θεόκριτον (Ειδ. 12) τὸ *Ἀΐτης* εἶναι τῆς Θεσσαλικῆς διαλέκτου·

—Ὁ μὲν ἦν ΕΙΣΠΝΗΛΟΣ, φαίη χ' ὡ 'μυκλαΐζων·
Τὸν δ' ἕτερον πάλιν, ὥς κεν ὁ Θεσσαλὸς εἴποι, ΑΪΤΑΝ.

« Ἀΐταν, πνοήν· Ἀΐταν, ἑταῖρον » λέγει ὁ Ἡσύχιος· ἤγουν ὡς ὠνόμαζαν τὸν ἐραστὴν Εἰσπνήλην, κατὰ τὴν αὐτὴν μεταφορὰν ἔδωκαν εἰς τὸν ἐρώμενον τὸ σημαινόμενον τοῦ ἀέρος.

SOURICIÈRE, ratière, Ξυλόκατα, Ξυλόγατα, Δ. Ποντικοπαγίδα, Ποντικοπιάστρα, Δ. || Δ', 448, *Ποντικοπαγίδα*. ||

SOURNOIS, Σιγανὸς, Δ. ἴσως καὶ Μουλλωτὸς, Δ. Ἀπὸ τὸ Μύλλω, τὸ συστέλλω τὰ χείλη· ὅθεν καὶ

« Μύλλος, παροιμία, ἐπὶ τῶν ἀκουόντων καὶ κωφότητα » προσποιουμένων » κατὰ τὸν Ἡσύχιον. || Α', 52, *Σιγός*· Δ', 335, *Μουλωτής*· καὶ 497, *Σιγανός*. ||

SOUS-PRÉFET, Ἀντέπαρχος, Γλ. Ζ. καὶ Préfet.

SOUSTRAIRE. Z. Dérober.

SOUVENIR (se—), avoir soin. Εἰς τὴν αὐτὴν σημασίαν μεταχειρίζεται πολλάκις ὁ Ὅμηρος τὸ Μιμνήσκεσθαι· ὡς τὸ « Μνήσασθαι μάχης ». || Β', 158, 410-411,, *Θυμοῦμαι*· καὶ Δ', 19, *Ἀνιστοροῦμαι*. ||

SOUVERAIN (le—), « τὸ κρατοῦν τῆς πόλεως » Ξενοφῶν. Ἴσως ἁρμόζει τὸ Ὑψικράτης· καὶ Souveraineté, Ὑψικρατία.

SPACIEUX, Ἀπλόχωρος, Δ.

SPÉCIEUX. *Excuse spécieuse*, Εὐπρόσωπος ἀπολογία, Γλ. || Β', 131, *Ἐπιτήδειος* § 3. Ἴδ. καὶ Δ', 134. ||

SPECTRE, fantôme, Μορμώ, Γλ. Ζ. Lutin.

SPÉCULAIRE. *Pierre spéculaire*, Σπεκλάριον, Σφεκάριον (ἴσ. Σφεκλάριον). Δ. Φεγγίτης (Phengites) κατὰ τὸν Πλίνιον. || Δ', 532-533, *Σπεγγέτια*. ||

SPÉCULATION, en matière de commerce, Κατανόημα χρηματιστικόν, Ἑλλ. Ἀριστοτέλ. Πολιτικ. α', 4 || γρ. δ', 5. ἐκδ. Κορ. σελ. 22. ||

SPONDYLE, coquillage bivalve, Γαϊδαρόποδον, Δ. (Λέγεται καὶ Γαδουρόποδον ἢ Γαδαρόποδον), Σπόνδυλος, Ἑλλ. Ἴδ. τὰς εἰς τὸν Ξενοκράτ. σημειώσ. ἔκδ. Κορ. σελ. 143 καὶ 191. || Ε', 37, *Γαϊδαρόποδα*. ||

SQUALE rochier. Z. Chien marin.

STALLE, Στασίδιον, Δ. καὶ Στάδιον, Δ. || Ὁ Μεύρσιος, ἐν λ. *Στασίδιον*, ἡμαρτημένην κρίνει τὴν τοῦ Δ· γραφὴν *Στάδιον*, λέγων· « Corrigi debet locus Triodii

» καὶ ἀσπαζόμεθα τὰς ἁγίας εἰκόνας ἐν τοῖς *στασιδίοις* » ἡμῶν· Perperam editur ἐν τοῖς *σταδίοις* ». ||

STAPHISAIGRE, ou Herbe aux poux, Κονιδοβότανον, Δ. Σταφὶς ἀγρία, Ἑλλ. Z. Poux.

STATHOUDER, Πολιοῦχος, Ἑλλ. κατὰ λέξιν. Ἴδ. Πλουτάρχ. Μέρ. 5, σελ. 347 || γρ. 313 || ἔκδ. Κορ.

STATIONNAIRES (soldats —), Στατιονάριοι, Στατίζοντες, Δ.

STÉGANOGRAPHIE. Z. Chiffre.

STELLIONAT, Ἐπίθεσις, Κακουργία, Γλ. Περιεργία, Δ. Τὸ *Ἐπίθεσις* ἐδῶ σημαίνει ἀπάτην, ὡς ἔλεγαν καὶ Ἐπιθέτην τὸν ἀπατεῶνα. || Δ', 409-410, *Περιεργάζομαι*. || —Z. Imposteur.

STELLIONATAIRE, Κακότροπος, Κακοῦργος, Περίεργος, Δ. « Stellionator, Ἐπιθέτης » Γλ. || Δ', 132, *Ἐπιθέτης*. ||

STIPULANT, N. Ἐπερωτῶν, Ἐπερωτητής, Γλ.

STIPULATION, N. Ἐγγύη, Ἐπερώτησις, Γλ. Εἰς ταύτην τὴν σημασίαν ἐμεταχειρίσθη ὁ Ἀπόστολος Πέτρος (Καθολ. Α', γ', 21) τὸ *Ἐπερώτημα*.

STIPULATION réciproque, Ἀνθορισμὸς, Δ. Διομολογία, Ἑλλ. Ἀριστοτέλ. Ἠθικ. Νικομ. Θ', 1 || γρ. Θ', α', σελ. 169, ἔκδ. Κορ. ||

STIPULER, N. Ἐπερωτῶ, Γλ. || Β', 161, *Ἰσάζομαι* § 3, ἐν λ. *Ἰσάζω*· καὶ 426, *Συντάσσομαι*. Δ', 34, *Ἁρμόζω*· 566, *Συμβάζομαι*. ||

STIPULER réciproquement, Ἀνθορίζω, Δ.

STUC, Μαρμάρωσις, Ὀρθομαρμάρωσις, Δ. — *Ouvrage de stuc*, Ὀρθομάρμαρον, Ὀρθομαρμάρωσις, Δ. καὶ τὸ ῥῆμα Ὀρθομαρμαρόνω, Δ.

STUPÉFAIT (demeurer tout—), Θαμβοῦμαι, Γλ. || Δ', 167-168, *Θαμπός*. ||

STYLE. Z. Texte.

STYLET ('Ιταλ. Stiletto), Στελέτο, Σ. Δόλων, ἢ Δολίσκος, 'Ελλ. Ἴδ. Πλουτάρχ. Μέρ. 5, σελ. 375-376, ἔκδ. Κορ.

SUBITEMENT, Μόναυτα, Πάραυτα, Μονερῆς, Δ. Τὸ *Μονερῆς* πιθανὸν ὅτι εἶναι ἀπὸ τὸ *Μονωρὶ*, κατὰ τὸν τύπον τοῦ 'Ελληνικοῦ *Αὐθωρί*. || Β', 252, *Μόναυτα*· 418, *Μονερῆς*· 419, *Πάραυτα*· καὶ Δ', 142· *Εὐθύς*. ||

SUBMERGER. Z. Sonder.

SUBORNÉ, 'Υπόβλητος, Γλ. || Πρβλ. Β', 47, ἐν λ. *'Ανέγλυτη*· 240, *Μαυλίζω*· καὶ Ε', 192, *Μαυλισία*. ||

SUBRECARGUE, ἀναλογεῖ μὲ τὸν *'Επιπλέοντα* τοῦ Δημοσθένους (σελ. 885, ἔκδ. 'Ρεϊσκ.), μὲ τὸν *Κερμακόλουθον* τῶν Βυζαντινῶν συγγραφέων, Δ.

SUBSIDIAIRE, Ν. 'Εσχάτη βοήθεια, Γλ.

SUBSTITUER, Ν. 'Υποκαθιστᾷν, Γλ.

SUBSTITUT, Ν. 'Υποκατάστατος, Γλ.

SUBSTITUTION, Ν. 'Υποκατάστασις Γλ. || Δ', 629. ||

SUCCESSION. Z. Caduc.

SUCCULENT, Ζουμερὸς, Δ. Ἔγχυλος, 'Ελλ. || Δ', 106, * *Δροσερός*· καὶ 159, *Ζουμερός*. ||

SUCER, Πιπιλίζω, Δ. Σ. Πιπίζω, 'Ελλ. « 'Ανιμᾶται, πιπίζει » λέγει ὁ 'Ησύχιος· καὶ τὰ παλαιὰ Γλωσσάρια, « Exsugit, 'Εκπιπίζει ». || Β', 87, *Βυζάνω*· καὶ Δ'. 429, *Πιπιλίζω*. ||

SUCRE, Σάκχαρι (τὸ), Δ. Ζάχαρις (ἡ), Δ. 'Ο 'Αῤῥιανὸς (Περιπλ. 'Ερυθρ. θαλάσσ. σελ. 150) λέγει « Μέλι » τὸ καλάμινον, τὸ λεγόμενον Σάκχαρι ». 'Ο παρακμά-

ζων Λατινισμὸς Zaccarum, Saccharum, Zucara καὶ Zucrum. Σήμερον ὀνομάζεται θηλυκῶς Ζάχαρη, Σ. καὶ τὸ δοχεῖον αὐτῆς Ζαχαροκούτιον, Ζαχαροκούτι (Sucrier), Σ. || Α', 297, *Σάχαρ*, ἐν λ. *Φόρος*· 317, *Σαχαρόθερμον*. ||

SUCRIER. Ζ. Sucre.

SUFFOQUER. Ζ. Étuver.

SUFFRAGE. Ζ. Voix.

SUICIDE, Αὐτόχειρ, 'Ελλ. Αὐτοθάνατος, 'Ελλ. || Δ', 39, *Αὐτοσφαγής*. ||

SUIE, Καμινία, Καπνέα, Δ. || Δ', 217, *Καμινία*. Πρβλ. Ε', 276-277, **Πάπουλα*· ἴδ. καὶ 193, **Μαυρόκαπνον*. ||

SUIF, 'Αξίγκι, Δ. Σ. Γλίνα, Σ. Γλῦνα, Δ. Στέαρ, 'Ελλ. « Sebum, στέαρ » Γλ. Τὸ 'Αξίγκι εἶναι ἀπὸ τὸ 'Ρωμαϊκὸν Axungia, ἐτυμολογούμενον κατὰ τὸν Πλίνιον ἀπὸ τὸ Axis ('Ελλ. Ἄξων, κοιν. Ἄξωνας) καὶ τὸ Ungo τὸ 'Αλείφω, ἀπὸ τὴν χρῆσιν τῆς μ' ἀξίγκιον ἀλοιφῆς τῶν ἀξόνων εἰς τοὺς τροχοὺς τῶν ἁμαξίων· Antiqui maxime axibus vehicolurum, ad faciliorem circumactum rotarum utebantur (adipe) (Plin. XXVIII, 9, § 37)· καὶ τοῦτο μαρτυροῦν καὶ τὰ Γλ. « Axungia, » λίπος ἐν ᾧ τοὺς ἄξονας χρίουσιν ». Ἄλλα Γλ. τὸ γράφουν διὰ τοῦ ō, « 'Οξύγκιον, arbina, unguen, un» guina » καὶ ταύτην τὴν κακὴν γραφὴν κατεχώρισαν εἰς τὰ 'Ελληνικὰ οἱ Λεξικογράφοι, ἀπολογίαν ἔχοντες τὸν Διοσκορίδην (III, 104).

Τὸ δὲ *Γλίνα*, εἶναι τὸ ἀρχαῖον 'Ελληνικὸν *Γλίνη* καὶ *Γλία* καὶ *Γλοιός*. Ὅλα ταῦτα σημαίνουν λιπαρότητα ἢ παχύτητα κολλώδη, καὶ ἑπομένως τὴν ἀπ' αὐτῆς ῥυπα-

ρίαν. « Γλία, ἡ κόλλα » (Σουΐδ.). « Γλίνη, ὁ ῥύπος » (ὁ αὐτός). Εἰς ταύτην τὴν σημασίαν ὁ Ἡσύχιος ἔχει « Γλοία, κόλλα· Γλοῖος, ῥύπος· Γλοιὸς, ῥυπαρός ». Τῆς αὐτῆς γενεᾶς εἶναι καὶ τὸ « Γλίσχρον . . . κολλῶδες » (Σουΐδ). Ἀπὸ ταῦτα παράγεται τῶν Ῥωμαίων τὸ Glus ἢ Gluten (Colle, glu). || Πρβλ. Δ', 185, *Ἰξός*· καὶ Ε', 233, ἐν λ. **Μυξάρια*· Δ', 434, *Πλασσόκολλα*· καὶ Ε', 272 καὶ 367, *Ψαρόκολλα*. Πρβλ. Α', 263-264, *Λιγδίτζαν*, καὶ Δ', 290, *Λίγδα*. ||

SUITE. De suite, Ἀραδικῶς, Δ. App. pag. 24. || Α', 279-280, *Ὀψικάτωρ*· Β', 186, *Κατόπισθεν*· Δ', 391-392, **Παρατρεχάμενοι*· καὶ 493, *Σειρά*. ||

SUJET (cause, raison). Sans sujet, ἄνευ ὑποθέσεως, Ἑλλ. Artémidor. Onirocritic. II, 60. || Β', 366, *Ὑπόθεσις*· ἴδε καὶ Δ', 27, *Ἁπλῶς*. ||

SUJET (mauvais—). Ζ. Mauvais.

SULPHURE de plomb. Ζ. Galène.

SUMAC ἢ Roudou des Corroyeurs, Ῥοῦδι, Δ. Σουμάκι, Δ. Καὶ τὰ δύο ὀνόματα εἶναι σήμερον γνωστὰ εἰς τοὺς Γραικούς. Ἑλληνιστὶ ὠνομάζετο, *Ῥοῦς*, ὅθεν εἶναι τὸ κοινὸν *Ῥοῦδι* (Ῥούδιον), ὡς ἀπὸ τὸ *Φλοῦς*, ἐγεννήθη τὸ *Φλοῦδι* (Φλούδιον), καὶ ἀπὸ τὸ *Χνοῦς*, τὸ Χνοῦδι (Χνούδιον). Τὸ *Σουμάκι* εἶναι (νομίζω) τῶν Τούρκων. Ἀπὸ τὸν Διοσκορίδην (I, 147) ὀνομάζεται μὲ ἐπίθετον *Ῥοῦς Βυρσοδεψική*, διότι τὴν μεταχειρίζονται οἱ Βυρσοδέψαι νὰ γνάφωσι τὰ δέρματα· καὶ ἔτι, « Ῥοῦς ὁ » ἐπὶ ὄψα » διότι καὶ τότε, ὡς καὶ σήμερον ἀκόμη, ἐβάλλετο ὡς ἄρτυμα εἰς τὰ φαγία. Ὅθεν οἱ μεταγενέστεροι τὸ ὠνόμασαν καὶ *Ῥοῦν μαγειρικήν*. || Δ', 26, *Ἀπήγα-*

ρος· 424, *Πήγανον*· 482-483, *Ῥοῦδα*, *Ῥοῦδιν*· καὶ Ε', 340-341, *Σουμάκι*. ||

SUPERFÉTATION, Ἐπικύησις (κατὰ τὸν Ἱπποκράτην), Ἐπισύλληψις (κατὰ τὸν Ἐρασίστρατον, παρὰ Πλουτάρχῳ, περὶ τῶν ἀρεσκ. τοῖς φιλοσοφ. ε', 10.). Τὸ δεύτερον ἁρμόζει πλέον εἰς τὴν σημερινὴν γλῶσσαν, ἐπειδὴ ἔχομεν τὸ Σύλληψις.

SUPERFICIE, la—cède au fonds. N. Οἱ Βυζαντινοὶ νομικοὶ ἐξέφραζαν τὸν κανόνα τοῦτον, « Τὰ ἐπι» κείμενα εἴκει τοῖς ὑποκειμένοις ». (Ἴδ. Εὐστάθ. περὶ Χρ. καὶ προθεσμ. σελ. 208), ἤγουν, ὅ,τι κτίζεται ἢ φυτεύεται εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς, ἀνήκει ὄχι εἰς τὸν κτίσαντα ἢ φυτεύσαντα, ἀλλ' εἰς τὸν κύριον τῆς γῆς.

SUPERSTITION, Δεισιδαιμονία, Σ. Ἀρλία, Σ. Δεισιδαιμονία, Ἑλλ. Ἐθελοθρησκεία καὶ Ἐθελοθρησκία, Ἑλλ. || Δ', 176-177, *Θρῆσκος* || . Ἀρκεῖ καὶ μόνον τὸ *Περισσοθρησκεία*. Ὁ Ἡρόδοτος (II, 65), λαλῶν περὶ τῆς δεισιδαιμονίας τῶν Αἰγυπτίων, λέγει « Αἰγύπτιοι δὲ » θρησκεύουσι περισσῶς τά τε ἄλλα περὶ τὰ ἱρὰ, καὶ δὴ » καὶ τάδε κτλ ». Τὸ *Ἀρλία* τοῦ Σ. εὑρίσκεται καὶ εἰς τὸν Δ (App. pag. 26), ὅστις εἴκασε διόρθωσιν σφαλμένην *Ἀργία*. Ἡ διὰ τοῦ λ γραφὴ φαίνεται ἡ ὀρθή· ἀλλ' ἡ παραγωγή της ἔχει χρείαν ἐρεύνης.

SUPPLANTER, Ὑποσκελίζω, Γλ. || Πρβλ. Δ', 558, *Στροβίλα*. ||

SUPPLÉANT, nommé pour suppléer quelqu'un dans une fonction. Ἴσ. Ἔφεδρος, Ἑλλ. ἐπειδὴ εἶναι τρόπον τινὰ, un fonctionnaire de réserve. Ζ. Réserve.

SUPPLÉMENT, Ἀναπλήρωμα, Γλ. || Πρβλ. Δ', 15, καὶ Ε', 17, *Ἀνασόνω*. ||

SUPPLÉMENTAIRE, Παραπληρωματικὸς, Γλ. « Suppletivus, Παραπληρωματικὸς » Γλ.

SUPPLICIÉ, Βιοθάνατος, Γλ.

SUPPOSITOIRE, Ὑπόθετον, Δ.

SURABONDER, « Superabundo, Ὑπερπερισσεύω || Δ', 628 ||, Ὑπερπλεονάζω ». Γλ.

SURÉROGATION, Περισσοχορηγία, Δ. || Δ', 413 ||. Ὅταν ἦναι περὶ ἔργων χριστιανικῶν, ἴσως συγχωρεῖται καὶ τὸ *Περισσεργία*.

SURMESURE, Ἀπανωμέτρι, Σ. Ἐπίμετρον, Ἑλλ.

SURNAGER. Z. Sonder.

SURNOM, Παρανόμι (ἤγουν Παρωνύμιον), Δ. Ἐπίκλιον, Δ. ἢ γραφικῶς σφαλμένον, ἢ βαρβάρως σχηματισμένον ἀπὸ τὸ *Ἐπίκλην*, ἢ *Ἐπικλήσιον*, ἢ καὶ, κατὰ συγκοπὴν ἄλλου βαρβάρου ὀνόματος, *Ἐπικίκλιον* (ἀπὸ τὸ Ἐπικικλήσκω). Τοιαύτην γένεσιν ἔχει καὶ τῶν Χίων τὸ *Παρατζούκλιον*, ἢ *Παρατζοῦκλι* (Sobriquet), ἀπὸ τὸ *Παρακικλήσκω* δηλαδή. || Β', 300, *Πινόμιν*· Δ', 132, *Ἐπίκλιον*· καὶ 391, *Παρατζούκλιον*. ||

SURON. Z. Terre-noix.

SURPLUS (le—), Τὸ ὑπέρπλεον, Δ. || Παρβλ. Β', 294, *Περισσός*· 420, *Περίσσα*· καὶ Δ', 411-413, *Περισσός*. ||

SURPRENDRE, Αἰφνιδιάζω, Δ. Καὶ τὸ Surprise ἀκολούθως, Αἰφνιδίασις ἢ Αἰφνιδίασμα. || Α', 166-167, *Ξηπάζομαι*· Παρβλ. καὶ Δ', 126-127, *Ἔξαφνα*. ||

SURPRISE. Z. Surprendre.

SURSIS (un—), Ὑπέρθεσις, Γλ. Παρολκή, Γλ. || Β', 43, *Ἀναβολή*. ||

SURTAXE, taxe excessive, Περισσοπραξία, Δ.

|| Δ', 411, καὶ Ε', 289, *Περισσοπραξία*· ἴδε καὶ Δ', 627, *Ὑπεραπαίτησις*. ||

SURTAXER, Περισσοπρακτῶ, Δ.

SURTOUT, habit qui se met sur tous les autres habits, Ἐπιβαλτάριον, Ἐπανωένδυμα, Ἐπανωφόριον, Δ. || Α', 222, *Ἀπανωφόρι*, *Ἐπιβαλτάρι*· καὶ Δ', 130, *Ἐπανωένδυμα*. ||

SURVIVANCIER. Ζ. Titulaire.

T

TABELLION, (Λατιν. Tabellio), Ταβελλίων, Γλ. « Ταβελλίων, ὁ τὰ τῆς πόλεως γράφων συμβόλαια, ὁ » παρὰ τοῖς πολλοῖς *Νομικὸς* λεγόμενος κτλ. » Γλ. || Ε', 243 § 2. ||

TABLATURE, Διάγραμμα μουσικόν. Ἴδ. Πλουτάρχου Μέρ. 5, σελ. 396, ἔκδ. Κοραῆ.

TABLEAU. Ζ. Peinture.

TABLES (les lois des douze—), Δωδεκάδελτος νόμος, Γλ. || Γ', 467 σημ. ||

TABLETTE, Πινακὶς, Γλ. || Δ', 173, *Θέσις* § 2· 473, *Ῥάφι*· 606 καὶ 607, *Τόρα*, *Τοράς*. ||

TABLETTES. Ζ. Agenda.

TABLETTES. Ζ. Instructions.

TABLIER, Ποδία, Ποδέα, Ποδῆ, Δ. || Α', 256, *Καὶ τὰς ποδέας* κτλ. 314, *Ποδογύριον*, ἐν λ. *Ῥάκος*· Β', 120-121, *Ταυλήν*, ἐν λ. *Ἐμπροδένω*· 422-423, *Σάβανον (Λέντιον)*. Δ', 417, *Πεστεμάλι*· καὶ 441, *Ποδογύρι*. ||

TÂCHE, l'ouvrage, le travail qu'on donne à

faire etc. Σύνταξις, κατὰ τοὺς Ἑβδομήκοντα (Ἐξόδ. Ε', 8). || Δ', 135 καὶ 717, *Ἐργόχειρον*, * *Ἐργοτάξιον*. ||

TACITE, Σιγηρὸν, ἢ Σιωπηρὸν, Γλ. Προκρίνω τὴν λέξιν Ἀλάλητον. || Β', 50, *Ἀνομίλητος*· Δ', 497, *Σιγανὸς* (εἰς τὸ τέλος). ||

TALION (la loi du—), Ταυτοπάθεια, Δ. ἢ Ταυτοπαθείας νόμος.

TALISMAN, Τέλεσμα, Δ. || Β', Προλεγόμ. κϛ', σημ. 3· Δ', 52, *Βασκάνια*· 550, ἐν λ. *Στοιχεῖον*, καὶ 591, *Τέλεσμα*· καὶ Ε', 288, *Περιάπται*· 357, *Φυλακτήρια*. ||

TALISMANIQUE, Τελεστικὸς, Δ.

TALON, Πτέρνα. — L'os du talon, Κότζιον, Δ. Κόκκιον, Δ. Ὁ Δουκάγγιος (λέξ. Εὔγαρμαν) δὲν ἐκατάλαβεν ὅτι, *Εὔγαρμαν τοῦ κοκκίου*, εἶναι τῶν παλαιῶν τὸ *Στρέμμα*, ἢ Ἐξάρθρημα ἀστραγάλου || ἴδ. Entorse, σελ. 132· καὶ Luxation, σελ. 206. || — Ζ. Dé.

TALONS (il a montré les—). Παρόμοιον εἶναι τοῦ Ἡσυχίου τὸ, « Κοῖλον τοῦ ποδὸς δεῖξαι, ἐπὶ τῶν εἰς » φυγὴν τρεπομένων » || Δ', 473, *Ῥάχη* || . — Il a l'esprit aux talons· λέγει ὁ γράψας τὸν ἀναφερόμενον εἰς τὸν Δημοσθένην περὶ Ἁλοννήσου λόγον (σελ, 87), « Εἴπερ ὑμεῖς τὸν ἐγκέφαλον ἐν τοῖς κροτάφοις, καὶ μὴ » ἐν ταῖς πτέρναις καταπεπατημένον φορεῖτε ».

TALONS des souillés || γρ. ἴσ. — de souliers ||, Πτερνίτες.

TAMARIN, Ὀξυφοίνικον, Δ (λέξ. Τεμαρέντι).

TAMIS, Κνισάρα (Ἴσ. *Κρισάρα*, ἀπὸ τὸ Ἑλληνικὸν *Κρησέρα*), Δ. Σίτα (ἴσως *Σήτα*, ἢ *Σήθα*, ἀπὸ τὸ Ἑλληνικὸν *Σήθω* τὸ κοσκινίζω, ὅθεν καὶ *Σῆστρον*, τὸ κόσκινον), Δ. || Δ', 496-497, *Σήτα*· καὶ Ε', 124, *Κνισάρα*. ||

TANIÈRE, Κοιταῖον, Δ. Οὕτως ὠνομάζετο εἰς τοῦ Εὐσταθίου τοὺς χρόνους.

TANNERIE, Δέψιον (ἤγουν Δεψεῖον), Δ. || Πρβλ. Α', 94, *Πετζωτής*· καὶ Δ', 588, *Ταμπάκης*. ||

TAON, Ἀλογόμυια, Δ.

TAPAGE, Πιθανὸν ὅτι ἐγεννήθη κατ' ἀναγραμματισμὸν ἀπὸ τὸ Πάταγος, Ἑλλ. (ὡς τὸ Rapace ἀπὸ τὸ Ἅρπαξ, Λατιν. Rapax). « Πάταγος, Ψόφος, Κτύπος » λέγει ὁ Ἡσύχιος.

TAPAGEUR, Θορυβοποιός, ἢ Φιλοθόρυβος. Τοιαύτην ἴσως σημασίαν εἶχε καὶ τὸ *Κατάδουπος*, τὸ ὁποῖον ὁ Ἡσύχιος ἐξηγεῖ, « Ὀργίλος, καταῤῥάκτης ». || Δ', 175, *Θορυβοποιός*. ||

TARÉ (un homme—), Κακοφημισμένος. « Αἰτίαν » ἔχων οὐ χρηστήν » Ἑλλ. (Ἀθην. σελ. 482). || Α', 181, *Ἀγυπόλυφτον*. ||

TARERONDE. Z. Pastenaque.

TARTRE, Τάρταρον, Δ. (ἀπὸ τὸν Μυρεψόν). || Δ', 39, *Ἀφάκι*. ||

TÂTER, Tâtonner, Palper, Πασπατεύω, Δ. Πασπατῶ, Σ. Ψάχω, Σ. Ψηλαφῶ, Σ. Ψηλαφῶ, Ψάω, Ψαύω, Ἑλλ. Πιθανὸν ὅτι ἡ ἀρχικὴ σημασία τοῦ Πασπατῶ ἦτον, Aller ou marcher à tâtons, ἀπὸ τὸ Πατῶ, καὶ μὲ τὸν διπλασιασμὸν *Παιπατῶ* καὶ *Πασπατῶ*, ὡς ἔλεγαν καὶ οἱ παλαιοί, *Παιπάλη* καὶ *Πασπάλη*, ἀπὸ τὸ ἁπλούστερον *Πάλη*. Τὸ *Ψάχω* εἶναι τῆς αὐτῆς γενέσεως καὶ σημασίας τοῦ *Ψήχω* ἢ καὶ *Ψάχω* τῶν Ἑλλ. τὰ ὁποῖα ὅλα παράγονται ἀπὸ τὸ ἁπλοῦν *Ψάω*, καθὼς καὶ αὐτὸ τὸ *Ψάλλω*, ἐκ τοῦ ὁποίου καὶ τοῦ *Ἀφάω* ἐγεννήθη τὸ *Ψηλαφῶ*. Ἐκ τούτου ἐξηγεῖται καὶ τοῦ Ἡσυχίου τὸ « Ἀψα-

» κεῖν, ἀποτυχεῖν » ἀπὸ τὸ *Ψάκω* καὶ τὸ στερητικὸν ᾱ, καὶ τὸ « Ἀψάλακτος... ἀψηλάφητος, κτλ. ». || Δ', 397-398, *Πασπατεύω*, καὶ 700, *Ψάχνω*. ||

TÂTONNER. Z. Tâter.

TAXATION, estimation, Διατίμησις, Γλ.

TAXE, Διατίμησις, Γλ.—Taxe, impôt, contribution, « Τάξεις τοῦ Φόρου » Ξενοφ. Ἀθην. Πολιτ. γ', 5.

TAXER, limiter le prix. « Τάξαι, τὸ τιμῆσαι » λέγει ὁ Φώτιος. || Δ', 29-30, *Ἀποκόπτω* § 4. ||

TE DEUM. Εἶναι εἰς τοὺς Χριστιανοὺς ὅ,τι ἦτο εἰς τοὺς παλαιοὺς Ἕλληνας ὁ Παιανισμός· καὶ *Chanter le Te Deum*, ὅ,τι ἐλέγετο ἀπ' ἐκείνους Παιανίζω.

TEIGNE, Κάμουρα, Δ. Κάμπουρα, Σ. (ἀπὸ τὸ Ἑλλ. *Κάμπη*). Λέγεται καὶ Σκόρος, Δ. Σ. καὶ Σάρκκας, Σ. ἢ Σαράκι, Τρ. καὶ Μόλιτζα, Τρ. καὶ Βώτριδα καὶ Κούγια, ἢ Κουϊά. Τὸ πρῶτον, πιθανὸν ὅτι παράγεται ἀπὸ τὸ *Κείρω*, Κόρος, καὶ μὲ τὴν προσθήκην τοῦ σ̄ Σκόρος (ὡς λέγομεν καὶ Σκύπτω, ἀπὸ τὸ Κύπτω). Ὁ Σάραξ εἶναι τῆς Δωρικῆς διαλέκτου ἀπὸ τὸ *Σήραξ* (κατὰ τὸν τύπον τοῦ Λίθαξ), τὸ ὁποῖον ἀπὸ τὸ *Σὴρ*, ἀττικῶς *Σής*, ὁ σκώληξ. Τὴν *Μόλιτζαν* μὲ ἄλλο δὲν ἔχω νὰ τὴν παραβάλω, παρὰ τὸ *Μολούω* τοῦ Ἡσυχίου ἢ τὸ *Μολεύω* τοῦ Πολυδεύκους, τὰ ὁποῖα καὶ τὰ δύο ἔχουν σημασίαν τοῦ κόπτω. Σώζεται καὶ ὄνομα *Μολυρίς*, εἶδος ἀκρίδος. Τὸ *Βώτριδα* ἀναμφιβόλως εἶναι Βωτρίς, ιδος, ἀπὸ τὸ *Βόω*, θεματικὸν τοῦ *Βόσκω*. Τὸ *Κούγια* προσμένω νὰ μάθω ἀπ' ἄλλους, ἐὰν δὲν ἦναι τῆς Τουρκικῆς γλώσσης. || Δ', 68-71, *Βωτρίδα*. ||

TÉMÉRAIRE. Z. Aventureux || σελ. 29· ἔνθα πρόσθες, Β', 60, ἐν λ. *Ἀπόκοττος*. ||

TEMPORISATION, Παρολκὴ χρόνου, Δ.

TEMPORISER. Z. Traîner.

TEMPS, disposition de l'air, Καιρὸς, Δ. Le temps s'obscursit, se couvre, ὁ καιρὸς σκοτινιάζει, συννεφιάζει. || Δ', 517, *Σκοτεινιάζω* § 2. ||

TEMPS. *Homme qui se donne du bon temps*, Χαροκόπος, Σ. Χεροκόπος (γρ. Χαροκόπος), Δ. || Α', 96-97, καὶ Β', 384, *Χαροκοπῶ*. ||

TENAILLE, Καρκῖνος χαλκέως, Γλ. Δοντάγρια, Σ. Τανάλια, Σ. || Δ', 311, *Μασιά*· 469, καὶ Ε', 324, *Πυράγρα*· καὶ Ε', 255, *Ξυλάβιον*. ||

TENDRE, Τέρην (au neutre Τέρεν), Ἑλλ. *Τένερος en Grec moderne, par la même transposition des lettres, qui a eu lieu dans le *Tener* des Latins. En Italien *Tenero*. || Πρβλ. Α', 162, *Ἀφρατίτζιν*· 260, *Χλωρούς*· 291, *Τἀφρατούτζικον*· Δ', 353, *Νωπός*· καὶ 620, * *Τρυφεραίνομαι*. ||

TENEUR, ce qui est contenu dans un écrit, « tenor, Περιοχὴ » Γλ.

TENIR. *Quand on est bien, il faut s'y tenir*. Τοῦτο παραγγέλλει καὶ ὁ Θέογνις (297),

Οὐ χρὴ κιγκλίζειν ἀγαθὸν βίον, ἀλλ' ἀτρεμίζειν.

Z. καὶ Banque (Tenir la banque).

TERGIVERSATION, N. Φυγοδικία, Γλ. Περίκαμψις, Γλ. || Ε', 288, *Περικάμπτης*. ||

TERGIVERSER, Ὑπερτίθεσθαι, Φεύγειν, Γλ.

TERGIVERSER, N. Φυγοδικῶ, Δ. Γλ.

TERRE. Z. Charge.

TERRE-NOIX (la—). Vulgaire ou Suron, Βολβοκάστανον, ἢ Ἀγριοκάστανον, κοιν. Βολβοκάστανον,

'Ελλ. Βούνιον, 'Ελλ. Ἴδ. Λεξικ. Σνεϊδέρ. λέξ. Βολβοκάστανον.

TERRITOIRE, 'Ενορία, Δ. || Ε′, 69. ||

TERTRE, Z. Butte.

TESTASCÉS, Σκληρόστρακα, 'Ελλ. || Ε′, 268, *'Οστρακόδερμα*. ||

TESTAMENT. Z. Inofficieux.

TÊTE tomber la— la première, 'Επὶ κεφαλὴν πίπτειν, 'Ελλ. 'Ο 'Αριστοφάνης (Εἰρ. 154) εἶπε καὶ, *'Ρίπτειν κατωκάρα*. 'Ημεῖς, *Ἔπεσε κατακέφαλα, Τὸν ἔῤῥιψε κατακέφαλα*. || Α′, 275, ἐν λ. *Κατάραχα*· καὶ Δ′, 201-202, ἐν λ. *Κάκαρον* (εἰς τὸ τέλ.)· καὶ 221, *Κατακαύκαλα*. ||

TÊTE (crier à pleine—). 'Ο 'Αῤῥιανὸς ('Ινδ. § 30),

«Ὅσον αἱ κεφαλαὶ αὐτοῖσιν ἐχώρεον ἐπαλαλάξαι».

πρὸ αὐτοῦ ὁ Ὅμηρος ('Ιλιάδ. λ, 462),

Τρὶς μὲν ἔπειτ' ἤϋσεν, ὅσον κεφαλὴ χάδε φωτός.

Z. καὶ Baissée.

TETHIE ἢ Tethye, Σφέρδοκλος, Δ (ἀπὸ τὸν Βελόνιον). Σβουρδοῦκλος, Σ. Φοῦσκα, Σ. Τήθυα, 'Ελλ. ὁ 'Αριστοτέλης. Τήθεα, 'Ελλ. ὁ Ὅμηρος. || Δ′, 492, *Σβουρδοῦκλος*. ||

TÉTIÈRE, partie de la bride d'un cheval, Κεφαλαρέα, Δ. Κορυφάδιον, Δ. || Δ′, 244, *Κορυφάδιν*. ||

TÊTU, opiniâtre, Κεφαλάρης, Δ. || Δ′, 45, **Βαρυκέφαλος*· 107, *Δυνατόγνωμος*· καὶ 187, **'Ισχυρόγνωμος*. ||

TEXTE, Κείμενον, Δ. Ὕφος, Δ. Τὸ Ὕφος σήμερον σημαίνει Style, ἤγουν manière de composer. Ἴδ. 'Ιλιάδ. γ′, 212· ἔκδ. Βολισ. σελ. 42. || Β′, 367-368, *'Υφή*. ||

THALASSOMÈTRE. Ζ. Boussole.

THAPSIE ou Malherbe, ou Thurbith bâtard, (Thapsia villosa τοῦ Λινναίου), Χρυσόξυλον, Δ. Θαψία, Ἑλλ. || Δ', 693-694, * *Χρυσόξυλον*. ||

THERMES, Ζέματα, Δ. || Δ', 153. ||

TIBIA (le—), Term. d'Anatom. Κνήμη, Ἑλλ. Κούγιαυλον, Σ. λέξις σύνθετος ἀπὸ τὸ *Αὐλὸς* (τὸ ὁποῖον σημαίνει τὸ Tibia) καὶ ἴσ. ἀπὸ τὸ *Κοιγόν*. « Κοιγὰ, » κοῖλα » λέγει ὁ Ἡσύχιος. Τῆς αὐτῆς συγγενείας εἶναι καὶ τοῦ αὐτοῦ Ἡσυχίου τὸ, « Κόοι, τὰ χάσματα τῆς » γῆς καὶ τὰ κοιλώματα ». Εἶναι λοιπὸν τὄνομα *Κοίγαυλον* καὶ κατὰ τροπὴν τῆς οι διφθόγγου εἰς τὴν ου *Κούγαυλον*, ὡς ἀπὸ τὸ *Προὶξ* (dot) ἐσχηματίσαμεν τὸ *Προυκίον*. || Δ', 218, * *Καννίον*· καὶ 247, *Κούγιαυλον*. Περὶ δὲ τῆς τροπῆς τῆς οι εἰς ου, ἴδε Α', 257, *Σούρτζεφλον*. ||

TILLEUL, Φυλλερέα (γρ. Φυλερέα), Δ. Φύλυρα, Σ. Φίλυρα, Ἑλλ. || Δ', 649, * *Φιλουρέα*. ||

TIMBRE, ἢ μᾶλλον Tymbre (ἐπειδὴ παράγεται ἀπὸ τὸ τύμπανον). *Le timbre d'une horloge*, Συγχωρεῖται νὰ τὸ ἐκφράσωμεν, Τυμπάνιον ἢ Τυπάνιον, Ἑλλ. || Δ', 552, *Στουπίζω*. ||

TIMBRE, le son de la voix. Ἴσ. *Ἀπήχησις* ἢ ἁπλῶς *Ἠχὴ* (ἐπειδὴ ὁ ἦχος σημαίνει ἄλλο εἰς ἡμᾶς), ἢ Τύπος, ἢ Κτύπος. || Δ', 22, *Ἀντιλαλιά*. Ε', 28, *Ἀχολογῶ*. Ἴδ. καὶ Δ', 262-263, *Κτυπῶ*, ἔνθα τὰ *Πλήκτης Τύπης*, *Κτύπος*, *Ψόφος*, *Ἦχος*. ||

TIMBRÉ (du papier—), Ἴσ. Χαρτίον τυμπανισμένον ἢ τυπανισμένον.

TIMBRÉ. *Une cervelle, une tête mal timbrée,*

pour dire un fou. Ἐδῶ ἁρμόζει τῶν Βυζαντινῶν τὸ Ἔξηχος, Δ.

TIQUE, Τζιβίκιον, Δ. Τζιμούριον, Δ. Τζιβίκι, Σ. Σκυλόμυγα (γρ. Σκυλόμυια), Τρ. Κυνόμυια, Κρότων, ἡ Κυνοραϊστής, Ἑλλ. Τὸ Τζιμούριον ἀγνοῶ πόθεν εἶναι· τὸ Τζιβίκιον πιθανὸν ὅτι εἶναι βαρβαρισμὸς τοῦ *Κίμβιξ* (ἴδ. τοῦ Στεφ. τὸν Θησαυρ. λέξ. Κίμβιξ), ὑποκοριστικῶς, Κιμβίκιον. || Α', 266-267 καὶ 272, *Τσιμούριον*· καὶ 272 καὶ 337, *Τζιρβῶ*· καὶ Δ', 522, *Σκυλόμυια*. ||

TIRANS, morceaux de cuir qui servent pour affermir les souliers, Κάλαμια, Δ. Ἀναγωγεῖς, Ἑλλ. || Δ', 209, *Καλάμια*· καὶ 578, *Σύρτης*. ||

TISON. Z. Prendre.

TISSERAND. || Β', 401, *Ἀνυφάντης*· καὶ Ε', 167, *Λινυφάριος*. || Z. Peigne.

TITRE, le droit qu'on a de posséder etc. Δικαίωμα, Δ.

TITULAIRE. *Le titulaire et le survivancier.* Ὁ Titulaire ἀναλογεῖ μὲ τὸν *Λαχόντα* τῶν παλαιῶν. Ὁ Survivancier (ὅστις ποτὲ δύναται νὰ ὀνομασθῇ καὶ Suppléant), μὲ τὸν *Ἐπιλαχόντα*· « Ἐκληροῦντο οἱ βουλεύειν ἢ ἄρχειν ἐφιέμενοι· ἔπειτα ἑκάστῳ τῶν λαχόντων ἕτερος ἐπελάγχανεν, ἵν', ἐὰν ὁ πρῶτος λαχὼν ἀποδοκιμασθῇ ἢ τελευτήσῃ, ἀντ' ἐκείνου γένηται βουλευτὴς ἢ ἄρχων ὁ ἐπιλαχὼν αὐτῷ ». Ἀρποκράτ. λέξ. Ἐπιλαχών.

TOISON, Ποκάριον, Δ. ὑποκοριστικὸν τοῦ Πόκος, Ἑλλ. || Δ', 441, *Ποκάρι*. Ἴδ. καὶ Ε', 166, ἐν λ. *Λινοβίλλεζον*. ||

TONNEAU, Barrique, Βαγοίνιον (τὸ ὁποῖον δὲν

ἐκατάλαβε), Δ. Βουτίον, Βουτζίον, Δ. Βουτζὶ, Σ. Βαγένι, Τρ. Βούτζιον, Γλ. Τὸ Βουτίον, ἢ Βουτζίον, ἴσως εἶναι ἀπὸ τὸ *Βώτιον*. « Βωτίον, σταμνίον » λέγει ὁ Ἡσύχιος· ἀλλ' ὁ αὐτὸς λέγει καὶ « Βίκος, στάμνος κτλ. ». καὶ « Βεικοὺς, τοὺς πίθους ». Ἀπὸ τὸ *Βωτίον* εἶναι τῶν Ἰταλῶν τὸ Botte (τὸ σημαῖνον Βουτζίον)· ἀπὸ τὸ *Βίκος* τὸ Bicchiere. Τοῦ δὲ *Βαγένι*, ὡς τὸ γράφει ὁ Δ. *Βαγίνιον*, αἱ τελευταῖαι συλλαβαὶ φανερόνουν τὸν οἶνον. Εἶναι τάχα βάρβαρος συγκοπὴ τοῦ *Βασταγίνιον* ἢ παρασχηματισμὸς τοῦ *Βικοίνιον*; || Δ', 62, *Βουτσίον*· 455, **Πουτίνα*· 597, *Τζίνι*· καὶ Ε', 129, *Κορίπιον*. ||

TONNELIER, Βουττοποιὸς, Γλ.

TONSURE, la couronne qu'on fait sur la tête etc. Ἐπικουρὶς, Δ. Στεφάνη, Δ. Παπαλήθρα, Δ. Γυρέτα, Σ. || Β', 206, *Κουρεύω* § 2. καὶ Δ', 383, *Παπαλήθρα*. ||

TONSURÉ, Στεφανίτης, Δ.

TOPE, Topière || γρ. Topiaire || . Z. Paysage.

TORPILLE, poisson de mer, Μαργωτῆρα, Σ. Λέγεται καὶ *Μουδιάστρα (ἀπὸ τὸ Αἱμωδιᾷν), Νάρκη, Ἑλλ. Ἴδε τὰς εἰς τὸν Ξενοκράτ. σημειώσ. ἔκδ. Κορ. σελ. 197. || Δ', 311 καὶ 332, *Μαργοτῆρα*, **Μουδιάστρα*. ||

TORTUE, Χελώνη.—Écaille de Tortue, ἢ ἁπλῶς Écaille, Χελώνιον, Ἑλλ. Ἴδ. Στράβων. Σημειώσ. Μέρ. 4, σελ. 35, ἔκδ. Κορ.

TORTUEUX, Ἑλιγματώδης, Γλ. || Πρβλ. Δ', 291, *Αἴγκιον*· 553, *Στουράκιον*· καὶ 698, *Ψαλίδα* § 3. ||

TOUCHE. Z. Pierre.

TOUPIE, Ῥόμβα, Στρόμβα, Στροῦμβα, Στροῦμπα, Στρόβα, Δ. Ἀσγαβάδα, Σ. Βέμβιξ, Ἑλλ. « Βέμβιξ, Ῥόμ-

» βος, Στρέβλα κτλ. » λέγει ὁ Ἡσύχιος. Ἴδ. Πλούταρχ. Μέρ. 6, σελ. 378, ἐκδ. Κορ. || Α', 290, Δ', 558, *Στρόβα.* ||

TOUR (chacun à son—), Καθένας μὲ τὴν ἀράδαν του. Οἱ Ἕλληνες ἔλεγαν « Ἐν μέρει ἕκαστος » || Β', 99-100, *Γῦρος* § 4 ||. Σπανιώτερον εἶναι τὸ Τάξις, οἷον « Ἐπεὶ δὲ καὶ εἰς Ἡγησιάνακτα . . . ἡ τῆς ὀρχή- » σεως τάξις ἐγένετο » (Ἀθην. IV, σελ. 155)· κοινῶς, Ὅτε ἦλθε καὶ τοῦ Ἡγησιάνακτος ἡ ἀράδα νὰ χορεύσῃ. Ὁ Ἡρόδοτος λέγει « Ἐν περιτροπῇ » tour à tour. || Δ', 493, *Σειρὰ* § 1· καὶ Ε', 22, *Ἀράδα.* Πρβλ. καὶ Α', 154-157, ἐν λ. *Στιχιτός.* ||

TOURBE, βῶλος γῆς καύσιμος, τὸν ὁποῖον μεταχειρίζονται πολλὰ βόρεια ἔθνη ἀντὶ τῶν ξύλων. Τὸν ἐγνώριζαν οἱ παλαιοί, ὡς φαίνεται ἀπὸ τὸν Πλίνιον (XVI, 1) καὶ ἀπὸ τὸν Ἀντίγονον τὸν Καρύστιον, ὅστις λέγει (κεφ. 171) « Φανίαν δὲ (ἱστορεῖν), τὴν τῶν ΠΥ- » ΡΑΚΩΝ λίμνην, ὅταν ἀναξηρανθῇ, κάεσθαι. » Τὴν διόρθωσιν ΠΥΡΡΑΙΩΝ ἢ ΠΥΡΑΙΩΝ τοῦ Μεουρσίου ἀποβάλλει ὁ Βεντλεῖος, καὶ θέλει ἀντ' αὐτῆς ΣΥΡΑΚῺ, ὄνομα λίμνης πλησίον τῶν Συρακουσῶν εἰς τὴν Σικελίαν. Ἀλλὰ τὸ σφάλμα τοῦ Μεουρσίου δὲν στέκει ἴσως εἰς τὸ ὄνομα, ἀλλ' ὅτι ἐνόησε τοὺς Πυραίους τῆς Θεσσαλίας. Ἐπειδὴ ὁ ἱστορῶν Φανίας ἦτον ἀπὸ τὴν Ἐρεσσόν, πόλιν τῆς Λέσβου κειμένην πλησίον τῆς Πύῤῥας (κατὰ τὸν Στράβωνα σελ. 618) || ἔκδοσ. Κορ. Μέρ. Β', σελ. 492 || ἄλλης πόλεως τῆς Λέσβου, ἐνδέχεται νὰ εὑρίσκεται ἡ τοιαύτη λίμνη εἰς τοὺς Πυῤῥαίους τῆς Λέσβου. Ἴδε περὶ τῆς Τόρβης ἢ Τόρφης (Tourbe, Γερμανιστὶ Torf) τὸν Beckmann Beytr. zur Gesch. der

Erfind. Tom. II, pag. 186-194· καὶ Tom. IV, pag. 393.

TOURELLE, Πυργίον, Γλ. Πυργίσκος, Γλ. Πυργισκάριον, Γλ.

TOURNÉE, Γύρα, Δ. || Β′, 99, *Γῦρος*. ||

TOURNER en ridicule, Εἰς γέλωτα τρέπειν, Ἑλλ. (Θουκυδ. Ϛ′, 35) || Β′, 99, καὶ Ε′, 44, *Γυρίζω*. ||

TOURNOI, fête publique et militaire etc. Ἱππηλάσιον, Δ. Τερνεμέντον, Δ. Τὸ Τερνεμέντον ὡς καὶ ἡ Γαλλικὴ λέξις παράγεται ἀπὸ τοῦ παρακμάζοντος Λατινισμοῦ τὸ Torneamentum (ἤγουν Γυροτρόχιον ἢ Κυκλοτρόχιον. Τὸ ἔλεγαν καὶ Hastiludium (κατὰ λέξιν Δορυπαίγνιον) || Δ′, 185, *Ἱππηλασία*· 188, *Καβάλα*· καὶ 189, *Καβαλλιέρης* (εἰς τὸ τέλ.)· καὶ Ε′, 345, *Τερνεμέντον*· 346-347, *Τζοῦστρα*. ||

TOURS. Ζ. Chapelle.

TRAÎNEAU, Χαμούλκιον, Γλ. Χαμοῦλκος, Γλ. || Ε′, 64, * *Ἕλκηθρον*. ||

TRAÎNER, différer, Παρασύρω, Δ. || Α′, 271, *Παραβιβάζω* εἰς τέλ. Δ′, 100, ἐν λ. *Δίδω*· 330, * *Μοργάρω*· 578-579, *Σύρω* § 4· ἰδ. καὶ Β′, 43, *Ἀναβάλλω*· καὶ 339, *Σύρω* (ἕλκω). || Ζ. Temporisement || γρ. Temporisation. ||

TRAIT, ligne qu'on trace, Χαραγμή, Γλ. Χαραγή, Σ.

TRAITABLE, Εὐδιοίκητος, Γλ. Εὐμεταχείριστος, Γλ.

TRAITEMENT. Ζ. Appointement.

TRAITEUR, Πρανδιοπράτης, Δ. βαρβαροσύνθετον ἀπὸ τὸ Λατινικὸν Prandium (τὸ Ἄριστον) καὶ τὸ Ἑλληνικὸν *Πράτος*. || Γ′, 111, *Ζωὴ Χία*. ||

TRAITS, linéamens du visage, Σουσούμι, Σ. || Β′,

382-383, καὶ Δ', 677, *Χαραγή* § 2· καὶ Δ', 255, *Κόψιμον*. || —Qui à des traits singuliers, Ξενοχάραγος, Δ. || Β', 263, καὶ 383, (ἐν λ. *Χαραγή*)· καὶ Ε', 250, *Ξενοχάραγος*. ||

TRAJET, Διαπέραμα, Γλ. || Δ', 98. ||

TRAME, Ῥοδάνη, Γλ. Κρόκη, Γλ. Τροιὰ, Γλ. || Β', 316 (ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ Ρ), καὶ 415, *Κορκάδι*· καὶ 368, *Ὑφάδιον*, (ἐν λ. *Ὑφή*)· Δ', 324, *Μιτόλινον*, καὶ 375-376, *Ὀτρά*. ||

TRANCHANT (un homme—), Ἀποφαντικὸς, Ἑλλ. Δογματίας, Ἑλλ. Voy. Lexic. Technolog. Graec. Rhetor. d'Ernesti. || Πρβλ. Β', 60, *Ἀπόκοττος*· καὶ 275, *Ὀρθὰ κοπτά*. ||

TRANCHE, Rouelle. Z. Pain.

TRANSACTION, Διάλυσις, Γλ. Ἀπαρτισμὸς, Σύμβασμα, Συμβιβασμὸς, Γλ. Τελεσμὸς, Ἑλλ. || Πρβλ. Β', 108, *Διαλυστήριον*· 406, *Διαλύζω*· Δ', 566-567, *Συμβάζομαι*· ἴδ. καὶ 357, *Ξετελεύω* § 1· καὶ 591, **Τελεσφορῶ* § 1. ||

TRANSFUGE, Αὐτόμολος, Ἑλλ.

TRANSGRESSION, Παράβασις νόμου, Γλ.

TRANSI de froid, Περικρυερὸς Γλ. || Α', 202, *Τάρταρον*, *Τουρτουρίζω*· 309, *Τάντανον*· Δ', 589, *Ταντανίζω*· καὶ 658, *Φρίττω*. ||

TRANSPORT (Bâtiment de—), Καματηρὸν καράβιον, Δ.

TRAVAIL, Καμασία, Δ. || Πρβλ. Β', 178, *Κάμωμα*· καὶ Δ', 216, *Καματερός*. || —Σήμερον ἔμεινε τὸ σύνθετον *Ἀκαμασία* (fainéantise, paresse). || Δ', 217, **Ἀκαματεύω* (ἐν λ. *Καματερός*), καὶ Δ', 709. ||

TRÉBUCHET, machine pour prendre des oiseaux, Δόκανον, Δ. Τζουνόπλακα, Τρ. Παγίδα, Σ. « Δο» κάναι, αἱ στάλικες, αἷς ἵστανται τὰ λίνα, ἢ κάλαμοι » Ἡσύχιος. || Δ', 548, *Στέμα* § 3· 598, *Τζινόπλακα*· 633, *Φάκα*· καὶ Ε', 55, *Δόκανον*. ||

TREILLE, Κρεββατίνα, Σ. Δ. Κληματαρία, Σ. Ἀπὸ τὸ Κράββατος (lit), κατὰ ἀναλογίαν τοῦ Berceau λέξεως συνωνύμου τοῦ Treille. || Ε', 123, *Κληματαριά*· 135, *Κρεββατίνα*· καὶ 287, *Πέργομα* (περὶ τὸ τέλος). ||

TREMBLANT (tout—), Περίτρομος, Γλ. || Β', 356, *Τρέμω*· Δ', 654, * *Φόβος καὶ τρόμος*. ||

TRÉSOR (ἀπὸ Thesaurus, τὸ ὁποῖον οἱ Ῥωμαῖοι ἔλαβαν ἀπὸ τὸ Ἑλληνικὸν Θησαυρός)· Χαζανάς, Δ. ἀπὸ τὸ Ἀραβικόν, ὅθεν ἐσχημάτισαν οἱ Ἕλληνες συγγραφεῖς καὶ τὴν Γάζαν. || Δ', 190, *Καζνάς*. ||

TRÉSORIER || Δ', 191, *Θησαυροφύλαξ* (ἐν λ. *Καζνάς*)· καὶ Ε', 168, *Λογοθέτης*, ἀξιωματικ. τῆς Γραικορωμαϊκ. Αὐλῆς. || —Ζ. Salle || γρ. Sacellaire || .

TRESSE (Ital. treccia), Πλεξοῦδα, Σ. Πλόκαμος ἢ Βόστρυχος, Ἑλλ. Σειρά, Ἑλλ. παρακμ. « Τὰς ἑπτὰ » σειρὰς τῆς κεφαλῆς μου » (Κριτ. ΙϚ', 13). || Δ', 519-520, *Σκουλί*· Πρβλ. Α', 56, *Καμαροτριχάρις*· 106-107, *Κρώβυλος*, *Γαϊτάνιον* (ἐν τῷ Χορδόκοιλα)· Β', 305, *Πλεξουδιάζω*· Δ', 226, *Κατσαρός*. || —Ζ. Intrigue.

TRIBUNAL. Ζ. Criminel.

TRICHER, Παρακρούεσθαι, Ἑλλ. Εἰς τὴν σημερινὴν γλῶσσαν, ἴσως ἁρμόζει τὸ *Παραπαίζω*, καὶ εἰς τὴν μεταφορικὴν καὶ πολὺ μᾶλλον εἰς τὴν κυρίαν σημασίαν, ἤγουν ὅταν ὁ λόγος ἦναι περὶ τῆς γινομένης εἰς τὸ παιγνίδιον ἀπάτης, οἷον *Il m'a triché* (ἤγουν trompé

au jeu)., M' ἐπαράπαιξε. || Πρβλ. Β', 89, *Γελῶ*, *Γελασμένος*. ||

TRICTRAC, Ζατρίκιον, Δ. Πεσσοὶ ἢ Πεττοὶ, 'Ελλ. || Α', 286, *Πίζους*· Δ', 153, *Ζατρίκιον*· καὶ 590, *Ταρόκοι*· ἴδ. καὶ 724-725, *Πεσσοῦλιον*. ||

TRIDENT, Τρικριάνι, Δ. Σ. Θρινάκι, Δ. Τριόνυχον, καὶ Διχερόνι, Δ. 'Ιχθυόκεντρον, Δ. Καμάκιον, Δ. Τριοδόντιον, Γλ. Τρίαινα, 'Ελλ. || Δ', 101, *Δικερόνι*, *Δικριάνι*· καὶ 178, *Θρινάκι*· καὶ 617, *Τρικριάνι*. ||

TRISAÏEUL, Τρίπαππος, Γλ. Ζ. Aïeul.

TRIUMVIRAT (le—), Τριανδρικὸν, Γλ.

TROISIÈME. *Il arriva lui troisième*. 'Ομοίως καὶ οἱ παλαιοί. « 'Εστρατήγει δὲ Νικίας . . . τρίτος αὐτὸς » (Θουκυδ. δ', 42). Τοιοῦτον εἶναι καὶ τῆς Νέας Διαθήκης (Πετρ. Καθολ. Β', β', 5) τὸ, « Ὄγδοον Νῶε . . . . » ἐφύλαξε »· ἤγουν, τὸν Νῶε μὲ ἄλλους ἑπτά.

TROMBE ἢ Siphon, Σίφουνας, Σ. Σίφων, 'Ελλ. || Δ', 503-504, *Σίφουνας*· καὶ 558, *Στροβίλα*. ||

TROMPER. || Β', 195, *Κομπόνω*. || —Ζ. Piège.

TROMPETER, Διασαλπίζω, 'Ελλ. || Πρβλ. Β', 108, *Διαλαλῶ*· Δ', 58, *Βυκανίζω* (ἐν λ. *Βούκινον*)· καὶ 496, *Σαλπίζειν* (ἐν λ. *Σήμασμα*).

TROP, Πέρα, 'Ελλ. || Β', 294, *Περισσός*· 420, *Περίσσα*· Δ', 388, *Παραπολὺ*, καὶ 411 *Περισσά*. ||

TROT, Τρίποδον, Δ. Σακτὸν, Σ.

TROTTER, aller au trot, Σακτῶ, Σ. Σακτακῶ, Σ. (Ἴδ. Πλουταρχ. Μέρ. 4, σελ. 406, ἐκδ. Κορ.) || Ζ. Galoper. ||

TRUELLE, Μοῦστρι, Μυστρίον, Δ. Μουστρὶ, Σ. 'Υπαγωγεύς, 'Ελλ. d'après l'explication de Brunck

dans (les Ὄρν. 1149) Aristophane. ‖ Δ', 338, *Μουστρί*. ‖ Ὁ Σχολιαστὴς τὸ ὀνομάζει καὶ *Παράξυστον*. Z. Mobilier.

TRÛCTE ‖ Γρ. ἴσ. TRUITE ‖, poisson d'eau douce, Τρώκτης, Γλ. ‖ Δ', 619, *Τροῦτα*. ‖

TUILE, Βήσαλον, Γλ. ‖ Δ' 228, *Κεραμίδα*. ‖

TUILERIE, Κεραμαρεῖον, Δ.

TUNIQUE (Vêtir d'une—), Χιτωνίζω, Γλ. ‖ Ἴδ. Δ', 130-131, *Ἐπανωένδυμα*. ‖

TURBITH. Z. Thapsie.

TURBOT, poisson de mer, Ῥόμπος, Σ. Σκλάκι, Σ. Σιάκιον (γρ. Συάκιον), Δ. Σύαξ, Δ. Ῥόμβος, Ἑλλ. Τὸ Σαλάκι εἶναι τῶν Ἑλλήνων τὸ Σελάχιον (μετωνυμικῶς ἀπὸ τοῦ γένους τὸ εἶδος). Τὸ Συάκιον ὑποκοριστικὸν τοῦ Σύαξ, ἀπὸ τὸ Σῦς. « Σύακα, Συώδη » λέγει ὁ Ἡσύχιος, καὶ « Συάδες (ἴσ. Σύακες) αἱ ὕες ἐσχηματισμένως ». Ἴδε τὰς εἰς τὸν Ξενοκράτ. σημειώσ. ἔκδ. Κορ. σελ. 90. ‖ Δ', 255, *Σιακοκόμματα*· Δ', 481-482, *Ῥόμπος*· 487, *Σαλάκι*· 497, *Σιάκιον*· καὶ 563, *Συάκιον*. ‖

TUTELLE, Ἐπιτροπὴ ἢ Ἐπιτροπεία, Γλ. Z. καὶ Tuteur.

TUTEUR, ἢ Tuteur honoraire, Ἐπίτροπος, Σ. Tuteur onéraire, Ἀντεπίτροπος, Γλ. Ἐπίτροπος διαφέρει τοῦ Curateur, Φροντιστής, ὡς ἡ tutelle τῆς curatelle Φροντίς, Γλ. Z. καὶ Procureur.

U

ULCÈRE. Z. Malin.

ULCÉRER, Ἑλκοποιεῖν, Ἑλλ. || Πρβλ. Β', 208, *Κουφοδρομεῖ* καὶ Δ', 255, *Κουφοδρόμι*. ||

USÉ, Τριβακὸς, Γλ. || Α', 163, *Μεσοκάθαρον*· Β', 183, *Καταλύω*· Δ', 18, (ἐν λ. *Ἀνελῶ*)· καὶ 225, *Κατελῶ*· 29, *Ἀποκατελῶ*· 238, *Κολαντρίζω* § 2. ||

USTENSILES, Χρειασίδια, Δ. Σ. Χρηστήρια, Ἑλλ.

USUCAPION, prescription, λέγεται ἡ διὰ μακρᾶς χρήσεως δεσποτεία. « Οὐσουκαπίων, ὁ μακρὸς χρόνος. » Οὐσικαπιτεύω, διὰ μακρᾶς χρήσεως δεσπόζω », Γλ. Κυριεύω διὰ χρήσεως, Δ.

USUFRUIT, Ἐπικαρπία, Δ. Χρῆσις καρπῶν, Δ. Χρῆσις ἐπικαρπίας, Γλ. Ἐπικαρπία, Γλ. Νομὴ, Γλ. || Δ', 132, *Ἐπικαρπία*· καὶ 691, *Χρῆσις καρπῶν*. || —Z. καὶ Jouissance.

USUFRUITIER, Καρπιστὴς, Δ. Ὁ τὴν χρῆσιν τῶν καρπῶν ἔχων, Γλ.

USURIER, Τοκογλύφος, Ἑλλ. Ἡμεροδανειστὴς, Ἑλλ.

USURPATEUR, Σφετεριστής. || Πρβλ. Δ', 131, * *Ἐπιβάτης*. ||

USURPATION, Σφετέρισις ἢ Σφετερισμός. Ἐξιδιοποίησις, Γλ. Σφετερισμὸς, Γλ. || Ε', 245, *Νοσφισμός*. ||

USURPER, Σφετερίζομαι, Γλ. || Γ', 314, *Νοσφίζομαι*· Δ', 183, * *Ἰδιοποιοῦμαι*. ||

UTÉRIN (frère—), Ἀδελφὸς ὁμομήτριος.

UTOPIE, Οὕτως ὠνόμασαν οἱ νεώτεροι τὴν φανταστὴν Εὐτοπίαν.

V

VACANCES, Ἀργίαι. Ἀῤῥιαν. Διατρ. Ἐπικτήτ. IV, η', 33. || ἔκδ. Κορ. Μέρ. Β', σελ. 281, καὶ 427. || — Εἰς τὸν παρακμάζοντα Λατινισμὸν, τὰς ὠνόμαζαν Ἀριστοτελικὰς ἡμέρας. Aristotelici dies, Δ.

VACANT. Z. Caduc.

VACCINE. Z. Vérole.

VACILLER, branler, chanceler, Κοντηλίζω (γρ. Κονδυλίζω), Σ. ἤγουν σαλεύομαι ὡς κάλαμος (Ἴδε Πλουτάρχ. Μέρ. 6, σελ. 413, ἔκδ. Κορ.). Ὑποχωλεύω, Γλ. Παραφέρομαι, Γλ. || Δ', 241, *Κονδυλίζω*· καὶ 513, *Σκοντηλῶ* (ἐν λ. *Σκονδάπτω*.) ||

VADE-MECUM, Συνέκδημον, Ἑλλ. Τὰ μικρὰ καὶ εὐμετακόμιστα καὶ πρόχειρα βιβλιάρια, ὠνόμαζαν *Συνεκδήμους*. Δυνάμεθα νὰ τὸ μεταχειριζόμεθα οὐδετέρως, Τὸ *συνέκδημον* (κατ' ἔλλειψιν τοῦ βιβλίον).

VAGABOND, Ῥεμβὸς, Γλ. Πλανήτης, Γλ. Περιφοράριος, Δ. Γυριστής. « Κυρίως δὲ ῥεμβός ἐστιν ὁ συνε» χῶς ἀναιτίως πλανώμενος, καὶ τοὺς καιροὺς εἰς ἀνόνητα » δαπανῶν, καὶ βραδέως εἰς τὸν οἶκον ἀναστρέφων ». Ὅταν οἱ τοιοῦτοι Ῥεμβοὶ ἦσαν Μοναχοὶ, περιπλανώμενοι ἀπὸ κελλία εἰς κελλία, οἱ μὲν Δυτικοὶ Πατέρες τοὺς ὠνόμαζαν Circulatores ἢ Circumcelliones, οἱ δὲ Βυζαντινοὶ, *Κυκλαρίους*, Δ. || Δ', 90 καὶ 716, *Γυριστής*· 474, *Ῥεμβός*· καὶ Ε', 143, *Κυκλάριος*. Πρβλ. Α', 79-80, *Γυρεύω*. ||

VAGABONNER ἢ VAGABONDER, Περιρέμβομαι, Γλ. || Δ', 90, *Περιφέρομαι*, *Περιπλανῶμαι*. ||

VAGUES, flots de la mer, Κύματα, Σ. Ἑλλ. Πρόβατα, Δ. Οἱ Δωριεῖς ὠνόμαζαν *Αἶγας* τὰ κύματα, μεταφορικῶς, διὰ τὴν ἄτακτον κίνησιν. « Αἶγας τὰ κύ» ματα, Δωριεῖς » λέγει ὁ Ἡσύχιος. Πιθανὸν ὅτι καὶ τὸ Vague τῶν Γάλλων, καὶ τὸ Woge τῶν Γερμανῶν συγγενεύει, κατὰ τὸν Βαχτέρον, μὲ τὰς Αἶγας τῶν Ἑλλήνων. Εἰς τοῦ Εὐσταθίου τοὺς χρόνους ὠνόμαζαν *Πρόβατα*, καθὼς καὶ οἱ Γάλλοι σήμερον τὰ ὀνομάζουσι Moutons, τὰ κύματα. || Ε', 314, *Πρόβατα*. ||

VAISSEAU. Z. Agrés.

VAISSELLE d'or, Κοῖλος χρυσὸς, Ἑλλ. — d'argent, Κοῖλος ἄργυρος, Ἑλλ.

VALABLE (caution), Καυτίων, Γλ. (ἀπὸ τὸ Λατινικὸν Cautio, ὅθεν καὶ τὸ Caution τῶν Γάλλων). « Καυτίονα, ἀσφάλειαν, ὁμολογίαν. Καυτίονος, ὁμολο» γίας ». Ἐχέγγυος, φερέγγυος, Ἑλλ.

VALET de chambre. Z. Chambellan.

VALLON, Κοιλάδα, Λαγκάδι, Σ. Λαγκάδι, Δ. « Ἄγ» κεα, κοίλους τόπους, λαγκάδια, φαράγγια » Γλ. Δ. Κοιλὰς, Ἑλλ. Λάκα, Ἑλλ. « Λάκας, φάραγγας » λέγει ὁ Ἡσύχιος· καὶ « Ἄγκεα, κοίλους τόπους καὶ φαραγ» γώδεις »· καὶ πάλιν ὁ αὐτὸς « Κοιλάδες, πεδία, λι» βάδες. Κοιλὰς, τὸ εὔδιον, καὶ ἡ βαθεῖα γῆ ». || Δ', 272, *Λαγκάδι*. ||

VALSE, Sorte de danse que les Français ont imitée des Allemands (chez lesquels *Walzen* σημαίνει τὸ Κυλίεσθαι ἢ Περιστρέφεσθαι). Στρόβιλος, Ἑλλ. Ἴδε τὰς εἰς τὸν Ξενοκράτ. σημειώσ. ἔκδ. Κορ. σελ. 216. Elle s'appelait encore Δῖνος, Ἑλλ. Voyez Athen. pag. 467.

VANITEUX, Vantard, Glorieux, Καυχηματίας, Γλ. || Α', 52, *Καυχησάρης* (ἐν λ. *Χειμὸν καὶ Καλοκαίριν*)· Β', 187, *Καύχη*· 195, *Κομπάζω*. ||

VASSAL, Ἐθελόδουλος, Οἰκεῖος, Δ. Τὸν ὠνόμαζαν καὶ *Ἄνθρωπον*, Δ. μὲ γενικὴν ὀνόματος ἢ ἀντωνυμίας, ὡς καὶ οἱ Γάλλοι τὸ Homme (ὅθεν καὶ τὸ Hommage)· *Il est mon vassal*, εἶναι ἄνθρωπός μου. Καὶ *Λίζιον* (Lige), Δ. καὶ πολλάκις ἑνωμένως τὰ δύο, Ἄνθρωπος Λίζιος, *Homme-lige*. || Δ', 630, *Ὑποτακτικὸς*, § 1. καὶ Ε', 162-163, *Λίζιος*. ||

VAUTOUR, Γύπας, Δ. Σ. Σκανιὰς, Σ. Γὺψ, Ἑλλ. Τὸ Σκανιὰς ἴσως ἐπλάσθη ἀπὸ τὸ Ἰταλικὸν Scannatore, σφάκτης.

VEAU-MARIN, Φόκια, Σ. Φώκη, Ἑλλ. || Δ', 664, *Φώκη*. Ἴδ. καὶ τὰς εἰς τὸν Ξενοκράτην σημειώσεις σελ. 108. ||

VEILLE, (le jour précedent), Παραμονὴ, Σ.

VEINE-PORTE, Στελεχιαία φλὲψ, — Cave, Κοίλη φλὲψ, Γαλην.

VÉLITES, soldats armés légèrement, Γυμνῆται, Γλ.

VÉLOCIFÈRE, Ἴσ. Ὀξύδρομον.

VENDAGES (les —), Τρυγὴ, Γλ. Τρυγητὸς, Γλ. || Β', 289-290 § 1, καὶ Δ', 402-403 § 1, *Πατῶ*· καὶ Δ', 620, *Τρυγοπατῶ*. ||

VENEUR (grand-), Πρωτοκυνηγὸς, Δ. || Β', 215, *Κυνηγός*· Δ', 267, *Κυνηγάρης*. ||

VENTRE, *Couché sur le ventre*, prosterné. Ἐπίμουρα (ἐπίῤῥημ.), Δ. Πίμητα (γρ. Πίμυτα), Πίστομα, Σ. Ἐπὶ στόμα, Πρηνὴς, Ἑλλ. || Α', 114, *Πίμυτα*, *Ἐπίμυτα*, *Πίστομα*· Ε', 294, *Πίμουρα*. ||

VENTRIÈRE, sangle, Κοιλιόδεσμος, Γλ. Ὁ Σ. ἔχει δύο συνώνυμα, *Μεσιὰ* καὶ *Νίγλα*, ἄγνωστα καὶ τὰ δύο εἰς τὸν Δ. Τὸ *Νίγλα* φαίνεται ἀρχαῖον. Ἴδε τὸν Ἡσύχιον λέξ. Νίγλαροι καὶ λέξ. Ἐνεργμὸς, καὶ τὰς ἐκεῖ σημειώσεις τῶν κριτικῶν. || Δ', 321, *Μεσιά*. ||

VENTRU, Pansard, Γαστρώδης, Γλ. Ζ. καὶ Pansard.

VER luisant, Κωλοφωτία, Δ. Πυγολαμπὶς, Ἑλλ. || Δ', 271, *Κωλοφωτιά*. ||

VERDET, Ἰάριον, Ἰάριν, Δ. Ἰὸς χαλκοῦ, Ἑλλ. || Α', 289, *Ἰός* καὶ Δ', 181, * *Ἰάριν* 455-456, *Πράσιον* (ἐν λ. *Πρασιά*)· Πρβλ. καὶ 637-638, ἐν λ. *Φαράσιον*. ||

VERGER, jardin fruitier, ἢ ἁπλῶς Fruitier, Ὀπωράριον, Γλ. Ὀπωρεῖον, Ἑλλ. Ἴδε Λόγ. Ἑρμ. ἔτους 1819, σελ. 331. || Ε', 266, *Ὀπωράριον* καὶ 288, *Περιβόλιον*. ||

VÉRIFIER. Τὸ *Ἀληθεύω* εἰς τοὺς παλαιοὺς εἶχε καὶ τὴν μεταβατικὴν σημασίαν τοῦ Vérifier. Ἀλλ' ἐπειδὴ εἰς ἡμᾶς σημαίνει τὸ *Ἀληθῆ λέγω*, εἰς τόπον αὐτοῦ δυνάμεθα νὰ μεταχειρισθῶμεν τὸ *Ἀληθίζω*, εὑρισκόμενον μεταβατικῶς εἰς τὸν Ἡρόδοτον || Β', 29, *Ἀληθεύω* ||. Ὅταν ὁ λόγος εἶναι περὶ λογαριασμῶν δοσοληψίας, τοὺς ὁποίους οἱ παραβάλλοντες, στίζουσι κάθε μέρος, διὰ νὰ πιστώσωσι τὴν ἰσότητα τῶν ἀριθμῶν, *vérifier les articles d'un compte*, οἱ Βυζαντινοὶ ἔλεγαν Διαστίζω, Δ. « Διαστίζειν ἐστὶ τὸ ἀντεξετάζειν τὰς λή- » ψεις καὶ τὰς δόσεις ». || Πρβλ. Ε', 168, *Λογοθέσιον* § 2, ἐν λ. *Λογοθέτης*. ||

VERMILLON, ou cinabre pulverisé, Σινοπίδιον (γρ. Σινωπίδιον), Δ. Τὸ ὠνόμαζαν οὕτως ἀπὸ τὴν πόλιν Σινώπην, ὅθεν τὸ ἐλάμβαναν οἱ ἔμποροι. Διὰ τοῦτο

καὶ ὁ Στράβων (Μέρ. Β', σελ. 374) τὸ ὀνομάζει *Σινωπικὴν μίλτον*. || Δ', 500 καὶ 501, *Σιναπίδι καὶ Σινωπίδιον*· Ε', 209, *Μίνιον*· Πρβλ. Δ', 231-232, *Κινάβαρι*. ||

VERMOULU, Σκουληκοφαγωμένος, Σαρακιασμένος, Σ. Θριπήδεστος, Ἑλλ. || Α', 81-82, *Σαρακιάρικα*· ἴδ. καὶ Δ', 68, *Βωτρίδα*. ||

VÉROLE (petite—), Εὐλογίαι, Δ. Ὠνομάσθησαν οὕτω, κατὰ μίμησιν βαρβαρικῆς δεισιδαιμονίας, ὡς οἱ Τοῦρκοι ὀνομάζουν τὸ Θανατικὸν, *Μουμπαρὲκ* (ἤγουν *Εὐλογημένην* νόσον), ὡς ἐξαιρέτως πεμπομένην ἀπὸ τὸν Θεὸν ἀῤῥωστίαν. Τὰ φωτισμένα ἔθνη ἐξ ἐναντίας νομίζοντές την κατηραμένην, τὴν ἀποκλείουν ἀπὸ τὰς πόλεις μὲ τὰς τεσσαρακονθημέρους προφυλάξεις (quarantaines), καθὼς εὑρήκασι πρὸ μικροῦ τὰ μέσα νὰ φυλάσσωνται καὶ ἀπὸ τὰς Εὐλογίας, μὲ τὸν ἐγκεντρισμὸν ἀναλόγου ἐξανθήματος τοῦ συμβαίνοντος εἰς τὰς δαμάλεις (la Vaccine). || Δ', 91, **Δαμαλίδα* (ἐν λ. *Δαμαλιά*) || . Τὰς Εὐλογίας οἱ Τοῦρκοι ὀνομάζουσι, *Τσιτσὲκ*, ἤγουν ἄνθη, ἢ ἐξανθήματα. || Γ', Προλεγόμ. σελ. ε', σημ. 2· καὶ Δ', 144, *Εὐλογημένη*, *Εὐλογίαι*. || Ζ. καὶ Rougeole.

VERRE. Une estampe, peinture, miniature, devant la quelle on met un Verre, Διαγέλαστος, Δ. Ἴσως εἶναι σφαλμένη γραφὴ, ἀντὶ τοῦ Διαϋελάτος (ἤγουν δι' ὑέλου).

VERT. *Mettre des chevaux au vert, Faire manger le vert à des chevaux*, Γραστίζω, Δ. Ἑλλ. || Δ', 85-86, *Γρασίδι*. ||

VERT. *Il est encore vert, Il a une verte viellesse*.

Ὠμογέροντας ὠνόμαζαν οἱ παλαιοὶ τοὺς τοιούτους γέροντας. « Ὠμογέρων· οἱ μὲν τὸν ἀρξάμενον γηράσκειν, » ἔτι δὲ ἰσχύοντα· οἱ δὲ τὸν μὴ λευκαινόμενον τὴν κε» φαλὴν, ὄντα δὲ πρεσβύτην » λέγει ὁ Ἡσύχιος· ὀλίγον πρὸ τούτου εἶπεν, « Ὠμογέροντα, τὸν μὴ καθήμενον ἀπὸ » (γρ. τὸν μὴ καθηψημένον ὑπὸ) τοῦ γήρως, μηδὲ πάνυ » γέροντα ». Εἶπε καὶ ὁ Λουκιανὸς (Ἑταιρ. Διαλογ. δ) περὶ κακογραίας τινὸς μαγίσσης, « Ὠμὴ ἔτι καὶ συμπε» πηγυῖα ».

VESCE. || Δ', 40, καὶ Ε', 28, *Ἄφκος*. || — Ζ. Piège.

VESSE, Βδέσμα, Γλ. || Α', 141, *Πορδὴ*, *Ἀποψόφησις*· Δ', 255, *Κουφοκλάνη*. ||

VESTIBULE, Προπύλαιον, Γλ.

VÊTEMENT, Ῥοῦχον, Δ. Τὸ θέμα τῆς λέξεως *Ῥοῦχον* εὑρίσκεται διαφόρως σχηματισμένον εἰς σχεδὸν ὅλας τὰς γνωστὰς γλώσσας, μὲ συγγενεῖς ἢ ἀναλόγους σημασίας. Τοιαῦτα εἶναι τὸ Rochet τῶν Γάλλων, τὸ Rock καὶ τὸ ὑποκοριστικόν του Röckchen τῶν Γερμανῶν, τῶν ὁποίων ἡ πιθανωτέρα παραγωγὴ, κατὰ τὸν Ἀδελούγγην, εἶναι τὸ Rauh, τὸ σημαῖνον τὸ Τραχύς. Ἀλλ' εἰς τὸ *Τραχὺς* τὸ τ στοιχεῖον εἶναι ἐπείσακτον (Σνεϊδέρ. Λεξικ. λέξ. Τραχύς)· ὅθεν συγγενεύει μὲ τὸ *Ῥάκος* καὶ *Ῥάχις*, τὸ ὁποῖον ἐνόησε καὶ ὁ Ἐτυμολόγος, « Τραχὺς » σημαίνει τὸν σκληρὸν, ἀπὸ μεταφορᾶς τῆς ῥάχεως· » αὕτη γὰρ ὀστώδης ἐστίν ». || Α', 174, *Ῥοῦχον*. ||

VÉTÉRAN, *Ἀπόμαχον* τὸν ὀνομάζει ὁ Λυδὸς (περὶ ἀρχ. τῆς Ῥωμ. Πολιτ. σελ. 258).

VÉTÉRAN, Παλαιστρατιώτης, Γλ.

VÉTÉRANS, Ἀπεστρατευμένοι, Παλαιστρατιῶται (καὶ ὄχι Παλαιοστρατιῶται), Δ. Τοὺς ὠνόμαζαν καὶ

Μισσιτίους ἀπὸ τὸ Λατινικὸν Missitius (Γαλ. licencié, congédié), Γλ. || Ε′, 21, *Ἀποστρατεύω*. ||

VÉTÉRINAIRE (médecin—) Ἱππίατρος, Γλ. Κτηνίατρος, Γλ. || Δ′, 261, *Κτηνίατρος*. ||

VEXER, Βασανίζω.

VIATIQUE, le sacrement administré aux malades, Ἐφόδιον, Δ.

VICAIRE, Τοποτηρητὴς, Γλ. ὁ ἐκ προσώπου, Γλ. || Δ′, 101, *Δίκαιος*· καὶ 670, *Χαλιφᾶς*. ||

VICE-AMIRAL. Ζ. Amiral.

VICTOIRE. Chanter—avant le temps. « Πρὶν νενικηκέναι, ᾄδειν » εἶπεν ὁ Πλάτων (Θεαίτ. σελ. . . . || σελ. 95, ἐκδ. Biponti, 1782 || .)

VIEUX-HABITS etc. Γρύτη, Γλ. ὅθεν καὶ Γρυτοπώλης, le fripier, Γλ. καὶ Γρυτοπωλεῖον, la friperie, Γλ. Ῥωποπωλεῖον, Γλ. || Α′, 313, *Ἀπορουχοσυνάκτης*· Ε′, 22, * *Ἀποφόρια*. Πρβλ. Δ′, 238, *Φόρεμα κολαντρισμένον* (ἐν λ. *Κολαντρίζω*). ||

VIGILE, Παννυχὶς, Ἑλλ. Διανυκτέρευσις, Γλ. || Ε′, 247, *Νυκτεγερσία*. Πρβλ. Δ′, 390, *Παραστάθι*. ||

VIGNE. *Celui qui garde des vignes*, Δραγάτης, Δ. Σ || Δ′, 103 || . Τὸ *Δραγάτης*, ὅτι δὲν εἶναι βάρβαρος λέξις πιθανολογεῖται ἀπὸ τὰ εὑρισκόμενα εἰς τὸν Ἡσύχιον συγγενῆ ὀνόματα. « Δράξων, ἐν Σικελίᾳ Ἱερὸν, εἰς » ὃ οἱ γεωργοὶ εὐχὰς ἔπεμπον· ὅθεν καὶ *Δράξοντες* » ἐκλήθησαν.—Δράκια φύλλα. Σικελοί.—Δράχμα, τὸν » τῆς *σταφυλῆς βότρυν*.—Δρέπειν, τρυγᾷν.—Δρεπτεῖς » (γρ. Δρεπεῖς), τρυγηταί ».

VIGNERON, Ἀμπελᾶς Δ (App. pag. 14).

VIGNETTES (les—) d'un livre, Βοτρύδια, Δ. ὅ-

νομα ἀναγκαῖον καὶ εἰς τὴν σημερινὴν γλῶσσαν, καὶ ἄξιον νὰ καταχωρισθῇ καὶ εἰς τὰ Λεξικὰ τῆς παλαιᾶς. Τὸ *Βοθρόδια* τοῦ Δ. εἶναι γραφικὸν σφάλμα.

VIN de la première cuvée. Ἴσως οἶνος πρωτοπάτης, ἢ Πρόρος (ἤγουν Πρόῤῥοος), Δ. (App. pag. 145). Πρότροπος, ἢ Πρόδρομος, Ἑλλ. Ἴδε τὰς εἰς τὸν Ξενοκράτ. σημειώσ. σελ. 154. || Δ′, 329, *Μονοχεύω*· καὶ 461-462, *Πρόρος*. ||

VINAIGRETTE. Z. Brouette.

VIOLANT, Βιαστὴς, Γλ.

VIOLENCE (en usant de—), Ἐπιβατικῶς, Δ. Βιαστικῶς, Δυναστικῶς. || Δ′, 131, *Ἐπιβατικῶς*. Ἴδ. καὶ Ε′, 30 * *Βιασμός*. ||

VIOLER, une fille, une femme, Ποντίζω, Δ. || Β′, 127, *Ἐντροπιάζω* § 2. ||

VIS (Ἰταλ. Vite), Βίδα, Δ. Σ. Καὶ τὸ Γαλλικὸν ὅμως καὶ τὸ Ἰταλικὸν, παράγονται ἀπὸ ἀπηρχαιωμένην ἄλλην λέξιν Γαλλικὴν (σωζομένην ἀκόμη εἰς τινὰς ἐπαρχίας τῆς Γαλλίας) Vire, ἡ ὁποία, κατὰ τὸν Μενάγιον, εἶναι ἀπὸ τὸ Γύρος, Ἑλλ. || Δ′, 54, *Βίδα*. ||

VISITES (les—), ἤγουν αἱ φιλικαὶ συνάλληλοι ἐπισκέψεις, εἶναι, νομίζω, οἱ ΑΣΠΑΣΜΟΙ τῶν παλαιῶν (Ἴδ. Διατριβ. Ἐπικτήτ. IV, δ′, 36, σελ. 261, ἔκδ. Κορ.) || Δ′, 667, *Χαιρετίζω*. ||

VIVACE, Πολύγηρως, Γλ. Πολύζωος, Γλ. Μακρόβιος, Γλ. Πολυχρόνιος, Γλ.

VIVE, poisson de mer, Δράκινα (γρ. Δράκαινα), Σ. Ἴδ. τὰς εἰς τὸν Ξενοκράτ. σημειώσ. ἔκδ. Κορ. σελ. 73. || Δ′, 103, *Δράκαινα* || —Z. Araignée de mer.

VIVIER, Ζωγρεῖον ἰχθύων, Γλ. Ζωοτροφεῖον, Γλ.

'Ιχθυοτροφεῖον, Γλ. 'Ελλ. Ἴδ. τὰς εἰς τὸν Ξενοκράτ. σημειώσ. σελ. 101, ἐκδ. Κορ. Βιβάριον, Δ. Ζῶγρος, Δ. Πισκίνα ἢ Φισκίνα, Δ. Βιβάρι, Σ. Λιβάρι, Σ. Ψαρολίμνη, Σ. || Β', 145, *Ζῶγρος*· 300, *Πισκίνα*· 374, *Φλισκίνα*· καὶ Ε', 272 καὶ 367, *Ψαράγγια*, *Ψαρολίμνη* (ἐν λ. *'Οψάριον*.) ||

VOILE. *Z*. Artimon.

VOIRIE, le lieu où l'on porte les boues etc. Κοπροθέσιον, Δ. Κοπρὼν, 'Ελλ. Οἱ 'Αθηναῖοι ἰδίως τὰ ὠνόμαζαν, *'Οξυθύμια* (τὰ). Ἴδ. 'Αρποκράτ. 'Ησύχ. καὶ Σουΐδ. λέξ. 'Οξυθύμια. || Δ', 242, *Κοπρόλακκος*. ||

VOIX, Suffrage, Opinion, Φωνὴ, Δ. || Δ', 100, *Δίδω ψῆφον*, ἐν λ. *Δίδω*. ||

VOLEUR de grands chemins, 'Οδοῦρος, 'Οδοιδόκος, 'Ελλ.

VOLONTAIRE, homme de guerre qui sert sans y être obligé, Θεληματάριος, Δ. 'Εθελοντὴς, 'Ελλ. (Θουκυδ. ϐ', 96).

VOLUBILITÉ de langue. « Ταῦτα εἰπὼν μετά τινος » τροχιλίας ». Athen. pag. 588.

VOLUME. Z. Rouleau.

VOLUPTUEUX, 'Ηδυπαθὴς, Γλ. Σπάταλος, Γλ. || Β', 333, *Σπάταλος*· καὶ Δ', 162, 620, *'Ηδυπαθαίνω*, *Τρυφή*. ||

VORACE, Βορὸς, 'Ελλ. Τὸ Βορὸς ἔχει παράγωγον τὸ Βόραξ (ὡς ἀπὸ τὸ Λίθος τὸ Λίθαξ) τὸ ὁποῖον ἔσωσεν ἡ Λατινικὴ γλῶσσα Vorax, ὅθεν ἔλαβαν οἱ Γάλλοι τὸ Vorace. Ζαβρὸς, Δ. Πιθανὸν ὅτι κατὰ συγκοπὴν ἀπὸ τὸ, *Ζάβορος*. « Ζαβρὸν, Πολυφάγον » λέγει ὁ 'Ησύχιος. 'Ο 'Ιπποκράτης δίδει εἰς τὸ νερὸν τὸ ἐπίθετον *Βορὸν*,

διότι ἡ ὑδροποσία κινεῖ τὴν ὄρεξιν τῆς βρώσεως· ὅθεν εἶπε καὶ ὁ βωμολόχος Πετρώνιος (Satyric. pag. 146, edit. Amstelod.) Aqua dentes habet, τὸ νερὸν ἔχει ὀδόντας. Ὁ Γαληνὸς ἐξηγῶν τὸ *Ὕδωρ βορὸν* τοῦ Ἱπποκράτους, λέγει, « Καλοῦσι γὰρ καὶ νῦν ἔτι συνήθως » οἱ κατὰ τὴν ἡμετέραν Ἀσίαν ἅπαντες Ἕλληνες *Ἀν-* » *θρώπους βοροὺς*, τοὺς πολλὰ δυναμένους ἐσθίειν ». || Β', 384, *Χαύτης*· Δ', 610, *Τραπεζογίγας*· 632 καὶ 726, *Φαγάνος*, *Φαγᾶς*. ||

VOUTÉE (une chambre, une église etc.), Θολοσκέπαστος, Δ. Κυλινδρωτή, Δ. Ἴσ. καὶ Κυμβαλική, Δ. || Α', 251, *Τουρδάτον*· Β', 370, *Φαρὶ* (ἔνθα καὶ περὶ Καμαρωτῶν οἰκοδομημάτων)· καὶ Δ', 174-175, *Θόλος*, *Θολοσκέπαστος*. ||

VRILLES ἢ Cirrhes, Περιπλοκάδες, Δ. Ψαλίδες, Δ. Ἕλικες, Ἕλινοι, Ἑλλ. Κικλίδια ἢ Κικλίδες (ἴσ. Κυκλίδια, ἢ Κυκλίδες), Δ. Αἴγγια, Δ. ἴσως φθαρμένον ἀπὸ τὸ Ἑλίκια, ἢ Ἑλίνια. || Δ', 291, *Αἴγκιον*· 410, *Περιπλοκάδα*· 553, *Στουράκιον*· 698, *Ψαλίδα* § 3. ||

VULGAIRE, Λεώδης, Γλ. || Δ', 451, * *Ποταπός*, ἤγουν ἕνας ἀπὸ τοὺς πολλούς. ||

Z

ZÈBRE, Πιθανὸν ὅτι εἶναι ὁ *Ζούμπρος*, τοῦ Δ. Ἱππότιγρις, Ἑλλ. ὀνομάζεται ἀπὸ τὸν Δίωνα Κάσσιον, ἴδ. Encycloped. modern. Tom. VI, 1825, pag. 480.

ZÉRO, Νοῦλα, Τρ. ἀπὸ τὸ Ἰταλικὸν Nulla: Τοῦτο ἐξηγοῦντες τινὲς δὲν εἶναι πολὺς καιρὸς ἀποῦ ἐκφράζουσι

τὸ Zéro *Μηδέν*. Ἀλλὰ πρῶτον μὲν οὔτ' οἱ Ἰταλοὶ μεταχειρίζονται τὸ Nulla εἰς τοιαύτην σημασίαν, οὔτε καμμία ἄλλη γλῶσσα, πλὴν τῆς Γερμανικῆς (Null) ἐδέχθη τὴν Ἰταλικὴν λέξιν. Οἱ Ἰταλοὶ καὶ Γάλλοι τὸ ὀνομάζουσι Zéro, οἱ Ἱσπανοὶ Cero, δανεισθέντες ἀπὸ τοὺς Ἄραβας, ἐκ τῶν ὁποίων ἐλάβαμεν καὶ τοὺς σήμερον συνειθισμένους ἀριθμητικοὺς χαρακτῆρας. Οἱ Ἄγγλοι μόνοι λέγουσι Cipher (σημαίνοντες τὸ Zéro) ὄνομα καὶ αὐτὸ Ἀσιανὸν, σημαντικὸν ὅμως εἰς τὰς ἄλλας γλώσσας ὄχι τοῦ *Μηδενὸς*, ἀλλ' ἁπλῶς τῶν ἀριθμητικῶν χαρακτήρων (Ἰταλ. καὶ Ἱσπαν. Cifra, Γαλ. Chiffre, Γερμαν. Ziffer). Συγχωρεῖται λοιπὸν καὶ εἰς ἡμᾶς νὰ φυλάξωμεν τὸ ξένον ὄνομα *Ζέρον*, ὡς καὶ οἱ παλαιοὶ ἐφύλαξαν πολλὰς τῆς Ἀσίας λέξεις δηλωτικὰς Ἀσιανῶν εὑρημάτων ἢ πραγμάτων. Ἐὰν ὅμως δυσαρεστῆταί τις εἰς τὰ ξένα, καὶ προτιμᾷ ἐξάπαντος τὰ Ἑλληνικὰ, ἂς τὰ σχηματίζῃ κἂν ὁδηγούμενος ἀπὸ τὴν ἀναλογίαν. Τὸ σημειούμενον διὰ τοῦ ō στοιχείου *Ζέρον*, καθ' αὑτὸ μὲν δὲν σημαίνει τίποτε, ἀλλὰ δὲν εἶναι διὰ τοῦτο ἄξιον νὰ ὀνομάζεται *Μηδὲν*, ἐπειδὴ συσσημαίνει προστιθέμενον εἰς τοὺς ἄλλους ἀριθμητικοὺς χαρακτῆρας τόσον, ὥστε νὰ δεκαπλασιάζῃ τὴν δύναμιν αὐτῶν. Ἆρα δὲν ἤθελε προσφυέστερον ὀνομασθῆν *Ἄψηφον*, ἤγουν ἀσήμαντον ἀριθμοῦ καθ' αὑτό; Ἐπειδὴ ὀνομάζομεν *Ψηφία* τὰ εἰκοσιτέσσαρα γράμματα, διότι αὐτὰ ἐμεταχειρίζοντο καὶ ἀντὶ τῶν ἀριθμητικῶν *Ψήφων* ἢ *Ψηφίδων*, ἤγουν λιθαρίων μὲ τὰ ὁποῖα παλαιὰ ἐλογαρίαζαν· καὶ τοῦτο ἐλέγετο *Ψηφίζω* ἢ *Ψήφοις λογίζομαι*· « Ψηφῖδες, » ψῆφοι, μικροὶ λίθοι » λέγει ὁ Ἡσύχιος· καὶ « Ψηφίζω,

» Computo » τὰ παλαιὰ Γλωσσάρια, ἤγουν ἀριθμῶ, λογαριάζω, ὅθεν καὶ ὁ Ἀριστοφάν. (Σφ. 656),

—Λόγισαι φαύλως, μὴ ψήφοις, ἀλλ' ἀπὸ χειρός.

Διὰ τοῦτο καὶ τὸ *Ψηφίζω* ἢ Ψήφοις λογίζομαι, ὀνομάζεται Γαλλιστὶ Calculer, ἀπὸ τὸ Λατινικὸν Calculus τὸ σημαῖνον Ψῆφον, ἢ Ψηφίδα. || Α', 237-238, *Ψηφίζει.* ||

ZIBELINE, (Martre—), ἡ Zibeline. Z. Martre.

ZINC, Ψευδάργυρος, Ἑλλ.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ ΤΟΥ ΕΚΔΟΤΟΥ.

Ὧδε λήγει τὸ κείμενον. Περὶ δὲ τῶν ἐν τῇ ἐπομένῃ σελίδι δύο *προσθηκῶν*, αἵτινες κεῖνται εἰς τὸ χειρόγραφον μετὰ τὴν σελ. 920, εἴρηται τὰ εἰκότα ἐν τῷ Προλόγῳ.

ΠΡΟΣΘΗΚΑΙ.

Α

α) AVARIE, mauvaise aventure qui arrive aux vaisseaux etc. Τὸ ἐτυμολόγησαν ἀπὸ τὸ Ἑλλ. Βάρις (navire). Πολὺ πιθανώτερον νομίζω, ἀπὸ τὸ Βάρος (poids, charge) μὲ τὸ στερητικὸν ᾱ, Ἀβαρὴς (léger), Ἀβάρεια (allégement). Καὶ οὕτω (Βλέπω τώρα) τὸ ἐνόησαν καὶ ἄλλοι. Ὁ Δουκάγγιος (λέξ. Avaria), λέγει, « Avarie a Graeco Ἄβαρος, exoneratio etc. » Μί' ἀπὸ τὰς δυστυχίας τῶν πλεόντων εἶναι ἡ ἐκβολὴ τῶν φορτίων εἰς τὴν θάλασσαν, διὰ ν' ἀποφύγωσι τὸ ναυάγιον (1).

Β

β) BAGUETTE DIVINATOIRE, Μαντικὴ ῥάβδος (2).

(1) Ὁλόκληρος αὕτη ἡ πρώτη Προσθήκη εἶναι εἰς τὸ χειρόγραφον ὠβελισμένη διὰ δύο πλαγίων γραμμῶν. Ὡς ἔστι δ' εἰκάσαι, μετηνέχθη ὕστερον, μᾶλλον ἐπεξειργασμένη, εἰς τὸν Δ' τόμον τῶν Ἀτάκτων σελ. 1 καὶ 709, ἐν λέξ. ΑΒΑΡΙΑ.

(2) Ἡ δευτέρα αὕτη Προσθήκη μετηνέχθη ἔπειτα, ἰδίᾳ χειρὶ τοῦ Κοραῆ, εἰς τὴν οἰκείαν θέσιν ἐν σελ. 47 τοῦ χειρογράφου. (Βλ. ὄπισθεν σελ. 30).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ ΤΟΥ ΕΚΔΟΤΟΥ.

Συλλεγεῖσαι ἐπιμελῶς αἱ εἰς τὰ περιθώρια τοῦ Λεξικοῦ τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας (ἔκδοσ. 1778 à Nismes) αὐτόγραφοι σημειώσεις τοῦ Α. Κοραῆ, δημοσιεύονται ἐν τῷ δε τῷ Παραρτήματι, διὰ στοιχείων προκλινῶν. Μνεία τούτου ἐγένετο ἐν τῷ Προλόγῳ· καὶ ὅρα ἐκεῖ. Περὶ δὲ τοῦ ἔν τισι λέξεσι παρεντιθεμένου || διγράμμου πρὸς δήλωσιν παραπομπῆς εἰς σελίδας τοῦ παρόντος τόμου, καί που δὲ καὶ εἰς τ' *Ἄτακτα*, ὅρα τὴν ἐν τῇ σελίδι 2 σημείωσιν.

Τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος Λεξικὸν (δίτομον, ἀπὸ A—K καὶ L—Z) εἶναι ἐκ τῶν τῆς Βιβλιοθήκης Κοραῆ· καὶ ἀπόκειται μετὰ τῶν ἄλλων εἰς τὴν δημοσίαν τῆς Χίου βιβλιοθήκην ὑπὸ τὸν ἀριθμὸν 274 τοῦ καταλόγου τῶν Φιλολογικῶν συγγραμμάτων.

A

ABRÉGER· *ex Suida Συντομίζειν.*

ABRÉVIATEUR. *Συντομιστής.*

ACCOMMODER || Ἐπὶ τοῦ προπαρατελευταίου καὶ ἐπὶ τοῦ προτελευταίου παραγράφου || · *dans ces deux significations de maltraiter, ou de mettre dans un mauvais état, l'accommoder répond au ῥυθμίζειν des Grecs. Promethée dans Æschyle* v. 240, *en se plaignant de Jupiter, dit :*

— ἀλλ' ἀνηλεῶς
Ὧδ' ἐῤῥύθμισμαι

—je suis accómmodé de cette cruelle manière || Βλ. σελ. 5. ||

ADOUÉ, ée, terme de chasse. *Συνδυάζειν.*

AFFAIRE. *Il vous donnera bien des affaires· Πολλά σοι παρέξει πράγματα disent les Grecs dans le même sens.*

—avoir affaire à... Strabon L. VIII, pag. 276. *Πρὸς ἡμερώτερα ἔθνη καὶ φῦλα τὴν πραγματείαν ἔχειν.*

AFFICHER sa honte. *Θεατρίζειν.*

ALÈNE. *Ὀπήτιον.* || Βλ. σελ. 12. ||

ALLÉE. *Φυτῶν ὄρχατος.* Ἰλιάδ. Ξ', 123.

ALMANACH. *Cf. Du Cange in Ἀλμεναχόν.*

AMADOUER. *Τοὺς μὲν γνωρίμους καθομιλεῖν, τοὺς δὲ πολλοὺς δημαγωγεῖν. Aristot. POLIT. V,* 11. *Ajout. Ἡδυλίζειν.*

ANCRAGE. *Ἀγκυροβόλιον. Strabo IV, p.* 202.

APPROVISIONNER. *Ὀψωνιάζω*.

ARBITRAIREMENT. *Αὐτογνωμόνως*. *Voyez Aristot. POLIT. L. II, cap.* 8.

ARCHIVES. *Ἀρχεῖον*.

ARCHIVISTE. *Ἀρχειώτης*. D. C.

ARRHES. *Προτίμιον*. *Lucian*.

ART. *Arts liberaux, λογικαὶ τέχναι. Arts mécaniques, βάναυσοι ou βαναυσικαὶ τέχναι* || Βλ. σελ. 24. ||

AVOCAT. *Δικολόγος*.

B

BAIN. *Δίπλωμα, bain—marie*.

BANDEAU· bande qu'on met sur les yeux de quelqu'un pour l'empêcher de voir· *hac significatione sumitur τελαμωνισθεὶς τὸν ὀφθαλμὸν, apud Athen.* L. VI, p. 248 extr. *nam τελαμὼν est une bande. Hérodot. p.* 170. *cf. et Reg. III, cap.* 21, 38.

BANLIEUE. *Les septante l'appellent τὰ περισπόρια. V. Josué, ch.* 21, *vers.* 33 *à* 37.

BATTRE. *On trouve dans ce sens le mot πατάσσειν dans Homère Iliad. VII,* 214 . . . *θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι πάτασσεν*.

BÉNITIER. *Les anciens l'appelaient Περιῤῥαντήριον; et quand c'était le vase qu'on plaçait à côté de la bière d'un mort, on lui donnait le nom d'Ἀρδάνιον*.

BILLOT. *Ἐπίξηνον*.

BISE. (lieu exposé à la bise). *Μελαμβόριον*. *Strab. L. IV, p.* 182.

BOUCHE (flux de bouche). *Λογοδιάῤῥοιαν ἔλεγον τοῦτο οἱ Ἕλληνες. Ἰδ. Ἀθῆν. Βιβλ. IV, pag.* 159. *E.*

BOUDOIR. *Τιμώνιον. Strab. L. XVII, p.* 1144.

BOULEVERSEMENT. *Mot composé du Grec Βῶλος motte, et du Latin verso. Suivant son étymologie il devait signifier anciennement au propre la même chose que βωλοστροφέω des Grecs.*

BOURBE. *Du Grec βόρβορος.* || Βλ. σελ. 41. Ἴδε καὶ Ἀτάκτ. τόμ. Δ', 714, *Βόρβορος·* καὶ Ε', σελ. 32, λέξ. *Βούρκα.* ||

BOURRIQUE. *Hesychius. Βρικὸν ... ὄνον.*

BRAISE· (Charbons que les boulangers tirent de leur four, et qu'ils éteignent ensuite pour les vendre). *Θυμάλωπες. Suid. in voce et in Θύψις.*

BRAS· (Chaise à bras). *Dans ce cas les Grecs leur donnaient le nom d' Ἀγκῶνες. Voy. Artemidor. ONIROCRIT. L.* 1, *Cap.* 74, *avec les notes.*

BRIGUE... (Cabale, faction, parti). *Ἐρίθεια. Aristot. POLITIC. V, Cap.* 2 *et* 3.

BRIGUER... *Ἐριθεύεσθαι. Aristot. POLITIC. V, Cap.* 3. *in seriore aetate ἀμβιτεύειν. (ex latin. ambire) quid Suidas exp. ἐκ περιδρομῆς τι πράττειν.*

BRILLER. *Dans ce sens figuré: c'est un homme qui brille etc. Hérodote a employé le mot* Ἐλλάμπεσθαι (*voyez le Dictionnaire de Portus au mot* Ἐλλάμψεσθαι), *et Thucydide L. VI,* 12, *celui d'* Ἐλλαμπρύνεσθαι. || Βλ. σελ. 45. ||

BRÛLOT. *Καχχαβοπυρφόρος.*

BUANDERIE. *Les Πλυνοὶ des anciens.*

C

CABANE. *Du Grec Καπάνα. V. Hesychius au mot καπανικώτερα.*

CAGNEUX. *Ῥαιβός.*

CALE. *Ἐν κοίλῃ νηί. Longus L. II, p.* 55.

CANEVAS. *Cf. Hesychius in Κάναβοι et Κανάβιος κηρός.*

CAPITEUX. *Οἶνος καρηβαρικός· ἢ, ὡς παρ' Ἱπποκράτει, οἶνος φρενῶν ἁπτόμενος.*

CAQUETER. *Cf. Jaser.*

CARBONNADE. *Φλογίς. Pollux.*

CASAQUE. *Cf. Hesychii V. κασσόν.*

CHAUFFERETTE. *Αἴθρανος. Suid. et Ἀνθράχλη. aetate vero Eustathii Ποδαροβλιον.*

CHEVALET. *Μαγὰς mot que Suidas explique par καβάλη.*

CHEVILLE. *En pareil cas les Grecs appelaient στοιβὴν ἐνοῦσαν ἔξω τοῦ λόγου, tout ce qui était inutile ou superflu. Aristoph.* RAN. 1178.

CHIFFONNIER. *On peut l'appeler ῥακιολόγος ou ῥακολόγος en Grec.*

— au figuré. *Le ῥακιοσυῤῥαπτάδης d'Aristophane* (RAN. 842) *a à peu près la même signification, surtout dans le cas où l'on voudrait appliquer le terme chiffonnier à un mauvais poëte ou à un érudit sans goût ni jugement.*

CHIFFRE. *Écrire en chiffre. Cf. Suid. in Συνθηματικῶς.*

CIDRE. *Μηλίτης οἶνος, apud Plutarch. Symposiac.* L. III, *quaest.* 2. T. XI, p. 117, *edit. Hutten.*

CILICE. *Suidas: Κιλίκια, τὰ ἐκ τριχῶν συντιθέμενα ὑφάσματα.*

CIRCONSPECTION. *Περίσκεψις. Strabon* L. IV, p. 195.

CITERNE. *Ὀμβροδέκτης, Du Cange.*

CIVET. *Μίμαρκυς. Voy. Aristoph. ACHARN.* 1112, *avec les not. de Brunck.*

CLABAUDER. *Eadem metaphora utuntur Graeci. Cf. Hesych. VV. Ὑλακτηθέντων et Ὑλακτῶν.*

COMMENCER . . . (proverbialement, n'a pas fait qui commence): *C'est l'opposé d' ἀρχὴ ἥμισυ παντός.*

COMMISSAIRE. *Commissaire du quartier pourrait bien être l' Ἀμφοδάρχης.*

COMMUN. . . (Sens commun): *Κοινὸς νοῦς. Arr. Dissert. Epict. III,* 6. || Βλ. σελ. 84. ||

COMPENSATION. *Ἀντίλλογος, Du Cange.*

COMPÉTENT. *Ἁρμόδιος δικαστής, Du Cange et Πρόσφορος, Idem.*

COMPOSÉ. *C'est par une semblable métaphore qu'Æschyle* (PROMETHÉE 691.), *a dit des discours composés, συνθέτους λόγους.* || Βλ. σελ. 85. ||

CONCILIER. *Se concilier, Ἐξοικειοῦσθαι. Strab.* 250.

CONCUSSION. *Διάσεισις ἢ διασεισμός.*

CONFINER . . . (V. actif). *dans ce sens est Περιορίζω, et la chose Περιορισμός.* || Βλ. σελ. 87. ||

CONQUIS. *Δορύκτητος· on peut d'après la même analogie dire Πολεμόκτητος.*

CONTRE-COUP. *Les médecins Grecs appelaient le Contre-coup Ἀπήχημα.*

CONTUSION. *Σαρκόθλασις, Du Cange.*

CONVOI. (en terme de marine). *Παραπομπή. Cf. Athen. L. VIII, p.* 343. *A.*

CORPS. *Voy. Du Cange in Σωματεῖον.*

CORRIDOR. *Cf. Galerie.*

COUDOYER. *Se coudoyer, Ὠστίζεσθαι. Aristoph. PLUT.* 330.

COULANT. (nœud coulant), *Συρτοθηλεία.*

COUPE-JARRET. *Peut-être est-ce le Πτερνοκόπις d'Athénée, L. VI, p.* 239 *F.* 241 *E.*

COUR. *La basse-cour s'appelait chez les Grecs Μέταυλος. Vid. Harpocrat. in Μέταυλος· et Suid. ibid.*

COUREUR. *Graecis, Τρόχις. Vid. Hesych.*

COUREUSE. *Graecis, Δρομὰς aut περίδρομος. Cf. Hesych.*

CRÉDIT... (à crédit): *Ἐπ' ἀναβολῇ.* Πλάτων.

CRÉPUSCULE, *Παραφωτισμός.* Strab. L. *III*, 138. *Σκίοφως,* Heliodor. Aethiop. V. 27.

CRIER... (à pleine tête): *Voy. la note sur* TÊTE.

CROQUET. *Κρόκη est expliqué par Hesychius. Πέμματος εἶδος.*

CUIRE. (au figuré). *C'est dans la même signification que les Grecs modernes disent μ' ἔψησε, il m'a causé beaucoup de douleur, il m'a tourmenté, affligé, avec la différence qu'on l'emploie toujours pour la personne qui cause la douleur (et non pour la chose) dans un sens métaphorique.*

D

DANDINER. *Ταυτὸν σχεδὸν δύναται τὸ ἰσχιάζειν παρὰ τοῖς Ἕλλησι. Ἴδ. Σουΐδ. in Ἰσχιάζειν.*

DARD. *Ἄρδις. Cf. Hesych. in Ἄρδιας.*

DATE. *Μηνολόγημα, Du Cange· ou bien ἡ κοσταλα.*

DÉCISIVE. (bataille —), *Ἀποκοπτὴ νίκη. Eustath. p.* 1593.

DÉCLAMATION. *Μελέτη.*

DÉCLAMER. *Ἀπαγγέλλω· verb. actif. et v. neutre, Φωνασκῶ.*

DÉFAIRE. *Dans le sens de faire mourir, les Grecs disaient ἀποσκευάζεσθαι. Lucien. Jov. Tragoed. c.* 25. *T. VI, p.* 252. *ed. Bip.*

DÉFAUT. *Condamner par défaut, cf. Du Cange in Μονομερῶς, cui opp. κατὰ διάγνωσιν.*

DÉJEUNER. *Διανηστισμός. Athen. L. I, p.* 11, *D.*

DÉLICAT . . . (au figuré). *Ἀταλαίπωρος καὶ δυσάρεστος. Arrian. Epict. L. I, Cap.* 12, 20.

— (affaire, ou matière délicate) : *dans cette dernière acception c'est l' ἀκροσφαλὴς des Grecs.*

— (homme délicat) : *Les Grecs disaient d'un homme qui a la santé délicate, ἀκροσφαλὴς πρὸς ὑγείαν.*

DENTIFRICE· *Ὀδοντότριμμα. Γαλην. T. II, p.* 236.

DÉPAREILLÉ. *Ἄζυγον.*

DÉPILATOIRE. *Ψίλωθρον.*

DÉROBER. *Διακλέπτειν. Cf. Hérodot. I,* 38. — *Se dérober, in hoc sensu est Graecorum ἀνακλέπτεσθαι. Vid. Hesychium in V. et in Ἐκκλ.*

DERRIÈRE... (sens devant derrière). *On peut en quelque manière rapprocher de cette locution le πάλιν τε καὶ πρόσω des Grecs. Voyez Euripid. HEC.* 958.

DESSEIN. *Σκάριφος. Hesych. et Du Cange.*

DIVERSION. *Ἀντιπερισπασμός· term. de Tactique. Diodor. de Sicile, L. XIV,* 49.

DOUX... (billet doux). *Ἐρωτικὸν δελτάριον. Plutarchus in Antonio.* § LVIII.

DRUIDE. *Les druides étaient appelés par les Grecs Δρυΐδαι. Voy. Suidas.*

E

ÉCHAFAUD. *Ἀναβάθρα. Du Cange.*

ÉCOLE, (—de Rome, etc.). *dans ce sens Pausanias L. V, ch.* 25, *p.* 445, *se sert du mot Ἐργαστήριον. Selon lui Ἀγαλματοποιὸς ἐργαστηρίου τοῦ Ἀττικοῦ, est un statuaire de l'École d'Athènes.*

ÉCORNIFLEUR. *Δειπνολόχος ἢ Δειπνοθήρας.*

ÉFFORCER. S'ÉFFORCER. *Les Grecs disent Ἔῤῥωτο dans le même sens. Voyez Thucyd. L. II, C.* 8. *T.* 2. *p.* 14. 15.

ENGAÎNER. *Cf. Suidam in Ἐγκολεήσατο.*

ENTRESOL. *Παραπάτιον·* (ἡ λέξις Χίων).

ÉPOQUE. *Χρηματισμὸς apud Du Cange· mais χρηματισμὸς est plutôt ÈRE.*

ÈRE. *Voy. Époque.*

ESCARMOUCHE. *Ἀνεμοπόλεμος. Du Cange.*

ESPALIER. *Cf. Suidas in Σπαλίωνες.*

ÉTAGE. *Μονόστεγος, d'un étage.*

ÉTALON. *Les Grecs appelaient le taureau, qui sert à couvrir les vaches, 'Ιταλός.*

ÉTOURNEAU (cheval). *Ψαρὸς ἵππος· apud Aristoph.*

ÉTRENNES. *Cf. Athen. L. III. p.* 97. *ubi reperies 'Επινομίς. Casaub. ibid. addit et Εὐαρχισμός.*

F

FAIT. *Aussi-tôt dit, aussi-tôt fait. Les Grecs disaient ἅμ' ἔπος, ἅμ' ἔργον.*

FANFARONNADE. *Ψολοκομπία.*

FAUTEUIL. *on pourrait l'appeler en Grec, δίφρος ou θρόνος ἀγκωνωτός. Voy. Bras.*

FEMME. (—de chambre), *'Αμφίπολος. Cf. Athen. L. VI, p.* 267 *C. et Θαλαμηπόλος, apud Heliodorum.*

FERMIER. *'Εκλήπτωρ.*

FEUILLE· (vin de 2, 3 feuilles)· *quelque chose d'approchant on trouve dans le Ποίη des Grecs. Voy. Suid. in Ποίη.*

FEUILLE (du papier)· *pliée en* 8 *ou ce qui est la même chose formant un in* 8°, *s'appelle Τετράδιον. Cf. Suid. in Τετραδεῖον* || .*Ἴδ.σελ.* 156, *λέξ.* Format. ‖

FICELLE. *Θῶμιγξ, τὸ λεπτὸν σχοινίον. Suid. Σφήκωμα, τὸ λεπτὸν σχοινίον.* Idem.

FILIÈRE (morceau d'acier percé d'un ou plusieurs trous inégaux, par les quels on fait passer l'or. etc.) *Σύρτης, ἢ Συρτάριον.*

FLAMME (terme de Marine). *Flamme, si elle est*

attachée à une girouette on peut l'appeler ἡ τὸν ἄνεμον σημαίνουσα ταινία, comme la nomme Dion Chrysostome, LXXIV, p. 638, ou plus court; ἀνεμοδείκτης. || ἴδ. σελ. 154 ||.

FORT (ouvrage de terre ou de maçonnerie). *Δυναμάριον, Du Cange.*

FRIAND. *Ματτυολοιχός (morceau délicat, mets délicat, Ματτύη).*

G

GALERIE (—ouverte par arcades). *Διαβατικόν.*

GANACHE. *Voy. Hesychium in Κάναδος.*

GARDER (la maison, la chambre, le lit). *C'est ainsi qu'Æschyle a dit dans PROMETH. v. 31. Τήν δε φρουρήσεις πέτραν· tu garderas ce rocher.*

—(au figuré)· *dans cette signification les Grecs modernes disent θέλω σὲ τὸ φυλάξει.*

GIROUETTE. *Voyez Flamme.*

GOURME· *peut-être du Grec Κροῦμαι qu'Hesychius explique par μύξαι.*

GOÛT· *défaut de goût est l'ἀπειροκαλία des Grecs; et un homme sans goût est l'ἀπειρόκαλος.*

GRAIN· *νόου δέ μοι οὐκ ἔνι κόκκος. Tim. Phlias. apud Sext. Empir. pag. 721.*

GRENIER. *Εἰσβολαὶ ἀλφίτων. Suid. in εἰσβολάς· et σιτοφυλάκια vel σιτοφυλακεῖα. Idem ibid. et in σιτοφύλακες.*

GRILLE· *Κιγκλίδες, καὶ κοινότερον Διάστυλα.*

GUINGUETTE. *Κωθωνιστήριον. Diodor. Sicul. L. V, Cap.* 19.

H

HARAS. *Σιγιππία. Du Cange.*

HARENG. *Du Cange in* '*Ἀῤῥέγκα.*

HOULLE. *Mer houlleuse est le κοίλη θάλασσα des Grecs.*

I

ILLUSION. *'Οφθαλμοφανία' med. Graec.*

IMPOSTEUR. *dans la* 3me *signification, 'Επιθέτης' mot du bas-empire. Voy. SUICER. THESAUR. ECCLES.*

INCOMPÉTENT. *'Ανεπιτήδειος. Du Cange.*

INTRODUCTEUR. *Εἰσαγωγεύς. Suidas.*

INVENTAIRE. *'Αναγραφή. Du Cange.*

J

JARDIN. *Chicorée de jardin, pour l'opposer à la chicorée sauvage. Les anciens avaient les deux opposés, κηπευομένη et ἀγρία. Voy. Athen. L. II, p.* 58. *E.*

JASER. *Περιλαλεῖν, 'Αριστοφ. CONCION.* 230.

JEUNESSE. *dans le sens collectif, se trouve dans Thucydide. on le trouve encore dans Strabon livr. VIII, p.* 351.

L

LAMBINER. *Στραγγεύει. Ἡσύχ.*

LANGUIR. *Ἴσως ἀπὸ τοῦ Λαγγάζειν. Cf. Suid. in Ὀκλάζει.*

LAVE. *Πηλὸς διάπυρος. Strabon. L. I, p.* 58.

LÉGAT. *Ἀντιπρόσωπος. Ἰδ. Du Cange in πρόσωπον.*

LEVAIN· *deductum est à lever attollere. Ad verbum Graecis est ἄρσις* (ab *αἴρω*) *quod Hesychius exp. ζύμη.*

LIVRET (en Arithmetique). *Κεφαλισμός.*

LOCATAIRE· *le principal locataire s'appelait selon Hesychius, ναύκληρος.*

LONGE. *Κόνταρον.* (Ἡσύχ.)

LOQUET. *Hesych. Λύκοι, μάνδαλοι θυρῶν.*

M

MAIN. (venir aux mains)· *ἥκειν εἰς χεῖρας. Polyen, p.* 113, *de mon édit.*

—(Sous la main) *Graeci ἀνὰ χεῖρα et ἐς χεῖρα. Cf. Hesych. in His vv. et Foës. Oeconom. ἐς χεῖρα.*

MANANT. *Μανᾶς eodem propemodum sensu apud Aristoph. AV.* 523.

MANNEQUIN. *Cf. Suidam in Κίνναβος.*

MAQUIGNONNER ... (au figuré)· *dans ce sens métaphorique il répond au γελγηθεύειν des Grecs, qui*

signifie ἀκατηλογεῖν suivant Hesychius· κυριολεκτικώτερον, Μαγγανεύειν.

MARCHER... (Il marche sur le bout des pieds). *Voy. Pointe.*

MARÉCHAL. *Πρωτοστάτωρ. Voy. Du Cange in Μαρισκάλδος.*

MATRICE, *dans le sens de moule· les Stoïciens lui donnaient le nom de μήτρα. Voy. Diog. Laerc. VII*, 46.

MÉCOMPTE. *Παραλογισμός.*

MÉCOMPTER. *Παραλογίζεσθαι forma media.*

MENTIR· *dans un petit Roman Grec, écrit en vers en* 1500, *et intitulé Apollonius, on lit :*

— Μαντῆνος ἄλλος ψεύδεται
στὸν κόμπον τοῦ λαιμοῦ του.

—L'auteur de ce Roman (imprimé à Venise 1642 *chez Pierre Pinelli) est un certain Constantin Temenus de Canée en l'île de Candie.*

MENUISIER. *Λεπτουργός. Diodor. Sicul. L. XVII, cap.* 115.

MER. (Παροιμ. l'eau à la mer.) *Cela répond au proverbe Γλαῦκ' ἐς 'Αθήνας.*

MERCIER... (qui va par les villes, et vend de menues marchandises)· *dans cette seconde signification il répond au Γρυτοπώλης des Grecs.*

MÈRE. (Grande-mère). *Μεγαλομήτωρ. Hesych.*

MEUBLES. *Οἰκοσκευή, mediae Graecitatis.*

MINUTE. *Λεπτόν. Cf. Suid. in 'Εποχή.*

MONDÉ. *Γυμνοκριθή· apud Myrepsum.*

MORDRE. (—la poussière, pour dire, Être tué dans un combat). *expression Homerique; Πρηνέες*

ἐν κονίῃσιν ὀδὰξ λαζοίατο γαῖαν. Iliad. II, 418.

MORT. *Νεκρὸς οὐ δάκνει. Cette expression proverbiale se trouve dans Plutarque (in Pompejo. T. III, p.* 865. *éd. Reiske).*

MORTALITÉ. —*dans les troupes, φθορὰ ἐν τῷ στρατοπέδῳ. Plutarch. CAMILL.* § 28.

MOTTE. *Χορτόπλινθον· apud Du Cange.*

MÛRE. *Πέπειρα dans le même sens chez les Grecs. V. ce mot dans Hesychius.*

MURAILLE. *Les Grecs modernes disent aussi : Οἱ τοῖχοι ἔχουσιν αὐτία.*

N

NASILLARD. — *serait Μυταχιστής· Nasiller Μυταχίζω· et l'action Μυταχισμός. Εὑρίσκεται καὶ εἰς τὸν Ἡσύχιον: NANOKAKA, διὰ ῥινῶν λαλοῦσα.*

NOM. *Se faire un nom est un Hebraïsme. Voyez le second livre des Rois chap.* 8, 13.

NOMBRE· (cet homme n'est là que pour faire nombre). *Ἀριθμός. Aristoph. NUb.* 1203.

NOUER. (—l'aiguillette). *Dans ce cas, en parlant de celui sur le quel influe le maléfice, on peut dire Καταδεδέσθαι. Voy. Suid. in Καταδεδέσθαι.*

O

ODEUR.—bonne,—mauvaise, (pour bonne réputation, mauvaise réputation, ou opinion.) *C'est*

ainsi que les Septante s'expriment. Exod. 5, 21: *'Ἐβδελύξατε τὴν ὀσμὴν ἡμῶν ἐναντίον Φαραώ.*

OISON. *Χηνώδης a le même sens dans Sext. Empir. adv. Logicos, N.* 329.

OPÉRER... (en parlant d'une médecine). *La même signification a lieu dans le verbe δρᾶν, Plutarque de VIRTUTIB. MULIER. T. VII, p.* 52, *édit. Reiske, dit: Τοῦ φαρμάκου δρῶντος ἤδη συναισθόμενος, s'étant apperçu que le poison commençait déjà à opérer.*

P

PAILLASSE. *Χορτόστρωμα ἢ 'Αχυρόστρωμα.*

PAILLE. (tirer à la courte paille). *Βάλλειν καρφία.*

PAROLE...(prendre la parole après quelqu'un), *Λάζεσθαι μῦθον. 'Ιλιάδ. Δ,* 357.

PASSAGE. (droit de—), *Διαβατικόν.*

PASSE-DROIT: (on a donné le brevet de Colonel à un de ses cadets, il prétend que c'est un passe-droit qu'on lui a fait): *Dans ce sens on pourrait en Grec se servir du verbe καταβραβεύειν.*

PATINER. *C'est le Βλιμάζειν des Grecs.*

PAUVRE.—*homme, ἢ pauvre esprit, πτωχὸς φρένας. 'Ιδ. Grain.*

PAVILLON. *Il vient du Latin, papilio, qui signifie un papillon. Les écrivains Grecs du bas empire avaient aussi employé ce mot en l'écrivant παπυλεών. Suidas l'écrit παπύλαιών: Mais il faut écrire Παπυλεών.*

PEINE. (Nul bien sans peine): *En grec: Χαλεπὰ τὰ καλά.*

PÉPINIÈRE. *Φυτευτήριον ou Φυτώριον.*

PERCEPTION· (en matière de Philosophie): *L'impression de l'objet s'appelle Εἰσβολὴ, et le perception Παραδοχή. Voy. Suid. in Εἰσβολή.*

PESTE. *Un exemple (peut-être unique) semblable pour le sens et pour la construction, est celui qu'on trouve dans Platon* (HIPP. MAJOR p. 293.) *Τί τοῦτο; Βάλλ' εἰς μακαρίαν τοῦ ἀνθρώπου κτλ.*

PEUR. *Faire peur, δέος ἐμποιεῖν. Lucian. quom. Hist. sit conscrib. cap.* 29. *T. IV, p.* 193.

PILORI. *De pila aurea suivant Du Cange, CONSTANTINOPOLI CHRISTIAN. L. I, p.* 73. *extr.* || Ἐν μὲν τῇ σελ. 264, κατέλιπε τὴν λέξιν ἀνεξέργαστον· ἐν δὲ τῷ ᾧδε μνημονευομένῳ συγγράμματι τοῦ Δουκαγγίου (σελ. 74) σημειοῦται προσέτι καὶ poena Pilloralis, καὶ judicium Pillorale. Ἴδε καὶ τὰ ὑπὸ τοῦ μακαρίτου Σκαρλάτου Δ. τοῦ Βυζαντίου σημειωθέντα ἐν τῷ σπουδαίῳ αὐτοῦ συγγράμματι Η ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΣ, Τόμ. Α', σελ. 448. ||

PINCETTES. *Μαδιστήριον· τριχολάβιον.*

PIROUETTER. *Βεμβικίζειν. Cf. Aristoph. VESP.* 1517.

PISTIL· (terme de Botanique). *Théophraste l'appelle Ἠλακάτη. Voy. Athen. L. III, p.* 83, *extr.*

PLACARDER. *Τοιχογραφεῖν. Strab. pag.* 674.

PLAISANT. *La même ironie a lieu dans le mot Ἡδὺς des Grecs: ὡς ἡδὺς εἶ, signifie Que tu est plaisant! Voyez le Lexique de Timée au mot ἡδύς.*

PLEINE. *Hesychius: Πλείνην, τὴν ἔγκυον.*

POIGNARD. *Du Cange note trois mots. Παραμήριον· Παραξιφίδιον· et Παραμάχαιρον.*

POINT. *On peut traduire ce vers d'Euripide HÉL.* 903.—*'Επ' ἀκμῆς εἰμὶ κἀτθανόντ' ἰδεῖν. Je suis sur le point de le voir mourir.*

POINTE. *Marcher sur la pointe du pied. Sophocle dans l'AJAX se sert de cette expression ἐπ' ἄκρων ὁδοιπορεῖν. Cf. marcher.*

POLISSOIR. *Λίστρον.*

POLISSON. *Σπερμολόγον παιδάριον. Athen. L. III, p.* 85, *extr. On peut encore l'appeler κακόσχολον παιδάριον.*

PONT. (—de bateaux). *Ποντογέφυρα.*

POSTE. (—où il y a de bons chevaux). *Σταθμὸς, ἢ Ἱππόσταθμος.*

—(distance d'une poste à l'autre), *Σταθμός.*

—(le courrier qui porte les lettres), *Ἡμεροδρόμος.*

POT. (pot pourri). *Σύγκρουμα. Ἡσύχ.*

PRATICIEN (celui qui entend l'ordre et la manière de procéder en justice). *Πραγματικὸς, dans le même sens. Voy. Analect. Brunck. Vol.* 2, pag. 339.

PRENDRE. (—le tison par où il brûle): *En Grec on exprime ce proverbe: τὸ θερμὸν τοῦ ὀβελοῦ.*

PRENDRE en riant quelque chose: *'Εν παιδιᾶς μέρει δέχεσθαί τι. Strab. pag.* 675.

PRENDRE la parole: *Cf. Parole.*

PRESSOIR. *Ἶκος.*

PRISE. (un homme donne prise sur lui): *eodum sensu λαβὴ apud Hesychium.*

—(être aux prises): *Plutarque* (in POMPEJO T. III, p. 742, édit. Reiske): *καὶ γενομένων ἐν λαβαῖς· lorsqu'ils en vinrent (ou furent) aux prises.*

PROCURATION· *en vertu de procuration. hoc Veteres ἀπ' ἐντολῆς dicebant. Lucian. PRO IMAGINIB. T. VI, p. 40, éd. Bip.*

PROPRIÉTAIRE. *Mais à présent il se dit absolument et sans régime par opposition à celui qui ne possède rien. Dans ce sens les Grecs disaient κτηματικός. Cf. Diodor. Sicul. L. XVIII,* 10, *T. VIII, p.* 33. *Cf. et Plutarch. Vol. V, p.* 111 *de mon édition.*

PUISSAMENT. (—riche): *de même les Grecs dans ce dernier sens de beaucoup* (λίαν) *se servent de l'adverbe correspondant ἰσχυρῶς: comme ἰσχυρῶς πλούσιος.*

PURISTE. (celui qui affecte la pureté du langage): *c'est peut-être le même que le καθαρίζων des Grecs; qui signifie selon Hesychius κομψευόμενος.*

Q

QUE. (je n'ai que faire à cela): *Les Grecs disent dans la même signification οὐδὲν ἔργον, ou οὐδὲν πρᾶγμα.*
—(il s'acquitte de son emploi que bien que mal.) *C'est un Latinisme: qua bene qua male.*

QUESTION. *Les Grecs emploient le mot κρίσις ou ἐξέτασις· le premier se trouve dans le PHILOCT. de Sophocl. v.* 1050. *Demosthènes emploie l'autre.*

QUITTANCE. *'Αποχὴ et ἄποχον γράμμα. Du Cange. Cf. et Reçu.*

R

RACAILLE. *Ὄχλου ῥακεῖαν. Athen. L. IX, p. 377. C.*

RÂFLE, (jeu des dés). *râfle de six, τρὶς ἕξ. Cf. Suid. in ἢ τρὶς ἕξ etc.*

RECEVEUR, *Ἀποδέκτης. Voy. Hesychius au mot ἀποδέκται.*

REÇU. *Ἀποληπτική. Du Cange.*

RÉCLAMATION. *Voy. Du Cange in Ἀνεπιφώνητον.*

RECULER... À reculons, *Παλιμπυγηδόν. Hesych.*

RÉFECTOIRE. *Ἀριστήριον, Du Cange; peut-être est-ce une faute pour Ἀριστητήριον.*

REFLET. *Ἀνταύγεια.*

REGRATTIER. *Παλιγκάπηλος.*

RELEVER les fautes d'un auteur, etc. *mot à mot Ἐπανορθοῦν dans le même sens.*

RELIEF. *Cf. Du Cange in Ἀνάπεμπτον.*

REPARTIE. *Repartie juste est ἀπόκρισις εὔστοχος. Il est prompt à la repartie. Εὔστοχος, καὶ αὐτοσχέδιως περὶ τὰς ἀποκρίσεις.*

RÉPONDRE... (être garant): *Cf. Du Cange in Ἀντιφωνῶ.*

REQUÊTE... (maître des requêtes): *ὁ ἐπὶ τῶν δεήσεων.*

RÉSERVE... (corps de réserve): *Τὸ ἐφεδρεῦον μέρος τῆς δυνάμεως ἢ τῆς στρατιᾶς. Cf. Diod. Sicul. XVII, 11.*

RESPIRER... (Désirer ardemment): *Sic Hesychio ἐμπνεῖ μου, exp. ἐρᾷ μου, ποθεῖ με.*

RESPONSABLE. *rendre responsable est κατεγγυᾶν τινα. Voy. mes notes sur le Timoléon* § 37 *de Plutarque.*

RICHESSES. *de grandes richesses, μεγίστους πλούτους. Strab. pag.* 568.

RÔLE. *Rôle des soldats, κατάλογος στρατιωτῶν.*

ROULEAU.—*de papier ou volume à la manière des anciens qui roulaient leurs écrits, Κύλινδρος. Diogen. Laerc. X,* § 26.

RUINER... (causer la perte du bien, des richesses etc.). *Dans ce sens Strabon* (VIII, p. 378.) *se sert du mot ἐξαναλίσκεσθαι.*

S

SABLER. (Sabler un verre de vin, pour dire l'avaler tout d'un trait). *Ἀμυστίζειν. Voy. Plutarque SYMPOSIAQ. L. III, quoest.* 3.

SAPER. *Ὑπερείπω.*

SECTATEUR. *Αἱρετιστής. Διογέν. Λαέρτ. IX,* 6.

SOLIDAIREMENT. *Ἀλληλεγγύως.*

SOMMAIRE. *Vid. Du Cange in Παρασημείωσις.*

SOMME. *Τούτων πλήρωμα. Aristoph. VESP.* 660.

SORCIER, ière. *Les anciens paraissent avoir donné à une vieille et méchante femme le nom de Κίρκη, Circée, qui était, comme on sait, une sorcière. Voy. Suid. in Κίρκη.*

SOUFFLEUR (de la comédie). *Ὑποβολεύς. Plutarch. Reipubl. Gerend. praecept.* § *XVII.*

SOUPIRANT. *Εἴσπνηλος ou Εἰσπνήλης. V. les notes sur Hesychius au mot Ἐμπνεῖ.*

SOUVENIR, se—. *dans ce sens* (d'avoir soin) *Homère emploie souvent le Μνήσασθαι.*

STUC. (ouvrages de stuc). *Μαρμάρωσις et Ὀρθομαρμάρωσις, med. Graec.*

SUBRÉCARGUE. *Ὁ ἐπιπλέων. Demosthènes p.*885, *Reiske.*

SUPPLÉER. *Suppléant. subst. Ἔφεδρος. Ὑποκατάστατος.* || Βλ. σελ. 332. ||

SURVIVANCIER. *Le titulaire répond en quelque sorte à ce que les Grecs appelaient Λαχών· et le survivancier à l' Ἐπιλαχών. Voy. Suid. in Ἐπιλαχών.*

T

TÂCHE. (ouvrage, travail, qu'on donne à faire à une ou plusieurs personnes), *Σύνταξις. Exod. V*, 8.

TALON... *Hesych. Κοῖλον τοῦ ποδὸς δεῖξαι· ἐπὶ τῶν εἰς φυγὴν τρεπομένων.*

—(παροιμ.) *Demosthèn. pag.* 86, *a dit: τὸν ἐγκέφαλον ἐν ταῖς πτέρναις φορεῖν.*

TAPAGE. *Il signifie presque la même chose que le πάταγος des Grecs.*

TAPAGEUR. *Graecis Κατάδουπος quod vide apud Hesychium.*

TARÉ. *Un homme taré se dirait en Grec αἰτίαν*

ἔχων οὐ χρηστήν. Voy. Athen. L. XI, p. 482. C.

TE DEUM. *Παιανισμός· chanter le Te Deum, Παιανίζειν.*

TENDRE. *dans ce sens : Tendre à.., est συντείνειν εἰς . . .*

TENIR. Se—(Παροιμ. quand on est bien, il faut s'y tenir). *Οὐ χρὴ κιγκλίζειν ἀγαθὸν βίον, ἀλλ' ἀτρεμίζειν. Théogn. vers. 297.*

TÊTE. (tomber cul par dessus tête). *Les Grecs disent Κατωκάρα, Ἐπικάρα, ou ἐπὶ κεφαλὴν πίπτειν. — Crier à pleine tête, ὅσον ἡ κεφαλὴ χωρέει κτλ. Arrianus Indic. Avant Arrien Homère* (Iliad. XI, 462) *avait dit, ἤϋσεν ὅσον κεφαλὴ χάδε φωτός.*

TONNEAU. *Γαυλός. suivant Suidas signifie en Grec un tonneau.*

TOURNANT... (endroit dans la mer où l'eau tournoie continuellement). *Cf. Suid. in Καταῤῥάκται.*

TOURNER. *Tourner en ridicule, εἰς γέλωτα τρέπειν. voyez la table de Thucydide au mot τρέπω.*

TRAITEUR. *Πρανδιοπράτης, apud Du Cange ex vocibus prandium et πράτης.*

TRAVAILLER... (le poumon travaille). *Les Grecs disent également, ὁ πνεύμων πονεῖ.*

TRICHER... (cet homme-là triche, cherche à tricher). *dans cette signification figurée le Tricher est le Παρακρούεσθαι des anciens.*

TROISIÈME. (adj.—il s'emploie aussi substantivement). *C'est la même chose chez les Grecs. Thucydide dit en parlant de Periclès, qu'il était général des*

Athéniens, lui dixième δέκατος αὐτός. L. 11, C. 13, T. 2, p. 23, éd. Bip. et IV, C. 42, T. 3, p. 64, ἐστρατήγει Νικίας, τρίτος αὐτός. Nicias commandait l'expédition lui troisième.

U

USUFRUIT. Ἐπικαρπία.

USUFRUITIER. Ὁ δεσπόζων διὰ νομῆς.

USURPATEUR. Σφετεριστής.

UTERIN. Ὁμονήδυος (*ou plutôt* Ὁμονηδύϊος) *et* Ὁμογάστριος.

V

VAISSELLE. —*d'or,* κοῖλος χρυσός· καὶ —*d'argent,* κοῖλος ἄργυρος.

VALABLE. *Caution bonne et valable,* Φερέγγυος.

VERDET. Ἰὸς χαλκοῦ. *Strabon, p.* 684. || ἐκδόσ. Κορ. Μέρ. Γ', σελ. 78. ||

VERMOULU. Θριπήδεστον.

VERT... (au figuré). *Lucien, DIAL. MERETR. IV, T. VIII, p.* 213, *en parlant d'une vieille femme, dit:* ὠμὴ ἔτι καὶ συμπεπηγυῖα.

—(verte vieillesse, vieillesse saine et robuste). *Ceux qui avaient une telle vieillesse s'appellaient* ὠμογέροντες. *Voyez ce mot dans Hesychius.*

VÉTÉRANS. Ἀποστρατευθέντες. *Du Cange.*

VICTOIRE (παροιμ.). *Πρὶν νενικηκέναι ᾄδειν*. *Plat. in THEAET. T. II, p.* 95, *éd. Bip.*

VIGNETTES. *Du Cange les appelle Βοθρύδια; mais il faut vraissemblablement lire Βοτρύδια.*

VOIRIE. *Ce mot répond à l'* *Ὀξυθύμια* (τὰ) *des Athéniens. Voy. Suid. in Ὀξυθύμια.*

VOLEUR. — *de grands chemins, Ὁδοιδόκος et Ὁδοῦρος.*

VOLUME. *Cf. Rouleau.*

Z

ZÉRO. *On peut lui donner le nom d' Ἄψηφον.*

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ ΤΟΥ ΕΚΔΟΤΟΥ

Ὧδε λήγει τὸ παράρτημα.

ΠΑΡΟΡΑΘΕΙΣΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΘΗΚΑΙ.

Σελίδι Στίχ.

4. 10. *Βερίκοκον*] καὶ 455, *Πραικόκκια*.

17. 25. ἔκδοσ. Κορ.] καὶ Δ', 486, *Ρωγεῖον*.

33. 2. *Νιτίον*]· καὶ 346, *Ναραρίζω*.

34. 19. *Λακάνι*]· καὶ 286-287, *Λεγένη*, *Λεκάνη*.

39. 5. Α',] 196, *Καροῦχαι*· καὶ

— 6. *Γαλανός*·], 79, *Γερανιός*· 162, *Ἠεράνεος*.

— 21. Χειλοπόταμον, Δ.] || Δ', 678, * *Χεῖλος τοῦ ποταμοῦ*. ||

65. 19. CHANOINE]. || *Κανονικός*· *ὁ ἐν τῷ κανόνι τεταγμένος*, ἤ, *ἐξεταζόμενος*· *ὁ ἐκ τοῦ ἱερατικοῦ κανόνος*, ἢ ἁπλῶς, *ἱερατικός*. Λέγεται καὶ, *ὁ ἐκ τοῦ κλήρου* (ἤτοι τῆς ἐκκλησιαστικῆς τάξεως) ἤ, *ὁ ἐκ τοῦ ἱερατικοῦ καταλόγου*. Ἴδ. Ἀποστολικ. καν. ΙΖ' καὶ ΚϚ'. — Τῆς ἐν Λαοδικ. ΚΔ'. — Τῆς Ϛ' Οἰκουμεν. ΛΔ'. — Τοῦ Μεγάλ. Βασιλ. Ϛ'. — Ἴδε πρὸς τούτοις καὶ *Clergé* ἐν σελ. 80. ||

67. 29. *Σκαθί*]· καὶ 555, *Στραγαλῖνος*.

73. 30. *Στακέτα*·] Πρβλ. καὶ Β', 406, *Γόφος*· καὶ Δ', 71-72, *Γάγγαβον*.

81. 9. *Ὁμήγυρις*]· || Πρβλ. Γ',31-32, *Ὁμαγύριον*. ||

83. 23. ἢ Πολιτικόν]· || Πρβλ. Β', 120, *Ἐμπόριον*. ||

87. 6. Θαῤῥεμπίστως]· || Πρβλ. Β', 119, *Ἐμπιστά*· καὶ 151-152, *Θαῤῥεύομαι*. ||

Σελίδι Στίχ.

88. 1. Γνωμοδότης, Γλ.]. || Δ', 100, *Δίδω*· καὶ 136, *Ἑρμηνεύω*. ||

— 25. Ἑλλ.]. || Πρβλ. Ε', 143-144, *Κύναστρον*.

89. 10. Monarchie.]. || Πρβλ. Ε', 305, *Πολιτεία*. ||

— 16. Ἀνάχρωσις, Ἑλλ.]. || Πρβλ. Β', 195, *Κολλητικός*. ||

91. 28. *Στημονίζω*]. Ἴδε καὶ Δ', 259, * *Κροκίδια*.

94. 15. τὴν λέξιν]. || Α', 113· καὶ Β', 205, *Κούπα*. ||

97. 16. *Κοστίζω*·] καὶ Ε', 131, *Κουστεύω*.

102. 11. *Γραυγίζω*·] καὶ Δ', 594, *Τζαμπουνίζω*. ||

103. 24. || Α'.] 177, ἐν λ. *Προφούρνια*· καὶ

105. 7. Δαλματική, Δ.]. || *Ἐσθὴς τῶν ἐντὸς τοῦ ναοῦ ἱερουργούντων καὶ διακονούντων*. Ἴδε Μεύρσίου Γλωσσάρ. ἐν λ. *Δαλματική*. ||

106. 25 καὶ 28. hazard]. || Παλαιὰ ἡ διὰ τοῦ z (ἀντὶ τῆς διὰ τοῦ s) γραφὴ ἐνταῦθά τε καὶ ἐν ταῖς σελ. 107 στίχ. 1, καὶ 177 στίχ. 15, καὶ 190 στίχ. 1. Ἐν τοῖς Ἀτάκτοις (Α', 305 καὶ Β', 60 καὶ 141) ἐχρήσατο τῇ νεωτέρᾳ γραφῇ hasard.

129. 4. *Ἀψίδιον*.]· καὶ 395, *Ψίδι*.

131. 7. *Φορτόνομαι*]· Β', 78, *Βαρὺς* § 4.

141. 16. *Καταφρόνιον*]. Ἴδ. καὶ Σουΐδαν, λ. Ἐλέγχεια, Ἐλέγχιστος· καὶ τὰ ὑπὸ τοῦ ἡμετέρου Ι. Πανταζίδου ἐν τῷ Ὁμηρικῷ λεξικῷ (λ. Ἐλεγχής, Ἔλεγχος) σημειωθέντα περὶ τῆς ἐν τῇ καθωμιλ. ὑβριστικῆς σημασίας τοῦ συνθέτου *'ξελέχι* = Ἐξελέγχιον. ||

149. 18. *Πέταλον*]· καὶ 493, *Σεληναῖα*.

150. 10. || Πρβλ.] Α', 197 καὶ

Σελίδ. Στίχ.

151. 7. Σῦκον, ἢ Σύκωμα, 'Ελλ.]. || (λεξ. παθολογ.), Σάρκωμα, κυρίως περὶ τὰ βλέφαρα ἢ τὴν ἕδραν. Ἴδ. Μεύρσιον Glossarium Graeco-barbarum, ἐν λέξει *Συκάμινον*· καὶ Σουΐδαν ἐν τῷ τέλει τῶν λέξεων *Σῦκον αἰτεῖς*.

151. 23. Πίστει κείμενον, Γλ.].=Πρβλ. Β', 190-191, *Κεφαλώνω*· καὶ 351, *Τιμάρι*. ||

155. 30. ἔκδ. Κορ.] || Δ', 56 καὶ 713-714, *Βολά*· Β', 374, καὶ Δ', 654-655, *Φορά*. ||

157. 22. *Πατῶ*]· καὶ 349, *Τζαλαπατῶ*.

159. 4. *Πῦρ*]· Ἴδε καὶ Feu, σελ. 150.

— 13. Δ',] 110, *Ἔγκαιρος*· καὶ

160. 15 καὶ 16. τῶν 'Ελλήνων.]· Α', 87, Κρηπὶς (ἐν λέξ. Ἀγόριον)· καὶ

178. 8. Κινκίδους]· || περὶ ὧν ἴδε, Ε', 249. ||

179. 23. Σμίλαξ τραχεῖα τοῦ Διοσκορίδου], || Δ', 527, *Σμιλακία*· καὶ Ε', 23, *Ἀρκόβατος*. ||

186. 18. καὶ Δ',] 118, *Ἐμπαθῶ*· καὶ

192. 18. || Δ',] 378, *Παγίδα*· καὶ

197. 15. 'Ελλ.] || Β', 189, *Κελεφιάζω*. ||

210. 17. Δ',], 31, *Ἀποξυλόνω*· καὶ

212. 2. *Χειραφεσία*,] || Δ', 678. ||

216. 25. *Ματζοῦκα*]· καὶ Β', 54, *Ἀπελατίκη*.

225. 2. Ἐπὶ δώματος»]· || Ψαλμ. ΡΑ', 7. ||

239. 9. τὸ Καθῆκον. ||] Δ', 690, *Χρέος*· καὶ

246. 16. Ἐγκέφαλος φοίνικος, 'Ελλ.]. || Ε', 131, *Κουρμᾶς*. ||

264. 24. *Πλουμάτον* § 2.]. Ἴδε καὶ σελ. 380.

265. 3. *Πυράγρα*], ἔνθα καὶ τὸ ταύτῃ συνώνυμον *Ξυλάβιον*, παθὸν πιθανῶς ἀφαίρεσιν ἀπὸ

Σελίδ. Στίχ.

τὸ Ὀξυλάβιον, θηλ. τοῦ *Ὀξυλάβη*. ||

268. 8. ἔκδοσ. Κορ.]· || Α', 242, *Ψησσίον*· 351, *Ψησσόκουλον*· Δ', 625, *Ὕαινα*. ||

275. 22. Porcelaine]· || Πρβλ. Ε', 134, *Κόχλος*· καὶ 329-330, *Ῥαστίκι*. ||

283. 25. Ἀδούλευτον κερὶ, τὸ ἐξηγεῖ ὁ Σ.] || *Πρόπολις*, Ἑλλ. ||

294. 14. *Περιεργάζομαι*]· καὶ 669, *Χαλεύω*.

295. 7. Ἀνθότυρον), Δ.] || Δ', 19, *Ἀνθότυρον*· καὶ Ε', 15, *Ἀμόλα*. ||

298. 10. Λοιπὰς, Δ.] || Ε', 169, *Λοιπάς*. ||

308. 29. || Β',] 195, *Κομπόνω*· καὶ

— 30. *Πολύπλοκος*]· καὶ Δ', 619, *Τροποδεμένος*.

315. 24. Ἐξερώτησις, Γλ.] || Πιθανῶς ἐκ τοῦ παρὰ Ποιητ. Ἐξερέω = Ἐξερεείνω. Εὐληπτότερον τὸ παρὰ Λογογράφ. *Ἐξερεύνησις* (ἐκ τοῦ Ἐξερευνῶ), ἢ *Ἐξέτασις* (ἐκ τοῦ Ἐτάζω). ||

366. 11. Πρὸ τοῦ BAIN]. BABILLER, cf. *Jaser*.

375. 12. Μετὰ τὸ ILLUSION]. INTRIGUE, *Πολυπλοκία*. Théogn. 67.

ΟΙ ΜΝΗΜΟΝΕΥΘΕΝΤΕΣ, ΕΞΗΓΗΘΕΝΤΕΣ, Ἢ ΟΠΩΣΟΥΝ ΔΙΟΡΘΩΘΕΝΤΕΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ.

ΠΙΝΑΞ ΓΡΑΙΚΙΚΟΣ.

ΑΒΑΝ — ΑΔΥΝ

Γ

Δ

27*

N

Ξ.

Ο

Π

Ρ

Τ.

Υ

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΓΡΑΙΚΙΚΟΥ ΠΙΝΑΚΟΣ.

ΠΙΝΑΞ ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ

Γ

Δ

Δ

Ζ

Η

Π

Σ

Χ.

Ψ.

Ω.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΙΝΑΚΟΣ.

ΠΙΝΑΞ ΛΑΤΙΝΙΚΟΣ

Αἱ ἑτερόγλωσσοι λέξεις διακρίνονται μὲ κυρτοὺς χαρακτῆρας.

ABSI – AXIS

A

ΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΤΥΠΟΝ ΗΜΑΡΤΗΜΕΝΩΝ ΔΙΟΡΘΩΣΙΣ

Σελ.	στίχ.	Γραπτέον
1,	25,	Padre Alessio
4,	7,	Præcox
5,	17,	Χάλυβας
12,	8,	ὀκοῖον
14,	24,	Ὕσκυθα
24,	7,	Ἑλλην. ἐκδ. ‖ Κορ. ‖
29,	24,	μεταχειριζόμεθα
33,	26,	Ε', 1, Ἄγανον καὶ
39,	5,	Δ', 72—73.
47,	10,	Οὕτως
49,	19,	COLUMELL.
58,	16,	Gesch.
67,	14,	flocons
74,	17.	Geissblatt
	30,	γλῶσσα
79,	25,	Ἴσ.
84,	28,	Δ, (σελ 123, καὶ
88,	30,	ἐκδ. Αἰγήρ.)
92,	15,	Διεπιστολεύς. ‖ Β', 407
	29,	CÔTELETTE
98,	28,	Bleiweiss
104,	12,	Μ' ἔψησε
107,	1,	τὴν λέξιν
127,	2,	Égoïsme
	4,	Égoïste
	6,	Cuniculus
128,	30,	Δ. Διχάς,
131,	30,	ἥμερα τοῖς
132,	1,	ἀγρίοις,
141,	1,	Δ. ‖ Ε', 117,
	9,	καὶ Τρ.
143,	18,	Evictio
144,	11,	‖ Δ', 29,
153,	7,	Φηλητῶν ἄναξ.
154,	5,	‖ Δ', 641,
156,	14,	ἀπὸ τὸ Γερμανικὸν
166,	1,	Τὴν δὲ φρουρήσεις
186,	12,	prodigue
195,	30,	‖ Ε', 343,
205,	5,	poil de
213,	27,	Πρωτοστράτωρ
231,	6,	Νυμφαία, Ἑλλην.
241,	22,	Ἴσ. Κοινοδοξία
244,	5,	Κνίδη
	8,	Ἀκαλήφη
245,	14,	bénit
	20,	Φελλ καὶ
260,	6,	καὶ 19, Pediculus
271,	13,	POLISSOIR
276,	15,	Δ. Σταφὶς
281,	3,	paz.
284,	14,	‖ Δ', 185,
301,	9,	Ἐθελοπείθεια,
304,	19,	(λέξ. Φρύξον).
305,	29,	Ξηρόμυρον,
307,	15,	Αἰλουργῆ
313,	7 8	Πληροφόρημα,
314,	16,	Στομαχάκη,
327,	29,	ἡμαρτημένην κρίνων τὴν ἐν παλαιᾷ τινι τοῦ Τριωδίου ἐκδόσει γραφὴν Στάδιον, ἐπιφέρει: Corrigi...
340,	17,	(γρ. Φιλερία),
344,	29,	Πράτης.
345,	2,	Qui a

Σελ.	στίχ.	Γραπτέον
368,	19,	καβάλλη.
370,	22,	Σκιόφως,
372,	4,	DESSIN.
377,	5,	Πρωτοστράτωρ.
380,	5,	et la
392,	1,	τὸ 'Οξυλάβιον, (ὑποκοριστ. τοῦ 'Οξύλαβος, ὁ —· 'Οξυλάβη, ἡ—). ‖
394,	18,	Βαχτέρος,
401,	4	(β', στήλ.), Κωνς. 219,
407,	22	(β', στήλ.), 'Αργέλλιον,
426,	23	(α', στήλ.), Κοινοπραξία, *Κοινοπράκτης,
468,	36	(α', στήλ.), ... ὀδόντων), 174.
478,	11	(α', στήλ.), Εὐαπολόγητος,

Τὰ λοιπά, περὶ τὰ γράμματα καὶ τὰς προσῳδίας, τυπογραφικὰ παρoράματα διορθούτω ἡ τοῦ ἀναγνώστου εὐμένεια.

